www.takbook.com

مجله الکترونیکی ویستا : خانه و خانواده - شماره پنجم - کنکور و دانشگاه

تاریخ انتشار : چهارشنبه ۱۵ دی ۱۳۸۹

فهرست مطالب این شماره

- ۸ روش موثر برای موفقیت در دانشگاه
- آخرین توصیه ها به داوطلبان کنکور
- آسیب شناسی انتخاب رشته های دانشگاهی با نیازهای بازار کار دانش آموختگان نابلد
- آسیب‌شناسی آموزش دانشگاهی تئاتر
- آشتی آزادی و انضباط
- آموزش برای جایگزینی نیروهای خارجی (دانشگاه آزاد اسلامی خارک)
- آموزش ضمن خدمت و آثار آن بر افزایش کارایی نیروی انسانی در سازمانه
- آموزش و پرورش و ایجاد فرصت‌های شغلی
- آمیزه تمام عیار تکنولوژی و یادگیری
- آوار خوابگاه بعد از سد کنکور
- آینده از آن زنان است
- آینده‌ای خالی از نیروی متخصص
- آیین‌نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز
- ابزار انگاری مطالعات تطبیقی

www.takbook.com

www.takbook.com

- ارتقای پایان نامه ها با تعامل صنعت و دانشگاه
- استراتژی پاسخ‌گویی به سؤالات چهارگزینه‌ای
- اقتصاد یا تربیت؟ مساله این است!
- انتخاب رشته بر حسب علاقه و استعداد
- انسان تک ساحتی
- این تست ها از کجا می آیند
- این علم زاده سرزمین من نیست
- اینجا ما یک دنیا مشکل داریم
- با نیت الهی در جلسه آزمون حاضر شوید
- بازار در دانشگاه
- بازنگری در نظام آموزشی تقویت جریان فرهنگی بررسی عملکرد سه دهه مدیریت فرهنگی در جامعه و دانشگاه
- بررسی تأثیر ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی بر گزینه های تحصیلی ـ شغلی
- بررسی روند ارزیابی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی جهان
- بررسی مشکلات حذف کنکور
- بررسی وضعیت و مشکلات دانشجویان ایرانی در اوکراین و روسیه
- برنامه منظم هر دانش‌آموزی را به دانشگاه می‌رساند
- بزرگترین دانشگاه جهان اسلام
- بومی گرایی و محلی گرایی در پذیرش دانشجو و منافع ملی
- بومی‌گزینی در کنکور ناعادلانه است
- بهترین دانشگاه‌های تکنولوژی در جهان
- پایان ترم
- پس و پیش کنکور
- پیش به سوی کارشناسی ارشد
- تا ظهر روز آزمون هم درس می خواندم!
- تاثیر کاردانشگاهی بر شخصیت و تفکر دانشجویان
- تاریخ پیدایش دانشگاه‌ها در غرب
- تأثیر اشتغال به کار بر میزان بازدهی تحصیلی دانشجویان
- تحلیل جایگاه تکنولوژی آموزشی در آموزش‌های علمی‌کاربردی وزارت جهاد کشاورزی
- تشکیل کلاس در راهرو!
- تعطیلات عید برای دانشجویان فردا
- تعطیلات; نقطه سر خط ...
- تعهد انضباطی، شرط ثبت نام آموزشی

www.takbook.com

www.takbook.com

- تو می توانی اگر بخواهی!
- توصیه هایی برای شرکت در کنکور
- توصیه‌هایی برای کنکوری‌ها
- جایگاه آموزش و پرورش (تعلیم و تربیت) در تولید علم
- جایگاه ارزیابی درونی در بهبود کیفیت عملکرد مراکز آموزش عالی و دانشگاه ها
- جایگزین کنکور چیست؟
- جوانان و دغدغه آینده
- چالش های جدی پاسخ های مقطعی
- چالشهای اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهها
- چرا دانشگاه پیام نور کاملا مجازی می‌شود؟
- چرا و چگونه برای آزمون‌های آزمایشی آماده شویم؟
- چگونه انتخاب رشته کنیم؟
- چگونه با شکست در کنکور روبه رو شویم
- چگونه باید برای کنکور درس بخوانیم ؟
- چگونه به خاطر بسپاریم؟
- چگونه تست بزنیم ؟
- چگونه تست بزنیم ؟
- چگونه خود را برای کنکور آماده سازیم؟
- چگونه رتبه برتر کنکور شویم ؟
- چگونه می توان در عین داشتن یک ناتوانی روانپزشکی در دانشگاه موفق بود؟
- چگونه یک دانشجوی موفق باشیم ؟
- چند توصیه به کنکوریها ؛ ... خوب بخوابید!
- چه کنم، چه کنم بعد از کنکور
- حرکت از دانش گاه به سوی دانشگاه
- حضور دانش‌آموز در پیش‌دانشگاهی موثر است
- خرید و فروش علم در تیمچه میدان انقلاب
- خوابگاه به مثابه خوابگاه
- خوابگاه‌های اجاره‌ای!
- دارالفنون از دیروز تا امروز
- دانش‌آموختگان نامدار دانشگاه تهران
- دانشجویان خوابگاهی بخوانند
- دانشگاه آینده

www.takbook.com

www.takbook.com

- دانشگاه تمدن ساز
- دانشگاه چه تاثیری بر دانشجویان می گذارد
- دانشگاه دریانوردی و علوم دریائی چابهار
- دانشگاه دلخواه من
- دانشگاه راس هرم مهندسی فرهنگی
- دانشگاه قرن ۲۱
- دانشگاه گندی‌شاپور
- دانشگاه مستقل وابسته
- دانشگاه و پذیرش واقعیت‌ها
- دانشگاه و نوآوری
- دانشگاه ها: نوزایی یا انحطاط؟
- دانشگاه های هتل داری جهان
- دانشگاه یا کارخانه تولید مدرک
- دانشگاه؛ کلید توسعه در آفریقا
- دانشگاه‌های آمریکا در حسرت دانشجویان خارجی
- دانشگاه‌های آمریکا محبوب دانشجویان آسیایی نیست
- دبیرستانی ها بخوانند!
- دختران به دنبال پرستیژ، پسران جویای درآمد
- در جستجوی تعامل دانشگاه و صنعت
- در میان چشم بادامی ها
- درباره کنکور پزشکی
- دغدغه گذران زندگی یا بالا بردن کیفی اطلاعات علمی
- رمز موفقیت در هفته آخر کنکور
- روش تست زدن چیست ؟
- روش مطالعه و برنامه ریزی در امتحانات ترم دوم
- روشهای مطالعه و آمادگی برای کنکور
- روند اعزام دانشجو در ایران
- رهیافت های نوین آموزش
- زندگی ما را، باورهای ما می سازد
- سامانه خشک ارزشیابی در دانشگاه های ایران
- سخنی پیرامون رتبه بندی دانشگاهها
- سنت شبکه‌سازی در دانشگاه‌های اروپا

www.takbook.com

www.takbook.com

- سوالات کنکور چگونه طراحی می شوند؟
- سه رکن اساسی پیشرفت
- سهم خواهی وزارت علوم از سهمیه جنسی دانشگاه ها
- سهم دانشگاه در نوآوری
- سهمیه بندی برای ورود پسران به دانشگاه
- سهمیه بندی منطقه‌ای و جنسیتی دانشگاهها از نگاهی دیگر
- شهریه دانشجو؛ راز بزرگ آموزش عالی
- ضرورت تحول در نظام آموزشی علم حقوق
- طرح الزام پذیرش دانشجویان دختر در محل زندگی
- طرح حذف کنکور
- ظهور دانشگاه کارآفرین
- عدالت یا تبعیض در کنکور
- عقدغیابی صنعت و دانشگاه
- علم بهتر است یا فوق برنامه
- علم، تعلیم، تربیت ؟!
- عوامل مؤثر بر انتخاب رشته در کنکور
- غفلت از راه گزینش صحیح دانشجو
- فقط چند میلیون ناقابل چرک دست!
- قوانین ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو
- کارآفرینی در دانشگاه
- کاش دانشگاه مشکل داشت
- کدام دانشگاه مستقل از کجا
- کلاسی با یک دانش آموز
- کلید غلبه بر اضطراب کنکور
- کلیک کلیک تا کنکور
- کنکور آخر خط نیست
- کنکور با بچه های ما چه می کند؟
- کنکور خصوصی
- کنکور در سال ۱۳۹۰ چه خواهد شد
- کنکور را قورت بده
- کنکور رویای ناتمام جوانان
- کنکور فقط کمی جا به جا شده!

www.takbook.com

www.takbook.com

- کنکور یا معدل؟
- کنکور، زیر سلطه دختران
- کنکور، شیوه‌های جذب داوطلبان در کلاس‌های تقویتی و کلاهبرداری از نوع آموزشی
- کنکورنامه
- گزینه نامعلوم
- لطفاً اهدافتان را مشخص کنید!
- لطفاً سخت نگیرید
- مؤسسه آموزشی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران
- مباحثه، روشی برای تدریس در دانشگاه
- محشر کنکور، برزخ انتظار
- مدرسه‌ای برای آموزش آنتروپرونرهای ایرانی
- مراکز معتبر آموزش دریائی جهانی
- مشکلات حذف کنکور
- مشکلات علم در دانشگاه های ایران
- معلم دین و زندگی یا دانای دهر؟
- نکاتی در خصوص پذیرش محلی و بومی دانشجو
- نکاتی در مورد حذف کنکور
- نگاهی به تاریخچه آموزش علوم پایه در ایران
- نگاهی به تحصیل در دانشگاه‌های جعلی سراسر جهان
- نگاهی به دانشگاه موسیقی و هنرهای دراماتیک گراتس
- نگاهی به راه‌های موفقیت در دانشگاه‌ها
- نگاهی به گزینش بومی دختران دانشجو
- نوروز کنکوری‌ها
- نیمه خالی کلاس
- وظیفه کار آفرینی دانشگاه‌ها
- وعده گاه کنکوری ها
- وقت تمام است!
- وقتی به کمیته انضباطی احضار می شوید
- هدف از تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی و گسترش آن در سطح کشور
- هزاره آتی از آن کیست؟
- همت چاره‌ساز است
- همه چیز در مورد طراحی برنامه‌های آموزشی، دوره‌های پودمانی نظام جامع علمی – کاربردی

www.takbook.com

www.takbook.com

لینک دانلود : http://vista.ir/?view=pdf

۸ روش موثر برای موفقیت در دانشگاه

اگر قصد دارید به هدفتان دست پیدا کنید، یك محل مناسب برای خودتان پیدا کنید. می‌توانید از کتابخانه، کلاس‌های مطالعه و یا حتی یك کلاس خالی استفاده کنید.

۱) مکان

اگر قصد دارید به هدفتان دست پیدا کنید، یك محل مناسب برای خودتان پیدا کنید. می‌توانید از کتابخانه، کلاس‌های مطالعه و یا حتی یك کلاس خالی استفاده کنید.

۲) عادت کنید

به انجام روزانه تکالیف مطالعه دروس به‌طور سطحی آنهم یك شب قبل از امتحان، نمی‌تواند موفقیت شما را تضمین کند. سعی کنید هر روز برای مطالعه درس همان روز وقت بگذارید. از وقت اضافه میان کلاس‌ها برای مرور درس ساعت بعد استفاده کنید

۳) کمك هست!

▪ دنبال آن بروید تا پیشرفت کنید

چه نمرات شما بالا باشد، چه کمترین نمره‌ها را بگیرید، باز هم تحت هر شرایطی می‌توانید توانایی‌های خود را ارتقا بخشید. در مورد روش‌های یادگیری مطالب بیشتری مطالعه کنید. ارتباطتان را با اساتید و معلمان خصوصی افزایش دهید. از راهنمای مطالعه و مراکز خدمات آموزش و کمك آموزشی کمك بگیرید.

۴) یادداشت برداری کنید

از یك دفترچه یادداشت یا تقویم دیواری استفاده کنید. برای انجام تکالیف روزانه خود وقت بیشتری را در نظر بگیرید. سعی کنید تکالیف خود را زود تر از موعد مقرر انجام دهید و خودتان را برای امتحانات از قبل آماده کنید.

۵) انرژی بگیرید، غذا، خواب، ورزش

خستگی و استرس قابلیت ادراك و میزان حافظه را کاهش می‌دهند. غذای مناسب بخورید، به طور مرتب ورزش کنید، و به اندازه کافی بخوابید

۶) حرفه‌ای عمل کنید

با آمادگی کامل سر کلاس‌ها حاضر شوید و از تمام مطالب یادداشت برداری کنید. سعی کنید تا آنجایی که می‌توانید غیبت نداشته باشید. استفاده از یادداشت‌های دیگران نمی‌تواند به اندازه نوشته‌های شخصی، برایتان مفید باشد.

زمان یادداشت‌برداری به مسائلی که روی آنها تاکید می‌شود و مثال‌های مختلف توجه بیشتری مبذول دارید. در پایان کلاس نزد استاد بروید و پرسش‌های خود را مطرح نمایید. سعی کنید تمام مطالب را به تدریج مطالعه کنید تا شب قبل از امتحان با توده‌ای از مطالب جدید روبه‌رو نشوید.

۷) کاری کنید تا مطالب کلیدی در ذهنتان باقی بمانند

فعال باشید! برای خودتان مثال بیاورید، از روش‌های تقویت حافظه استفاده نمایید، خلاصه‌برداری کنید، لغات کلیدی را به خاطر بسپارید، زیر مطالب

www.takbook.com

www.takbook.com

مهم خط بکشید، و در حاشیه کتاب نکات مهم را یادداشت کنید. سعی کنید درس را برای خود جذاب کرده و از قدرت خلاقیت بیشتری استفاده کنید.

۸) خودتان را برای هر نوع امتحانی آماده کنید

تا جایی که ممکن است سعی کنید نوع امتحان، توانایی‌های شما را محدود نکند. خودتان را برای هر مدل امتحانی آماده کنید (به عنوان مثال امتحان‌تستی). دستورالعمل انجام امتحان را به خوبی مطالعه کنید و ببینید که برای پاسخ دادن به هر سوال چه مدت زمانی در نظر گرفته شده. از پرسش‌های آسان تر شروع کنید تا اعتماد به نفستان افزایش پیدا کند.

منبع : روزنامه تهران امروز

http://vista.ir/?view=article&id=249453

vista.ir
Online Classified Service

آخرین توصیه ها به داوطلبان کنکور

داوطلبان عزیز و پرتلاش خسته نباشید. مطمئنم که همگی شما علاقه مند هستید که به نحو مطلوبی امتحان بدهید و انشاءا... موفق شوید. اما باید بدانید که قبولی در دانشگاه یکی از راه های رسیدن به موفقیت است . در این روزهای پایانی ممکن است داوطلبان دچار نگرانی ، دلهره و اضطراب شوند. اضطراب و نگرانی در امتحان کنکور تا حدودی نوعی واکنش طبیعی تلقی می شود که باعث بالابردن توانایی و قدرت بدن جهت مقابله با امر مورد نظر است . لذا این پدیده در حد معمول آن نه تنها آسیبی به شخص نمی رساند بلکه با بالابردن توان فیزیولوژیک بدن،مفید هم خواهد بود .

● راهکارهای عملی جهت موفقیت بیشتر

۱) توکل به خدا کنید که همانا با یاد و نام اوست که دلها آرامش پیدا می کند. هنگام تلاوت قرآن در جلسه کنکور به اینآوای ملکوتی و روح بخش،گوش جان بسپارید .

۲) سعی کنید در شب آزمون خواب شما در حد طبیعی-هشت ساعت در شبانه روز-باشد . فکر این که باید امشب آرام بخوابم ممکن است شما را دچار بی خوابی کند . بدین لحاظ پیشنهاد می شود با مقدار کمی نرمش و گرفتن دوش با آب ولرم و با یاد خدا بخوابید.

۳) قبل از امتحان به هیچ وجه به فکر نتیجه نباشید . سعی کنید به وظیفه خود عمل کنید؛ یعنیاستفاده مطلوب از وقتی که در اختیار دارید .

۴) شب امتحان مطالعه نکنید . ممکن است مطالبی را یاد بگیرید اما اگر به مطالعه بپردازید در جلسهآزمونخسته خواهید شد که ضرر و زیان آن بیش از نفع آن است ، چون کنکور انرژی لازم را می طلبد .

۵) در روزهای آخر اگر خلاصه نوشته دارید همان ها را مرور کنید و به دروس سنگین و سخت نپردازید.

۶) روز قبل از امتحان به محل برگزاری امتحان بروید و در ورودی آن را شناسایی کنید،زیرا از لحاظ روانی اثر خوبی دارد .

۷ـ همه وسایلی را که لازم دارید،از نوع مرغوب تهیه کنید (۲ عدد مداد از نوع نرم – پاک کن ، تراش) و در کیف قرار دهید .

www.takbook.com

www.takbook.com

۸) قبل از امتحان به توانایی های خود و آنچه که می توانید جواب دهید فکر کنید .

۹) قبل از خارج شدن از منزل،وسایل مورد نیاز خود ازقبیل کارت شناسایی ، کیف و .... را وارسی کنید تا چیزی کم و کسر نداشته باشید.

۱۰) روز امتحان را با آرامش آغاز کنید . از موقعیت هایی که ممکن است به شما فشار و استرس وارد کند،بپرهیزید (مثلاً با برادر و خواهر خود بگومگو و... نکنید .)

۱۱) حتماً روز امتحان صبحانه میل نمایید . صبحانه،مقویوکم حجم باشد. یک ساعتقبل از امتحانهمچیزی نخورید.

۱۲) از ورود در جمع افرادی که قبل از برگزاری امتحان از همدیگر سؤال می کنند،خودداری کنید؛ چون ممکن است بعضی سئوالات را بلد نباشید و احساس ضعف و ناتوانی کنید .

۱۳) اگر قبل از امتحان با دوستان مواجه شدید و از شما پرسیدند که آمادگی دارید یا خیر،شکسته نفسی نکنید . با اعتماد به نفس اعلام کنید با زحماتی که کشیده ام امیدوارم .

۱۴) موفقیت هاییراکه تا به حال کسب کرده اید بررسی کنید،حتی موفقیت های کوچکتان را . اعتماد دادن به خود و به تصویر کشیدن توانایی هایتان،اثر مثبت و سازنده ای دارد .

۱۵) با این تصور که باید صد در صد سئوالات را پاسخ دهید،به جلسه امتحان نروید. زیرا اگر چند سوالات را نتوانید جواب دهید ممکن است دچار اضطراب ، دلهره و نگرانی شوید .

۱۶) به هنگام توزیع ورقه های آزمون،ابتدا نام و نام خانوادگی و شماره داوطلبی خود را بررسی کنید که اشتباهی رخ ندهد .

۱۷) آزمون را با پاسخگویی به درسی که آمادگی بیشتری در آن دارید شروع کنید .

۱۸) وقت خود را به طور صحیح و با توجه به تعداد سئوالات، بین دروس مختلف تنظیم کنید . مثلاً اگر برای اولین ماده امتحانی ۲۲ دقیقه در نظر گرفته شده سعی کنید به نحوی عمل کنید که در پاسخگویی را همان زمانی که در نظر گرفته شده،به اتمام برسانید .

۱۹) در مورد سؤالاتی که تردید دارید درنگ نکنید و وقت را هدر ندهید . با مداد در گوشه پرسشنامه علامت بزنید تا در فرصتی که باقی مانده به آنها بپردازید .

۲۰) به دیگران توجه نکنید که به سرعت مشغول پاسخگویی هستند . سعی کنید با حفظ خونسردی و روش منطقی به پاسخگویی سئوالات بپردازید .

۲۱) گزینه ای را که به عنوان صحیح علامت زده اید،دوباره تغییر ندهید چون تجربه نشان داده است که هفتاد درصد گزینه هایی که دوباره تصحیح می شوند، اشتباه از کاردر می آیند.

۲۲) سرعت و دقت خودتان را بالا ببرید . مَثَل مشهوری است که خواندن دقیق و فهم سؤال، نصف جواب است . در هر سئوال نکته خاصی نهفته است که دقت شما را می طلبد.مثلاً کلمات"معمولاً" ،"تا حدی" ،"همیشه" ،"هر" ،"همه" و .... را نادیده نگیرید و زیر این کلمات را خط بکشید. مخصوصاًبهافعال منفی توجه کنید. سئوال و همه گزینه ها را بخوانید و سپس به آن جواب دهید .

۲۳) این نکته را فراموش نکنید که شما تا حد امکان تلاش خودتان را نموده اید . به خدا توکل کنید و به فضل و یاری اش امیدوار باشید و با آمادگی کامل در آزمون شرکت کنید .وبه خاطر داشته باشید که زندگی سراسر آزمون است : این اولین و آخرین آنها نخواهد بود .

انشاءا... همگیدرامتحانات الهی سربلند باشیم و در آزمون نهایی توفیق یابیم

منبع : سازمان آموزش و پرورش استان خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=319092

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

آسیب شناسی انتخاب رشته های دانشگاهی با نیازهای بازار کار دانش آموختگان نابلد

پس از گذراندن نزدیک به ۲۰ سال تحصیل و کسب مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد و طی نمودن شب ها و روزهای پراسترس امتحان، اینک پس از دریافت مدارک مذکور باید به دنبال کار و کاسبی مناسبی باشد.

هنگامی که با یک نگاهی عمیق و همه جانبه رشته تحصیلی اش را با نیاز امروز بازار کار مقایسه می کند تازه می فهمد رشته تحصیلی که قریب به ۲۰ سال برای کسب مدرک آن شبانه روز زحمت کشیده و ایام پردلهره ای را برای ادامه تحصیل گذرانده هیچگونه بازار کاری ندارد، بر وقت تلف شده و عمر هدر رفتأ خود افسوس می خورد، چرا که وقتی می بیند نه راه پس دارد و نه راه پیش، دلزده از درس و تحصیل، مدارک تحصیلی را در چمدان قدیمی خانه حبس می کند و تصمیم می گیرد به دنبال شغل نان و آب دار و آبرومندی باشد.

با این حال مشکل چنین افرادی یکی و دو تا نیست، بلکه از یک طرف در طول دوران تحصیل در آموزش و پرورش و سپس آموزش عالی با هیچگونه مهارتی در حوزه های فنی و حرفه ای آشنا نشده، نه در کسب و کار خاصی مهارت دارد و نه با شیوه های کار در رشته های مختلف آشناست.

از طرف دیگر هم داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد سطح توقع او از شغل و کار و کاسبی را بالا برده، به گونه ای که پرداختن به برخی کسب و کارها را نمی پسندد و در شأن خود نمی داند و همین مسئله خود مزید بر علتی شده تا از بسیاری فرصت های شغلی باز ماند.

در سالیان اخیر با بیکاری گسترده دانش آموختگان در مراکز آموزش عالی روبرو بوده ایم، که متناسب نبودن برخی از رشته های تحصیلی دانشگاهی با نیاز بازار کار و عدم گذراندن دوره های فنی و حرفه ای برای دانشجویان در مقاطع دانشگاهی و ناآشنایی دانشجویان با نیازهای روز بازار کار، همگی دست به دست هم داده تا قشر تحصیل کردأ امروزی ما به دنبال مشاغلی باشند که هیچگونه ارتباطی با رشته تحصیلی آنها ندارد.

در این سلسله گزارش ها به واکاوی و آسیب شناسی این مسئله به نقل از دیدگاه های دانشجویان، اساتید دانشگاه و برخی از مسئولان خواهیم پرداخت.

- منطبق نبودن رشته های تحصیلی با بازار کار

امروزه منطبق نبودن رشته های تحصیلی با نیاز بازار کار یکی از معضلات لاینحلی است که گریبان بسیاری از فارغ التحصیلان دانشگاهی را گرفته است.

«محمدرضا زمانی» که چند سالی است درس و تحصیل را رها کرده و پس از اخذ مدرک کارشناسی رشته بهداشت محیط به شغل آزاد روی آورده، می گوید: «پس از پایان تحصیلات به مراکز مختلفی برای کار مراجعه کردم و چون رشته تحصیلی ام بهدشت محیط است و بیشتر سر و کار این رشته با کارخانه های صنعتی است، از همین رو آمار فارغ التحصیلان این رشته بسیار بیشتر از تعداد مورد نیاز شرکت ها و کارخانه هاست من هم پس از پایان تحصیلات مدت ۲ سال بیکار بودم سپس به اتفاق یکی از دوستانم که او نیز فارغ التحصیل رشته علوم اجتماعی است مغازأ صوتی و تصویری در میدان امام خمینی(ره) دایر کرده و به این شغل اشتغال داریم.» وی که حدود هشت سال از مدت اخذ مدرک کارشناسی اش می گذرد در پاسخ به این سوال که آیا اگر الان به شما پیشنهاد کار در حوزه رشته تحصیلی ات بدهند می پذیرید، می گوید: «حدود ۸ سال پیش دورأ کارشناسی این رشته را طی کرده ام و امروز بیشتر درس ها و مباحث این رشته را فراموش کرده ام، ضمنا درآمد افرادی که در همین رشته

www.takbook.com

www.takbook.com

مشغول به کار شده اند بسیار کمتر از درآمدی است که ما با شغل آزاد داریم،با این حال اگر شغل مناسبی در رابطه با رشتأ تحصیلی پیدا شود، فکر نمی کنم کفاف خرج و مخارج زندگی مرا بدهد و قطعا نمی توان با این رشته تحصیلی یک زندگی ایده آل را اداره کرد.»

● دانشجویان و اهداف کار

زمانی که پشت کنکوری هستید و بعد از چند سال موفق به ورود به دانشگاه می شوید آیا رشته تحصیلی خود را براساس شغل آینده و نیاز بازار کار و اقتصاد کشور انتخاب می کنید، و آیا به راستی هنگامی که رشته های تحصیلی را با شور و شوق تمام در دفترچه های کنکور علامت می زنید، هیچ فکر کرده اید که پس از طی دوران تحصیل چه جایگاه اجتماعی و اقتصادی را در جامعه خواهید داشت و از همه مهمتر آیا با این رشته تحصیلی که شما در حال گذراندن ترم ها و واحدهای آن هستید می توانید وارد بازار کار شوید و این رشته از نیازهای جامعه امروز ماست؟ همین سؤالات را با برخی از دانشجویان در دانشگاه تهران، دانشگاه آزاد و علمی کاربردی در میان گذاشته ایم.

«سلطانی» از دانشجویان رشته مدیریت فرهنگی دانشگاه علمی کاربردی واحد ۱۴ تهران در پاسخ به سؤالم می گوید: «متاسفانه در ابتدای انتخاب رشته، معمولا دانشجویان هدف خاصی را دنبال نمی کنند بلکه بیشتر به فکر ادامه تحصیل هستند، یعنی به جرات می توان ادعا کرد که اغلب دانشجویان به فکر آینده شغلی خود در همان رشته تحصیلی نیستند، از همین رو پس از دوران تحصیل سرگردان به دنبال شغل مناسب می گردند.»

«حسین یارمحمدی» دانشجو دیگری که در رشته روابط عمومی به تحصیل اشتغال دارد می گوید: «این موضوع را باید از دو منظر مورد آسیب شناسی قرار داد. یکی اینکه سیستم آموزشی ما سؤال محور نیست و ذهن دانش آموز یا دانشجو را خلاق و پرسشگر تربیت نمی کند بلکه آنان را از خلاقیت و ابتکار و نوآوری باز می دارد، دومین بحث قابل ذکر در این باره به خود دانشجویان برمی گردد از اینکه دانشجویان بیشتر گرایش به مدرک گرایی دارند تا کسب مهارت برای ورود به بازار کار، به همین علت بیماری مزمن مدرک گرایی امروز در جامعه ما بسیار رواج پیدا کرده و اغلب به دنبال گرفتن مدرک تحصیلی هستند، ادامه این روند سبب می شود تا دانشجویان نه تنها از ذهنیتی خلاق و هوشمند و پرسشگر برخوردار نگردند بلکه بی هدف و سرگردان و بدون کسب هیچگونه مهارتی در بازار کار رها شوند.»

دانشجوی دیگری در این باره به سرویس گزارش روز کیهان می گوید: «امروز با یک واقعیت غیرقابل تردید روبرو هستیم و آن این است که نظام آموزشی ما در سطوح آموزش و پرورش و آموزش عالی بیمار است و باید مسئولان دولتی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی به فکر انقلابی در این نظام آموزشی باشند.»

وی می گوید: «متاسفانه هر سال می بینیم که شیوه های خاص و کتب تازه ای برای تدریس در مدارس و دانشگاه ها بخش نامه می شود و هر سال هم جنبه های عملی و کاربردی دروس حذف می شود و یا بسیار کمرنگ می گردد و بیشتر دروس جنبه حفظ کردن دارد، که باید گفت با چنین سیستم آموزشی نخواهیم توانست دانشجویان خلاقی را تحویل جامعه بدهیم.»

«زهرا قربانی نیا» دانشجوی ادبیات فارسی در دانشگاه تهران نیز در پاسخ به سؤالم به نقش مدیران در برنامه های آموزشی اشاره می کند و می گوید: «به عقیده من باید در سطح مدیران وزارتخانه ها و نمایندگان مجلس این مسئله مورد تجزیه و تحلیل و نقد و بررسی قرار گیرد و راهکاری را برای ورود مبانی کاربردی در دروس مختلف دانشگاه تعریف شود تا یک دانشجو پس از پایان دوران تحصیل حداقل در بخش فنی و حرفه ای مهارت خاصی را کسب کرده باشد.»

وی می گوید: «امروز در بازار کار ایران بسیاری از رشته ها اشباع شده و تا چند سال آینده هم با کمبود نیرو روبرو نیستیم که در این باره لازم است مسئولان طی بررسی های کارشناسانه چنین رشته هایی را شناسایی و از پذیرش دانشجو در آن رشته ها خودداری نمایند، در مقابل هم در بالا بردن ظرفیت پذیرش دانشجو در رشته هایی که نیاز روز بازار است اهتمام جدی داشته باشند.»

● آفت مدرک گرایی

تعریف نشدن مبانی کاربردی و تحقیقاتی و کمرنگ شدن انجام کارهای آزمایشگاهی و عملی سبب شده تا در دوران کنونی که به عصر ارتباطات و دنیای اطلاعات شهرت دارد از قافله پیشرفت و تکنولوژی عقب بمانیم و لازم و ضروری به نظر می رسد تا بحث تحقیق و فعالیت های عملی و آزمایشگاهی در مدارس و دانشگاه ها به عنوان بخشی مهم و حساس به حساب آید.

«پورمرادیان» استاد دانشگاه و صاحب نظر در امور اجتماعی می گوید: «یکی از عمده ترین دلایل تنبلی دانشجوی امروزی و بی تفاوتی آنها با کارهای پژوهشی و تحقیقاتی وجود فضای مجازی و اینترنت است.»

وی در ادامه می گوید: «به عنوان مثال وقتی که به بچه های کلاس می گویم درباره موضوع خاصی به تحقیق بپردازند اما متأسفانه بسیاری از

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویان اصلاً به فکر ارایه یک تحقیق خوب و قوی نیستند بلکه بعضاً دیده ام که از یک سایت اینترنتی مطلبی را سرقت کرده و به نام خودشان ارایه کرده اند، یعنی وجود اینترنت سبب شده تا دانشجو یا دانش آموز ما برای پاسخ به هر پرسشی در هر زمان و مکانی به دنبال حقیقت امر نباشد و خود آستین همت را بالا نزند بلکه بسیار سهل و آسان همان موضوع را در اینترنت پیدا کند. این مسئله سبب تضعیف روحیه خلاقیت در دانش آموز و دانشجو می شود.»

این استاد دانشگاه در ادامه می گوید: «از جنبه دیگر اگر بخواهیم به سؤالات مطروحه شما پاسخ دهم باید بگویم که خود دانشجویان نیز به دنبال راه های میان بر و سهل الوصول برای تهیه کار تحقیق هستند و خودشان به دنبال کار تحقیق نیستند بلکه بیشتر هدفشان کسب مدرک و قبولی در واحدهای تحصیلی است، که این مسئله آفت بزرگی در عرصه دانش و پژوهش در ایران محسوب می شود.»

هدفمند شدن رشته های تحصیلی

امروز افرادی را می بینیم که به مشاغلی اشتغال دارند که هیچگونه سنخیتی با رشته تحصیلی شان ندارد.

دکتر «علی اکبر کریمی نیا» کارشناس جامعه شناسی و استاد دانشگاه در این باره می گوید: «برای حل معضلی که امروز با آن روبرو هستیم باید به فکر هدفمند نمودن رشته های تحصیلی باشیم، یعنی از همان بدو ورود دانشجو به دانشگاه ها بازار کار همان رشته را هم برایش تعریف و تبیین نماییم، از طرفی هم برخی رشته های دانشگاهی هم مورد نیاز جامعه ما نیست، که به حذف چنین رشته هایی مبادرت کنیم، اما از همه این موارد مهمتر این است که در اولین فرصت به فکر ایجاد پیوند میان فنی و حرفه ای و دانشگاه ها باشیم و این دو نهاد مهم آموزشی را بیشتر به هم نزدیک کنیم.»

این استاد دانشگاه گنجاندن دروس فنی و حرفه ای در دانشگاه ها را امری ضروری و حیاتی می داند و می گوید: «باید مسئولان تدابیری را بیندیشند تا دانشجویان ما در هنگام تحصیل از دوره های فنی و حرفه ای هم بهره مند شوند تا پس از پایان تحصیل حداقل در رشته ای خاص مهارت لازم را کسب کنند.»

افزایش بیکاری

- در میان فارغ التحصیلان دانشگاهی

اگر نگاهی به آمارهای اعلام شده از سوی وزارت کار و اموراجتماعی بیندازید خواهید دید که شاهد افزایش بیکاری در میان فارغ التحصیلان دانشگاهی در سال های اخیر بوده ایم.

«حمید حاجی عبدالوهاب» معاون وزیر کار در همایش مسئولان کارآفرینی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آماری را اعلام کرده و می گوید: «بیکاری در جمعیت کلی جامعه از ۳.۱۱ درصد به ۵.۰۱درصد کاهش یافته است اما در بین جامعه زنان و فارغ التحصیلان دانشگاهی افزایش یافته است.»

معاون وزیر کار می گوید: «یکی از علل مهم افزایش بیکاری در بین فارغ التحصیلان متناسب نبودن رشته ها و آموزش های دانشگاهی با نیاز بازار کار است.»

این مقام مسئول می گوید: «انتزاعی بودن متون رسمی دانشگاه ها و تطبیق نداشتن آنها با واقعیت های اجتماعی علت دیگر است، البته در حوزه پزشکی این مشکلات کمتر است، الان در حوزه پزشکی با کمبود پزشک مواجه نیستیم و حتی اعزام به خار ج هم داریم در حالی که در اوایل انقلاب پزشکان هندی و بنگلادشی با دانش و مهارت پایین در حالی که مذهب و زبان آنها با ایرانیان متفاوت بود در اقصی نقاط کشور فعالیت می کردند، ادغام آموزش پزشکی با خدمات بهداشتی، درمانی تا حد زیادی مشکل تطابق نداشتن آموزش با نیاز بازار را حل کرده است.»

- ایجاد دفاتر کارآفرینی در دانشگاه ها

به گفته معاون وزیر کار و امور اجتماعی ایجاد دفاتر کارآفرینی در دانشگاه ها یکی از اقداماتی بوده که قرار است در دانشگاه ها برای رفع مشکل اشتغال فارغ التحصیلان فعال شود، اما در مراکزی که ایجاد شده برخلاف برنامه فقط دانشجویان فعالند و استادان دانشگاه حضور ندارند.

دفاتر کارآفرینی دانشگاه ها می تواند پل ارتباط دانشگاه با فارغ التحصیلان باشد و مسایل آنان را تا سال ها پیگیری کند و در مواقع لازم از توان آنها برای کارآفرینی استفاده نماید.این روزها بازار تعیین رشته برای آزمون کنکور داغ است، جلسات شور و مشورت در مدارس، دانشگاه ها و جمع خانواده ها نیز برپا شده، به نحوی که در هر خانواده ای که جوانی پشت کنکوری وجود دارد و اینک به دنبال تعیین رشته می گردد، اغلب دوستان و اقوام می خواهند به نوعی او را در انتخاب رشته مناسب یاری کنند و از تجربیات خود و دیگران در اختیارش قرار می دهند، از طرفی داوطلبین نیز با استرس و دقت خاصی به دنبال گزینه مناسب و رشته مورد علاقه خود هستند.

www.takbook.com

www.takbook.com

اما در کنار این مسایل سوال اساسی که مطرح است این است که آیا داوطلبین ورود به مراکز آموزش عالی رشته های مورد علاقه منتخب خود را براساس نیاز بازار کار انتخاب می کنند و به راستی آیا داوطلبین ورود به دانشگاه از آینده شغلی رشته ای که انتخاب کرده اند، باخبرند و می دانند کارآمدی این رشته در سطح جامعه چگونه است؟

امروز با این واقعیت روبرو هستیم که بسیاری از رشته های تحصیلی دانشگاه منطبق با نیاز بازار کار نیست و چه بسا سالهاست که آن رشته در جامعه اشباع شده و فارغ التحصیلان آن رشته ها نیز یا در بیکاری بسر می برند و یا اینکه در مشاغلی خارج از رشته تحصیلی شان مشغول به کار شده اند.

در این میان لازم است تا مسئولان مربوطه و دستگاه های دولتی به اطلاع رسانی در این باره بپردازند و از پذیرش دانشجو در رشته هایی که جامعه نیازی به آنها ندارد خودداری نمایند، از طرفی هم داوطلبین ورود به مراکز آموزش عالی باید در انتخاب رشته سوای علایق شخصی، معیار نیازهای بازار کار را هم مدنظر قرار دهند.

- شما چه رشته ای را انتخاب می کنید؟

معمولا در انتخاب رشته باید مشورت های لازم با افراد کاردان صورت گیرد، چرا که با یک انتخاب، آینده تحصیلی خود را رقم می زنید، آینده ای که در سایه رشته متناسب با خواست جامعه و علاقه افراد به تحصیل مشخص می شود.

این روزها گروهی از داوطلبین هنوز به گزینه مناسب در انتخاب رشته دست پیدا نکرده اند و نمی دانند چه رشته ای را انتخاب کنند، اما سوای موارد مذکور بایدگفت که درباره بسیاری از رشته های تحصیلی اطلاعاتی موثق از آینده شغلی در دست نیست و بعضا داوطلبین نمی دانند با انتخاب فلان رشته چه آینده ای در انتظار آنهاست.

«کریم مهرنیا» که یکی از داوطلبین ورود به مراکز آموزش عالی است، در گفتگو با سرویس گزارش روز کیهان می گوید: «یکی از مشکلاتی که برای انتخاب رشته پیش روی ما قرار دارد کمبود مراکز مشاوره ای است، یعنی الان ما به یک مشاور خوب نیاز داریم تا درباره تمامی جزییات رشته انتخابی توضیح دهد، این در حالی است که مراکز مشاوره ای در آموزشگاه های خصوصی وجود دارد و هزینه آن بسیار گران و سرسام آور است.»

وی می گوید: «بسیاری از خانواده ها به دلیل اینکه توانایی مالی برای گرفتن مشاور در انتخاب رشته را ندارند از طریق اقوام و بستگان به تحقیق درباره رشته انتخابی خود می پردازند که قطعا چنین تحقیقاتی نمی تواند کاملا مستند و واقعی باشد چرا که یک مشاور خود راهکارها را در تمامی زمینه ها بهتر می داند.»

«محسن قدوسی» که می خواهد رشته حقوق و علوم قضایی را انتخاب کند، درباره دلایل این انتخاب می گوید: «در وهله اول بسیار علاقمند به رشته حقوق و سپس علوم قضایی هستم، در ثانی متاسفانه هنوز مشخص نیست که چه تضمینی برای آینده شغلی ما پس از فارغ التحصیلی وجود دارد، یعنی ما که این رشته را با شور و شوق فراوان انتخاب کرده ایم هنوز نمی دانیم که در آینده آیا شغل مناسبی مرتبط با این رشته در جامعه وجود خواهد داشت؟»

«زهره آقایی» یکی از پشت کنکوری ها که در مرحله انتخاب رشته است، می گوید: «متاسفانه باید اذعان داشت که هنوز یک مرکز اطلاع رسانی در کشورمان وجود ندارد تا به داوطلبین و دانشگاه ها اعلام کند که چه رشته هایی تا ۴ سال آینده ظرفیت آنها در جامعه تکمیل خواهد شد و به چه رشته هایی نیازمندیم.»

وی می گوید: «با توجه به اینکه رشته روابط عمومی را انتخاب کرده ام اما نمی دانم در چهار سال آینده و پس از فارغ التحصیلی می توانم وارد بازار کار شوم یا خیر.»

- نبود بانک اطلاعات

یکی از مسایلی که داوطلبین ورود به دانشگاه ها را با مشکلی جدی و اساسی روبرو کرده نبود بانک اطلاعات مشاغل در ایران است، به نحوی که یک داوطلب ورود به دانشگاه نمی داند چه رشته ای در حال حاضر و ظرف ۴ سال آینده نیاز جامعه است و در مقابل کدام رشته ها نیز اشباع شده و در صورت انتخاب آن رشته فرد دانشجو پس از دوران فارغ التحصیلی بیکار خواهد شد.

بسیاری از داوطلبین ورود به مراکز آموزش عالی و دانشجویانی که هم اکنون به تحصیل اشتغال دارند درگفتگو با سرویس گزارش روز کیهان از نبود چنین اطلاعاتی گله و شکایت دارند و معتقدند باید رشته های تحصیلی منطبق با نیاز جامعه باشد و به اصطلاح آینده شغلی داشته باشد.

دکتر «حمید ورجانی پور» کارشناس امور اجتماعی و استاد دانشگاه می گوید: «در بحث ورود به دانشگاه با مشکلات عدیده ای روبرو هستیم که سوای رقابت های موجود در امتحان کنکور باید این را هم اضافه کرد که هنوز یک داوطلب دانشگاهی نمی داند کشور ما به چه رشته های

www.takbook.com

www.takbook.com

تحصیلی نیازمند است و چه رشته هایی نیز هیچگونه فرصت شغلی را ایجاد نخواهد کرد.»

این استاد دانشگاه برخی از رشته های دانشگاهی را در حال انقراض اعلام می کند و می گوید: «برخی از رشته ها در دانشگاه ها به دلیل فراوانی فارغ التحصیلان در حال انقراض هستند و داوطلبان کمتری جذب آن درس می شوند اما نکته حائز اهمیت این است که باید سیستمی را تعریف کنیم تا دانشجویان با آگاهی کامل به انتخاب رشته بپردازند و از آینده شغلی خود با خبر شوند.»

● رشته های لوکس

برخی از رشته های تحصیلی متأسفانه در بازار کار کشورمان تعریف نشده اند و اصولاً مشخص نیست این فرد دانشجو فردا در کدام اداره و ارگان مورد پذیرش قرار خواهد گرفت و جامعه ما چه نیازی به این رشته تحصیلی دارد.

«دکتر محمد حسین ملکیان» کارشناس زبان و ادبیات فارسی و استاد دانشگاه می گوید: «برخی از رشته های تحصیلی دانشگاهی در کشورمان رشته های لوکس محسوب می شوند که هنوز برای آنها بازار کاری تعریف نشده، که ادامه چنین روندی قطعاً در بالا بردن نرخ بیکاری در میان فارغ التحصیلان بسیار مؤثر خواهد بود.»

وی می گوید: «باید در آینده برنامه هایی را طراحی و تدوین نماییم تا داوطلبین ورود به مراکز آموزش عالی همراه با انتخاب رشته همزمان آینده شغلی خود را ببینند، یعنی در کنار دفترچه های کنکور و در هنگام انتخاب رشته فرم هایی تهیه و در اختیار داوطلب نهاده شود تا براساس آن فرم، داوطلب آینده شغل و حرفه خود را بسنجد و ببیند که این رشته در ۴ سال آینده و هنگام فارغ التحصیلی در جامعه چه شأن و مرتبه ای دارد.»

این استاد دانشگاه در پاسخ به این سؤال که چه رشته ای در کشورمان هنوز به مرحله اشباع نرسیده می گوید: «به نظر من رشته های علوم پزشکی و پرستاری هنوز به مرحله اشباع نرسیده، ضمناً دانشگاه علمی و کاربردی هم اعلام کرده که آینده شغلی و حرفه ای دانشجویان فارغ التحصیل را تضمین خواهد کرد.»

● مشکلات اشتغال فارغ التحصیلان

یکی از مشکلات اشتغال در بین فارغ التحصیلان این است که تعداد معدودی شغل با شرح وظایف در کشور تعریف شده است و براساس قانون باید حداقل ۳ هزار شغل را با شرح وظایف آن در کشور تعریف کنیم.

به عنوان مثال در حال حاضر شرح وظایف پزشکی و پرستاری تدوین شده است اما برای بسیاری دیگر از مشاغل گروه پزشکی چنین تعریفی وجود ندارد.

بر همین اساس می بینیم که حضور فارغ التحصیلان در مراکز آموزش فنی و حرفه ای بالا رفته است، تا جایی که حسین بابایان مدیر کل فنی و حرفه ای خراسان شمالی می گوید:«حضور فارغ التحصیلان دانشگاهی جهت استفاده از کارگاه های آموزشی مراکز آموزش فنی و حرفه ای نسبت به پارسال ۴۰ درصد افزایش داشته که این امر ناشی از تأثیرگذاری آموزش های مهارتی در بازار کار است.»

این مقام مسئول با نادرست خواندن این برداشت که آموزش های فنی و حرفه ای در دوره های کوتاه مدت به اشتغال زایی ختم می شود، بر استمرار آموزش ها طی دوره های مختلف مهارتی تأکید می کند و می گوید: «براساس آمار به دست آمده ۳۶ درصد از آموزش های فنی و حرفه ای که عمدتاً در سطح مهارت های تکمیلی انجام شده به اشتغال زایی رسیده است.»

اما سوای موارد مذکور متأسفانه باید گفت که امروز مراکز دانشگاهی ما هیچگونه رابطه ا ی با مراکز فنی حرفه ای ندارند و بعضاً فعالیت های عملی و آزمایشگاهی به غیر از رشته هایی مثل پزشکی در سایر رشته ها بسیار کمرنگ است.

● بحران هویت در جوانان پشت کنکوری

دکتر پرویز آزاد فلاح، روانشناس و استاد دانشگاه و عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس رقابت در کنکور را نابرابر می داند و می گوید: «در شهرهای بزرگ به دلیل وجود امکانات آموزشی ویژه شانس قبولی بیشتر است، البته حتی رقابت میان داوطلبان تهرانی هم نابرابر است، زیرا امکانات مادی آنها یکسان نیست و شایستگی های فردی داوطلبان در قبولی کنکور به درستی سنجیده نمی شود. چون بخشی از عدم شانس جوانان برای ورود به دانشگاه به صلاحیت هایی برمی گردد که در اختیار آنها نیست، که امکانات مادی از جمله آنهاست.»

این عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با تاکید برای کاهش تب کنکور در جامعه به مهر می گوید: «یک سری دانشجویانی که وارد دانشگاه ها می شوند در رشته هایی که منطبق با شایستگی ها و توانایی هایشان است پذیرفته نشده و دچار بحران هویت می شوند و پس از گذشت مدتی از تحصیل هرگز احساس نشاط و شادابی که هنگام پذیرفته شدن داشته اند را ندارند بنابراین باید تلاش شود تا مسیر و رشته ای که انتخاب می کنند و قبول می شوند مناسب با توانایی هایشان باشد.»

www.takbook.com

www.takbook.com

دکتر آزاد فلاح به روند رو به رشد پذیرش دختران در دانشگاه اشاره می کند و آن را نشان دهنده چند واقعیت می داند و می گوید: «حقیقت این است که جامعه روز به روز شرایط مساعدتری را برای ادامه تحصیل دختران ایجاد می کند، اما یک واقعیت نیز این است که امروز پسران به دلیل اینکه مشاهده می کنند

فارغ التحصیلان دانشگاه ها فرصت های مناسب کاریابی ندارند، از همین رو با دغدغه معاش به دنبال راههایی غیر از دانشگاه هستند، از طرفی نیز دختران تحصیل را با اهداف دیگری دنبال می کنند.»

متأسفانه در جامعه امروز ما و در بین اقشار مختلف مردم قبولی در کنکور به یک ارزش برای خانواده ها مبدل شده، این در حالی است که قبولی در کنکور آنهم در رشته ای که آینده شغلی مناسبی ندارد و مورد علاقه و پسند داوطلبان نیست هیچگاه نمی تواند تضمین کننده خوشبختی های آینده باشد و باید این مهم برای خانواده ها تبیین شود.

- کارورزی فارغ التحصیلان در شرکت های تعاونی

حمید قاسمی، مدیرکل دفتر تشکیل و توسعه تعاونی های وزارت تعاون از اجرای طرح کارورزی برای فارغ التحصیلان دانشگاه ها در شرکت های تعاونی خبر می دهد و می گوید: «وزارت تعاون اعتبار ویژه این طرح را تأمین کرده است که در قالب این طرح امسال برای ۶ هزار نفر از فارغ التحصیلان دانشگاه ها در رشته های مختلف در قالب طرح کارورزی در شرکت های تعاونی تولید شغل ایجاد می شود و حقوق این افراد براساس مصوبه شورای عالی اقتصاد پرداخت می شود.»

مدیر کل دفتر تشکیل و توسعه تعاونی های وزارت تعاون می گوید: «۵۰ درصد این حقوق برای کارورزان از سوی وزارت تعاون و ۵۰ درصد دیگر هم از سوی کارفرماها تأمین و پرداخت می شود.»

وی هدف از اجرای این طرح را ایجاد اشتغال برای فارغ التحصیلان دانشگاه ها و یادگیری مهارت های فنی برای جوانان جویای کار عنوان می کند.

در سالیان اخیر نظام آموزشی کشورمان در آموزش و پرورش و آموزش عالی به شیوه ای پیش رفته که فارغ التحصیلان از هرگونه مهارت های تخصصی در حوزه های فنی و حرفه ای بی بهره بوده اند.

عدم انطباق رشته های تحصیلی با نیاز روز بازار کار، جدی نبودن مبانی عملی و آزمایشگاهی و تئوری پردازی در تمامی دروس از جمله آفت هایی است که سبب ناآشنایی فارغ التحصیلان دانشگاهی از مهارت های فنی و حرفه ای در جامعه گردیده است.

به بیان دیگر باید گفت فارغ التحصیلی که حدود ۲۰ سال از عمر خود را صرف کسب مدرک کارشناسی یا کارشناسی ارشد کرده، پس از پایان تحصیل از یک طرف با منطبق نبودن رشته تحصیلی اش با نیازهای بازار کار روبروست و از طرف دیگر چون در طول دوران تحصیل فعالیت کاربردی و عملی نداشته با هیچگونه مهارتی آشنا نیست و سرگردان و بلاتکلیف در جامعه رها شده است.

بسیاری از کارشناسان و صاحبنظران در دانشگاه ها بر این باورند که داوطلبین ورود به مراکز آموزش عالی باید در انتخاب رشته تحصیلی نهایت دقت را داشته باشند، چرا که این انتخاب سرنوشت حال و آینده آنها و بخشی از جامعه ای که قرار است در آن زندگی کنند را رقم می زند.

اما در این میان نقش مسئولان مربوطه بسیار حیاتی است، چون باید با گنجاندن دروس فنی و حرفه ای و تدریس جدی آن در مراکز آموزش عالی، بر انجام فعالیت های کاربردی در دانشگاه ها و مدارس اهتمام خاصی صورت بگیرد تا اگر فارغ التحصیلان با معضل بیکاری روبرو شدند حداقل با حرفه و شغلی خاص آشنا باشند.

- سیستم های آموزشی

چرا فارغ التحصیلان دانشگاهی ما پس از پایان دوران تحصیل هیچگونه حرفه ای را نمی شناسند و چرا سیستم آموزشی کشورمان به شیوه ای طراحی شده که دانشجو و دانش آموز را با مبانی تئوری آشنا می کند و در پرداختن به مبانی عملی برنامه جامع و کاملی وجود ندارد؟

دکتر علی عباسپورتهرانی فرد، نماینده مردم تهران و رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در پاسخ به همین سؤالات به سرویس گزارش روز کیهان می گوید: «در وهله اول بنده با این سؤالاتی که مطرح کردید موافق نیستم و این بحث را قبول ندارم که دانش آموخته ما پس از فارغ التحصیلی، بیسواد است.»

رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در ادامه می گوید: «ما در دنیا دو نوع سیستم آموزشی داریم، اولی نظامی است که پایه های علمی بسیار قوی برای دانشجو تعریف می کند، مثل آمریکا که پس از دوره فارغ التحصیلی، دانشجویان را یک دوره ۳ تا ۶ ماه به کارآموزی می فرستند، به عنوان مثال وزارت انرژی در آمریکا یک مهندس که فارغ التحصیل همان رشته است را به کار دعوت می کند و در ابتدا به مدت ۳ الی ۶ ماه آنان را به صورت کارآموز در اختیار مهندسین کارآزموده و ماهر قرار می دهد، پس از طی دوران کوتاه کار آموزی آنها را به کار می

www.takbook.com

www.takbook.com

گیرد و مسئولیت هایی را به آنان محول می کند. اما نوع دوم سیستم آموزشی که در کشوری مثل آلمان رایج است بدین گونه است که دانشجو طی دوران تحصیلی اش یک مقدار دوره کارآموزی می رود و در دوران تحصیل فرصت های کار عملی به آنها داده می شود که فارغ التحصیلان آنها نیز بعد از اتمام تحصیل نسبت به کار آشنا تر هستند، حال باید اذعان داشت که ما در کشور خودمان هر دو سیستم را داریم، دانشگاهی مثل صنعتی شریف که دانشجویان خوبی را تحویل جامعه داده همانند اولین سیستم آموزشی که عرض کردم پایه های علمی دانشجویان را قوی بار آورده، از طرفی هم دانشگاه جامع علمی کاربردی بر همین اساس که قرار بود نقش دانشگاه های نوع دوم سیستم آموزشی را ایفا کند تشکیل شده که البته نقد عملکرد چنین مراکز آموزشی نیاز به وقت و زمان کافی و مناسب و کارهای کارشناسی دارد و نمی توان بدون تحقیق کارنامه یک دانشگاه را مردود یا قبول اعلام کرد.»

از رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی می پرسم که ایراد کار نظام آموزشی ما کجاست و براستی چرا بسیاری از فارغ التحصیلان بیکارند و یا به مشاغلی روی می آورند که هیچگونه سنخیتی با رشته تحصیلی شان ندارد، دکتر عباسپور تهرانی فرد در پاسخ می گوید: «نقض اصلی و اساسی این مسئله در صنعت ما نهفته است که نمی داند از این فارغ التحصیل چگونه و با چه شیوه ای بهره برداری کند، اگر دقت کرده باشید خواهید دید که اغلب فن آوری های ما به سمت مونتاژ و واردات پیش می رود و واقعا دلارهای نفتی امروزه به معضلی برای ما مبدل شده است که صنعت و اقتصاد ما را به سمت واردات و مونتاژ پیش می برد.»

نماینده تهران در مجلس می گوید: «در بازدیدی که از جهاد دانشگاهی داشتیم دیدیم که کارهای بسیار ارزنده و ارزشمندی در آنجا صورت گرفته که لازم است مسئولان دولتی در بکارگیری نیروها تدابیر خاصی را اتخاذ کنند.»

از دکتر عباسپور تهرانی فرد می خواهم درباره اینکه دلارهای نفتی چگونه آفتی برای عرصه علم و دانش و اقتصاد ما محسوب می شود توضیح دهند، می گوید: «تجربه به ما ثابت کرده که هر کجا دست از دلارهای نفتی و خریدهای خارجی کشیده ایم و برای نیروهای کارآمد و متخصص خود برنامه ریزی کرده ایم جواب مثبت گرفته ایم، در حال حاضر سیستم آموزشی ما مشکلی ندارد و بسیار هم کارآمد است فقط مشکل ما در نحوه استفاده از فارغ التحصیلان و عدم برنامه ریزی برای آینده شغلی آنهاست.»

سالانه ۶ میلیون تومان هزینه هر دانشجوست

در حال حاضر در کشورمان حدود سه و نیم میلیون نفر دانشجو هستند که در دانشگاه های دولتی و غیردولتی به تحصیل اشتغال دارند، که حدود ۳۴۰ هزار نفر آنها در دانشگاه های تحت پوشش وزارت علوم و بیش از صدهزار نفر نیز در دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تحصیل اشتغال دارند که مجموعا کمتر از پانصد هزار نفر - حدود یک هفتم - دانشجو در مراکز دولتی و ماباقی نیز در مراکز غیر دولتی به تحصیل اشتغال دارند.

همچنین در دانشگاه های دولتی برای هر دانشجو سالانه ۶ میلیون تومان از سوی دولت هزینه می شود.

رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس می گوید: «امروز در دانشگاه های غیردولتی بازار تعیین کننده رشته های تحصیلی است، چون وقتی داوطلبی می داند بعد از پرداخت شهریه، رشته تحصیلی اش در آینده بازار کار ندارد مسلما در آن رشته به ادامه تحصیل نمی پردازد، حال باید در دانشگاه های دولتی مکانیزمی را تعریف کنیم که این دانشجویان برای رفع نیازهای کشور تعلیم ببینند و تربیت شوند، چرا که دانشجویان دانشگاه های دولتی حدود ۶ برابر بیشتر از دانشجویان غیردولتی برای دولت هزینه دارد.»

- پایین بودن کیفیت آموزش

بسیاری از صاحب نظران و برخی از فارغ التحصیلان دانشگاه ها بر این باورند که در سالیان اخیر کیفیت آموزش ها در مراکز آموزش عالی پایین است و بعضا برخی از اساتید فاقد دانش فنی کافی برای تدریس هستند.

از طرفی هم بالا رفتن تدریجی تب مدرک گرایی و گذراندن واحدهای درسی، مشتاقان علم و دانشی را هم که برای کسب مهارت وارد برخی رشته های تخصصی شده اند را دلزده و مأیوس کرده، از همه مهمتر میان مراکز دانشگاهی و مرکز مهمی مثل سازمان فنی و حرفه ای تاکنون پیوند خوبی برقرار نبوده است.

حمید قاسم زادگان، کارشناس رشته هنر و استاد دانشگاه به سرویس گزارش روز کیهان می گوید: «متأسفانه میان آموزش عالی و آموزش فنی و حرفه ای تعامل خوبی برقرار نشده و حتی این عدم تعامل در آموزش و پرورش نیز دیده می شود، به عنوان نمونه دانش آموزان در ایام تابستان به کارورزی می روند و در این کارورزی به هر مغازه ای در هر جا و مکانی می توانند مراجعه کنند و دوره کارورزی خود را در آنجا سپری کنند، اما اگر به جای این کار، دانش آموزان فقط به مرکزی مثل فنی و حرفه ای مراجعه کنند قطعاً مثمرثمر و مفیدتر خواهد بود، چرا که در مباحث فنی و حرفه ای،

www.takbook.com

www.takbook.com

تئوری بلافاصله به کاربردی تبدیل می شود، از همین رو دانش آموختگان زودتر و بهتر با حرفه ای خاص، آشنا می شوند.»

این استاد دانشگاه می گوید: «در سیستم آموزش عالی اهداف فنی و حرفه ای در دانشگاه علمی- کاربردی تعریف شده اما متأسفانه باید اذعان داشت مراکزی که در اختیار دانشگاه علمی کاربردی قرار دارد از نظر سطح امکانات بسیار نازل و ناچیز است و همین موضوع بخش کاربردی را کاملاً زیر سؤال می برد، حال شاید در برخی از رشته ها نهادی مثل ایران خودرو بخش هایی از مراکز علمی و کاربردی را مورد حمایت قرار دهد و دانشجویان به کاربردی دروس توجه بیشتری داشته باشند اما در بسیاری دیگر از رشته ها، این ایراد و اشکال همچنان باقی مانده است.»

● اغلب دانشجویان دانشگاه علمی - کاربردی شاغل هستند

چند روز پیش رئیس دانشگاه جامع علمی- کاربردی همدان گفته بود که فارغ التحصیلان دانشگاه جامع علمی- کاربردی مشکل اشتغال ندارند چرا که خودکارآفرین هستند، آمیخته شدن مباحث کارآفرینی و اشتغال با نام این دانشگاه به اهمیت آن افزوده است، چرا که تمامی دانشجویان دانشگاه جامع علمی- کاربردی می توانند با حضور فعال خود در انجمن های علمی دانشجویی زمینه ایجاد اشتغال و کارآفرینی را پس از فراغت از تحصیل فراهم کنند.

از طرفی هم هزینه تحصیل در این دانشگاه به مراتب پایین تر از سایر مراکز آموزش عالی است، اما در این میان باید دقت کرد که اغلب دانشجویان آن قبل از ورود به دانشگاه و در هنگام ادامه تحصیل خود شاغل هستند.

قاسم زادگان می گوید: «به نظر من باید بحث کاربردی را در فرهنگ خودمان نهادینه کنیم، یعنی ابتدا از مهد کودک ها و آموزش و پرورش آغاز کنیم، اما متأسفانه باید اذعان داشت که در سیستم آموزشی کشورمان یک نوع پراکندگی و ناهماهنگی خاصی وجود دارد و اغلب فارغ التحصیلان دغدغه شغل و تأمین مخارج زندگی را دارند، به طور مثال هنرمندی که از دانشگاه هنرهای زیبا فارغ التحصیل شده، چون رشته تخصصی اش تعریف شغلی ندارد و حتی آن رشته اصلاً شغل به حساب نمی آید! این در حالی است که با نهادینه کردن فرهنگ تحصیل به اضافه کارآموزی می توان به آینده ای بهتر و امیدوار کننده تر برای فارغ التحصیلان دانشگاهی امیدوار بود.»

● صدهزار دانش آموخته در طرح کارورزی

حمید حاجی عبدالوهاب، معاون توسعه اشتغال و کارآفرینی وزارت کار با اشاره به بالا بودن نرخ بیکاری در دانش آموختگان دانشگاهی نسبت به سایر افراد در مورد طرح های اشتغال آنها می گوید: «در راستای اجرای طرح کارورزی در سال جاری صد هزار فارغ التحصیل دانشگاهی با کمک همه دستگاه های اجرایی در این طرح ۱۱ ماهه شرکت می کنند، به همه دستگاه های دولتی اعلام شده است در طرح کارورزی مشارکت داشته باشند و فارغ التحصیلان را که به بخش خصوصی و تعاونی که متقاضی آن نیروها هستند، معرفی کنند.»

معاون توسعه و اشتغال و کارآفرینی وزارت کار در مورد سایر طرح های اشتغال دانش آموختگان به فارس می گوید: «طرح دیگر تأسیس و افتتاح دفاتر کارآفرینی دانشگاه ها است که دانشجویان را با بازار کسب و کار و افراد موفق کارآفرین آشنا کند و این افراد به دانشگاه ها دعوت شوند و دانشجو از راههای توفیق در کسب و کار مطلع شود که فرهنگ و زمینه پشت میزنشینی را تعدیل کند.»وی می گوید: «دانش آموختگان دانشگاهی باید بدانند تنها راه موفقیت پشت میز نشینی نیست و اولویت ما در طرح کارورزی حضور دانش آموخته در عرصه عمل و کارگاه است که بتواند از علم خود در کار تجربی استفاده کند و فضای طرح کارآفرین باشد.»

دفاتر کارآفرینی در اکثر دانشگاه های تحت پوشش وزارت علوم و مراکز عمده استان ها دایر شده است.

کارآفرینی مقوله جدیدی در کشور محسوب می شود که متأسفانه هنوز مسئولان کشورمان این موضوع را جدی نگرفته اند.

با تمام این تفاسیر لازم و ضروری است تا مقوله کاربردی و کارآفرینی را در آموزش و پرورش و آموزش عالی جدی بگیریم و دانش آموز و دانشجو را به این سمت سوق دهیم، مسئولان دولتی هم باید در هدایت دروس و هدفمند کردن آنها از مبانی تئوری و نظری به عملی و کاربردی هدایت کنند، مراکز آزمایشگاهی دانشگاه ها فعال تر شوند و فعالیت های تحقیقاتی و پژوهشی پررونق شود.

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=330830

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

آسیب‌شناسی آموزش دانشگاهی تئاتر

پرداختن به مقوله آموزش بسیار پیچیده، فنی و نیاز به کار گروه‌های کارشناسی مجرب و متخصص دارد. اما آنچه مرا واداشت تا در این‌باره به طرح موضوع بپردازم، اشکالاتی بود که در زمان تدریس و برنامه‌ریزی آموزشی متوجه آن شده بودم. در یک دوره کوتاه به همراهی دوست هنرمندم اصغر همت در دانشگاه سوره مسوولیت گروه تئاتر را بر عهده داشتیم، همت به عنوان مدیر گروه و من قائم‌مقام وی. در آن دوره کوتاه چندساله ما با تشکیل تیم‌های کارشناسی سعی کردیم در حد امکانات و مقدورات برنامه‌ای قابل دفاع و کاربردی تنظیم کنیم، گروه‌های کارشناسی برای هر گرایش تشکیل دادیم و ساعت‌ها دروس و شرح دروس را تحلیل کردیم و به نتایجی رسیدیم که در طول بحث تا آنجایی که ایجاب کند به آن می‌پردازم.

اگر اشتباه نکنم اولین کنکور ورودی رشته تئاتر برای دانشکده هنرهای دراماتیک در سال ۴۲ برگزار شد و نظامنامه آموزش تئاتر در سال ۱۳۴۷ تدوین شد که همین نظامنامه بعدا دستمایه تدوین نظامنامه کنونی شد. دانشگاه‌ها پس از انقلاب به دلیل انقلاب فرهنگی مدتی تعطیل بود تا اینکه به تدریج دانشگاه‌ها بازگشایی شد و در مدت تعطیلی هیاتی مرکب از دکتر مهدی حجت، آقای آل‌محمد (که بعدا دکترا گرفتند)، دکتر دهقانپور و دکتر سلیمی مسوولیت تدوین و تنظیم دروس رشته تئاتر را به عهده داشتند. در همین راستا و به موازات اصلاحاتی که در حال بررسی و اعمال روی شرح درس‌ها بود، در سال ۶۲ دفتری در محل دانشکده هنرهای زیبا تشکیل شد که دانشجویان تئاتر دانشکده‌های هنرهای زیبا، دراماتیک و فارابی فعالیت‌های خود را در آنجا ساماندهی می‌کردند و قرار بود این دفتر مرکزی جهت تربیت و آموزش دانشجویان به خصوص برای رشته ادبیات نمایشی باشد. ماحصل این اتفاق این شد که در سال ۶۳ دانشکده هنرهای زیبا به عنوان اولین دانشکده هنری پس از انقلاب دانشجوی جدید برای رشته تئاتر بپذیرد. اما اولین دانشجویان پس از انقلاب در رشته تئاتر سال ۶۴ وارد دانشگاه شدند. خوب است بدانیم که از سال ۶۴ تا امروز دروس رشته تئاتر بازنگری نشده است. قبل از هر چیز بحث را با سه سوال در سه بخش (ورود به دانشگاه، دوران دانشجویی و فارغالتحصیلی) و هر بخش را با سه سوال شروع می‌کنم.

- ورود به دانشگاه

۱) پیشینه عملی- آموزشی دانشجو قبل از ورود به دانشگاه چیست؟

۲) چه اندازه دروس غیرتخصصی (عمومی) در قبولی دانشجو نقش داشته؟

۳) نحوه گزینش (امتحان عملی) چگونه بوده است؟

- دوران دانشجویی

۱) آیا دروس با شرایط و نیازهای جامعه مرتبط است؟

۲) آیا امکانات مادی (پلاتو، کتاب، سالن اجرا، وسایل کمک‌آموزشی و...) و معنوی (استاد، مربیان مجرب، فضای فرهنگی و...) فراهم است؟

۳) آیا دانشجویان از وقت خود استفاده مناسب می‌کنند؟

- پس از فارغالتحصیلی

۱) آیا دروس ارائه‌شده متناسب با شغل فارغالتحصیلان است؟

۲) مدرک تا چه اندازه موجب اشتغال می‌شود؟

۳) مدرک مرتبط با شغل امتیاز است یا خیر؟

www.takbook.com

www.takbook.com

هدف از طرح سوالات بالا فقط عیب‌جویی نیست. عناصر مثبتی هم وجود داشته که مربوط به مبحث آسیب‌شناسی نیست. مثلا گسترش مراکز آموزش تئاتر که به طیف علاقه‌مندان تئاتر اضافه می‌کند، هر چند تکلیف خیل عظیم فارغالتحصیلان خود حدیث مفصلی است. نتایج مطالعات و مصاحبه‌های من با دانشجویان این بود که اکثر دانشجویان رشته تئاتر قبل از ورود به دانشگاه هیچ دوره یا آموزش خاصی را ندیده‌اند، برخی از آنها یک نمایشنامه هم نخوانده‌اند و بعضی هم یک نمایش ندیده‌اند! هنوز تفاوت بین نمایشنامه، سناریو و بعضا فیلمنامه را نمی‌دانند. اطلاعات‌شان از تئاتر در حد همان تئاتر در صحنه‌هایی است که به شیوه بولوار از تلویزیون پخش می‌شود. یک دسته از ایشان که در کلانشهر تهران ساکنند شاید سری به سینما- تئاتر گلریز یا بولینگ‌عبدو زده باشند. اتوپیا یا آرمانشهر چنین افرادی شرکت در سریال‌های تلویزیونی یا طنزهای دست‌چندم سیما است. چنین افرادی را باید حین دادن تست ورودی ببینید، حداکثر خلاقیت‌شان تقلید از همین طنزهای دست چندم است که گاه بازیگرانش (غلط) هم بازی می‌کنند.

جالب اینجاست که همین‌ها در آزمون قبول می‌شوند! چرا؟

چون دروس عمومی‌را خوب پاسخ داده‌اند !

دانشجویانی دیده‌ام که فقط برای گرفتن مدرک آمده‌اند، نه ذوقی دارند نه علاقه‌ای، نه سابقه‌ای، و نه پیشینه‌ای، ملاک قبولی اکثر این دانشجویان بالا بودن نمرات عمومی آنهاست! این دانشجویان در دوره دانشگاه هم دنبال حفظیات هستند زیرا فاقد توانایی عملی‌اند، اینجاست که حلقه مفقوده آموزش تئاتر که همانا رویکرد تئوری‌پردازی است پیدا می‌شود، به جای اینکه از آنها سوال شود چه می‌توانی؟ می‌پرسند چه می‌دانی؟ در چنین فضایی آنان که بهره‌ای از استعداد دارند به همان دلیل پایین بودن نمرات عمومی‌از ادامه راه باز می‌مانند. اگر تعداد قلیلی هم در این میان بر بخورند هزار مشکل پیدا می‌کنند چون اکثریت از جنس دیگری هستند، طبق روال معمول غالبا سه برابر ظرفیت را برای مرحله دوم اعلام می‌کنند، تعداد زیاد مصاحبه‌شوندگان و زمان اندک مصاحبه امکان گزینش صحیح را نیز فراهم نمی‌سازد، به‌طور متوسط به هر نفر بین سه تا ۱۰ دقیقه وقت می‌رسد، در این زمان محدود باید توانایی داوطلب مشخص شود، با این همه قیف دانشکده‌های دولتی دهانه‌اش تنگتر است، بگذریم...

پس از قبولی با دروسی مواجه می‌شوند که چندین سال است بازنگری نشده‌اند!

اساسا به‌روز رسانی اطلاعات و دانش یکی از ضروریات زمان ماست، در دورانی که تغییر و تحولات به هزارم ثانیه محاسبه می‌شوند عدم بازنگری در مباحث آموزشی و عدم به روزرسانی اطلاعات علمی‌آموزشی ضربه جبران‌ناپذیری به دانشجویان و پژوهندگان وارد می‌سازد. در حوزه علوم نظری با گسترش روابط اینترنتی کمتر نقاط ضعف به چشم می‌آیند، ولی در دروسی که شیوه یادگیری آنها عملی و کارگاهی است این نقطه ضعف خود را بیشتر می‌نمایاند.

مهم‌ترین ویژگی در بازنگری مطالب توجه به نیازهای روز است؛ نیازهایی که از یک طرف با دانش و آگاهی فردی و تخصصی مرتبط است و از طرف دیگر همسویی آن با تکنولوژی و فناوری و همچنین ارتقای توانایی و مهارت ارتباطی تفکیک‌ناپذیر است. در این مثلث ارتباطی (آگاهی- تکنولوژی- مهارت) چند نکته دارای اهمیت ویژه هستند.

۱) دروسی که دربردارنده مساله زمان و مناسبات فرهنگی اجتماعی زمان خود باشند.

۲) دروسی که هدفمند انتخاب شده باشند.

۳) دروسی که هم ارز و مشابه نباشند.

۴)دروسی که ضمن بالا بردن توان تخصصی قدرت ارتقای بینش، تحلیل و امکان ورود به درس را از زوایای مختلف برای دانشجو فراهم کند.

مثلا در کارگردانی معلوم نیست روند آموزش کارگردان به شکل عملی چگونه پیش می‌رود زیرا روشی که دانشجوی کارگردانی به شکل عملی دوره دستیاری را با استاد خود طی کند و این دوره‌ها از نظر کارآموزی برای وی امتیاز محسوب شود در برنامه‌ریزی درسی نه‌تنها لحاظ نمی‌شود بلکه به عنوان یک شیوه تجربی نیز مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

دروس کارگردانی نه بر پایه عملی درست بنا شده‌اند نه بر پایه تئوریک. به غیر از درس اصول و مبانی کارگردانی، کارگردانی ۱ تا ۴ معلوم نیست بر کدام پایه بنا شده‌اند. بیشتر به سلیقه استادان مربوط می‌شود، در چنین سیستمی شیوه سرهم‌بندی کردن متداول‌ترین روشی می‌شود که دانشجویان به کار می‌برند. اینکه در هر مرحله قرار است دانشجویان چه روشی را بیاموزند دیده نشده است. صدالبته هر یک از شیوه‌ها خود تجربیات عملی در کنار استادان را می‌طلبد. آیا چنین امری محقق می‌شود؟ ! من که ندیده‌ام... البته نمونه‌هایی در دوره‌های قبل از انقلاب دیده می‌شود که دکتر کوثر، دکتر خسروی و امثال آنها به چنین روش‌هایی دست می‌یازیدند که کم‌کم به فراموشی سپرده شده است.

www.takbook.com

www.takbook.com

جایگاه دروسی مانند روانشناسی یا به فراخور هر رشته دروس تخصصی در کجای دروس فعلی دیده شده است؟ آیا ۲ واحد سلفژ برای گرایش بازیگری کفایت می‌کند؟ آیا درسی مانند فلسفه هنر یا زیبایی‌شناسی برای رشته نمایش نباید الزامی باشد؟ دروس عملی که بازیگر یا کارگردان نیازمند آن است، مانند کارگاه‌های خلاقیت چرا وجود ندارد؟ آیا وقت آن نرسیده است که دروس هم ارز و گاه زاید حذف شوند و بهجای آن به دروس عملی و کارگاهی توجه بیشتری شود؟

شرح درس کنونی در شرایط خاص انقلاب فرهنگی تدوین شده است. بدیهی است در آن موقعیت شتابزدگی و خاص بودن شرایط خود حامل خصوصیاتی بود که در تدوین آنچه امروزه وجود دارد بی‌تاثیر نیست. بنابراین نیاز به بازنگری در دروس بیش از پیش احساس می‌شود. بر این اساس پیشنهاد می‌کنم که هیاتی مرکب از مدیران گروه ۴ دانشکده تئاتر و افراد متخصص جهت تدوین شرح درس جدید با رویکرد کارگاهی و کاربردی تشکیل شود و هرچه سریع‌تر دروسی راهبردی را تدوین کنند.

امکانات آموزشی اعم از پلاتو تمرین، سالن اجرا و همچنین امکانات کمک آموزشی با کمیت دانشجویان هیچ تناسبی ندارد. پلاتوها از نظر کمی و کیفی به هیچ وجه جوابگوی نیازهای درسی دانشجویان با نقایص موجود نیستند، از نظر بهداشتی و امکانات از قبیل سرویس بهداشتی، کمد، آیینه، پارکت، تهویه، گرمایش و سرمایش، نور، آکوستیک و... نیز فاقد استانداردهای اولیه هستند. نه تعدادشان جوابگوی خیل انبوه متقاضیان را می‌دهد ونه کیفیتشان سلامتی آنها را تضمین می‌کند.

نبود کارگاه‌های مهارتی و به اصطلاح (ورک‌شاپ) هم خود حدیث مفصلی است. ممکن است در جشنواره‌های دانشجویی کارگاه‌هایی تشکیل شوند ولی این امر هم تابع برنامه و هدف خاصی نیست. هرازگاهی برگزار وتعطیل می‌شود.

مشکل تنها به پلاتو ختم نمی‌شود. نبود منابع معتبر، کمبود سالن اجرا، عدم‌ارتباط بین دانشگاه‌های معتبر جهانی و دانشکده‌های تئاتر، ایجاد رانت استفاده از استاد و در پیش گرفتن رویه‌ای که مانع همکاری برخی از استادان تراز اول می‌شود، عدم‌هماهنگی و جلسات منظم برنامه‌ریزی بین ۴ دانشکده فعلی تئاتر، نبود برنامه مشخص به منظور برگزاری کارگاه‌های تخصصی (ورک‌شاپ) و...

آنچه در حال حاضر در دانشکده‌های تئاتر در بهترین حالت اتفاق می‌افتد استفاده از توانایی عمومی‌استاد است. توانایی عمومی‌با تخصص کاملا فرق دارد. در بسیاری از موارد دیده می‌شود استادی بالغ بر ۱۸ واحد درسی را درس می‌دهد که در بهترین شکل، توانایی تدریس تخصصی ۴ یا ۶ واحد را دارا است و بقیه واحدها، تخصص وی نیست.

بی‌اعتنایی به دو اصل تخصص و توانایی عملی نه‌تنها شیوه دانشکده‌های تئاتر بلکه هدف آموزشکده‌های خصوصی یا اصطلاحا آموزش غیررسمی نیز است. بدیهی است با توجه به اصل درآمدزایی چنین روشی از آموزشکده‌های خصوصی دور از انتظار نیست ولی تن دادن به چنین اموری از دانشکده‌های تئاتر که متولی اصلی آموزش هستند، پذیرفتنی نیست.

وقتی در چرخه مناسب آموزش اجزا به درستی کنار هم قرار نگیرند، آنچه تلف می‌شود وقت است. شما فرض کنید در ۴ واحد دانشگاهی در طول ۲ ترم یعنی یک سال تحصیلی هر هفته ۲ ساعت، یادگیری تخصصی‌ترین مباحث آموزشی هر گرایش تئاتر اعم از بازیگری، کارگردانی، نمایشنامه‌نویسی و... انجام می‌گیرد؟

بدیهی است که این سیستم و روش، نمایشنامه‌نویس یا بازیگر یا کارگردان تربیت نمی‌کند و تنها وقت هدر می‌دهد.

پس هنر در دانشگاه متولد نمی‌شود، این اساسی‌ترین اصلی است که باید به آن توجه کرد. اگر این اصل را بپذیریم از بای بسم‌الله تا تای تمت را درست برنامه‌ریزی می‌کنیم. ورودی و خروجی‌مان را درست می‌بینیم و هدایت می‌کنیم.

بنابراین مدرک شأن و منزلتی می‌یابد و هر کس که آموزش دیده تئاتر است از جایگاه واقعی و حرفه‌ای خود برخوردار می‌شود و از این آشفته بازار بی‌دروپیکر و غیرحرفه‌ای نجات می‌یابیم.

در این شرایط مدرک تحصیلی سندی معتبر بود که در پیدا کردن شغل و ورود به دنیای حرفه‌ای امتیاز بی‌همتا به حساب می‌آمد. به‌راستی چرا آنچه مدرک می‌نامیمش با توانایی انجام کار، غریبه و گاه متنافر است؟ آنچه در تئوری گفته‌اند یک چیز است و آنچه در عمل اتفاق می‌افتد چیزی دیگر! در ذهن و روی کاغذ می‌توانی هرجور و هر شکل که می‌خواهی فکر کنی ولی در عمل بحث کاملا متفاوت است. به همین دلیل است که گاه می‌شنویم استادکاران خبره می‌گویند: طرف تازه از پشت میزمدرسه (منظور دانشگاه است) بلند شده!

شاید به همین دلیل ساده دوره کارآموزی برای دانشجویان در آستانه فارغالتحصیلی نه‌تنها لازم بلکه واجب است. باید با توجه به گرایش‌شان از آنها خواست دوره کارآموزی را نزد یکی از استادان معتبر سپری کنند و تا استاد توانایی انجام کار عملی وی را تایید نکند مدرک به دانشجو داده نشود. در این سیستم است که کار عملی ارج و قرب پیدا می‌کند. ممکن است بگویند سیستم کنونی دانشکده‌های تئاتر بر اساس روش آموزش

www.takbook.com

www.takbook.com

آمریکایی بنا شده است، عرض می‌کنم، اگر سیستم آموزش آمریکایی هم درست به کار گرفته می‌شد نتایج بهتری در برداشت، اما آنچه بر فرهنگ و آموزش سنتی ما مبتنی است و هنوز هم کاربرد دارد روش کارگاهی اوستا- شاگردی است که تا حدودی به روش کارگاهی فرانسوی‌ها نزدیک‌تر است.

در پایان اضافه کنم برخی از اعضای هیات محترم علمی‌دانشگاه‌ها، توانمندی و علاقه‌شان از استادان مدعو کمتر است، زیرا استادان مدعو به دلیل اینکه می‌خواهند ترم بعد از آنها دعوت به عمل آید توانایی علمی‌خود را بالا برده و درصدد رضایت دانشجو نیز هستند، بنابراین ترجیح می‌دهند به‌روز باشند.

امید است با ایجاد زمینه‌های لازم اعم از فرصت‌های مطالعاتی، سفرهای آموزشی و پژوهشی و همچنین امکان حضور در فستیوال‌ها و سمینارهای بین‌المللی و دانشگاهی انگیزه‌های لازم توسط مسوولان ذیربط برای استادان تمام وقت فراهم شود.

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=334577

vista.ir
Online Classified Service

آشتی آزادی و انضباط

مردم به راهی که می‌گوییم، نمی‌روند. زیرا برای رفتن به یک راه، علاوه بر دانایی، به مهارت رفتن و باور و تعهد افراد نیز نیاز است. تربیت، با درونی کردن نظام معینی از ارزش‌ها، به آرایش باورها و تصورات می‌پردازد و جهان هستی، زندگی و انسان را به شکل ویژه‌ای فهم‌پذیر می‌کند. کارکرد اساسی تربیت و وظیفه عمده‌ای که بر دوش آن است، آشتی دادن دو امر متضاد و متعارض است که منطق آشتی‌ناپذیری دارند: آزادی و انضباط.آزادی افراد برخاسته از یک ضرورت درونی و وجودی است و انضباط، ریشه در مناسبات بیرونی دارد. تربیت، این مصالحه و سازش دشوار را طی فرآیندی پیچیده و طولانی به انجام می‌رساند تا با درونی کردن اخلاق، قواعد و هنجارها، به استقرار نوعی تعهد و الزام درونی کمک کند.

این اتفاق، اتفاقی است که آدمی آن را به تجربه شخصی درمی‌یابد، احساسش می‌کند و از وجود آن، به نوعی رضایت خاطر و لذت درونی دست پیدا می‌کند. این احساس به فرد کمک می‌کند، آن تعهد و الزام را به بخشی از وجود خود تبدیل سازد و در خود جذب کند.

- آموزش صریح یا واضح

غالباً افراد، نوشته خوب را با توانایی پوشش دادن عناصر مفهومی و مصداقی در حوزه‌ای معین مرتبط می‌دانند و معتقدند که این توانایی شروطی دارد. از میان آنها می‌توان به تازگی و نو بودن، صمیمیت و وضوح و روشنی مباحث و موضوعات آموزشی اشاره کرد.

در هر حال، موضوع مهم در چهارچوب‌ها و راهبردهای آموزشی این است که ما در معرفت‌شناسی و در ارتباط با مخاطب خود و در جریان آموزش، به دنبال آن هستیم که دانش صریح را آموزش دهیم یا دانش ضمنی را؟ این مسئله تابع نظامی است که آن را به عنوان غایت و هدف در یادگیری

www.takbook.com

www.takbook.com

در نظر می‌گیریم. وقتی نتیجه و عمل اهمیت پیدا می‌کند، ما از منظری عینی‌گرا به دنبال شفافیت و صراحت هستیم.

این موضوع نشان‌دهنده عبور از یک منطقه دانش به منطقه‌ای دیگر است؛ از کانون به پیرامون و از پیرامون به مرکز، از قاعده به استفاده، و از عملی بودن به فنی بودن. رشد و تحول آدمی تابع فرآیندی است که فرد طی حضور خود در آن، نه تنها قواعد زیستن را می‌آموزد، بلکه مدام در دام چاله‌های میان راه فرو می‌لغزد و در بیراهه‌های پیرامونی راه منحرف می‌شود.

دانایی از منطقه رسواساز خنگی و پرت و پلاگویی می‌گذرد. این ترس‌ها که به طور ضمنی در جریان آموزش مداخله می‌کنند، در یادگیری به طور اساسی مشارکت دارند. توجه به این بخش دانش و پرداختن و مجال دادن به آن، نقش مهمی در تحقق یادگیری دارد.

از طرف دیگر، برنامه‌های رسمی، قالبی برای انتقال مفاهیم و محتوای علمی و اخلاقی هستند، در حالی که برای درونی شدن و الزام‌آور کردن مفاهیم اخلاقی و اخلاقیات، به قالبی متفاوت نیازمندیم که به آن «برنامه درسی پنهان» گفته می‌شود. آموزش اخلاقی را به طور خاص، از طریق برنامه‌های پنهان که شکلی غیررسمی دارند، می‌توان پیاده کرد. نظریه‌پردازان تربیتی تمرکز برنامه‌های خود را بر دوره‌هایی قرار داده‌اند که برای جامعه‌پذیری و تغییر اجتماعی اساسی هستند.

پیشرفت فناورانه و تحولات اجتماعی، فرآیند آموزش را گسترش داده است. به طوری که فرآیند آموزش، از کودکستان شروع شده و تا دانشگاه و بعد از آن در جامعه تداوم یافته است.

فرآیند آموزش چنان در حال تغییر است که قطب‌بندی‌های قدیمی نظیر آموزش نخبگان در برابر آموزش عمومی، آموزش خصوصی در برابر آموزش جمعی، آموزش علوم در برابر آموزش هنرهای آزاد و آموزش در مدارس حرفه‌ای، جای خود را به ساختارهای بسیار پیچیده‌تر داده‌اند.

ظهور ارتباطات رایانه‌ای، آموزش‌های از راه دور، دانشگاه‌ها و مدارس غیرانتفاعی، مدارس و دانشگاه‌های مجازی، بر برنامه‌های «تربیت پنهان» به منزله نظامی تئوریک و با ارزش تأکید می‌کند که می‌توان با کمک آن، کارکردهای اجتماعی تربیت را بررسی کرد.

ویژگی‌های زندگی کلاسی، از روابط اجتماعی مدرسه تفکیک‌ناپذیر است. در زندگی کلاسی، ارزش‌ها، خلق و خوها و انتظارات فردی و اجتماعی خاصی وجود دارند که با پاداش همراهند.

یادگیری این خطمشی‌های مورد انتظار، جزیی از برنامه پنهان است که بر مهارت‌های خاصی تأکید می‌کند؛ یادگیری این مهارت‌ها که به آرامی منتظر بمانی، از انجام بعضی امور خودداری کنی، تلاش کنی، بعضی کارها را به انجام برسانی، مشغول باشی، با دانش‌آموزان همکاری کنی، به همکلاسی‌ها وفادار باشی، مرتب و دقیق باشی و نظایر این‌ها.

این ویژگی‌های زندگی آموزشگاهی و ضرورت تبعیت از انتظارات سازمانی، به اهداف آموزشی ارتباطی ندارند، اما با تمام این‌ها برای پیشرفت رضایت بخش در مدرسه ضروری هستند.

از سوی دیگر، ساختار زندگی خانوادگی به تنهایی نمی‌تواند کودکان را برای وارد شدن به دنیای بزرگ آماده کند. هنجارهای فرهنگ آموزشگاهی، اثر ماندگاری بر افراد دارند و موجب می‌شوند، دانش‌آموزان روابط اجتماعی موقتی برقرار کنند، هویت فردی خود را پنهان سازند و مقررات آموزش رسمی را بپذیرند. ساختار رسمی مدرسه قبل از ورود به کلاس، این ایده‌ها را به دانش‌آموزان منتقل می‌کند.

دریبن معتقد بود که نظام آموزش رسمی، نه تنها برنامه آشکار را آموزش می‌دهد، بلکه ارزش‌هایی نظیر داشتن استقلال و کسب موفقیت را که برای ورود کودکان به جامعه بزرگسالان ضروری و مفید هستند، به طور غیرمستقیم به آنان منتقل می‌کند. خانواده نقش سنتی خود را در ایجاد قوانین کلی، غیر شخصی و غیر قابل تغییر به خوبی ایفا نمی‌کند.

امروزه اصول اخلاقی که در خانواده اجرا می‌شود، بیش از هر چیزی مبتنی بر هیجانات و احساسات است؛ به طوری که ادراک انتزاعی از وظیفه و تکلیف، نسبت به همدردی اهمیت کمتری پیدا کرده است.

در مقابل در مدارس به روابط اجتماعی و از جمله به تکالیف و وظایف اهمیت بیشتری داده می‌شود.در واقع، در مدرسه نظام جامعی از قوانین وجود دارد که رفتار کودک را از قبل تعیین می‌کند. او باید به طور منظم در کلاس حاضر شود، باید سر ساعت مشخصی مدرسه باشد و رفتار و ظاهر مناسبی داشته باشد، نباید امور کلاس را به هم بزند، باید درس‌هایش را یاد گرفته و تکالیفش را انجام داده باشد و باید همه اینها را نیز به شکل قابل قبولی انجام داده باشد. تمام این امور در کنار هم، مقررات مدرسه را می‌سازند. و از طریق تمرین این مقررات در مدرسه، ما می‌توانیم روح انضباط را در کودک به‌وجود آوریم.

- تربیت رسمی

تربیت به معنای رایج آن امری نوظهور و جدید است. در این معنا تربیت با نام مدرسه و کلاس درس ملازمت دارد و عمدتاً با توجه به خاستگاه آن،

www.takbook.com

www.takbook.com

امری اجتماعی و اجباری است. این نوع تربیت با شکلی از فعالیت‌ها تعریف می‌شود که به گفته ایسنر از آن به عنوان تربیت اتوبوسی می‌توان نام برد. همه افراد در مبدأ واحدی سوار و در مقصدی واحد پیاده می‌شوند، و بیش از آن که به دنبال آنچه می‌خواهند باشند، به آنچه لازم است آموزش ببینند، تن می‌دهند.

شکل‌گیری دنیای جدید، تحولات و تغییرات پیچیده و گسترده‌ای را در پی داشته است.

مفاهیم پایه شکل دهنده جهان مدرن، شامل عقلانیت، آزادی و برابری است. «انسان نو» در متن این دنیا و بر پایه خردورزی خویش، به مثابه موجودی آزاد و برابر با دیگران، به تدبیر مسایل فردی و جمعی خویش، اهتمام می‌ورزد.

در کانون این اهتمام، تلاش گسترده‌ای قرار دارد که به منظور حل یک تعارض اصولی و بنیادی حذف شده است؛ تعارضی که بین دو اصل آزادی و انضباط وجود دارد. اگر آزادی، اصلی ریشه‌دار در وجود آدمی است، حیات جمعی بشر و استمرار و بقای جامعه، مرهون رعایت انضباط است.

از این منظر، تربیت از چنان منزلت و اعتباری برخوردار بوده است که به منزله سنگ بنای تحولات و تغییرات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و علمی در نظر گرفته شده است.جهان مدرن، مرهون شکل‌گیری انسان نو است و این وظیفه مهم بر عهده تربیت گذاشته شده است. در همین راستا، تأسیس نهادهای اجتماعی که این وظیفه را به دوش بکشند، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر بوده است.

شکل گیری نهاد مدرسه و نهادهای وابسته به آن، براساس این احساس ضرورت، صورت بیرونی پیدا کرده است. نهاد مدرسه به منزله یک ایستگاه میانی، وظیفه آماده سازی انسان نو را برای ورود به جامعه و ایفای نقش مؤثر و کارآمد برعهده دارد. پیچیدگی تحولات اجتماعی، تغییرات اقتصادی و سیاسی و پیشرفت‌های علمی و فرهنگی، در مفهوم و معنا، مأموریت‌ها و وظایف مدرسه و ترسیم چشم‌اندازهای حال و آینده آن نقش مهمی داشته‌اند.

- تربیت غیررسمی

تربیت سنتی به لحاظ ماهیت غیررسمی‌اش، غیرساختاری است. علاوه بر این، تربیت سنتی ماهیت شناختاری ندارد. ماهیت غیرشناختاری تربیت غیررسمی و سنتی، زمینه برخورد آزاد غیرمتنی و نامدون را فراهم می‌آورد؛ آن هم فارغ از جریان آموزش رسمی و آثار و تأثیرات انکارناپذیر آن، و در فضایی که لحن گفتار از خود گفتار اهمیت والاتری دارد و حاشیه‌های مفید متن بر سیاهه‌های متن، اولویت پیدا می‌کنند.

این تربیت، بر خلاف تربیت رسمی گسترده است و در مکان و زمان معین و محدود خلاصه نمی‌شود. چنین تربیتی عمدتاً سنتی و مستلزم و متضمن شاگردی کردن، و به جای میخ، بر چکش متمرکز است. دانش ضمنی در آن مهم‌تر از معرفت کانونی است و آنچه گفته نمی‌شود، تأثیرگذارتر از آن است که به صراحت بیان می‌شود از این رو، این نوع تربیت می‌تواند تأثیرات نامحسوس و شگرف خود را بر جای بگذارد.

تربیت سنتی برخلاف تربیت رسمی مدرن، در دو سطح ناشناختاری و فراشناختاری آثار شگرف خود را بر افراد تحمیل می‌کند. در سطح ناشناختاری، به استقرار نوعی رویکرد علمی در فرد می‌انجامد. طرز رفتار و طرز تلقی افراد بیش از آن که متأثر از آموزش مستقیم و رسمی شناختاری باشد، تابع حضور رو در رو و لحظه به لحظه در موقعیت‌ها و شرایط عینی بروز و تداوم اعمال آدمی است؛ شرایطی که امکان بروز عملی را فراهم می‌سازند و اثر بخش بودن و مفید بودن عمل را در شرایط عینی نشان می‌دهند.

در این موقعیت‌ها، احساس‌ها با اعمال گره می‌خورند و طعم تلخ و شیرین تجارت، ذائقه آدمی را همیشه تازه نگه می‌دارد و خاطره‌های ماندگاری را در ذهن وی بر جای می‌گذارد.

تربیت سنتی برخلاف تربیت رسمی و مدرن، ماهیتی نهفته و پنهان دارد؛ هر چند آشکار شود. این در حالی است که تربیت مدرن ماهیت آشکاری دارد؛ حتی اگر بیان نشود و پنهان بماند. محور اصلی تلاش‌های مربیان در تربیت جدید، واضح کردن، ساده کردن و روشن‌تر کردن موضوع‌ها و راه و روش‌های متفاوت و مختلف است.

از لوازم چنین رویکردی، خردپذیر کردن موضوع‌هاست. در نظر گرفتن تفکر منطقی و استفاده از مقوله هوش در تبیین و نشان دادن روابط مفاهیم و مسایل در این چارچوب، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر دارد. مقوله هوش هیجانی نیز که در پژوهش‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است، در این راستا تحلیل می‌شود. نشان دادن اهمیت و نقش هیجان‌ها در راه‌اندازی و بهره‌وری هوش، تلاشی است در این جهت که ربط منطقی هیجان‌ها و تفکر و هوش را تبیین کند و نقش ابزاری هیجانات و عواطف را در تربیت عقلانی نشان دهد.

از این رو، گفت‌وگو پیرامون تربیت پنهان، هیچ‌گاه آن را آشکار نخواهد ساخت و همچنان پنهان خواهد ماند و آثار شگرف خود را بر جای خواهد گذاشت. حضور تربیت پنهان در زندگی، مثل طعم شیرین نوشیدنی گوارایی است که اگر در باره آن بحث شود، به چشم نمی‌آید و در عین حال همگان از طعم شیرین آن لذت خواهند برد. تربیت سنتی اصولاً پنهان است و از این منظر، اصولی‌ترین و بنیادی‌ترین تفاوت را از حیث ماهیت و

www.takbook.com

www.takbook.com

عملکرد با تربیت رسمی و مدرن دارد.

منبع : بانک مقالات فارسی

http://vista.ir/?view=article&id=298498

vista.ir
Online Classified Service

آموزش برای جایگزینی نیروهای خارجی (دانشگاه آزاد اسلامی خارک)

جزیره خارک یا به قول مرحوم جلال آل احمد، دُر یتیم خلیج‌فارس در ۲۹ درجه و ۱۵ دقیقه و ۲۵ ثانیه عرض شمالی و ۵۰ درجه و ۲۰ دقیقه و ۲۹ ثانیه طول جغرافیائی از نصف‌النهار گرینوویچ در ۴۶ کیلومتری غرب بوشهر واقع شده است. این جزیره مرجانی حدود یک میلیون سال پیش به‌وجود آمده، رویش طبقات مرجانی بر سطح آن، از ۱۴ هزار سال پیش تاکنون این جزیره را بر پهنی خلیج‌فارس نمودار کرده است. خارک در عمیق‌ترین نقطه خلیج‌فارس در ۴۰ کیلومتری خشکی قرار دارد و گرداگرد آن را آب‌های گرم، نیلگون و شفاف خلیج همیشه فارس فرا گرفته است.

استرابون نویسنده قرن اول پیش از میلاد، در کتاب خود از خارک به نام ایکار نام برده است. بلین نویسنده رومی قرن اول میلادی این جزیره را آراگیا خوانده است. مؤلف حدودالعالم به سال ۳۱۶ هجری از شهر آبادی در خارک سخن گفته و با همین نام امروزی از آن یاد کرده است. یاقوت حموی نیز از این جزیره مرجانی به نام خارک نام می‌برد.

در این جزیره آثار تاریخی همچون ۴ دیوار معبد پوزئیدون (خدای دریای یونان)، آتشکده زرتشتیان پیش از اسلام، مرقد محمدبن‌حنیفه که زیارتگاه مسلمانان است و بنا به روایتی مرقد یکی از نوادگان حضرت علی (ع) است.

جزیره خارک یکی از بنادر مهم صادرات نفت خام ایران است و در حال حاضر با داشتن اسکله‌های بزرگ صدور نفت خام، گاز و گوگرد و متانول یکی از بزرگترین بندرهای صادراتی نفت خام در جهان است.

- تاریخچه تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد خارک

تأسیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم دریائی خارک، به دوران ۸ سال دفاع مقدس برمی‌گردد، آن زمان که ناوگان نفتی و تجاری ایران برای ورود به محدوده خلیج‌فارس، در معرض حملات هوائی دشمن قرار می‌گرفتند و از آنجا که اکثر نیروی انسانی مستقر در ناوگان نفتی و تجاری کشور از بیگانگان بودند، آنان حاضر نبودند که خود را به خطر انداخته، وارد حوزه خلیج‌فارس شوند، به همین خاطر، مسئولان منطقه در آن زمان تصمیم گرفتند، برای حل این مشکل، دانشگاهی تأسیس کنند که نیروهای متعهد و متخصص مورد نیاز دریائی کشور را در خود ایران تربیت کنند. در همین راستا، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خارک با پیشنهاد مسئولان وقت، با هدف تأمین نیروی انسانی متخصص و متعهد، جهت جایگزین نیروهای بیگانه مشغول در ناوگان نفتی و تجاری کشور و با موفقیت ریاست محترم دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۱۳۶۷ تأسیس گردید.

در سال ۱۳۶۸ اولین گروه دانشجوی، در رشته مهندسی دریانوردی پذیرفته شدند. این دانشگاه در حال حاضر دارای ۴ رشته کارشناسی دریانوردی، مدیریت و کمیسر دریائی، مدیریت بازرگانی دریائی و کاردانی مدیریت صنعتی است.

www.takbook.com

www.takbook.com

هر مسئله در هر رشته تعداد ۴۰ نفر دانشجو پذیرفته می‌شوند. تعداد دانشجویان فعلی در هر رشته به تفکیک به شرح زیر است. رشته دریانوردی ۲۸۹ نفر، مدیریت و کمیسر دریائی ۲۳۲ نفر، مدیریت بازرگانی دریائی ۱۱۱ نفر و مدیریت صنعتی ۱۵۸ نفر که جمع کل آنان ۷۹۰ نفر است. که از این تعداد ۱۲۰ نفر بومی خارک و بخشی از آنان را خواهران تشکیل می‌دهند.

این دانشگاه تاکنون در رشته دریانوردی ۱۰ دوره فارغ‌التحصیل داشته که مجموع فارغ‌التحصیلان این رشته ۳۰۵ نفر است که اکثر آنان بورسیه شرکت ملی نفتکش ایران، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی، کشتیرانی ایران و هند و مؤسسه بین‌المللی آفرین‌قشم بوده و اکنون در آن شرکت‌ها در رده‌های مختلف مشغول به کار هستند. در واقع این تعداد از فارغ‌التحصیلان جایگزین نیروهای بیگانه‌ای شده‌اند که در گذشته با حقوق دلاری بسیار زیادی، بر روی ناوگان دریائی کشور مشغول به کار بوده‌اند. بنابراین با این جایگزینی، سالیانه از خروج مبلغ زیادی ارز از کشور جلوگیری می‌شود.

تعداد فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت و کمیسر دریائی ۲۸۰ نفر است که عده‌ای از آنان در اداره‌ها و شرکت‌های مختلف، مخصوصاً کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی، نیروی انتظامی، سپاه پاسداران و بخش خصوصی مشغول به‌کار شده‌اند، تعداد فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت صنعتی ۱۲۰ نفر است.

تعداد اعضاء هیئت علمی واحد ۲۴ نفر است که تعداد ۷ نفر تمام وقت و ۳ نفر نیمه‌وقت و ۱۴ نفر به‌صورت حق‌التدریس با دانشگاه همکاری دارند و تعداد کارکنان دانشگاه جمعاً ۱۶ نفر است.

این واحد دانشگاهی در طول ۱۸ سال فعالیت بی‌وقفه، نقش خود را در تربیت و تأمین نیروی انسانی متخصص دریائی و خودکفائی کشور از بیگانگان، به خوبی ایفاء کرده است و با وجود مشکلات عدیده‌ای که در راه پیشرفت و توسعه آن وجود داشته، از قبیل محرومیت منطقه، شرایط خاص جغرافیائی، مشکلات و کمبودهای شدید مالی، عدم حمایت مالی از جانب دولت و تأمین نیازهای مالی خود تنها از طریق دریافت شهریه‌های داشجوئی که آن هم کمتر از ۴/۱ سرانه دانشجویان دانشگاه‌های دولتی است توانسته گام‌های مؤثری در راه پیشرفت بردارد. به‌عنوان مثال، در آذرماه ۱۳۸۳ در میان دانشگاه‌های دولتی و آزاد اسلامی اولین دانشگاهی بود که با دریافت گواهینامه استاندارد ISO ۲۰۰۰-۹۰۰۱ از مؤسسه بین‌المللی DNV که از معتبرترین مؤسسات گواهی‌دهنده دنیا است. نایل آمد و همچنان با قامتی استوار در راه بهبود کیفیت گام برمی‌دارد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد خارک چون یک واحد علوم دریائی است. علاوه بر اینکه تحت نظارت سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی است سازمان جهانی دریانوردی نیز بر آن نظارت دارد. براساس کنوانسیون STCW.۹۵ دانشگاه ملزم به داشتن گواهینامه استاندارد کیفیت ۲۰۰۰-۹۰۰۱ ISO است. این دانشگاه سالیانه دو بار مورد ممیزی استاندارد کیفیت قرار می‌گیرد. یک بار از طرف مؤسسه بین‌المللی DNV که صادرکننده گواهینامه است و بار دیگر از طرف سازمان بنادر و کشتیرانی که به نمایندگز از طرف سازمان جهانی دریانوردی دانشگاه را مورد ارزیابی قرار می‌دهند.

از برنامه‌های آینده این دانشگاه تصویب رشته‌های کارشناسی ارشد دریانوردی، مهندسی کشتی (موتور) و مهندسی نفت است، که مقدمات راه‌اندازی رشته‌های فوق در حال فراهم شدن است. برای همین منظور ساخت ساختمان خاص دانشکده مهندسی از برنامه‌های آینده این دانشگاه است. کار طراحی این ساختمان در ۵ هزار مترمربع به پایان رسیده که انشاءا... به همین زودی به مرحله اجراء درمی‌آید.

در جزیره خارک، تنها مؤسسه آموزش عالی، همین دانشگاه آزاد اسلامی است. خوشبختانه با فعالیت‌های ارزشمندی که این دانشگاه در این مدت داشته، وجهه دانشگاه در میان همه مردم و مسئولان منطقه بسیار مثبت ارزیابی می‌شود و به همین خاطر این دانشگاه از جانب مردم و مسئولان و همچنین شرکت‌های نفتی مستقر در خارک از حمایت‌های خوبی برخوردار است.

مجتمع دانشگاهی در زمینی به مساحت ۲۰ هزار مترمربع ساخته شده که شامل قسمت‌های زیر است.

۱) ساختمان اداری و آموزشی با زیربنای ۲ هزار مترمربع که طبقه اول آموزشی و دارای ۸ کلاس درس می‌باشد، طبقه دوم ساختمان اداری دانشگاه است.

۳) خوابگاه دانشجوئی با ۴ هزار مترمربع زیربنا در ۳ طبقه ساخته شده و دارای ۷۱ اتاق خواب است.

این دانشگاه در میان دانشگاه‌های دولتی و آزاد تنها دانشگاهی است که صددرصد دانشجویان نیازمند خوابگاه را در خوابگاه اسکان داده است.

این دانشگاه دارای ۴ آزمایشگاه و کارگاه است به‌شرح زیر:

۱) آزمایشگاه زبان با ظرفیت ۳۲ نفر و تجهیزات لازم برای آموزش مکالمه زبان و کلاس‌هائی که به وسایل سمعی و بصری مانند (ویدئو و پرژکتور) نیاز دارند.

www.takbook.com

www.takbook.com

۲) کارگاه کار روی نقشه با تجهیزات لازم از قبیل نقشه‌های دریائی خطکش‌های موازی و دیگر وسایل موردنیاز

۳) کارگاه ملوانی شامل انواع وسایل و تجهیزات ملوانی، تابلوهای گره‌های دریائی و وسایل امداد و نجات و آتش‌نشانی

۴) کارگاه ساختمان کشتی، شامل انواع ماکت‌های کشتی، اسلایدهای گوناگون و فیلم‌های آموزشی.

منبع : ماهنامه پیام دریا

http://vista.ir/?view=article&id=259804

vista.ir
Online Classified Service

آموزش ضمن خدمت و آثار آن بر افزایش کارایی نیروی انسانی در سازمانه

● مقدمه:

آموزش ضمن خدمت یکی از مؤثرترین ابزارهای مدیران برای مقابله با تغییرات محیطی بوده و ضامن ارایه مناسب خدمات، بخصوص در سازمان‌های خدماتی و دولتی می‌باشد که چنانکه منظم و هدفمند و در راستای نیازهای واقعی کارکنان تدوین و اجراء شود، نه تنها عملکرد کارکنان و سازمان را بالا می‌برد، بلکه بهبود مهارت‌های مدیران و افزایش رضایت کارکنان و ارباب رجوع را نیز در پی خواهد داشت.

این مقاله تأثیر آموزش ضمن خدمت بر افزایش کارآیی نیروی انسانی را در سازمانها مورد توجه و ارزیابی قرار می‌دهد و در پی پاسخگویی به این پرسش اصلی هستند که آیا گذراندن دوره‌های آموزش ضمن خدمت کارآیی کارکنان را افزایش می‌دهد؟ همچنین آیا آموزش ضمن خدمت قادر است نیروی انسانی را برای انجام بهتر وظایف محوله پرورش دهد؟ گذراندن این دوره‌ها، چگونه برنامه‌ریزی مدیریت، تخصص، خلاقیت، رضایت شغلی و طرز برخورد کارآموزان با ارباب رجوع را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟ آیا عملکرد کارکنان را افزایش می‌دهد؟

به منظور پاسخگویی به پرسشهای یادشده، آثار و نتایج آموزش ضمن خدمت مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت و به این منظور ابتدا رابطه بین دو عامل آموزش ضمن خدمت و کارآیی مشخص می‌گردد. سپس میزان تأثیر این دو عامل بر یکدیگر سنجیده می‌شود و از این طریق معیار ارزیابی دقیقی در اختیار مدیران قرار می‌گیرد. معیاری که دقت عمل مدیران در تصمیم‌گیری و اختصاص بودجه به آموزش را بهبود می‌بخشد.

واژه‌های عملیاتی اصلی بکار گرفته‌شده در این مقاله شامل «آموزش ضمن خدمت»، «رضایت شغلی»، «کارآیی» و «ارتباط» می‌باشد. معانی عملیاتی هر کدام از این واژه‌ها عبارتست از اینکه «آموزش ضمن خدمت» به دوره‌های کوتاه مدت اطلاق می‌شود که کارکنان اداره دارایی اصفهان جهت افزایش دانش و مهارت خود طی می‌کنند، «کارآیی»، دستیابی به اهداف سازمانی با حداقل هزینه و دستمزد است، «رضایت شغلی»، میزان خرسندی تجربه شده در زمانی است که یک خواسته برآورد می‌شود، «ارتباط» همبستگی در رابطه‌ای است که بین آموزش ضمن خدمت و کارآیی وجود دارد.

● اهمیت و ضرورت آموزش ضمن خدمت

امروزه رشد نیروی انسانی از طریق آموزش و پرورش بیش از پیش مورد توجه و تأکید سازمانها قرار گرفته‌است. تأکیدی که در کوشش‌های مدیریت نوین، تحولی چشمگیر به‌شمار می‌آید. به بیان دیگر اکنون آموزش و پرورش کارکنان در ردیف اساسی‌ترین وظایف هر مدیر قرار گرفته است. در این راستا مهمترین وظیفه مدیر آن است که با تدوین مستمر برنامه‌های آموزشی، راه دگرگون شدن و بهبود کار را هموار نماید. آموزش، کاراترین ابزار و

www.takbook.com

www.takbook.com

قویترین فرآیند موجود برای انتقال دانش و مهارت به نیروی انسانی و آماده تقویت‌نمودن آنان برای انجام وظایف می‌باشد. امروزه اغلب کشورهای توسعه‌یافته برای بقاء، رشد و تداوم توسعه، بخش قابل توجهی از درآمد ناخالص ملی خود را به طرق مختلف صرف آموزش و تربیت نیروی انسانی می‌نمایند و با تعلیم مهارت‌های ضروری به کارکنان، میزان بهره‌وری کار را افزایش می‌دهند. به علاوه، اجرای برنامه‌های آموزشی در سازمان، پرورش استعدادها، ژرف‌بینی، جامع‌نگری و پایبندی افراد به ارزشهای سازمانی را تقویت می‌نماید.

عملیات آموزش و بهسازی از فعالیتهای ضروری و مستمر برای تطبیق نیروی انسانی با شرایط متغیر سازمان و محیط می‌باشد و آموزش، ابزاری است که به وسیله فنون و روشهای مختلف، مدیران را در اداره سازمانها یاری می‌رساند. ایجاد یک نظام اداری مطلوب و مناسب، تا اندازه زیادی به کمک آموزش و ارتقاء توانمندیهای نیروی انسانی امکان‌پذیر است. تسلط روزافزون انسان بر طبیعت و شناخت و آگاهی از ناشناخته‌ها و پژوهش برای یافتن تکنیکها و ابزارهای جدید به منظور حل مسائل و مشکلات جامعه به ویژه در کشورهای در حال توسعه، مسأله آموزش نیروی انسانی را بیش از پیش مهم و مؤثر نموده‌است.

با توجه به اینکه ایران نیز سالهاست برای نیل به رشد و توسعه مطلوب در تکاپوست، یکی از اهداف استراتژیک و بلندمدت مدیران بلندپایه آن رهانمودن اقتصاد کشور از درآمدهای نفتی و اتکاء به درآمدهای غیر نفتی به عنوان مهمترین منبع درآمد و مؤثرترین ابزار توسعه می‌باشد.

- مزایای آموزش ضمن خدمت

در این راستا آموزش نیروی انسانی و ارزیابی آثار آن بر افزایش عملکرد آنان، فوق‌العاده حایز اهمیت است. آموزش صحیح نیروی انسانی، ضمن اینکه در سطح سازمانهای دولتی باعث ارتقاء عملکرد کارکنان و سازمان می‌گردد زمینه‌های برخورد مناسبتر کارکنان با مراجعان را نیز فراهم می‌نماید. رابطه‌ای که متأسفانه هنوز از جایگاه مطلوبی برخوردار نیست. با توجه به موارد یادشده و با عنایت به اینکه در این زمینه تاکنون پژوهشهای کاربردی قابل توجهی انجام نگرفته است، اهمیت و ضرورت انجام این پژوهش و ارایه نتایج آن در مقاله حاضر آشکار می‌گردد.

- تاریخچه آموزش ضمن خدمت

آنطور که از تاریخچه آموزش کارکنان برمی آید آموزش و پرورش نیروی انسانی در سازمان تا پیش از پیدایش مکتب مدیریت علمی در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، به صورت منظم و علمی مورد توجه نبوده است. با رشد سریع شهرها، بزرگتر شدن ادارات دولتی و پیچیده‌تر شدن اداره امور عمومی در اوایل قرن بیستم، توجه به آموزش کارکنان مورد اهمیت قرار گرفت. نخستین نشانه‌های آموزش منظم نیروی انسانی در مکتب مدیریت علمی مشاهده می‌شود.

تا پس از جنگ جهانی دوم، در کشورهایی مانند انگلستان برنامه‌های آموزشی جامع و مناسبی برای کارکنان سازمانهای دولتی وجود نداشت. لیکن پس از جنگ، اداره کل کارآموزی و آموزش وابسته به وزارت خزانه‌داری تأسیس شد و برنامه‌های آموزشی خود را برای حل مسایل مربوط به توسعه ملی آغاز نمود. چند سال بعد در فرانسه نیز برای اولی بار مرکز آموزش جدیدی به نام مدرسه ملی امور اداری تأسیس گردید. این مرکز به منظور ارتقاء کیفیت و کارآیی نیروی انسانی در سازمانهای دولتی بر اجرای برنامه‌های آموزشی جامع همت گمارد. دولت آمریکا نیز در سال ۱۹۵۸ با تصویب اولین قانون در کنگره این کشور، راه را برای آموزش نیروی انسانی در بخش دولتی باز کرد.

تحولات سیاسی و اجتماعی در ایران نیز توجه دولت را به امر آموزش نیروی انسانی در بخش دولتی معطوف کرد. چنانکه در تهیه قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۴۵، فصل جداگانه‌ای به امر آموزش کارکنان اختصاص داده شد. این اقدام نقطه آغازی در امر آموزش نیروی انسانی در سطح گسترده و منظم تلقی گردید. تأسیس مرکز آموزش مدیریت دولتی در سال ۱۳۴۸ و آغاز فعالتیهای آموزشی این مرکز جهت آموزش گسترده و منظم در دوره‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت، علاوه بر فراهم‌نمودن زمینه‌های آموزش کارکنان دولت، اهمیت موضوع را بیش از پیش آشکار نموده و راه را برای تجدید بنای نیروی انسانی در سازمانهای دولتی باز کرد.

با این حال آنچه که از تاریخچه و فرضیات اصلی و فرعی تحقیقات انجام شده بر می آید حاکی از این است که آموزش ضمن خدمت کارآیی نیروی انسانی را افزایش می‌دهد.

بنابراین:

۱) آموزش ضمت خدمت مهارتهای شغلی نیروی انسانی را افزایش می‌دهد.

۲) آموزش ضمن خدمت مهارتهای مدیران در ایفای وظایف مدیریت را ارتقاء می‌بخشد .

۳) آموزش ضمن خدمت رضایت شغلی نیروی انسانی را افزایش می‌دهد.

جامعه آماری تحقیق در این مقاله عبارت است از افرادی که دوره‌های آموزش ضمن خدمت را در سطح سازمان گذرانده‌اند. نحوه برگزاری دوره‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

آموزشی در سازمان های مورد نظر به گونه‌ایست که ابتدا یک برنامه آموزشی کوتاه مدت از طرف واحد آموزش سازمان تنظیم می‌گردد. سپس این برنامه توسط تعدادی از مسئولین واحدهای سازمان در محل دانشکدهها تدریس می‌شود. پس از آموزشهای این دوره‌ها به صورت نظری، بازده عملکرد و به نوعی کارایی و اثربخشی کارکنان آموزش دیده و آموزش ندیده مورد برسی قرار می گیرد و بالاخره به این ترتیب، نتایج حاصل با ضریب بیشتری با واقعیت مطابقت خواهد کرد.

- نتیجه گیری

اطلاعات حاصله از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان‌دهنده آن است که آموزش ضمن خدمت، نیروی انسانی را برای رسیدن به اهداف و مأموریت‌های سازمان تقویت می‌نماید. آموزش ضمن خدمت در افزایش مهارت‌های شغلی نیروی انسانی اعم از مدیران و کارکنان مؤثر است. همچنین این آموزشها حیطه دانش و معلومات مربوط به وظیفه کارکنان را گسترش می‌بخشد و بر مهارت‌های شغلی آنان می‌افزاید.

از سوی دیگر مشارکت نیروی انسانی در اتخاذ تصمیمات سازمانی رضایت شغلی آنان را افزایش می‌دهد. همچنین کارکنان سازمان، متمایل به شرکت در دوره‌ها هستند و معتقدند چنانچه شرکت در دوره‌های آموزشی با یک سری امکانات و مزایایی رفاهی همراه باشد، نتایج بهتری حاصل خواهد شد. قابل توجه است که نتایج یادشده نیز در پرتو تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها تقویت شده و مورد تأکید واقع می‌شود. سایر نتایج پژوهش نمایانگر آن است که آموزش ضمن خدمت یکی از مناسبترین تمهیدات لازم برای هماهنگی نیروی انسانی در سازمان است. همچنین این آموزشها نحوه برخورد کارکنان با ارباب رجوع را بهبود بخشیده بر دامنه برخوردهای مناسب کارکنان می‌افزاید. دوره‌های آموزشی چنانچه متناسب با نیاز سازمان و منابع انسانی آن طراحی شود و به درستی اجراء گردد اثربخشی سازمان را نیز تقویت خواهد نمود و بالاخره با توجه به نتایج بدست‌آمده از نظرخواهی انجام شده در جامعه آماری، آموزش ضمن خدمت نیروی انسانی موجب افزایش کارآیی کارکنان می‌گردد.

http://vista.ir/?view=article&id=360833

vista.ir
Online Classified Service

آموزش و پرورش و ایجاد فرصت‌های شغلی

گسترش تعلیم و تربیت در اغلب کشورهای در حال توسعه از مرز رشد فرصت‌های شغلی گذشته است.

معمولاً برونداد تعلیم و تربیت سالیانه بین ۵ تا ۱۵ درصد، بسته به کشور و سطح آموزش، افزایش می‌یابد در حالی‌که درآمد ناخالص ملی ۴ تا ۵ درصد و شاغلین مزدبگیر کلاً کمتر از نصف و اغلب تا یک‌سوم نرخ رشد برونداد آموزشی افزایش می‌یابند، در برخی از کشورها که مکزیک یک نمونه از آنهاست تعداد شاغلین مزدبگیر تقریباً ثابت است و در برخی دیگر مانند آرژانتین، تانزانیا، این تعداد تقلیل می‌یابد. اختلاف بین برونداد نظام آموزشی و فرصت‌های شغلی پدیده جدید بیکاران تحصیل کرده را به‌وجود آورده است.

این اصطلاح کلی است و معمولاً شامل تمامی تولیدات آموزشی از فارغ‌التحصیلان ابتدایی و متوسطه تا دانشگاهی می‌شود، مثلاً در قسمت استوایی آفریقا بیکاری جاری تأثیر بیشتری بر فارغ‌التحصیلان دوره ابتدایی دارد در حالی‌که در کشورهای بیشتر توسعه‌یافته نظیر هندوستان، امارات

www.takbook.com

www.takbook.com

متحده عربی و چند کشور امریکای لاتین سطوح بالاتر هرم آموزشی را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.ماهیت واقعی مشکل بیکاری چیست و تا چه حدود می‌توان تعلیم و تربیت را مسئول آن دانست؟ به‌نظر متخصصان امر اشتغال تابعی از پیشرفت اقتصادی تلقی می‌شود .

تأثیر تعلیم و تربیت در پیشرفت اقتصادی نباید به‌سادگی و فقط از طریق ایجاد مشاغل مزدبگیر ارزیابی شود بلکه باید تأثیر تعلیم و تربیت در افزایش قدرت تولیدی صاحبان مشاغل شخصی نیز در این ارزیابی ملحوظ گردد.

- تأثیر منفی آموزش برکارآفرینی

هنگامی که تعلیم و تربیت به‌عنوان بخش اصلی پیشرفت اقتصادی و سرمایه‌گذاری پرفایده موردنظر نباشد و فقط حق اصلی انسان محسوب شود تمامی هزینه‌های تعلیم و تربیت را نباید در توسعه و پیشرفت مؤثر دانست.

نمونه روشن این امر در آموزش تخصص‌های پرخرج به گروهی بیش از تعدادی که اقتصاد می‌تواند جذب نماید به‌خوبی مشاهده می‌شود، در حالی‌که تخصص‌های مختلف دیگر نیز مورد نیاز است و کمبود آن‌ها نیز احساس می‌شود.موضوع دیگر اینکه انواع غلط تعلیم و تربیت ممکن است طرز فکرهای ضدتوسعه را تقویت نموده و حتی پاداش بدهد.

تعلیم و تربیت ممکن است از طریق تقویت طرز تلقی‌های منفی موجود نسبت به بعضی از مشاغل و حرفه‌ها، تأثیر معکوسی بر اشتغال بگذارد مثلاً ممکن است عدم گرایش موجود در بین جوانان به‌کار کشاورزی یا کارهای بدنی را تقویت نماید و دانش‌آموزان فارغ‌التحصیل مشاغل مدیریت و کارمندی را ترجیح بدهند این امر مانع رفع کمبود نیروی انسانی و نیاز به انواع مشخصی از تخصص‌ها می‌شود و تا حدودی نیز رشد اقتصادی را تقلیل می‌دهد.

تأثیر پیچیده تعلیم و تربیت روی اشتغال را شاید به‌وضوح در مهاجرت از روستا به مراکز شهرها بتوان ملاحظه کرد این مهاجرت‌ها نتیجه ترکیبی از انگیزه‌های متفاوت مانند امید نسل جوان برای تحول و پیشرفت، انتظار درآمد بیشتر همراه با بیزاری از کار با دست یا آرزوی فرار از رنج زندگی در روستا و روی آوردن به اداره و شهر است.

تعلیم و تربیت در حالی که بیکاری پنهان در روستاها را کم نمی‌کند مشکل اشتغال در مناطق شهری را به‌طور عجیبی افزایش می‌دهد با این همه تعلیم و تربیت بدون شک جرأت فرار از روستا به شهر را بیشتر می‌کند ولی به هیچ‌وجه تنها علت یا حداقل علت اصلی این امر نیست.

ارتباط نداشتن محتوای‌آموزشی با اشتغال عامل دیگر عدم تناسب تعلیم و تربیت و اشتغال است که درباره آن زیاد بحث شده است از فرار شایستگی‌ها گرفته تا تخصص هایی که در بازار کار یافت نمی‌شود، از این زمره‌اند.

ارتباط شدید بین مدارک تحصیلی آمادگی‌های آموزشی و حقوق و پاداش و امکان تأثیر معکوس آنها بر فرصت‌های شغلی موضوع دیگری در رابطه تعلیم و تربیت و اشتغال است که در کنفرانس نیروی انسانی جولی ضمن اشاره به زامبیا و اوگاندا خاطرنشان می‌کند که چگونه پیوستگی شدید بین سطوح حقوقی و آمادگی‌های آموزشی در این ۲ کشور شرایطی را ایجاد کرده است که در آن توسعه تعلیم و تربیت تقریباً خودبه‌خود سبب افزایش نسبی سطوح حقوقی گردیده و همچنین چگونه هزینه افزایش کارگر امکانات اشتغال (از جمله اشتغال معلمان) را تقلیل داده است.

دو شق نامطلوب این قضیه از ارتباط بین افزایش مهارتهای آموزشی معلمان و بالا رفتن بودجه حقوقی تعلیم و تربیت سرچشمه می‌گیرد بدین ترتیب که این ارتباط ممکن است از جهتی مانع پیشرفت و بهبود آموزشی شود یعنی استفاده از معلمان واجد شرایط بهتر امکان‌پذیر نباشد یا بالعکس ممکن است از طریق جذب بودجه اضافی جهت پرداخت حقوق بالا به معلمان موجود از گسترش نظام آموزشی جلوگیری کند.

باید بدانیم که کارایی کوشش های آموزشی در ارتباط با فرصت های اشتغال تا حدود زیادی بستگی به محیط اجتماعی و تناسب و ارتباط خود تعلیم و تربیت دارد و به همین اندازه نیز به تعادل صحیح بین سرمایه‌گذاری در تعلیم و تربیت و سرمایه‌گذاری اقتصادی بستگی دارد.

- تأثیر مثبت آموزش بر کارآفرینی

گفت‌وگو در زمینه ارتباط بین تعلیم و تربیت و اشتغال طبعاً بحث را به جهت دخالت مثبت تعلیم و تربیت در اشتغال متوجه نمی‌کند. نقش بسیار مهم تعلیم و تربیت با ایجاد مهارت ها سرمایه‌های مادی و منابع طبیعی را فعال کرده و بر اشتغال و توسعه تأثیر مضاعفی می‌گذارد هندوستان نمونه مشخصی در این رابطه است.

این کشور در دو دهه گذشته بدون برنامه‌های آموزشی و تربیتی متعدد و مشخصی که به‌منظور وصول به احتیاجات نیروی انسانی تنظیم شده بود مشکل می‌توانست به پیشرفت هایی که نایل شده برسد اما نقش مهم آموزش و تربیت مهارت های سطوح میانه که تقریباً در همه جا به‌طور

www.takbook.com

www.takbook.com

حساسی موردنیاز است هنوز به‌خوبی ایفا نشده و به بیان دیگر آموزش دوره متوسطه و حرفه‌ای هنوز نتوانسته نقش کافی در این رابطه به‌عهده بگیرد.

- ارتباط بیشتر آموزش و کار

هدف نهایی بحث پیرامون ارتباط تعلیم و تربیت و اشتغال ارزیابی این پاسخ است که برنامه‌ریزان آموزشی چگونه می‌توانند تأثیر مثبت پیشرفت و گسترش آموزشی را بر اشتغال بالا ببرند؟ جواب‌های ارائه‌شده در اینجا از مطالعات مختلف در این مورد اخذ شده است. مطالعات عموما بر این نظر که برنامه‌ریزی آموزشی باید بخشی از برنامه های کلی عمرانی باشد تاکید دارند و پیشنهادات دیگر از این قرار است؛ اولا لازم است سهم تعلیم و تربیت از کل منابع موجود جهت توسعه در ارتباط با سایر بخش ها مشخص شود و ثانیا در داخل نظام آموزشی سهم منابع به هر یک از سطوح و انواع تعلیم و تربیت باید با توجه به احتیاجات آتی نیروی انسانی و اولویت‌های دولت مشخص شود.

- چند پیشنهاد

۱) دامنه برنامه‌ریزی نیروی انسانی باید گسترش یافته و شامل سطوح آموزش و پرورش شود نه فقط دوره‌های متوسطه به بعد را در بر بگیرد زیرا اکثریت بالای جمعیت فعال در بیشتر کشورهای در حال رشد یا از آموزش کمی برخوردارند و یا بی‌سواد هستند حذف قسمت عمده جمعیت از محدوده برنامه‌ریز نیروی انسانی و آموزش و پرورش به بیانی ساده و یا مطلوب یعنی کوشش آگاهانه در جهت فراهم کردن فرصت‌های پرثمر مشاغل تولیدی صرفا برای حدود یک دهم جمعیت.

۲) درباره ارتباط بین گسترش آموزش و پرورش سطوح متوسطه و عالی و فرصت‌های اشتغال عدم توافق بیشتری وجود دارد. البته در ارتباط با مناطق مختلف شرایط کاملا متفاوت است. در حالی که در بیشتر کشورهای استوایی آفریقا هنوز کمبود حاد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تقریبا در همه رشته‌ها وجود دارد و تعداد فارغ‌التحصیلان دوره متوسطه یا پایین‌تر به سختی مساوی با آن است در امارات متحده عربی، نیجریه و برخی از کشورهای آسیایی و آمریکای لاتین شرایط متفاوت است.

مثلا در هندوستان بروندادهای آموزش سطوح متوسطه و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به غیر از پزشکی و مهندسی بسیار زیادتر از فرصت‌های اشتغال است و یا حداقل مشاغل موجود برای فارغ‌التحصیلان، مثل گذشته با میزان تحصیلات دوره متوسطه متقاضی برای کار از ۵۰ درصد به ۸۰درصد کل مشاغل موجود رسیده است تربیت بیش از اندازه افراد با آموزش عمومی سبب تورم آمادگی‌های آموزشی شده که خود منجر به استفاده کمتر از معمول از آموخته‌های آنان می‌شود.

۳) دانش‌آموختگان دانشگاهی در رشته‌های علوم انسانی و هنرها نیز در مشاغلی به کار می‌پردازند که انجام آنها به تحصیلات دانشگاهی نیازی ندارد. در حقیقت افزایش دانش‌آموختگان دانشگاه سبب اشتغال آنان در مشاغلی می‌شود که در گذشته توسط دیپلمه‌های دوره متوسطه انجام می‌شده و به همین ترتیب فارغ‌التحصیلان دوره متوسطه جای افراد با تحصیلات کمتر را می‌گیرند.

عکس‌العمل‌های زنجیره‌ای که در نتیجه ترتیب بیش از اندازه فارغ‌التحصیلان سطوح مختلف آموزشی است نشان می‌دهد که قدرت جذب اقتصادی بسیار انعطاف‌پذیر است.

شواهد نشان می‌دهد عدم اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی در کشورهای در حال رشد تدریجا به دلیل توزیع ناقص دانشجویان در رشته‌های تحصیلی مشکل‌تر می‌شود. در نتیجه زیادی ذخیره دانش‌آموختگان رشته‌های هنر و علوم انسانی همراه با کمبود قابل ملاحظه دانش‌آموختگان رشته‌های فنی و علوم همراه می‌شود. راه حل این مشکل در هماهنگ کردن گسترش آموزش عالی با احتیاجات نیروی انسانی است.

با وجود این، باید دانست که این مشکل در هر حال وجود خواهد داشت چون فرض نامحدودبودن فرصت‌های شغلی برای افرادی با زمینه‌های علمی و ریاضی، کاملا غلط است. چنانکه در حال حاضر مشکل اشتغال برخی از افراد در رشته‌های زمین‌شناسی، مهندسی معدن در هندوستان مشاهده شده است. مشکلات مشابهی در جایابی برای مهندسان در برخی از کشورها مانند آرژانتین و پرو گزارش شده است.

با اینکه تعداد این افراد در هر یک از موارد ذکرشده خیلی زیاد نیست و ممکن است دلایل مشخص دیگری نیز مثل عدم علاقه به کار در نقاط دیگر کشور، نارسایی‌های سازمانی، کمبود تعداد تکنسین و سایر افراد نیمه ماهر علت آنان باشد ولی این حقیقت وجود دارد که قدرت جذب مهارت های خاص و سطح بالا در اغلب کشورهای در حال رشد محدود است. کمبود نیروی اضافی و حتی محدود هم ممکن است شرایط را کاملا تغییر دهد.

با درنظرگرفتن گنجایش موسسات آموزش عالی و فارغ‌التحصیلان سطوح پایین‌تر نظام آموزشی در کشورهای در حال رشد، اشباع بازار کار مهارت‌های مشکل تخصصی مستلزم گذشت زمان معین است. از آن زمان به بعد اکثرا این فعالیت‌ها بی‌دلیل در بالابردن مهارت‌های آموزشی

www.takbook.com

www.takbook.com

مشاغل مختلف موثر هستند.

در ارتباط با این اوضاع قریب‌الوقوع چه بایدکرد؟ آیا از طریق کاهش دانشجویان باید تعادلی بین تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و فرصت‌های اشتغال بوجود آورد؟ اگر این روش انتخاب شود هزینه‌های عالی شدیدا تحت تاثیر قرار گرفته و بالا خواهد رفت؛ شرایطی که در حاضر در بیشتر کشورهای در حال رشد آفریقا به دلیل عدم استفاده اقتصادی از دانشگاه‌ها در نتیجه تعداد محدود دانشجویان دیده می‌شود.

این موضوع از جهت عاطفی نیز مهم است. اقتصاددانان و نیز متخصصان تربیتی با هر نوع اظهارنظر در مورد انقباض نظام آموزشی مخالف هستند برعکس بسیاری از آنان به پویایی علی‌رغم موانع و یا تنظیمات منطقی به راه خود ادامه می‌دهد. به علاوه این گسترش یک نوع نظم منطقی از حوادث است، هنگامی که دوره ابتدایی گسترش یابد بی‌شک تقاضا برای آموزش دوره متوسطه افزایش می‌یابد و با چند سال فاصله تقاضا برای آموزش عالی افزوده می‌شود.

این تمایلی است که جهت آن تغییر نمی‌کند تنها اقدام علمی، تنظیم جریان شاگردان در ارتباط با فرصت‌های اشتغال از طریق محدودبودن حق انتخاب رشته تحصیلی در مراحل مختلف نظام آموزشی نه از طریق مسدود کردن موسسات آموزشی است. به جای تقلیل کمی میزان آموزش، مناسب‌ترین روش برای افزایش کارایی کلی نظام آموزشی تطبیق محتوای آموزش یا اولویت‌ها و خط مشی‌های توسعه در کشور خواهد بود . در حالی که در گذشته محتوا و برنامه‌های درسی نظام آموزشی صرفا مورد توجه دست‌اندرکاران آموزش بود، اکنون لزوم همکاری سایر خبرگان مانند متخصصان نیروی انسانی در این کار نیز ضرورت یافته است.

باید گفت که تشریک مساعی متخصصان تعلیم و تربیت، جامعه‌شناسان، اقتصاددانان و برنامه‌ریزان نیروی انسانی به‌منظور تطبیق محتوا و نوع آموزش با شرایط معمول ضرورت دارد. به این ترتیب امکان فعالیت شغلی و ادامه زندگی بهتر برای آنان که از آموزش برخوردار شده‌اند فراهم شده و تعلیم و تربیت آنان سبب ایجاد ارزش‌های نوین و طرز تلقی‌های جدید نسبت به بازار کار، اشتغال و خود آموزش خواهد شد.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=299439

vista.ir
Online Classified Service

آمیزه تمام عیار تکنولوژی و یادگیری

تحول بسیاری در دورنمای آموزشی خاورمیانه در حال وقوع است. موسسات آموزش عالی به دلیل رقابت بسیار و تغییر تقاضای دانش‌آموزان و دانشجویان و به منظور ارتقا و پیشرفت کیفیت عرضه آموزش و تعلیم، به تکنولوژی روی می‌آورند. بخش اعظمی از نیروی انجام این روند، توسط تمرکز و تاکید فزاینده بر زیر ساخت‌ها تامین می‌شود و در این مورد، خاورمیانه را می‌توان با بهترین مورد در دنیا قیاس نمود.

در این مورد به خصوص، چهار موسسه آموزش عالی پیشگام در زمینه اتخاذ تکنولوژی را بر گزیدیم. هم اکنون استفاده از تکنولوژی‌های ایمیل، واژه پردازی، PowerPoint و وب در فزایند یادگیری و آموزش به استاندارد تبدیل شده است. با وجود اینکه این امر اساسا ماهیت این فرایند را تحت تاثیر قرار نداده است، اما تکنولوژی اطلاعات به بخشی از این آمیزه عرضه تکنولوژی

www.takbook.com

www.takbook.com

در دانشگاه تبدیل شده است و به عنوان مکمل ابزارهای سازمانی موجود فعلی استفاده می‌شود.

واضح است که در این روند، دانشجویان کلاینت‌های اصلی سازمان‌های آموزش عالی هستند و به طور مستقیم یا غیر مستقیم اصلی‌ترین منبع درآمد محسوب می‌شوند و ویژگی‌ها و نیازهای آنها، سازمان‌ها را در اجرای برنامه‌ها و رویکردهایشان هدایت می‌نماید. Mathew Boice از Sun Grad SCT در GM-Middle-East می‌گوید، موسسات آموزش عالی به سرعت، طرح‌های تکنولوژی را پیاده می‌کنند تا به نحوی بهتر سازه‌های دانشگاهی را جذب نموده و در سرویس‌دهی و حفظ آنها موفق‌تر باشند. Euad Alqadi، مدیر فروش ناحیه‌ای در بخش خصوصی و فراگیر شرکت سیسکو سیستمز در این زمینه می‌افزاید، بخش آموزش در زمینه اتخاذ تکنولوژی بی‌نظیر است و عوامل بسیاری در اتخاذ تکنولوژی توسط موسسات آموزش عالی دخیل هستند. اولا و مهمتر از همه اینکه، امروزه، دانشجویان برای پیشرفت تجارب یادگیری، خواستار ابزارهای تکنولوی هستند. ثانیا، در این بخش رقابت سالمی وجود دارد که باعث می‌شود، موسسات آموزشی به منظور جذب بیشتر دانشجویان در جدیدترین تکنولوژی‌ها سرمایه گذاری نمایند. مهمترین مزیت تکنولوژی در آموزش این است که فاصله بین یادگیرندگان و محیط یادگیری را پر می‌کند. در این بخش شرکت سیسکو نقش اصلی و مهمی دارد و ما طرحی جامع از تکنولوژی را عرضه می‌کنیم که شامل شبکه هوشمند اطلاعات (Intelligent Information Network) می‌باشد.

صرفنظر از نیاز به جذب و حفظ دانشجویان، بسیاری از موسسات آموزش عالی، IT را به عنوان راه اصلی ارتقا و پیشرفت مسئولیت پذیری و کارآیی جایگاه‌های یادگیری می‌دانند. Dania El-Kadi مدیر ارتباطات بازاریابی شرکت Intel GCC می‌گوید، سازمان‌های آموزش عالی متوجه اهمیت تکنولوژی در ارتقا نحوه ارائه خدمات آموزشی به دانشجویان شده‌اند. از این رو اخیرا شاهد به کارگیری قابل ملاحظه IT در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های آموزش عالی سراسر این منطقه هستیم. به علاوه، دانشگاه‌ها به طور فزاینده‌ای به دنبال استقرار تسهیلاتی برای ادغام بررسی‌ها وپژوهش‌هایی دراین زمینه هستند. ما در شرکت اینتل دو نوع از این تسهیلات را برقرار کرده‌ایم. یکی مرکز کارآیی و قابلیت نفتی در دانشکده عالی تکنولوژی ابوظبی و دیگری مرکز کارآیی و قابلیت مالی در دانشگاه آمریکایی بیروت.

●بنابراین عوارض و تلویحات به کارگیری تکنولوژی در فرایند یادگیری و آموزش چیستند؟

Boice می‌گوید، تکنولوژی، زمینه جدیدی برای فرایندهای یادگیری و آموزش است که الگوهای جدیدی را در آموزش فراهم می‌کند. شاید، بزرگترین تاثیر آن، قرار دادن دانشجویان در مرکز یک فرایند گسترده یادگیری از طریق ظهور و پیدایش e-learning، باشد. El-kadi اینطور اظهار نظر می‌کند که: بعد از مهارت‌های خواندن، نوشتن و حساب کردن، ICT به عنوان چهارمین مهارتی در نظر گرفته می‌شود که هر فرد جوانی برای موفقیت در دنیای امروز به آن نیازمند است. بنابراین این مساله بسیار حائز اهمیت است که نباید آن را به عنوان بخشی از برنامه‌های آموزشی وارد این مجموعه نمود بلکه باید آن را با شیوه‌های آموزشی ادغام کرد تا از الگوی معلم محور (instructor centric model) به یک الگوی دانشجو محور (performer centric model) برسیم. بدین ترتیب اختیارات بیشتری به دانشجویان داده می‌شود و آنها می‌توانند با گروه‌های کاری در سراسر دنیا تعامل بیشتری داشته باشند.

● زیر ساخت مناسب

اگر سیستم‌های پیشرفته مدیریت یادگیری را به کنار بگذاریم، زیر ساخت شبکه‌سازی، یکی از مهمترین مولفه‌ها و اجزا سازنده یک طرح مناسب تکنولوژی برای سازمان‌های آموزش عالی محسوب می‌شود. Abdullatif AL Mulla مدیر کل Microsoft South Gulf می‌گوید، یکی از مهمترین عوامل موفقیت در هر سازمان آموزشی، استقرار یک زیرساخت مطمئن و قابل تطبیق است. آنها باید شبکه‌ای را بوجود آورند که بتوانند به آن اعتماد کنند و به کارمندان آموزشی و اجرایی این امکان را بدهد تا با کارهایشان هماهنگ شوند و به کارمندان IT یک پایگاه قابل توسعه و سازگاری بدهد که بتواند از طریق آن در صورت لزوم و نیاز سرویس‌های جدید را اجرا نموده و به کار گیرند. مواد لازم مناسب برای یک زیر ساخت آموزشی ایده‌آل شامل تکنولوژی‌های پخش دیجیتالی، ذخیره‌سازی، شبکه سازی مولتی مدیا و باندپهن بی‌سیم می‌باشد. به علاوه اثبات شده که mobile computing، در نتیجه انعطافی که در اختیار دانشجویان و دانشگاهیان قرار می‌دهد، مدل ارجح کاربردی در بخش آموزش محسوب می‌شود.

Weal Fakhrany، مدیر ناحیه‌ای ۳Com Middle East می‌گوید، ما در ۳Com، کاملا به ارزش عرضه زیر ساخت پیشرفته شبکه در بخش آموزش پی برده‌ایم و به کارگیری و اجرای اخیر این زیر ساخت توسط ما در دانشگاه بحرین نشانگر تعهدها به توسعه تکنولوژی در دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها است. ما، با فراهم کردن موجبات ارتباطات قابل اعتماد و سریع شبکه‌ای، این مساله را تضمین می‌کنیم که دانشگاه بدون هیچ مانعی و با موفقیت آموزش عالی را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد. هم اکنون ۲۰۰۰۰ دانشجو که توسط راه‌حل‌های ۳Com حمایت می‌شوند، قادر هستند از هر

www.takbook.com

www.takbook.com

منطقه‌ای در دنیا به شبکه دانشگاه دسترسی داشته باشند.دانشجویان و اساتید می‌توانند، با حداقل تاخیر به ابزارهای یادگیری در elibraries دسترسی پیدا نموده، با اساتید کنفرانس‌های تصویری داشته و از طریق شبکه تکالیف خود و اصطلاحات مربوط به آن را مبادله نمایند.

Boice اشاره می‌کند که، ممکن است سیستم‌های ویژه تشکیل دهنده دانشکده‌ها و مجموعه‌های دیجیتالی با توجه به نیازهای منحصر به فرد و اهداف خاص هر موسسه و سازه‌های تشکیل دهنده‌اش، متفاوت باشد. تکنولوژی‌های مناسب مورد استفاده در سازمان‌های آموزشی باید شامل مواردی چون، راه‌حل‌های اجرایی به منظور پشتیبانی از فرایندهای اجرایی، راه‌حل‌های مدیریت محتوی برای مدیریت محتوی، مدیریت اسناد و امور علاوه بر مدیریت محتوی برای کارآیی بیشتر، راه‌حل‌های جریان کار، imaging (تصویرسازی) و راه حل‌های مرتبط باشد. مقوله مهم دیگری که موسسات آموزشی در زمان انتخاب راه‌حل‌های تکنولوژی باید آن را مد نظر داشته باشند، مقوله امنیت است.

بنابر بررسی اخیر توسط Educause، سازمان غیر انتفاعی که رسالتش پیشرفت آموزش عالی با ارتقا استفاده هوشمند از تکنولوژی اطلاعات است، افزایش استفاده وبه کارگیری شبکه‌ها درموسسات آموزش عالی فرصت‌های استثنایی را در اختیار کاربران قرار می‌دهد، اما در عین حال خطرات مرتبط با ذخیره‌سازی مبادلات و دسترسی به اطلاعات را نیز افزایش می‌دهد. دسترسی به اطلاعات همراه با ملزومات قانونی، طرح‌ها توزیع و پخش و عوامل معاندانه در اینترنت - مستلزم هزینه‌های بیشتر، شیوه‌های امنیتی جدید و خط مشی‌های روزآمد است.

HP معتقد است که گرایش و تمایل به سمت برنامه‌های کاربردی Open -Source نرم‌افزاری در بخش آموزش، در حال رشد است و احتمال امن نمودن نرم‌افزارهای به کار رفته در شرکت‌های خانگی، فشارهای اقتصادی برای کاهش بودجه‌ها و تسهیل امور مربوط به مجوزدهی، دست به دست هم، پاندول را بیشتر به سمت نرم‌افزارهای Open Source می‌کشاند.

- پیشتازی در این روند

زیر ساخت تکنولوژی آموزشی خاورمیانه را می‌توان با مهمترین‌ها در دنیا قیاس نمود و Craig Barret رئیس سابق اینتل از آن تحلیل و قدردانی نموده است. (در این مورد، چهار موسسه آموزش عالی پیشگام در زمینه اتخاذ تکنولوژی را انتخاب کردیم). may Ammouneh، مدیر بازاریابی Homansoft Learning Solutions می‌گوید، آموزش تنها بخشی است که اهداف و مقوله‌های مشترکی در سراسر دنیا دارد. این منطقه (خاورمیانه) روند مشابه تکنولوژی امریکای شمالی را دنبال می‌کند. Alkadi می‌گوید، برخی از دانشگاه‌ها ودانشکده‌های آموزش عالی در این منطقه بر حسب تکنولوژی اتخاذ شده الگوهای نقشی (role models) هستند. به تازگی بسیاری از آنها پیشگام اجرای ابزارهای غیر ثابت شده‌اند که دانشکده‌های متعددی در کشورهایی چون کویت، لبنان، مصر و امارات متحده عرب امروزه ابزارهای بی‌سیم دارند و برای ارتقا تجارب یادگیری دانشجویانشان، جدیدترین نمونه‌های کاربردی را در دسترس‌شان قرار داده‌اند.

- یادگیری در راستای نیاز

زیرساخت جدید IT دانشکده Dubai men را می‌توان نظیر بهترین زیر ساخت در دنیا یافت. این زیر ساخت بسیار پیچیده، این امکان را به ۲۰۰۰ دانشجو و ۳۰۰ استاد در این دانشکده می‌دهد تا به یک تکنولوژی منحصر به فرد پیشرفته دسترسی پیدا کرده و این دانشکده را به عنوان پیشگام eLearning در منطقه خلیج فارس تبدیل نماید. این دانشکده دارای برخی از جدیدترین تکنولوژی‌های موجود است که شیوه‌های جدید و بنیادی یادگیری را مهیا می‌سازد، شیوه‌هایی اعم از آرشیوهای آنلاین، کتابخانه، کنفرانس‌های ویدیویی، اتصالات و ارتباطات بی‌سیم و VoIP. استفاده از مدل IBM on demand، محیطی را فراهم می‌کند که دارای انعطاف‌پذیری نهادی برای تغییر و استفاده از تکنولوژی‌های جدید بوده و با ملزومات متغییر در صورت لزوم سازگار می‌باشد. این زیر ساخت از دسترسی بی‌سیم در دانشکده پشتیبانی می‌کند ودر مجموع محیط جدیدی را ایجاد می‌نماید که در آن شیوه‌های جدید و پیشرفته یادگیری، اعم از اولین تسهیلات آنلاین در منطقه که دانشجویان را قادر می‌سازد، ویدیو کلیپ‌های سخنرانی‌های مختلف کلاسی را از طریق تکنولوژی video-on-demand دریافت کنند، فعال است.

این سیستم گزینه‌ای را در اختیار دانشجویان می‌گذارد که می‌تواند سخنرانی‌ها را پس از دریافت نمودن فایل در کامپیوترهایشان به صورت آفلاین اجرا نمایند.

قابلیت‌های DMC eLearning به توانایی آرشیو کردن آنلاین کتاب‌های کتابخانه نیز گسترش می‌یابد به طوری که دانشجویان می‌توانند اطلاعات مورد نیاز خود را از طریق نوت‌بوک‌هایشان چه در زمان حضور در کلاس و چه خارج از آن، استخراج نمایند. همچنین این زیر ساخت از تسهیلات کنفرانس ویدیویی پشتیبانی می‌کند و به اعضا دانشکده این امکان را می‌دهد تا سخنرانی‌های خود را ترتیب دهند و بدون حضور فیزیکی در کلاس با دانشجویانشان در تعامل باشد. شبکه DMC به صورت مدل شبکه‌ای طراحی شده است تا کوچکترین احتمالات خطا را نیز کاهش دهد. LAN حدود ۵۰۰۰ گره دارد در حالیکه این مجموعه حاوی ۱۴ نقطه دسترسی بدون سیم است.

www.takbook.com

www.takbook.com

این شبکه با سرعت دو گیگابیت اجرا می‌شود و به طور همزمان در هر لحظه از زمان برای تمامی دانشجویان یک مگابیت در ثانیه باند پهن فراهم می‌آورد. چنین نیروی مدرن DMC IT توسط محیط شبکه‌سازی نورتل پشتیبانی شده و دارای بیش از ۳۵ سیستم IBM eServer xSeries یک سیستم مدیریت فراگیر کاملا یکپارچه که از نرم‌افزار فراگیر Tivoli شرکت آی‌بی‌ام و راه‌حل Peregrine helpdesk استفاده می‌کند، می‌باشد. در بخش ذخیره‌سازی، DMC دارای یک SAN با ظرفیت ۵ ترابایت و یک Scalable ۱۰۰ strong library با ظرفیت تقریبا ۴۰ ترابایت، است. به علاوه از تکنولوژی‌های دیجیتالی مدیا برای مدیریت دیجیتالی، ذخیره کردن، محافظت و توزیع فایل‌های صوتی و تصویری و ویدیویی در شبکه DMC استفاده می‌کند.

DMC محیط ناهمگنی را اجرا می‌کند که سخت‌افزار برای برنامه‌های کاربردی متفاوت مورد استفاده اعم از سان میکروسیستمز، سرورهای اینتل xSeries، ناول، لینوکس و ویندوز به طور مطلوب تنظیم می‌شود. اگر چه این سیستم هم اکنون از ۲۰۰۰ دانشجو پشتیبانی می‌کند، اما به آسانی می‌تواند این تعداد را تا ۶۰۰۰ افزایش دهد، که البته این رشد برنامه‌ریزی شده DMC در ده سال آینده است.مساله امنیت، مساله کلیدی و مهم برای زیرساخت جدید DMC بوده و DMC می‌خواهد که از این بودن کامل محیط بدون ممانعت از دسترسی دانشجویان به منابع و فایل‌های اطلاعاتی مناسب اطمینان حاصل نماید. Imad Ramadan، سوپروایزر ITS می‌گوید، به همین دلیل است که مالک طرح امنیتی ۶ لایه داریم. و تعادل خوبی را بین امنیت و کارآیی برقرار نموده‌ایم. راه حل امنیتی در تمام شبکه وجود دارد و جدیدترین مکانیزم‌های کنترل دسترسی از قبیل، فایروال‌ها، IPS و فیلترها رابه کار می‌گیرد. ویژگی‌هایی چون ابزارهای پروکسی بررسی ویروس نیز سرعت و در عین حال امنیت شبکه راتضمین می‌نماید.

- یک بستر بررسی تکنولوژی

امروزه بر حسب استفاده و کاربرد تکنولوژی، به آسانی می‌توان AUS رابه عنوان یکی از کاربران پیشگام تکنولوژی در بازار معرفی نمود. AUS، به دلیل ویژگی‌هایی چون اتصال کاملا بی‌سیم، VoIP و RFID در ماه‌های آتی برخی از تکنولوژی‌هایی را که برای اولین بار در این منطقه به کار می‌رود، به نمایش می‌گذارد. هم اکنون این مجموعه دارای ۴۰۰ کیلومتر شبکه فیبر نوری است. در مورد دانشگاه آمریکایی شارجه استراتژی یکپارچه نمودن تکنولوژی در هر لایه بخشی از جنبشی است که دانشگاه آن را حرکت به سوی مسئولیت پذیری کامل دانشجویان می‌خواند. در حالیکه به طور واضح تمرکز بر تضمین یک زیر ساخت قوی IT است. به هر حال قطعا فشار بر روی ایجاد قابلیت‌های تحقیق و توسعه و هدایت و به کارگیری تکنولوژی‌های نوظهور است. (AUS) دانشگاه آمریکای شارجه که در سال ۱۹۹۷ توسط شیخ دکتر سلطان بن محمدالقاسمی، عضو شورای عالی و حاکم شارجه تاسیس شد، امروز دارای ۴۱۰۰ دانشجو، چهار دانشکده (دانشکده علوم و هنر، دانشکده طراحی و معماری، دانشکده مدیریت بازرگانی و دانشکده فنی و مهندسی) و ۲۶۰ استاد و ۷۰۰ کارمند می‌باشد.

George J DeBin، قائم مقام مدیر مالی و اجرایی AUS می‌گوید، این دانشگاه به عنوان یک پیشگام در زمینه آموزش عالی به سبک آمریکایی در منطقه خلیج فارس برای حمایت از رشد خود و ابعاد گسترده در سراسر دانشگاه به میزان زیادی به زیر ساخت IT خود متکی است. ما به ویژه برای هدایت تکنولوژی‌های نوظهور چارتی داریم و تضمین می‌کنیم که ارتباط و تکنولوژی در اختیار هر دانشجویی قرار دارد. مدیر IT دانشگاه Ashi Sheth، AUS می‌گوید، ما قصد داریم ۶۰-۵۰ تلفن IP را در محیطی کنترل شده مثل کتابخانه قرار دهیم تا تماس‌های VoIP درون دانشکده را فعال نماییم. RFID پروژه دیگری است که توسعه خواهیم داد و می‌خواهیم با استفاده از تکنولوژی RFID امکان بررسی کتاب‌ها را توسط خود دانشجویان فراهم کنیم.مضاعف نمودن ارتباطات اینترنت در حمایت از e-learning و ایجاد یک (initiative) پورتال دانشجویی است که یک منبع آنلاین را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد تا اطلاعات خودرا به صورت کاملا امن ذخیره نمایند. همچنین قرار است، ارتباطات بی‌سیم و باسیم برای کاربران داخلی و هم کاربران میهمان مورد توسعه و تقویت قرار گیرند. به علاوه این دانشگاه (AUS) در تلاش است تا با ادامه شراکت تمام و کمال خود با سیستم‌های سیسکو از اجرای زیر ساخت اطمینان حاصل نماید.

Sheth می‌گوید، همچنین مشغول توسعه قابلیت‌های مرکزی و اصلی مثل به کارگیری سوئیچ اترنت ۱۰G نیز هستیم و علاوه بر این اجرای VPNها را نیز برای امنیت ارتباطات درونی و از راه دور مد نظر قرار دادیم. هدف این هست که کنترل دقیقی بر محیط خود داشته باشیم. رسیدن به یک دیدگاه و نظر یکپارچه در زمینه فعالیت‌های تجاری نیز هدف اصلی این زیر ساخت و استراتژی کاربردی است، به ویژه عرضه بهتر سرویس و استفاده از آن به صورت یک لایه تماما یکپارچه در تمامی بخش‌ها. اخیرا، AUS در بخش ذخیره‌سازی دارای ظرفیت ذخیره‌سازی ۳-۴ ترابایت (با SAN کامل) می‌باشد و قصد دارد این ظرفیت را با یکپارچه‌نمودن زیر ساخت ذخیره‌سازی خود تا ۸-۱۰ ترابایت افزایش دهد.

Sheth می‌گوید، علیرغم اینکه کاربرد ظرفیت ذخیره سازی به طور معمول بر روی ظرفیت ۲.۵ ترابایت ثابت مانده است اما AUS معتقد است که باید

www.takbook.com

www.takbook.com

از طرح‌های افزایش این ظرفیت حمایت به عمل آید. در سه تا شش ماه آینده، این دانشگاه قصد دارد به منظور کنترل موثرتر طول عمر داده‌ها از ذخیره‌سازی مستقیم به طرح‌های ذخیره‌سازی چند جانبه و چند سویه تغییر گرایش دهد. AUS قصد دارد در چند ماه آینده مشارکت تکنولوژی خود رابا سیسکو افزایش داده و تکنولوژی‌های نوظهور رامورد بررسی قرار دهد. تکنولوژی‌هایی اعم از استفاده از سوئیچ‌های برای قابلیت درجه‌بندی، به کارگیری سوئیچ ۱۰G و سرانجام حرکت به سمت به کارگیری پلاتفرم یکپارچه ارسال پیام که در آن از طریق یک اینترفیس عملکردهای ایمیل، ایمیل صوتی و فکس نیز فراهم است.

● آزادی یادگیری

در دانشکده (CIT) تکنولوژی اطلاعات دانشگاه امارات متحده عربی، مفهوم یادگیری به سمت دسترسی داشتن به اطلاعات در هر مکان و زمانی گرایش پیدا می‌کند. رئیس دانشکده (CIT) دکتر Rafic Z Makki می‌گوید، هدف اصلی استفاده از تکنولوژی این است که دانشجویان بتوانند با دسترسی داشتن به اطلاعات در هر دانشکده به میزان قابل توجهی یادگیری‌شان را تقویت نمایند و بتوانند در تسریع کارهای پژوهشی و توسعه همانند یک کاتالیزور عمل نمایند. با چنین برنامه و چارتی، تعجب آور نیست که امروز دانشگاه امارات به عنوان دانشگاهی که بزرگترین شبکه بی‌سیم را در این منطقه به خود اختصاص داده و فعال‌ترین دایرکتوری را در این منطقه به کار می‌گیرد، متمایز و مطرح است. دکتر Makki می‌گوید، تمامی کارهای تجاری دانشگاه ما به صورت آنلاین هدایت می‌شود و ما از سیستم Blackboard برای ارائه محتویات درسی به صورت آنلاین به دانشجویان استفاده می‌نماییم.

علاوه بر این ما دارای تسهیلات تولید تصویر و استودیو در داخل هستیم و یک سیستم e-Learning مولتی مدیا را ایجاد نموده‌ایم که در یک محیط تصاویر ویدیویی متن، مفاد درسی و یادداشت‌های مربوط به دانشجویان را به صورت همزمان و هماهنگ در می‌آورد.

وی افزود هر دانشجویی در بدو ورود به دانشکده CIT باید یک لپ‌تاپ بخرد و از آن در محیط کلاس استفاده نماید. تمامی کلاس‌هایمان مجهز به تسهیلات e-Learning هستند، تسهیلاتی اعم از دسترسی بی‌سیم به اینترنت و مراکز مجهز به e-Learning در سراسر دانشگاه و نیز خوابگاه‌ها. همچنین دانشگاه، آزمایشگاه‌های هنری را نیز برای انجام پژوهشات علمی جدید دایر نموده است. فرایند ساخت زیرساخت شاهد و ناظر همکاری دانشکده CIT با تعدادی از فروشندگان و شرکت‌ها اعم از Emirates Computers، سان مایکروسیستمز ، سیسکو سیستمز ، اوراکل و آی‌بی‌ام بوده است. دکتر Makki می‌گوید، از نقطه نظر تکنیکی زیر ساخت باید سه جنبه مهم یادگیری را فعال نماید:

۱- دسترسی به اطلاعات صحیح در زمان مناسب

۲- ارائه اطلاعات به نحوی که علاقه دانشجویان را به موضوع را تا حداکثر میزان ممکن بالا ببرد.

۳- تحلیل و پردازش این اطلاعات برار ایجاد دانش و بینش بیشتر

وی افزود دسترسی اینترنت به صورت گسترده و با سرعت زیاد، تکنولوژی مهمی است که تحصیلات از راه دور و به صورت آن لاین را جذاب‌تر و مثمر ثمرتر می‌نماید. و این منطقه باید کار سرمایه‌گذاری بر شبکه‌های پرسرعت و گسترده اینترنت مثل Tera Grid و Internet۲ را آغاز نماید. پروژه tera Grid در ایالات متحده آمریکا، گسترده ترین و سریع‌ترین شبکه توزیع شده در دنیا است که پژوهش‌های علمی را با مقیاس ۲۰teraflop قدرت کامپیوتری تقویت می‌نماید.

● یادگیری مشترک

استفاده از IT هم در قسمت زیر ساخت و هم کلاینت دانشکده زنان دبی، بخشی از دانشکده‌های عالی تکنولوژی، بدین منظور است که اتحاد کامل بین اطلاعات و دانشجویان برقرار شود. با حدود ۲۱۵۰ دانشجو که انتظار می‌رود تا سال دیگر به ۲۷۰۰ نفر افزایش یابد، اجبار استفاده از تکنولوژی برای تجهیز دانشجویان به مهارت‌های صحیح برای بازارهای کاری با وضوح کامل توسعه‌های IT را بیان و تشریح می‌نماید. Brent Pienaar، مدیر IT دانشکده MIS زنان دوبی می‌گوید، پیشتر اینطور فرض می‌شد که فرایند یادگیری در کلاس اتفاق می‌افتد. اما امروزه با استفاده از تکنولوژی کاری می کنیم که این فرایند در همه جا و به شیوه‌ای متحد اتفاق بیافتد. مدل اتخاذ شده، یک رویکرد مرکب است که از ترکیب تکنولوژی، سیستم‌های اطلاعاتی آنلاین دانشجویی و اتصالات بی‌سیم استفاده می‌کند. به منظور حصول اطمینان از اینکه این کار در تمامی دانشکده‌ها به صورت استاندارد انجام می‌گیرد، دانشجویان در زمان پذیرش باید لپ‌تاپ بخرند که از آن برای اهداف یادگیری و همکاری به میزان زیادی در این روند استفاده می‌کنند.

Pienaar می‌افزاید، منظور اصلی ما ایجاد یک تشریک مساعی و همکاری بوده است و فقط آماده نمودن محیط ارسال ایمیل برای دانشجویان کافی نبود. ما در دانشکده‌هایمان Microsoft Exchange وب سایت و یک سیستم مدیریت اولیه اسناد، سیستم‌های ارسال فوری پیام برای دانشجویان و

www.takbook.com

www.takbook.com

اساتید داریم و برای حصول اطمینان از اینکه همه از یک جایگاه خاص شروع می‌کنند و نقطه شروع همه باهم برابر است، این شرط را برای دانشجویان قائل شده‌ایم که باید در زمان ورود به دانشگاه یک لپ‌تاپ خریداری کنند که از آن در مدت زمان تحصیل استفاده خواهند نمود. تشویق و ترغیب استفاده معقول از شبکه و منابع چاپی نیز یکی دیگر از اهداف ما بوده است.

دانشگاه ۱۳۵ کلاس و منابع چاپی دارد که به طور کاملا مثمرثمر تقسیم و تشریک شده است. وی ادامه می‌دهد، در هر راهرو یک پرینتر دارد که یعنی دانشجویان آن قسمت می‌توانند به طورمشترک از آن بهره گیرند. اخیرا حدود ۲۸۰۰ ابزار به زیر ساخت شبکه متصل شده است که توسط یک تیم اختصاصی IT متشکل از ۶ مهندس پشتیبانی می‌شود. در بخش زیر ساخت، دانشکده علاوه بر ایجاد یک زیر ساخت قوی شبکه‌ای، هم بر ظرفیت ذخیره‌سازی و هم در ظرفیت‌های SAN سرمایه‌گذاری نموده است. وی می‌گوید، ما تاکنون و در زمان لزوم بودجه‌های IT خود را صرف ساخت ظرفیت‌ها نموده‌ایم. اخیرا بر روی یک ظرفیت SAN دو ترابایتی سرمایه گذاری کرده‌ایم و هم اکنون هم در پی آنیم که سرمایه گذاری‌های خود را در زمینه توسعه زیر ساخت شبکه‌ای افزایش دهیم.

حدود یک سال پیش نیز دانشکده یک سیاست فروشنده‌ای استاندارد را نیز در پیش گرفت و تصمیم گرفت که با زیر ساخت سیسکو برای استفاده در شبکه و آی‌بی‌ام برای استفاده از لپ‌تاپ‌ها و سرورها همکاری کاملی داشته باشد. Pienaar می‌گوید، ما همچنین حرکت خود را به سوی فراهم کردن یادگیری از طریق پروژه بیشتر کرده‌ایم و تلاش می‌کنیم که آزمایشگاه‌های اختصاصی تکنولوژی را در این زمینه مستقر نماییم. هم اکنون یک آزمایشگاه IBM Linux و یک مرکز شبکه‌ای سیسکو در دانشکده داریم و در پی آنیم که از طریق شبکه فیبر نوری خود، پروژه‌هایی را در زمینه تکنولوژی بی‌سیم و VoIP انجام دهیم. همچنین این دانشکده علاقمند است که در زمینه ارائه یک پهنای باند یک گیگابایتی به دسک‌تاپ سرمایه‌گذاری نماید که این کار همکاری وتشریک مساعی را بیشتر به سمت جلو می‌برد.

http://vista.ir/?view=article&id=218169

vista.ir
Online Classified Service

آوار خوابگاه بعد از سد کنکور

قبل از ورود به دانشگاه، استقلال از خانواده و زندگی با همسن و سالان تصوری رویایی و رمانتیک از زندگی خوابگاهی در ذهن افراد ایجاد می‌کند. اما با ورود به دانشگاه و اقامت در خوابگاه با افرادی از فرهنگ‌ها و شخصیت‌های مختلف، اسکان در شهری غریب و زندگی دراتاق‌های تنگ و تاریک با حداقل امکانات رفاهی و تفریحی کافی است تا همه آنچه را در ذهن داشتند نابود سازد.

عشق به ادامه تحصیل و ساختن آینده‌ای درخشان برای خود و جامعه هدفی است که به میل خود انتخاب کرده‌اند و چاره‌ای جز سازش و تطابق با محیط تحصیلی جدید ندارند. اما چه بسیار دانشجویانی که سر خورده و مایوس از زندگی در چنین مکانی برای اتمام تحصیلا تشان به عنوان تنها راه رهایی از چنین مکانی لحظه شماری می‌کنند. گسترش روزافزون پذیرش دانشجویان در دانشگاه‌های کشور بدون در نظر گرفتن امکانات رفاهی و تامین شرایط اولیه زندگی، پذیرفته‌شدگان را در شرایط سخت و بحرانی قرار داده و در سطح دانشگاه به یک معضل اساسی تبدیل شده است. ساخت آکادمیک دانشگاه که همواره محل تحصیل علم و پژوهش بوده از جریان اصلی خود منحرف شده و در بسیاری از موارد کارکردی منفی پیدا کرده است. آمار بسیار بالای گرایش دانشجویان به مواد مخدر،

www.takbook.com

www.takbook.com

افسردگی، افزایش خودکشی‌ها و سایر انحرافات و بزهکاری‌ها همه و همه نشان دهنده کارایی منفی در بخشی‌هایی از دانشگاه است.

● اسکان دانشجویان

اسکان دانشجویان به عنوان مهمترین دغدغه دانشجویان بعد از قبولی مطرح می‌شود. دانشجویانی که سد کنکور را پشت سر گذاشته‌اند، با شور و اشتیاق روانه دانشگاه می‌شوند. اما غافل از اینکه کنکور دوم و اصلی آنها بعد از ثبت نام آغاز می‌شود و بخش عظیمی از این دانشجویان را پشت درهای خوابگاه ناامید رها می‌سازد و چاره‌ای جز اسکان خارج از سیستم خوابگاهی ندارند.

تهیه مسکن در ایران با دشواری‌های زیادی روبرو است و خانواده‌ها هم در این زمینه با مشکل مواجهند، حال با دیدگاه سنتی جامعه ما در مورد دانشجویان، تکلیف آنان مشخص است و آواره و سرگردانی آنها در بنگاه‌های املاک و مسکن کاملا مشهود است؛ بنگاه دارانی که با شنیدن اسم دانشجو بدون هیچ درنگی نه می‌گویند.

● فضای فیزیکی و بهداشتی خوابگاه

فضای زندگی مناسب برای شخص و میزان دسترسی به امکانات، تاثیر مستقیمی بر میزان کارایی او و نحوه انجام فعالیت‌هایش خواهد گذاشت. ایجاد محیطی آرام برای مطالعه و در اختیار قرار داشتن امکانات رفاهی اولیه و مورد نیاز، همچنین دسترسی به وسایل ارتباطی و تامین امنیت، از ضروریات یک زندگی اولیه دانشجویی است تا دانشجو بتواند در چنین محیطی با فراغ بال بیشتری به تحصیل و تعلم که هدف اصلی او از ورود به دانشگاه است، بپردازد. یکی از دانشجویان می‌گوید: فاصله طولانی خوابگاه تا دانشگاه، پراکندگی خوابگاه در سطح شهر، کمبود امکانات و وسایل امدادی و رفاهی، کهنه و فرسوده بودن خوابگاه و عدم تناسب و کاربردی آنها با فضای خوابگاهی از مشکلات خوابگاه‌های کشوراست. کمتر خوابگاهی در سطح کشور وجود دارد که دارای یک یا چند تا ازاین مشکلات نباشد. عدم توجه و رعایت استانداردهای بهداشتی از سوی برخی مسئولان در خوابگاه‌ها به حدی است که به جرات می‌توان گفت، اکنون یکی از عمده‌ترین مشکلات خوابگاه‌ها، مشکلات بهداشتی است. سرویس‌های عمومی و آشپزخانه‌های غیر بهداشتی، عدم دسترسی به آب سالم و بهداشتی خصوصا در خوابگاه‌های بیرون از شهر، وجود حشرات و حیوانات موذی در داخل خوابگاه، عدم تجهیزات تهویه مناسب از جمله مشکلات بهداشتی خوابگاه‌ها هستند.

این مسائل شرایط نامناسب بهداشتی را درخوابگاه‌ها به وجود آورده است و این امر زمینه ابتلا دانشجویان را به بیماری‌های واگیردار فراهم می‌کند.

یکی دیگر از دانشجویان می‌گوید: «علاوه بر همه اینها مشکل دمای محیطی نامناسب خصوصا در زمستان همزمان با فصل امتحانات ترم اول و در اوایل تابستان همزمان با امتحانات ترم دوم شرایط سنگین و غیر قابل تحملی را برای ما به وجود می‌آورد. این مشکل همواره در طول این سه سال که وارد خوابگاه شده‌ام از بازدهی مناسب خودم و دوستانم برای امتحانات کاسته است. هماهنگ شدن با سلایق گوناگون در فضای بسیار محدود و تراکم بالای خوابگاهی کاری بسیار دشوار است که جدای از به‌وجود آمدن کشمکش‌ها و تنش‌های بین آنها، فرصت هرگونه برنامه‌ریزی را از دانشجو می‌گیرد و دانشجویان فقط فصل امتحانات فرصتی برای مطالعه پیدا می‌کنند و حتی ایام امتحانات هم اتاق‌ها جایگاه مناسبی برای مطالعه نیستند.

مطالعه کردن در اتاق امکان‌پذیر نیست ودر فصل امتحانات مجبوریم به سالن مطالعه‌ای پناه بیاوریم که در آن ایام حتی جای سوزن انداختن ندارد.»

● اوقات فراغت

بسیاری از دانشجویان در طول دوران تحصیل به شهری که وارد شده‌اند بنا به دلایل مختلف نمی‌توانند از اماکن تاریخی، دیدنی و تفریحی آن شهر بازدید کنند، در حالی که با یک مدیریت صحیح، دانشگاه می‌تواند زمینه بازدید از این مکان‌ها را با ایجاد تسهیلات جهت پر کردن بخشی از اوقات فراغت دانشجویان فراهم کند. اوقات فراغت دانشجویان یعنی آن بخش از زندگی آنها که در اختیار خودشان است و مشغله کاری و تحصیلی ندارند و در صورتی که اوقات فراغت دانشجویان در مسیر مناسبی هدایت نشود، به منزله تهدیدی جدی برای آنها مطرح می‌شود، کاهش اردوهای تفریحی و فرهنگی، نبود امکانات ورزشی و تفریحی مناسب و کافی در خوابگاه، عدم دسترسی به اینترنت و در پاره‌ای از خوابگاه‌های کشور حتی نبود تلویزیون، دانشجویان را وادار کرده است به اتاق‌های محصور خود عقب‌نشینی کرده و با تفریحات کاذب اوقات فراغت خود را پر کنند تا از دل خوابگاه‌های دانشجویی در پاره‌ای از اتاق‌ها، محفل‌های کوچکی سر برآورند که هر شب پذیرای تعدادی از دانشجویان هستند که از شدت بیکاری وقت طلایی و فرصت تکرار ناشدنی دانشجویی را درآنجا سر می‌کنند.

شب‌نشینی و گوش کردن به موسیقی که باعث آزار و اذیت سایر دانشجویان می‌شود و اعتراض مسئولان خوابگاهی و در مواردی اخراج دانشجویان از خوابگاه را به همراه داشته است، آیا جز سرگرمی و پر کردن اوقات فراغت می‌تواند هدف دیگری داشته باشد؟

www.takbook.com

www.takbook.com

• وضعیت نظارتی و مدیریتی خوابگاه‌ها

برخورد نامناسب برخی مسئولان با دانشجویان خصوصا نگهبانان خوابگاه که هیچ آموزشی در این زمینه ندیده‌اند از جمله مشکلاتی است که دانشجویان در رفت و آمدهای روزانه خود با آن مواجهند و کمتر دانشجویی از این وضعیت گلایه‌مند نیست. کنترل ورود و خروج دانشجویان و تعیین ساعات حضور در خوابگاه، سرشماری دانشجویان هر شب، قوانینی هستند که خصوصا در مورد دختران سختگیرانه اجرا می‌شود و در حالی که دانشگاه خود را در برابر خانواده دانشجو مسئول می‌داند، بعضی از این قوانین می‌توانند در زمینه تامین امنیت دانشجو موثر باشند. اما دخالت‌های زیاد در زندگی خصوصی دانشجویان بخصوص دختران و در پاره‌ای از خوابگاه‌ها وادار کردن آنها به رعایت حجاب در خوابگاهی که همه دانشجویان و کارکنان آن زن هستند، جز فشار آوردن و سختگیری بر دانشجو چیز دیگری نیست. اجرای این گونه قوانین به گونه بسیار شدید و با سوء مدیریت و با همه کاستی‌هایی که دانشجو در زندگی دانشجویی لمس می‌کند همزمان با بحران‌های دوران جوانی، او را تحت فشارهای شدید روحی و روانی قرار می‌دهد و دانشجو بیشتر احساس می‌کند که در یک محیط بسته زندگی می‌کند.

• مهارت ارتباط جمعی در خوابگاه

دانشجو با ورود به خوابگاه از محیط اولیه خود یعنی خانواده جدا شده و در محیطی بسیار متفاوت قرار می‌گیرد، محیطی که در آن افراد با فرهنگ، زبان، شخصیت و رشته‌های تحصیلی گوناگون که دارای تفاوت‌های اساسی در ایدئولوژی، عادات و علایق هستند در کنار همدیگر و فردیت به شدت تحت تاثیر قرار می‌گیرد. دانشجو برای کاهش تنش‌ها و چالش‌های خود و ایجاد یک زندگی مسالمت‌آمیز باید از استقلال و آزادی عمل خود به نفع گروه جدیدی که در آن وارد شده است، بکاهد؛ موضوعی که دانشجویان خصوصا در سال اول ورود به دانشگاه با آن مواجهند و باعث ایجاد برخوردها و تنشهایی بین دانشجویان می‌شود که به صورت‌های مختلف نمایان می‌شود. آغاز زندگی در چنین جمعی که استرس‌ها و فشارهایی بر دانشجو تحمیل می‌کند، همگام با دوری از خانواده و غم غربت درخوابگاهی که حتی دانشجو مکان خلوتی برای رفع دلتنگی‌های خود نمی‌یابد، دانشجو را در شرایط بحرانی جدیدی قرار می‌دهد. متاسفانه هیچ آموزش رسمی از طرف دانشگاه برای آمادگی افراد برای پذیرش و منطبق کردن خود با شرایط جدید داده نمی‌شود، تجربه فرا نگرفته‌ای که در برخی موارد دانشجو برای به دست آوردن آن ناچار به پرداخت هزینه‌های سنگین و شکست در روابط جمعی می‌شود که در طول چند سال زندگی درخوابگاه او را هر چه بیشتر در معرض آسیب‌ها و فشارهای روانی قرار خواهد داد.

دانشجویان با ورود به خوابگاه و آغاز زندگی جدید در مقابل خود شرایط جدیدی را می‌بینند که موجب بروز واکنش‌های متفاوتی در بین آنها می‌شود. بخشی از دانشجویان با درک کامل از شرایط جدید سعی بر آن دارند که خود را با آن منطبق کرده و از زندگی جدید به عنوان یک فرصت استفاده کنند. تاثیرات زندگی خوابگاهی معطوف به این بخش از دانشجویان نیست و چه بسا دانشجویانی که توانایی سازگاری با محیط جدید را ندارند و واکنش‌های منفی از خود بروز می‌دهند. این واکنش‌های منفی به صورت‌های مختلف نمایان می‌شود و بانگاهی به آمارها، شایع‌ترین معضلات کنونی درخوابگاه‌های کشور را می‌توان این گونه نام برد؛ گرایش به مواد مخدر، افسردگی، خودکشی، نقص موازین و سایر نابهنجاری‌های اخلاقی و اجتماعی که امروزه به صورت حاد در خوابگاه‌ها مشاهده می‌شوند. گرایش به مواد مخدر پدیده‌ای است که امروزه هر چه بیشتر ریشه‌های خود را در خوابگاه‌های دانشجویی تحکیم می‌بخشد و دانشجویان بیشتری را به کام خود فرو می‌برد.

دکتر عزیزالله تاجیک استاد روانشناسی در زمینه مسائل و مشکلات دانشجویان در خوابگاه‌ها و واکنش‌های منفی دانشجویان در برابر این مسئله و با تعریف خوابگاه می‌گوید: «خوابگاه یعنی محل سکونت موقت با کارکرد خاص و یعنی جایی با امکانات محدود و اولیه که دانشجو برای تحصیل در آنجا استقرار می‌یابد. اگر از درصد کم خوابگاه‌های متاهلین صرف‌نظر کنیم محل زندگی مجردی دانشجو با افراد دیگر بخصوص در سال اول در اختیار دانشجو نیست که این مجموعه شرایطی ایجاد می‌کند که متناسب با شخصیت و نگرش‌ها و طرز تلقی دانشجو از محیط تحصیلی و محیطی آزاد همراه با حفظ شان خانواده، عکس‌العمل‌های متفاوتی در دانشجویان ایجاد می‌کند و مهمتر از محدودیت‌های خوابگاهی و کمبود امکانات، عوامل اجتماعی است. شخص با ورود به خوابگاه از شهری به شهر دیگر زندگی مستقلی ازخانواده آغاز می‌کند و در شرایط متفاوتی از زندگی قبل قرار می‌گیرد که خود عامل ایجاد استرس و فشارهای روحی بر دانشجو می‌شود، پس باید با شناسایی و کنترل سایر عوامل تنش‌زا آسیب‌پذیری دانشجویان را کاهش داد.»

دکتر تاجیک ضمن لازم دانستن کنترل و نظارت مسئولان بر دانشجویان، اتخاذ روش‌های یک طرفه و تحمیلی و شیوه‌های نادرست کنترل و نظارت را عوامل دیگری در به وجود آمدن فضای فکری منفی در بین دانشجویان می داند: «باید از طریق آگاهی‌رسانی و اعتمادسازی بین مسئولان و دانشجویان و تغییر شیوه‌های مرسوم و سنتی کنترل و نظارت در دانشگاه‌ها به شیوه‌های خود کنترلی که از طریق خود دانشجویان و تشکل‌های دانشجویی انجام می‌گیرد و سهیم کردن دانشجویان در تصمیم‌گیری برای خودشان از میزان استرس‌ها و فشارهای روحی در محیط خوابگاه و

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه کاست و گرایش دانشجویان به رفتارهای خلاف هنجارها را کنترل کرد و کاهش داد. همچنین با برنامه‌ریزی در جهت غنی‌سازی اوقات فراغت دانشجویان و افزایش برنامه‌های متنوع به تناسب شرایط اجتماعی و فرهنگی دانشجویان و گسترش مسیرهای مشاوره در خوابگاه و ارائه آن از سطح کلان تا خردترین سطح میزان آسیب‌پذیری دانشجویان را کاهش داد.

منبع : روزنامه رسالت

http://vista.ir/?view=article&id=286395

vista.ir
Online Classified Service

آینده از آن زنان است

برخلاف تصور عموم و یا حتی برخی از مسئولان که افزایش ورود دختران در دانشگاه را ناشی از ازدیاد جمعیت آنان در مقابل پسران می دانند و علت آن را بحران پس از جنگ معرفی می کنند، دکتر حبیب الله زنجانی، جمعیت شناس و عضو ستاد عالی سرشماری کشور اعلام کرد: از هر ۱۰۰۰ نوزاد زنده متولد شده، حدود ۵۱۲ نفر پسر و ۴۸۸ نفر دختر است و این یعنی ۴۹ درصد جامعه را زنان و ۵۱ درصد را مردان تشکیل می دهد. وی ادامه داد: در سنین بالاتر در صورتی که جامعه مهاجر پذیر باشد این نسبت به هم می خورد و تغییرات جزیی حاصل می شود که در نتیجه آن، توازن در هر دو جنس برقرار می شود. وی گفت: برعکس چیزی که گاهی اوقات به عنوان بحران جمعیت از نظر ترکیب جنسی در ایران مطرح می شود، وجود ندارد. رشد جمعیت ایران کنترل شده است، به طوری که رشد جمعیت کشور ۲/۱ درصد اعلام شده که این رشد متناسبی است.

● موفقیت پسران در رشته های فنی

دکتر حسین پورکاظمی معاون فنی- آماری سازمان سنجش کشور گفت: طی آمار و ارقامی که از سال ۱۳۸۵- ۱۳۶۴ انجام شده، تغییرات بسیاری را از لحاظ جنسیت داوطلبان می توان مشاهده کرد به طوری که در سال ۱۳۶۴ میزان شرکت کننده دختر ۴۰ درصد بود و پسران ۶۰ درصد. این رقم در سال ۱۳۷۶ به ۵۰ درصد رسید یعنی جمعیت دختر و پسر شرکت کننده در دانشگاه به تساوی رسید. ولی از سال ۱۳۷۷ به بعد این توازن جنسیتی به هم خورد و روند رو به رشد دختران را نشان داد. وی به تغییر سیستم آموزشی در دبیرستان اشاره کرد و گفت: تغییر سیستم آموزشی و تشکیل نظام جدید باعث شد عده کثیری از پسران به رشته های فنی- حرفه ای و کار دانش رو می آورند که این عامل مهمی در شرکت نکردن آنها در کنکور است. هم چنین فقدان بازار کار مناسب پس از فراغت از تحصیل، میزان رغبت پسران را برای شرکت در دانشگاه کاهش داده است.

پور کاظمی ادامه داد: چون دختران به مسأله اشتغال پس از فراغت از تحصیل نسبت به پسران کمتر توجه نشان می دهند، در نتیجه شمار قبول شدگان دختر به ویژه در رشته های علوم انسانی از قبیل تاریخ، ادبیات و... بسیار چشم گیر است.

● ارزش تحصیل در فرهنگ کنونی

هر چند بیکاری جوانان پس از سال ها تحصیل و صرف وقت و هزینه مسأله بسیار مهم و قابل توجهی، در مورد عدم تمایل پسران برای ورود به دانشگاه است ولی دکتر جلال الدین رفیع فر، معاون آموزشی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران این مسأله را از منظر فرهنگی مورد بررسی

www.takbook.com

www.takbook.com

قرار داده و می گوید: در جامعه ما تحصیلات عالیه یك نوع ارزش تلقی می شود که این در گذشته فقط مختص پسران بود و با توجه به جو حاکم برآن زمان و به دلایل فرهنگی، ادامه تحصیل در دانشگاه برای دختران با موانع بسیاری روبه رو بود. این استاد انسان شناسی ادامه داد: با توجه به شرایط جدید و هم چنین تغییراتی که در فرهنگ جامعه به وجود آمده، اکنون تحصیل برای هر دو جنس ارزش محسوب می شود، به طوری که در شهرهای بزرگ کمتر خانواده ای پیدا می شود که جلوی تحصیلات دختر خود را به دلایل فرهنگی بگیرد. وی سپس به مسأله کنکور اشاره کرد و گفت: با توجه به شرایط یکسان هر دو جنس، هر کس آمادگی و شایستگی بیشتری دارد، در این مسابقه پیروز می شود و طبق آمارهای موجود چنین به نظر می رسد که دختران برای به دست آوردن تحصیلات عالی از آمادگی بهتری نسبت به پسران برخوردارند.

دکتر رفیع فر ادامه داد: البته نوع رشته و مقطع تحصیلی در این زمینه، نقش بسیار مهمی دارد. در برخی از رشته ها، دختران تمایل بیشتری دارند مثل علوم انسانی در حالی که در رشته های فنی و مهندسی بیشتر قبول شدگان از جنس پسر است.

وی به مسأله اشتغال دختران اشاره کرد و گفت: دختران نمی توانند به راحتی به هر رشته ای که علاقه مند هستند وارد شوند و رشته های آنها باید در چارچوب معینی، با توجه به جنسیت و جایگاه اجتماعی مطابقت داشته باشد. به همین دلیل شاهد افزایش داوطلبان دختر در رشته های علوم انسانی و اخیراً پزشکی به طور چشم گیر هستیم.

معاون دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در ادامه به آمارهای قبول شدگان در دانشگاه تهران توجه می کند و می گوید: متوسط قبول شدگان دختر به پسر، ۳۵ به ۶۵ است که ۷۰ درصد آنها در سنین کمتر از ۲۰ سال قرار دارند. شهرستانی ها نزدیك به ۶۰ درصد قبول شدگان را تشکیل می دهند که از این میان سهم دختران شهرستانی ۶۵ درصد است. وی افزود: این نشانگر این است که نه تنها تحصیل برای دختران از حالت تابویی که در گذشته بود خارج شده، بلکه جایگاه و ارزشی مهم پیدا کرده و به نحوی که دختران شهرستانی توانسته اند با وجود برخورداری از فرهنگ سنتی برای ادامه تحصیل به تهران بیایند.

بررسی های انجام شده از سوی سازمان سنجش آموزش کشور نشان می دهد که دختران در دروس مختلف به طور میانگین ۲ نمره از پسران بیشتر می گیرند.

رفیع فر در مورد موفقیت دختران در حین تحصیل گفت: دختران جدیت، پشتکار و علاقه بیشتری نسبت به پسران دارند. اکثر شاگرد اولی ها دختر هستند و پسران انگشت شمارند. این نشان می دهد دختران بهتر از پسران درس می خوانند.

وی به مسأله ارزش تحصیلات دانشگاهی در جامعه اشاره کرد و گفت: در ایران تحصیل ارزش محسوب می شود و اگر فردی تحصیل عالیه نداشته باشد، جامعه او را تحویل نمی گیرد. تحصیلات عالیه عامل پیشرفت در تمام شئون زندگی از قبیل کار، ازدواج و... است در نتیجه همه به تحصیلات عالیه رو می آورند. دکتر رفیع فر ادامه داد: خانواده ها بیش از هرکس علاقه مند هستند که فرزندانشان به دانشگاه راه یابد و ما شاهد هستیم علیرغم مضیقه مالی، خانواده ها بازهم سعی می کنند که فرزندشان وارد دانشگاه شود. به اعتقاد وی، استقلال اقتصادی، داشتن شغل قابل قبول و جایگاه اجتماعی مناسب در افزایش ورود دختران به دانشگاه مؤثر است، تا جایی که این مسأله می تواند جایگزینی برای ازدواج آنان نیز محسوب شود.

استاد دانشگاه تهران سپس جوامع مدرن و ارزش تحصیلات در آن کشورها را مورد بررسی قرار داده و می گوید: در یك جامعه مدرن فرق نمی کند چه کسی وارد دانشگاه می شود. در این جوامع تحصیلات دانشگاهی ارزشی را که جامعه ما با آن درگیر است، ندارد. در چنین جامعه ای دکتر بودن ارزش نیست. به یك فرد مهندس همان گونه نگاه می کنند که به یك فرد راننده یا نجار، چون معتقدند که هر دو شغل هایی هستند که جامعه به آنها نیاز دارد. رفیع فر به این سؤال که افزایش دختران تحصیل کرده چه تبعاتی را در آینده به وجود می آورد، چنین پاسخ می دهد: در آینده شغل های بهتر نصیب دختران می شود. چیزی که در گذشته وجود نداشت.

▪ زنان برای ورود به پست و شغل های بهتر، آمادگی بیشتری را خواهند داشت. اما آیا پشتوانه تجربی وجود دارد یا نه؟

وی ادامه می دهد: در پیشرفته ترین کشورها، از لحاظ اجتماعی و فرهنگی هنوز نمی توان موقعیت زن و مرد را در شرایط مساوی دید. از کل زنان آماده در بازار کار تنها ۴۰ درصد موفق شدند که در پست و موقعیت خودشان باشند. در حالی که در کشور ما رقم کمتر از ۱۵ درصد را نشان می دهد.

به گفته رفیع فر، افزایش قبول شدگان دختر در دانشگاه یك بحران نیست. ولی این موضوع در شرایطی می تواند بحران زا باشد که جامعه خود را برای پذیرفتن این واقعیت آماده نسازد.

وی ادامه داد: البته جای نگرانی نیست و دوره ای است که باید طی شود و سرعت این دوره به نوع نگرش افراد برمی گردد، این که از چه تجاربی

www.takbook.com

www.takbook.com

برخوردار هستند؟ پس نقش تجربه مهم است و جامعه باید با این تجربه آشنا باشد و خود را برای پذیرفتن چنین واقعیت اجتناب ناپذیری آماده سازد

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=237035

vista.ir
Online Classified Service

آینده‌ای خالی از نیروی متخصص

طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص و سیاستگذاری توسعه منابع انسانی کشور از سوی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری در سال ۱۳۸۰ به اجرا درآمده است. موضوع طرح <انجام مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با تدوین برنامه جامع ده ساله تربیت نیروی انسانی متخصص کشور>، موضوع تبصره ۳۶ قانون برنامه دوم توسعه منابع انسانی و ردیف اعتباری ۵۰۳۰۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور بوده است.

در چارچوب طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص، بالغ بر ۴۰ طرح در چند محور پژوهشی به اجرا درآمده است.

مجلد حاضر، در برگیرنده گزارش‌های اصلی طرح‌های تحلیلی و برآوردهای تقاضای اجتماعی ورود به آموزش عالی است.

نکته مهم در اجرای این طرح، استفاده از حداکثر ظرفیت پژوهشی کشور بوده است، که این امر از طریق فراخوان عمومی برای تهیه پیشنهاد طرح‌های مربوط به هر یك از موضوع‌های پژوهشی به انجام رسیده است.

ضرورت انجام طرح حاضر، فزونی تقاضا برای آموزش عالی نسبت به عرضه محدود خدمات آن، به ویژه در بخش دولتی است. تداوم عوامل مؤثر بر رشد تقاضا برای آموزش عالی از جمله تغییرات جمعیتی و ترکیب سنی جوان آن، محدودیت اعزام به خارج برای ادامه تحصیل و عدم برنامه‌ریزی مناسب برای ایجاد فرصت‌های شغلی کافی، روند شهرنشینی و انتظارات جامعه در خصوص بهره‌مندی از حقوق اجتماعی-اقتصادی همه، حاکی از تداوم روند تقاضای آموزش عالی است. به عبارتی، علی‌رغم توسعه بخش آموزش عالی غیردولتی، همچنان تقاضا برای ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی، نقطه ثقل تقاضای آموزش عالی را تشکیل می‌دهد.

برنامه‌ریزی برای پاسخگویی به تقاضای اجتماعی، به عنوان یکی از رویکردهای برنامه‌ریزی توسعه آموزش عالی مطرح است و این مهم خود ضرورت شناخت ابعاد مختلف این پدیده و برآورد حجم تقاضای اجتماعی را در سال‌های آتی مطرح می‌کند.

اگر چه محدودیت منابع دولتی در دهه‌های اخیر و رواج تفکر اقتصاد نئولیبرالیستی و اجرای سیاست‌های آزادسازی اقتصادی به غلبه تفکر برنامه‌ریزی نیروی انسانی و روش‌های کمی آن در دو برنامه توسعه اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی کشور انجامید و به همین منظور تبصره ۳۶ قانون برنامه دوم، مطالعات مربوط به تعیین سهم بخش دولتی و غیردولتی را در آموزش عالی کشور در دستور کار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و سپس بخش آموزش عالی قرار داد، لیکن الزامات جهانی شدن اقتصاد و فاصله رو به تزاید کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته، رسالت‌های متفاوت و تعاریف کاملا جدیدی را از وظایف این بخش در سال‌های اخیر در سطح دنیا مطرح کرده است که به اعطای نقش محوری به نظام آموزش عالی و حاکمیت دیدگاه حداکثرگرایانه در توسعه این بخش، دیگر انتخاب دو راه حل گوشه‌ای توسعه بر مبنای نیاز اقتصادی و یا تقاضای اجتماعی منسوخ شده است و به جای آن راه‌های گزینش و تقویت منابع انسانی بالقوه برای پایه‌گذاری توسعه همه جانبه سطح دانش

www.takbook.com

www.takbook.com

کشور اهمیت یافته است که در این گزینش، خیل عظیم متقاضیان آموزش عالی به عنوان یك منبع مهم و پایه می‌تواند از یك تهدید به یك فرصت تبدیل شود.

با توجه به این ضرورت‌ها، تحلیل و برآورد تقاضای اجتماعی آموزش عالی، یکی از محورهای اصلی طرح جامع نیازسنجی و توسعه منابع انسانی قرار گرفت که در آن پنج طرح پژوهشی مأموریت تحلیل و شناخت همه جانبه ابعاد مختلف تقاضا، تأثیر تحولات مختلف بر آن و در نهایت برآورد کمی آن در دوره ۸۸-۱۳۸۰ را برعهده گرفتند.

این طرح :

- تحولات نهادهای اجتماعی و سیاسی و تأثیر آن بر تقاضای اجتماعی آموزش عالی، مجری،مقصود فراستخواه؛
- تقاضای اجتماعی برای آموزش عالی در ایران، عوامل مؤثر و پیامدهای اجتماعی، مجری، هوشنگ مهریار؛
- تحلیل رابطه فضایی و برآورد تقاضای اجتماعی آموزش عالی در دوره ۸۸-۱۳۸۰، مجری، نعمت‌الله اکبری؛
- ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانوار در ایران و تحلیل الگوی سرمایه‌گذاری خانوار بر منابع انسانی،مجری، زهرا ملاعلی؛
- برآورد تقاضای اجتماعی آموزش عالی در دوره ۸۸-۱۳۸۰؛

مجری، معصومه قارون را شامل می‌شود. نتایج این مطالعات، به صورت مختصر در گزارش این مجموعه آورده شده است.

در اینجا به بررسی برآورد تقاضای اجتماعی آموزش عالی در دوره ۸۸-۱۳۸۰ پرداخته می‌شود.

در سال‌های اخیر، جهانی‌کردن و اتحادهای منطقه‌ای در همه‌جا به تغییرات مهمی در سیاست ملی اقتصادی منجر شده است و پیامدهایی درهمه زمینه‌های سیاست‌گذاری به ویژه آموزش و پرورش به طور عام و آموزش عالی به طور خاص داشته است.

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در اکثر کشورهای پیشرفته اروپایی و آمریکایی پس از اینکه با گسترش وسیع امکانات آموزش عالی و دسترسی روز افزون افراد، با خیل عظیم متقاضیان مواجه شدند، سعی کردند که با برنامه‌ریزی آموزش متوسطه، اکثریت دانش‌آموزان را به سمت کسب مهارت‌های عملی مورد نیاز بازار سوق دهند و فقط اقلیتی را که هوش و استعداد برتری داشتند به دوره‌های نظری و سپس دانشگاه‌ها گسیل دارند، در حالی‌که در کشورهای در حال توسعه تنها نمونه‌های معدودی در این کار موفق بودند. در کشورهای توسعه یافته نیز علی‌رغم این جهت‌گیری، به دلایلی، از جمله نگرش عمومی به تحصیلات نظری به عنوان راه تضمین برخورداری از تحصیلات عالی و ورود به طبقات اجتماعی بالاتر، تمایل عمومی به ادامه تحصیل در سطح متوسطه و عالی شکل گرفته و روندی فزاینده پیدا کرد.

به این ترتیب، مفهوم تقاضای اجتماعی آموزش عالی برخلاف عنوان آن که یك مفهوم جمعی را مستفاد می‌کند، به پدیده رشد فزاینده تقاضای خصوصی برای آموزش دانشگاهی اطلاق می‌شود و روش رویکرد <تقاضای اجتماعی> عبارت است از اینکه برنامه توسعه آموزش عالی منطبق با تقاضای مذکور تنظیم شود.

روند گسترش آموزش و پرورش عمومی و سپس آموزش عالی در کشورهای در حال توسعه به ویژه کشورهای استقلال یافته نیز شکل گرفت.

این شکل‌گیری ابتدا نخبه‌گرا و انحصاری بود و سپس به یك حق شهروندی تبدیل شد و توسعه آموزش عالی به عنوان یك ضرورت در سرلوحه برنامه‌های توسعه این کشورها قرار گرفت، به طوری‌که در دهه ۶۰، اعطای وام از سوی بانك جهانی به کشورهای مذکور برای توسعه آموزشی به حدی رسید که از این دوره به عنوان <عصر طلایی کمك‌های آموزشی در عرصه کمك‌های بین‌المللی> یاد می‌شود و قراردادهای همکاری بین دانشگاه‌های مادر دولت‌های استعماری با دانشگاه‌های جدید التأسیس کشورهای در حال توسعه به اوج خود رسید.

به این ترتیب به دنبال اعطای کمك‌های خارجی و رشد سریع امکانات آموزش عالی در کشورهای در حال توسعه، افزایش تقاضا برای آموزش عالی یا همان تقاضای اجتماعی در این کشورها نیز با تأخیر زمانی شکل گرفت و البته به دنبال آن چالش‌های افزایش تعداد دانشجو و فارغ‌التحصیلان نیز عینا در این کشورها مطرح و با شدت و قوت بیشتر، تجدیدنظر و تغییر نگرش‌هایی را سبب شد، چرا که مسأله تخصیص منابع محدود به طرح‌های دارای بیشترین بازده در کشورهایی که منابع مالی طرح‌های آموزشی آنها از بودجه دولتی و یا وام‌های خارجی تأمین می‌شد، از اهمیت بیشتری برخوردار بود و این نگرش یك نوع عقلانیت‌گرایی محسوب شد. در همین دوران تحقیقات گسترده از برآورد بازده خصوصی و اجتماعی آموزش عالی و مقایسه آن با سایر طرح‌های سرمایه‌گذاری پشتوانه علمی توصیه‌های بانك جهانی به کشورهای در حال توسعه مبنی بر تخصیص مجدد منابع در داخل بخش آموزش و پرورش قرار داد، اما علی‌رغم این مباحث، گسترش سریع تقاضا برای آموزش عالی ادامه یافت و ناتوانی کشورهای درحال توسعه از تأمین اشتغال کافی برای فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها این مسأله را به یك بحران اقتصادی - اجتماعی در دهه ۸۰ و ۹۰ در بسیاری کشورها تبدیل کرد.

www.takbook.com

www.takbook.com

اگرچه روند افزایش تقاضا برای آموزش عالی و ایجاد معضل بیکاری فارغ‌التحصیلان در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه <با تقدم و تأخر> مشترك و مشابه بوده است، اما در برخورد با این چالش تفاوت‌هایی را نیز می‌توان برشمرد.

●شرایط، چالش‌ها و رویکردهای متفاوت

بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی کشورهای توسعه یافته در شرایطی به صورت یك مسأله مطرح شد که نخست، متوسط نرخ بیکاری مذکور بالای ۱۰ درصد بود و سپس فرصت‌های شغلی موجود در بخش دولتی و خصوصی برای فارغ‌التحصیلان در مقایسه با کشورهای در حال توسعه از توازن بسیار بیشتری برخوردار بود.

نکته قابل توجه دیگر در تفاوت دو گروه کشورها این است که در شرایط متفاوت از نظر ساختار جمعیتی و نرخ پوشش تحصیلی، با چالش افزایش تقاضای اجتماعی مواجه شده‌اند.

در فاصله ۲۷ ساله ۱۹۹۷-۱۹۷۰، جمعیت دانشجویان جهان از ۰۸/۲۸ میلیون نفر به ۱۶/۸۸ میلیون نفر رسید، یعنی بیش از سه برابر افزایش یافت که از این مقدار افزایش سهم کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بسیار متفاوت بود. تعداد دانشجویان مراکز آموزش عالی کشورهای در حال توسعه در این دوره بیش از ۷ برابر شد درحالی‌که دانشجویان کشورهای توسعه یافته در همان فاصله زمانی تقریبا دو برابر شد.

به این ترتیب سهم دانشجویان کشورهای درحال توسعه از کل جمعیت دانشجویی جهان از ۲۵ درصد به حدود ۵۰ درصد افزایش پیدا کرد. نکته قابل توجه اینکه در فاصله ۲۷ ساله مذکور، به علت پایین آمدن نرخ زاد و ولد در کشورهای پیشرفته، تعداد دانش‌آموزان مدارس ابتدایی از ۵۵/۹۸ میلیون نفر به ۰۸/۸۹ میلیون نفر کاهش پیدا کرد و تعداد دانش‌آموزان مدارس متوسطه نیز فقط ۳۶ درصد افزایش پیدا کرد، درحالی‌که در کشورهای در حال توسعه تعداد دانش‌آموزان مدارس ابتدایی از ۷/۳۱۲ میلیون نفر به ۴/۵۷۹ میلیون نفر و تعداد دانش‌آموزان مدارس متوسطه از ۸/۸۴ میلیون نفر به ۱/۲۸۳ میلیون نفر افزایش پیدا کرد که این جمعیت دانش‌آموزی بیانگر افزایش شدید تقاضای بالقوه برای آموزش عالی است. به عبارت دیگر، کشورهای درحال توسعه در شرایطی با مسأله ازدیاد تقاضای اجتماعی آموزش عالی مواجه شده‌اند که هنوز تعداد بسیار زیاد جمعیت لازم التعلیم روبه رشد را در آینده باید پاسخگو باشند.در دهه ۸۰ و ۹۰ گسترش بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، مباحث مربوط به تحلیل هزینه فایده اجتماعی تحصیلات عالی را مطرح و تخصیص مجدد منابع بخش آموزش را به نفع سطوح قبل از دانشگاه توصیه کرد. این رویکرد که برنامه‌ریزی نیروی انسانی را بسط داد، در واقع مبنای توسعه آموزش‌هایی شد که بیشترین بازده را داشت و چون با گسترش بیکاری فارغ‌التحصیلان، بازده اجتماعی آموزش عالی نسبت به سایر سطوح بسیار کمتر شد، گسترش آموزش عالی صرفا در حدی که بازده اجتماعی آن قابل قبول باشد، مجاز دانسته شد، اما در همین مورد نیز می‌توان تفاوت‌هایی را بین دو گروه کشورها تشخیص داد. در بسیاری از کشورهای پیشرفته اروپایی افزایش امکانات تحصیلات عالی، راهی برای مقابله با مشکل بیکاری جوانان تحصیلکرده عنوان وسعی شده با گسترش ظرفیت‌ها و تغییر معیارهای پذیرش دانشجو همراه با اصلاح برنامه‌های آموزشی، آموزش عالی را در دسترس عموم قرار دهند، درحالی‌که در کشورهای در حال توسعه به دلیل رکود و ناتوانی اقتصاد ملی و هزینه بسیار زیاد آموزش عالی، این امر به سادگی میسر نبوده و همواره از خیل عظیم متقاضیان ورود به دانشگاه‌ها، تعداد محدودی امکان راهیابی به آن را پیدا کرده‌اند، لذا این کشورها همواره با دو چالش مواجه بوده‌اند، ایجاد فرصت‌های شغلی برای فارغ‌التحصیلان و پاسخگویی به تقاضای اجتماعی فزاینده برای آموزش عالی. بنابراین موضوع تخصیص بهینه منابع در جهت رفع این دو مشکل، همواره از چالش‌های اساسی برنامه‌ریزی توسعه این کشورها بوده است.

●چالش‌ها و فرصت‌های تقاضای اجتماعی آموزش عالی در ایران

آموزش عالی در ایران با تأخیر و سراسیمگی شکل گرفت و به سبب ماهیت تقلیدی آن به صورت اشاعه مدرنیته غربی در منطقه و از جمله کشورها، عرضه و تقاضای آن در متن جامعه اقتصادی، مدنی و فرهنگی مستقل از دولت کمتر جریان داشت و برنامه‌های نوسازی و توسعه این بخش همواره در معرض اخلال و باعث عدم تعادل بوده است.

اگرچه در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ نوعی مهندسی اجتماعی و برنامه‌ریزی و مدیریت علمی به بهبود کارکردهای نظام عرضه از جمله افزایش سهم زنان، افزایش سهم شهرهای دیگر، افزایش سهم گروه‌های فنی و مهندسی و علوم پایه و نیز تحصیلات تکمیلی در کل مقاطع منجر شد و به نوعی رشد کیفی داشت ولی به دلیل تأخیری بودن این مهندسی از یك سو و عیوب ساختاری از سوی دیگر، همواره سپاهی عظیم از متقاضیان وجود داشته است که در بهترین وضعیت فقط ۸/۱۶ درصد آنان پذیرفته می‌شوند. پس از انقلاب اسلامی نوعی نامهندسی اجتماعی و تمرکز شدید بر ساختار علوم و فن‌آوری کشور حاکم شد و نهادهای موازی خارج از متن صنفی و تخصصی و علمی دانشگاه پدید آمد. در همین دوره به سبب متوقف شدن سیاست‌های کنترل جمعیت و رشد شهرنشینی و سیاست‌های عدالت توزیعی، تقاضای اجتماعی آموزش عالی شیوعی توده‌وار

www.takbook.com

www.takbook.com

پیدا کرد و چون همزمان با آن ظرفیت‌های عرضه به شدت کاهش یافت، تعامل عرضه با روندهای طبیعی تقاضای اجتماعی برهم خورد. این عدم توازن نه تنها در سطح کل عرضه و تقاضای اجتماعی بلکه در توزیع تقاضای اجتماعی آموزش عالی در سطح کشور نیز روی داد.

به دنبال تسری سیاست‌های عدالت توزیعی پس از انقلاب به بخش آموزش عالی و وضع سهمیه‌های پذیرش دانشگاه‌ها، امتیازات توزیع یافته به گروه‌های خاص سبب شد که نسبت پذیرش برای گروه‌های مختلف تفاوت فاحش پیدا کند و موجب شد که برخی استان‌های محروم در طول دهه ۷۰ از نظر رشد سالانه تقاضا، صدرنشین باشند، اما همچنان عدم توازن تقاضای اجتماعی برحسب گروه‌ها و رشته‌ها وجود دارد به طوری که بررسی ۱۰ انتخاب اول متقاضیان نشان داد رشته‌های علوم پایه وزن انتخابی پایین‌تری نسبت به رشته‌های درجه اول دارند و رشته‌های دارای بیشترین اولویت یا وزن انتخابی، معمولا رشته‌هایی هستند که امکان استخدام و اشتغال آنها بهتر بوده است. حتی در گروه‌های هنر این وضعیت حادتر است.

بررسی تقاضای اجتماعی آموزش عالی در ایران به لحاظ ترکیب سنی گروه آموزشی و غیره واقعیت‌های قابل تأملی را نمایان می‌کند.

سهم زنان در تقاضای اجتماعی آموزش عالی همواره سیر صعودی یافته است، به‌طوری‌که در سال ۱۳۸۰ سهم داوطلبان زن در آزمون سراسری ۶/۵۷ درصد و سهم داوطلبان مرد ۴/۴۲ درصد بوده است. از طرف دیگر، تقاضای تأمین شده آموزش عالی با پذیرفته شدگان نشان می‌دهد که نسبت پذیرش داوطلبان زن در سال‌های اخیر افزایش یافته و در مقابل، نسبت پذیرش مردان کاهش یافته است. علاوه بر این روند نرخ مشارکت در آموزش عالی به تفکیك گروه‌های سنی، یعنی نسبتی از جمعیت هر گروه سنی که متقاضی ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی هستند، نشان می‌دهد که نرخ مشارکت زنان افزایش یافته است و از طرف دیگر، نرخ مشارکت سایر گروه‌های جمعیتی مردان حاکی از آن است که تقاضای مردان از گروه‌های اصلی به گروه‌های دیگر انتقال نیافته، بلکه عامل و انگیزه خاصی از مشارکت مردان در آموزش عالی کاسته است.

توزیع سنی داوطلبان آزمون سراسری نشان می‌دهد که گروه سنی ۲۴-۱۸ سال در کل تقاضای دختران به تدریج افزایش یافته و از گروه‌های سنی بالاتر کاسته شده است. اما در مورد پسران علی‌رغم کاهش نسبی سهم متقاضیان ۲۴-۱۸ ساله، سهم گروه سنی بالای ۲۴ سال نیز کاهش یافته است.

به این ترتیب شاید بتوان گفت که تعدادی از متقاضیان پسر احتمالا فقط با انگیزه به تعویق انداختن خدمت نظام وظیفه، متقاضی ورود به آموزش عالی بوده‌اند که با تصویب قانون خرید خدمت در سال ۱۳۷۶، این تعداد به کلی از خیل متقاضیان خارج شده‌اند.

بررسی‌های انجام شده در مورد علائق تحصیلی و شغلی نوجوانان نشان داده است که درصد پسرانی که پس از اخذ مدرك دیپلم مایل به خاتمه تحصیلات خود هستند، بیش از دختران بوده است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت این تفاوت نشان دهنده آغاز نگرش و دیدگاه خاص در بین پسران برای ادامه تحصیل است، که تداوم آن اگرچه به لحاظ متغیرهای اجتماعی، فرهنگی شاید قابل پیش‌بینی نباشد ولی به لحاظ تأثیرپذیری آن از شرایط بازار کار کاملا مورد انتظار است، لذا بنیادهای این تحول را که از سطوح قبل از دانشگاه شکل گرفته و آغاز شده است باید در تحولات اقتصادی و به ویژه شرایط بازارکار جست وجو و رفع کرد، چون اگرچه تحولات فرهنگی، اجتماعی نقش بسزایی- ولی نه کاملا - در افزایش تقاضای دختران دارد لیکن توجیه علل اجتماعی - فرهنگی مؤثر بر کاهش تمایل پسران به ادامه تحصیل در مقاطع عالی مشکل است.

تداوم روند ترکیب جنسی تقاضای اجتماعی، آثار سوئی را به دنبال دارد. اگر هر سال به کل ورودی‌های نظام آموزش عالی نگاه کنیم درمی‌یابیم زنان درصد بیشتری را تشکیل می‌دهند، ولی نرخ مشارکت زنان در بازار کار حدود ۳۰ درصد است، در واقع هر ساله بخش مهمی از نیروهای تربیت شده آموزش عالی از قشری هستند که نرخ مشارکت کمتری در بازار کار دارند، درنتیجه در بلند مدت سهم نیروی کار دارای تحصیلات عالی در کل نیروی کار کاهش خواهد یافت، به ویژه اینکه عامل مهاجرت نیز به این مسأله دامن می‌زند.

واقعیت دیگری که مطرح می‌شود این است که در حال حاضر سهم شاغلان متخصص کشور در مقایسه با سایر کشورها در حد بسیار پایینی است و همچنین واقعیت‌های دیگری که از روند تحولات اقتصادی برمی‌آید مبنی بر این است که در سال‌های آینده به دلیل سیاست‌های تعدیل اقتصادی و محدود کردن بخش دولتی- که استخدام کننده غالب تحصیلکردگان دانشگاهی است- نسبت شاغلان دارای تحصیلات عالی باز هم کاهش خواهد یافت.

این واقعیت‌ها اخطارهایی را به سیاستگذاران و برنامه‌ریزان توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گوشزد می‌کند.

منبع : فرهنگ و پژوهش

http://vista.ir/?view=article&id=230596

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

آیین‌نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

● مقدمه:

در اجرا بند ۲ مادة ۲ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی مصوب جلسة شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه برای دانشجویان ممتاز در مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و ناپیوسته، دکترای حرفه ای (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی)، PhD، و دستیاری بالینی، این آیین نامه تدوین و به اجرا گذاشته می شود:

▪ مادة ۱- دانشجویانی که می توانند از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند عبارتند از:

۱) برگزیدگان کشوری آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور.

۲) برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزان کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات آیین نامه نحوة پذیرش برگزیدگان المپیادهای علمی و جشنواره های دانش آموزی در رشته های علوم پزشکی، مصوب ۷/۱۰/۸۲ شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی).

۳) برگزیدگان کشوری جشنواره های خوارزمی با معرفی سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران.

۴) دانشجویانی که ۲ ترم متوالی به شرح زیر جزء رتبه های برتر ترم تحصیلی خود باشند، به تایید معاونت آموزشی دانشکده مربوط:

الف) در مورد رشته های دکترا، رتبه های اول تا سوم هر ترم به شرط کسب معدل حداقل ۱۷.

ب) در مورد رشته های غیر دکترا (کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و ناپیوسته،PhD، دستیاری بالینی)، نفر اول هر ترم تحصیلی به شرط کسب معدل حداقل ۱۷.

ـ تبصره ۱- در مورد دانشجویان دوره های دستیاری تخصصی بالینی، شرط لازم برای عضویت، کسب نمرة حداقل ۲۰ % بالاتر از حد نصاب آزمون ارتقاء هر سال برای سال تحصیلی نامبرده می باشد.

۵) نفرات اول تا پنجم آزمونهای جامع کشوری، به تایید معاونت آموزشی.

ـ تبصره ۲- برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند ۱ کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل ۵/۲ انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آموزشی مربوط بالاتر باشد.

ـ تبصره ۳- دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای ۱ تا ۵ باشند اما بدلیل داشتن ویژگی های استثنایی (مثلاً پژوهشهای برگزیده، مقالات چاپ شده در مجلات معتبر، ابداع و ابتکار، ...) به تایید شورای آموزش دانشگاه و شورای هدایت استعدادهای درخشان، دانشجوی ممتاز شناخته شوند می توانند به شرط کسب حداقل معدل کل ۱۵ در دوترم متوالی از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند. تعداد دانشجویانی که به این روش به عضویت دفتر استعدادهای درخشان در می آیند نمی بایست از ۱۵ درصد تعداد کل اعضای دفتر بیشتر شود.

▪ مادة ۲- در هر یک از دانشگاهها معاونت آموزشی عهده دار انجام کلیه امور مربوط به استعدادهای درخشان در آن دانشگاه است و در صورت

www.takbook.com

www.takbook.com

ضرورت، دانشگاه می تواند نسبت به تاسیس دفتر ویژة استعدادهای درخشان در حوزة معاونت آموزشی اقدام نماید.

▪ ماده ۳- برای نظارت بر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجوی ممتاز، دانشگاه یکی از اعضای هیئت علمی دارای مرتبه استادیاری و بالاتر را بعنوان استاد مشاور وی تعیین می نماید.

ـ تبصره- حق الزحمه استاد مشاور به نحو مقتضی توسط دانشگاه تعیین و پرداخت می شود.

▪ ماده ۴- تسهیلات ارائه شده به دانشجویان عضو دفتر در قالب دو عنوان تسهیلات آموزشی و رفاهی ارائه می شود.

▪ ماده ۵- تسهیلات آموزشی به شرح زیر هستند:

۱) دانشجوی ممتاز می تواند برخی از دروس عمومی و پایه را بنا به پیشنهاد استاد مشاور و تایید مدیر گروه مربوط، بدون شرکت در کلاس، در ابتدا یا انتهای نیمسال تحصیلی- بنا به تشخیص استاد درس- امتحان دهد. این دروس جزو حد نصاب واحدهای دانشجو در آن نیمسال تحصیلی منظور نمی گردد.

۲) دانشجوی ممتاز می تواند با تایید استاد مشاور برخی از دروس مورد علاقه خود را با معرفی دانشکده محل تحصیل خود در دانشکده یا دانشگاه دیگری بگذارند. دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی موظف به ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به این دانشجویان هستند.

۳) بنا به تشخیص استاد مشاور و تایید مدیر گروه آموزشی مربوط، دانشجوی ممتاز می تواند برخی از دروس اصلی و تخصصی را به طور اختصاصی زیر نظر استاد مربوط بدون حضور در کلاس بگذارند.

۴) دانشگاه می تواند به منظور آموزش مباحث جدید علمی به دانشجویان ممتاز، نسبت به تشکیل کلاس ویژه با تعداد کمتر از حد نصاب برای آنان اقدام نماید.

۵) به منظور استفاده مطلوب دانشجویان ممتاز از متون خارجی، دانشگاه نسبت به برگزاری کلاسهای ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان اقدام می نماید.

۶) دانشجوی ممتاز در هر نیمسال تحصیلی می تواند با تایید استاد مشاور، حداکثر تا ۲۷ واحد درسی را انتخاب کند.

۷) دانشگاه موظف است تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان ممتاز در کنفرانسهای علمی و کارگاههای آموزشی داخلی فراهم نماید.

۸) دانشگاه می تواند با درخواست دانشجوی ممتاز برای تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی، پس از تایید استاد مشاور، موافقت نماید.

تبصره- مقررات تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی طی دستورالعمل جداگانه ای ابلاغ می شود.

۹) دانشجویان ممتاز، با تایید معاونت آموزشی دانشگاه مربوط، می توانند از سهمیه اختصاصی اضافه بر سهمیه معمول دانشگاهها جهت انتقال به یا میهمانی در دانشگاههای دیگر استفاده نمایند.

ماده۶- تسهیلات رفاهی شامل امکاناتی مانند بورس تحصیلی، کمک هزینه تحصیل، خوابگاه، بن خرید کتاب، استفاده از کتابخانه و آزمایشگاهها، پرداخت درصدی از هزینه های فعالیتهای انجام شده در اوقات فراغت، اختصاص e- mail، استفاده از اشتراک اینترنت، ..... می باشد.

ـ تبصرة ۱- پیشنهاد می شود دانشجویانی که حداقل ۷۵% طول زمان تحصیل خود را به طور متناوب واجد شرایط مذکور برای بقای شمول تسهیلات این آیین نامه باشند، بتوانند پس از فراغت از تحصیل و در صورت ارائه اعلام نیاز، خدمت سربازی یا دورة طرح خدمات انسانی را در واحدهای پژوهشی یا آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی بگذرانند.

ـ تبصرة ۲- دانشجویان مذکور در تبصرة فوق از اولویت استخدام در دانشگاههای علوم پزشکی و واحدهای تابعه برخوردار خواهند بود.

▪ مادة ۷- شرایط تداوم عضویت اعضاء به صورت زیر می باشد:

۱) در مورد دانشجویان رشته های مختلف (به استثنای دانشجویان رشته های دستیاری بالینی)، چنانچه معدل کل دانشجو در ۲ نیمسال متوالی یا ۳ نیمسال متناوب از ۱۷ پایین تر باشد، نامبرده از عضویت دفتر خارج می گردد. در این صورت طبق مقررات معمول به تحصیل خود ادامه می دهند.

۲) در مورد دانشجویانی که باستناد تبصرة ۳ مادة ۱ به عضویت دفتر در آمده اند، چنانچه معدل کل دانشجو در ۲ نیمسال متوالی یا ۳ نیمسال متناوب از ۱۵ پایین تر شود، نامبرده از عضویت دفتر خارج می گردد. در این صورت طبق مقررات معمول به تحصیل خود ادامه می دهند.

۳) در مورد دانشجویان دوره های دستیاری بالینی چنانچه نمرة ارتقای دانشجو در یک دوره از حد نصاب مشخص شده در تبصرة ۱ مادة ۱ کمتر شود، نامبرده از عضویت دفتر خارج می شود. در این صورت طبق مقررات معمول به تحصیل خود را در آن رشته ادامه می دهند.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ مادة ۸- شرایط عضویت مجدد اعضاء به شرح زیر است:

چنانچه معدل کل دانشجویان مذکور در بند ۱ مادة ۷ از ۱۵ بالاتر باشد، در صورتیکه دانشجویان مذکور به تایید شورای آموزشی دانشگاه و شورای هدایت استعدادهای درخشان دارای سابقه خلاقیت یا سوابق پژوهشی برگزیده باشند می توانند مجدداً به عضویت دفتر در آیند. در مورد این دانشجویان، چنانچه معدل کل دانشجویی در ۲ نیمسال متوالی یا سه نیمسال متناوب از ۱۵ نیز کمتر شود، نامبرده از عضویت دفتر خارج شده و دیگر به هیچ وجه به عضویت دفتر در نمی آید.

تبصره- شرایط فوق مشمول دانشجویان بند ۲ و ۳ مادة ۷ نمی شود.

▪ مادة ۹- وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فن آوری و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و دانشگاهها حسب مورد، برای استفاده دانشجویان ممتاز از امکانات مراکز اطلاع رسانی، مؤسسات پژوهشی، باشگاه دانش پژوهان جوان و .... اقدامات لازم را معمول می دارند.

▪ مادة ۱۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل اعتبارات متمرکز خود درصدی از بودجه کل را به صورت سرانه به نسبت تعداد دانشجویان ممتاز و درصدی از بودجه را متناسب با برنامه پیشنهادی هر دانشگاه به آن اختصاص می دهد.

منبع : پزشکان بدون مرز

http://vista.ir/?view=article&id=313280

vista.ir
Online Classified Service

ابزار انگاری مطالعات تطبیقی

۱) طرح مسئله :

امروزه بررسی های مقایسه ای از رواج و مقبولیت فراوانی برخوردارند و اقبال زیادی نزد دانشجویان دوره های تحصیلات تکمیلی به اخذ رهیافت مقایسه ای در تحقیقات به چشم می خورد. رواج مطالعات تطبیقی و نفوذ رهیافت در گستره های مختلف ، بسیار بیشتر از رهیافت تاریخی است . بررسی های تطبیقی نه تنها در تحقیقات نظری ، بلکه در پژوهش های کاربردی و در حل مسائل عملی چون مدیریت و صنعت نیز رواج دارد.

مقبولیت مطالعات تطبیقی سبب شده است تا در برنامه های آموزشی رشته های مختلف درس خاصی به آن اختصاص دهند مانند فلسفه تطبیقی ،آموزش و پرورش تطبیقی ، مدیریت تطبیقی ، ادیان تطبیقی ، فقه تطبیقی، حقوق تطبیقی،کلام تطبیقی در مواردی اساسا مطالعات تطبیقی در قالب رشته معینی ظهور کرده است. بررسی مقایسه ای در مطالعات پیشینیان نیز مورد توجه بوده است. الخلاف شیخ طوسی (۳۸۵ - ۴۶۰ ق) نمونه ای از مطالعات تطبیقی در حوزه فقه است. این پیشینیه را در تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی به روش شناسی قرآن می‌توان ارجاع داد. قرآن در آموزش و تعلیم از شیوه های تطبیق بسیار بهره جسته است.مقایسه های دو ضلعی و سه ضلعی میان الذین یعلمون و الذین لایعلمون مجاهدان و قاعدان، مقربان، اصحاب یمین و اصحاب شمال و ... کاربرد فراوانی دارد.

www.takbook.com

www.takbook.com

علی رغم اقبال فراوان به مطالعات تطبیقی بویژه در تحقیقات مربوط به پایان نامه های تحصیلی اثر بخشی آنها بسیار کم و ناچیز است . وقتی بسیاری از پژوهش های تطبیقی چاپ شده را باتراز و شاخص های پژوهشی می سنجیم آنها را فاقد بهره وری می یابیم چرا؟ ناکامی در مطالعات تطبیقی دو علت عمده دارد: طرز تلقی محقق از آن و فقدان مهارت بررسی مقایسه ای علت دوم به شناخت فرآیند عملیاتی مطالعه تطبیقی و فنون آن بر می‌گردد و علت اول همان تصور نارسا از مطالعه تطبیقی است در اینجا به تفصیل به بیان علت اول می پردازیم. نزاع بر سر ضرورت و فایدت مطالعات تطبیقی نیز تا حدودی به مشکله‌ای تصور آن می‌گردد استادی بر آن بود که تطبیق منطق قدیم و جدید بی حاصل است و امر لغو، زیرا این دو ربطی به هم ندارند. پس از گفتگو منطق قدیم و جدید بی حاصل است و امر لغو، زیرا این دو ربطی به هم ندارند پس از گفتگو روشن شد که اولا تطبیق به معنای انطباق این برآن نیست و ثانیا بی‌ربطی منطق قدیم و جدید راهم به عنوان یک فرضیه باید از طریق مقایسه و بررسی تطبیقی اثبات یا ابطان کرد. بنابراین نقد تصور خویش از مطالعه تطبیقی نخستین و ضروری ترین گام در این رهیافت است. از مطالعه مقایسه ای چه انگاره ای داریم؟ آیا مطالعه تطبیقی همان پژوهش تلفیقی است؟

۲) تصور هدف انگار:

وقتی در کارگاه های روش شناسی مطالعات دینی ، از دوستان می خواست تا تصور خویش را از مطالعه تطبیقی ، بنویسند اکثر آنان چنین آغاز می‌کردند مقایسه بین دو دیدگاه یا دو مکتب مقایسه بین دو امر.

نکته اول در این تصور شرح اللفظ بودن آن است تعریف مطالعه ای تطبیقی به بررسی مقایسه ای صرفا بیان معناست و نه تحلیل مفهوم . نکته دوم هدف انگاشتن مطالعه تطبیقی است بسیاری از بررسی های تطبیقی منتشر شده نشان می‌دهد که هدف محقق صرفا مقایسه است و بدست آوردن شباهت ها یا تفاوت ها و یا هر دو این تصور نارسا است و ناروا زیرا مطالعه تطبیقی رهیافتی است برای نیل به هدف معرفتی معین بررسی مقایسه ای ابزاری است برای شناخت عمیق تر و فهم کامل تر از مسئله یا پدیده.

بنابراین مطالعه تطبیقی را باید در درجه اول شناخت یک پدیدار و یا دیدگاه در پرتو مقایسه دانست.

۳) تصور خلاف محور:

عده ای از کسانی که بررسی مقایسه ای را هدف می دانند در پی کشف موارد اختلاف بین آرا و پدیدارها به جستجو می پردازند گویی مطالعه تطبیقی تور صید خلاف هاست. براساس این تلقی وقتی می توان دو امر را مقایسه کرد که بین آنها تفاوت وجود داشته باشد گویا ریشه این تصور گرایش فقهای متقدم به پژوهش های فقهی در خصوص اختلاف فتاوی در مذاهب گوناگون است. البته روش شناسی دقیق امثال شیخ طوسی، علامه حلی ، محقق حلی و دیگر فقها نشان می‌دهد که کتاب‌های خلاف یا مختلف صرفا در پی یافتن اختلاف فناوری نبوده اند بلکه تلقی ابزار انگارانه از بررسی مقایسه ای در آنها مشهود است آنها مقایسه را پرتویی برای فهم عمیق تر مبانی فقهی می دانستند.

۴) تصور انطباق محور:

واژه های مقایسه و تطبیق ، استعداد ظهور این تصور را دارند که بررسی مقایسه ای را صرفا یافتن جنبه های مشارکت بدانیم و گمان کنیم تطبیق منطق جدید و قدیم به معنای نشان دادن یکسانی آن دو و انطباق منطق جدید بر منطق قدیم است. در حالی که صید شباهت های دو امر مورد مقایسه یکی از مراحل مطالعه تطبیقی است و نه هدف آن.

۵) تصور ابزار انگار:

بررسی های مقایسه ای، ابزاری است که از طریق شناخت شباهت ها و تفاوت های دو پدیدار یا دو نظریه به شناخت عمیق تر و حل مسئله معین می‌پردازد. تلقی ابزار انگارانه از مطالعه تطبیقی محقق را از هر توجه به تفاوت ها و نیز محدود ماندن به شباهت باز می دارد اما مراد از شباهت و تفاوت در این مقام چیست؟ تصور ابزار انگارانه از مطالعه تطبیقی ، ملاک تطبیق پذیری را ارائه می‌کند . هرگاه دو نظریه در ضلعی از اضلاع معرفتی تماس داشته باشند قابل بررسی تطبیقی اند. بنابراین وجود اخلاف بین دو نظریه حتی بنیانی ترین اختلاف مثل اختلاف پارادایم ، مانع بررسی تطبیقی نیست تصور ابزار انگارانه در گزینش امور مورد مقایسه به هدف صناعی و فایده پژوهش تاکید می‌کند .

منبع : روزنامه رسالت

http://vista.ir/?view=article&id=281903

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

ارتقای پایان نامه ها با تعامل صنعت و دانشگاه

دانشجویان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی در حالی تحصیلات خود را به پایان می رسانند که با راهنمایی اساتید راهنما موظف به ارائه پایان نامه تحصیلی هستند. از این رو در تهیه پایان نامه می توان از دانشجو، استاد راهنما، دانشگاه و صنعت و جامعه به عنوان چهار مورد تأثیرگذار بر پایان نامه ها نام برد.

شاید بتوان گفت که دانشجو از عوامل مهم و تأثیرگذار در تهیه یک پایان نامه علمی با ارزش است. با این وجود هم اکنون انجام این رساله علمی با فراز و نشیب های بسیاری در دانشگاه ها مواجه شده است. متأسفانه اکثر دانشجویان از پایان نامه های سال های گذشته کپی برداری کرده و بدون هیچ گونه تحقیق و کوششی از دسترنج دانشجویان دیگر بهره می برند. در کنار این گروه، دسته ای از دانشجویان علاقه مند به تحقیق و تجزیه و تحلیل موضوعات پایان نامه خود هستند که آنان نیز از مشکلاتی همچون نبود امکانات و عدم ارائه اطلاعات مورد نیاز برای تهیه پایان نامه مدون رنج می برند و معتقدند که دانشگاه ها منابع علمی و عملیاتی کافی در اختیار دانشجویان برای تحقیق قرار نمی دهند. در کنار این موارد زمان پایان نامه ها ۶ الی ۱۸ ماه است که کوتاه بودن این مدت زمان موجب می شود پایان نامه ها از عمق علمی کافی و لازم برخوردار نباشند.

از طرف دیگر اساتید راهنما با تمام اهتمام و جدیتی که در امر نظارت و هدایت بر روند تهیه پایان نامه به خرج می دهند، اما متأسفانه این تحقیقات علمی از صلابت لازم برخوردار نبوده و باز هم دانشجویان بر موضوعات تکراری و سطحی دست می گذارند. در این میان برخی از استادان هم هستند که آنچنان که باید و شاید وقت خویش را در اختیار دانشجویان قرار نمی دهند و این موجب سهل انگاری دانشجو در تهیه پایان نامه می شود.در کنار این گروه استادانی هستند که از جان و دل برای دانشجویان وقت گذاشته و حتی بیش از وظیفه و تعهد خود در تهیه پایان نامه به دانشجویان کمک می کنند.

به روز نبودن اطلاعات برخی از اساتید از علم روز دنیا نیز موجب می شود موضوعاتی که برای پایان نامه ها انتخاب می شوند از ارزش علمی آنچنانی برخوردار نباشد.

در کنار این موارد تأسیس بانک اطلاعاتی موضوعی برای پایان نامه ها در دانشگاه بسیار تأثیرگذار است و نبود بانک اطلاعاتی پایان نامه ها در کشور مشکلات بسیاری برای تدوین پایان نامه بوجود آورده است که دانشگاه ها و وزارت علوم به عنوان متولی بخش علمی کشور باید چاره ای برای این معضل داشته باشند.

از سوی دیگر صنعت نیز می تواند بر کیفیت و ارتقای پژوهشی و علم در کشور تأثیرگذار باشد. بدین صورت که اولویت ها و نیازمندی های خود را به طور شفاف و روشن به دانشگاه، اساتید و دانشجویان اعلام کند و از طرفی امکانات لازم برای انجام تحقیقات و پژوهش های آزمایشگاهی را در اختیار دانشجویان و دانشگاهیان قرار دهد. اگر میان صنعت و دانشگاه ارتباط تنگاتنگی برقرار شود، صنعت نیازمندی خود را به دانشگاه اعلام کند و خروجی تحقیقات را در اختیار دانشجویان قرار دهد نه تنها بسیاری از پایان نامه ها از حالت تئوری خارج می شود بلکه زمینه اشتغال بسیاری از دانشجویان نیز فراهم خواهد شد.

براساس آمار جهانی تقریباً از نیمی از پایان نامه ها، مقاله استخراج می شود و یک صدم پایان نامه ها به اختراع می انجامد و از آن تعداد یک هزارم به خط تولید محصول می رسد. پس پرواضح است در صورتی که ارتباط میان دانشگاه و صنعت نهادینه شود مطمئناً این امر موجب توسعه و پیشرفت علم و صنعت و ایجاد اشتغال خواهد شد. همچنین برخی از دستگاه ها و نهادهایی که از پایان نامه ها حمایت می کنند مبالغ ناچیزی به دانشجو می دهند در صورتی که به طور متوسط یک سال از زمان دانشجو باید بر روی پایان نامه خود متمرکز شود. لذا لازم است از لحاظ مالی

www.takbook.com

www.takbook.com

حداقل دغدغه فکری نداشته باشد و از طرفی فقط تعداد اندکی از نهادها هستند که برای استاد راهنما حق الزحمه در نظر می گیرند. در صورتی که استاد راهنما در هر چه غنی نمودن پایان نامه می تواند نقش اساسی داشته باشد که اختصاص حق الزحمه نیز انگیزه کافی در استاد ایجاد می کند.

در بحث پایان نامه های دانشجویی حضور توأمان، صنعت، دانشجو، دانشگاه و استاد راهنما می تواند در جهت نوآوری علمی و شکوفایی صنعتی به سرانجام مطلوب رسد و هرگاه هریک از اینها بتوانند نقش خود را به خوبی ایفا کنند و همگی در تعامل با یکدیگر قرار گیرند می توان امیدوار بود که تحقیقات و پژوهش های علمی و بالاخص پایان نامه های دانشجویی درجهت توسعه علمی و جنبش نرم افزاری گام نهاده اند.

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=338065

vista.ir
Online Classified Service

استراتژی پاسخ‌گویی به سؤالات چهارگزینه‌ای

ارزیابی و ارزش‌گذاری برای ما همیشه با دلهره و اضطراب همراه بوده است. با پیشرفت علم، پیچیده‌تر شدن هدف آموزش و بالا رفتن تعداد دانش‌آموزان، به طبع شرایط ارزش‌گذاری و ارزیابی نیز بسیار مشکل‌تر شده است و در دنیای رقابت برای کسب نمره‌های بهتر و بالاتر، بد نیست از روش‌های مناسب برای پاسخ‌گویی به انواع سؤالات امتحانی آگاهی داشته و در مواقع لزوم آن‌ها را به‌کار ببندیم.

سؤالات چهارگزینه‌ای یکی از رایج‌ترین انواع سؤالات امتحانی است. همان‌طور که می‌دانید سؤالات این نوع امتحانات از ۲ بخش تشکیل می‌شود؛ بخش اول عبارت یا سؤال است و بخش دوم گزینه‌هایی است که باید آزمون‌دهندگان از میان آن‌ها پاسخ صحیح را انتخاب کنند.

در پاسخ‌گویی این نوع سؤالات، نکات زیر را به خاطر داشته باشید

سؤالات را با دقت بخوانید. دقت کنید هر سؤال باید فقط یک گزینه‌ی صحیح داشته باشد.

قبل از پاسخ‌گویی، از میزان نمره‌ی منفی پاسخ‌های نادرست اطمینان حاصل کنید.

قبل از امتحان، مدت‌زمانی که برای پاسخ‌گویی در اختیار دارید را بپرسید و آن‌را در طول امتحان در نظر بگیرید زیرا زمان، تعیین‌کننده‌ی استراتژی شما در امتحان خواهد بود.

یک دور سریع سؤالات را روخوانی کنید و ابتدا به سؤالات آسان‌تر پاسخ دهید و در کنار سؤالاتی که باید با روشی مناسب به آن‌ها پاسخ دهید، علامت بگذارید.

پاسخ‌های عددی؛ در این نوع گزینه، بالاترین و پایین‌ترین متن عدد را کنار گذاشته و اعداد باقی‌مانده در دامنه‌ی متوسط را بررسی کنید.

www.takbook.com

www.takbook.com

یک دور دیگر به سؤالات نگاهی انداخته و این‌بار به سؤالات مشکل‌تر جواب دهید. با این روش ممکن است سرنخ‌هایی را از دوره‌ی اول سؤالات به‌دست آورید که برای پاسخ‌گویی به سؤالات مشکل‌تر به شما کمک کنند. در ضمن با گذشت زمان، بیش‌تر به شرایط آزمون عادت کرده و با آرامش بیش‌تری به امتحان ادامه می‌دهید.

اگر هنوز وقت باقی‌مانده است، یک‌بار سؤالات و پاسخ‌ها را باهم دوره کنید، زیرا امکان دارد در دوره‌ی اول سؤال، اشتباه خوانده باشید.

روی گزینه‌ها را بپوشانید؛ اول سؤال یا عبارت را بخوانید و سعی کنید به آن پاسخ دهید، سپس از میان گزینه‌ها پاسخی را انتخاب کنید که با جواب‌تان بیش‌تر جور درمی‌آید.

سؤال را با هر یک از گزینه‌ها بخوانید؛ یعنی با هر گزینه مثل سؤال درست / نادرست نگاه کرده و سپس صحیح‌ترین جواب را انتخاب کنید.

- روش پاسخ‌گویی به سؤالات دشوار

به‌جای انتخاب جواب درست، ابتدا گزینه‌هایی که می‌دانید غلط هستند را حذف کنید و سپس از میان پاسخ‌های باقی‌مانده، صحیح‌ترین را انتخاب کنید.

در صورتی‌که گزینه‌ها از نظر قواعد و دستور زبان با سؤال جور درنمی‌آیند، از مسئولین برگزاری امتحانات سؤال کنید.

واژه‌های تعدیل شده را جایگزین عبارات قطعی موجود در گزینه‌ها کنید. مثلا" به‌جای واژه‌ی قطعی، همیشه از اغلب استفاده کنید.

در صورت برخورد با گزینه‌ی «همه‌ی پاسخ‌های بالا صحیح است» ابتدا پاسخ‌ها را خوب بخوانید؛ اگر اطمینان حاصل گردید که دو گزینه از پاسخ‌های موجود درست به‌نظر می‌رسد. پس صحیح‌ترین پاسخ محتمل، همان گزینه‌ی «همه‌ی پاسخ‌ها صحیح است» خواهد بود.

پاسخ‌های عددی؛ در این نوع گزینه، بالاترین و پایین‌ترین متن عدد را کنار گذاشته و اعداد باقی‌مانده در دامنه‌ی متوسط را بررسی کنید.

در گزینه‌هایی که شباهت بسیاری با هم دارند دقت کنید که فقط یکی از آن‌ها درست خواهد بود پس مناسب‌ترین پاسخ را انتخاب کنید؛ برای این‌کار بهتر است قسمت‌های مشابه که معانی یکسانی با هم دارند را حذف کرده و با هم سر به سر کنید. سپس در مورد بقیه‌ی عبارت تصمیم بگیرید.

گزینه‌های معکوس؛ اگر ۲ گزینه متضاد هم هستند، احتمالا" یکی از آن دو صحیح خواهد بود.

گزینه‌های استثنا که دارای وابسته‌های وصفی هستند؛ در این گزینه‌ها، طولانی‌ترین و کلی‌ترین عبارت که پاسخ جامع‌تری را به سؤال می‌دهد، گزینه‌ی درست خواهد بود.

پاسخ‌گویی شانسی و حدس‌زدن جواب درست

بهتر است فقط وقتی به تست‌ها، شانسی پاسخ دهید که مطمئن باشید امتیاز منفی ندارند.

در صورتی‌که جواب‌های نادرست امتیاز منفی دارند، فقط تست‌هایی را حدسی حل کنید که حداقل مقدار کمی راجع به آن‌ها اطلاعات دارید.

به سؤالاتی که پاسخ داده‌اید توجه کنید، ممکن است در آن‌ها سرنخ‌هایی بیابید که بتوانید از آن‌ها برای پاسخ‌گویی به سؤالاتی که نمی‌دانید استفاده کنید.

به‌جای انتخاب جواب درست، ابتدا گزینه‌هایی که می‌دانید غلط هستند را حذف کنید و سپس از میان پاسخ‌های باقی‌مانده، صحیح‌ترین را انتخاب کنید.

در صورتی‌که اطمینان حاصل کردید یکی از پاسخ‌های‌تان اشتباه است، حتما" آن‌را تصحیح کنید.

یادتان باشد که به دنبال بهترین پاسخ هستید و هر سؤال فقط یک پاسخ مناسب و صحیح دارد.

در مورد سؤالات درست / نادرست یا «True/False» نکات زیر را به‌خاطر بسپارید

همه‌ی قسمت‌های یک جمله‌ی صحیح باید درست باشد، یعنی اگر قسمتی از جمله غلط باشد آن عبارت علی‌رغم داشتن عبارات و معانی درست، باز هم غلط تلقی می‌شود.

به لغات منفی، وابسته‌های وصفی، لغات مطلق و زنجیره‌ی طولانی عبارات توجه کنید.

عبارات منفی، گیج‌کننده هستند پس بهتر است لغاتی مثل نمی‌شود، نیست، نمی‌تواند و.... را از جمله حذف کرده و قسمت باقی‌مانده را بخوانید؛ پس از درک مفهوم عبارت در مورد درست یا نادرست بودن آن تصمیم بگیرید.

وابسته‌های وصفی لغاتی هستند که عبارات کلی را محدود کرده و یا گسترش می‌دهند؛ مثلا" گاهی اوقات، اغلب، مکررا"، کلا" و معمولا" لغاتی هستند که عبارت صحیح را می‌سازند. این لغات مفاهیم معقول‌تر و متعادل‌تری را ساخته و بیش‌تر نشان‌دهنده‌ی حقیقت هستند و جواب‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

صحیح نیز معمولا" حاوی چنین لغاتی هستند.

لغات مطلق، احتمالات را محدود می‌کنند؛ مثلا" نه، هرگز، هیچ‌کدام، همیشه، فقط، همه و منحصرا"، نشان می‌دهند که عبارت باید در صد در صد موارد صحیح باشد، پس این لغات معمولا" نشان دهنده‌ی گزینه‌های نادرست هستند.

جملات طولانی از گروهی لغت تشکیل می‌شوند که به‌وسیله‌ی نقطه‌گذاری از هم جدا شده‌اند؛ به درست بودن تک‌تک عبارات توجه کنید اگر یکی از آن‌ها نادرست باشد، حتما" همه‌ی عبارت غلط است.

در این نوع سؤالات، بیش از ۵۰ درصد شانس موفقیت در انتخاب حدسی پاسخ صحیح وجود دارد.

منبع : علوی

http://vista.ir/?view=article&id=356451

vista.ir
Online Classified Service

اقتصاد یا تربیت؟ مساله این است!

ادامه تحصیل در مقطع دانشگاه از دهه گذشته تا به حال به اوج خود رسیده و به صورت یک مسابقه درآمده است. مسابقه‌یی که در تیرماه هر سال آغاز و شرکت‌کنندگان در شهریورماه به مرحله نهایی رسیده و از خط پایان عبور می‌کنند. اما برای رسیدن به این خط پایان شرکت‌کنندگان باید هزینه‌هایی گزاف را متحمل شوند.

شرکت‌کنندگان پس از پیروزی در مسابقه تحصیلی باید شهریه‌های گزاف دانشگاه آزاد را پرداخت کنند و بالابودن این شهریه برای بسیاری از دانشجویان مشکلاتی به وجود آورده است.

این امر موجب شد که بسیاری از دانشجویان نسبت به بالارفتن شهریه‌ها در سال تحصیلی ۸۵۸۴ اعتراض کرده و کمیته سه نفره منتخب هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی برای تعیین شهریه‌های این دانشگاه تشکیل جلسه دهد و سرانجام این کمیته ساماندهی توانست شهریه دانشگاه آزاد اسلامی را از ۱۰ تا ۱۸ درصد و بطور متوسط به ۱۲ درصد کاهش دهد. این کاهش مبلغ شهریه مختص دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۴ بوده و مبلغ شهریه دانشجویان ورودی سال‌های پیش از آن تغییری نمی‌کند و به همان صورت باقی می‌ماند.

نکته قابل تامل این است که آیا واقعا این کاهش شهریه‌ها کاری عقلانی و کارشناسی بوده یا نه؟

با نگاهی گذرا به وضعیت اقتصاد کشور می‌توان گفت امسال برخلاف سال‌های قبل شاهد تثبیت قیمت‌ها از سوی مجلس هفتم شورای اسلامی بوده‌ایم. تثبیت قیمت‌ها سبب شده که میزان تورم نیز پایین‌تر از سال‌های قبل شود و به دهک‌های پایین جامعه فشار کمتری وارد شود. این در حالی است که در سال‌های گذشته به علت تورم و بالا بودن قیمت‌ها به دهک‌های پایین جامعه از نظر اقتصادی فشار بیشتری وارد می‌شد. بنابراین می‌توان مدعی شد که کاهش شهریه دانشگاه‌ها را تنها می‌توان برای ورودی‌های سال ۸۴ مفید و کافی دانست زیرا دانشجویان ورودی سال‌های گذشته نیز از نظر اقتصادی همان مشکلات ورودی‌های ۸۴ را دارند.

مدل چگونگی محاسبه شهریه‌ها

یکی دیگر از مسائلی که متاسفانه از آغاز فعالیت دانشگاه آزاد اسلامی به آن کمتر توجه شده، مدل محاسبه شهریه از سوی سازمان مدیریت و

www.takbook.com

www.takbook.com

برنامه‌ریزی کشور است. خوشبختانه قرار است در سال تحصیلی ۸۶۸۵ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای محاسبه شهریه مدلی ارایه کند تا شاخاهای کیفی هر واحد و رشته دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی در آن مدل قرار داده شود و شهریه‌ها به صورت خودکار و بدون دخالت مسئولان دانشگاه، مدیران وزارت علوم یا نمایندگان کمیسیون آموزش مجلس مشخص شود. بنابراین شهریه دانشجویان ورودی هر سال تحصیلی براساس این مدل تعیین شده و شهریه سال‌های تحصیلی بعدی نیز با یک ضریب مشخا در این شهریه‌ها محاسبه می‌شود.

گفتنی است این ضریب افزایش شهریه را هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی مشخص خواهد کرد. همچنین هیات امنا موظف شده است در تعیین این ضریب رقمی کمتر از نرخ تورم را در نظر داشته باشد.

تخفیف در شهریه وام محسوب می‌شود.

تخفیف در نظر گرفته شده برای هر دانشجو به صورت وامی بلندمدت در خواهد آمد و اگر اعتبارات دانشگاه از سوی دولت یا نهادهای وابسته به دولت تامین شود این وام به دانشجو بخشیده می‌شود.

کمیته ساماندهی متذکر شده است که در صورت تحقق سیاست‌های حمایتی دولت نسبت به دانشگاه آزاد به دانشجویان قدیمی‌تر دانشگاه نیز دست کم پنج درصد وام درازمدت تعلق بگیرد.

طرح کاهش شهریه‌ها که در حقیقت به صورت وام در نظر گرفته شده توسط «حسن خالقی» معاون آموزش وزیر علوم و نماینده هیات امنای دانشگاه آزاد، «کامران دانشجو» استاندار تهران و عضو هیات امنای دانشگاه آزاد و «علی عباسپور تهرانی‌فرد» رییس کمیسیون آموزشی و تحقیقات مجلس مطرح و به تصویب رسیده است.

حسن خالقی در این خصوص می‌گوید: «تخفیف ۱۰ تا ۱۸ درصدی که به دانشجویان تعلق می‌گیرد به صورت وام بلندمدت محسوب می‌شود. اما جهت‌گیری‌ها این طور است که این وام از دانشجویان بازپس گرفته نشود. به عبارت دیگر مقرر شده است تا همه تلاششان را بکنند تا بتوانند با تامین منبعی این وام را از دانشجویان پس نگیرند.

به گفته معاون آموزشی وزیر علوم، انتظار نمی‌رود که دانشجویان برای بازپرداخت این وام تعهدی بدهند.

خالقی می‌گوید: براساس اعلام مسئولان دانشگاه آزاد متوسط شهریه این دانشگاه در سال‌های ورودی، رشته‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف حدود ۶۰۰ هزار تومان در سال محاسبه شده است. شهریه دانشجویانی که در سال ۱۳۸۴ به دانشگاه آزاد اسلامی آمده‌اند، بسیار بیشتر از دانشجویان ورودی سال‌های ۸۲ و ۸۳ است.

به گفته نماینده وزیر علوم در هیات امنای دانشگاه آزاد در سال ۸۴ در این دانشگاه دانشجویانی بوده‌اند که در سال بیش از یک میلیون تومان شهریه می‌داده‌اند. شهریه ورودی‌های جدیدتر این دانشگاه بیش از شهریه ورودی‌های قدیم‌تر که با نرخ رشد سالانه محاسبه شده، بوده است. مسلماص چنین اتفاقی باعث شده شکاف بین شهریه‌های دانشگاه آزاد در ورودی‌های مختلف بیش از حد متعارف باشد، اما با طرح جدید ساماندهی شهریه انتظار می‌رود که طی سال‌های آینده دانشجویان بطور متناسب‌تری شهریه پرداخت کنند.

عباسپور تهرانی‌فرد رییس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی درباره علت کاهش شهریه‌های دانشگاه آزاد اسلامی می‌گوید: شهریه برای ورودی‌های قبل از سال ۸۴ سالانه حدود ۸ یا ۹ درصد اضافه شده است، اما برای ورودی‌های جدید ۲۵ درصد افزایش شهریه داشته‌ایم. لذا پرداخت شهریه دانشجویان ورودی قبل از سال ۸۴ زیر نرخ تورم بوده است اما دانشجویان ورودی ۸۴ شهریه‌یی بیش از نرخ تورم پرداخت کرده‌اند.وی می‌افزاید: مشکل اقتصادی خانواده‌ها در پرداخت شهریه با کم کردن شهریه حل نمی‌شود. زیرا خانواده‌هایی در جامعه وجود دارند که با وجود ۱۰ یا ۲۰ درصد تخفیف نیز قادر به پرداخت شهریه دانشگاه آزاد نیستند. راه‌حل اساسی ارایه وام بلند مدت به دانشجویان است که این وام را دولت باید با اختصاص بودجه‌یی به دانشگاه تامین کند.

عباسپور درباره اینکه اگر منبع مالی مورد نیاز دانشگاه تامین نشود، دانشجو چگونه باید با توجه به وضعیت بیکاری و عدم اشتغال، مبلغ وام مورد نظر را بازپرداخت کند، توضیح می‌دهد: امیدوارم هم دولت و هم مجلس شورای اسلامی نسبت به تامین این بودجه اقدام کرده و آن را مورد توجه قرار دهند. البته علی‌رغم اینکه در بودجه سال ۸۴ دولت برای این منظور مبلغی در نظر گرفته نشده بود اما باز هم ۶۰ میلیارد تومان برای پرداخت وام به دانشجویان اختصاص یافت. به گفته عباسپور برای اینکه همه دانشجویانی که شهریه پرداخت می‌کنند، بتوانند وامی به اندازه شهریه کامل خود بگیرند، دانشگاه‌ها به ۶۰۰ میلیارد تومان و ده برابر مبلغ فعلی نیازمند هستند که با توجه به افزایش درآمدهای دولت طی سال‌های اخیر اختصاص چنین بودجه‌یی مشکل به نظر نمی‌رسد.

به گفته عباسپور تهرانی‌فرد هم‌اکنون وام شهریه دانشجویان را سه صندوق رفاه دانشجویی شامل صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، صندوق

www.takbook.com

www.takbook.com

رفاه دانشجویان وزارت بهداشت و نیز صندوق رفاه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی می‌پردازد.

عباسپور تصریح می‌کند: نیمی از بودجه‌های اختصاص یافته دولت برای صندوق‌های رفاه به صندوق رفاه دانشگاه آزاد اختصاص می‌یابد. با توجه به اینکه ۵۰ درصد دانشجویان کشور در این دانشگاه تحصیل می‌کنند، اختصاص بودجه ۳۰ تا ۳۵ میلیارد تومانی،طبیعی است.

رییس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس، متوسط هزینه سالانه تحصیل هر دانشجوی دانشگاه‌های دولتی را برای کشور ۳ میلیون تومان اعلام کرد.

این مساله در حالی است که متوسط شهریه در دانشگاه آزاد ۶۰۰ هزارتومان است. بنابراین می‌توان گفت که مخارج تحصیل در دانشگاه آزاد یک پنجم دانشگاه‌های دولتی است.

به اعتقاد عباسپور با بررسی این شرایط می‌توان مدعی شد که مبلغ شهریه برای دانشجویان دانشگاه آزاد زیاد نیست.

بسیاری از کارشناسان نیز همانند عباسپور تهرانی فرد با اعطای وام شهریه به دانشجویان به جای تخفیف یا کاهش شهریه‌ها موافق هستند.

بطوری‌که «جعفر توفیقی» وزیر علوم دولت خاتمی نیز با همین اعتقاد، می‌گوید: مبلغ شهریه دانشگاه‌ها پس از کارشناسی اعلام می‌شود. شهریه‌ها باید حداقلی از کیفیت را تضمین کنند. هزینه‌های آموزش عالی نیز قابل برآورد است و به زور نمی‌شود آن را کم یا زیاد کرد.

بنابرگفته توفیقی در برنامه چهارم توسعه کشور، سازمان مدیریت مکلف شده است که سرانه دانشجویی را تامین کند.

وی می‌گوید: این شاخا خوبی است. من اطمینان دارم که اگر این عدد منتشر شود، مشاهده می‌شود که شهریه‌های فعلی رقم بالایی نیست.

وی درباره ناکارآمد بودن طرح کاهش شهریه‌ها می‌گوید: در طرحی که برای دانشگاه آزاد اعلام شده به جای تخفیف، وام در نظر گرفته شده و این وام فعلاص بدهی دانشجویان محسوب می‌شود. البته اگر منبعی برای تامین بودجه یافت شود، این وام بخشیده می‌شود.

تعیین شهریه براساس رشته و واحد

خالقی معاون آموزش وزارت علوم درباره چگونگی تعیین شهریه دانشگاه آزاد اسلامی در سال‌های آینده می‌گوید: از سال تحصیلی ۸۶ ۸۵ شهریه دانشجویان تازه وارد دانشگاه آزاد اسلامی براساس شاخاهای علمی آموزش هر واحد و با توجه به در نظر گرفتن توسعه و ارتقای کیفیت واحدها و منطبق برمدل تعیین شده هزینه سرانه دانشجویان از سوی سازمان مدیریت تعیین می‌شود.

به گفته وی در سال‌های گذشته تعیین شهریه براساس رشته صورت می‌گرفت، اما از سال آینده تعیین شهریه این دانشگاه براساس رشته و واحد صورت می‌گیرد.

معاون آموزشی وزیر علوم اظهار می‌کند: برای ورودی‌های سال‌های قبل از ۸۴، ضریب افزایش بطور یکسان و کمتر از نرخ تورم رسمی خواهد بود. یعنی از سال آینده افزایش شهریه دانشگاه آزاد اسلامی با ضریب یکسان است و این ضریب دیگر دو نرخی نخواهد بود.

کاهش شهریه دانشجویان از منظر

رییس دانشگاه آزاد

دکتر عبدالله جاسبی درباره طرح کاهش شهریه‌های این دانشگاه با توجه به مصوبات هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی می‌گوید: از سال تحصیلی ۸۶۸۵ شهریه این دانشگاه براساس شاخاهای علمی و آموزشی هر واحد و با توجه به در نظر گرفتن توسعه و ارتقای کیفیت واحدها و منطبق با مدل تعیین شده، هزینه سرانه دانشجویان، توسط سازمان مدیریت مشخا می‌شود.

وی می‌افزاید: ورودی‌های سال ۸۶۸۵ براساس این مدل تعیین شهریه شده و برای ورودی‌های سال‌های قبل ضریب افزایش شهریه به صورت یکسان و کمتر از نرخ تورم رسمی خواهد بود.

وی همچنین درباره شهریه دانشجویان ورودی ۸۴ اظهار می کند: به منظور مساعدت به دانشجویان ورودی ۸۴ و با توجه به اینکه افزایش شهریه دانشجویان ورودی سال ۸۴ نسبت به دانشجویان سال‌های قبل به علت افزایش حقوق و مزایای هیات علمی بیشتر بوده است، مقرر شد شهریه دانشجویان این سال در ترم دوم سال تحصیلی جاری متوسط ۱۲ درصد بر اساس گروه‌بندی جدول نقل و انتقالات و حداقل ۱۰ درصد کاهش یابد که این کاهش به عنوان وام درازمدت بوده و در صورت مساعدت به دانشگاه از هر منبعی این کاهش، تخفیف تلقی می‌شود.

جاسبی در خاتمه خاطرنشان می‌کند: با توجه به سیاست‌های دولت، در صورت تحقق این حمایت نسبت به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه به سایر دانشجویان متناسب با این کمک حداقل ۵ درصد وام درازمدت می‌دهد.دانشگاه شبانه با مشکلاتی مضاعف

مساله پرداخت شهریه‌های سنگین تنها به دانشگاه آزاد اسلامی منتهی نمی‌شود بلکه بسیاری از دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد دوره‌های شبانه دانشگاه‌های دولتی نیز بشدت تحت فشار قرار دارند. بنابراین همان طور که مسئولان نسبت به کاهش

www.takbook.com

www.takbook.com

شهریه‌های دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی توجه نشان می‌دهند، انتظار می‌رود که برای رفع مشکلات این دانشجویان نیز راهکارهایی ارایه دهند.

علی عباسپور تهرانی‌فرد در این رابطه می‌گوید: وزارت علوم نیز در این خصوص مشغول تحقیق و بررسی است و مقرر شده که با توجه به رشته و شرایط خاص دانشجویان بین ۵ تا ۲۰ درصد کاهش شهریه برای آنان در نظر گرفته شود.

عکس‌العمل‌های مردم نسبت به طرح کاهش شهریه دانشگاه آزاد

پس از نهایی شدن طرح میزان شهریه دانشگاه آزاد مخالفان و موافقان بسیاری از شهروندان در این خصوص به اظهارنظرهایی پرداختند.

محمدحسین اسدی درباره دانشگاه آزاد اسلامی می‌گوید: همه چیز در ایران خود به خود به سمت پولی شدن پیش می‌رود. به همین خاطر تکلیف دانشگاه از اول پولی شدن است. وقتی دانشگاه صنعتی شریف اعتبار علمی خود را می‌فروشد، چه توقعی از دانشگاه آزاد اسلامی می‌توان داشت.

به اعتقاد اسدی کیفیت آموزش در دانشگاه آزاد بسیار پایین است و دانش‌آموختگان باسواد کمی از آن بیرون می‌آیند.عدم رضایت عمومی از مدیریت و هزینه‌های آن نیز مزید بر علت شده است.زیرا دانشگاهی که نه با هدف تربیت جوانان بلکه با هدف اقتصادی ایجاد می‌شود، نتیجه‌یی بهتر از این در بر نخواهد داشت.

نسترن موسوی نیز می‌افزاید: شهریه‌ها گران نیست بلکه درآمد مردم پایین است. برای کسی که به درس خواندن علاقه دارد و دارای استطاعت مالی نیست، ۵۰ هزار تومان هم زیاد است. مسئولان به جای عوض کردن صورت مساله به پاک کردن آن اقدام کرده‌اند. آنها باید اول به فکر وضع معیشت مردم باشند.

مسعود امیری نیز می‌گوید: متاسفانه در کشور ما سیستم گزارش عملکرد سالانه نداریم این در حالی است که در بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا این امر نهادینه شده است. دانشگاهی مثل دانشگاه آزاد باید به دانشجویان و سایر علاقه‌مندان سالیانه گزارش بدهد که با وجوه دریافتی از آنان چه کرده است.

وی می‌افزاید: اینکه مسئولان می‌گویند این هزینه صرف اضافه حقوق استادان شده به جرات می‌گویم فقط یک حرف است و مسئولان باید آن را در قالب عدد و رقم ثابت کنند. اگر آنچه می‌گویند درست است، چرا در قالب گزارش‌های مالی روی سایت دانشگاه ارایه نمی‌کنند.

مینو ترابی نیز می‌گوید: کاهش ۱۲ درصدی در مقابل شهریه‌های کلان دانشگاه آزاد هیچ تاثیری به حال دانشجویان ندارد.

مهیار فرجی نیز تصریح می‌کند: متاسفانه در ایران مراکز علمی و دانشگاهی برای عقب نماندن از قافله اقتصاد با بهانه افزایش حقوق استادان، شهریه‌های گرانی را به مردم تحمیل می‌کنند. در حالی که کیفیت تحصیلی فارغ‌التحصیلان پایین و فاقد معیارهای علمی لازم است.

فرشید سعیدی تنها به این جمله بسنده می‌کند که اگر شهریه‌ها را هم کم کنند، ضعف آموزشی را چطور برطرف می‌کنند؟

مونا همتی نیز بر این باور است که نقش دانشگاه آزاد را در کارآفرینی و آموزش افرادی که به هیچ طریقی نمی‌توانند وارد دانشگاه‌های دولتی شوند، نمی‌توان انکار کرد. زیرا خوبی دانشگاه آزاد این است که هر کس در هر رشته‌یی که دوست دارد می‌تواند درس بخواند نه مثل دانشگاه سراسری که به زور از میان جاهای باقیمانده سهمیه‌ها، دانشجو پذیرفته می‌شود. در هر صورت کسی که به دانشگاه آزاد می‌رود باید با تلاشی مضاعف درس بخواند تا هزینه‌یی که متحمل می‌شود به هدر نرود.

محمد علایی می‌گوید: شهریه دانشگاه آزاد در یک ترم حدودا ۴۰۰ هزار تومان است که ۱۰ درصد آن ۴۰ هزار تومان می‌شود. مشکل دانشجویان ما ۴۰ هزار تومان نیست بلکه باید ۲۰۰ هزار تومان از شهریه کم شود تا مردم بتوانند خرج دانشگاه آزاد را براحتی تحمل و پرداخت کنند. متاسفانه هنوز در ایران این نکته جا نیفتاده است که با تبلیغات نمی‌توان مشکلات را حل کرد.

سارا جمالی اظهار می‌کند: امیدواریم این طرح در حد حرف نباشد و همچنین شامل شهریه‌های واقعا هنگفت دوره‌های شبانه مقطع کارشناسی ارشد هم بشود. زیرا پرداخت ترمی یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان شوخی نیست.

فرمهر آریا

http://vista.ir/?view=article&id=215561

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

انتخاب رشته بر حسب علاقه و استعداد

کنکور مسئله ایست که همه ساله باعث به وجود آمدن استرس و تنش و اضطراب در بیش از یک میلیون داوطلب و چند میلیون از افراد خانواده و آشنایان این داوطلبان می شود.خوشبختانه قرار است که از سال ۱۳۹۰ کنکوری به شکل امروز نداشته باشیم و گزینش ها بر حسب معدل داوطلبان طی سالهای دبیرستان صورت گیرد.

استرس کنکور برای برخی افراد به قدری است که شب کنکور را با فشار زیادی تحمل می کنند و گاه اصلا به خواب نمیروند تا موعد کنکور فرا برسد.شب کنکور شبی است که داوطلب به خواب کافی احتیاج دارد تا به آرامش دست پیدا کند و مطالب خوانده شده را در ذهن خود تحکیم کند.

پس از جلسه کنکور، کسانی که با رتبه های قابل قبول مجاز به انتخاب رشته می شوند حس بسیار خوبی دارند، چرا که بار سنگین درس خواندنهای متوالی و فشار کنکور تا حدودی از روی دوششان برداشته شده است.اگر فردی را با رتبه خوب در کنکور ملاحظه کرده باشید حرف من را تصدیق می کنید و می بینید که چنان این گونه افراد خوشحالند که گویی دنیا را به آنها داده اند. ان مع العسر یسرا اما در این بین هستند افرادی که علی رغم تلاش زیاد و کوشش فراوان، رتبه های خوبی کسب نکرده اند.

انگار درست آب سردی بر پیکر آنها ریخته شده و باید از نو برای کنکور سال بعد یا برای کاری دیگر برنامه ریزی کنند و مسلما فشاری که بر آنها وارد می شود چند برابر خواهد شد.

حرف مردم و فکر داوطلبان که به این حرفها می افتد، خود منشا فشارهای بیشتری است.

بسیار خرسندیم که انشاالله از سال ۱۳۹۰ کنکور با همه ی فشارها و استرسهایش حذف خواهد شد.

اما بحث انتخاب رشته بحثی بسیار مهم و حیاتی برای داوطلبانی است که مجاز به انتخاب رشته شده اند و با رتبه های قابل قبول، قصد حضور در دانشگاه را دارند.

مسلما دوستان و آشنایان و خانواده داوطلبان پس از دیدن رتبه فرد، پیشنهاداتی به او می دهند و قصد کمک به او را دارند.اما گاه متاسفانه خواسته یا ناخواسته افرادی که دور و بر فرد هستند باعث انتخاب های نادرست برای فرد و عواقب بد بعدی آن می شوند.

فردی که مثلا در رشته ریاضی رتبه ۵۰ آورده و مثلا به رشته های مهندسی علاقه ای ندارد به احتمال زیاد مورد سرزنش اطرافیان قرار می گیرد.اطرافیان او احتمالا چنین جمله ای را بیان می کنند:این همه وقت درس خواندی و رتبه به این خوبی آوردی که بری رشته ... بخوانی

برخی از داوطلبان به ناچار تن به خواسته اطرافیان می دهند و بدون میل و رغبت به خواندن رشته ای مبادرت می ورزند که به آن علاقه ای ندارند.در کمال تعجب خانواده ها میبینند که فرزندشان که تا پیش از رفتن به دانشگاه جزو نفرات برتر کلاسشان بوده، اکنون افت تحصیلی شدیدی

www.takbook.com

www.takbook.com

پیدا کرده و حتی گاه به انحراف هم کشیده می شود.یا پس از چند ترم از رشته خود زده شده و فکر ترک تحصیل یا تغییر رشته به ذهنش می رسد.چرا؟

چون دیگران نگذاشته اند که او رشته مورد علاقه اش را انتخاب کند و راهی را که دوست دارد بپیماید.

چون برای انتخاب او ارزشی قائل نشده اند و فقط منافع خود را مدنظر قرار داده اند.

چه بسیارند افرادی که با این انتخابهای غلط اکنون چاره ای جز تسلیم و رضا ندارند و راه بازگشتشان بسیار سخت است.

توصیه ما به داوطلبان کنکور و خانواده های محترمشان این است که حتی الامکان انتخاب ها را برحسب علاقه و استعداد داوطلب انجام دهند.

ممکن است داوطلبی به رشته ای علاقه مند باشد اما توانایی لازم برای موفقیت در این رشته را نداشته باشد.

مسئله استعداد و توانایی هم مسئله بسیار مهمی است.

امروزه دیگر به راحتی نمی توان گفت که کدام رشته از رشته های دیگر برتر و بالاتر است.

با افزایش پذیرش دانشجو در دانشگاه های سراسر کشور و با افزایش تعداد افرادی که دارای مدرک کارشناسی هستند، به راحتی نمی توان پیش بینی کرد که کسی که لیسانس فلان رشته را بگیر حتما سر کار است.

کسانی که برای تحصیل به دانشگاه ها میروند باید به فکر ادامه تحصیل باشند اگر می خواهند کار پیدا کنند.

پس چه بهتر است که ما اجازه دهیم داوطلبان بر حسب علایقشان انتخاب کنند تا بر حسب تحمیل خواسته دیگران.

وقتی فرد به رشته ای علاقه دارد، برای ادامه تحصیل در آن رشته هم برنامه ریزی می کند و انگیزه دارد.اما وقتی رشته ای را به او تحمیل می کنند فرد دوره کارشناسی یا کاردانی خود را هم با بی میلی به پایان میرساند و ممکن است به احساس پوچی برسد.

والدین محترم، برای انتخاب فرزندان خود ارزش قائل باشید و به نظر آنها احترام بگذارید تا خود مسیر زندگی خود را رقم بزنند.

http://vista.ir/?view=article&id=330391

vista.ir
Online Classified Service

انسان تک ساحتی

● دیدگاه آسیب شناسانه مرتضی زاهدی برنظام تعلیم و تربیت در ایران

با گذشت نزدیك به ۳ دهه از حیات تکاملی انقلاب اسلامی به عنوان جریانی زنده و پویا، امروز می توان تمامی تکاپوهای جامعه ایرانی برای شدن را، که بر مدار هویت دینی و ملی ایرانیان می چرخد، در دل گفتمان انقلاب اسلامی مردم ایران معنا کرد. به بیان دیگر، انقلاب اسلامی به عنوان نقطه عطف سیر تاریخی ایرانیان برای رسیدن به مقصد و مقصود تمدن اسلامی ایرانی، برای تفسیر تمام تکاپوهای ایرانیان در مسیر شدن، رساترین کلام است.

جوهره این حرکت رو به تکامل که با جان اهالی علم و فضیلت این آب و خاك آمیخته است، این امکان را فراهم می آورد که متناسب با مقتضیات زمان و با نظربه انتظارات جامعه آرمانی، آسیب ها و موانع راه آشکار شود و چاره جویی برای رفع آنها مورد مطالبه قرار گیرد.

www.takbook.com

www.takbook.com

بر همین اساس، نگاه آسیب شناسانه به سیر یادشده، ضمن آن که ناهمسازی میان ساختارهای موجود کنونی و اهداف و کارکردهای مورد انتظار جامعه آرمانی را به روشنی مشخص می کند و اصلاح و یا ایجاد ساختارهایی هماهنگ با آرمان های ترسیم شده را ضروری می داند، مؤید این مطلب است که انقلاب اسلامی اگرچه از سرمایه محتوایی بس غنی و استواری برخوردار است - که البته آن هم نیازمند به تدوین تئوری و الگو است - اما در ایجاد ساختارهای نوین و یا اصلاح ساختارهای پیشین به گونه ای متناسب با آن محتوا، هنوز در ابتدای راه است. از جمله مواردی که به خاطر وجود ناسازه محتوا و ساختار، امکان رشد و بالندگی در آن آنچنان که باید دیده نمی شود و سالیانی است که اندیشمندان، دانشگاهیان، اهالی قلم و اصحاب رسانه و سایر دلسوزان فکر و فرهنگ در میهن اسلامی ما خواستار توجه و تحول جدی در آن هستند، نظام تعلیم و تربیت در کشور است که به حق باید آن را زیربنای هر رشد و توسعه موزون و پایداری دانست.

رهبر معظم انقلاب در این باره می فرمایند: «... در رابطه با مسأله نوسازی نظام آموزش و تصحیح مدل قدیمی رایج در کشور،... بالاخره ما باید از یك مقطعی شروع کنیم و این شیوه قدیمی شصت سال پیش را که همچنان حاکم بر کشور است، تبدیل و تصحیح کنیم، یا باید آن را به طور کلی تغییر بدهیم یا به صورت تدریجی تغییر بدهیم.»

ضعف نظام آموزشی کنونی در ایران و سایر جوامع اسلامی که برپایه شناخت تك ساحتی مکاتب غربی از انسان بنا شده است، از سال ها پیش آگاهان عرصه تعلیم و تربیت را بر آن داشته است تا ضمن ابراز نگرانی شدید نسبت به ناتوانی این نظام در شکوفا کردن استعدادهای بالقوه روحی و روانی انسان و تربیت و پرورش انسان های رو به تعالی و کمال، ناسازگاری مبانی و ساختارهای فعلی تعلیم و تربیت با هویت دینی و ملی و اتکای صرف راهبردهای آموزشی بر حافظه و محصور بودن آنها در دایره تنگ و تاریك ادراکات حسی و نیز غفلت از نیروهای برتر انسانی همچون عقل، تفکر، عاطفه و اراده را به عنوان عوامل اصلی این ضعف و ناتوانی موردتوجه قرار دهند.

اگرچه این هشدارها در مواردی، برخی تحولات و اجرای بعضی طرح های علمی و عملی را در پی داشته است، ولی گذشت زمان ثابت کرده است که دوای درد تعلیم و تربیت در ایران را نمی توان در طرح هایی مانند «تیمز» و یا نسخه های تجویز شده از سوی سازمان هایی مانند یونسکو، یونیسف ویا مراکز علمی و تحقیقاتی آمریکایی و اروپایی جست وجو کرد. چون مشکل اساسی تعلیم و تربیت در کشورما نه ضعف در ریاضیات یا فقدان برنامه هایی همچون مشق دموکراسی که بیگانگی ساختارها و روش های تعلیم و تربیت با مبانی و منابع مندرج در متن دین و نیز عدم انطباق آنها با انتظارات و ملزومات فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی است.

از این رو، اکنون پس از تجربه و آزمون کردن تمامی طرح های یاد شده، اگر معتقد باشیم تداوم این تجربه ها هیچ گرهی ازکار بسته آموزش و پرورش ما باز نمی کند، به خطا نرفته ایم. «پس چاره ای باید اندیشید».

دکتر مرتضی زاهدی یکی از اندیشمندان عرصه تعلیم و تربیت در کشور است که با تکیه بر تجربیات ارزشمند اجرایی و علمی - پژوهشی خود در زمینه مسائل مربوط به آموزش و پرورش (از زمان دولت شهید رجایی تاکنون) نتایج تحقیقات خود را در کتابی با عنوان «نظریه تعلیم و تربیت در اسلام» گردآورده است. وی با آسیب شناسی نظام آموزشی فعلی در کشور کوشیده است با استخراج مبانی تعلیم و تربیت اسلامی از متن آیات و روایات و نیز معرفی ساختارهایی متناسب با آنها، بدیلی را برای نظام آموزشی کنونی در کشور ارائه دهد.

مهمترین نقدی که به اعتقاد دکتر زاهدی متوجه نظام فعلی تعلیم و تربیت در کشور است، به عدم شناخت صحیح و همه جانبه از انسان و استعدادهای روحی و روانی او مربوط می شود. وی با تمسك به آیه شریفه «ولما بلغ اشده و استوی، آتیناه حکماً و علماً» (۱) و با این توضیح که قرآن کریم در این آیه شرط تعادل و مسوی بودن انسان و دستیابی او به حکمت و علم را، بلوغ و کمال شدائد قوای انسان می داند، معتقد است که نظام آموزشی فعلی به دلیل غفلت و حتی بی خبری از استعدادهای درونی انسان در انتقال مفاهیم عقلانی و وحیانی و ارزشی به انسان ناکارآمد است و به همین خاطر قادر نیست انسان را با ارزش های درونی خود و بایدها و نبایدها و هدایت ها آشنا کند و به تبع آن نمی تواند انسان را از گمراهی ها و تردیدها و اوهام و فلسفه های پوچ گرا مصون نگاه دارد. نظام آموزشی در چنین شرایطی حتی در سطوح عالی علمی متولی پرورش دانش پژوهانی می شودکه بیش از پیش خود را مقهور عظمت و قدرت علمی غرب می دانند.

حال چگونه باید نظام آموزشی کنونی را از حافظه محوری نجات بخشید و آن را براساس پرورش عقل و تفکر اصلاح کرد؟

چگونه باید موجبات رهایی علوم از وابستگی به غرب را فراهم آورد، در حالی که تمامی کتاب های درسی و علمی و تمام ارکان و محتوای علمی نظام کنونی چه در مدرسه و چه در دانشگاه با روش های مختلف به دانش آموزان و دانشجویان تفهیم می کند که جهان سکولار مجمع تمامی دستاوردهای علمی بشر است و مسلمانان را چاره ای جز ترجمه دستاوردهای غربی نیست.

زاهدی با طرح این سؤال که آیا نظام کنونی آموزشی در مدرسه و دانشگاه، عقل و شاخص های تفکر عقلانی را می شناسند تا بتوانند برای

www.takbook.com

www.takbook.com

پرورش انسان های عاقل برنامه ریزی کند و آیا عواطف عالی انسانی و تفاوت آنها با احساسات غریزی در این نظام مجالی برای شناخته شدن دارند، ضرورت بازنگری در نظام آموزشی را به علت غفلت از عظیم ترین سرمایه های انسانی آشکار می کند و سپس ویژگی ها و امتیازات تعلیم و تربیت اسلامی را این چنین برمی شمرد:

۱) تعلیم و تربیت اسلامی عقل را تعریف، شاخص های عقلانیت را ارائه و شیوه های تربیت و پرورش عقل را مشخص می کند.

۲) تفکر را به عنوان اساس رشد در حیات انسانی معرفی و شاخص های تفکر سازنده و صحیح را تبیین می کند و تفکر صحیح را توسعه و تعمیق می بخشد.

۳) با ارائه تعریف علمی از عواطف عالی انسانی و بازشناختن آن از احساسات غریزی و حیوانی، معیارهای تربیت و پرورش صحیح آن را بیان می کند و بدین ترتیب موجبات معطر شدن حیات اجتماعی انسان به عطر عواطف عالی انسانی را فراهم می آورد.

۴) معرفت و علم را به شعور و بصیرت و نورانیت در وجود انسان تبدیل می کند.

۵) تعلیم و تربیت اسلامی با روش صحیح و خاص خود انسان را به گونه ای تربیت می کند که بتواند یقینیات و حقایق را از اوهام و اندیشه های سست بنیاد تمیز دهد و مسیر روشن و قابل اعتمادی را برای پیمودن در زندگی فردی و اجتماعی انتخاب کند.

۶) از طریق توجه به دستگاه ادراکات عالی انسانی و پرورش آنها، انسان را در ادراك مفاهیم عقلانی و وحیانی توانا می سازد و بدین وسیله انسان را با عوالم بس فراخ تر، کامل تر، پیچیده تر و ماندگارتر از دنیای محسوسات آشنا می کند و شیوه های بهره مندی از آن عوالم عالی را به او می آموزد.

۷) انسان را قادر می کند تا با تکیه بر رهنمودهای عقل و از راه مهارت در خردورزی و بهره مندی از عقلانیت به هدایت خود و جامعه اش قیام کند.

دکتر زاهدی ضمن آن که در کتاب خود به توضیح و تبیین مشروح نظریات اسلامی در باب تعلیم و تربیت مانند (نظریات مربوط به شناخت عقل، تفکر، عاطفه، قلب، اراده، علم، بلوغ و... و کیفیت و ماهیت آنها) و ارائه راهکارهای اجرایی برای آنها می پردازد، معتقد است از آنجا که اسلام و معارف اسلامی و تعلیم و تربیت اسلامی از آبشخور معارف وحیانی و الهی سیراب می شوند، نسبت به انسان و نیازهای او از شناخت و درکی بسیار کامل تر از آنچه در نزد سایر مکاتب تربیتی جهان - که ساخته ذهن بشرند - برخوردارند بنابراین حتی اگر استقرار تعلیم و تربیت اسلامی، دستور مؤکد قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مطالبه امام راحل رحمت الله علیه و رهبر معظم انقلاب درخصوص اسلامی شدن تعلیم و تربیت در دانشگاه ها و مدارس و نیاز مبرم و اساسی برای ظهور تمدن اسلامی ایرانی هم نبود تنها به دلیل وجود امتیازات فوق العاده ای که تعلیم و تربیت اسلامی نسبت به آموزش به سبك غربی داردو تنها به دلیل ضرورت تربیت و پرورش صحیح فرزندان این مرز و بوم باید تعلیم و تربیت اسلامی، محور اندیشه ها و مفاهیم علمی در آموزش و پرورش و دانشگاه ها قرار گیرد.

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=245441

vista.ir
Online Classified Service

این تست ها از کجا می آیند

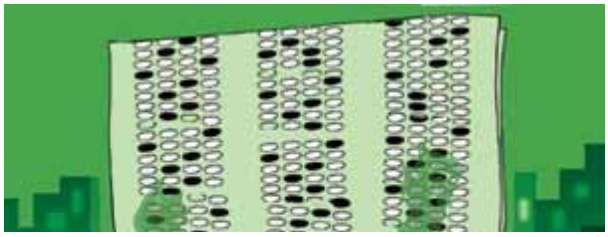

بالای برگه های پاسخنامه کنکور یك مستطیل خالی کوچك هست که روی آن نوشته اند: «داخل این کادر چیزی ننویسید.» داوطلبان آزمون سراسری همیشه این وسوسه را داشته اند که داخل این کادر چیزی بنویسند و همیشه هم می ترسیده اند که نکند این وسوسه حواسشان را پرت کند و

www.takbook.com

www.takbook.com

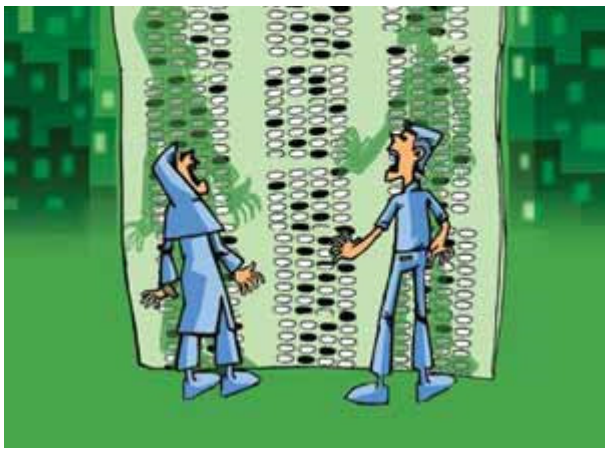

باعث شود در طول مدت کنکور واقعاً نقطه ای، خطی یا علامتی درون مستطیل بکشند و زحمت یك سال درس خواندن را به باد بدهند. آنها مثل جانشان در طول سه، چهار ساعتی که روی صندلی دسته دار نشسته اند و به سیاه کردن یکی از چهار گزینه مشغولند، از این کادر سفید و تهی مواظبت می کنند. با این حال، با تردید به خود می گویند که احتمالاً این کادر هم چیز مهمی نیست و هشدار بالای آن هم بیشتر برای ترساندن داوطلب است. ولی حقیقت این است که نوشتن علامتی در این مستطیل رازآلود گناهی نابخشیدنی است. هر سال ۳۰۰- ۲۰۰ نفر از داوطلبان داخل این کادر چیزی می نویسند و خود را بدبخت می کنند. رئیس مرکز آزمون سازی و روان سنجی سازمان سنجش آموزش کشور می گوید: «این کادر یك بررسی محرمانه است که امتحان می کند حتماً پاسخنامه اصل و غیرتقلبی باشد. اگر یك نقطه داخل آن بیفتد دیگر پاسخنامه تصحیح نمی شود.»

●افسانه های کنکور

آزمون سراسری دانشگاه های کشور یا همان کنکور دولتی، یکی از مهمترین و امنیتی ترین اتفاقاتی است که هر سال تکرار می شود و بر جمعیت زیادی از مردمان این مملکت تاثیر خوب یا بد می گذارد. برای همین است که داستان ها و افسانه های زیادی از کنکور ساخته شده و بر زبان مردم جاری شده است. مثلاً می گویند که طراحان سئوالات کنکور، از چند ماه قبل از آزمون به نقطه دورافتاده نامعلومی در ایران فرستاده می شوند و سئوالات را در قرنطینه طرح می کنند و تا پایان برگزاری کنکور در همان محل نگه داشته می شوند یا اینکه گفته می شود اگر کسی می خواهد با شانس به سئوالات پاسخ بدهد بهتر است که همیشه گزینه «ج» را انتخاب کند و اصلاً چه بسا اگر همه گزینه های «ج» یك پاسخنامه را انتخاب کنیم در کنکور قبول هم بشویم و افسانه هایی از این دست. آیا برگزاری کنکور همین گونه است که تصور می کنیم؟ اسدالله آسرایی به ما پاسخ می دهد. او رئیس مرکز آزمون سازی و روان سنجی سازمان سنجش است. مردی است حدود ۵۰ساله، با مو و ریش تقریباً سفید. دفتر کوچك کارش در قلب ساختمان سازمان سنجش در خیابان کریم خان زند تهران واقع شده و سرتاسر میز و صندلی های اتاقش از برگه های بسته بندی شده و دفترچه و کاغذ پوشیده شده است. او می گوید: «سازمان سنجش در طول سال حدود ۶۰ آزمون برگزار می کند که یکی از آنها آزمون سراسری است.»

● آزمون ورود به دانشگاه ها

آزمون کاردانی به کارشناسی، آزمون کارشناسی ارشد، آزمون سراسری استخدامی، آزمون های سفارشی سازمان ها و همین آزمون سراسری از جمله ۶۰ آزمونی است که سازمان سنجش در طول سال برگزار می کند. رئیس مرکز آزمون سازی و روان سنجی سازمان سنجش می گوید: «این ۶۰ آزمون به دو دسته تقسیم می شوند و هر دسته به شکل خاصی برگزار می شود. یك دسته همین آزمون سراسری است و بقیه ۵۹ آزمون در دسته دیگر قرار دارند.» آزمون سراسری تنها آزمونی در سازمان سنجش است که سئوال های آن بر اساس منابع طرح می شود. یعنی این سازمان هر سال کتاب هایی- منابعی- را که از داخل آنها تست ها طرح می شوند با اسم کامل به داوطلبان معرفی می کند. اما برای سایر آزمون ها تنها سرفصل ها معرفی می شوند و داوطلب خود باید منابع و کتاب ها را پیدا کند. مثلاً در آزمون کارشناسی ارشد خود داوطلب باید برود و منابع مربوط به سرفصل حقوق تجارت یا ریاضی مهندسی را بیابد.

●طراحان چه کسانی هستند

«برای طرح سئوال های کنکور سراسری، زمان محدودی مشخص نشده است. طراحان در تمام سال وارد سازمان سنجش می شوند و به جاهایی که ورود افراد ممنوع است می روند، سئوال طرح می کنند و کاری هم ندارند که این کنکور چه زمانی برگزار می شود.» آسرایی می گوید که طراحان هم از دبیران هستند و هم از میان استادان دانشگاه. نهادهای مختلفی چون ادارات آموزش و پرورش و دانشگاه ها طراحان را بر اساس تجربه شان به سازمان سنجش معرفی می کنند. سازمان مدتی به طور آزمایشی با آنان کار می کند و با ارتباط با مراجع ذی صلاح مطمئن می شود که آنها صلاحیت عمومی طراحی تست های کنکور را دارند. برای اطمینان از شرایط تخصصی نیز خود سازمان سنجش دست به کار می شود. پس از این مقدمات کسانی که شایستگی لازم را داشته باشند در گروه های مخصوص هر درس، از زیست شناسی و فیزیك گرفته تا ادبیات و عربی وارد می شوند. هر یك از این گروه ها نزدیك به ۲۰ تا ۳۰ نفر عضو دارند. تست های طرح شده توسط یك کمیته با دست کم پنج عضو از

www.takbook.com

www.takbook.com

پیشکسوتان هر گروه نهایی و به بانك سئوالات افزوده می شوند. رئیس مرکز آزمون سازی می گوید: «اگر کوچکترین مشکلی درباره طراحان پیش بیاید آنها را جایگزین می کنیم.» به این ترتیب در تمام طول سال طراحان به تولید تست برای بانك سئوال مشغولند. در این بانك همیشه چند هزار سئوال موجود است. هنگامی که فصل آزمون سراسری فرا می رسد، تست ها به تعداد لازم از داخل بانك سئوال بیرون کشیده می شود. این سئوال ها باید دوباره بررسی شوند چون هر سال بخش هایی از کتاب های درسی جزء حذفیات کنکور محسوب می شوند و کمیته طراحان باید مطمئن شود که تست ها مربوط به بخش های حذف شده نیستند. برای این که امنیت کنکور حفظ شود در چندین دسته، سئوال های موازی به کمیته ای در سازمان سنجش تحویل داده می شود و آن کمیته به طور تصادفی یك دسته از آنها را برای چاپ در دفترچه های کنکور انتخاب می کند. البته دسته های دیگر سئوالات نیز به چاپخانه فرستاده می شوند و تا پایان آزمون در آنجا خواهند ماند.

● قرنطینه

رئیس مرکز آزمون سازی سازمان سنجش می گوید: «بانك سئوالات ما در کامپیوتری است که دستبرد به آن از لحاظ سخت افزاری امکان ندارد. اگر به نحوی این کامپیوتر را که در قرنطینه است بربایند، طوری برنامه ریزی شده است که رباینده‌گان به سئوالات آن دسترسی پیدا نکنند.» بانك سئوالات کنکور در ساختمانی است که از آن ۲۴ساعته به صورت فیزیکی و الکترونیکی محافظت می شود. آسرایی می گوید: «بهتر است جای ساختمان بانك را نگویم.» و اضافه می کند: «با همه این مراقبت ها مطمئن هستیم که دست هیچ کس تا چاپخانه به سئوالات نخواهد رسید.» چاپ دفترچه های کنکور سراسری در چاپخانه سازمان سنجش در شهر کرج یك ماه طول می کشد. در این مدت ۵۰ تا ۶۰ کارگر چاپخانه «در جایی که کوچکترین روزنه ای ندارد» پنج میلیون نسخه دفترچه کنکور را چاپ می کنند. ساختمان چاپخانه نیز توسط نیروهای امنیتی وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی و نیروهای حفاظتی سازمان سنجش کنترل می شود.

دفترچه های کنکور پس از چاپ در کیسه های پلمب شده می روند و برای مراکز استان ها فرستاده می شوند و آنجا نیز در قرنطینه ها جای می گیرند. هنگام برگزاری آزمون سراسری کیسه سئوالات باز می شود و پس از آن پاسخنامه ها جمع می شوند و دوباره در بازگشت همین مسیر تا سازمان سنجش طی می شود. پاسخنامه ها برای تصحیح به اداره خدمات ماشینی سازمان سنجش می روند. رئیس مرکز آزمون سازی می گوید: «تا چاپخانه هیچ مشکل امنیتی ای نداریم. از چاپخانه به بعد چون دامنه کار گسترده می شود نگرانی ها افزایش می یابد. اما تا به حال اتفاقی نیفتاده است به جز چند سال پیش که در یکی از دانشکده های محل برگزاری کنکور، سه ساعت قبل از آزمون سئوالات از مخزن در اختیار افرادی گذاشته شد. مسئولان این حادثه حالا در زندان و تحت تعقیب هستند.» او می افزاید: «البته آمادگی داریم اگر موقعی اتفاق عجیب و غریبی بیفتد، با یك ماه تاخیر و با سئوالات جدید آزمون را برگزار کنیم.»●مبارزه با تقلب

آسرایی می گوید: «سر جلسه آزمون تقلب ها همیشه هست.» کسانی هستند که از روی پاسخنامه بغل دستی یا با روش های پیچیده تری از جواب تست ها باخبر می شوند و با تقلب به سئوالات پاسخ می دهند. این تقلب ها پس از کنکور با کامپیوتر بیرون کشیده می شود. اگر پاسخ های درست و نادرست یك یا چند درس دو نفر کاملاً با هم مشابه باشد، سازمان سنجش آن دو را متقلب خواهد شناخت و برای آنها محکومیتی از برگزاری آزمون مجدد تا چند سال محرومیت از شرکت در کنکور، تعیین خواهد کرد. تا دو سال پیش همه دفترچه های سئوال در کنکور شبیه هم بود اما سازمان سنجش برای آزمون سال گذشته در هر رشته شش نوع دفترچه چاپ کرد تا احتمال تقلب را کاهش دهد. در این دفترچه ها سئوال ها یکی بود اما ترتیب آنها با هم تفاوت داشت. به این ترتیب سئوال شماره ۷ یك داوطلب ممکن بود سئوال شماره ۲۳ داوطلب بغل دستی اش باشد و او نمی توانست با نگاه کردن به پاسخنامه جواب تست را پیدا کند. هر داوطلب برای این که ماشین تصحیح کننده پاسخنامه بداند او به کدام یك از این شش دفترچه پاسخ داده، باید کد یك تا شش روی دفترچه را در پاسخنامه وارد می کرد و البته تعدادی از آنها فراموش کرده بودند کد را بنویسند و به درد سر افتاده بودند. رئیس مرکز آزمون سازی می گوید: «در آزمون سال گذشته مجبور شدیم پاسخنامه آنهایی که کد دفترچه را فراموش کرده بودند، با هر شش کلید تصحیح کنیم و بیشترین امتیاز به دست آمده را برای آنها پاسخ واقعی محسوب کنیم.»

● کنکور کارشناسی ارشد

برویم به سراغ آن ۵۹ آزمون دیگری که سازمان سنجش با روشی متفاوت با روش کنکور سراسری دانشگاه ها برگزار می کند. کنکور کارشناسی ارشد دانشگاه های دولتی بهترین نمونه این آزمون ها است. در این آزمون کار طراحی تست ها در تمام طول سال انجام نمی شود و همچنین طراحان درون سازمان سنجش این کار را نمی کنند؛ رئیس مرکز آزمون سازی سازمان می گوید: «کنکور کارشناسی ارشد برای ۱۲۵ کد رشته برگزار می شود. ما همه گرایش های یك رشته را کلاً یك کد رشته به حساب می آوریم. برای طراحی سئوالات این رشته ها حدود سه هزار و ۵۰۰ استاد دانشگاه با ما همکاری می کنند.» به گفته او این استادان هرساله ممکن است تغییر کنند و برخلاف آزمون سراسری بسیاری از

www.takbook.com

www.takbook.com

داوطلبان آنها را می شناسند.

طراحان را یك کمیته تخصصی برای هر رشته که تعداد اعضایش پنج تا هشت نفر است، مشخص می کند. تست ها در یك زمان محدود و درون دانشگاه ها برای همان سال طرح می شوند و به کمیته های تخصصی می روند. کمیته ها دست کم دو دسته سئوال را مشخص می کنند و یکی از آنها را به چاپخانه می فرستند. البته مدیران سازمان سنجش قصد دارند که برای کنکور کارشناسی ارشد سال های آینده، همانند کنکور سراسری بانك سئوال درست کنند و طراحی تست را به تمام طول سال گسترش دهند.

● به سوی استاندارد شدن تست ها

رئیس مرکز آزمون سازی و روان سنجی سازمان سنجش آموزش کشور می گوید: «سئوالات کنکور ما هنوز استاندارد نیستند. الان نمی توانیم بگوییم کسی که نمره اش از ۱۰۰ درصد آزمون ۷۵ شده، سوادش ۷۵ از ۱۰۰ است. در حقیقت ما نتایج آزمون را اعلام نمی کنیم بلکه نتایج کنکور را می دهیم. اگر بتوانیم تست هایمان را از راه پیش آزمون کردن استاندارد کنیم می توانیم سواد داوطلبان را مشخص کنیم. البته همین حالا هم طراحان ما با تجربه خود بدون پیش آزمون توانسته اند تست هایی تا ۹۵ درصد استاندارد تولید کنند.» سازمان سنجش برنامه استانداردسازی سئوالات خود را از روش موسسه ETS که بزرگترین موسسه آزمون سازی جهان است وام گرفته است. آسرایی می گوید: «هیچ سئوالی برای ETS سر جلسه امتحان نمی رود مگر این که پیش آزمون شده باشد.» حال باید پرسید یك تست چگونه پیش آزمون می شود؟

فرض کنید که در یك آزمون ۳۵ تست به داوطلب داده می شود تا به آنها پاسخ بدهد. از این تعداد ۳۰ تست پیش آزمون شده مشخص کننده نمره داوطلب است. ۵ تست پیش آزمون نشده هم لابه لای این ۳۰ سئوال برای پیش آزمون شدن جا می گیرد و البته نمره ای ندارد. داوطلب نمی داند که کدام سئوال نمره دارد و کدام ندارد و باید به همه ۳۵ تست پاسخ بدهد. پس از برگزاری آزمون یك گروه روان سنجی روی ۵ تست پیش آزمون نشده متمرکز می شوند. این گروه پاسخ های داوطلبان را به هر تست با شاخص های علمی تطبیق می دهند و درصد دشواری آن را تعیین می کنند. آن گاه قضاوت می کنند که آن سئوال باید در آزمون وجود می داشت یا نه. شاید گروه روان سنجی ۲ تست از این ۵ تست را مناسب آزمون تشخیص بدهند. در این صورت آنها را به بانك سئوالات خود اضافه می کنند تا در آزمون های آینده از آنها استفاده کنند. به این ترتیب آن دو تست پیش آزمون شده اند. مدیران سازمان سنجش می خواهند همین کار را با آزمون های سراسری دانشگاه ها بکنند. البته شرط بسیار مهمی را که آسرایی به آن اشاره می کند نباید فراموش کرد: «شرط مهم استانداردسازی با سئوالات پیش آزمون شده این است که سئوالات در آخر آزمون جمع آوری شود و بعداً نیز منتشر نشود چون تست های پیش آزمون شده همیشه در آزمون های قبلی آمده اند.» او می افزاید: «ما قصد داریم با آزمون های کوچك و با تعداد افراد کم پیش آزمون کردن را شروع کنیم و به تدریج به کنکور سراسری برسیم.»

● تست های پنج گزینه ای

چندی پیش یکی از معاونان سازمان سنجش اعلام کرده بود که در سال های آینده در کنکور از تست های پنج جوابی و سئوال هایی با پاسخ کوتاه استفاده خواهد شد. رئیس مرکز آزمون سازی این سازمان تمام این برنامه ها را برای استاندارد کردن آزمون ها لازم می داند: «با تست های پنج گزینه ای احتمال جواب دادن شانسی به سئوال از بین می رود. به علاوه در برخی از آزمون های تخصصی ممکن است بیش از یك گزینه درست باشد و داوطلب باید دو یا سه گزینه را در پاسخنامه مشخص کند.» سئوالات با پاسخ کوتاه، آنهایی هستند که داوطلب باید در جای مشخص شده پاسخنامه یك عدد یا یك کلمه را بنویسد. دستگاه های سازمان سنجش می توانند این پاسخ ها را بخوانند. آسرایی می گوید: «ماشین های ما همین حالا هم دارند نام پدر داوطلبان را می خوانند.» او درباره اندازه برگه های پرسشنامه و اندازه حروف نوشته های آن نیز می گوید: «سعی می کنیم از یك استانداردی استفاده کنیم اما باید توجه داشت که در صورت بزرگ شدن اندازه حروف تعداد صفحات پرسشنامه هم بیشتر می شود و زمان چاپ پرسشنامه ها در قرنطینه بیشتر طول خواهد کشید.» تمام این تلاش ها برای مفهومی تر شدن کنکور است. آسرایی می گوید: «با این کارها می توانیم از قدرت کلاس های کنکور کم کنیم. این اتفاق همین حالا هم افتاده است؛ دو تن از رتبه های یك کنکور سال گذشته کسانی بودند که اصلاً در کلاس های کنکور شرکت نکرده بودند.»

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=227181

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

این علم زاده سرزمین من نیست

چرا ما دانشگاههای برجسته ای نداریم؟ چرا استادان برجسته ای که بدانند چطور سوالات اساسی طرح کنند نداریم؟(۱) چرا دانشمندان ما سوالات مهمی برای پاسخ دادن ندارند؟ چرا دانشگاههای ما خالی از خلاقیت و نوآوری است؟ چرا اساتید مسن معمولا به جای اینکه معدن دانش باشند به عنوان عقب افتاده های از قافله علم شناخته می شوند؟

بی گمان می توان فهرست بلند بالایی از مشکلات و موانع پژوهش در ایران نام برد. احتمالا قسمتی از مشکل ، و شاید قسمت بزرگی از آن، در بودجه های کم پژوهشی باشد. طبق یک دیدگاه(۲)،زمانی که ما از سطح آستانه بودجه تحقیقاتی عبور کنیم آبشار تحقیقاتی ما به راه می افتد و مرحله به مرحله هم خود را تقویت می کند. با اینکه این نظریه می تواند درست باشد (و احتمالا از نگاه مدیریتی به سیستم هم می تواند بهترین دستورالعملی باشد که باید سرلوحه تلاشهای مدیران پژوهشی ما باشد) ولی این مقاله در پی آنست که مشکلی دیگر را باز شکافی کند. مشکلی که به اعتقاد نگارنده باعث شده مختصر بودجه تحقیقاتی فعلی نیز فقط منجر به جرقه هایی گذرا گردد که هیچگاه نتوانسته ماندگار بماند.

اتفاقی که می افتد معمولا شبیه به هم است. استاد جوانی که یکی از تکنیکهای به روز دنیا را فرا گرفته به کشور بر می گردد. به هزار در می زند تا تکنیکی را که آموخته در ایران راه اندازی کند. بالاخره پس از مدتی موفق می شود. بودجه ای را فراهم می کند و بسته به بضاعت علمی خود و همکارانش چند مقاله متوسط و عالی هم چاپ می کند. حتی این تیتر هم بین همه مشترک است "دانشمندان جوان ایرانی با استفاده از آخرین و پیشرفته ترین روشهای علمی موفق شدند ...." .

ولی وقتی وارد آزمایشگاهها می شویم در و دیوارها فریاد می کشند که اینجا چیزی اشتباه شده. اگر در یک آزمایشگاه علوم تجربی کار می کنید این صحنه ها برایتان بسیار آشناست:

- محققی که منتظر رسیدن دستگاه ... است و در چند ماه گذشته فقط منتظر بوده.

- محققی که دستگاه ... اش خراب شده و کسی نیست که آنرا برایش درست کند.

- استاد موفقی که نشان داده داروی الف بر روی ... اثر دارد و حالا دارد داروی ب را آزمایش می کند.

- استادی که همه می دانند در جمع آوری و تحلیل داده ها بی دقت است و در بین حرفها گاهی می شنوی که فلانی داده هایش ساختگی است.

(به خودت هزار بار می گی یک جای کار غلطه، یه چیزی سر جاش نیست، تجزیه ش درسته ولی ترکیبش ....)

باز هم همان حکایت همیشگی.... آزمایشگاههای ما به سرعت به رکود کشیده میشوند، پژوهشها همیشه در خطر توقف به خاطر مشکلات فنی هستند و محققین سعی میکنند تا حد امکان از روی یک مدل موفق رونویسی کنند. هدف چاپ مقاله است.(۳)

علم(۴)را تعریف کرده ایم. عالم(۵) را هم تعریف کرده ایم. حتی پیشرفت یک عالم را هم کمابیش درست تعریف کرده ایم ولی پیشرفت و پویایی

www.takbook.com

www.takbook.com

علم را مغفول داشته ایم. یک نکته به اشتباه در ذهنها جا گرفته: پیشرفت عالم الزاما به معنی پیشرفت علم نیست. آنچه در سیاستگذاریها به عنوان معیار پیشرفت علم مورد توجه قرار می گیرد تعداد مقالات دانشمندان است.این معیار پیشرفت علم نیست. یا حداقل معیار مستقیمی نیست. معیار پیشرفت علم تعداد نوآوریهای انجام شده است.(۶) پویایی علم در پویایی پیدا کردن روشهای جدید برای پاسخ به سوالات است. درست است که پیشرفت یک عالم بر این اساس اندازه گیری می شود که چه تعداد سوال را پاسخ داده ولی توسعه علم احتیاج به خلق روشهای علمی جدید دارد. وابستگی این دو معیار پویایی علم و عالم به یکدیگر کاملا قابل انتظار است ولی همانگونه که شاهدیم سیاستگذاریها به غلط توجه به پویایی دانشمندان را در مرکز توجه قرار داده اند. اینست که آزمایشگاه ها به چاپ مقالات شبیه به هم اثر داروی a و b و c... بر ... روی می آورند، زمینه دروغپردازیهای علمی باز می شود، اساتید نه تنها به استقبال نو آوری نمی روند بلکه عامدانه تلاش می کنند سیستم را در حالت سکون فعلی نگاه دارند و .....

آنچه دانشمندان علوم تجربی ما را راکد می کند ضعف تکنیکی است. باید این حقیقت تلخ را درک کنیم که این علوم تجربی، زاده سرزمین ما نیستند. ما دانشمند داریم. حتی دانشمندان خوب هم داریم. کسانیکه منطق علم را درست درک کرده اند، نظریه پردازی می کنند، مطالعات را به درستی طراحی می کنند و به صورتی حرفه ای آنرا انجام می دهند و گزارش می کنند. ولی باز هم می بینیم که چرخ پژوهش خشک می گردد، هر بار دانشمند جوانی تکنیک جدیدی را همراه می اورد یا بودجه از غیب رسیده ای وارد سیستم می شود چرخ قژوقژی می کند ولی دوباره دیری نمی گذرد که به وضع سابق بر می گردد. این علومی که دانشمندان ما به آن می پردازند بومی ما نیستند. صرف استفاده از یک علم و روشهای آن باعث شکوفایی آن علم نمیشود. سیستم فعلی پژوهشی کشور توجه به توسعه علم (نو آوری فنی) را مغفول گذاشته و توسعه عالم (کمیت و کیفیت مقالات فرد) را هدف قرار داده است. سیستم هدایت تحقیقات از دانشمندان تغییر دادن روش و نوآوری نمی خواهد. محقق هم تا وقتی با روش موجود می تواند کار کند کار می کند. بعد یا باید منتظر باشد که روش جدیدی از آنسوی آبها برسد یا اینکه کم کم پژوهش را بگذارد کنار و ... عاقبت را که دیده ایم در گروههای دانشکده ها. در سطح کلان هم می شود فناوری وابسته و تحقیقات درجه چندم و نسخه برداری شده. تنها خلاقیتی که با ارزش باقیمانده اینست: نگاه کنی ببینی با این روش عاریه ای چه کاری در سرزمین مادری آن انجام نشده و شانس آورده ای که در طی این چند سال از نگاه خود آنها دور مانده. تمام. به این می گوییم یک تحقیق با کیفیت. اینست که فقط شاهد جرقه هایی هستیم که به زودی خاموش میشوند یا به ورطه تکرار میافتند.

جمع بندی اینکه توجه بیمارگونه به چاپ مقاله باعث غفلت از نوآوریهای فنی و تلاش در جهت بومی کردن فن آوریهای عاریه ای و ابداع روشهای جدید شده است. این نوع نگاه باعث شده تحقیقات تجربی در کشور ما همیشه نسخه ضعیف کشورهای اروپایی و آمریکا باشد. اینکه چه باید کرد نیازمند نظرات خبرگان پژوهش است ولی بی شک نیازمند برخوردی چند وجهی در زمینه های مدیریتی، آموزشی وپشتیبانی است. بعضی راهکارهای ممکن را میتوان چنین بر شمرد:

▪ مدیریت کلان پژوهشی: تغییر معیارهای ارزشگذاری سیستمهای تحقیقاتی از توجه به پیشرفت عالم به سمت توجه به پیشرفت علم. یکی از مهمترین مشخصه های چنین سیستمی اهمیت قایل شدن برای patent ها و نو آوری ها است.

▪ مدیریت پژوهشی جزء: درک اهمیت ارتقا فنی توسط اساتید. اساتید ما باید درک کنند که پویایی آزمایشگاههای آنها در ابداع روشهای جدید است. اگر به خلاقیت تکنیکی توجه نشود به رکود علم در سطح ملی و در میان مدت به رکود فعالیتهای علمی آزمایشگاهها و انجام کارهای تکراری می انجامد.

▪ مدیریت آموزشی: مدیریت افزایش دانش فنی دانشجویان: دانشجوی دکترا باید تمام وسایل مورد نیاز کار خود را به گونه ای بشناسد که بتواند روش کار را ارتقا دهد یا در صورت برخورد با مشکل در هر کدام از اجزا قادر به استفاده از خلاقیت خود برای یافتن راه های دیگر باشد. آموزش مسائل فنی در حدی که بتواند به خلاقیت فنی منجر شود و باعث بومی شدن دانش فنی در بلند مدت شود.

▪ مدیریت پشتیبانی: فراهم سازی حمایتهای فنی توسط دانشگاه ها: تسهیل دستیابی محققین به وسایل و مواد لازم برای خلاقیتهای فنی. با اینکه این مساله به نظر دور از حیطه فعالیتی مدیران تحقیقاتی به نظر می رسد ولی با دقت در سیستمهای تحقیقاتی مولد می توان رد پاهای این تسهیلات را یافت: یک لیسانس الکترونیک ساده که ۲۰ سال است در یک اطاق ۱۲ متری در دانشگاه کار می کند. کارمند دانشگاه هم نیست و درآمدش از ساختن و تعمیر وسایل الکترونیکی برای گروهها و آزمایشگاه ها است. ولی تجربه ای که در این ۲۰ سال کسب کرده هیچ دکترای الکترونیکی نمی تواند در اختیارتان قرار دهد. یا یک فروشگاه کوچک وسایل برقی، الکترونیکی و آزمایشگاهی که حتی اجاره محل کسبش را هم باید به دانشگاه بدهد ولی نه تنها حضورش امور روزمره آزمایشگاهها را تسهیل می کند بلکه تجربه سالها کارش به شما کمک می کند نایاب ترین

www.takbook.com

www.takbook.com

قطعه مورد نیازتان را پیدا کنید.

منبع : نشریه قاف

http://vista.ir/?view=article&id=351957

vista.ir
Online Classified Service

اینجا ما یک دنیا مشکل داریم

از میان ۱۳۷ هزار دانشجوی ساکن خوابگاه ۲۲۰۱ نفر متاهل هستند و از ۳۴۴ خوابگاه، ۳۹ خوابگاه مربوط به متاهلین است. (رئیس صندوق رفاه دانشجویان)

سیاست دانشگاه، رفتن به سمتی است که بتوان به درصد بیشتری از متقاضیان متاهل خوابگاه ارائه داد، البته این امر در ۲ یا ۳ سال آینده غیرممکن است. (مدیرکل امور دانشجویی دانشگاه امیرکبیر)

مالک خوابگاه های متاهلین و مجردین دانشگاه تربیت معلم، حکم تخلیه این خوابگاه ها را دریافت کرده و در صورت عدم توافق در جهت تمدید قرارداد اجاره، از دستگاه قضائی می خواهیم تا جلوی اجرای این حکم را با توجه به مشکلات دانشگاهی بگیرد، چرا که دانشگاه در حال حاضر جای دیگری برای اسکان دانشجویان ندارد. (معاون مجلس وزارت علوم)

آیین نامه ستاد تخلیه تدوین شده است و فشار دانشگاه برای تخلیه خوابگاه ها فقط به دلیل در صف بودن سایر متقاضیان است. (معاون دانشجویی دانشگاه تهران)

اولویت خوابگاه متاهلی براساس رتبه تحصیلی دانشجویان پسر است و به دلیل آنکه خوابگاه متاهلین باید در خارج از کوی باشد، دانشگاه برای ساخت خوابگاه متاهلین دارای مشکل زمین است. (معاون دانشجویی دانشگاه تهران)

تمامی این گفته ها حاکی از آن است که مسوولان دانشگاهی از مشکلات و مسائل خوابگاه های متاهلین باخبر هستند ولی اینکه مشکلات هنوز گریبانگیر دانشجویان است، جای تعمق دارد. حدود ۳۰ سال از تاسیس خوابگاه متاهلین می گذرد ولی طی سال ها تغییر مدیریت و سیاست های مختلف، مشکلات خوابگاهی همچنان باقی مانده است. ساختمان های قدیمی خوابگاه های متاهلین طی ۳۰ سال قدمتشان جوابگوی چند نسل مختلف بوده اند که نیازها و خواسته هایشان با یکدیگر تفاوت داشته است.

مشکلات مالی که گریبانگیر اکثر دانشجویان متاهل است باعث شده آنها در بعضی موارد، حتی به موقعیت خود در خوابگاه ها، اعتراض نکند. اتاق های کوچک با امکانات کم، برای آنها حکم سرپناهی دارد که با توجه به اجاره های بالا، بهتر از آن را نمی توانند داشته باشند، بعضی دانشجویان می گویند؛ بالاخره این خوابگاه ها، ارزش آن را دارد که مبلغ زیادی بابت خانه ندهیم.

آنها دیگر یک دانشجوی مجرد و تنها نیستند که در پی حقوق شخصی خود، دوندگی کنند و همان سخن همیشگی که تاهل تعهد می آورد، باعث شده که آنها از حق طبیعی خود برای داشتن یک موقعیت مناسب در خوابگاه - که می توانست وجود داشته باشد- بگذرند.

▪ کمبود امکانات در خوابگاه متاهلین

ـ مهد کودک برای بچه ها وجود ندارد

ـ امکانات ورزشی کم است

www.takbook.com

www.takbook.com

ـ اتاق مطالعه تهویه هوا ندارد

ـ کولر نداریم

یک اتاق کوچک با وسایل مختصر، یک اجاق گاز در گوشه اتاق که نماد آشپزخانه است و سه نفر ساکن. شاید برای عده ای غیرقابل درک باشد که چگونه یک دانشجوی دکترا یا کارشناسی ارشد خانواده اش را در چنین مکانی اسکان می دهد، تنها به این دلیل که تحصیل کند.

اما دانشجویان برای ادامه تحصیل چندسالی را در این مکان با تمام مشکلاتش زندگی می کنند. اینجا خوابگاه متاهلین است و با وجود تمام مشکلات، کمبود امکانات و اعتراضات، دانشجویان هنگام حکم تخلیه، از رفتن سر باز می زنند و هنوز تعداد زیادی خانوار برای ورود به این مکان تلاش می کنند. این واقعیتی انکارناپذیر است و هر ساله این ماجرا تکرار می شود، اعتراضات صورت می گیرد و بدون هیچ گونه افزایش امکاناتی وضع ادامه می یابد.

ایوب مرادی دانشجوی دکترا که دو سال گذشته ساکن خوابگاه متاهلین دانشگاه شهید بهشتی بوده درخصوص مشکلات خوابگاه ها می گوید؛ دو سال پیش وقتی برای گرفتن خوابگاه رفتیم، گفتند دانشگاه علامه طباطبایی جا ندارد و اگر می توانید پول بدهید تا شما را به خوابگاه شهید بهشتی معرفی کنیم، با دوندگی زیاد و امروز و فردا کردن مسوولان، جایی را به ما اختصاص دادند و گفتند باید ماهیانه ۱۲۰ هزار تومان واریز کنید.

یک ضامن داشته باشید و سه برابر کرایه ماهیانه را به عنوان تضمین بدهید. اتاق های خوابگاه ۲۵، ۲۸ و ۳۵ متری بود که عملا جایی برای زندگی کردن نبود و مجبور بودیم اسباب و اثاثیه را نبریم. وقتی وسایل اتاق را می چیدیم دیگر جایی برای راه رفتن نبود. خوابگاه هفت طبقه داشت هر طبقه ۱۲ واحد و کلا ۷۲ واحد داشت. سال دوم که آنجا بودیم کرایه یک واحد ۲۸ متری را حدود ۱۳۵ هزار تومان کردند و امسال - که ما را به زور بیرون کردند- کرایه ها ۱۵۰ هزار تومان شده است.

مرادی افزود؛ بعضی از خوابگاه ها مثل خوابگاه شهید مدرس غذا در اختیار دانشجو قرار می دهد تا دانشجویان به تحصیل و مطالعه برسند ولی آنجا خبری از غذا نبود. سرویس رفت وآمد به دانشگاه نداشتیم و سالن مطالعه مناسبی وجود نداشت. از مهد کودک و امکانات ورزشی خبر نبود. حیاط خوابگاه کوچک بود و جای خاصی برای ورزش کردن ندارد. یکی از مشکلات اصلی ما این بود که برای ما ساعت ورود و خروج مثل پادگان گذاشته بودند.

قبل از ۶ صبح نمی توانستیم خارج شویم چون درها بسته بود و از آن طرف ۱۲ شب به بعد نمی توانستیم بیرون برویم و اگر کسی این ساعت می آمد پشت در خوابگاه می ماند، باید آنقدر در می زدیم تا نگهبان دلش بسوزد و در را باز کند. این مشکل هنوز هم وجود دارد. تنها مزیت خوب خوابگاه این بود که همه واحدها به اینترنت دسترسی داشتند و همچنین هنگام خرابی داخل خانه مثل شکستگی لوله ها، خدماتی داشتند که رسیدگی می کرد. به غیر از این، چیز خاص دیگری نداشت.

وی ادامه داد؛ زمانی که داشتم پایان نامه ام را می نوشتم و باید تمام وقتم به مطالعه و تحقیق بگذرد، گفتند بیشتر از دو سال کسی نمی تواند بماند. چند بار نامه از حراست فرستادند و ما مجبور شدیم از خوابگاه برویم و دچار مشکلات دیگری شدیم. کلا مشکل بود ولی حسنش این بود که جایی برای ماندن داشتیم و می شد در آن زندگی کرد و آن هم زندگی که، نه مهمان می توانست بیاید و برود و نه اینکه خودمان جای درست و حسابی داشتیم و مانند بسیاری از دانشجویان که شاغل نبودند باید همواره به فکر کرایه آخر ماه می بودیم.

حقیقی یکی از دانشجویان خوابگاه متاهلین جلال آل احمد می گوید؛ خوابگاه هایی که ما الان در آن ساکن هستیم مشکل مدیریتی دارد. حتی شورای صنفی خوابگاه و بچه هایی که شورای افتخاری خوابگاه هستند، مشکلات را پیگیری می کنند زیاد اهمیتی به شورا و خوابگاه متاهلین در دانشگاه تهران نمی دهند. در بین سه خوابگاه متاهلین، خوابگاه ما، پایین ترین درجه کیفیت را دارد.

حقیقی در مورد امکانات خوابگاه می گوید؛ تاسیسات قدیمی است نشت آب، قطع مکرر برق (در بعضی ها اتاق ها) و نبودن آسانسور، دانشجویان را دچار مشکل کرده است.

فضای مناسب برای مطالعه وجود ندارد. اتاق مطالعه قبلی را پارتیشن بندی کردند و بچه های جدید در آنجا ساکن شدند. الان سالن مطالعه خوابگاه، کیفیت بدی دارد. چون در زیرزمین واقع شده است و نه تنها نورگیر نیست، بلکه تهویه هم ندارد.

وی بزرگ ترین مشکل خوابگاه را عدم دسترسی به اینترنت عنوان کرد و گفت؛ با اینکه اینجا بزرگ ترین مجموعه دانشگاهی تهران است ما در خوابگاه به اینترنت، دسترسی نداریم. جدیدا کامپیوتر آورده اند که آن هم قدیمی است و جوابگوی نیازهای دانشجویان نیست. مشکل دیگر کمبود فضای ورزشی است.

وی گفت؛ اینجا، قبلا از لحاظ مدیریتی بهتر بود، مخصوصا برای خانم ها، چون همسران اکثر دانشجویان یا محصل نیستند یا فارغ التحصیل هستند.

www.takbook.com

www.takbook.com

قبلا کارگاه های آموزشی داشتند ولی در طول این سه سال، کلاسی برگزار نشده. اخیرا طرحی قرار بود اجرا شود که دوباره تعطیل شد. مسئله دیگر، اردوهای دانشگاه تهران است چون بچه های ما از خیلی سفرها و اردوها باخبر نمی شوند.

حقیقی گفت؛ در این خوابگاه حدود ۲۰۰ خانوار زندگی می کنند که حداقل ۵۰ تا ۶۰ خانوار دارای فرزند هستند، بچه هایی که مدرسه نمی روند نیازمند این هستند که مهد کودکی داشته باشند. ما سعی کردیم خودمان، مهدکودک را، راه بیندازیم ولی بعد گفتند چه کسی می خواهد امنیت بچه ها را تضمین کند و این مسئله منتفی شد.

وی افزود؛ من قبلا یک دوره ای در شورای صنفی خوابگاه بودم. از مسوولان و ریاست دانشگاه خواستیم برای بازدید به اینجا بیایند که معاونشان را فرستادند. درخواست ما را قبول می کنند، می آیند و خیلی خوب هم به حرف هایمان گوش می دهند ولی می روند و پشت سرشان را هم نگاه نمی کنند که ببینند مشکل حل یا پیگیری شده یا نشده. بحث دیگر این است که شوراها، بخصوص در خوابگاه متاهلین به آن صورت نمی توانند فعالیت کنند. هم خودشان مشغله زیادی دارند و هم اینکه خود شورا در دانشگاه تهران نمی توانند به مشکلات صنفی دانشجویان برسند.

من سه سال سابقه سکونت دارم. سال اول ارزاق خوبی به دانشجویان می دادند. طوری که ما دو نفر درطول سال تقریبا برنج، گوشت و لبنیات نمی خریدیم ولی سال بعد، از سه نوبت به دو نوبت و یک نوبت رسید. امسال یک نوبت دادند که از نظر کیفیت و کمیت تنزل پیدا کرده است. سال های قبل اگر ۳۰ کیلو برنج می دادند الان به ۱۰ کیلو رسیده است.

خوابگاه ما با اینکه در جای خوبی قرار دارد، اتاق ها طوری است که بالکن دارند و بچه ها مجبور شدند برای اینکه اتاق ها دید نداشته باشد، حصیر و پارچه بکشند و منظره زشتی را ایجاد کرده است.

ح- برادران، یکی از دانشجویان ساکن خوابگاه متاهلین سعادت آباد می گوید؛ این خوابگاه، نسبت به خوابگاه های دیگر، بهتر است. با اینکه ده سال از ساخت آن می گذرد ولی سه، چهار سال است که سکونت در آن آغاز شده است. وضعیت ظاهری ساختمان خوب است. اینجا اکثر بچه ها ارشد هستند و حدود ۱۷۶ خانوار در آن زندگی می کنند.

من شنیده ام در اکثر خوابگاه ها مسئله گم شدن کفش ها پیش آمده است. ولی خوشبختانه در این سه سال موردی در این خوابگاه پیش نیامده است، حدود ۴۰ درصد ساکنان خوابگاه بچه دارند به همین خاطر مهدکودک با یک مربی هم داریم.

برادران می گوید؛ در اتاق مطالعه مشکل داریم. میزوصندلی کم داریم. در دوره مدیریت قبلی می گفتند فقط کسانی که ثبت نام کردند حق استفاده از اتاق مطالعه دارند. حدود پنج یا شش خوابگاه به نام خانم ها بود و می گفتند؛ آن پنج نفر باید از اتاق مطالعه استفاده کنند. اتاق مطالعه کوچک است و این کمبود باعث شد ما در اتاق هایمان مطالعه کنیم. ما کامپیوتر داریم ولی به اینترنت وصل نیست.

اینجا اکثر بچه ها، تلفن ثابت دارند و از مرکز، اینترنت می گیرند، از دو سال پیش وعده اینترنت داده اند و تا به حال خبری نشده است. شکل دیگر این است که استفاده از کامپیوتر ساعت خاصی دارد، مشکل زمانی داریم. گاهی مواقع ساعاتی پیش می آید که کار داریم ولی دسترسی به کامپیوتر نداریم.

از نظر امکانات ورزشی، یک سالن برای بدن سازی با تعدادی وسایل و یک میز پینگ پونگ گذاشتند. برای خانم ها هم ایروبیک گذاشتند. وی می گوید؛ الان درس من تمام شده و باید خوابگاه را به اسم خانم که ارشد قبول شده کنم. نزدیک به ۶-۵ ماه است که درگیر این ماجرا هستیم. از نهاد رهبری و دفتر ریاست جمهوری نامه آوردیم، یک عده هستند که حقشان نیست، اینجا باشند. یکی به جای دیگری آمده خوابگاه گرفته. وقتی یک نفر مسوول می آید اینجا این وظیفه من نیست که بروم بگویم. شاید آن طرف با من دوست باشد. ولی وقتی کسی مسوول می شود باید هر طوری است خودش آن فرد را شناسایی کند.▪ منتظر وعده های شهردار هستیم

علی فرهادی مدیرکل کوی دانشگاه تهران با اشاره به اینکه امکانات موجود، پاسخگوی نیاز دانشجویان نیست، می گوید؛ خوابگاه های دانشگاه، با نگرش و بر طبق ضروریات زمان، طراحی و ساخته شده است و نمی توانیم آن ساختمان را متناسب با نیازهای امروز تغییر دهیم. البته می توان با تغییرات جزئی از همان ساختمان یک واحد را تغییر کاربری دهیم. اما می توانیم در ساختمان های جدید، پیش بینی کنیم که چه نیازهایی داریم؛ مثل پله های اضطراری و امکانات بهداشتی. طبیعی است که پیش بینی های امروز ما، جوابگوی نیاز ۱۰ سال دیگر نباشد.

فرهادی در مورد مبحث عده از دانشجویان در مورد قرار گرفتن اتاق مطالعه در اختیار دانشجویان جدید، گفت؛ آن دانشجویان باید خودشان را جای دانشجویی بگذارند که پشت در خوابگاه، چشم انتظار ورود به خوابگاه است یا اینکه وضعیت خودشان را قبل از اینکه ساکن خوابگاه شوند به یاد بیاورند که به هر راهی متوسل می شدند تا زودتر وارد خوابگاه شوند - که حق هم دارند- دانشجو است، آمده درس بخواند، همسرش یا دانشجو است یا خانه دار.

www.takbook.com

www.takbook.com

هیچ منبع درآمد و پشتوانه مالی ندارد، طبیعی است. نخستین نیاز دانشجویان مسکن است و آنها حتی حاضرند یک اتاق در اختیارشان قرار بگیرد تا از بلاتکلیفی درآیند ولی زمانی که امکانات ما جوابگو نیست، نمی توانیم به موازات نیاز دانشجو به تعداد، واحد مسکونی فراهم کنیم، ولی اگر ببینیم با همان امکانات، می توان تعدادی را اسکان داد، باید از ظرفیت مطلوب، بهره برداری صحیح کنیم. قبول داریم که هر ظرفی ظرفیتی دارد، ولی باید در حد معقول، بهره برداری بهینه شود. واحدهای خوابگاه دارای سوئیت های جداگانه است و تمام تاسیسات ما در خوابگاه چه در سطح شهر و چه حوزه های متمرکز، شبانه روزی فعال است.

فرهادی افزود؛ باید دید دانشجو چه چیز را کمبود امکانات می داند. این کمبود نه تنها در دانشگاه تهران که در همه دانشگاه های کشور وجود دارد. دانشگاه تهران چه از لحاظ آموزشی، خوابگاهی، رفاهی با توجه به جهت دانشجویی اش و با توجه به قدمت اعتبار جهانی و ملی و تعداد هیات علمی حرف اول را در کشور می زند. ۹۰ تا ۹۵ درصد جمعیت کل دانشجویی دانشگاه های ما به جمعیت خوابگاهی ما نمی رسد، با این حال وضعیت ما ایده آل نیست.

مدیرکل کوی دانشگاه عدم دسترسی به اینترنت را یکی از نیازهای اساسی دانشجویان عنوان کرد و در پاسخ به تعدادی از دانشجویان که مشکل اینترنت در خوابگاه را یکی از مشکلات مهم شان توصیف می کردند، گفت؛ ما یاد گرفته ایم یا مسوول باشیم با مسوولی داشته باشیم. شما وقتی مسوولیتی در کاری ندارید، در نگهداریش هم کمتر کوشا هستید.

ما نمی توانیم سایت کامپیوتری را شبانه روزی در اختیار دانشجویان قرار دهیم. هدف از این امکانات، استفاده آموزشی است و ممکن است دانشجویی به هر علتی از همین امکانات بهره برداری نادرست کند، چون امکانات محدود است و نیاز به زمانبندی دارد، بنابراین باید متولی وجود داشته باشد که امکانات را بین افراد تقسیم کند. علت دیگر این است که مخابرات باید به ما کابل بدهد که سایت هایمان را در خوابگاه فعال کنیم. مثلا خوابگاه جلال آل احمد به خاطر سازمان ترافیک، کابل هایشان ظرفیت سرویس دهی به جاهای دیگر را ندارد.

وی درخصوص اولویت بندی خوابگاه های متاهلین گفت؛ اختصاص خوابگاه ها، براساس مقطع تحصیلی است، خوابگاه سعادت آباد را به مقطع دکترا و خوابگاه جلال آل احمد را به کارشناسی ارشد، دادیم. اما در این هم اختلاف سلیقه است. مثلا دانشجویی دکترا داریم که طبق اولویت بندی و برنامه ریزی باید به سعادت آباد برود ولی ترجیح می دهد در جلال آل احمد بماند یا بالعکس - این تقسیم بندی به این علت است که دانشجویانی که در یک مقطع مشترک تحصیل می کنند، مسائل یکدیگر را بهتر درک می کنند.

مدیرکل کوی دانشگاه تهران ادامه داد؛ در شرایط فعلی، ۳۲ خانوار در خوابگاه فرهنگ، ۲۰۰ خانوار در خوابگاه جلال آل احمد و ۱۷۴ خانوار در سعادت آباد زندگی می کنند، به طوری که تعداد متقاضی خوابگاه ها متغیر است. حدود ۴۰ تا ۵۰ خانوار متقاضی در نوبت داریم که مشکل اصلی آن به خود دانشجویان برمی گردد، چون در زمان مقرر خوابگاه را تخلیه نمی کنند و چون فضا، فضای دانشگاهی است، شئونات دانشگاه اجازه نمی دهد هر روشی و برخوردی را جهت تخلیه در پیش بگیریم.

همچنین به علت اینکه هر دانشجو یک پرونده و امتیازی دارد نمی توان به صرف قبول شدن همسران شان، در خوابگاه جایگزین شوند. ممکن است براساس پرونده خودش، امتیازش به حدنصاب رسیده و ساکن است ولی پرونده همسرش در اولویت دهم باشد، اگر یک یا دو امتیاز اختلاف باشد قابل چشم پوشی است، درغیر این صورت باید خوابگاه را تخلیه کند و دوباره براساس امتیازبندی جدید، اولویت بندی شوند.

وی همچنین درخصوص وضعیت خوابگاه فرهنگ گفت؛ خوابگاه فرهنگ هنوز تخلیه نشده، ولی در دستور کار دانشگاه - به علت تغییر کاربری - قرار دارد. باتوجه به تراکم در پردیس مرکزی دانشگاه، پردیس مشابهی تحت عنوان پردیس شمالی در منطقه کارگر شمالی، شکل می گیرد و چون این ساختمان در آن محدوده قرار گرفته، به فضای آموزشی تبدیل می شود. تا این لحظه، تخلیه قطعی است ولی هنوز دانشجویان ساکن هستند و ممکن است تخلیه خوابگاه تا پایان سال یا پایان ترم طول بکشد.

جا برای اسکان آنها فراهم شده و ظرفیت های خالی که در خوابگاه سعادت آباد ایجاد شده به بچه های خوابگاه فرهنگ اختصاص یافته و کسانی که مجاز به اسکان هستند به خوابگاه سعادت آباد یا جلال آل احمد می روند.

فرهادی درمورد افزایش ظرفیت دانشگاه ها و افزایش تعداد خوابگاه ها گفت؛ یکی از سیاست های کاری ما، افزایش امکانات است. ولی اگر بخواهیم یک ساختمان خوابگاهی به مجموعه ای اضافه کنیم بالغ بر یک میلیارد و دویست هزار تومان و اگر با تجهیزات درنظر بگیریم یک میلیارد و پانصد هزار تومان، هزینه ساخت دارد. این رقم نیز در اعتبارات دانشگاهی پیش بینی نشده است. سرعت و حرکت ما در خدمات دانشجویی با رشد علمی دانشجویی ازنظر کیفی و کمی متناسب نیست. ۱۰ سال پیش جمعیت دانشجویی ما خیلی کمتر از امروز بود ولی امکانات تقریبا همین بود.

www.takbook.com

www.takbook.com

ظرف ثابت مانده ولی چون هزینه ساخت نداریم سعی کردیم امکانات موجود را به روز کنیم که آن هم هزینه سنگینی به دانشگاه وارد می کند. مجموعه شهرک خوابگاه با جمعیت ۱۰-۱۲ نفری، چون وابسته به دانشگاه است، هیچ گونه خدمات شهری ویژه ای، به آن تعلق نمی گیرد. کوی دانشگاه و خوابگاه های آن نزدیک به ۶۰ سال قدمت دارد و اکثر ساختمان ها و تاسیسات آن باید نوسازی شود، سیستم حرارتی و برودتی آن باید به روز شود، امکانات رفاهی ارتقاء یابد، اتاق مطالعه، کتابخانه، امکانات ورزشی، رفاهی، بهداشتی و روانی، فضای سبز و روشنایی نیز متناسب با نیاز دانشجویان فراهم شود.

مدیرکل کوی دانشگاه، وعده های قالیباف را از یاد نبرده و می گوید؛ خرداد امسال شهردار تهران، از مجموعه ما بازدیدی داشتند و وعده هایی دادند که قسمتی از آن انجام شد و البته برنامه هایی نیز به فراموشی سپرده شد.

آسفالت محوطه را درست کردند، هزینه فضای سبز را از دوش ما برداشتند. یکسری ارقام رفاهی در اختیار ما گذاشتند، حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ کولر، یخچال، ۷۰ تا ۸۰ تلویزیون، ۲۰۰ تا ۳۰۰ اجاق گاز، ۱۰۰ دستگاه آبگرمکن در اختیار خوابگاه ها قرار گرفت. ولی چیزهای مهمتری بود که انجام نشد. یکی از وعده های ایشان حمل و نقل رایگان بود (حدود ۲۵ میلیون ماهیانه، بابت حمل و نقل به شهرداری پرداخت می شود)، یکی از نیازهای اساسی ما دسترسی به اطلاعات و فناوری و اینترنت بود و ایشان طبق توافقات، به ما قول دادند شبکه فیبر نوری را در خوابگاه ها ایجاد و فعال کنند که هیچ قدمی برداشته نشد.

حمایت های عمرانی، سالن ورزشی، آمفی تئاتر، امکانات و تجهیزات نوسازی و حتی امکانات فرهنگی، استفاده دانشجویان از خدمات فرهنگی شهرداری و بن کتاب که انجام نشد. به هر صورت ما هنوز منتظر تحقق وعده های شهردار هستیم.

فرهادی درمورد ساخت خوابگاه در سال آینده گفت؛ برای ساخت خوابگاه هیچ بودجه رسمی پیش بینی نشده و برنامه ریزی ها مقطعی بوده است. برای سال ۸۶ ، نوسازی - نه خوابگاه جدید - دو ساختمان که از قدیمی ترین ساختمان هاست در دستور کار ما قرار دارد که تخریب شود و ساختمانی با استانداردهای روز و ظرفیت نسبی بیشتر ساخته شود، در تیرماه امسال دو خوابگاه جدید احداث و افتتاح شد که یکی کاملا جدید بود و یکی دیگر را تخریب کردیم و نوسازی شد. این اقدامات با کمک خیرین صورت گرفته و بدون کمک آنها، مشکلات خوابگاهی کشور حل نمی شود، چون امکانات دولتی و اعتبارات رسمی جوابگوی این نیاز نیست.

چندی پیش در خبرها آمده بود، طی ۴ سال گذشته، خیرین ۱۴۰ واحد خوابگاه متاهلی ساخته اند که از این آمار ۳۰ واحد در تهران و ۱۱۰ واحد خوابگاه متاهلی در شهرستان هاست، در این مدت خیرین ۱۱۵ هزار و ۲۳۰ مترمربع زمین به دانشگاه های کشور بجز دانشگاه های استان تهران اهدا کردند و برای ۷ هزار و ۲۷۵ دانشجو خوابگاه ساختند، طی ۴ سال گذشته ۳۲ هزار و ۹۶۰ مترمربع فضای خوابگاهی برای دانشگاه های تهران با ظرفیت ۳ هزار و ۴۸۰ نفر ساخته اند.

همچنین ۳۴ هزار و ۴۰ مترمربع فضای خوابگاهی در شهرستان ها با ظرفیت ۳ هزار و ۷۹۵ نفر ساخته اند و بیش از ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال وجه نقد به دانشگاه های کشور اهدا کرده اند.

منبع : روزنامه کارگزاران

http://vista.ir/?view=article&id=251130

vista.ir
Online Classified Service

با نیت الهی در جلسه آزمون حاضر شوید

ما می خواهیم با ارایه نکته هایی چند، شما را برای موفقیت در این آزمون یاری کنیم، پس با ما همراه باشید.

www.takbook.com

www.takbook.com

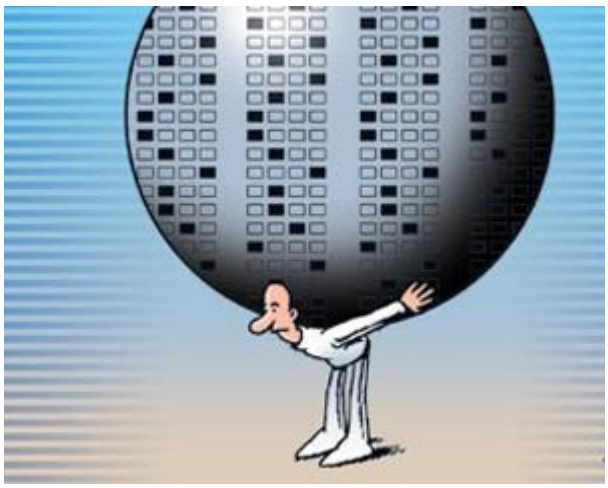

● شب قبل از آزمون

به عقیده روان شناسان، اساسی ترین عامل موفقیت در کنکور آرامش است.

تکنیکهایی برای کاهش اضطراب در جلسه آزمون وجود دارد که عبارتند از:

▪ شب قبل از آزمون با خدا راز و نیاز نمایید و با توجه و اعتماد به پشتیبانی خداوند، کارتان را به خدا واگذار کنید و با نیت الهی و وضو از خانه خارج شوید.

▪ سعی کنید شب قبل از آزمون راحت بخوابید؛ زیرا بی خوابی و خستگی جسمی موجب تشدید اضطراب می شوند.

▪ به هیچ کس قول قبولی حتمی در آزمون را ندهید؛ زیرا این قولها شما را در تنگنا قرار می دهد و این پرسش آزاردهنده در جلسه آزمون به شما هجوم می آورد که اگر قبول نشوم چکار کنم؟ و همین عامل، شما را دچار اضطراب کرده و موجب می شود که نتوانید به خوبی به سؤالات پاسخ دهید.

▪ قبل از حرکت برای شرکت در آزمون به مدت چند دقیقه تمرین ریلکسیشن یا آرامش عضلانی را انجام دهید. به این ترتیب که در حالت نشسته یا درازکش سعی نمایید به طور آهسته، عمیق و منظم نفس بکشید. سپس حدود ۵ ثانیه نفس را در سینه نگه دارید و به آرامی هوا را بیرون بدهید و سعی کنید با هر نفسی که می کشید، خود را آرام تر احساس کنید.

حالا خود را کاملاً رها کنید و به آرامی تمام بدنتان را شل کنید، از ابروهایتان و پلکهایتان تا نوك انگشتان پایتان و به طور آرام و منظم نفس بکشید، با این تمرین خواهید دید که مقدار زیادی از تنشهایتان کاسته خواهد شد.

دکتر قاسم انصاری رنانی، استاد مدیریت رفتار سازمانی و بهره وری در دانشگاه علامه طباطبایی تهران نیز در این زمینه می گوید: من به بچه ها توصیه می کنم که روز پیش از امتحان کنکور استراحت کنند، ولی در عین حال من نظر گروهی را که معتقدند روز قبل از امتحان نباید درس خواند، قبول ندارم.

به نظر من افراد در روز و شب آخر ضمن اینکه استراحت می کنند نباید روال عادی درس خواندنشان را ترك کنند، استراحت در روز آخر از خواندن مهمتر است، ولی باید خواندن را هم کنار نگذارند و نکته های کوتاه و فرمولهایی را که در طول این مدت یادداشت کرده اند، مرور نمایند؛ چون با این کار مثل این است که ذهنشان را برای رویارویی با آزمون کنکور آماده می کنند.

وی تأکید می کند: داوطلبان باید حتماً روز قبل از کنکور حوزه امتحانی خود را مشخص کنند؛ زیرا این کار کمك می کند که انرژی ذهنی و جسمی آنان در روز امتحان صرف جستجو برای یافتن محل آزمون نشود، همچنین تمام لوازم مورد نیاز مانند مداد، پاك کن، تراش و... را روز قبل از آزمون آماده کنند و سعی نمایند حتماً زودتر در محل جلسه حاضر شوند.این استاد دانشگاه اضافه می کند: دیر رسیدن به جلسه آزمون مقدار زیادی از انرژی را کاهش می دهد و ممکن است به دلیل فشار روحی دقایق اولیه امتحان به انسجام فکری نرسند و وقت زیادی از آنان به هدر برود.

وی خاطرنشان می کند: بهتر است شب قبل از آزمون غذای ساده ای را میل نمایند و صبح زود از خواب برخیزند و ابتدا حمام کنند و هنگام صبحانه حتماً آبمیوه بنوشند و از خوردن شیر پرهیز نمایند.

● تکنیکهای تست زدن

شاید اولین لحظات شروع آزمون سخت ترین و اضطراب آورترین لحظات آن باشد، اما با یك مدیریت صحیح می توان بر این اضطراب غلبه کرد.

سعید محبی، کارشناس مسایل آموزشی با اشاره به اینکه بسیاری از افراد در ابتدای جلسه آزمون دچار دلشوره می شوند، می گوید: توصیه من به داوطلبان این است که لحظات قبل از شروع آزمون را به ذکر خداوند و خواندن دعاهای کوتاه بپردازند و به محض گرفتن دفترچه آزمون به خود تلقین کنند که خدا با آنان است و به نحو شایسته از عهده این امتحان بر خواهند آمد.

وی درباره شیوه پاسخ دادن به سؤالات اظهار می دارد: داوطلبان باید اولاً هنگام تحویل گرفتن دفترچه آزمون به تمام سؤالات توجه نکنند؛ زیرا این کار، آنان را دچار اضطراب می کند.

دوم اینکه با توجه به زمان آزمون، از یك سو از عجله بیش از حد بپرهیزند و از سوی دیگر وقت زیادی را صرف سؤالی نکنند که توان پاسخگویی به آن را ندارند، بلکه باید این سؤالات را علامت زده و به سراغ سؤالات بعدی بروند و در پایان در صورت اضافه آوردن زمان روی این سؤالات فکر کنند؛

www.takbook.com

www.takbook.com

زیرا در این صورت علاوه بر بالا رفتن اعتماد داوطلب به خاطر پاسخگویی به بیشتر سؤالات، فکرش بهتر کار می کند و می تواند روی سؤالاتی که پاسخ نداده، تمرکز بیشتری داشته باشد و چه بسا به بسیاری از آنها پاسخ دهد.

وی اضافه می کند: داوطلبان بهتر است سؤالات را از دروسی که در آنها مهارت بیشتری دارند، آغاز کنند و هیچ درسی را کنار نگذارند و همچنین تستهایی را که بین سه گزینه مشکوك هستند، با علامت منفی مشخص کرده و از آنها رد شوند، اما اگر بین دو گزینه احتمال صحیح بودن را می دهند و می دانند که یکی از آنها درست است، حتماً یکی را پاسخ بدهند.

این کارشناس مسایل آموزشی تأکید می کند: از آنجا که معمولاً اولین پاسخی که به ذهن داوطلبان می رسد، پاسخ صحیح است، من به داوطلبان توصیه می کنم که سؤالاتی را که در دفعه اول با اطمینان پاسخ داده اند، دیگر آنها را در دفعه های بعد نخوانند.

داوطلبان گرامی! شما تلاش خود را کرده اید، پس با آرامش خاطر و توکل بر خداوند با رعایت نکاتی که ذکر شد، در جلسه آزمون شرکت کنید و به یاد داشته باشید که خدا بهترین پشتیبان شماست. ما هم برای موفقیت شما دعا می کنیم.

منبع : روزنامه قدس

http://vista.ir/?view=article&id=264216

vista.ir
Online Classified Service

بازار در دانشگاه

در قرن نوزدهم بود که دانشگاه ها، هم به عنوان نهادهایی برای تربیت نیروی متخصص فنی که از عوامل مهم توسعه صنعتی محسوب می شدند و هم نیروهایی که از عهده فهم پیچیدگی های دیوانسالاری دولت ـ ملت ها برآیند، اهمیت مضاعفی یافتند. از همین روست شاید که بنیان اغلب دانشگاه های امروز دنیا در نیمه دوم قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم گذاشته شده است.

دانشگاه های بر جای مانده پیش از این موعد، تعداد زیادی نیستند. نکته قابل توجه در طول همه این سال ها این است که دانشگاه ها همواره به عنوان مراکزی تلقی می شدند که اگرچه در توسعه اقتصادی کشورها بسیار مؤثر بودند، اما به آنها به چشم بنگاه هایی اقتصادی نگریسته نمی شد. دانشگاه نهادی بود که نمی بایست با سازوکارهای سوداگرانه بازار با آنها معامله می شد و درواقع نیز این معامله با دانشگاه نمی شد.

با وجود تأمین بودجه بیشتر دانشگاه ها از سوی حکومت ها، دانشگاه ها هرگز زیر مجموعه رسمی دولت ها محسوب نمی شدند و سازوکارهای نظارتی- مانند سازمان های دیگر- بر آن اعمال نمی شد و دانشگاه ها استقلال نسبی ای در مدیریت خود داشتند. سازوکارهای استخدامی دانشگاه ها کاملا با دولت متفاوت بود و اساتید، کارمندان دولت محسوب نمی شدند؛ به استثنای آلمان که کارمندان و اساتید دانشگاه ها هم مستخدم رسمی دولت محسوب می شوند. این استقلال، به دانشگاه ها مجال آن می داد که در فضایی به دور از سیاستگذاری ها و امر و نهی های دولتی در موضوعاتی که اولویت آن را خود دانشگاهی ها تعیین می کردند، فعالیت کنند و به پژوهش و تحقیق و تدریس فارغ دلانه مشغول

www.takbook.com

www.takbook.com

باشند.

دانشگاه های سنتی پژوهش محور که عمدتاً دارای بودجه های سنگین دولتی هستند و از گذشته به دلیل همین استقلال مالی، چندان نیازی به در نظر گرفتن نیازهای بازار و صنعت در فعالیت های پژوهشی خود نداشتند، اکنون زیر فشار فزاینده برای افزایش کارایی و درآمد و کاهش بودجه، تمایل به انجام تحقیقات کاربردی پیدا کرده اند. چنان که هم اکنون در مطالعات آموزش عالی اصطلاحی به نام پژوهش های نوع دوم برای نامیدن این جریان پژوهشی به کار می رود. پژوهش های نوع دوم را دست کم واجد پنج خصوصیت دانسته اند:

▪نخست: این پژوهش ها کاملا در مقام کاربرد انجام می گیرند و با فرایند تولید دانش محض در گذشته به تمامی متفاوت اند.

▪دوم: این پژوهش ها فرا رشته ای Transdisciplinaryاند، یعنی از طیف وسیعی از دیگاه های نظری و روش شناسی های عملی برای حل مشکلات خود استفاده می کنند .دقت کنید که منظور ما، میان رشته ای بودن interdisciplinary یا چند رشته ای بودن multidisciplinary نیست (۱).

▪سوم: معرفت نوع دوم در جایگاه های متنوع تری از تولید علم، ایجاد می شود؛ در مقایسه با نوع اول که عموماً و شاید انحصاراً در دانشگاه ها تولید می شد. افزایش ارتباطات الکترونیکی و دیگر ابزارهای انتقال اطلاعات و دانش، سلسله مراتب های پیشین را از بین برده و به سازمان های علمی بیشتری اجازه دخالت در تولید معرفت را داده است.

▪چهارم: معرفت نوع دوم کاملاً انعکاسی reflexive است. فرایند تحقیقْ دیگر، صرفا تحقیق عینی دیگران نیست، بلکه تبدیل به فرایند رفت و برگشتی

گفت وگویی dialogic و مکالمه ای بین بازیگران تحقیق و متعلق تحقیق شده است.

▪پنجم: در نوع دوم، صورت های نوینی از کنترل کیفیت به وجود آمده است. زیرا اولاً و از سویی، بزرگان علوم مانند سابق قابل تشخیص نیستند زیرا مانند گذشته رشته های کاملاً منفك شده و سلسله مراتب و نظم و قاعده همه گیری وجود ندارد. و از دیگر سو، اشکال تحویل گرایانه کنترل کیفیت با ویژگی های جدید علمی سازگار نیستند و... .از مهم ترین تأثیرات این نوع معرفت، تولیدِ به لحاظ اجتماعی توزیع شده معرفت است. مهمتر از آن و بلکه اساسی ترین تغییر پارادایم در آموزش عالی، بازار زدگی یا بازاری شدن (تجاری شدن) آموزش عالی است(۲).

با حاکم شدن قواعد بازار بر آموزش عالی، بسیاری از ارزش های پیشین علمی که حاکمیت آنها بر عرصه علم، پیشتر حاصل استقلال نهاد آموزش از بازار بود، دستخوش دگرگونی های عمیقی خواهد شد. یکی از تاثیرات عاجل این تغییر، کاهش توجه به علوم انسانی در موسسات آموزش عالی خصوصی است که نتیجه دیربازده بودن سرمایه گذاری ها در این علوم است. ضمن اینکه طالبانِ آموزش عالی خصوصی به آموزش عالی به چشم نوعی سرمایه گذاری می نگرند تا فعالیتی ارزشی؛ مسئله کاهش توجه به علوم انسانی درصورت حاکم شدن استعاره بازار در آموزش عالی، امروز یکی از دغدغه های اساسی سیاستگذاران آموزشی کشورهای توسعه یافته است(۳).

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=236243

vista.ir
Online Classified Service

بازنگری در نظام آموزشی تقویت جریان فرهنگی بررسی عملکرد سه دهه مدیریت فرهنگی در جامعه و دانشگاه

هدف از انقلاب فرهنگی در دوم اردیبهشت ۱۳۵۹ علاوه بر تسویه دانشگاه ها از عناصر وابسته به استعمارگران و ابرقدرت ها (به طور کلی عناصر ضد

www.takbook.com

www.takbook.com

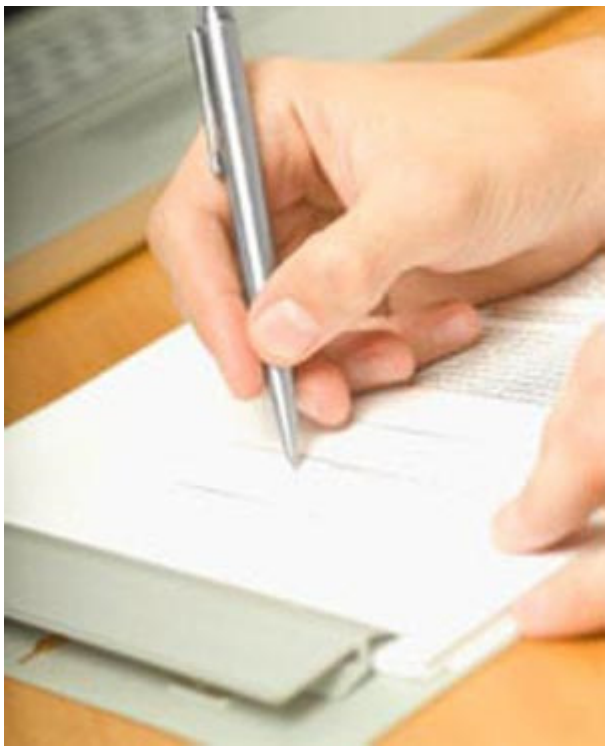

انقلاب) تجدید نظر در نظام آموزشی و گنجاندن دروس خاصی در برنامه دانشکده ها بود. به این منظور که تحول ساختاری نظام آموزشی متناسب با نیازهای کشور و تامین استقلال سیاسی و اقتصادی جمهوری اسلامی ایران باشد و کشور را از وابستگی فرهنگی و دیگر وابستگی ها نجات دهد. ضمناً دروس خاصی به برنامه آموزشی دانشگاه ها اضافه شود تا دانشجویان با اهداف انقلاب و معارف و دیدگاه های اسلام آشنایی پیدا کنند.

امروز پس از سه دهه تلاش مدیران فرهنگی و با استناد به گام های برداشته شده توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی چنانچه بخواهیم با دیدی منصفانه دستاوردها را ارزیابی کنیم، باید گفت؛ در موارد بی شماری موفق بوده و در بسیاری موارد موفقیت ها نسبی بوده است.

اما آن چه که روشن است این نهاد همچنان ضمانتی برای بقا و تداوم انقلاب اسلامی و همچنین عامل نیرومندی برای گسترش فرهنگ انقلاب به شمار می آید.

در حال حاضر نقدهای متفاوتی بر عملکرد این نهاد وارد می کنند. رهبر انقلاب در دیدار با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۲۵ آذر ۱۳۸۵ فرمودند:«الان باید نقشه مهندسی فرهنگی کشور روی میز آماده باشد و باید روی آن بحث شده باشد. کار شده باشد، تصمیم گیری شده باشد و نقشه کلان با راهکارها - نه فقط چیزهایی که صرفاً آرزو و آمال است- کاملاً کشیده شده و مشخص شده باشد. این حرف اصلی ماست به شما دوستان.»

برای رسیدن به این نقشه سه حلقه وجود دارد: حلقه اول، نیازها و اهدافی است که می خواهیم به آن برسیم. حلقه دوم، باید تخمین زده شود که پتانسیل توانایی ها و امکانات ما چه قدر است؟

حلقه سوم، مهندسی فرهنگی است. وقتی آگاه شدیم که چه می خواهیم و چه امکاناتی داریم، آن وقت نقشه می کشیم و می سازیم.

ضعف اصلی در این جاست که هر یک از مدیران به سلیقه خود اهداف را تعیین کرده، امکانات را تخمین زده و می خواهند به بهانه این که ما می دانیم و انجام می دهیم، بدون نقشه و هماهنگی فرهنگ سازی کنند.

- پیشنهاداتی به تدوین گران کتب دانشگاهی

انقلاب اسلامی ما در اصل انقلاب فرهنگی بوده است. در انقلاب اسلامی هدف تنها رسیدن به چیزهایی نیست که از نظر غربی ها تمدن و تکنولوژی محسوب می شود، بلکه حتی فراتر از آن هدف، رسیدن به انسان کامل و متعهد است. انسان های متعهد، جامعه دین مدار و اسلامی را می سازند.

اغلب کارشناسان بر این باورند که تحول فرهنگی در صورتی تحقق خواهد یافت که نظام آموزشی جدید به وجود آید تا بتواند هدف و کارکردهای جدید را مشروعیت ببخشد.

بومی کردن علوم، پیوند بین مباحث تخصصی و معرفتی، تحول در محتوای کتب دانشگاهی از جمله مهمترین تحولات نظام آموزشی در دانشگاه ها محسوب می شود که باید توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی به طور جدی و سریع پیگیری شود.

«سرو ناز حر» ۲۰ ساله دانشجوی رشته اقتصاد نظری با اشاره به محتوای برخی از دروس عمومی در دانشگاه ها می گوید:«۲۱ واحد عمومی برای هر رشته گذاشته اند، اما شکل تدریس این دروس مناسب نیست.»

وی ادامه می دهد که مباحث در کتب معارف اسلامی دانشگاه عیناً همان مباحثی است که در کتاب های معارف اسلامی دوره راهنمایی مطرح شده است. در دانشگاه هنوز هم از اصول دین بحث می شود.

این دانشجو گله مندانه می گوید:«آرزویم این است که با تدوین گران کتاب های معارف دانشگاه صحبت کنم. از آن ها بپرسم پس چه موقع قصد دارید به کاربردی کردن علوم معرفتی بپردازید؟»

وی ادامه می دهد:«این کتاب ها گاه پتانسیل ضد تبلیغ دارند.»

www.takbook.com

www.takbook.com

این دانشجوی رشته اقتصاد توضیح می دهد:«در رشته ما که یک رشته تخصصی است به جای طرح مباحث اقتصاد اسلامی اغلب استادان منابع وارداتی در علم اقتصاد را به دانشجویان معرفی می کنند. آن دسته استادانی هم که مباحث اقتصاد اسلامی را مثل بحث انفاق مطرح کرده اند، نظریه هایشان جدی گرفته نمی شود و اندک اندک کنار گذاشته می شوند.

یکی از استادان که دکترای فلسفه و ریاضی را با هم داشت، از همان ابتدای ترم رو به بچه ها گفت: کتاب هایتان را کنار بگذارید و به بحث های مطرح در کلاس گوش دهید.

دست آخر هر چند که محتوای کلاس مان پربار بود، ولی باز به دلیل سیستم دست و پاگیر نمره گرفتن مجبور شدیم همان کتاب را خوانده و امتحان دهیم.»

- به لایه های عمیق تری از علم رجوع کنیم

علیرضا پیروزمند عضو هیئت علمی دفتر فرهنگستان علوم اسلامی قم و کارشناس فرهنگی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به مهمترین دستاوردهای شورای عالی انقلاب فرهنگی اشاره کرده و توضیح می دهد:«همان طور که می دانید مسئول اصلی عزل و نصب روسای دانشگاه ها شورای عالی انقلاب فرهنگی است. در حال حاضر مدیران دانشگاهی عمدتاً افرادی متعهد به اسلام و رهبری هستند. یکی دیگر از دستاوردها تاسیس شورای فرهنگ عمومی در کل کشور و در هر استان است. این مجموعه افراد فرهنگی و صاحب نظر را در کل کشور پوشش می دهد. ایشان مسایل مربوط به فرهنگ عمومی نظیر الگوهای رفتاری، وضعیت سینما و نشر را مورد توجه قرار می دهند. تشکیل فرهنگستان های مختلف و بهره گیری از افراد اندیشمند و متخصص یکی دیگر از دستاوردهاست.»

پیروزمند با نگاهی به محتوای کتب دانشگاهی می گوید:«در حال حاضر باید بیش از همه تحول فرهنگی را در محتوای کتب دانشگاهی مورد توجه قرار دهیم. باید تقویت زیرساختارهای علمی برای تحول علمی در کشور مدنظر قرار گیرد.

ما زمان قابل توجهی را پشت سر گذاشته ایم، ولی متناسب با زمان شاهد تحول در نظام آموزشی و محتوای کتب نبوده ایم، چرا که در پاره ای موارد از مسیر درست حرکت نکرده ایم، نهایتاً سعی کرده ایم با نگاهی سطحی روبنای علوم را ترمیم و دست کاری کنیم.»

وی ادامه می دهد:«برای تحول به لایه های عمیق تری رجوع کنیم. اگر حرکت هایی هم اتفاق افتاده مقطعی و موردی بوده است. باید به طبقه بندی جدیدی در علوم دست پیدا کنیم. در نظام آموزشی ما علوم ابزاری تعیین کننده شده اند، چون در غرب این چنین بوده، تحت تاثیر حرکت وارداتی اولویت بندی فعلی در نظام آموزشی همین گونه است.

باید به علوم معرفتی توجه بیشتری داشته باشیم تا علوم تخصصی در خدمت بشر و انسان سازی قرار گیرند. درست است که ما در علوم انسانی پیشرفت هایی داشته ایم، ولی نتوانسته ایم بین معارف انسانی و اسلامی و دروس تخصصی پیوندی برقرار کنیم.»

فضای مطلوب نتیجه مناسب ایجاد می کند

فاطمه باقری ۲۲ ساله دانشجوی رشته مدیریت بازرگانی می گوید:«بین مطالبی که در دانشگاه می خوانیم و آن چه در جامعه اجرا می شود، تضاد آشکاری وجود دارد. از طرف دیگر برخی از استادان با تخصص بالا هنوز مباحث اسلامی را مورد توجه قرار نمی دهند.

مثلاً یکی از این استادان مبحث بانکداری اسلامی را برای امتحان حذف کرد! چون به این بحث رغبتی نداشت.

برخی دیگر نیز در مقایسه با جوامع دیگر کمتر به جامعه اسلامی ما می پردازند و با این مقایسه جامعه خودی را زیر سوال می برند. نگاه آنها نقد منصفانه نیست.»

منا السادات خضرایی غضنفری دانشجوی رشته راهنمایی و مشاوره نیزبر این باور است که شیوه طرح مباحث معرفتی در دانشگاه از شوق انگیزی لازم برخوردار نیست. وی یکی از استادان خود را که برعکس شیوه ای جذاب در بیان مباحث دارد، معرفی کرده و می گوید: «وی با چنان ظرافتی و جوان پسندانه مباحث را مطرح می کنند که هیچ کس در برابر صحبتهایشان موضع نمی گیرد و همیشه به صورت نامحسوس به تبلیغ باورها ومعارف دینی می پردازد. ما در اغلب برنامه های فرهنگی مان یک سری از مسائل را دائما تکرار می کنیم، اما در این تکرار به عمق مباحث نمی پردازیم. من تاقبل از این که به دانشگاه بیایم نمی فهمیدم که چرا یک عده جوان این چنین بر سرمزار شهدا اشک می ریزند؟ و یا چرا یک دانشجو این قدر به شهید همت احترام می گذاردکه پوسترش را به دیوار اتاقش یا دیوار خوابگاه می زند؟ پس از ورود به دانشگاه، به واسطه دوستی با یکی از بچه های دفتر فرهنگ جذب حرکت های اسلامی وخودجوش شدم.

درباره شهید همت چندین و چند کتاب خواندم و غیرمستقیم به لایه های درونی زندگی شهدا رسیدم.

وی ادامه می دهد: «جوانان ما پاکند و هنوز به ریشه متصل، اما گاهی آگاهی ندارند. حرکت های فرهنگی را در دانشگاه باید به گونه ای طراحی

www.takbook.com

www.takbook.com

کرد که فضای مناسب رشد ایجاد شود و آن وقت بدون تکرار مباحث سطحی و به صورت نامحسوس جوانان آگاهی کسب می کنند.»

● هوشیاریم پس موفقیم

حجت الاسلام حسن علی اکبری استاد دانشگاه امام حسین(ع) پیرامون چالش های فرهنگی جامعه ما توضیح می دهد: «جامعه ما تحت تاثیر سه جریان فرهنگی قرار دارد. جریان باستانی فرهنگ، جریان غرب گرایی و جریان اسلامی که پس از انقلاب شکل گرفته است.

متاسفانه هنوز از تاثیرات جریان غربی پیش از انقلاب به دلیل رسوخ زیادی که در لایه های مختلف زندگی مردم پیدا کرده بود و امروز نیز ازطریق وسایل ارتباطی جدید ورود دارد، رنج می بریم. با این حال در زمینه اصول انقلاب اسلامی و اصل مردم سالاری دینی تولیدات فرهنگی خوبی داشته ایم و حرف های نویی ارائه داده ایم. ملت ایران در حال حاضر خودباوری، اعتماد و اقتدار ملی شایسته ای دارد. ما توانسته ایم هویت ملی را متحول کنیم و به ملتی ذلت ناپذیر که در برابر ابرقدرت ها سر تسلیم فرود نمی آوریم، تبدیل شویم. درکنار این تحول باید نظام های مختلف خود را اسلامی کنیم. نظام هایی چون تعلیم و تربیت، آموزش، اخلاق و... ولی متاسفانه کاری در شأن انقلاب صورت نگرفته است. در حقیقت سرعت و شتاب لازم را نداشته ایم.»

وی ادامه می دهد: «البته حرکت های خوبی شروع شده است. الان اجرای چند برنامه اساسی در دستور کارهای فرهنگی قرار دارد. اصل تولید، علم و نهضت نرم افزاری، ساماندهی، سازماندهی و هماهنگی دستگاهها و نهادهای فرهنگی به گونه ای که موازی کاری نداشته باشند، مهندسی فرهنگی به این مفهوم که نظم و انسجام در مجموعه فرهنگی ایجاد شود، یعنی آینده نگری فرهنگی ازطریق رصد فرهنگی داشته باشیم.»

علی اکبری تاکید می کند موفقیت این برنامه ها در کوتاه مدت نسبی خواهدبود، ولی همین که این هوشیاری برای تحول ایجادشده، خودش نوعی موفقیت است.

● مسئولان پاسخ دهند

سؤال اصلی در ارتباط با کتب علوم انسانی و مباحثی چون روانشناسی، جامعه شناسی، علم مدیریت، حقوق،دروس تربیتی این است که چه مقدار از مباحث مطرح شده با آن مبانی که به آن اعتقاد داریم سازگاری دارند؟ حتی چه قدر با فرهنگ بومی ما سازگار است؟ بسیاری از مباحث جامعه شناسی و روانشناسی مربوط به جوامع غربی است و با مسائل مطرح در جامعه ایرانی سنخیتی ندارد. دراین سؤال حتی اگر فاکتور رویکرد اسلامی را کنار بگذاریم باید مطرح شود که برای بومی کردن محتوای علوم چه کرده ایم؟ این مباحث چون سرفصل است، پس تدریس می شوند. حتی بسیاری از استادان متخصص هم به این نقص بزرگ واقفند و همواره این ضعف را عنوان کرده اند.

چند درصد از پژوهش های دانشگاهی ما با آن چه در جامعه می گذرد سنخیت دارد و نهایتا برای همگان کاربرد خواهد داشت؟

هدف از اسلامی کردن دروس چیزی فراتر از ایجاد ظاهر اسلامی در کلاس درس است. ما انتظار داریم محتوای کتاب به گونه ای باشد که ذهن دانشجو مهندسی فرهنگی شود و فکر اسلامی به جای همه افکار وارداتی بنشیند.

چندین سال قبل برای دروس دانشگاهی سرفصل هایی انتخاب شده و دست نخورده باقی مانده است. آیا نباید در جریان علم که یک جریان پوینده است هرساله سرفصل های جدید، دقیق تر و به روزتری مدنظر قرار گیرد!

انقلاب ما یک نمونه کامل انقلاب فرهنگی بود. در زمانی که خیلی از اندیشمندان، نقش دین را در جامعه کمرنگ تلقی می کردند، این تحول عظیم رخ داد. انقلاب فرهنگی هنوز هم درجریان است و این انقلاب باید مستمر و مداوم دنبال شود، چرا که اصولا هدف نهایی انقلاب فرهنگی اسلامی ایجاد تحول مطلوب نه تنها درسطح کشور بلکه در سطح دنیاست. دراین تحول سه هدف مدنظر بوده است:

مرحله اول) تحول درنظام سیاسی کشور، این تحول درسال ۱۳۵۷ اتفاق افتاد و به جای نظام سیاسی کهنه و ارتجاعی گذشته، نظام جمهوری اسلامی شکل گرفت.

مرحله دوم) دراین نظام سیاسی انسان ها و مدیران متعهد و متدین مستقر شوند و دولت اسلامی تشکیل شود. حضرت امام (ره) دراین مرحله نخستین تلاش و توجه شان را به تحول در مراکز دانشگاهی معطوف کردند و در دوم اردیبهشت ۵۹ حکمی مبنی بر تشکیل ستادی برای انقلاب و تحول این مراکز صادر کردند.

مرحله سوم) موضوع تحول در سایر نظام ها و ساختارها از جمله تحول در دستگاههای فرهنگی و حتی در نظام های اقتصادی است، لذا در دوره سوم شورای عالی انقلاب فرهنگی که شروع آن از سال ۸۱ است، مقام معظم رهبری مأموریت مهندسی فرهنگی کشور را به عهده این شورا قرار دادند.

www.takbook.com

www.takbook.com

بی تردید انجام این مأموریت، نوسازی، بازسازی، انسجام و همسویی همه دستگاه های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آهنگ حرکت به سوی چشم انداز ۲۰ ساله را شتاب می بخشد.

براساس طرح ساماندهی امور فرهنگی جامعه به سه حوزه کلی اجتماع، سیاست و اقتصاد تقسیم شده است. از سوی دیگر به جهت آن که در جوامع دینی، تفکر بنیادین انسان ها نسبت به هستی و هدفمندبودن اندیشه ها، تمایلات و رفتارها مدنظر است، لذا دین و مذهب در این جوامع در بسیاری از روابط اجتماعی حضوری فعال دارد، به این ترتیب فرهنگ دینی به عنوان فرهنگ حاکم بر تمامی حوزه های فرهنگی جامعه معنی پیدا می کند. از این روی می توان حوزه ها را به چهار حوزه اصلی فرهنگ دینی، فرهنگ اجتماعی، فرهنگ سیاسی و فرهنگ اقتصادی تقسیم کرده و مدل مفهومی ارائه داد.

در این تقسیم بندی همان گونه که اشاره شد فرهنگ دینی به عنوان مهمترین حوزه انتخاب شده است. پس از آن به دلیل کمبودهای موجود، فرهنگ اقتصادی جای می گیرد و دو حوزه فرهنگ سیاسی و فرهنگ اجتماعی جایگاه های بعدی را دارند.

برای حوزه فرهنگ دینی سه معیار اعتقادات، باورها، ارزش ونگرش ها و ظواهر و رفتار درنظر گرفته می شود.

برای حوزه اقتصادی سه معیار سلامتی و رفاه، کار و تلاش و درستکاری و قناعت اهمیت دارد. برای حوزه سیاست سه معیار عدالت، امنیت و آزادی مطرح است.

نهایتا برای حوزه اجتماعی سه معیار ارزش های اجتماعی، رفتار اجتماعی و هویت جمعی مدنظر است. در بحث تاثیرگذاری دستگاه های دولتی بر فرهنگ عمومی جامعه تاثیر ۳۸ دستگاه بر فرهنگ شناسایی و این نتایج حاصل شده است: سازمان صدا و سیما سهم بسیار زیاد، دانشگاهها و وزارت آموزش و پرورش سهم زیاد، نیروی مقاومت بسیج، حوزه علمیه قم، نیروی انتظامی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان سهم متوسط، مجلس شورای اسلامی، شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان مدیریت وبرنامه ریزی کشور سهم کم و مابقی دستگاه ها سهم ناچیز را به خود اختصاص داده اند.

شناسایی سهم هریک از دستگاه ها در حوزه های مختلف فرهنگ این امکان رامی دهد که این دستگاه ها خود به تنهایی تشکیل دهنده شوراهای تخصصی در بخش های مربوط به حوزه های چهارگانه فرهنگ باشند. ازسوی دیگر می توان دستگاه های دولتی غیرفرهنگی را که دارای تاثیر زیادی بر فرهنگ هستند به کار گرفت و طی جلسات هم اندیشی با کارشناسان و خبرگان، چگونگی تاثیرگذاری این سازمان ها را بر فرهنگ عمومی ارزیابی کرده و به سمت اهداف متعالی نظام هدایت کنیم.

- تلاش بیشتر برای دستاوردهای برتر

نزدیک به سه دهه از عمر مدیریت و تلاش های فرهنگی می گذرد. بدون تردید در بسیاری از حوزه های منشعب به فرهنگ بخشی از این تلاش ها نتایجی نیز به همراه داشته است. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری توضیح می دهد: «برنامه ریزی های مختلف در عرصه فرهنگ کشور باید هماهنگی داشته باشند. ما باید در همه عرصه های فرهنگی به گونه ای سنجیده عمل کنیم که نتیجه همه فعالیت ها تقویت آرمان ها و ارزش های مقبول جامعه و پیش بردن کاروان ملی کشور یک قدم به جلو باشد.»

وی ادامه می دهد: «بنا داریم تا در سی سالگی انقلاب که برای ما یک نشانه است دین حوزه فرهنگ را به انقلاب ادا کنیم. به همین منظور فراخوانی از تمامی اصحاب فرهنگ و هنر داشته ایم که بیایند و نسبت انقلاب را با مقوله فرهنگ مشخص کنند. به نظر می رسد در حوزه های رمان، شعر، موسیقی و سینما می توانیم این نسبت را به خوبی برقرار کنیم. هم اینک آثار ماندگاری در این عرصه نداریم.»

- مسئله الگوسازی را جدی بگیریم

یک دانشجو که خود را فرهمندی معرفی می کند پیرامون چالش های موجود در حوزه های چهارگانه فرهنگ این گونه توضیح می دهد: «الان ما باید به مرحله الگوسازی رسیده باشیم. باید برای دختر جوان، پسر جوان، مدیران و استادان الگو ارائه شده داشته باشیم. از کدام پروژه فرهنگی می توانیم اسم ببریم که پروژه بسیار موفقی بوده و می توان آن را به عنوان الگوی مدیریت فرهنگی معرفی کرد؟ سهم ما در حوزه فرهنگ نباید اندک تلقی شود. انقلاب اسلامی برای دنیا حرف های تازه ای دارد، فرهنگ اسلامی ما برای دنیا حرف دارد. چرا سهم خود را کوچک فرض می کنیم؟»

دانشجوی دیگری در تکمیل صحبت های دوستش می گوید: «برای صدور انقلاب در شرایط فعلی همچنان باید تلاش کرد. درست است که ما سالی لااقل چند فیلم استثنایی و فوق العاده نمی توانیم بسازیم، یا رمان جهانی برای دفاع مقدس نداریم، اما این بدان معنا نیست که پتانسیل انجام کارهای بزرگ را به هیچ وجه نخواهیم داشت.

www.takbook.com

www.takbook.com

آقایان مسئول زمینه سازی کنند. مدیران فرهنگی تحولی بیافرینند. من گاهی حس می کنم آقایان مدیر فرهنگی هم نیاز به الگو و رسیدن به تعاریف مشکل دارند.»

● توقعات گسترده تر شده است

مهدی ناظمی اردکانی یکی از طراحان فرهنگی در شورای عالی انقلاب فرهنگی می گوید: «تهیه نقشه مهندسی فرهنگی کشور، تهیه نقشه جامع علمی کشور و اجرایی کردن نهضت نرم افزاری، هماهنگی دستگاه های فرهنگی از جمله مواردی است که مقام معظم رهبری بر آن تاکید دارند. مسلما اگر این وظایف به خوبی انجام نشود زمینه های لازم برای تحقق چشم انداز به خوبی فراهم نمی گردد، زیرا چشم انداز کشور نقشه هدف است و برای رسیدن به این هدف نقشه راهی لازم است. نقشه راه رسیدن به چشم انداز همان نقشه مهندسی فرهنگی کشور است. در نقشه مهندسی کشور باید مشخص شود که در ساز و کارهای موجود مدیریتی کشور و در مهندسی سازمان های موجود کشور باید چه تحولی صورت پذیرد تا این مجموعه دستگاه ها زمینه و بستر رسیدن به چشم انداز باشند؟»

وی ادامه می دهد: «خیلی از این سازمان ها، ساختارها، نظام ها مبتنی بر فلسفه و نگرش و ارزش های فرهنگ اسلامی طراحی و مهندسی نشده اند، لذا باید نسبت به طراحی مجدد آنها براساس فرهنگ اسلامی اقدام شود. خواسته مقام معظم رهبری از شورا این است که برای همه طرح های ملی پیوست فرهنگی تهیه و تصویب کنند. این نشان می دهد که وظایف و مسئولیت شورا بسی گسترده تر شده و انتظارات و توقعات بالایی شکل گرفته است با تلاش بیشتر و کامل تر نارسایی ها و ضعف های موجودی که در حوزه های علمی، آموزشی، فرهنگی و حتی اقتصادی وجود دارد و در شان فرهنگ اصیل اسلامی و انقلابی نیست و نباید دامان جامعه اسلامی به این گونه ضعف ها و آسیب ها آلوده باشد، حذف شود.»

● موازی کاری در امور فرهنگی دانشگاه ها

حمید سعادت عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی با اشاره به موانع موجود در مدیریت فرهنگی جامعه می گوید: «امور فرهنگی در دانشگاه ها موازی انجام می شود که بعضاً مقابل هم و سیاسی می شوند. گروه ها سعی می کنند کار یکدیگر را خنثی کنند که البته دانشگاه جای این امور نیست. مدیریت دانشگاه باید جامع نگر باشد و همه نهادهای فرهنگی که به نوعی در کار فرهنگی هستند را ساماندهی کند. نهادها، تشکل های دانشجویی و مدیریت فرهنگی دانشگاه ها باید مسائل فرهنگی را با محوریت نهاد دانشگاه پیگیری کنند و خارج از هرگونه تعصبی کارها را به پیش ببرند.»

وی می افزاید: «وضعیت فرهنگی دانشگاه جدا از وضعیت فرهنگی جامعه نیست و دانشگاه ها باید خارج از نحله های فکری و سیاسی به عنوان یک الگو برای جامعه مطرح باشند، بحث های تحقیقاتی در خصوص فرهنگ و چالش های آن را به پیش ببرند و برون رفت از آنها را به عنوان یک الگو برای جامعه ارائه دهند.»

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی با بیان این که بین مجلس و شورای عالی انقلاب فرهنگی میثاق وجود دارد، می گوید: «بین شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی تعامل خوبی وجود دارد و مصوبات در یک راستا است. شورای عالی انقلاب فرهنگی نقش سیاستگذاری کلان را دارد و مجلس آنها را کاربردی و عملیاتی می کند. مواردی که در مجلس وارد می شود و توسط کمیسیون های تخصصی مورد بحث قرار می گیرد، انطباق بیشتری با فضای واقعی دانشگاه ها دارد.»

سعادت خاطر نشان می کند: «اگر دانشگاه ها بحث تولید علم و کارآفرینی را سرلوحه کار خود قرار دهند، بسیاری از ارزش ها در همین راستا نهادینه می شود و در غیر این صورت مسائل حاشیه ای بر متن غلبه می کند.»

● مصداقی بر یک تعلل

مصوبه ای فرهنگی توسط یکی از نهادهای مسئول پس از گذشت حدود ۶ سال، سرانجام ابلاغ شد. این مضمون خبری است که در تاریخ ۸۷.۱.۲۷ بر روی سایت اکثر خبرگزاری ها دیده می شد.

در مقاله ای که پیرامون همایش های فرهنگی در سطح کشور بحث شده، آمده است: «یکی از اعضای هیئت داوران همایش... اعلام کرد: برای برگزاری این همایش بالغ بر ۳۰۰ میلیون تومان هزینه شده است که سهم عمده آن مربوط به تشریفات و پذیرایی می شد. بیشتر مقالات ارائه شده در همایش قبلا و در مجلات دیگر ارائه شده بود، با وجود این برخی از همین مقالات با قراردادی به مبلغ ۵۰۰ هزار تومان مجدداً به دبیرخانه همایش عودت داده شدند.»

● پاسخگویی ضرورت مدیریت

www.takbook.com

www.takbook.com

حجت الاسلام حسن علی اکبری عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین(ع) نیز با اشاره به دیدگاه های مقام معظم رهبری توضیح می دهد: «دیدگاه های مقام معظم رهبری حقیقتاً جالب و جامع بوده است. اگر فرمایشات ایشان را در دستگاه های فرهنگی به خصوص به شورای عالی انقلاب فرهنگی دستور کار قرار دهیم، مطمئناً پاسخ مکفی را دریافت می کنیم. همچنان که ایشان در پیام نوروزی خود فرمودند: یک مورد که به حق از موارد مهم انقلاب است و حساسیت ویژه ای هم از جانب مردم وجود دارد، پاسخ گویی مسئولان می باشد. متأسفانه در عرصه فرهنگ هیچ گاه موضوع پاسخگویی متوجه هیچ مسئولی نبوده است. آقایان در وزارت ارشاد، کمیسیون فرهنگی مجلس، شورای عالی انقلاب فرهنگی و... همگی باید با هم هماهنگ بوده و پاسخگو باشند.»

وی ادامه می دهد: «مسئله فرهنگ بسیار پیچیده و دارای ظرافت و حساسیت خاص خود است. صرف نظر از نگاه های مدیریتی بایستی به مبانی تحول فرهنگی توجه کرد تا واقع بینانه آن چه را که در عرصه فرهنگ گذشته و می گذرد و جریان فرهنگی که به وجود می آید، بهتر و شفاف تر درک و فهم کرد.»

علیرضا پیروزمند عضو هیئت علمی دفتر فرهنگستان علوم اسلامی قم و کارشناس فرهنگی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی نیز مهمترین نقص حوزه های چهارگانه فرهنگ را نبود فهم مشترک بین مدیران و دست اندرکاران عنوان می کند و می گوید: «معمولا مدیران سلیقه ای عمل می کنند و درک واحدی از یک مقوله فرهنگی ندارند. با مهندسی فرهنگی می توان نقشه را طرح ریزی و اهداف و تعابیر مشترک را تصویب کرد.»

وی در مورد مصوبات فرهنگی نیز معتقد است دو نقیصه وجود دارد:

«اولا بخش قابل توجهی از مصوبات به جای پرداختن به متن مسائل اصلی معطوف به مسائل حاشیه ای هستند و دوم این که ما در اجرای مصوبات با دستگاه های مجری، مشکل اجرا داریم. در واقع دستگاه های مجری مصوبات پاسخگو نیستند.»

بازخوانی عملکرد مدیران فرهنگی طی سه دهه گذشته نقاط مثبت فراوان و امیدبخشی را متذکر می شود. اما نمی توان از جای خالی طرح ها و برنامه ها در مقابله با شیوه های تغییرپذیر تهاجم فرهنگی به سادگی گذشت تا آن جا که حتی به مسئله امنیت ملی هم دخالت پیدا کرده و می طلبد همه دست اندرکاران فرهنگی با یک وفاق و هم اندیشی تمام توان خود را در جهت چاره اندیشی و چگونگی مقابله با این جریان غربی به کار گیرند.

ساده انگاشتن مقوله تهاجم فرهنگی و نادیده گرفتن اصل مسئله تهدیدات، پیامدهای جبران ناپذیری به همراه خواهد داشت.

علی رغم همه تلاش ها انتظار می رود پس از سه دهه تلاش نه تنها به الگویی منسجم برای مقابله با تهاجم فرهنگی در داخل کشور رسیده باشیم، بلکه الگوهایی نیز در سطح جهان اسلام ارائه کنیم.

ما همیشه در اهداف خود خواهان حرف اول هستیم و حرف اول زدن نیازمند تلاش دوچندان و طرح های نو و بکر است.

در این نکته شکی نیست که امنیت و آرامش یک جامعه نیازمند هوشمندی مدیران در حوزه های مختلف از جمله حوزه فرهنگی است. واقعیت این است که با ناکامی دشمنان و توطئه گران وابسته به استکبار در مقابله با نظام تازه بنیان شده جمهوری اسلامی، رویکرد آنان به سمت و سوی حوزه فرهنگ بیشتر شد و «تهاجم فرهنگی» آنان به اشکال مختلف شکل گرفته و تقویت می شود. نقش مدیریت فرهنگی جامعه در مقابله با این شیوه تهاجمی چگونه بوده است؟ نباید تلاش ها و برنامه های هوشمندانه مدیران متعهد و دلسوز جامعه را نادیده گرفت، اما نمی توان برخی بی توجهی ها و غفلت ها را هم رها کرد!

با مقایسه ای کلی بین وضعیت فعلی دستاوردهای فرهنگی در کشور و زمان قبل از انقلاب به نتایج زیر دست پیدا می کنیم: طی سه دهه اخیر بخش مهمی از بودجه های عمرانی صرف گسترش سوادآموزی و مراکز علمی و دانشگاهی شده است.

رشد مطبوعات و نشر کتب چشمگیر بوده و به افزایش میزان مصرف سرانه کاغذ نیز انجامیده و حاصل آن ارتقای سطح آگاهی های عمومی در جامعه بوده است. در قبل از انقلاب بودجه این قبیل حرکت های فرهنگی را آمریکایی ها تامین می کردند و در نظر داشتند محتوای فکری مدنظر خود را به جامعه تزریق کنند.

رژیم گذشته در دهه ۱۳۴۰ با اعلام اصول انقلاب سفید، شتاب این تحول فرهنگی مبتنی بر تفکر غربی را تسریع کرد. حاصل آن این بود که بین طبقات نوین الگوهای مصرف خاصی رایج شد که عمدتا مرتبط با خارج بود. این گروه های جدید با سفرهای متعدد به خارج ماموریت پنهان تغییر در نوع پوشش، رفتار و گفتار اجتماعی جامعه را برعهده گرفتند.

- تربیت نیروی متخصص با اندیشه اسلامی

علیرضا پیروزمند عضو هیئت علمی دفتر فرهنگستان علوم اسلامی قم و کارشناس فرهنگی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ضمن بیان این

www.takbook.com

www.takbook.com

مطلب که پاسخ به سوال انقلاب فرهنگی اتفاق افتاده یا نه؟ تابع این است که تصور ما از انقلاب فرهنگی چه باشد؟ توضیح می دهد: «انقلاب فرهنگی همزمان با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی با هدف تحول در ساختارهای فرهنگی جامعه رخ داده است و امروز اگر صحبت از تحولات فرهنگی می شود، هدف اجرای مهندسی فرهنگی است. ما بر این باوریم که فرهنگ عمومی و تخصصی باید بازسازی شود. این چیزی است که مورد انتظار بوده و هست. این اتفاق با رفرم و تغییرات سطحی و ساده اتفاق نمی افتد، باید ابتدا به سراغ دانشگاه رفت. در دانشگاه دانشجو تربیت می کنیم. این دانشجویان هر یک در آینده بخش هایی از چرخه اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، هنری و... کشور را به دست می گیرند. برای مثال دانشجوی امروز، در آینده استاد دانشگاه می شود.

پس دانشگاه تربیت کننده خواص و نخبگان یک کشور است. استاد به سهم خودش فرهنگ و رفتار عمومی و تخصصی را به دانشجویان خود و دانشجویان به خانواده هایشان و مردم جامعه (عوام) تحویل می دهند.

دانشگاه هنرمند تربیت می کند، این هنرمند فیلم می سازد و به مخاطبین عام آموخته ها و دریافت هایش را ارائه می دهد.

در کل اگر خدای نکرده نظام آموزشی به گونه ای باشد که خواص و نخبگان جامعه را جدای از شخصیت اسلامی تربیت کند، این فاصله به هدف انقلاب فرهنگی ضربه می زند.»

وی ادامه می دهد: «مسیر و هدف انقلاب فرهنگی تغییری نکرده، ما می خواهیم با تحولات نو این حرکت را مطابق نیاز امروز تداوم ببخشیم.»

پیروزمند باز هم تاکید می کند: «ما یک اشتباه بزرگ در نظام آموزشی مرتکب شده ایم و آن این است که هدفمان تربیت نیروی متخصص برای بازار کار است.

ما باید هدفمان تربیت انسان با توجه به آموزه های اسلامی باشد. هر چند که بحث تخصص هم در جایگاه خودش حائز اهمیت است و باید اعتراف کنیم در این بخش هم مطابق نیاز بازار کار کشور نیروی متخصص تربیت نکرده ایم.»

- بازنگری در عرصه اجرای برنامه های فرهنگی

به هر حال می توان گفت که مبانی فکری و فقهی شیعی از توانایی ها و پتانسیل بالایی به منظور تطابق با اوضاع مختلف برخوردار است و در عین پیچیدگی دارای انعطاف پذیری و واقع گرایی مناسبی است. این امر می تواند زمینه مناسبی را برای بیرون آمدن قرائت هایی که بتواند روند اصلاحات را تسریع و حمایت کند، فراهم آورد. در عین حال باید گفت؛ مبانی مذکور نمی تواند از هر الگوی اصلاحی حمایت کند، بلکه اصول و مبانی آن ضرورتا تنها الگوهای خاص از اصلاحات را مورد حمایت قرارمی دهند که قابلیت انطباق با اصول آن را داشته باشند، هرچند که به دلیل واقع گرایی و عقلانیت فقه اصولیون شیعه، این اصول طبیعتا دارای زمینه عقلانی می باشند و در واقع حمایت فقهای شیعه، از ملازمه عقل و شرع، پتانسیل بالایی را برای طراحی الگویی عقلانی از اصلاحات می تواند ایجاد کند.

حجت الاسلام حسن علی اکبری عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین(ع) پیرامون بازسازی فرهنگی که هدف امروز دست اندرکاران فرهنگی است، می گوید: «گام اول این است که انتظارات یک نظام مردم سالار دینی از مسئولین و مسئولیت هایی که متوجه آنهاست روشن شود. گام دوم، مسائل حقوقی و قانونی است. یک بازنگری باید بر این مسائل صورت گیرد. گام سوم، باید یک بازنگری جدی در عرصه اجرا داشته باشیم. ما در عرصه فرهنگی نیروی انسانی کافی نداریم و در زمینه افراد بایسته و شایسته کمبود داریم.»

حجت الاسلام علی اکبری پیشنهادات خود را برای اجرای بازسازی فرهنگی چنین بیان می کند: «ما باید رشته های فرهنگی مختلف در دانشگاه ایجاد کنیم. مباحث مختلف اطلاعات فرهنگی و مدیریت فرهنگی باید در سطح وسیع مطرح شود. باید بتوانیم کارشناسان فرهنگی با توان بالا تربیت کنیم. اصلاح ساختارهای فرهنگی از دیگر پیشنهادات مهم است و در نهایت باید پشتیبانی و حمایت صورت گیرد. اگر نیرو تربیت کنیم، ساختارها را هم ساماندهی کنیم، ولی پشتیبانی نداشته باشیم، تحول زیربنایی صورت نمی گیرد.»

- به علوم وارداتی قناعت نکنیم

مهدی ناظمی اردکانی عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین(ع) ضمن اشاره به این موضوع که فرمان تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی همزمان با صدور فرمان انقلاب فرهنگی بوده است، می گوید: «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مأمور مقابله با توطئه های دشمنان انقلاب شد و این که راه را برای جریان یافتن انقلاب اسلامی در همه بسترهای جامعه فراهم سازد.

مطمئنا تقارن آن با صدور فرمان انقلاب فرهنگی این پیام را به ما می دهد که حیات و بالندگی نظام جمهوری اسلامی به این است که همواره جریان انقلاب اسلامی را تداوم ببخشیم و هرگز به وضع موجود کشور و دستاوردهای علمی و اقتصادی و فن آوری های وارداتی محصول سایر کشورها کفایت نکنیم، بلکه بر بستر این جریان نو که از متن فرهنگ اسلامی و با مجاهدت و قیام مصلح بزرگی چون حضرت امام(ره) شکل گرفت

www.takbook.com

www.takbook.com

به بسترها و دستاوردهای جدیدتر و حیات بخشی برای زندگی خود و دیگر جوامع برسیم. تنها به این کفایت کنیم که قوانین و مقررات و سازکارهای موجود ما تنها مخالف با اسلام و قانون اساسی نباشد- آن چه که شورای نگهبان اعمال می کند- بلکه به دنبال آن باشیم که همه قوانین و شیوه ها و منش های زندگی فردی و اجتمادی سازگار با اسلام و فرهنگ و ارزش های آن باشد.

بنابراین شورای عالی انقلاب فرهنگی بر بستر دستاوردهای پاسداری از انقلاب اسلامی وظیفه خواهد داشت که سازگاری و انطباق همه رفتارهای فردی و اجتماعی را با اسلام و ارزش های آن و دیدگاه های اسلام (ره) و مقام معظم رهبری فراهم سازد و این مهم به تلاش و اندیشه فراوان و معرفت و حکمتی نورانی نیازمند است.»

● هجوم به ارزش های فرهنگی تهدید کیان جامعه

کاظم جلالی عضو کمیسیون امنیت ملی توضیح می دهد: «اساساً قوام و دوام هر جامعه با هویت آن جامعه ارتباط مستقیم دارد. اگر ارزش های فرهنگی مورد هجوم قرارگیرد، ارزش های آن جامعه آسیب می بیند و حتی کیان و مرزهای زمینی آن کشور تهدید می شود. از گذشته بحث بر این بوده که اگر استعمارگران بخواهند کشوری را فتح کنند، از طریق خدشه وارد کردن به هویت فرهنگی آن کشور به هدفشان می رسند.

پس از انقلاب صنعتی اساسا نگاه غربی ها به اقتصاد و بازار است، اما در کشور اسلامی ما هویت اسلامی اهمیت دارد. کشورهای اسلامی زمانی می توانند از آسیب ها دور شوند که هویت فرهنگی خود را حفظ و ارزش ها و فرهنگ مستحکمی داشته باشند.

کشورهایی که نتوانند برای حفظ ارزش ها و فرهنگ خود برنامه داشته باشند، مورد هجوم کشورهای بیگانه خواهند بود و از لحاظ اقتصادی و سیاسی هم مورد هجوم قرارمی گیرند.»

وی ادامه می دهد: «اگر از حد یک کشور فراتر رویم می توانیم در عالم اسلام این بحث را پیاده کنیم، لذا پاسداری از فرهنگ و ارزش ها مساوی با پاسداری از امنیت ملی کشور است. کسانی که نسبت به مقوله فرهنگ بی اهمیتند، نسبت به امنیت ملی هم مسئولیتی احساس نمی کنند.»

جلالی با لحنی گله مندانه می گوید: «تهاجم فرهنگی یک واقعیت است. باید جستجو کرد در مقابله با تهاجم فرهنگی چه کنیم که امنیت حاصل شود؟ متأسفانه ما مبتلا به دیالوگ تنها شده ایم. هر کس تلاش می کند با صدای بلند صحبت کند و حرف طرف مقابلش را گوش ندهد، ولی می دانیم که تهاجم فرهنگی وجود دارد. در عین حال اگر هر فرد بیماری را مجزا تشخیص دهد، درمان مسیر نمی شود. متولیان بیایند به یک فهم مشترک برسند.»

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=308375

vista.ir
Online Classified Service

بررسی تأثیر ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی بر گزینه های تحصیلی ـ شغلی

● چکیده

این پژوهش تأثیر ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی شاخه بهداشتی ـ درمانی را بر گزینه های تحصیلی ـ شغلی دانش آموزان دختر پیش دانشگاهی رشته علوم تجربی منطقه ۲ تهران مورد بررسی قرار داده است. هدف از انجام این تحقیق، پاسخ به سؤالات ذیل بوده است:

۱) آیا ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی در دوره پیش دانشگاهی ضروری

www.takbook.com

www.takbook.com

است؟

۲) آیا ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی منجر به افزایش شناخت کمّی و کیفی رشته های علوم تجربی مقاطع بالاتر می شود؟

۳) آیا ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی منجر به تثبیت یا تغییر گزینه های انتخابی دانش آموزان پیش دانشگاهی می شود؟

یافته های تحقیق نشان می دهد که دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی در رابطه با مشاغل موجود در رشته علوم تجربی، بخصوص شاخه بهداشتی ـ درمانی دچار کمبود منابع اطلاعاتی هستند. همچنین از فرصت های شغلی که با مدرك دیپلم قادر به کسب آن هستند ناآگاهند. علاوه بر این، تسلط زیاد خانواده ها بر دانش آموزان مانع تصمیم گیری آزادانه آنها در امر انتخاب رشته دانشگاهی است. هیچ یك از دانش آموزان حاضر در این تحقیق از تجربه کاری برخوردار نبودند.

به طور کلی، نتایج حاکی از آن است که ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی منجر به افزایش شناخت کمّی و کیفی رشته های علوم تجربی، افزایش گزینه های تحصیلی ـ شغلی، تثبیت اولویت انتخابی اول و تغییر سایر گزینه های تحصیلی ـ شغلی شده است.

● مقدّمه

در عصر حاضر، تعلیم و تربیت کلید ورود به بسیاری از مشاغل است و راهنمایی تحصیلی می تواند نقش مؤثری در برنامه ریزی زندگی شغلی داشته باشد; زیرا دانش آموزان با انتخاب رشته تحصیلی به گزینه های شغل آتی خویش می نگرند.

با آنکه هزاران شغل در بازار کار وجود دارد، ولی دانش آموزان مدارس تنها با تعداد معدودی از آنها، آن هم به طور صوری، آشنا هستند. به نظر می رسد منابع اطلاعاتی و اطلاع رسانی، در امر راهنمایی تحصیلی شغلی دانش آموزان ضعیف است. این امر می تواند منجر به سردرگمی و ناتوانی در تصمیم گیری حرفه ای و در نهایت، نارضایتی شغلی شود. امروزه دنیای کار پیچیده و متغیّر است و دانش آموزان برای اخذ تصمیمات هوشیارانه و آمادگی برای انتخاب شغل نیازمند یاری هستند. چنین کاری از طریق راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی میسّر است. از این رو، مسئله مورد توجه این تحقیق بررسی تأثیر ارائه خدمات راهنمایی تحصیلی ـ شغلی بر گزینه های تحصیلی ـ شغلی دانش آموزان دختر دوره پیش دانشگاهی رشته علوم تجربی است.

● فرضیه های تحقیق

۱) به علت فقدان خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی در دوره پیش دانشگاهی، اطلاعات تحصیلی ـ شغلی به دانش آموزان ارائه نمی شود.

۲) ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی در دوره پیش دانشگاهی موجب شناخت کمّی و کیفی بیشتر رشته های تحصیلی علوم تجربی مقاطع بالاتر خواهد شد.

۳) ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی در دوره پیش دانشگاهی موجب تمایل دانش آموزان به افزایش گزینه های تحصیلی ـ شغلی آنان خواهد گردید.

۴) ارائه خدمات تحصیلی ـ شغلی مکفی به دانش آموزان پیش دانشگاهی موجب تثبیت اولویت های تحصیلی ـ شغلی آنان می گردد.

۵) ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی در دوره پیش دانشگاهی رشته تجربی، موجب تغییر گزینه های تحصیلی ـ شغلی انتخابی آن ها خواهد شد.

پیشینه تحقیق

پژوهش بر روی یك هزار نفر دانش آموز دبیرستانی دختر و پسر رشته های علوم تجربی و ریاضی ـ فیزیك حاکی از آن است که ۳/۷۸ درصد دانش آموزان علاقه مند به شرکت در گروه های راهنمایی و مشاوره تحصیلی شغلی بوده اند. همچنین در برآورد دیگری از دانش آموزان، مشخص شد که قریب ۴۹/۴۵ درصد محصّلان به رشته تحصیلی ـ شغلی دوم برای خود نیندیشده اند. این امر حاکی از عدم انعطاف پذیری در برنامه ریزی تحصیلی ـ شغلی و اشاره به وظیفه اصلی نظام آموزشی است که باید نوجوانان را در درك وجودی خویش و واقعیت های موجود یاری نماید.۱

پریدیهر ـ راث و نت (Prediyer, Roth and Neth) نیز در پژوهشی پیرامون پیشرفت شغلی ۲۸۰۰۰ دانش آموز (۱۹۷۳) پی بردند که قریب ۴/۳ درصد دانش آموزان دبیرستان در زمینه برنامه ریزی شغلی احتیاج به کمك دارند. آگاهی اندك دانش آموزان در مورد گزینه های شغلی و فرایند برنامه ریزی شغلی، نشان می دهد که وقت و توان زیادی به صورت تردید و سردرگمی به هدر می رود و این امر به صورت از دست دادن مشاغل، کاهش

www.takbook.com

www.takbook.com

تولید و بیگانگی فرد، تأثیر مستقیمی بر اجتماع باقی می گذارد.۲

یکی از اصول پذیرفته شده روان شناسی پرورشی این است که بهترین زمان یادگیری هر چیز درست پیش از آغاز استفاده و پرداختن بدان است; زیرا در آن موقع، علایق فرد در بالاترین حد خود است و خطر کهنه و منسوخ شدن دانش او در حداقل امکان قرار دارد. از این رو، زمان مناسب برای کمك و راهنمایی شغلی به منظور اخذ تصمیم مناسب، پیش از موقعی است که تعداد زیادی از دانش آموزان به انواع اطلاعات نیاز دارند و خواهان آن هستند. در نظام جدید متوسطه، جایگاه خدمات راهنمایی و مشاوره مشخص شده است و در کنار آن، کتابی به نام آشنایی با برنامه ریزی تحصیلی ـ شغلی با ارزش ۲ واحد درسی برای سال اول نظری در نظر گرفته شده است. بخش عمده ای از درس با هدف آشنایی دانش آموز با سه محور اصلی «خودشناسی»، «حرفه شناسی» و «توانایی تصمیم گیری و برنامه ریزی برای آینده» مطرح شده است. ارائه درس با روش های معمول، که عمدتاً متّکی بر حافظه است، اهداف موردنظر را تأمین نمی کند، بلکه چنان که در طرح درس آمده است، الگوی راهنمایی و مشاوره گروهی را دارد:

۱) ارائه اطلاعات کافی در مورد رشته های تحصیلی، شرایط و نحوه ادامه تحصیلی آنها;

۲) اختصاص یك ساعت مشخص کلاسی برای ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی;

۳) کمك در زمینه شناخت هر چه بیشتر توانایی ها، علایق و استعدادها و امکانات شخصی ـ محیطی;

۴) ایجاد رغبت و علاقه تحصیلی ـ شغلی، ارائه آگاهی از رشته های تحصیلی با شغل ناشناخته برای محصّلان;

۵) ارائه کتب اطلاعات شغلی در زمینه مزایا و محدودیت های مشاغل، شرایط ورود، میزان درآمد و ترفیع، مشکلات و نیازمندی های کاری، چشم انداز بازار کار، و نیاز جامعه به این مشاغل در آینده.

تحقیقی با عنوان «بررسی تأثیر برنامه راهنمایی و مشاوره در انتخاب رشته های تحصیلی، به ویژه رشته های فنی، بر روی ۱۲۰ نفر از دانش آموزان پسر سال سوم راهنمایی تهران» انجام شد و نتایج تحقیق نشان داد که بدون وجود برنامه راهنمایی و مشاوره در مدارس راهنمایی، نمی توان اطلاعات تحصیلی به دانش آموزان داد و برنامه راهنمایی و مشاوره در میزان تمایل آزمودنی ها به انتخاب رشته های فنی مؤثر بوده است.۳

بری فیلد (Brayfield) در تحقیق خود (۱۹۴۸)، نتیجه گرفته است افرادی که پیش از انتخاب شغل، درباره مشاغل متعدد اطلاعات وسیعی داشتند، در مقایسه با کسانی که فاقد چنین اطلاعاتی بودند مشاغل مناسب تری انتخاب نموده اند. همین تحقیق نشان می دهد افرادی که از طریق شرکت در گروه، موفق به شناسایی مشاغل و انتخاب شغل خود شده اند، در مقایسه با کسانی که بدون داشتن اطلاعات کافی، شغلی را برگزیده اند در حل مشکلات خود موفق ترند و نیز رضایت بیشتری از شغل انتخابی خود دارند. همچنین این افراد خودشناسی بهتر و دقیق تری نسبت به کسانی دارند که در چنین گروهی شرکت نداشته اند.۴

استفن سون (Stefenson) در تحقیق خود (۱۹۶۲) دریافت:

۱) تعداد زیادی از افراد گروهی که در سن انتخاب حرفه خود قرار دارند هیچ گونه انتخابی در این زمینه به عمل نیاورده اند.

۲) در میان آنهایی که حرفه ای را انتخاب می نمایند، غالباً این گرایش وجود دارد که از میان چند حرفه محدود، یکی را برگزینند.

۳) انتخاب های حرفه ای معمولا در میان حرفه های تخصصی صورت می گیرد.

۴۰ توزیع یا پراکندگی انتخاب های حرفه ای با فرصت های حرفه ای محلی یا حرفه پدر خیلی کم تطابق دارد.

۵) پسران در طرح ریزی حرفه ای واقع بینانه تر از دختران اقدام می کنند.

مطالعه کسی (Cassie) در مورد راه های کسب اطلاعات دانش آموزان (۱۹۸۱) حاکی است: دانش آموزان دختر دبیرستانی راه های کسب اطلاعات را این گونه بیان داشته اند:

۱) از طریق گفتوگو و مذاکره در مورد انتخاب شغل;

۲) از طریق خواندان جزوات و کتاب ها;

۳) از طریق گفتوگو با والدین;

۴) از طریق گفتوگو با مشاور;

۵) از طریق مرکز راهنمایی و اطلاع رسانی;

۶) از طریق برنامه رایانه ای.

بیشتر دختران اظهار نمودند در مورد انتخاب شغل، پیش از تصمیم گیری مشورت می کنند (قریب ۵۷ درصد با والدین، ۵۵ درصد با مشاوران).

www.takbook.com

www.takbook.com

همچنین او دریافت: دختران نسبت به پسران از شغل آینده خود کمتر انتظار حقوق دارند.

● طرح پژوهش

جامعه آماری: تمامی دانش آموزان دختر پیش دانشگاهی علوم تجربی منطقه ۲ آموزش و پرورش شهر تهران.

● نمونه تحقیق

از بین ۵ مرکز پیش دانشگاهی دخترانه دولتی منطقه ۲ آموزش و پرورش شهر تهران به طور تصادفی ۲ مرکز پیش دانشگاهی دخترانه انتخاب شد. از هر مرکز، یك کلاس با ۲۴ دانش آموز دختر انتخاب گردید: یکی برای آموزش و شرکت در جلسات راهنمایی و مشاوره تحصیلی ـ شغلی و دیگری به عنوان گروه گواه. حجم نمونه جمعاً ۴۸ نفر است و تحقیق از نوع تجربی با گروه کنترل. گروه آزمایش در ۱۲ جلسه ۵/۱ ساعته تحت آموزش و مشاوره گروهی برای آشنایی با ۵۵ شغل شاخه بهداشتی درمانی قرار گرفت.

● ابزار اندازه گیری

ابزار این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته است که برای سنجش میزان اطلاعات تحصیلی ـ شغلی دانش آموزان از رشته های تحصیلی شاخه بهداشتی ـ درمانی تهیه شده است. این پرسشنامه دارای ۳۷ سؤال (۱۵ سؤال باز و ۲۲ سؤال بسته پاسخ) است که با کمك استادان رشته، برای تعیین میزان روایی، چندین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. برای تعیین صحّت روایی آن، یك بار به صورت آزمایشی روی ۲۰ دانش آموز دوره پیش دانشگاهی رشته علوم تجربی اجرا شد تا ابهامات آن برطرف شود و در هر بار اجرا، آزماینده حضور داشت و به سؤالات مطرح شده پاسخ گفت.

پایایی پرسشنامه با استفاده از Test - retest پس از دو هفته با گروه کنترل ۷۳ درصد محاسبه شد.● متغیّرهای تحقیق

▪ متغیر مستقل: برنامه ارائه خدمات تحصیلی ـ شغلی به صورت آموزش مشاغل و مشاوره گروهی برای آشنایی با ۵۵ شغل بهداشتی ـ درمانی.

▪ متغیّر وابسته: بالا رفتن شناخت کمّی و کیفی، تثبیت، تغییر یا افزایش گزینه های تحصیلی ـ شغلی دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی علوم تجربی از رشته های تحصیلی بهداشتی ـ درمانی.

با مقایسه نتایج پیش آزمون ـ پس آزمون گروه آزمایش، می توان نتیجه گرفت که در پیش آزمون ۱۲ نفر از ۲۴ نفر توانسته بودند ۱۰ شغل دولتی جامعه و شغل مورد علاقه خود را نام ببرند، ولی در پس آزمون ۲۳ نفر از ۲۴ نفر توانستند ۳۶ شغل مورد علاقه خود را نام ببرند که این تفاوت نشان دهنده علاقه دانش آموزان به افزایش گزینه های تحصیلی ـ شغلی است و در عین حال، نشان دهنده تأثیر اطلاعات بر کمّ و کیف شناخت رشته ها نیز هست.

● جمع بندی و نتیجه گیری

بسیاری از تحقیقات پیشین حاکی از این است که یکی از عوامل مؤثر در انتخاب شغل و رشته تحصیلی وجهه اجتماعی است. تحقیق حاضر به طور مستقیم، این مورد را تأیید نکرده، بلکه در آن علایق و توانایی های فردی و توجه مشاور در اولویت قرار گرفته است. به عبارت دیگر، دانش آموزان تا زمانی که مجهّز به اطلاعات نباشند به پی روی از والدین و دیگران می پردازند، ولی زمانی که خود را به سلاح آگاهی مجهّز نمودند قدرت ابراز وجود پیدا می کنند و با اعتماد به نفس، از خود دفاع می نمایند. این یافته با یافته های «دفتر مشاوره و تحقیق» در سال ۱۳۷۳ که برای برنامه ریزی و هدایت تحصیلی ۷۲۰ دانش آموز انجام شده، همخوان است.

در بین عوامل پیشنهادی مؤثر در انتخاب شغل آینده، عامل «وجهه اجتماعی»، «درآمد» و «توصیه دبیران» از جمله عواملی بود که در پس آزمون توسط هیچ دانش آموزی انتخاب نگردید. می توان از این یافته نتیجه گرفت که دبیران در مدارس، کمترین نقش را در ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی، حتی رشته تحصیلی خود دارند و اگر هم نقشی داشته باشند تأثیرش منفی است; زیرا طی جلسات مشاوره گروهی با دانش آموزانِ گروه آزمایش، بیشتر آنها نقطه نظرات دبیران را درباره ادامه تحصیل و سرانجام کسب شغل نفی می کردند و اظهار می نمودند که با شنیدن نظر دبیران، انگیزه ای برای ادامه تحصیل باقی نمی ماند; زیرا فقط از شکست های تحصیلی و بیکاری تحصیل کرده های دانشگاهی سخن می گویند و اینکه عاقبت تحصیل کرده ها موفق به کسب مشاغل کاذب می شوند.

پیش از ارائه اطلاعات، توصیه والدین به عنوان عامل مؤثر در انتخاب شغل به طور قابل ملاحظه ای مورد توجه دانش آموزان (هر دو گروه) بود، ولی پس از جلسات آموزش، دقیقاً توجیه مشاور جایگزین توصیه والدین شد. از اینجا می توان به نقش مشاور پی برد. اگر مشاور صادقانه و با اطلاعات درست و قابل اعتماد با دانش آموزان برخورد کند دانش آموزان او را تا سر حد والدین می پذیرند. دانش آموزان شرکت کننده در گروه آزمایش پس از پایان ۱۲ جلسه تقاضای کلاسی توجیهی برای اولیای خود نمودند.

www.takbook.com

www.takbook.com

نکته دیگری که در این تحقیق به چشم می خورد میزان همبستگی بین معدل و ایده آل های شغلی دانش آموزان است. به نظر می رسد دانش آموزانی که طی دوران تحصیلی، از معدل بالایی برخوردارند از ایده آل های شغلی به مراتب بالاتری برخوردارند. اما تحقیق حاضر چنین فرضی را اثبات نکرد و همبستگی مثبت و معناداری بین معدل و ایده آل های شغلی دانش آموزان مشاهده نشد. طی مشاوره گروهی، مشخص شد که دانش آموزان دختر از تحصیل در رشته های تحصیلی بلندمدت گریزانند.

آنها معتقدند: اولا، تحصیلات طولانی مدت مانع امر ازدواج است. ثانیاً، نیاز به درآمد مادی ندارند تا به خاطر آن بخواهند به تحصیلات طولانی مدت بپردازند. ثالثاً، از این نکته بیم دارند که نظام دانشگاهی نیز تابع نظام جدید آموزشی بشود; زیرا تحصیل در نظام جدید را امری طاقت فرسا تلقّی می کردند. پیش از ارائه متغیّر مستقل بیشتر دانش آموزان خود را برای شرکت در کنکور دانشگاه آزاد اسلامی آماده می کردند; زیرا تصور ضعیفی از خود داشتند و اعتقادی به پذیرفته شدن خود در دانشگاه های دولتی نداشتند. با ارائه الگوهایی که با امکانات اندك، ولی با پشتکار و تلاش به موفقیت های چشمگیری دست یافتند، محقق توانست تا حدی به تغییر نگرش آنان موفق شود. از اینجا می توان به تأثیر عوامل جانبی (از قبیل عوام مردم، همکلاسان، اولیا و اقوام) در تشکیل ایده های قالبی در دانش آموزان پی برد و مشاهده کرد که چگونه دانش آموز تحصیل را نه به خاطر ارزشی که در خود آن نهفته است، بلکه به خاطر مدرك می پسندد و حتی آن را مانعی برای سایر ارزش ها تلقّی می کند. این نشانه عدم برنامه ریزی صحیح برای رشد همه جنبه های زندگی است.

درباره میزان همبستگی بین معدل و مشاغل احتمالی واقعی از طرف دانش آموزان، مشاهده شد: پیش از آموزش و مشاوره گروهی، دانش آموزان بر اساس معدل به امکانات شغلی آینده خود می نگرند; یعنی کسی که از معدل بالایی برخوردار است، امکان پذیرفته شدن در رشته های تحصیلی بالاتر را پیش بینی می کند و همبستگی مثبت و معناداری بین این دو متغیّر وجود دارد. اما پس از اجرای متغیّر مستقل، آزمودنی ها متوجه شدند که عوامل بسیاری غیر از معدل در پذیرش یا عدم پذیرش افراد در کنکور دخالت دارند: سرعت، دقت، تمرکز، نحوه مطالعه و برنامه ریزی صحیح. علاوه بر آن، معدل دوران تحصیلی نتیجه امتحانات تشریحی است، در حالی که آزمون های کنکور به صورت تستی چهار جوابی برگزار می شود. بنابراین، معدل نمی تواند پیش بینی کننده معتبری برای پذیرفته شدن در دانشگاه باشد.

در این تحقیق، مانند تحقیق زندی پور (۱۳۷۴) مشاهده شد که دانش آموزان در درجه اول، اولیا را به عنوان منبع کسب اطلاعات تحصیلی ـ شغلی می شناسند; چنان که در گروه کنترل، هر دو بار این گزینه تکرار شد، ولی در گروه آزمایش در پس آزمون، مشاور جایگزین اولیا گردید]والدین ۲/۵۴ درصد، مشاور ۳/۸ درصد (پیش آزمون) ـ والدین ۷/۶ درصد، مشاور ۷/۶۶ درصد (پس آزمون)[

بنابراین، می توان نتیجه گرفت که با مجهّز نمودن مشاوران به سلاح علم و آگاهی، می توان دانش آموزان را از سردرگمی و پراکندگی نقش نجات داد. این یافته منطبق بر نتیجه ای است که حمیده نظری (۱۳۷۱) در پس آزمون تحقیق خود به دست آورد.

در این تحقیق این نکته نیز به چشم می خورد که هیچ یك از دانش آموزان بر اساس تجربه شخصی و آزمایش و خطا به انتخاب شغل نپرداخت، بلکه بر اساس ایده افرادی که از نظر آنها مهم است به انتخاب پرداخت. این بر خلاف عقیده نظریه پردازانی است که معتقدند در سنین دبیرستان دانش آموز به انتخاب موقت و آزمایشی می پردازد.

اگرچه یکی از ویژگی های رشد در هر انسان، بخصوص نوجوان، همانندسازی با افراد مورد علاقه و مهم، به ویژه اولیا و مربیان است، اما این تحقیق در ارتباط با انتخاب مشاغل، این موضوع را نشان نداد. با وجود آنکه در بین گروه آزمایش، اکثریت مادران خانه دار بودند (۱۴ نفر از ۲۴ نفر) ولی دانش آموزان در انتخاب مشاغل مورد علاقه دولتی و غیردولتی به همانندسازی با آنها نپرداختند و همبستگی معناداری بین شغل والدین و انتخاب های آنها مشاهد نشد. به نظر می رسد آزمودنی ها بنا به اقتضای رشد نیاز به استقلال دارند و چنانچه خود نیز اظهار نمودند، به رهایی از امر و نهی والدین تمایل دارند و دوست دارند فقط با آنها مشورت شود.

علاوه بر شغل والدین، تحصیلات والدین نیز در انتخاب های آزمودنی ها (گروه آزمایش) تأثیری نداشته است. می توان نتیجه گرفت که دانش آموزان به عواملی غیر از خواسته های والدین در انتخاب شغل توجه دارند. همان گونه که گفته شد، توانایی ها و علایق برای آنها بسی مهم تر از نظر اولیاست. آنها برای دوست داشتن و دوست نداشتن اهمیت زیادی قایلند، هرچند مقبول اولیای آنها نباشد. بنابراین، همبستگی معناداری بین این دو متغیّر مشاهده نشد و این فرض که دانش آموزان بر اساس مشاغل و سطح تحصیلی اولیا، به انتخاب رشته تحصیلی یا شغل آینده می پردازند، رد شد; یعنی دانش آموزان با توجه به واقعیت های وجود خود و عوامل محیطی، به انتخاب می پردازند.

با اینکه آزمودنی های این تحقیق دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی بودند و تقریباً اکثر آنها عنوان نمودند که طی دوران تحصیلی، به نحوی از خدمات تحصیلی ـ شغلی بهره مند شده اند، ولی در رابطه با ارائه اطلاعات به صورت خانواده شغلی تجربه ای نداشتند و ارائه چنین خدماتی را

www.takbook.com

www.takbook.com

ضروری می دانستند و در عین حال، خواستار اطلاعات تحصیلی ـ شغلی در رشته های علوم پایه و هنر بودند; زیرا هر دانش آموز فارغ التحصیل شاخه نظری حق شرکت در کنکور هنر را نیز دارد و با توجه به اینکه رشته های هنر به مشاغلی ختم می شود که به صورت خود اشتغالی، می توان به آنها پرداخت، در بین دانش آموزان شاخه نظری متقاضی زیادی دارد.

همچنین اطلاعات رشته های علوم پایه را به خاطر شرکت در کنکور دانشگاه آزاد اسلامی تقاضا می کردند; زیرا اعتقاد داشتند پذیرفته شدن در رشته های علوم پایه آسان تر از سایر رشته هاست، ظرفیت پذیرش در آنها نیز بیش از سایر رشته هاست.

یکی از ویژگی های دوره نوجوانی ناپیدایی نقش است. در آزمودنی های این تحقیق هم پیش از اجرای متغیّر مستقل، ناپیدایی هویّت محرز بود. بیشتر آنها از اختلاف عقیده بین خود و اولیایشان و اینکه اولیای آنها اجازه پر کردن فرم های انتخاب رشته را به آنها نمی دهند و به جای آنها تصمیم می گیرند، شاکی بودند. اغلب دچار خودپنداره ضعیفی بودند; اعتقاد داشتند که توان ادامه تحصیل در رشته های پزشکی یا دندان پزشکی را ندارند، ولی اولیای آنان به دلیل ارضای آرزوهای ناکام مانده خود، آنها را به انتخاب چنین رشته هایی وا می دارند و در نهایت، شکست را نصیب آنها می کنند. در نتیجه، مجبورند چند سالی را پشت سد کنکور منتظر بمانند و این امر به از دست دادن سایر انگیزه ها می انجامد. به همین دلیل، پیشنهاد برگزاری کلاسی، حتی به صورت فشرده، برای اولیای خود داشتند که یك جلسه توجیهی به صورت بیان رئوس مطالب برای اولیا برگزار گردید و خود اولیا هم تقاضای ادامه جلسات را داشتند.

از یافته های دیگر تحقیق، چنین برمی آید که دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی از قدرت تصمیم گیری درباره آینده تحصیلی ـ شغلی خود برخوردارند; چنان که در تعدادی از سؤال های پرسشنامه هر جا صحبت از شغل مورد علاقه آینده به میان آمد، دانش آموزان همان شغل مورد علاقه ای را که ابتدا ذکر نموده بودند، تکرار می کردند. تنها فرقی که با مرحله پیش از اجرای متغیّر مستقل مشاهده شد این بود که دایره ترجیحات و انتخاب های خود را وسعت دادند و این نشانه رشد انعطاف پذیری آنهاست; یعنی از مطلق نگری و تحجّر رها شدند و از انعطاف بیشتری در انتخاب گزینه ها برخوردار گردیدند. برای مثال، دریافتند که اگر در رشته «داروسازی» پذیرفته نشوند احتمال اینکه در رشته «بهداشت و مبارزه با بیماری ها» پذیرفته شوند، زیاد است، یا اگر در رشته «دندان پزشکی» پذیرفته نشوند، می توانند امیدوار باشند که در رشته «تکنسین پروتزهای دهان و دندان» پذیرفته شوند. این مورد با تحقیق حمیده نظری (۱۳۷۱)، که درباره میزان پایداری دانش آموزان پس از دریافت اطلاعات تحصیلی ـ شغلی از سوی مشاور انجام شده بود، مطابقت دارد.

با وجود آنکه آزمودنی های تحقیق اظهار نمودند در طول دوران تحصیل از خدمات مشاوره راهنمایی برخوردار بودند، دلایل کمبود اطلاعات تحصیلی ـ شغلی خود را مبنی بر غیرفعّال بودن مشاور و عدم دست رسی به منابع اطلاعاتی ذکر نمودند. چنین به نظر می رسد که مشاوران تا حدی در حل مسائل خانوادگی، تحصیلی و عاطفی دانش آموزان موفق هستند و می توانند خدمات مثبتی ارائه دهند، ولی در زمینه شناخت رشته های تحصیلی دانشگاهی مقاطع بالاتر، مشاغل مربوط به رشته های تحصیلی، محل های کاریابی، پی گیری وضع فارغ التحصیلان قبلی، پیش بینی بازار کار، مصوّبات سازمان امور اداری و استخدامی، ادارات کار، و مراکز آموزش سازمان فنّی ـ حرفه ای قادر به تشخیص نیستند، حتی در زمینه دعوت از سخنرانی و تدارك برنامه بازدید نیز کوتاهی می نمایند.

تحقیق کیامنش و جویباربخشی (۱۳۷۳ـ۱۳۷۴) به نتایج همگونی اشاره دارد. بنابراین، با فعّال نمودن مشاوره شغلی در مدارس و معرفی منابع اطلاعاتی و علاقه به کسب اطلاعات شغلی، می توان مشکلات ناشی از کمبود اطلاعات را رفع نمود. دیگر پیشنهادهای این پژوهش را می توان به شرح ذیل خلاصه نمود:

- پیشنهادها

۱. ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی در زمینه رشته های تحصیلی عوم پایه و هنر به دانش آموزان پ)ش دانشگاهی;

۲) تشویق دانش آموزان به جستوجو و پی گیری اطلاعات تحصیلی ـ شغلی به طور اصولی و ارزیابی از کار آنها;

۳) آشنا ساختن و فعّال نمودن مشاوران مدارس با مراکز آموزشی وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان فنی و حرفه ای و دیگر نهادهای مرتبط در امر هدایت تحصیلی و شغلی;

۴) عدم تصمیم گیری پیش داوری مشاوران درباره آینده تحصیلی ـ شغلی دانش آموزان بر اساس معدل و تحصیلات خانواده آنان;

۵۰ آشنا ساختن دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی با فرصت های استخدامی که با مدرك دیپلم، امکان کسب آن وجود دارد; مثل فرصت های استخدامی بانك ها و وزارت امور اقتصادی و دارایی;

۶) آشنا ساختن مدیران، معاونان و معلمان با اصول و فنون راهنمایی تحصیلی ـ شغلی;

www.takbook.com

www.takbook.com

۷. بهره برداری از امکانات رایانه ای برای ارائه اطلاعات تحصیلی ـ شغلی;

۸) فراهم نمودن فرصت تجربه کاری برای دانش آموزان شاخه نظری;

۹) تهیه فهرستی از مشاغل استانی از طریق نهادهای ذی ربط;

۱۰) استفاده از امکانات وزارت کار و سازمان فنی ـ حرفه ای در معرفی دوره های کوتاه و بلندمدت فنی ـ حرفه ای;

۱۱) دخالت دادن اولیا در جریان برنامه راهنمایی تحصیلی ـ شغلی از طریق کلاس های آموزش خانواده با استفاده از خود اولیا;

۱۲) انجام چنین تحقیقی در بین آزمودنی های پسر.

منبع : مجله معرفت

http://vista.ir/?view=article&id=255258

vista.ir
Online Classified Service

بررسی روند ارزیابی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی جهان

• اعتبارسنجی

در طول دو دهه گذشته، دولتهای جهان سؤالات جدیدی پیرامون کیفیت و انسجام نظام های آموزش عالی خود مطرح نموده اند. این توجه جدید به تضمین کیفیت نمایانگر یک روند دراز مدت و بخشی از پاسخ هر کشور به گسترش، پیچیدگی و تنوع آموزش عالی می باشد که به صورت افزایش ثبت نام و نزدیک شدن به آموزش عالی توده ای و همگانی نمود پیدا کرده است.

مسایلی که اعتبار سنجی امروزه با آن مواجه است از برخی جنبه ها جدید است. برای مثال بحث های زیادی درباره چگونگی ارزیابی، استانداردهای علمی مؤسساتی که با روشهای الکترونیکی و بر خط به دانشجویان خدمات ارایه می‌کنند، وجود دارند. مسایل و موضوعاتی که به واسطه این رویکردهای جدید ظهور می کند، چالش برانگیز است، اما می‌تواند به عنوان یک دگرگونی در بحرانهای مداومی باشد که نمایندگی های اعتبار سنجی همواره با آنها مواجهند. عمدتا سؤالات اصلی اقدامات اعتبار سنجی هنوز بر شایستگی و انسجام اقدامات یک مؤسسه و اثر بخش بودن آن اقدامات در تحقق نتایج مطلوب متمرکز است.

در نتیجة این توجه مضاعف به ارزیابی تحصیلی، هزاران نفر وارد کار فراهم‌آوردن خدمات تخصصی ارزیابی شدند و بسیاری از آنان دریافتند که آمادگی لازم برای این چالش را ندارند و برای تأمین نیازهای مشترک خود تلاش کردند تا تخصص «ارزیابی آموزشی» را به وجود آورند. این حوزه اکنون، نشریات، خبرنامه‌ها و کتاب‌های مخصوص به خود و همچنین سازمان‌ها، مقررات، شرکت‌ها، مؤسسات، آموزش‌ها، برنامه‌های تحقیقاتی و «استاندارد»های خود را داراست. در سال‌های دهة ۱۹۶۰ این پیش‌بینی همواره به گوش می‌رسید که ارزیابی تحصیلی شکل‌یافته، یک هوس زودگذر است و امروز نادرست بودن این پیش‌بینی روشن شده است.

سیستم‌های ارزیابی، بخش مهمی از برنامة راه‌اندازی، فعالیت و توسعة یک مجموعه را تشکیل می‌دهند. تنها به کمک یک سیستم ارزیابی مناسب است که می‌توان دریافت که آیا اهداف راه‌اندازی مجموعه (دانشگاه، سازمان، پروژه و ...) محقق شده یا نه و نقاط قوت و ضعف آن کجاست.

www.takbook.com

www.takbook.com

علاوه بر این هدف که عمدتاً ماهیت درون‌سازمانی دارد، سیستم‌های ارزیابی، با اهداف برون‌سازمانی نیز طراحی می‌شوند، مثلاً به این خاطر که افرادی که خواهان بهره‌گیری از نوع خاصی از خدمات هستند، بتوانند از میان سازمان‌ها و نهادهای ارایه‌دهندهٔ آن نوع خدمت، برترین‌ها را بشناسند.

از اینجا می‌توان مشاهده کرد که سیستم‌های ارزیابی را دست‌کم می‌توان به دو گروه اصلی تقسیم کرد: سیستم‌های ارزیابی معطوف به «رتبه‌بندی» و سیستم‌های ارزیابی معطوف به «تحلیل و توسعه».

با توجه به این که سیستم‌های ارزیابی از نظر شیوهٔ جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل و روش ارایهٔ گزارش نهایی، ممکن است با یکدیگر متفاوت باشند، شناخت هدف ارزیابی، نخستین بخش طراحی یک سیستم مناسب ارزیابی است. هرگونه بحثی در باب رویکرد به کار رفته نسبت به سنجش دانشگاه باید با فهم روشن از این مسئله آغاز شود که ارزیابی دانشکده برای به دست آوردن چه چیزی طراحی شده است (ردمون ، ۱۹۹۹).

ارزیابی معطوف به تحلیل و توسعه ممکن است در قرارداد با یک دانشگاه و به خواست رییس دانشگاه جهت کمک به پیشرفت آن مورد استفاده قرار گیرد. در چنین موردی، تحلیل‌های عمیق صورت می‌گیرد و معمولاً بیشترین میزان تفکر و خلاقیت صرف یافتن «دلایل ضعف‌های موجود» و «راه‌حل خلاق رفع آن ضعف‌ها» می‌شود و در نهایت نیز نخستین کسی که از نتیجهٔ ارزیابی مطلع می‌شود، رییس دانشگاه است.

اعتبارسنجی واژه مشکلی است؛ زیرا کشورها در چگونگی تعریف این واژه اختلاف نظر دارند. در آمریکا, اعتبارسنجی به عنوان نشانه کیفیت تعریف می شود که بر اساس آن یک مؤسسه آموزشی یا برنامه علمی دانشگاهی اطلاعاتی را برای یک هیئت خارجی که به طور مستقل آن اطلاعات را ارزیابی می نماید، فراهم می کند و آن هیات توضیحاتی کلی درباره ارزش یا کیفیت آن مؤسسه یا برنامه ارائه می دهد. نقش اصلی اعتبارسنجی، تأیید صلاحیت عمومی یک مؤسسه آموزشی یا برنامه دانشگاهی است.

نمایندگی های اعتبارسنجی بازبینی های مؤسسه ای را سازماندهی و اجرا می کنند، با اطلاعاتی که از این بررسی ها فراهم می شود، تصمیماتی در خصوص تایید یا عدم تایید مؤسسه اتخاذ می گردد. این تصمیمات آشکارا اعلام می شوند و پیامدهایی برای مؤسسات اعتبارسنجی شده و سایر مؤسسات و برخی از نمایندگی های دولتی خاص به همراه دارند.

مسایلی که اعتبار سنجی امروزه با آن مواجه است از برخی جنبه ها جدید است. برای مثال بحث های زیادی درباره چگونگی ارزیابی استانداردهای علمی مؤسساتی که با روشهای الکترونیکی و بر خط به دانشجویان خدمات ارایه می کنند و همچنین مؤسسات جدیدی که بخشی از دارایی خود را از طریق مشارکت های منفعت زا کسب می کنند، وجود دارند. مسایل و موضوعاتی که به واسطه این رویکردهای جدید ظهور می کند، چالش برانگیز است، اما می تواند به عنوان یک دگرگونی در بحرانهای مداومی باشد که نمایندگی های اعتبار سنجی همواره با آنها مواجهند

- مفهوم ارزیابی و ضرورت انجام آن

به طور کلی ارزیابی، فرآیند تعیین، تهیه و گردآوری داده ها و اطلاعات به منظور قضاوت و تصمیم گیری جهت بهبودی است. بر این اساس هدف اصلی ارزیابی درونی فراهم آوردن اطلاعات مناسب، مرتبط و به روز درباره واحد آموزشی به منظور تهیه آیینه ای جهت قضاوت درباره کیفیت و استفاده از فرصت های موجود برای اصلاح نقطه ضعفها و بهبود کیفیت از طریق ایجاد دلبستگی و مشارکت مستقیم خود اعضا واحد مورد ارزیابی است.

این رویکرد در دو دهه گذشته در سطح جهان کاربرد وسیعی در آموزش عالی پیدا کرده است و آثار مثبت اجرای آن در نظام آموزش عالی و در بهبود مستمر کیفیت در سطح ملی و بین المللی آشکار شده است.

اجرای ارزیابی مستمر در آموزش عالی متشکل از دو فرایند: الف) ارزیابی درونی، ب) ارزیابی برونی. در فرآیند ارزیابی درونی پس از گردآوری و تحلیل داده ها، نسبت به کیفیت عوامل مختلف نظام مورد ارزیابی قضاوت به عمل می آید. سپس پیشنهاد برای بهبودی عرضه می شود و گزارش ارزیابی درونی تدوین می گردد. بر پایه گزارش ارزیابی درونی، هیئت همگنان به فرآیند ارزیابی برونی می پردازد. هدف از اجرای فرآیند ارزیابی برونی تنها به قاضی نرفتن است. به عبارت دیگر، منظور از ارزیابی برونی آن است که نتایج ارزیابی درونی مورد بازنگری و قضاوت همگان و همکاران دیگر قرار گیرد.

کیفیت و تاریخچه ارزیابی در کشورهای مختلف

کیفیت امروزه در رأس امور اغلب سازمانها قرار گرفته و می توان گفت بهبود کیفیت از مهمترین وظایفی است که هر مؤسسه با آن روبرو می باشد. تعریف کیفیت به دلیل ذهنی بودن اغلب پیچیده و سنجش آن دشوار است. این واژه (Qualitas) ترجمه یونانی از اصطلاحی است که

www.takbook.com

www.takbook.com

توسط افلاطون و ارسطو برای تفکیک ماهیت اشیاء به کار برده می شد و کیفیت یک شیع شامل خواصی بود که آنرا از انواع اشیاء دیگر متمایز می ساخت.

در خصوص آغاز حرکت کیفیت بایستی به منابع کیفیت در صنعت رجوع کرد؛ چرا که مفاهیم، روش شناسی و مدلهای کیفیت برای اولین بار در صنعت به کار برده شده اند. توجه نسبت به بهبود و تضمین کیفیت در واقع پس از جنگ جهانی دوم و به دنبال یک سده کمی گرایی ظهور کرد. شاید بتوان گفت ژاپن اولین کشوری بود که کیفیت در تولید را سرلوحه وظایف مدیران قرار داد و به جهانیان نشان داد مدیریت مبتنی بر کیفیت چگونه منشأ تحول می شود. توجه به کیفیت و بهبود آن در آمریکا در دهه ۱۹۸۰ بصورت جدی و گسترده به موازات تسلط ژاپنی ها بر بازارهای جهانی آغاز شد، هرچند که تفکرات درباره کیفیت اساساً در دهه های ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ توسط ادوارد دمینگ و سایرین توسعه داده شد، اما توجه به بهبود و تضمین کیفیت دیرتر از آن گسترش یافت.

- ارزیابی و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی آمریکا

ایالات متحده آمریکا دارای تجربه ۱۰۰ ساله در ارزشیابی و اعتبارسنجی کیفیت آموزش عالی است. همانطور که پیشتر نیز ذکر شد ارزشیابی و اعتبارسنجی را بایستی وجه ممیز آموزش عالی آمریکا قلمداد کرد. نظام اعتبار سنجی در آمریکا در پاسخ به رشد گسترده آموزش عالی متنوع ایجاد شده است. حکایت اعتبار سنجی در این کشور هم کهن و هم جدید است. نمایندگیهای اعتبار سنجی که بدنه اصلی نظام اعتبار سنجی را در امریکا تشکیل می دهند، در اوایل قرن ۲۰ در پاسخ به موقع به رشد روز افزون مؤسسات جدید تشکیل شدند. در واقع این نمایندگیها و اقدامات آنها موجب شده است که اکثر مؤسسات آموزش عالی همواره با عدم قطعیت در خصوص تداوم فعالیت های خود مواجه باشند و به صورت مستمر در حفظ و ارتقاء کیفیت خود و پاسخگویی به نیازهای منطقه ای و استانداردهای کیفیت بکوشند.

نمایندگیهای اعتبار سنجی در آمریکا عبارتند از:

- انجمن مدارس و کالج های ایالات مرکزی
- انجمن شمال مرکزی
- انجمن مدارس و کالج های نیوانگلند
- انجمن مدارس و کالج های شمال غرب
- انجمن مدارس و کالج های جنوبی
- انجمن مدارس و کالج های غربی

در این انجمن ها دو سیستم جداگانه اعتبار سنجی وجود دارد و نمایندگیهای جداگانه ای نیز برای اجرای این سیستم تأسیس شده اند که عبارتند از:

- نمایندگیهای اعتبار سنجی مؤسسه ای که مؤسسات آموزش عالی را بطور کلی مورد ارزیابی قرار می دهند.
- نمایندگیهای اعتبار سنجی برنامه که برنامه های علمی و تخصصی دانشگاهی را مورد ارزیابی قرار می دهند.

امروزه در آمریکا ۵۰ نمایندگی اعتبارسنجی وجود دارد که ۱۰ مورد آن نمایندگی اعتبارسنجی مؤسسه ای و ۴۰ مورد آن نمایندگی اعتبارسنجی برنامه ای می باشند.

فرآیند اعتبارسنجی نیز به ترتیب ذیل می باشد:

- خودارزیابی
- اعلام داوطلبی برای اعتبارسنجی
- بازدید از محل توسط هیئت بیرونی
- تصمیم گیری در خصوص وضعیت اعتبارسنجی مؤسسه / برنامه

این نظام با توجه به تجربه غنی چندین و چند ساله خود الگوی مفیدی برای سایر کشورها فراهم کرده است. چالشهای جدید و نو ظهور برای آموزش عالی منجر به ایجاد خط مشی های جدیدی شده است. از ویژگیهای بارز و قابل توجه نظام اعتبارسنجی آمریکا اینست که این نظام اقدامات مربوط به ارزیابی کیفی نظام آموزش عالی را در سه سطح دولت مرکزی، دولت ایالتی و نمایندگی اعتبارسنجی بسط داده است و کشورهایی که در صدد الگو برداری از این نظام هستند، باید به میزان زیادی در ابتدا شرایط و ویژگیها و تقسیم بندیهای جغرافیایی خود را در رابطه با ویزگیهای مذکور مدنظر داشته باشند.

www.takbook.com

www.takbook.com

ارزیابی و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی سوئیس

آموزش عالی در کشور سوئیس دارای پیشینه قوی و قابل توجهی است و دانشگاههای این کشور در قرن گذشته عملکرد قابل قبولی را نشان داده اند. ارزشیابی نظام دانشگاهی در سوئیس زیر نظر کمیسیون دانشگاههای سوئیس انجام می شود. این کشور در اواخر قرن گذشته همگام با دیگر کشورهای اروپائی در زمینه تضمین کیفیت در دانشگاهها اقداماتی را آغاز کرد. در این میان الگوی اعتبارسنجی از الگوهایی بود که مورد توجه قرار گرفت. اعتبارسنجی نظام دانشگاهی در سوئیس از سال ۲۰۰۰ آغاز شده و برنامه های دقیقی برای نهادینه کردن این شیوه ارزشیابی در سطح دانشگاهها و مراکز آموزش عالی تدوین شده است.

مرکز اعتبارسنجی و تضمین کیفیت دانشگاههای سوئیس (QAQ) رویه های اعتبارسنجی دانشگاهها را در سوئیس تصریح کرده است. ۷ موافقت همکاری بین دولت فدرال و ئانشگاهها در ۱۴ دسامبر ۲۰۰۰ منعقد شده است. یک راهنمای اجرایی برای اینکار بوسیله کنفرانس دانشگاهها سوئیس در نشست ۵ دسامبر ۲۰۰۲ تدوین گردیده است. این راهنما از اول سال ۲۰۰۴ به صورت اجباری اجرا می شود. مجموعه این اقدامات باعث شده است که اعتبارسنجی فرایندی شفاف و رسمی که با استفاده از استانداردهای تعریف شده برای آزمون اینکه آیا مؤسسات یا برنامه های دایردر سطح دانشگاهها حداقل الزامات کیفیت را دارا هستند، باشد. اهداف اعتبارسنجی در این کشور افزایش دهنده وضوح عملکرد دانشگاهها در سطح ملی و بین المللی، یاری به دانشجویان، بازنمایی عملکرد دانشگاهها، سیاستمداران، کارکنان و سایر افراد ذینفع و تصمیم سازان در جهت گسترش شناخت بین المللی و بهبود مقایسه درجات علمی اعلام شده است. نظام اعتبارسنجی در این کشور به صورت داوطلبانه است و مطابق با موافقت نامه بین دولت و دانشگاهها، اعتبارسنجی ممکن است به مؤسسات خصوصی یا دولتی و یا دانشگاهها واگذار شود. هماهنگ با فعالیت های بین المللی در این زمینه فرآیند اعتبارسنجی شامل سه گام است؛ خود ارزشیابی که بوسیله خود دانشگاه انجام می شود، ارزشیابی بیرونی ونهایتاً اعتبارسنجی که بوسیله یک گروه مستقل و بر اساس پیشنهاد تیم ارزشیابی بیرونی اجرا می شود. تصمیم گیری در خصوص چگونگی اعطای اعتبار بوسیله مجمع دانشگاههای سوئیس و پیشنهاد QAQ صورت می گیرد. در سوئیس مرکز دیگری به نام سرویس اعتبارسنجی SAS وجود دارد که اعتبارسنجی در بخشهای صنعتی، تجاری و در پاره ای موارد آموزشی را به عهده دارد. SAS مسئول رسیدگی به نظام کیفیت مطابق استانداردهای اتحادیه اروپایی است. سرویس اعتبارسنجی سوئیس عمدتاً بر اساس استانداردهای ISO عمل می کند و عموماً روال خود ـارزشیابی، ارزشیابی بوسیله هیئت همگنان و اعطای اعتبار را رعایت می کند.

البته ذکر این نکته ضروری است که در سوئیس مراکز دیگری نیز درگیر ارزشیابی دانشگاهها هستند که از بین آنها می توان به SWISS UP اشاره کرد که در زمینه رتبه بندی فعالیت می کند.

- ارزیابی و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی هند

ساختار نظام آموزشی هند از نظام ۱۰+۲ (ده سال آموزش عمومی و دو سال دوره دوم آموزش متوسطه) پیروی می کند. اما از لحاظ سن پذیرش، تعداد روزهای کاری، تدریس به زبان هندی یا انگلیسی و ... تفاوت هایی بین ایالتها وجود دارد. برای ورود به دانشگاهها و مؤسسه های آموزش عالی در هندوستان، داشتن مدرک دیپلم دبیرستان الزامی است. اکثر دانشگاهها بخصوص در رشته های پزشکی و مهندسی به علت محدودیت گنجایش، معدل دیپلم دبیرستان را شرط ورود قرار داده اند و دارندگان معدل های بالاتر در اولویت قرار می گیرند. نظام تحصیلی در اکثر دانشگاههای هندوستان سالیانه و در تعداد کمی از دانشگاهها نیم سالی است. مراکز آموزش عالی در هندوستان از این قرار می باشند:

- دانشگاهها و مؤسسات و مراکز پژوهشی که از طرف دولت مرکزی اداره می شوند؛
- دانشگاهها و مؤسسات و مراکز پژوهشی که از طرف دولت ایالتی اداره می شوند؛
- کالج هایی که به دانشگاهها وابسته هستند؛
- کالج های خصوصی؛

ارزشیابی و اعتبارسنجی مؤسسات آموزش عالی در هند از طریق شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی صورت می گیرد. این شورا در پی خط مشی ملی در آموزش که بر ارتقاء کیفیت در آموزش عالی تأکید داشت در سال ۱۹۹۴ به صورت یک مرکز مستقل اعتبارسنجی ملی آغاز به کار نمود. چشم انداز این شورا عبارتست از: کیفیت بخشی اجزاء و مؤلفه های تعریف شده آموزش عالی هند از طریق تلفیق ارزشیابی درونی و بیرونی، ارتقاء و حمایت از نوآوریها.

به منظور ارزشیابی یک مؤسسه، شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی فرآیندی سه مرحله ای را طی می کند که تلفیقی از خود ارزشیابی و بازبینی همگنان می باشد.

www.takbook.com

www.takbook.com

آماده سازی گزارش خود-ارزشیابی از سوی مؤسسه، ارائه آن به شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی و تجزیه و تحلیل درون سازمانی گزارش توسط شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی، بازدید هیئت همگنان از مؤسسه به منظور تأیید گزارش خود ارزشیابی و ارائه برونداد ارزشیابی به شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی، رتبه دهی و صدور گواهینامه اعتبارسنجی که مبتنی بر گزارش ارزشیابی هیئت همگنان می باشد، چارچوب کلی فرآیند اعتبارسنجی را تشکیل می هند.

به منظور حصول اطمینان از تضمین کیفیت به صورت یک بخش اساسی از عملکرد مؤسسات، شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی، واحدهای سازمانی تضمین درونی کیفیت را در مؤسسه های ارزشیابی شده ایجاد نموده است.

از جمله دستاوردهای شورای ملی ارزشیابی و اعتبارسنجی، تنظیم برنامه های مبتنی بر نیاز در مؤسسه ها، مشارکت دادن کارفرمایان در تهیه و تنظیم برنامه های درسی، افزایش تمرکز دانشگاهها بر ارائه خدمات و سرویس های حمایتی دانشجویان، تغییر در سیاست ها و کنش های مدیریتی، تشخیص و شناسایی ذینفعان و سهیم نمودن آنها در امور، در نظر گرفتن وضعیت دانشگاه در هنگام تصمیم گیری در خصوص طرح های پژوهشی اساتید، مرتبط ساختن کمیسیون اعتبارات دانشگاه با برونداد ارزشیابی و اعتبارسنجی به منظور حمایت از مؤسسات آموزشی، همکاری با وزارت توسعه منابع انسانی جهت اجرای طرح های مربوط به ارزشیابی، حفظ و بهبود کیفیت را می توان نام برد.

ارزیابی و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی فرانسه

ساختار نظام آموزشی کشور فرانسه متشکل از شش مقطع می باشد: آموزش پیش دبستانی، ابتدائی، کالج، لیسه، فوق دیپلم و دانشگاهی. کودکان گروه سنی ۲-۵ سال از آموزش پیش دبستانی اختیاری برخوردارند. طول دوره ابتدائی نیز ۵ سال بوده و گرئه سنی ۶-۱۱ سال را شامل می شود. آموزش متوسطه با پیروی از سیاست های رعایت تنوع و عدالت و راهنمائی تحصیلی و شغلی برای کلیه دانش آموزان تا ۱۶ سال به صورت رایگان و اجباری فراهم می باشد. تحصیلات دانشگاهی کشور فرانسه در سه دوره متوالی برنامه ریزی شده و گذراندن هر دوره منجر به صدور مدرک ملی می گردد:

اولین دوره، دوره آموزش عمومی و هدایت است. این دوره اساساً به صورت دوره آمادگی برای دنبال کردن دوره دوم طراحی شده است. دوره دوم، دوره تعمیق دانسته ها و تخصص است و بر اساس نوع آموزش انتخابی، بین یک سال (لیسانس) تا دو سال (فوق لیسانس) به طول می انجامد. در این دوره ها آموزش های پایه ای و آموزشها با اهداف تخصصی ارائه می شود. دوره سوم، دوره تخصصی- حرفه ای و یا آموزش در پژوهش است.

ارزشیابی و اعتبارسنجی مؤسسه های آموزش عالی در فرانسه از طریق کمیته ملی ارزیابی صورت می گیرد. این کمیته در ژانویه ۱۹۸۴ تشکیل شده و فعالیت های دانشگاهها، مدارس و مؤسسه های تحت نظر وزیر آموزش عالی و همچنین مؤسسه های آموزشی زیر نظر سایر وزارتخانه ها را مورد بررسی و ارزیابی قرار می دهد. کمیته ارزیابی در سال ۱۹۸۹ به صورت یک اداره مستقل درآمد. قانون آموزش دانشگاهی که در سال ۱۹۸۴ به تصویب رسید ارزشیابی بوسیله این کمیته را اجباری نمود. این ارزشیابی شامل یک عنصر درونی و یک عنصر بیرونی می باشد.

فعالیت کمیته ملی اعتبارسنجی عمدتاً مرتبط با مؤسسه ها و مبتنی بر خط مشی های آنها و در چارچوب چشم اندازهای همگانی آنها می باشد. ارزشیابی های مؤسسه ها بویژه بر کیفیت فعالیت های آموزش و پژوهش، مدیریت منابع انسانی و بخصوص شرایط کاری دانشجویان، یکپارچه سازی منطقه ای و همکاری بین المللی مؤسسه ها متمرکز می باشد. به موازات ارزشیابی مؤسسه ها که بخش عمده فعالیت های کمیته ارزشیابی ملی را تشکیل می دهد، این کمیته فضاها و رشته های تحصیلی را نیز مورد ارزیابی قرار می دهد و مطالعات موضوعی را به سمت مسائل کلی مرتبط با آموزش عالی هدایت می نماید. فعالیت های کیته ملی اعتبارسنجی به منظور کمک به بهبود فعالیت های مؤسسه ها و نتایج آنها در همه زمینه ها طراحی می شود. این رسیدگی ها نوعاً به شکل ارزیابی کیفیت پیامدهای مؤسسه می باشد. از این رو فعالیت کمیته ارزشیابی ملی همواره یک فرآیند دو مرحله ای می باشد. اولین مرحله، تجزیه و تحلیل می باشد که با هدف ارزیابی نقاط قوت و ضعف مؤسسه صورت می گیرد؛ مرحله دوم ارزشیابی نظامدارتری است که با هدف ارزیابی قابلیت مؤسسه برای اداره خود صورت می گیرد. در حال حاضر، سازوکار ارزیابی دانشگاهی کشور فرانسه متشکل از یک مجموعه ملاک ۱۳۴ مؤلفه ای است. این ملاک ها در سه دسته:

الف) برنامه ها و دوره های آموزشی طراحی شده (۵۲ نمونه)

ب) اجرای برنامه و دوره های آموزشی (۲۲ مؤلفه)

ج) دانشجویان و جایدهی آنها (۶۰ مؤلفه) قرار می گیرند.

سیستم ارزیابی کیفیت دانشگاهی در فرانسه وابسته به دولت بوده وبه طور متمرکز و با استقلال سازمانی وظایف خود را زیر نظر یک شورا انجام

www.takbook.com

www.takbook.com

می دهد. هرچند در این سیستم، ارزیابی دانشگاهی در دو مرحله: ارزیابی درونی و بیرونی انجام می شود، اما مشارکت اعضای هیئت علمی در آن در سطح حداقل قرار دارد. کوشش این سیستم بر آن است که فرهنگ کیفیت در دانشگاه اشاعه یابد.

ارزیابی و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی ژاپن

کشور ژاپن یکی از کارآمدترین نظام های آموزش را در سطح دنیا داراست.این کشور جزء هشت کشور صنعتی دنیا بوده و سهم عمده ای از رشد اقتصادی و پیشرفت خود را مدیون نظام قوی آموزشی است. پس از جنگ جهانی دوم ژاپنی ها از برنامه ریزان آمریکائی استفاده زیادی برای بازسازی نظام آموزشی کردند. با توجه بع اینکه ساختار و جو علمی ژاپن در مقایسه با دیگر کشورهای آسیایی به میزان چشم گیری از ایالات متحده آمریکا تاثیر پذیرفته است، نظام اعتبار سنجی آمریکا نیز در این زمینه مورد پذیرش و مناسب به نظر می رسد , که البته با تغییراتی چند در حال اجراست. عمده این تفاوتها مربوط به وابستگی نهاد اعتبار سنج به وزارت علوم، ارائه تسهیلات به دانشگاهها و موسسات غیرعضو و غیر اجباری بودن عضویت در موسسه اعتبارسنج در ژاپن برخلاف آمریکا است.

تا پیش از سال ۲۰۰۰ نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در ژاپن تحت حاکمیت و نظارت دولتی بود و اعتبارسنجی عموما توسط موسسه اعتبارسنجی دانشگاهی ژاپن (JAUU) صورت میگرفت.

JAUU موسسه اس مستقل است که در اواسط سال ۱۹۴۷ میلادی با پشتیبانی ۴۶ دانشگاه دولتی، ملی و خصوصی این کشور تاسیس شد. لازم به ذکر است با وجود اینکه در ساختار آموزش عالی کشور ژاپن، وظیفه نظارت کیفی بر آموزش به عهده وزارت علوم این کشور است، مسئولیت اعتبارسنجی و ارزشیابی عملکرد دانشگاهها به عهده نهادها و موسسات خصوصی گذاشته شده است.

JAUU در سال ۱۹۹۲ آیین نامه ای را برای ارزیابی درونی و خود اعتبارسنجی تهیه و منتشر کرد و پس از آن در سال ۱۹۹۶ به ارائه و تنظیم یک برنامه ارزیابی بیرونی برای دانشگاههای داوطلب اقدام نمود. پس از آن با انتشار گزارش ارزیابی عملکرد وزارت علوم این کشور در سال ۱۹۹۸، پیشنهاد تاسیس یک نهاد متمرکز و مستقل با وظیفه جمع آوری اطلاعات قابل اطمینان و تحلیل آنها و تهیه گزارش ، بصورت جدی مطرح شد.

در سال ۲۰۰۰ میلادی موسسه ملی مدارک علمی (NIAD) نظام تضمین کیفیت جدیدی را برای موسسات آموزش عالی ژاپن پیشنها کرد که مورد پذیرش قرار گرفت و مسئولیت انجام آن نیز از طرف دولت به خود این موسه واگذار شد.

اهداف NIAD بصورت خلاصه، بهبود و پاسخگوئی است که در جهت نیل به این اهداف علاوه بر وظیفه اعطای مدارک علمی، وظایف سه گانه زیر را نیز عهده دار شده است:

۱) ارزشیابی دانشگاهی؛

۲) پژوهش در ارزشیابی و سنجش کیفیت دانشگاهی؛

۳) جمع آوری؛ تجزیه و تحلیل و انتشار داده های مربوط به ارزشیابی دانشگاهی

از زمان شروع این طرح توسط NIAD، ساختار ارزیابی در ژاپن با تغییرات عمده ای در نظام دانشگاهی ملی واجه شده است؛ از این رو می توان گفت تضمین کیفیت در آموزش عالی ژاپن زمینه ای پیچیده دارد که برای شناخت هرچه بهتر ساختار آن نیاز به تعمق در شناخت وظایف و ساختار جاری نظام آموزش عالی، زمینه اجتماعی، ساختار سازمانی نمایندگی های سنجش و فرآیند ارزشیابی است.

- جمع بندی نظرات:

به طور خلاصه این بدیهی است از زمانیکه نمایندگیهای اعتبارسنجی در جهت ایجاد استانداردهای ارزیابی برنامه های آموزشی تلاش کرده اند، موضوعات و مسایل متفاوتی مطرح شده است. در طی ۵۰ سال گذشته نمایندگیهای اعتبارسنجی منطقه ای برای بررسی و رفع چنین مسائلی تلاش کرده اند. تجارب آنها حاکی از آن است که تأکید بر ساختار آموزشی، فرآیندها و منابع، محدودیت های خاص خود را دارد. همچنین اطلاعات کمی و ویژه نیز از محدودیت هایی برخوردار است. رویکردهای بسیار جدیدکه پیامدهای دانشجو یا پیامدهای مؤسسه ای را مدنظر قرار می دهند، ممکن است سهم مجزایی داشته باشند. به نظر می رسد که این رویکرد اخیر از یک امتیاز مهم برخوردار است. بر اساس این رویکرد، هدف، تسهیل اقدامات مطلوب و یا ثبت پیشرفت نیست، بلکه اثر بخشی آموزشی از طریق فرآیندهایی کسب می شود که مؤسسه را به جمع آوری شواهدی از حمایت های موجود برای ایجاد پیامدهای مطلوب آموزشی تحریک می کند. موضوعی که در این میان تداوم دارد، این است که به نظر می رسد در این جریان همیشه به اطلاعات کمی نیاز است. البته استفاده از قضاوت نیز به عنوان یک اصل جایگاه خود را حفظ نموده است.

پس با توجه به رهنمودهای مربوط به تجربه چندین ساله اعتبارسنجی در تدوین استانداردها در ابتدا باید پیچیدگی انواع مختلفی از تدارکات و روش های ارائه آموزشی را در نظر گرفت و دیگر این نکته نیز باید درک شود که تدوین یک استاندارد خاص و منحصر به فرد برای کنترل و تعیین

www.takbook.com

www.takbook.com

کیفیت آموزشی امکان پذیر نمی باشد.

http://vista.ir/?view=article&id=363646

vista.ir
Online Classified Service

بررسی مشکلات حذف کنکور

طرحی که نمایندگان مجلس هفتم در دوم خرداد۱۳۸۶ تصویب کرده اند، این است که تا سال ۱۳۹۰ به تدریج کنکور حذف می شود و ملاک پذیرش دانشجویان برای ورود به دانشگاه ها، معدل سه امتحان نهایی سالانه و کشوری، در سه سال دوره دبیرستان خواهد بود. و متولی برگزاری این امتحانات هم وزارت آموزش و پرورش خواهد بود. و به این صورت سازمان سنجش نقش اساسی خود را در برگزاری کنکور و انتخاب دانشجو از دست می‌دهد.

اما گفته میشود که مجلس این طرح را بر اساس کارشناسی قوی انجام نداده است.همان طور که طرح استخدام ۴۰ هزار معلم حق التدریسی و احیای معاونت پرورشی و الزام دولت به تهیه لایحه نظام هماهنگ نیز فاقد پشتوانه کارشناسی بودند. فلذا این طرح موافقان و مخالفان خود را دارد.

● موافقان طرح موسوم به حذف کنکور برای آن آثار و تبعات معجزه آسایی قائلند؛ از جمله:

۱) انگیزه دانش آموزان در یادگیری دروس افزایش می یابد.

۲) اضطراب و اثرات مخرب روحی و روانی کنکور از بین می رود.

۳) خانواده ها از زیر آوار سنگین هزینه های کنکور نجات پیدا می کنند.

۴) کمر مافیای کنکور با سود سالانه ۴۰۰ میلیارد تومان میشکند.

۵) سوالات تستی و چهارجوابی که متکی به حافظه کوتاه مدت دانش آموزان و نوعی تکنیک است، جای خود را به سوالات مفهومی و تشریحی می دهد.

۶) لو رفتن و فروش سوالات متوقف می شود و...

اما مخالفان این طرح ایراد های اساسی و قابل پیش بینی را ارائه کرده اند که نشان دهنده نواقص عمده این طرح می‌باشد از جمله آنها:

۱) برخی مدیران آموزشی کشور معتقدند که برای رشته های پرمتقاضی حتی اگر ظرفیت دانشگاه ها چند برابر تقاضا نیز باشد، آزمون حذف نخواهد شد. بهترین استدلال را رئیس سازمان سنجش در روزهایی که وزارت علوم مخالف طرح بود ارائه کرده است؛ «زمانی که چندین داوطلب با معدل ۱۹ یا ۲۰ وجود داشته باشند، چگونه می توانیم از میان آنان ظرفیت ۴۰ نفری رشته پزشکی دانشگاه تهران یا ۴۰ نفری مهندسی برق دانشگاه صنعتی شریف را انتخاب کنیم؟» و البته چطور می توان دیپلمه های سال های گذشته را در شیوه جدید پذیرش وارد کرد و اصلاً تکلیف تغییر رشته در دانشگاه برای کسانی که دیپلم غیرمرتبط با آن رشته را دارند چست؟ روی چه نمره های، کسی را که دیپلم ریاضی دارد و می خواهد در دانشگاه ادبیات بخواند، وارد دانشگاه می کنند؟

www.takbook.com

www.takbook.com

۲) اما با محول شدن وظیفه گزینش دانشجو به آموزش و پرورش آموزش در مقطع متوسطه کاملاً نمره محور خواهد شد و برگزاری امتحانات هماهنگ بخش عمده ای از وقت معلمان و دانش آموزان را پر می کند، یادگیری برای زندگی جای خود را به یادگیری برای کسب نمره خواهد داد.

۳) به احتمال زیاد کلاس های درس مدارس به طور کامل به کلاس کنکور تبدیل می شود. تضمین قبولی در کنکور جای خود را به تضمین معدل ۱۹ به بالا خواهد داد. جزوه های درسی دبیران و نمونه سوال و تجزیه کتاب درسی به سوال و جواب جای مهمی در آموزش های دبیرستانی پیدا می کند.

۴) برخلاف تصور مدافعان طرح جدید، بازار رسمی و غیررسمی، آموزشگاه های کنکور، تدریس خصوصی و نشر جزوات و کتاب های درسی تعطیل نخواهد شد، چرا که ضرورت وجودی آنها همچنان پایدار است. اگر آنگونه که برخی نمایندگان ادعا می کنند، هم اکنون و در گذشته، در سازمان سنجش مافیای فروش سوالات کنکور لانه کرده و آنها به راحتی آب خوردن رتبه ها را جابه جا می کنند، چه تضمینی هست که این مافیا که سالانه به گفته یکی از نمایندگان چهارصد میلیارد تومان سود می برد کار خود را تعطیل کند. چنین مافیایی تنها کافی است اندکی جابه جا شود و محل عملیات خود را به دبیرستان ها منتقل کند. اگر مافیای کنکور در امتحانات متمرکز، تستی، چهارجوابی که اوراق آن با ماشین تصحیح می شود و امکان نظارت نیروهای امنیتی و فضایی بر آن وجود دارد با دست باز عمل کرده است، در سیستم غیرمتمرکز که برگزاری امتحان و تصحیح اوراق در ۲۰ هزار دبیرستان بخش شده و سوالات تشریحی است و توسط انسان تصحیح می شود، مسلماً دست بازتری خواهد داشت. صاحبان قدرت و ثروت برای کسب معدل ۱۹ به بالا و افزایش شانس فرزندانشان برای ورود به دانشگاه های معتبر راه های جدیدی را تجربه خواهند کرد. مدیران مدارس، مربیان و دبیران در معرض آلودگی به مفاسد اقتصادی قرار می گیرند. مافیا و فساد مالی منطق اقتصادی دارند. قبولی در دانشگاه و رشته های مطلوب، کالای کمیاب اقتصادی است و تقاضا برای آن زیاد است.

۵) اگر فرض کنیم که این آزمون ها کاملاً اصولی باشد باز هم مشکل وجود دارد. اگر دانش آموز سال اول و دوم دبیرستان امتحاناتش خوب نشده باشد چه باید بکند. الان خیلی از افراد را داریم که در سال آخر دبیرستان خودشان را بازیابی می کنند، ضعف هایشان را برطرف می کنند و در کنکور هم موفق می شوند، هر چند که دانشجویان خوب و برجسته کسانی هستند که وضعیت آموزشی یکنواختی دارند. بچه های جوان، چه دختر و چه پسر، در سنین بلوغ مشکلات بسیار جدی دارند، خیلی از اینها وقتی که به سن ۱۷سالگی می رسند خودشان را به کمک خانواده ها و معلمان بازیابی می کنند. اینها درس می خوانند و موفق هم می شوند. ما نمی توانیم دانش آموزی را که به هر دلیل در سال اول و دوم دبیرستان افت داشته است، محکوم کنیم که دیگر نمی تواند نمراتش را جبران کند. اگر این نمره ها در کنکور تاثیر داشته باشد و کنکور هم نباشد، باعث می شود دانش آموزان امتحانات را جدی تر بگیرند و از طرفی اگر افتی یا ضعفی دارند حس کنند که دیگر قابل جبران نیست. باید اجازه جبران همین دروس را بدهیم. این امکان در کشورهای دیگر هست.

۶) کنکوری که فعلاً هست یکی از مشکلاتش این بود که کسی که پول داشت از طریق آموزش کنکور و مدارس غیرانتفاعی خودش را به یک رشته دانشگاهی می رساند و وارد دانشگاه می شد. اما با طرح جدید همین موارد هم تکرار شده است، یعنی کسی که پول دارد، چه استعداد داشته باشد و چه نداشته باشد، از طریق امکانات خانواده وارد مدرسه خوبی می شود و معدل می آورد چون می داند که در سال ۱۳۹۰ از روی معدل وارد دانشگاه می شود. پس از طریق کلاس های تقویتی و مدارس غیرانتفاعی دست به کار ساخت یک معدل خوب می شود تا بتواند به دانشگاه وارد شود.

۷) از طرفی چون کشور، آموزش استاندارد ندارد و در بسیاری از جاهای توسعه نیافته دانش آموزان استعداد دارند اما امکانات ندارند، پس چطور می توان از این افراد و افرادی که همه جور امکانات داشته اند سوالات یکسانی پرسید. این خلاف قانون اساسی و عدالت در آموزش همگانی است.

۸) از طرفی گفته میشود که وزارت آموزش و پرورش توان و تجربه برگزاری آزمون سراسری را با امنیت بالا در سطح کشوری ندارد و در عوض سازمان سنجش با نزدیک ۳۰ سال سابقه، خوب می داند که مشکلات کار کجاست.

منبع : کلاس کنکور

http://vista.ir/?view=article&id=341288

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

بررسی وضعیت و مشکلات دانشجویان ایرانی در اوکراین و روسیه

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و استقلال جمهوریهای آن، درها به روی خارجیان باز شد. در این میان علاقه‌مندان تحصیلات دانشگاهی به دلایل مختلف مانند هزینه کمتر، ورود بدون کنکور به دانشگاه ها، پرداخت شهریه‌های نسبتا کم در مقابل دانشگاه های اروپا و آمریکا، سهولت گرفتن ویزا و... به این جمهوری ها هجوم آوردند.

بیشترین تعداد دانشجویان ایرانی در کشور روسیه و اوکراین مشغول به تحصیل هستند ولی در کشورهای بلاروس، مولداوی، آذربایجان، ارمنستان و... نیز تعداد دانشجویان ایرانی کم نیست. با وجود اینکه تحصیل در این کشورها در ابتدا ساده به نظر می رسید، ولی دانشجویان با مشکلات زیادی روبرو شدند. در مورد این مشکلات با چند دانشجوی ایرانی که در حال حاضر در اوکراین، روسیه و کشورهای مشستقل مشترك المنافع مشغول به تحصیل هستند، گفتگوهایی انجام داده‌ایم که در قالب جمع‌بندی نکات مطرح شده و به صورت گزارش تقدیم می‌شود:

به طور نمونه اکنون در اوکراین حدود ۳۰۰۰ دانشجوی ایرانی تحصیل می کنند که در شهرهای مختلف آن پراکنده هستند. هر چند که این دانشجویان در رشته های مختلف مهندسی، کنسرواتوار و... تحصیل می کنند، ولی بیشترین درصد آنها در رشته های دندانپزشکی و پزشکی مشغول به تحصیل هستند. البته این موضوع در مورد دیگر جمهوریهای این منطقه نیز صدق می کند.

۱) بزرگ‌نمایی و تبلیغات دروغین مؤسسات اعزام دانشجو:

زمانی که داوطلب تحصیلات عالیه قصد ترك ایران به سوی یکی از این جمهوری ها را می کند اولین کاری که انجام می دهد این است که با یکی از موسسات اعزام دانشجو تماس می گیرد و با آنها مشورت می کند . آنها نیز به این داوطلب، شهر، مرکز پیش دانشگاهی، دانشگاه و خوابگاه را معرفی می کنند. از اینجاست که داستان این دانشجویان نگون‌بخت آغاز می‌شود. مساله این است که متاسفانه اکثر دانشجویان پس از ورود به این کشورها متوجه می شوند که بیشتر حرف ها دروغ و بزرگنمایی بوده است. این شرکتها چنان تعریف و توصیفی از این کشورها می کنند که دانشجویان، این کشورها را همانند اروپا تصور می کنند و خیال می‌کنند خوابگاه‌های موصوف همانند هتلهای پنج ستاره خواهد بود و حال آنکه واقعیت بسیار متفاوت است.

۲) عدم اعلام اطلاعات صحیح تحصیلی از سوی مؤسسات اعزام دانشجو:

سال تحصیلی در این کشورها از اول ماه سپتامبر برابر با دهم شهریور ماه شروع می شود و در ماه ژوئن برابر با ماه تیر خاتمه می یابد. این در حالی است که مؤسسات اعزام دانشجو این مسئله مهم را پنهان نگه‌داشته و به دانشجویان اعلام می کنند در هر زمان از سال تحصیلی می توانند وارد دوره الزامی پیش دانشگاهی شوند. بر این اساس، برخی دانشجویان اواسط سال تحصیلی وارد این دوره می‌شوند و با توجه به اینکه زبان روسی از جمله زبان های مشکل دنیا برای یادگیری است، نمی تواند آن طور که باید به این زبان تسلط پیدا کنند و در نتیجه مجبور می‌شوند به صورت نیم‌بند این زبان را آموخته و به زحمت نمره قبولی بگیرند تا بتوانند در سال آینده وارد دانشگاه شوند.

مشکل دیگری که در مورد زبان روسی وجود دارد این است که به غیر از روسیه، مردم عادی بقیه جمهوری ها به زبان محلی خود صحبت می کنند و یادگیری زبان روسی، با توجه به لهجه محلی آنان بسیار دشوارتر از یادگیری آن در خود روسیه است. پیامد این مشکل این است که نه زبان نوشتاری و نه زبان گفتاری دانشجو در حد لازم رشد نمی یابد. بنا براین، دانشجو نه دروس کتاب را متوجه می شود و نه سخنرانی های استاد را می تواند درك کند و این یکی از مهمترین دلایل خرید نمره می شود. با وجود اینکه در دانشگاه های این جمهوری ها شرایط بسیار مساعدی برای خوب تحصیل کردن وجود دارد و مثلا در دانشگاه های پزشکی، دانشجویان از ابتدا به صورت عملی تمام دروس را دوره می کنند و اساتید آماده پاسخگویی به سوالات آنها هستند، ولی متاسفانه خرید نمره بین دانشجویان شیوع دارد و فقط تعداد کمی از آنها درس می خوانند.

www.takbook.com

www.takbook.com

۳) دریافت مبالغ هنگفت و غیر واقعی از سوی مؤسسات:

مشکل دیگری که درباره این شرکت ها وجود دارد، این است که آنها بیش از هزینه لازم از این دانشجویان پول دریافت می کنند به طور مثال شهریه ۱۲۰۰ دلاری را ۱۵۰۰ دلار اعلام می کنند و زمانی که دانشجو پس از گذشت چند ماه متوجه می شود تمام هزینه هایی که پرداخت کرده است اعم از هزینه ویزا، شهریه دانشگاه و خوابگاه بیش از آنچه بوده است که رقم واقعی می باشد طبیعتا ناراضی می شود. در بسیاری از موارد مشاهده می شود که مبالغی که دانشجو آن را یکجا پرداخت کرده، به دانشگاه حتی به صورت چندموعدی هم پرداخت نشده است.

۴) عدم توجه به کیفیت برخی مؤسسات آموزشی:

در زمان شوروی سابق، در اوکراین و دیگر جمهوری ها مراکز پیش دانشگاهی وجود داشت که اساتید آن حداقل ۲۰ سال سابقه کار با دانشجوی خارجی را داشتند و این مراکز تحت نظر دانشگاه مسکو بود. به طور مثال، اکنون نیز مرکزی به نام "تاراس شوچنکو" در کیف پایتخت اوکراین و تحت نظر دانشگاه سرخ کیف وجود دارد و دانشجویانی که در این مرکز پیش دانشگاهی، تحصیلات مقدماتی خود را می گذرانند زبان روسی رابه خوبی فرا می گیرند. اما پس از فروپاشی شوروی هر دانشگاهی، پیش دانشگاهی خاص خود را تاسیس کرده است که متاسفانه این مراکز فاقد سابقه کار کافی هستند. مؤسسات اعزام دانشجو نیز به این مساله کیفی مهم توجه نمی کنند زیرا آنها بیشتر منافع اقتصادی خودشان را در نظر دارند و آینده دانشجو برایشان مهم نیست.

۵) انتخاب راههای عجیب برای حل مشکل زبان از سوی دانشجویان:

مشکل زبان یکی از مهمترین مشکلات دانشجویان است زیرا دانشجویان ایرانی نه تنها در دانشگاه بلکه در ارتباطات خود با مردم عادی نیز دچار مشکل می شوند. برخی برای حل این مشکل، به پیشنهاد یکدیگر با دختران روس دوست می شوند تا زبان روسی خود را تقویت کنند ولی این آشنایی در مواردی که به ازدواج و بچه دار شدن در زمان تحصیل می انجامد خود موجد مشکلات اقتصادی و تضاد فرهنگی و مذهبی است و در نهایت یا به جدایی کشیده می شود و یا به تحمل. گروهی دیگر نیز به دلیل دوست شدن با دختران خیابانی دچار مشکلات دزدیده شدن اموال، پاسپورت و ضرب وشتم توسط دوستان مرد آنها می شوند که سرانجام با سرافکندگی به ایران برمی گردند. مسئله دیگری که می توان در این مورد بیان این است که به دلیل آزاد بودن ارتباطات جنسی در این کشورها احتمال ابتلای افراد به بیماری های آمیزشی زیاد است. به طور مثال، بیماری ایدز در اوکراین رتبه بالایی در جهان دارد و دانشجویان ایرانی در هنگام آشنایی با دختران اوکراینی باید این مساله را در نظر بگیرد.

۶) عدم تایید مدرك برخی دانشگاهها از سوی وزارت علوم ایران:

مشکل عدم تایید مدرك تحصیلی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران یکی از مشکلات تحصیل در این کشورهاست. این مشکل بیش از همه برای دانشجویان رشته های پزشکی و دندانپزشکی ملموس است. حتی آنان که مدارکشان مورد تایید وزارت علوم قرار می گیرد باید دو مرحله آزمون علوم پایه و جامع را بگذرانند و پس از قبولی در آنها، دو سال و نیم دوره تکمیلی را در یکی از دانشگاه های ایران بگذرانند تا بتوانند نظام پزشکی خود را دریافت کنند. پر واضح است که علاوه بر صرف هزینه و زمان در خارج از کشور هزینه و زمان دیگری نیز صرف این دوره تکمیلی می شود. مهم‌ترین پیامد این مشکل این است که دانش‌آموختگان این دانشگاهها به بازار کار این کشورها روی می آورند و از برگشتن به ایران خودداری می کنند.

۷) عدم همنوایی بین دانشجویان ایرانی:

یکی دیگر از مسائل مبتلابه دانشجویان ایرانی در این کشورها عدم همبستگی، اتحاد و اعتماد بین آنان است. متاسفانه ایرانیان مقیم این جمهوری‌ها از یکدیگر حمایت نمی کنند و همیشه تکرو هستند. در بیشتر اوقات مشاهده شده است آنان حتی در زمینه درسی نیز از کمك به یکدیگر خودداری می کنند. مشکلات عدیده دانشجویان موجب می‌شود که سفارت جمهوری اسلامی ایران در این کشورها نیز نتواند به دانشجویان ایرانی به صورت جدی بپردازد. عبور گذرای سفارتخانه‌ها از مسائل و مشکلات دانشجویان باعث شده است آنان از حمایت و پشتوانه محروم بمانند.

۸) پیدایش مؤسسات خصوصی خرید مدرك:

وجود برخی از شرکت های ایرانی که به طور خصوصی در رابطه با امور دانشجویان کار می کنند و در واقع از دانشجویان سوء استفاده کرده و آنان را تشویق به خرید مدرك و نمره می کنند باعث شده است که دانشجویان ایرانی انگیزه تحصیل واقعی را ازدست بدهند. زیرا می‌دانند که به جای تحمل مشکلات متعدد، راههای آسان‌تری برای اخذ مدرك هم وجود دارد.

اکنون در این جمهوری ها دانشجویان ایرانی در حدود سن ۱۸ سالگی، تحصیلات عالیه خود را شروع می‌کنند و این در حالی است که بسیاری از

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویان پسر دوره سربازی را نگذرانده اند. این موضوع خود محملی برای سوء استفاده این شرکت های سوداگر می‌شود.

یکی دیگر از موارد شایع بین دانشجویان پسر ایرانی این است که آنان برای تامین بخشی از هزینه‌های تحصیل خود رو به اشتغال می‌آورند. گاه ساعت کار آنان در طول روز به ۱۲ ساعت می‌رسد و طبیعی است که این مساله علاوه بر آنکه موجب غیبت از کلاسهای درسی می‌شود حتی در صورت حضور دانشجو در کلاس نیز امکان استفاده از مطالب مطروحه را برای وی بسیار کاهش می‌دهد.

منبع : خبرگزاری فارس

http://vista.ir/?view=article&id=269155

vista.ir
Online Classified Service

برنامه منظم هر دانش‌آموزی را به دانشگاه می‌رساند

کانون فرهنگی آموزش از سال ۱۳۷۲ شروع به فعالیت کرد.این مؤسسه با ارائه برنامه‌ریزی آموزشی به دو شکل برنامه‌ریزی شخصی و برنامه‌ریزی کلی برای داوطلبان و دانش‌آموزان پایه‌های درسی مختلف توانسته به‌عنوان یکی از پرمخاطب‌ترین مؤسسات آموزشی کشور و همچنین یکی از پیشتازان برخی از زمینه‌ها در دنیا شناخته شود. برنامه‌ریزی مشخص کانون فرهنگی آموزش از طریق دفتر برنامه‌ریزی به روش قلمچی صورت می‌گیرد. برای آشنائی بیشتر با این مؤسسه با کاظم قلمچی مدیر این مؤسسه به گفت‌وگو نشستیم در ادامه متن این گفت‌وگو را می‌خوانیم:

ـ چه انگیزه‌ای باعث شد تا شما کانون را افتتاح کنید.

من در یک خانواده فرهنگی متولد شدم و پرورش یافتم از طرفی تجربه شخصی تدریس هم داشتم به همین دلیل سال ۱۳۷۲ این مجموعه را تأسیس کردم.

ـ شرایط ثبت‌نام در مؤسسه شما به چه صورت است؟

برای ثبت‌نام هیچ‌گونه شرط معدلی نداریم از نظر ما دانش‌آموزانی هم که معدل درسی پائینی دارند دارای بهره هوشی کافی هستند. ما هم بین دو دسته دانش‌آموز ممتاز و دانش‌آموز با معدل پائین هیچ‌گونه فرقی در تدریس نمی‌گذاریم. در صورتی‌که دانش‌آموزان طبق یک برنامه منظم حرکت کنند می‌توانند به تدریج پیشرفت کنند.

ـ آیا آمار مشخصی از دانش‌آموزان موفق خود در دست دارید؟

در چند سال گذشته نیمی از رتبه‌های یک رقمی کشور و مناطق در کنکور سراسری از میان کسانی بوده‌اند که از برنامه‌های کانون استفاده می‌کردند. برای مثال در سال ۱۳۸۴، ۶ نفر اول از ۱۰ نفر اول رشته ریاضی، ۶ نفر از ۱۰ نفر اول رشته تجربی، ۴ نفر از ۱۰ نفر اول رشته انسانی، ۵ نفر از ۱۰ نفر رشته هنر، ۴ نفر از ۱۰ نفر اول رشته زبان. همچنین بیش از ۸۰ نفر از رتبه‌های یک‌رقمی مناطق و سهمیه‌ها هم از داوطلبان کانون فرهنگی آموزش بوده‌اند.

ـ آیا شما تنها دوره‌های آمادگی کنکور را برگزار می‌کنید؟

مشکل ما همین است. افراد وقتی به اسم کانون فرهنگی آموزش و قلمچی برمی‌خورند به فکر کنکور و آزمون ورودی دانشگاه می‌افتند در صورتی‌که کار اصلی ما برگزاری دوره‌های پائین‌تر مثل دبیرستان و راهنمائی و دوره‌های بالاتر از کنکور دانشگاهی است امسال ۴۵۷ نفر از قبول‌شدگان مدارس تیزهوشان که از سال پنجم دبستان وارد مدارس تیزهوشان شدند و ۵۵۲ نفر از شاگردان دوره راهنمائی تیزهوش از برنامه‌ریزی‌ها و آزمون‌های کانون فرهنگی آموزش استفاده کرده‌اند.

ـ آیا ارائه آموزش‌های شما به‌صورت غیرحضوری و یا اینترنتی هم ممکن است؟

www.takbook.com

www.takbook.com

اساس کار ما به‌صورت غیرحضوری است. در مورد آموزش‌های اینترنتی و استفاده از نرم‌افزار از آنجا که در زمان شروع فعالیت ما این پدیده‌ها استفاده نشده و همه‌گیر نبوده پس ما به آموزش غیرحضوری اکتفا کردیم.

ما موضوع خودآموزی و آموزش از راه دور را با شیوه‌های اقتضائی و بومی شده خاص کشور خودمان پیش می‌بریم و به‌همین دلیل هم مورد استقبال عمومی قرار گرفتیم. ۶ سال پیش فعالیت گسترده‌ای را برای تهیه نرم‌افزارهای آموزشی انجام دادیم که در آن‌زمان با استقبال مواجه نشد فکر کنیم در آن‌زمان فرهنگ‌سازی لازم در این‌زمینه صورت نگرفته بود و به همین دلیل ادامه کار متوقف شد، امروز پس از ۶ سال با توجه به رشد فرهنگی مردم در استفاده از اینترنت و رایانه ما هم فعالیت‌هایمان را از سر گرفته‌ایم.

ـ چه فعالیت‌هائی باعث شده تا شما به این درجه استقبال عمومی برسید؟

دلایل مختلف دارد. کانون فرهنگی آموزش در امر آموزش داوطلبان از جدیدترین و موفق‌ترین روش‌های کاربردی بهره می‌گیرد. مثلاً به‌جای مشاوره، ما نهاد جدیدی را باعنوان پشتیبانی ابداع و معرفی کردیم. تفاوت پشتیبانی با مشاوره در این است که به‌جای آن داوطلب به مشاور مراجعه کند، پشتیبان به دانش‌آموزان و اولیاء مراجعه می‌کند و این یک برنامه روزانه است. مشاور کار اجرائی انجام نمی‌دهد اما پشتیبان کارهای اجرائی و حتی گاهی کارهائی را که پیش پا افتاده به‌نظر می‌رسند مثل حضور در جلسه آزمون، انجام نیازهای آموزشی و رفع نقص در خدمات را برعهده می‌گیرد.

ـ در پایان چه صحبتی برای خوانندگان و علاقمندان به آموزش دارید؟

دو موضوع است که به‌نظر من باید به آنها اشاره کرد اول در ارتباط با کتب آموزشی که انتشارات کانون فرهنگی آموزش از سال ۱۳۷۴ فعالیت در این زمینه را شروع کرد و بنا به آمار صادر شده از سوی مراجع رسمی در سال ۸۳ انتشارات کانون فرهنگی آموزش با انتشار ۹۰۹ عنوان کتاب که ۱۸۵عنوان چاپ اول و ۷۲۴ عنوان تجدید چاپ را شامل می‌شد رتبه اول را از آن خود کرده است. و در ادامه در ارتباط با کارنامه داوطلبان موضوعاتی است که باید اشاره کرد. یکی از دستاوردهای منحصربه‌فرد ما در زمینه آزمون و برنامه‌ریزی ارائه کارنامه کشوری در همان روز برگزاری امتحانات است.

جالب است این نکته را هم بدانید، در ابتدا که ما طرح آزمون‌های منظم را شروع کرده بودیم بعضی از کارشناسان آموزشی و روانشناسان تصور می‌کردند که تعداد زیاد آزمون‌ها ممکن است موجب افزایش اضطراب شود اما ما معتقد بودیم که این آزمون‌های منظم باعث آرامش و اعتمادبه‌نفس بیشتر می‌شود.

کارنامه‌های ما کمک می‌کند وضعیت آموزشی داوطلبان همان‌طور که هست شناخته شود. ما خوشحالیم که در تمام دنیا تنها مؤسسه‌ای هستیم که در یک آزمون کشوری با پوششی حدود ۳۰۰ شهر، کارنامه را همان‌روز در اختیار مخاطبین قرار می‌دهیم.

http://vista.ir/?view=article&id=216356

vista.ir
Online Classified Service

بزرگترین دانشگاه جهان اسلام

دانشگاه الازهر، قدیمی ترین و بزرگترین مرکز آموزش عالی- اسلامی در جهان است. اساس تحصیل در این دانشگاه، بر پایه مذهب است و توجه مخصوصی به علوم قرآنی و سنت پیامبر دارد. الازهر، یکی از دانشگاه هایی است که علوم مدرن را در زمینه های مختلف آموزش می دهد.

بنابراین تحصیل در آنجا در دو زمینه است و هر دانشجویی نه تنها رشته

www.takbook.com

www.takbook.com

اصلی خود را مطالعه می کند، بلکه آموزش زبان عربی هم که زبان قرآن مقدس است، از وظایف اصلی و مطالعاتی دانشجویان حساب می شود.

از سال ۱۹۶۱ بر طبق ماده ۱۰۳ قانون تشکیل دانشگاه الازهر، رشته های جدیدی مانند رشته های پزشکی و مهندسی و زیرشاخه های آن نیز اضافه شد و دانشجویان مصری در کنار دیگر دانشجویان کشورهای مختلف اروپایی و اسلامی مشغول به تحصیل شده و همگی تابع قوانین یکسانی شدند.

●تاریخچه

ساختمان مسجد ظرف مدت ۲ سال تکمیل شد. در ابتدا مکانی برای برگزاری دعا و نماز بود، اما بعد از مدتی به دانشگاه تبدیل شد.

تاریخ نویسان روایت های مختلفی را که چطور این فضا مسجد نام گرفت، تعریف می کنند. بعضی معتقدند که اینجا خانه بزرگی بود که دورش احاطه شده بود و لذا آن را مسجد نامیدند. بعضی دیگر که عقیده شان صحیح تر است، این است که قانونی را گذراندند که مسجد می تواند دانشجویانی بپذیرد و گروهی معتقدند نام دانشگاه برگرفته از نام حضرت فاطمه الزهرا(س) دختر حضرت محمد (ص)، پیغمبر صلح و دوستی است.

●خط مشی آموزشی در دانشگاه الازهر

مسجد بزرگ الازهر توسعه یافت و تبدیل به دانشگاه شد. الازهر بدون استثنا، از قدیمی ترین، بزرگ ترین و مشهورترین آکادمی های اسلامی و دانشگاه بی نظیری در دنیا است. این دانشگاه مرکز معتبر فرهنگ اسلامی در غرب و شرق جهان و برای همگان قابل احترام است. خط مشی آموزشی حاکم بر این دانشگاه، عمدتاً براساس خاورشناسی است. در تمام مدت تحصیل دانشگاه سعی می کند متخصصینی را تربیت کند که توان و بنیه مذهبی و اسلامی آنها تقویت شود و آنها در هر کجای دنیای اسلام که هستند، با یکدیگر ارتباط مستحکمی داشته و وظیفه شناس و باایمان باشند.

هدف دیگر دانشگاه تربیت متخصصین و همکاری و ارتباط بین آنها در زمینه های مختلف علمی است. همین طور همکاری و ارتباط با دانشگاههای دیگر در زمینه مبادله دانشجو، برنامه های ایراد سخنرانی و اجرای آموزش های کوتاه مدت برای پیشرفت و ترقی اعضای هیأت علمی و کارکنان دانشگاه از دیگر برنامه هاست.

●شروع فعالیت های علمی در الازهر

مؤسسین مسجد، سه سال و نیم بعد آن را به دانشگاه تبدیل کردند. اولین کتاب مذهبی مرجع دانشگاه، کتاب ابوحنیفه بود. نام اولین مؤسسان مسجد و دانشگاه در لوح یادبود نامشان ثبت شده است.

سمت راست ساختمان اصلی، محل برگزاری سمینارها است. همچنین مکانی برای اعضای هیأت علمی وجود دارد که مخصوص فعالیت ها و تحقیقات آنهاست.

در ابتدا آموزش دروس بیشتر از طریق مباحثه انجام می شد، ولی بعد از تأسیس دانشگاه، سیستم آموزشی براساس آموزش حضوری استاد و دانشجو انجام گرفت و بدین ترتیب قدیمی ترین دانشگاه مذهبی در دنیا، فعالیتش را براساس روش های جدید گسترش داد.

بنابراین دانشگاه الازهر نزدیك به یك قرن است که رسالتش را بر پایه تعامل دروس مدرن و مذهبی یا دانشگاهی- مسجدی استوار کرده است.این دانشگاه از دانشجویان قوی حمایت می کند و برای دانشجویانی که افتخاراتی کسب نموده اند، قوانینی را تصویب کرد.

الازهر مستقل عمل می کند و به جایی وابسته نیست و دانشجویان به طور آزاد در آنجا تحصیل می کنند و دانشگاهی با هویت اسلامی- عربی است. جاذبه این دانشگاه در آن است که بسیاری از اساتید و دانشجویان از سراسر دنیای اسلام به آنجا می آیند.

در سال ۱۷۸۹ میلادی که ناپلئون بناپارت به مصر حمله کرد، می دانست که الازهر بزرگترین دانشگاه برای دنیای اسلام است. ناپلئون طی تبعیدش نوشت که دانشگاه الازهر مشابه دانشگاه سوربن پاریس است.

زمانی که کشور فرانسه به مصر حمله کرد، الازهر محلی برای مخالفت با تصرف کشور توسط دولت فرانسه بود. در تمام طول تاریخ، این تنها زمانی بود که دانشگاه الازهر بسته شد. سه سال بعد که فرانسه مصر را تخلیه کرد، دانشگاه الازهر فعالیت های عادی خود را شروع و اساتید و دانشجویان جدیدی را ثبت نام کرد.

فارغ التحصیلان این دانشگاه، ممتاز و گاهی جزو رهبران مردم هستند. این دانشگاه به صورت شورایی و هیأت امنایی کنترل می شود و مدارك آن بسیار معتبر است. امروزه بیشتر رهبران کشورهای اسلامی، فارغ التحصیل این دانشگاه هستند؛ مانند شیخ محمد عبده که بالاترین مقام یا

www.takbook.com

www.takbook.com

تولیت دانشگاه الازهر در مصربود.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=236929

vista.ir
Online Classified Service

بومی گرایی و محلی گرایی در پذیرش دانشجو و منافع ملی

یکی از مهم‌ترین خبرهای هفته گذشته حواشی مربوط به اعلام نتایج آزمون سراسری دانشگاه‌ها در خصوص افزایش اعمال سهمیه پذیرش بومی دانشجو در سال‌جاری است که موجب حذف تعداد قابل توجهی از داوطلبان کنکور از رقابت شد. در واکنش به این رویداد، گذشته از اعتراض پشتکنکوری‌ها برخی چهره‌های سیاسی و فرهنگی نیز به میدان آمده و خواهان پاسخگویی وزارت علوم و سازمان سنجش شده و موضوع تا اعلام استیضاح وزیر علوم پیش رفت اما در میان موج سنگینی که پس از این ماجرا در مطبوعات و رسانه‌های دیداری و شنیداری نمودار شد کمتر به اصل موضوع پذیرش بومی‌دانشجو، ابعاد این نوع سهمیه‌بندی و آسیب‌های مترتب بر آن پرداخته شد.

لذا در این یادداشت بر آنم تا به صورت مختصر و مجمل به ابعاد ناگفته و یا کمتر گفته‌شده پذیرش بومی و محلی‌گردانی دانشجو در آموزش عالی کشور بپردازم تا نشان داده شود که این پدیده با توجیه مشکلات بودجه‌ای و نیز آسیب‌های اجتماعی حدود دو دهه به خطمشی رسمی پذیرش دانشجو تبدیل شده و البته در سایر دانشگاه‌های کشور هم پذیرش محلی دانشجو با شدت و ابعاد گسترده‌تری صورت گرفته و می‌گیرد. لذا حل‌وفصل موضوع و جلوگیری از آسیب‌های احتمالی مترتب بر منافع ملی و داوطلبان کنکور یجاب می‌کند به دور از فضاسازی‌های جاری و در فضایی کارشناسانه موضوع، بیش از پیش تجزیه و تحلیل شود و برای ارائه طرح جایگزین اقدام شود.

- طرح موضوع

اگر چه آمار دقیقی از تعداد دانشجویان دارای خاستگاه محلی در ایران در دسترس نیست اما شواهد امر نشانگر حضور بی‌سابقه و گسترده دانشجویان این مناطق در دانشگاه‌های کشور است. پس از انقلاب اسلامی از سویی با تاسیس واحدهای دانشگاهی جدید اعم از دولتی، روزانه، شبانه، پیام نور، جامع علمی‌کاربردی، دانشگاه آزاد، مراکز تربیت معلم و ضمن خدمت و آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای در نقاط مختلف کشور ظرفیت پذیرش دانشجو رشد قابل ملاحظه‌ای داشته و بسیاری از این واحدهای دانشگاهی در هر منطقه‌ای به پذیرش دانشجو پرداخته‌اند. از سوی دیگر پس از انقلاب با اجرای قانون <سهمیه پذیرش دانشجو> در قالب مناطق ۱، ۲، ۳ و... برای بسیاری از مناطق محروم کشور این امکان میسر شد که علی‌رغم محدودیت‌ها و تنگناهای آموزشی و امکاناتی، از سهمیه ویژه و خاص پذیرش دانشجو برخوردار شوند. این وضعیت یعنی پذیرش دانشجو در قالب سهمیه مناطق محروم بی‌گمان سهم مهمی در ارتقای سطح علمی و آموزشی این مناطق و نهایتا عدالت آموزشی ایفا خواهد کرد.

در سالیان اخیر و به‌خصوص ازاواخر دهه ۶۰ با اجرای قوانین دیگری در قالب سهمیه <قطب، ناحیه و بوم> مقرر شد پذیرش ۸۰ درصد دانشجویان هر دانشگاه از میان داوطلبان ساکن در قطب، ناحیه و بوم صورت گیرد. به نظر می‌رسد مشکلات مالی و امکاناتی دانشگاه‌ها و وزارت علوم در این تصمیم‌ها موثر بوده است چراکه اینگونه فرض می‌شده که بااجرای نظام سهمیه‌بندی قطب، ناحیه و بوم عملا درصد زیادی از دانشجویان متقاضی

www.takbook.com

www.takbook.com

خوابگاه نبوده، روزهای تعطیل به منازل و شهرستان‌های خود باز خواهند گشت و به این طریق در هزینه‌های جاری دانشگاه صرفه‌جویی صورت خواهد گرفت. ضمن آنکه برای والدین خصوصا والدین دختران دانشجو اعزام فرزندان‌شان به دانشگاه محل سکونت یا نزدیک محل سکونت مناسب‌تر از اعزام فرزندان‌شان به دانشگاه‌های شهرهای دور است. این وضعیت در نهایت متقاضیان تغییر محل تحصیل را هم کاهش می‌دهد و به این ترتیب بخشی از مشکلات و مسائل بخشی دانشگاه‌ها و وزارت علوم کاهش می‌یابد. نتیجه این نگرش و سیاست در آمارهای زیر مشاهده می‌شود.

۱) اکثریت داوطلبان پذیرفته‌شده در استان محل سکونت خویش پذیرفته شده‌اند!

۲) پس از استان محل سکونت، استان‌های همجوار میزبان دانشجویان پذیرفته‌شده هستند.

۳) استان‌های همجوار که در قالب ناحیه و قطب مشخص می‌شوند معمولا استان‌های محل سکونت اقوام هستند.

۴) بخش گسترده‌ای از دانشجویان آذری، بلوچ، عرب و کرد در استان‌های خود و یا در استان‌های همجوار که معمولا از همان قوم هستند پذیرفته شده‌اند. مثلا دانشجویان آذری در دانشگاه‌های تبریز، ارومیه و اردبیل و دانشجویان کرد در دانشگاه‌های کردستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه و آذربایجان شرقی پذیرفته شده‌اند.

در همه استان‌های مورد بررسی حداقل ۵۰ درصد تا حداکثر ۹۴ درصد از داوطلبان پذیرفته شده هر استان در همان استان مشغول به تحصیل می‌شوند. (این آمار در سال‌های ۸۵ تا ۸۷ رشد بیشتری داشته است! و در برخی استان‌ها به حدود ۹۶ درصد پذیرش محلی دانشجو نیز میل کرده است؟)! این آمارها چه چیزی را به نمایش می‌گذارند؟ آیا این روند سازگار با منافع ملی است؟ آیا در جهان کشوری وجود دارد که در جهت بومی و محلی کردن پذیرش دانشجو برنامه‌ریزی کرده باشد و شهروندان کشور را از دسترسی به نقاطی غیر از محل سکونت خود محروم کرده باشد؟ امروزه دانشگاه‌های کشورهای پیشرفته و حتی کشورهای در حال پیشرفت همچون هند و مالزی و ترکیه به سمت بین‌المللی کردن پذیرش دانشجو گام برمی‌دارند و در ایران به سوی هر چه بیشتر محلی کردن پذیرش دانشجو اقدام می‌شود؟! این نگرش هر هدفی را تعقیب کند مسلما به تنها چیزی که در آن توجه نشده است همانا منافع ملی است!

- آسیب‌شناسی پذیرش محلی دانشجو

همانگونه که پیش‌تر اشاره شد محلی‌گردانیدن و بومی‌کردن پذیرش دانشجو ارثیه‌ای است که از دولت‌های گذشته به ارث رسیده است و هر سال و هر دولت نسبت به خلف خود سهمی در افزایش نسبت پذیرش داوطلب بومی به غیر بومی! ایفا کرده و تنها در این دولت بر تشدید پذیرش استانی اقدام شده است! بی‌آنکه به آسیب‌شناسی راه طی‌شده پرداخته شود!

در سطح تحلیلی عام و فراتر از بخشی‌نگری جاری در دستگاه‌های دولتی و وزارت علوم این وضعیت موجب بروز نگرانی‌های مهمی شده است. از طرفی پذیرش دانشجوی بومی در دانشگاه‌های کشور نوعی <بی‌عدالتی آموزشی> را دامن می‌زند و اثرات آن تا مدت‌ها ماندگار و ملموس خواهد بود زیرا بسیاری از امکانات آموزشی، اساتید مجرب و فرصت‌های علمی در تهران، اصفهان، شیراز، مشهد و تبریز و چند نقطه دیگر از کشور متمرکز و انباشت شده است. اگر دانشجویی کرد از یکی از شهرستان‌های کردستان مثلا کامیاران داوطلب ورود به دانشگاه باشد به احتمال زیاد در دانشگاه کردستان، کرمانشاه و یا ارومیه پذیرفته می‌شود. این دانشگاه‌ها نه به لحاظ امکانات آموزشی و نه به لحاظ اساتید مجرب و... هیچگاه همسنگ دانشگاه‌های تهران و چند شهر خاص دیگر نخواهد بود. آیا این عادلانه است که دانشجوی تهرانی و اصفهانی در تهران و اصفهان بتوانند تحصیل کنند، اما دانشجوی منطقه محروم کامیاران در دانشگاه‌های به نسبت محروم سنندج و کرمانشاه تحصیل کند!

همچنین این وضعیت می‌تواند در آینده به بازتولید گسترده محرومیت در این مناطق منجر شود و به گسترش نابرابری توسعه‌ای در مناطق مختلف کشور منجر می‌شود. آیا سطح آموزش و دسترسی به منابع علمی و کمک آموزشی و استاد و پژوهش در همه مناطق کشور همسنگ است؟ پیامد این نابرابری به جز در فارغ التحصیلان دانشگاه‌ها و جامعه و استان مربوطه در کجا نمایان می‌شود؟ مگر غیر از این است که این فارغالتحصیلان باید مسوولیت‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی حرکت به سوی توسعه را بر دوش بگیرند؟

ضمن آنکه به دلیل تمرکز امکانات صنعتی، علمی، فرهنگی و اقتصادی و پژوهشی کشور در چند مرکز کشور اگر دانشجویی در این مراکز پذیرفته شود در حین تحصیل فرصت استفاده از این ظرفیت‌ها را یافته والبته دیگران در این خصوص محروم خواهند بود. آیا با عدالت اجتماعی سازگار است که گروهی در دوران تحصیل ماقبل دانشگاهی در منطقه‌ای محروم، در همان منطقه هم در دانشگاه پذیرفته شوند و البته فرصت‌های دسترسی کمی به مراکز علمی، پژوهشی و اقتصادی و صنعتی داشته باشند و گروهی بالعکس از ابتدای تحصیل در منطقه‌ای برخوردارتر شروع کنند وتا انتهای تحصیل از مزایای آن منطقه هم برخوردار باشند.

www.takbook.com

www.takbook.com

همچنین با اهمیتی که کنکور در زندگی تحصیلی جوانان این مرز و بوم یافته است و سرمایه‌گذاری مادی ومعنوی و به‌ویژه احساسی نسل جوان و خانواده‌های آنان، هر نوع برنامه‌ای که به نوعی در مسیر این مسابقه علمی‌به ضایع شدن حق داوطلبی منجر شود ممکن است خسارات جبران‌ناپذیری بر سرنوشت، احساسات، روح و روان و حتی جان این داوطلبان وارد سازد! اندیشیدن به ابعاد این خسارات مسوولیتی سنگین است که باید از سوی برنامه‌ریزان و مجریان جدی انگاشته شود و از کنار آن به سادگی عبور نکنند! درد و رنج وارده بر داوطلبان و خانواده‌های آنان که به دلیل دخالت مصنوعی دولت در این مسابقه علمی، سرنوشت دیگری می‌یابند حد و حصری ندارد کما اینکه دخالت در سهمیه‌بندی موجب تغییر شانس قبولی افراد شده و اگر در حالت بدون اعمال سهمیه امکان قبولی در رقابت باشد ممکن است به دلیل سهمیه‌بندی این امکان از دست برود چرا که میزان پذیرش استان‌ها برابر نیست!

از طرف دیگر <عدم ارتباط و قطع ارتباط نخبگان مناطق محلی با نخبگان و مردم دیگر نقاط ایران> کارکرد منفی دیگر اینگونه طرح‌ها است و انسجام ملی و همبستگی ملی ایرانیان به‌عنوان یک استراتژی و راهبرد مهم از منظر طراحان اینگونه طرح‌ها مغفول مانده و خساراتی بر آن وارد می‌شود. آمد و شد نخبگان علمی مناطق مختلف کشور به اقصی نقاط کشور ضمن ایجاد زمینه مفاهمه و ارتباط گسترده‌تر و آشنایی ایرانیان با یکدیگر زمینه نزدیکی بیشتری میان آنان را فراهم کرده و در یک منظر کلان و آینده‌نگر منافع ملی را مطمح نظر قرار خواهد داد. با اجرای اینگونه طرح‌های بخشی‌نگر به جز کشیده شدن دیواری بلند میان ایرانیان چه چیزی به دست می‌آید؟ در این طرح جایگاه ملی‌اندیشی کجاست؟کارکرد گسترش محلی‌گرایی رودررو قرار گرفتن محلی‌اندیشی با ملی‌اندیشی است و البته در این کارزار ملی‌اندیشی مغلوب محلی‌اندیشی خواهد بود.

از سویی دیگر حضور اساتید بومی، دانشجوی بومی و برخی چالش‌های سیاسی محلی‌گرایی در برخی از این مناطق آیا به خودی خود و با توجه به ویژگی سنی (جوانی) دانشجویان منشاء برخی چالش‌های محلی‌گرایانه و قومگرایانه و سیاسی نخواهد شد؟ آیا استمرار این وضعیت این چالش‌ها را نهادمند نخواهد ساخت؟ در این خصوص آیا به مطالعات کارشناسان و محققان گوناگون و حتی نظرات مسوولان دانشگاه‌ها توجهی مبذول شده است؟

این وضعیت امکان انتخاب و حق انتخاب را از داوطلبان سلب می‌کند. اگر داوطلب تهرانی مایل به ادامه تحصیل در بلوچستان باشد امکان بسیار کمی خواهد داشت! و یا داوطلب همدانی نمی‌تواند در یزد تحصیل کند و این گذشته از آنکه با عدالت سازگار نیست و حق انتخاب ملی را نادیده می‌گیرد، نشان می‌دهد که از این به‌بعد ایرانیان برای حضور در گوشه و کنار کشور (به جز محل سکونت) نیازمند مقدمات بسیاری همراه با موانع گوناگونی هستند!

گسترش محلی‌گرایی، عدم دسترسی به فرصت‌های اقتصادی برای مناطق محروم‌تر و از همه بدتر گسترش احساس غریبگی در میان ایرانیان! از پیامدهای اینگونه طرح‌ها است که بدون جامع‌نگری و صرفا با نگاهی بخشی‌نگر به برنامه‌ریزی می‌پردازد!

همچنین آمارها حکایت از رشد فزاینده بودجه‌های رفاهی و خوابگاهی در این دوره مورد بررسی دارد، لذا در این خصوص هم این توجیه برای محلی‌گرایی در پذیرش دانشجو منتفی می‌شود! فراموش نکنیم حتی اگر کسی از روستای مجاور مرکز استانی در دانشگاه همان شهر پذیرفته شود باز به خوابگاه نیاز دارد! آیا آمارها نشان می‌دهند که طی ۱۰ سال اخیر به تناسب رشد پذیرش محلی و بومی‌دانشجو از شمار دانشجویان متقاضی خوابگاه و در نتیجه بودجه‌های جاری و... کاسته شده است؟ کمااینکه حتی با فرض (محال) کاهش بودجه‌های رفاهی باز این مقوله توجیه مناسبی برای محلی‌گرایی در پذیرش دانشجو نیست چراکه این روند با ایجاد هزینه‌هایی به مراتب گسترده‌تر برای منافع ملی و بر پیکره همبستگی ملی در حوزه‌های مختلف، خساراتی بیش از این افزایش هزینه‌های دانشگاهی و ده‌ها برابر این صرفه‌جویی‌ها (ناشده) وارد خواهد ساخت؟!

لذا هر نوع توجیهی برای استمرار پذیرش دانشجو به صورت محلی و بومی بدون پشتوانه علمی و کارشناسی موجب تحمیل هزینه‌های سنگین روحی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و حتی امنیتی بر جامعه ایرانی است. آیا هزینه اینگونه طرح‌های نسنجیده همچون پذیرش محلی دانشجو را طراحان و مجریان آن طرح‌ها می‌پردازند یا اینکه باز این مردم ایران و به‌ویژه جوانان این مرز و بوم هستند که هزینه ندانم‌کاری‌ها و طرح‌های کارشناسی‌نشده و مخالف منافع ملی را خواهند پرداخت؟

یکی دیگر از ابعاد آسیب‌شناسانه اینگونه طرح‌ها بروز نگرانی از فرآیند تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی در نظام بروکراتیک و دیوانسالاری کشور است. وقتی برای کنکور با آن همه اهمیت در افکار عمومی اینگونه تصمیم‌سازی می‌شود چه اعتمادی برای مردم باقی می‌ماند که در دیگر امور مبتلا به جامعه و کشور هم به این شکل تصمیم‌گیری نشود؟ آیا تاکنون مدلی نظری و مطالعاتی از فرآیند تصمیم‌گیری و سیاست‌سازی در نظام اداری ایران ارائه و آسیب‌شناسی شده است؟ اگر مسوولان امر مدعی بهره‌گیری از نظرات کارشناسان در چنین تصمیم‌سازی‌ها و سیاست‌هایی هستند باید

www.takbook.com

www.takbook.com

به‌طور شفاف معلوم شود این کارشناسان چه کسانی هستند و بر چه اساسی به چنین نتایجی رسیده‌اند؟ و اگر بدون هر نوع مشاوره‌ای چنین تصمیم‌های مهمی اخذ شده باید متولیان آن مورد مواخذه جدی قرار گیرند! همچنین برای مردم این پرسش طرح می‌شود که در موارد مشابه چگونه عمل می‌شود؟ آیا زمان آن فرا نرسیده تا سیاست‌سازی‌های کلان از مدل مشخصی مبتنی بر کار کارشناسی و مقدمات پژوهشی تبعیت کند؟ آیا این سیاستگذاری‌ها نباید تابعی از منافع ملی باشد؟

لازم به ذکر است گروهی از محققان و اساتید کشور در دهه اخیر بارها به صورت حضوری یا در قالب گزارش‌های پژوهشی به مسوولان امر آسیب‌های چنین پدیده‌ای را گوشزد کرده و بسیاری از مسوولان سابق (جالب آنکه برخی از آن مسوولان در روزهای اخیر به جرگه مخالفان درآمده‌اند)! و فعلی وزارت علوم و سایر دستگاه‌های ذیربط را در جریان مساله و آسیب‌های آن گذارده اما تاکنون نه‌تنها با بی‌توجهی روبه‌رو شده بلکه هر سال نسبت به سال گذشته سیاست پذیرش محلی دانشجو با شدت بیشتری اعمال شده است! گویی مسابقه‌ای در بالا بردن آمار (در هرجهتی که می‌خواهد باشد)! بدون توجه به عواقب احتمالی آن در میان مسوولان در جریان است! ای کاش مسوولان ذیربط نگاهی به آرشیو و مخزن مربوط به این تذکرات و پژوهش‌های مشفقانه انداخته و قبل از آنکه موضوع ابعاد پیچیده‌تری بیابد در جهت حل و فصل آن با یاری متخصصان امر گامی به پیش رانند. فراموش نکنیم بخش عمده‌ای از متخصصان مطرح کشور شاغل در دانشگاه‌ها و مراکز وابسته به وزارت علوم هستند، اگر این وزارتخانه برای پیشبرد برنامه‌هایش از این کارشناسان استفاده نکند و از نظرات آنان احساس بی‌نیازی می‌کند! چه انتظاری از سایر دستگاه‌ها است که مسائل خود را به یاری کارشناسان و به‌ویژه دانشگاهیان کارشناسی کند؟

به نظر می‌رسد در اقدامی عاجل باید ضمن الغای قانون طرح پذیرش محلی و بومی دانشجو به یاری کارشناسان در پی ارائه طرحی جانشین بود. در این مسیر استفاده از تجربه دیگر کشورها و نیز استفاده از نظر کارشناسان ملی و وطن‌خواه می‌تواند یاریگر مسوولان ذیربط باشد. اگر تنها با پذیرش چند داوطلب محروم شده از ورود به دانشگاه این مقوله به فراموشی سپرده شود و همچون برخی تجربه‌های دیگر به جای برخورد ریشه‌ای با مساله تنها با رفع و رجوع جزیی از کنار آن بگذریم، در آینده نه‌چندان دور ملک و مملکت باید هزینه‌های گزافی در ازای این ندانم‌کاری‌ها پرداخت کند!

منبع : روزنامه اعتماد ملی

http://vista.ir/?view=article&id=339600

vista.ir
Online Classified Service

بومی‌گزینی در کنکور ناعادلانه است

دولت از سال‌ها پیش سیاست بومی گزینی را در پذیرش دانشجویان دانشگاه‌های دولتی دنبال می‌کند اما ظرفیت ۶۵ درصدی اختصاص داده شده به دانشجویان بومی در سال جاری، بالاترین سهمیه‌ای است که تاکنون با این سیاست تخصیص یافته است. ایرادهای این سیاست را می‌توان در چند محور زیر خلاصه کرد:

۱) این سیاست ناعادلانه است. چرا دانش‌آموزی که در روستاهای زابل، سراوان، ماکو، الشتر، تایباد، مرودشت و ده‌ها منطقه محروم دیگر زندگی می‌کند از تحصیل در دانشگاه‌های معتبر شهرهای بزرگ محروم شود؟ صرفا به این دلیل که محل تولد او باب طبع مدیران دولتی نبوده است؟ اگر دانش‌آموزی در چابهار باهوش‌تر و با سوادتر از دانش‌آموزی در تهران است چرا

www.takbook.com

www.takbook.com

به جای تحصیل در دانشگاه صنعتی شریف باید در دانشگاه زاهدان تحصیل کند؟ گمان نمی‌کنم برای اثبات ناعادلانه بودن این سیاست نیازی به استدلال بیشتر باشد.

۲) وزارت علوم استدلال می‌کند مهاجرت دانشجویان به شهرهای دیگر و دور شدن از خانواده مشکلات جبران‌ناپذیری برای جوانان ایجاد می‌کند. کدام مطالعه و تحقیق این مدعا را اثبات کرده؟ آموزه‌های چپ آنچنان بر ذهن مدیران ایرانی غلبه پیدا کرده که تردیدی ندارند <دولت> بهتر از <مردم> می‌فهمد. چه کسی گفته مدیران نشسته در برج وزارت علوم در خیابان هرمزان شهرک غرب بهتر از دانش‌آموزان و خانواده‌های آنان می‌فهمند که چه تصمیمی به نفع آنها است و چه تصمیمی به ضرر آنها؟ آیا اساسا دولت مطالعه‌ای در مورد دانشجویان بومی کرده تا دریابد واقعا مشکلات آنها فرق معناداری با دانشجویان خوابگاهی دارد؟ اگر این دور شدن از خانواده بد است چرا دولت در دوره خدمت نظام وظیفه که گستردگی جمعیتی بیشتری هم دارد بومی‌گزینی نمی‌کند. چه‌طور آوردن جوان روستایی از اندیمشک به سربازی در قوچان ایراد ندارد اما تحصیل دانش‌آموز باسواد اهوازی در تهران ایراد دارد؟ آموزه‌های علمی مدت‌ها است اثبات کرده که در مجموع شهروندان بهتر از دولت می‌توانند منافع خود را بهینه کنند و این تصور که یک عقل متمرکز برنامه‌ریز می‌تواند به جای تک‌تک شهروندان تصمیم‌گیری کند سال‌ها است که همراه با آموزه‌های کمونیستی به موزه تاریخ سپرده شده است. اینکه یک جوان بهتر است در دوران تحصیل کنار خانواده باشد یا دور از آن، تصمیمی است که صرفا به آن جوان و خانواده‌اش بستگی داشته و دولت صلاحیت سلب این حق انتخاب را از آنها ندارد.

۳) مدافعان بومی‌گزینی معتقدند اختصاص خوابگاه به دانشجویان غیربومی هزینه زیادی به وزارت علوم تحمیل می‌کند. کسانی که با ساختار و ابعاد بودجه‌دولت ایران آشنا هستند تردید ندارند که این بهانه کاملا نامقبول و ساده‌انگارانه است. برای اینکه با ابعاد بودجه نهادهای دولتی آشنا شوید بد نیست بدانید که در سال ۸۷ به عنوان مثال بنیاد نخبگان ۱۴۶ میلیارد ریال، بسیج ۳۱۱۵ میلیارد ریال بودجه اختصاصی داشته‌اند. هزینه توسعه و نگهداری خوابگاه‌های دانشگاه‌های دولتی چقدر است؟ آیا این رقم در حدی است که پیامدهای چنین سیاست‌های عجیب و غریبی را توجیه کند؟ ضمن اینکه فرض کنید دانش‌آموزان غیربومی‌ای باشند که ترجیح دهند حتی بدون داشتن خوابگاه، در دانشگاه‌های معتبر کشور درس بخوانند و هزینه اقامت در شهر مقصد را هم خود بپردازند. دولت با کدام اختیار این حق را از آنان سلب می‌کند؟

۴) در کشورهای دیگر بورس‌های دانشگاهی فراوانی به دانشجویان مهاجر از یک شهر به شهر دیگر یا از یک کشور به کشور دیگر داده می‌شود. این بورس‌ها را معمولا خود دانشگاه یا شرکت‌ها و موسسات خصوصی تامین اعتبار می‌کنند. دانشگاه‌های بزرگ دنیا غالبا شهرک‌های دانشگاهی بزرگی هستند که مجموعه‌ای از قومیت‌ها، نژادها و ملیت‌ها را در خود جای داده‌اند. تصور یک دانشگاه تک‌ملیتی (چه رسد به تک‌شهری) در دانشگاه‌های خوب دنیا تصوری محال است. بسیاری از دانشگاه‌های معتبر دنیا برنامه‌های منظمی برای مبادله دانشجو با یکدیگر دارند. مثلا دانشگاهی در آمریکا و دانشگاهی در فرانسه با هم توافق می‌کنند که دانشجویان هر کدام، بعضی درس‌هایشان را در دانشگاه دیگر بگذرانند. همچنین برخی دانشگاه‌های بزرگ و معروف دنیا ترجیح‌می‌دهند در مقاطع تحصیلات تکمیلی فارغ‌التحصیلان دوره‌های پایین‌تر دانشگاه‌های خود را نپذیرفته و از دانش‌آموختگان دانشگاه‌های دیگر پذیرش کنند. همه این سیاست‌ها برای استفاده بهتر از منابع انسانی و افزایش مبادلات علمی است. حال تصور کنید اگر این دانشگاه‌ها می‌خواستند به سیاق وزارت علوم ایران تلاش کنند دانشجو از کانون گرم خانواده تکان نخورد، توسعه دانش در دنیا چه وضعیتی پیدا می‌کرد!

۵) برخی نگرانند که حضور دانشجویان غیربومی بافت فرهنگی شهرهای کوچک را بر هم می‌زند. بگذریم از اینکه قربانیان این سیاست معمولا کسانی هستند که از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ می‌روند و نه برعکس، مشخص هم نیست که اساسا این بافت فرهنگی چرا باید حفظ شده و نگران برهم خوردنش باشیم و معلوم هم نیست که اگر دانشجویان غیربومی به آن شهرها نروند بافت فرهنگی‌شان همچنان متصلب بماند. تغییرات سبک زندگی، تکامل اجتماعی، تاثیرپذیری از رسانه‌ها و اینترنت، تسهیل سفر، رشد آگاهی‌های عمومی و ده‌ها عامل دیگر موجب تغییرات فرهنگی می‌شود و حتی اگر مردم را در شهرهایشان حبس کنیم باز هم فرهنگ پویایی خود را خواهد داشت. تجربه شوروی هنوز آنقدر کهنه نشده که فراموش شده باشد. در کشوری که مردم یک روستا برای سفر به روستای مجاور نیازمند مجوز دفتر حزب کمونیست در روستای خود بودند فرهنگ عمومی آنچنان تغییر کرد که امپراتوری استالینیستی شوروی در فرآیندی ۱۵ ساله فروپاشید. همچنین می‌توان در مقام جدل از مدیران کشور پرسید آیا در هنگام جذب نیرو در پروژه‌های صنعتی نیز از همین دغدغه‌ها دارند؟ آیا اشتغال ده‌ها هزار نفر نیروی غیربومی در عسلویه، کنگان، باجگیران، ماهشهر، ایذه، فولادشهر، نطنز و صدها نقطه دیگر که محل استقرار پروژه‌های صنعتی هستند بافت فرهنگی آن مناطق را بر هم نمی‌زند؟ پس چرا دولت در جایی که پای درآمد و منافع خود به میان می‌آید از این دغدغه‌های فرهنگی و اخلاقی ندارد؟

۶) دانشگاه صرفا فضایی برای درس خواندن نیست. جمعی جوان نخبه در فضای دانشگاه فرصت می‌یابند که زندگی روشنفکرانه و تعامل با یکدیگر

www.takbook.com

www.takbook.com

را تجربه کنند. به همین دلیل است که در اغلب مطالعات آموزش عالی از پدیده‌ای به نام <فضای دانشگاه> سخن گفته می‌شود. این فضا در ذات خود تعالی‌بخش است. در همین فضا است که جوانان یاد می‌گیرند با یکدیگر گفت‌وگو کنند، نقد کنند و نقد شوند. در سال‌های اخیر به دلایل سیاسی تلاش شده این فضا از بین رفته و دانشگاه به یک آموزشگاه تقلیل یابد. بی‌تردید سیاست بومی‌سازی هم با هدف حذف دانشجویان خوابگاهی به دنبال شکستن این فضا است. بحث مفصل در این مورد نیازمند مجال دیگری است اما بعید است که مدیران سیاسی و امنیتی کشور ندانند که چنین سیاستی در بلندمدت چه تهدیدهایی را برای ثبات و امنیت کشور خواهد آفرید.

۷) اصلی‌ترین ایراد این سیاست تعمیق شکاف توسعه‌یافتگی میان استان‌های محروم و استان‌های ثروتمند است. تردیدی نیست که دولت به دلایل مختلف نمی‌تواند دانشگاه‌های شهرهای کوچک را در حد دانشگاه‌های تهران و دیگر شهرهای بزرگ ارتقا دهد. اساتید مطرح و برجسته تمایلی به زندگی در شهرهای کوچک ندارند. امکانات زندگی و تفریح در این مناطق محدود است. درآمدهای دانشگاه‌های کوچک کم است و به همین دلیل توان سرمایه‌گذاری در پژوهش این دانشگاه‌ها کمتر از دانشگاه‌های بزرگ است. دانشگاه‌هایی مانند امیرکبیر، تهران یا علم و صنعت بخش عمده‌ای از درآمد خود را از محل پروژه‌ها و فعالیت‌های درآمدزای محلی و ملی خود تامین می‌کنند. قطعا دانشگاه شهرکرد توان درآمدزایی در حد دانشگاه صنعتی اصفهان را ندارد. به همین دلیل توان تامین تجهیزات و تسهیلات و جذب اساتید برتر در این دانشگاه‌ها پایین خواهد بود. مجموعه‌ای از چنین دلایلی باعث می‌شود که دانشگاه‌ها با هم تفاوت داشته باشند. نتیجه سیاست بومی‌سازی این خواهد بود که جوانان شهری که از امکانات کمتری برخوردارند در دانشگاه ضعیف‌تری درس بخوانند و در نتیجه سرمایه انسانی آن شهر رشد نکرده و آن شهر دچار محرومیت مضاعف شود. در نقطه مقابل، جوانان شهر بزرگی مثل تهران که از امکانات تحصیلی، رفاهی و فرهنگی بهتری برخوردار هستند با دوپینگ بومی گزینی در دانشگاه بهتری درس خوانده و سرمایه انسانی تهران و شهرهای بزرگ رشد بیشتری یافته و این شهرها باز هم بزرگ‌تر و برخوردارتر شوند. آیا این معنای جدیدی از عدالت است که تا امروز از آن بی‌خبر بودیم؟

منبع : روزنامه اعتماد ملی

http://vista.ir/?view=article&id=339604

vista.ir
Online Classified Service

بهترین دانشگاه‌های تکنولوژی در جهان

این مقاله به معرفی و بررسی برترین دانشگاه‌های فنی جهان می‌پردازد. علاقمندان به کسب اطلاعات و ادامه‌ی تحصیل در خارج از کشور را به خواندن این مقاله دعوت می‌کنیم.

رابطه میان دانشگاه و صنعت امروزه از مهم‌ترین و با پشتوانه‌ترین ارتباطات حوزه تکنولوژی به حساب می‌آید؛ به طوری که دانشگاه‌ها از حمایت‌های مالی و تحقیقاتی شرکت‌های بزرگ بهره می‌گیرند و در مقابل با تربیت نیروی انسانی متبحر و حرکت در مسیر آینده تکنولوژی، عملا به رشد بازار و وسعت علمی آن کمک می‌کنند. دانشگاه‌های بزرگ تکنولوژی امروزه بهترین راه ورود به بزرگ‌ترین شرکت‌های کامپیوتری و اینترنتی است و اعتبار آنها و درجه آنها در جذب نیرو بسیار مهم است.

- کارخانه‌های انسانی

www.takbook.com

www.takbook.com

فناوری اطلاعات و ارتباطات امروز به شکل ویژه‌ای وابسته به دانش و مراکز علمی و پژوهشی است. بی‌سبب نیست که امروزه بزرگ‌ترین شرکت‌های بزرگ در حوزه ICT رابطه نزدیکی با مراکز دانشگاهی برقرار کرده‌اند. رابطه میان دانشگاه و صنعت امروزه از مهم‌ترین و با پشتوانه‌ترین ارتباطات حوزه تکنولوژی به حساب می‌آید؛ به طوری که دانشگاه‌ها از حمایت‌های مالی و تحقیقاتی شرکت‌های بزرگ بهره می‌گیرند و در مقابل با تربیت نیروی انسانی متبحر و حرکت در مسیر آینده تکنولوژی، عملا به رشد بازار و وسعت علمی آن کمک می‌کنند. دانشگاه‌های بزرگ تکنولوژی امروزه بهترین راه ورود به بزرگ‌ترین شرکت‌های کامپیوتری و اینترنتی است و اعتبار آنها و درجه آنها در جذب نیرو بسیار مهم است.

میزان نفوذ برخی از دانشگاه‌ها در شرکت‌های فعال در عرصه فناوری اطلاعات به حدی است که دانشجو بودن در آنها یک شاخص مهم برای جذب در این شرکت‌ها به شمار می‌آید. برای آشنایی با بهترین دانشگاه‌های تکنولوژی جهان که بخش عمده آنان در زمره برترین دانشگاه‌های جهان هستند، لیستی از ده دانشگاه برتر به همراه جدول پنجاه دانشگاه برتر این حوزه را در نظر گرفته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

▪ موسسه تکنولوژی ماساچوست: بزرگ‌ترین و برترین دانشگاه دنیا در زمینه تکنولوژی و علوم مربوط به آن در حقیقت یک دانشگاه کاملا خصوصی است. این دانشگاه برپایه فرآیند تحقیقاتی- آموزشی و در شهر کمبریج بنا گذاشته شده است. MIT شامل پنج مدرسه و یک دانشکده با ۳۲ دپارتمان است که بیشتر در زمینه دانش و تحقیقات تکنولوژی فعالیت می‌کنند. این دانشگاه به دنبال رشد فرآیند صنعتی شدن در آمریکا و در سال ۱۸۶۱ توسط ویلیام بارتن راجرز (William Barton Rogers) تاسیس شد.

MIT اما بالاخره در سال ۱۸۶۵ و با شعار «یادگیری به وسیله انجام دادن» افتتاح شد. در حال حاضر اما این دانشگاه با مدیریت سوزان هاکفیلد (Susan Hackfield) و با شعار «ذهن و دست» اداره می‌شود. بودجه سالانه MIT که بخشی از آن از طریق موسسات خیریه تامین می‌شود، تا پایان سال ۲۰۰۶ به حدود ۹۸/۹ میلیارد دلار رسید. در حال حاضر تعداد فارغ‌التحصیلان و دانشجویان این دانشگاه به ترتیب برابر ۶۱۲۶ و ۴۱۲۷نفر است. بوز آلدرین (Buzz Aldrin) یکی از اولین فضانوردان سفینه Apollo ۱۱، کوفی عنان (Kofi Annan)، رییس سابق سازمان ملل متحد و بن برنانک (Ben Bernanke)، رییس بانک مرکزی آمریکا از مشهورترین فارغ‌التحصیلان دانشگاه MIT به حساب می‌آیند.

▪ دانشگاه کالیفرنیا در برکلی: این دانشگاه بزرگ‌ترین دانشگاه تحقیقاتی در کالیفرنیا به حساب می‌آید. این دانشگاه معمولا با نام برکلی شناخته می‌شود و در واقع قدیمی‌ترین قسمت از مجموعه بزرگ دانشگاه کالیفرنیا محسوب می‌شود. این دانشگاه در ماه مارس سال ۱۸۶۸ افتتاح شد تا در رشته‌های کشاورزی، معدن، مکانیک و تکنولوژی دانشجو بپذیرد. دانشگاه برکلی دارای دو آزمایشگاه مجهز برای اسلحه‌های هسته‌ای است. شهرت این دانشگاه در زمینه تکنولوژی به تحقیقات گسترده آن درباره کاربرد لیزر در محصولات مختلف مربوط می‌شود. درآمد سالانه این دانشگاه تا پایان ماه آگوست سال ۲۰۰۷ برابر ۵/۳میلیارد دلار بوده و تعداد فارغ‌التحصیلان و دانشجویان آن به ترتیب به ۱۰۰۷۶ و ۲۳۴۸۲ نفر می‌رسد. شعار این دانشگاه درحال حاضر «بگذارید آنجا روشن باشیم» است.

▪ موسسه تکنولوژی هند: این موسسه که با نام IIT شناخته می‌شود، در حقیقت یکی از هفت موسسه برتر هندوستان در زمینه تکنولوژی و مهندسی است. این موسسات با هدف گسترش مهارت‌های تکنولوژیکی برای حمایت از فرآیند توسعه اقتصادی و اجتماعی این کشور تاسیس شده و فعالیت می‌کنند. این هفت موسسه درست بعد از استقلال هندوستان در سال ۱۹۴۷ تاسیس و راه‌اندازی شدند. موفقیت IIT به ایجاد موسسات مختلف در زمینه تکنولوژی، فن‌آوری اطلاعات و مدیریت مربوط می‌شود. موسسه تکنولوژی هند در حال حاضر دارای ۱۵۵۰۰نفر فارغ‌التحصیل و ۱۲۰۰۰نفر دانشجو است.

▪ دانشگاه استنفورد: این دانشگاه با نام کامل Leland Stanford Junior University، در حقیقت یک دانشگاه خصوصی است. دانشگاه استنفورد در ۳۷مایلی جنوب شرقی شهر سان‌فرانسیسکو واقع شده و نزدیک به دره معروف به تکنولوژی یا Silicon Valley است. این دانشگاه در سال ۱۸۹۱ افتتاح شده و در حال حاضر دارای ۶۶۸۹نفر دانشجو و ۸۲۰۱نفر فارغ‌التحصیل است. درآمد سالانه این دانشگاه تا پایان سال ۲۰۰۶ به ۲/۱۷میلیارد دلار رسیده است. دانشگاه استنفورد این روزها با شعار «نسیم آزادی می‌وزد» و با مدیریت جان‌ال‌هنسی (John L.Hennessy) اداره می‌شود.

▪ دانشکده امپریال لندن: این دانشکده در ماه جولای سال ۱۹۰۷ با تمرکز بر رشته‌های علوم، مهندسی و پزشکی تاسیس شد و در سال‌های بعد رشته‌های علوم انسانی و تجارت هم به آنها اضافه شد. این دانشگاه در ماه جولای گذشته و در یکصدمین سال تاسیس خود از دانشگاه بزرگ لندن جدا و مستقل شد. این دانشکده که در لندن واقع شده دارای ۸۰۹۵ دانشجو و ۴۵۷۰ فارغ‌التحصیل است. دانشکده امپریال با شعار «دانش مجلل بوده و محافظ امپراطوری است»، درآمد سالانه‌ای برابر ۴۷میلیون یورو تا پایان سال ۲۰۰۶ دارد.

▪ دانشگاه کمبریج: ششمین دانشگاه برتر تکنولوژی دنیا در واقع دومین دانشگاه قدیمی انگلیسی زبان دنیا بعد از آکسفورد است. این دانشگاه که یکی از بهترین و مهم‌ترین دانشگاه‌های جهان به حساب می‌آید، در سال ۱۲۰۹ تاسیس و افتتاح شد. دانشگاه کمبریج یک دانشگاه عمومی است

www.takbook.com

www.takbook.com

که معمولا با دانشگاه آکسفورد مقایسه می‌شود. تعداد دانشجویان این دانشگاه ۱۶۲۹۵ نفر بوده و تعداد فارغ‌التحصیلان آن به ۹۱۷۰نفر می‌رسد. این دانشگاه درآمدی برابر ۱/۴میلیارد دلار تا پایان سال ۲۰۰۶ دارد. شعار این دانشگاه «ما از این مکان روشن فکری و دانشی ارزشمند به دست می‌آوریم.» است.

▪ موسسه تکنولوژی کالیفرنیا: این موسسه در حقیقت دانشگاه خصوصی آموزشی- تحقیقاتی است که در منطقه Pasadena واقع شده است. این دانشگاه که با نام Caltech شناخته می‌شود، در زمینه علوم طبیعی و مهندسی فعالیت می‌کند تا آنجا که به یکی از بزرگ‌ترین آزمایشگاه‌های NASA تبدیل شده است. این دانشگاه در واقع یک مدرسه کوچک است که در حال حاضر ۸۶۴دانشجو و ۱۲۲۲ فارغ‌التحصیل دارد. این دانشگاه در سال ۱۸۹۱ توسط آموس جی‌تروپ (Amos G.Troop) یک تاجر و سیاستمدار آمریکایی تاسیس و راه‌اندازی شد. درآمد سالانه این دانشگاه تا پایان سال ۲۰۰۶ برابر ۶/۱میلیارد دلار بوده است. شعار این دانشگاه «حقیقت باید تو را آزاد کند» است.

▪ دانشگاه توکیو: هشتمین دانشگاه بزرگ تکنولوژی دنیا در واقع بزرگ‌ترین دانشگاه تحقیقاتی ژاپن است. این دانشگاه به عنوان یک دانشگاه عمومی در سال ۱۸۷۷ تاسیس شد. این دانشگاه که در حال حاضر توسط «هیروشی کومیاما» مدیریت می‌شود، دارای ۳هزار دانشجو است که حدود ۲۱۰۰نفر آنها خارجی هستند. تعداد فارغ‌التحصیلان این دانشگاه در حال حاضر برابر ۱۳۶۰۰ نفر است. این دانشگاه که در روزهای اول تاسیس فعالیت خود را روی رشته‌های پزشکی و آموزه‌های غربی متمرکز کرده بود، این روزها در زمینه دانش و تکنولوژی به موفقیت‌های بزرگی دست پیدا کرده است.

▪ دانشگاه ملی سنگاپور: این دانشگاه قدیمی‌ترین دانشگاه سنگاپور است که در جنوب شرقی این کشور واقع شده است. دانشگاه ملی سنگاپور در سال ۱۹۰۵ تاسیس شده و در حال حاضر تعداد دانشجویان و فارغ‌التحصیلان آن به ترتیب به ۲۳۴۶۹ نفر و ۹۰۷۵ نفر می‌رسد. درآمد سالانه این دانشگاه که بخشی از آن توسط مراکز خیریه تامین می‌شود، تا پایان سال ۲۰۰۶ برابر ۹۷۸میلیون دلار بوده است «به سمت یک دانش بزرگ جهانی»، شعار این دانشگاه است.

▪ دانشگاه پکن: این دانشگاه یکی از بزرگترین دانشگاه‌های پکن است که در سال ۱۹۶۰ تاسیس و راه‌اندازی شده و فعالیت‌های این دانشگاه به طور عمده در زمینه تکنولوژی متمرکز شده است. با این حال دانشگاه پکن تحقیقات گسترده‌ای در زمینه‌های مختلف علوم، مهندسی، اقتصاد، مدیریت، هند و حقوق دارد. این دانشگاه در جنوب شرقی شهر پکن واقع شده و بیش از ۱۶۰۰۰ دانشجو دارد که حدود ۱۲۰۰۰ نفر آنها خارجی هستند.

منبع : کلاس کنکور

http://vista.ir/?view=article&id=341293

vista.ir
Online Classified Service

پایان ترم

با اتمام امتحانات ترم دوم فصل دیگری از حیات دانشگاهی به پایان رسید و فصل دیگری از حرکت های دانشجویی سپری شد. نقد آنچه در سال تحصیلی گذشته صورت گرفت در مجالی مناسب انجام خواهد پذیرفت لیکن آنچه مهم و ضروری به نظر می رسد آن است که بعد از اتمام ترم تحصیلی جریان دانشجویی چه شرایطی را پشت سر خواهد گذاشت.

اصولا شروع تعطیلا ت دانشگاه ها همراه با آغاز فعالیت های آموزشی و

www.takbook.com

www.takbook.com

پژوهشی تشکل ها و اتحادیه های دانشجویی است که در قالب اردوهای آموزشی در شهرها و دانشگاه های کشور برگزار می گردد از این رو فرصت مناسبی برای گفت وگو و تبادل نظر میان گروه های مختلف دانشجویی در دانشگاه های سراسر کشور پیش می آید. اما بسیاری از دانشجویان مرتبط با فعالیت های دانشجویی نیز در تعطیلا ت دانشگاه ها به امور شخصی خود پرداخته و به طور کامل از رویدادها و جریانات سیاسی کناره می گیرند که این خود از آسیب های مهم گروه های دانشجویی و مرتبطین با آنهاست که به نظر می رسد بایستی با یک روند «اطلا ع رسانی» مناسب این آسیب را به یک فرصت تبدیل نمود.

اطلا ع به معنای آگاهی است و می توانیم آن را قابلیت تاثیر بر رفتار گیرنده هم تعریف کنیم. بنابراین وقتی صحبت از «اطلا ع رسانی» می کنیم، منظور ما آگاهی بخشی است و این آگاهی بخشی باید بتواند بر رفتار دانشجویان مرتبط با گروه ها و تشکل ها تاثیرگذار باشد. پس تاثیرگذار بودن بر رفتار، یکی از ویژگی ها و ضرورت های مهم اطلا ع رسانی است که همواره باید مورد توجه مسوولین جریان دانشجویی و مجریان اطلاع رسانی قرار گیرد.

نکته دیگر در این خصوص، ضرورت جامع بودن و چند سویه بودن اطلا ع رسانی است. همانگونه که اطلا ع رسانی به اعضا و مرتبطین با تشکل ها ضرورت دارد، اطلا ع رسانی و آگاهی بخشی به همراه تحلیل های به روز به سایر دانشجویان و اساتید به منظور دستیابی به آگاهی های لا زم در فرآیند تصمیم گیری های «در زمان» و به خصوص ترم آینده ضرورت مضاعف می یابد. توجه به بازخوردها، از دیگر ظرافت ها و ضرورت های فرآیند اطلا ع رسانی دانشجویی در ایام تعطیلا ت است، با ارزیابی بازخوردهاست که گروه های دانشجویی قادر خواهند بود نقص ها و کاستی های احتمالی را شناسایی کرده و اقدامات اصلا حی لا زم را پیش بینی نمایند.

از سوی دیگر باید اطلا عات ارائه شده همه جانبه و چندوجهی باشد و از ارسال اطلا عات یک وجهی خودداری گردد برای این که گروه های دانشجویی نیاز دارند تا اعضای خود را در همه ابعاد مورد توجه قرار دهندچرا که گروه های دانشجویی موفق آینده ترکیب گسترده ای از متخصصان و آگاهانی را دارا هستند که عملکرد خود را با دریافت اطلا عات در تمامی حوزه های جامعه تنظیم می کنند.

بهترین شیوه برای اطلا ع رسانی این چنینی با توجه به مقتضیات دانشجویی نیز تشکیل گروه های اینترنتی وتالا رهای گفت وگو و استفاده موثر از پیام های کوتاه است.

از سوی دیگر زمان بعد از ترم فرصت مناسبی است که یک نگاه تئوریک و مطالعاتی به برنامه های عملیاتی یک سال گذشته داشته باشیم و به فکر قالب های جدید و روزآمد برای برنامه های گذشته و تکراری باشیم که این نیز به جز مطالعه و تحقیق امکان پذیر نیست.

اما پایان ترم اهمیت فراوانی برای مسوولین گروه ها و تشکل ها و اتحادیه های دانشجویی دارد. قطعا بایستی برای یک تشکل دانشجویی تیمی راهبردی به صورت تخصصی و تصمیم گیری استراتژیک جهت آمادگی برای فعالیت های ترم آینده در این ایام فعالیت نماید. ویژگی این تیم آن است که در کارهای تخصصی دانشجویی سابقه خوبی دارند و در کارهای کلا ن نیز با رویکرد محیطی دانشگاه و جامعه آشنا و به صورتی پویا و هوشمندانه عمل نموده و برای یک سال آینده تصمیم گیری می کنند. این تیم که عموما از اعضای شوراهای مرکزی و فعالین گروه های دانشجویی تشکیل می گردد باید در هر تشکل یا اتحادیه بر اساس استعدادهای درونی و فرصت های بیرونی، نیاز واقعی را که آن تشکل یا اتحادیه موظف است به آن پاسخ دهد مشخص نماید تا با شروع ترم این گروه ها مدت فراوانی را در رکود و فقدان تصمیم سپری نکنند.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=268444

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

پس و پیش کنکور

این درست که کنکور رفته رفته از قله آرزوهای محصلین پسر فرو می غلتد و رفته رفته آنها حتی عطای بیکاری را به لقای درس و دانشگاه می بخشند و ترجیح می دهند اگر یار خانواده نیستند حداقل به واسطه هزینه های سنگین کلاس کنکور و دانشگاه آزادو غیره و غیره بار شاطر هم نشوند، اما هنوز هم که هنوز است تب داغ کنکور و رقابت نفسگیر ورود به دانشگاه تن بسیاری از خانواده ها را می لرزاند.

اساتید و دانشجویان

در این باره حرف های دکتر محمد امین قانعی راد استاد دانشگاه و رئیس گروه جامعه شناسی علم در انجمن جامعه شناسی ایران خواندنی است. او می گوید: «دانشجویان ما قادرند حجم زیادی از اطلاعات را در ذهن خود انباشته کنند، بخصوص در هنگام ورود به دانشگاه تا در این رقابت [کنکور] پیروز شوند ولی معلوم نیست خود این تبدیل نفر دانشجو به یک مخزنی از محفوظات روند مناسبی برای ایجاد توسعه علم و پیشرفت دانش باشد. این فرآیندی است که می تواند کاملاً زیر سؤال برده شود. در جایی خواندم در آمریکا در رشته فیزیک و ریاضیات مسابقه ای برگزار شده و آمریکا در بین کشورهای شرکت کننده در یک رشته رتبه ۱۹ و در دیگری ۲۱ را کسب کرد که رتبه پایینی است. این نشان می دهد دانشجویان آمریکایی با روند دیگری رشد پیدا می کنند و شیوه پرورش دانش آموز با ایران متفاوت است. هر دانشجوی ایرانی هنگام شروع فعالیت، با مغز خسته وارد دانشگاه می شود که باید ۴ سال استراحت کندو دانشجو سعی می کند این ۴ سال را به مغز خود استراحت دهد و خیلی از آن کار نکشد مگر در حد آوردن یکسری نمرات با توجه به اینکه نظام آموزشی در دانشگاه های ما هم به طریقی امتداد نظام دبیرستانی است و ما علم را با مجموعه ای از محفوظات اشتباه گرفتیم.»و البته به همین دلیل هم هست که دانشجویان ما محفوظات خوبی دارند که اگر به کسی برنخورد، درست پس از اتمام تحصیلات دانشگاهی همه را به باد فراموشی می سپارند و آن چه برایشان می ماند تنها مطالعات شخصی و تجربیات فردی شان است که به یاری شان می شتابد و این دردناک است که هرگز توانایی های مختلف ذهنی جوانان و دانش آموزان ایرانی که ضریب هوشی بالایی دارند، پرورش داده نمی شود و تنها به همان مدال های ریاضی و شیمی که ناشی از بالا بودن سطح محفوظات است و نه معلومات بسنده می کنیم. چرا؟ دکتر قانعی راد می گوید: «چون سیستم آموزشی ایران - چه در دبیرستان و چه در دانشگاه - صرفاً یاد دادن به دانشجو و به خاطر سپردن اوست که این سیستم سبب می شود دانشجو درگیری کمتری با تحقیقات داشته باشد. حال آنکه تحقیق یعنی نگاه کنجکاوانه داشتن به دنیا و دنبال مسأله بودن و تلاش برای حل مسائل که زیربنایش باید در آموزش دبستانی و دبیرستانی ساخته شود و در دانشگاه هم اثر خودش را نشان دهد که ما در این زمینه مشکلات زیادی داریم. یعنی آموزش دبستانی ما که بسیار مهم است، دنبال این نیست که ذهن دانش آموزان را پرورش دهد و معمولاً آنها را محکوم به شنیدن حرف های معلم به صورت انفعالی و یاد گرفتن به معنای حفظ کردن بدون تعامل واقعی با معلم و همکلاسی و در آخر امتحان می کند. در حالی که بخش اساسی آموزش یادگیری این تعاملات است. بچه کلاس اول که تا دیروز بازی می کرد و در ضمن بازی بدون هدف قبلی یادگیری هم می کرد، وقتی وارد دبستان می شود، سرکوب می شود و از طریق محکوم شدن به نشستن روی صندلی و ارتباط برقرار نکردن با دیگران، چیزی که تا حالا برعکس آن بود. او مجبور است روی صندلی بنشیند و شیطنت نکند. شیطنت نکردن یعنی تعامل برقرار نکردن با دیگران و انجام تکالیف هم یعنی امر مشقت باری که باید در منزل انجام شود. درک ما از فرایند دانش یک مفهوم سنتی است و البته منفی یعنی مجموعه ای از دانستنی ها را که باید به هر قیمتی و با هر میزانی به ذهن دانش آموز منتقل شود، در نظر می گیریم.»

خودکشی برای کنکور

واقعاً با وجود چنین سیستم آموزشی نامناسب دردناک است دیدن و شنیدن و خواندن تلاش های خانواده ها که اغلب باید فراتر از بضاعت و توان مالی و فکری و حتی فیزیکی خود بدوند و هزینه کنند و هزینه که شاید فرزندشان راهی دانشگاه شود و از دروازه این قیف بزرگ برعکس شده عبور کند و به سراشیبی خوشبختی بیفتد که کدام خوشبختی؟ وقتی قرار است کلی هزینه هم برای گرفتن مدرکی بدهی که دیگر اعتبار خودش را در جامعه از دست داده کدام خوشبختی؟دردناک تر وقتی است که بدانی سال گذشته تعدادی به دلیل عدم قبولی در کنکور خودکشی کردند. یکی از راه نیافتگان به دانشگاه می گوید: «زمانی که متوجه شدم نامم در لیست اسامی قبول شدگان نیست، احساس پوچی شدیدی داشتم. سه

www.takbook.com

www.takbook.com

سال آخر دبیرستان، سال های سختی بود که با اضطراب و ترس از کنکور سپری شد و یک سال آخر کاملاً دور از جامعه بودم. اما نتیجه آن همه تلاش ، عدم موفقیت بود. این امر موجب شد مدت ها به افسردگی شدید دچار شوم که البته هنوز تبعات آن کاملاً از بین نرفته.»

حرف های «مرتضی.م» حرف های بسیاری از پشت کنکوری هاست. آنها نیز مثل مرتضی که خانواده شان را وا داشته اند با وجود تمام گرفتاری های شدید مالی که کم و بیش با آن مواجهیم بیش از ۴ میلیون تومان صرف هزینه تحصیل و مدرسه غیرانتفاعی و کلاس کنکور کنند که چیزی جز افسردگی شدید ناشی از شرمندگی نیست. چه بلاها که سر جوانانمان ناخواسته نمی آوریم!

بحران روحی و روانی

امروزه موضوع کنکور و رقابت برای رسیدن و ورود به دانشگاه نه تنها به بحران روحی و روانی برای دانش آموزان تبدیل شده بلکه نظام آموزشی را هم به سیاه چالی از ناباروری علمی و عملی می کشاند. چنانکه اغلب کارشناسان معتقدند که در حال حاضر کنکور تأثیر بدی در آموزش دوره متوسطه گذاشته و محتوای آموزشی را به شدت تحت الشعاع خود قرار داده است. در این میان اغلب کارشناسان و صاحب نظران مسائل آموزشی معتقدند کنکور به رقابتی زیانبار تبدیل شده است که سال هاست موجب بروز استرس، تنش، اضطراب، ناکامی و بسیاری دیگر از مشکلات روحی و روانی در بین جوانان شده و هر سال این روند با توجه به افزایش جمعیت جوان کشور با سرعت و شتاب بیشتری طی شده و قشر عظیم تری از نسل جوان را به ورطه فرو رفتن در مشکلات روحی می کشاند. دردناک اینجاست که به گفته دکتر «پرویز اجلالی» آسیب شناس اجتماعی در ماجرای کنکور «کسانی بیشتر آسیب می پذیرند که بسیار اهل مطالعه بوده اند و یا خانواده هایشان هزینه های گزافی را صرف آنها کرده باشند و احساس کنند در صورت عدم ورود به دانشگاه زمین و زمان بر سرشان آوار شده است.»البته اضطراب و وحشت ناشی از عدم قبولی کنکور را نباید به خود کنکور و پدیده کنکور نسبت دهیم. بلکه این نظام آموزشی وامانده و عقب مانده ماست که به جای به روز کردن و کارآمد شدنش، از خیل عظیم محصلان قربانی می گیرد و هیچ مسؤول و مدیر و وکیلی یارای مقابله و مبارزه با آن را ندارد که اگر کنکور نبود کدام دروازه را دروازه سعادت می کردیم و جوانان جویای علم و کارمان را به سمت آن سوق می دادیم؟ گرچه همین دروازه کنکور هم جز ظاهر پرزرق و برقش چیز دیگری ندارد و طبلی است توخالی که فقط دنبال بلعیدن پول و وقت و عمر مردم است و پشت دروازه اش خبری نیست و حتماً شما هم شنیده اید در کوچه و بازار این قطعه را که:

- بچه جان درس نخوان لیسانسه هاش بیکارند!

حذف کنکور

حذف کنکور رؤیای این روزهای بسیاری از پدران و مادرهاست. هر سال حدود یک میلیون و پانصد هزار نفر در آزمون سراسری دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی شرکت می کنند، از این تعداد حدود ۳۰۰ هزار نفر وارد دانشگاه های سراسری و آزاد و پیام نور می شوند. تعدادی از پشت کنکوری ها عطای ادامه تحصیل را به لقایش می بخشند و همان اول کار و بعد از مدرک واقعیت سراب بودن دانشگاه انصراف می دهند که تعدادشان تقریباً سالانه ۲۰۰ هزار نفر است و با این حال یک میلیون نفر دوباره خود را برای کنکور سال بعد آماده می کنند. فرض کنید به طور متوسط این یک میلیون نفر مجبور باشند ۲۵۰ هزار تومان برای سال بعد هزینه کنند که این می شود ۲۵۰ میلیارد تومان که رقم بسیار قابل توجهی است و می توان با آن لااقل سالی چند دانشگاه راه اندازی کرد و از خیل مشتاقان به کنکور کاست. ضمن آنکه این یک میلیون نفر مانده برای سال بعد عملاً چیز تازه ای نمی آموزند.از طرف دیگر آنها که وارد دانشگاه شده اند نیز در ابتدای جاده ای سخت ناهموار هستند. این افراد دو دسته اند. ۱-رشته تحصیلی شان اصلاً مورد علاقه شان نیست و از سر اجبار درس می خوانند. ۲-رشته تحصیلی شان مورد علاقه شان است اما اساتید و منابع درسی لازم را برای پیشرفت در این عرصه ندارند و در نهایت هم وقتی فارغ التحصیل می شوند، کاری ندارند که بتوانند در آن خود را و داشته هایشان را رشد و ترقی بدهند و لذا علی می ماند و حوضش.

راه حل نهایی

راه حل نهایی حذف کنکور است. با حذف کنکور قبل از هر چیز مسأله دانشگاه رفتن و دانشجو شدن دیگر همه گیر نیست و پس از چند سال خواهیم دید که کسانی تن به دانشگاه رفتن می دهند که واقعاً علاقه مند به ادامه تحصیل باشند و این عده تمام هزینه های تحصیلی را هم به جان می خرند. البته این مسأله زمانی محقق خواهد شد که دانشگاه ما واقعاً دانشگاه باشد و با سخت گیری های شدید علمی هم ستاره های خود را پربارتر و روزآمدتر و کارآمدتر کند و هم محیطی شود مناسب کسانی که واقعاً عشق به علم دارند نه علاقه به مدرک.با حذف کنکور می توان همه ساله بودجه کلانی را که هم از سوی دولت و هم از سوی مردم صرف برگزاری آن و ورود به دانشگاه می شود را صرف ساختن و گسترش کیفی و کمی فضای آموزش عالی کشور کرد. قرار است تا پایان برنامه چهارم کنکور از نظام آموزشی ما حذف شود. آیا دولت توان انجام این کار را

www.takbook.com

www.takbook.com

دارد؟ آیا نمایندگان مجلس و شورای نگهبان دولت را در تحقق این امر یاری می دهند؟ باید منتظر ماند و دید. ما که به شدن این واقعه امیدواریم شما چطور؟

معصومه وروانی

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=215066

vista.ir
Online Classified Service

پیش به سوی کارشناسی ارشد

یک روز کسب مدرک دیپلم آن هم از هر نوعش تنها آرزوی جوونا شده بود، روز بعدش تحصیل در دانشگاه مد شد، فردا روزش رفتن به انواع و اقسام کلاس‌های کنکور برای رو کم کنی دیگران باب شد... پس فردای آن روز تحصیل در بهترین دانشگاه ها آن هم از نوع دولتی اش شد تنها آمال و آرزوی بعضی ها...

چند روز بعدش تنها کسب مدرک آن هم از هر نوعش از هر دانشگاهی حتی دانشگاه چلغوزآباد مد شد، دو روز بعدش همه با خود گفتند که ای وای چرا نشسته اند که داشتن مدرک لیسانس به هیچ دردشان که نمی خورد هیچ! تازه باید آن مدرک را به سرشان بکوبند که باید چه کنند؟ پس باز دوباره تصمیم قاطع گرفتند که به سراغ ادامه تحصیل آن هم از نوع کارشناسی ارشد بروند.

مدرکت که فوق لیسانس باشد، می توانی دنیا را در دستت بگیری! باور کن! با مدرک فوق لیسانست هرچه باشد می توانی به بهترین و شریف ترین و مشهورترین شغل عالم دست پیدا کنی! نماینده مجلس بودن هم خودش از آن شغل های مشهور و شریف است؛ فقط اگر آرزو دارید روزی آدم مشهوری شوید آن هم از نوع نماینده مجلس پس سعی کنید هرجور که شده است مدرک ارشد به دست آورید!

همه ما واقفیم که اگر الان مدرک لیسانس از بهترین و معتبرترین دانشگاه دنیا هم داشته باشید، بدون داشتن بند پ دستمان به جایی بند نمی شود و سرمان بی کلاه می ماند! پس اگر از داشتن بند پ محروم هستید، بهترین توصیه ما، کسب مدرک ارشد است! (به به! به به!)

اگر خیلی دوست داری که به حقوقت اضافه شود، اگر از حقوق ناچیزت نالان هستی، اگر هشتت گرو نه است، اگر از غصه گرانی برنج، چای و پسته خون به دل هستی، اگر ... اگر .... بهترین راه برای خلاصی از این همه بیچارگی کسب مدرک فوق لیسانس است!

فک همه را پایین آورده ای که چه؟ می خواهی ارشد قبول شوی! این که این همه اهن و تلپ ندارد. اگر می تونی مثل بچه آدم درس بخوان و قبول شو، بعد که مدرکت را به سلامتی به دست آوردی، همه عالم و آدم را خبردار کن!

www.takbook.com

www.takbook.com

نمی دانم که چند وقتی است که این اپیدمی ادامه تحصیل و به دست آوردن مدرک بین جماعت ما نسل سومی ها جا خوش کرده است؟ اما بعضی از ماها، به همان دلایلی که اشاره شد، در پی گرفتن مدرک ارشد هستیم! یادش به خیر زمانی بود که فقط در مملکتمان تعداد اندکی مدرک کارشناسی ارشد داشتند.

خداییش داشتن مدرک ارشد اون موقع چه کلاسی داشته! اما الان چی؟ الان که هر کدام از ماها به هزار و یک دلیل خودمان را به آب و آتش می زنیم تا هر جور شده در کنکور ارشد قبول شویم!

بعضی از دختران تنها به دلیل ادامه تحصیل و یک جورایی عقب نماندن از قافله دوستان تحصیل کرده شان، بعضی ها هم برای این که چشم دیگران را از حدقه بیرون آورند، بعضی ها برای فرار از ازدواج و بعضی ها هم برای ... وارد این میدان رقابت می شوند!

بعضی از پسرها هم برای بهتر شدن آینده شان، به دست آوردن شغل نان و آب دار و ازدواج به سراغ این میدان رقابت پرهیاهو می روند!

اما درس خواندن برای شرکت در کنکور ارشد خودش داستانی بس شگفت و پر ازعلامت تعجب است!!!

... برای کنکور سراسری پولی خرج نکردم، اما هر جور شده برای مدرک ارشد باید خرج کنم و بهترین راه حل هم رفتن به موسسه های آموزشی است.

خودمانیم ها این موسسه های آموزشی یک زمانی راه به راه برای داوطلبان کنکور سراسری هزار و یک خواب دیده بودند الان همه که قربانشان بروم عینهو قارچ های مازندران سر از خاک درآورده اند و ... خدا می داند چه خواب هایی برای من و تو دیده اند؟ البته به گفته بعضی ها که سال گذشته توانستند در این آزمون نفس گیر قبول شوند، تهیه یکی، دو بسته (دقت کنید تنها یک یا دو بسته آموزشی) ضرری ندارد و تازه کلی هم سود و منفعت دارد!! راستش را بخواهید تنها برای تهیه یک بسته کامل آموزشی باید نزدیک ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان هزینه کرد البته این هزینه ها به نرخ سال گذشته است، خدا می داند که الان هزینه ها به چه قیمتی است؟

و اگر واقعا می خواهید امسال در کنکور ارشد قبول شوید لازم است که نکات زیر را رصد کنید!

▪ نکته اول: اگر در دوران دانشگاه الابختکی درس خواندید و دلتان می خواهد همین روند را برای ارشد در پیش بگیرید، بدانید که این راه به ترکستان می رود، دیگر باید جان بکنی و درس بخوانی، منظورم از این جان کندن آن جان کندن های کنکور سراسری نیست. عزیز من باید خط به خط، بند به بند تمام کتاب ها و جزوه های دانشگاهت را از حفظ باشی البته نه این حفظ کردن هایی که هنوز پایت به سرجلسه کنکور نرسیده همه چیز از ذهنت بپرد! و همچنین ... باید کمی دستت را در آن جیب های مبارکت کنی و کتاب ها و منابع درسی رشته ای که می خواهی در آن ادامه تحصیل بدهی، بخری و متاسفانه باید گفت که حتی برای خرید یک کتاب مهم که یکی از اصلی ترین منابع آزمون است باید بار سفر ببندی و بروی به شهرهای دیگر تا لااقل بتوانی آن کتاب را هرچند شده با مشقت به دست آوری!

▪ نکته دوم: کارشناسی ارشد شوخی نیست! در این مقطع تحصیلی چه بخواهی و چه نخواهی باید زبانتان را قوی کنید و اگر شده به ۲ زبان مسلط شوید. اگر حداقل قبل از زمان آزمون به زبان انگلیسی مسلط شوید، برگ برنده ای برای شکست این کنکور خواهید داشت!

▪ نکته سوم: اگر از آن دسته دانشجویانی هستید که هنوز ترم اول دانشگاهشان در مقطع کارشناسی را شروع نکرده اند، به فکر شرکت در آزمون ارشد هستید، بهتان تبریک می گوییم که این قدر آینده نگر هستید، اما یادتان نرود که معدل شما هم در دوران دانشگاه می تواند برگ برنده ای برایتان به حساب بیاید! پس زمان را از دست ندهید و مثل بچه آدم در دوران دانشگاه درس بخوانید!

▪ نکته چهارم: استادان محترم در مقطع کارشناسی ارشد فقط وظیفه راهنمایی شما را بر عهده دارند. تهیه منابع درسی و یادگیری آن ها بر عهده خودتان است.

▪ نکته پنجم: اگر خیلی دلت می خواهد به هر نحو ممکن در مقطع ارشد تحصیل کنی و برایت هم اصلا فرق نمی کند که چه جوری و حوصله آزمون و ... را نداری، پس به سراغ دانشگاه هایی که به صورت مجازی در بعضی از رشته های تحصیلی دانشجو می پذیرد برو؛ مثل: دانشگاه مجازی علم و صنعت که در رشته های فناوری اطلاعات، مدیریت اجرایی و ... به طور مجازی دانشجو می پذیرد! این پذیرش مجازی دانشجو به این شکل است که شما تمام مدارکت را از طریق پست برایشان ارسال می کنی یا از طریق سایت دانشگاه ثبت نام می کنی. از طریق اینترنت از محضر استادان بهره می بری و شرط ورود به ترم اول این است که شهریه پرداخت کنی و برای ماندن در ترم دوم هم معدلت بالای ۱۳ شود.

دانشگاه مجازی علم و صنعت اولین دانشگاه در ایران است که به این شکل در مقطع کارشناسی ارشد دانشجو می پذیرد و الان دانشگاه علوم قرآن و حدیث و دانشگاه تربیت مدرس تهران هم به این شیوه دانشجو می پذیرند. البته فرصت ثبت نام دانشگاه علوم قرآن و حدیث در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد چند وقت پیش به اتمام رسید! اما وقت را از دست ندهید و سری به سایت دانشگاه تربیت مدرس تهران بزنید تا

www.takbook.com

www.takbook.com

از چگونگی پذیرش دانشجو در رشته های تحصیلی آن باخبر شوید.

▪ نکته ششم: اگر پولت از پارو بالا می رود و به قولی انگ بچه مایه دار بودن را به دوش می کشی، چرا این قدر به خودت زحمت می دهی، حتی می توانی با زحمتی اندک در هر رشته ای که بخواهی ارشد قبول شوی و بعد که مدرکت را گرفتی، می توانی بروی در هر دانشگاه آزاد ناکجاآبادی درخواست برای عضو هیئت علمی شدن بدهی.

بدجوری این اپیدمی مدرک گرایی به جان ما نسل سومی ها افتاده است! به نسل چهارمی ها و پنجمی ها هیچ دقت کرده ای که اصلا عین خیالشان نیست و دیگر نگران این که باید روزی کنکور بدهند، نیستند... اصلا برایشان فرقی نمی کند که در چه رشته ای درس بخوانند...مطمئن هستم همین نسل چهارمی ها و پنجمی ها به سادگی آب خوردن حتی تا مدرک دکترایشان را می گیرند و اصلا هم غمی به دلشان راه نمی دهند!! به هر حال مهم ترین نکته این است که شهریه و مخارج دوره ای کارشناسی ارشد، شوخی نیست! تو اگر بخواهی در دانشگاه دولتی و به طور روزانه در مقطع ارشد تحصیل کنی، باید از همین الان به فکر خرج و مخارج پایان نامه ات باشی! و اگر هم بخواهی در دوره های شبانه یا پیام نور تحصیل کنی باید به فکر هزینه کردن مبلغی بیشتر از ۸۰۰ هزار تومان ناقابل باشی! در مورد دانشگاه آزاد هم که باید به فکر شهریه های یک میلیون به بالا باشی! اما فکرهایت و دو دوتا چهارتایت را بکن و بعد تصمیم بگیر که اصلا برای چه می خواهی ادامه تحصیل بدهی؛ برای خود خودت یا برای خودت و دیگران؟

منبع : وب سایت رسمی روزنامه خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=348264

vista.ir
Online Classified Service

تا ظهر روز آزمون هم درس می خواندم!

یک قوری چای تلفنی با نفر اول کنکور هنر که بدش نمی آید برود آنطرف آب...

▪ چرا هنر؟

ـ من فکر می کنم علاقه بیش از هر چیز دیگری موثر است، مثلا خود من با این که معدل دیپلمم ۷۷.۱۹ بود ولی این اصلا باعث نشد که فکر کنم فقط در همان رشته ریاضی فیزیک موفق می شوم، ولی از آنجا که انتخاب رشته دانشگاه همان انتخاب مسیر آینده و زندگی است، نسبت به علاقه ام رشته ام را تغییر دادم و خیلی هم برایش تلاش کردم. علی رغم این که در ایران این طور فکر می کنند که هر کسی که نمی خواهد درس بخواند دنبال رشته های هنری می رود ولی باز هم علاقه خودم مهم بود.

▪ حالا چه رشته ای و کدام دانشگاه را انتخاب کرده اید؟

ـ طراحی صنعتی دانشگاه تهران.

▪ این رشته که در ریاضی هم هست و می توانستید از همان رشته دبیرستان هم وارد شوید؟

ـ بله و اتفاقا چند سالی می شود که از ریاضی وارد هنر شده ولی خب هنر تنوعش بیش تر است.

▪ تنوع را قبول می کنم،البته رشته شما همان مهندسی است اما چرا پول سازی رشته های هنری نسبت به رشته های دیگر کمتر است؟

www.takbook.com

www.takbook.com

ـ در ایران وضعیت به این شکل است؛ شاید آدم نخواهد که در ایران ادامه تحصیل بدهد. در این جا به یک چیزهایی اهمیت می دهند که... در حالی که در کشورهای دیگر هنرمندان درجه ها و رتبه های برتر را دارند.

▪ مثلا در چه کشورهایی؟

ـ مثلا من شنیدم که در آلمان و فرانسه خیلی به هنر توجه می کنند.

▪ و حتما شما هم به یکی از این کشورها می روید دیگر؟

ـ بله!

▪ و بعد از اتمام تحصیلات برمی گردید؟

ـ فکر نمی کنم کسی برود آنجا و بخواهد که دوباره برگردد!

▪ این تصمیمات تا چه حد به انتقاد به نحوه برخورد با نخبگان بر می گردد؟

ـ من هنوز خودم وارد دانشگاه نشدم که ببینم وضعیت به چه شکل است اما وقتی اطرافیانم را می بینم، کسانی را که رفته اند خارج از کشور و بر می گردند، می گویند که آنجا نحوه برخورد با نخبگان خیلی با اینجا تفاوت دارد، حالا این اهمیت بیشتری که آنها می دهند و یا... شاید همین است که برخی وقتی می روند دیگر بر نمی گردند.

▪ تا الآن از طرف مسئولان تبریکی دریافت کرده اید؟

ـ هنوز نه! اما شنیده ام که برنامه رئیس جمهور برای مهرماه است ولی اصلا مشکل من سر این که از من تشکر کنند یا نکنند نیست.

▪ خب مشکل چیست؟

ـ نتیجه کار و نحوه برخورد.

▪ حالا از کی تصمیم گرفتید که با وجود این مشکلات در رشته هنر ادامه تحصیل بدهید؟

ـ تابستانی که قرار بود بروم سوم دبیرستان تصمیم گرفتم که هنری شوم! و همان موقع هم کتاب های اطلاعات عمومی را گرفتم و شروع کردم که این خیلی برایم مفید بود و گرنه در این ۹ ماه آخر درس ها برایم خسته کننده می شد.

▪ پیش دانشگاهی را چه کردید؟

ـ غیرحضوری گرفتم، یعنی مدرسه نمی رفتم و به جایش آموزشگاه می رفتم.

▪ چند ساعت در روز درس می خواندید؟

ـ هر وقت که در خانه بودم. معتقدم بیشتر با علاقه خواندن موثر است تا تعداد ساعات درس خواندن اما بین ۱۱ تا ۱۲ ساعت را هم خوانده ام به ویژه وقتی که شب خوب خوابیده بودم یا حالم خیلی خوب بود و البته روزهایی که کلاس داشتم ۲ تا ۳ ساعت بیشتر نمی رسیدم که درس بخوانم.

▪ چه قدر هزینه آموزشگاهتان شد؟

ـ حدود سه میلیون تومان!

▪ چه قدر قبول دارید که تا حدی - نه حالا خیلی - قبولی در کنکور با توجه به رقابت های فشرده اش وابسته به میزان سرمایه گذاری مادی است؟ و شاید گاهی بتوان همین را دلیلی برای عدم کسب رتبه های تک رقمی عده ای دانست؟

ـ اگر دقت کنید می بینید در بین رتبه های برتر، ساکنین روستاهایی هم هستند که شاید حتی آزمون های آزمایشی سازمان سنجش را هم نمی دهند ولی رتبه تک رقمی هم می آورند، یا حتی از مناطق محروم، به ویژه که آنها سرگرمی ها و چیزهای دیگری ندارند که حواسشان را بخواهد پرت کند و می توانند بیشتر به درس بپردازند و تازه آوردن رتبه های تک رقمی برای آن ها راحت تر هم هست(!) من یادم هست که وقتی به مدیرمان می گفتم که شما فکر می کنید رتبه من چند می شود، می گفت که گفتن یک خیلی سخت است چون احتمال دارد یک نفر بدون شرکت در هیچ آزمونی از منطقه محروم بیاید و رتبه یک را بیاورد.]خبرنگار: یحتمل هلیانه عزیز این ضرب المثل را نشنیده است: گشنگی نکشیده ای که عاشقی از یادت برود![

▪ می دانید روز هنر اسلامی چه روزی است؟

ـ نه! نمی دانم]می خندد[

▪ اصلا چه تعریفی از هنر اسلامی دارید؟

www.takbook.com

www.takbook.com

ـ فکر می کنم هنری که صرفا به اسلام برگردد و هنرهایی که با اسلام و آیین آن ارتباط دارد...

به این هم فکر کرده اید که مثلا در همین طراحی صنعتی می توان به هنر اسلامی خدمت کرد؟

نه! اصلا به این چیزها فکر نکرده ام. چون وقتش را نداشته ام که به این چیزها فکر کنم. شاید وقتی که وارد دانشگاه شدم و در محیط کار قرار گرفتم به این ها هم فکر کنم. از طرفی فکر می کنم که زود است که به این چیزها فکر کنم.

▪ راستی اولین تبریک را از چه کسی شنیدی؟

ـ مادرم و خواهرم که کنارم نشسته بودند.

▪ چه کسی به شما اطلاع داد؟

ـ آقای خدایی از سازمان سنجش.

▪ خودتان گوشی را برداشتید؟

ـ نه! خواهرم.

▪ فکر می کردید خبر اول شدن تان را بشنوید؟

ـ با توجه به رتبه آزمون های آزمایشی ام، بله فکر می کردم.

▪ درصد دروس تان چطور بود؟

ـ ببینید رشته هنر خیلی فرق دارد.

▪ چه فرقی؟

ـ چون منابع مشخصی ندارد، نمی شود گفت همه را خواندم و صددرصد هم درست زدم؛ خود من با وجود این که رتبه یک را هم آوردم اما خیلی سردرگم شده بودم، هر چی به دستم می رسید، می خواندم برای همین تا ظهر روزی که می خواستم بروم کنکور بدهم تا ساعت ۱۲ داشتم درس می خواندم.

▪ بهترین هدیه ای که گرفتید چه بوده و از طرف چه کسی؟

ـ سفر به مکه، از طرف بنیاد نخبگان.

▪ از خانواده هم که هدیه دریافت کرده اید؟

ـ بله، ولی بهترین هدیه ایجاد آرامش و محیط مناسب برای درس خواندن است.

▪ و مسخره ترین هدیه؟

ـ تبریک خشک و خالی!]می خندد[

▪ اهل تماشای تلویزیون هستید؟

ـ نه! اصلا؛ احساس می کنم که عادت نکردم که تلویزیون ببینم. بچه که بودم تماشا می کردم ولی از بس ندیدم برایم دنبال کردن یک سریال خسته کننده است، مثلا با خودم قرار گذاشتم که بعد از کنکور یک سریال را دنبال کنم که سرگرم شوم و همین ترانه مادری را می دیدم که آن هم خیلی اغراق شده و بی جهت هم طولانی است انگار فکر می کنند مردم بیکارند که بی جهت سریال را کش می دهند آن هم با یک موضوع کاملا مسخره با شخصیت پردازی های ضعیفی مثل پویا که پر از تناقض است. از یک طرف در خانواده ای بزرگ شده که هیچ چیز ندیده و از طرفی هنوز وارد دانشگاه نشده می خواهد ازدواج کند! به هر حال این هم برایم خسته کننده شد و چند شبی هست که دیگر دنبال نمی کنم.

▪ سینما چه طور؟

ـ بیش تر از تلویزیون دوستش دارم.

▪ اهل چت و وبلاگ هستید؟

ـ وبلاگ نویس که نیستم با چت هم اصلا موافق نیستم؛ خیلی بی محتواست. خودم آن اوایل که کامپیوتر خریده بودم مثل همه آنهایی که تازه کامپیوتر می خرند فکر می کردم کامپیوتر یعنی اینترنت و اینترنت هم فقط یعنی چت! ولی همان موقع هم خیلی کم چت می کردم و خیلی هم زود رهایش کردم و آلان که اصلا دوست ندارم.

▪ تلخ و شیرین سال ۸۷؟

ـ من بیشتر حواسم به درس بود. به نظر من در کل آدم هایی که برای موفقیت تلاش می کنند اگر اتفاقی هم بیافتد برایشان بی اهمیت است به

www.takbook.com

www.takbook.com

خصوص که کنکور رقابتی هم هست و اگر قرار باشد در این میان به مسائل جانبی هم اهمیت بدهیم که عقب می افتیم ولی با این حال تلخ هایش جایی بود که یک ذره احساس شکست داشتم و شیرینش هم که رتبه اول بود.

▪ چه قدر اهل مطالعه غیر درسی هستید؟

ـ بیشتر دوست دارم کتاب های زبان و تاریخ هنر را بخوانم.

▪ مسافرت نرفتید؟

ـ نه هنوز چون بعد از کنکور کلاس های زبانم شروع شد و بعد کلاس رانندگی و بعد کلاس های طراحی.

▪ خسته نمی شوید از این همه کلاس؟

ـ تازه می خواهم کلاس های دیگری هم بروم]و باز می خندد[

امیدوارم که موسیقی زندگی تان با تارهای شاد و رنگین نواخته شود و ممنون!

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=334500

vista.ir
Online Classified Service

تاثیر کاردانشگاهی بر شخصیت و تفکر دانشجویان

شاید آشکار ترین موضوع در دانشگاه، برای دانشجویان تازه وارد آن است که کار و تجربه دانشگاهی، شیوه ای است که نظیر آن را قبلا احساس نکرده است. شاید از قبل تصوری از تفاوت محیط دانشگاهی داشته باشد. اما این تفاوت را اینگونه پیش بینی نکرده باشد. ممکن است پیش بینی نکرده باشد که در بین صدها دانشجو تنها و منزوی است که خود تجربه جدیدی است. در این حال دانشجو می داند که به جامعه دانشگاهی متعلق است، اما احساس فردی بیگانه را دارد، که این احساس کاملا موقتی است و با شرکت در جمع دوستان و برقراری ارتباط دیگر اثری از انزوا باقی نمی ماند.

دانشگاه نه تنها زمینه های فکری و معنوی دانشجویان را وسیع تر می کند و اطلاعات و مهارت های نوینی را به آن ها می دهد، بلکه نگرش آنها را نسبت به محیط اطراف خود دگرگون می کند. سال های تحصیلی در دانشگاه برای عده بسیاری از دانشجویان، سال های کشف خویش و خودیابی است. دانشگاه از راه های مختلف به رشد فکری، معنوی، اجتماعی و عاطفی دانشجویان کمک می کند. نخستین و آشکارترین راه، کلاس درس است. کار و تجربه کلاس درس ممکن است پرزحمت، هیجان آور یا اطمینان بخش باشد، اما در نهایت جایی است که در آن اندیشه ها گسترده می شود، مبادله می گردد نمایش داده می شود و مورد انتقاد

www.takbook.com

www.takbook.com

قرار می گیرد و البته بدون مواجه شدن با اندیشه هایی که در کلاس درس رخ می دهد و بدون نقادی آنها دگرگونی در دانشجویان پدیدار نخواهد شد. کلاس درس سرآغازی برای انتقال اندیشه هاست. هرگاه دانشجویان تنها نقش منفی در انتقال اندیشه ها را ایفا کنند و فقط شنونده و خواننده دروس باشند احتمالا فراگیری زیادی نخواهند داشت. فرصت های بسیاری برای شرکت فعالانه دانشجویان وجود دارد. سوالات و پرسش های داخل کلاس، انجام دادن تکالیف و شرکت در امتحانات و بحث های آزاد داخل کلاس فرصت هایی در اختیار دانشجویان می گذارد تا خود را به همگان نشان دهند و آنچه را که فراگرفته اند در معرض تحسین قرار دهند. دانشگاه موقعیت های زیادی برای مذاکرات و مکالمات غیررسمی با دانشجویان دیگر و استادان و دستیاران آنها، انجمن های دانشجویی و افراد دیگری که کم و بیش به این فعالیت ها علاقمندند دارد. هر قدر شرکت و درگیری در تعامل با اندیشه ها فعال تر و زنده تر باشد، ارائه افکار نو و فرصت دگرگونی اذهان در بین دانشجویان بیشتر خواهد بود.

یادگیری های فراوانی به هنگام صرف چای و قهوه در رستوران ها یا در سالن های انجمن ها یادر وقت نهار در دانشگاه ها صورت می گیرد. برخی از دانشجویان از همکلا سان و همکاران خود، آسانتر از استادان به کسب اندیشه های نو یا مطالب درسی توفیق می یابند که در این حالت دانشجو احساس رقابت معنوی و فکری و والا ارزشی می کند.

اما گاهی دانشجو در حین تحصیل دچار تجارب منفی می شود که البته هیچ تحصیل مطلوبی بدون تحمل رنج و درد و ناراحتی عاید نمی شود. نخستین نادانی در برابر وسعت و عظمت سطح علم و دانش بشری است. پس احساس ترس به هنگامی است که دانشجو احساس می کند برای رسیدن به یک هدف فرعی و کوچک مثل ارائه یک گزارش نیم ترم تا چه حد باید کار و فعالیت کند. هرازگاهی در دانشجویان ناامیدی هایی از شکست ها و احساس خلا » در قبال کمبود توانایی برای استفاده بیشتر از استعدادها به وجود می آید که تنها راه برای از بین بردن این خلا » پایداری در ادامه فعالیت ها است.

همچنین دانشگاه آزادی هایی برای آزمایش اندیشه های نو و ارزش یابی آنها در اختیار دانشجویان قرار می دهد. هرچند ممکن است این نوع اقدام به شکست انجامد لکن برای اجرای چنین تجاربی، میزانی از قبول و تقویت وجود دارد که فقط خاص دانشگاه هاست و در دیگر محیط ها مانند آن یافت نمی شود. دانشگاه ها ساختاری دارند که طبق قواعد و قوانین و برنامه های خود عمل می کنند و در آن وظایف و مسوولیت های معین، برای دانشجویان و کارکنان و استادان تدوین شده است. در چارچوب قواعد و برنامه ها، میزان گسترده ای از انعطاف ها و نرمش ها نیز وجود دارد.

دانشگاه را می توان محیط رشد دانست. محیطی که در آن نباید انتظار داشت افراد بالغ تر شوند و شرایطی پدید آید که در آن ها رشد و گسترش روانی عملا صورت گیرد. دانشگاه از یک سو تاثیر اجتماعی دارد زیرا دانشجویان را یاری می دهد تا وظایف و نقش هایی را فرا گیرند که آنها را به شهروندانی مفید و موثر مبدل سازد و از سوی دیگر تاثیر بر انگیزه دارد. زیرا دانشجویان را در شرایط جدیدی قرار می دهد و آنها را ناگزیر می سازد تا نگرش ها و گرایش ها و دورنماهای جدیدی را در درون خود بپرورانند. در زمینه های دیگر تجربه های زندگی، تقویت و پاداش نصیب دانشجویانی می شود که قادر به ایجاد قدرت و رقابت در خود باشند. در حالی که دانشجویان دیگری که فاقد چنین کفایتی هستند مردود و نادیده گرفته می شوند و حتی فراموش می شوند. به عبارت دیگر هدف کار دانشگاه اساسا حصول رشد و بلوغ است. کسی که در آن به پیروزی برسد به رشد بیشتری نائل می شود و در راه تحصیل موفق تر است.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=331029

vista.ir
Online Classified Service

تاریخ پیدایش دانشگاه‌ها در غرب

www.takbook.com

www.takbook.com

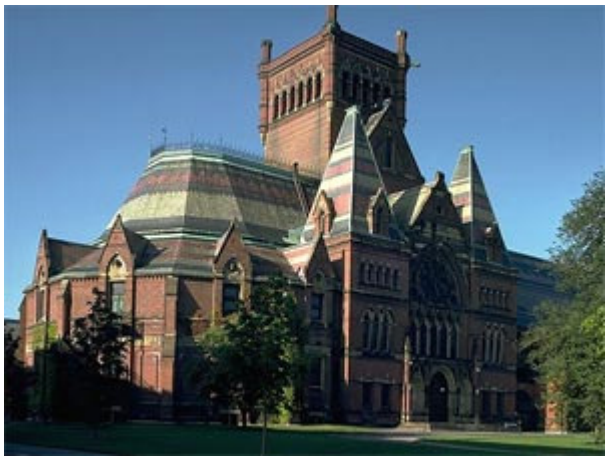

یکی از تحولات شگرف و مهمی که در قرن سیزدهم در غرب رخ داد ظهور دانشگاه‌ها و مراکز علمی بود. اروپا پس از ۸ قرن رکود علمی، بار دیگر توانست حیات علمی خود را احیا کند. عوامل بسیاری در ظهور مراکز علمی و دانشگاهی موثر بودند که به برخی از این عوامل در این مقاله اشاره خواهد شد، اما پیش از هر چیز نگاهی به اوضاع و شرایط اروپای پیش از پیدایش دانشگاه‌ها خواهیم داشت.

در قرن پنجم میلادی دولت روم غربی به دلیل حمله قبایل بربر منقرض شد و استیلای این قبایل ثمره‌ای جز آغاز رکورد علمی در غرب را به دنبال نداشت. فضای جهل و نادانی چنان غلبه یافته بود که اولیای دین هم چندان بهره‌ای از دانش نبرده بودند. ازجمله شواهدی که می‌توان برای تایید این مطلب ذکر کرد تلاش شارل کبیر [پادشاه فرانک‌ها] برای یافتن علما و فضلایی بود که او را در تحصیل معرفت و کمال یاری دهند ولی تحقق این امر به دشواری صورت گرفت.

با این وجود، از سده یازدهم میلادی به بعد تحقیقات علمی و فلسفی در اروپا رونقی خاص گرفت و تعداد اهل تحقیق که همگی طلاب علوم دینی بودند روز به روز افزایش یافت. نقش شارل کبیر را در این تحولات نمی‌توان نادیده گرفت. او با تاسیس آموزشگاه [کاخ] موجبات آموزش هنرهای آزاد liberal art را فراهم آورد. هنرهای آزاد شامل دو دسته علوم بودند:

- دسته اول: دستور زبان، معانی بیان و منطق
- دسته دوم: حساب، هندسه، موسیقی و هیات

هدف اصلی از تدریس و تحصیل این دو قسم، ایجاد زمینه برای درک بهتر کتاب مقدس و شناخت درون بود. هر چند فضای حاکم بر این مدارس و مراکز علمی، فضای دینی بود لکن برخی موارد درسی غیردینی نیز در آنها تدریس می‌شد. مباحث و مناظره‌های علمی تنها در مدارس و کلیساها انجام می‌شد و تقریبا همه آنها پیرامون مسائل دینی بود. در زبان لاتین مدرسه، اسکولا «schola» نامیده می‌شد و به همین دلیل علم و حکمت قرون وسطی را اسکولاستیک «scholasticism» می‌نامند. روش اسکولاستیک مبتنی بر خواندن متون توسط استاد و بحث و مناظره‌ای بود که توسط خود استاد هدایت می‌شد. بیشترین دغدغه اهل مدرسه صرف اثبات اصول دین و تحکیم عقاید بود و چندان توجهی به استقلال فکر و آزادی بیان نمی‌شد. پیوندی میان مطالب خوانده شده و علوم تجربی وجود نداشت و طالبان علوم طبیعی اغلب بدعتگزار و جادوگر نامیده می‌شدند.

- پیدایش دانشگاه‌ها

در اواخر قرن دوازدهم در برخی از شهرهای اروپا مانند بولونیا، پادوا، پاریس و انگلستان مدارسی که زیر نظر کلیسا به فعالیت مشغول بودند به نهاد آموزشی جدیدی به نام اونیورسیتاس «universitas» تبدیل شدند. اونیورسیتاس در اصل به معنای جامعه یا اتحاد صنفی دانشجویان و استادان است که به منظور دفاع از حقوق استاد و دانشجو شکل گرفت. فلسفه تشکیل این اتحادیه به آن علت بود که کلیسا افرادی را انتخاب می‌کرد که Magister یا Scholastic نامیده می‌شدند. یکی از وظایف اصلی این افراد و شاید بتوان گفت مهم‌ترین وظیفه آنها دادن پروانه تدریس یا لغو آن بود. واهمه از لغو پروانه توسط نماینده کلیسا موجب شد که اساتید و دانشجویان ضرورت تشکیل universitas را احساس کنند و این امر به معنایی تقابل دانشگاه و کلیسا بود.

چنان که پیش از این بیان شد می‌توان قرن ۱۳میلادی را قرن ظهور و پیدایش دانشگاه‌ها در غرب به حساب آورد. در پیدایش دانشگاه‌ها در اروپا عوامل متعددی دخیل بود که ازجمله آنها می‌توان به تلاش برای ایجاد مرکزی برای ساماندهی مدارس مختلف اشاره کرد. در نیمه دوم قرن دوازدهم و قرن سیزدهم که کلیسا در اوج قدرت سیاسی و اقتصادی بود تلاش کرد مراکزی را ایجاد کند که از طریق آنها مدارس مختلف را تحت مدیریت واحد قرار دهد. از سوی دیگر افزایش وسعت شهرها و گسترش امور فرهنگی ضرورت ایجاد دانشگاه‌ها را دوچندان کرد. مسلما همه این دانشگاه‌ها توسط کلیسا تاسیس نشد. برای مثال برخی از دانشگاه‌ها مانند دانشگاه بولونیا که نخستین دانشگاه اروپاست و اساسنامه آن در ۱۱۵۸ به تصویب رسیده است به دست حاکمیت غیردینی تاسیس و حمایت شد. نحوه گزینش رئیس دانشگاه‌ها نیز به این صورت بود که از طریق استادان و دانشجویان انتخاب می‌شد.

- نگاهی به دانشگاه‌های اروپا

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ پاریس:

هر چند نخستین دانشگاه اروپا بولونیا است ولی دانشگاه پاریس مهم‌ترین دانشگاه در قرون وسطی به شمار می‌آید. این دانشگاه از اجتماع اساتید و دانشجویان مدارس کلیسای جامع پاریس و پس از موافقت پادشاه فرانسه و پاپ در سال ۱۲۰۰ میلادی تاسیس شد. مسلما حاکمیت سیاسی یعنی پادشاه فرانسه بهره فراوانی از تاسیس این دانشگاه برد. درآمد هنگفت اقتصادی که معلول هجوم اساتید و دانشجویان به شهر پاریس بود علاوه بر پیشرفت‌های اقتصادی موجب افزایش روزافزون اقتدار سیاسی پادشاه فرانسه گشت.

از سوی دیگر حاکمیت دینی یعنی کلیسا نیز توانست از طریق حمایت از این دانشگاه سنت کلامی خود را تبلیغ و گسترش دهد. به طور کلی می‌توان چنین گفت که سیاست حاکم در تاسیس دانشگاه‌ها تعلیم اصول و اعتقادات کاتولیک بود. هر گونه آموزشی که در جهت خلاف این هدف دنبال می‌شد در همان آغاز و با قاطعیت سرکوب می‌شد چنان که هنگام تدریس حقوق رومی در دانشکده حقوق دانشگاه پاریس، کلیسا آن را مغایر با سیاست خود دانسته و تدریس و مطالعه آن را ممنوع اعلام کرد و دستور داد که تنها حقوق دینی کاتولیک باید تدریس و مطالعه شود. بدون شک چنین برخوردهایی موجب شد که در دوره رنسانس و قرون ۱۶ و ۱۷ دانشگاه‌ها نقش اصلی خود را در تحولات فرهنگی غرب از دست دهند. در قرون ۱۳ و ۱۴ دانشگاه پاریس به عنوان یک نمونه دانشگاه موفق در نظر گرفته شده و به جهان مسیحیت معرفی شد. بسیاری از فیلسوفان مطرح قرن ۱۳ و ۱۴ تحصیلکرده این دانشگاه به شمار می‌آیند. دانشکده الهیات به عنوان مهمترین دانشکده دانشگاه به شمار می‌رفت. در این دانشکده ۱۲ کرسی وجود داشت که برای تصاحب آن میان استادان فرقه‌های مختلف برخوردهای لفظی و حتی بدنی رخ داد. در این دانشگاه افراد تا زمانی که به سن ۳۵ سالگی نمی‌رسیدند نمی‌توانستند موفق به دریافت عنوان استادی در الهیات شوند.

▪ دانشگاه آکسفورد

پس از دانشگاه پاریس، دانشگاه آکسفورد مهمترین دانشگاه در قرون وسطی به شمار می‌آمد. هرچند به لحاظ کیفیت علمی دانشگاه پاریس بر دانشگاه آکسفورد برتری خاصی داشت لکن دانشگاه آکسفورد در قرن ۱۴ با دانشگاه پاریس برابری کرد. در سال ۱۲۰۹ میلادی نزاعی میان دانشجویان این دانشگاه و مردم منطقه رخ داد که موجب مرگ چند دانشجو شد.به دلیل رخ دادن این حادثه، استادان و دانشجویان، دانشگاه را ترک کردند. این اعتراض و ترک دانشگاه ادامه داشت تا در سال۱۲۱۴ طی اساسنامه‌ای دانشگاهیان مورد حمایت پاپ و حکومت قرار گرفتند. دانشگاه آکسفورد به دلیل اهمیت دادن به علوم طبیعی و ریاضیات جایگاه ویژه‌ای در میان سایر دانشگاه‌ها داشت و حضور افرادی چون راجر بیکن که به تجربه و علم اهمیتی خاص می‌داد اهمیت آکسفورد را دوچندان کرده بود.

منبع : باشگاه اندیشه

http://vista.ir/?view=article&id=359228

vista.ir
Online Classified Service

تأثیر اشتغال به کار بر میزان بازدهی تحصیلی دانشجویان

● مقدمه:

دانشجویان از هوشمندترین و با استعدادترین افراد جامعه بوده و سازندگان فردای کشور هستند (۱) نظام آموزشی هر کشور دارای سیر تکاملی ویژه‌ای است که تحت تأثیر عوامل تاریخی، جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و مسائل خاص فرهنگی آن کشور قرار دارد (۲). به اعتقاد صاحب‌نظران یکی از بهترین روش‌ها برای ایجاد و حفظ نظام آموزشی خوب

www.takbook.com

www.takbook.com

تربیت افراد کارآمد و متخصص می‌باشد. همچنین یکی از توصیه‌های مهم سازمان بهداشت جهانی برای آموزش شناخت نیازهای مربوط به سلامت فرد و جامعه است.

شرایط و اوضاع حال و آینده افراد جامعه باعث گردیده تا دانشجویان همانند سایر اقشار جامعه مسئولیت‌های بیشتر و سنگین‌تری در دانشگاه بر عهده بگیرند. دانشگاه‌ها به عنوان مراکز تفکر و تولید دانش وظیفه تربیت نیروی انسانی متخصص و پاسخگو به نیازهای حال و آینده جامعه را بر عهده دارند (۳). در دنیای کنونی بخش عظیمی از دانشجویان به دلایل گوناگون علاوه بر تحصیل در دانشگاه به انجام کارهای تمام وقت و نیمه‌وقت مشغولند این برنامه‌های فوق درسی می‌تواند تأثیراتی در بازدهی دروس آنها در دانشگاه داشته باشد (۴). تحقیقات انجام شده بر تأثیر کار نیمه وقت در فعالیت‌های دانشگاهی دانشجویان منجر به نتایج متفاوتی شده است.

جانسون و پی (Paye, Johnoson) معتقدند که دانشجویان شاغل نتایج بهتری نسبت به دانشجویان غیر شاغل در دانشگاه داشته‌اند به علاوه کرُبل (corlbell) عقیده دارد که هر چه ساعات کار بیشتر باشد، نتیجه درسی بهتری برای دانشجو ایجاد می‌کند با این توضیح که ساعات کاری بیشتر از ۱۲ ساعت در هفته باعث افت تحصیلی دانشجو می‌شود (۵). محققان دیگر نیز به نتایج یکسانی رسیده است با این تفاوت که به عقیده وی افت تحصیلی کمتری در ساعات کاری بیشتر از ۱۲ ساعت ایجاد می‌شود با این وجود برخی عقیده دارند که تعداد ساعت کاری چه کم و چه زیاد نقشی در بازدهی درس دانشجو ندارد و فاکتورهایی به جز

ساعات کار می‌تواند اثر بسیار بیشتری روی معدل دانشجویان داشته باشد (۶).

در میان علل و انگیزه‌های کار در بین دانشجویان به نظر می‌رسد که مسائل اقتصادی در صدر باشد ولی صرف‌نظر از علل، این فعالیت‌ها می‌تواند تأثیراتی به صورت منفی یا مثبت بر روی وضعیت تحصیلی دانشجو داشته باشد، لذا با توجه به آمار معاونت دانشجویی که حدود ۲۰۰ دانشجو در دانشگاه محل کار پژوهشگر مشغول به کار دانشجویی می‌باشند و با مشاهده نتایج متفاوتی که در بین تحقیقات انجام شده روی این امر مهم در سایر کشورها انجام گرفته پژوهشگر بر آن شد تا به تحقیقی تحت عنوان بررسی تأثیر اشتغال بکار بر میزان بازدهی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، بپردازد.

- مواد و روش‌ها:

این مطالعه یك پژوهش توصیفی‌ـتحلیلی و مقطعی می‌باشد کل جامعه پژوهش به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند که شامل دانشجویان مجرد پسر و دختر در هفت دانشکده دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که اشتغال به تحصیل دارند، بودند. دو گروه مورد و شاهد از دانشجویان در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند در گروه مورد حدود ۲۰۰ نفر از دانشجویان بودند که در ۷ دانشکده دانشگاه علوم پزشکی اصفهان مشغول تحصیل بوده و اشتغال به کار دانشجویی تمام وقت و نیمه وقت داشتند و دارای معیارهای ورود به مطالعه بودند. دانشجویان مجرد دختر و پسر در ۷ دانشکده دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که با معرفی معاونت امور دانشجویی دانشکده‌ها همزمان با تحصیل کار تمام وقت یا پاره وقت دارند و بابت آن هزینه دریافت می‌کنند، دانشجویانی که حداقل یك ترم کار دانشجویی داشته باشند.

- معیارهای خروج مطالعه:

دانشجویان متأهل، دانشجویان که مشکلات مهم خانوادگی دارند از قبیل طلاق والدین، فوت والدین در یکسال اخیر و دانشجویانی که سابقه بیماری مزمن دارند. حیطه کار این دانشجویان در قسمت های اداری، آزمایشگاهی، تحقیقی، بیمارستانی و دانشکده‌ای بود در گروه شاهد نیز حدود ۲۰۰ نفر از دانشجویان با همان معیار نمونه‌ها (رشته و ترم تحصیلی) از دانشکده‌های فوق‌الذکر که به کار دانشجویی اشتغال نداشتند انتخاب شدند.

با همکاری مسئولین آموزش دانشکده‌ها معدل ترم قبل از کار دانشجو به عنوان معدل پایه حساب شد و معدل ترمی که دانشجو کار دانشجویی داشته به عنوان معدل فعلی در نظر گرفته شده تقسیم نمونه‌ها در هر دو گروه مورد و شاهد به تفکیك معدل در سه گروه ۱۴/۹۹-۱۲، ۱۶/۹۹-۱۵ و ۱۷ و بالاتر انتخاب شدند.

برای به دست آوردن اعتبار علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی و برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش آزمون مجدد استفاده شد. ابتدا پرسشنامه در بین نمونه‌ها (مورد و شاهد) توزیع شده و تکمیل شد سپس پرسشنامه‌ها پس از بررسی و خروج بعضی نمونه‌ها بر مبنای

www.takbook.com

www.takbook.com

معیارهـای خروج از تحقیق برای کـنترل بیشتر، توسط مجری طرح با همکاری مسئولین آموزش دانشکده‌ها تکمیل گردید. جهت مقایسه معدل ترم پایه با ترم فعلـی در هر یك از گروه‌هـا از آزمون تی زوج و جهت مقـایسه نتایج به دست آمده در گروه مورد و شاهد آزمون تی استیودنت و برای تعیین ارتباط تفاوت معدل‌ها و ساعت کار دانشجویی از آزمون تی استیودنت استفـاده شد.

- نتایج:

یافته‌هـای پژوهش نشان داد کـه از ۴۰۰ نفر دانشجوی مجرد دختر و پسر مورد و شاهد که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند ۵۰/۸ درصد دانشجویان دانشکده پزشکی، ۱۳ درصد دانشجویان دانشـکده دندانپزشـکی، ۵/۱۶ درصد دانشجوی دانشـکده بهـداشت، ۵/۷ درصـد دانشجـویـان دانشـکده داروسـازی، ۲۹ درصـد دانشجویـان دانشکده پرستاری و مامایی، ۲۰ درصد دانشجویان دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانـی و ۵/۵ درصـد دانشجویان دانشکده توانبخشی بودند. در رابطـه با اهـداف پژوهش در مقایسه میانگین معدل‌هـا در گروه یك مورد (معدل ۱۴-۹۹/۱۲) نتایج نشان مـی‌دهد میانگـین معدل دانشجویـان قبل از کار دانشجویی ۶۷/۱۳ با انحراف معیار ۷۷/۰ و حین کار دانشجویی ۰۲/۱۴ با انحراف معیار ۲۳/۱ بوده است آزمون تی جهت مقایسه تفاوت میانگین‌ها در گروه یك با P<۰۵/۰ تفاوت معکوس و معنی‌داری را نشان می‌دهد.

در مقایسه میانگین معدل‌ها در گروه ۲ مورد (معدل ۱۶-۹۹/۱۵) نتایج نشان می‌دهد میانگین معدل دانشجویان در گروه ۲ قبل از کار دانشجویی ۸/۱۵ با انحراف معیار ۶۳/۰ و حین کار دانشجویی با میانگین ۷/۱۵ با انحراف معیار ۹۳/۰ بوده است آزمون تـی جهت تعیین مقـایسه تفاوت میانگین معدل‌ها در گروه ۲ اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد.

در مقایسه میانگین معدل‌ها در گروه ۳ مورد (معدل ۱۷ و بالاتر) نتایج نشان می‌دهد میانگین معدل دانشجویان قبل از کار دانشجویی ۵۴/۱۷ با انحراف معیار ۵۹/۰ و حین کار دانشجویی با میانگین ۳۰/۱۷ و انحراف معیار ۶۲/۰ بوده است آزمون تی جهت تعیین مقایسه تفاوت میانگینی معدل‌ها در گروه ۳ با P<۰۵/۰ و t=۴۳/۲ اختلاف معنی‌داری مشاهده می‌شود. در گروه شاهد نیز نتایج به همین صورت بوده است و به طور کل در مقایسه گروه مورد و شـاهد جـدول شماره ۱ نشان مـی‌دهد میانـگین تغییر نمره در گروه مورد ۰۱/۰ـ با انحراف معیار ۸۳/۰ و در گروه شاهد میانگین تغییر نمره ۰۱/۰+ با انحراف معیار ۱۸/۱ آزمون تی‌استیودنت جهت مقایسه نـتایج در گروه مورد و شاهد با P<۰۵/۰ و t=۱۹/۰ تفاوت معنی‌داری را نشان نداد.جهت تعیین ارتباط تفاوت میانگین معدل‌ها و (مـدت اشتغـال تمـام وقت و نیمـه وقت) در دانشجویان مورد در گروه ۱ (معدل ۱۴-۹۹/۱۲) و گروه ۲ (معدل۱۶-۹۹/۱۵) تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد ولی در گروه ۳ (معدل ۱۷ و بالاتر) نتایج نشان مـی‌دهد تفاوت میانگین معـدل‌ها با ساعت کاری کمتر از ۱۲ ساعت کار در هفته ۴۶/۰- و انحراف معیار ۷۷/۰ و در ساعت کاری بیشتر از ۱۲ ساعت در هفته با میانگین ۱۷/۷ و انحراف معیار ۴۶/۰ مـی‌باشد و آزمون تـی جهت تعـیین تفاوت میانگین معدل‌ها با تعداد ساعت کاری در گروه ۳ انجام و با P<۰۵/۰ و t=-۹۲/۲ تفـاوت معکوس و معنی‌داری را نشان می‌دهد. هر چـه ساعـت کاری کـمتر بوده افـزایش معدل بیشتـر بـوده است. یعنـی در ساعت کاری کـمتر از ۱۲ ساعت معدل دانشجو بیشتر بوده و هرچه ساعت کاری دانشجو بیشتر شده معدل دانشجو افت پیدا کرده است.

ارتباط بین تفاوت میانگین معدل‌ها با ساعت کاری در گروه مورد نشان می‌دهد که میانگین معدل دانشجویان با ساعت کاری کمتر از ۱۲ ساعت در هفته ۴/۹- و انحراف معیار ۸۹/۰ و در ساعت کاری بیشتر از ۱۲ ساعت در هفته با میانگین ۳۳/۷ و انحراف معیـار ۸۰/۰ آزمون تی انجام تفاوت معنی‌داری را نشان نداد. در ارتباط میانگـین معدل دانشجویـان با جنس قبل از کـار دانشجویی نتایج نشان می‌دهد میانگین معدل قبل از کار دانشجویـان دختر ۰۷/۱۶ با انحراف معیار ۶۵/۱ و در پسران قبل از کار دانشجویـی ۱۳/۱۵ با انحراف معیار ۳۶/۱ بود. آزمون تی جهت تعیین ارتباط بین میانگین معدل دانشجویان با جنس قبل از کار دانشجویی انجام و با P<۰۵/۰ و t=۳۷/۴ تفاوت معنی‌داری را نشان داد.

همچنین میانگین معدل حین کار در دانشجویان دختر ۰۱/۱۶ با انحراف معیار ۵۳/۱ و در پسران حین کار دانشجویی۲۰/۱۵ با انحراف معیار ۴۹/۱ بود. آزمون تی جهت تعیین ارتباط بین میانگین معدل حین کار دانشجویان با جنس انجام گردید و بـا P<۰۵/۰ و t=۷۳/۳ تفـاوت معنـی‌داری را نشـان داد. یعنی دانشجویـان دختر قبـل از کار دانشجویی و حین کار دانشجویی معدل بالاتری داشته‌اند.

- بحث:

دانشجویان در گروه‌های مختلف علوم پزشکی در زیـر مجموعـه بهـداشت و درمـان در آینـده عهـده‌دار تأمین حفـظ و ارتقـای سطح سـلامت جامعه خواهند بود و باید به دقت مورد حمایت قرار گیرند تا بتواننـد نقش خود را به عنوان یك نیروی تحصیل کرده و متخصص به خوبی ایفا نمـایند. شریعتی ۱۳۸۱ بیان می‌کند در خصوص مسائل اقتصادی یافته‌ها نشان دهنده آن است که اضطراب در دانشجویانـی که مسائل اقتصـادی دارند بیش از دانشجویانی است که در این زمینه مسئلـه خـاص را ذکر نکرده‌اند (۷). لذا نیاز دانشجویـان از نظـر اقتصـادی باعث شـده کار دانشجویی در حین تحصیل داشته باشند.

www.takbook.com

www.takbook.com

در این رابطه باید به این نکته اشاره کرد که ورود به دانشگاه منشأ یك تحول در زندگی است که به طور منطقی با مسائل اقتصادی خانواده و به طبع دانشجو به عنوان عضوی از این مجموعه ارتباط دارد تأمین هزینه رفت و آمد، خرید کتاب، شهریه، اداره یك زندگی به صورت مستقل و جدای از خانواده فشار اضافی بر تأمین هزینه‌های خانواده دارد که این امر می‌تواند منجر به مشکلات در دانشجو گردد.

نتایج پژوهش نشان داد که کار دانشجویی به طور کل هیچ تأثیری بر بازدهی دروس دانشجویان نداشته است و دانشجویان که معدل پایین‌تری داشته‌اند در گروه مورد و شاهد کمی افزایش معدل در آنها دیده شده که علت آن شاید ترس از مشروطی و اخراج شدن باشد و دانشجویانی که معدل (۱۶/۹۹-۱۵) داشته‌اند در گروه مورد و شاهد تغییر قابل ملاحظه‌ای در معدل آنها دیده نشد ولی در دانشجویان معدل ۱۷ و بالاتر گروه مورد و شاهد کمی دچار افت معدل شده‌اند با توجه به اینکه دانشجویان موفقی بوده اند. خدیوزاده ۱۳۸۲ طی تحقیق خود در مورد شاخص‌های افت تحصیلی به این نتیجه رسید که در حرفه پزشکی باید تجدید نظر در شیوه‌های گزینش دانشجو برای ورود به رشته‌ها و ایجاد انگیزه و تغییر در شیوه‌های آموزش مدنظر قرار گیرد (۸).

نتایج پژوهش نشان داد دانشجویان گروه ۳ (که معدل ۱۷ و بالاتر داشته‌اند) آنهایی که نیمه وقت کار کرده‌اند وضع تحصیلی بهتری داشته‌اند و کار دانشجوئی کمتر از ۱۲ ساعت در هفته در دانشجویان قوی نتوانسته باعث افت تحصیلی شود ولی در سایر دانشجویان ساعت کاری هیچ‌گونه تأثیری در بازدهی درس دانشجویان نداشته است.

در این رابطه (Mass & Ped ۱۹۹۰) عقیده دارند که تعداد ساعت کاری چه کم و چه زیاد نقشی در بازدهی درس دانشجویان ندارد که مشابه یافته ما می‌باشد (۶) و برخی معتقدند که هر چه ساعت کار بیشتر باشد نتیجه درس بهتری برای دانشجو ایجاد می‌کند ولی ساعات کاری بیشتر از ۱۲ ساعت در هفته باعث افت تحصیلی دانشجو می‌شود که مشابه یافته ما می‌باشد (۶).

نتایج تحقیق نشان داد در ارتباط میانگین معدل دانشجویان با جنس قبل از کار دانشجویی تفاوت معنی‌داری مشاهده می‌شود (یعنی دانشجویان دختر قبل از کار دانشجویی معدل بالاتری داشته‌اند و همچنین حین کار دانشجویی نیز دانشجویان دختر معدل بالاتری کسب نموده‌اند) تحقیقی که فکری و دیگران در مورد نگرش دانشجویان رشته پزشکی کرمان نسبت به آینده شغلی خود انجام داده‌اند نتایج نشان داد که به‌طور اعم دانشجویان نگرش مطلوبی نسبت به آینده شغلی خود ندارند ولی میانگین نمرات دانشجویان مؤنث (۰۸/۵۹) بیشتر از میانگین نمرات دانشجویان مذکر (۰۸/۵۵) بوده (۹) که مشابه نتایج ما بوده است. زیرا در جامعه ما مسئولیت اقتصادی عمدتاً به دوش آقایان می‌باشد و انتظارات خانم‌ها برای درآمد آینده کمتر از آقایان بوده است و با توجه به این که کار دانشجویی نتوانسته تأثیری در بازدهی دروس دانشجویان ایجاد نمایند انگیزش شغلی و نگرش مثبت داشتن اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. Johnoson معتقد است فاکتورهایی به جز ساعت کار می‌تواند اثر بیشتری روی معدل دانشجویان داشته باشد لذا باید مسائل و مشکلات این قشر عظیم از جوانان کشور را بررسی کرده، با توجه به رقابت بسیار شدید پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها با رفع مشکلات شغلی و آینده‌ای مطمئن برای دانشجویان امید به آینده را در دانشجویان تقویت نمود و آنان را مشتاق و علاقمند به تحصیل نمود تا موجبات ارتقاء علمی دانشجویان فراهم گردد (۶).

با توجه به نتایج پژوهش که نشان دهنده آن است که کار دانشجویی نتوانسته باعث افت تحصیلی در دانشجویان گردد و یا باعث افزایش قابل ملاحظه در معدل آنها شود می‌توان عنوان کرد که نمونه‌های ما دانشجویانی بوده‌اند که توسط معاونت محترم دانشجویی جهت کار دانشجوئی معرفی شده‌اند شاید سایر دانشجویان نیز در خارج از دانشگاه به کارهای مختلف مشغول باشند که جزء نمونه‌های ما نبوده‌اند و بهتر است کاری با وسعت بیشتر انجام گیرد تا نتایج بهتری به دست آید. با توجه به نتایج پژوهش می‌توان گفت در صورتی که کار دانشجویی در حیطهٔ رشته دانشجو باشد شاید بتواند باعث نتایج مثبت در دانشجو گردد ولی حیطه کاری دانشجویان ما در قسمت‌های اداری، آزمایشگاهی، تحقیقی، بیمارستانی و دانشکده‌ای بوده است چرا که دانشجویان از طریق معاونت دانشجویی فرهنگی جهت کار دانشجویی معرفی می‌شوند.

همچنین پیشنهاد معاونت محترم آموزش دانشگاه مسئله استاد راهنمای دانشجویان را جدی گرفته و به طور اجبار زمان‌هایی را برای مشاوره دانشجویان اعلام نمایند تا کمك به رفع نیازهای دانشجویان در طی زمان تحصیلی صورت گیرد و انواع راهنمایی‌ها و مشاوره‌ها برای دانشجویان طی برنامه‌ای منظم تدوین و اجرا گردد.

منبع : مجله دانشکده پرستاری و مامایی

http://vista.ir/?view=article&id=255158

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

تحلیل جایگاه تکنولوژی آموزشی در آموزش‌های علمی‌کاربردی وزارت جهاد کشاورزی

وارد ساختن تکنیک‌های نرم‌افزاری تکنولوژی آموزشی از جمله تعیین و تحلیل وظایف کلیدی فرعی هریک از مشاغل، تحلیل و تدوین هدف‌های آموزشی، گزینش هدف‌های دقیق و نهایتاً تعیین عناصر آموزشی به زمینه برنامه‌ریزی درسی، مهارت بسیار پیچیده‌ای است. که انجام و اجرای آن نیاز به افراد کاملاً آگاه و متخصص در این زمینه دارد. نیازسنجی آموزشی در فرایند برنامه‌ریزی درسی و طراحی برنامه‌های درسی علمی کاربردی بخش کشاورزی در مؤسسه آموزش عالی علمی‌کاربردی بخش کشاورزی از اهمیت خاصی برخوردار است. آنچه که در تدوین برنامه‌های درسی مذکور اهمیت ویژه‌ای دارد این است که از فنون طراحی آموزشی به‌عنوان یکی از تکنیک‌های نرم‌افزاری تکنولوژی آموزشی در حوزه برنامه‌ریزی درسی استفاده و به مخاطبان دانش و مهارت‌هائی داده شود که در تهیه آنها خصوصیات ذیل مورد توجه قرار گیرد:

دقیقاً با نیاز شغلی آنها در ارتباط باشد. به‌صورت محتوائی به مخاطبان ارائه گردد که آنان بتوانند وظایف اصلی و وظایف زیر مجموعه هریک از وظایف کلیدی را به‌راحتی و با مهارت انجام دهند. این مسئله نیاز به مشخص ساختن هریک از مشاغل حوزهٔ کشاورزی، وظایف و عناصر آموزشی آنها دارد. این تکنیک دقیقاً چیزی است که رویکرد نرم‌افزاری تکنولوژی آموزشی را در اختیار برنامه‌ریزان درسی قرار می‌دهد.به بهسازی و ترمیم مهارت‌های شاغلین بخش کشاورزی منجر گردد. این چیزی نیست که به‌راحتی تعیین گردد. برنامه‌ریزان درسی به یاری تکنولوژیست‌های آموزشی نقاط ضعف دانشی و مهارتی و محتوای مورد نیاز آنان را طراحی خواهند کرد.این مهم نیاز به تحلیل آموزشی در قالب جدول زیر دارد:

- هدف‌های آموزشی دقیقاً انعکاس نیازهای واقعی مخاطبان حوزه کشاورزی است چراکه نیاز آموزشی با استفاده از تحلیل آموزشی دقیقاً از وظایف مشاغل مرتبط با بخش کشاورزی اخذ شده‌اند.

آموزش‌های علمی‌کاربردی مرتبط با علوم کشاورزی، بهره‌گیری از منابع درسی استاندارد از بعد انتقال دانش و مهارت‌ها نیز حایز اهمیت فراوانی است. صرف‌نظر از رنگ، شکل، نواع ارائه محتوی رعایت اصول عمودی و افقی محتوا، ارائه تمرین‌ها و مثال‌ها و ... وجهه نرم‌افزاری تکنولوژی آموزشی از طریق تکنیک تجزیه و تحلیل آموزشی به تهیه و تدوین کتب درسی منطبق با سر فصل‌های آموزشی یا به عبارتی همان نیازهای واقعی مشاغل و وظایف، کمک شایانی کرده است. خصیصه دیگر تحلیل آموزشی، کمک به مدرسان علمی‌کاربردی کشاورزی است تا با عنایت به حیطه، درجه و سطح هریک از هدف‌های آموزشی، نوع روش تدریس (روش یاددهی ـ یادگیری) خود را انتخاب نمایند. نظام علمی‌کاربردی با عنایت به استاندارد ساعات نظری و عملی نحوه تدریس و ارائه مطالب با سیستم مرسوم آموزشی تفاوت‌های زیادی دارد. تحلیل آموزشی به‌مثابه چراغی هدایت‌گر، مسیر حرکت مدرسان علمی‌کاربردی کشاورزی را روشن می‌سازند. ارزش‌یابی از آموخته‌ها و مهارت‌های یادگرفته آموزش‌های علمی‌کاربردی کشاورزی حائز اهمیت است. تحلیل آموزشی مؤلفه‌های یک ارزش‌یابی کاربردی را در اختیار مدرسان علمی‌کاربردی قرار می‌دهد

www.takbook.com

www.takbook.com

مدرسان با در نظرگرفتن اهداف آموزشی، دقیقاً آنچه را اندازه‌گیری می‌کنند که مورد نیاز مشاغل بوده و می‌بایست مخاطبان آنها را آموخته و تجربه کرده باشند.

تحلیل آموزشی یا رویکرد نرم‌افزاری تکنولوژی آموزشی، مدرسان علمی‌کاربردی کشاورزی را در انتخاب مواد آموزشی و کمک آموزشی معیاری و هنجاری نیز کمک می‌کند. این یعنی در نظرگرفتن رویکرد دوم تکنولوژی آموزشی (سخت‌افزاری). رابطه و تعامل نزدیک فنون برنامه‌ریزی درسی با تکنیک‌های نرم‌افزاری تکنولوژی آموزشی منجر به تدوین سندی مکتوب خواهد شد که این سند به‌عنوان برنامه درسی علمی‌کاربردی، چشم‌انداز و برآیندی از دانش و مهارت‌های مورد نیاز مشاغل بخش کشاورزی را رد بر خواهد داشت این سند ضمن آماده‌سازی دانش‌آموختگان برای ورود به عرصه فعالیت‌های اقتصادی کشاورزی و ایجاد زمینه کارآفرینی در آنان، زمینه را برای تقویت، ترمیم، بهسازی و افزایش دانش و مهارت‌های شاغلین فعلی نیز فراهم می‌سازد.

منبع : نشریه آموزشهای علمی کاربردی

http://vista.ir/?view=article&id=272217

vista.ir
Online Classified Service

تشکیل کلاس در راهرو!

یکی از مشکلاتی که طی سال های اخیر دانشجویان و مسئولان دانشگاهی با آن مواجه هستند مسئله کمبود امکانات دانشگاهی به ویژه کمبود خوابگاه است. مسئولان دانشگاه ها سال هاست که از سازمان سنجش گله مند هستند. علیرغم کمبود فضای آموزشی و امکانات رفاهی دانشگاه ها، سازمان سنجش بدون توجه به ظرفیت اعلام شده توسط مراکز دانشگاهی، بیش از ظرفیت اعلام شده دانشجو می پذیرد. این مسئله مسئولان دانشگاه ها را با مشکلات جدی در خصوص برنامه ریزی و تامین امکاناتی از جمله استاد و کادر اداری و آموزشی، خوابگاه، غذا، امکانات صنفی و رفاهی و غیره مواجه می سازد.

● دانشجویان سرگردان در راهروها

در بسیاری از موارد مشاهده می شود که با آغاز سال تحصیلی جدید در دانشگاه ها، دانشجویان جدیدالورود به خصوص دانشجویان غیر بومی مشکل خوابگاه دارند. طی سال های گذشته در بسیاری از دانشگاه ها از جمله همدان و کرمان، دانشجویان به علت کمبود خوابگاه مدتی در راهرو های دانشگاه یا کتابخانه و نمازخانه شب را به صبح می رساندند. کلاس های پر ازدحام نیز از دیگر مشکلاتی است که مسئولان و اساتید دانشگاه ها مطرح می کنند چرا که افزایش تعداد دانشجویان مستلزم افزایش تعداد اساتید است. کمبود فضای فیزیکی نیز از دیگر مشکلات است. معاون دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران طی گفتگویی با انتقاد از کمبود فضای فیزیکی این دانشکده معتقد است: برای اینکه دانشگاه عقب نماند احتمال دارد مجبور شویم که برخی کلاسها را در سال تحصیلی جدید در راهروی دانشکده یا اتاق اعضای هیئت علمی تشکیل دهیم. یداللهی اضافه می کند که دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران با فقط پنج کلاس درس دارای مشکلات جدی در زمینه فضای فیزیکی و آموزشی است و با توجه به دانشجویان جدیدی که از مهر ماه ۸۷ به این دانشکده وارد می شوند سه برابر میزان فعلی به فضای کلاسی و آموزشی نیاز داریم اما برای اینکه دانشگاه عقب نماند مجبور می شویم برخی کلاسها را در سال تحصیلی جدید در راهرو یا اتاق اعضای هیئت علمی تشکیل

www.takbook.com

www.takbook.com

دهیم. وی درباره اقدامات انجام شده برای رفع مشکلات دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران از نظر فضای فیزیکی می گوید: مشکلات را با مقامات تصمیم گیرنده از جمله وزیر کار و روسای دانشگاه در میان گذاشته ایم اما تا کنون نتیجه ای حاصل نشده است. همچنین با دانشگاه مکاتبه ای صورت گرفته و معاون اداری و مالی دانشگاه قول پیگیری داده اما هنوز اقدامی صورت نگرفته است. موضوعی که روسای بسیاری از دانشگاه ها بر آن اذعان دارند اما تاکنون توفیقی حاصل نشده است.

- بیش از ظرفیت دانشجو نمی گیریم!

علیرغم این ادعاها معاون فنی و آماری سازمان سنجش در گفتگو با برنا می گوید: از دو سال پیش تا کنون دیگر چنین مشکل پذیرش بیش از ظرفیت دانشجو توسط سازمان سنجش وجود نداشته است و مطابق گزارش های دانشگاه پذیرش انجام شده است.ابراهیم خدایی اظهار می کند که سابق بر این نیز به علت این که بسیاری از کلاس های دوره های شبانه و غیرانتفاعی با کلاس های دانشگاه آزاد مشترک بود و بسیاری از دانشجوها برخی از واحدها را به صورت مهمان در سایر دانشگاه ها می گذراندند، تعداد دانشجویانی که در این مراکز پذیرفته می شدند بیش از ظرفیت اعلام شده بود و تلاش شد تا از خالی ماندن کلاس ها جلوگیری شود. این گفته ها در حالی است که هنوز هم مسئولین دانشگاه ها از سازمان سنجش گلایه مند هستند که با پذیرش افزون بر ظرفیت دانشجو موجب بروز مشکلات بسیاری در برنامه دانشگاه ها و بخصوص در ارائه امکاناتی همچون خوابگاه و غذا به دانشجویان می شود و معتقدند بهتر است سازمان سنجش به جای اجرای طرح بومی سازی،با توجه به ظرفیت دانشگاه ها اقدام به پذیرش دانشجو کند تا بسیاری از مشکلات از جمله مشکل خوابگاه حل شود.

- اعتراض به طرح بومی سازی

سازمان سنجش آموزش کشور در آزمون سراسری سال ۸۷ طرحی با عنوان بومی سازی پذیرش دانشجو اعمال کرد تا این طرح بتواند کاهش مشکلات اسکان و ارائه خدمات دانشجویی را به دنبال داشته باشد. در حالی که این طرح علاوه بر اینکه بر کاهش مشکلات اسکان و خوابگاهی منجر نخواهد شد بلکه پس از اجرا با مخالفت و اعتراض بسیاری از داوطلبان و مسئولان آموزش و پرورش همچنین مسئولان دانشگاهی مواجه شد. همانطور که یکی از اساتید دانشکده برق دانشگاه صنعتی شریف در گفتگویی با انتقاد نسبت به اعمال طرح بومی سازی پذیرش دانشجو در کنکور سال جاری معتقد است: اعمال طرح بومی سازی و ناحیه بندی کشور در پذیرش دانشجو به زیان دانشگاههای کشور است.

دکتر فروهر فرزانه با بیان اینکه طرح بومی سازی پذیرش دانشجو در کنکور سراسری ۸۷ تقریبا بدون اطلاعرسانی کافی و ناگهانی اجرا شده است، عنوان می کند که ناگهانی بودن اجرای طرح بومی گزینی باعث شده که تعداد زیادی از داوطلبان و حتی مسئولین دانشگاه ها از نتایج اجرای آن دچار بهت و حیرت شوند. بنابر ادعای این استاد دانشگاه و براساس شواهد امر طرح جدید بومی پذیری طرح موفقی نبوده و در آینده نیز هیچ مشکلی را رفع نخواهد کرد. به طور نمونه ناحیه یک کشور شامل تهران، زنجان، سمنان، قزوین، قم و مرکزی است و تمامی این شهرها برای پذیرش دانشجوی شهر دیگر باید خوابگاه لازم را برای دانشجو تامین کنند، بنابراین چگونه ممکن است فردی که مثلا از سمنان به تهران می آید مشکل خوابگاه نداشته باشد اما فردی که از شهرستان دیگری غیر از ناحیه یک، به تهران می آید مشکل خوابگاهی داشته باشد؟ در واقع طرح بومی سازی هدف کاهش خدمات دانشجویی را تامین نمی کند، مگر اینکه داوطلب صرفا در دانشگاه شهر خود پذیرفته شود.

- بومی سازی چاره کمبود خوابگاه نیست

معاون آموزشی دانشگاه صنعتی شریف نیز با بیان اینکه نمی توان درهای دانشگاه های ممتاز را بر روی دانش آموزان مستعد بست، می گوید: طرح بومیسازی پذیرش دانشجو مانع از ورود دانش آموزان مستعد به دانشگاه های ممتاز می شود. دکتر علی مقداری همچنین تاکید می کند: دانشگاه هایی نظیر صنعتی شریف، تهران، شیراز، اصفهان، امیرکبیر و...، سرمایه های ملی کشور هستند که به یک بوم خاص تعلق ندارند و همه مردم کشور باید فرصت مساوی برای ورود به این دانشگاه ها را داشته باشند به عنوان مثال حوزه علمیه قم که سرمایه ملی کشور است را مگر می شود تنها به داوطلبان بومی اختصاص داد و داوطلبان و افراد شایسته سایر شهرها را به تحصیل در حوزه های علمیه شهر های خود محدود کرد؟ به گفته دکتر مقداری، هر گونه محدودیتی که منجر به حذف شانس تحصیل یک فرد شایسته و دارای رتبه برتر در یک دانشگاه برتر شود، صحیح و عادلانه نیست.

بحث بومی پذیری دانشجویان این روزها نه تنها به اعتراض دانشجویان منجر شده بلکه با مخالفت هایی از سوی بسیاری از اساتید و مسئولان دانشگاه مواجه بوده است. به طوری که برخی از این افراد معتقدند نباید بحث پذیرش بومی را با موضوعاتی همچون مشکلات فرهنگی، اجتماعی و کمبود خوابگاه گره زد. اگر برای رفع مشکلات مذکور، بومی پذیری را چاره کنیم این مساله به انگیزه داوطلب و آینده تخصصی و شغلی وی لطمه زیاد وارد خواهد کرد و به نفع کشور نیست.

www.takbook.com

www.takbook.com

بنابراین بهتر است برای رفع مشکلات فرهنگی، اجتماعی و یا رفع کمبود خوابگاه چاره دیگری اندیشیده شود و نباید حق داوطلبی را که سالها برای تحصیل در یک دانشگاه برتر زحمت کشیده را نادیده گرفت و برای بدست آوردن شرایط بهتر، حقوق تعدادی را تضییع کرد. با توجه به این شرایط و نارضایتی بسیاری از داوطلبان کنکور سراسری در مورد بومی پذیری همچنین اشکالات وارد بر این سازمان مبنی بر جذب بیش از حد ظرفیت در برخی رشته ها و دانشگاه ها می بایست مسئولان ذیربط برنامه ریزی اصولی و منطقی جهت رفع مشکلات موجود طراحی کنند.

چرا که دغدغه پذیرش دانشجو و شرایط نامناسب دانشگاه همچنین کمبود امکانات صنفی و رفاهی برای دانشجویان پذیرفته شده بیش از حد ظرفیت و... با توجه به نزدیک شدن به زمان حذف کنکور در فرصت وعده داده شده نمی تواند نوید خوبی برای محقق شدن دیگر برنامه های این سازمان و برنامهریزی های آتی باشد.

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=339125

vista.ir
Online Classified Service

تعطیلات عید برای دانشجویان فردا

تعطیلات سال نو بی‌شک یکی از جذاب‌ترین روزهای سالیانه دانش‌آموزان است که شور و هیجان آن حتی از یک ماه پیش ذهن آنها را به خود مشغول می‌سازد تا برای دید و بازدیدها و مسافرت‌ها و تفریحات و خلاصه یک استراحت شیرین برنامه‌ریزی کنند؛ اما عده‌ای از این دانش‌آموزان امروزه و احتمالاً دانشجویان فردا که تعدادشان نیز نزدیک یک میلیون نفر است مقطع پیش‌دانشگاهی را سپری می‌کنند یا پشت کنکوری هستند، با دغدغه کنکور سال ۸۷ تعطیلات را می‌گذراند و این ۱۴ روز را فرصتی برای جبران کوتاهی گذشته یا پیشی گرفتن از دیگر رقیبان می‌دانند، اما چطور می‌توان از این ایام بخوبی بهره برد و از کتاب و درس نیز دلزده نشد؟

- گام اول: عمل، مقدم بر انگیزه

از قدیم گفته‌اند: «دست مرد است و چشم، نامرد»؛ چشم به تو می‌گوید که این کار سخت است. نمی‌توانی آن را انجام دهی. احتمال موفقیت اندک است. اما دست وارد عمل می‌شود و با سعی و پایمردی، کار را به انجام می‌رساند. به عبارت دیگر، بیشتر افراد حال و حوصله کار کردن را ندارند. بویژه اگر کار سختی باشد و لازم باشد وقت زیادی را صرف آن کنیم. از همین رو، روان‌شناسان معتقدند که دست به کار شوید. وقتی شروع کردید، برداشتن قدمهای بعدی ساده‌تر می‌شود و می‌بینید که کار موردنظر، آنقدرها هم که فکر می‌کردید، بد و وحشتناک نیست. در ضمن، توجه داشته باشید که رسیدن به هدف‌های شخصی، بیشتر با فشار روانی همراه است. زیرا بیشتر اوقات برای رسیدن به هدف با موانع مختلفی روبرو می‌شویم. اگر به راحت بودن زندگی معتقد باشید و اگر خیال کنید دیگران تلاش نمی‌کنند و موفق می‌شوند، به این نتیجه می‌رسید که مشکلی در کار شما وجود دارد و در نتیجه در برخورد با هر مشکلی از آن صرف نظر می‌کنید و جزیی‌ترین دلسردی‌ها و ناکامی‌ها برای شما غیرقابل تحمل می‌شود. پرکارها می‌دانند که زندگی پر از سختی است و می‌دانند که در راه رسیدن به هدف موانع و ناکامی‌های متعددی در انتظار آنهاست. به همین دلیل، موانع را می‌پذیرند و با عزمی جزم به مقابله با آنها می‌روند.

- گام دوم: ترس از شکست را کنار بگذارید

www.takbook.com

www.takbook.com

«می‌دانم که موفق نمی‌شوم. پس چرا درس بخوانم؟» این عبارت، حرف دل تعداد قابل توجهی از داوطلبان است. اشخاصی که از شکست می‌ترسند و عزت نفس خود را با موفقیت می‌سنجند. در نتیجه به جای آن‌که به استقبال خطر بروند، از آن می‌گریزند. اگر شما نیز جزو این گروه هستید، به جای آن‌که خود را تسلیم افکار منفی کنید، نحوه برخورد با این افکار را بیاموزید تا تحت تأثیر آنها قرار نگیرید. از خود بپرسید: «برای گریز از انجام کار به خود چه می‌گویم؟ چه نوع افکاری به ذهنم خطور می‌کند؟ سپس این افکار را یادداشت کنید تا بتوانید طرز فکر و احساستان را تغییر دهید. با نوشتن افکار منفی که باعث می‌شوند کار خود را به تعویق بیندازید، متوجه می‌شوید دلیل طفره رفتن شما از کار این است که درباره آن غیرمنطقی فکر می‌کنید. برای مثال، شما فکر می‌کنید باید در تعطیلات عید تمام دروس را دوره کنید و همه ضعفها و مشکلات خود را رفع کنید. بدون شک انجام چنین کاری غیرممکن است و در نتیجه تمام مدت احساس گناه می‌کنید و دچار دلسردی، نگرانی و غم و اندوه می‌شوید. ما به شما پیشنهاد می‌کنیم کاری را که می‌خواهید انجام دهید، در یک جدول بنویسید و به جای تفکر همه یا هیچ به خود بقبولانید که مجبور نیستید همه کارها را در این ایام انجام دهید. همین که هر روز بخشی از درسهای خود را مطالعه کرده یا چند تمرین را حل کنید، احساس بهتری خواهید داشت.

● گام سوم: کدامیک ارزش و اهمیت بیشتری دارد؟

«چرا نمی‌خواهید امروز درس بخوانید؟» و «چرا باید دست از تنبلی بردارید و دو یا سه ساعت از روز را به مطالعه اختصاص دهید؟»

آیا پاسخ این پرسشها را می‌دانید؟ بهتر است کاغذ بردارید و فهرستی از فواید این‌که امروز درس نخوانید را بنویسید. توجه داشته باشید وقتی کارها را به بعد موکول می‌کنید، فواید بسیاری دارد. برای مثال:

▪ می‌توانید کار راحت‌تری انجام دهید.

▪ می‌توانید به کار مورد علاقه‌تان بپردازید.

▪ می‌توانید با این تصمیم قطعی، خیال خود و تمام افراد خانواده را که نگران آینده تحصیلی شما هستند، حداقل تا سال تحصیلی آینده راحت کنید و...

حال به زیانهای انجام ندادن آن کار بیندیشید و آنها را بنویسید. برای مثال:

- امکان دارد که نزدیکانتان شما را شماتت کنند.

- امکان دارد که احساس گناه کنید.

- یک‌سال از برنامه زندگی‌تان عقب می‌افتید.

- شاید سال آینده شرایط لازم را برای مطالعه و آمادگی برای کنکور نداشته باشید و...

● گام چهارم: برنامه‌ریزی کنید

اگر درباره زمان شروع کار خود تصمیم گرفته‌اید، بدانید که بلندترین گام را برای رسیدن به هدف برداشته‌اید؛ زیرا مصمم هستید که تغییر مهمی در روش کار خود بدهید و تحولی در آن ایجاد کنید امکان دارد با وجود آن‌که تصمیم جدی گرفته‌اید، به برنامه خود پایبند نباشید و در اجرای آن کوتاهی کنید. در این صورت لازم است فهرستی از عواملی که ممکن است شما را از شروع کار باز دارد تهیه کنید سپس به یافتن راه‌حل‌هایی برای برخورد با این مسائل بیندیشید. این روش به شما کمک می‌کند تا نگرش جامع‌تری نسبت به کاری که تصمیم به انجامش گرفته‌اید، داشته باشید و خواهید دید که بیشتر اوقات یافتن یک راه حل موثر، راحت‌تر از آن است که تصور می‌کردید.

● گام پنجم: کمال‌گرا نباشید

بسیاری از ما با این باور بزرگ شده‌ایم که باید همیشه کارهایمان عالی و بدون کم و کاست باشد و معتقدیم که باید بهترین باشیم. این مسأله باعث می‌شود که تحت فشار روانی بسیاری قرار بگیریم و در نهایت به وقت گذرانی و کوتاهی کردن در انجام کارها تن بدهیم. در واقع کامل‌گراها خورشید را می‌خواهند، اما جز هوا چیزی نصیبشان نمی‌شود. بعکس، وقتی معیارهای خود را تخفیف دهیم، احساس آرامش بیشتری خواهیم داشت و مفیدتر و خلاق‌تر می‌شویم البته داشتن معیارهای سطح بالا چیز خوبی است، اما کمال‌گرایی وسواس گونه راه مناسبی برای بالا بودن کیفیت نیست.

پس به جای این که احساس کنید به زور باید شماره یک باشید، برای تلاش خود احساس رضایت کنید و به جای این‌که فکر کنید باید آدم بخصوص یا بسیار باهوشی باشید و در رشته یا دانشگاهی خاص پذیرفته شوید تا مورد مهر و پذیرش دیگران قرار گیرید، احساس عزت نفس بی‌قید و شرط کنید و نیازی به جلب توجه دیگران نداشته باشید.

www.takbook.com

www.takbook.com

منبع : روزنامه جام‌جم

http://vista.ir/?view=article&id=365090

vista.ir
Online Classified Service

تعطیلات; نقطه سر خط ...

باز هم تابستان فرا رسید و دغدغه دانشجویان و دانش آموزان هم برای پر کردن اوقاتی که فراغت می نامیمشان نیز هم اوقات فراغت را درست است فراغت نامیده اند اما این فراغت نمی بایست به بیکاری ترجمه شود و دانشجویان باید در این ایام با برنامه ریزی دقیق نسبت به پرکردن لحظلات خود تدابیری را بیندیشند.

ارسطو در تعریف اوقات فراغت می گوید: اوقات فراغت نفس شادی بخش و خوشحال کننده و منشا و مبدا لذت است طعم این لذت را کسانی می توانند بچشند که دارای اوقات فراغت هستند اما افراد پرمشغله از آن محرومند.

در حال حاضر متخصصان آموزش و پرورش، روانشناسان، جامعه شناسان بیش از دیگران به این موضوع توجه دارند و درباره آن بررسی و اظهارنظر می کنند. «همچنین مراکز پژوهشی و دانشگاهی به این قضیه توجه خاص مبذول می دارند به طوری که بررسی های انجام شده در این مورد بسیار قابل ملاحظه است.»

به راستی در اوقات فراغت چه می توان کرد؟

هر شخصی برای پر کردن اوقات فراغت خود راهی را در نظر می گیرد و برای خود برنامه ریزی مخصوصی دارد به عبارتی برای سپری کردن اوقات فراغت به فعالیت های متعددی روی میآورد. به همین علت معمولا هر فرد و هر گروه به اوقات فراغت از یک دید نگاه می کند آن را شیوه خاص خود می بیند. با این حال هر گاه بخواهیم فعالیت های اوقات فراغت را به صورت کلی و صرف نظر از تفاوت های شخصی بررسی کنیم باید به مقوله های زیر توجه کنیم.

۱) روی آوردن به فعالیت های فرهنگی هنری مانند نویسندگی

۲) شرکت در مجامع ورزشی، مذهبی، سیاسی و انجام کلیه فعالیت هایی که هدف آن تحت بهداشت روانی و سالم تر ماندن باشد.

۳) شرکت در کلا س های آموزشی از جمله شنا، بسکتبال، والیبال و...

به بیان دیگر می توان توسعه مهارت های شناختی و خلا قیت و مهارت های حسی و حرکتی و فعالیت های مرتبط با اصلا ح رفتار و تعالی شخصیت و اجتناب از آسیب پذیری در اجتماع و زندگی خصوصی. جز این عوامل برنامه ریزی برای اوقات فراغت موضوعی است که از عهده تک تک افراد خارج است. نایب رییس کمیسیون فرهنگی نیز در این زمینه می گوید: برنامه ریزی برای اوقات فراغت در کشور ما باید با اهمیت تر از کشورهای دیگر باشد. جمعیت ۲۱ میلیونی جوان کشور در مقایسه با سایر کشورهای دیگر دنیا نشان می دهد که باید برنامه ریزی برای اوقات فراغت این قشر بزرگ وعظیم با اهمیت بیشتری دنبال شود. با توجه به این خیل بی شمار کشور ما را بیشتر دانشآموزان و دانشجویان شکل می دهند پس اگر برنامه ای در جمعیت پرکردن اوقات فراغت این جمعیت جوان نداشته باشیم جنبه ها و آثار منفی آن بیشتر از آمار مثبت خواهد بود، در کشورهای درحال توسعه اوقات فراغت باید با اهمیت تر از سایر کشورهای دیگر باشد چرا که جمعیت کشور ما جمعیت جوانی است.

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویان برای گذراندن اوقات فراغت خود مشکلا تی را هم بر سر راه خود دارند.

چندی پیش خبرگزاری ها طی یک بررسی نشان داده اند که تنها دو درصد از دانشجویان از نحوه گذراندن اوقات فراغت راضی هستند به عقیده خود دانشجویان فراهم نمودن بودجه و امکانات و مشارکت دادن دانشجویان در برنامه ریزی در برنامه ها و نگرش مثبت مسوولین به اوقات فراغت در بازسازی این اوقات بسیار موثر است.

در این باره چند پیشنهادی دارند.

تاکنون اهمیت و جایگاه اوقات فراغت را دریافته ایم بامشکلا ت آن نیز آشنا شده ایم، اما برای این مشکل به خصوص برای دانشجویان چه می توان کرد؟

دکتر ملیکا جامعه شناس و استاد دانشگاه می گوید: به نظر می رسد برای پرکردن اوقات فراغت و بهینه سازی برای سامان دهی آن راهکاری مشخص وجود دارد هر بخشی از راهکارها را بدین گونه بیان می کند:

۱) اگر در شهرهای بزرگ یک سینما در شهرهای کوچک ساختمانی از یک سینما را به نمایش فیلم های مورد علا قه دانشجویان اختصاص دهند.

۲) تامین خوابگاه دانشجویی در مناطق نزدیک به مراکز عمومی نظیر بوستان، کتابخانه، زمین بازی، یا ورزشگاه.

۳) ایجاد مراکز ورزشی در دانشگاه ها دیگر موسسات آموزش عالی به دلا یل متعدد ازجمله گذران سالم ازاوقات فراغت.

۴) معمولا در بین رادیو و اخبار و موسیقی اش بیشتر مورد توجه دانشجویان است.

۵) توسعه فعالیت های دانشجویی یا کار در قبال پرداخت حق الزحمه از جمله اقداماتی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

وی در پایان اظهار می دارد در میان نسل جدید دانشجویان سخن گفتن از اوقات فراغت دیگر چندان مفهوم ندارد.

چرا که بیشتر دانشجویان در پیچ و خم مشکلا ت و معضلا ت اجتماع افتادند. و چندان انگیزه ای برای تداوم فعالیت هایی که به پرشدن اوقات فراغت آنها بینجامد ندارند.

زهرا طهماسبی

منبع : روزنامه مردمسالاری

http://vista.ir/?view=article&id=107834

vista.ir
Online Classified Service

تعهد انضباطی، شرط ثبت نام آموزشی

اگرچه فعالیت های سیاسی و عضویت در انجمن های اسلامی در مواردی موجب ایجاد محدودیت هایی برای دانشجویان آن هم گروه خاصی از آنان می شود، اما آیین نامه های انضباطی سفت و سخت در فضای دانشگاه که اکثرا توسط شوراهای فرهنگی ابلاغ می شوند، چارچوبی است که همواره حضور آزادانه تمامی دانشجویان اعم از فعال سیاسی و دانشجویان غیرسیاسی را در محیط دانشگاه تحدید می کند.

این موارد همواره با اعتراض دانشجویانی مواجه شده که وضع قوانین برای

www.takbook.com

www.takbook.com

جزئی ترین رفتارها و روابط در دانشگاه را دخالت در حریم خصوصی افراد دانسته و اعمال چنین دستورالعمل هایی را توهین به جامعه دانشگاهی کشور می دانند. از سال های میانی دوران هشت ساله ریاست جمهوری خاتمی بدین سو براساس سیاستی نانوشته از اجرای سفت و سخت اینگونه آیین نامه ها صرف نظر شده بود و این مسئله استقبال دانشجویان را درپی داشت اما با روی کارآمدن دولت نهم روند صدور و اجرای چنین دستورالعمل هایی مجددا در دستور کار قرار گرفته و مسلما با واکنش دانشجویان نیز مواجه شده است.

این روزها همزمان با فرارسیدن سال نو و در ادامه روندی که از ترم اول سال تحصیلی۸۶-۸۵ آغاز شده بود، بیش از پیش شاهد صدور چنین بخشنامه هایی در سطح دانشگاه های کشور بوده ایم که آخرین نمونه آن چند روز قبل در دانشگاه شاهرود به وقوع پیوست. ماجرا از این قرار بود که براساس دستورالعمل جدیدی که در پایان سال ۸۵ و همزمان با ترم دوم تحصیلی دانشگاه ها، در دانشگاه شاهرود تصویب و به دانشجویان اعلام شد، دانشجویان باید در نحوه پوشیدن لباس و ارتباط با یکدیگر تجدیدنظرکنند.

براساس این دستورالعمل پوشیدن لباس کوتاه و نازک و همچنین استفاده از لوازم آرایش و ارتباط دانشجویان دختر و پسر با یکدیگر از موارد تخلف تلقی شده و به شدت با آن برخورد می شود. متن کامل مصوبه شورای فرهنگی دانشگاه شاهرود روی دو تابلوی بسیار بزرگ در مقابل در اصلی دانشگاه و در بوستان دانشگاه نوشته شده است. مسوولان دانشگاه دلیل نوشتن این موارد را روی تابلو آگاه شدن دانشجویان از مقررات جدید و سلب هرگونه بهانه از آنان در هنگام مشاهده تخلف و براساس مصوبه شورای فرهنگی عنوان کرده اند.

در این مصوبه از جمله آمده است، از آنجا که دانشگاه مکانی مقدس و نمادی کامل از آرمان های فرهنگی، مذهبی و علمی جامعه اسلامی و مظهر فرهیختگی دانشجوی مسلمان می باشد و نظر به مصوبات شورای فرهنگی، رعایت مصادیق ذیل برای دانشجویان گرامی الزامی است.

در ادامه متن می خوانیم؛ استفاده از مانتو، شلوار و مقنعه مدل ساده و بلند تهیه شده از پارچه هایی با ضخامت و رنگ های مناسب، داشتن ظاهری آراسته و پرهیز از الگو های غیرمتعارف، عدم استفاده از لباس های کوتاه و چسبان، استفاده از کفش و جوراب مناسب، پرهیز از هرگونه زیورآلاتی که در شأن دانشجو نمی باشد، پوشش مواضع حرمت اسلامی، عدم استفاده از لوازم آرایشی، پرهیز از ارتباط غیرضروری با نامحرم را رعایت نمایند. در آخر این متن تاکید شده؛ بدیهی است در صورت عدم رعایت موارد فوق مطابق بند دو آیین نامه کمیته انضباطی رفتار خواهد شد.

این مصوبه انتقادات و موضع گیری بسیار شدید دانشجویان دانشگاه را به دنبال داشته تا جایی که آنان اعتراض خود را با جمع آوری توماری با هزار امضا به مدیریت دانشگاه اعلام کرده اند.

همچنین بنابر گفته دانشجویان پیش از این نیز یکی از کارمندان زن دانشگاه که اکنون به عنوان کارشناس امور فرهنگی در این دانشگاه فعالیت می کند از سوی مسوولان دانشگاه مسوولیت یافته بود تا در مقابل در اصلی دانشگاه به بررسی پوشش دختران دانشجو بپردازد و در صورت مشاهده موارد تخلف ظاهری به آنها تذکر دهد و در موردی دیگر از ترم گذشته در دانشکده برق دانشگاه شاهرود، کلاس حل تمرین با تفکیک جنسیتی مواجه و به صورت دو کلاس مجزا برای خانم ها و آقایان برگزار شده درحالی که استاد حل تمرین هر دو کلاس از دانشجویان دختر همین دانشکده است.

این در حالی است در سال گذشته حدود ۶۰ نفر هم به دلیل نوع پوشش خود به کمیته انضباطی دانشگاه شاهرود فراخوانده شدند و اکنون با توجه به مصوبه جدید، دانشجویان بیم آن دارند که در ترم جاری این نرخ با افزایش مواجه شود.

● آسمان هر کجا همین رنگ است؟

اگرچه شاید این اتفاقات برای دانشجویان دانشگاه شاهرود تازگی داشته است، اما سال تحصیلی جاری دانشجویان بسیاری از دانشگاه ها در سراسر کشور شاهد موارد مشابهی از این دست بوده اند. نخستین مورد مربوط به دانشگاه زابل بود که محدودیت های به وجود آمده در فضای دانشگاه به خوابگاه ها نیز سرایت کرد، به طوری که شنیده شد دانشجویان دختر دانشگاه زابل که از حداقل امکانات رفاهی در خوابگاه ها محروم هستند، از این پس موظف به رعایت حجاب اسلامی (مانتو و مقنعه) در محیط خوابگاه شده اند.

این در حالی است که بسیاری از دانشجویان مطالبات صنفی خود را بی پاسخ می یابند و در ازای آن محدودیت های اینچنینی را نیز تحمل می کنند که در مواردی موجب اعتراض گسترده آنان می شود.به عنوان مثال آبان ماه گذشته پس از چند روز تجمعات صنفی دانشجویان دانشگاه علامه طباطبایی، بیانیه ای صادر شد که در بخشی از آن آمده است؛ برخورد توهین آمیز نگهبانی و انتظامات با دختران دانشجو به هیچ نحوی شایسته نیست.

اینکه با سلیقه شخصی خودمان، دانشجویان را به بدحجابی متهم کنیم با هیچ منطقی سازگار نیست. تنها نتیجه وضع موجود گسترش ریاپروری

www.takbook.com

www.takbook.com

و ایجاد دغدغه های فکری برای دختران دانشجوست که نکند امروز نیز مرا به بدحجابی متهم کنند. این بی امنیتی فکری نتیجه اتخاذ سیاست های اشتباه است.

از سوی دیگر اواخر آبان ماه بود که معاون دانشجویی دانشگاه تربیت مدرس اعلام کرد؛ «از اول آذر ماه از ورود دختران به دانشگاه با پوشش نامناسب جلوگیری می شود.» دکتر یادگاری درباره پوشش دانشجویان دختر در دانشگاه تربیت مدرس، گفت؛ «پوشش اسلامی در درجه اول چادر و در درجه بعدی استفاده از مانتوی بلند تا زیر زانو و بدون چاک بلند است.»

وی افزود؛ «پوشش کامل موی سر و عدم استفاده از لوازم آرایشی از دیگر ملاک های مدنظر کمیته انضباطی برای دانشجویان دختر دانشگاه است.»معاون دانشجویی دانشگاه تربیت مدرس اظهار کرد؛ «دانشگاه از اول آذرماه این مصوبه را اجرایی می کند و قبل از این مدت نیز مصوبات را به دانشجویان دختر در دانشگاه و خوابگاه اطلاع رسانی می کند.»

- دانشگاه سالن مد نیست

در همین روزها بود که مسوول نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه علمی کاربردی گفت؛ سامان دهی وضعیت پوشش برخی از دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی یکی از مهمترین دغدغه های مسوولان و نهاد نمایندگی ولی فقیه در این دانشگاه است. حجت الاسلام جواد پاینده گفت؛ محیط دانشگاه یک محیط آموزشی است و نباید هیچ چیزی محیط دانشگاه را با محیط کوچه و خیابان یکسان کند.

وی خاطر نشان کرد؛ آیین نامه رعایت شئونات اخلاقی و پوشش دانشجویان در دانشگاه تدوین شده و در اختیار مراکز دانشگاهی دانشگاه علمی کاربردی قرار گرفته است تا دانشجویان متوجه این مسئله باشند که دانشگاه نباید با سالن مد اشتباه گرفته شود. نماینده نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه علمی کاربردی اضافه کرد؛ چادر و هیچ پوشش دیگری به رغم آن که پوشش برتر اسلامی است در دانشگاه علمی کاربردی اجباری نیست، اما دانشجویان باید بدانند که باید پوشش مناسب عرف جامعه را رعایت کنند تا به حقوق دیگران تجاوز نشود.

پاینده تاکید کرد؛ برای آن دسته که دانشگاه را با محیط های دیگر جامعه اشتباه می گیرند باید برنامه ریزی فرهنگی صورت داد.

اما این برنامه ریزی ها همیشه هم به مرحله اجرا نمی رسد. نیمه آذرماه بود که خرمشاد، معاون فرهنگی وزیر علوم، در پی بالا گرفتن اعتراضات در خصوص تصمیم مدیریت دانشگاه تربیت مدرس جهت اجرای طرح جلوگیری از ورود دانشجویان دختر با پوشش «نامناسب»، اعلام کرد؛ اساسا وزارت علوم برنامه ای برای جلوگیری از ورود دانشجویان بدحجاب به دانشگاه ها ندارد و این وزارتخانه اعلام کرده با این دسته از دانشجویان باید متمدن رفتار کرد.

این در حالی بود که ۲۰ روز پیش از آن معاون دانشجویی دانشگاه تربیت مدرس در مصاحبه ای اعلام کرده بود که دانشگاه تربیت مدرس با ورود دانشجویان بدحجاب به دانشگاه برخورد می کند. او تاکید کرده بود که اجرای طرح جلوگیری از ورود دانشجویان دختر با پوشش نامناسب در دانشگاه تربیت مدرس از اول دی ماه اجرا می شود.

آبان سال گذشته نیز کمیسیون زنان دفتر تحکیم در گزارشی آماری که درباره افزایش محدودیت ها برای دختران دانشجو منتشر کرد از احضار یکی از دانشجویان دختر دانشگاه امور اداری و اقتصادی به اتهام عدم رعایت پوشش اسلامی به کمیته انضباطی و دو ترم محرومیت از تحصیل برای یکی از دانشجویان دانشکده علوم اجتماعی به دلیل ایجاد بلوا و آشوب در دانشگاه و عدم رعایت پوشش اسلامی خبر داد. نیمه اول دی ماه بود که خبر رسید حراست دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، اقدام به استخدام دو نفر نیروی زن کرده و آنها با استقرار در نگهبانی هر دانشکده به دانشجویان دختر در مورد نوع پوشش و آرایش شان تذکر می دهند.

به دنبال این ماجرا انجمن اسلامی دانشجویان این دانشگاه با صدور بیانیه ای اعتراض خود را نسبت به چنین اقداماتی اعلام داشت. در بخشی از این بیانیه آمده بود؛ در حالی که به اذعان مسوولان دانشگاه، دانشگاه از کمبود بودجه رنج می برد و امکانات صنفی و آموزشی دانشگاه مورد رضایت دانشجویان نیست صرف بودجه دانشگاه در چنین اموری که جز برهم زدن آرامش دانشگاه و دانشجویان نتیجه دیگری ندارد چه توجیهی می تواند داشته باشد؟

نویسندگان این بیانیه با انتقاد از سکوت ریاست دانشگاه در مقابل چنین اقداماتی و یادآوری این نکته که سکوت درباره این مسئله چیزی جز تایید آن نمی باشد، افزوده بودند؛ انجمن اسلامی همان طور که بارها بیان کرده، معتقد است که انتخاب پوشش حق انسان هاست و هیچ کس را نمی توان به پوشیدن نوع خاصی از پوشش مجبور کرد.

- تعهد دهید، ثبت نام شوید

اما دانشجویان دانشگاه هنر تهران هم اوایل بهمن ماه مطلع شدند امضای تعهدنامه با قید رعایت پوشش خاص و عدم استعمال سیگار توسط

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویان به عنوان شرط ثبت نام آموزشی این دانشجویان در نیم سال آتی تحصیلی عنوان شده است. دبیر شورای صنفی دانشجویان دانشگاه هنر تهران که این موضوع را اعلام می کرد، گفت؛ تعهدنامه ای به برگه انتخاب واحد دانشجویان ضمیمه شده بود که دانشجویان مجبور به امضای آن شده بودند.

اداره آموزش دانشگاه نیز اعلام کرده بود دانشجویانی که تعهدنامه را امضا نکنند در نیم سال جدید ثبت نام نمی شوند. وی با تاکید بر اینکه اجبار نتیجه بخش نیست، ادامه داد؛ مشخص شدن جزئیات پوشش دانشجویان و به نوعی تعیین تکلیف برای حوزه شخصی افراد، باعث نارضایتی دانشجویان شده است. بسیاری از دانشجویان در عکس العمل اولیه نسبت به شرط مسوولان مبنی بر امضای تعهدنامه به تجمعات اعتراض آمیز دست زدند، اما برای مسوولان به هیچ وجه مهم نبود و دانشجویان مجبور به امضا شدند.

در این خصوص معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه هنر تهران هم با بیان اینکه نامه ای که هنگام انتخاب واحد به دانشجویان دانشگاه هنر تهران ارائه شده است، یادآوری پاره ای مقررات و ضوابط به دانشجویان در خصوص نحوه حضور در دانشگاه از سوی شورای فرهنگی دانشگاه است، افزود؛ نامه ای که به دانشجویان داده شد پدیده نو و جدیدی نیست و این نامه دربرگیرنده نکاتی بود که ۲۸ سال است در کشور نهادینه شده و لازم است گاهی اوقات یادآوری شود.

احمد تندی، در ادامه افزود؛ نحوه حضور فیزیکی و پوشش دانشجویان، استفاده از مانتو و مقنعه مناسب و در شأن دانشگاه، رعایت مناسبات شرعی در ارتباطات، همراه داشتن کارت دانشجویی در دانشگاه و عدم استعمال دخانیات در فضای دانشگاه از جمله نکاتی بود که به دانشجویان یادآوری شد.همزمان با شروع ترم جدید در دانشگاه ها، مدیریت دانشگاه هنر محدودیت های تازه خود را در خصوص پوشش دانشجویان و نحوه حضور آنها در این دانشگاه اعمال کرد. روز اول نیم سال جدید دانشجویان دانشگاه هنر که جهت حضور در کلاس های درس قصد ورود به دانشگاه را داشتند با در های بسته دانشگاه مواجه شدند. مامورین انتظامات دانشگاه هنر به دستور مدیریت این دانشگاه تنها به دانشجویانی اجازه ورود می دادند که پوششان مطابق دستورالعملی بود که پشت در و در قالب اطلاعیه ای درج شده بود.

یکی از مواردی که در خصوص پوشش دانشجویان در این اطلاعیه آمده الزام دانشجویان دختر به پوشیدن مقنعه و مانتوی بلند و عدم استفاده از روسری بود. در یکی دیگر از بندهای این اطلاعیه از دانشجویان خواسته شده بود در ارتباط و معاشرت با دیگران حدود شرعی را رعایت کنند. همچنین از دانشجویان پسر خواسته شده از لباس هایی متناسب با شأن دانشگاه استفاده کنند.

مفاد این اطلاعیه بسیار مشابه متن تعهدنامه ای بود که چند هفته پیش از آن دانشجویان دانشگاه هنر به هنگام ثبت نام ملزم به امضای آن شدند.

سیزدهم اسفندماه سال گذشته نیز دانشجویان دانشکده علوم اجتماعی و دانشکده ارتباطات دانشگاه علامه تجمعی را در اعتراض به کنترل پوشش و امنیتی شدن فضای این دو دانشکده برگزار کردند. این تجمع یک ساعت طول کشید و حدود ۵۰۰ دانشجو در آن شرکت داشتند. دانشجویان که تاکید می کردند به هیچ تشکل دانشجویی وابسته نیستند در حیاط دانشکده و در حلقه دانشجویان سخن می گفتند.

قسمت اعظم دانشجویان دانشکده های علوم اجتماعی و ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی دخترند و به گفته دانشجویان قرار است خانمی که از سوی دانشجویان «مامور ارشاد» نام گرفته در ورودی دانشکده مستقر شود و اجازه ورود را به دانشجویانی که «ظاهرشان با شئونات سازگار نیست» ندهد.

یکی از سخنرانان می گفت؛ «شیوه نامه ای در شورای فرهنگی دانشگاه به تازگی تصویب شده است که لازم الاجراست و در آن گفته شده اگر دانشجویان موارد آن را رعایت نکنند به حراست و کمیته انضباطی معرفی می شوند. براساس این شیوه نامه؛ استفاده از لوازم آرایشی، روسری، مقنعه کوتاه و گشاد، مانتوی بالای زانو، تنگ، رنگی، سارافون، غیرپارچه ای و شلوار پاچه گشاد، بالای مچ و طرح دار، سیگار کشیدن و هرگونه رابطه نامناسب در محیط دانشکده ممنوع می شود. کارگر، معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی در گفت وگو با ایلنا و ایسنا وجود چنین آیین نامه یا شیوه نامه ای را تکذیب کرد. اما با این حال دانشجویان می گفتند که جلسه اضطراری شورای فرهنگی دانشکده، برای تصمیم گیری درباره این آیین نامه تشکیل شده اما از تصمیمات این جلسه خبری منتشر نشده است.

دانشجویان دانشگاه هنر سرانجام پانزدهم اسفند در اعتراض به ایجاد محدودیت های پوشش مختص دانشجویان این دانشگاه، تجمع کردند. اعتراض این دانشجویان به تعهد اجباری بود که در اول ترم از دانشجویان اخذ شده و در آن دانشجویان متعهد می شوند که از مانتو، شلوار و مقنعه استفاده کنند و کسی نباید پوشش روسری داشته باشد.

براساس این گزارش، یکی از اعضای انجمن اسلامی دانشگاه، از دلایل دیگر تجمع دانشجویان به برخورد توهین آمیز حراست و انتظامات دانشگاه

www.takbook.com

www.takbook.com

با دانشجویان و مشکلات آموزشی مبنی بر نبود استاد با صلاحیت اشاره کرد. وی تصریح کرد؛ دانشجویان متحصن با توجه به اینکه دانشجویان تئاتر و سینما بوده و پوشش خاص خود را دارند، خواهان دارا بودن پوشش متعارف با جامعه هستند.

این دانشجوی عضو انجمن اسلامی دانشگاه هنر تهران, افزوده بود؛ دانشجویان خواستار لغو این قانون توسط ریاست دانشگاه هستند. اواخر اسفند پارسال هم موج تازه صدور و اجرای آیین نامه های محدود کننده انضباطی به دانشگاه تفرش رسید تا دانشجویان این دانشگاه هم از طرح جدید مسوولان برای کنترل رفتارها در محیط دانشگاه بی بهره نمانند. این آیین نامه به سه بخش عمومی، سیاسی و اخلاقی تقسیم می شد.

● اجبار در اجرای آیین نامه ها؛ همه معترض اند!

عضو شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت با انتقاد از اجرای طرح های سختگیرانه کنترلی، خصوصا درباره نوع پوشش دانشجویان اینگونه تصمیمات را ناشی از سطحی نگری برخی از مسوولان دانشگاه ها دانسته و می گوید؛«استفاده از اجبار برای اجرای برنامه های فرهنگی همواره با اعتراض دانشجویان مواجه شده است.»

علی نیکونسبتی با یادآوری برخی از موارد اجرای آیین نامه ها و عکس العمل دانشجویان به این موارد ادامه می دهد؛«اینکه آنقدر در اجرای آیین نامه ها سفت و سخت برخورد می شود که حتی موجبات اعتراض تشکل های همفکر را نیز فراهم می آورد، نشان می دهد که راه را به اشتباه رفته اند.» اشاره وی به ماجرای اجرای آیین نامه های انضباطی در یکی از دانشکده های دانشگاه علامه طباطبایی است که منجر به اعتراض و صدور بیانیه ای مشترک از سوی انجمن اسلامی، شورای صنفی و یکی از تشکل های دانشجویی حامی دولت شد.

وی سپس با برشمردن نقایص اجرای چنین دستورالعمل هایی در دانشگاه ها می افزاید؛«علاوه بر روش اجرای دستورالعمل های تازه که عمدتا به صورت بخشنامه ای و اجباری به اجرا درآمده و همواره مورد اعتراض دانشجویان قرار می گیرد، یکی از بزرگ ترین نقایص آیین نامه های انضباطی، قابل تفسیر بودن آنهاست به طوری که مثلا تشخیص مصادیق پوشش اسلامی بر عهده شخص یا اشخاص خاصی است که نگاهشان بر کمیته های انضباطی هم سایه افکنده که در صورت عدم رعایت دستورات و اعتراض دانشجو پرونده وی به کمیته انضباطی دانشگاه رفته و در آنجا باز هم نظر آنان تایید و موجب صدور احکام انضباطی خواهد شد و بدین ترتیب دانشجویان راه به جایی نخواهند داشت. در صورت اعتراض مجدد دانشجو گام بعدی ارجاع ماجرا به وزارت علوم است که نمی تواند حاصلی در برداشته باشد، چرا که متاسفانه تجربه نشان داده این امر هیچگاه موجب تقلیل احکام تنبیهی نمی شود.»

عضو شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت با اشاره به اجرای به مراتب سفت و سخت تر اینگونه قوانین در دهه ۶۰ و نیمه اول دهه ۷۰ در دانشگاه های کشور، اینگونه اقدامات را بی نتیجه دانسته و خاطرنشان کرد؛«با توجه به نتایج منفی حاصل از اجرای اینچنینی آیین نامه های انضباطی، تجدیدنظر در سیاست های اعمال شده ضروری است.»

علاوه بر اینکه اجرای آیین نامه های انضباطی که تا امروز ابلاغ و اجرا شده اند محدودیت به مراتب بیشتری را برای دختران دانشجو نسبت به دانشجویان پسر ایجاد می کند، در مرحله صدور احکام تنبیهی هم، برخورد به مراتب سخت تری با دختران دانشجو می شود. یکی از نمونه های این مسئله چندی پیش در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران اتفاق افتاد که یکی از دانشجویان دختر که اتهاماتی معادل اتهامات چند نفر از پسران دانشجو داشت بعد از حضور در کمیته انضباطی با صدور رایی سنگین تر در مقایسه با پسران دانشجو مواجه شده و به دو ترم تعلیق محکوم شد.

بهاره هدایت، عضو کمیسیون زنان دفتر تحکیم وحدت هم شیوه اجرای آیین نامه های انضباطی را بر حسب نوع دانشگاه که سراسری یا آزاد باشند و محل دانشگاه که در شهرستان باشند یا در تهران، متفاوت و آن را مصداق برخوردهای سلیقه ای می داند که نهایتا موجب عکس العمل متقابل دانشجویان می شود.

وی با اشاره به اینکه اجرای قوانین و آیین نامه هایی که هزینه بر بوده و مقبول دانشجویان نیست نتیجه ای جز تقابل میان دانشجویان و کادر مدیریتی دانشگاه نداشته، می گوید؛«مسوولان باید قوانینی را وضع و اجرا کنند که اگر کاملا دلخواه دانشجویان نیست، حداقل مقبول آنها باشد و این مستلزم آن است که مسوولان سازوکاری را برای تعامل با دانشجویان و آگاهی یافتن از نظرات آنان بیندیشند. حتی اگر لازم بود با برگزاری نظرسنجی، آیین نامه ها را به تایید دانشجویان برسانند، چراکه این قوانین قرار است محدودیت هایی را بر آزادی های فردی آنان اعمال کند و حتی اگر در محدوده خاص زمانی این قوانین از سوی آنان اجرا شود،(تحمیل آن) باعث می شود دانشجویان مترصد قانون شکنی باشند.»

او درباره نگاه کمیسیون زنان دفتر تحکیم وحدت به اینگونه قوانین گفت؛«به طور مشخص مسائلی همچون ساعات ورود و خروج به خوابگاه ها و طرز پوشش دختران دانشجو در دانشگاه ها و قوانینی که در این زمینه وضع می شود، یکی از دغدغه های کمیسیون زنان است و قطعا برنامه

www.takbook.com

www.takbook.com

هایی برای آن خواهیم داشت.

به نظر می رسد اجرای چنین طرح هایی جز دامن زدن به جو تشنج و درگیری میان دانشجویان و مسوولان دانشگاه ها رهاورد دیگری نداشته است، بنابراین مسوولان وزارت علوم دولت نهم باید ضمن تلاش برای ایجاد فضایی سرشار از همدلی در دانشگاه ها، طرحی نو برای تعامل با دانشجویان دراندازند که از حجم اعتراضات به اجرای آیین نامه های انضباطی که اگر به شکلی منطقی تدوین شوند لازمه مدیریت دانشگاه هستند، بکاهند.

منبع : روزنامه کارگزاران

http://vista.ir/?view=article&id=253987

vista.ir
Online Classified Service

تو می توانی اگر بخواهی!

این جمله همانند سوزنی روحش را می گزید. احساس کرد باز هم عقب افتاده است. بار دوم بود، آیا برای همیشه بی سواد باقی می ماند؟ زیر لب گفت: لعنت به دانشگاه.

روزنامه را روی زمین گذاشت و خودش هم در کنارش دراز کشید. باورش نمی شد که یکی از این ستاره ها نتواند مال او باشد. پوزخندی زد. معلم فیزیکشان می گفت از این یک میلیون و پانصدهزار شرکت کننده نیمی سیاهی لشکرند اما اگر کسی بخواهد می تواند وارد دانشگاه شود. دانشگاه غول نیست!

چرخی زد، دانشگاه غول نبود کابوس بود، کابوسی که دو سال همراهش بود ولی اکنون چه؟ سال سومی وجود نداشت باید از همین الان به فکر سربازی باشد. سربازی، بعد از قبول نشدن در دانشگاه! وای خدای من.

همه این دو سال جلوی چشمانش مثل یک فیلم گذشت. این همه زحمت. این همه تلاش. با وجود پشتکار زیاد و علاقه، نه باورکردنی نبود. چرا؟ چرا من؟ فقط من یک نفر زیادی بودم. ناامیدی تمام وجودش را فرا گرفته بود بغض سنگینی به گلویش چنگ می زد. دوست داشت داد بزند و هق هق گریه کند. فشار روحی زیادی را تحمل می کرد. اصلا دوست داشت بمیرد. هیچ چیز برایش خوشحال کننده نبود. چه فکرها و رویاهایی در ذهن داشت اما حالا حقیقت های تلخی پیش رویش بود. دیگر هیچ امید و انگیزه ای برای نفس کشیدن نداشت. به سمت ستاره ها چرخید ستاره های مردم به او چشمک می زدند چشمانش را بست و دستش را پشت سرش گره کرد.

احساس کرد قطره اشکی در حال سریدن است ، چشمانش گرم شده بود ولی نوری از دور دست می تابید.

چشمانش تازه به تاریکی عادت کرده بود که راه پله بلند را دید. گام اول را بر روی پله ها گذاشت، سرد بود ولی نوری آن بالا بود. عزمش را جزم کرد باید بالا می رفت، پله سوم و بعد چهارم، راه بلندی بود پر از پیچ و خم زیر لب می شمرد ۲۴، ۲۵، ...

احساس کرد چیزی فرو می ریزد به پشت سرش که نگاه کرد دید که راه پله در حال فرو ریختن است، دوید، تنها کاری که می توانست بکند. پله ها با سرعت فرو می ریختند ولی او توانست در لحظه آخر پله نهایی را بگیرد و از آن آویزان شود. دستانش داشت خسته می شد که چیزی در ته قلبش جوشید: تو می توانی اگر بخواهی این تنها راهی است که داری. باید بخواهی تا بتوانی.

تمام نیروی بدنش را در دستانش جمع کرد و خود را بالا کشید. نور آن بالا بود. ناگهان دری از زیرخاک بیرون آمد و درست در مقابل او قرار گرفت.

www.takbook.com

www.takbook.com

دستگیره در را چرخاند ولی در باز نشد چیزی در ته قلبش فریاد زد: در قفل است اما باز می شود اگر تو بخواهی...

چشمهایش را باز هم بست: من می خواهم پس می توانم.

دستش را به دستگیره گرفت و در را باز کرد نور آن قدر شدید بود که احساس کرد در حال کور شدن است.

چیزی او را تکان داد. این نور خورشید بود. مادر بالای سرش کمی رنگ پریده به نظر می رسید: پسرم بلند شو!

از جایش بلند شد ولی منگ بود: الان نیم ساعته که دارم صدات می کنم ولی بیدار نمی شی. خواب می دیدی؟

از دیشب تا به حال به اینترنت وصل بود و حال نامه ای داشت . نامه را باز کرد. باز هم تبلیغ و باز هم موسسات آموزشی این یکی کنکور نبود موضوع نامه این بود: دیپلم حسابداری با سابقه کار فقط در شش ماه.

لبخندی زد. باید ابتدا به یک دفتر پستی می رفت. حالا او دیگر یک سرباز بود و بعد شاید حسابداری موفق. ولی این جمله هیچ وقت فراموشش نمی شد. چرا که به قلبش شلیک شده بود درها قفل هستند ولی باز می شوند اگر تو بخواهی.

http://vista.ir/?view=article&id=223451

vista.ir
Online Classified Service

توصیه هایی برای شرکت در کنکور

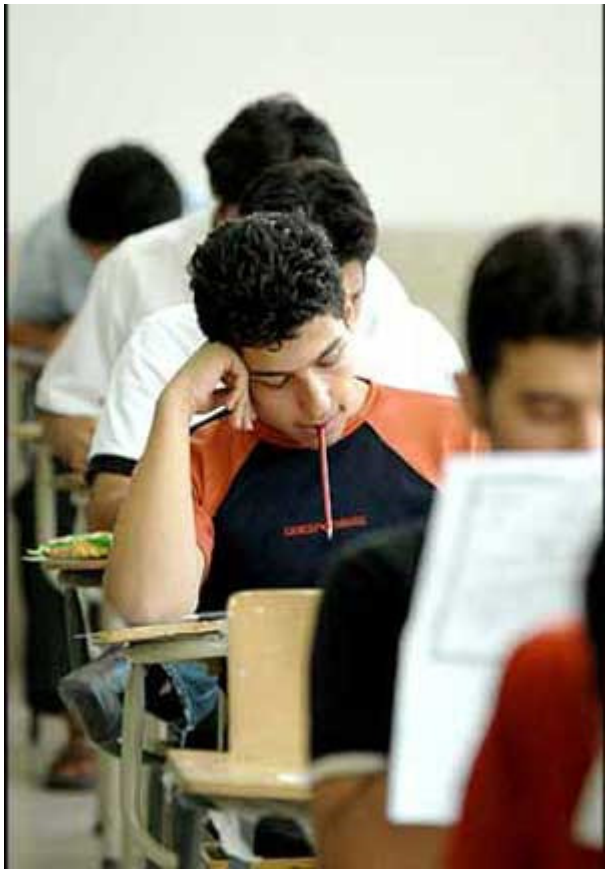

شاید وقتی توصیه های ما را بخوانید، بگویید که حالا دیر شده است ، ما باید زودتر به فکرمی افتادیم ، اما اشکالی ندارد، اگر شما برای شرکت در کنکور و طریقه فراگرفتن دروستان با گفته های ما وجه اشتراك داشتید که چه بهتر و اگرنه ، به یاد این ضرب المثل بیفتید که <<ماهی را هروقت از آب بگیری تازه است >>.در صورت قبول نشدن در کنکور سال ۸۲،راهنمایی ها و به عبارت بهتر کلیدهای طلایی را برای سال آینده آویزه گوشتان کنید، به این امیدکه موفق شوید. ما در این مطلب از جهات گوناگون می خواهیم به کنکور بپردازیم و این که چگونه دروس خود را مطالعه کنید. فراموش نکنیدکه کنکور، امتحان است ، امتحانی که تکلیف شما را برای مدارج بالاتر درسی ، مشخص می کند،امتحانی که در بسیاری از موارد سرنوشت شما را تعیین می کند، امتحانی که از اول ابتدایی تا بالاترین مقاطع دانشگاهی با آن سروکار دارید.می خواهیم شما را یاری کنیم که قدرت ارزیابی امتحانهایتان را داشته باشید و همچنین بتوانیدبه طو منطقی از امتحاناتی که در کنکورهای مختلف از شما به عمل می آید سربلند بیرون بیایید. ما درباره روش های موفقیت آمیز درامتحانات و نکته هایی برای موفقت در کنکور و نیزدوری از اضطراب به هنگام امتحان مطالبی مفیدبرایتان ذکر می کنیم .

- به این نکات توجه کنید

الف) برگه های امتحانی قبلی می تواند یکی ازمهم ترین منابع با ارزش باشد، پس هر چه سریعترآنها را به دست آورید و حل کنید و سپس با پاسخنامه آنها را مقایسه کنید.

www.takbook.com

www.takbook.com

ب) روز پیش از امتحان ، زمان برگزاری امتحان را کنترل کنید و دقت کنید به موقع به جلسه امتحان برسید.

ج) اگر شب قبل از کنکور صرف مطالعه شود،ممکن است مطالب بسیاری یاد گرفته شود، اما خسته تر از آن خواهید بود که در روز امتحان سوالات را درست بخوانید و پاسخ ها را به یادآورید.

د) هنگام مرور نهایی نباید با یافتن تمام مطالبی که هنوز نمی دانید خود را افسرده کنید،بلکه به اصلاح و پردازش مطالبی که می دانید،بپردازید.

و) پیش از شروع امتحان سعی کنید با نظم فکری صحیح در جلسه امتحان حاضر شوید.

- نکاتی برای موفقیت در کنکور

کنکور مهم ترین امتحان يك دانش آموز است ، از این رو نکاتی را به شمامی گوییم که برای موفقیت در کنکور ضروری است . موفقیت قطعی و کامل در کنکور سراسری ونه فقط قبول شدن در يك رشته انتخابی ، مستلزم تلاش و کوشش در همه سال های دبیرستان است . از دست ندادن فرصت های طلایی مثل تعطیلات تابستانی و به ویژه آخرین تعطیلات تابستانی (تابستان بین سال سوم و سال آخردبیرستان) و استفاده درست از آنها در راه موفقیت از اهمیت بالایی برخوردار است . داوطلب کنکور باید از ابتدای آخرین سال تحصیلی خود تا روز برگزاری کنکور برنامه ویژه ای داشته باشد یا به اصطلاح برای این مدت سرمایه گذاری ویژه ای کند، او باید بداند این سال با سال های تحصیلی گذشته متفاوت است و در این مدت کوتاه باید کتابهای پرمحتوا و نسبتا پر حجم را فرابگیرد و در عین حال به موازات آن درس های سال گذشته را نیز دوباره مرور کند. زمان پرداختن به فعالیت های غیردرسی درسال پیش از کنکور باید به حداقل برسد،فرصت های زیادی در آینده برای آنها موجوداست . اعتماد به نفس خود را از دست ندهید ودایما به خود بگویید که حتما در این راه پیروزخواهید شد.

اشکالات ، نکات مبهم و مسائل حل نشده حتما باید از دبیران پرسیده و از هر گونه خجالت واضطراب دوری شود. هر مشکل درسی که نزددبیران یا دانش آموزان حل و رفع شود، بهتر درذهن می ماند و توشه راه شما خواهد بود. ملاقات با افراد با تجربه در زمینه کنکور، مثل دیدار با قبول شدگان موفق و حتی ناموفق وتبادل نظر با آنها برای شما بسیار مهم است . اگر محیط منزل برای مطالعه مناسب نباشد،می توان در کتابخانه ها درس خواند. به هوش و استعداد خود نباید شك کرد،بلکه باید در پی یافتن راهی بود که درس را به بهترین شکل فراگرفت . برنامه درسی خود را طوری تنظیم کنید که بتوانید آن را اجرا کنید. ممکن است درسی که در آن احساس ضعف می کنید از جانب دبیر شما، خوب بیان نشود و اودر بیان مطلب از خود ضعف نشان داده باشد، پس با مطالعه کتابهای کمك درسی این مشکل را حل کنید. استفاده از کتابهای کمك درسی معتبر وتست زدن مناسب ، نقش مهمی در موفقیت وآشنایی شما با سوالات کنکور دارد. در برخورد با دانش آموزان مستعد و ممتازبه جای حس حسادت و رقابت باید روحیه همکاری و همیاری درسی داشت ، که نهایتا این کار متقابل بوده و به نفع داوطلب کنکور است . نباید به خود بگویید که فلان درس سخت است ، باید متوجه باشید که هر درس زبان خاص خود را دارد. شیوه موفقیت در دروس حفظی با مرور دایم آنها به دست می آید، اما موفقیت در دروس ریاضی و مانند آن حتما با حل کردن مسائل فراوانی در آن زمینه به دست می آید.

به تلاش دوستان خود با چشم حسادت وناکامی نگاه نکنید. هر کس باید به اندازه توانایی خود تلاش کند و به هر اندازه که تلاش کرده باشد، با یاری خدا نتیجه خواهید گرفت . برای موفقیت های بالا و قبولی دررشته های موردنظر باید به همه درس های اختصاصی و عمومی توجه کافی داشت ، اما درموفقیت های نسبی و قابل قبول ، در صورتی که توجه خاص به همه درس ها امکان پذیر نباشد،باید میزان اهمیت هر درس در کنکور سراسری (ضریب هر درس) در نظر گرفته شود و هر درسی که اهمیت بیشتری دارد بدون زیاده روی ، بیشترمطالعه شود.

به بهانه رفع خستگی نباید از کتاب ها فاصله گرفت و به تفریح پراخت ، باید تماشای تلویزیون را به حداقل برسانید و از دنبال کردن افکاری که ذهن شما را اشغال می کند، خودداری کنید.

یکی از مهم ترین مسائلی که باید در کنکورمورد توجه قرارگیرد، مسئله انتخاب رشته است ، ازقبل باید با رشته های مختلف تحصیلی در دانشگاه آشنایی کافی داشت و آنها را با توانایی و علاقه خود سنجید. علت بسیاری از ناکامی ها در کنکور،عدم آشنایی کافی داوطلبان با رشته های تحصیلی و انتخاب رشته نادرست است . به رشته های مختلف دانشگاهی با همه جوانب و امکانات دانشگاهی باید به دقت توجه کرد و بینش درستی نسبت به رشته های نیمه متمرکز و بورسیه داشت ،همچنان که به ایده ال سازی افراد درموردقبول شدن در فلان رشته دانشگاه نباید توجه کرد. نتیجه کنکور را باید در ورای تلاش ها وبهره مندی از حداکثر فرصت ها و مهم تر از همه کمك و یاری جستن از خداوند بزرگ انتظارداشت . هرگز نباید از فشارها، ناتوانی ها ومشقت های این راه گریزان بود، بلکه باید آنها را شناخت و حل و هضم کرد.

- به این نکات در این باره توجه کنید:

الف) توجه کامل به کتابهای درسی و فهمیدن همه مطالب .

www.takbook.com

www.takbook.com

ب) دقت به نکات ریز و کنکوری در درس ها.

ج) توجه کردن به سرعت عمل و پاسخ به هرمجموعه تست در مدت معین شده .

د) ارتباط با پشت کنکوری ها و استفاده ازتجربه های آنها.

و) انجام دادن برنامه منظم خود با صبر وپشتکار فراوان .

هـ) سعی کنید به دوستان خویش روحیه داده و از به رخ کشیدن اطلاعات خود به دیگران دوری کنید.

ی) در تمام حالاتی که مشغول مطالعه هستید ویا آن هنگام که وارد جلسه امتحان می شوید با حالتی سرشار از امید به خدا، به تست زدن مشغول شوید.

ر) اگر توانایی شرکت در کنکور آزمایشی را که قبل از کنکور اصلی اجرا می شود دارید، حتما به این کار اقدام کنید و میزان پیشرفت خود را مشخص سازید، این کار باعث می شود که شما نقاط قوت و ضعف خویش را شناخته و به رفع ضعف ها وتقویت آنها بپردازید.

ز) قبول نشدن در کنکور هرگز نباید باعث دلسردی و ناامیدی شما شود. باید به خوداطمینان داشته باشید و هوش و استعداد وتوانایی های خدادادی را دست کم نگیرید، بلکه باید به آنها و قدرت آنها ایمان داشته باشید.چه بسیارند افرادی که در بهترین رشته ها مشغول تحصیلات عالی هستند، در حالی که بارها وبارها مسیر علمی آنها مسدود شده است . آنها شاید

خسته شده باشند، اما مطمئن باشید که هرگز ناامیدنشده و با تلاش و کوششی دوچندان به مقصدرسیده اند.

- از کنکور نترسید

ترس از کنکور دوعلت دارد که یکی آشکار و دیگری نهان است ، ترس از شکست ، مهم ترین علت این اضطرابات است ، اما از این مهم تر هم هست و آن این که احساس می کنید اگر موفق نشوید، پیش دیگران تحقیر شده و آبرویتان می رود.اما علت دوم و پنهان ترس این است که احتمالاهدف های انتخابی شما با هدف های واقعی یکی نیستند، ممکن است اضطراب شما به این دلیل باشد که خود را به حرکت در جهتی مجبورمی کنید که مناسب شما نیست .

- مهمترین راههایی که می تواند دلهره ها واضطرابهای کنکور را کاهش دهد به قرار زیراست :

الف) درسهایتان را در طول سال تحصیلی مطالعه کنید تا مجبور نشوید همه مطالب را در شب امتحان مطالعه کن.

ب) شب کنکور زود بخوابید و صبح زود بلندشوید. ابتدا حمام کنید، بعد صبحانه بخورید و بالباس پاکیزه و تمیز وارد جلسه امتحان شوید.

ج) از درگیریهای لفظی در محیط خانه در شب کنکور بپرهیزید.

د) از مهمانی رفتن در شب کنکور و چند شب قبل از آن بپرهیزید.

و) مرور و مطالعه را چند دقیقه قبل از شروعکنکور قطع کنید تا فکر و ذهن شما از حال فعالیت و برانگیختگی برای یادگیری بیرون آمده و آماده جواب دادن مطالب آموخته شده باشد.

هـ) قبل از کنکور چندبار به صورت آزمایشی خودتان را ارزشیابی کنید.

ی) به این امر واقف باشید که امتحان به عنوان وسیله ای است جهت خودآزمایی و آموزش شما.

ر) توان خود را با بحث با دوستان بر سرجزئیات و یا نگرانی برای یادآوری چیز معینی هدر ندهید.

ز) چند دقیقه قبل از شروع امتحان درمحوطه یا محیط آموزشگاه جهت آماده شدن برای امتحان حاضر باشید.

ژ) قبل از شروع امتحان از ماندن در محیطنامناسب مثل هوای گرم یا سرد بپرهیزد.

ص) قبل از این که به سوالات امتحان جواب دهید، سعی کنید به دستورات داده شده در ورقه امتحانی کاملا توجه کنید.

ض) به محض گرفتن ورقه امتحانی به خودقوت قلب دهید و تلقین کنید که از عهده امتحان به نحواحسن برخواهید آمد و از امتحان دادن لذت می برید.

پ) وقت امتحان را با توجه به تمام سوالات تقسیم کنید.

ت) سوالات امتحان را از ساده به دشو آنهاارجواب دهید.

ف) هنگام تحویل گرفتن ورقه امتحانی نامه) به تمام سوالات توجه نکنید .

منبع : خانواده سبز

http://vista.ir/?view=article&id=239416

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

توصیه‌هایی برای کنکوری‌ها

این هفته به پایان دوره درس خواندن خود رسیده‌اید: حالا فصل چیدن میوه و محصول کار است. اکنون دیگر زمان حسرت و افسوس نیست.

۱) هیچ موضوع تازه ای را در این روزمطالعه نکنید.

۲) حجم مطالعه خود را سبك كنید و تنها به یادآوری مطالب بپردازید در این روزحداقل یك بار به همه دروس نگاه بکنید.

۳) با تامل و آرامش سر فصل‌ها را بخوانید، نکات مهمی را که زیر آن خط کشیده اید مرور کنید، تصاویر و نوشته‌های زیر تصاویر، پاورقی‌ها و حاشیه‌ها را با نگاهی سریع مرور کنید.

۴) نرمش را فراموش نکنید. (ورزش موثر ترین راه پیشگیری از استرس و اضطراب است و ترکیب شیمیایی خون را که بر اثر فشارهای روانی و خستگی تغییر کرده است بهبود می‌بخشد.

۵) سعی کنید به اموری بپردازید که موجب تقویت انرژی و رفع خستگی شما می‌شود.

۶) تمرین ((تن آرامی)) را برای کاهش اضطراب خود انجام دهید.

۷) از پدر و مادر خود کمك بگیرید. مانند دریافت کارت، پیدا کردن حوزه امتحانی پیگیری و مطالعه اطلاعیه‌های سازمان سنجش.

۸) بهتر است از کارت ورود به جلسه یك کپی تهیه کنید. شماره داوطلبی خود را نیز در جایی نگهداری کنید.

۹) در صورت بروز سر درد تنها از قرص استامینوفن فن ساده (نه کدئین دار) استفاده کنید.

۱۰) درس خواندن در روز آخر مسلما موقعیت شما را خیلی تغییر نمی‌دهد. اما اگر فکر می‌کنید درس نخواندن باعث افزایش استرس شما می‌شود از صبح تا ظهر بدون فشار و شتاب، کمی مرور کنید در غیر این صورت بهتر است استراحت کنید.

۱۱) اگر آزمون شما بعد از ظهر برگزار می‌شود، صبح آن روز بخوابید و خوب استراحت کنید.

۱۲) وسایل خود را در جایی قرار دهید که به راحتی، قبل از خروج از منزل به آن‌ها دسترسی داشته باشید. بدین ترتیب هنگام صبح مجبور به گشتن و یافتن آن‌ها نمی‌شوید و از اضطراب بیهوده جلو گیری خواهید کرد.

۱۳) برای اینکه ۲۴ ساعت قبل از کنکور ذهنتان مشغول کنکور نشده ومضطرب نباشید، بهتر است این اوقات را همراه خانواده و دوستانتان سپری کنید، به پیاده روی رفته ویا ورزش سبك انجام دهید تا شب بتوانید راحت وبدون دغدغه و پریشانی بخوابید. شب قبل از کنکور

▪ خوب است شب قبل از کنکور، پس از خواندن نماز، با خوردن یك غذای مقوی و کم حجم در حدود ساعت ۱۰ بخوابید.

از سنگینی و رخوتی که غذای شب ایجاد می‌کند و از عادت قبلی یك ماه آخر خود که توصیه کردیم در ساعت ۱۰ شب بخوابید، نهایت استفاده را بکنید و با دعا و توکل به خدا و آرامش بخوابید. دیر خوابیدن کاملا به ضرر شما است.

▪ بهتر است صبح، با صدای زنگ ساعت بیدار نشوید و این کار را به یکی از اعضای مطمئن خانواده بسپارید تا شما را با آرامش بیدار کند و نیز تمام شب نگران این که صبح خواب نمانید نباشید. نماز صبح و صبحانه فراموش نشود. حتما در صبحانه از مواد دارای قند مثل کره و مربا یا عسل و چای شیرین یا آبمیوه شیرین استفاده کنید.اگر شیر سیستم گوارش شما را می‌آزارد، از آن استفاده نکنید.

▪ کارت ورود به جلسه، شناسنامه و یا کارت ملی، چند مداد مشکی خوب و ساعت مچی خود را قبلا آماده کرده و به موقع حرکت کنید.بهتر است

www.takbook.com

www.takbook.com

برای جلوگیری از اتلاف وقت و گم کردن راه، مسیر را قبلا بررسی نمایید(از مداد اتود به هیچ عنوان استفاده نکنید زیرا سرعت عمل شما را می‌گیرد و موجب اتلاف وقت می‌شود.

● در جلسه کنکور

الف) دور کردن اضطراب از خود در جلسه آزمون با نشستن در جلسه، برا ی بسیاری از داوطلبان، دلشوره و نگرانی خاصی به وجود می‌آید که طبیعی است. با خواندن آیات قرآن ویا دعای مورد علاقه خود، بر این اضطراب غلبه نمایید. بسیار دیده اید که یك داوطلب با استعداد و با معلومات، به دلیل اضطراب زیاد نتوانسته به نتیجه ای که شایسته آن بوده است، دست پیدا کند. اگر در روز کنکور بتوانید دانش خود را هر چند اندك به درستی بر روی پاسخنامه منعکس کنید، موفقیت بزرگی کسب کرده اید. به این نکته توجه داشته باشید که دانش شما در جلسه کنکور کم یا زیاد نمی‌شود. اما تنها عاملی که به شما لطمه خواهد زد، این است که نتوانید در اثر اضطراب، آن چیزی را که می‌دانید، بر روی کاغذ بیاورید.

ب) تنظیم وقت در جلسه آزمون بسیاری از داوطلبان برای جلوگیری از کمبود وقت، ترتیب پاسخ گویی به سؤالات را عوض می‌کنند. یعنی گمان می‌کنند مثلا درس شیمی را بهتر می‌توانند پاسخ بدهند اوّل به سراغ شیمی می روند و بعد به سراغ درس دیگر. این روش، اشتباه است. چون تنظیم سؤالات در آزمون، کاملا سنجیده شده می‌باشد توصیه ما این است که: سؤالات را به همان نحوی که در دفترچه تنظیم شده است، پاسخ دهید.

بسیاری از دانش آموزان در جلسه کنکور حتی اگر ساعت هم داشته باشند، نمی‌توانند وقت هر درس را تنظیم کنند. برای تنظیم وقت جلسه کنکور بهتر است چند روز قبل از کنکور بر مبنای زمانی که سازمان سنجش برای سؤالات هر درس اعلام می‌نماید، جدولی ترتیب دهید و زمان‌ها را قبل از شروع آزمون، روی برگه ای یادداشت کنید.به این ترتیب در هر لحظه می‌توانید موقعیت خود را ارزیابی کنید.

ج) نحوه پاسخگویی سؤالات در جلسه آزمون

ـ سؤالات را به همان ترتیبی که در دفترچه تنظیم شده است، پاسخ دهید، زیرا ترتیب سؤالات در آزمون، امری حساب شده و سنجیده و دقیق است.

ـ ابتدا هر سؤال را مطالعه نمایید. اگر پاسخ و حل تست را می‌دانید به آن سؤال پاسخ دهید ولی اگر حل سؤال از حد متعارف تست، وقت گیر تر است، آن را با یك ضربدر)x(مشخص کنید و اگر سؤال برایتان مشکل است به طور قاطع آن را کنار بگذارید و با یك علامت منفی)-(آن را مشخص کنید.به این ترتیب شما یك بار سؤالات را تا پایان مطالعه کرده و پاسخ سؤال‌های ساده‌تر را داده اید.

ـ حتی اگر سؤالات مشکل از همان سؤال اوّل شروع شد، نگران نباشید، چون سؤالات براساس فصول کتاب تنظیم شده اند در ادامه، سؤالات ساده تری وجود دارد که به راحتی می‌توانید از عهده آن‌ها برآیید.

ـ پس از یك بارمروربه ساعت نگاه کنید، اگر زمان دارید، به سراغ سؤال‌هایی بروید که با علامت)x(مشخص کرده اید و آن‌ها را حل کنید.

ـ به محض اتمام زمان پیشنهادی برای درس مورد نظر، آن را رها کرده و به سراغ درس بعدی بروید. اگر هنوز سؤالهایی مانده که می‌توانید حل کنید نگران نباشید، با اطمینان تست‌های آن درس را رها کرده و به مبحث بعدی بپردازید. در این صورت شما با وقتی که می‌توانستید صرف یك یا دو تست وقت گیر نمایید، می‌توانید چهار یا پنج تست دیگر را پاسخ دهید.

ـ توصیه مهم: تمام صفحات دفترچه سؤالات را به خوبی بررسی کنید و مراقب باشید که بعضی از صفحات یا بعضی از سؤالات را فراموش نکرده باشید.

ـ کلمه‌ای را از سؤال حذف نکنید،مثلا کلماتی از قبیل معمولا یا تا حدی را که در جمله است نادیده نگیرید. به علاوه چیزی به سؤال اضافه نکنید. همیشه سؤال را جواب دهید نه جنبه‌های دیگری را که خودتان در ذهن پرورانده اید. بهتر است زیر کلماتی چون معمولا،گاهی یا همیشه را خط بکشید که در پاسخ دادن به اصل سؤال به آنها توجه داشته باشید. این نوع کلمات در امتحانات چند جوابی اهمیت خاصی دارد.

مراقب کلماتی از قبیل همیشه یا هرگز باشید، این قبیل کلمات اغلب نشانگر جواب غلط می‌باشند.کلماتی از قبیل کلمات اغلب، به ندرت و گاهی اوقات می‌تواند نشانگر جواب صحیح باشند.

ـ در عین سرعت در پاسخگویی، از شتاب زدگی بپرهیزید و خونسردی خود را حفظ کنید. اگر جوابی در اولین لحظه مبهم به نظرتان می‌رسد، چند لحظه وقت صرف آن کرده و سپس با استفاده از معلومات کلی خود بکوشید جواب درست را از میان آن استخراج کنید.

ـ همان طور که قبلا اشاره شد، اگر باز هم رفع ابهام نشد، آن سؤال را علامت زده و موقتا رها کنید، چون ضمن پاسخ دادن به دیگر سؤالات نکات تازه ای به یادتان خواهد آمد وپس از رجوع به پاسخ در می‌یابید که نکات تازه ای می‌دانید و آنگاه جواب دادن به آن برایتان آسان خواهد بود.

www.takbook.com

www.takbook.com

ـ هیچ وقت روی سؤالی که نمی‌دانید، زیاد درنگ نکنید و وقت خود را هدر ندهید، چون بیشتر ناراحت و نگران می‌شوید و از جواب دادن به بقیه سؤالات نیز باز می‌مانید.

ـ پاسخنامه‌های سازمان سنجش به صورت ده تایی دسته بندی شده است. بنا براین برای جلوگیری از اشتباه، در پایان هر ده تست شماره سؤال را با شماره‌هایی که در پاسخ نامه علامت زده اید، مقایسه کنید تا اگر اشتباهی رخ داده باشد، با تصحیح ده تست آخر، آن را رفع کنید.

ـ چنانچه وقت هست پاسخ‌ها ی خود را به دقت مرور و اشتباهات را تصحیح کنید. گروهی از شاگردان هنگام مرور جواب‌ها، آنها را عوض می‌کنند و مقدار زیادی از پاسخ‌های صحیح را تغییر می‌دهند که نا صحیح می‌شود به ندرت اشتباهی را تصحیح می‌کنند. البته همه شاگردان جواب‌های صحیح را تبدیل به نا صحیح نمی‌کنند بلکه سعی بر آن است که اشتباهات اصلاح شود. شما باید مواظب باشید که از این قبیل خطاهای مکرر ویکنواخت اجتناب ورزید.

ـ تذکر بسیار مهم: هرگز سؤالات را در دفترچه جواب ندهید تا بعدا آن را به پاسخنامه منتقل کنید. این روش بسیار خطرناك است و ممکن است وقت تمام شود و شما فرصت نکنید جواب‌ها را به پاسخنامه انتقال دهید.

ـ هیچ درسی را کنار نگذارید و در هر درس به دنبال سؤال‌هایی بگردید که جواب آنها را می‌دانید. اگر در یك درس فقط سه یا چهار سؤال را پیدا کردید که می‌توانستید جواب دهید، امیدوار باشید. ـ هرگز فکر نکنید که می‌توانید تمام سؤالات یك درس را جواب دهید و اگر قصد جوابگویی تمام سؤالات را داشته باشید، با دیدن چند سؤال وقت گیر و ابتکاری، مضطرب وآشفته خواهید شد. از همین حالا خود را آماده کنید که ممکن است به چند سؤال متوالی پاسخ ندهید. بنابراین با توکل به خداوند مهربان که در همه حال یاری کننده ماست :

۱) به نتیجه کنکور اصلا فکر نکنید.

۲) به چشم و هم چشمی دیگران نیندیشید.

۳) به مباحثی که فرصت نکرده اید خوب بخوانید فکر نکنید. این فقط مشکل شما نیست و اکثرا مباحثی را نظیر شما نخوانده باقی گذاشته اند. فقط به این فکر کنید که: آموخته‌هایتان را با آرامش بر روی پاسخنامه منعکس کنید.

منبع : روزنامه همبستگی

http://vista.ir/?view=article&id=264474

vista.ir
Online Classified Service

جایگاه آموزش و پرورش (تعلیم و تربیت) در تولید علم

در اسلام «تفکر» زندگی دل و حیات قلب معرفی شده است. زیرا انسانیت انسان و ادراك او از عالم و آدم پروردگار عالمیان اتصالی که با حق برقرار میکند به نحوه ی تفکر اوست. با تفکر قوای درونی انسان شکوفا میشود و زمینه ی حرکت کمالی او فراهم می گردد لذا به همراه علم آموزی و تفکر تربیت یا پرورش اخلاقی و تهذیب نفس نیز مطرح میشود که در اسلام بر این امر بسیار تاکید شده و از همان ظهور اسلام مبادی و مبانی تعلیم و تربیت به عنوان یك علم بنا نهاده شده است. تعلیم و تربیت نه تنها میتواند در رشد اخلاقی، عقلانی، رفتاری و حتی جسمانی فرد موثر باشد بلکه وسیله ای در جهت رفع نیازهای حقیقی و مصالح اجتماعی، به شمار میآید، و عامل رشد و تحول اساسی جامعه میگردد و مسلمانان که در ابتدا به این ضرورت پی برده بودند توانستند در مدت کوتاهی گوی سبقت در زمینهی تولید علم از تمدن های مطرح آن روز بربایند و به دلیل مشکلات و حوادثی

www.takbook.com

www.takbook.com

که در تاریخ مسلمانان به وقوع پیوست این حرکت سریع آنها را به شدت کند نمود به طوری که تا این قرن مسلمانان جهان در کشورهای مختلف نتوانستند مجددا عرض اندام نمایند و امروز وقت آن رسیده که عوامل محدود کننده و موانع پیشرفت بررسی شود و با دلسوزی و دور از نفع طلبیهای فردی راهکارهای موثر ارائه و جامه ی عمل پوشیده شود. که در این مقاله بعضی از این راهکارهای ارائه شده است که عبارتند از: استقلال فکری- فکر دینی- توسعه ی آموزشی- رفاه مادی و معنوی- تبادل اندیشه و آزادی خرد ورزی که با توجه به اهمیت موارد در قسمت راهکارها و نتیجه آورده شده اند.

مقدمه:

نظام تربیتی اسلام بر تفکر صحیح استوار است و مقصد آن است که تربیت شدگان این نظام اهل تفکر صحیح باشند و پیوسته بیندیشند؛ چنانکه آن نمونه ی اعلایی که همه جهت گیری های تربیتی باید به سوی او باشد این گونه عمل میکرد از امام مجتبی (ع) از هند ابن أبی هاله تمیمی آمده است: «رسول خدا همواره تفکر میکرد». بنابراین سیر تربیت باید به صورتی باشد که متربّی به تفکر صحیح راه یابد و اندیشیدن درست شاکلهٔ او شود تا زندگی حقیقی به او رخ نماید. زیرا نیروهای باطنی انسان و حیات حقیقی او با تفکر فعال میشود و با گشودن دریچه تفکر درهای حکمت و راهیابی به حقیقت بر او گشوده میشود. از این رو در اسلام تفکر، زندگی دل و حیات قلب معرفی شده است. زیرا انسانیت انسان و ادراك او از عالم و آدم و پروردگار عالمیان و اتصالی که با حق برقرار میکند به نحو تفکر اوست. با تفکر قوای درونی انسان شکوفا می شود و زمینه ی حرکت کمالی او فراهم میشود. (۱). امام خمینی میفرماید: «تفکر مفتاح ابواب معارف و کلید خزائن کمالات و علوم است. و مقدمه ی لازمه حتمیه ی سلوك انسانیت است». از نظر علامه طباطبائی: « زندگی انسان يك زندگی فکری است و جز با ادراك که فکر می نامیم قوام نمی یابد و از لوازم بنای زندگی بر فکر این است که هرچه پایبند باشیم و در هر راه رفته شده و یا ابتدائی که قدم برداریم، زندگی پابرجا مربوط به فکر صحیح و قیم و مبتنی به آن است و به هر اندازه که فکر صحیح باشد و از آن بهره گرفته شود، زندگی هم اقوام و استقامت خواهد داشت. (۲) تفکر تجزیه و تحلیل معلوماتی است که ذهن اندوخته است. تفکر سیر در فراورده هایی است که ابتدائاً برای ذهن پیدا شده است. اهل منطق فکر را چنین تعریف میکنند: فکر عبارت است از اجرای عملیات عقلی در معلومات موجود برای رسیدن به مطلوب و مطلوب همان علم به مجهول غائب است. (۳) انسان هیچ وقت خالی و فارغ از تفکر نیست، و از همین روست که میگوئیم تفکر فطری انسان است و قرآن انسان را به روش فطری صحیح تفکری میخواند و سبك خود قرآن و سیره ی معصومین چنین است. در انسان گرایش فطری به حقیقت جوئی و کشف واقعیتها- آن سان که هستند- ودرك حقایق اشیا وجود دارد. یعنی انسان می خواهد جهان را و هستی اشیا را آنچنان که هستند دریابد، دعایی از حضرت محمد روایت شده است که:

پروردگارا موجودات را آنچنان که هستند به ما بنمایان

انسان به ذات خود در پی آن است که حقایق جهان را درك کند و به راز هستی دست یابد. رفتن انسان در پی حکمت و فلسفه تلاشی است در جهت پاسخگوئی به حقیقت جوئی آدمی.(۴) براساس همین میل وگرایش است که نفس دانائی و آگاهی برای انسان مطلوب و لذت بخش است. انسان به فطرت خود از جهل بی زار است و دوستدار دانائی و بینائی است. البته با وجود آنکه حقیقت جوئی امری فطری است اما در تمام انسانها به يك میزان نیست و در نتیجه تاثیر برخی عوامل درونی مانند نفس پرستی و خودخواهی و صفات منفی موروثی و اکتسابی و برخی عوامل بیرونی مانند القائات منفی گوناگون از طرف محیط و اجتماع ، شدت و اصالت خود را از دست میدهد و در بعضی انسانها به حداقل می رسد.

ضرورت تعلیم و تربیت:

تعلیم و تربیت صحیح میتواند فرد را به اوج ارزشها برساند و یا اینکه وی را به سقوط بکشاند.

«و خداوند شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد، در حالی که هیچ نمی دانستید و برای شما گوش و دیدگان و دلها قرار داد تا شکرگزار باشید.»(۶)

از این رو مکتب اسلام برای تربیت در تمام مراحل و مقاطع زندگی دستورهای ویژهای داده است تا انسان از کدر کانون خانواده و در آغوش والدین و معلم و فرهنگ تعلیم و تربیت مناسب و لازم را ببیند و برای مراحل عالی تر زندگی انسانی آماده شود و پرورش یابد . تعلیم و تربیت از آغاز زندگی بشر بر فراز کره خاکی و تصرف او در طبیعت و تاثیر وی در جامعه وجود داشته است و همواره شناسایی نیازهای مادی و معنوی انسان و روش ارضای آنها از طریق تعلیم و تربیت به دست می آمده و به نسل بعد منتقل شده است، تا رفته رفته دامنه ی این شناخت به رشد و تکنولوژی امروز رسیده است. تعلیم و تربیت (اعم از رسمی و غیر رسمی، عمدی و غیر عمدی) نه تنها میتواند در رشد اخلاقی، عقلانی، رفتاری حتی جسمانی فرد موثر باشد بلکه وسیله ای است در جهت رفع نیازهای حقیقی و مصالح اجتماعی به شمار میآید، یعنی نقش تعلیم نه تنها در

www.takbook.com

www.takbook.com

عینیت بخشیدن به زندگی مادی و معنوی فرد متوقف و محدود نمیشود، بلکه تمام شئون اجتماعی او را دربر میگیرد و عامل رشد و تحول اساسی جامعه میگردد.

لذا مشخصه یك جامعه ی سالم و رشد یافته، تنها داشتن موقعیت جغرافیایی خوب و معادن متنوع و منابع مالی نیست بلکه نظام تعلیم و تربیت زنده و مترقی است که انسانهایی آزاده و مستقل، خلاق، مبتکر و تلاشگر میسازد تا جامعه را در زمینه های علوم، صنایع، اقتصاد، سیاست و غیره از عقب ماندگی نجات دهند، زیرا همه ی اصلاحات و فعالیتها، به وسیله اندیشه و تلاش انسان انجام میگیرد.

ابوحامد محمد غزالی گفته است: اگر علما و معلمان نبودند مردم همچون بهایم و چهارپایان زیست میکردند، یعنی مردم در سایهی تعلیم از مرحلهی حیوانی به مقان انسانی ارتقاء مییابند. (۷)

پس سعادت و تکامل انسان، نیازمند تلاش و توجه و حرکت است، و اگر او را رها کنند و به خود واگذارند، انحطاطش شروع میشود.

یکی از عوامل دیگری که ضرورت تعلیم و تربیت را شدت می بخشد، و از آن ویژگی تأثیر پذیری انسان و سرایت عقاید و عادات و به طور کلی فرهنگ یك جامعه به معاصران و نسلهای آینده است. براین اساس تاثیر تعلیم و تربیت، مثبت یا منفی در انسان جنبه ی تصاعدی می یابد و علاوه بر خانواده و فامیل میتواند جامعه ای را در عصری تحت تأثیر قرار دهد و در طول قرنها از نسلی به نسل دیگر منتقل شود یا تمدنی را ایجاد کند و یا از بین ببرد. در زندگی معاصر دلایل فراوانی موجب شده است که تعلیم و تربیت اهمیت بیشتری پیدا کند از جمله:

۱- دگرگونیهای علم و صنعت و گسترش و رشد تمدن و نیاز به تخصص و مهارتها و توانایی های جدید برای داشتن روابط اجتماعی صحیح و توان رقابت و موفقیت در کار و مدیریت اجتماعی.

۲- صنعتی شدن زندگی بشر و تغییر شیوه ی زندگی از سنتی به مدرن و لزوم یادیگری این شیوه از زندگی نحوه ی استفاده از تولیدات جدید و نتایج حاصله از علوم تجربی.

۳- تهدید سرنوشت بشر به وسیله ی بحرانهای روحی، ضایعات اخلاقی تبلیغات گمراه کننده و نابسامانی های زجر دهنده تمدن جدید انسانی و افزایش دائمی و مستمر آنها با توجه به انعکاس سریع حوادث و ارتباطات جهانی و تبدیل شدن جهان به دهکده ی جهانی.

۴- نارسایی های مکتب های تربیتی موجود در حل بحرانها و نابسامانی های اسفبار انسانها زیرا که دانشمندان و فیلسوفان تربیتی امروز با تکیه بر علم تجربی و علم مداری و اندیشه های الحادی از رهنمودهای منابع آسمانی و وحی الهی محروم شده اند و نظام تربیتی با خلائی موهوم روبرو شده است. لذا یك مکتب تربیتی مبتنی بر علم و وحی و جامع و فراگیر برای نجات جامعه بشری ضرورت پیدا میکند.تعلیم و تربیت در ایران باستان:

تمدن ایرانی تاریخی بسیار طولانی دارد و چنانکه از تحقیقات باستان شناسان و مورخان بر میآید قریب به پنج هزار سال پیش از میلاد اقوامی در فلات ایران زندگی میکردهاند که از تمدن و فرهنگ نسبتاً پیشرفت های بهره مند بودند. اقوام آریایی نیز در حدود دو هزار و پانصد سال تا یازده قرن پیش از میلاد به این سرزمین کوچ کردند و تمدنی را بنیاد نهادند که به تمدن آریایی معروف است. برای پی بردن به هدفها و تشکیلات و روشهای آموزش و پرورش در ایران باستان در حقیقت باید علاوه بر عقاید دینی به وضع اجتماعی و سیاسی این دوران نیز توجه داشت به علاوه باید نهاد تربیتی در را در دوره های مختلف مانند دوره ی هخامنیشی، اشکانی و ساسانی به طور جداگانه مطالعه کرد. که پرداختن به همه ی این جزئیات، مجال و امکان نیست لذا مختصری درباره ی هدفها و سازمان و روشهای آموزش و پرورش بسنده میکنیم.

اگر دین ایرانیان باستان را دین زرتشت بدانیم و آئینهای دیگری را نیز که تا نفوذ اسلام در ایران به وجود آمده متاثر از دین زرتشت بشماریم، میتوانیم بگوییم درهمه ی این دوره ها نخستین آموزشگاه پس از خانواده آتشکده ها بود و پیشوایان دینی پس از پدر مادر نخستین آموزگاران به شمار می آمدند و مهمترین برنامه نیز آموزشهای دینی بود. در دین زرتشت ، را پیروزی اندیشه ی نیك، گفتار نیك و کردار نیك است که سه اصل مهم این دین به شمار می آید. به این ترتیب هدف اصلی آموزش و پرورش آماده کردن کودکان و جوانان برای اجرای اصول سه گانه ی مذکور است.

هدف دیگر آموزش و پرورش انجام وظیفه در خانه و کشور است.تربیت در ایران باستان به سه منظور بوده است:

۱- خدمت به اجتماع.

۲- خدمت به خانواده و رفع مسئولیت از پدر و مادر.

۳- بهبودی حال و برتری بر دیگران.

بنابراین میتوان گفت که هدف اساسی همان تربیت دینی و اخلاقی است که به صورت انجام دادن وظایف خانوادگی و اجتماعی و پیشرفت شخصی تحقق می یابد. سازمان آموزش و پرورش در طی چندین هزار سال به یك حال نبوده است پس نمیتوان گفت که سازمان واحدی در این

www.takbook.com

www.takbook.com

دوره وجود داشته است اما خانواده و آتشکده و آموزشگاههای دربار مراکز مهم تعلیم و تربیت در این دوره به شمار می آمده اند. در دورهی ساسانی دانشگاههایی نظیر جندی شاپور نیز بر این مراکز افزوده می شود. در دانشگاه جندی شاپور که در قرن سوم میلادی به دستور اردشیر بابکان تاسیس شد کتب علمی و ادبی را که از هند و یونان آورده بودند به پهلوی ترجمه کردند و پزشکانی را از یونان برای تدریس در این دانشگاه به کار گماشتند. این دانشگاه تا اواخر قرن سوم هجری وجود داشت و یکی از مراکز بزرگ علمی و فرهنگی آن روزگار بود. کودك تا پنج سالگی در خانواده و در میان زنان تربیت میشد و آموزش دینی و علوم و فنون در سن هفت تا پانزده سالگی که آن سن را تمیز عقلی می نامیدند انجام میگرفت. روش عمده آموزش و پرورش، شفاهی و حفظی و تلقینی بود و گاه نیز مطلوب نادرستی را به کودکان تلقین میکردند. به طور مثال به اطفال تلقین میشد که شاه به خواست خدا و موهبتی الهی بر تخت سلطنت نشسته و نمایندهی او بر روی زمین است و برحسب اراده ی او امور کشوری را سامان میدهد. بنابراین همگی باید چشم بر حکم و گوش بر فرمان او نهند و او را تا حد پرستش دوست بدارند. آموزش و پرورش که شمه ای از آن را بیان کردیم بیشك دارای محاسنی بود که از مهمترین آنها می توان ایجاد روحیه گذشت و سعه صدر و علاقه به علوم و فنون را نام برد و این دو جنبه سبب شد که مردم این سرزمین در دوره هایی از تاریخ، امپراطوری بزرگی را ایجاد و ارائه کنند و در پیشبرد دانش و هنر سهیم باشند. اما از سوی دیگر نظام تربیتی ایران باستان به ویژه در سالهای پیش از ظهور دین اسلام دارای عیب هایی بود که مهم تر از همه طبقاتی بودن آموزش و پرورش و ایجاد روح فرمانبرداری از قدرتمندان و پیروی کورکورانه از حاکمان را میتوان ذکر کرد. این نوع تعلیم و تربیت همراه با ستمگریها و تندرویهای حاکمان دورهی ساسانی، به سقوط این سلسله منجر شد و ایرانیان را برای پذیرش دین جدید آماده ساخت. (۸)

تعلیم وتربیت در اسلام:

تعلیم و تربیت اسلامی با نزول قرآن تولد یافت و پیامبر اسلام (ص) که پروردگار او را به نیکی تربیت کرده بود، معلم و مربی آن شد. توالی این دو رویداد میمون و مبارك پرده از یك راز برمیدارد و آن اهمیت بسیار بالا یا کلیدی بودن دو عنصر برنامه و معلم در مجموعه نظام تربیتی اسلامی است. این سخن هرگز به معنی سبك انگاشتن دیگر عناصر نیست بلکه دقیقا تأکید بر این نکته است که این دو یعنی برنامه و معلم در حکم عود استوار این خیمه ی بلندند. معلم، نقش برگشت ناپذیر و غیر قابل انکاری در چرخه ی آموزش ایفا می کند، معلم کانونی است که چرخه ی آموزشی بر محور آن می چرخد و قوام و دوام این چرخه به موقعیت و جایگاه معلم بستگی دارد. به همین دلیل معلم مقام رفیع وارزشمندی را به خود اختصاص داده است. از این رو در روایات و مستندات دینی ما، بر نقش معلم و جایگاه وی به طور جدی تأکید شده و کار او را همانند نقش پیامبران و مصلحان الهی شمرده اند. مسلمانان بحثهای جستجوگرایانه ی خود را از قرآن که اولین و مهمترین سند مدون تعلیم و تربیت است آغاز کرده اند و همین منبع بود که دروازه های علوم و دانش را در معنی عام کلمه، که اعم از علوم شرعی و مذهبی و نیزدستاوردهای مادی و تجربی است به روی آنان گشود. مقصود آن است که مسلمانان با الهام از قرآن و به ویژه اولین آیات وحی، در زمینه ی علوم و معارف بشری به یك بینش یا دیدگاه کاملاً تازه و بی سابقه رسیدند و آن مسأله اتحاد یا وحدت در علوم بود. در این بینش، علوم ودانش های مختلف همه از یك منبع، که همان فیض بخشی خواست الهی است سرچشمه می گیرند؛ بنابراین نه تنها با یکدیگر در تضاد نیستند بلکه همانند هم هستند بدین سان برنامه و محتوای آموزش اسلامی متاثر از این دو عنصر یا دو مقوله از شناخت بوده و شواهد تاریخی، حداقل در قرون اولیه به خوبی موید آن است. اما برخی از ضرورتهای زمانی و مکانی و همچنین زیربنایی بودن مسائل دینی موجب شد تا این دانش در اولویت قرار گیرد و توجه بیشتری به آن مبذول شود. و بعد از آن علم حدیث و تفسیر و فقه اضافه شد و آن گاه نوبت به علوم ادبی رسید و آموزش و تدریس علوم اکتسابی اعم از نظری و تجربی به تاخیر وارد برنامه ی درسی و نظامی تربیتی اسلام شدند. و از جمله این علوم که در اوایل ظهور اسلام به برنامه ی درسی افزوده شده است تاریخ، روانشناسی، جامعه شناسی، اخلاق، زبان شناسی، جغرافی، منطق و جز آنها را باید نام برد. همچنین تعلیم و تربیت که نخست درسهایی همچون فلسفه، اخلاق، روانشناسی و شاید منطق مورد بحث و دقت نظر قرار می گرفت وبه تدریج در راه دستیابی به هویت مستقل خود گام برداشت. در بحث علوم طبیعی و تجربی به عنوان جزیی از مواد درسی، ما برآنیم که به احتمال قوی دانش شیمی زودتر از دیگر دروس وارد برنامه ی آموزشی شده و آن هم در ارتباط با حوزه ی درسی امام صادق(ع) در مدینه بوده است. پس از شیمی به تدریج دانشهای دیگری همچون ریاضیات، نجوم، فیزیك، و پزشکی در عرصه ی برنامه های آموزشی درخشیدند و نوابغ و اندیشمندان بزرگی را به سوی خود فرا خواندند. محمدبن موسی خوارزمی، محمدبن زکریای رازی، ابوعلی سینا، حسن بن هیثم، ابوریحان بیرونی، عمر خیام، بهاء الدین عاملی و دهها نام دیگر که نه تنها تاریخ علم، که جامعه ی انسانی وامدار آنهاست. از آن جمله اند. پیشرفت سریع مسلمانان در زمینه ی این علوم به یك معجزه شباهت داشت. «تأثیر فرهنگ اسلامی در پیشرفت علوم ریاضی طب و شیمی شواهد بسیار دارد حتی در قرون سیزدهم ترجمه متون اسلامی و مشروح آنها در مدارس عامی آکسفورد،با شوق و علاقه دنبال می شد».(۹)

www.takbook.com

www.takbook.com

به این ترتیب از اواخر قرن سوم تا نیمهی قرتن پنجم هجری تقریباً همه ی دانشمندان در همه ی شاخه های مختلف علوم، از فقه و تاریخ تا فزیك و شیمی و پزشکی مسلمان بودند به طوری که نتیجه ی کارهای آنان به دورترین نقاط دنیا نیز رسیده بود. اما متاسفانه این راه ادامه پیدا نکرد و پس از آن به دورانی از رکود و بی حرکتی می رسید که می توان آن را نقطه تنزل یا انحطاط تدریجی نامید هرچند از بیان مفصل علتهای موثر در پیدایش این رکود و توقف در این مقاله معذوریم، ولی میتوانیم تك بعدی شدن برنامهی آموزشی و تاکید انحصاری نهادهای آموزشی بر علوم مذهبی و تاسیس نظامیه ها و در رأس همه نظامیه بعذاد، ضرورت پیروی انحصاری از مذهب اربعه و فتنه مغول در قرن و حوادث غم انگیز دیگری همچون دویست ساله صلیبی، برخوردهای نظامی بین دو دلت مقتدر به اصطلاح اسلامی یعنی صفویه و عثمانی، پایان حاکمیت اسلام در اندلس، نابودی بسیاری از تأسیسات فرهنی و آموزشی در این سرزمین و آغاز توطئه های گوناگون استعمار را می توان نام برد.

نقش دانشگاه در تعلیم و تربیت:

دانشگاه اسلامی محل تولید دانش است نه ترویج آن و این که ما فکر کنیم دانشگاه میانهٔ خوبی با تولید دانش ندارد درست نیست. پس دانشگاه اولاً دانشگاهی علم گراست و ثانیاً پاسخگوی نیاز جامعه است و اگر فقط نوعی دانش اندوزی در آن باشد آن هم از نوع ترویجی، این دانشگاه را نمی توان اسلامی دانست. اما در مورد امکان آن باید اولاً این نکته را گوشزد کنیم که امروز در غرب هم این مسئله مطرح است. دانشگاههای غرب که مبتنی بر روش شناسی پوزیتیویستی و تجربه گرایی دارند این مسئله را به طور جدی دنبال میکنند که علوم تجربی هم بر یك مفروضات غیر تجربی و مبانی متافیزیکی اند. در حوزهی علوم انسانی به دلیل ویژگی پدیدهه ای اجتماعی و معنادار بودن رفتار انسانی نقش مفروضات غیر تجربی و به عبارتی مفروضات هنجاری و ارزشی و تاثیرشان بر نتیجه و محصولات تلاشهای علمی حادتر میشود. در فلسفه تعلیم و تربیت یك بحث مطرح است به نام جهت علم یعنی بایدها و نبایدها وغایاتی که علم در راستای آنها باید حرکت کند. مسلماً هر علمی جهتی را دنبال میکند که می تواند بر فرآیند علمی آن تاثیر بگذارد از دید ما همه ی علوم چه حوزوی و چه دانشگاهی باید مقدمه ی معرفت الله باشد و ما آیات خدا را کشف کنیم و به چه چیزهای بالاتری پی ببریم. از این جهت میتوان نقش دانشگاه را مؤثر دانست چون در این مسئله اتفاق نظر است که بایدها و نبایدها را باید از دین گرفت. پس به یك معنا حوزه باید دانشگاهی شود و به یك معنا باید اسلامی شود در خصوص آشنایی با فلسفه ی علم و علوم اجتماعی و تحولاتی که امروزه در علم رخ داده است دانشگاهی شدن حوزه را از آن می فهمیم و در خصوص تهجر زدایی، اسلامی شدن حوزه، و این ایدهای است که مطلوب است. زیرا با توجه به تحولاتی که در دنیا رخ داده است اکنون بحث رابطه دین و علم مطرح شده است یعنی فهمیده اند که جدائی علم از دین آنها را دچار بحران هویت کرده است.البته دانشگاه هم آسیب های خاص خود را دارد. نمی گوئیم که دانشگاه تولید ندارد، بلکه تولید هم میکند منتها هنوز یك مشکل وجود دارد. ما بیش از اینکه مولد دانش باشیم ترویج دهنده ی آن هستیم؛ علت این امر چیست؟

برداشت این است که ما دانشگاهی آوردیم که مبتنی بر یك مبنای معرفتی خاص است به عبارتی ما در زمینی کشت کردیم که نمیروید و لذا باید در دانشگاه تغییر و تحول اساسی ایجاد کنیم. دانشگاه ما اولاً مستقل نیست، از همان روز اول دانشگاه بر مبنای وابستگی ایجاد شد چون رژیم شاه و مخصوصاً رضا شاه وابستگی را دنبال میکرد و وابستگی فکری در رأس آن بود و ایجاد دانشگاه یکی از ابزارهای اجرایی رژیم پهلوی در جهت وابستگی فکری در رأس آن بود و ایجاد دانشگاه یکی از ابزارهای اجرایی رژیم پهلوی در جهت وابستگی فکر و اندیشه بود ثانیاً فایده مند هم نبود. برای اینکه دانشگاههای ما به تغییر حضرت امام (ره) گرفتار ایسمهایی هستند (به خصوص در علوم انسانی(بیگانه با آن چیزهایی که در جامعه می گذرد. ثالثاً مسئله تهذیب نفس مطرح است. البته تهذیب نفس فقط شامل دانشگاه نمی شود شامل حوزه هم میشود. در مورد تولید علم ما هم باید سهیم باشیم و همراه حرکت تولید علم در جهان شویم ولی اکنون ساز و کار موردنیاز برای دانشگاه خود بنیاد، دین پرور و دانشگاهی که بتواند سهیم باشد فراهم نیست، ما وقتی به دیگر کشورها می نگریم می بینیم که به قشر فرهیخته جامعه یعنی دانشگاهیان که قشر معدودی از جامعه هستند توجه فراوانی میشود و در ساختار قشر بندی اجتماعی اهمیت بسیار دارند و امکانات فراوانی نیز در اختیار دارند که هیچ کدام در اینجا در اختیار یك محقق ایرانی نیست. یعنی نه زمینه فرهنگی آن هست چون دانشگاه باید در بستر فرهنگی مناسب قرار بگیرد و نه به لحاظ ساختاری به آنچه در دنیا معمول است و می تواند میزان مشارکت و سهم ما را در فرایندهای علمی بالا ببرد توجه میشود در اینجا علاوه بر مسئله ی فرهنگی، معرفتی یا اجتماعی و غیره مسئله در نقش و جایگاهی است که یك عالم می بایست داشته باشد و آن مسئله ساختاری برمیگردد. بنابراین در مرحله اول ما می خواهیم سعی داشته باشیم ولی این سهم ما شاید بر مبنای دیگری باشد همان طور که امروز ژاپن سهم دارد اما سهم خودش را پذیرش مبنای فرد گرایانه دانشگاه غربی به دست نیاورده است. ما هم می توانیم سهیم باشیم با مفروض ها و مبانی دیگر. درباره ی علم دینی آنجا که بحث فلسفه ی تعلیم و تربیت و مبانی ماوراء الطبیعی مطرح میشود ما می توانیم رنگ و صیغه ی دینی به علم

www.takbook.com

www.takbook.com

بدهیم. اما آیا این به معنای آن است که علم دینی صرفاً به مبانی ماوراء الطبیعی و فلسفه ی تعلیم و تربیت و جهات آن بسنده می کند؟ خیر؛ بخشی از علم دینی به انگیزه ی دانشمند دینی برمیگردد. یك دانشمند بعد از این که یك رابطه را کشف کرد ، هم در استفاده از این رابطه و هم در اینکه یك رابطه ای را کشف کرد هم در استفاده از این رابطه و هم در اینکه این رابطه مقدمه ای برای چیز دیگر میباشد می تواند با دیگر دانشمندان متفاوت باشد. امروز دانشمندان روی بعد انگیزشی بحث میکنند و کسی هم منکر این نیست که بعد انگیزشی هم در انتخاب مسئله و هم در فرایند تحقیق و هم در نتیجه ی آن خیلی نقش دارد. بخشی از علم دینی به انگیزه ها، بخشی از آن به شفافیت بخشی به میانی دینی برمیگردد که به عنوان مبانی متافیزیکی می تواند عمل کند و بخشی هم به فلسفه ی تعلیم و تربیت مربوط است. ولی آیا علم دینی صرفاً پرداختن به مبانی متافیزیکی است؟ خیر ما روش تجربی را دنبال میکنیم اما در بستر خاص خودش؛ هم به لحاظ معرفتی هم به لحاظ انگیزشی. مسلماً نگاه یك مسلمان و موحد به عالم متفاوت است و او نمی تواند هر طور که خواست با این عالم و با آیات خدا برخورد کند. (۱۰)

راهکارهای تولید علم:

۱- استقلال فکری: امام خمینی(ره) رمز موفقیت را در استقلال فکری میداند ایشان می فرمایند: ما باید سالهای طولانی زحمت و مشقت بکشیم تا از فطرت ثانی خود متحول شویم و خود را بیابیم و روی پای خویش باشیم و مستقل گردیم ودیگر احتیاجی به شرق وغرب نداشته باشیم. و باید از همان بچه ها شروع کنیم و تنها مقصدمان تحول انسان غربی به انسان اسلامی باشد. اگر این مهم را انجام دادیم مطمئن باشید که هیچکس و هیچ قدرتی نمیتواند به ما ضربه بزند. اگر ما از نظر فکری مستقل باشیم آنها چگونه می توانند به ما ضربه بزنند. تنها آنها میتوانند از داخل خود ما به ما ضربه بزنند، در داخل فردی را درست کنند و بعد توسط آن هرچه میخواهند انجام ، دهند... یکی از علل عقب ماندگی کشورها(عقب مانده) همین بود که اصلاً فکر خودشان را نمی گذاشتند که اینها به راه بیندازند و تبلیغات طوری شده بود که می ترسیدند اصلاً وارد یك عملی بشوند.... شما مگر چه چیزتان از سایر بشر کمتر است، بشر همه جا یك جنس است و یك نوع است و یکی است. اینجا اگر بهتر نباشد از آنها بدتر نیست، لکن نگذاشتند که این بهترها و این مغزهای متفکر به کار بیفتد، آن مغز متفکرهایی که از ایران فرار کردند، آنها بودند که تفکراتشان را برای آنها داشتند، برای خارجی ها به کار می انداختند... و امیدوارم که مغزها را به کار بیندازید و آن خوف هایی را که ایجاد کرده بودند در کشور ما هم کنار بگذارید و با شجاعت وارد شوید و کار خودتان را انجام بدهید. (۱۱)

۲- فکر دینی: فکر دینی و اسلامی کردن دانشگاهها و مراکز تعلیم و تربیت همانطور که قبلاً متذکر شدیم میتواند در بهبود استقلال فکری و در نتیجه تولید علم تاثیر بسزایی داشته باشد، انسانهایی بوده اند که همانند پیامبران به این طریق رفته اند و در هر دورهای از تاریخ بروز و ظهور داشتهاند و چراغ هدایت و رشد انسانها را در دست گرفتهاند و راه روشن را به نسلها نمایانده اند. حضرت امام خمینی یکی از این مربیان و معلمان الهی بوده اند. تعلیمات امام خمینی(ره) با توجه به همه ابعاد حیات و گسترش و تابناکی اش یك تعلیمات الهی بود که تنها پیامبران وامامان و اولیای خدا پیموده بودند. اساس این تعلیمات دین بود، دینی که بر محور علم و عمل و براساس وحی الهی می چرخید. دینی که حکم قانون را دارد و لازم الاجراست، دینی که سیاست دارد، فرهنگ دارد، تاریخ دارد،مدنیت دارد، اقتصاد دارد، هنر دارد، مدیریت دارد، قضا دارد واز همه بالاتر ادبیات دارد، یعنی همه ی میدان ها و عرصه هایش با عنصر زیبایی عجین است.

۳- توسعه آموش: گسترش فضای آموزشی و تحقیقاتی در کشورهای توسعه یافته نشان از این امر دارد که پژوهش و تحقیق سنگ بنای حرکت علمی و فنی و شکوفایی صنعتی و تکنولوژیك آنها بوده و به همین دلیل، تحقیق و پژوهش یك عرصه اساسی برای بروز و ظهور استعدادهای درخشان محسوب میشود. این عرصه برای شناسایی نیروهای خلاق و با استعداد و نوپرداز بسیار حائز اهمیت است و به همین دلیل در هر گونه برنامه ریزی استفاده بهینه از امکانات موجود نباید از نقش منابع کارآمد و جوان نیروی انسانی غفلت کرد. کمبود پژوهشکده ها و دانشگاهها ومراکز آموزش عالی به نوبه ی خود در کاهش تعداد پژوهشگران نقش اساسی دارد. گشایش مراکز جدید و مدرن برای جذب جوانان جهت شناسایی وکشف استعدادهای جوان ودرخشنده، باید در اولویت قرار گیرد. تحقیقات نشان داده است چنانچه جوانان به مطالعات و پژوهشهای خاصی از ابتدای مسیر شغلی خود بپردازند، پس از گذشت مدت زمان مشخصی، در آن رشته از مطالعات به تخصص ارزندهای دست مییابند و این همان راز پیشرفت و رشد مشهود دنیای غرب میباشد. دست به دست چرخاندن محققان و آواره ساختن آنها و نداشتن هیچ گونه برنامه ی پویا و مستمر برای ادامه تحقیقات و پژوهشهای آنان، موجب ایجاد گسستگی در رشته تحقیقات شده و به همین دلیل مطالعات و پژوهشها در ایران از رشد خوب و قابل ملاحظه ای برخوردار نمیباشد. (۱۲)

نتیجه:

یکی از منابع تعیین کننده بایدها و نبایدها، هدفها و غایتهای آموزشی دین است و طبعاً چون جامعه ایران جامعه ای مذهبی و مسلمان است این

www.takbook.com

www.takbook.com

اهداف را باید اسلام تعیین کند. در این بین حوزه ها و روحانیون باید نقش ارزشگذاری و جهت دهی را داشته باشند و دانشگاهها ذیل این ارزشهای غایی و با عنایت به این جهت گیری های کلی به فعالیتهای عملی و شغلی بپردازند. چون حوزه های علمیه و روحانیون؛ متولیان اصلی استنباطات و برداشتهای دینی اند، طبعاً این وظیفه ی آنان است که با توجه به توسعه ی قلمروی کاری و معرفتی خود ارزشهای غایی و جهت های کلی تعلیم و تربیت را استنباط و اخراج کنند و در اختیار دانشگاه و دانشگاهیان قرار دهند. به طور قطع استنباط اهداف آموزشی می بایست متناسب با شرایط زمانی، مکانی و با توجه به تحول متالوژی در شیوهی استنباط باشد ضمناً تاثیر مشکلات اقتصادی و عدم تأمین معاش از علل عمدهی بروز انحرافات اخلاقی و اجتماعی هستند و در سلامت جهانی و کیفیت فرهنگی، زندگی خانوادگی و فرصتهای تحصیلی کاملاً مشهود است از همه مهمتر این است که از میزان شرکت اجتماعی مخصوصاً در زمینه های سیاسی، اجتماعی علمی، اقتصادی می کاهد بنابراین سازمان اجتماعی مخصوصاً در زمینه های سیاسی،اجتماعی و حمایت از محصلان، محققان و پژوهشگران و فراهم نمودن امکانات تحصیلی و معیشتی آنان از سوی دولت و مدیران و افراد اجتماع در تشویق و ترغیب این قشر فرهیخته میتواند بسیار موثر باشد همچنین تبادل اندیشه و زنده و فعال بودن مجالس علمی همراه با مباحثه و مجادله ی علمی و برخورد اندیشه ها میتواند عامل حل مجهولات ذهنی باشد و رشد و شکوفایی استعدادها در گرو آزادی بیان نظرات و افکار است که بدون آزادی،بیان آزادی اندیشه بیهوده و بی نتیجه خواهد بود. زیرا یکی از راههای تولید علم نظریه پردازی از که تا خردورزی نباشد نظریه پردازی هم نخواهد بود پس در دانشگاه باید آزادی هر نوع نقادی خرد ورزانه و آزاد اندیشانه در زمینه های مختلف وجود داشته باشد و صاحب نظران بدون هیچ ترس واهمه از اشخاص یا واحدهای نظارتی کنترل کننده اجتماعی عقاید و حاصل خردورزی وافکار علمی و اشخاص یا واحدهای نظارتی کنترل کننده اجتماعی عقاید و حاصل خردورزی و افکار علمی و منطقی خود را در اختیار مسئولان و نهایتاً جامعه قرار دهند که در این میان شأن و تقدس مقام اهل علم در تعالیم دینی ما مورد تاکید و اهمیت بسیار قرار گرفته تا جایی که احترام به علما را واجب دانسته است نباید نادیده گرفته شود، زیرا بی احترامی در محیط کار یا در اجتماع یا کنترلهای غیر ضروری توسط بعضی از گروهها می تواند در کاستن انگیزه این و نیاز فطری افراد یعنی فطرت حقیقت جوئی تاثیر فراوانی داشته باشد که با توجه به مشهود بودن این امر نیاز به پژوهشها و نظر سنجی و آمارگیری برای اثبات این واقعیت احساس نمی شود.

پی نوشتها:

۱- سیری درتربیت اسلامی ، ص۱۹۳

۲- تفسیرالمیزان، علامه طباطبایی، ج۵، ص۲۵۴

۳- منطق مظفر، چاپ نجف، ص۲۳.

۴- تفسیر المیزان، علامه طباطبایی،ج۲، ص۲۴۷.

۵- مبانی تعیم و تربیت اسلامی، محسن شکوهی یکتا، ۲۶۷.

۶- قرآن سوره نحل، آیه ۷۸.

۷- احیاء علوم الدین، ابوحامد غزالی، ص۱۱.

۸- برگفته از فلسفه تعلیم و تربیت، ح۱.

۹- همان منبع، ج۱، صص۱۳۶-۳۳۳.

۱۰- برگرفته از همان منبع

۱۱- آئین انقلاب اسلامی، صص۳۲۶-۳۳۳

۱۲- برگرفته از کتاب جستاری در توسعه آموزشی، دکتر عبدا... جاسبی.

منابع:

۱- آئین انقلاب اسلامی، گزیدهای از اندیشه و آراء امام خمینی، ناشر: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، چاپ سوم ۱۳۷۴.

۲- تفسیرالمیزان، علامه طباطبایی.

۳- چالشهای کنونی ایران، دکتر عماد افروغ، انتشارات مهر، چاپ اول ۱۳۸۰.

۴- سیری درتربیت اسلامی، مصطفی دلشاد تهرانی، ناشر: موسسه نشر و تحقیقات ذکر.

۵- فلسفه تعلیم و تربیت ، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه، انتشارات مهر، ج۱، چاپ دوم ۱۳۷۴.

www.takbook.com

www.takbook.com

۶- کنگره بررسی اندیشه و آثار تربیتی حضرت امام خمینی(ره)، ناشر: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی،چاپ اول ۱۳۷۴.

۷- گفتمان،دکتر عبدا... جاسبی، ناشر:دفتر فرهنگ مقاومت ۱۳۷۴.

۸- مبانی تعلیم و تربیت اسلامی، محسن شکوهی یکتا، دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی، چاپ ۱۳۶۳، ص۶۷.

منبع : مجموعه مقالات همایش نهضت تولید علم ، جنبش نرم افزاری و آزاد اندیشی منطقه شش دانشگاه آزاد اسلامی

منبع : خبرگزاری فارس

http://vista.ir/?view=article&id=205956

vista.ir
Online Classified Service

جایگاه ارزیابی درونی در بهبود کیفیت عملکرد مراکز آموزش عالی و دانشگاه ها

۱) مقدمه

آموزش عالی ایران در دو دهه گذشته به چالشها و مسائل متعددی مواجه شده است. گسترش کمی دانشگاه ها، کثرت موسسات آموزشی متنوع، افزایش تعداد دانشجویان و گاها وجود خیل عظیم دانش آموخته بیکار از جمله چالشهایی هستند که نظام آموزش عالی ایران را با مشکلات عدیده ای مواجه نموده است. گسترش کمی نظام آموزش عالی بدون توجه به ظرفیت های موجود و توان بافت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه، کاهش کیفیت نظام آموزش عالی نیز به دنبال خواهد داشت. در واقع نمی توان گسترش کمی و ازدیاد تعداد دانشجویان و دانش آموختگان را دلیلی بر وجود کیفیت مطلوب دانست. این چالش ها لزوم مسئولیت پذیری و پاسخگویی را در نظام آموزش عالی ایران منجر شده است و نظام دانشگاهی را وادار به باز اندیشی در ساختار، رسالت، اهداف، کارکردها و فرایند های خود نموده است. از آنجا که دانشگاهها از جمله مهمترین نهادهایی هستند که جوامع جهت رشد و توسعه به آنها نیاز دارندشفافیت، پاسخ گویی، بهبود کیفیت در آنها الزامی است.

مدیریت عملکرد به عنوان يك نگرش نوین مدیریتی نقش اساسی در هدایت و ترکیب مولفه های کیفیت در سازمان ایفاء و به شکل مطلوب و اثر بخش بر فرایند کیفیت مدیریت می نماید (سلطانی، ۱۳۸۳). واضح است که وجود يك فرایند مدیریت عملکرد مطلوب در موسسات آموزش عالی ایران بهبود کیفی آنها را به دنبال خواهد داشت. مدیریت عملکرد در موسسات آموزش عالی به عملکرد دانشجویان، دانش آموختگان و اعضای هیات علمی و عوامل اثر گذار به کیفیت آنها توجه دارد و مولفه های کیفی این گونه ازسازمانها را به نحو مطلوبی ارزیابی نموده و از نتایج آن جهت بهبود ضعف ها و تحکیم قوت ها استفاده می نماید. همان گونه که مدیریت عملکرد نقش اساسی در هدایت و ترکیب مولفه های کیفی در سازمان ایفا می کند، ارزیابی کیفی سازمانها نیز می تواند رهنمودهای مفیدی برای بهبودی فرایند مدیریت عملکرد در سازمان ایفا کند.

ارزیابی به عنوان یکی از مهم ترین سازو کارهای مدیریت عملکرد در تولید و توسعه کیفیت در سازمان می باشد. در واقع بهبود کیفیت مستلزم ارزیابی کیفی است و این در تمام سازمان ها اعم از سازمانهای صنعتی، بازرگانی و آموزشی امری کاملا عینی و مشهود است. سازمانهای صنعتی و بازرگانی به دلایل مختلف تجاری- رقابتی و جلب رضایت مصرف کننده ناگزیر از بهبود کیفیتند. اجرای راهکارهای بهبود مستمر کیفیت در

www.takbook.com

www.takbook.com

این گونه از سازمان ها واجب و ضروری است. اما این سازمانها با سازمانهای آموزشی به ویژه موسسات آموزش عالی تفاوت های زیادی دارند، از یك طرف در موسسات آموزش عالی بر خلاف سازمانهای صنعتی و بازرگانی تولید ملموس نیست و مصرف کننده مشخصی در این گونه از سازمانها وجود ندارد. این موارد تعریف، ارزیابی و تضمین کیفیت را در آنها با مشکلاتی مواجه نموده است. به هر جهت ارزیابی کیفی یکی از مهم ترین ملزومات سازمان ها است و موسسات آموزش عالی از این امر مستثنی نیستند.

۲) کلیاتی در باب کیفیت

کلمه کیفیت معادل لاتین " Quality " و از ریشه عربی " کیف " و به معنی چگونگی، چونی، صفت و حالت چیزی است (عمید، ۱۳۷۶: ۱۰۲۷) فارغ از معنای لغوی آن اولین سوالی که درباره آن مطرح می شود این است که واقعا کیفیت به چه معنا است؟

ادبیات مختلف موجود بیانگر این است که تلاشهای وافری برای تعریف این واژه صورت گرفته است، از آن جمله در صحنه صنعت و بازرگانی، کیفیت برای سالهای متمادی از جایگاه والایی برخوردار بوده است. از لحاظ تاریخی عقیده عمومی و کلی در مورد کیفیت برای اولین بار در صنعت ظاهر شده است، ادوارد دمینگ از جمله افرادی است که تلاشهای زیادی را برای بهبود کیفیت در صنعت و بازرگانی انجام داده است. (روینستین، ترجمه زین آبادی، زارعی، ۱۳۸۳)

آنچه که در تعریف کیفیت در حوزه صنعت و بازرگانی نقش اساسی ایفا کرده است، معیارها و ملاك های مصرف کنندگان می باشد که همین امر موجب ظهور مفاهیمی نظیر، بهبودمستمرکیفیت و مدیریت کیفیت جامع شده است.

مدیریت کیفیت جامع یکی از رویکردهای جدید مدیریت است که هدف عمده آن بهبود مستمر کیفیت سازمان است. تعاریف مختلفی در مورد مدیریت کیفیت جامع عنوان شده است. اما آن چه که در بین تمامی این تعاریف مشترك است، تمرکز بر مشتری و مصرف کننده، مشارکت و تشکیل تیم کاری و بهبود مستمر یادگیری می باشد (اونال ، ۲۰۰۱) کلیفورد و اسمیت (۱۹۹۹) سرچشمه مدیریت کیفیت جامع را تلاشهای فردریك وینسلو تیلور و اسریکانسان و دالریمپل (۲۰۰۲) سرچشمه آن را ظهور نظریه روابط انسانی التون مایو معرفی نموده اند. اما اکثرا اعتقاد بر این است که ادوارد دمینگ اولین فردی است که مدیریت کیفیت جامع را مطرح نموده است.

توجه به اصول منشعب از مدیریت کیفیت جامع، نقش اساسی را در بهبود کیفیت در سازمانها ایفا می کند ، در واقع این اصول و توجه به آنها تعریف کیفیت در حوزه صنعت و بازرگانی را تسهیل نموده است، این اصول عبارتند از: (چانگ بینگ سان ، ۲۰۰۳، اونال، ۲۰۰۰، کلیفوردو اسمیت، ۱۹۹۹).

- تمرکز بر هدف و مصرف کننده
- رویکردهای سیستماتیك برای عملیاتی کردن اهداف
- توجه به رشد و بهبود مداوم و یادگیری
- مشارکت و تشکیل تیم کاری
- تفکر بلند مدت و دور اندیشی و ....

۳) کیفیت در آموزش عالی

مفهوم کیفیت در آموزش عالی به راحتی قابل تعریف نیست و هیچ گونه توافقی در مورد تعریف کیفیت در آموزش عالی وجود ندارد (چانگ بینگ سان، ۲۰۰۳، راو ، ۲۰۰۲) پیچیدگی نظام آموزش عالی و مشخص نبودن اینکه واقعا" مصرف کننده آن کیست؟ و " تولید آن چیست؟ " تعریف کیفیت در آن را با مشکل مواجه نموده است. (روینستین، ترجمه زین آبادی، زارعی، ۱۳۸۳).

در آموزش عالی نیز آنچه که در تعریف کیفیت مرکزیت دارد، دیدگاه ها و نظرات مخاطبان می باشد، در آموزش عالی " کیفیت تابع نظر مشاهده گر است ". مشاهده گران و مخاطبانی که کیفیت را خود تعبیر می کنند و با توجه به دیدگاه و نظر خود به تعریف آن می پردازند (روینستین، ترجمه زین آبادی، زارعی، ۱۳۸۳، بازرگان، ۱۳۸۰) لذا باید گفت ارائه نیمرخی از کیفیت همیشه با عینیت همراه نیست و با ذهنیت حرکت می کند، از این رو باید پذیرفت که کیفیت به راحتی قابل سنجش و اندازه گیری نخواهد بود و در نتیجه هم تعاریف هنجار مدار و هم تعاریف معیار مدار در مورد کیفیت می توانند معتبر و صحیح باشند. (بازرگان، ۱۳۷۴).

بازرگان (۱۳۷۴) معتقد است که " تعریف ارائه شده از سوی شبکه بین المللی نهادهای تضمین کیفیت در آموزش عالی در خصوص کیفیت تقریبا با اکثر فعالیت های صورت گرفته در خصوص ارزیابی کیفیت، در سطح بین المللی و از جمله در ایران همنواست، این نهاد کیفیت را میزان تطابق

www.takbook.com

www.takbook.com

وضعیت موجود نظام های آموزش عالی با الف) استانداردهای از قبل تعیین شده ب) رسالت، اهداف و انتظارات تعریف نموده است " .

۴) ضرورت تضمین کیفیت در آموزش عالی

کیفیت، هزینه و بهره وری به عنوان سه عامل اساسی مورد توجه خاص دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی هستند، اما کیفیت بیش از دو عامل دیگر مورد توجه جدی قرار گرفته است چون اعتقاد بر این است که هزینه و بهره وری به نوعی تحت تاثیر عامل کیفیت قرار می گیرند، اگر کیفیت بهبود یابد، هزینه ها کاهش یافته و بهره وری افزایش می یابد (ساموئل، ترجمه حسین زاده، ۱۳۷۹) سالیس به نقل از صدیقی (۱۳۸۰) معتقد است«چهار الزام حرفه ای ، اخلاقی، رقابتی و مسئولیت پذیری ضرورت تضمین کیفیت در آموزش عالی را آشکار نموده است »ودر جـای دیگر لوس وبر (۲۰۰۳) می گوید" جهان در حال تغییر است و روز به روز بر حالت عدم قطعیت و عدم تعین آن افزوده می شود. بنابراین تمامی موسسات آموزش عالی تحت فشارند تا پاسخ های مطلوبی در قبال نیازهای اجتماعی ارائه دهند، موقعیت دانشگاه ها در قبال کیفیت بسیار پیچیده است، تجربه ها ثابت نموده اند که دانشگاهها در صورتی می توانند بهترین خدمات را به جامعه ارائه دهند که دائما دغدغه بهبود کیفت خدمات خود را داشته باشند".

از آنجا که مخاطبان و ذینفعان موسسات آموزش عالی به ویژه والدین انتظار زیادی در خصوص کیفیت مطلوب خدمات این گونه موسسات دارند. کیفیت نظام های آموزش عالی به یکی از موضوعات مهم و اصلی والدین تبدیل شده است. امروزه والدین پیش از آن که به فکر تولد نوزادانشان باشند به این می اندیشند که فرزندان آنها در چه مدرسه و چه دانشگاهی به تحصیل خواهند پرداخت. یقینا هر پدر و مادری می خواهد فرزندش از آموزش مطلوبی بهره مند شود و به همین علت است که والدین سعی می کنند فرزندانشان را در یك" مدرسه خوب" و یك " دانشگاه خوب " ثبت نام نمایند. لذا لازم است نظام های آموزشی به این مهم بیاندیشند که چگونه می توانند " خوب " باشند. (مك بیت ، ۲۰۰۳).

به هر حال در صورتی که کیفیت مراکز آموزش عالی مطلوب نباشد، آینده علمی و فنی کشور اطمینان بخش نخواهد بود. کیفیت پایین آموزش، همچنین به فقر نیروی انسانی متخصص و ماهر می انجامد و در نتیجه اهداف برنامه های رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها با مشکلات عدیده ای مواجه خواهد شد و این امر، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی را زیر سئوال خواهد برد، چرا که نقش اساسی دانشگاه ها، اتخاذ استراتژی های سنجیده جهت توسعه منابع انسانی متخصص و ماهر جهت رشد و توسعه کشور می باشد، بنابراین نظام آموزش عالی به عنوان نظامی پویا و هدفمند نیازمند توجه و گسترش در هر دو بعد کمی و کیفی است که توجه به هر کدام از آنها بدون در نظر گرفتن دیگری منجر به ایجاد مسائل و مشکلاتی برای نظام آموزش عالی خواهد شد.

۵) ارزیابی و نقش آن در تضمین کیفیت در آموزش عالی

پیش از هر چیز لازم است که با مفهوم« ارزیابی» آشنا شویم. زیرا درك کامل از نقش ارزیابی با تعـریف کامـل آن صـورت می گیرد. هیلز (۱۹۹۴) به نقل از بوردن و دیوج هونگ (۲۰۰۳) می گوید« ارزیابی به معنای قضاوت کردن به وسیله برخی از معیارها است، ارزیابی به معنای جمع آوری، تحلیل و تفسیر داده ها، جهت بررسی میزان دسترسی به هدف های سازمانی و هدف های عملکردی می باشد.بیبای به نقل از کیامنش (۱۳۸۱) تعریفی نسبتا کامل از ارزیابی مطرح نموده است او ارزیابی را در«فرایند جمع آوری و تفسیر نظامدار شواهدی که در نهایت به قضاوت ارزشی با چشمداشت به اقدامی معین می انجامد» می داند. این تعریف چهار عنصر کلیدی را در برمی گیرد. عنصر اول نظامدار بودن است که حاکی از درجه ای از دقت و برنامه ریزی جهت گردآوری اطلاعات است، عنصر دوم تفسیر شواهد است و عنصر سوم قضاوت ارزشی است که ارزیابی را از حد توصیف فراتر می برد ، چهارمین عنصر « با چشمداشت به اقدامی معین» حاکی از این امر است که ارزیابی آگاهانه و به منظور انجام اقدامی در آینده صورت می گیرد.

بنت (۲۰۰۱) می گوید«تضمین کیفیت در آموزش عالی بدون ارزیابی آن امکان پذیر نیست» . در جای دیگر او در خصوص لزوم ارزیابی کیفی در آموزش عالی می گوید«چگونه می توان کیفیت آموزش های ارائه شده به وسیله دانشگاه ها را سنجید؟ چگونه می توان متوجه شد که یادگیری مورد انتظار در دانشجویان رخ داده است؟ چگونه می توان از این موضوع اطلاع حاصل نمود که دانشجویان در آینده از آموزش خوبی بهره مند خواهد شد؟ والدین چگونه می توانند از این موضوع اطلاع حاصل کنند که فرزند آنها در دانشگاهی که هزینه آن را متقبل می شوند آموزش خوبی را دریافت خواهندنمود؟ دولتها چگونه از اثر بخشی آموزش های ارائه شده اطلاع حاصل می کنند؟ اینها سوالات مهمی هستند که باانجام ارزیابی کیفی می توان بدانها پاسخ گفت. ».

لزوم پاسخ گویی و مسئولیت پذیری نظام آموزش عالی و تضمین کیفیت مبتنی بر ارزیابی کیفی آن است، از طریق انجام یك ارزیابی جامع می توان به نقاط ضعف و قوت پی برد و بهبود نقاط ضعف و تحکیم نقاط قوت پرداخت. ارزیابی عنصر جدایی ناپذیر هر سازمان و هر برنامه است،

www.takbook.com

www.takbook.com

بازخوردهای ناشی از انجام ارزیابی به نحو بسیار موثری اقدامات آینده را تحت تاثیر قرار خواهد داد.۶) ارزیابی، مهمترین ساز و کار مدیریت عملکرد در بهبود و توسعه کیفیت

ارزیابی یکی از مهمترین ساز و کارهای مدیریت عملکرد جهت تولید و توسعه کیفیت می باشد. از آنجا که در مدیریت عملکرد تمرکز اصلی بر عملکرد و کیفیت عملکرد کارکنان است، درارزیابی عملکرد موسسات آموزش عالی نیز عملکرد اعضای هیات عملی، دانشجویان، مدیران و کارکنان در ارزیابی مد نظر قرار می گیرد. سلطانی (۱۳۸۳) می گوید «مدیریت عملکرد برای اندازه گیری و ارزیابی عملکرد به مجموعه عوامل موثر در عملکرد کیفی توجه دارد و برای عملیاتی کردن این توجه دست به طراحی ساز و کارهای لازم می زند» در موسسات آموزش عالی نیز علاوه بر ارزیابی عملکرد اعضاء لازم است به مولفه های اثر گذار بر کیفیت عملکرداعضاء و به طور کلی نظام توجه شود. هـ . س بولا به نقل از بازرگان(۱۳۷۲) معتقد است که برای ارزیابی عملکرد کیفی کارکنان لازم است مولفه های زیر مورد ارزیابی قرار گیرند:

- ارزیابی زمینه عملکرد کیفی: بررسی محیطی که عملکرد در آن اجرا می شود به منظور تعیین مولفه های محیطی موثر در عملکرد کیفی کارکنان

- ارزیابی درونداد عملکرد کیفی، ارزیابی عوامل تشکیل دهنده عملکرد کارکنان و ارزیابی مجموعه عواملی که در مبانی کیفیت موثرند

- ارزیابی فرایند عملکرد کیفی، ارزیابی روند کاری فرد به منظور نظارت بر چگونگی تولید کیفیت

- ارزیابی برونداد عملکرد کیفی: یعنی ارزیابی میزان تحقق اهداف و اثربخشی کیفیت تولید شده توسط کارکنان

درون مدیریت عملکرد ارزیابی نقش بررسی، بازیابی، قضاوت و تعیین نقاط قوت و ضعف را دارد که طی فرایند علمی نقاط ضعف را به قوت تبدیل خواهد کرد.

۷) الگوی اعتبارسنجی، الگوی مناسب و متناسب جهت ارزیابی و تضمین کیفیت در آموزش عالی

برای ارزیابی موسسات آموزش عالی، الگوهای ارزیابی می توانند به بهترین نحو به امر ارزیابی یاری برسانند. برای ارزیابی الگوهای متعددی ارائه شده است. کیامنش(۱۳۸۱) این الگوها را به سه دسته کلی زیر تقسیم نموده است:

۱) الگوهای مبتنی بر تحقق اهداف

۲) الگوهای قضاوتی (قضاوت بر اساس ملاکهای درونی، قضاوت بر اساس ملاکهای بیرونی)

۳) الگوهای تسهیل تصمیم گیری

ورتن وسندرز(۱۹۸۷) این الگوها را به شش دسته: مبتنی بر هدف، مبتنی بر مدیریت ، مبتنی بر مصرف کننده ، مبتنی بر نظر متخصصان ، مبتنی بر اختلاف نظر متخصصان و طبیعت گرایانه تقسیم بندی نموده اند و یا بازرگان(۱۳۸۰) آنها را به هفت دسته: پاسخ گویانه ، مبتنی بر طرحهای تحقیق آزمایشی، هدف آزاد ، مبتنی بر مدافعه ، و کاربرد گرا تقسیم بندی نموده است.

زین آبادی(۱۳۸۳).معتقد است که از میان تمامی این الگوها ۵ الگوی: تحقق هدف(الگوی تایلر)، الگوی ارزیابی اختلافی، الگوی ارزیابی سیپ ، الگوی ارزیابی یوسی ال ای و الگوی اعتبارسنجی در موسسات آموزش عالی کاربرد بیشتری داشته اند. الگوی اعتبارسنجی یکی از با سابقه ترین الگوهای ارزیابی آموزشی – خصوصاً در آموزش عالی است و در عین حال از بحث انگیزترین الگوها نیز به شمار می رود(بازرگان، ۱۳۷۶). از لحاظ تاریخی این الگو از دهه آغازین قرن بیستم به منظور قضاوت درباره سازمانهای آموزشی مورد استفاده واقع شده است، انجمن نورث – سنترال (دانشگاههای شمال مرکزی آمریکا) از جمله پیشگامان استفاده از این الگو در آموزش عالی بوده است(بازرگان، ۱۳۸۰؛ ۹۸).

انجمن اعتبارسنجی آموزش عالی امریکا (۲۰۰۳).این الگو را بدین صورت تعریف می کند. « اعتبارسنجی عبارت است از فرایند بررسی کیفی بیرونی موسسات آموزش عالی برای تحریك آنها در تضمین کیفیت وبهبود آن می باشد. دام (۲۰۰۰). در تعریف اعتبارسنجی می گوید« اعتبارسنجی عبارت است از نظارت رسمی برنامه و موسسه، توسط اعضای بیرونی برای سنجش کیفی آنها»این نظارت منجر به اعطای رتبه به آنها می شود، بطور کلی اعتبارسنجی بدین مورد می پردازد که آیا برنامه یا موسسه مطابق با استانداردهای از پیش تدوین شده است یا خیر؟» در این الگو از طرف موسسه یا سازمانهای ارزیابی، با فاصله های زمانی از موسسه ، دانشکده و یا مدرسه مورد ارزیابی، بازدید به عمل می آید و موسسه با توجه به معیارهای کمی از قبل تعیین شده و با توجه به آنچه که در حال حاضر وجود دارد مورد قضاوت و ارزیابی قرار می گیرد، این الگو یك مطالعه همه جانبه را از تمام ابعاد یك موسسه انجام می دهد. (کیامنش، ۱۳۸۰:۳۳).

به طور کلی اعتبارسنجی نقشهای زیر را در نظام آموزش عالی ایفا می کند:(لون ، ۲۰۰۱).

- تشریح و رسیدگی به این امر که آیا موسسه یا برنامه به استانداردهای مورد نظر دست یافته است یا خیر؟

www.takbook.com

www.takbook.com

- مشارکت هر چه بیشتر اعضای هیات علمی ودانشجویان به عنوان یکی از عوامل مهم در سنجش کیفیت نظام
- کمك به موسسه برای ایجاد معیارهای مورد قبول کیفیت
- تجهیز موسسه در برابر فشارهای درونی و بیرونی
- تحریك موسسه برای رشد و بهبود استانداردهای کیفی
- مشارکت همه جانبه اعضاء موسسه در فرایند ارزیابی

به هر حال تجارب بین المللی بیانگر آنست که الگوی اعتبارسنجی یك از مناسبترین و پرکاربردترین الگوها برای ارزیابی کیفی نظامهای آموزش عالی است. کشور ایالات متحده آمریکا یکی از کشورهای با سابقه در کاربرد این الگوست، به گزارش انجمن اعتبارسنجی آموزش عالی آمریکا(۲۰۰۲) در این کشور تا سال ۲۰۰۲ در حدود ۳۰۰۰ هزار دانشکده اعتبارسنجی شده اند. اعتبارسنجی فرایندی دارد که انجام هر کدام از مراحل کارکردها و نتایج خاصی به بار خواهد داشت. انجمن اعتبارسنجی آموزش عالی آمریکا به نقل از ایتون (۲۰۰۱) مراحل اعتبارسنجی را به ترتیب ذیل معرفی نموده است:

۱) ارزیابی درونی

۲) ارزیابی بیرونی (تشکیل هیات همگنان، بازدید، قضاوت)

و بازرگان(۱۳۸۰) نیز این فرایند را تحت عنوان ارزیابی درونی و ارزیابی بیرونی معرفی نموده است.

تجارب ملی در خصوص اعتبارسنجی در آموزش عالی نیز حاکی از آنست که این الگو رهنمودهای مفیدی برای بهبود کیفی گروههای آموزشی، دانشکده ها و دانشگاهها ارائه کرده است. در ایران مرحله اول الگوی اعتبارسنجی یعنی ارزیابی درونی در سطح گروههای آموزشی در حال اجراست. نتایج حاصل از این ارزیابی پیشنهادات و راهکارهایی را ارائه می دهد که از آنها می توان جهت بهبود نقاط ضعف و تحکیم نقاط قوت استفاده نمود. با انجام این مرحله و متعاقب آن تشکیل هیات همگنان ارزیابی بیرونی صورت گرفته و الگوی اعتبارسنجی تکمیل می گردد که البته مرحله دوم این الگو یعنی ارزیابی بیرونی تاکنون در کشور ایران اجرا نشده است. قدمت اجرای فرایند ارزیابی درونی در ایران کمتر از ۱۰ سال است. با توجه به نقش مهمی که ارزیابی درونی در بهبود کیفی نظام مورد ارزیابی ایفا می کند در ادامه به ذکر تعاریف، مفاهیم و فرایند آن پرداخته شده و مراحل آن با مراحل مدیریت عملکرد در بهبود کیفیت مقایسه خواهد شد.

۸) ارزیابی درونی، تعاریف، ضروریات و نقش آن در بهبود کیفیت عملکرد

همانطور که پیشتر ذکر شد ارزیابی درونی یا خود – ارزیابی مرحله اول الگوی اعتبارسنجی است، گولیکسون (۱۹۹۴)در تعریف ارزیابی درونی می گوید: « ارزیابی که بوسیله اعضای یك واحد آموزشی و یا افراد درگیر در یك برنامه انجام می شود، ارزیابی درونی است» و یا آرنولدلاو (۱۹۹۱) به نقل از باب کوین (۱۹۹۴) ارزیابی درونی را بدین صورت تعریف می کند« ارزیابی درونی نوعی از تحقیقات عملی است که از بهبود سازمانی و تغییرات برنامه ریزی شده حمایت می کند، نقش ارزیابی درونی تنها تحلیل مساله و ارائه راه حل نیست. بلکه نقش آن تصحیح اشتباهات و اجرای راه حلهای ارائه شده جهت بر طرف نمودن نقاط ضعف و کمبودها می باشد»

بازرگان(۱۳۸۰) می گوید: « منظور از ارزیابی درونی آنست که دست اندرکاران نظام نسبت به هدفهای نظام و مسائلی که در تحقق این هدفها وجود دارد، آگاهی بیشتری بدست آورند، سپس میزان دستیابی به آنها را بسنجند، تا بر اساس آن به برنامه ریزی فعالیت های آینده جهت بهبود کیفیت بپردازند، به عبارت دیگر در ارزیابی درونی، میزان تطابق هدفهای نظام با وضعیت موجود آن ارزیابی و بر اساس آن فعالیت های آینده برنامه ریزی می شود» (صفحه ۱۱۴).

ارزیابی درونی به عنوان یك رهیافت مشارکتی که به بازنگری منظم، سیستماتیك و جامع فعالیت های نظام (موسسات آموزش عالی) می انجامد و مبتنی بر فرایندها و واقعیت های موجود موسسات است دارای مجموعه ای ازویژگیهای خاص و برجسته است.

بازرگان(۱۳۸۰) به برخی از این ویژگیها اشاره کرده است:

- برانگیختن دست اندرکاران نظام برای مشارکت در بهبود آن
- کمك به خود تنظیمی امور نظام آموزشی
- کمك به خود تنظیمی امور نظام آموزشی
- بهبود بخشیدن بر کیفیت نظام آموزشی

رحیمی و دیگران(۱۳۸۱) نیز ویژگیهای ذیل از جمله مهمترین مشخصه های ارزیابی درونی معرفی نموده اند:

www.takbook.com

www.takbook.com

- ارزیابی درونی فرایندی خود – خواسته است

- ارزیابی درونی ارائه یك زبان مشترك در نظام مورد ارزیابی را به دنبال دارد

- ارزیابی درونی چشم به واقعیت ها و امکانات و وضعیت موجود دارد

- ارزیابی درونی مشارکت همگان را در نظام ارزیابی را به دنبال دارد

- ارزیابی درونی بهبود مستمر و ارتقاء کیفیت را به دنبال دارد

- ارزیابی درونی منجر به یادگیری سازمانی می شود

به هر حال ارزیابی درونی به عنوان فرایند خود در آینه دیدن چنانچه از طرف اعضاء هیات علمی و کارکنان یك نظام آموزشی، پذیرفته شود و به عنوان یك ابتکار عمل از متن یك نظام با اهداف تقویت و حمایت از خلاقیت های درون گروهی و برنامه ریزی جهت ارتقاء کیفیت و فعالیتهای آن نمود پیدا کند می تواند به تغییر وضعیت موجود و اصلاح نقاط ضعف و بهبود و ارتقاء کیفیت نظام یا برنامه مورد ارزیابی منجر شود. اما نکته اصلی در ارزیابی درونی رغبت و همکاری اعضاء نظام (موسسه آموزشی) جهت انجام این امر و فراهم آوردن زمینه بهبود و ارتقاء واحد مورد ارزیابی است، توصیف تووار (۲۰۰۱) از ارزیابی درونی که از آن به عنوان مکانیزمی که جامعه دانشگاهی را از طریق فرایندهای تعاملی مشارکتی به بررسی و ارزشگذاری واقعیت های کارشان ترغیب می نماید، بیانگر همین امر است. پس ارزیابی درونی مبتنی بر اصول و پیشبایستهایی است که توجه به آنها به انجام اثربخش فرایند آن منجر می شود، این اصول عبارتند از: (رحیمی و دیگران،۱۳۸۱).

- تمایل اعضاء نظام مورد ارزیابی جهت انجام ارزیابی درونی

- تصریح ارتباطات میان مجریان و کلیه افرادی که به نحوی متاثر از انجام این فرایند هستند.

- مشخص بودن روش و فرایند اجرا در جهت برآورده نمودن اهداف و مقاصد درون سازمانی و برون سازمانی

- تصریح ساز و کارهای تشویقی و ترغیبی جهت تداوم و به کارگیری نتایج حاصل از اجرای طرح

- ایجاد ساختار و نهاد متولی ارزیابی درونی در نظام.

با رعایت اصول فوق و مشارکت هر چه بیشتر نظام مورد ارزیابی نتایج مفیدی حاصل می شود. همانگونه که مدیریت عملکرد سازمان ها را از حالت کنترل کیفیت عبور داده و به سمت تولید و ایجاد کیفیت سوق می دهد، ارزیابی درونی نیز علاوه بر کنترل کیفی، با ارائه راهکارها و رهنمودها، نوید بخش ایجاد کیفیت نیز هست. رسالت مدیریت عملکرد ایجاد و تولید کیفیت است و در این راستا ارزیابی درونی می تواند بهترین وسیله باشد.

تفاوت ارزیابی درونی یا خود ارزیابی با انواع دیگر ارزیابی ها در این است که اولا این ارزیابی خود خواسته است، اعضای یك نظام تصمیم می گیرند تا ضعف ها و قوت های خود را آشکار نمایند. مشارکت و همکاری در این فرایند وجه تمایز این نوع ارزیابی از ارزیابی های دیگر است، چرا که هر اندازه اعضاء و نظام در تدوین ملاك ها و شاخص های کیفی حضور داشته باشند، ارزیابی انجام شده به واسطه این ملاك ها و شاخص ها اصولی تر بوده و با مقاومت و تعارض مواجه نخواهد شد. ویژگی بارز دیگر این نوع از ارزیابی و تاثیر آن در بهبود عملکرد در این است که میزان پاسخ گویی و مسئولیت پذیری اعضا و نظام در قبال عملکرد خود افزایش می یابد. در واقع اعضاء نظام خود را در قبال عدم دسترسی به اهداف مسئول می دانند و سعی در برطرف نمودن آن خواهند نمود. و از همه مهم تر این که در این نوع از ارزیابی مقاومت در برابر تغییر کاهش می یابد. از آنجا که هر نوع ارزیابی تغییر و اصلاح را به دنبال خواهد داشت. انجام این فرایند ها در ارزیابی درونی به واسطه ویژگی های مفید آن با مقاومت و چالش مواجه نخواهد شد، در واقع به این دلایل است که ارزیابی درونی در موسسات آموزش عالی تاثیر بسزایی در بهبود کیفیت عملکرد نظام داررد.

در ادامه جهت شناسایی بیشتر فرایند ارزیابی درونی به ذکر مراحل وفرایند آن پرداخته می شود، لازم به ذکر است که در نظام آموزش عالی این فرایند در سه سطح گروههای آموزشی، دانشکده ها و دانشگاهها قابل اجراست، که در این مقاله، فرایند اجرایی آن در سطح گروههای آموزش توضیح داده می شود.۹) فرایند اجرایی ارزیابی درونی

بازرگان(۱۳۸۰) مراحل ارزیابی درونی را به ترتیب ذیل معرفی نموده است:

۱-۹) آشنا نمودن اعضاء نظام(اعضای هیات علمی) با فلسفه، ضرورت و اهداف ارزیابی درونی

تا زمانی که اعضاء نظام با ارزیابی درونی و کارکردهای آن آشنا نباشند، انجام ارزیابی درونی نتایج مفید خود را بدست نخواهد داد، از آنجا که این فرایند مبتنی بر مشارکت است، لذا لازم است برای مشارکت هر چه بیشتر، اعضاء نظام با این فرایند، ضرورت، فلسفه و اهداف آن آشنا باشند. فهم ارزیابی درونی به معنای انجام بدن نقص آن و دستیابی به نتایج مطلوب می باشد. در این مرحله ضمن آشنایی اعضاء نظام و ایجاد انگیزه و

www.takbook.com

www.takbook.com

رغبت در آنها کمیته ای مرکب از ۳ تا۵ نفر تحت عنوان « کمیته راهبری ارزیابی درونی» تشکیل می شود. این کمیته نقش بسزایی در هماهنگی و برنامه ریزی فرایند ارزیابی دارد. برنامه ریزی انجام ارزیابی و تنظیم جدول زمانبندی مراحل و تقسیم کار بین اعضاء در این مرحله صورت می گیرد.

۲-۹) تصریح رسالت و اهداف گروه

در این مرحله رسالت و اهداف گروه به عنوان مبنایی برای ترسیم وضعیت مطلوب و مرجعی برای مقایسه تصریح می گردد.

اهداف مبنای مقایسه نتایج ارزیابی اند. در واقع کیفیت و یا عدم کیفیت با توجه به میزان دسترسی به رسالت و اهداف مشخص می شود. علاوه بر آن رسالتها و اهداف به عنوان مبنایی در تدوین ملاکها، شاخصها و استانداردها(معیارها قضاوت) نیز می باشند.

پژوهشهای صورت گرفته در حوزه ارزیابی درونی به طرق مختلفی در تصریح رسالت ها و اهداف عمل نموده اند، از آن جمله احمدی (۱۳۸۳) رسالتها و اهداف در سه سطح: رسالتها و اهداف دروندادی، فرایندی و بروندادی تقسیم نموده است و زین آبادی (۱۳۸۳) آنها در سه سطح آموزشی، پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی تقسیم نموده است. به هر حال فارغ از نوع تقسیم بندی وجود رسالتها و اهداف در هر نوع از ارزیابی کاملاً ضروری است.

۳-۹) تعریف و تدوین عوامل ارزیابی

با توجه به دیدگاه سیستمی عوامل مختلف دروندادی، فرایندی و بروندادی، در عملکرد نظام دخیلند و تمامی آنها به نوعی در کیفیت نظام اثر گذارند. عوامل عمده ترین عناصر درونداد، فرایند و برونداد نظام هستند، حال اگر یك گروه آموزشی را به عنوان یك نظام (سیستم) در نظر بگیریم، می توان عوامل ارزیابی را با توجه به الگوی عناصر سازمانی ذیل شناسایی نمود.

▪ اقتباس با اندکی تغییر و تلخیص(بازرگان،۱۳۸۰)

با استفاده از این نمودار، می توان عوامل مهم کیفی را انتخاب و به ارزیابی آنها پرداخت. اولویت عوامل مورد ارزیابی را کمیته راهبری تعیین می کند. اما تجارب ملی و بین المللی حاکی از آنست که از میان این عوامل، ۹ عامل از اهمیت زیادی برخوردارند، بازرگان (۱۳۷۴) آنها را به این ترتیب معرفی نموده است:

۱) جایگاه سازمانی، مدیریت و سازماندهی

۲) اعضاء هیات علمی

۳) دانشجویان به تفکیك مقاطع

۴) دانش آموختگان به تفکیك مقاطع

۵) برنامه های درسی و دوره های آموزشی

۶) فرایند تدریس – یادگیری

۷) پژوهش

۸) امکانات و تجهیزات

۹) رسالت و اهداف زین آبادی (۱۳۸۳)، احمدی (۱۳۸۳)، یادگار زاده(۱۳۸۱)، محمدی(۱۳۸۱)، نیز از این عوامل جهت ارزیابی گروههای آموزشی استفاده کرده اند.

۴-۹) تعریف و تدوین ملاکهای ارزیابی

ملاکها عبارتند از ویژگیها یا جنبه هایی از پدیده ها و عوامل مورد ارزیابی که قضاوت درباره آنها انجام می پذیرد. با توجه به آنکه عوامل مورد ارزیابی حالت کلی دارند برای ارزیابی آنها لازم است که آنها را به ملاکها تبدیل نمود. ارزیابی مجموعه ملاکهای منشعب از یك عامل وضعیت کیفی آن عامل را مشخص خواهد کرد. به عنوان مثال، زین آبادی(۱۳۸۳) برای ارزیابی عامل هیات علمی ازملاکهای زیراستفاده نموده است:

- ترکیب و توزیع اعضاء هیات علمی و ویژگیهای فردی اعضاء هیات علمی
- فعالیت های آموزشی اعضاء هیات علمی
- میزان حضور اعضاء هیات علمی در گروه
- چگونگی تبادل تجربه میان اعضاء هیات علمی
- آشنایی اعضای هیات علمی با یافته های جدید علمی رشته تخصصی و ...

در این مرحله هر کدام از عوامل به ملاکهای ارزیابی تقسیم می شوند و با توجه به این تقسیم بندی ارزیابی عوامل صورت می گیرد.

www.takbook.com

www.takbook.com

۹-۵- تعریف و تدوین نشانگرها (شاخصها) و استانداردها(معیارهای قضاوت)

نشانگرها یا شاخها را می توان عمده ترین مشخصه یا ویژگی هر ملاك تعریف کرد، که مجموعه ای از آنها می تواند به بهترین نحو ممکن کیفیت گروه را نمایان د. در این مرحله تك تك ملاکها به نشانگرها تقسیم می شوند. به عنوان مثال ملاك « ترکیب و توزیع اعضا هیات علمی» می تواند به نشانگرهای ذیل تقسیم شود:

- نسبت اعضاء هیات علمی به دانشجو
- مرتبه اعضاء هیات علمی
- سابقه اعضاء هیات علمی
- مدرك تحصیلی اعضاء هیات علمی و....

در این مرحله علاوه بر تعریف و تدوین نشانگرها استانداردهای ارزیابی نیز مشخص می شوند. در ارزیابی درونی این استانداردها با توجه به نظر و توافق اعضاء هیات علمی تعریف و تعیین می شود. البته ملاك تدوین استانداردها، هدفهای تصریح شده و امکانات گروه نیزهست، استانداردها بیانگر وضعیت مطلوب گروه هستند، گروه باید وضعیت موجود خود را با این استانداردها مقایسه نماید. البته در هر نوع ارزیابی می توان از استانداردها استفاده نمود ولی تفاوت استانداردهای تدوین شده در ارزیابی درونی با دیگر استانداردها در این است که این استانداردها با توجه به ویژگیها و امکانات و اهداف گروه تدوین می شوند. که شاید این استانداردها مورد توافق گروههای مشابه دیگر نباشد. البته این استانداردها در مرحله ارزیابی بیرونی به استانداردهای مورد توافق تمامی گروههای مشابه تبدیل خواهند شد. به عنوان مثال برای نشانگر« نسبت استاد به دانشجو» می توان استاندارد زیر را تدوین نمود:

- نسبت ۱ به ۱۰ ..... مطلوب
- نسبت ۱ به ۱۲ تا ۱به ۱۶ ..... نسبتاً مطلوب
- نسبت ۱ به ۱۸ و بالاتر..... نامطلوب

به این ترتیب در ارزیـــابی درونی ترتیب ارزیابی از هدف ها شروع شده و به استانداردهامنتهی می گردد.

بر خلاف ترتیب ارزیابی که از اهداف شروع شده و به استانداردها منتهی می شود، فرایند قضاوت بر خلاف این جهت است ابتدا با توجه استانداردهای تدوین شده در مورد نشانگرها، با توجه به نشانگرها در مورد ملاکها و با توجه به ملاکها در مورد عوامل قضاوت می شود، این قضاوت مشخص می کند که هر کدام از عوامل، ملاکها و نشانگرهای مربوطه با استانداردهای تدوین شده چه مقدار فاصله دارند. در واقع وضعیت کیفی هر کدام از آنها با توجه به فرایند قضاوت مشخص می شود.

۹-۶) مشخص کردن داده های مورد نیاز، طراحی و تدوین ابزارهای جمع آوری اطلاعات و منابع جمع آوری اطلاعات

در این مرحله داده های مورد نیاز با توجه با متغیرهای تشکیل دهنده نشانگرها، و منابع جمع آوری اطلاعات تعیین می شوند با توجه به متغیرهای اصلی هر نشانگر، سوالات مناسب طرح و در قالب ابزاری خاص، با توجه به منبع جمع آوری داده ها تدوین می شوند. برخی از منابع مهم جهت برای جمع آوری داده ها عبارتند از: هیات علمی، مدیران گروه، دانشجویان، دانش آموختگان، کارفرمایان، مسوولین امکانات و تجهیزات، اسناد و مدارك.

۹-۷) گردآوری و تجزیه و تحلیل داده ها

در این مرحله پس از طراحی و تدوین ابزارهای اندازه گیری داده ها ، داده های لازم از منابع جمع آوری داده ها جمع آوری می گردند. و داده هایگردآوری شده از طریق روشهای آماری توصیفی و یا استنباطی تجزیه تحلیل شده و برای قضاوت در مورد عوامل، ملاکها و نشانگرها مورد استفاده واقع می شوند. در این مرحله، با توجه به داده های جمع آوری شده و تجزیه و تحلیل آنها و با استفاده از استانداردهای تدوین شده قضاوت صورت گرفته و وضعیت کیفی هر کدام از عوامل و ملاکها و نشانگرهای مربوطه مشخص می شود. در این مرحله است که نقاط قوت و ضعف گروه آشکار می گردد.۹-۸) تدوین گزارش ارزیابی درونی

معمولاً گزارش ارزیابی درونی در دو نوبت ارائه می شود، در مرحله اول یك گزارش اولیه تهیه شده و اعضاء گروه آنرا مطالعه نموده و پس از بررسی آن پیشنهادات خود را برای بهبود وضع موجود گروه ارائه می کنند و در مرحله بعدی پس از تطبیق نظرات، گزارش نهایی آماده می گردد. پیشنهادات ارائه شده در این گزارش از اهمیت فراوانی برخوردار است چرا که گروه می تواند با عملی نمودن آنها فاصله خود را تا وضعیت مطلوب بکاهد. این گزارشها توسط هیاتهای همگنان بررسی شده و از آنها جهت تدوین استانداردهای نظارت بیرونی استفاده می شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

۱۰) جمع بندی و نتیجه گیری

با توجه به چالشهای متعددی که امروزه نظام آموزش عالی ایران با آنها مواجه شده است، بهبود و تضمین کیفیت در آن الزامی شده است. با توجه به تجارب بین المللی در خصوص تضمین کیفیت در آموزش عالی، الگوی اعتبارسنجی به عنوان یکی از مناسبترین الگوها برای تعیین کیفیت در آموزش عالی ایران تشخیص داده شده است. این الگو الگویی دو مرحله ای است. که مرحله اول آن یعنی « ارزیابی درونی» به یکی از رویکردهای مهم جهت بهبود کیفیت عملکرد نظامهای آموزش عالی در ایران تبدیل شده است، مرحله دوم این الگو یعنی « ارزیابی بیرونی» پس از اتمام ارزیابی درونی در گروههای مشابه و تشکیل هیات همگنان صورت می گیرد. که درایران تاکنون این مرحله اجرا نشده است. از آنجا که یکی از ساز و کارهای مدیریت عملکرد در تولید و توسعه کیفیت. ارزیابی عملکرد است. ارزیابی درونی می تواند رهنمودهای بندی را جهت بهبود عملکرد اعضاء نظام و یا بطور کلی نظام مورد ارزیابی ارائه دهد. همانگونه که در مدیریت عملکرد برای توسعه کیفیت. وضعیت موجود ارزیابی می شود، در ارزیابی درونی نیز وضعیت موجود ارزیابی شده و با وضعیت مطلوب (استانداردها) مقایسه می شود. ارزیابی درونی به دلیل مشارکت اعضاء نظام در ارزیابی دقیقاً منطبق با این ساز و کارهای مدیریت عملکرد است که باید برای ایجاد کیفیت استراتژی مشارکت در تولید کیفیت حاکم شود. در این فرایند با تشکیل کمیته راهبری ارزیابی درونی و یا به تعبیری تشکیل حلقه کیفیت « نخستین گام جهت جلب مشارکت اعضاء برداشته می شود. با تمام ویژگیهای مطلوبی که ارزیابی درونی دارد، تاثیر آن بستگی به پذیرش آن از جانب اعضاء نظام و عدم مقاومت آنها در برابر تغییر می باشد. لذا لازم است قبل از انجام هر ارزیابی آمادگی برای ارزیابی و تغییر در اعضاء نظام ایجاد شود. زیرا آمادگی برای تغییر مقاومتها در برابر تغییرات را می کاهد. حال اگر تغییرات مناسبی در عملکرد افراد و عملکرد موسسات ایجاد شود. کیفیت نیز افزایش می یابد و مدیریت عملکرد می تواند با دریافت بازخوردهای ناشی از ارزیابی به رفع نقاط ضعف و کاستیها بپردازد . ارزیابی درونی می تواند راهکار مناسبی در بهبود کیفیت برای مدیریت عملکرد نظامهای آموزشی به ویژه مدیریت عملکرد موسسات آموزشی باشد.

فهرست منابع :

- احمدی،محمد(۱۳۸۳).ارزیابی درونی کیفیت گروه مهندسی محیط زیست دانشگاه تهران.پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی، دانشگاه تربیت معلم تهران، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی.

- ادوارد، سالیس.مدیریت کیفیت فراگیر در آموزش.ترجمه: سیدعلی صدیقی(۱۳۸۰)، تهران: نشر هوای تازه.

- بازرگان، عباس(۱۳۷۴). ارزیابی درونی و کاربرد آن در بهبود مستمر کیفیت آموزش عالی. فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، سال سوم، شماره ۳و۴.

- بازرگان، عباس(۱۳۸۰).ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، الگوها، فرایند عملیاتی).تهران: انتشارات سمت.

- بازرگان، عباس.(۱۳۷۶). کیفیت و ارزیابی آن در آموزش عالی، نگاهی به تجربه های ملی و بین المللی، فصلنامه رهیافت، شماره ۱۵۵.

- بولا، اچ اس. ارزشیابی و سوادآموزی تابعی،ترجمه عباس بازرگان(۱۳۶۲)،همدان:انتشارات دانشگاه بوعلی سینا.

- روینستین .راهنمایی برای خود- ارزشیابی در سطح برنامه.ترجمه حسن رضا زین آبادی و اسماعیل زارعی زوارکی(۱۳۸۳)، انتشارات علوم و فنون.

- زین آبادی،حسن رضا(۱۳۸۳) .ارزیابی درونی کیفیت گروه مشاوره و راهنمایی دانشگاه تربیت معلم تهران.پایان نامه کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی دانشگاه تربیت معلم تهران. دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی

- سلطانی، ایرج(۱۳۸۳).مدیریت عملکرد و ساز و کارهای اجرایی آن در تولید کیفیت.فصلنامه مطالعات مدیریت، شماره ۴۱و۴۲ .

- عمید، حسن(۱۳۷۶). فرهنگ فارسی.تهران: انتشارات امیرکبیر.

- کی. هو. ساموئل(۱۹۹۵).مدیریت کیفیت جامع: نگرش منسجم.ترجمه:حسین حسین زاده(۱۳۷۹).تهران:بی نا

- کیامنش، علیرضا(۱۳۸۱).روشهای ارزشیابی آموزشی.تهران، انتشارات پیام نور.

- محمدی، رضا(۱۳۸۱).ارزیابی درونی کیفیت گروه آموزشی ریاضی (محض و کاربردی) دانشگاه صنعتی امیرکبیر. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی آموزشی، دانشگاه تهران، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی.

- یادگارزاده، غلامرضا(۱۳۸۱).ارزیابی درونی کیفیت دانشکده علوم دانشگاه بوعلی سینای همدان. پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی دانشگاه تهران، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی.

www.takbook.com

www.takbook.com

Bennet, Douglase, C,(۲۰۰۱). Assessing quality in higher education. Journal of libeal edccation. Vol,۸۷.No.۲. -

- Borden, M & Deug Hong.(۲۰۰۳).R&D program eualuation _ theory and practice. printed and bound in great Britain by A utony Rowe ltd. Chippenham, Wiltshire.

- CHEA(۲۰۰۲). Profile of accreditation, fact sheat ۱, Center for higher education accreditation. www.chea.org.

- CHEA(۲۰۰۳). The fundamentals of accredita thions, what do you need to know? Council for higher education accreditation.

- Chung Bing sun. T.(۲۰۰۲). Quality in higher edacation: Policies and practices. A Hong kong prespective, introduction and research approach. Joural or educational management. Vol۱۷. No.۳.

- Clifford.v & smitu , jr(۱۹۹۹). Total Quality management. Global journal of engage education. Vol۳.

- Cowin, B.(۱۹۹۴). Initiationg change through internal eualuation promoting ownership of program and service evaluation sesults. Institutional research and development.

- Damme,Drik vau (۲۰۰۰). Accreditation in global higher education, the need for international information and coopration. Memo for the commission on global accreditation of the international associafion of university president.

- Eaton, Judith,s (۲۰۰۱). USA accreditafion revice. Center of higher education accreditation. http://www.chea. Org/About /accreditation. /tml

- Gulikson,plera.R.(۱۹۹۴).Program eualuation standards..

http://www.eriche. Org/ digests/۲۰۰۱- ۰۸. tml.

- Loan, Shannon.(۲۰۰۱). Distance education accreditation, George Washington University, Department of education.

- Luce,weber,(۲۰۰۳).Justification and methods of university eualuation. University of Genova, faculty of Education. Educational Administration Department.

- Mac Beath, J & mac Glynn. A(۲۰۰۲). Self – Evaluation, What's in it for schools. First published by Routledge Flamer. New Delphi, sage Publication.

- Srikan than. G & Dalrymple,J.(۲۰۰۲). Developing a Holistic model for quality in higher education. international journal of educational management.vol۱۷. No,۳.۱۲۶-۱۳۶.

- Tovar, Edmundo(۲۰۰۱). Apractical case for the self – evaluation of a European computer science schools. Educational Conference in university of Madrid.

- Unal,O.F.(۲۰۰۱). Application of 'Total Quality management' in higer education institutions. Qafqaz University Faculty of Economic and Administrative science. Public Aministration Department, Daka/ AZARBALJAN

- Worthen, B,R& Sanders J, R(۱۹۹۷). Educational evaluation, Alternative approaches. And practical quidelices. New york , Longman publication.

.www.la.org/qrp۵/dvand mme

http://vista.ir/?view=article&id=265965

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

جایگزین کنکور چیست؟

بنا به اظهار نایب رئیس کمیسیون آموزش مجلس و همچنین یکی از اعضای آن، ساماندهی کنکور دچار آشفتگی شده و طرح مجلس ششم نیز جهت دو مرحله ای شدن نیمه کاره رها شده است. در ارتباط با این اظهارات و نیز کنکور، ابتدا به چهار واقعیت تلخ اشاره می کنیم:

۱ - زمانی که آموزش و پرورش پس از ۱۲ سال در اختیار داشتن دانش آموزان و انجام امتحانات گوناگون قادر به شناسایی علایق و استعداد آنها نیست، چگونه سازمان سنجش می تواند ظرف ۴ ساعت استرس زا به آنها پی ببرد؟ آیا اجازه انتخاب ۱۰۰ رشته به داوطلبان کنکور، دلیلی بر این مدعا نیست؟

۲ - چرا وزارت علوم و سازمان سنجش امتحانات برگزار شده توسط آموزش و پرورش را به رسمیت نمی شناسد؟ آیا از تخلفات یا ناهماهنگی های برگزاری امتحانات نهایی آگاهی دارند؟

۳ - طرح کاهش دوره متوسطه از ۴ سال به ۳ سال و تشکیل دوره پیش دانشگاهی در نظام جدید متوسطه مگر جهت ساماندهی کنکور نبوده است؛ انجام آزمون جهت ورود به دوره پیش دانشگاهی نیز مگر در جهت کاهش سیل جمعیت داوطلبان کنکور پیشنهاد نشده بود؟ پس چرا اجرا نشد و هم اکنون تقریباً همه سال سومی ها، به نوعی وارد دوره پیش دانشگاهی می شوند؟

۴ - آیا فشارهای روحی و روانی وارده به داوطلبان و خانواده آنها، صرف هزینه های فراوان جهت شرکت در کلاس های کنکور، ارائه روش های گوناگون تست زنی حتی از طریق صدا و سیما، برگزاری آزمون های آزمایشی حتی توسط خود سازمان سنجش، چاپ و انتشار روزافزون کتب کمك آموزشی و غفلت از مطالب کتب درسی از واقعیت های اجتناب ناپذیر و تلخ برگزاری کنکور نیست؟

اکنون که مسئولین وزارت علوم به فکر حذف کنکور افتاده و طرح سنجش و پذیرش را می خواهند جایگزین آن نمایند، دعوت از کارشناسان و دریافت نظریات هریك از آنان می تواند موجبات برون رفت از این معضل و کمك به ساماندهی آن باشد. طرح پیشنهادی حاضر، روشی است جهت حذف کنکور که امیدوارم مورد توجه مسئولین سازمان سنجش قرار بگیرد.

این طرح پیشنهادی شامل دو مرحله سنجش و پذیرش است:

الف- سنجش: شامل ۴ مرحله است و مجری آن اداره کل سنجش و ارزشیابی آموزش و پرورش است که با نظارت سازمان سنجش انجام می گیرد تا امتحانات نهایی و معدل های کسب شده در آموزش و پرورش نیز مورد تأیید آنها قرار بگیرد.

●مراحل مختلف سنجش

۱ـ مرحله اول سنجش: برگزاری امتحانات نهایی کشوری دانش آموزان سال سوم راهنمایی که نتیجه این امتحانات وضعیت تحصیلی دانش آموزانی که از دوره ابتدایی وارد دوره راهنمایی شده و آن را به پایان برده اند را مشخص می سازد.

۲ـ مرحله دوم سنجش: برگزاری امتحانات نهایی کشوری از دروس اختصاصی دانش آموزان سال دوم متوسطه؛ زیرا این دانش آموزان در بدو ورود به سال دوم انتخاب رشته کرده اند و در نتیجه، این امتحانات بیانگر استعداد آنها در رشته انتخابی خواهد بود.

۳ـ مرحله سوم سنجش: برگزاری امتحانات نهایی سال سوم متوسطه جهت اخذ دیپلم.

۴ـ مرحله چهارم سنجش: امتحانات نهایی کشوری که جهت دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی برگزار می شود.

ب- مرحله پذیرش: این مرحله توسط سازمان سنجش انجام می گیرد و می تواند دو مرحله ای یا یك مرحله ای باشد.

۱ - پذیرش دو مرحله ای: در مرحله اول بر اساس معدل کتبی دروس اختصاصی امتحانات نهایی سال های سوم راهنمایی و دوم و سوم متوسطه دانش آموزان جهت ورود به دوره پیش دانشگاهی مورد پذیرش قرار می گیرند و به این ترتیب جمعیت داوطلب ورود به دانشگاه کاهش می یابد و در مرحله دوم پذیرش، سازمان سنجش بر اساس معدل کتبی دروس اختصاصی امتحانات نهایی دوره پیش دانشگاهی مستعدترین داوطلبان دارای شرایط را جهت ورود به دانشگاه انتخاب می کند.

www.takbook.com

www.takbook.com

۲ - پذیرش یك مرحله ای: در این پذیرش، سازمان سنجش بر اساس معدل کتبی دروس اختصاصی امتحانات نهایی ۴ سنجش انجام گرفته (سوم راهنمایی، دوم متوسطه، دیپلم و دوره پیش دانشگاهی) داوطلبان را جهت ورود به دانشگاه مورد پذیرش قرار می دهد.

تبصره ۱- ضرایب برای سنجش اول(۱)، سنجش دوم(۲)، سنجش سوم و چهارم(۳)، زیست علوم تجربی(۴) ریاضی رشته ریاضی فیزیك(۴)، ادبیات رشته علوم انسانی(۴)، زبان گروه زبان(۴) و درك عمومی هنر برای گروه هنر(۴) خواهد بود.

تبصره ۲- در صورت تأیید کارشناسان، سنجش ها می تواند به صورت سؤالات تست مفهومی انجام گرفته و پاسخنامه ها توسط ماشین تصحیح شود تا دقت در انتخاب ها بیشتر و از هرگونه اعمال نفوذ جلوگیری به عمل آید.

تبصره ۳- به علت حساسیت خاص رشته های پزشکی و مهندسی، جهت پذیرش آنها می توان یك آزمون تنها از دروس اختصاصی بین پذیرش شدگان نهایی برگزار کرد تا از هر حیث انتخاب ها و گزینش ها تنها شامل شایسته ترین ها شود.

●محاسن طرح سنجش و پذیرش

۱ـ دانش آموزان و اولیای آنها از سال سوم راهنمایی که معدل آن در پذیرش دانشگاه نقش دارد، متوجه اهمیت این دوره تحصیلی خواهند بود. (البته با ضریب یك).

۲ـ کتاب های درسی و امتحانات برگزار شده از متن آنها دانش آموزان را به اهمیت این کتاب ها و مطالب و محتوای آنها سوق خواهد داد.

۳ـ استرس و اضطراب های ناشی از برگزاری کنکور به طور کلی از بین خواهد رفت.

۴ـ نقش معدل، دانش آموزان را وادار به فراگیری دروس در طول سال تحصیلی خواهد کرد و رقابت را در بین ۴ بار سنجش توزیع خواهد کرد.

۵ـ امتحانات آموزش و پرورش ارزش و جایگاه واقعی خود را به دست خواهد آورد.

۶ـ کتابهای کمك آموزشی در جهت مطالب کتب درسی تدوین و منتشر خواهد شد.

۷ـ دست افراد و آموزشگاه های غیرمجاز و در نهایت سوءاستفاده کنندگان از کنکور که به عناوین گوناگون داوطلبان و اولیای آنها را با وعده قبولی در دانشگاه سرکیسه می کنند، برای همیشه کوتاه خواهد شد.

۸ـ داوطلبانی خلاق و مستعد و علاقه مند به رشته مورد نظر خود وارد دانشگاه شده و به این ترتیب آمار دانشجویان انصرافی سیر نزولی پیدا خواهد کرد.

۹ـ نمرات مندرج در کارنامه دانش آموزان و از همه مهم تر معدل امتحانات نهایی آنها قضاوت در مورد امکان قبولی آنها را در دانشگاه سهل و آسان خواهد کرد.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=237945

vista.ir
Online Classified Service

جوانان و دغدغه آینده

در صبح یکی از نخستین روزهای زمستانی در حیاط دانشگاه نشسته بودم که چهره چند تن از جوانان دانشجو برایم جذاب به نظر آمد و بهانه ای شد تا این سطور زیر را بر روی کاغذ بیاورم.ابتدا سعی می کنم چهره این جوانان را توصیف کنم.یکی از دانشجویان دستش را به زیر چانه اش گذاشته بود و با چهره ای درهم به نقطه ای خیره شده بود و در حال فکر کردن بود .جوان

www.takbook.com

www.takbook.com

دیگری در نقطه دیگرحیاط نشسته بود و با دوستش از وضعیت موجود ابراز نارضایتی می کردند و ازلحن و چهره آنها مشخص بود که بسیار نگران و آشفته بودند.در قسمتی دیگرجوانی هندزفری موبایلش را در گوشش گذاشته بود و به قول معروف ژست جوانان عاشق را گرفته بود و چهره ای عبوس را از خود نمایش می داد.

با ذکر حال این چند جوان در نگاه اول فرد احساس می کند که این افراد درابتدای جوانی دچار نوعی سرخوردگی اجتماعی شده اند که در فاصله زمانی صبح که معمولا افراد پر انرژی و بشاش هستند، چنین چهره هایی دارند.اما سوالی که در این جا در ذهن ها خطور می کند این است که چه بر سر جوانان کشورمان آمده که این گونه غمگین و نگران در اذهان عمومی به نظر می رسند ؟ آن هم جوانی که اکنون در حال تحصیل در دانشگاه می باشد و به احتمال زیاد درآینده خواهد توانست شغلی را برای خود دست و پا کند .فکر می کنم دغدغه اصلی تمام این جوانان نگرانی از سرنوشتشان در آینده است که از اکنون این گونه به تکاپو افتاده اند. این وضعیت مدیریتی که در حال حاضر گریبان‌گیر کشورمان شده است به نظر می رسد با این نگرانی و دغدغه جوانان بی ارتباط نباشد.جوانان اکنون می اندیشند آیا در آینده نه چندان دور چیزی از منابع و امکانات کشور برایشان باقی خواهد ماند که آنان هم مانند پدرانشان زندگی کنند یا فقط باید در آینده تماشاگر چپاول گری های ثروتمندان باشند.قاعدتا جوان واژه زیبا و دلنشینی است که همواره مورد استفاده مسئولان ما درمقاطع مختلف زمانی قرار می گیرد.

حال با این پتانسیل بالای جوانان که در هر زمان که لازم باشد از آنها هزینه می شود، مسئولان تا چه اندازه به فکر آینده این قشر عظیم کشورمان بوده اند و تا چه حد سیاست هایی در اجرای امور اتخاذ کرده‌اند که موانع هر چه بیشتر از سر راه جوانان برچیده شود.جوانان امروز ایران هنگامی که سری به بالابیاورند و متوجه وضع خودشان در مقایسه با وضع پدرانشان شوند، قطعا مشاهده خواهندکرد که راه طی شده پدران را شاید با تلاش مضاعف هم نتوانند طی کنند.دغدغه‌ها و نگرانی های جوانان ایران زمین برای آینده بسیار زیاد است اما دو دغدغه اصلی این نسل نوپا که حداقل به آنها اجازه برپایی یک زندگی معمولی را خواهد داد ، کار و توانایی ازدواج است که اکنون بسیاری از جوانان در حسرت این دو گذاره هستند.یک جوان امروزی اگر به قول معروف پارتی نداشته باشد، جزو قشر مرفه بی درد نباشد، چگونه می تواند با دست خالی وارد بازار کار شود و برای امرار معاش کسب در آمدکند.حال اگر فرض را بر این بگذاریم که جوان امروزی ما توانست با عبور از هفت خوان رستم از سد معضل بزرگ کار نیز گذر کند، اکنون با این شرایط چگونه باید خیالش آسوده باشد تا با این حقوق‌های بخور و نمیر بتواند تشکیل زندگی بدهد.باید خدای را سپاس گوییم که با تدبیری که مسئولان کنونی داشته اند، قیمت مسکن در کشور آن قدر سر به فلک کشیده است که دیگر جوانان نمی توانند در ذهنشان خانه دار شدن را تجسم کنند و کلا باید قید خانه دار شدن رابزنند و هزینه های زندگی هم در این چند سال رقابتشان با هم چند برابر شده و همچون مسکن هر روز صبح که از خواب بیدار می شویم بالا و بالاتر می رود.با وضعیتی که برای جوانان این خاک و آب بوجود آمده است، چگونه این افراد مایوس و نا امید فردا را اداره خواهند کرد ؟ چرا همیشه مسئولان ما به دنبال استفاده ابزاری از جوانان هستند و توجهی جدی به دغدغه ها و نگرانی های آنها نمی کنند و فقط در حد شعار بیاناتی را هر ازچند گاهی در زبان جاری می سازند .

اگر ما خواهان این هستیم که با توجه به سند چشم‌اندازبیست ساله ایران ۱۴۰۴ کشوری پیشرفته و مدرن باشد از اکنون باید فکری اساسی برای جوانان این مرزو بوم بکنیم تا جوانان ما در هر سطحی آسوده خاطر و به دور از دغدغه، زندگی شان را سپری کنند تا در آینده، ایران عزیزما در جهان سر افراز باشد و چه بهتر که مسئولان امر به جای دادن شعار درخصوص جوانان بیشتر به فکر عمل کردن باشند و سعی کنند به گونه ای گام بردارند که هر چه بیشتر دغدغه ها و نگرانی های جوانان ایران زمین بر طرف شود تا آنها با خیالی آسوده در سازندگی و پیشرفت ایران سهیم باشند. حامد صالح آبادی

منبع : روزنامه خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=128264

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

چالش های جدی پاسخ های مقطعی

نزدیک دو سال است که موضوع «سهمیه بندی جنسیتی کنکور» به یک بحث جنجالی در رسانه ها، اعم از دانشجویی و غیر دانشجویی تبدیل شده است. این بحث حتی به فضای عمومی دانشگاه ها نیز کشیده شد که تحصن ها و تجمعات دانشگاه علم و صنعت در اسفند ۸۶ از موارد قابل ذکر در این زمینه است. این اعتراضات به دنبال اظهارات رئیس این دانشگاه مبنی بر عدم پذیرش دانشجوی دختر در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۸۷ به وقوع پیوست.

اما طرحی که از آن در رسانه های دانشجویی ؛ عنوان طرح «سهمیه بندی جنسیتی کنکور» یاد می شود، با هدف ایجاد توازن میان پذیرش دانشجوی دختر و پسر صورت می گیرد که از سال ۸۵ در برخی رشته ها اعمال شده است. اما در کنار این طرح، بحث دیگری نیز اخیراً و به دنبال اعتراضات برخی از داوطلبین کنکور سراسری ۸۷ به نتایج این آزمون رخ داد و آن مساله «بومی سازی» پذیرش دانشجو است. این طرح نیز دو سالی است اجرا می شود.

دو بحث اخیر، از آنجا که خبر از وجود دو چالش اساسی در عرصه آموزش عالی کشور می دهند، با وجود عدم ارتباط موضوعی با یکدیگر، موضوع این یادداشت را تشکیل می دهند.

۱) افزایش ورود دانشجویان دختر به دانشگاه، به یک چالش مهم برای وزارت علوم و به طور کلی آموزش عالی کشور مبدل گشته است. براساس آمارهای رسمی، بالای ۶۰ درصد دانشجویان را دختران تشکیل می دهند که این به معنای به هم خوردن تعادل و توازن در پذیرش دانشجو بین دو جنس دختر و پسر می باشد. این مساله آثار اجتماعی زیادی دارد که بررسی آنها خارج از حوصله این یادداشت می باشد. مسئولین آموزش عالی برای حل این چالش راحت ترین، دم دست ترین و البته ناعادلانه ترین راه را انتخاب کرده اند؛که همان، ایجاد محدودیت برای پذیرش دانشجوی دختر در برخی رشته ها است. به نظر می رسد چنین راه حلی کارگشا نبوده و حداقل درمان دراز مدت نیست. به نظر می رسد راه حل اصلی چنین معضلی، توجه جدی به اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی و ایجاد فرصت های شغلی مناسب برای آنهاست.

حل شدن مساله اشتغال دانشگاهیان، دو پیامد مثبت را در پی خواهد داشت: اولاً، انگیزه داوطلبان پسر برای ورود به دانشگاه بالا می رود در نتیجه زمینه ایجاد توازن بین دانشجویان دختر و پسر فراهم می گردد. ثانیاً، با ورود فارغ التحصیلان دختر به بازار کار، نگرانی اتلاف منابع در آموزش دختر در سطوح عالی برطرف می گردد. ارتقای کیفیت آموزش عالی با توجه به ارتباط صنعت و آموزش، توجه بر بازار اشتغال در ایجاد رشته های درسی و ... در زمره گام هایی است که برای حل مساله اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهی ضروری است.

۲) دور شدن دانشجویان از خانواده و تمرکز آنان در شهرهای بزرگ از جمله تهران مساله دیگری است که ذهن مسئولین آموزش عالی را به خود معطوف کرده است. نتیجه چنین معضلی، تحمیل هزینه های اضافی به آموزش عالی نظیر هزینه خوابگاه و مانند آن، قرار گرفتن دانشجویان جدا از خانواده در معرفی مفاسد اجتماعی، اخلاقی و آسیب های روانی و... می باشد. اما راه حلی که مسئولین آموزش عالی با عنوان «بومی سازی پذیرش دانشجو» برای برون رفت از چنین چالشی درنظر گرفته اند. به اندازه

راه حل معضل اول نامناسب و به همان اندازه ناعادلانه است. این راه حل نخستین بار از ذهنیت سرمایه داری یکی از مسئولین بیرون آمد ولی متاسفانه برخی از مدیران دولت نیز آن را جدی گرفتند. برای روشن شدن میزان ناعادلانه بودن این طرح مثال زیر را درنظر داشته باشیم:

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویان با رتبه یک یا دو رقمی مجبور می شود برای مثال در دانشگاه ابهر، دانشگاه بومی خودش تحصیل کند ولی دانشجوی تهرانی با رتبه سه رقمی وارد دانشگاه تهران می گردد.

با مقایسه سطح علمی این دو دانشگاه، عمق فاجعه روشن می گردد. اما وجود یک نکته ظریف در آثار پیاده سازی کامل طرح بومی سازی که مساله ای امنیتی هم قلمداد می شود، به مساله قومیت ها مربوط می گردد. پراکنده شدن دانشجویانی با هویت قومی در شهرهای مختلف و ارتباط آنها با سایر دانشجویان از ترک، کرد، فارس گرفته تا بلوچ و ... نقش مهمی در حذف تعصبات قومی و ایجاد هویت ملی دارد. با بومی سازی پذیرش دانشجو این مساله از بین می رود و برعکس تمرکز دانشجویان قومی در دانشگاههای محلی در تقویت هویت قومی موثر خواهد بود و از سوی دیگر آسیب پذیری هویت ملی را بالا می برد. برای حل مساله تمرکز دانشجویان در تهران و دور شدن دانشجویان از خانواده و آثار زیان بار آن، لازم است قبل از اجرای «بومی سازی»، «مقدمه واجب» آن نیز مدنظر قرار گیرد. بدین معنا که نوعی تمرکز زدایی علمی از دانشگاههای تهران و چند شهر بزرگ صورت گیرد و قطبیت علمی از تهران به چند مرکز استان نیز منتقل شود. از این رو تمرکز زدایی علمی از تهران، مقدمه واجب بومی سازی پذیرش دانشجو محسوب می گردد. البته به جای بومی سازی، بهتر است ا ز تعبیر «منطقه ای سازی» استفاده شود. بدین معنی که دانشجو در نزدیک ترین دانشگاههای معتبر منطقه خود پذیرش شود و نه الزاماً در دانشگاه بومی محل سکونت خود.

نکته دیگر در طرح بومی سازی، اظهار نگرانی است که مسئولین در مورد دانشجویان جدا از خانواده مطرح می کنند و اینکه آنها در معرض انواع مفاسد اخلاقی و ... بخصوص در تهران قرار می گیرند. به نظر می رسد در این جا با نوعی از مغالطه مواجه هستیم. اگر مفاسدی در جامعه هست و اگر تهران تبدیل به مرکز انواع مفاسد اخلاقی، اجتماعی و ... شده است، راه حل آن تنها دور کردن قشر دانشجو از تهران نیست، بلکه باید برای چنین مساله بااهمیتی به صورت ریشه ای چاره اندیشی شود. نفس وجود فساد در جامعه خودش یک معضل بزرگ است که همه جوانان اعم از دانشجو، دانش آموز، کارگر و ... را تهدید می کند و دفع این معضل بر بسیاری از امور دیگر تقدم دارد.

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=346893

vista.ir
Online Classified Service

چالشهای اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاهها

نظام آموزش عالی کشور به عنوان یکی از دوقطب تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران مسئولیت تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد مورد نیاز جامعه را در سطوح و رشته های مختلف به عهده دارد. براساس بررسی های به عمل آمده در زمینه چگونگی عملکرد نظام آموزش عالی می توان گفت که بنابه دلایل مختلف دستیابی به هدف فوق در سطح جامعه محقق نشده است.

جذب فارغ التحصیلان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور در بازار کار منوط به داشتن توانائیها و ویژگیهایی است که بخشی از آنها می بایست در طول دوران تحصیل در دانشگاه ایجاد گردد. به نظر می رسد عدم تناسب بین فرایندها و مواد آموزشی رشته های تحصیلی موجود در دانشگاهها با مهارتها و توانائیهای مورد نیاز بازار کار، مهمترین عامل موفق نبودن فارغ

www.takbook.com

www.takbook.com

التحصیلان در کاریابی و اشتغال است. علاوه بر این مورد، برخی از عوامل بیـــرونی که خارج از حوزه فعالیت و کنترل نظام آموزش عالی است نیز بر اشتغـــال فارغ التحصیلان تاثیر بسزایی دارند. در این مقاله چالشها و فرصتهای نظام آموزش عالی در تامین نیازهای مهارتی نیروی انسانی مورد نیاز بازار کار از دو بعد عوامـــل بیرونی و درونـی مورد بحث و بررسـی قرار مـی گیرد.

عوامل درونی، فرایندها و راهبردهایی هستند که در نظام آموزش عالی به کـــار گرفته می شوند و به طور مستقیم یا غیرمستقیم با مقوله اشتغال و کاریابی فارغ التحصیلان ارتباط دارند. مهمترین این عوامل عبارتند از:

۱ - عدم تناسب بین ظرفیت فعلی پذیرش دانشجو در دانشگاه و نیازهای آتی بازار کار

۲ - عدم تناسب بین محتوای آموزش با مهارتهای شغلی

۳ - عدم توفیق دانشگاهها در ایجاد و تقویت روحیه علمی و انگیزه خدمت رسانی به جامعه در دانشجویان

۴ - مشخص نبودن حداقل قابلیتهای علمی و عملی برای فارغ التحصیل شدن

۵ - عدم آشنایی اعضای هیات علمی با فرایند و نحوه انجام امور در واحدهای تولیدی و خدماتی مرتبط با رشته تحصیلی فارغ التحصیلان

۶ - فقدان زمینه مناسب برای آموزشهای علمی و کاربردی

۷ - ناکارآمدی اعضای هیات علمی در تربیت نیروی کار متخصص مورد نیاز جامعه

۸ - مطرح نبودن مسائل علمی و پژوهشی به عنوان اولویت اول در دانشگاهها. عوامل بیرونی شامل کلیه مواردی می شوند که بر اشتغال فارغ التحصیلان به طور مستقیم و غیرمستقیم تاثیر گذاشته و مانع از جذب آنها در بازار کار می گردند. این عوامل عبارتند از:

۱ - رواج نیافتن و مشخص نبودن فرهنگ کاریابی

۲ - عدم توسعه بنگاههای کاریابی خصوصی

۳ - عدم توسعه کانونهای فارغ التحصیلان و ناکارآمدی آنها در کاریابی و هدایت شغلی

۴ - تعدد متقاضیان و رقابت شدید برای کسب مشاغل موجود

۵ - رواج نیافتن فرهنگ کارآفرینی و کم بودن تعداد کارآفرینان

۶ - وجود مشکلات اجرایی در پیاده کردن سیاستها و برنامه های کلان اشتغال.

اکثرکشورهای دنیا با مسائل و مشکلات اشتغال درگیرند ولی تعدد عوامل مشکل آفرین و ناشناخته بودن برخی از آنها در کشورهای جهان سوم موجب پیچیده تر شدن موضوع شده است. امروزه مدیریت کلان کشور به دنبال استفاده از روشهای علمی برای شناخت و کنترل عوامل مشکل آفرین در زمینه اشتغال و تبدیل چالشها به فرصتها برای شتاب دادن به حرکت توسعه است.

دانشگاهها و مراکز آموزش عالی عهده دار رسالتهایی چون تولید دانش، تربیت نیروی متخصص مورد نیاز جامعه، گسترش فناوری، نوآوری و خلاقیت هستند و امروزه صاحبنظران معتقدند دستیابی به توسعه پایدار فقط در سایه به کارگیری دانش روز و فناوری پیشرفته حاصل می شود. بنابراین، برای قرارگرفتن در جاده توسعه و جلوگیری از عقب ماندگی باید شرایطی فراهم شود که دانشگاهها بتوانند دانشجویان را برای به کارگیری فناوری جدید و پذیرش مسئولیتهای مختلف در سطح سازمان و جامعه پرورش دهند. در این مقاله به منظور بحث و بررسی پیرامون چالشها و فرصتهای نظام آموزش عالی در تامین نیازهای مهارتی نیروی انسانی مورد نیاز بازار کار، عوامل موثر به دو گروه درونی و بیرونی تقسیم می شوند و سپس تشریح جزئیات هر گروه صورت می گیرد.

● عوامل درونی

عوامل درونی فرایندها و راهبردهایی هستند که در نظام آموزش عالی به کار گرفته می شوند و به طور مستقیم یا غیرمستقیم با مقوله اشتغال و کاریابی فارغ التحصیلان ارتباط دارند. مهمترین عوامل درونی در زیر ذکر شده اند.

۱ - عدم تناسب بین ظرفیت فعلی پذیرش دانشجو در دانشگاهها و نیازهای آتی بازار کار: براساس مطالعات انجام گرفته جمعیت جوان و فعال کشور تا سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۶۱ میلیون نفر می شود و به عبارتی ۲/۵ درصد رشد خواهد داشت. پس سطح اشتغال نیز باید رشدی معادل ۲/۵ درصد در سال داشته باشد تا وضعیت فعلی حفظ شود. یعنی تا سال ۱۴۰۰ در ایران باید ۲۹ میلیون فرصت شغلی ایجاد شود. (۳)

براساس و باتوجه به اهمیت موضوع، دولت تدابیری را اتخاذ کرده است. به عنوان مثال، در برنامه سوم توسعه ایجاد حدود چهارمیلیون فرصت

www.takbook.com

www.takbook.com

شغلی پیش بینی شده است. اما نکته ای که در اینجا مورد نظر است عدم تناسب بین تعداد فرصتهای شغلی تخصصی ایجاد شده در جامعه و تعداد فـــارغ التحصیلان است.

در ایران فقدان ارتباط نزدیك بین دانشگاهها و بخشهای مختلف جامعه موجب شده است که بین ظرفیت پذیرش دانشجو و تقاضای بازار به نیروی متخصص تناسب وجود نداشته باشد که علت آن عدم هماهنگی و انسجام در تصمیم گیری بین نظام آموزش عالی با سایر بخشهای جامعه به دلایلی چون: عدم وجود آمار واقعی، فقدان نگرش استراتژیك در بخشهای دولتی و خصوصی، ناتوانی مدیران در طرح ریزی و برآورد احتیاجات نیروی انسانی براساس استراتژی های کلان توسعه، عدم اجرای برنامه های میان مدت و بلندمدت جذب، اجرای سلیقـــه ای سیاستهـــا و خط مشی ها و تغییر در برنامه های تدوین شده پس از هر تغییر در مدیریتهاست.

ضمن اینکه دفتر گسترش آموزش عالی نیز در صورت تامین امکانات و استاد توسط مقامات محلی و بدون در نظر گرفتن وضعیت اشتغال در آینده برای ایجاد رشته تحصیلی مجوز صادر می کند.

البته باتوجه به هدف و فلسفه وجودی دانشگاهها که ارتقا سطح علمی و تغییر در نگرش و بینش عمومی مردم و تامین نیازهـــای جامعه به نیروی متخصص است، توسعه آموزش عالی دارای توجیه است. اما فارغ التحصیلان انتظار دارند که با گرفتن مدرك تحصیلی موجبات اشتغال یا تسهیل شرایط اشتغال آنان فراهم آید.

لذا پیشنهاد می شود تدبیری اتخاذ گردد که اولا ظرفیت پذیرش دانشجو براساس نیاز آینده بازار کار به نیروی متخصص تعیین شود و ثانیاً مجوزهای ایجاد رشته تحصیلی در دانشگاه دائمی نباشد و با تغییر در کیفیت نیازهای جامعه و تخصصهای جدید، مشخصات مجوزهای صادره تغییر یابند.

۲ - عدم تناسب بین محتوای آموزش با مهارتهای شغلی: یکی از مهمترین اهداف نظامهای آموزشی جوامع فراهم آوردن امکان ارائه آموزش متناسب با مهارتهای شغلی مورد نیاز جامعه است. بنابراین، در طراحی هر نظام آموزشی اثربخش، عوامل مهمی چون شرایط و ویژگیهای داوطلبان، محتوای دروس، تسهیلات و تجهیزات مورد نیاز، روشهای تدریس و غیره مدنظر قرار می گیرند.

از طرف دیگر به هنگام طراحی مشاغل، شرح شغل و شرایط احراز (که تعیین کننده ویژگیهای رفتاری، توانائیها و مهارتهایی هر شغل است) تنظیم می گردد. این مهارتها شامل مهارت فنی، مهارت انسانی، مهارت ادارکی و آشنایی با رایانه هستند. ضمن اینکه داشتن توانائیهای ذهنی، فیزیکی و سطح تحصیلات و همچنین ویژگیهای رفتاری چون شخصیت، نوع نگرش، انگیزش و ارزشهای فردی نیز در اینجا مطرح هستند. مهارتها، استعدادهای بالفعل و توانائیها، استعدادهای بالقوه تلقی می گردند.(۲)

در حال حاضر، در آموزش عالی بیشتر سطح تحصیلات به عنوان یك توان یا استعدادهای بالفعل ایجاد می شود و این در حالی است که فارغ التحصیلان برای صعود به قله اشتغال به مهارت نیز نیاز دارند.

باتوجه به آنچه بیان شد بازبینی در سرفصلهای دروس دوره های آموزشی و تنظیم آنها براساس اطلاعات علمی (نظری) و عملی مورد نیاز رشته ها و زمینه های شغلی مرتبط با رشته تحصیلی مورد نظر و ایجاد هماهنگی و همسویی بین سرفصل دروس با شرایط احراز مشاغل مورد نظر ضروری به نظر می رسد.

۳ - عدم توفیق دانشگاهها در ایجاد و تقویت روحیه علمی و انگیزه خدمت رسانی به جامعه در دانشجویان: باتوجه به اینکه پایه و اساس دانشگاه را دو عامل مهم و اصلی یعنی دانشجو و استاد تشکیل می دهند علل عدم توانایی دانشگاهها در ایجاد روحیه علمی و انگیزه در دانشجویان را باید در ویژگیهای این دو عامل جستجو کرد.

دانشجویان اکثراً روحیه علمی و انگیزه کافی ندارند و معمولاً به جای توجه به ارتقای سطح علمی خود فقط به ارتقای سطح تحصیلی (اخذ مدارج بالاتر) می اندیشند. لذا دانشگاهها باید به فراخور تغییرات در شرایط سنی، سطح اجتماعی و انتظارات جامعه از دانشجویان و همچنین تاثیراتی که حضور در مراکز علمی در روند زندگی دانشجویان می گذارد، شیوه آموزشی و تربیتی را ارائه کنند که در دانشجویان انگیزه و روحیه علمی ایجاد کند و این امر زمانی محقق می شود که اعضای هیات علمی به عنوان یکی از دو عامل اصلی دانشگاه، دارای روحیه علمی و انگیزه خدمت رسانی باشند.

بنابراین، پیشنهاد می شود ضمن انجام اقدامات بنیادی در خصوص تغییر در شیوه آموزش سنتی موجود، در جذب استادان، افرادی که دارای روحیه علمی و دانش پژوهی هستند در اولویت قرار گیرند و از سوی دیگر، تدابیری نیز برای رفع مشکلات و تنگناهای اقتصادی اعضای هیات علمی اتخاذ گردد.

۴ - مشخص نبودن حداقل قابلیتهای علمی و عملی برای فارغ التحصیل شدن: در نظام آموزش عالی گرفتن حداقل نمره قبولی پیش شرطی برای

www.takbook.com

www.takbook.com

اخذ مدرك فارغ التحصیلی است. شرایط نامساعد اشتغال از یك طرف و تمیز قائل نشدن بین فارغ التحصیلان از نظر توانمندی علمی و عملی در زمان جذب از طرف دیگـــر، سبب بی انگیزه شدن و از بین رفتن علاقه مندی جمع کثیری از دانشجویان به ویژه در مقطع کارشناسی به فراگیری دروس نظری و فعالیتهای عملی شده است. این شرایط سبب پرورش و تولید فارغ التحصیلانی می شود که دارای روحیه علمی نیستند و در عین ناتوانی در کسب مدارج علمی بالاتر، روحیه کارآفرینی و یافتن کسب و کار مناسب را ندارند.

تجربه برگزاری امتحان جامع و ارزیابی دانشجویان در برخی رشته ها (رشته های پزشکی) و مشروط شدن ادامه تحصیل آنان به اخذ نمره قبولی، سبب ورود متخصصان و پزشکانی به جامعه شده که هم در بحث خدمات درمانی و هم در ادامه تحصیل موفقتر بوده اند. بنابراین، ضروری است همان طور که برای هر درس سرفصل آموزشی به صورت استاندارد تعریف شده، معیارهایی نیز برای ارزیابی فارغ التحصیلان به منظور مشخص کردن حداقل دانش نظری و توان عملی آنان به صورت استاندارد برای هر رشته تحصیلی تعریف شود و براساس آن فارغ التحصیلان ارزیابی شوند.

۵ - عدم آشنایی اعضا هیات علمی با فرآیندها و نحوه انجام امور در واحدهای تولیدی و خدماتی مرتبط با رشته تحصیلی فارغ التحصیلان: عدم آشنایی اعضای هیات علمی با فرآیندهای عملی انجام امور اجرایی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجویان به چند عامل ارتباط دارد:

● در فرآیند چندساله پرورش یك عضو هیات علمی به علت فقدان ارتباط موثر بین دانشگاه با واحدهای مرتبط به رشته تحصیلی دانشجو و عدم امکان ایجاد واحدهای مشابه محیطهای کاری در دانشگاهها زمینه آشنایی دانشجویان با مهارتهای فنی و عملی مهیا نمی شود؛

● کم اهمیت تلقی شدن واحدهای درسی عملی، عملیات دانشجویی، دروس آزمایشگاهی و کارگاهی و به ویژه دوره های کارآموزی و پروژه های درسی؛ - حاکم بودن روابط و تفاوت قائل نشدن بین فارغ التحصیلان تلاشگر و فعال علمی با سایر افراد به هنگام جذب و عدم توجه به توانمندیهای فنی و عملی آنها. پیشنهـــاد می شود در داخل دانشگاه نیز به منظور آشنایی بیشتر اعضای هیات علمی با فعالیت بخشهای مرتبط با تخصص آنها، با اهمیت تلقی کردن پروژه ها و واحدهای عملی درسی و دوره های کارآموزی، تعیین ضوابط جدید برای پذیرش دانشجویانی متناسب با رشته تحصیلی و مطرح شدن سطح اطلاعات و آگاهی عملی و کاربردی در جذب و ارتقای اعضای هیات علمی اقداماتی صورت پذیرد.۶ - فقدان زمینه مناسب برای آموزشهای علمی - کاربردی: در حال حاضر در دانشگاهها انتقال دانش بیشتر به صورت نظری و در قالب تعاریف، تئوری ها و اصول در کلاس انجام می پذیرد و به واحدهای عملی نیز اهمیت چندانی داده نمی شود. علی رغم ایجاد برخی رشته ها در دانشگاه جامع علمی - کاربردی و همچنین ایجاد مراکز آموزش علمی - کاربردی با همکاری و سرمایه گذاری موسسات، واقعیت این است که بسترسازی مناسبی برای اجرای برنامه های آموزشی علمی - کاربردی صورت نگرفته و بعضاً دچار بیماری تئـــوری زدگی شده اند.

فقدان زمینه مناسب برای علمی - کاربردی کردن آموزش در دانشگاهها از سه بعد قابل بررسی است.

الف - عدم برنامه ریزی در نظام آموزش عالی برای تامین، تربیت و جذب نیروی متخصص مربی؛

ب - کمبود بودجه دانشگاهها در تامین فضا، تاسیسات، تجهیزات، امکانات و وسایل کمك آموزشی، اردوها و بازدیدهای علمی؛

ج - بی انگیزگی دانشجویان برای فراگیری دروس عملی به دلیل عدم اطمینان به موثر کاربردی بودن واحدهای عملی در زمان کاریابی یا در حین اشتغال. بنابراین، پیشنهاد می شود با توجه به نیاز به سرمایه گذاری برای اجرای برنامه های آموزشی علمی - کاربردی، دولت و به ویژه سازمان مدیریت و برنامه ریزی عنایت بیشتری به بودجه بخش آموزش داشته باشند و درصدی از درآمد یا سود بخشهای مختلف جامعه را که مصرف کننده ستاده های نظام آموزشی هستند به دانشگاهها به منظور تامین امکانات و تجهیزات لازم اختصاص دهند.

۷ - ناکارآمدی اعضای هیات علمی در تربیت نیروی متخصص مورد نیاز جامعه: زمانی که بحث تربیت مطرح می شود هدف هدایت دانشجویان است. به عبارت دیگر، استادان باید در ابعاد مختلف فکری، احساسی، اخلاقی، معنوی، اجتماعی و حتی سیاسی دانشجویان را هدایت کنند. اما آنچه که در حال حاضر در بیشتر کلاسهای درس و در سطوح مختلف در دانشگاهها مشاهده می شود انتقال مطالب علمی و نظریه های از پیش ثابت شده یا نکات خاصی از ذهن استاد به ذهن دانشجو است که پس از اتمام فرآیند انتقال اگر استاد بدون توجه به بی علاقگی دانشجویان، برانجام امتحان یا پرسش و پاسخ در جلسات بعد تاکید ورزد دانشجو ناگزیر به مطالعه وحفظ مطالب به منظور پاسخگویی می شود و اگر تراکم زیاد جمعیت کلاس درس و محدودیتهای زمانی مانع از اجرای پرسش و پاسخ یا ارزیابی توسط استاد شود حفظ کردن مطالب فقط در زمان امتحانات صورت می پذیرد.

در بررسی علل ناکارآمدی اعضای هیات علمی باتوجه به هدفهای آموزش عالی نقش سه عامل برجسته تر به نظر می رسد؛

الف - ضعف سیستم تحصیلات تکمیلی آموزش عالی در ارتقای سطح علمی دانشجویان؛

ب - ضعف آموزش عالی در تجهیز اعضای هیات علمی به اصول روانشناختی و تربیتی و شیوه های نوین تدریس؛

www.takbook.com

www.takbook.com

ج - تراکم بیش از حد دانشجو در کلاسها و عدم رعایت استانداردهای آموزشی. به طور کلی می توان گفت اگر اعضای هیات علمی دارای روحیه علمی، اهل مطالعه، توانمند و آشنا به مباحث روز رشته تخصصی خود باشند و از طرفی نسبت به شیوه های نوین تدریس آگاهی کافی داشته باشند مطمئنا در تدریس موفق بوده و اهداف تربیتی تا حدودی زیادی در دانشگاه محقق خواهد شد. بنابراین، آموزش عالی باید نسبت به شناسایی و جذب افراد مستعد و نخبه اقدام کرده و سیاستها و برنامه هایی را برای آشنایی آنها با اصول و فلسفه تعلیم و تربیت و شیوه های نوین تدریس، تحقیق و شیوه آموزش مبانی علوم تدوین و اجرا کند.

۸ - مطرح نبودن مسائل علمی و پژوهشی به عنوان اولویت اول در دانشگاه: تحت تاثیر شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی جامعه برخی از اعضای هیات علمی نگرش اقتصادی به کار داشته و بیشتر در پی کسب درآمد هستند، تعدادی هم با هدف کسب قدرت و جایگاه اجتماعی بالاتر به تصدی گری امور و در اختیارگرفتن مدیریتها و عضویت در احزاب، تشکلها و انجمنهای مختلف اقدام می کنند و برخی هم با نیت اصلاح امور و خدمت رسانی به مردم و محرومان جامعه وارد فعالیتهای سیاسی و اجتماعی شده از فعالیتهای علمی و پژوهشی باز می مانند.

دانشجویان به عنوان عامل دیگر تشکیل دهنده دانشگاه با انگیزه هایی چون فراهم شدن زمینه اشتغال در آینده، ارضای تمایلات و هیجانات روحی و گاهی هم به منظور مطرح شدن در بین دانشجویان به فعالیتهای سیاسی و دیگر فعالیتهای دانشجویی غیردرسی می پردازند و البته برخی هم با قرارگرفتن در فضای باز دانشگاه اسیر ارضای تمایلات نفسانی خود می شوند. در هر صورت در سنوات اولیه به علت عدم آگاهی کافی و غلبه هیجانات و احساسات بر منطق، قسمت عمده انرژی دانشگاهیان صرف انجام فعالیتها و درگیریهای سیاسی و دیگر فعالیتهای اجتماعی، شخصی غیردرسی و غیرعلمی می شود و این امر سبب می گردد مسائل آموزشی و پژوهشی در دانشگاه به عنوان اولویت اول مطرح نباشد.

بنابراین، پیشنهاد می شود ترتیبی اتخاذ گردد که دانشگاهها در جایگاه اصلی خود به عنوان مراکز مستقل تولیدکننده دانش و علم قرار گیرند و حریمی برای آنها تعریف شود که مانع از نفوذ، سوء استفاده و بهره برداری سیاسی گروههای ذی نفوذ شود.

- عوامل بیرونی

عوامل بیرونی شامل کلیه مواردی می شوند که بر اشتغال فارغ التحصیلان به طور مستقیم و غیرمستقیم تاثیر گذاشته و مانع از جذب آنها در بازار کار می گردند. مهمترین عوامل بیرونی در ذیل آورده شده اند.

۱ - مشخص نبودن و رواج نیافتن فرهنگ کاریابی: علیرغم تحولات فرهنگی - اجتماعی جامعه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی هنوزبافت سنتی در بیشتر مناطق کشور حاکم بوده و اشتغال در سازمانهای دولتی و کسب مشاغل لوکس اداری، اشتغال به کار در پایتخت و مراکز استانها، اشتغال در شهرهای خوش آب و هوا، اشتغال در شرکتهای پردرآمد با مزایای بالا و یافتن شغل مناسب در شهر محل سکونت به منظور نزدیك بودن به خانواده از معیارهایی هستند که معمولاً فارغ التحصیلان جامعه ما در زمان کاریابی به آنها توجه دارند و به آنها اولویت می دهند و خانواده ها بر یافتن شغل دولتی در محل سکونت برای فرزندانشان و حفظ خانواده به شکل هسته ای با هدف تامین امنیت خانواده تاکید می ورزند.

مجموعه این عوامل و دیگر متغیرها باعث تراکم فارغ التحصیلان بیکار در یك منطقه و اشتغال بی سوادان و غیرمتخصصان در مناطق دیگر به دلیل عدم حضور نیروهای متخصص شده است. هرچند بیکاری و فشار اقتصادی شدید باعث مهاجرت فارغ التحصیلان برای یافتن شغل خواهد شد لیکن پیشنهاد می شود ضمن ترویج و توسعه فرهنگ کارآفرینی در دانشگاهها و تشویق کارآفرینان، دولت در مناطق محروم و دورافتاده و بدآب و هوا تسهیلاتی را فراهم آورد تا فارغ التحصیلان بااین امید که پس از چندسال کار با سرمایه مناسب می توانند به محل مورد علاقه خود بازگردند به دنبال کاریابی در این مناطق باشند.

۲ - عدم توسعه بنگاههای کاریابی خصوصی: پس از پیروزی انقلاب اسلامی علی رغم تمهیدات درنظر گرفته شده در قانون اساسی در خصوص تقسیم ساختار اقتصادی ایران به سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی متاسفانه به دلیل سوء استفاده بخش خصوصی در شرایط بحرانی سالهای اولیه به ویژه در زمان جنگ و تمایل نیروهای ذی نفوذ به در اختیار گرفتن و انحصاری کردن خدمات در بخش دولتی با هدف افزایش قدرت نفوذ خود، به بیشتر دولتی شدن امور منجر گردید که این قضیه اشتغال را نیز تحت تاثیر قرار داده و آن را دولتی کرد. این موضوع امکان فعالیت و قدرت رقابت بنگاههای کاریابی خصوصی را سلب کرد و مانع ایجاد و توسعه این بنگاهها گردید.

عدم کارایی بخش دولتی و ضرر و زیانهای وارده به کشور و تحولات ایجاد شده در اقتصاد جهانی توجه مسئولان را به خصوصی سازی بخشهای اقتصادی معطوف ساخته است. اما وجود قوانین و ضوابط اداری دست و پاگیر، قانون کار و برخی قوانین بیمه ای همچنان موانعی را در مسیر ایجاد و توسعه واحدهای تولیدی و بنگاههای اقتصادی کوچك و بزرگ قرار داده و موجب کاهش جابجایی و جایگزینی نیروی کار در بین بخشهای مختلف اقتصادی جامعه و به حداقل رسانیدن فعالیت بنگاههای کاریابی خصوصی و نهایتاً تعطیلی آنها به دلیل غیراقتصادی بودن فعالیتهایشان می شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

بدین خاطر همگام با خصوصی سازی بخشهای مختلف اقتصادی و به تناسب آن باید اصلاحاتی نیز در قوانین و مقررات مربوط به نحوه جذب و نگهداری نیروی کار نیز به وجود آید تا امکان فعالترشدن بنگاههای کاریابی خصوصی فراهم گردد.

۳ - عدم توسعه کانونهای فارغ التحصیلان و ناکارآمدی آنها در کاریابی و هدایت شغلی: پس از پیروزی انقلاب اسلامی و به ویژه در دهه ۶۰ کانونها، انجمنها و تشکلهای مختلفی از جمله کانونهای فارغ التحصیلان با هدف افزایش قدرت نفوذ و حضور فعال تر تحصیلکرده ها درجامعه و ایجاد بستر مناسب برای فراهم آمدن زمینه اشتغال اعضای آنها تاسیس شدند. بررسی اجمالی چگونگی ایجاد و روند کار این نهادهای غیردولتی نشان می دهد در گذشته، جامعه و به ویژه برخی از مسئولان توانایی پذیرش قدرت نمایی چنین نهادهایی را نداشته اند و از سوی دیگر، اعضا دارای تجربه کافی در زمینه فعالیتهای تشکیلاتی و مشارکتی نبودند که این امر سبب اختلال در روند فعالیت کانونها شده و با گذشت زمان و تحت تاثیر تغییر و تحولات جامعه، کارکرد این کانونها تغییر یافته بعضاً منحل و برخی نیز در حالت رکـود و با حداقل فعالیت به راه خود ادامه داده اند.

امروزه باایجاد نهادهای غیردولتی جدید مانند سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و دیگر رشته های کاری عملاً فارغ التحصیلان جذب این گونه سازمانها می شوند و این سازمانها باتوجه به ابزارهایی که در اختیار دارند می توانند در بسترسازی برای اشتغال اعضای خود به نحو موثرتری فعالیت کنند.

۴ - تعدد متقاضیان و رقابت شدید برای کسب مشاغل موجود: عدم توجه به روستاها و مناطـق محروم توسط رژیم پهلوی به گسترش بی سوادی و فقر فرهنگی در این مناطق منجر شد. ضرورت ارتقای سطح فرهنگی، شعار محرومیت زدایی انقلابیون و تمرکززدایی دولت، انتظار مردم از دولت برای توسعه همه جانبه مناطق، شعار انجام اقدامات عمرانی و توسعه ای فعالان سیاسی در مناطق مختلف، حکومت مرکزی و به ویژه وزارت فرهنگ و آموزش عالی را مجبور ساخت نسبت به توسعه آموزش عالی و تاسیس مراکز آموزشی در مراکز استانها و برخی از شهرستانها اقدام کند که این امر به افزایش تعداد فارغ التحصیلان منجر گردید.از سوی دیگر، تمرکز سازمانها، صنایـع و بنگاههای اقتصادی کوچـك و بزرگ در کلان شهرها و مراکز استانها سبب شد فـــارغ التحصیلان سایر مناطق با تصوریافتن مدینه فاضله راهی این شهرها شده و با اضافه شدن به دیگر متقاضیان کار عرصه رقابت را تنگتر و فشرده تر کنند. ضمن اینکه محدودبودن تعداد فرصتهای شغلی و وجود تعداد زیاد متقاضیان کار، باعث ایجاد رقابت شدید بین آنها شده است. بنابراین، دولت باید در واگذاری امتیاز تاسیس بنگاههای اقتصادی کوچك و بزرگ، ضمن در نظر گرفتن سایر شرایط توجه بیشتری به تعداد فارغ التحصیلان بیکار مناطق مختلف داشته باشد.

۵ - رواج نیافتن فرهنگ کارآفرینی و کم بودن تعداد کارآفرینان: وجود جمعیت عظیم جوان و تحصیلکرده اما بیکار در سطح جامعه، از یك طرف به عنوان سرمایه اقتصادی و از طرف دیگر به عنوان تهدیدی جدی و بالقوه در ایران مطرح است. متاسفانه علی رغم اهمیت و نقش کارآفرینی، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران به علت دولتی شدن امور و مشکلات و تنگناهای دولت، مقوله کارآفرینی مورد توجه نبوده، لذا فرهنگ کارآفرینی رواج چندانی نیافته و به عبارتی ناشناخته مانده است.

از دیدگاه بسیاری از صاحبنظران، کارآفرینی موتور توسعه اقتصادی جامعه است (۱). بنابراین، حذف موانع دولتی موجود در مقابل فعالیتهای تولیدی و اجرای سیاستهای تشویقی و حمایتی از کارآفرینان و فراگیرشدن فرهنگ کارآفرینی می تواند این تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده و به تحول اقتصاد ملی ایران منجر شود.

از سوی دیگر، بررسی اجمالی کشورهای صنعتی و فراصنعتی نشان می دهد که بخش عمده ای از برنامه های آموزشی دانشگاهها در این کشورها به آموزش کارآفرینی اختصاص دارد. وجود بیش از ۵۰ دانشگاه در آمریکا، ۴۲ دانشگاه در آلمان، ۱۳ دانشگاه در لهستان و ۸ دانشگاه در سوئد و... که در آنها کارآفرینی و مدیریت واحدهای کوچك اقتصادی تدریس می شود حاکی از درك نقش کارآفرینی و اهمیتی است که در این کشورها برای کارآفرینان در فرایند توسعـه اقتصادی قائل می شوند(۴).

در ایران نیز طی دو سال اخیر نسبت به ایجاد مراکز کارآفرینی در بیش از ۱۵ دانشگاه اقدام شده که به جز چند دانشگاه بقیه فعالیت چندانی نداشته اند که این امر حکایت از عدم توفیق دولت در فرهنگ سازی در این زمینـه می کند. بنابراین، برای فراگیرشدن فرهنگ کارآفرینی، باید تغییراتی در سیستم آموزشی و محتوای دروس مدارس و دانشگاهها داده شود و افرادی در راس امور قرار گیرند که علاقه مند به ایجاد و توسعه فعالیتهای تولیدی بوده و شرایط مناسب را برای ظهور کارآفرینان فراهم سازند.

۶ - وجود مشکلات اجرایی در پیاده کردن سیاستها و برنامه های کلان اشتغال کشور: ارزیابی برنامه های اشتغال زایی دولتهای گذشته در ایران نشان می دهد علی رغم تلاش و جدیت آنها در تدوین برنامه های بلندمدت اشتغال، این برنامه ها مانند سایر برنامه های اقتصادی - اجتماعی در اجرا با مشکلات متعددی مواجه بوده است که این عدم موفقیت از چند بعد قابل بررسی است:

www.takbook.com

www.takbook.com

الف - نحوه تدوین سیاستها و خط مشی ها: بررسی اجمـــالی نحوه تصمیم گیری و خط مشی گذاری در کشور، وجود ناهماهنگی و اختلاف نظر بین قانونگذار و مجری را نشان می دهد. تمرکز تصمیم گیری در پایتخت و مجرب نبودن بدنه کارشناسی دولت مرکزی مانع از بررسی دقیق و کالبد شکافی مسائل و توجه به واقعیتهای محلی و منطقه ای توسط کارشناسان می شود. لذا بعضاً تصمیمها و برنامه هایی اتخاذ و تدوین می شوند که باتوجه به شرایط زمانی و مکانی قابل اجرا نبوده و یا اجرای آن با مشکل مواجه است.

ب - عدم نظارت و ارزیابی در اجرای برنامه ها: فقدان نظارت یا نظارت کم بر اجرای دقیق برنامه ها شرایط را برای سوء استفاده مجریان و بنگاههای اقتصادی فراهم آورده است. ضمن اینکه عدم اجرای ارزیابیها، نقاط ضعف خط مشی ها را به تصویر نمی کشد و قانونگذار از نتیجه تصمیم های خود مطلع نشده و نسبت به رفع نواقص اقدامی صورت نمی گیرد و همچنان مشکلات در اجرای برنامه ها باقی می مانند.

● نتیجه گیری

باتوجه به تعدد عوامل موثر بر اشتغال فارغ التحصیلان باید برای حل این معضل از کلیه سازمانهای مرتبط به منظور تهیه و اجرای یك طرح جامع و فراگیر در زمینه اشتغال استفاده شود. آنچه که در تدوین طرح فوق باید مدنظر قرار گیرد توجه به عوامل اصلی موثر بر اشتغال فارغ التحصیلان آموزش عالی و مسئولیت دادن به سازمانهای مرتبط با آن است.

در این مقاله، برخی از عوامل موثر بر اشتغال فارغ التحصیلان آموزش عالی مورد بررسی قرار گرفت. باتوجه به بررسی های به عمل آمده و مباحث مطروحه موارد زیر به عنوان نتیجه گیری و همچنین به عنوان یك چهارچوب بنیادی برای تدوین طرح جامع اشتغال فارغ التحصیلان آموزش عالی ارائه می گردد.

- در بخش تامین اجتمـــاعی و رفاه عمومی به نحوی برنامه ریزی شود که افراد فقط با هدف کسب علم و دانش وارد دانشگاه شوند؛
- ظرفیت پذیرش دانشجو براساس نیاز آینده بازار کار به نیروی متخصص تعیین شود؛
- مجوزهای ایجاد رشته های تحصیلی در دانشگاه موقتی باشد و متناسب با زمان و شرایط تغییر کند؛
- سرفصلهای دروس دوره های آموزشی براساس زمینه های شغلی مرتبط بازبینی و تنظیم شوند؛
- بین سرفصل دروس با شرایط احراز مشاغل مورد نظر هماهنگی و همسویی ایجاد شود؛
- اقدامات بنیادی در خصوص تغییر در شیوه آموزش موجود انجام گیرد؛
- جذب استادان دارای روحیه علمـــی و دانش پژوهی در اولویت قرار گیرند و از سوی دیگر، تدابیری نیز برای رفع مشکلات و تنگناهای اقتصادی اعضای هیات علمی اتخاذ گردد؛
- برای ارزیابی فارغ التحصیلان، معیارهایی که نمایانگر حداقل دانش نظری و توان عملی آنان هستند به صورت استاندارد برای هررشته تحصیلی تعریف شود؛
- ارتباط دانشگاه با بخشهای اجرایی تقویت گردد؛
- در پذیرش دانشجویان، متناسب بودن شرایط دانشجو با رشته تحصیلی مدنظر قرار گیرد؛
- بودجه بخش آموزش عالی تقویت شود و درصدی از درآمد یا سود بخشهای مختلف جامعه که مصرف کننده ستاده های نظام آموزشی هستند به دانشگاهها به منظور تامین امکانات و تجهیزات لازم اختصاص داده شود؛
- آموزش عالی باید سیاستها و برنامه هایی را برای شناسایی و جذب افراد مستعد و نخبه و آشنایی آنها با اصول و فلسفه تعلیم و تربیت و شیوه های نوین تدریس، شیوه های تحقیق و شیوه آموزش مبانی علوم تدوین و اجرا کند؛
- دانشگاهها و مراکز آموزشی در جایگاه اصلی خود قرار گیرند و حریمی برای آنها تعریف شود که مانع از نفوذ، سوء استفاده و بهـــره برداری سیاسی گروههای ذی نفوذ گردد؛
- ترویج و توسعه فرهنگ کارآفرینی در دانشگاهها و تشویق کارآفرینان؛
- فراهم آوردن تسهیلات در مناطق محروم دورافتـــاده و بدآب و هوا به نحوی که فارغ التحصیلان به دنبال کاریابی در این مناطق باشند؛
- انجام اصلاحات در قوانین و مقررات مربوط به نحوه جذب و نگهداری نیروی کار به منظور فراهم آوردن امکان فعالیت بنگاههای کاریابی خصوصی؛
- استفاده از توانمندیهای نهادهای غیردولتی جدید مانند سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی، در بسترسازی برای اشتغال فارغ التحصیلان؛
- برنامه ریزی برای ایجاد مراکز کارآفرینی و حرکت دولت برای فرهنگ سازی در این زمینه؛
- نظارت بر اجرای دقیق برنامه ها به نحوی که از سوء استفاده مجریان و بنگاههای اقتصادی جلوگیری به عمل آورده و امکان اجرای سلیقه ای

www.takbook.com

www.takbook.com

برنامه های اشتغال را از مجریان سلب کند.

منبع : ماهنامه تدبیر

http://vista.ir/?view=article&id=236256

vista.ir
Online Classified Service

چرا دانشگاه پیام نور کاملا مجازی می‌شود؟

محمد مهدی زاهدی با بیان اینکه دانشگاه پیام نور در حال حاضر ۸۰۰ هزار دانشجو دارد و آموزش از راه دور و مجازی و نیمه حضوری را دنبال می کند، افزود: تا سه سال آتی تمام پوشش تحصیلی این دانشگاه کاملا به‌صورت آموزش مجازی می‌شود و هدف آن پوشش مشتاقان زیاد آموزش عالی و تربیت نیرو به صورت متخصص در سطح لیسانس است.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تاکید کرد: با توسعه ارتباطات اینترنتی در تمام نقاط کشور سعی می‌شود تا فرزندان ایران حتی از روستاها نیز بتوانند دسترسی به آموزش عالی را از طریق دانشگاه پیام نور پیدا کنند.

این اظهارات وزیر علوم در حالی است که از زمان روی کار آمدن دولت نهم، همواره به «دانشگاه تمدن‌ساز» تاکید شده است. البته مشخص نیست که آیا منظور از تمدن‌سازی در دانشگاه‌ها همان دفن شهدا و ایجاد محدودیت برای دانشجویان است که هم‌اکنون شاهد آن هستیم یا اقدام دیگری قرار است، صورت بگیرد؛ اما آنچه که مشخص است، از زمان روی کار آمدن دولت نهم و فعالیت زاهدی به‌عنوان وزیر علوم، اقدام خاصی که بتوان آن را در جهت تمدن‌سازی تعریف کرد شاهد نبوده‌ایم. اما در این حال خبر از مجازی شدن دانشگاه پیام نور در شرایطی داده می‌شود که دکتر اسلامی، مدیرکل امور فرهنگی وزارت علوم، می‌گوید: دانشجو باید در دانشگاه هم علم بیاموزد و هم فرهیخته شود.

اما دانشجویی که هرگز به سر کلاس حاضر نمی‌شود و به‌صورت اینترنتی در س می‌خواند چگونه می‌تواند آنگونه که مسئولان وزارت علوم می‌گویند تربیت شود؟ از این رو بین رفتار و عمل مسئولان این وزارتخانه تفاوت عجیبی وجود دارد. از سوی دیگر از صحبتهای وزیر محترم علوم برمی‌آید که دانشگاه پیام نور تنها به‌منظور دادن مدرک لیسانس تاسیس شده است!

نکته مهم در این میان این است که دانشجویان حضوری و تماموقت که در مباحث کلاس شرکت می‌کنند و فعالیت دانشجویی دارند، چندان برای وزارت علوم خوشایند نیستند و این وزارتخانه ترجیح می‌دهد که دانشجوها حتی بدون حضور در کلاس، مدرکی بگیرند تا دردسرهای کمتری هم داشته باشند.

دانشگاه در طول تاریخ همواره مرکز و منشاء تحول‌های سیاسی بوده است اما دانشگاهی که دانشجویی در آن حضور فیزیکی ندارد چگونه می‌تواند در این تاثیرگذاری نقش داشته باشد؟ در نهایت وزارت علوم تصمیم دارد که با لغو همین کلاس‌های محدود دانشگاه پیام نورکه در آخر هفته برگزار می‌شود، علاوه بر منزوی کردن بیشتر دانشجو، ظرفیت این دانشگاه را نیز افزایش دهد تا بتواند در سالهای آینده دانشجوهای بیشتری با شرایط یادشده جذب کند که در واقع امکان هیچگونه فعالیت دانشجویی نداشته باشند و به‌طور منزوی در گوشه خانه یا در محل کار،

www.takbook.com

www.takbook.com

تحصیل کنند.

منبع : تریبون

http://vista.ir/?view=article&id=342434

vista.ir
Online Classified Service

چرا و چگونه برای آزمون‌های آزمایشی آماده شویم؟

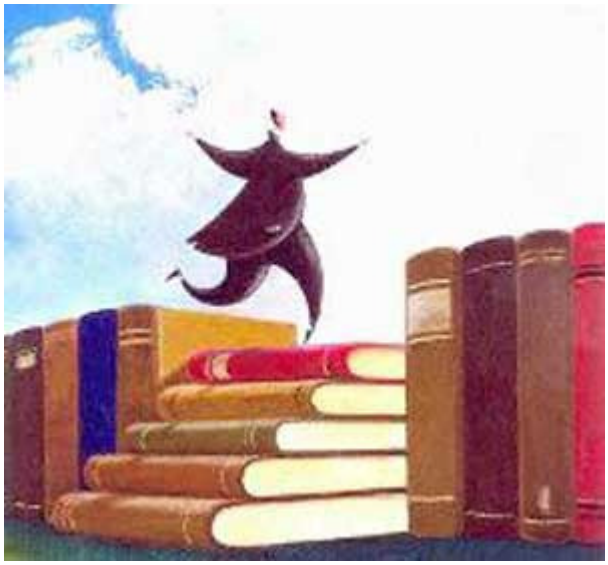

برای کسب موفقیت در آزمون سراسری باید چندین عامل در کنار یکدیگر قرار گیرند که به مهمترین آنها اشاره می‌کنم:

۱) شناخت خود و قابلیت‌های فردی

اگر بخواهیم در این قسمت بحث کنم، باید ساعت‌ها بنویسم، ولی خیلی خلاصه باید بگویم که اینقدر کلمه‌های "نمی‌توانم، نمی‌توانم، نمی‌شه، دیر شده!" و خیلی از جمله‌های منفی دیگر استفاده نکن و به یک تغییر اساسی، ولی کوچک فکر کن و از همین الان هم شروع کن.

۲) تعیین هدف با توجه به قابلیت‌های فردی

هدف، خود را کوتاه در نظر نگیر، تنها به فکر ورود به دانشگاه نباش، به فکر این باش که بعد از تحصیلات، بتوانی خدمتی به جامعهٔ خود داشته باشی: در این صورت، مطمئن باش دنیا هم به دنبالت خواهد آمد.

۳) برنامه‌ریزی منسجم و تلاش و استقامت در تحقق آن:

بعد از تعیین هدف۷ با یک برنامه‌ریزی منسجم و تلاش و پشتکار، حرکت خود را آغاز کن، برنامه‌ریزی در این نبرد، شامل چند قسمت می‌باشد:

الف) خواندن درس‌های سه سال دبیرستان و پیش‌دانشگاهی

ب) شرکت در آزمون‌های آزمایشی

ج) تزیه و تحلیل آزمون‌های آزمایشی و رفع اشکال‌های آنها و درس عبرت گرفتن از آنها.

۴) توکل بر خداوند مهربان

با توکل بر خداوند متعال، می‌توانی بر بسیاری از مشکل‌های این دوره از قبیل ترس، اضطراب، استرس و ... غلبه کنی، به دلیل اینکه تو تلاش خود را می‌کنی؛ بقیه را به خدا واگذار کن چون "ما مأمور به انجام تکلیف هستیم نه نتیجه".

اما در این مبحث و در این مجال به بند شماره ۳ برمی‌گردیم و قسمت (ب) را توضیح می‌دهم ولی بدان اگر این چهار بند را انجام دهی، نتیجهٔ خوبی در انتظار تو است.

- شرکت در آزمون‌های آزمایشی

به منظور ایجاد آمادگی لازم برای شرکت در آزمون اصلی، لازم است در چندین آزمون شرکت کنی تا هدف‌های زیر تحقق یابد:

۱) سنجش از خود و کارهای انجام شده در طی سه چهار هفته‌ای گذشته.

۲) آشنائی و عادت با فضای آزمون که مهمترین اثر آن، کاهش استرس حاکم بر جلسه می‌باشد.

۳) روشن شدن نقاط ضعف و قوت در درس‌های مختلف و برنامه‌ریزی صحیح و مناسب‌تر برای آزمون بعدی.

www.takbook.com

www.takbook.com

که البته مزایای بسیار دیگری نیز در این خصوص وجود دارد که مجانی برای توضیح آن نیست.

اما قبل از ارائهٔ راهکارهای مطالعاتی برای آزمون‌های آزمایشی، اجازه بدهید کمی از زبان خودتان برایتان بگویم!پ!:

▪ تا از مدرسه به خانه برسم، دیگر خسته‌ام و حوصلهٔ درس خواندن ندارم!

می‌دانم تکلیف‌های مدرسه را انجام بدهم یا درس‌های پایه را بخوانم؟!

▪ اگر درسطهای پیش و مدرسه را بخوانم، درس‌های پایه می‌ماند و باعث می‌شود که همان درس پیش را هم نتوانم درست بخوانم، چون اعصابم خُرد می‌شود!

▪ تا یک درس را شروع می‌کنم، دو ساعت می‌گذرد و وقت خوابیدن می‌رسد و بقیهٔ درس‌ها می‌ماند!

▪ یک نگاه به برنامهٔ آزمون بعد و یک نگاه به کتاب‌های زیاد باقی مانده و نخوانده، دیوانه‌ام می‌کند!

▪ بهتر است امسال رو بی‌خیال بشم و بزارم برای سال بعد، چون تا الان هیچ کاری نکرده‌ام!

یادت باشد که تست‌های کنکور نه فقط از درس‌های پیش است و نه فقط از درس‌های پایه، بلکه می‌توان گفت به طور میانگین ۵۰ درصد از درس‌های پیش و ۵۰ درصد از درس‌های پایه است، بنابراین تنها اکتفا کردن به یکی از آن دو، ما را به سرانجام خوبی نخواهد رساند. پس با این حجم زیاد چه باید کرد؟!

بیشتر داوطلبان کنکور، دانش‌پژوهان پیش‌دانشگاهی هستند. دانش‌پژوهانی که به منظور معمول تا ساعت ۲ الی ۳ بعدازظهر در محیط مدرسه هستند و تا به منزل برسند، ساعت ۴ بعدازظهر می‌شود.

پس باید بدانید که چگونه درس‌های پیش و پایه را به موازات هم بخوانید تا نتیجه بگیرید:

یک قاعدهٔ کلی را هرگز فراموش نکنید که مرور درس‌ها تا ۱۲ ساعت بعد از آموزش اولیهٔ آن، کمک خواهد کرد تا ۸۰ درصد مطالب در ذهن شما شکل بگیرد و فراموش نشود و اگر به فردا یا فرداهای دیگر سپرده شود، بازدهی آن به کمتر از ۵۰ درصد کاهش می‌یابد. سع یکنید مطابق با برنامهٔ کلی زیر حرکت کنید:

۱) درس‌های هر روز را همان روز مطالعه کنید. (نکتهٔ بسیار مهم) شروع کار شما در منزل باید با درسطهای همان روز و مرور آنها باشد که حس‌های بسیار دارد از جمله اینکه چون در سرا تازه یاد گرفته‌اید، برای مرور و انجام تکلیف‌های آن، وقت زیادی از شما نمی‌گیرد و این صرفه‌جوئی مناسبی در وقت شما است.

۳) یکی دو درس از درس‌های پایه را هر روز انتخاب کرده و در برنامهٔ خود قرار دهید.یعنی در کنار درس‌های پیش، هر روز یکی دو درس ا زدرس‌های پایه مطالعه شوند. البته نه به این مفهوم که کل حجم مربوط به آزمون در آن درس‌های خاص را یک روزه بخوانی، بلکه مبحث‌ها را باید به چند قسمت تقسیم کنید.

۳) پرکاری تستی در درس‌ها را در همان روز مطالعه انجام ندهید، بگذارید دست کم یکی دو روز از مطالعه بگذرد و بعد پرکاری تستی داشته باشید. شاید بگوئید که مطلب‌های خوانده شده فراموش می‌شود! به همین دلیل، باید پرکاری تستی با فاصلهٔ مطالعاتی، انجام شود. چرا که اشکال‌ها و نکته‌هائی که فراموش کرده‌اید را شناسائی و آنها را دوباره مطالعه می‌کنید تا یادگیری حاصل شود.

علت فراموشی دلیل و حاصل نشدن یادگیری کامل است، اگر شما تست زدن را به دقت بعد از مطالعه شروع کنید، بیشتر تست‌ها را درست می‌زنید و از کار خود لذت می‌برید که لذتی کاذب است؛ زیرا مطالعهٔ درس در ساعت‌های قبل، به شما کمک می‌کند تا نسبت‌ها را درست پاسخ دهید. پس به خود و حافظهٔ خود فرصت دهید تا مطالب و عیب و نقص آن در ذهنتان شکل بگیرد، سپس به رفع آن اقدام کنید.

۴) کلاس شما در فاصلهٔ بین دو آزمون، تنها به تمام کردن درس‌ها و یکبار مطالعه کردن آنها نباشد. سعی کنید درسطها و موارد آزمون را ۴ تا ۵ روز قبل از آزمون تمام کنید و در این فاصله ۴ تا ۵ روزه، یک مرور و جمع‌بندی پرکار خود و درس‌ها داشته باشید، چرا که جمع‌بندی و مرور، بسیار مفید و معجزه‌آسا می‌باشند. دور دوم مطالعاتی، به صورت جمع‌بندی، بازدهی کار شما را دست کم ۲۰ تا ۳۰ درصد بالا می‌برد و به دلیل آنکه تنها با مرور و تمرین و تکرار است که مطالب ا زحافظهٔ کوتاه‌مدت وارد حافظهٔ بلندمدت می‌گردد، درواقع مرور و تکرار، نتیجٔ کار شما را بسیار تغییر خواهد داد. به‌طور حتم این کار را انجام دهید (تمام کردن درس‌ها ۴ تا ۵ روز قبل از برگزاری آزمون)

۵) کار معین در زمان معین را تمرین کنید. برای رسیدن به این توانائی که من در اختیار مطلب و زمان نباشم، بلکه مطلب و زمان در اختیار من باشند، لازم است که زمان بگذارید در شروع، کمی سخت است، ولی با تمرین، مطمئن باشید به توانائی‌های بالائی در مطالعهٔ زیاد ولی در زمان کم، دست خواهید یافت. یکی از راهکارهای اصلی در رسیدن به این توانائی، "یادداشت‌برداری" و "خلاصه‌نویسی" است که خود، مطلبی جدا

www.takbook.com

www.takbook.com

است که به یاری خدا در فرصتی دیگر به آن می‌پردازیم.

۶) آزمون‌های آزمایشی و نتیجه‌گیری در آزمون‌ها را جدی بگیرید تا در آزمون اصلی هم بتوانید نتیجهٔ مطلوب را داشته باشید.

● جمع‌بندی از مطلب‌های بالا

۱) در یک روز، تنها به یک یا دو درس اکتفاء نکنید، دست کم سه تا چهار درس را در برنامهٔ مطالعاتی خود داشته باشید (دست کم هم یکی از درس‌ها عمومی باشد)

۲) دانش‌آمزوانی که به مدرسه می‌روند، روزی پنج ساعت مطالعه در روزهای مدرسه و ده ساعت مطالعه در روزهایتعطیل را در برنامهٔ خود داشته باشند.

۳) سعی کنید بعدازظهره یک ساعت استراحت (خواب) در برنامهٔ خود داشته باشید. چرا که یک ساعت خواب بعدازظهر برابر است با چندین ساعت خواب شب. (به گفته کارشناسان و پزشکان) به این ترتیب بعد از خواب بعدازظهر، بازدهی مطالعه، بسیار بالا خواهد رفت. خواب بعدازظهر را در برنامهٔ خود قرار دهید، چون نتیجه‌ای معجزه‌آسائی دارد.

در پایان، یک نتیجهٔ کلی کمی هم تکراری ولی مهم:

- کار معین در زمان معین را یاد بگیریم. البته این توانائی و مهارت در تمام مرحله‌های زندگی، راه‌گشا و کارآمد بوده است.
- بدانید انجام کار معین در زمان معین، به شما آرامش می‌دهد.
- بدانید انجام کار معین در زمان معین، به شما اعتمادبه‌نفس خواهد بخشید.
- بدانید انجام کار معین در زمان معین، به شما نیروئی افزون‌تر از قبل خواهد داد.

منبع : مجله شادکامی و موفقیت

http://vista.ir/?view=article&id=263191

vista.ir
Online Classified Service

چگونه انتخاب رشته کنیم؟

داوطلبان ورود به دانشگاه ها در مرحله مهم انتخاب رشته تحصیلی خود قرار دارند. مرحله ای که تشخیص آنها در این برهه مهم سازنده آینده شغلی و اجتماعی آنان خواهد بود.

در این ارتباط این مقاله به تشریح ضرورتها و بایدهایی که رعایت آنها در این مرحله برای این عزیزان لازم است می پردازد:

صدها هزار راهیان دانشگاه پس از پذیرفته شدن در آزمون سراسری در مرحله مهم انتخاب رشته تحصیلی قرار دارند.

این مرحله هم حساس است و هم مهم. همچنین اقدام در این مرحله در معرض آسیبهایی است که بی تفاوتی و بی اطلاعی نسبت به آنها می تواند آینده و توانایی جوانان را تحت تاثیر منفی قرار دهد. همچنانکه مواجهه درست، سنجیده منطقی و مدبرانه با این مرحله می تواند نویدبخش آینده و راهی مطمئن و کم دغدغه برای آنها باشد.

انتخاب رشته تحصیلی "حساس" است. زیرا کوچکترین اشتباه، بی تدبیری، جو زدگی و برخورد و تصمیم گیری از سر احساس می تواند آرزوها و

www.takbook.com

www.takbook.com

آمال فرد را دچار تهدید و ناکامی سازد.

انتخاب رشته مرحله حساس است زیرا دخالتها و دیدگاه های بسیاری از اطرافیان بر تصمیم گیری فرد موثر واقع می شود و لذا هرگونه اقدام یا اجبار بی دلیل و حساب ناشده افراد پیرامونی می تواند داوطلبان ورود به دانشگاه را در انتخاب صحیح مسیر تحصیلی آینده خود با مشکل مواجه سازد.

این مرحله، "حساس" است زیرا در طی آن فرد داوطلب باید میزان "علاقه و توانایی" خود برای ورود در رشته های مختلف دانشگاه را به درستی و دقت بسنجد و تصمیمی منطبق بر واقعیات و متناسب با توانایی و علاقه خود بگیرد. در نظر داشتن علاقه صرف، بدون توجه به میزان توانایی و استعداد، می تواند فرد داوطلب را در انتخاب مسیر آینده تحصیلی و حتی کاری اش با مشکل مواجه سازد.

مرحله انتخاب رشته "حساس" است. زیرا فرد باید در انتخاب رشته خود رتبه و نمره تحصیلی اش را در نظر بگیرد و از تصمیم گیری در خلا بدون در نظر گرفتن واقعیات مربوط به استعداد و دانایی خود بپرهیزد.

این مرحله "حساس" است زیرا انبوهی از مراکز به طور فعال مشغولند و داوطلبان را به مشاوره و انتخاب رشته فرا می خوانند. مواجهه درست با این پدیده و بهره گیری از مشاوران مطلع، امین و مسلط می تواند جوانان را به درستی و امیدوار به آینده مطمئن رهنمون سازد.

مرحله انتخاب رشته، مهم است. زیرا ارتباط مستقیمی با آینده شغلی و کاری داوطلبان دارد و غالبا آینده شغلی افراد از این مسیر می گذرد.

دلیل دیگر "اهمیت" این مرحله به آن است که می تواند مکمل تلاشهای یک ساله داوطلبان باشد. این تلاشها اگر با حرکت سنجیده در این مرحله همراه نشود می تواند آن را دچار ناکامی سازد.

این حساس و مهم بودن مرحله انتخاب رشته، اقتضا می کند تا داوطلبان ورود به دانشگاه با حوصله، دقت، مطالعه و استفاده از تجارب و مشورت افراد امین و مطلع به عبور موفق از این مرحله بپردازند.

داوطلبان عزیز باید متوجه آسیبهایی که این مرحله ممکن است تصمیماتشان را تحت تاثیر و تهدید خود سازد نیز باشند.

اهم این آسیبها را می توان به قرار زیر برشمرد:

- فدا کردن دقت به پای سرعت

چه بسا داوطلبانی باشند که از سر ذوق و شوقی که نسبت به عبور از این مرحله مهم دارند دقت را فدای سرعت نمایند و بخواهند در سریعترین زمان فرم انتخاب رشته را پر کرده و تحویل دهند. در صورت وقوع چنین پدیده ای احتمال دارد که فرد داوطلب دچار اشتباه شود و فرصت برای جبران اشتباه را نیز از دست بدهد. از این رو توصیه ما به عزیزان داوطلب آن است که دقت را فدای سرعت نکرده، از حداکثر فرصت خود برای انتخاب مطمئن رشته خود در محیطی آرام و پرحوصله استفاده نمایند.

- انتخاب رشته در شرایط احساسی:

انتخاب رشته در یک فضای احساسی و تحت تاثیر فشارهای روانی و یا ترغیبها و تشویقهای بدون پشتوانه و منطق افراد پیرامونی، هم می تواند این مرحله مهم تصمیم گیری را دچار آسیب و تهدید سازد. در چنین شرایطی، فرد رشته ای را که دوست دارد بی اعتنا به رتبه و نمره خود انتخاب می کند و نتیجه آن می شود که فرد مزبور در رشته انتخاب کرده اش نمی تواند وارد شود و از سوی دیگر فرصت ورود به رشته دیگری را که در حدود شرایط علمی اوست، نیز از دست می دهد.

- اشتباه در تکمیل فرم انتخاب رشته:

چه بسا فردی همه شرایط مربوط به انتخاب رشته را رعایت کند مثلا هم رتبه و نمره خود را در این تصمیم دخیل دارد و هم در فضایی واقعی و به دور از احساسات تصمیم بگیرد اما در نتیجه عوامل مختلفی در تکمیل فرم انتخاب رشته دچار اشکال و اشتباه شود و کد رشته ای دیگر را نوشته بی اختیار به رشته ای که چه بسا نسبت به آن علاقه ای هم ندارد وارد شود. راه غلبه بر این آسیب آن است که فرد چند بار هم که شده فرم انتخاب رشته را مرور و از صحت گزینه های انتخابی و علامت زده اطمینان حاصل نماید. بهتر است برای این منظور داوطلبان عزیز از فرم انتخاب رشته کپی تهیه کرده، ابتدا انتخابهای خود را بر روی آن اعمال نمایند. در نهایت وقتی تصمیمشان نهایی شد آن را به فرم اصلی منتقل نمایند.

لحاظ نکردن شرایط ورود به یک رشته خاص: آسیب دیگر که می تواند در این مرحله داوطلبان را به خود متوجه سازد آن است که فرد، تحت تاثیر نام رشته ای خاص قرار گیرد و بدون در نظر گرفتن شرایط دیگر از جمله توانایی های روحی، مالی و فرصت در اختیار خویش به انتخاب آن اقدام نماید. آگاه باشیم چه بسا به لحاظ استعداد توانایی آن را داشته باشیم که در رشته ای خاص وارد شویم اما از شرایط روحی، ذهنی و متناسب با مباحث و مشاغل آن رشته که در آینده ما را بر خود مشغول خواهد ساخت برخوردار نشویم. از این رو است که باید گفت بزرگی و پر طمطراق بودن

www.takbook.com

www.takbook.com

نام یک رشته نباید ما را به تصمیمی نسنجیده وا دارد. دوستی را می شناسم که در رشته پزشکی قبول شد. اما از شرایط مالی- روحی مناسبی برای ورود به آن برخوردار نبود. عاقبت بعد از گذراندن ۳ ترم آن هم با هزار و یک اما و اگر ناچار به انصراف از آن شد و اکنون با صدها مشکل دیگر مواجه است. باید از این وقایع درس بگیریم تا ناچار از تکرار آن نشویم.

http://vista.ir/?view=article&id=333983

vista.ir
Online Classified Service

چگونه با شکست در کنکور روبه رو شویم

بخش عمده ای از جامعه ایرانی، تیر ماه هر سال با آزمونی سنتی اما نامأنوس درگیر هستند.

تقریباً یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر به طور مستقیم با فرآیند کنکور مواجهند. این در حالی است که خانواده این تعداد داوطلب نیز به طور غیرمستقیم با فرآیند کنکور درگیر می شوند. بسیاری از خانواده ها فرزندان خود را از یک یا چند سال قبل از آزمون، آماده می کنند. در واقع به گفته بسیاری از خانواده ها هم اکنون رقابت برای قبولی در دانشگاه آن قدر زیاد شده که باید از سال اول دبیرستان دانش آموز را با شیوه های مطالعه برای آزمون و روش های تست زنی آشنا کرد.

سرمایه گذاری های کلان خانواده ها برای قبولی فرزندشان در کنکور نشانه توجه فراوان در این مقوله است. قبولی در دانشگاههای دولتی منوط به سرمایه گذاری، مطالعه فراوان و برنامه ریزی های بلند مدت و کوتاه مدت است. در این بین به واسطه رقابت تنگاتنگ دانش آموزان، بسیاری از آنها در قبولی ناموفق اند. از این رو پیامدهای منفی روحی و روانی ناشی از قبول نشدن در کنکور بسیار مهم است.

دکتر محمد کمالی، جامعه شناس، در این باره می گوید: مجموعه عواقبی که می تواند روی دانش آموز تأثیر بگذارد به سه دسته تقسیم می شود:

۱) فردی

۲) خانوادگی

۳) اجتماعی

پیامدهای منفی فردی، مسائلی است که فرد با آنها ارتباطی مستقیم دارد. در واقع این قبیل مسائل به انتظار دانش آموز از خود و این که اصولاً او چه برنامه ای برای خود داشته است، برمی گردد. در واقع در این مقوله می توان گفت مجموعه انتظارات دانش آموز از خود، هدف نهایی از شرکت در کنکور و سرمایه گذاری مادی و معنوی برای آماده سازی عواملی است که بر میزان تأثیرگذاری فردی دخیل هستند.

این جامعه شناس ادامه می دهد: البته سن شرکت کنندگان هم تأثیر بسزایی در این رابطه دارد. هر چه سن شرکت کننده بالاتر باشد اهمیت قبولی در کنکور برای او کمتر است.

کمالی با اشاره به تغییر تدریجی نگرش مردم نسبت به برخی رشته ها در کنکور می افزاید: معتقدم، هم اکنون با گسترش رشته های تحصیلی و افزایش ظرفیت دانشگاهها بت کنکور تا حد زیادی شکسته شده است. در گذشته همگان در برخی رشته های پزشکی و مهندسی سرمایه گذاری می کردند. در واقع رفتن به دانشگاه با ورود به یک سری رشته های خاص معنا می یافت، اما هم اکنون با بالا رفتن سطح آگاهی مردم و

www.takbook.com

www.takbook.com

آشنایی با رشته های گوناگون تقاضا برای رشته های پزشکی و مهندسی کاسته شده است، به خصوص در چند سال اخیر به واسطه معضل بیکاری پزشکان دیگر این گونه رشته ها برای داوطلبان ملاک نیست.

او تصریح می کند: عواقب منفی روحی و روانی شدید که نشأت گرفته از عدم قبولی در کنکور باشد برای درصد کمی از داوطلبان اتفاق خواهد افتاد، اما باید توجه داشت که همان درصد ناچیز می تواند عواقبی جبران ناپذیر روی فرد، خانواده و حتی جامعه داشته باشد.

کمالی با انتقاد از خانواده هایی که برای فرزندان خود کنکور را مقصد نهایی خوشبختی و سعادت ترسیم می کنند، می گوید: این گونه خانواده ها در صورت نتیجه نگرفتن فرزندشان با موجی از بحران مواجه می شوند. در واقع پراهمیت جلوه دادن آزمون کنکور و فشارهای غیرمتعارف از سوی خانواده سبب می شود تا دانش آموز در صورت قبول شدن، دچار برخی اختلالات روانی و شخصیتی، گوشه گیری، انزوا و بی هدفی شود.

او نقش خانواده ها را در بازگرداندن شرایط مناسب روحی و روانی دانش آموزان ناموفق، بسیار مهم ارزیابی می کند و می افزاید: خانواده ها به فرزندانشان باید بیاموزند که نباید سرنوشت خود را با کنکور گره بزنند. در واقع برخورد واقع گرایانه و منطقی خانواده سبب می شود تا دانش آموز از شکست در آزمون کنکور درس بگیرد و به نقاط ضعف خود پی ببرد.

این جامعه شناس با بیان این که پیامدهای منفی اجتماعی وابسته به دو عامل قبل (فردی و خانواده) است، می گوید: فرد به همراه خانواده در اجتماع زندگی می کند. اگر فرد و در پی آن خانواده نتواند با این شکست منطقی برخورد کند، آن وقت عواقب ناشی از شکست در کنکور به اطرافیان فرد و خانواده سرایت می کند و به تدریج مجموعه ای از معضلات را برای اطرافیان و جامعه فراهم می آورد.

او با مقایسه کردن آزمون کنکور با مسابقات فوتبال خاطرنشان می کند: کنکور همانند بازی فوتبال است. همیشه از یک تیم نباید انتظار پیروزی داشت. شکست هم جزیی از بازی است. یک تیم حرفه ای و واقع گرا در پی شکست، رفتاری حرفه ای از خود نشان می دهد. یعنی با پندآموزی و شناخت ضعف ها سعی می کند در آینده شکست را به پیروزی تبدیل کند. در مورد کنکور نیز فرد و خانواده ای موفق است که در پی شکست در آزمون کنکور، رفتاری واقع گرا و منطقی از خود نشان دهند.

کمالی، لازمه بروز رفتار منطقی و واقع گرا را در شرایط بحرانی منوط به فراگیری مهارت های زندگی می داند و تصریح می کند: با اعمال چنین رفتاری می توان به مجموعه کاستی های دانش آموز پی برد و او را بار دیگر به شرایط روحی و روانی قبل بازگرداند.

او درباره طرح حذف کنکور می گوید: به شدت با حذف کنکور موافقم. ساختار کنونی و پرتنش کنکور دیگر باید از بین برود. به اعتقاد من غربال گری باید در طول دوران تحصیل صورت گیرد. هم اکنون سیستم پذیرش دانشجو در دانشگاه های ما به صورت قیف است ورود به آن، سختی و دشواری هایی را می طلبد، اما با ورود به دانشگاه همه می دانند که تا چند سال آینده فارغ التحصیل می شوند. این روند باید تغییر کند هر کس شایستگی و لیاقت در دانشگاه را دارد فرایند تحصیل ماندگاری او را ثابت خواهد کرد. از این رو حذف کنکور باید هر چه سریعتر اتفاق افتد.

دکتر غنچه راهب، روانشناس و مددکار اجتماعی نیز معتقد است: کنکور نه تنها یک تجربه تحصیلی و اجتماعی برای فرد شرکت کننده است، بلکه ارزیابی از خود نیز محسوب می شود.

او توضیح می دهد: در واقع فرد با شرکت در آزمون کنکور خودباوری خود را ارزیابی می کند. این ارزیابی این گونه است که فرد در صورت قبول نشدن می تواند میزان اعتماد به نفس و خودباوری خود را بسنجد. به بیان دیگر، عواقب منفی تأثیرگذار در پی قبول نشدن در درون فرد شرکت کننده نهفته است. بنابراین در این مقوله نکته حائز اهمیت این است که فرد چگونه شکست خود را تفسیر می کند. از سوی دیگر، فرد شرکت کننده باید به توانایی خود واقف باشد. ممکن است او به دلیل شناخت نادرست از استعدادهایش در کنکور به سراغ رشته ای برود که اصلاً توانایی چندانی در آن نداشته باشد. در این صورت به طور حتم شکست می خورد. پس خودباوری و شناخت استعداد ما می تواند نقش بسزایی در این مقوله ایفا کند.

راهب، تفکر «آینده ای بهتر به واسطه قبولی در کنکور» را تفکری اشتباه و نادرست می داند که در بسیاری از خانواده های ایرانی رسوخ کرده و در این باره می گوید: بسیاری تصور می کنند با قبولی در کنکور، آینده شغلی و جایگاه اجتماعی افراد تضمین می شود، در حالی که این تفکر کاملاً اشتباه است.

متأسفانه در این بین برخی به ارزش های اخلاقی اهمیت نمی دهند. چه بسیار افرادی که با مدرک دیپلم ارتباط اجتماعی بهتر و موفق تری را نسبت به یک پزشک دارا هستند. به همین دلیل نتیجه می گیریم که چگونگی تفسیر شرکت از سوی فرد شرکت کننده تا چه حد حائز اهمیت است.

این روانشناس با بیان اینکه سرخوردگی های دانش آموزان در پی نتیجه نگرفتن در کنکور از خانواده و مدرسه نشأت می گیرد، می افزاید: مدرسه

www.takbook.com

www.takbook.com

و خانواده باید نوع باورهای خود را راجع به پرورش و آموزش تغییر بدهند. متأسفانه هم اکنون در مدارس، نوع ارزشیابی میزان معدل است. والدین نیز در میهمانی های خانوادگی به معدل بالای فرزندشان افتخار می کنند. تعمیم موفقیت تحصیلی به سایر بخش های زندگی تفکری غلط است که باید هر چه سریع تر در مدارس و خانواده ها ریشه کن شود.

او ادامه می دهد: متأسفانه در بسیاری از موارد شاهد سرخوردگی خانواده ها هم هستیم. وقتی موفقیت تحصیلی فرزند، آمال خانواده بشود و پدر و مادر تمام امید خود را به موفقیت تحصیلی فرزند خود منوط کنند، در صورت نتیجه نگرفتن، پدر و مادر (خانواده) هم با سرخوردگی و یأس مواجه خواهند شد.

راهب به خانواده ها توصیه می کند، در صورت قبول نشدن فرزندشان به هیچ وجه ناراحتی خود را به او منتقل نکنند.

او ادامه می دهد: خانواده می تواند علت های شکست را با فرزند خود بازبینی کند و ناراحتی های او را به حداقل برساند. در وهله اول باید راهکارهای مختلف را با توجه به استعداد، توانایی و علایق فرزند جلوی پای او بگذارند و در مرحله بعد می بایست اجازه دهند بچه خود تصمیم بگیرد که در میان گزینه های موجود، کدام یک را انتخاب کند.

راهب نیز با تأکید بر حذف هر چه سریع تر کنکور می گوید: با حذف، بسیار موافقم، اما باید راهکارهای درست، جایگزین کنکور هم پیش بینی شود. نباید با افزایش بی رویه ظرفیت ها، سطح کیفی و کمی دانشگاه ها را تحت تأثیر قرار داد. باید راهکاری اندیشیده شود تا دانشجو در فرایند تحصیل متوجه شود که می تواند به تحصیل ادامه دهد.

منبع : سایت بیرتک

http://vista.ir/?view=article&id=311064

vista.ir
Online Classified Service

چگونه باید برای کنکور درس بخوانیم ؟

یکی از بزرگترین دغدغه های ذهنی داوطلبان این است که به چه روشی باید برای کنکور، درس بخوانند .

- آیا باید متفاوت از دوران مدرسه درس بخوانند ؟
- آیا حتما" باید از کلاسهای کنکورو روشهای تستی استفاده کنند؟
- آیا باید از کتابها و جزوات خاصی استفاده کنند؟
- آیا باید خط به خط مطالب را حفظ کنند؟
- آیا باید شب و روز درس بخوانند؟
- آیا باید از خواب و خوراک و ورزش و تفریح بگذرنند؟
- چه باید کرد ؟ کدام راه به موفقیت در کنکور ختم می شود ؟ و .....

از این به بعد سعی می کنم ، جواب این سوالات را به همراه مطالب جدید و دانستنیهای مفید در هر مقاله بگنجانم .

ولی برای شروع، اضطرار بحث چگونگی درس خواندن ، بیشتر محسوس است .

۱) به علت مهم بودن معدل در کنکورهای سال آینده، باید در طول تحصیل بسیار خوب و عمیق درس بخوانید و با معدل عالی دیپلم بگیرید ، در

www.takbook.com

www.takbook.com

راستای همین برنامه سازمان سنجش هم با مفهومی کردن سوالات در یکی دو سال اخیر داوطلبان کنکور را به خواندن دقیق کتب درسی و عدم استفاده از روشهای کوتاه و تستی تشویق کرده است .

این جملات را شاید خیلی شنیده باشید :

کنکور خیلی سخت بود !!!

سوالات وقت گیر بود ، هر چی حل می کردم به جواب نمی رسیدم !!!

همه ی اونارو حفظ بودم ولی نمی تونستم از ۴ گزینه یکی رو انتخاب کنم !!!

بعضی سوالا اصلا" از کتاب نبود !!! و....

چرا ؟

چرا اینگونه شده ؟

چرا داوطلبان نمی توانند آن طور که باید و شاید به سوالات جواب دهند؟

بعد از بررسی سوالات ۱۰ سال گذشته ی کنکور و مقایسه و تحلیل روند سوالات به این نتیجه رسیدیم که سوالات به سمت مفهومی و دقیق شدن پیش می روند ، یعنی کاملا" از کلیشه ای بودن خارج شده اند .

همچنین سازمان سنجش تصمیم گرفته است، دقیقا" فقط از متون ،مثالها و تمارین کتب درسی و مطالب مفهومی وابسته به آنها سوال طرح کنند .

گزینه ها را طوری طراحی کنند که فقط کسانی که آن مطلب را کامل فهمیده و یادگرفته اند، بتوانند از بین گزینه ها درست ترین را انتخاب کنند .

در سوالات ، کاملا" مشهود است که داوطلبان باهوش تر ، پرتلاش تر ،ماهرتر، دقیقتر و بهتر را غربال خواهند شد .

متاسفانه چون برخی مراکز پیش دانشگاهی و دبیرستانها و مخصوصا" کلاسهای کنکور دانش آموزان را به سوی سطحی خواندن و حفظ کردن مطالب سوق می دهند و دانش آموزان به جای اینکه دروس را تشریحی و دقیقتر بیاموزند و نقاط ضعف خود را مرتفع کنند ، روش تستی خواندن و نحوه ی تست زدن را می آموزند.

در این میان سازمان سنجش برای مقابله با این نظام غلط و غیر اصولی ، سیاستهایی (مفهومی ترکردن سوالها و تاثیر معدل نهایی سال سوم متوسطه) را در پیش گرفته است تا داوطلبان برای فراگیری دقیق و عمیق درسها ارزش بیشتری قائل شوند .

- سازمان سنجش ادعا کرده :

سوالات به طور متوسط در سطح پاسخگویی ۲۰تا۲۵درصد از داوطلبان است که از سطح علمی خوبی برخوردارند و برای ما توان پاسخگویی آنها مهم است .

در حقیقت در کنکور سراسری سوالی خوب و استاندارد است که در یک گروه آزمایشی بین ۱۰تا۳۰ درصد داوطلبان بتوانند به آن پاسخ صحیح بدهند.

در ادامه ی صحبتهای قبل ،حال به اینجا می رسیم که آیا در واقع ،راهکارهای عملی برای درس خواندن وجود دارد که منجر به موفقیت در کنکور شود ؟

بله !!!

الف) باید در طول سال تحصیلی حداکثر استفاده را از مدرسه ، کلاسها ، معلمین و دانش آموزان زرنگ کلاس بکنیم .

چگونه ؟؟؟

۱) قبل از کلاس ، روزنامه وار درسی را که قرار است تدریس شود را می خوانیم .

۲) خیلی خوب و دقیق به درس و صحبتهای معلم (که باعث بهتر جا افتادن مطلب می شود) گوش می کنیم و فعالانه نکات مهم و اشکالات خود را یادداشت می کنیم .

۳) در آخر کلاس تمام اشکالاتی را که در ذهنمان است را می پرسیم .

(تا اینجا ۶۰% یادگیری انجام شده است) حال ۴۰% بقیه :

۴) دروس آن روز را همان روز می خوانیم و برخی تمرینهای کلیدی را انجام می دهیم تا درس و کاربرد آن کاملا" جا بیفتد و به بهترین وجه در حافظه حک شود .

www.takbook.com

www.takbook.com

۵) دوره ی دروس و تکمیل تمرینهای حل نشده را به روزی که فردای آن ، این دروس را داریم موکول می کنیم .

۶) حل تستها و تمارین بیشتر را به روزهای تعطیل و جمعه موکول می کنیم .

۷) برخی مطالب (مانند لغات زبان ، مترادفهای فارسی ، تاریخ ادبیات ، نام اشخاص و مکانها و تاریخ حوادث مهم ، فرمولهای ریاضی و فیزیک و...) را یادداشت کرده ، در وقت های تلف شده (داخل مترو یا اتوبوس ، زنگ تفریح و زنگهای بیکاری ، منتظر ماندن در مکانهای مختلف) مرور می کنیم .

ب) باید از منابع موثق و مفید برای درس خواندن استفاده کنیم .

چگونه؟؟؟

به تاکید موکد سازمان سنجش، طراحان سوالات کنکور باید از متن کامل کتابهای درسی تدریس شده در دبیرستان و پیش دانشگاهی سوال دربیاورند، مخصوصا" در ۲-۳ سال اخیر که از قسمتهای بسیار ساده ی کتابها (فیزیک ، در کنکور ۸۴) چند سوال مفهومی درآورده بودند که نزدیک به ۸۵% دانش آموزان نتوانسته بودند به آن جواب دهند .

پس واضح و مشخص است که اکثریت داوطلبان به متن کتابها اصلا" اهمیت نمی دهند .

اکثر داوطلبان با متن کتابها اینگونه برخورد می کنند :

- زبان و ادبیات فارسی :

از تاریخ ادبیات ، فقط اسم نویسنده و نام کتابها را حفظ می کنند.

درمورد نثرها فقط کلمات مهم و خود آزمایی ها را می خوانند .

در مورد شعرها به معنی شعر و اصطلاحات مهم اکتفا می کنند .

درحالی که ، برای پاسخ دادن به سوالات ادبیات (بخصوص در ۳-۴ سال اخیر)

باید به همه ی کتاب مسلط می بودیم ، چگونه ؟؟؟:

۱) تمام درآمدها و تاریخ ادبیاتها را خط به خط می خوانیم و به همه ی نکاتش از قبیل املا، نگارش ، صنایع ادبی اشاره شده ، نام مکانها ، اشخاص و

سبک ادبی آنها، کتب ، تاریخ حوادث و وقایع و... توجه می کنیم ، و موارد مهم را فیش برداری * می کنیم .

۲) متن تمام درسها چه شعر ، چه نثر ، چه داستان و ... را خط به خط می خوانیم و موارد زیر را در هنگام خواندن بکار می بریم :

ـ دور کلمات مهم از نظر املایی خط می کشیم .

ـ زیر کلمات مهم از نظر معنایی خط می کشیم .

ـ صنایع ادبی(مخصوصا" تشبیهات ، تلمیحات ، کنایه ها ، مجازها و...) موجود در متن را با مداد کنار هر جمله می نویسیم .

ـ قسمت توضیحات را دقیق و کامل می خوانیم و تمام معانی آورده شده برای یک کلمه یا اصطلاح را حفظ می کنیم ، نه یک یا دو معنی را.

۳) از معلم خود می خواهیم تمام خود آزمایی ها و پرسشهای آخر درس را تک به تک حل کند و در مورد آنها سر کلاس صحبت کند !!!

چون در کنکور ۲ سال پیش دقیقا" از شعری که اصلا" در کتابهای درسی نبود سوالی داده بودند که حتما" باید آن شعر را همرا با معنی و مفهوم آن بلد می بودی تا بتوانی پاسخ آن تست را بدهی ، بعد از بررسی متوجه شدیم که در یکی از خود آزمایی ها فقط گفته بود فلان شعر را در کلاس بخوانید و در مورد آن بحث کنید .

۴) اعلام و فهرست منابع و اشخاص و مکانها را از آخر هر کتاب بخوانید و فیش برداری کنید .

۵) کتاب زبان فارسی (دستور یا گرامر) را خط به خط بخوانید (فقط به خواندن تعاریف اکتفا نکنید) و تمام مثالها و تمرینهای موجود را حل کنید، قواعد را حفظ نکنید بلکه یاد بگیرید تا بتوانید در هنگام نوشتن و خواندن متون دیگر از این قواعد استفاده کنید و برای جلوگیری از پدیده ی فراموشی ، به دوره ، از روی کتاب درسی خودتان ، فیش برداری های خودتان و تستهای سالهای قبل بپردازید .

- عربی :

اکثر داوطلبان به هیچ عنوان از کتاب درسی استفاده نمی کنند ، چون این درس در پیش دانشگاهی (بجز در رشته ی انسانی) تدریس نمی شود ،

کتب عربی به فراموشی سپرده می شوند و همه به خواندن یک کتاب کمک درسی یا جزوه و زدن تستهای طبقه بندی قناعت می کنند ، در حالی

www.takbook.com

www.takbook.com

که در سالهای اخیر خیلی به ترجمه و درک مطلب در عربی اهمیت داده شده است و خیلی از تستهای قواعد هم در صورت معنی کردن درست سوال و گزینه ها حل می شوند .

پس باید به کل کتاب اشراف داشته باشید . اما چگونه ؟؟؟

۱) ابتدا باید قواعد هر درس را از روی کتاب و جزوه ی مدرسه بخوانیم .

۲) تمرینهای هر درس را بدون نگاه کردن به پاسخها حل می کنیم و تک تک آنها را در طول حل کردن معنی می کنیم .

۳) بعد از جا افتادن قواعد، متن آن درس را خط به خط می خوانیم و جملات را تجزیه و تحلیل و معنی می کنیم .

۴) سعی کنید معنی کلمات را در جمله یاد بگیرید تا بهتر در ذهن بماند .

۵) تستهای عربی را به صورت مخلوط بزنید نه به صورت طبقه بندی ، زیرا مثلا" وقتی شما در حال زدن تست مجرورات هستید ، مسلما" ناخودآگاه گزینه ای که کسره دارد را انتخاب می کنید و متوجه نمی شوید بالاخره آن درس را یاد گرفته اید یا نه!!!

۶) در حین زدن تست، سوالها و تک تک گزینه ها را معنی کنید حتی اگر تست ترجمه نباشد و فقط قواعد را در نظر داشته باشد.

● بینش اسلامی :

خوشبختانه کتب درسی بینش ، بیشترین مورد استفاده را بین داوطلبان دارد. ولی باز هم اشکالاتی در مطالعه ی آن دیده می شود ، مثلا" اکثر داوطلبان به کتابهای قرآن ۲و۳ توجه نمی کنند در حالیکه بین ۵ تا۶ سوال از آنها مطرح خواهد شد .

خود کتاب بینش را هم کاملا" سطحی ، طوطی وار حفظ می کنند .

به همه ی اسمها و کتابها و تاریخها و آیه ها توجه نمی کنند ، پس حتی همین بینش به ظاهر ساده را هم باید بهتر از اینها بخوانیم ، چگونه ؟؟؟

۱) همه ی درسهای کتاب بینش را خیلی خوب می خوانیم و یاد می گیریم .

۲) سعی می کنیم عربی و فارسی تمام آیه ها را و اینکه این آیه یا حدیث در مورد چه موضوعی است را خوب یاد بگیریم و به خاطر بسپاریم .

۳) تمام اسامی و نام کتابها و تاریخهای مهم (خصوصا" دروس امامها در بینش دوم) را که حتی در زیر نویس آمده ، به خاطر می سپاریم .

۴) قرآن ۲و۳ را خوب و بخش به بخش به بخش عربی و فارسی باهم ، می خوانیم و یاد میگیریم تمام سر فصلها و اینکه کدام سوره مربوط به کدام موضوع است را خوب به خاطر می سپاریم .

۵) بسیار مهم !!!

مساله ی اصلی بسیاری از داوطلبان برای بینش فراموش کردن آن است نه خواندن آن .

برای جلوگیری از این پدیده به دستورات زیر عمل کنید :

▪ زود به زود دروس خوانده شده را دوره کنید و تستهای آنها حداقل یک هفته پس از آخرین دوره بزنید.

▪ بهتر است دوره فقط از روی کتاب درسی خودتان باشد ، چون وقتی شما برای اولین بار از روی کتاب درسی مطلب را حفظ کرده اید ، دقیقا" در حافظه ی بینایی شما شکل و رنگ و طرح و مطالب آن صفحه حک می شود ، پس اگر دوره هم همیشه از روی یک منبع باشد ، می تواند به یاد آوری توسط حافظه ی بینایی کمک کند .

▪ از خواندن جزوات خلاصه شده و گلچین شده ی بینش بپرهیزید ، زیرا خط به خط کتاب و حتی زیر نویسها مهم هستند و مورد سوال واقع خواهند شد .

▪ احکام را خوب یاد بگیرید بعد حفظ کنید ، زیرا که جملات دروس احکام کمی ثقیل هستند و اگر شما درست حکم را متوجه نشوید ، قطعا" تست را اشتباه خواهید زد .

● زبان انگلیسی :

کتاب زبان هم تقریبا" محروم واقع شده است .

اکثر داوطلبان گرامر را از روی جزوات می خوانند و معنی لغات را هم از آخر هر درس و یا لغتهای نوشته شده ، همراه با معنی (به صورت فلش کارت و ....) حفظ می کنند .

در حالی که لغات زبان بسیار زیاد و فرارند و باید راهکارهای بهتری برای یادگیری آنها به کار گیریم . چگونه ؟؟؟

۱) کتاب زبان (مخصوصا" پیش دانشگاهی) را از ابتدا شروع می کنید به خواندن و در آوردن معنی لغات از دیکشنری (زیرا لغتی که در جمله یاد گرفته شود و با پیدا کردن به حافظه سپرده شده باشد ، خیلی عمیقتر و بهتر از لغتی که خارج از جمله با معنی حاضر و آماده حفظ شده است ،

www.takbook.com

www.takbook.com

در ذهن باقی می ماند).

۲) تمام بخشهای کتاب زبان از جمله لغات ، متنها ، صورت و پاسخ تمرینها و....

را باید بخوانید و لغاتش را در آورید نه اینکه به لغات آخر هر درس اکتفا کنید .

۳) از معلم خود بخواهید تمام تمرینها را حل کند .

۴) لغتها را سعی کنید با یک یا چند مترادف انگلیسی یاد بگیرید .

۵) لغتهای مترادف و متضاد در کنار هم بسیار راحتتر به خاطر سپرده می شوند .

۶) تستهای زبان را به صورت مخلوط بزنید نه طبقه بندی .

۷) در هنگام زدن تست چه گرامر باشد چه درک مطلب و چه تست لغت ، صورت تست و گزینه ها را معنی کرده و لغات جدید را فیش برداری کنید.

این کار به شما کمک می کند دایره ی لغاتتان بسیار وسیع شود .

مخصوصا" اگر داوطلب شرکت در کنکور منحصرا" زبان هم هستید .

این یکی از کارهای واجب بر شما خواهد بود .

۸) صحبت کردن در کلاس با همکلاسی ها یا در خانه با یکی از افراد تحصیلکرده ، به زبان انگلیسی دشوار ولی بسیار مفید خواهد بود.

۹) لغات زبان را ، از روی کتاب درسی خودتان و درجمله دوره کنید .

۱۰) لغات مهم را فیش برداری کنید تا در وقتهای تلف شده (اتوبوس ، مترو ، مطب دکتر یا صفهای مختلف) بتوانید مروری برآنها داشته باشید.

اخطار !!!

داوطلبان علاقمند به زبان، فقط به شرکت در کنکور منحصرا" زبان اکتفا نکنید.

حتما" کنکور رشته ی اصلی خود را بدهید و در کنار آن در کنکور منحصرا" زبان هم شرکت کنید .

چرا که ظرفیت پذیرش و تنوع رشته در منحصرا" زبان بسیار پایین است .

در ادامه ی این سری مقالات در مورد دروس اختصاصی رشته های مختلف (به ترتیب : ریاضی ، تجربی ، انسانی ، ....) صحبت خواهیم کرد.

اول از درس ریاضی شروع کنیم که معضل بسیار بزرگی است .

درس ریاضی برای رشته ی ریاضی ، مباحث بسیار گسترده و مهمی را شامل می شود که بیشترین ضریب را دارد و در بالا و پایین شدن تراز خیلی موثر است .

مواردی که باید در یادگیری ریاضی در نظر گرفته شود ، به قرار زیر است :

۱) بهتر است ریاضیات را از همان اول دبیرستان کم کم و پله پله سر کلاس خوب یاد بگیریم، زیرا که ریاضی، درسی زنجیروار است و وقتی سنگ بنای یک مبحث را بد بگذارید، روی فهمیدن و یادگیری خیلی از موارد دیگر تاثیرجبران ناپذیری می گذارد (قابل توجه بچه های سال اول یا دوم که می خواهند از الان خود را برای کنکور آماده کنند)

۲) کتب درسی ریاضی بسیار مهمند ، و این در حالی است که ۹۹درصد دانش آموزان ریاضی را فقط از روی جزوه و کتابهای کمک آموزشی می خوانند .

۳) برای شروع، از کتاب اول دبیرستان شروع کنید (البته چون مباحث آن بسیار ساده است و اکثرا"در سالهای بالا تکرار شده است ، لزومی ندارد خط به خط کتاب را بخوانید و مثالها را حل کنید. فقط به دوره ی فرمولهای ارائه شده و حل تمرینهای سخت آخر هر مبحث بپردازید.)

۴) با این کار قشنگ روی غلتک می افتید و متوجه می شوید که چگونه باید با کتاب درسی ریاضی کنار بیایید و چقدر مفید است .

۵) خوب حالا کتابهای سنگینتر مثل : ریاضی سال دوم ، آمار، حسابان ، جبرواحتمال ، هندسه ، دیفرانسیل، گسسته ، هندسه تحلیلی (برای رشته ی ریاضی) ، ریاضی سال دوم و سوم و پیش دانشگاهی (برای رشته ی

تجربی و انسانی) را به ترتیب زیر بخوانید :

تمام متن کتاب را خط به خط بخوانید .

مثالهای داخل متن را بدون نگاه کردن به حل آنها حل کنید ، سپس حل خود را با حل کتاب مقایسه کنید .

تمرینهای کتاب را دانه به دانه بدون نگاه کردن به حل المسائل حل کرده ، سپس اشکالات خود را از معلمین ، همکلاسیها ویا ... بپرسید ، در غیر این صورت به دفترحل تمرین یا حل المسایل مراجعه کنید .

www.takbook.com

www.takbook.com

هیچگاه فرمولها را حفظ نکنید ، زیرا بزودی فراموش می کنید ، تازه اگر هم فراموش نکنید ، نمی توانید در حل تستها از آنها استفاده کنید ، چون فقط آنها را حفظ کرده اید و نمی دانید کجاها کاربرد دارند.

وقتی مطلب را از روی کتاب خواندید و مثالها و تمرینها را حل کردید ، باید آنقدر از آن مبحث تست بزنید تا فرمولها و راه حلها به همراه کاربردشان ملکه ی ذهنتان شوند.

برای دوره و تمرین تست زدن ، از تستهای کنکورهای گذشته استفاده کنید .

مثال) شما مبحث تابع را کامل از کتاب خوانده اید ، حدود ۵۰ تست از این مبحث را انتخاب می کنید ، ۲۵ تست اول را بدون گرفتن زمان ونگاه کردن به پاسخهای تشریحی حل کنید ، یعنی دقیقا" ذهن خود را درگیر سوالات نمایید و راه حلهای مختلف را برای رسیدن به پاسخ درست ، امتحان کنید ، بعد از تمام شدن این ۲۵ سوال به پاسخ تشریحی مراجعه کنید و پاسخهای خود را مقایسه کنید .

مهم: کنار هر کدام از سوالات که نتوانسته بودید هیچ راه حلی برای آنها ارائه دهید علامت منفی و کنار سوالاتی که کامل حل کردید ولی به پاسخ غلط رسیدید علامت ضربدر و کنار سوالاتی که نصف راه حل را رفته اید ولی بالاخره هیچ کدام از گزینه هارا درنیاوردید ، علامت مثبت بگذارید و دست آخر ، کنار سوالاتی که با راه حل درست به پاسخ درست رسیده اید ، هیچ علامتی نگذارید.

● خوب این کار به چه دردی می خورد ؟

به درد دوره کردن مفید و سریع ، یعنی در دور دوم که شما خواستید این تستها را دوباره بزنید ، (حداقل بعد از دو هفته)به حل تستهای علامتدار می پردازید و هر کدام را که توانستید حل کنید ، علامت کنارش را پاک می کنید .

وقتی می توانید بگویید که من به کل این ۲۵ تست با نکاتش مسلط شده ام ، که هیچ علامتی کنار هیچ تستی باقی نماند .

با این فرم خواندن و تست زدن، نه نیازی به حفظ کردن فرمولها و نه نیازی به حفظ کردن نکات تستها خواهید داشت، و نه احساس می کنید آن تستها و نکاتشان را پس از مدتی فراموش کرده اید .

● هشدار:

درس ریاضی برای رشته های تجربی و انسانی هم بسیار مهم و نمره آور است ، در حالی که خیلی از بچه های تجربی و مخصوصا" انسانی کل درس ریاضی و یا بخش عظیمی از آن را کنار می گزارند، یعنی اصلا" به سراغ ریاضی نمی روند.

شما حتی اگر هم، بدون توجه به ریاضی از سد کنکور رد شوید و در هر رشته ای که قبول شوید، به خاطر ضعیف بودن درس ریاضی اتان در دانشگاه با مشکلات زیادی روبرو خواهید شد .

در مورد درس فیزیک هم قضیه تقریبا" مشابه است ، فقط شما باید به متن کتب فیزیک و تعریفها و مثالها هم کاملا" توجه کنید، مثالهای داخل متن و تمرینهای آخر هر فصل همیشه عینا" و یا با کوچکترین تغییری صورت تستهای کنکور بوده اند .

واین در حالی است که ۹۹% بچه ها اصلا" توجهی به کتاب درسی فیزیک ندارند و وقت گذاشتن روی حل تشریحی مثالها وتمرینها را اتلاف وقت می دانند .

لذا آمار سازمان سنجش در کنکور ۸۴ نشان می دهد که فقط ۳% از کل بچه ها به چند سوال مفهومی – تعریفی فیزیک که مستقیما" از متن کتاب طرح شده بود ، پاسخ صحیح داده اند .

● توصیه:

البته در مورد دروس ریاضی و فیزیک ، اینکه شما درس را سرکلاس خوب گوش دهید و بفهمید هم مهم است ، یعنی فکر نکنید که اگر درس را سر کلاس نفهمیدم ، بعدا" خودم می خوانم، یاد می گیرم . قبل از کلاس درسی را که قرار است داده شود را روزنامه وار بخوانید تا پیش زمینه ی ذهنتان آماده ی دریافت باشد ، و در هنگام توضیح مبحث آمادگی پرسیدن اشکالات و فهمیدن کامل درس را داشته باشد.

● بچه ها !!

اینقدر دنبال فرمولهای طلایی و نکات نقره ای وراه حلهای کوتاه و کتاب تستهای معجزه آسا نباشید ، بلکه کتاب درسیتان را خوب مطالعه کنید.!!!!!!!!!

منبع : ایران کنکور

http://vista.ir/?view=article&id=278564

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

چگونه به خاطر بسپاریم؟

کنکوری‌ها بخوانند

تحقیقات نشان داده که ظرفیت حافظه افراد مختلف، نسبتاً با یکدیگر مساوی است و به‌جزء عده معدودی که از حافظه‌های بسیار قوی برخوردارند افراد دیگر از این نظر در یک سطح هستند. اگر شما نیز از حافظه خود شکایت دارید، بدانید که حافظه شما مقصر نیست، بلکه این شما هستید که راه استفاده درست آن‌را یاد نگرفته‌اید. برای خوب به خاطر سپردن مطالب، برخلاف آنچه رایج است، احتیاجی نیست که بنشینیم و بارها مطلب را از سر تا ته خوانده و بارها آن‌را مورد مطالعه قرار دهیم. مرورهائی که بدون فاصله زمانی انجام گیرد، مطالب را به حافظه کوتاه می‌سپارد و گاه مقدار بسیار جزئی از آن در حافظه درازمدت جایگزین می‌گردد. به‌همین علت است که قسمت عمده آموخته‌ها، هر چند مطالب خوب فرا گرفته شده باشد، پس از مدت کوتاهی به فراموشی سپرده می‌شود.

رعایت نکات زیر شما را در به یاد سپردن مطالب کمک خواهد کرد:

۱. برای به خاطر سپردن هر موضوعی باید به آن "علاقه" داشت. هرگاه نسبت به موضوعی علاقه شدید دارید آن موضوع را بسیار قوی‌تر و بیشتر از موضوعات دیگر به خاطر می‌آورید. از سوی دیگر فراگرفتن هر چیزی‌که علاقه‌ای به آن ندارد دشوار است و دشوارتر از آن، این است که بخواهید این آموخته‌ها را برای مدتی دراز، در حافظه خود نگه‌دارید.

گاهی علت بی‌علاقگی، آشنا نبودن به موضوع و عدم سابقه ذهنی است. اگر به برخی از دوستانتان که اکنون از یاران صمیمی شما هستند، فکر کنید، به خاطر می‌آورید که در برخوردهای اولیه چه اثری روی شما داشته‌اند. برخی از آنها ممکن است در برخوردهای اول جالب به‌نظر نمی‌رسیدند ولی وقتی آگاهی و اطلاعات شما نسبت به آنها بیشتر شد، آنها از بهترین دوستان شما شدند. شاید علت بی‌علاقگی شما نسبت به یک موضوع خاص هم عدم آگاهی شما از محاسن آن باشد. اگر این‌طور است، باید بدانید که:

دانش در انسان علاقه ایجاد می‌کند، همچنین علاقه، انسان را به سمت دانش بیشتر رهنمون می‌سازد. دانش بیشتر در انسان علاقه بیشتر هم ایجاد می‌کند.

۲. برای به خاطر سپردن هر چیز باید آن‌را بیاموزیم و برای آموختن آن باید در آن "دقت"کنیم. خواندن و آموختن هر چیز، بیش از نگاه کردن به کلمات آن است. خواندن به تفکر و فهمیدن نیاز دارد. وقتی‌که دقت شما در تسخیر اندیشه‌های پنهان و گریزان است، آموختن امکان ندارد. شاید شما هم تجربه کرده باشید که در حال خواندن کتابی اندیشه‌ای نامربوط ذهن شما را به‌خود مشغول می‌کند و در حالی‌که چشم‌های شما کماکان روی کلمات به پیش می‌روند، ناگهان به‌خود می‌آئید و می‌بینید که دو سه صفحه را همراه با امواج کلمات و بدون کمترین اندیشه و تفکری پیش رفته‌اید.

www.takbook.com

www.takbook.com

بی‌توجهی و کم‌دقتی غالباً ناشی از بی‌علاقگی است. علاقه نباید ساختگی و از روی اجبار باشد زیرا در این‌صورت دیگر علاقه نخواهد بود. و اگر این کم‌دقتی در اثر عواملی مثل صداهای اضافی، رفت و آمد دیگران و... باشد در این‌صورت محیطی را انتخاب کنید که از نور و هوای خوب برخوردار باشد. نور کم باعث خستگی و کسالت شما خواهد شد.

۳. برای به خاطر سپردن هر چیز باید آن‌چیز معنی‌دار باشد. در یک آزمایش، فهرستی شامل ۱۰ لغت را به دانشجوئی دادند و از او خواستند که سعی کند با آنها یک داستان کوچک بسازد. زمانی‌که طول کشید تا دانشجو فهرست را مطالعه و داستان بسازد ثبت گردید. فهرست مذکور به دانشجوی دیگری داده شد و از او خواسته شد در همان مدتی که دانشجوی اول لغت‌ها را به خاطر سپرده بود، او نیز لغت‌ها را در حافظه خود جای دهد، ولی از او خواسته نشد که با آن لغت‌ها داستان بسازد. این عمل با ۲۴ دانشجو تکرار شد که نصف آنها داستان ساختند و نصف دیگر تنها فهرست را به خاطر سپردند. سپس به هر گروه اجازه داده شد که به اولین لغت هر فهرست نگاه کند و بقیه لغت‌های آن فهرست را به خاطر بیاورد. وقتی دانشجویان بلافاصله بعد از مطالعه فهرست، امتحان شدند همه قادر بودند تمام لغات را در هر فهرست به خاطر بیاورند. اما وقتی مدت زمانی بعد از امتحان اول، دوباره امتحان شدند تفاوت زیادی بین دو گروه وجود داشت. دانشجویانی که با لغت‌ها داستان ساخته بودند، تقریباً تمام لغت‌ها را به خاطر داشتند در حالی‌که دانشجویان گروه دیگر بیشتر لغت‌ها را فراموش کرده بودند. در حقیقت دانشجویانی که با لغت‌ها داستان ساخته بودند ۶ تا ۷ برابر دانشجویان گروه دوم، لغت‌ها را به خاطر داشتند. دانشجویانی که از داستان در به خاطر سپردن فهرست استفاده کرده‌اند در حقیقت نوعی زمینه در ذهن خود به‌وجود آورده‌اند که برای آنها دارای "معنی" بوده است. وقتی‌که دانشجویان از کلمات داستانی می‌سازند، هر قسمت از داستان که شامل یک یا چند لغت از آن فهرست است، به‌صورت تصویر ذهنی در حافظه او ذخیره می‌شود، که این قسمت‌ها در مجموع به یکدیگر مربوط بوده و کل داستان را می‌سازد. وقتی در هنگام بازیابی، لغت اول فهرست به دانشجو داده می‌شود، زمینه اصلی داستان به خاطر می‌آید و لغت‌ها را به یاد می‌آورد.

۴. ثبت اندیشه‌ها و مفاهیم و حوادث به‌وسیله "طبقه‌بندی" آسان‌تر می‌شود. این فن بسیار معمول بوده و رایج است.

طبقه‌بندی "رده‌بندی" از یک طرف عبارت از گروه‌بندی داده‌های مشابه، و از طرف دیگر مربوط کردن این داده‌ها به یک گروه کلی‌تر است. طبقه‌بندی معمولاً به دو شکل صورت می‌گیرد:

- طبقه‌بندی طبیعی و طبقه‌بندی مصنوعی

طبقه‌بندی طبیعی همان روشی است که در درس‌هائی مثل زیست و جغرافیا و... استفاده می‌کنیم. مثلاً وقتی موجود زنده‌ای را با توجه به ویژگی‌های مشترک با موجودات دیگر در یک گروه قرار می‌دهیم، این یک نوع طبقه‌بندی طبیعی است. در حالی‌که نظام الفبائی که در تنظیم فرهنگ‌ها، دایرةالمعارف‌ها، فهرست کتاب‌های یک نویسنده و... به‌کار می‌رود، نمونه‌هائی از طبقه‌بندی مصنوعی است.

فن طبقه‌بندی توسط معلم در کلاس فراوان استفاده می‌شود. تجربه کرده‌اید معلمانی که مطالب درسی را سازمان‌یافته و به‌صورت طبقه‌بندی در پای تخته ارائه می‌دهند، بهتر به ذهن شما سپرده می‌شود.

حال اگر این طبقه‌بندی به‌وسیله خودتان صورت گیرد، دارای اثرات بیشتری خواهد بود. به‌وسیله طبقه‌بندی یا سازمان دادن "سد حافظه" شکسته می‌شود و مطالب به‌صورت دسته‌های به یادماندنی آموخته می‌شوند. این دسته‌های کوچک با دسته‌های کوچک دیگر به هم گره خورده، دسته‌های بزرگ‌تری را تشکیل می‌دهند. بنابراین تلاش کنید که موضوع را برحسب بخش‌های طبیعی آن، "اگر داشته باشد" جدا کنید و اگر ندارد از یک طبقه‌بندی مصنوعی مانند: الفبائی کردن، شماره‌گذاری و یا هر روش آسان‌تری، برای جدا کردن موضوع استفاده کنید.

به هنگام طبقه‌بندی مطالب چنان‌چه اجزاء و رئوس مطالب آن‌قدر زیاد باشد که به‌طور افقی در صفحه جا نگیرد، می‌توان خطوط شاخه‌ها را از بالا به پائین رسم کرد. می‌توان فواصل را طوری تنظیم کرد که جا برای ذکر مشخصات و خاصه‌های هر طبقه باشد.

طبقه‌بندی و خلاصه‌ای که توام با شکل و تصویر جزئیات مهم باشد، بهتر در ذهن می‌ماند. در هنگام چنین خلاصه‌هائی به‌علت مراجعه مکرر به متن برای نوشتن کلمات و عبارات اساسی به خاطر تکرار زیاد که در عین حال توام با تفریح نقاشی است و چشم نیز همه چیز را می‌بیند و تجسم آن در مغز آسان می‌گردد، مطالب را خیلی خوب و عمقی فرا گرفته و به خاطر می‌سپاریم.۱. روشی دیگر برای به خاطر سپردن، "قرینه دادن" است. این عمل به‌وسیله همراه کردن یک محرک دیگر با محرک اصلی صورت می‌گیرد و اثر آن هنگامی ظاهر می‌شود که محرک ضمیمه در لحظه ذخیره شدن مطالب اصلی، در حافظه درازمدت به همراه آن بیاید. وجود محرک ضمیمه به‌صورت یک تداعی باعث می‌شود که مطالب اصلی به‌راحتی به خاطر آیند. بدین ترتیب که محرک ضمیمه به‌صورت قرینه‌ای عمل می‌نماید و وقتی آن‌را به یاد گیرنده عرضه کردیم، مطلب اصلی را به خاطر می‌آورد. مثلاً اگر بخواهیم کسی مفهوم "اسکان" را به خاطر بسپارد، می‌توانیم با دادن قرینه "نعلبکی" به او کمک کنیم که استکان را در

www.takbook.com

www.takbook.com

ذهن خود بازیابی کند.

۲. این نکته را باید مدنظر داشت، مطالبی که در آغاز و در پایان زمان مطالعه می‌خوانیم بهتر در حافظه می‌مانند و مطالبی که در میان قرار دارند، احتمال فراموش کردنشان بیشتر است. به همین خاطر قرار گرفتن بخش‌های میانی یک تکلیف، به تمرین زیادتری نیاز دارد. بنابراین مدت زمان مطالعه نباید به‌حدی باشد که مطالب زیادی در بین شروع و انتهای آن قرار گیرند. بهترین زمان مطالعه، ۵۰ دقیقه و ۱۰ دقیقه استراحت است (البته این مدت زمان قطعی نیست و شما می‌توانید با دقت در کارائی خود در مطالعه، زمان مطالعه مفید را برای خود به‌دست آورید). مطالعه برای مدت زمان طولانی و مستمر نه تنها سبب یادگیری بیشتر شما نمی‌شود، بلکه به‌علت خستگی، از کارائی‌تان نیز کم می‌کند. مدت زمان استراحت به مغز شما فرصت می‌دهد تا علاوه بر تجدید قوا، مطالب خوانده شده را نیز دسته‌بندی کرده و آنها را برای استفاده بعدی طبقه‌بندی کنید. دقت کنید در این زمان تنها باید استراحت کنید. مرور کردن مطالب و حتی فکر کردن به آن‌چه که مطالعه کرده‌اید نیز سبب خستگی شما می‌شود.

ذکر این نکته هم ضروری است که زمان فاصله دادن بین تمرین یک موضوع خاص بستگی به ماهیت آن موضوع و علاقه شما دارد. هر چه مطلب بامعنی‌تر و جالب‌تر باشد، تمرین با فاصله کمتر به‌کار می‌آید. لیکن باید گفت مفیدترین راه برای تکالیف حفظی، تمرین با فاصله است.

۳. مطالعات نشان می‌دهد که ایجاد "تداعی‌های ذهنی" در قدرت به خاطر سپاری مطالب بسیار مؤثر است. منظور از ایجاد تداعی آن است که بین موضوعی دیگر ارتباط برقرار کنید تا در ذهن‌تان باقی بماند. تداعی‌های تصویری بسیار مؤثرتر از تداعی‌های گفتاری هستند. سعی کنید این تداعی‌ها را هر چه می‌توانید بیشتر در یادگیری خود به‌کار گیرید. پس از چندی می‌بینید که مطالبی که این‌گونه فرا گرفته می‌شوند بیشتر در حافظه باقی می‌مانند. یکی از روان‌شناسان می‌نویسد: "راز یک حافظه خوب عبارت است از راز تشکیل تداعی‌های متنوع و گوناگون، با هر داده‌ای که مایلیم آن‌را به خاطر بسپاریم. هر تداعی، برای داده، قلابی می‌شود که به آن می‌آویزد و وسیله‌ای است که آن داده را در صورتی‌که در سطح نباشد، به این ناحیه انتقال می‌دهد." لزومی ندارد که تداعی‌ها طبیعی یا منطقی باشند. اگر آنها حالت مضحک و غیرعادی هم باشند، ممکن است حتی مؤثرتر واقع شوند. تداعی باید حتماً از خود شما باشد و استفاده از تداعی‌هائی که دوستانتان و دیگران به‌وجود آورده‌اند در مورد شما مؤثر نیست.

نکته مهم در این نوع برقراری رابطه، این است که اطمینان حاصل کنید بین کلماتی که باید به ذهن سپرده شوند ارتباط کامل و مطمئن برقرار شود. به‌طوری‌که با ذکر یک کلمه، کلمه دیگر بلافاصله به خاطر آید.

۴. از عوامل دیگری که بسیار در یادسپاری مطالب موثر است، "مرور مطالب" است. یکی از برجسته‌ترین خصوصیات مرور صحیح تأثیر افزاینده‌ای است که بر کلیه جنبه‌های یادگیری، تفکر و حافظه دارد. کسی‌که مرور نمی‌کند به‌طور مداوم تلاشی را که برای انجام هرگونه تکاپوی یادگیری به‌کار برده است نقش بر آب می‌کند. و اگر به هر مطلب تازه یاد گرفته شده بی‌اعتنا شود (مرور نکند)، آن مطلب در سطح خودآگاه باقی نمانده و لذا نخواهد توانست آن‌را برای ارتباطات تازه حافظه‌ای به‌کار برد. اما کسی که از روش صحیح مرور مطالب استفاده می‌کند، بیشتر قادر به جذب مطالب نو و جابه‌کار کردن آنها خواهد بود.

"اولین مرور" باید ده دقیقه بعد از یک دوره یک ساعته یادگیری انجام شود. این باعث خواهد شد که حداکثر به مدت یک روز به یادآوری مطالب در سطح بالا کمک کند. "دومین مرور" یک روز بعد از اولین مطالعه و به مدت ۲ تا ۴ دقیقه لازم خواهد بود. "سومین مرور" یک‌هفته بعد از اولین مطالعه و چهارمین و پنجمین مرور به ترتیب یک ماه و ۸ ماه بعد از اولین مطالعه خواهد بود. پس از این مدت مطالب در حافظه درازمدت جایگزین خواهد شد.

۵. برای به خاطر سپردن اسامی و اصطلاحات دشوار و طولانی، کافی است حروف اول این کلمات را انتخاب کرده و واژه‌ای بسازید. به‌خصوص اگر این اسامی و اصطلاحات دارای نظم خاصی باشند.

مثلاً وظایف اصلی مدیریت عبارت است از:

۱. طرح‌ریزی ((Planning

۲. سازماندهی ((Organizing

۳. هدایت ((Directing

۴. به‌کار گماردن ((Staffing

۵. هماهنگی ((Coordinating

۶. بودجه‌بندی (Budgeting) که با چسباندن حرف اول انگلیسی هر مرحله، کلمه PODSCB به‌دست می‌آید که حفظ این کلمه می‌تواند مراحل

www.takbook.com

www.takbook.com

ششگانه فوق را به ذهن آورد.

یا برای یادآوری سه اقیانوس بزرگ جهان، یعنی اقیانوس‌های کبیر، اطلس و هند، با سه حرف اول کلمات فوق، کلمه جدید "کاه" را بسازید تا هم به خاطرسپاری و هم یادآوری آن آسان‌تر شود.

۶. یکی از فنون دیگر برای به حافظه سپردن مطالب، استفاده از "کارت‌های تندخوانی" است. در این حالت برای هر کلمه یا اصطلاح مهم که مایلید به حافظه بسپارید، از یک کارت تجارت جداگانه استفاده کنید.

هر کلمه یا اصطلاح را بر روی یک کارت و تعریف یا توضیح و معانی را در پشت آن بنویسید. کارت‌ها را بارها مطالعه کنید تا بتوانید هر کلمه یا اصطلاح را به درستی تعریف کنید.

حسن این کارت‌ها این است که کوچک و قابل حمل در کیف دستی و یا جیب کت شماست. هر روز می‌توانید تعدادی از این کارت‌ها را در جیبتان بگذارید و با خود به این طرف و آن طرف ببرید و آنها را مرور کنید.

۷. باید دانست تکرار یکنواخت و پی‌درپی، مغز را خسته می‌کند و در نتیجه به شخص حالت خواب‌آلودگی دست می‌دهد. به این جهت باید از طوطی‌وار از بر کردن و تکرار بی‌معنی خودداری کرد.

منبع : مجله موفقیت

http://vista.ir/?view=article&id=222427

vista.ir
Online Classified Service

چگونه تست بزنیم ؟

حتما می دانید یکی از مهمترین عوامل موفقیت شما در کنکور سراسری ،آشنایی با روش صحیح تمرین و تست زدن در منزل می باشد . تا جایی که می توان گفت هر چقدر هم که در دروس تسلط داشته باشید ، اگر قبل از آزمون به میزان کافی و به روش درست تست نزده باشید ، موفقیت شما بسیار بعید خواهد بود . در این سایت در نظر داریم شما را با روش صحیح تست زدن در منزل و تدوین یک برنامه ریزی کامل و مفید برای بدست آوردن بیشترین بازدهی آشنا کنیم . در مورد چگونگی تست زدن دو موضوع عمده مطرح می شود ، یکی تکنیک ها و شرایط تست زدن و دوم مدیریت و برنامه ریزی تست . تکنیک ها و شرایط شامل نکاتی است که باید برای شروع تست زدن و همچنین در حین آن رعایت کنید ، تا بتوانید در این کار مهارت و تسلط کافی و لازم را به دست بیاورید . مدیریت و برنامه ریزی تست هم مبحث جدیدی است که برای اولین بار به طور مکتوب مطرح می شود . داوطلبان موفق کنکور در سالهای قبل ، به کار گیری چنین روشی را از عوامل موفقیت خود می دانند .

● تکنیک ها و شرایط :

۱) هیچ وقت قبل از مطالعه کامل درس ، به تست زدن نپردازید . قبل از شروع به حل تست های یک مبحث درسی ، آن مبحث را به طور کامل و دقیق مطالعه کنید و مطمئن شوید به درستی آن را درک کرده اید . در غیر این صورت ، زدن تست کاری اشتباه و بی فایده است و حتی می تواند شما را دل سرد کند و علاقه وانگیزه شما را از بین ببرد .

۲) با تست های ساده شروع کنید . بلافاصله بعد از مطالعه و یادگیری یک مبحث درسی به سراغ تست های مشکل و پیچیده تر نروید . حل

www.takbook.com

www.takbook.com

تست های ساده می تواند تسلط شما را در آن مبحث درسی بیشتر کند و همچنین علاقه و انگیزه بیشتری نسبت به ادامه کار در شما ایجاد نماید.

۳) تست های نکته دار : تست های نکته دار یا تست های مادر به تست هایی گفته می شود که حل آنها برای داوطلب ، منجر به یادگیری یک نکته می شود و در نتیجه او می تواند گروه زیادی از تست ها را حل کند . در هر فصل تعداد محدودی تست مادر یا نکته دار قابل ارائه می باشد . سعی کنید به درستی آنها را بشناسید و به طور دقیق بر انها مسلط شوید .

۴) فرمولهای ثانوی مفیدند اما گمراه کننده : علاوه بر فرمول های اصلی که در هر درس در کتاب های درسی دارد تعداد زیادی فرمول ثانوی یا میان برد به طور غیر رسمی توسط دبیران یا دانش آموزان ابدا می شوند . این فرمول های در خیلی از موارد مفید و ساده کننده اند اما توجه داشته باشید که به اندازه کافی درستی آنها برای شما اثبات شده باشد . بعضی از این فرمولها فقط دز شرایط خاص جواب صحیح می دهند . پس سعی کنید تا آن جا که می توانید از فرمول های اصلی و یا فرمولهای ثانوی مطمئن استفاده کنید .

۵) به راه حل های تشریحی مسلط شوید . قبل از این که راه حل تستی حل یک مسئله را یاد بگیرید ، مطمئن شوید که به اندازه کافی به راه حل تشریحی آن مسلط شده اید . راه حل های تستی ، در خیلی از موارد منجر به حل سریع تر تست می گردند اما در بعضی موارد در آزمون مجبور می شوید از راه حل تشریعی ، مسئله را حل کنید . مثلا در مواردی که مسئله با شرایط خاص مطرح می شود .

۶) گزینه های غلط را حذف کنید . باید تست های استاندارد و یا آزمون های سالهای گذشته را با اطلاعات کافی پاسخ دهید . در این صورت باید بتوانید در کوتاه ترین زمان ممکن ، دو گزینه غلط را از میان پاسخ ها حذف کنید و در صورتی که نسبت به دو گزینه باقی مانده به یک نسبت تردید دارید ، اولین گزینه ای را که به هر دلیل صحیح تلقی می کنید ، به عنوان پاسخ انتخاب نمایید .

۷) بر نگردید ! تجربه نشان داده است اکثر کسانی که پس از انتخاب پاسخ تست ، بر می گردند و دوباره گزینه های آن را بررسی و دست کاری می کنند یا با اشتباه و خطا مواجه می شوند . در صورتی که هیچ دلیلی برای باز گشت و اصلاح تست وجود ندارد ، به این کار اقدام نکنید .

۸) یک بار بخوانید ، یک بار پاسخ دهید ! سعی کنید از مطالعه مکرر صورت تست و گزینه های آن پرهیز کنید صورت تست را یک بار و به طور دقیق بخوانید و بعد گزینه ها را بررسی کنید . اگر پاسخ آن را نمی دانید ، جلوی شماره تست علامت بگذارید تا پس از اتمام همه تست ها ، در صورت داشتن زمان ، مجددا برای بررسی حل آن تلاش کنید .

۹) گزینه های هم معنی ومترادف ، صحیح نیستند ! فقط یکی ازگزینه ها پاسخ صحصیح تست می باشد ، پس گزینه هایی که از معنی و مفهوم مساوی برخوردارند ، جواب صحیح تست نمی باشند . پس سریعا آنها را حذف کنید و در گزینهای باقی مانده به دنبال پاسخ صحیح بگردید .

منبع : ایران کنکور

http://vista.ir/?view=article&id=278561

vista.ir
Online Classified Service

چگونه تست بزنیم ؟

یکی از بهترین روش‌های آمادگی برای تست زدن در وهله‌ی اول آن است که پس از خواندن هر مبحث تست‌های آن مبحث را در زمان مقرر بزنیم. یعنی وقتی درسی را خواندید و خود را آماده دیدید برای خود تست‌هایی را مشخص و زمانی معین کنید و در آن زمان معین تست‌ها را بزنید. مثلا اگر برای درس ریاضی ۳۰ تست مشخص کرده‌اید، ۴۵ دقیقه وقت گذاشته و

www.takbook.com

www.takbook.com

آن‌ها را بزنید ممکن است در ابتدا از این ۳۰ تست فقط چندتا را بزنید. ولی اصلا اهمیت ندارد زیرا در کنکور به جز معلومات و آگاهی که شرط لازم این آزمون است سرعت عمل شرطی کافی می‌باشد چون شما هر چقدر خوب بخوانید و خوب تسلط داشته باشید با این‌حال اگر سرعت عمل نداشته باشید موفق نخواهید بود. پس، از همان روز اول تست زدن را با زمان یاد بگیرید.

در وهله‌ی دوم کنکورهای آزمایشی تاثیر بسیار بالایی در تسلط شما به تست‌زنی خواهد داشت زیرا یاد خواهید گرفت که چگونه از زمان و معلوماتتان استفاده کنید البته بهترین کنکورهای آزمایشی کنکورهایی هستند که به صورت ماهیانه برگزار می‌شوند و بودجه‌بندی متناسب درسی را شامل می‌شوند.

پس توجه داشته باشید که یکی از مهم‌ترین کارکردهای کنکور آزمایشی نیز تمرین آزمون دادن است. دقیقا مثل طرح اولیه یک نقاش که نیاز به تصحیح، دقیق شدن و برطرف کردن اشتباهات در آن وجود دارد پس توقع نداشته باشید که از لحظه‌ی اول یک نقاشی بی‌عیب و نقص داشته باشید و فراموش نکنید که تک‌تک بندهای هنر آزمون دادن، نیاز به تمرین و دقت و باز هم تمرین دارد.

آزمون دادن را می‌توان در دو دسته تکنیک‌های نحوه‌ی صحیح آزمون دادن و روش‌های کاربردی مدیریت آزمون تقسیم‌بندی کرد. روش‌های صحیح آزمون دادن روش‌هایی هستند که مانع از مواجهه با کمبود وقت در جلسه‌ی آزمون می‌شوند و سبب می‌گردند تا از هر درسی به اندازه‌ی تسلط و تواناییمان نتیجه بگیریم. این روش‌ها عبارتند از:

۱) زمان‌بندی قبل از آزمون

همان‌طور که می‌دانید در ابتدای دفترچه سوالات آزمون‌ها برای سوالات هر درس یک زمان پیشنهاد شده است. اگرچه این زمان‌ها مطابق با استانداردها و ویژگی غالب دروس بهترین زمان‌های ممکن برای پاسخ‌گویی به سوالات هستند، اما شما می‌توانید با توجه به شناختی که از روحیات و توانایی‌های خودداریدزمان‌بندی مناسبی برای جلسه آزمون در نظر بگیرید. مثلا ممکن است زمان‌بندی شخصی در دروس عمومی به این ترتیب باشد که ادبیات (۱۵ دقیقه)، عربی (۲۵ دقیقه)، زبان (۲۰ دقیقه) و معارف (۱۰ دقیقه). به همین ترتیب برای دروس اختصاصی نیز زمان‌بندی مناسبی در نظر بگیرید و حتی‌الامکان در اجرای آن تلاش کنید این اصلا به این معنی نیست که شما در تمام مدت چشم به ساعت دوخته و تمرکز خود را از دست دهید. بلکه برای مطابقت با زمان از پیش تعیین شده پس از پاسخ دادن به نیمی از سوالات، به ساعت خود نگاهی بیندازید. اگر مطابق با زمان و یا جلوتر از زمان باشید که هیچ، ولی در صورت عقب بودن از برنامه اندکی به سرعت خود بیافزایید. اما به یاد داشته باشید که افزایش سرعت به معنای افزایش دلهره و عصبی شدن نیست و در صورت عدم اتمام سوالات یک درس در زمان مقرر، فورا به سراغ درس بعدی بروید و به هیچ‌وجه اجازه ندهید این مساله به پاسخ‌گویی به سوالات سایر دروس لطمه بزند.

۲) روش یک ضرب دو ضرب (وزنه‌برداری)

برای جلوگیری از اتلاف وقت و استفاده‌ی بهینه از زمان، تست‌های آزمون را به سه دسته تقسیم کرده و سه نوع برخورد با آن‌ها خواهیم داشت:

الف) سوالاتی که جواب آن‌ها را بلد هستیم یا فکر می‌کنیم در کمتر از یک دقیقه آن‌ها را به جواب می‌رسانیم، که به این سوالات باید همان لحظه جواب داد.

ب) سوالاتی که بعد از حل به جواب نمی‌رسد یا این‌که از قیافه‌شان پیداست که وقت‌گیرند. این سوالات را با یک ضربدر مشخص می‌کنیم، یعنی «باشد برای بعد» پس می‌رویم سراغ سوالات بعدی.

ج) سوالاتی که مطمئن هستیم «بلد نیستیم» با دو ضربدر مشخص می‌کنیم، یعنی به این سوالات دست نخواهیم زد.

پس از این‌که تمام تست‌ها را یک‌بار تا انتها بررسی کردیم و گروه یک را پاسخ دادیم بار دوم در صورت داشتن وقت کافی به تست‌های گروه دوم می‌پردازیم، به این ترتیب شما می‌توانید به بیشترین تست‌ها در کمترین زمان ممکن پاسخ بگویید. فراموش نکنید که امتیاز تست آسان متوسط و سخت یک درس در کنکور یکسان است و اگر از چنین روشی استفاده کنید می‌توانید زمانی را که صرف حل کردن تست سخت می‌کنید، به پاسخ‌گویی به ۵ تست متوسط یا شاید ۱۰ تست آسان اختصاص دهید.

تذکر مهم: اشتباهات غیرعلمی در کنکور شایع‌تر از اشتباهات علمی داوطلبان است. اشتباهاتی نظیر:

الف) «نیست» را «است» دیدن و بالعکس

ب) عجله کردن در خواندن صورت‌مساله

ج) انتخاب گزینه‌ی هم‌شماره با پاسخ سوال. مثلا در سوالات فیزیک بعد از کلی محاسبه به جواب ۲ می‌رسید که این جواب در گزینه‌ی ۴ وجود

www.takbook.com

www.takbook.com

دارد و شما به اشتباه گزینه‌ی ۲ را به عنوان پاسخ صحیح انتخاب می‌کنید.

د) عدم تطبیق شماره سوال حین انتقال پاسخ به پاسخ‌برگ و...

سعی کنید از همین امروز در مورد رفع چنین مشکلاتی اقدام کنید. چرا که افزایش دقت ممکن نیست مگر با تمرین کردن. نمونه‌ی همین اشتباهات نه تنها در کنکور آزمایشی بلکه حین تست زدن در منزل نیز رخ می‌دهد. حتی اگر افزایش دقت باعث پایین آمدن سرعت پاسخ‌گویی شما شود سعی کنید از امروز تمرین دقت را در اولویت قرار دهید، چرا که افزایش سرعتی که منجر به بی‌دقتی و گرفتن نمره‌ی منفی شود، ریالی نمی‌ارزد.

دسته‌ی دوم از توانایی‌ها که بایستی به تقویت و تمرین آن‌ها بپردازیم روش‌های مدیریت آزمون است. قبل از توضیح این مبحث کمی با خود بیاندیشید آیا نمونه‌ای از این موقعیت‌ها را در جلسه‌ی آزمون تجربه کرده‌اید:

۱) برخوردن به چند سوال سخت پی‌درپی، خصوصا در درسی که در آن احساس تسلط و توانایی بیشتری دارید.

۲) به یاد آوردن انتظارات و خواسته‌های دیگران

۳) بی‌اعتمادی نسبت به خود، توانایی‌ها و قابلیت خود

۴) نگاه کردن به خانه‌های سفید پاسخ‌برگ و آمارگیری از سوالاتی که قادر به پاسخ‌گویی نبوده‌اید.

در این حالات تمام قوایتان تحلیل می‌رود، پس بیشتر از یک راهکار به شما توصیه نمی‌کنم: چند لحظه آرامش و تمرکز، اندیشیدن به بهترین راه تسلط به خود و ادامه‌ی کار.

اجازه ندهید افکار مخرب تمرکز شما را به هم زده و در شما اضطراب ایجاد کند. خود را از قبل برای پاسخ ندادن به بعضی از سوالات آماده کنید. اگر به چند تست پشت سر هم برمی‌خورید که نمی‌توانید به آن‌ها پاسخی بگویید، مطمئن باشید این مساله کاملا اتفاقی است و هرگز به معنای عدم تسلط و توانایی شما در پاسخ دادن به سایر سوالات نیست. هر آزمون مجموعه‌ای از سوالات آسان تا سخت است و کسی موفق‌تر است که به سوالات آسان و متوسط پاسخ گوید. از طرفی به اندازه‌ی زمان و انرژی‌ای که صرف مطالعه‌ی یک درس کرده‌اید از خود توقع داشته باشید و تصور نکنید که بایستی تمام مطالب یک درس یا یک بخش را به یاد داشته باشید.

اساس تست زدن شما از زمان مطالعه‌تان در منزل پایه‌ریزی می‌شود. به دانسته‌هایتان اعتماد کنید. آزمون فقط آخرین مرحله‌ی آموختن است، یعنی پیاده کردن آنچه قبلا آموخته‌اید. پس در هنگام پاسخ‌گویی به سوالات تنها هدفتان تمرکز و سعی در استفاده از تمام آموخته‌هایتان باشد و اجازه ندهید افکار مخرب و منفی با انرژی‌ای که از شما می‌گیرند مانع از نتیجه‌گیری مطلوبتان شوند، تا به نتیجه‌ای که شایسته‌ی میزان مطالعات و سواد شماست دست یابید.

منبع : مجتمع فرهنگی آموزشی علامه طباطبایی

http://vista.ir/?view=article&id=346775

vista.ir
Online Classified Service

چگونه خود را برای کنکور آماده سازیم؟

● دلایل عدم اجراء برنامه‌ریزی:

یکی از عوامل استرس‌زا برای هر دانش‌آموز کنکوری، عدم اجراء برنامه‌های اوست. دانش‌آموز پیش از دیگران از اجراء نکردن برنامه‌های خود دچار نگرانی و پشیمانی می‌گردد. هر چند که تکرار این موضوع به‌تدریج به یک عادت تبدیل می‌شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

پس لازم است بدانیم چه دلایل مهمی مانع اجراء برنامه‌های ما می‌شود. بدیهی است عدم توجه به نکات گفته شده در بحث قبلی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در این مورد هستند، به‌طور مثال دانش‌آموزی که توان مطالعاتی او در روز یک ساعت است به یک‌باره تصمیم می‌گیرد، روزانه شش ساعت مطالعه کند.

برای افزایش ساعات مطالعه باید به یک مدل افزایش تدریجی متناسب با توان شخصی روی آوریم. "هفته اول (۱ ساعت)، هفته دوم (۱ ساعت و نیم)، هفته سوم (۲ ساعت و نیم)، هفته چهارم (۳ ساعت و نیم)، هفته پنجم (۴ ساعت و نیم)، هفته ششم (۵ ساعت و نیم تا ۶ ساعت).

▪ دلیل دیگر، عدم توجه به واقعیات روزمره و یا ضعف در آینده‌نگری است:

به این معنی که پیش‌بینی نکردن اتفاقاتی که در طول روز یا هفته می‌تواند مانع اجراء برنامه باشند قطعاً دانش‌آموز را دچار مشکل می‌سازد.

مثلاً دانش‌آموزی که می‌داند هفته آینده در روز پنج‌شنبه به عروسی یکی از بستگان نزدیک خود دعوت شده است، باید برای آن روز میزان ساعت مطالعاتی کمتری را لحاظ کند در غیر این‌صورت او قادر نخواهد بود به آن برنامه عمل نماید.

تعارف با دوستان و نزدیکان نیز یکی دیگر از این دلایل است. بسیاری از دانش‌آموزان ما هنگام اجراء برنامه‌های خود با اطرافیان دچار تعارف می‌شوند. یعنی در حالی‌که می‌دانند امروز نمی‌توانند با دوستان خود به گردش یا تفریح بپردازند، اما با اولین پیشنهاد از طرف آن‌ها ترجیح می‌دهند برای حفظ دوستی (یا به اصطلاح معرفت!) از اجراء برنامه پرهیز کنند و به خواسته دوستان خود توجه نمایند.

پس بهتر است که به‌طور غیر مستقیم برنامه‌های تنظیمی خود را به اطلاع دوستان و اطرافیان نزدیک خود برسانیم (مثلاً با نصب این برنامه‌ها در روی دیوار اتاق و یا کمک گرفتن از خود آن‌ها برای برنامه‌ریزی).

ناهماهنگی در اجزاء برنامه نیز می‌تواند مانع اجراء صحیح برنامه باشد، چرا که بارها با دانش‌آموزانی روبه‌رو شده‌ایم که به‌دلیل پراکندگی و از هم گسیختگی در اجزاء برنامه‌های خود نمی‌توانند به‌درستی آن را اجراء کنند.

مثلاً یا آن‌قدر تعداد زیادی درس را در یک روز برای مطالعه در نظر گرفته‌اند و یا دروسی را برای مطالعه انتخاب کرده‌اند که با هیچ‌یک از برنامه‌های کلاسی فردا و یا امروز خود هماهنگی ندارند. بنابراین این برنامه حتی در صورت اجراء، بازدهی مطلوبی برای آن‌ها نخواهد داشت.

الف) برنامه‌ریزی گروهی:

گاهی اوقات با مشاورانی روبه‌رو می‌شویم که به‌دلایل معقول و یا نامعقول برای تمام دانش‌آموزان یک کلاس (با توان‌ها و ویژگی‌های گوناگون) یک برنامه درسی واحد را ارائه می‌دهند.

یک دانش‌آموز باید بداند این‌گونه برنامه‌ها، کلیات را شامل می‌شود و لازم است خود او با فکر و اندیشه نسبت به تعدیل و یا تغییرات لازم در برنامه (براساس شرایط و مشخصات فردی خود) اقدام نماید یا قابلیت اجرائی آن تضمین گردد.

ب) عواطف و احساسات:

بارها شاهد بوده‌ایم که به‌دلیل وابستگی‌های عاطفی دوران جوانی برنامه‌های مطالعاتی اجراء نمی‌شوند. مثلاً به‌راحتی برنامه یک دانش‌آموز به سبب یک اتفاق ناگوار عاطفی نظیر دعوا دچار اختلال می‌گردد و به اصطلاح معروف برای دانش‌آموز هیچ حس و حالی برای درس خواندن باقی نمی‌ماند.

● آزمون

برای ایجاد یادگیری، آزمون یکی از عوامل تأثیرگذار است بنابراین در این زمینه به نکات زیر توجه کنید:

الف) هدف خود را در آزمون‌های موضوعی، پیدا کردن نقاط ضعف و نواقص علمی خود قرار دهید، به‌عبارت دیگر با گرفتن کارنامه، در پی درصدها و رتبه‌ها نباشید، بلکه مشخص نمائید که در چه سئوالاتی دچار اشتباه شده‌اید و یا در چه سئوالاتی ضعف علمی داشته‌اید. سپس نسبت به رفع این مشکلات اقدام کنید (هر چند که دانش‌آموزی قوی و عالی قبل از گرفتن کارنامه نیز به این‌کار اقدام می‌کنند).

اما در آزمون‌های جامع که معمولاً در اواخر دوره آمادگی کنکور برگزار می‌شود، به‌دنبال کسب درصد و رتبه‌های مناسب باشید تا بتوانید تا حد مناسبی رتبه واقعی خود را در آینده پیش‌بینی نمائید و از خطاهای تاکتیکی جلوگیری کنید.

این در حالی است که اکثر دانش‌آموزان در هدف‌گذاری برعکس عمل می‌کنند به این معنی که با کسب درصدهای پائین در آزمون‌های موضوعی به‌تدریج ناامید می‌شوند و در انتها نیز معمولاً در آزمون‌های جامع شرکت نمی‌کنند.

در حالی‌که کسب درصدهای پائین در آزمون‌های ابتدائی باید منجر به تلاش دانش‌آموزان برای رفع نواقص شود که نهایت این تلاش‌ها در طول دوره،

www.takbook.com

www.takbook.com

منجر به افزایش توان علمی او خواهد شد، به‌عبارت دیگر آزمون، خود یک جلسه آموزشی محسوب می‌گردد.

ب) از شرکت در آزمون‌های متعدد و گوناگون پرهیز کنید چرا که اگر تعداد آزمون‌ها زیاد باشد، منجر به کاهش انگیزه می‌گردد و ارزش شرکت در آزمون برای دانش‌آموز کم‌رنگ خواهد شد تعداد مناسب و متعادل آزمون‌ها در طول دوره آمادگی کنکور بین ۱۲ـ۱۰ آزمون است که از این تعداد ۳ـ۲ آزمون باید به‌صورت جامع برگزار شود.

ج) اگر حداقل ۸۰ـ۷۰ درصد موضوعات آزمونی را مطالعه نکرده‌اید در آن آزمون شرکت نکنید زیرا کسب هر نتیجه‌ای (چه خوب و چه بد) کاذب است. به‌عبارت دیگر این نتیجه نمی‌تواند آینده را برای شما پیش‌بینی کند.

د) دفترچه سئوالات و پاسخ‌های تشریحی هر آزمون را حفظ کنید تا در هنگام مرور مطالب، مجدداً به آن‌ها رجوع نمائید و نسبت به پاسخ‌گوئی سئوالاتی که قبلاً در آن‌ها دچار مشکل بوده‌اید، اقدام کنید.

و) برای شرکت در آزمون و در حین برگزاری آزمون، از تغذیه مناسبی بهره‌مند شوید (حداقل در آن روز صبحانه مناسبی میل کنید).

ه) از مسئولان برگزارکننده آزمون بخواهید تشویق‌های مناسبی را برای نفرات برتر هر آزمون در نظر بگیرند.

ی) از شرکت در آزمون‌هائی که طراحان سئوالات آن، به تألیف تست‌های سخت و دشواری می‌پردازند، پرهیز کنید.

منبع : مجله موفقیت

http://vista.ir/?view=article&id=256650

vista.ir
Online Classified Service

چگونه رتبه برتر کنکور شویم ؟

نگرش و نظر دانش آموزان درباره مدرسه بر چگونگی مطالعه و درس خواندن و حتی رفتار او تاثیر دارد بعضی از دانش آموزان به درس و کلاس نگرش منفی دارند و به اصطلاح به درس و کلاس و معلم مدرسه خوشبین نیستند طبیعی است که این گروه از دانش آموزان توجه زیادی به یادگیری و مطالعه نشان نمیدهند و در نتیجه موفقیت های چندانی نیز کسب نمی کنند بدین ترتیب نگرش مثبت داشتن یا خوشبینی نسبت به مدرسه میتواند باعث موفقیت در مدرسه و کنکور و یا امتحانات ورودی هر موسسه ای گردد.

گاه ممکن است دچار وسوسه شوید که کلاس درس وقتتان را تلف میکند و حضور در مدرسه سبب کمبود وقت برای مطالعه آن دسته از کتابهای درسی میگردد که برای شما در کنکور مهم است ولی اشتباه همین جا است که با این تصور از کلاس غیبت میکنید و یا با تاخیر به کلاس میروید و از نکات مهمی که ممکن است در جمع کلاس به ذهن خود و دوستانتان برسد غافل میشوید مطمئن باشید اکثر طراحان خود معلم بوده و هستند و سوالات را بر اساس سوالاتی که ممکن است به ذهن شما خطور کند طراحی میکنند . اگر چه گاهی در این کلاس ها درباره درسها اطلاعات کم و یا تکراری به دست می آورید ولی همین شما را بس است که یک نکته که ممکن است جزو سوالات کنکور باشد در آنجا پیدا کنید . وقتی بطور منظم به کلاس ها میروید خبرها و اطلاعات ضروری و مفید مربوط به درس و تکلیف و امتحان را دریافت می کنید . یادداشت برداری هم یکی از نکات اساسی است که به شما کمک می کند تمرکز کنید و هر آنچه در کلاس می گذرد از ذهنتان دور نگردد.

- سوال کنیم

www.takbook.com

www.takbook.com

نکته دیگر که حائز اهمیت است این است که چگونه سوال کنیم . گاه نسبت به موضوع مورد بحث در کلاس آگاهی و تسلط دارید ولی برای روشن تر شدن مساله لازم است یک سوال مطرح کنید. سوال کردن جزو مهم زندگی دانش آموزی و دانشجویی است و باعث افزایش تمرکز فکر ، افزایش سرعت یادگیری و جلوگیری از به خواب رفتن و خیال پردازی در کلاس درس میشود.

● چگونه گوش کنیم؟

نکته سومی که می بایست خوب به آن توجه کنید این است که خوب گوش کردن را یاد بگیرید . از آنجا که انسان در سراسر زندگی بیشتر از راه شنیدن یاد میگیرد تا از راه مطالعه ، ممکن است شما فکر کنید گوش کردن کاری آسان است اما باید به شما یادآوری کنم که خوب گوش کردن و یادداشت برداشتن دو مهارت وابسته به یکدیگرند . اگر شما گوش کردن را به خوبی یاد نگیرید نمی توانید به خوبی یادداشت بردارید . یادگیری از طریق خوب گوش کردن به دلایل ذیل اهمیت دارد:

۱) به جهت تقویت حافظه شنیداری یعنی آنچه را که شما از راه شنیدن در حافظه خود ثبت می کنید .

۲) در بیشتر موارد شما جز با استفاده از روش خوب گوش کردن راهی برای ضبط و ثبت گفته ها ندارید آن چیزهایی که خوب گوش کردن را در حافظه شما تقویت میکند این است:

۱) قبل از رفتن به کلاس مطالب را بخوانید این عمل در بهتر درک کردن مطالب به شما کمک میکند.

۲) به موقع در کلاس درس حاضر شوید چون بیشتر مطالب مهم و خلاصه موضوع درسی ، در اول کلاس ارائه میشود.

۳) سعی کنید مشکلات و مسائل شخصی خود را در طول کلاس از ذهن دور کنید.

۴) اگر میتوانید در ردیف اول کلاس بنشینید، در این صورت گوش کردن آسانتر میشود.

۵) اگر از عینک استفاده میکنید حتما در کلاس آن را به چشم بزنید.

۶) آغاز و پایان صحبت های معلم را با دقت بیشتری گوش کنید.

۷) به عبارتهایی که معلم روی آن تاکید دارد بیشتر توجه کنید . یک مطلب عبارت است از مقدمه ، متن یا مطلب اصلی و نتیجه گیری . بدین ترتیب در این سه مرحله نکات گنجانده میشوند ، پس به دقت و خوب گوش کنید و یادداشت بردارید.

۸) هر سوالی که در ذهنتان تداعی میشود یادداشت کنید و بعد از کلاس بپرسید.

۹) در پایان اگر نتوانستید تحت هیچ شرایطی به کلاس بروید از یادداشتهای دوستان استفاده کنید.

● انگیزه

انگیزه یکی از عوامل مهم یادگیری است و دشوارترین بخش هر کاری شروع آن است . فرد باید بر خود مسلط شود و به هر شکل ممکن کار را شروع کند برای انجام بسیاری از کارها یک دوره آمادگی لازم است که طی آن فرد به کاری که باید انجام دهد آشنایی پیدا میکند و بتدریج به بالاترین سطح بازدهی میرسد . قطع کردن بی موقع کار یا مطالعه بازدهی را کاهش میدهد ، چون دوباره باید خود را گرم کند . این نکته بسیار مهم است که وقتی شاداب و سرحال هستید مطالعه را شروع کنید و با شدت به مطالعه ادامه دهید بهتر است مطالعه در مدت مناسبی مثلا یکی – دو ساعت پیگیری شده و با شدت ادامه یابد و بعد از تنفس و استراحت دوباره از سر گرفته شود .

مطالعه طولانی و شبانه روزی باعث کسالت و خستگی میشود . خستگی کم را میتوان با تغییر کتاب درسی مورد مطالعه جبران و برطرف کنید اما خستگی زیاد با تغییر موضوع مطالعه برطرف نمیشود به خاطر داشته باشید که خواب کافی و استراحت و تفریح برای حفظ هوشیاری کامل و سر حال بودن ضروری است . هر قدر میزان تمرکز و دقت در زمان مطالعه بیشتر باشد میزان یادگیری افزایش می یابد ، به علاوه پیگیری در مطالعه باعث میشود که علاقه و اشتیاق زیادتر شود و همین علاقه زیاد به نوبه خود انگیزه و شوق یادگیری را افزایش میدهد.

منبع : نشریه بازدم

http://vista.ir/?view=article&id=285942

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

چگونه می توان در عین داشتن یک ناتوانی روانپزشکی در دانشگاه موفق بود؟

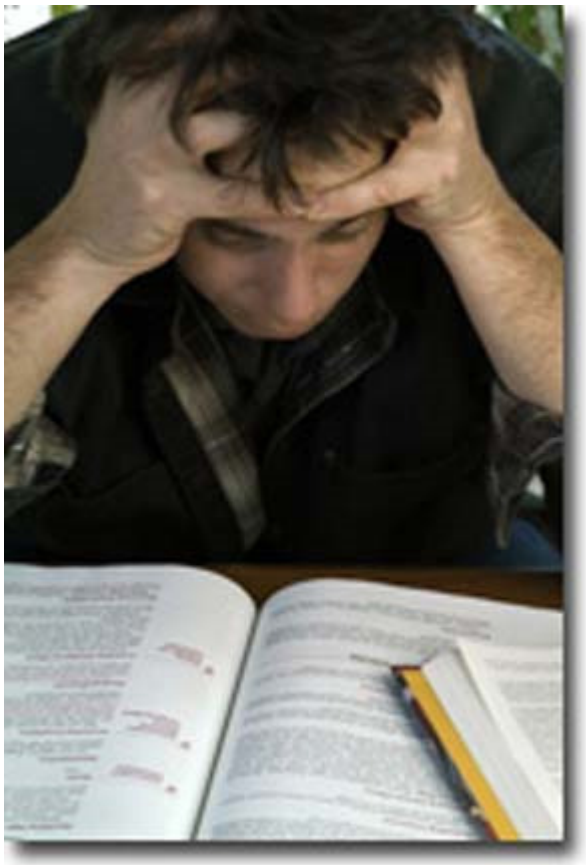

● واقعیت :

بسیاری از کسانی که ناتوای روانپزشکی دارند با موفقیت دانشگاه را به اتمام می رسانند ! ((در آغاز خیلبی ها می کوشیدند مرا از رفتن به دانشگاه دلسرد کنند . آنها فکر می کردند که من قادر به مقابله با فشار روانی نیستم در مواردی (بویژه در ایام امتحان) خودم نیز فکر می کردم قادر به مقابله نیستم! اما من ادامه دادم وسپس به دوره فوق لیسانس رفتم ....))

● با احترام دانشجوی فوق لیسانس

زندگی دانشگاهی برای هر کسی می تواند مشکل و تجربه ای چالش برانگیز باشد، اما برای کسانی که دچار ناتوانی روانپزشکی هستند در مواردی غیر قابل تحمل به نظر می رسد .بهر حال ، در صورت برنامه ریزی دقیق ، این ناتوانی مانعی اجتناب ناپذیر در مقابل موفقیت تحصیلی نیست.

● آیا مشکلات خود را بازگو می کنید؟

تصمیم گیری برای گفتن وضعیت خود به دیگران مسئله ای دشوار برای دانشجویان دارای ناتوانی روان پزشکی است. خود افشایی مزایایی دارد، اما بسیاری از مردم می ترسند که در صورت خود افشایی آسیب پذیر شده ، انگشت نما گشته ویا به دلیل عقاید و فرضیه های اشتباه مردم ، از طرف آنها مورد بد فهمی قرار خواهند گرفت .

بیان کردن مسایل درونی یك تصمیم گیری شخصی است و شما باید وضعیت خود و پیشامدها را مورد ملاحظه قرار دهید بعضی از مسایل که باید مورد بررسی قرار دهید اینها هستند:

- چگونه می توانم از خود افشایی استفاده ببرم؟
- به چه کسی در مورد خودم بگویم و چرا؟
- به چه کس دیگری می توانم بگویم وچرا؟
- آیا حمایت بهتری بدست خواهم آورد؟
- آیا هم کلاسیها می توانند حمایت عاطفی و عملی (از قبیل گروههای مطالعه ، مشارکت در یادداشتها ی کلاسی) برایم فراهم کنند؟
- آیا در دانشگاه سرویسهای حمایتی وجود دارند تا بتوانیم از آنها استفاده کنم ؟
- آیا کادر دانشگاه می توانند نیازهای ویژه مرا در نظر بگیرند؟
- آیا خود افشایی تاثیرات سوئی برای من خواهد داشت؟
- آیا لکهٔ ننگی برای من خواهد شد؟
- آیا دیگران برای همیشه مرا یك بیمار روانی خواهند شناخت؟

● خودت و بیماری ات را بشناس

تا آنجا که ممکن است در مورد وضعیت خود و هر چیزی که آن را بدتر می کند، اطلاعات کسب کنید. درمانها و داروها و تاثیرات آنها بر روی خودتان را بشناسید ونیز تاثیرات آنها بر زندگی دانشگاهی تان را بازشناسی کنید. همچنین ممکن است روشهایی برای کنترل وضعیت تان ویا حتی

www.takbook.com

www.takbook.com

پیشگیری از یك دوره بیماری وجود داشته باشد. با یك فرد متخصص مورد اطمینان در مورد اینکه چه اقدامی برای شما کارساز است، هم فکری کنید.

● نقاط قوت خود را بشناسید

نقاط قوت خود را شناخته و چگونگی استفاده از آنها را در زندگی دانشگاهی یاد بگیرید. به عنوان مثال ، ممکن است شما شبها بهتر از صبحها کار کنید. بنابراین بهتر است که اوقات مطالعه تان را در عصر ها قرار دهید. یا در محیطهای طبیعی تمرکز بهتری داشته باشید، بنابراین در پارکها درس بخوانید .این امر بهشما کمك می کند تا فهرستی از نقاط قوت خود را تهیه کرده وسپس چگونگی استفاده از آنها را در تکالیف تحصیلی تان تعیین نمائید . ((داروهایم صبحها مرا خواب آلوده می کنند من می توانم درسهای قبل از ظهرم را در این ترم تغییر دهم)).این امر فضیه رابه نفع شما می کند.

● حوزه هایی را که در آنها نیازمند کمك هستید، مشخص کنید

این امر ممکن است بطور ساده نیاز به استفاده از معلم خصوصی یا نیاز به کمك جهت برنامه ریزی درسی باشد. کمك خواستن ممکن است یك ضعق تلقی شود. شناخت اینکه کجا و کی نیاز به کمك دارید خودش یك نقطه قوت است. خدمات ومتخصصانی در دانشگاه (مثلا در دفتر مشاوره) وجود دارند که می توانند به شما کمك کنند . همچنین اعضای گروه آموزشی و همکلاسیها نیز مایل هستند به شما کمك کنند، اگر شما بخواهید.

● از پیش برنامه داشته باشید

از آنجا که اغلب ناتوانی های روانپزشکی ماهیت داوره ای دارند، سازمان دار بودن فعالیت هایتان و به تعویق نینداختن هیچ چیز امری اساسی است . انجام فشردهٔ کارها (مثلا مطالعه) ممکن است تاکتیك مؤثری باشد. اما امکان دارد به شدت فشارزا باشد. اگر فشار روانی موجب بدتر شدن وضعیت شما گردد عاقلانه خواهد بود که از تداوم مطالعه و نوشتن تکالیف خود داری نمائید.

برای اینکه در مواقع خطا چه کاری انجام خواهید داد برنامه داشته باشید. در اغلب موارد ترك تحصیل به هنگام وقوع بحران امری غریزی و طبیعی برای دانشجویان است ، اما راه حلها ی دیگری نیز وجود دارند. یك نقشه احتمالی ازقبیل نظام بیمه می تواند به عنوان یك دفاع شخصی در مقابل فشار روانی اضافی به هنگام بیماری عمل کند .دوباره منابع حمایتی در دسترس در دانشگاهتان را پیدا و از آنها استقاده کنید!

منبع : دفتر مرکزی مشاوره وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری

http://vista.ir/?view=article&id=231174

vista.ir
Online Classified Service

چگونه یک دانشجوی موفق باشیم ؟

نکاتی کلی برای اینکه بهتر درس بخوانیم، بهتر یاد بگیریم، بهتر معلومات‌مان را ارائه کنیم، و بهتر نمره بگیریم!

● کلیات

برای بسیاری از دانشجویان، دانشجو بودن اولین تجربه زندگی مستقل و دور از خانه است. این به تنهایی شاید بیشتر از تحصیلات شما ارزش داشته باشد. زیرا پرورش واقعی شما از همین‌جا شروع می‌شود.

زندگی دانشجویی می‌تواند موجد فشارهای روحی باشد. قبول کنید که این

www.takbook.com

www.takbook.com

فشارهای روحی در زندگی حالتی طبیعی است. در این طور مواقع با دوستان خود صحبت کنید و از آنها دوری نجویید. مطمئن باشید در کمک به روی هر کسی که تحت فشار روحی است، باز می‌باشد.

چهار شرط یادگیری موفقیت‌آمیز و لذت‌بخش، که لازم است در خود آن‌ها را ایجاد و نسبت به آن‌ها آگاهی داشته باشید، عبارتند از:

- تمایل به یادگیری: انگیزه و هدف
- یادگیری با انجام فعالیت: تمرین، اشتباه کردن، تصحیح خطا
- بازخورد از طرف دیگران
- درک کردن: اندیشیدن و درک آنچه آموخته شده است.
- مهارت‌های مدیریت زمان را یاد بگیرید و آن‌ها را به کار بندید.

برای مطالعه و انجام تکالیف، مهلتی را برای خود تعیین کنید. همچنین فرصت‌هایی برای اتفاقات پیش‌بینی نشده در نظر بگیرید.

درباره تجربه‌های ناموفق یادگیری خود فکر کنید و درباره آنچه باعث شده است تجربه ناموفق یادگیری پیش بیاید چند سطر بنویسید.

● کتاب و مطالعه

مهمترین صفحات هر کتاب، "فهرست" و "راهنمای موضوعی" است. استفاده موثر از این دو قسمت را فرابگیرید.

مطالعه فعال همواره با قلم همراه است. از نوشتن داخل کتاب نترسید. کتاب‌تان را خودتان شخصی کنید و آن را برای خودتان بنویسید. با کمک مداد یا ماژیک‌های رنگی یا هر وسیله دیگر، تصویری منحصر به فرد از صفحات کتاب ایجاد و در ذهن‌خود نگه دارید. فقط دقت کنید این کار را با کتاب‌های کتابخانه و امانتی انجام ندهید!

برای هر مطلبی که مطالعه می‌کنید یا یاد می‌گیرید، یکی از این جملات را در نظر بگیرید:

- کاملا درک کرده‌ام.
- کم و بیش درک کرده‌ام.
- هنوز درک نکرده‌ام.

استفاده از کتابخانه و منابع آن را به خوبی یاد بگیرید. مهارت "اطلاعات یابی" در کتابخانه را با تمرین در خود پرورش دهید.

در کتابخانه از چشمان خود به خوبی استفاده کنید. وقتی از یک کتاب چند جلد کتاب در کتابخانه یا فهرست موضوعی کتاب‌ها موجود است، به این معنی است که آن کتاب از کتابی که تنها یک جلد از آن در کتابخانه دیده می‌شود، با اهمیت‌تر است. همچنین کتاب‌هایی که بارها تجدید چاپ شده‌اند نیز احتمالا مفیدتر بوده‌اند. نهایتا اینکه کتاب‌هایی که از بس خوانده شده‌اند، کهنه و فرسوده شده‌اند نیز باید کتاب‌های خوبی باشند و احتمالا از کتاب‌هایی که تا حالا کسی آن‌ها را به امانت نگرفته مفیدتر هستند.

● قبل از هر جلسه

- قبل از برگزاری هر جلسه درس، از مطالبی که قرار است یاد بگیرید آگاه باشید و حتما در مورد آن پیش‌مطالعه کنید.
- سوالات و تمرینات آخر فصلی که قرار است مطالعه شود را بررسی کنید و تا حد ممکن سعی کنید ببینید آیا می‌توانید آن‌ها را حل کنید.
- قبل از شروع درس به این سوال پاسخ دهید: «تا کنون درباره این موضوع چه یاد گرفته‌ام؟»
- سعی کنید با پیش مطالعه، سوالاتی برای خود طرح کنید و در طول کلاس در یافتن پاسخ‌هایی برای آن‌ها باشید.

● در طول هر جلسه

بدانید و سعی کنید کشف کنید که مدرس پس از آموزش هر مطلبی چه انتظاری از شما دارد. هدف‌های یادگیری هر مطلبی را مشخص کنید و بدانید چرا باید چیزهای خاصی را بیاموزید.

اگر یادداشت برداری می‌کنید، رونویسی نکنید. ایده‌ها و مفاهیم را در ذهن‌تان پردازش کنید و با زبان و کلمات خودتان یادداشت کنید.

در مصرف کاغذ صرفه‌جویی نکنید!! صفحات را به طور کامل پر نکنید. فضای خالی کافی در صفحات باقی بگذارید تا بعدا بتوانید در آن قسمت‌ها یادداشت‌های بیشتری اضافه کنید.

www.takbook.com

www.takbook.com

در هنگام یادداشت برداری با استفاده از اندازه‌های متفاوت خط، رنگ، یا هر تکنیک دیگر، به فراخور مطلب، تفاوت‌های بصری ایجاد کنید. سعی کنید گوشت و استخوان به راحتی از هم قابل تشخیص باشند.

در حین یادداشت برداری، سوالات و نظرات خود را حتما بنویسید. بسیاری از سوالاتی که به ذهنتان می‌آید اگر یادداشت نشوند، بعد از مدتی از ذهنتان پاک می‌شود، بی‌آنکه جوابی برایش پیدا کرده باشید.

● پس از هر جلسه

▪ با یادداشت‌ها و کتاب خود کاری انجام دهید. آن‌ها را در قفسه به حال خود رها نکنید.

▪ مطالبی را که آموخته‌اید مرور کنید. یادداشت‌های خود را با چند نفر دیگر از هم‌کلاسی‌هایتان رد و بدل کنید و درباره مطالب درسی با هم بحث کنید.

▪ خلاصه مطالب را تهیه کنید. همینطور «برگ تقلب» خود را با مطالب آخرین جلسه درس تکمیل و به‌روز کنید.

▪ برای موضوعات که یاد گرفته‌اید، "نقشه ذهنی بصری" یا "درخت یادگیری" یا هر ابزار دیگری که دانسته‌های شما را به صورت بصری و گرافیکی نشان می‌دهد، طرح کنید.

▪ تکالیف سنگین را به چند بخش کوچک تقسیم کنید، برای هر یک مهلتی تعیین، و هر قسمت را در زمان خود انجام دهید.

به خاطر داشته باشید «همکاری و مشارکت» با «تقلب» فرق دارد. گروه‌هایی تشکیل دهید و در حل مساله‌ها و تکالیف با هم همفکری کنید و به صورت گروهی مطالعه کنید و به همدیگر کمک کنید. به این ترتیب با سرعتی باورنکردنی بر ضعف‌های خود فائق می‌آیید. ضمنا به خاطر داشته باشید که توضیح دادن یک موضوع برای یک نفر دیگر، به یادگیری شما کمک بسیار زیادی می‌کند. به خاطر بسپارید که، اما نهایتا هر نفر به تنهایی تکالیفش را به انجام برساند.

یاد بگیرید که چگونه دوری فیزیکی از یکدیگر را با کمک ارتباطات الکترونیک جبران کنید. مثل استفاده از پست الکترونیک یا گروه‌های ارتباطی و میزگردهای الکترونیکی در اینترنت.

بسیار دقت کنید که در گروه‌های مطالعاتی هرگز کسی را "خیط و ضایع نکنید"، و از "نژاد پرستی"، "قوم پرستی" و "جنسیت باوری" به شدت دوری کنید. لازم است که همگی به هم احترام بگذارند و حقوق همدیگر را رعایت کنند.

● غیبت

طبق مقررات هر دانشجو می‌تواند تا ۳ جلسه غیبت داشته باشد. و در بسیاری از موقعیت‌ها، غیبت از اختیار دانشجو خارج است؛ مثل بیماری، مشکلات شخصی، دوری از خانواده و...

بعد از غیبت سعی کنید با کمک کتاب درسی، و یادداشت همکلاسی‌هایتان بلافاصله و به سرعت مطالب جلسه از دست رفته را فرا بگیرید و از قافله درس عقب نمانید. از دوستان خود به عنوان مدرس و منبع استفاده کنید.

کمک به دوستان غایب توسط دیگر همکلاسی‌ها، یکی از راه‌های خودآموزی است. پس هر دو نفر سود می‌برند. به دوستان غایب خود حتما کمک کنید.

سعی کنید سوالاتی را که برایتان در مورد مطالب آن جلسه غایب ایجاد می‌شود، از گروه مطالعاتی و از دیگر هم‌کلاسی‌ها بپرسید و به جواب برسید. اگر موفق نشدید، حتما سوال و مشکل خود را به طور مشخص و واضح، بر روی کاغذ مکتوب کرده و با استاد خود در میان بگذارید.

اگر امکان یادگیری سریع مطالب از دست رفته وجود ندارد، سعی کنید خود را با درسی که ادامه دارد تطبیق دهید و سعی نکنید تمام وقت خود را فقط برای به دست‌آوردن چیزهای از دست رفته صرف کنید، زیرا این کار باعث دورماندن از اصل موضوعات درسی می‌شود. موضوعات درسی را دنبال کنید و کم‌کم موضوعات از دست رفته را یاد بگیرید.

● پروژه‌ها: گزارش، مقاله، و سمینار

در بسیاری از دوره‌های تحصیلی، دانشجویان پروژه یا تحقیقی انجام می‌دهند که گزارش و ارائه آن، قسمتی از نمره آنان را تشکیل می‌دهد. انجام پروژه مقدار زیادی از وقت دانشجویان را می‌گیرد، اما با صرف کمی وقت و یافتن راه‌هایی برای انجام بهتر کار و ارائه بهتر گزارش نهایی، می‌توان نتایج به مراتب بهتری کسب کرد.

برای تهیه گزارش، هرچه زودتر اقدام کنید.مثلا بعد از کارهای عملی یا پس از بازدید. وقتی که مطلب هنوز در ذهنتان تازه و نو است و جزئیات آن را به خاطر دارید، تهیه گزارش و نوشتن آن بسیار ساده‌تر است.

www.takbook.com

www.takbook.com

یکی از خطرات به تعویق انداختن مکتوب کردن پروژه و نگارش آن، تلنبار شدن آن است. در نتیجه زمانی که باید به مرور درس‌ها برای امتحان بپردازید، مجبور می‌شوید به گزارش خود بپردازید و با آن درگیر شوید.

استفاده از نرم‌افزارهای نشر رومیزی، مثل نرم‌افزار Word کار شما را بسیار راحت می‌کند.

قبل از هر کاری، طرحی مکتوب برای کاری که می‌خواهید انجام دهید آماده کنید. سپس مدتی روی طرح خود فکر کنید و آن را نهایی کنید. این طرح پیش‌نویس باید شامل برنامه زمانی نیز بشود.

هدف کلی پروژه خود را در طرح اولیه مشخص کنید. این هدف به سوال «چرا» پاسخ می‌دهد.

برای رسیدن به هدف کلی، مسیر خود را در طرح مکتوب به چند گام کوچک‌تر تقسیم کنید که هر یک از این گام‌ها خود یک هدف جزئی به حساب می‌آیند. سپس از خود بپرسید «این هدف چگونه به نتیجه می‌رسد؟» و راه خود را مشخص کنید.

انتخاب یک "عنوان" مناسب بسیار اهمیت دارد. سعی کنید عنوان تا حد ممکن کوتاه و در عین حال گویا باشد.

"خلاصه" یا "چکیده" از قسمت‌های حائز اهمیت نوشته شما است. این قسمت را پس از اینکه کار نگارش تمام شد، بنویسید. به این ترتیب مطمئن خواهید شد که قول و وعده‌های داده شده در ابتدای نوشته، دست‌یافتنی خواهند بود.

در ابتدای نوشته، "هدف" خود را به‌طور شفاف و دقیق مشخص کنید.

"مقدمه" خوب، بسیار با اهمیت است. پاراگراف‌های اول و دوم انتظارات خواننده را از گزارش یا مقاله مشخص می‌کند.

هر فکر یا ایده منحصر به فرد باید در یک پاراگراف از نوشته مطرح شود. از این رو نوشته خود را به پاراگراف‌های منطقی تقسیم کنید تا استدلال شما قابل درک باشد.

بسیاری از کارشناسان و اکثر مردم با نگاهی اجمالی مطالعه می‌کنند. از این رو اولین و آخرین جمله هر پاراگراف باید طوری باشد که مفهوم را منتقل کند.

یک "نتیجه‌گیری" خوب در انتهای نوشته بسیار اهمیت دارد. بسیاری هنگام ارزیابی آخرین قسمتی که می‌خوانند بخش نتیجه‌گیری است و بر اساس آن نمره می‌دهند. از این رو هرچه بخش نتیجه‌گیری کامل‌تر و جامع‌تر باشد، نمره بهتری به آن تعلق می‌گیرد. در بخش نتیجه‌گیری قاطعانه به سوال اساسی مقاله بپردازید.

حتی اگر نتایج در چکیده هم آمده باشد، باید در نتیجه‌گیری پایانی گزارش منعکس شود. این قسمت باید بیانگر اهدافی باشد که در ابتدای نوشته معرفی شده‌اند.

"پیوست"ها باید با دقت در انتهای نوشته قرار گیرند.

روش صحیح ارجاع به "منابع و مراجع" را به درستی یاد بگیرید و به کار بندید.

نوشته نهایی خود را قبل از تحویل، چند روزی به حال خود رها کنید تا "بیات" شود. سپس آن را یک مرتبه دیگر مطالعه کنید و در صورتی که در این موقع مناسب تشخیص دادید، تحویل دهید. و در صورت لزوم به رفع عیوبی که تا این موقع از نظرتان پنهان مانده بوده، اقدام کنید.

در صورتی که از ارائه سمینار خجالت می‌کشید، در موقعیت‌های آرام و بدون فشار روانی درباره موضوع سمینار با همکلاس‌ها و دوستان خود صحبت کنید و سمینار را به صورت غیر رسمی برگزار و تمرین کنید.

- آمادگی برای امتحانات

دوره کردن درس را خیلی زود، یعنی به محض اینکه مطلبی برای دوره کردن وجود داشته باشد، شروع کنید. به خاطر داشته باشید که اگر هیچ عامل تهدیدکننده‌ای ناشی از امتحان قریب‌الوقوع وجود نداشته باشد، دوره کردن لذت‌بخش‌تر است.

"مطالعه انفعالی" خطرناک است. به این معنی که چندبار خواندن مطلبی بدون آن‌که قادر به استفاده از آن باشید، بی‌فایده است. دوره کردن زمانی سودمند است که با فعالیتی نوشتنی یا پاسخگویی به سوالات و حل مساله همراه باشد.

خلاصه‌ای از دانسته‌های خود را تهیه کنید. خلاصه‌نویسی سبب می‌شود که موضوعات درسی را بتوانید دسته‌بندی کنید و بهتر به خاطر بسپارید.

اوراق امتحانی، تکالیف، یادداشت‌ها و... را در طول دوره به نحو مناسبی دسته‌بندی و نگهداری کنید. (دست یافتن به آن‌ها در اواخر دوره کاری بیهوده و هراس‌آور است.)

مطالعات موردی، مثال‌های به کار رفته و مساله‌هایی که در جلسات درس مطرح می‌شوند، ممکن است الگویی برای جلسات امتحان هم باشند.

نسبت به بازخوردی که از انجام تکالیف کلاسی، امتحانات میان‌دوره‌ای و فعالیت‌های کلاسی دریافت می‌کنید، هوشیار باشید.

www.takbook.com

www.takbook.com

راه و روش‌هایی برای خود-ارزیابی بیابید. و به طور پیوسته خود را پایش کنید.

در خود-ارزیابی متوجه باشید که «ارادت زیادی به خودتان نداشته باشید!» و کار خود را بیش از ارزش واقعی آن درجه‌بندی نکنید. سعی کنید در خود-ارزیابی کار خود را سخت‌تر از مدرس ارزیابی کنید.

با معیارهای ارزیابی و نمره‌دهی امتحانات آشنا شوید و آنها را تمرین و رعایت کنید.

● امتحانات شفاهی

▪ امتحانات شفاهی جلسه پرسش و پاسخی است که سولات آن را بیشتر سوالات کوتاه تشکیل می‌دهد.

▪ در امتحانات شفاهی مراقب "پرت و پلا" گفتن باشید. در صورتی که پاسخ بی‌ربطی ابداع کنید، معمولا سوالات بعدی سخت‌تر می‌شود.

● امتحانات کتبی

▪ مقداری اضطراب و فشار روحی عملا سلامت‌بخش است. زیرا در اثر فشار روحی سطح آدرنالین خون بالا می‌رود و عملکرد انسان بهبود می‌یابد. پس چندان نگران اضطراب امتحان نباشید و از آن به بهترین نحو استفاده کنید.

▪ امتحانات فقط توانایی پاسخ به سوالات را اندازه‌گیری می‌کنند. این مانند هر مهارت دیگری با تمرین بهبود می‌یابد.

▪ مدیریت زمان در امتحانات بسیار اهمیت دارد. در امتحانات علاوه بر دانش و دانسته‌های دانشجویان، مدیریت زمان آنان نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

▪ قبل از پاسخگویی به هر سوال، آن را چندین بار بخوانید. هر چند دقیقه یک‌بار از خود بپرسید «آیا به سوالات آن‌طور که از من خواسته شده پاسخ می‌دهم؟»

▪ اگر در سوالی با مشکلی روبه‌رو شدید، سوال بعدی را بخوانید. دقت کنید که آنچه اهمیت دارد نمره آوردن از کل ورقه امتحانی است، نه نمره آوردن از یک سوال.

▪ تمیزی و پاکیزگی و رعایت نظم و ترتیب در نگارش پاسخ‌ها، بدون شک اثر خوبی بر ذهن تصحیح‌کنند اوراق شما می‌گذارد و منجر به کسب نمره بهتری می‌شود. سعی کنید پاسخ‌نامه شما ظاهری منزه و منظم داشته باشد و چشم‌نواز باشد.

▪ ممتحنان هم انسان هستند. آنها دوست دارند به شما نمره خوبی بدهند و فقط به دنبال اشتباهات شما نیستند. اما بهترین نمره را به پاسخ‌های مشخص و کامل می‌دهند.

▪ در انتهای جلسه امتحان پاسخ‌های خود را مرور کنید. مطالعه دقیق و دوباره ورق امتحانی می‌تواند منجر به کسب نمره بالاتر شود. سعی کنید اشتباهات آشکار خود را ببینید و توضیحات خود را در صورت لزوم تکمیل کنید.

● پس از امتحان: عبرت گرفتن از شکست

▪ «هرکس که به یک ارزیابی نیاز داشته باشد، برای "دنیای واقعی" کاملا آماده نشده است.» -ناشناس

▪ «هر شخص موفق، طعم شکست را چشیده است»

▪ این قسمت برای دانشجویانی نوشته شده است که در امتحان شکست خورده‌اند. هرچند توصیه‌های آن کلی است و برای همه قابل استفاده می‌باشد.

▪ در ذهن بسیاری از دانشجویان، یکی از بزرگترین فشارهای روحی، شکست خوردن در امتحانات است. سعی کنید آن را بپذیرید.

▪ قبول کنید که تنها در بخش خاصی موفق نشده‌اید. و از شکست به منظور تضمین موفقیت آینده با ساختن زیربنایی محکم استفاده کنید. به شکست همانند «فرصتی دوباره برای یادگیری» نگاه کنید.

▪ شکست یک مرحله زودگذر است. شکست در کاری به این معنا نیست که دیگر آن کار را انجام ندهید، بلکه به این معناست که هنوز نمی‌توانید آن کار را در یک موقعیت خاص (مثلا شرایط اضطراب‌زای امتحان) انجام دهید.

▪ یکی از موثرترین راه‌های اشتباه نکردن، اشتباه کردن است. دلیل اشتباهات خود را دریابید تا به دانشی مفید دست یابید. به خاطر داشته باشید که در زندگی به طور کلی موفقیت ابتدا با اشتباه کردن به دست می‌آید، نه با اشتباه نکردن.

▪ به خاطر داشته باشید که در شکست در امتحانات، این شما نیستید که شکست خورده‌اید، بلکه آن موضوع در یک زمان خاص و با یک خصوصیات خاص، خوب سازماندهی نشده بوده.

▪ در پی شکست، فقط به موضوعاتی که برایتان مشکل آفرین شده‌اند نگاه نکنید، بلکه به رویکردهای یادگیری موضوعات نیز توجه کنید. اغلب

www.takbook.com

www.takbook.com

مواقع تجزیه و تحلیل مهارت‌های یادگیری، مانند دوره‌کردن و بررسی روش امتحان سودمند است.

▪ در صورتی که امتحانات دیگری در پیش است، خود را برای امتحانات باقی‌مانده آماده کنید تا بتوانید امتیازی برای مراحل بعدی کسب کنید.

● یافتن شغل

▪ مهارت در ارتباط نوشتاری، یکی از مهارت‌های اساسی زندگی پس از فراغت از تحصیل است. آن را به خوبی فرا بگیرید.

▪ نوشتن یک درخواست کار خوب، قسمت مهمی از پیدا کردن یک شغل است. سعی کنید الگوی خوبی به عنوان قالب تهیه درخواست کار بیابید و آن را طبق نیاز خود اصلاح کنید.

▪ ظاهر فرمها و درخواست‌های کار بسیار مهم است.

▪ از امکانات نرم‌افزارهای نشر رومیزی حتما استفاده کنید.

▪ از درخواست‌های کاری که برای سازمان‌های مختلف ارسال می‌کنید، حتما یک کپی تهیه و پیش خود نگهداری کنید. این کپی زمانی که برای مصاحبه فراخوانده می‌شوید، می‌تواند به شما کمک کند. آن را حتما قبل از مصاحبه بررسی و پاسخ‌های خود را مرور کنید. بسیاری از سولات مصاحبه از متن همین درخواست کار استخراج می‌شود.

▪ ارتباط چهره به چهره در زندگی اهمیت خاصی دارد. اگر بتوانید افراد دیگر را قانع کنید، در ارتباط رودررو پیروز شده‌اید. و یافتن یک شغل مناسب به یک مصاحبه خوب، ایجاد ارتباط چهره به چهره و نهایتا توانایی قانع کردن کارفرما بستگی دارد. با تمرین و آزمایش و خطا می‌توانید این مهارت‌ها را بیاموزید.

▪ بعضی اوقات در مصاحبه‌ها از مصاحبه شونده خواسته می‌شود که کمی درباره خودش صحبت کند. پاسخگویی به سوالات باز شبیه این مشکل‌تر از پاسخگویی به سوالات مستقیم است. تمرین کنید که بتوانید در حد ۳ دقیقه توضیحی کوتاه درباره گذشته و تحصیلات خود ارائه کنید.

▪ برای سوالی شبیه اینکه «چرا ما باید شما را استخدام کنید» که این روزها به نوعی در مصاحبه‌های استخدامی پرسیده می‌شوند، پاسخ مناسبی بیابید.

▪ در فرصت‌های شغلی، رفتارهای اجتماعی مناسبی از خود بروز دهید. کارفرماها فقط به خاطر مدرک دانشگاهی شما را استخدام نمی‌کنند.

▪ اگر نتوانستید یک شغل تماموقت به دست آورید، به شغل‌های موقت بپردازید. به این وسیله می‌توانید مسوولیت‌پذیری و درستکاری خود را نشان دهید که موجب یافتن شغلی تمام وقت خواهد شد.

منبع : پایگاه اطلاع رسانی تبیان زنجان

http://vista.ir/?view=article&id=319472

vista.ir
Online Classified Service

چند توصیه به کنکوریها ؛ ... خوب بخوابید!

شبهای امتحان، شبهای پراسترسی هستند، اصلاً واژه امتحان همیشه پر از استرس است، بخصوص اگر این امتحان قرار باشد نتیجه ماهها زحمت کسی را نشان دهد، بی خوابی و استرس بارزترین آفت شبهای امتحان است، شبهایی که تا هستند زشت و دوست نداشتنی اند، اما وقتی می روند خاطراتشان شیرین و دلچسب است.

این روزها روزهای پراسترس کنکوریهاست، کنکوریهایی که قرار است با یك

www.takbook.com

www.takbook.com

امتحان چند ساعته سرنوشت آینده شان را رقم بزنند.

● کنکوریها برای کاهش استرس شیر و خرما بخورند

... و استرس و امان از استرس شب امتحان! یك متخصص تغذیه به کنکوریها توصیه می کند برای کاهش استرس کنکور شیر و خرما بخورند.

غلامرضا مردانی با تأکید بر اینکه خوردن یك عدد خرما قبل از خواب آرامش زاست، گفت: خرما میوه ای انرژی زاست، به طوری که ۱۰۰ گرم از آن حاوی ۱۶۰ کالری انرژی است.

وی با اشاره به اینکه خرما حاوی ۲۵ درصد ساکاروز و ۵۰ درصد گلوکز، ۱ تا ۳ درصد پروتئین و ۲ تا ۶ درصد فیبر است، افزود: خرما دارای ویتامین های A,B۱,B۲ است، ضمن اینکه خرما دارای مقادیر زیادی پتاسیم، کلر، کلسیم، مس، گوگرد، فسفر، آنزیم و اسیدهای آلی است که این عناصر در تجدید قوای جسمانی و ایجاد آرامش مفید هستند.

این استاد دانشگاه با تأکید بر اینکه آنزیمهای موجود در شیر در افزایش آرامش بسیار مفید است، گفت: شیر غذای کاملی است که می تواند به راحتی املاح و ویتامینهای مورد نیاز بدن جوانان را فراهم کند.

جوشانده لیمو عمانی و گل گاوزبان استرس کنکوریها را کم می کند .یك متخصص تغذیه نیز با تأکید بر اینکه جوشانده لیمو عمانی و گل گاوزبان می تواند استرس کنکوریها را کاهش دهد، گفت: استرس سبب درد شکم، سردرد و حالت تهوع می شود.

حمید خیراندیش افزود: وجود کمی استرس برای حضور در آزمون کنکور طبیعی و خوب است، اما وقتی میزان این استرس افزایش می یابد سبب بروز اختلالاتی می شود که ممکن است زحمت چندین ماهه داوطلبان را هدر دهد.

وی با تأکید بر اینکه در روزهای نزدیك به آزمون کنکور داوطلبان باید از غذاهای سبك و مقوی استفاده کنند، گفت: استرس ممکن است سبب سردرد داوطلبان کنکور شود که به هیچ وجه در این شرایط دارویی به جز استامینوفن توصیه نمی شود.

این متخصص تغذیه به داوطلبانی که رژیم می گیرند، تأکید کرد: در روزهای نزدیك به آزمون سراسری، رژیم غذایی را فراموش کنند، زیرا رژیم غذایی برای لاغر شدن و کاهش کالری مورد نیاز بدن سبب کاهش قند خون می شود که این مورد بازدهی آموخته ها را مختل می کند.

● عسل، خرما و پنیر صبحانه ای مناسب برای روز کنکور

یك فوق تخصص تغذیه نیز با بیان اینکه داوطلبان بهتر است در شب کنکور غذای سبکی بخورند، گفت: عسل، خرما و پنیر مواد غذایی بسیار خوبی هستند که داوطلبان می توانند در صبح آزمون کنکور استفاده کنند.

احمد خداداد با اشاره به اینکه بهتر است تغذیه روزانه به جای ۳ وعده در روز به ۵ وعده افزایش یابد، افزود: توصیه می شود داوطلبان آب زیاد بنوشند، زیرا مصرف آب سبب کاهش افسردگی و خستگی آنان می شود.

وی با تأکید بر اینکه افزایش وعده های غذایی سبب کاهش کلسترول خون می شود، گفت: افزایش وعده های غذایی سبب می شود قند خون در سطح مناسبی قرار بگیرد.

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران با بیان اینکه آرامش در موفقیت آزمون کنکور نقش بسیار مهمی را ایفا می کند، افزود: خواب و لباس راحت عواملی هستند که سبب کاهش نگرانی و استرس داوطلبان می شوند.

خداداد به داوطلبان سفارش کرد: در روز آزمون با خود تعدادی خرما همراه داشته باشند، زیرا قند موجود در خرما گلوکز مورد نیاز مغز را تأمین می کند.

وی با اشاره به اینکه دوش آب ملایم سبب کاهش استرس می شود به داوطلبان توصیه کرد میوه هایی همچون سیب و موز را در رژیم غذایی خود قرار دهند.

● کنکوریها ماهی بخورند

اما رئیس انجمن تغذیه ایران به کنکوریها تأکید می کند غذاهایی بخورند که در بردارنده اسیدهای چرب امگا ۳ باشد.

سیدضیاالدین مظهری گفت: مغز با اسیدهای چرب امگا ۳ بهتر و عمیقتر عمل می کند و این اسیدها در ماهی و آبزیان به وفور دیده می شود.

وی افزود: در زمان امتحان که استرس و نگرانی بیشتر است، نیازهای تغذیه ای متفاوت است و باید موادی استفاده شود که نیازهای مغز به اکسیژن، ویتامین و انرژی بدن را تأمین کند.

رئیس انجمن تغذیه ایران افزود: استفاده از قندهای ساده به دلیل اینکه سبب افزایش قند خون می شود، انسولین موجود در خون را افزایش می دهد و این عمل سبب افت تمرکز، خستگی و خواب آلودگی می شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

وی با اشاره به اینکه استفاده از آبزیان در رژیم تغذیه می تواند امگا۳ موردنیاز مغز را تأمین کند، می گوید: انواع سبزیها و میوه ها در بردارنده ویتامینهای مورد نیاز مغز هستند و به مغز کمك می کنند تا بتواند مواد مورد نیاز خود را بهتر تأمین نماید.

رئیس انجمن تغذیه ایران با بیان اینکه تعدادی از داوطلبان برای بیدار ماندن در شب از قهوه و کافئین استفاده می کنند، گفت: استفاده از کافئین نه تنها کمکی به یادگیری نمی کند، بلکه در ساعات اول افراد را سر حال می آورد، اما پس از مدتی فرد را دچار خستگی شدید می کند.

وی به داوطلبان توصیه کرد با انجام ورزشهای سبك خون رسانی به مغز را راحت تر و بهتر کنند.

«مظهری» استفاده از سالادهای فصل را در افزایش یادگیری مؤثر دانست و تأکید کرد: داوطلبان از آجیلهایی همچون بادام، پسته و تخمه های بو نداده استفاده کنند.

- کنکوریها خوب بخوابند

یك متخصص اعصاب و روان نیز به کنکوریها تأکید می کند که خوب بخوابند.

رحیم همتی گفت: با توجه به اینکه سرعت و دقت در کنکور حرف اول را می زند، کنکوریها باید به خواب و تغذیه خود در روزهای نزدیك به کنکور توجه داشته باشند و در شبهای نزدیك به آزمون خوب و به موقع بخوابند.

وی با اشاره به اینکه خواب کافی، تفریح سالم و تغذیه از ملزومات یادگیری مطالب است، افزود: بیدار ماندن به منظور تمرین و یادگیری در شبهای نزدیك به کنکور، جز خستگی و اختلال در حافظه خاصیت دیگری ندارد.

وی با تأکید بر اینکه بیدارخوابی در شبهای نزدیك به آزمون کنکور استرس داوطلب را افزایش می دهد، گفت: با برهم زدن سیستم زمانی بدن فشار مضاعفی به شبکه عصبی وارد می شود که این فشار مضاعف سبب خستگی، بی حوصلگی و احساس دلهره در داوطلب می شود.

این متخصص اعصاب و روان با تأکید بر اینکه خستگی و احساس دلهره بیش از حد سبب اختلال در یادگیری می شود، اظهار داشت: خواب مناسب سبب می شود بازدهی آموخته ها راحت تر صورت بپذیرد.

منبع : روزنامه قدس

http://vista.ir/?view=article&id=263929

vista.ir
Online Classified Service

چه کنم، چه کنم بعد از کنکور

امتحانات دبیرستان یادتان هست. بعد از امتحان، بچه‌ها دور هم جمع می‌شدند. در این جمع، آنهائی که از لحاظ درسی قوی‌تر بودند به سؤال‌ها پاسخ می‌دادند و بقیه بهره می‌بردند. و آن پاسخ‌ها را با جواب‌های خود مقایسه می‌کردند. البته عده‌ای از دانش‌آموزان که فقط شب امتحان تا صبح بیدار بودند و ا جان در بدن داشتند درس خوانده بودند، از این جمع فاصله می‌گرفتند و به دور از این هیاهوها، گوشه‌ای می‌نشستند و ۲۵/۰ و ۵/۰ نمره‌ها را جمع می‌کردند بلکه بتوانند نمره قبولی بگیرند. عده‌ای دیگر هم گوئی در این عالم نبودند و درس و امتحان برایشان اهمیتی نداشت. با بی‌تفاوتی نسبت به همه کس و همه چیز از مدرسه بیرون می‌رفتند تا به‌کارهای دیگری که از نظر آنها اهمیت بیشتری داشت برسند.

www.takbook.com

www.takbook.com

اما کنکور! انگار امتحانی فراتر از امتحانات است که هر فرد در زندگی‌اش تجربه می‌کند! بعد از آزمون کسی را پیدا نمی‌کنی که نسبت به آزمون و نتیجه آن بی‌تفاوت باشد. هر کسی به دنبال یافتن کلید سؤالات است تا بتواند نتیجه زحمات خود را محاسبه کند. تمام کنکوری‌ها روزشماری می‌کنند تا زمان اعلام نتیجه فرا برسد و نتیجه زحمات یک ساله خود را ببینند.

به هر حال، آزمون سراسری در کمال صحت و دقت برگزار شد و داوطلبان یک مرحله مهم را پشت سر گذاشتند. اما کنکوری‌ها بعد از آزمون به سه دسته تقسیم می‌شوند:

▪گروه اول: افرادی هستند که یقین دارند پذیرفته می‌شوند، این گروه داوطلبانی هستند که طبق یک برنامه‌ریزی دقیق و حساب‌شده مطالعه کرده و با آمادگی بالا در آزمون شرکت کرده‌اند و صددرصد به عملکرد خود ایمان دارند البته تعداد این افراد خیلی زیاد نیست.

▪گروه دوم: افرادی را دربردارد که دچار تردید هستند یعنی نه می‌توانند بگویند حتماً قبول می‌شوند و نه می‌توانند بگویند حتماً مردود می‌شوند و در این وادی سرگشتگی دست و پا می‌زنند.

▪گروه سوم: افرادی هستند که یقین دارند در این آزمون موفق نمی‌شوند. این افراد برای شرکت در آزمون به مطالعه در چند هفته آخر بسنده کرده و از همان ابتدا به‌صورت آزمایشی در این امتحان شرکت کرده‌اند و چندان به دنبال کسب نتیجه نیستند. اما آنچه که بسیار حائزاهمیت است و گروه اول و دوم باید به آن توجه کند مسئله "انتخاب رشته" است. حتماً می‌پرسید چرا؟

به دو دلیل که برایتان مطرح می‌کنیم:

▪اول: آن عده که یقین دارند قبول می‌شوند باید بعد از چند روز استراحت و رفع خستگی ناشی از آزمون، کم‌کم به فکر انتخاب رشته و دانشگاه موردنظر خود باشند. چون "انتخاب رشته، انتخاب آینده است". یعنی انتخاب رشته در تمام مراحل زندگی یک فرد مؤثر است. حتی زندگی شخصی، خانوادگی، همسر و فرزندان و آینده فرد و ... هر کدام می‌تواند از انتخاب رشته او متأثر باشد. با توجه به اینکه زمان توزیع کارنامه اولیه انتخاب رشته، اوایل نیمه دوم مرداد ماه است آنهائی که اطمینان به قبولی دارند باید از همین حالا رشته موردعلاقه و دانشگاه موردنظر خود را با دقت مورد تحقیق و بررسی قرار دهند تا بتوانند با دید باز انتخاب رشته کنند.

▪دوم: آنهائی که شک دارند قبول می‌شوند باید دقیقاً همانند گروه نخست بنا را بر قبولی بگذارند و به فکر انتخاب رشته باشند. چون اگر این گروه بنا را بر قبول نشدن بگذارند و در زمان توزیع کارنامه، مجاز به انتخاب رشته باشند، در واقع خیلی از فرصت‌ها را از دست داده‌اند و با یک انتخاب سرسری و به دور از آگاهی، دچار دردسرهای بعید، نظیر تغییر رشته و مشکلات ناشی از آن خواهد شد. (که در پایان همین مقاله نکاتی را در مورد انتخاب رشته خواهیم گفت).

اما گروه سوم که مطمئن هستند پذیرفته نمی‌شوند چه باید بکنند؟ این گروه باید با خودشان رو راست بااشند و تکالیف خود را روشن کنند.

انتخاب رشته، انتخاب آینده است یعنی انتخاب رشته در تمام مراحل زندگی یک فرد مؤثر است. حتی زندگی شخصی، خانوادگی، همسر و فرزندان و آینده فرد و ... هرکدام می‌تواند از انتخاب رشته او متأثر باشد.

آنها امسال به هر دلیلی بدون آمادگی در آزمون شرکت کرده‌اند و اگر نتیجه هم نگیرند، حداقل تجربه کسب کرده‌اند و با توجه به تجارب حاصل شده می‌بایست تصمیم بگیرند آیا می‌خواهند وارد دانشگاه بشوند یا خیر؟

این افراد در صورتی‌که پاسخشان به این سؤال مثبت بود باید به فکر یک برنامه‌ریزی حساب شده باشند و خود را برای آزمون ۸۶ آماده کنند. اما اگر هدفشان راهیابی به دانشگاه نیست، بهر است راه‌های درست دیگری را برای رسیدن به اهدافشان برگزینند، ما هم برایشان آرزوی موفقیت و سربلندی می‌کنیم و یادآور می‌شویم که بسیاری از بزرگان، علی‌رغم اینکه تحصیلات دانشگاهی نداشته‌اند، اما با همت و شکیبائی به اهداف عالیه دست یافته‌اند، اما آنچه که باید مورد توجه داوطلبان و خانواده‌های آنها قرار گیرد این است که: آزمون پایان یافته است و نگرانی و اضطراب شما هیچ تأثیری در نتیجه آن نخواهد داشت. بنابراین به واسطه انتظار کشیدن برای نتیجه کنکور، زندگی را به خود سخت نگیرید. سعی کنید تنها نمائید بلکه به‌کارهای عقب‌مانده معاشرت با افراد خانواده، گردش، ورزش و تفریح بپردازید. این را بپذیرید که خوب زندگی کردن و خوشبخت بودن حتماً در گرو قبولی و ورود به دانشگاه نیست. ضمن اینکه کنکور یک آزمون علمی است و در علم، ملاک برد و باخت نیست. بلکه آنچه ملاک است

www.takbook.com

www.takbook.com

رقابت صحیح علمی و دستیابی به نتیجه است. نتیجه چه قبولی باشد یا قبول نشدن هر دو ارزشمند است، زیرا الگوی راهیابی به دانشگاه و دومی کوله‌باری از تجربه را به دنبال دارد که اگر با دقت و وسواس از این تجارب استفاده شود انشاءا... در آزمون بعدی به ثمر می‌نشیند.

مهمترین عوامل انتخاب رشته برای داوطلبان کنکور سراسری می‌باشد.

در مرحله اول انتشار اسامی قبول‌شدگان که تقریباً دو برابر ظرفیت دانشگاه‌ها می‌باشد.

به داوطلبان اجازه انتخاب ۱۰۰ رشته / شهر داده می‌شود.

که توصیه می‌کنیم داوطلبان از همین امروز در مورد جمع‌آوری اطلاعات از پذیرفته‌شدگان سال‌های قبل یا اساتید دانشگاهی متخصص اقدام نمایند.

داوطلبان ابتدا و براساس نمرات دریافتی در کارنامه خودبایستی دقت کنند که در کدام یک از زیرگروه‌های اشاره شده در کارنامه نمره بیشتری دریافت کرده‌اند که موضوع استعدادسنجی خودشان را باید براساس همین معیار بسنجند سپس براساس علاقه از بین رشته‌های موجود در دفترچه‌های مربوطه حدود ۱۵۰ رشته / شهر را انتخاب کرده و سپس براساس امکانات موجودشان از بین این تعداد ۱۰۰ رشته را انتخاب نموده و آنها را به ترتیب علاقه‌شان و همچنین اهمیت آن اولویت‌بندی نمایند.

به داوطلبان عزیز توصیه می‌شود (به‌خصوص گروه اول و گروه دوم که توضیحات آن در ابتدای همین مطلب آمده است). در مورد انتخاب رشته خودشان همراه والدین عزیزشان و همچنین کسانی‌که صاحبنظر هستند (اساتید دانشگاهی با قبول‌شدگان سال‌های گذشته) مشورت نمایند و از انتخاب رشته‌هائی که توسط مؤسسات مجاز ارائه می‌گردد فقط به‌عنوان راهنمائی استفاده کنند.

و همان‌طوری که اشاره شده فقط به سه عامل علاقه، استعداد و امکاناتشان توجه ویژه‌ای داشته باشند.

منبع : سایر منابع

http://vista.ir/?view=article&id=231731

vista.ir
Online Classified Service

حرکت از دانش گاه به سوی دانشگاه

تا زمانی که دانشگاه های ما از درون نیروی بازسازی و توسعه خود را نیابند، باید دست های نامرئی بیرونی آن را هدایت کنند و مغزهای بیرونی برای آن بیندیشند و نخبگان آن به فراسوی مرزها بگریزند بنا به دلایلی که بخش آشکار آن را ذکر خواهم کرد، درخواهیم یافت که چرا سیستم آموزش عالی و به تبع آن دانشگاه نیاز به تغییر نظام آموزشی واصلاح دارد. این نوشته از درون و بیرون به سیستم آمورش عالی و آموزه ها و دانش آموختگان آن می پردازد:لازمه فعالیت در محیط های دانشگاهی همیاری و همفکری است و این درست همان چیزی است که ما از داشتن آن محرومیم. اگر چنین نبود ما با "ناپدیده ای" به نام فرار مغزها مواجه نبودیم.

همین امر به بی اعتمادی جدی نسبت به دانشگاه در میان اقشار مختلف دامن می زند. امروزه در دانشگاه ها جای خالی بسیاری از اساتید رشته های مختلف و افراد شایسته ای که بیرون از محیط دانشگاه فعالیت می کنند; به شدت حس می شود; کسانی که اگر در دانشگاه های داخل زمینه

www.takbook.com

www.takbook.com

ی فعالیت پیدا می کردند، می توانستند در تحول آموزشی و دگرگونی سیستم دانشگاه نقش عمده ای ایفا کنند و رکود حاکم بر این نهاد را تا حدی از بین ببرند. یکی ازاقداماتی که باید در راستای آن کوشید ریشه یابی گریز این نیروها از دانشگاه است. بخشی از این گریز به نیاز های مادی، گفتمان غالب در دانشگاه ها و همچنین برخی مقررات دست و پا گیر موجود در دانشگاه هاست.

همچنین در دانشگا ه های ما تب مدرک و نمره و تبدیل شدن دانشگاه به ابزاری برای ارتقا» شغلی- موقعیتی که در سطحی وسیع متزلزل به نظر می رسد; مشکلی جدی است. در نتیجه ی این ابزاری شدن از یک طرف نمره و مدرک تبدیل به اسلحه ای خواهد شد که می توان در موارد لازم از آن به عنوان حق السکوت در برابر ناکارآمدی مجموعه ی علمی دانشگاه استفاده کرد و از طرف دیگر تبدیل به غولی می شود که دانشجو بدون آن خود را حقیر و بی آبرو حس می کند. امتحان های پایان ترم تلاش دانشجویان را معطوف به پایان نیم سال تحصیلی و به قول معروف "شب امتحانی" می کند. باید در دانشگاه ها با وجود مقاومت بسیار بالایی که نسبت به این نوع نگرش وجود دارد، از نظام جزوه و امتحان به سمت افزایش فعالیت دانشجویان پیش رفت.

البته بگذریم از این که آیا با وجود مشکلات بسیاری که در حواشی تحصیلات عالی وجود دارد، می توان دست به چنین کاری زد یا خیر؟؟ از طرفی پیشبرد علمی جای خود را به پیشبرد نمره ای، می دهد که این مورد و پیامدهای آن نیز جای بررسی دارد. گاهی افرادی را می بینیم که از نظر کمیت نمرات در سطحی بسیار بالا، اما از نظر کارایی علمی و عملی ناتوان اند و برعکس...! البته ریشه یابی این نوع گرایش به نمره و مدرک را نیز باید در ساختار تربیتی و نوع نگرش فرد به خود، شرایط محیطی وی در خانواده و تبدیل این مقولات به ارزش های کاذب و نیز میزان خودیاری فرد در ارتقا» خود به سطوح ذهنی مترقی تر جستجو کرد. ما در رویای دانش به سر می بریم، اما به نظر می رسد با بینش کمتر رابطه داشته ایم. دانش ما هم کم تر از نتیجه ی بینش و تلاش فردی است و از طرفی افرادی را با محفوظات و مدارک علمی بسیار بالا می بینیم که کارایی خاصی برای وضع موجود ندارند.

برای رفع این معضل به راهکارهای بلندمدت نیاز داریم: نوع نگاه دانشگاهی به پیرامون پیامد سنتزی از افکار ایدئولوژیک شبه علمی است که البته نیاز به بازبینی جدی دارد. یکی از مشکلات عمده ی ما بار کردن محفوظات بر ذهن دانشجو و سوق دادن وی به سمت رکود نیروی خلاقیت و تحلیل است که البته همیشه با "آن چه استاد می گویندهمراهی می شود. ما باید بخوانیم بدون این که بیندیشیم، البته این که چطور باید روش هایی آموزشی ای را در میان مدرسان دانشگاه نهادینه کرد که بتوانند به خلاقیت و افزایش قدرت تحلیل دانشجو کمک کنند; مساله ی دیگری است که سیستم آموزش عالی باید از آن برخوردار شود. دانشگاه های ما بخصوص از نظر کمی و کیفی با نیازهای جامعه سازگار و هماهنگ نیستند، زیرا به نظر می رسد که نهادی بنام دانشگاه نهالی باشد که آن ها را از دیاری غریب جدا کرده و در این سرزمین کاشته اند و یا نهادهایی "ترجمه شده برای فرهنگ ما" هستند که ما هنوز نتوانسته ایم کارکرد خاص و زبان نامفهوم آن ها را دریابیم و یا آن ها را به سویی که باید سوق دهیم. اصولا دانشگاه به شکل امروزی آن، محصول نیاز به جهشی ناگزیر و الزامی در پیکره ی اجتماع ایرانی بوده است که نخستین بار امیرکبیر آن را درک و به سهم خود زمینه ی شکل گیری این جهش را با تاسیس دارلفنون فراهم کرد. اما پرداختن به این امر که چنین نهادی امروز به چه کارکردها و شکل های مسخ شده ای گرفتار شده است، ضروری می نماید.

از یک طرف نیاز جدی جمعیت جوان به آموزش آکادمیک که باید یکی از اولویت های حیاتی باشد، به شکل های مختلف خود را نشان می دهد و از طرف دیگر کمبود جدی تعداد دانشگاه ها و سر برآوردن سد انحرافی کنکور توجه جدی سیاستگذاران و کاربدستان این حوزه را می طلبد. این موضوع تنها بخشی از صورت مساله بوده و موضوع هنگامی پیچیده تر می شود که بخواهیم جذب دانشجو را به سوی سازگاری با نیازهای سیستم اجتماعی موجود سوق دهیم و نیز با در نظر داشتن انسداد نسبی روند ورود به بازار کار، تولیدات دانشگاه را در جایگاه های مربوط به آن ها بکار بگیریم. درس های عمومی ای که در دانشگاه ها ارائه می شوند، در واقع تکرار همان چیزهایی هستند که در دوره های آموزشی گذشته فرد با آن ها سر و کار داشته است. اما در این مورد توضیحات کمی بیشتر و تحلیلی ترست. پیشنهاد می شود درس های عمومی برای دانشجویان زبان های مختلف، به همان زبانی ارائه شود که آن ها به تحصیلش مشغول هستند.

به این ترتیب آن ها با دایره واژگان تخصصی خود با زبان معارف و علوم انسانی و واژگان خاص آن در یک زبان دیگر نیز آشنا می شوند. دانشجویان در دانشگاه ها برای زندگی عملی خود در آینده و مراحل مختلف حیات اجتماعی شان چه می آموزند؟ باید اذعان داشت که آموزه های دانشگاهی از این ضعف نسبی برخوردارند. البته منظورارائه درس های اخلاق و...نیست، بلکه آموزه هایی ست که دانشجو بتواند از آن ها دست کم نحوه

www.takbook.com

www.takbook.com

درست اندیشیدن را استنباط کند.تقریبا تمامی دانشجویان حداقل یک بار نغمه های هویت اندیشی را در دانشگاه و درس های ذیربط و بیربط به آن شنیده اند; اما بستره ها و ریشه های این آشنایی کجاست؟ تنها زمینه ی آشنایی بیشتر این نسل با هویت تاریخی خود درس های عمومی "ریشه های انقلاب اسلامی" و نیز "تاریخ اسلام" است که به هیچ وجه برای شناخت هویت و جایگاه تاریخی سازگار با نیازهای روز کافی نیست. بنا به آن چه گفته شد نقد آموزه های دانشگاهی و تلاش برای ایجاد روزنه هایی برای توجه به نیازهای روز جامعه از اساسی ترین وظایف قشر دانشگاهی است. دانشگاه ها به مثابه ی جایگاه مغزهای متفکر جامعه و کارگزاران فکری آن عمل نمی کنند و نمی توان آن ها را مراجعی برای ارجاع مسائل جاری جامعه دانست که حتی چرخه ساده و ابتدایی "مسائل جاری،ارائه راه حل یا تربیت نیروهایی برای رفع معضل، رفع خطا،پیشرفت، در مورد آن صدق کند.

از دیگر مشکلات دانشگاه های ما این است که محوریت برخی مسائل تغییر کرده است. به عنوان مثال عده ای در داخل دانشگاه فراموش کرده اند که تمامی این تشکیلات اعم از وجود استاد، سلسله مراتب اداری و کارمندان و...همه و همه بخاطر وجود دانشجویان، آموزش صحیح و شکوفایی استعدادها و انجام خواسته های آن هاست. البته محوریت دانشجو چیزی ست که خود دانشجویان در شکل گیری آن سهیم خواهند بود. به تبع سیستم اجتماعی پدرسالار نظام دانشگاهی ما نیز هنوز از برخی سالاری ها در عذاب است. هنوز در دانشگاه بسامد جملاتی چون: " استاد تعیین می کند.!،

استاد تصمیم می گیرد.!، جز» اختیارات دانشجو نیست.!، دانشجو باید احترام بگذارد.! دانشجو باید به آنچه استاد می خواهد عمل کند و...! " بالاست. چنین عباراتی مقدمه ای برای گرفتن امکان نقد بر اساتید و ترس از بروز استعدادها و توانایی های دانشجو خواهد بود. در واقع ما با خلق انواع سالاری ها در فضای دانشگاه تحرک دانشجو را محدودتر می کنیم از مسائل دیگر دانشگاه حرکت نامربوط به سوی خصوصی شدن است. آیا ما می توانیم در دهه آینده نسبت به ایجاد دانشگاه آزاد دولتیامیدوار باشیم؟! البته آن وقت دیگر به وزارت علوم هم نیازی نخواهد بود! خصوصی سازی دانشگاه در نهایت منجر به خصوصی شدن تحصیلات عالی و شکل گیری نوعی شکاف علمی معطوف به شکاف طبقاتی خواهد شد، چرا که تنها عده ی خاصی آن هم با شرایط مالی خاصی اجازه خواهند داشت، تحصیل کنند و دانشگاه نیز به سوی کارکرد درآمدزایی سیستم آموزش عالی معطوف خواهد شد و نه کارکرد علمی آن.یکی از مواردی که در دانشگاه های ما کمتر برای آن برنامه ریزی شده است، جذب نخبگان خارج از کشور و بکارگیری آن ها در دانشگاه های داخل است که شدیدا به چنین افرادی نیازمندند.

البته این امر جز با ایجاد فضایی امن برای این عده و همکاری سایر نهادهایی که باید در این راستا بستره سازی کنند، حاصل نمی شود. برای جذب این سرمایه ها و منابع انسانی و بازگرداندن آن ها می توان از دوره های موقت تدریس، طرح های تشویقی و پروژه های همکاری مشترک میان این عده و دانشگاه های داخل یاری جست. این کار ممکن است تا حدی به رفع فقر نیروی انسانی کارآمد در موسسات آموزش عالی کمک می کند. دانشگاه ها باید به مراکز جذب نخبگان رشته های علمی که محصول همان محیط دانشگاهی هستند، تبدیل شود در غیر این صورت ما گامی به سوی ایده آل دانشگاه برنداشته ایم. ما باید در دانشگاه محلی برای کم شدن فاصله ی نخبگان عرصه های مختلف از جمله حوزه ی اندیشه با مخاطبان آن ها باشیم. اگر دانشگاه بتواند با برگزاری نشست ها و سلسله سخنرانی ها، محیطی ضمنی برای فعالیت این عده نیز فراهم کند; گام مهمی در تضارب آرا» و افکار و پیشبرد علمی دانشگاه ها برداشته خواهد شد. یکی از بزرگ ترین نقص های سیستم دانشگاهی ما آن است که چهره های علمی، نظریه پردازان و اندیشمندانی که باید در آن کرسی و مسندی داشته باشند; بیرون از آن به سر می برند و فعالیت می کنند! آگاهی از مسائل پیش روی دانشگاه، نخستین گام برای اصلاح این نهاد است. این مهم همان چیزی ست که بستره لازم را برای حرکت از دانش- گاه به سوی دانشگاه و گذار از موانعی را که از آن ها نام بردیم، فراهم خواهد آورد.

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=282421

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

حضور دانش‌آموز در پیش‌دانشگاهی موثر است

سال‌ها است که روال این است، افراد بزرگسال و به‌نوعی جاماندگان از دریافت مدرک دیپلم، با شرکت در آزمون‌های دوره متفرقه، سعی در کسب مدرک دیپلم و سپس پیش‌دانشگاهی می‌کنند اما اتفاقی که در سال‌های اخیر در حال رخ دادن است، این است که دانش‌آموزان امروز راه <داوطلبان آزاد> و جاماندگان از تحصیل را طی می‌کنند و به نوعی سال پیش‌دانشگاهی به مدرسه نمی‌روند و فقط در امتحانات آخر ترم شرکت می‌کنند. این قبیل دانش‌آموزان شعارشان این است که در سال پیش‌دانشگاهی که سال کنکور است مدرسه رفتن به نوعی وقت هدر دادن است. در این میان موسسه‌های گوناگونی نیز در این مسیر دوره‌هایی تحت عنوان <دوره‌های غیرحضوری>، مدرسه کنکور و... را تبلیغ می‌کنند. حال از دانش‌آموزانی که تصمیم گرفته‌اند در این دوره‌ها شرکت کنند، می‌پرسیم چقدر با شرایط این دوره‌ها آشنایی دارید؟

آیا فکر می‌کنید آنقدر دانش‌آموز باپشتکار و خودکاری هستید که از پس دوره‌های غیرحضوری بربیایید؟ آیا آنقدر زمان برایتان مهم شده است که فکر می‌کنید مدرسه رفتن در سال کنکور زمان از دست دادن است؟ در این میان ما رسالت خویش را بر این دانستیم که فراز و نشیب‌های <دوره‌های غیرحضوری> را برایتان بازگو کنیم تا شما به عنوان دانش‌آموز و والدین به عنوان <راهنمای فرزندان> بتوانید در سال کنکور با وجود تمام پیشنهادها به درستی قدم بردارید.

●<غیرحضوری> چاقویی تیز

اقبال، <مشاور و برنامه‌ریز کنکور> در این خصوص به دانش‌آموزان می‌گوید: <غیرحضوری> چاقوی تیزی است که هم میوه را پوست می‌کند و هم دست را می‌برد، اینکه از کدام گروه از دانش‌آموزان هستید و در روزهای تعطیل سال چه می‌کنید، مشخص می‌کند که این چاقوی تیز به درد شما که تصمیم دارید در کنکور رتبه خوبی کسب کنید می‌خورد یا نه؟ به طور کلی، دانش‌آموز باید در یک پیش‌زمینه قبلی نشان داده باشد که دانش‌آموز خودکاری است یعنی دانش‌آموزی که چه در تعطیلات و چه در زمان مدرسه سر ساعت بیدار شده و کارش را شروع کرده است اما دانش‌آموزانی که خودکار نیستند، روزهای تعطیل سال با وجود وقت بیشتر زمان را از دست می‌دهند. مدافعان <دوره‌های غیرحضوری> اولین برتری برای این دوره‌ها را صرفه‌جویی در زمان می‌شمارند. اما باید دید با توجه به شرایطی که هر دانش‌آموز در سال تحصیلی‌اش داشته، چگونه از زمانش استفاده می‌کرده است؟ اینکه دانش‌آموز باپشتکار و فعال باشد و بتواند از زمان درست استفاده کند حرف اول را می‌زند. مساله دوم در <غیرحضوری> این است که تحصیل به صورت غیرحضوری به عنوان یکی از راه‌هایی است که برای بعضی از دانش‌آموزان جوابگو است. برهان، <مشاور و برنامه‌ریز کنکور> می‌گوید: یکی از علت‌هایی که دانش‌آموزان گرایش به غیرحضوری پیدا کرده‌اند، این است که نمی‌خواهند صبح تا ظهر در مدرسه باشند و بعدازظهر مجبور شوند از ۲ تا ۳ کلاس آموزشی استفاده کنند چراکه دیگر زمانی برایشان نمی‌ماند تا درس بخوانند. با این سیستم عملا دبیرهایی را که خودشان انتخاب کرده‌اند و از نظر بار علمی سطح بالایی دارند و می‌توانند مطالب را به خوبی منتقل کنند انتخاب می‌کنند. به‌طور کلی عده‌ای از دانش‌آموزان اعتقادشان این است که صبح تا ظهر زمانشان را در مدرسه سرمایه‌گذاری نکنند.

▪ علت گرایش دانش‌آموزان به سمت <غیرحضوری> چیست؟

دوره‌های غیرحضوری در سال پیش‌دانشگاهی یکی از گزینه‌هایی است که خوب است ولی اما و اگرهای فراوانی دارد که اگر رعایت نشود شاید زمان کنکور که رسید دانش‌آموز دستش به جایی بند نباشد. نکته قابل تعمق این است که علت گرایش دانش‌آموزان به سمت <غیرحضوری> چیست؟ برهان عنوان می‌کند که ما باید بدانیم هدف یک دانش‌آموز از شرکت در دوره‌های غیرحضوری چیست؟ تعدادی از دانش‌آموزان برای فرار کردن از مدرسه به سمت دوره‌های غیرحضوری سوق پیدا می‌کنند. به سمت اینکه داوطلب آزاد شوند. عده‌ای از دانش‌آموزان به دلیل اینکه از معدل بالایی برخوردار نیستند و در مدارسی که کیفی کار می‌کنند ثبت‌نام نمی‌شوند، مجبور هستند به خاطر استفاده از کادر دبیران حرفه‌ای در این دوره‌ها ثبت‌نام کنند تا زمانشان را بیهوده در مدرسه از دست ندهند.

www.takbook.com

www.takbook.com

• برنامه‌ریزی از ما، انجام از شما...

مدیر یکی از مدارس غیرانتفاعی می‌گوید: سوالی که اینجا ایجاد می‌شود این است که در سال پیش‌دانشگاهی چه اتفاقی می‌افتد؟ اوج مسائل روحی بچه‌ها در این دوران است. در مدارس، دانش‌آموز از تابستان تا کنکور در اختیار مدرسه است. یک موسسه معمولا افراد مستعد و بی‌مشکل را انتخاب و افرادی را که نرمال هستند جذب می‌کند. به نوعی موسسه هیچ مسوولیتی در قبال دانش‌آموزان ندارد یعنی موسسه شعار می‌دهد برنامه‌ریزی از ما، انجام از شما. اول بسم‌الله می‌گوید تو اگر نمی‌خواهی درس بخوانی به من ربطی ندارد. در موسسات به مسائل روحی و روانی بچه‌ها توجهی نمی‌شود. بسیاری از دانش‌آموزان نیاز به پیگیری دارند و لازم است ملاقات‌های مکرر با خانواده دانش‌آموز انجام شود.به‌طور کلی در منحنی نرمالی که رسم می‌کنیم <غیرحضوری> برای دانش‌آموزانی مفید است که در ۱۰ درصد اول منحنی قرار دارند و در ۱۰ درصد آخر منحنی؛ یعنی دانش‌آموزانی که فوق‌العاده قوی هستند و دانش‌آموزانی که بسیار ضعیف هستند.

بقیه دانش‌آموزان که اکثریت جامعه را شامل می‌شوند، از حد متوسطی برخوردارند و حتما نیاز به پیگیری دارند. بنابراین برای اینکه می‌خواهید از شر مدرسه خلاص شوید سال کنکور با سرنوشت خود بازی نکنید و این یک‌سال را نیز مثل سال‌های گذشته در مدرسه حضور پیدا کنید و حتی اگر احساس می‌کنید استفاده از زمان برایتان حرف اول را می‌زند بسنجید ببینید در روزهای تعطیل سال چقدر موثر درس خوانده‌اید و در پایان اگر دانش‌آموز باپشتکار و فعالی نیستید و در زندگی هرگاه تحت برنامه خاصی بوده‌اید موفقیت لازم را کسب نموده‌اید، به‌طور کلی قید دوره‌های <غیرحضوری> و مدرسه نرفتن را بزنید.

منبع : روزنامه اعتماد ملی

http://vista.ir/?view=article&id=341576

vista.ir
Online Classified Service

خرید و فروش علم در تیمچه میدان انقلاب

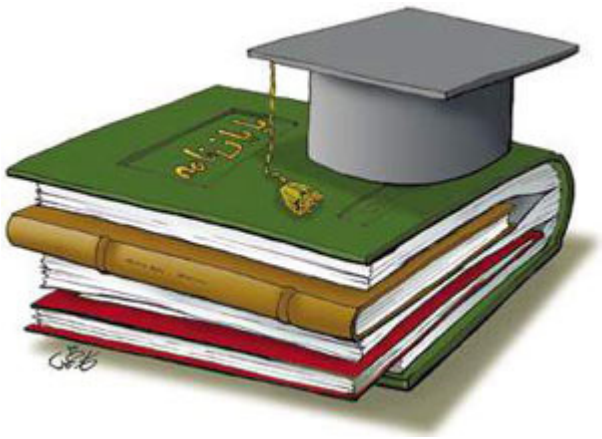

سالیان سال است که وقتی می‌خواهیم کالایی را به بهای مناسب تهیه کنیم اطرافیان توصیه می‌کنند که در بازار بزرگ تهران به تیمچه، سرا، راسته و کوچه مراجعه کنیم؛ چون آنجا علاوه بر تنوع و مرغوبیت کالا، بهای آن نیز مناسب‌تر از هر جایی است.

امروز هم اگر دانشجویی به‌دنبال تهیه پایان‌نامه، مقاله، تز و چاپ مقاله در مجلات علمی معتبر باشد راسته خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران را توصیه می‌کنند.

در دالان‌ها و زیرزمین‌های راسته خیابان انقلاب علم خرید و فروش می‌شود. مثل بازار هر نوع کالایی بخواهی می‌یابی، البته با کمی تفاوت در بهای آنها.

کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترا، تز، پایان نامه و... همه چیز بستگی به این دارد که چقدر سر کیسه را شل کنی! خرید و فروش علم در واقع یک نوع تقلب است. تقلب یعنی تحریف حقایق یا اطلاعات با اهمیت برای کسب منافع مالی نامشروع یا ناحق

اینترنت را یکی از بزرگ‌ترین نوآوری‌های بشر برای خدمت به پیشرفت علم و گسترش دانش می‌نامند. اما این اختراع جادویی بشر در حال تبدیل شدن به معضلی روبه‌رشد برای دانشگاه‌ها و مراکز علمی است.

اینترنت بسیاری از شیوه‌های زندگی بشر را متحول کرده است. تقلب دانشجویی یکی از پدیده‌هایی است که از این رهگذر دچار تحولی اساسی

www.takbook.com

www.takbook.com

شده است. اکنون تقلب اینترنتی به بخشی طبیعی از زندگی دانشجویی تبدیل شده است.

تقلب اینترنتی در چند سال اخیر به شیوه‌ای معمول در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تبدیل شده‌است. هر چقدر هم که دنیای اینترنت و برنامه‌های نرم‌افزاری پیشرفت می‌کند تقلب‌های دانشجویی هم متحول می‌شود. این موضوع به نوعی تجارت هم تبدیل شده‌است چرا که سایت‌های مختلفی برای فروش مقاله‌های آماده، به دانشجویان تاسیس شده‌اند.

بعضی از این سایت‌ها مقاله‌های دانشجویان را خریداری می‌کنند و بعد آن را برای فروش به دیگر دانشجویان عرضه می‌کنند.

شاید بتوان گفت این وضعیت نتیجه سیاست آموزش انبوه دولت است. وقتی چنین سیاستی در دستور کار باشد دیگر نمی‌توان انتظار کیفیت عالی را داشت. در چنین شرایطی دانشگاه‌ها به کارخانه تولید مدرک تبدیل می‌شوند.

خرید و فروش پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد و دکترا پدیده‌ای خطرناک است که آموزش عالی و آینده و پیشرفت همه‌جانبه کشور را تهدید می‌کند. همچنین این موضوع موجب نگرانی دانشگاه‌ها شده‌است.

برخی بر این عقیده‌اند که برای جلوگیری از آنچه تحت عنوان سرقت علمی مطرح است باید از دبیرستان‌ها فرهنگ‌سازی شود.

- بررسی پدیده تقلب از دو دیدگاه

موضوع تقلب از دو منظر استاد و دانشجو قابل بحث و بررسی است؛ از جنبه استاد، باید توانایی‌های خاصی به استادان داده‌شود یا اینکه استادان توانایی‌ها را در حد مطلوب کسب کنند. برای مثال توانایی جست‌وجو در اینترنت قابلیتی است که خود استاد باید آن را فرا بگیرد زیرا استاد موظف است که در فرایند تحقیق جهت گیری رساله را کنترل کند.

همچنین باید برخی مسائل اولیه که نمونه بارز تقلب است به دانشجویان آموزش داده‌شود؛ به دانشجویان بگویند چه مواردی تقلب است و چه برخوردی با آنها می‌شود و عواقب آن چیست.

جالب اینکه هیچ کدام از سیاست‌گذاران عرصه آموزش، روسای دانشگاه‌ها، مدیران، گروه‌ها و استادان، این مشکل را به‌طور بایسته جدی نمی‌گیرند. این موضوع عواقب جبران ناپذیری برای کشور به‌دنبال دارد.

- بازار پر رونق پایان‌نامه‌ها

نحوه تعیین قیمت پایان نامه‌ها به عوامل مختلفی مانند مقطع تحصیلی، موضوع پایان‌نامه، حجم و همچنین رشته متقاضی پایان‌نامه بستگی دارد. به‌عنوان مثال هرچه موضوع پایان‌نامه ناب‌تر بوده و کمتر مورد استفاده قرار گرفته باشد بهای گران‌تری دارد.

در یکی از دالان‌های انقلاب مقالات علمی، تحقیقات و ترجمه متون که معمولا از اینترنت استخراج می‌شوند از ۱۰ تا ۲۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسند. تاجران علم برای انواع پایان‌نامه نیز از ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان می‌پردازند و آن را دست‌کم به ۸۰۰ هزار تومان می‌فروشند. البته این مبلغ تا چند میلیون تومان نیز بالغ می‌شود.

انواع تز نیز از ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد. حداقل بهای پایان‌نامه ارشد ۴۰۰ هزار تومان، هر فصل پایان‌نامه مقطع دکترا هم... .

به گفته یکی از دست اندرکاران فروش پایان نامه اکنون بیشترین متقاضیان پایان نامه افراد شاغلی هستند که در دانشگاه نیز تحصیل می‌کنند.

علاوه بر پایان‌نامه، امور دیگری مانند مقالات علمی، تحقیقات، ترجمه متون و... مشتریان خاص خود را دارند و بهای آنها نیز تفاوت دارد.

جلسه‌های آموزش برای دفاع از پایان نامه نیز هزینه جدا دارد که درصورت تمایل متقاضی اعلام می‌شود. حسن این امر کاهش دغدغه دانشجو برای دفاع از پایان نامه است.

- بفرمایید پایان نامه آماده‌است

اگر گذرتان به سالن‌های پذیرایی افتاده باشد با تابلوی بفرمایید غذا آماده‌است روبه‌رو شده‌اید. کمی دقت کنید و به چشم خریدار وارد دالان‌های خیابان انقلاب شوید و به این تابلوها برمی‌خورید: پایان‌نامه کارشناسی از...تومان به بالا، ارشد....، دکترا... و... انتخاب با شماست.

رشته تحصیلی‌تان چیست، چقدر پول دارید؛ بفرمایید این پایان نامه آماده که مرتبط با رشته تحصیلی شماست! فقط باید صفحه اول آن را به دلخواه خودتان تنظیم کنید. با صحافی و جلد گالینگور می‌شود ۴۰ هزار تومان!

هدف ما جلب رضایت مشتری است. دیگر بستگی به وجدان خودتان دارد.

- نظارت کجا بود

در حالی که مسئولان ذی‌نفع وجود چنین تقلب‌هایی را در فضای علمی کشور تایید می‌کنند ولی در عین حال از مسئولیت نظارت شانه خالی می‌کنند.

www.takbook.com

www.takbook.com

مسئولان وزارت علوم معتقدند پایگاه اطلاعات و مدارک و اسناد علمی برای جلوگیری از تقلب علمی در کشور به‌وجود آمده‌است. این در حالی است که اطلاعات و آمار و اسناد این پایگاه ناقص است.

این توضیح آنهاست:می‌خواهیم اطلاعات این پایگاه را کامل کنیم، به همین دلیل در حال تدوین آیین نامه ثبت و ساماندهی پایان نامه‌های ارشد و دکترا و ابلاغ آن به دانشگاه‌ها هستیم.

از طرفی به نظر می‌رسد دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی نباید برای مقابله با پدیده شوم تقلب منتظر آیین‌نامه باشند. بخشی از اشکالات موجود ریشه در سهل‌انگاری برخی استادان راهنما و داوران دارد. استاد وظیفه دارد در مقام راهنما پایان نامه‌ها را بررسی و کنترل کند.

رئیس دانشگاه تربیت مدرس یکی از دلایلی را که ممکن است اتهام کپی‌برداری به سوی برخی مقالات علمی را نشانه رود در ضعف برخی محققان کشور در تسلط به زبان انگلیسی می‌داند.

برخی از کارشناسان معتقدند با ثبت عناوین و خلاصه‌ای از پایان‌نامه‌های دانشجویان رشته‌ها و مقاطع مختلف پزشکی می‌توان از تصویب پایان‌نامه تکراری جلوگیری کرد.

- برخورد با پایان نامه‌های تقلبی

مدیرکل امور پژوهشی وزارت علوم در برخورد با این‌گونه پایان نامه‌ها از دانشگاه‌ها می‌خواهد درصورت مشاهده چنین تخلفاتی موضوع در کمیته‌های انضباطی بررسی و درصورت اثبات استاد راهنما و دانشجو تنبیه شوند. وی حتی پیشنهاد می‌کند که فعالیت استادان راهنمایی که در این زمینه سهل انگاری کرده‌اند، متوقف شود.

یکی از دلایل رواج تقلب‌های علمی میان دانشجویان ناآشنایی استادان و کادر علمی دانشگاه‌ها به تکنولوژی روز است.

برخی کارشناسان بر این که عقیده‌اند ممکن است تسلط برخی افراد به زبان انگلیسی ضعیف باشد و از این رو برای اینکه جملاتی که در مقاله شان به کار می‌برند غلط نباشد اقدام به استفاده از جملاتی می‌کنند که در گذشته در مقاله‌ای دیگر به کار رفته است. افراد باید حتما مرجع جملاتی که استفاده می‌کنند را قید کنند تا امانتداری علمی شود و شائبه تقلب علمی ایجاد نشود.

تقلب کردن دانشجویان به‌ویژه در مقالات، نمونه بارزی از ناآگاهی آنهاست. حتی برخی از دانشجویان کارشناسی ارشد هم نمی‌دانند چه چیزی تقلب محسوب می‌شود، برای آنها مهم تایید استاد است.

ماجرای تقلب علمی به حدی جدی است که هیئت رئیسه دانشگاه تربیت مدرس تصمیم گرفت که نرم‌افزاری ۱۰ هزار دلاری برای مقایسه مقالات تهیه کند تا به این ترتیب امکان کپی‌برداری یا خطای ناخواسته وجود نداشته‌باشد.

- راه‌اندازی سامانه ملی پایان‌نامه و رساله‌های علمی کشور

سامانه ملی پایان‌نامه و رساله‌های علمی کشور با هدف ساماندهی و پیشگیری از تقلب و تکرار در تالیف پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی، راه‌اندازی می‌شود.

امروز تقلب علمی در متن مقالات به صور مختلفی امکان‌پذیر است. این در حالی است که دسترسی آسان به پایگاه‌های داده‌ای مقالات با قابلیت جست‌وجوی درون متن و توسعه نرم‌افزارهای تقلب‌یاب با الگوریتم‌های بسیار پیشرفته، امکان آشکار شدن مقالات تقلبی را به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای افزایش داده است.

چندی پیش یکی از استادان دانشگاه برکلی بعد از بررسی و ارزیابی دقیق مقالات ۳۲۰ دانشجوی خود، متوجه شد که ۴۵ نفر از آنها مطالبی را عیناً از اینترنت کپی‌برداری کرده‌اند.

در برخی از دانشگاه‌ها از نرم افزاری‌های مختلفی برای بررسی پایان‌نامه‌ها و مقالات دانشجویان استفاده می‌شود که به وسیله این نرم افزار می‌توان مقالات دانشجویان را با چندین میلیارد صفحه اینترنتی مقایسه و بررسی کرد. این نرم افزار می‌تواند در چند صد میلیون سایت اینترنتی جست‌وجو کند.

اکنون در برخی دانشگاه‌های معتبر همه کارهای دانشجویان، مقالات و پروژه‌های پایان ترم آنها با استفاده از این نرم افزار مورد بررسی قرار می‌گیرند.

به هر حال چه آیین نامه وزارت علوم به زودی ابلاغ شود یا نشود، چه استادان راهنما و داور نسبت به این امر حساس باشند یا نباشند و چه دانشجویان زحمت ارائه پروژه پایان نامه را به خود بدهند یا ندهند، علم در تیمچه خیابان انقلاب عرضه می‌شود و مشتریان خاص خود را دارد.

- تقلب در حد المپیک

www.takbook.com

www.takbook.com

افزایش تقلب‌های علمی فقط به پایان‌نامه‌های دانشجویی ختم نمی‌شود. متأسفانه تقلب‌های علمی از سوی برخی اعضای هیأت علمی موجب اعتراض مجله علمی نیچر شده‌است و در عین حال به مقالات علمی کشورمان لطمه می‌زند.

به‌دنبال گزارش نشریه نیچر در خصوص سهم بالای ایران در تقلب‌های علمی، مدیر کل بررسی و ارزیابی پژوهشی وزارت علوم از برخورد با متقلبان علمی در دانشگاه‌ها، مجلات علمی و پژوهشی خبر داد.

وی در عین حال معتقد است به نظر نمی‌رسد از کل مقالاتی که توسط اعضای هیأت علمی و دانشگاهیان کشور ما در مجله‌های بین‌المللی منتشر می‌شود، تعداد زیادی تقلب علمی باشند. نباید به‌دلیل تعداد اندک این موارد کل تولیدات علمی و پایان نامه‌های دانشجویان را زیر سؤال برد.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=362303

vista.ir
Online Classified Service

خوابگاه به مثابه خوابگاه

خوابگاه؛ چه اسم بامسمایی. شاید هم این نامگذاری بی دلیل نیست و تنها کارکرد آن، محلی برای خوابیدن باشد. ولی کمی فکر کنیم می بینیم که خیلی سخت است انسان در بهترین و پرشور ترین دوران زندگی اش روزانه بیشتر از پنج یا شش ساعت بخوابد. البته می خوابد، اما دیگر از شور زندگی خبری نیست.

با یکی از دانشجویان ساکن خوابگاه حرف می زنم. از تفریحاتشان می گوید؛« سالم ترین، کم هزینه ترین و دانشجویی ترین تفریحمان خواب است.»

یک محیط خوابگاهی درخور زندگی چه شرایطی باید داشته باشد. آیا فقط یک دستگاه تلویزیون و یک سالن بدنسازی برای یک خوابگاه چندصدنفره کافی است؟

شاید توصیف وضعیت خوابگاه یکی از بزرگ ترین دانشگاه های کشور- علامه طباطبایی- با توجه به گفته های دانشجویانی که در آنجا زندگی کرده اند، عینیت قضیه را بیشتر کند و پاسخی باشد به این سوال.

خوابگاه در یک کوچه و در همسایگی چند آپارتمان مسکونی قرار گرفته است. نه همسایه ها دانشجوها را به عنوان جوان های بیست و یکی دو ساله یی که نیاز به تحرک و شادابی دارند درک می کنند و نه دانشجویان همسایه ها را به عنوان کسانی که آرامش و استراحت حقشان است.

این خوابگاه پسرانه ۳۰۰و چند نفره، حیاط کوچکی دارد که تنها محل تفریح ساکنانش است. البته خوابگاه امکانات دیگری هم دارد، یک دستگاه تلویزیون در زیرزمین جنب سرویس های بهداشتی و ناگفته پیداست که بود و نبود یک تلویزیون با این همه تنوع سلیقه، یکی است.

کمی آن طرف تر در زیرزمین دیگری واحد فرهنگی خوابگاه است. گهگاهی نمایش فیلمی دارد و هر از چند گاهی دانشجوها را رایگان به بازدید از اماکن دیدنی می برند. اینترنت خوابگاه هم زیر نظر واحد فرهنگی است، ۴ یا ۵ کامپیوتر که برای استفاده از آن یا باید کارت اینترنت داشته باشی یا اینکه حق استفاده را بپردازی. البته دانشجویان با این شرایط هم مشتاقانه حاضر به استفاده از این کامپیوترها هستند ولی ساعات استفاده به ۸ تا ۱۱ شب محدود شده است. واحد فرهنگی یکبار هم اعلام کرده که دانشجویان می توانند برای خواندن برخی از روزنامه ها از ساعت ۹ تا

www.takbook.com

www.takbook.com

۳۰/۱۰ شب مراجعه کنند.

جلوتر باز زیرزمینی دیگر خبر از تفریحگاهی دیگر می دهد؛ سالن بدنسازی، تنها جایی است که تقریباً از آن استفاده می شود و مشتریان ثابت خود را دارد. کنار این سالن هم سالنی است با یک میز پینگ پنگ که آنجا هم ساعاتی از روز شلوغ می شود.

زیرزمین دیگری هم هست که در جوار منبع گرمایی خوابگاه قرار گرفته است و هفته های آخر هر ترم، بدون اهمیت به نداشتن تهویه مطلوب به یکی از شلوغ ترین مکان های خوابگاه تبدیل می شود. سالن مطالعه یی هم وجود دارد که در طول دوره امتحانات از کل پتانسیل آن، حتی با پهن کردن تشک هایی در کف سالن، استفاده می شود.

این خوابگاه دیگر زیرزمین ندارد، اگر همه زیرزمین های گفته شده را هم پر کنیم باز نصف جمعیت بیکارند.

گاهی در حیاط برخی دانشجویان، فوتبال یا والیبال بازی می کنند که بلافاصله با اعتراض همسایگان مجاور خوابگاه مواجه می شوند و حاصل این تفریح درگیری با همسایه ها یا مسوولان خوابگاه است.

راستی داخل اتاق ها چه می گذرد، آمار تفریحات یک نفره یی همچون سیگار، قلیان یا مصرف مواد مخدر، روز به روز بالاتر می رود. یکی از دانشجویان می گوید؛« کاری نداریم، شبانه روز بیشتر از ۱۵ ساعت از وقتمان در خوابگاه صرف می شود و اگر قلیان نکشیم، می پوسیم. روزانه ۴ تا ۵بار قلیان می کشیم و این یعنی استفاده از۴ ، ۵ ساعت وقت روزانه.» او ادامه می دهد؛« ما دانشجوی ارتباطات هستیم، اما در این خوابگاه حتی اینترنت نداریم. ۳ یا ۴ ساعت در روز با ۵ کامپیوتر خنده دار است. استاد ها از ما کار می خواهند، در یکی از درس ها بچه ها مجبورند وبلاگی ایجاد کرده و مرتب آن را به روز کنند، اصلاً ممکن نیست. هیچ وقت با این شرایط نمی توان تولید علم که سهل است، توجیه علم کرد.»

شاید خواندن این مطالب چندان سخت نباشد، اما زندگی در این شرایط است که از دانشجو یک بدن متحرک می سازد. آمار رو به افزایش افسردگی و به تبع آن در مواردی خودکشی در بین دانشجویان حاصل همین وضعیت است.

اما جدای از معیوب بودن زیرساخت های اسکان دانشجویی در ایران، با این اوضاع هم می توان اصلاحاتی در کوتاه مدت شکل داد که خوابگاه ها را قابل تحمل کند. یقیناً امکانات ذکر شده برای یک خوابگاه کافی نیست اما اگر همتی هم برای اصلاح زیر ساخت ها وجود داشته باشد، این مساله سال ها وقت می برد و نمی شود در این مدت دانشجوها را با همین امکانات محدود به حال خود رها کرد. دانشگاه می تواند در همین فضا با متنوع تر کردن برنامه های موجود و تامین حداقل هایی همچون رسانه های دیجیتالی و کاغذی(با استفاده از همین فضا و به طور مثال ۱۲ساعته کردن اتاق کامپیوتر)، ایجاد کتابخانه هایی بر اساس نیاز دانشجو نه موجودی دانشگاه(کتابخانه فعلی به دلیل قدیمی بودن کتاب ها بدون استفاده مانده است)، ارائه تلویزیون هایی برای اتاق ها یا حداقل سوئیت های دانشجویان یا توسعه سالن های تلویزیون فعلی، تنوع بخشیدن به امکانات فرهنگی و ورزشی خوابگاه ها، برگزاری کارگاه های آموزشی متناسب با نیازهای دانشجویان و ده ها برنامه دیگر با بهبود اوضاع زندگی چهار ساله دانشجویان خوابگاهی، فارغ التحصیلان سالمی را با بازدهی بسیار بیشتر تحویل جامعه دهد.

منبع : روزنامه اعتماد

http://vista.ir/?view=article&id=277607

vista.ir
Online Classified Service

خوابگاه‌های اجاره‌ای!

یك روز گرم تابستانی زمانی که دانشجویان نیم‌سال دوم تحصیلی ۸۶ در حال عبور از مقابل تابلوی اعلانات دانشگاه‌شان بودند، حکم ابلاغی معاونت امور خوابگاه‌ها، آب سردی بر روی سرشان ریخت و زنگ تخلیه در گوششان

www.takbook.com

www.takbook.com

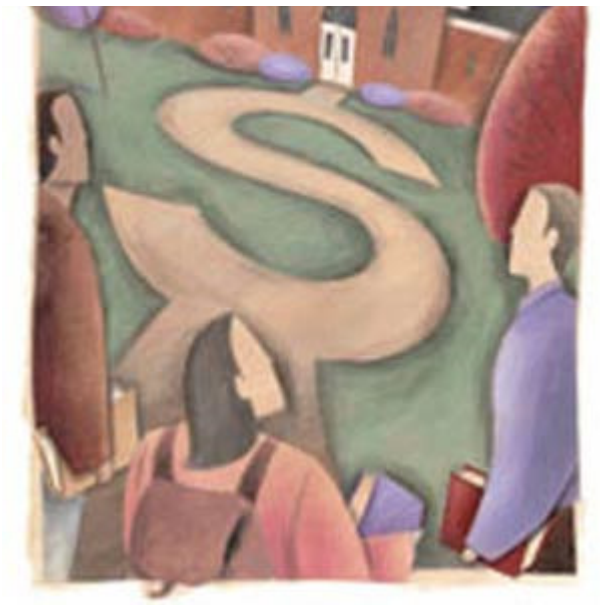

به صدا درآمد تا هرچه زودتر اسباب و اثاثیه‌شان را جمع کنند و خوابگاه‌ها را آب و جارو کرده تحویل صاحبخانه دهند.

با نزدیك شدن به ترم تابستانی دلنگرانی و استرس‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی که در حال نوشتن پایان‌نامه و پروپوزال‌هایشان هستند شدت می‌گیرد. دوندگی گرفتن تاییدیه معاونت آموزشی و اجازه‌نامه اسکان دانشجوی خوابگاهی در ترم تابستان، تنش‌ها و استرس‌های امتحانات و دفاعیه پروژه نهایی را دوچندان می‌کند و اگر به دلایلی موافقت معاونت آموزشی جلب نشود، دانشجو با نوعی بن‌بست روحی درگیر می‌شود. به گفته مشاور یکی از خوابگاه‌های تهران، نزدیك شدن به ترم تابستانی مصادف با اوج حالات افسردگی روحی و کج رفتاری‌های دانشجویان است. دانشجویانی که به گفته وزیر علوم، تحقیقات و فناوری چشم و چراغ ایران هستند اما شرایط اسکانشان نگران کننده و دغدغه‌برانگیز است.

● تراکم در خوابگاه‌ها

مهدی کلانتری، مسوول خوابگاه‌های صندوق رفاه وزارت علوم، تحیقات و فناوری از وجود ۶۹۰ خوابگاه دانشجویی در دانشگاه‌های کل کشور خبر می‌دهد و این در حالی است که بیش از ۱۳۷ هزار و ۷۹۶ دانشجو با تراکم بالا در آنها جای گرفته‌اند. خوابگاه‌هایی که دارای امکانات رفاهی حداقلی هستند و با حد مطلوب استاندارد رفاهی اسکان، فرسنگ‌ها فاصله دارند. به ازای هر ۷ نفر یك یخچال وجود دارد در حالی که در حالت مطلوب باید به ازای هر ۴ نفر یك یخچال تعبیه شود. با وجود اینکه یکی از سرگرمی‌های دانشجویان در خوابگاه تماشای برنامه‌های تلویزیونی است و در جایی که باید به ازای هر ۲۹ دانشجو یك دستگاه تلویزیون در فضای خوابگاه وجود داشته باشد، اما در مقابل یك تلویزیون ۴۵ نفر نظاره‌گر برنامه‌های آن هستند. یك دستگاه تلویزیون و فشار جمعیتی که در هنگام پخش برنامه‌های سرگرم کننده باید پاسخگوی ۴۵ سلیقه متفاوت باشد و مسلما خیلی از دانشجویان ناکام از نظاره برنامه مورد علاقه‌شان قید تماشا کردن را می‌زنند.مریم، دانشجوی یکی از این خوابگاه‌هاست و به قول خودش از یك سریال ۹۰ قسمتی تنها ۱۶ قسمتش را دیده و باقی برنامه را از تعریف‌های دوستانش دنبال کرده است. معضل فضای اندك هر دانشجو در اتاق به صورتی که در اتاق‌های ۴ نفره بعضاً ۶ یا ۸ نفر ساکن هستند و هم رشته نبودن هم‌اتاقی‌ها موجب کم شدن طاقت و درك متقابل دانشجویان از یکدیگر می‌شود و یکی از مهم‌ترین خواسته‌های دانشجویان هم رشته بودن هم اتاقی‌هایشان است. به گفته مسوول خوابگاه‌های صندوق رفاه وزارت علوم سهم فضای مطلوب خوابگاهی هر دانشجو ۱۳ متر مربع است و این میزان از سال ۸۴ تا سال جاری یك متر مربع افزایش داشته اما حدود ۳ متر مربع تا سهم فضای استاندارد خوابگاهی فاصله است و تنها ساخت و توسعه جایگاه‌های اسکان جدید می‌تواند سهم مسلم دانشجویان را به حد مطلوب برساند.

● تابستان، فصل دربه‌دری

دکتر محمود ملاباشی، معاون دانشجویی وزارت علوم رفع کمبود فضای اسکان متقاضیان را منوط به ساخت ۴۳۰ خوابگاه ۴۰۰ نفره می‌داند. در هر سال به طور متوسط ۱۰ الی ۱۵ درصد نیاز ساخت و ساز دولتی تامین می‌شود و بهترین زمان رفع نیاز خوابگاه فصل تابستان است اما دانشگاه‌ها به گروهی از دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترا که مشغول به تحصیل در ترم تابستانی هستند ملزم به ارائه خوابگاه است و دانشجویان فضاهای اسکان خود را ترك نمی‌کنند و این مساله روند بازسازی و رفع نواقص خوابگاه‌ها را کند می‌کند.وی می‌گوید تا به ثمر رسیدن پروژه‌های نیمه‌تمام عمرانی باید از امکانات خوابیده شهر استفاده شود زیرا ساخت خوابگاه و انجام پروژه‌های بازسازی و تجهیز پایگاه‌های سکنی به خصوص در محوطه‌های دانشگاهی بسیار زمان‌بر است و نمی‌توان تا اتمام پروژه‌های عمرانی صبر کرد و تعدادی از دانشجویان، بی‌خانمان باقی بمانند. به طور مثال با نزدیك شدن به ترم تابستانی سال جاری در دانشگاه شیراز طرح بازسازی ۲ خوابگاه عمده دانشجویی با اعتباری معادل یك میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان آغاز به کار کرده است که در صورت حضور دانشجویان در فضای خوابگاهی سرعت ساخت و ساز کاهش می‌یابد.

اسکان در ترم تابستانی علاوه بر مشکلات خاص خود از جمله گرمای داخل خوابگاه‌ها هزینه‌برتر از ترم‌های دیگر است. براساس آیین‌نامه وزارت علوم،نحوه اسکان متقاضیان خوابگاه‌ها و دانشجویان شاغل به تحصیل در دوره تابستانی هزینه‌ای مضاعف در پی دارد و دانشجو می‌بایست ۵۰ درصد هزینه اسکان را علاوه بر مبلغ اجاره بهای خوابگاه به صورت نقدی به صندوق خوابگاه‌ها پرداخت کند. این هزینه علاوه بر هزینه‌های نگارش

www.takbook.com

www.takbook.com

پایان‌نامه، تحقیق و پژوهش مسائل علمی و بعضاً بررسی‌های میدانی برای دانشجویان کمرشکن است و به همین دلیل گاه شاهد تجمعات صنفی دانشجویان در اعتراض به اجاره بهای خوابگاه‌ها هستیم.

دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترای دانشگاه تربیت معلم، تهران، یاسوج، بجنورد و غیره بارها و بارها برای کمك گرفتن از مسوولان دانشگاه‌ها با هدف کاهش قیمت اجاره بهای خوابگاه‌ها در نیم سال دوم تحصیلی سال جاری اعتراض کرده‌اند و خواستار شفاف‌سازی خدمات ارائه شده و آنالیز قیمت‌ها با احتساب هزینه‌های جاری در خوابگاه‌ها شده‌اند.هم‌اکنون برای اختصاص یافتن ۱۰ متر فضای خوابگاهی به هر دانشجو یك میلیون و ۷۲۰ هزار مترمربع فضای خوابگاهی نیاز است که ارائه حد مطلوب امکانات سکنی به متقاضیان نیازمند تخصیص ۳۴۴ میلیارد تومان بودجه است.

این سخنان را معاون آموزشی وزارت علوم در حالی عنوان می‌کند که قدمت ۱۵۰ واحد خوابگاهی از مجموع ۶۹۰ خوابگاه در کشور به دهه‌های ۵۰ و ۶۰ باز می‌گردد و ۱۷۲ هزار دانشجوی متقاضی از داشتن یك تخت بی‌بهره مانده‌اند و به ناچار در ۷۲ خوابگاه خودگردان و یا بقیه پانسیون‌ها سکنی گزیده‌اند. خوابگاه‌های خودگردانی که هزینه‌های بس سرسام‌آورتری برای دانشجویان به همراه داشته‌اند. بیشتر متقاضیان خوابگاه‌های دولتی از توان مالی ضعیفی برخوردار هستند و علاوه بر هزینه‌های تحصیل و زندگی در کلانشهرها، قادر به پرداخت هزینه‌های خوابگاه‌های خودگردان نیستند.

در همین راستا معاون دانشجویی وزارت علوم از طرحی با هدف تخصیص یك میلیون تومان به ازای هر دانشجو خبر می‌دهد که پس از تصویب این طرح در هیات‌امنای صندوق رفاه دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ابلاغ آن به دانشگاه‌ها شاهد بهبود وضعیت دانشجویان خوابگاهی خواهیم بود. دانشجویانی که حقیقتا با صبر و تحمل مشکلات اسکان خود را یکی بعد از دیگری پشت‌سر می‌گذارند اما سعی می‌کنند از ادامه تحصیل خود دست نکشند.

● لطفا اول اجاره!

طبق مصوبه جدید صندوق رفاه دانشجویی وزارت علوم اجاره بهای خوابگاه در ابتدای هر ترم تحصیلی از دانشجویان جدیدالورود به صورت نقدی دریافت خواهد شد. این خبر مسرت‌بخش را مسوول امور خوابگاهی صندوق رفاه وزارت علوم خطاب به متقاضیان خوابگاه‌ها اعلام می‌کند و علت اصلی این عمل را رفع نیاز مالی خوابگاه‌ها می‌داند. تنها منبع کسب درآمد صندوق رفاه از طریق دریافت اجاره بهاست و این دریافت نقدی در آغاز نیم‌سال تحصیلی امکان افزایش خوابگاه و بسط و توسعه محل اسکان دانشجویان را برای دانشگاه‌ها فراهم می‌سازد.

اما این مصوبه جدید شامل حال دانشجویان ورودی سال‌های گذشته نمی‌شود و بار هیچ هزینه‌ای را به آنها وارد نمی‌کند. دانشجویان قدیمی طبق روال سابق با استفاده از صندوق رفاه به سیستم خوابگاهی بدهکار می‌شوند، با این تفاوت که بدهی آنان در قالب وام پس از فراغت از تحصیل باز پرداخت خواهد شد. از سویی دیگر نیز با تصویب آیین‌نامه اجرایی مصوبات جدید برای دانشجویان کم‌توان مالی تسهیلات بانکی در نظر گرفته خواهد شد یا دانشجویانی که قادر به پرداخت نقدی هزینه خوابگاهی‌شان نیستند می‌توانند از وام اجاره خوابگاه استفاده کرده و پس از فارغ‌التحصیلی هزینه اسکان خود را پرداخت کنند.

دغدغه ذهنی جمع کثیری از دانشجویان، اسکان در خوابگاه‌هاست اما براساس آمار ارائه شده توسط مسوول خوابگاه‌های صندوق رفاه وزارت علوم ۱۷۲ هزار دانشجو در سال تحصیلی گذشته موفق به گرفتن فضای خوابگاهی نشده‌اند. ازدحام و شلوغی خوابگاه‌ها و نبود فضای خالی برای ارائه به متقاضیان سبب شکل‌گیری خوابگاه‌های خودگردانی شده است که فضای حاکم در آنها متفاوت‌تر از فضای خوابگاه‌های دولتی است.مشکلات خوابگاه‌های خودگردان بسیار زیاد است و از نظر استحکام و تجهیزات با معضلاتی روبه‌رو هستند. زیرساخت‌های لازم خوابگاه‌های خودگردان مطلوب نیست و بار هزینه‌های اسکان برای دانشجویان طاقت‌فرساست. یکی از دانشجویان معترض به اجاره بهای خوابگاه خودگردان دانشگاه یاسوج اجاره بهای دریافتی این خوابگاه را از ۱۷۰ هزار تومان تا ۲۹۰ هزار تومان متغیر می‌داند.

معاون دانشجویی دانشگاه یاسوج مبلغ دریافتی از سوی مالك ساختمان را اجاره بهای ملك به اضافه درصدی از هزینه‌های خدمات قبوض آب و برق و تلفن و غیره می‌داند و میزان تغییر هزینه‌ها را منوط به وضعیت ساختمان بر می‌شمارد. خوابگاه‌های خودگردان توسط متقاضیانی که خواهان تخصیص ملك خود به خوابگاه دانشجویی هستند، شکل می‌گیرد.

مهندس فولادی‌نژاد رئیس صندوق رفاه دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در زمینه شرایط تاسیس این نوع از خوابگاه‌ها می‌گوید: اشخاص متقاضی تاسیس و اداره خوابگاه‌های خودگردان باید از صلاحیت فردی و عدم سوءپیشینه برخوردار باشند و شرایط مکانی ملك متقاضی از حیث تاسیسات و استحکام بنا مورد تایید سازمان نظام مهندسی بوده و از نظر انتظامی و ترافیکی از شرایط لازم برای مکان خوابگاهی برخوردار باشد و از همه مهم‌تر آنکه همه پرسنل شاغل در این خوابگاه ملزم به دریافت تایید سلامت بهداشتی می‌باشند. در این پایگاه‌ها ظرفیت اتاق‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

۱۲ متر مربع ۳ نفر، ۹ متر مربع ۲ نفر و ۶ متر مربع یك نفر است و مقررات انضباطی خوابگاه‌های دولتی در خصوص این مکان‌های اسکان دانشجویان اجرا می‌شود. محمدیان دانشجوی خوابگاهی دانشگاه تربیت مدرس تبعات کمبود خوابگاه را خطری برای جامعه علمی می‌داند. به دلیل کمبود فضای خوابگاه‌های دولتی، هزینه‌های طاقت‌فرسای خوابگاه‌های خودگردان، مطلوب نبودن سطح رفاهی دانشجویان در ترم‌های تحصیلی و استرس تمدید سکنی بسیاری از دانشجویان کارشناسی ارشد و دکترای با توان بالای علمی را به گرفتن بورسیه از دانشگاه‌های غیر ایرانی تشویق می‌کند و فضای علمی ـ پژوهشی کشور را با نوعی خلأ نخبگان علمی و فرار نیروهای متخصص مواجه ساخته است. امکانات آسایش دانشجویان خوابگاهی در کنار حجم بالای دروس باعث افسردگی دانشجویان می‌شود. این حقیقت توسط مشیری عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس عنوان شده است. وضعیت بهداشتی – رفاهی نامطلوب، قدیمی بودن و بی‌روح بودن بناهای خوابگاه‌ها و هزینه‌های دغدغه برانگیز خوابگاه دانشجویی هر کدام نقش موثری در کاهش سطح بازدهی علمی دانشجویان دارند.

●استمداد از خیرین

خیرین خوابگاه‌ساز به نوعی می‌توانند بار تبعات ناشی از معضلات کمبود خوابگاه‌ها و وضع نامطلوب و چند برابر ظرفیت پایگاه‌های اسکان دانشجویان را کاهش دهند. این گفته دکتر محمد محمدی زاهدی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری خطاب به خیرین است. او از خیرین خواست امر خوابگاه‌سازی را به عنوان یك اولویت جدی در زمینه اقدامات نیکوکاری خود قرار دهند و در این راه مشوق دوستان خیر خود نیز باشند. در حال حاضر ۴۰ درصد از متقاضیان خوابگاه تحت پوشش قرار می‌گیرند و در صورت همیاری خیرین با صندوق رفاه دانشجویی وزارت علوم و راه‌اندازی سقف‌های جدیدی برای مشتاقان تحصیل می‌توان گام‌های مهمی در زمینه آرامش بخشی روحی به دانشجویان برداشت.

دغدغه گذراندن شب و داشتن آسایش روحی و روانی برای بسیاری از متقاضیان ورود به دانشگاه دلمشغولی‌ای است که بعضاً از رکن تحصیل پررنگ‌تر جلوه می‌نماید، بیشتر دانشجویانی که از فضاهای خوابگاهی استفاده می‌کنند. خانواده‌هایشان استطاعت پرداخت هزینه‌های سکنی آنها را در کلانشهر ندارند یا ناامنی شهر ، متقاضی را ناگزیر به اسکان در خوابگاه‌ها می‌کند. در حال حاضر بیش از سه میلیون دانشجو در حال تحصیل در دانشگاه‌های کشور هستند و ۲۸ هزار دانشجوی فاقد خوابگاه در دانشگاه‌های غیردولتی و غیرانتفاعی در حال تحصیل هستند و اعظم هزینه‌های آموزش‌شان توسط خانواده‌ها تقبل می‌شود. همزمان با گرانی مسکن و خانه به دوشی مستاجران، دانشجویان هم امسال روزهایی دور از خوابگاه‌را در اتاق‌های اجاره‌ای تجربه خواهند کرد.

منبع : روزنامه تهران امروز

http://vista.ir/?view=article&id=268675

vista.ir
Online Classified Service

دارالفنون از دیروز تا امروز

ساخت مدرسه دارالفنون یادگار جاودانه امیر کبیر در سال ۱۲۶۶ ه. ق مطابق با سال ۱۲۳۱ ه.ش به دستور وی در شمال شرقی ارک سلطنتی آغاز شد و در روز یکشنبه ۲۵ ربیع الاول سال ۱۲۶۸ قمری مطابق با نهم دی ماه سال ۱۲۳۳ شمسی مدرسه دارالفنون در ست سیزده روز قبل از قتل امیر در کاشان افتتاح شد. تاسف بار آن که بانی فرهنگ جدید ایران، امیرکبیر، سیزده روز پس از آغاز کار دارالفنون در حمام فین کاشان، به وسیله مرتجعان قدرت طلب دربار به قتل رسید. در هر حال نام امیرکبیر در

www.takbook.com

www.takbook.com

دارالفنون و با دارالفنون، تاریخ علوم جدید را در کشور ایران رقم زد.

یاد و وجود امیر زنده ماند و به تبع دارلفنون در سال های بعد و از دل مدرسه دارالفنون آموزشگاه های متوسطه و دانشگاه ها بیرون آمدند.

این مدرسه تا انقلاب مشروطه به منزله خانه دانشی بود که در آن همه دانش ها را می آموختند: طب، نقاشی، نظام، فیزیک، شیمی، داروسازی، حقوق، سیاست و... در فاصله سال های ۱۳۰۸ -۱۳۱۰ شمسی بنای دارالفنون پس از ۸۰ سال به وسیله نیکلای نیویچ مارکف، مهندس روسی، بازسازی شد. دارالفنون به مدت ۱۲۶ سال خانه دانش، صنعت، هنر، اندیشه، سیاست و آگاهی بود.

پس از انقلاب به مرکز تربیت معلم تبدیل شد، مدتی هم مرکز آموزش عالی ضمن خدمت فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش بود.

در تاریخ ۱۳۶۷/۴/۲۵ این بنای تاریخی به شماره ۱۷۴۸ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید.در زمان وزارت حسین مظفر، بهره وری از دارالفنون با عنوان گنجینه و مرکز اسناد و مدارک وزارت آموزش و پرورش مطرح شد و به دنبال آن شورای معاونان وزارتخانه، مسئولیت پیگیری را به عهده پژوهشگاه آموزش و پرورش گذاشتند.

اکنون دارالفنون با عنوان: گنجینه و مرکز اسناد دارالفنون که زیرمجموعه پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش است در بستری دیگر در دو قسمت الف) فرهنگی، پژوهشی ب) بازسازی و مرمت فعالیت های فرهنگی خود را آغاز کرده است.

گنجینه و مرکز اسناد دارالفنون، موزه آموزش و پرورش را تشکیل می دهد و در آن تمامی اسناد و مدارک و کتب مختلف درسی جمع آوری شده مربوط به ۱۵۴ سال آموزش رسمی کشور نگهداری می شود تا علاقه مندان و محققانی که بخواهند تاریخ آموزش و پرورش رسمی ایران را مطالعه کنند در اختیارشان قرار گیرد. به منظور تحقق این اهداف فعالیت گسترده ای از قبیل جمع آوری مدارک و اسناد زندگی و اقدامات امیرکبیر، تهیه فهرست مقالات دارالفنون ، تالیف و چاپ کتاب آشنایی با دارالفنون ، تالیف کتاب مشاهیر دارالفنون و برگزاری همایش های متعدد مرتبط با دارالفنون آغاز شده است.طرح تحقیق سیر تاریخ آموزشگاه های دختران در ایران در یکصد سال اخیر از دیگر فعالیت هایی است که در این مرکز در حال انجام است . اگرچه فعالیت های فرهنگی و پژوهشی دارالفنون از اهداف اصلی مرکز گنجینه اسناد دارالفنون است، اما از آنجایی که بنای تاریخی و فرهنگی دارالفنون با عمری ۱۵۴ ساله باید به گونه ای مرمت و بازسازی شود که بتواند هم ما را با فرهنگ معماری و دانش و هنر این بنای بسیار ارجمند آشنا کند و هم به گونه ای مورد استفاده قرار گیرد که بتواند زبان گویای فرهنگ، هنر و اندیشه ایرانیان مسلمان و آگاه باشد، بنابراین در قسمت بازسازی و مرمت دقت لازم به عمل آمده است که فهرست وار به آن اشاره می شود.نتیجه کار کمیته مرمت و راه اندازی گنجینه دارالفنون را می توان در بازدید از بنای دارالفنون دید. بازسازی و مرمت شیروانی ها، آمفی تئاتر، تالار سخنرانی، سقف کلاس ها، نمای داخلی حیاط، بندکشی، تعویض سنگ های الحاقی، دیوارها ، کاشی های کتیبه ها وتعویض پنجره های آهنی و اقدام به ساخت و نصب پنجره های چوبی مطابق طرح اولیه ،آجرفرش کف حیاط مرکزی مدرسه و مرمت حوض دارالفنون از آن جمله است.

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=281729

vista.ir
Online Classified Service

دانش‌آموختگان نامدار دانشگاه تهران

تاسیس دانشگاه تهران که با آغاز آشنایی جدی ایرانیان با مغرب زمین مقارن افتاده بود، این دانشگاه را به بستر اصلی ارتباط با تمدن مغرب زمینی

www.takbook.com

www.takbook.com

و علوم جدید تبدیل کرد.

از آغاز فعالیت‌های آموزشی دانشگاه تهران، همواره تاکنون افرادی شایسته و شخصیت‌های برجسته و چهره‌های صاحبنامی در آن به تحصیل و تدریس پرداخته‌اند.

به مناسبت هفتادویکمین سالگرد تاسیس دانشگاه تهران شرح مختصری از زندگی چند استاد و چهره ماندگار و چگونگی ارتباطشان با دانشگاه تهران شیرین و لازم است!

● دکتر محمود حسابی

در سال ۱۲۸۱ شمسی از پدر و مادری تفرشی در تهران زاده شد و پس از سپری کردن چهارسال از دوران کودکی در تهران، به همراه خانواده عازم شامات شد. در هفت سالگی تحصیلات ابتدایی خود را در بیروت، با تنگدستی و مرارت‌های دور از وطن در مدرسه کشیش فرانسوی آغاز کرد.

شروع تحصیلات متوسطه او مصادف با آغاز جنگ جهانی اول و تعطیلی مدارس فرانسوی زبان بیروت بود. از این رو، پس از دو سال تحصیل در منزل برای ادامه به کالج امریکایی بیروت رفت و در سن ۱۷ سالگی لیسانس ادبیات، در سن نوزده سالگی لیسانس بیولوژی و پس از آن مدرک مهندسی راه و ساختمان را اخذ کرد. در آن زمان با نقشه‌کشی و راهسازی، به امرار معاش خانواده کمک می‌کرد. استاد همچنین در رشته‌های پزشکی، ریاضیات، ستاره‌شناسی به تحصیلات آکادمیک پرداخت.

ایشان دکترای فیزیک خود را نیز در سال ۱۹۲۷ در سن بیست‌وپنج سالگی از دانشگاه سوربن دریافت داشت. پروفسور حسابی به دلیل عشق به میهن با وجود امکان ادامه تحقیقات در خارج از کشور به ایران بازگشت و با ایمان و تعهد، به خدمتی خستگی‌ناپذیر پرداخت و پایه‌گذاری علوم نوین، تاسیس‌دار المعلمین و دانشسرای عالی، دانشکده‌های فنی و علوم دانشگاه تهران به نگارش ده‌ها کتاب و جزوه و راه‌اندازی و پایه‌گذاری فیزیک و مهندسی نوین، وی را به نام پدر فیزیک و مهندسی نوین ایران معروف کرد.

او همچنین قانون دانشگاه‌های ایران را نوشته و عهده‌دار ریاست و استادی دانشکده‌های فنی و علوم دانشگاه تهران نیز بوده است.

● شهید آیت‌الله مطهری

در سیزدهم بهمن ۱۲۹۸ شمسی در فریمان، ۷۵ کیلومتری شهر مقدس مشهد در یک خانواده اصیل روحانی چشم به جهان گشود. پس از طی دوران طفولیت به مکتبخانه رفته و به فراگیری دروس ابتدایی پرداخت. در سن ۱۲ سالگی به حوزه علمیه مشهد عزیمت کرده و به تحصیل مقدمات علوم اسلامی اشتغال می‌ورزد.

در سال ۱۳۱۶ برای تکمیل تحصیلات خود عازم حوزه علمیه قم شد و در طول اقامت پانزده ساله خود در قم از محضر مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی، امام خمینی (ره) و علامه طباطبایی بهره برد. در سال ۱۳۳۱ در حالی‌که از مدرسین معروف و از امیدهای آینده به شمار می‌رفت، به تهران مهاجرت کرد.

در تهران به تدریس در مدرسه مروی و تالیف و سخنرانی‌های تحقیقی پرداخت. در سال ۱۳۳۴ اولین جلسه تفسیر انجمن اسلامی دانشجویان توسط وی تشکیل شد و در همان سال تدریس خود در دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران را آغاز کرد. در سال‌های ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ که انجمن اسلامی پزشکان تشکیل شد، استاد شهید مطهری از سخنرانان اصلی این انجمن به شمار می‌رفت.

● مهندس مهدی بازرگان

وی در سال ۱۲۸۶ در خانواده‌یی مذهبی تربیت شده بود. بازرگان در سال ۱۳۰۷ در زمره نخستین دانشجویان ایرانی بود که برای تحصیلات عالیه به اروپا رفت و مدت ۷ سال در فرانسه در رشته مهندسی ترمودینامیک تحصیل کرد و پس از خدمت سربازی به عضویت هیات علمی دانشکده فنی دانشگاه تهران درآمد و بزودی به ریاست دانشکده فنی منصوب شد. او یکی از نخستین مروجان دین در میان تحصیل کرده‌های ایرانی بلکه از پیشگامان دین‌داری در دانشگاه‌های ایران بود.

● استاد جلال‌الدین همایی

روانشناد استاد جلال‌الدین همایی متخلا به «سنا» ادیب و دانشمند نامدار اسلامی در سحرگاه سیزدهم دی‌ماه سال ۱۲۷۸ هجری شمسی در

www.takbook.com

www.takbook.com

شهر اصفهان و در خانواده‌یی اهل علم و ادب دیده به جهان گشود. پدرش میرزا ابوالقاسم محمد نصیر متخلص به «طرب» از ادبای نامور و فرزند همای شیرازی بود. وی خواندن و نوشتن را از چهارسالگی نزد پدر و مادر فرا گرفت.

استاد همایی تحصیلات مقدماتی خود را در مدارس «قدسیه» و «نیم آورد» سپری کرد و عصرهای جمعه با حضور در انجمن شعرای «شیدا» از محضر اساتیدی چون مرحوم آخوند ملا عبدالکریم گزی بهره‌مند می‌شد. در سال ۱۳۰۰ استاد در مدرسه صاریه اصفهان که نخستین مدرسه متوسطه در آن شهر بود به تدریس مشغول شد. وی در سال ۱۳۰۷ به خدمت رسمی وزارت معارف درآمد و نخستین مدرسه متوسطه تبریز را تاسیس کرد.

از سال ۱۳۱۰ وی علاوه بر مدرسه «دارالفنون» در مدرسه «شرف مظفری»، «دبیرستان نظام» و «دانشکده افسری» و «دانشسرای عالی» نیز به تدریس پرداخت.

استاد پس از سال‌ها تدریس در دانشگاه تهران در سال ۱۳۴۰ با رتبه استاد ممتاز به تقاضای خود بازنشسته شد، اما این امر نیز مانع از ادامه تدریس او نشد. وی در طی دوران خدمت در دانشگاه دو سفر به کشورهای لبنان و پاکستان با هدف تاسیس کرسی ادبیات فارسی در دانشگاه‌های این کشورها داشت.

استاد همایی تا سال ۱۳۴۸ به تدریس منطق و ادبیات در شبستان مسجد جارچی اهتمام ورزید. بسیاری از شاگردان استاد در این دوران بعدها در شمار فضلای بزرگ از اشتهار قابل ملاحظه‌یی برخوردار شدند.استاد همایی سرانجام در بیست‌وهشتم تیر ۱۳۵۹ به دیدار معبود شتافت.●

بدیع‌الزمان فروزانفر

استاد فروزانفر فرزند آقاشیخ‌علی در بشرویه از توابع طبس در سال ۱۳۳۲ قمری به دنیا آمد. تحصیلات مقدماتی را در زادگاهش به پایان رسانید و سپس در مشهد دروس علوم اسلامی، علوم ادبی و منطق، اصول و فقه را از محضر اساتید بزرگی همچون ادیب نیشابوری، حاج میرزا حسین سبزواری، حاج شیخ مرتضی آشتیانی بهره برد.

استاد در سال ۱۳۴۲ به تهران آمده و به ادامه تحصیل پرداخت و همچنین در مدرسه سپهسالار و دارالفنون مشغول تدریس گردید. بدیع‌الزمان با اینکه از فعال‌ترین اساتید به شمار می‌رفت و با وجود اشتغال مداوم به تحقیقات علمی و ادبی، به عضویت در فرهنگستان ایران، شورای عالی دینی، شورای عالی تبلیغات و شورای عالی فرهنگ درآمد و همچنین با استادی و ریاست دانشکده معقول و منقول، استادی دانشکده ادبیات و دوره دکترای ادبیات فارسی وظایف مهم و موثری را در هدایت دستگاه‌های علمی و فرهنگی کشور به عهده داشت.

فروزانفر بالغ بر ۲۱ کتاب و ۴۹ مقاله سخنرانی، مقدمه‌نویسی در بعضی از کتب و اشعار دارد.

استاد بدیع‌الزمان فروزانفر در سال ۱۳۴۹ شمسی درگذشت و بعد از انتقال به آستان مقدس حضرت عبدالعظیم(ع) در رواق شهید حاج اسماعیل رضایی به خاک سپرده شد.

● دکتر محمد معین

دکتر معین در نهم اردیبهشت ماه ۱۲۹۷ هجری شمسی در خانواده‌یی از علمای رشت دیده به جهان گشود. او که اولین فرزند خانواده بود توسط جد پدرش شیخ محمدتقی معین‌العلما، محمد نامیده شد. پدرش شیخ ابوالقاسم، طلبه علوم دینی بود و سخت مشغول آموختن علوم قدیمه و دینی نزد علما و مدرسان مشهور شهر رشت بود. محمد در فاصله پنج روز پدر و مادرش را از دست داد و بعد از مرگ آنها تربیت و مراقبت از او را جد پدری‌اش، معین‌العلما برعهده گرفت.

بعد از تبدیل مکتبخانه‌ها به مدارس امروزی، محمد را در کلاس سوم ابتدایی پذیرفتند و در سال ۱۳۰۴ هجری شمسی موفق به اخذ تصدیق‌نامه نهایی دوره ابتدایی شد و برای ادامه تحصیل رهسپار تهران گشت.

پس از ورود به تهران در دوره ادبی مدرسه دارالفنون نام‌نویسی کرد و در سال ۱۳۱۰ هجری شمسی دوره دوم متوسطه را به اتمام رساند و توانست تصدیق‌نامه دوره دوم متوسطه را بگیرد و بعد از آن در شعبه فلسفه و ادبیات مدرسه عالی دارالمعلمین تهران نام‌نویسی کرد و همواره یکی از شاگردان ممتاز این مدرسه به شمار می‌رفت.

وی در خرداد ۱۳۱۳ هجری شمسی با ارایه رساله‌یی به زبان فرانسه در موضوع شعر «لوکنت دولیل و مکتب پارناس» موفق به اخذ درجه لیسانس در ادبیات و فلسفه با نمره ممتاز شد. او در دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی ثبت‌نام کرد و پس از دو سال تحصیل در این رشته با ارایه رساله خود مدرک دکترا را کسب کرد.

پس از گرفتن مدرک دکترا ابتدا به عنوان دانشیار و سپس استاد کرسی «تحقیق در متون ادبی»دانشکده ادبیات و دانشسرای عالی برگزیده شد

www.takbook.com

www.takbook.com

و در حالی که مشغول کارهای پژوهشی خود بود تدریس در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران را نیز برعهده داشت.

در اواسط چاپ جلد چهارم فرهنگ فارسی‌اش بود که به علت بیماری دکتر سیدجعفر شهیدی که در آن زمان کار سرپرستی و نظارت بر نشر فرهنگ را برعهده داشت، چاپ و نشر جلد پنجم و ششم به عهده همکاران دکتر معین گذاشته شد.

بالاخره در سال ۱۳۵۰ بزرگمرد لغت و سخن، در نیمروز گرم سیزدهم تیرماه چشم از جهان فرو بست.

● دکتر مصطفی چمران

در سال ۱۳۱۱ در محله سرپولک در حوالی بازار تهران به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی خود را در مدرسه انتصاریه نزدیک پامنار و دوران متوسطه را در دبیرستان‌های دارالفنون و البرز پشت سر گذاشت.

وی، تحصیلات خود را در دانشکده فنی دانشگاه تهران ادامه داد و در سال ۱۳۳۶ به عنوان شاگرد ممتاز در رشته مهندسی الکترونیک فارغ‌التحصیل شد و یک سال نیز به تدریس در این دانشکده پرداخت.

دکتر چمران در سال ۱۳۷۷ با استفاده از بورس تحصیلی شاگردان ممتاز، عازم امریکا شد و مدرک فوق‌لیسانس خود را از دانشگاه تگزاس دریافت کرد. سپس به دانشگاه برکلی در کالیفرنیا رفت و پس از انجام تحقیقات گسترده علمی در جمع معروفترین دانشمندان جهان، مدرک دکترای خود را در رشته الکترونیک و فیزیک و پلاسما (گرایش مهندسی گداخت هسته‌یی) با درجه ممتاز علمی دریافت کرد.

همچنین دکتر چمران به موازات تلاش‌های علمی و موفقیت‌های برجسته تحصیلی، حضور موثری در عرصه سیاسی و اجتماعی داشت.

● دکتر عبدالحسین زرین‌کوب

دکتر زرین‌کوب در سال ۱۳۰۱ هجری شمسی در بروجرد دیده به جهان گشود. او تحصیلات ابتدایی را در زادگاهش به پایان برد. سپس در کنار تحصیل در دوره متوسطه به تشویق و ترغیب پدر که مردی دیندار بود، اوقات فراغت را صرف فراگیری علوم دینی و حوزوی کرد و ضمن تحصیل فقه و تفسیر و ادبیات عرب، به شعر عربی هم علاقه‌مند شد.

گر چه تا پایان سال پنجم متوسطه در رشته علمی تحصیل می‌کرد با این حال کمتر کتاب تاریخ و فلسفه و ادبیاتی بود که به زبان فارسی منتشر شده باشد و او آن را در دست مطالعه نگرفته باشد. به دنبال تعطیلی کلاس ششم متوسطه در تنها دبیرستان شهر برای ادامه تحصیل به تهران رفت. اما رشته ادبی را برگزید و در سال ۱۳۱۹ تحصیلات دبیرستانی را به پایان برد و با وجود آنکه کتاب‌های سال‌های چهارم و پنجم متوسطه ادبی را قبلا نخوانده بود، در میان دانش‌آموزان رشته ادبی سراسر کشور، رتبه دوم را به دست آورد.

با بازگشایی مجدد دانشگاه‌ها در سال ۱۳۲۰، دکتر زرین‌کوب در امتحان ورودی دانشکده حقوق شرکت کرد. با آنکه پس از کسب رتبه اول، در دانشگاه ؤبت نام هم کرده بود،اما به الزام پدر، ناچار به ترک تهران شد.

سرانجام اشتیاق به تحصیل او را دوباره به دانشگاه کشاند. در سال ۱۳۲۴، پس از آنکه در امتحان ورودی دانشکده علوم معقول و منقول و دانشکده ادبیات حایز رتبه اول شده بود، وارد رشته ادبیات فارسی دانشگاه تهران شد.

به هر تقدیر دکتر زرین‌کوب در سال ۱۳۲۷به عنوان دانشجوی رتبه اول از دانشگاه فارغ‌التحصیل شد و سال بعد وارد دوره دکترای رشته ادبیات دانشگاه تهران گردید و در سال ۱۳۳۴ از رساله دکترای خود با عنوان «نقدالشعر، تاریخ و اصول آن» که زیر نظر بدیع‌الزمان فروزانفر تالیف شده بود با موفقیت دفاع کرد.

دکتر محمد مفتح در سال ۱۳۰۷ در خانواده‌یی روحانی در شهر همدان به دنیا آمد. او در دوران کودکی در محضر پدرش، حجت‌الاسلام محمود مفتح از واعظان و مدرسان حوزه علمیه همدان،به فراگیری ادبیات فارسی و عربی پرداخت. پس از فراگیری معارف اسلامی در مدرسه آخوند ملاعلی به قم رفت تا در مدرسه دارالشفا بتواند از درس عالمانی بزرگ چون آیت‌الله بروجردی، علامه محقق داماد، علامه طباطبایی و امام خمینی(ره) استفاده کند.

پس از چند سال استفاده از محضر این استادان و رسیدن به درجه اجتهاد، او بخش دیگر زندگی‌اش را در دانشگاه آغاز کرد. در دانشکده معقول و منقول دانشگاه تهران، دروس دانشگاهی خود را تا حد دکترا ادامه داد و با دفاع از رساله‌یی با عنوان «تحقیقی درباره نهج‌البلاغه» به درجه دکترا نیز نایل شد.

احسان حسینی

http://vista.ir/?view=article&id=217937

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

دانشجویان خوابگاهی بخوانند

در معاشرت با دیگران، تا زمانی که ما فکر کنیم اخلاقمان خوب است و هیچ عیب و ایرادی نداریم، هیچ گاه برای تغییر آن کاری نمی کنیم. در حدیثی آمده که یکی از نعمت های بزرگ خداوند به بنده اش این است که «او را به عیب و نقص های اخلاقی اش آگاه می کند.»

بهترین روش رفتار با دیگران را می توان از کلام رسول اکرم صلی الله علیه و آله آموخت که فرمود: «هیچ یک از شما مؤمن نیست؛ مگر این که برای برادرش آن بخواهد که برای خود می خواهد» و در جای دیگر فرمود: «دست خود را بر سر هرکس که می خواهی بگذار و برای او آن بخواه که برای خود می خواهی»۱.

بنابراین، اگر روشی را دوست دارید که مردم آن گونه با شما رفتار کنند، به همان روش با دیگران برخورد کنید. هرچه را برای دیگران پیشنهاد می کنید، همان بهترین روش است و شما نیز براساس آن، با آنان رفتار کنید؛ زیرا انسان انتظاری جز خوش رفتاری از مردم ندارد و کمترین اهانتی را از سوی آنان نمی پذیرد و راضی نیست که کسی به او تهمت زند و نمی پسندد که کسی از معایب او پیش دیگران سخن بگوید؛ هرچند آن عیوب را واقعاً داشته باشد. شخصیت انسان، در عرصه روابط گوناگونی شکل می گیرد. این روابط به ترتیب عبارتند از: رابطه انسان با خود، رابطه با خدا و رابطه با دیگران. انسان موجودی اجتماعی است و نیازمند معاشرت، تبادل افکار و ایجاد روابط نیکو با همنوعان است و براثر همین معاشرت ها و تبادل افکار، روابط انسانی شکل می گیرد و فرهنگ انسانی، هویت خود را آشکار می سازد، از دیدگاه اسلامی، جامعه وروابط انسانی آن، رنگ الهی و عبادی به خود می گیرد و همه جنبه های گوناگون رفتار آدمی، در جهت نیل به هدف نهایی که انسان کامل شدن است، معنا و مفهوم می یابد.

آداب معاشرت از نظر اسلام را می توان در دو مرحله «اندیشه» و «عمل» خلاصه کرد.

- مرحله اندیشه

مرحله اندیشه، به این معناست که مسلمانان باید صفحه اندیشه و نیت خود را نه تنها نسبت به برادران دینی خود، بلکه نسبت به تمام انسان ها و بلکه تمام موجودات خدا، نیکو و زیبا گردانند و اندیشه خیرخواهی، نصیحت، دوستی و سعادت آنها را درسر بپرورانند و از نقشه کشی و توطئه بر ضد آنان بپرهیزند. امام علی علیه السلام در این مورد می فرماید: «خدای سبحان دوست دارد که نیت انسان درباره همنوعانش، نیکو و زیبا باشد۲.

- مرحله عمل

اسلام در مرحله عمل، برای تنظیم روابط اجتماعی انسان ها، آداب و وظایفی قرارداده و پایه آن را براساس ایمان به خدا و تقویت روح فضیلت و انسانیت، بنا نهاده است. بسیاری دوست دارند در ارتباط با همنوعان خویش، زندگی موفقی داشته باشند؛ ولی به جهت ناآگاهی از چگونگی

www.takbook.com

www.takbook.com

معاشرت و آداب آن و نیز رعایت نکردن آن آداب، توانایی برقراری روابط مناسب و اسلامی را ازدست می دهند و به ناچار، منزوی می شوند. بنابراین، شناخت این آداب در مرحله عمل و توانایی ایجاد ارتباطی مناسب با قشرهای مختلف جامعه، از اهمیت بسیاری برخوردار است. امیر مؤمنان علیه السلام در یک دستور، خطوط کلی آداب معاشرت در مرحله عمل را این چنین بیان می کند: «خویشتن را میان خود و دیگران میزان قرار ده، آن چه را برای خود می خواهی، برای دیگران بخواه و آن چه را برای خود خوش نمی داری، برای دیگران نیز خوش مدار؛ به کسی ستم نکن؛ چنان که دوست نداری به تو ستم شود و به دیگران نیکی کن؛ همان گونه که دوست داری به تو نیکی شود»۳.

آداب معاشرت در مرحله عمل، بحث بسیار گسترده ای است که این نامه، گنجایش آن را ندارد و ما فقط به طور خلاصه مواردی از آن را دراین جا ذکر می کنیم:

۱) احترام به دیگران؛ احترام به معنی عدم تجاوز به حقوق آنان است که شامل احترام به جان، مال، ناموس و آبروی آنها می شود. پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله می فرماید: مسلمان کسی است که مردم از دست و زبان او در آسایش باشند؛ یعنی در رفتار و گفتار خود هیچ زیانی به دیگران نرساند و حقوق چهارگانه آنان را حفظ کند.

۲) سلام و احوال پرسی؛ شایسته است یک مسلمان هنگام دیدار برادران دینی خود، با سلامی آرامش بخش و شادی آفرین، آنان را شاد و مسرور سازد و به این وسیله، روابط اجتماعی خود را تحکیم بخشد.

۳) زیبایی کلام؛ ما در سخن گفتن با دیگران، دو وظیفه داریم؛ اول: سخن خوب بگوییم و از سخن زشت و خلاف ادب، پرهیز کنیم و دوم این که خوب و زیبا سخن بگوییم. گاهی انسان سخنان خوبی دارد؛ ولی آنها را درست بیان نمی کند. به همین جهت در روایات بسیاری سفارش شده که قبل ازسخن گفتن، کاملاً فکر کنید تا نسنجیده سخنی نگویید. چه بسا سخن حقی که در محل نامناسبی بیان شود و باعث بروز مشکلات فراوانی گردد.

۴) مزاح و شوخی؛ اسلام برای مزاح و شوخی هم آداب خاصی دارد. مزاح و شوخی، چون باعث خنده وشادی می شود، یکی از بهترین عوامل آرامش روانی و رفع خستگی روحی محسوب می شود و سبب ایجاد پیوند دوستی بین افراد می شود. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام نیز اهل مزاح و شوخی بوده اند و برای رفع خستگی و کسالت افراد،از آن استفاده می کردند؛ ولی همان طور که گفتیم، آداب و قوانین خاص هم برای آن قرار داده اند که برخی آداب آن عبارتند از:

الف) باعث آزار واذیت طرف مقابل نشود.

ب) غیبت یا تمسخر مسلمانی در آن نباشد.

ج) زیاده روی و افراط در آن نکنند که باعث می شود هیبت و وقار شخص لکه دار شود و ارزش او در بین مردم از بین برود.

۵) رعایت شئون اجتماعی؛ مانند پاکیزگی، وقار، احترام به بزرگ ترها، نظم و انضباط، وفای به عهد، رازداری، مهربانی و گذشت که میزان نفوذ انسان را در دیگران بالا می برد.

۶) موارد ویژه؛ در آداب معاشرت گرچه بر ما لازم است که نسبت به همه انسانها و بلکه همه موجودات، خیرخواه و مهربان باشیم؛ ولی دین اسلام دربعضی از موارد، تاکید بیشتری کرده است؛ مانند صله رحم و رسیدگی به اقوام و آشنایان و از همه مهمتر، اعضای خانواده، همسایه داری و رعایت حقوق آنان، میهمان نوازی و آداب پذیرایی از آنان، عیادت مریض و رسیدگی به مشکلات او، تشییع جنازه و تسلی دادن به بازماندگان و رسیدگی به مشکلات آنان.

هرکدام از موارد فوق، دارای مطالب و انواع فراوانی است که احتیاج به توضیح و مطالعه وسیعی دارد؛ ولی از مجموع آنها می توان نمایی کلی از آداب معاشرت اسلامی را به دست آورد.

۷) آفات معاشرت؛ معاشرت با دیگران، اگر به صورت رفت و آمد باشد. مانند صله رحم و رفت و آمد اقوام و نیز معاشرت با دوستان و آشنایان، ممکن است دارای آفات و زیان هایی هم باشد که بی توجهی به آنها، اثرات زیان باری به دنبال دارد. بنابراین، لازم است این معاشرت ها، دقیق و حساب شده باشند. ما دراین جا به بعضی از نکات مهم دراین زمینه اشاره می کنیم:

۱) پرهیز از گناه: رفت و آمدها و معاشرت ها، زمانی مفید و موثر و موجب خشنودی خداوند خواهندبود که سبب گناه نشوند؛ چه بسا میهمانی هایی که در آنها شئون اسلامی رعایت نمی شود؛ به طول مثال، حریم بین زن و مرد از بین می رود. شرکت دراین جلسات، برای خانواده ها و به ویژه بچه ها، بسیار خطرناک خواهدبود.

۲) پرهیز از مزاحمت و تشکیل جلسات پرهزینه، ممکن است افرادی به بهانه صله رحم و رفت آمد، سبب تحمیل زحمت و مخارج زیادی برای دیگران

www.takbook.com

www.takbook.com

شوند، این گونه معاشرت ها، نه تنها جلب محبت نمی کند، بلکه باعث دشمنی و کینه می شود.

۳) پرهیز از خوش رویی و خوش اخلاقی بیجا: یکی از آداب معاشرت، خوش اخلاقی و خنده روبودن است؛ به شرطی که به جا باشد؛ اما گاهی خوش اخلاقی و خنده روبودن، سبب سوءاستفاده افراد می شود و افراد را در انجام وظایف خود سست می کند؛ به طور مثال اگر معلم همیشه با بچه ها شوخی کند و سخت گیری را به بهانه خوش اخلاقی کنار بگذارد، بچه ها دست از درس برمی دارند و هیچ کدام به آن اهمیت نمی دهند. بنابراین، حسن معاشرت، همیشه به معنای خوش رویی و خنده رویی نیست و به همین جهت، در روایتی آمده که با گناهکاران، با چهره ای عبوس روبه رو شوید؛ تا از کارهایشان دست بکشند. در اینجا ما به بعضی از فنون اساسی در رفتار با دیگران اشاره می کنیم:

۱) اگر خواستید شخصی را نسبت به موضوعی متقاعد سازید، سعی نکنید پیرامون آن چه شما می خواهید با او به بحث بپردازید؛ بلکه اول از خواسته خود کوتاه بیایید و خواسته او را درنظر بگیرید و آن گاه نظر خودتان را مطرح کنید.

۲) در روابط اجتماعی با دیگران، سعی کنید از انتقاد، سرزنش و گلایه، خودداری کنید.

۳) سعی کنید نکات مثبت در رفتار و شخصیت دیگران را شناسایی کرده، آنها را به خاطر آن ویژگی ها و رفتارها، تحسین کنید؛ نه آن که روی نکات منفی انگشت گذاشته، شخص را مذمت کنید.

۴) سعی کنید شنونده خوبی برای دیگران باشید و دیگران را تشویق کنید تا درباره خودشان با شما حرف بزنند.

۵) به دیگران احترام بگذارید و کاری کنید که احساس کنند مهم و با ارزش هستند و این کار را صمیمانه انجام دهید.

۶) در برخورد با دیگران، با چهره ای گشاده و با لبخند، سخن را آغاز کنید.

۷) به جای این که مستقیما به دیگران دستور دهید تا کاری برای شما انجام دهند، خواسته خویش را به شکل سؤال طرح کنید و به طور غیرمستقیم از آنها بخواهید تا خواسته تان را عملی کنند.

۸) اگر دیگران کاری برای شما انجام دادند. آنها را به هر طریقی که ممکن است، خوشحال کنید و از آنها تشکر و قدردانی کنید. همچنین لازم است از حقوق دینی، اخلاقی و اجتماعی که دیگران برا نسان دارند، شناخت بیشتری پیدا کنید؛ تا بتوانید برای ادای آن حقوق، تلاش کنید. طبیعی است گاهی «دیگران» پدر و مادر یا برادران و خواهران انسان هستند و گاهی، اقوام و خویشان و گاهی نیز همسایگان و گاهی استادان و معلمان و... می باشند که هر گروهی، ویژگی ها و حقوق خاص خود را دارند که دراین زمینه، باید با مطالعه بیشتر، شناخت خویش را گسترش دهید؛ تا متناسب با روحیات هر گروه، با آنان رفتار کنید.

درباره روابط اجتماعی- از خانواده گرفته تا جامعه، عمل به ارزش های دینی و اخلاقی، بیانگر کرامت و ارزش والای خود شخص است و نباید منتظر این بود که عین این رفتار از طرف مقابل سربزند؛ بلکه در هر شرایطی، وظیفه شما عمل به ارزش های به دست آمده است. هر قدر رفتار و کردار منطبق با اصول ارزشی باشد، سیر پیشرفت و ترقی در مراتب انسانی، آسان تر و سریع تر خواهدشد.

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=370454

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه آینده

یك دانشگاه دیجیتالی را تصور کنید... که ابزارکار آن عبارتست از :صندوقی بزرگ پر از دیسکهای ذخیره ای ، شبکه ای انبوه از کابلهای فیبر نوری ، اتصال به اینترنت با پهنای باند گسترده و شاید یك ماهواره..homas H

www.takbook.com

www.takbook.com

Thompson دانشگاههای عصر حاضر با یك دگرگونی عمده مواجه می باشند : از یك طرف بعلت کمبود بودجه و افزایش تعداد دانشجویان نیاز به یك تغییر سازمانی دارند که خود را با نیازهای جدید وفق دهند ؛ از طرف دیگر ، احتمال دارد فن آوری پیشرفته، بجای موقعیت تعدادی از معلمان قرار گیرد و دانشگاهها را به موسساتی که ماهیت اصلی آنها مجازی است، تبدیل کند.

دانشگاهها سازمانهایی هستند که بیشترین مقاومت را در مقابل تغییر از خود نشان می دهند. تغییر معمولاً ناخواسته، و در نتیجه پیدایش واقعیتی جدید بوجود می آید تا اینکه نتیجه ابتکار عمل آنها باشد.حتی اگر ما چندین قرن به عقب برگردیم ، متوجه می شویم که تا قرن ۱۲ که دانشگاههای بزرگ اروپا تاسیس و راه اندازی شدند، همان الگوهای گذشته را اعمال می کردندکه حاکی از محافظه کار بودن آنها دارد.فن آوری ارتباط رایانه ای این توانایی را در خود داردکه امکان " یادگیری بدون محدودیت زمانی"(۲) را متناسب با زمان و تواناییها و نیازهای دانشجو فراهم کند. این شیوه، در مقایسه با شیوه آموزشی معمول، که نیازهای دانشجو (با معنی شناخته شده)را نادیده می گیرد و گروهی را در زمان و مکان مشخص و معینی مخاطب قرار می دهد، راهکاری اساسی است. از طرف دیگر، این احتمال وجود دارد که فن آوری ارتباط رایانه ای به ساخت اجتماعی موجود در موسسات آموزشی آسیب برساند و نشستهای فیزیکی را به حداقل برساند.

- فن آوری و دانشگاه

استفاده از فن آوری برای آموزش در دانشگاهها، تا بحال هیچ تغییر اساسی بدنبال نداشته است. توماس ادیسون(۳) پیش بینی کرده بود که استفاده از فن آوری پیشرفته آن زمان، که امروزه به آن سینما گویند، باعث انقلابی در همه زمینه های مربوط به سیستم آموزشی خواهد شد و چایگزین متون مرجع علوم میشود. با ظهور تلویزیون آموزشی در اوایل دهه پنجاه ، بسیاری از وعده های تغییرات اساسی که می بایست در شیوه های آموختن در دانشگاهها بوجود آید، در معرض عینیت قرار گرفت. واقعیت امروز نشان میدهد که آن پتانسیل فوق العاده ای که در دهه پنجاه ذکر شد، در حد همان پتانسیل باقی ماند و هرگز به منصه ظهور نرسید و شیوه های آموزشی در دانشگاهها ثابت مانده است.مشابه با آن نیز، سیتمهای سمعی- بصری دهه۹۰ بعنوان وسایل کمك آموزشی بود که جز حالتی دل خوش کننده از آن باقی نمانده است، و استفاده از آنها در زندگی امروزه بی اهمیت است.

ظهور اینترنت و محیطهای ارتباط رایانه ای همراه با آن، ما را به یاد وعده هایی می اندازد که در نتیجه پیدایش دیگر فن آوری های آموزشی بوجود آمده بود و پس از مدتی به بوته فراموشی سپرده شد، ضمن اینکه آنها برای تکامل به سیستمهای موجود و تمایل خود وابسته بودند.دانشگاه مدرنی که ما می شناسیم و دوست داریم، بهای خیلی زیادی دارد.آموزش عالی در صورتیکه بصورت فعال و حرفه ایی عمل نکند سهم بازار راازدست خواهد داد. موسسات آگاهی رسانی و بخش خصوصی برای سود بردن از این فرصت جدید سهیم خواهند شد. یادگیری همیشگی برای دانشگاهها، مرکز سود دهی بزرگ خواهد شد، چرا که آنها با فراهم کردن فرصتهای یادگیری وسیع در محل کار، با تاجران کار می کنند.Western Governors unieversity ۱۹۹۸ b

- یك واقیت در حال تغییر

قرن آینده واقعیتهای اقتصادی متفاوتی را به همراه دارد، که ادعا دارد شخص باید با هزینه کمتر، کار بیشتر انجام دهد. رشد جمعیت کشورهای در حال توسعه باعث می شود که نمودار بودجه بین افراد بیشتری تقسیم شود. تقاضاهای افراد نیز افزایش می یابد و آنچه که متعاقب آن پیش می آید، افزایش قیمت در زمینه های پزشکی، امنیت داخلی، حمل و نقل و غیره است. حوزه آموزش درسراسر جهان نیز مشمول این واقعیت می شود. علیرغم افزایش چشمگیر تعداد دانشجویان، اختصاص بودجه به دانشگاه، مطابق با آن افزایش چشمگیری نیافته است. خود جمعیت دانشجویی هم در حال تغییر است و دانشجویان بیشتری از گروه سنی بالای چهل سال در این فرایند وارد می شوند.

این دانشجویان بعلت وضعیت خانوادگی، تغییر پذیری زمان (۴)و فاصله جغرافیایی، نیازهای متفاوتی دارند که این نیازها، ساختار آموزش و شیوه اعمال آنرا تحت تاثیر قرار می دهد. بسیاری از دانشجویان که در گذشته، از پذیرفته شدن آنها در موسسات آموزشی عالی جلوگیری می شد،

www.takbook.com

www.takbook.com

علاقمند به گسترش افقهای خود هستند و همچنین از نظر سازمان آنها نیز، این کار ضروری به نظر می رسد. در گذشته دور، دانشگاهها بدین منظور تاسیس شدند که دانشجویان خود را برای عملکرد و ایفای نقش بهتری در جامعه، بعنوان شهروندانی کار آمد، آموزش ببینند. در قرن پیش و نیز قرن اخیر، این مفهوم تا اندازه ای تغییر کرد و دانشگاههای زیادی، با عنوان ((دانشگاههای تحقیقی)) تاسیس شدند که هدف آنها آموزش محققان بود و نه ضرورتاً آموزش شهروندانی که نقش مستقیم آنها بعنوان نیرویی تولیدی در بازار باشد.

این دانشگاهها هزینه های هنگفتی از دولتهایی که در آن کار می کنند، می گیرند با این حال به سختی می توان میزان نقش مستقیم آنها را در بازار تولید تعیین کرد. موضوع فوق گاهی اوقات با نیازهای مستقیم بازار، که نیاز به افراد آموزش دیده در زمینه تخصصی است، مغایرت دارد. این تضاد بر بخش تولید در بازار فشار وارد می کند تا در تخصیص منابع، اولویتها را تغییر دهد، و آن را به سمت موسسات آموزشی یا دانشگاههایی هدایت کند که به آن جمعیت پیش بینی شده آموزش دیده برای عملکرد موثر در بازار، دست یابد. همچنین این تضاد، باعث می شود که زمینه های جدید دانش مورد نیاز بازار و نیز برنامه های آموزشی پیشرفته برای برآوردن این نیازها شناسایی شود. دلیل دیگر بر این واقعیت مبتنی است که دانشگاهها، بدلیل رقابت ناسالم، بیش از پیش حالت تجاری به خود می گیرند. تجـاری شدن، آنها را قادر ساخته که به بازارهـای جدیدی مثل Life Long Learning یا Corporate Training روی آورند. این بازارهای جدید و خوش آتیه، دانشگاهها را قادر می سازد که به آن جمعیت پیش بینی شده جدید و بقای خود دست یابند. راه تجاری شدن نیز با فن آوری هموار می شود که دربسیاری از موارد بازار فوری را بوجود می آورد. عامل دیگری که در این جریان نقش دارد، غولهای ارتباطی جهانی از قبیل: شرکتهای تلویزیونی، غولهای رایانه ای، شرکتهای کابل و تلفن می باشد.

در رقابتی که امروزه در این زمینه بشدت جریان دارد، شرکتهای فوق تلاش می کنند که بخش در حال توسعه بازار را به چنگ آورند و عادات مصرفی انسان را کنترل کنند.یکی از شیوه های آینده دار، آموزش است. استفاده از خطوط ارتباطی کنترل شده توسط این شرکتها و تبدیل آنها به یك محصول پر طرفدار برای نیازهای اساسی موجب می شود که این شرکتها خیلی سریع سرمایه گذاری عظیمی در حوزه، توسعه ارتباطات رایانه ای انجام دهند. کمبودهاو فشارها ی اقتصادی نیز باعث خواهد شد که سرمایه گذاری روی دانشگاهها طوری باشد که استفاده هوشمند از زیر ساختها برای آن جمعیت پیش بینی شده خود، شامل دانشجویان دائمی، را باعث شود.عامل چهارم در این جریان، مدیران دانشگاهها هستند، روسای دانشگاهها، اغلب مسئولیت جنبه های غیر آموزشی دانشگاه را نیز بعهده دارند، و هدفشان حفظ تعادل و پایایی اقتصادی آن است، استفاده از فن آوری اطلاعات به سازمانی که این مدیران در راس آن قرار دارند، یك برتری رقابتی بر دیگر دانشگاهها بوجود می آورد، و این مدیران نمی توانند به خود اجازه دهند که از قافله عقب بیافتند.

بعلاوه آنها می توانند از مزایای استفاده از رسانه های ارتباط رایانه ای شامل توانایی روبه افزایش آنها برای ارائه کارهای تکمیلی مدرسان و موفقیت آنها، توانایی آنها برای استفاده از دوره های پیشرفته دانشگاههای دیگر و کاهش بهای آموزش یا دوره های پیشرفته ، استفاده کنند.این واقعیت در حال تغییر ممکن است یك عامل عجیب ولی معقول برای تغییر نگرش دانشگاهها به سوی فن آوری آموزشی بویژه بسمت فن آوری ارتباطات آنطور که به آموزش مربوط است، باشد. این تغییر بصورت اختیاری صورت نخواهد گرفت، بلکه ترجیحاً تحت اجبار و نیاز شدید برای مقاومت در برابر وجود فشار اقتصادی انجام می گیرد.● کتاب دیجیتالی و تاثیر آن بر دانشگاه مجازی

رسانه های چاپی در محیط دانشگاهی در قرن اخیر علیرغم اختراعاتی مثل فیلم، تلوزیون و بازیهای رایانه ای جایگاه خود را حفظ می کنند، با این حال امروزه با توسعه شاهراه اطلاعاتی و رایانه و دلایل اقتصادی وموارد مختلف دیگر، با وارد شدن به محیط جدید ارتباطی(و اینکه کاغذ بعنوان یك محصول ارزان که در حال نابودی جنگل است)یك تهدید واقعی علیه استفاده مستمر چاپ کتابها ونشریات چاپی ایجاد شده است. حجم اطلاعات چاپی در محیط دانشگاه سالانه با سرعت حیرت انگیزی افزایش می یابد. برای مثال، مجله chemical abstract برای رسیدن به یك میلیون مقاله، به سی سال (۱۹۰۷-۱۹۳۷) وقت نیاز داشت و برای دست یافتن به دومین میلیون به ۱۸ سال زمان نیاز داشت و در دهه اخیر، یك میلیون مقاله در هر ۷۵/۱ سال نوشته می شود. در زمان مشابه تعداد مجلاتی که هر سال منتشر می شود، به میزان ۴ الی ۸ درصد در سال افزایش می یابد.

در حیطه چاپ و هزینه ذخیره و بهای خرید برای کتابخانه های دانشگاهی، مشکلات زیادی وجود دارد. در عمل بسیاری از دانشگاهها بدلایل اقتصادی و عملی، تعداد نشریات چاپی را که برای کتابخانه ها خریداری می کنند، کاهش می دهند، و تبدیل به نسخه های دیجیتالی می کنند. در نتیجه سود تولید نشریات چاپی کاهش می یابد و صرفا چاپ در رسانه های دیجیتالی را شروع می کنند. پدیده مشابهی در حوزه متون مرجع علمی رخ می دهد. عواملی چون بهای تولید کتاب مرجع، پیشرفتهای سریع در حوزه علوم و اشباع بازار با کتابهای مرجع، باعث می شوند که بسیاری از ناشران و نویسندگان به این نتیجه برسند که چاپ کتاب به شکل رسانه های دیجیتالی بهتر است.همچنین ناشران ظرفیتهای موجود

www.takbook.com

www.takbook.com

در این رسانه ها را می دانند و در تدارك دوره های ارتباطات پیشرفته رایانه ای برپایه همان کتابهای مرجع هستند. نتیجه این جریان، افزایش مداوم فشار اقتصادی بر دانشگاهها برای تبدیل به محیطهای ارتباط رایانه ای است.

● مدلهای گوناگون دانشگاههای آینده

واقعیت های اقتصادی به عنوان عوامل موثر در ساختار دانشگاهها چندین شکل از دانشگاههای آینده را متصور می سازند:

۱- دانشگاه مجازی: دانشگاه آینده در حالت اول به صورت یك واقعیت مجازی نمود پیدا می کند. برای رسیدن به این هدف لازم است که پیشرفت های قابل توجهی در همه زمینه های کار با فن آوری های مربوط به رایانه شامل: تشخیص بیان، نمایش اطلاعات در یك صفحه، ریز نمودن و تغییر شکل آن به صورت فن آوری ماندگار، پهنای باند برای انتقال اطلاعات و سرعت انتقال اطلاعات، صورت پذیرد. این ابزارهای فن آورانه، فن آوری های جدید را به سادگی برای همگان قابل دسترس می سازند و موانعی را که باعث عدم استفاده وسیع از فن آوری در جهت آموزش شده است، از پیش رو برمی دارند.

۲- مدل مختلط: در این حالت صورت فیزیکی دانشگاه باقی می ماند. درس خواندن و تحصیل در این دانشگاه هزینه زیادی دارد. تعداد اندکی از مردم در این موسسات مشغول به تحصیل می شوند و استفاده زیادی هم از فن آوری های اطلاعاتی بعمل می آورند، اغلب دانشجویان در دانشگاههای مجازی تحصیل می نمایند که ارزان و دولتی هم هستند.

۳- مدلiWGU(۵) یا دانشگاه دول غربی:WGU نمونه پیشرفته ای از یك دانشگاه مجازی می باشد که در سال ۱۹۹۵توسط دولتهای هجده ایالت غربی در ایالات متحده تاسیس شدند. و در سال ۱۹۹۸شروع به فعالیت نمودند. این دانشگاه مطالعه و آموزش مجازی از طریق اینترنت را ممکن می سازد و همچنین با پذیرفتن مدارك قبلی دانشجویان در رشته ها و آموزشهای حرفه ای برای رشته ها و آموخته های جدید، مدارك بالاتر را تقدیم دانشجویان خود می نماید. این دانشگاه همبستگی استراتژیك و بین المللی با سازمانهای مشابه در انگلستان و چین پیدا کرده است و با موسسات یادگیری از راه دور مثل دانشگاه آزاد انگلستان به منظور گسترش و تنوع رشته های پیشنهادی همکاری نموده است. موسسات دانشگاهی در چندین ایالت آمریکا و تعدادی از قاره های مشهور جهان گسترش یافته اند.

در حالیکه از طرح ظاهری و صورت فیزیکی دانشگاه خبری نیست. دانشگاهها با هدف چرخش به سمت برنامه های بزرگ مردمی و پیشنهاد آموزش حرفه ای برای کارکنان خود را وفق داده اند. دستیابی به منابع اطلاعاتی همچون کتابخانه های سنتی است که در نزدیکی محل اقامت دانشجویان قرار دارند. و در یك وسعت ممکن دستیابی به منابع پیوسته، فراهم شده است. مدل اقتصادی دانشگاه ایالات عبارتست از سرمایه گذاری اندك در زیر ساخت های گرانقیمت و افزایش همکاری و خرید خدمات بیرونی به منظور صرف هزینه کمتر در زیر ساخت ها و جایگزینی خدمات اطلاع رسانی و آنچه که حتی سبب استفاده بیشتر از منابع می شود.

● رویکرد نگرش بالا به پایین در مقابل رویگرد پایین به بالا

حرکت به سمت عصر دانشگاه مجازی مطلبی است که در عمل نیازمند مدیران بالا دست و تحت تاثیر مسائل اقتصادی است. این روش به رویکرد بالا به پایین، اعتقاد دارد. و گاهی تعدادی از اساتید و حتی دانشجویان را که در این فرایند شرکت دارند، ندیده می گیرد. اساتید ممکن است در این فرایند شرکت ننمایند چرا که موقعیت خود را در دانشگاههای مجازی در معرض تهدید می بینند. این خطرتا حدی است که دانش تصاحب شده بوسیله آموزگاران می تواند بصورت یك رشته ارتباطات رایانه ای انتقال یابد و حتی در چندین دانشگاه به اجرا در آید که در این صورت به آموزگاران کمتری نیاز پیدا می شود. استفاده از محیط ارتباطاتی رایانه ای بایستی توانایی مدیران دانشگاه را برای نگهداری و حفظ ارتباط نزدیك با پیشرفت های تحصیلی و کامیابی اساتید افزایش دهد، که البته نگرانیهای زیادی را با خود به همراه دارد. دانشجویان از طرفی بایستی نگران آینده آموزش در دانشگاه و تقاضای آنها برای یادگیری بیشتر و مسئولیت پذیری در فرایند یادگیری باشند.

آموزش به طریقه سنتی به درگیری، فعالیت و مسئولیت کمتری نیاز دارد و دانشجویان را به عنوان شرکت کنندگانی منفعل و غیر فعال در فرایند یادگیری بار می آورد، که البته برای برخی افراد آسانتر و بهتر به نظر می رسد. یك دیدگاه مقایسه ای در روش BOTTOM_UP نشان می دهد که رقابت و مبارزه در این فرایند تنها با همکاری با اساتید و بها دادن به آنان به صورت مناسب، به موفقیت می انجامد.بدون پاداش مناسب، یافتن اساتیدی که در روند تغییر آموزش سنتی به آموزش از طریق ارتباطات رایانه ای موثر باشند، غیر ممکن به نظر می رسد. اساتید همچنین در مقابل کسانی که روش TOP_DoWN را پذیرفته اند استدلال می کنند که زمان مورد نیاز جهت یادگیری و تاثیر متقابل در محیط های ارتباطاتی رایانه ای بیشتر از زمان لازم برای یادگیری سنتی است و با وجود مزایای اقتصادی فراوانی که این فن آوری ها دارندهنوز هم دور از دسترس هستند.خلع وجود یك مجموعه عمومی از راهنماها برای ارائه آموزش از طریق فن آوری قابل لمس است. بازار سرگرمی و تجارت الکترونیکی ممکن است

www.takbook.com

www.takbook.com

سرانجام به ظهوراستانداردهای فن آورانه برای آموزش و تطبیق آن با این فرایند، منجر شود.

● اهمیت فن آوری در دانشگاه آینده

به منظور پیشرفت و درك واقعی از دانشگاه مجازی به تعدادی مسائل مربوط به فن آوری و مفاهیم اصولی نیاز داریم که در این روند به عنوان ضروریات اولیه محسوب می شوند. امروزه مشکلات مربوط به فن آوری حتی از یك حمایت ساده در جهت اجرای عملی فن آوری آموزشی جلوگیری می کنند.

موارد اصلی مورد تاکید عبارتند از:

۱- راه حلهایی که بکار می رود خشك و وابسته به محیط کار نباشد. راه حلهای انعطاف پذیر برای موفقیت کاری معلمین و دانشجویان در این فرایند ضروری است. بعلاوه مطلوبست که مجموعه دارایی های موسسات مختلف را برای جوابگویی به تقاضا در زمینه مواد منحصر به فرد و شکل های مواد نادر، توانا نماییم. برای انجام این کار بایستی درجهت همکاری با تولید کنندگان نرم افزار و سخت افزار و دلایل مشارکت آنها در این فرایند و تشخیص استانداردهای پیشرو و حمایت از آنها، مثل تشریك مساعی در تعیین استانداردها و تعریف نیازهای استفاده کنندگان تلاش نمائیم. استانداردهای تعیین شده بایستی تا حد امکان انعطاف پذیر باشند و بسته به هر رسانه خاص یا محیط های کاری متنوع، قدرت سازگاری و انعطاف پذیری با موقعیت های ممکن را داشته باشند.

۲- اطمینان و سری بودن اطلاعات: از زمان مطرح شدن دانشگاه مجازی، دسترسی به اطلاعات سادگی و آزادی بیشتری نسبت به ذخیره اطلاعات و جلوگیری از استفاده از اطلاعات، پیدا نموده است. بسته های نرم افزاری مهم و زیادی برای ابزارهای توسعه محافظت از ایمنی اطلاعات و محرمانه نمودن آن وجود دارد که همزمان با دستیابی آزاد تا حد ممکن و حتی تشویق به استفاده از اطلاعات، قادر به فعالیت می باشند. موضوع مهم دیگر توانایی قدرت خرید توسط طرف سوم، از طریق مخفی و پروتکلهای کاربرپسند می باشد.

۳- کار بر پسندی و دستیابی آسان- یکی از مسائل مشکل استفاده از رایانه حمایت از نیازهای استفاده کننده برای بکار بردن این رسانه می باشد. این حمایت برخاسته از ناسازگاری برنامه ها و نرم افزارها با سرعت خارق العاده پیشرفت فن آوری و عدم مطلوبیت فن آوری است. بعلاوه تلاقی بیش انسان و رایانه میزان پیشرفت این تعادل را تعیین می نماید و یکی از اصول کاری در دانشگاه مجازی است.

۴- قابلیت های ارتباط دو طرفه همزمان و غیر همزمان- این فن آوری که چند استفاده کننده را به صورت دو طرفه همزمان و غیر همزمان به هم مرتبط می نماید، هنوز به تحقیقات زیاد و سازگاری با استانداردها نیاز دارد. مسائلی از قبیل: پهنای باند، فشردگی اطلاعات، قدرت استفاده همزمان تعدادی از استفاده کنندگان و انتقال نمای ظاهری به عنوان بخشی از ارتباط دو طرفه، در این زمینه مطرح می باشند که نیاز به چاره اندیشی دارند.

منبع : نما مجله الکترونیکی پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران

http://vista.ir/?view=article&id=213853

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه تمدن ساز

لازمه سخن گفتن از مفهوم «دانشگاه تمدن ساز» یافتن پاسخ درخور به سلسله سؤال هایی است که در پرتو آن بتوان به برداشت درست و شفافی از این واژه ترکیبی دست یافت. این سؤال ها می تواند از قرار ذیل باشد: تمدن چیست آیا تمدن به خودی خود ساخته می شود یا این که آن

www.takbook.com

www.takbook.com

را می سازند آیا ساختن تمدن براساس طرح از پیش تعیین شده ای صورت می گیرد یا این که بدون برنامه قبلی و به تدریج ساخته شده شکل می گیرد به تعبیر دیگر آیا شکل گیری تمدن یک پروژه است یا یک پروسه آیا می توان از دستگاه ها، مؤسسات، ساختارها و نهادهای تمدن ساز سخن گفت در این میان نسبت و رابطه دانشگاه و تمدن سازی چه می تواند باشد آیا دانشگاه می تواند تمدن ساز باشد آیا تمدن سازی نیاز به نیروهای پیشرو (Avant- garde) دارد تمدن سازی دانشگاه چگونه است سهم دانشگاه از تمدن سازی چقدر و چگونه می تواند باشد

در تلاش برای ارائه تصویری از تمدن می توان گفت که تمدن پدیده ای چند ضلعی در زندگی اجتماعی انسان محسوب می شود که اضلاع مختلف آن را دین، علم، اخلاق، فلسفه، حقوق، ادبیات، معرفت شناسی، زیبایی شناسی، معماری، هنر، فن، اقتصاد و سیاست تشکیل می دهد. تمدن برآیند همه اینها در زندگی روبه تحول و تکامل انسان است. تمدن در همه اینها تجلی می یابد و اینها همه سازنده بنای عظیم و حجیم تمدن هستند. لذا هنگامی که از یک تمدن مشخص سخن گفته می شود، این معنا از پیش مفروض گرفته شده است که در آن تمدن ما با مجموعه های همگن، همساز، هم سنخ و منسجم از اجزای مختلف سخت افزاری و نرم افزاری زندگی جمعی انسان رو به رو هستیم. مجموعه ای که در آن باور عقیده ، علم ، اخلاق ، دین ، هنر ، فلسفه ، حقوق و ادبیات ، اقتصاد و سیاست در همخوانی، همگرایی و تعامل با یکدیگر ساختمان معنایی واحدی را شکل می دهد.

امروزه اهمیت دانشگاه در تأثیرگذاری بر تمدن ها تا بدان حد است که می توان به جرأت ادعا کرد که بدون دانشگاه هیچ تمدنی ره به جایی نخواهد برد و دانشگاه های امروز از ستون های برپادارنده تمدن ها به شمار می آیند. دانشگاه به طور مستقیم و غیر مستقیم تأثیرگذار بر هنر ، فن ، اقتصاد ، سیاست ، ادبیات ، فلسفه و اخلاق و دین و بالاخره علم در مفهوم خاص آن است و این یعنی حضور دانشگاه در همه اجزای یک تمدن. دانشگاه کانون انباشت علم برای تمدن سازی محسوب می شود و صد البته هر علمی را توان تمدن سازی نخواهد بود. ساخت تمدن را علمی تمدن ساز لازم است. دانش تمدن ساز از ضروریات دانشگاه تمدن ساز و آن نیز از لوازم تمدن سازی است. البته روشن است که دانشگاه تنها مؤسسه تأثیرگذار بر تمدن و شکل گیری آن محسوب نمی شود. نهادها، مؤسسات و دستگاه های دیگر اجتماعی، فرهنگی و علمی نیز در شکل گیری و رشد و نمود و تعالی تمدن ها تعیین کننده اند.

با ظهور انقلاب مبتنی بر اسلام در ایران سال های ۵۶ و ۵۷ بار دیگر کشور در شکل دهی و احیای «جامعه اسلامی» همان تمدن اسلامی- ایرانی پیشقدم شده است . همچون چهارده قرن قبل، زمینه های شکل گیری تمدن نوینی پدید می آید که در آن فرهنگ و تمدن ایرانی یکی از پایه های اصلی است.

ایران امروز چه به لحاظ داخلی و چه به لحاظ بین المللی در شرایطی قرار گرفته است که چاره ای جز تمدن سازی ندارد. ایران امروز در شرایطی قرار گرفته است که از عوامل شش گانه مؤثر در ساختمان هر فرهنگ و تمدن یعنی روش های معیشتی، شرایط اقلیمی، نژاد، روش های سیاسی،

تأثیر پذیری یا رخنه تمدن های پیروز اکثریت قریب به اتفاق آنها را داراست. اگر عامل دین و عامل انسانی را به این عوامل بیفزاییم، آنگاه ایران در شرایط برجسته تر و حساس تری قرار می گیرد. امروزه اسلام احیا شده و نخبگان مصمم و روابط اجتماعی مستعد، شرایط تاریخی فوق العاده ای را برای احیای تمدن ایرانی- اسلامی آفریده است. بویژه اگر این سخن « توین بی» را بپذیریم که «ظهور تمدن، مرهون مشکلات و سختی هاست، نه نتیجه رفاه و آسانی».

ایران امروز به علت دشمنی سرسختانه تمدن غالب غرب در یکی از سخت ترین شرایط و با دنیایی از مشکلات زنجیره ای آفریده شده در برابر خود قرار دارد. ایران خواسته یا ناخواسته وارد عرصه ای شده است که یا تمدن می سازد و می ماند و یا زیر فشار تمدن غالب غرب از پا درمی آید. ساخت تمدن نوین ایرانی- اسلامی ضرورت ایران امروز است.

واژه «دانشگاه تمدن ساز» مفهوم اختیار شده برای نمایاندن تمام عیار الزامات سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در حوزه آموزش عالی کشور، بویژه در عرصه فرهنگ است. به عبارت دیگر، اصطلاح دانشگاه تمدن ساز ترجمان ایران ۱۴۰۴ در آموزش عالی است که در آن جمهوری اسلامی ایران باید الهام بخش برای جهان اسلام بوده و به لحاظ علمی و اقتصادی رتبه اول را در منطقه از آن خود سازد. اگر این هدف دارای الزاماتی در حوزه های مختلف کشور باشد، در حوزه علوم، تحقیقات و فناوری بهره مند شدن از دانشگاهی تمدن ساز را می طلبد که بتواند

www.takbook.com

www.takbook.com

با مشارکت در ساخت تمدن نوین ایرانی- اسلامی هدف سند چشم انداز در این حوزه را محقق سازد. «دانشگاه تمدن ساز» یعنی هدف غایی و بستر حرکت دانشگاه های ایران در ۲۰ سال آینده.

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=306518

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه چه تاثیری بر دانشجویان می گذارد

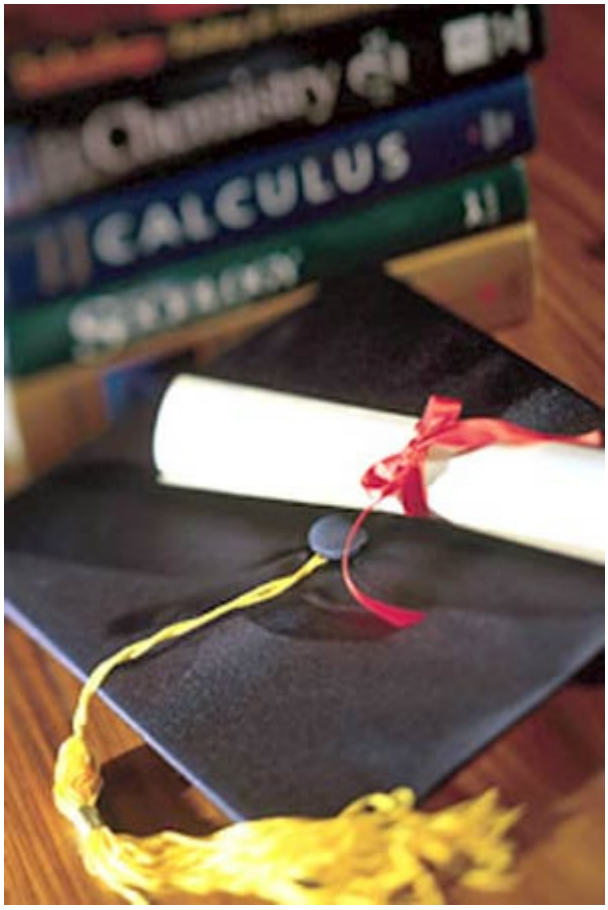

کنفسیوس می گوید؛ برای ادامه حکومت خود اگر برنامه کوتاه مدت دارید برنج بکارید اگر میان مدت دارید درخت و اگر برنامه ۱۰۰ ساله دارید آدم تربیت کنید.در همه کشورها، در جهان امروز حتی کشورهای جهان سوم آموزش و پرورش به صورت یک حوزه عمده سرمایه گذاری در آمده است.

اما اختلاف های زیادی در شیوه اداره و برنامه ریزی نهادهای آموزشی وجود دارد. در گذشته در اکثر کشورها نهاد آموزشی و نهاد مذهبی در هم آمیخته بود؛ مسوولیت مدارس و معلمان را شخصیت های مذهبی به عهده داشتند. با فرارسیدن مدرنیته و تخصصی شدن وظایف نهادها، تفکیک بین آنها بیشتر و بیشتر وآموزش علم نیز از سیطره مذاهب رها شد. دیگر مربیان دانشجویان رشته های مختلف علوم علمای مذهبی نبودند و آموزش علوم خود دارای اصول و جایگاه مستقلی شد.

با جدا شدن حکومت ها از نهاد مذهب تلاش برای به کنترل در آوردن نظام آموزش و پرورش از دست مقامات مذهبی بیشتر شد؛ اما سازمان های مذهبی تلاش می کنند که دست کم برخی از حقوق سنتی خود را در آموزش و پرورش حفظ کنند و بر این نهاد نظارت داشته باشند.در کشور ما نیز با ظهور نوسازی و تجدد اولین تغییر در نهاد آموزشی و پرورش به وجود آمد. با احداث دارالفنون و در ادامه آن در دوران پهلوی نظام آموزش از نهاد مذهب جدا شد.

این امر در همان دوران نیز اعتراضات عمده هایی را از طرف روحانیون به همراه داشت.

بعد از انقلاب اسلامی، با ایجاد انقلاب فرهنگی در دانشگاه ها تلاش شد فاصله به وجود آمده کاهش یابد. در این راستا روزی را هم به نام روز حوزه و دانشگاه نامگذاری کردند.نظام آموزش و پرورش ما بر اساس تفکیک جنسیتی از همان سال اول آموزش شروع می شود ؛ این تفکیک به نوعی در جامعه و حتی در درون خانواده ها و فامیل نیز وجود دارد. کودکان و نوجوانان ما در طول رشد و پرورش خود کمتر اتفاق می افتد رابطه بین دو جنس را تجربه کنند. این ارتباط همواره به عنوان عملی ممنوع که هدفی جز تماس جنسی را تعقیب نمی کند معرفی می شود. جوانان ما با این سابقه آموزشی و فرهنگی وارد دانشگاه می شوند.

www.takbook.com

www.takbook.com

در محیط دانشگاه به واسطه حضور ناگهانی دو جنس در کنار هم دانشجویان باید سریع یاد بگیرند که چگونه در قالب یک رابطه سالم درسی با جنس مخالف خود ارتباط برقرار کنند. رابطه یی که تا کنون نه تجربه آن را داشته اند و نه در رابطه با آن آموزشی دیده اند، با این وجود جو علمی و محیط فرهنگی حاکم بر دانشگاه این ظرفیت را بعد از مدت زمان کوتاهی (عموماً در طول یک ترم) برای آنها فراهم می آورد که درک کنند می توان با جنس مخالف خود صحبت و همکاری کرد اما بدون در نظر گرفتن خواسته های جنسیتی.

مطمئناً ظرفیت افراد در یادگیری و درک شرایط یکسان نیست و ممکن است این شرایط موجب آسیب های روحی و روانی برای دانشجویان شود که عمدتاً در ماه های اولیه ورود به تحصیل بیشتر مشاهده می شود اما اگر دانشجویان نتوانند در این محیط این توانایی ارتباطی را یاد بگیرند چگونه می توانند در فردای زندگی اجتماعی خود در محیط کار و عرصه عمومی جامعه این کنش ارتباطی بین دو جنس را جدای از مسائل انحرافی تجربه کنند. وجود انحرافات جنسی و فساد اخلاقی در بین جوانان وابسته به پدیده های کلان دیگری است نه وجود دانشگاه ؛اگر قرار بر این بود خانواده های دانشجویان که دلسوزتر و نگران تر از هر کس دیگری نسبت به آینده فرزندان خود هستند اینقدر مشتاق فرستادن فرزندان خود به دانشگاه ها

برنمی آمدند.اما تاثیر مهمتری که دانشگاه بر رشد شخصیتی و علمی دانشجویان می گذارد تقویت روحیه پرسشگری و انتقادی آنها است. دانشگاه محل برخورد افکار و فرهنگ های مختلف است. دانش آموزان تا قبل از ورود به دانشگاه عموماً در محیط هایی آموزش دیده اند که از همگونی یکسانی چه از لحاظ طبقه یی، قومیتی و فرهنگی بر خوردار بوده است.

اما در دانشگاه به واسطه حضور دانشجویان از شهرها و فرهنگ های مختلف آنها یاد می گیرند چطور به فرهنگ های یکدیگر احترام بگذارند و دست از پیش داوری و تعصبات فکری بردارند و خود را در معرض اندیشه های متفاوت و جدید قراردهند . این امر باعث روشنفکری و کنجکاوی فکری آنها می شود. البته این اتفاق در دانشگاه هایی می افتد که از حداقل استانداردهای آموزشی و خوابگاهی

برخوردار باشند که متاسفانه در کشور ما از تعداد بالایی برخوردار نیستند.

پس در مورد انحرافات اخلاقی این دانشگاه نیست که مقصر است بلکه نظام اجتماعی و تربیتی ما است که هیچ گونه آمادگی و آموزشی به جوانان نداده است.

منبع : روزنامه اعتماد

http://vista.ir/?view=article&id=266599

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه دریانوردی و علوم دریائی چابهار

● آموزش متخصصان فنون دریائی

دانشگاه دریانوردی و علوم دریای چابهار در سال ۱۳۵۶ با همکاری دانشگاه ساوت همپتون انگلستان و دانشگاه سیستان و بلوچستان تأسیس شد. در همان سال با پذیرش ۲۵ نفر دانشجو کار خود را آغاز کرد. در سال‌های نخست انقلاب اسلامی بین سال‌های ۵۹ تا ۶۲ برای مدتی دانشگاه تعطیل شد. دانشجویانی که در دانشگاه بودند نیز از سوی وزارت علوم تحقیقات و فن‌آوری به دانشگاه‌های دیگر و رشته‌های دیگر فرستاده شدند. در سال ۱۳۶۲ و پس از انقلاب فرهنگی مجدداً این دانشگاه به نام دانشکده

www.takbook.com

www.takbook.com

دریانوردی و علوم دریائی چابهار و با همکاری دانشگاه سیستان و بلوچستان بازگشائی شد. این دانشکده سابقه ۳۰ ساله در آموزش دریائی دارد.

این دانشگاه در شمال شهر چابهار به مساحت حدود ۳۰ هکتار قرار دارد. مرکز آموزش دریانوردی چابهار فعالیت خود را ابتدا با رشته دریانوردی در رشته مهندسی عرشه آغاز کرد اما پس از استقلال کامل و تغییر عنوان از مرکز آموزش عالی به دانشگاه دارای سه دانشکده مهندسی دریا، علوم دریائی و حمل و نقل دریائی و یک گروه علوم پایه می‌باشد.

دانشکده مهندسی دریا شامل رشته‌های کارشناسی دریانوردی، کارشناسی مهندسی کشتی، کارشناسی الکترونیک و مخابرات دریائی و مهندسی کشتی‌سازی می‌باشد و تاکنون در رشته مهندسی دریا و دریانوردی عرشه ۳۲ گروه دانشجو جذب شده که ۱۷ گروه فارغ‌التحصیل شده‌اند. در رشته مهندسی کشتی و مکانیک کشتی ۸ گروه دانشجو جذب شده که ۳ گروه فارغ‌التحصیل شده‌اند. در رشته مهندسی کشتی‌سازی یک دوره دانشجو گرفته شده است و دانشجویان دوره دوم بهمن‌ماه امسال وارد این دانشگاه خواهند شد.

فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند با به‌کار بردن علوم مهندسی و تکنولوژی و تکنولوژی مربوط طرح، محاسبه و ساخت اجزاء و سیستم‌هائی که اساس کار آنها مبتنی بر حرکت و سیالات و دینامیک است کارائی لازم را کسب کنند و در صنایع وابسته به ساخت سازه‌های دریائی به‌طور اعم و صنایع کشتی‌سازی به‌طور اخص (کشتی‌سازی، سازه‌های درون آبی و ساحلی شناور و سکوهای دریائی و ...) فعالیت‌های مربوط به طراحی و محاسبه اجزاء و سیستم‌ها و با مسئولیت مهندسی مربوط را عهده‌دار شوند.

در مهندسی الکترونیک و مخابرات دریائی یک گروه دانشجو به تحصیل می‌پردازند و گروه دوم از بهمن ماه وارد دانشگاه خواهند شد.

ضرورت و اهمیت آموزش کارشناس در این بخش تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز در مشاغل تعمیرات، نگهداری تجهیزات مخابراتی و الکترونیکی دریائی، فراهم آوردن زمینه‌های خودکفائی در تربیت افسر مخابرات و الکترونیک دریائی مورد نیاز ناوگان تجاری کشور و کمک به تحقیقات و پژوهش در زمینه‌های مختلف به‌منظور بازسازی و نوسازی تجهیزات و دستیابی به فن‌آوری مدرن است.

دانشکده حمل‌ونقل دریائی حدود ۲۵۰ تا ۳۰۰ نفر دانشجو در رشته‌های مدیریت بازرگانی دریائی با گرایش مناطق ویژه و مدیریت بازرگانی دریائی گرایش بنادر و کشتیرانی و مدیریت بازرگانی دریائی محض دارد که تاکنون ۱۰ دوره دانشجو گرفته که ۶ دوره آن فارغ‌التحصیل شده‌اند.

دانشجویان با گرایش اقتصاد و بازرگانی نیز در دو دوره‌های روزانه و شبانه از بهمن‌ماه ۸۵ وارد دانشگاه می‌شوند.

هدف از ایجاد دوره کارشناسی رشته مدیریت و بازرگانی دریائی، تربیت کارشناس، بازرگانی دریائی برای خدمت در ارگان‌های دریائی، حمل‌ونقلی، تجارت خارجی و برنامه‌ریزی کلان جمهوری اسلامی و دیگر شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی و دولتی مرتبط با امور مدیریت بازرگانی دریائی کشور می‌باشد.

به‌علاوه رشته مترجمی زبان نیز زیرمجموعه این دانشکده است که از ۱۰ دوره دانشجو، ۷ دوره فارغ‌التحصیل شده‌اند.

در دانشکده علوم دریائی رشته‌های مهندسی منابع طبیعی شیلات و زیست‌شناسی دریا تدریس می‌شود. در رشته شیلات یک دوره دانشجو گرفته شده و دوره دوم در بهمن‌ماه ۸۵ وارد دانشگاه می‌شوند.

در رشته زیست‌شناسی دریا نیز اولین گروه از دانشجویان بهمن ماه ۸۵ وارد دانشگاه می‌شوند.

دانشجویان رشته شیلات با علوم مختلف بیولوژی جانوری و گیاهی و اکولوژی دریائی به‌عنوان منابع اصلی و زیربنائی شیلات آشنا می‌شوند و به شناخت آبزیان داخلی (آب شیرین) و دریائی و نحوه تکثیر و پرورش اینگونه آبزیان خواهند پرداخت و نیز مسائل مربوط به صید و صیادی، عمل‌آوری فرآورده‌های شیلات و تولید بهره‌برداری از آنها را خواهند آموخت. این دانشجویان بعد از اتمام تحصیل می‌توانند به‌عنوان کارشناس مسائل مربوط به آبزیان دریائی و رودخانه‌ای و پرورش فرآوری اینگونه آبزیان مشغول به کار شوند.

منبع : ماهنامه پیام دریا

http://vista.ir/?view=article&id=259787

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه دلخواه من

حالا دیگر هر جا که می روی حرف از دانشگاه و این چیزها است . همه از هم می پرسند چی قبول شدند یا فلانی چی قبول شده و ... خلاصه طوری شده که همه شدند کارشناس مسائل کنکور و دانشگاه . شاید حالا که بحبوحه کنکور و ثبت نام و دانشگاه و این ها است ، بد نیست مقایسه ای داشته باشیم میان سیستم پذیرش دانشجو در کشورهای مختلف خدا را چه دیدید شاید یك وقتی به سرتان زد که برای ادامه تحصیل بروید خارجه .

مالزی : آموزش عالی در دانشگاه های عمومی مالزی از سوی دولت حمایت مالی می شود . متقاضیان ورود به دانشگاه های عمومی این کشور باید در آزمون ورودی شرکت کنند یا گواهی ثبت نام در مقاطع عالی را داشته باشند STPM و سوی شورای آزمون مالزی برگزار می شود .

STPM در سطح بین الملل از سوی بسیاری از دانشگاه ها به ویژه دانشگاه های کشورهای مشترك المنافع ، امریکا و جمهوری ایرلند به رسمیت شناخته شده است . اگر چه این آزمون در سطح جهانی اعتبار دارد ، اما به دلیل دشوار بودن در کمتر کشوری برگزار می شود . بسیاری از دانشگاه ها به ویژه در بریتانیا نتایج این آزمون را معادل با نتایج آزمون سطح AGCE می دانند ؛ هر چند آزمون سطح A به دشواری آزمون STPM نیست .

بسیاری از داوطلبان برای ورود به دانشگاه های مالزی در این آزمون سخت شرکت می کنند . این آزمون تنها آزمون مورد تأیید برای ورود به دانشگاه های این کشور نیست . برخی متقاضیان ورود به دانشگاه ها در آزمون معادل دیگری موسوم به IPTA نیز شرکت می کنند اگر یك کم انصاف داشته باشید ، می بینید که خداییش کار سختیه .

سوئد : سیستم آموزش عالی سوئد علاوه بر مطالعات سنتی دانشگاهی ، انواع مختلف آموزش از جمله تربیت معلم ، مراقبت های بهداشتی ، فنون و غیره را در نیز در بر می گیرد . این سیستم تحت نظارت دولت مرکزی ، مقامات محلی و ذینفعان خصوصی اداره می شود .

کلیه مؤسسات آموزش عالی به جز دانشگاه علوم کشاورزی تحت نظارت وزارت علوم سوئد اداره می شوند . دانشگاه علوم کشاورزی زیر نظر وزارت کشاورزی این کشور قرار دارد . سیستم آموزش عالی در سوئد به ۲ بخش مقطع لیسانس و فوق لیسانس تقسیم می شود .

برای پذیرش در سیستم دانشگاهی سوئد برخورداری از گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه الزامی است . همچنین قبولی در آزمون های ورودی شرط اصلی گام نهادن به مقاطع دانشگاهی محسوب می شود . در این میان موارد دیگری نیز برای پذیرش داوطلبان لحاظ شده که از آن جمله می توان به برخورداری از تجارب کاری برای رشته های خاص و توانایی های هنری برای شرکت در رشته های هنری اشاره کرد .

- حالا اگر گفتید این سیستم چه طور دانشجوی غیر بومی می پذیرد ؟

کلیه داوطلبان غیر بومی ملزم هستند مستقیم به دانشگاه ها یا کالج های مورد نظر خود در خواست تحصیل دهند . مشاوران داوطلبان و دفاتر پذیرش اطلاعات لازم و فرم های مربوط به شرایط تحصیلی را در اختیار آنها قرار می دهند . شرایط پذیرش این داوطلبان ممکن است به نسبت وضعیت آنها ، ملیت و برخورداری از زبان سوئدی متغیر باشد ؛ همچنین فرم های در خواست و فرجه های تعیین شده برای ارسال آنها ممکن است در دانشگاه های مختلف متفاوت باشد .

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ کانادا :

کشور کانادا از تعداد زیادی دانشگاه و کالج برخوردار است که در هر دو بخش روستایی و شهری واقع شده اند . دانشگاه های این کشور از نظر کیفیت آموزش و پژوهش از شهرتی جهانی بهره مند هستند . مدرکی که پس از تحصیل در این دانشگاه ها به دانشجویان اعطاء می شود با مدارك دانشگاه های امریکا و کشورهای مشترك المنافع برابری می کند .

آزمون ورودی دانشگاهی در سطح کشوری در کانادا برگزار نمی شود و هر دانشگاه به صورت مجزا استانداردهای پذیرش را خود تعیین و صلاحیت هر یك از داوطلبان را ارزیابی می کند .

سال تحصیلی در دانشگاه های این کشور معمولاً از ماه سپتامبر تا ماه می طول می کشد . برخی دانشگاه ها از دوره ۱۶ هفته ای تحصیلی و برخی سیستم ۳ ماهه تحصیلی برخوردارند . تعداد دانشجویان ثبت نام شده تمام وقت در دانشگاه ها از بیش از ۳۵ هزار نفر تا کمتر از یکهزار نفر متغیر است . به علاوه بیشتر دانشگاه های این کشور شمار بالایی دانشجویان پاره وقت دارند . در این دانشگاه ها مدارك مختلفی از لیسانس تا دکتری اعطا می شود ، شهریه دانشگاهی در کانادا به نسبت ایالت ، مؤسسه دانشگاهی و برنامه آموزشی متغیر است .

از آن جا که مردم کانادا به ۲ زبان رسمی انگلیسی و فرانسه صحبت می کنند ، دانشجویان غیر بومی می توانند مدرك خود را به یکی از این دو زبان دریافت کنند . برخی از دانشگاه ها سیستم آموزشی خود را بر پایه هر دو زبان تنظیم کرده اند .

برای پذیرش در دانشگاه های انگلیسی زبان ، دانشجویانی که زبان انگلیسی زبان اول آنها نیست باید یك آزمون انگلیسی را بگذرانند . آزمون تافل معمولاً توسط دانشگاه های کانادا به عنوان آزمون زبان در نظر گرفته می شود .

مسئولیت اداره سیستم دانشگاهی و کالج های کانادا به عهده دولت های منطقه ای و ایالتی است . دولت های منطقه ای و ایالتی بخش اعظمی از بودجه مؤسسات عمومی دانشگاهی را تأمین می کنند . بودجه اضافی نیز از محل دولت فدرال هدایای در نظر گرفته شده برای بخش تحقیقات و شهریه های دانشجویی تأمین می شود .

کلیه مؤسسات دانشگاهی در کانادا از حق اعطای مدرك تحصیلی برخوردارند . در واقع می توان گفت دانشگاه هایی که به عنوان مؤسسات اعطاء کننده مدرك در نظر گرفته می شوند معمولاً مدارك لیسانس ، فوق لیسانس و دکتری را ارائه می کنند . کالج ها دوره هایی با محوریت کار و پیشه را عرضه می کنند که در نهایت به دریافت گواهینامه و دیپلم منتهی می شود .

کانادا از تعداد زیادی دانشکده های مستقل یا خصوصی و کالج های حرفه ای خصوصی برخوردار است ، عملکرد این دانشکده ها و کالج ها مستقل از سیستم دانشگاهی عمومی است ، ۵ ایالت آلبرتا ، بریتیش ،کلمبیا ، مانی توبا ، کبك و ساسکاتچوان به این دانشکده ها کمك های مالی اعطاء می کنند . کالج های خصوصی هیچ گونه کمك مالی از دولت های ایالتی و منطقه ای دریافت نمی کنند مگر آن که به یکی از مؤسسات عمومی وابسته باشند .

▪ روسیه :

دولت روسیه قصد دارد طرح برگزاری یك آزمون کشوری به عنوان آزمون استاندارد ورودی در تمام مناطق این کشور را در سال ۲۰۰۹ به دانشگاه ها تصویب کند .

روسیه اجرای آزمایشی طرح برگزاری این آزمون را در سال ۲۰۰۱ در مناطقی منتخب شروع کرد . ۷۸ منطقه در آزمون سال ۲۰۰۵ شرکت داده و ۸۰ منطقه نیز برای آزمون امسال انتخاب شدند .

دولت روسیه بیش از این طرح برگزاری آزمون سراسری ورود به دانشگاه ها را برای سال ۲۰۰۸ در نظر گرفته بود .

همچنین کابینه روسیه طرحی را تصویب کرد که به موجب آن کالج های این کشور مجازند پذیرش دانشجویان خود را بر اساس نتایج برگزاری آزمون های المپیادها انجام دهند . آزمون های المپیادی از سوی گروه های آموزشی مختلفی از جمله دانشگاه ایالتی مسکو برگزار می شود .

روسیه از سیستم سنتی و بسیار کهن آموزش کیفی برخوردار است و با داشتن یکی از بهترین سیستم های آموزش همگانی در جهان گوی سبقت را در بحث سواد آموزی از دیگر

کشورهای اروپای غربی ربوده به طوری که آمار سوادآموزی در این کشور ۹۸ درصد است .

▪ اتریش :

اتریش یکی از ۳ کشور دنیا است که آزادترین سیستم پذیرش دانشگاهی را دارد ، به طوری که داوطلبان تنها با قبولی در آزمون نهایی MATURA می توانند در هر یك از رشته های مورد علاقه خود یا حتی در چند رشته بودن پرداخت هزینه اضافی در دانشگاه های عمومی ثبت نام کنند دو

www.takbook.com

www.takbook.com

کشور دیگر ، سوئیس و بلژیك است .

این سیستم پذیرش آزاد باعث شده است تعداد دانشجویان در رشته های عمومی چون روان شناسی و روزنامه نگاری افزایش یابد .

MATURA که واژه ای رایج در کشورهای اتریش ، بوسنی و هرزگوین ، بلغارستان ، کرواسی ، ایتالیا ، لیختن اشتاین ، مقدونیه ، مونته نگرو ، لهستان ، صربستان ، اسلوونی ، سوئیس و اوکراین است ، شامل آزمون نهایی دوره آموزش متوسطه است . به دانش آموزان پس از قبولی در این آزمون مدرکی اعطاء می شود که حاوی نمرات آنها است و به وسیله آن می توانند در دانشگاه ها ثبت نام کنند .

در کشورهایی چون اتریش این مدرك به تنهایی جواز ورود به دانشگاه است ، چه قدر خوش به حالشان است ؟

▪ چین :

پذیرش داوطلبان ورود به دانشگاه ها در چین بر اساس سیستم متمرکز ثبت نام پایه ریزی شده و کمیته های پذیرش در سطوح ایالتی زیر نظر وزارت آموزش این کشور فعالیت می کنند .

پذیرش به داوطلبانی تعلق می گیرد که از صلاحیت آکادمیك ، فیزیکی و اخلاقی لازم برخوردار باشند . مزایای ویژه ای نیز به ملیت های اقلیتی و داوطلبان غیر بومی اختصاص می یابد .

اوایل جولای هر سال ، آزمونی در سراسر این کشور برگزار می شود و داوطلبان می توانند در یکی از دو رشته علوم انسانی یا علوم مهندسی شرکت کنند . ثبت نام در دانشگاه های مختلف بر اساس نتیجه این آزمون صورت می گیرد .

پیش از پذیرش دانشجویان در خصوص رفتار اجتماعی داوطلبان و وضعیت اخلاقی آنها تحقیقاتی انجام می شود . همچنین داوطلبان برای ثبت نام در برخی دانشکده های این کشور باید از شرایط خاص فیزیکی برخوردار باشند . سیستم آموزش عالی در چین با هدف تربیت متخصصانی برای همه بخش های توسعه ترتیب داده شده است . برنامه های آموزشی مقطع لیسانس در دانشگاه ها ، کالج ها و مؤسسات چین ۴ یا ۵ ساله بوده است و تکمیل برخی دوره های خاص نیز ۲ یا ۳ سال زمان می برد .

منبع : مرکز اطلاع‌رسانی خانواده شمیم

http://vista.ir/?view=article&id=241991

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه راس هرم مهندسی فرهنگی

نظم و نسق‌دادن به مجموعه‌ای از مواد یا بازآرایی مجدد آنها به غرض ساختن یک ساختمان جدید را مهندسی می‌نامیم.هر گونه تنظیمی اصولا معطوف به یک غایت است و مهندسی هم از این قاعده استثناء نیست. مهندسی فرهنگی جامعه به معنای تنظیم عناصر فرهنگ در یک جامعه است: به گونه‌ای که در تناسب با غایت مطلوب باشد. در فرایند مهندسی فرهنگی گاهی فقط به کم و زیادکردن مولفه‌های موجود یک فرهنگ و بازآرایی آنها اکتفاء می‌شود ولی گاهی لازم است مولفه‌های جدید بر مجموعه اجزای موجود آن بیفزائیم. مهندسی فرهنگی هم یک فن است و محتاج مهارت‌های زیادی علاوه بر علم و دانش است. تجربه و ذوق سلیم هنری می‌تواند در کنار دانش نظری فرایند مهندسی را هنری و زیبا و از

www.takbook.com

www.takbook.com

سوی دیگر کم‌هزینه و پربار سازد. از آنجا که فرهنگ مقوله‌ای اجتماعی است و بدون مشارکت جمعی امکان مهندسی آن وجود ندارد و موضوعی نیست که بتوان با زور و تحمیل یک رای و سلیقه در موردش نتیجه گرفت، لاجرم باید در فرایند مهندسی آن هم از تجربه و خرد جمعی مدد گرفت.

اهمیت مهندسی فرهنگی به لحاظ نتایجی که برای سعادت فرد و جامعه دارد به گونه‌ای است که احتیاط در هر گونه اقدام و تصمیم‌گیری در مورد آن را می‌طلبد. البته از همین جا به پاسخ این پرسش می‌رسیم که چه کسانی در طراحی نقشه فرهنگی جامعه و بالتبع مهندسی آن اولویت دارند؟ اهل فرهنگ عموما اعم از پژوهشگران عرصه دین، دانش تجربی، فلسفه، هنر و... و اساتید در یک گفتمان جمعی می‌توانند نقشه اولیه ساختمان جدید فرهنگی جامعه را متناسب با اهداف متعالی آدمی ترسیم کنند و البته از هر گونه جرم‌اندیشی که با ماهیت چنین فنی در تعارض است اجتناب کنند. نقشه فرهنگ عمومی باید همواره در معرفی نقد و و بررسی عمومی قرار گیرد تا مسیر رو به رشد و پویایی داشته باشد. به دلیل ویژگی پویایی فرهنگ جامعه، مهندسی فرهنگی بر خلاف مهندسی یک ساختمان که با پایان‌گرفتن ساختمان پایان می‌یابد، یک پروژه بی‌پایان است و همواره نیازمند بازنگری و تصحیح است.

اساتید دانشگاه به ویژه آنها که دغدغه سعادت و رفاه اجتماع را دارند باید به تناسب رشته خود سهمی در بازآرایی فرهنگی جامعه داشته باشند. روح حاکم بر نقشه فرهنگی اجتماع و مهندسی آن، معنویت و دیانت است اما هیچ بخشی از آن نباید در تعارض با عقل و خرد بشر باشد و این جمع بین عقل و ایمان یا دین و خرد بشری مقوله دشواری است که نیازمند مشارکت اساتید است.

- باید جایگاه علوم در مهندسی فرهنگی مشخص شود

حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر احمد احمدی - عضو مجلس شورای اسلامی و استاد دانشگاه: گفته‌اند واژه هندسه مغرب لفظ اندازه فارسی است و مهندسی یعنی اندازه‌گیری و بر اساس اندازه کارکردن. همه ما می‌دانیم که در ساختن یک خانه باید نخست اندازه زمین معلوم شود سپس بر آن اساس نیاز آینده ساکنان خانه از اتاق خواب و هال و آشپزخانه و سایر نیازها بر روی آن، نقشه‌کشی شود و در حین ساختن هم سخت مراقبت به‌عمل آید که بنا با نقشه منطبق باشد و اگر هر کدام از این مراحل نقصی داشته باشد، ساختمان به همان نسبت ناقص خواهد بود و حتی ممکن است اصلا قابل استفاده نباشد. اکنون پرسش این است که وقتی یک بنای فیزیکی بدون مهندسی دقیق ناقص و نابکار خواهد بود، یک فرهنگ، آن هم فرهنگ انقلاب، و بویژه فرهنگ انقلاب اسلامی با آن پیچیدگی نظری و عملی، به مهندسی دقیق، نخست در طراحی و ترسیم نقشه جامع و سپس در اجرا و نظارت درست بر اجرا، نیاز ندارد؟ می‌دانیم که انقلاب ما در مدتی بسیار کوتاه به پیروزی رسید زیرا نظام شاهنشاهی نظامی پوسیده بود و خیلی زود فروریخت از این رو ما برای انقلاب مهندسی جامع نداشتیم؛ با گروه‌های الحاد و نفاق هم نه تنها وجه مشترک نداشتیم بلکه آنها شماری از مهندسان و معماران انقلاب را از ما گرفتند. جنگ تحمیلی هم هشت سال بهترین نیروهای مهندسی فرهنگی و وقت و توش و توان ما را گرفت. به همین جهت نتوانستیم برای انقلاب - از تدوین قانون اساسی گذشته - یک مهندسی جامع تدوین و اجرا کنیم، آری در زمان تعطیل‌شدن دانشگاه‌ها، به فرمان حضرت امام رضوان‌الله علیه ستاد انقلاب فرهنگی با شش نفر تشکیل شد که یکی از آنها توان این کار را نداشت و بیش از یکی دو جلسه هم، حضور نیافت، یکی هم که به گفته خودش اساسا برای انقلاب فرهنگی بلکه برای ممانعت از تحقق آن، آمده بود، بقیه هم با وجود آن ممانعت ناپیدا، بیشتر به حل مشکلات دانشگاه‌های تعطیل‌شده و در حال بازگشایی پرداختند. [البته گزارش کار ستاد انقلاب فرهنگی و شورای عالی انقلاب فرهنگی نیاز به فرصت ویژه‌ای دارد که امیدوارم روزی آن را بنگارم و منتشر سازم] در آذر ۶۳ هم که ستاد به شورا تبدیل شد تا ۶۷ یعنی پایان جنگ، فرصت مهندسی فرهنگی و نیروی لازم برای آن نبود. در دوران بازسازی هم، وقت و توان، مصروف بازسازی شد.

در هشت سال بعد هم آن باور و آن انگیزه و توان به این مهندسی فرهنگی نبود تا اینکه سرانجام خود مقام معظم رهبری، دستور این کار صادر فرمودند. به هر حال، اکنون که زمینه فراهم شده باید نقشه‌ای جامع برای فرهنگ به معنای فراگیر آن ترسیم شود. به این صورت که نخست جایگاه مسائل اعتقادی که بن و بنیاد و در واقع ستون فقرات فرهنگ ما است با دقت تمام و روشن و شفاف تعیین شود، مقام وحی و حقایق وحیانی، از مبدا و معاد و شناخت انسان و آغاز و انجام وی و نیز اخلاق برخاسته از وحی - که در بسیاری از موارد با اخلاق در مکاتب فلسفی به کلی متفاوت است - نیک تدوین شود. جایگاه فقه و فقاهت و اجتهاد، یعنی مواردی که یکسره مربوط به فقیه و مجتهد و عالم دینی است از مواردی که دین دستور مستقیم در آنها ندارد تفکیک شود. بر این اساس جایگاه عبادیات، فلسفه، کلام، اخلاق، تعلیم و تربیت، سیاست و شعبه‌های مختلف آن، حقوق و شاخه‌های گوناگون آن، مکتب اقتصاد، علم اقتصاد و اختصاص یا ارتباط هر کدام از آنها با فقه و علوم دینی روشن می‌شود. رشته‌های دیگر علوم که پیوستگی کمتری با علوم که پیوستگی کمتری با علوم دینی دارند از قبیل روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، مدیریت، جغرافیا، زبان‌های گوناگون، تربیت‌بدنی، هنر و... باید در جایگاه فراخور خویش قرار گیرند. علوم دیگری از قبیل فیزیک، شیمی،

www.takbook.com

www.takbook.com

زیست‌شناسی، طب، موسیقی، تربیت بدنی، ریاضیات و مانند اینها نیز، هر چند به لحاظ ساختار در چارچوب علوم دینی نمی‌گنجند اما از حیث اهداف و کاربرد و نتایج باید در جایگاهی برازنده آن هندسه کلی نظام، جای گیرند. باید معلوم کنیم که ما در علوم بنیادی، صنعت، صنعت نظامی، شاخه‌های نظری علوم، شاخه‌های عملی آنها چگونه باید عمل کنیم، آیا می‌خواهیم مثل آلمان در شاخه‌های نظری و انتزاعی هر چه بیشتر و در شاخه‌های کاربردی و فنی هم هر چه استوارتر پیش برویم یا مثل ژاپن باشیم که چندان به علوم نظری محض نمی‌پردازد. به سراغ صنعت می‌رود؟ در این میان اخلاق اسلامی که در سراسر رفتار و گفتار ما تاثیر بنیادین دارد باید درست و دقیق تبیین و دسته‌بندی و در جای تا جای زندگی ما - از رانندگی گرفته تا روابط خانوادگی و تا دادوستد تجاری و برخورد با ارباب رجوع و میانه‌روی در مصرف و... - پیاده شود. همین مسائل فرهنگی از آنجا که مهندسی‌شده نیست گروه‌ها و ارگان‌های فراوانی به آنها پرداخته‌اند و یک فرماندهی واحد و یکپارچه میان آنها وجود ندارد که آنها را باهم هماهنگ سازد و هر کدام با همه حسن‌نیتی که دارند به گونه‌ای عمل می‌کنند که حتی گاه با هم رودررو می‌شوند. هم‌اکنون چندین مرکز در باب فلسفه اسلامی، آن هم با بودجه بیت‌المال، کار می‌کنند بی‌آن‌که معلوم شده باشد که چه مقدار به همه اینها نیاز هست و آیا با یکدیگر تداخل ندارند. در باب علوم قرآنی هم‌همین‌طور است؛ البته با این تفاوت که در اینجا همه بودجه از بیت‌المال نیست، اما به هر حال ممکن است کار تکراری انجام گیرد. در هر زمینه می‌توان نمونه‌های فراوانی آورد و رابطه هر کدام را با بقیه اجزاء و در کل به هم‌پیوسته نشان داد. به هر حال طرح مهندسی فرهنگی سبب می‌شود که هر جزئی از سراسر کل و مجموعه نظام به صورت متوازن و حساب‌شده در جای متناسب خودش قرار گیرد و تا این طرح تهیه و پیاده نشود اجزایی از هم گسسته خواهیم داشت آنچنان که هم‌اکنون در بسیاری از موارد داریم.

- تحقق مهندسی فرهنگی نیازمند همکاری همه جامعه است

▪ دکتر مصطفی فضائلی: عبارت «مهندسی فرهنگی» ترکیبی وصفی است که درک مفهوم آن متوقف بر فهم معنای هر یک از اجزای آن است. واژه مهندسی از هندسه می‌آید که علم اندازه‌ها و اندازه‌گیری‌هاست و در مورد مقولاتی مصداق می‌یابد که متشکل از ابعاد اجزا و زوایای متعدد و گوناگون است، و هنگامی که از مهندسی سخن می‌گوئیم مفهوم سیستم به ذهن می‌آید، سیستم کلی است متشکل از عناصر و اجزایی که به لحاظ کارکرد و ساختار به گونه‌ای تنظیم شده‌اند که در خدمت هدفی واحد قرار دارند. در مهندسی سیستم جایگاه آن عناصر و اجزا و رابطه و نقش آنها به گونه‌ای که در راستای هدف مشترک عمل کنند بررسی و مشخص می‌گردد. اما واژه «فرهنگی» وصف منسوبه به فرهنگ است. فرهنگ از مفاهیم فوق‌العاده پیچیده و با ابعاد و اجزای متکثر است، به گونه‌ای که تعبیری گویا و جامع از آن کاری بس دشوار است. البته تعاریف بسیار متنوعی از آن شده است، لیکن با توجه به حصول این مقام تعبیری کوتاه و به نظرم پذیرفتنی از فرهنگ عبارت است از «مجموعه به هم پیوسته‌ای از شیوه‌های تفکر، احساس و عمل، که کم و بیش مشخص گردیده و از سوی مجموعه‌های انسانی فراگرفته و جریان می‌یابد. به تعبیری فرهنگ جامعه حاوی سه دسته عناصر است: عناصر مبنایی(باورهای ارزشی)، عنصر رفتاری(عواطف، احساسات و...) و عنصر محصولی(اقتصاد، سیاست، حقوق، فرهنگ، صفت، فن‌آوری و...= تمدن.) مراد از مهندسی فرهنگی این است که مهندسی نظام جامعه(شامل نظامات فرعی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی) با رویکرد و جهت‌گیری به سوی فرهنگ هدف باشد. در هر جامعه‌ای فرهنگی حاکم است که در همه نظامات آن ساری و جاری است. حال از نگاه درون فرهنگی، چنانچه میان عناصر فرهنگ جامعه تناسب و همسازی نباشد، نیاز به باز مهندسی خواهد داشت. مثلا، ما در باورهای ارزشی‌مان اعتقاد به تعاون و کار جمعی داریم (تعاونوا علی البروالتقوی، یدالله مع الجماعه ....) اما در عمل روحیه کار جمعی نداریم؛ آرمان شهادت‌خواهی داریم ولی در خیلی حوزه‌های عمل خطرپذیری نداریم؛ اعتقاد به قیامت و معاد داریم ولی روحیه گذشتن از منافع آنی در جهت منافع آتی را نداریم؛ طلب علم را فریضه می‌دانیم ولی اهل مطالعه و پژوهش نیستیم؛ به کرامت و ارزش والای انسانی به عدالت اعتقاد داریم این ارزش‌هایی است که در قانون اساسی مردم اعلام کرده‌اند، اما عناصر رفتاری و محصولی فرهنگی جامعه ما تجلی عینی آن ارزش‌ها نیست. باید ببینیم چرا آن آرمان‌ها و ارزش‌ها به فرهنگ رفتاری و محصولی تبدیل نشده است. این نیاز به مهندسی معکوس و بازمهندسی نظام جامعه دارد. یعنی باید نظام موجود را تجزیه و تحلیل کنیم، ساختارها و کارکردهای نظامات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی موجود جامعه را ترسیم کنیم تا نارسایی‌ها و نقاط ضعف و قوت آن روشن شود، آنگاه به بازمهندسی آن بپردازیم و ساختارها و کارکردها را اصلاح کنیم. حال آنچه اهمیت فوق‌العاده دارد و بسیار نیز دشوار و پیچیده است، چگونگی مهندسی فرهنگی است. این دشواری به ویژه از آنجاست که ما از مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی برای جامعه‌ای سخن می‌گوئیم که یک فرهنگ دیرینه و جاری دارد که در تمام تار و پود آن رسوخ یافته است، در اداره‌اش، دادگاه اش، مدرسه و دانشگاه اش و... یعنی از مهندسی یک جامعه تازه متولد شده سخن نمی‌گوئیم.

این در حالی است که هرگونه تغییر و تحولی باید توسط همین نهادها و در همین جامعه اتفاق بیفتد، مسئله قدری معماگونه و پارادکسیکال

www.takbook.com

www.takbook.com

می‌نماید که جامعه‌ای که با رفتارهایی خوگرفته خودش را متحول کند. بدیهی است به یک باره نمی‌توانیم آنچه هست را براندازیم و طرحی نو دراندازیم. مهندسی فرهنگی یک پروژه محض نیست بلکه در عین حال یک پروسه است که تدریجی و دائمی خواهد بود. باید مقدمات فراهم گردد، نخست مهندسی فرهنگی انجام گیرد، فرهنگ آرمانی شناخته شود، همان که شاخص‌های ارزشی آن در اصول کلی و اصول اعلامی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده است. دیگر این که طرح آمایش فرهنگی کشور صورت گیرد یعنی نقشه جغرافیایی فرهنگی ترسیم شود آنگاه شاخص‌ها و مختصات فرهنگ هدف تعیین گردد، سپس کارکردها و ساختارهای متناسب اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مشخص شود. بدیهی است این مهم نیاز به یک پشتوانه نیرومند و همه‌جانبه مطالعاتی، تحقیقاتی و آموزشی دارد. اینجاست که نقش مراکز علمی و به ویژه دانشگاه‌ها و حوزه ظاهر می‌شود. مطالعات، پژوهش‌ها و آموزش‌های علمی روشمند و هدفمند در حوزه فرهنگ با همه ابعاد و اجزایش باید انجام گیرد. این نیاز به بهره‌مندی از همه تخصص‌های موجود و بلکه طراحی تخصص‌های تازه و گشودن حوزه‌های مطالعاتی جدید در دانشگاه، حوزه و مراکز علمی و پژوهشی دارد. بنابراین مهندسی فرهنگی پروژه‌ای نیست که از عهده یک شخص، ارگان یا مجموعه‌ای به تنهایی برآید، بلکه همه جامعه باید با آن درگیر شوند و در راس همه، دانشگاه‌ها و دانشگاهیان قرار دارند، البته به یک مدیریت و هماهنگ‌سازی ستادی نیاز است که به شورای عالی انقلاب فرهنگی محول شده است.

● تشکیل دولت فکر مهم‌ترین راهبرد تحقق مهندسی فرهنگی است

▪ دکتر محمدجواد حیدری خراسانی عضو هیئت علمی دانشگاه: مهندسی فرهنگی یعنی طراحی هندسه معضلات فرهنگی و نگرش سیستماتیک و نظام‌مند به مقوله فرهنگ. فرهنگ به معنای مجموعه باورها، آداب و رسوم و تربیت و آموزش و پرورش و اخلاق، اعمال و... است. برای طراحی هندسه معضلات فرهنگی با نگاهی سیستماتیک و نظام‌مند چهار مرحل باید تحقق یابد:

۱) ترسیم وضعیت مطلوب فرهنگی در کشور

۲) ترسیم وضعیت موجود فرهنگی در کشور

۳) شناسایی و ترسیم فاصله وضعیت موجود با وضعیت مطلوب فرهنگی

۴) شناسایی و ترسیم راهکارهای انتقال از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب.

برای تحقق مراحل چهارگانه یادشده انجام امور زیر ضروری به نظر می‌رسد:

ـ تشکیل دولت فکر: یعنی بسیج ظرفیت کارشناسی کل کشور در تمام ساحت‌های فرهنگ مانند جهان‌بینی، آموزش، پرورش، اخلاق، اعمال. دولت فکر یعنی شناسایی متفکران و صاحبان مغز در عرصه‌های مختلف فرهنگ و استفاده از کارشناسی ایشان در هدف‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها زیرا فرهنگ یک سیستم است که اجزای گوناگون دارد برخی از اجزای فرهنگ، نظام‌ها هستند، مانند:

۱) نظام باورها، اعتقادات، مدعیات و مفروضات اساسی

۲) نظام ارزش‌ها و نگرش‌ها (جهان‌بینی و ایدئولوژی)

۳) نظام نمادها و رفتارها. مهندسی فرهنگ یعنی شناخت دقیق اجزای سه‌گانه فرهنگی و طراحی و نوسازی و بازسازی مجدد آن به‌گونه‌ای که ارتباط موزون و منطقی بین ارزش‌ها و نگرش‌ها با مدعیات و مفروضات اساسی، باورها و نمادها و رفتارها برقرار باشد و این مهم انجام نمی‌گیرد مگر با ترسیم مراحل چهارگانه وضعیت مطلوب، موجود، شکاف و فاصله میان دو وضعیت و راهکارهای انتقال. بنابراین مهندسی فرهنگی کشور یعنی بازخوانی، نوسازی و بازسازی کلان نظام کشور، نظام‌ها و دستگاه‌ها، سیاست‌ها، قوانین و سازوکارهای لازم برای تحقق فرهنگ آرمان اسلام. برای رسیدن به مهندسی فرهنگی، مهندسی دولت فکر به عنوان اصلی‌ترین و فراگیرترین کانون ایده‌پردازی و کارشناسی قوه مجریه لازم است نظر به اینکه جامعه ایران و جمهوری اسلامی در اندیشه توسعه بسر می‌برد نخست باید با تشکیل دولت فکر به توسعه در اندیشه دست یابد و توسعه در اندیشه بدون تشکیل دولت فکر امکان ندارد.

منظور از دولت فکر یک شبکه گسترده ملی ایده‌پردازی و برنامه‌ریزی کاملا علمی و سیستمی است که در کنار عالی‌ترین سطوح قوه مجریه (هیئت دولت) تا پایین‌ترین لایه‌های آن (دهیاری‌ها) قرار می‌گیرد و با بسیج تمام ظرفیت کارشناسی کشور و حتی در صورت لزوم با استفاده از ظرفیت کارشناسی جامعه جهانی مجموعه شبکه اجرایی کشور را از نظر فکری و فرهنگی تغذیه می‌نماید. رسالت دولت فکر، کمک فکری برنامه‌ریزی شده و سازمان‌یافته به مجموعه حاکمیت در تمامی سطوح اجرایی جهت نگرش سیستماتیک و نظام‌مند در مقوله فرهنگ و بازخوانی، نوسازی و بازسازی کلیه نظام‌ها و دستگاه‌ها، سیاست‌ها، قوانین و سازوکارهای لازم برای تحقق فرهنگ آرمانی اسلام در جامعه است. مهم‌ترین کار دولت فکر برای رسیدن به مهندسی فرهنگی ترسیم وضعیت موجود نظام باورها، اعتقادات و مدعیات و مفروضات اساسی و همچنین ترسیم

www.takbook.com

www.takbook.com

وضعیت نظام ارزش‌ها و نگرش‌ها و نظام نهادها و رفتارهاست. به علاوه باید وضعیت مطلوب نظام‌ها تصحیح گردد و راهکارهای انتقال از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب نیز با استفاده از دولت فکر و شبکه گسترده ایده‌پردازی و برنامه‌ریزی علمی و کارشناسی صورت گیرد.

● دانشگاهیان در اجرای فرهنگ نظام‌مند نقش مهمی دارند

▪ زهرا خزائی عضو هیئت علمی و مسئول دفتر پژوهش واحد خواهران دانشگاه قم: در ابتدا لازم است تفاوت دو واژه مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی را روشن سازیم. معمولا فرهنگ هر جامعه‌ای را مجموعه‌ای از عناصر گوناگون تشکیل می‌دهد که با توجه به لایه‌های مختلف آن می‌توان پاره‌ای از آن عناصر را به عنوان روبنا مطرح کرد و دسته‌ای دیگر را به عنوان زیر بنا یا مبنایی. زبان، خط، آداب و رسوم و هنر از جمله عناصر رو بنایی‌اند که طبیعتا باید بر عناصری مثل دین، ارزش‌ها، باورها و عقاید مبتنی باشند. مهندسی فرهنگ در اینجا به معنای طراحی، نوسازی و بازسازی سیستم یک فرهنگ است یا قراردادن اجزای هرلایه در جای خود و برقراری ارتباط سیستماتیک بین مبانی و عناصر ظاهری یا ایجاد انسجام و هماهنگی بین لایه‌های گوناگون برای رسیدن به هدف مطلوب یا همان فرهنگ ایده‌آل. و لازمه تحقق این سازگاری، مدیریت صحیح فرهنگ می‌باشد. اما مهندسی فرهنگی به معنای مهندسی کلان نظام کشور، یعنی طراحی، ساماندهی و بازسازی نظام‌های چهارگانه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بر مبنای اهداف فرهنگی است. در این راستا باید فرهنگ مهندسی شده، بستر و زمینه‌ساز کلیه نظامات، نهادها، سازمان‌ها و رفتارهای فردی و اجتماعی قرار گیرد و اینها در قالب و فضای آن فرهنگ به بسط و توسعه بپردازند. نتیجه این حرکت، نهادینه‌کردن فرهنگ در همه ارکان نظام یا سلطه فرهنگ بر حوزه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و لحاظ آن به عنوان پایه همه اشکال توسعه می‌باشد. با توجه به اینکه در نظام دینی ایران، فرهنگ دینی - ملی یا اسلامی - ایرانی به عنوان فرهنگ اصیل و صحیح مورد پذیرش قرار گرفته، همه دستگاه‌ها، نهادها و بخش‌های گوناگون یاد شده، علاوه بر اینکه باید در فضای این فرهنگ دینی - ملی بازسازی شوند، موظفند با هماهنگی و انسجام و با یک جهت‌گیری واحد، به سوی تحقق فرهنگ اصیل حرکت کنند. آن‌گونه که در سند چشم‌انداز به آن اشاره شده که ایران در بیست سال آینده باید متناسب با مقتضیات فرهنگی، به یک کشور توسعه‌یافته تبدیل شود و ایرانیان بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی خود تکیه کنند. از این رو مهندسی فرهنگی لازمه تحقق یک فرهنگ است که به عنوان یک پروسه یا فرایند، به صورت تدریجی و در بلندمدت قابل تحقق است. و با توجه به اینکه این مهم تنها در صورتی محقق می‌شود که این بازنگری و بازسازی در همه حوزه‌ها و بخش‌های جامعه صورت بگیرد، در نتیجه نمی‌توان قلمرو مهندسی فرهنگی را محدود به یک حوزه یا نهاد اجتماعی خاص دانست، بلکه سطوح سه‌گانه فردی، اجتماعی و خانوادگی، در سه لایه باور، گرایش و رفتار را شامل می‌شود که اینها باید بر اساس فرهنگ دینی - ملی مورد تحلیل و بازسازی قرار گیرند.

با توجه به توضیحات فوق، لازمه تحقق مهندسی فرهنگی، شناسایی فرهنگ و کاربست آن در همه دستگاه‌های اجرایی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خواهد بود. دانشگاه به عنوان یک موسسه فرهنگی، به لحاظ تمرکز نخبگان فکری در آن، از دو جهت می‌تواند در این فرایند موثر واقع شود. از سویی نخبگان دانشگاهی می‌توانند با آگاهی از عناصر متفاوت فرهنگ و نظام‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی و آگاه‌سازی نسبت به این عناصر و ارکان، مقدمات تحقق مهندسی فرهنگ را فراهم آورند. شناسایی عناصر ضعیف و ناسازگار با فرهنگ ملی - دینی، علاج ناهنجاری‌های فرهنگی و تقویت عناصر موجود و مرتبط با فرهنگ و تبیین نحوه ارتباط سیستماتیک و نظاموار بین عناصر زیرین و رویین و آگاه‌ساختن دانشجویان و جامعه از این امر می‌تواند به بسترسازی تحقق مهندسی فرهنگی کمک کند. علاوه بر این، نخبگان وابسته به هر یک از حوزه‌ها و نظام‌های برشمرده، می‌توانند با طراحی و بازسازی اصول و عملکردهای متناسب با نظامی که بدان تعلق دارند، بر پایه فرهنگ اصیل اسلامی و با رفع ناهنجاری‌ها یا نواقصی که در این رابطه وجود دارد به اجرای فرهنگ نظام‌مند خود کمک کنند. ایجاد ارتباط و هماهنگی بین دستگاه‌های مختلف و هم اندیشی برای رفع ناسازگاری‌ها و مشارکت‌دادن دانشجویان در این پروسه و آگاه‌سازی جامعه از این تحول، از جمله فعالیت‌هایی است که دانشگاهیان، با توجه به جایگاه علمی - فرهنگی خود می‌توانند در این راستا ایفا کنند. تلاش هوشمندانه و آگاهانه، دلسوزی و احساس مسئولیت و صبر و تحمل از جمله مولفه‌های اساسی است که برای تحقق این فرایند لازم و ضروری است.

● دانشگاه مهم‌ترین بازوی تحقق مهندسی فرهنگی است

▪ دکتر مهدیه سادات مستقیمی: برای تبیین مفهومی مهندسی فرهنگی، نخست باید به تحلیل مفهوم دو عنصر «مهندسی» و «فرهنگ» پرداخت و آن‌گاه بارهای معنایی ویژه این ترکیب اضافی را مورد بررسی قرار داد.

گستره معنایی واژه مهندسی (صرف‌نظر از جزئیات دقیق مرتبط با آن)، القاکننده نوعی عمل‌سازی سیستماتیک و الگوپردازی نظام‌مند و زیربنایی است. مدل نوعی نقشه کاربردی و طرح عملیاتی است و بر اساس مبانی و اهداف طراحی می‌گردد و سیستم نیز مجموعه‌ای روش‌مند

www.takbook.com

www.takbook.com

رعایت‌مدار است که تعامل سنجیده و دقیق اجزاء علاوه بر کنش‌های مستقل هر یک از آنها در آن مورد ملاحظه قرار می‌گیرد. فرهنگ نیز آمیزه‌ای از جلوه‌های اندیشه‌ها و ارزش‌ها و دین و قوانین، تلقی‌ها و پندارها، سنت‌ها و رفتارها و... در جنبه‌های مهم زندگی یک فرد یا جامعه است و بنا به تعبیری؛ فرهنگ تمدنی زنده است. البته در مورد فرهنگ، حدود پانصد تعریف ارائه شده است و از بین آنها تعاریفی مقبول‌تر است که بر اساس زیرساخت‌ها و مولفه‌ها و شاخصه‌های فرهنگی خودمان، طراحی شده باشد و باید اقرار کرد که ارائه تعریف حقیقی از فرهنگ، سهل و ممتنع است. ترکیب اضافی مهندسی فرهنگی با توجه به مفهوم عناصر و اجزای سازنده آن نوعی معماری و بازسازی و نوسازی فرهنگ بر اساس مدل‌های سیستمی و الگوهای نظام‌دار و تئوری‌های هندسه‌مند است. در قلمرو مهندسی فرهنگی حداقل باید به طراحی و مهندسی سه نقشه اصلی همت گماشت:

۱) طرح دقیق وضعیت فرهنگ و واقعیت‌ها و جریان‌های فرهنگی موجود «بر اساس فلسفه فرهنگ، علم فرهنگ‌شناسی، انواع فرهنگ‌پژوهی‌ها و تحلیل‌های آماری و جریان‌شناسی‌های فرهنگی»

۲) طرح دقیق و مدلی واقع‌گرایانه (و نه آرمان‌گرایانه) برای ترسیم وضعیت مطلوب فرهنگی بر اساس ارزش‌ها و اندیشه‌های بنیادین و دین و فطرت الهی و معیار اصیل و حدیث ثقلین (قرآن و عترت)

۳) مدل مهندسی فرهنگی برای تغییر و تحول وضعیت موجود و وصول به وضعیت مطلوب «بر اساس توجه به مقیاس‌ها، واقعیت‌ها، امکانات و جایگاه اجزاء و عوامل فرهنگی، روش‌ها، تناسب‌ها و نسبت‌ها، تعامل و ترابط اجزاء و روش‌ها و غایات، و...»

قلمرو مهندسی فرهنگی نیز قلمرو وسیعی است البته مدارهای مهندسی، سبب تغییر آن نیز می‌شود.

بر اساس گرایش و محوریتی که در مهندسی فرهنگی وجود دارد می‌توان آن را به مواردی از جمله تقسیمات زیر تقسیم کرد:

۱) مهندسی فرهنگی دین‌مدار

۲) مهندسی فرهنگی فرهنگ‌مدار

۳) مهندسی فرهنگی مردم‌مدار

اگر دین را بتوان به خوبی تعریف کرد و اگر بتوان در گرایش مهندسی فرهنگی، دین‌مداری را برگزید و در تمامی ساحت‌های مهندسی فرهنگی به دین‌داری پایبند بود، آن‌گاه می‌توان ادعا کرد که قلمرو مهندسی فرهنگی دین‌مدار، به وسعت قلمروای است که دین در آن جلوه کرده است از این رو گستره این قلمرو همه ساحت‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فردی، اخلاقی و... را در بر می‌گیرد. در این نوع از مهندسی فرهنگی، برای گذر از وضعیت موجود در رسیدن به وضعیت مطلوب باید با شاخصه‌ها و معیارها و سنجه‌های دینی به ایجاد تحولاتی در زمینه فرهنگ همت گذاشت؛ مهم‌ترین تحولاتی که در قلمرو مهندسی فرهنگی محقق می‌شوند عبارتند از:

۱) تحول توسیعی(تحول در پهنا)

۲) تحول تعمیقی(تحول در ژرفا)

۳) تحول تطبیقی(تحول روبنایی با توجه به تطابق‌ها و تناسب‌ها)

۴) تحول تصحیحی(تحول به منظور تصحیح خطایا و انحرافات)

۵) تحول تاثیری (تحولی که تحت تاثیر پدیده‌های نوین مثل تکنولوژی و... پدید می‌آید.

از سوی دیگر قلمرو مهندسی فرهنگی، سه مقوله

۱) رهیافت‌ها

۲) راهبردها

۳) راهکارها را شامل می‌شود و مهندسی فرهنگی دین‌مدار همه این‌ها را از دین و دین‌مداری به استعاره می‌گیرد. به همین جهت مهندسی فرهنگی دین‌مدار، باید به سوی فرهنگی‌شدن قدسی پیش رو، و به تعبیر دیگر مدل فرهنگی مطلوب در جامعه دینی باید (فرهنگ قدسی) باشد، هر چند مقاومت‌های فزاینده و گسترده‌ای در مقابل فرهنگی‌سازی قدسی وجود دارد ولی تنها مدلی که می‌تواند عالم‌گیر باشد همین مدل فرهنگی است زیرا این مدل متخذ از متن دینی است که با فطرت الهیه سازگاری دارد. آن چه که مهم است این است که دین باید فرهنگ شود و فرهنگ دینی در متعالی‌ترین قرائت‌های آن همان «فرهنگ قدسی» است. قلمرو دین پهنای همه زمان‌ها و مکان‌ها را فرا می‌گیرد و مهندسی فرهنگی دین‌مدار نیز در چنین قلمروای به عرصه ظهور می‌رسد. دین با وجود عنصر ثابت و متغیری که در درون خود دارد، دارای این قابلیت است که انعطاف پیدا کرده و در همه گستره‌ها و مجاری و بسترهای فرهنگی جاری می‌شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

چنان‌چه بیان شد در مهندسی فرهنگی، باید بر سه مقوله هم‌تباری، هم‌گرایی و هم‌سویی؛ اجزای، عناصر، اهداف، غایات، پیام‌ها، حقوق و مسئولیت‌ها در سیستم فرهنگ و نظام فرهنگی تاکید کرد و در این بین باید به سه مقوله:

۱) تعادل

۲) تناسب

۳) تعامل و ترابط اجزاء در سیستم فرهنگی، دقت فراوان مبذول داشت. شناسایی و مهندسی این مقولات، به توانمندی علمی عمیقی نیازمند است که دانشگاه‌ها می‌توانند آن را تامین نمایند. شاید بتوان در یک کلام مختصر و مفید، نقش دانشگاه‌ها در سه ساحت

۱) بنیادها

۲) نمودها

۳) نهادهای فرهنگ دینی، نقشی موثر و چشمگیر دانست و در هر سه ساحت فوق بدون مهندسی عمیق فرهنگی نمی‌توان به موفقیت نائل آمد. شورای عالی انقلاب فرهنگی نقطه شروع و اتکای مهندسی فرهنگی است ولی دانشگاه‌ها نیز مهم‌ترین بازوهای تحقق این امر مهم‌اند. هر چند شورای عالی انقلاب فرهنگی به منزله مغز و مرکز فرماندهی مهندسی فرهنگی است ولی دانشگاه‌ها به منزله حواس ظاهر و رشته‌های مدار عصبی هستند که می‌توانند اطلاعات و مواد خام و الگوهای اولیه‌ای را برای این مهندسی فرهنگی در اختیار این شورا بگذارند. البته نقش دانشگاه‌ها به موارد فوق منحصر نمی‌شود، بلکه دانشگاه‌ها در تصمیم‌گیری و تعمیم‌سازی و برنامه‌ریزی عملیاتی و تاکتیکی و حتی اجرا و بیان هندسه‌های عملی و تبیین گزاره‌ها و آموزه‌های فرهنگی و جلوگیری از خطا در تطبیق و تشخیص مصداق و موضوع و توجه‌دادن به ظرف زمان و مکان و بسیاری از موارد دیگر می‌توانند نقش چشمگیری داشته باشند.

البته در مهندسی فرهنگی دین‌مدارانه، مهم‌ترین نقشی را که دانشگاه می‌تواند ایفاد نماید در تعامل با حوزه است. احیای فکر دینی در جریان مهندسی فرهنگی مهم‌ترین رسالت مشترک حوزه و دانشگاه است. این رسالت در جهان جدید که منشور غرب از نظر فکری و فرهنگی موجب جابجایی و تزلزل و از هم گسیختگی‌های فرهنگی و فکری می‌شود، از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود. شاید این تعبیر شایسته‌ای باشد که بگوییم مهندسی فرهنگی در بعضی از بخش‌ها و بنیادهای فرهنگی باید فیلسوفانه و در بعضی از روبناها و ساختارها و روش‌ها و نمودها باید پیامبرانه و در بعضی از ساحت‌های مدیریتی و سیاست‌گذاری‌های کلان باید اقتداگرایانه باشد و دانشگاه‌ها با اقسام تحقیقات بنیادی و کاربردی و... نه تنها در بخش تئوری و نظری بلکه حتی در بخش نظارت و اجرا می‌توانند فیلسوفانه و پیامبرانه و اقتداگرایانه به ایفای نقش بپردازند.

منبع : خبرگزاری فارس

http://vista.ir/?view=article&id=348378

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه قرن ۲۱

امروزه آموزش الکترونیکی به یک صنعت چند میلیارد دلاری با کاربردهای متنوع تبدیل شده است; از آموزش علاقمندان به فراگیری یک موضوع خاص علمی یا فنی گرفته تا آموزش حین خدمت کارکنان شرکت های بزرگ چندملیتی که شعب متعددی در نقاط مختلف جهان دارند. آموزش از راه دور شیوه ای است که در سطوح مختلف(دوره های تک درس، اخذ گواهینامه های علمی - فنی - تخصصی، مدارج دانشگاهی و غیره) به دانشجویان

www.takbook.com

www.takbook.com

امکان می دهد که تمام یا بخشی از دوره آموزشی را از راه دور(مثلا" در منزل خود و در شهر یا حتی کشوری دیگر) و بدون نیاز به حضور فیزیکی در کلاس درس بگذرانند و درنهایت در صورت موفقیت در آزمون های مربوطه از امتیازاتی مشابه دانشجویان حضوری بهره مند شوند. آموزش از راه دور به کلیه افراد امکان ادامه تحصیل می دهد. حتی کسانی که برنامه کاری و یا محل سکونت، مانع از حضور آنها در کلاسهای درس دوره های حضوری می باشد.

امروزه بسیاری از موسسات آموزش عالی معتبر در سطح جهان، از طریق دوره های آموزشی از راه دور اقدام به اعطای مدارک لیسانس، فوق لیسانس و حتی دکترا می کنند و این مدارک از نظر اعتبار هیچگونه تفاوتی با مدارک اخذ شده در دورهای حضوری ندارند. برخلاف گذشته که دوره های آموزش از راه دور به آموزش مکاتبه ای معروف بود و هیچگونه ارتباط مستقیمی بین دانشجو واستاد و سایر دانشجویان وجود نداشت، با استفاده از امکانات آموزشی جدید مانند شبکه جهانی وب و کلاسهای درس مجازی، دردوره های آموزش از راه دورمدرن غالبا" ارتباط تعاملی میان دانشجو با استاد وهمچنین سایر دانشجویان وجود دارد. آیا آموزش از راه دور از نظر کیفی قابل مقایسه با دوره های حضوری است؟ آیا در دوره های آموزش از راه دور امکان ارتباط و تعامل بین دانشجویان وجود دارد؟شیوه ارزشیابی تحصیلی و آزمون پایانی دوره های آموزش از راه دور درست مانند دوره های حضوری است بنابراین مدارک اعطایی در این دوره ها معادل مدارک دوره های حضوری می باشد.

امروزه به مدد تکنولوژی پیشرفته و امکاناتی که شبکه جهانی اینترنت در اختیار گذارده، این امکان فراهم آمده است که دانشجویان دوره های آموزش از راه دور بتوانند با شرکت در کلاسهای مجازی ضمن بهره مندی از آموزش زنده توسط اساتید، باسایردانشجویان نیز ارتباط زنده ومستقیم داشته باشند. به این شیوه به اصطلاحPaceb-Classگفته می شود. بنابراین، در این گونه کلاسها ایراد برخی منتقدان مبنی بر انزوای افراد و اثرات نامطلوب پرورشی ناشی از عدم ارتباط با سایر دانشجویان شاید چندان موردی نداشته باشد. البته، نوع دیگر آموزش از راه دور هم وجود دارد که به آن Paceb-Self گفته می شود وهر دانشجو در آن به تنهایی و بدون ارتباط با سایر دانشجویان به یادگیری مطالب درسی می پردازد. این شیوه بویژه مناسب افرادی است که به دلایل مختلف امکان حضور به موقع در کلاسهای مجازی را ندارند ویا قادر نیستند که بطور منظم و بر اساس یک برنامه از پیش تعیین شده به مطالعه دروس بپردازند.

دوره های آموزش از راه دور مدرس هم دارد و کلیه دروس توسط اساتید فن طراحی و تدوین شده اند، اما الزاما" نیازی به حضور تمام وقت و آن لاین اساتید وجود ندارد. اما در دوره های گروهی که بصورت کلاسهای درس مجازی برگزار می شود و اصطلاحا" paceb-class نامیده می شوند، معمولا" یک استاد بطور زنده و مستقیم و درست مانند کلاسهای درس معمولی با دانشجویان در ارتباط است و آنها را درآموزش مطالب و رفع اشکالات یاری می دهد. مزایای استفاده از آموزش الکترونیکی برای سازمانها و موسسات را نمی توان نا دیده گرفت. از جمله مهمترین مزیای این شیوه برای ساز مانها و موسسات می توان به کاهش هزینه ها، که مهمترین عامل انتخاب آموزش الکترونیکی است. صرفه جویی ناشی از حذف بخشی از هزینه ها از قبیل حقوق اساتید، اجاره محل کلاسهای درس، هزینه مسافرت و رفت و آمد دانشجویان، هزینه اجاره اتاق یا خوابگاه به راحتی قابل اندازه گیری و محاسبه است; اما شاید مهمترین عامل استقبال شرکتها و سازمانهای بزرگ از این شیوه آموزشی، تقلیل زمان دوری از کار کارکنان، هنگام شرکت در دوره های آموزش حین خدمت باشد.

بر اساس برخی تحقیقات انجام شده زمان آموزش نسبت به شیوه های سنتی بین ۴۰ تا ۶۰ درصد کاهش می یابد. همچنین افزایش به کار گیری عملی آموخته ها در این شیوه آموزش که، تحقیقات مستقل انجام شده در این زمینه حاکی از افزایش ۲۵ درصدی نسبت به روش های سنتی است. اخذ آزمون نهایی دوره های آموزشی و اعطای گواهینامه و مدرک تحصیلی بطور اتوماتیک و بسیار سریع و ارزان که با استفاده از این شیوه آموزش، این امکان وجود دارد که بطور خودکار پس از اتمام دوره دانشجو را مورد آزمون قرار داد و درصورت قبولی به وی گواهینامه گذراندن دوره یا مدرک تحصیلی اعطا نمود. بنابراین دیگر الزاما" نیازی به صرف وقت و هزینه جهت برگزاری امتحانات حضوری و تصحیح سوالات امتحانی و... نمی باشد. مزایای استفاده از آموزش الکترونیکی برای دانشجویان درکنار جذابیت بیشتر، تسریع در یادگیری، و افزایش رفاه دانشجویان، مزایای خاص آموزش الکترونیکی برای دانشجویان عبارتند از: دسترسی آسان و در زمان دلخواه، به دانشجویان امکان می دهد که تحصیل خود را در ساعات

www.takbook.com

www.takbook.com

فراغت و یا در منزل ادامه دهند.

همچنین تعیین سرعت پیشرفت دروس به خواست دانشجو،این خصوصیت موجب کاهش اضطراب به دلیل ترس از عقب ماندن از کلاس در دانشجویان کند، و افزایش رضایت از تحصیل در دانشجویان تیزهوش تر می شود. قابلیت تعاملی، به دلیل امکان تعامل زیاد بین دانشجو و مدرس و همچنین بین هر دانشجو با سایر دانشجویان در این شیوه، انگیزه آنان برای پی گیری مطالب درسی افزایش می یابد. همچنین آگاهی از اینکه در این شیوه، مطالب درسی از به روز ترین منابع انتخاب شده اند، موجب افزایش اعتماد به نفس دانشجو می گردد. زیرا وی دیگر از این بابت نگرانی نخواهد داشت که مطالب آموخته شده منسوخ شده باشند و یا متناسب با نیاز روز نباشد. منافع آموزش الکترونیکی در ایران علاوه بر منافع کلی مطرح شده در زمینه آموزش الکترونیکی، با توجه به وضعیت خاص کشور منافع دیگری را می توان برای آن برشمرد.از جمله،امکان ارائه آموزش با کیفیت بالا برای علاقمندان فراگیری موضوعات مختلف علمی با توجه به سطح نسبتا" پایین آموزش در بسیاری از دانشگاههای سنتی موجود، علی الخصوص در مناطق دور افتاده. دسترسی آسان به آموزش عالی برای علاقمندانی که به دلیل ظرفیت پایین پذیرش دانشگاههای کشور امکان ادامه تحصیل ندارند. زیرا در آموزش الکترونیکی و دانشگاههای مجازی تقریبا" چیزی به نام محدودیت ظرفیت پذیرش وجود ندارد. مشکلات آموزش الکترونیکی برای سازمانها و موسسات علیرغم همه مزایا، آموزش الکترونیکی به دلیل محدودیتهایی که دارد جواب گوی همه نیازهای آموزشی نمی باشد. برخی از این محدودیت ها به شرح زیر است:

▪ هزینه بالای سرمایه گذاری:

سرمایه گذاری اولیه برای آموزش الکترونیکی، نسبت به شیوه های سنتی بیشتر است.

▪ محدودیتهای تکنولوژیک:

باید دید که آیا سطح تکنولوژی کنونی جوابگوی نیازهای آموزشی مورد نظر هست؟ آیا صرف هزینه بیشتر برای بهبود تکنولوژی آموزشی توجیه پذیر است؟ و آیا درصورت سرمایه گذاری برای ارتقای سطح تکنولوژی نرم افزارهای آموزشی سازگاری کامل بین همه این نرم افزارها و سخت افزارهای موجود وجود خواهد داشت؟ برخی صاحب نظران معتقدند که همه موضوعات بصورت الکترونیکی قابل آموزش نیستند; هرچند که تعداد این موارد محدود است. پذیرش فرهنگی که در برخی مناطق جهان، بنا به ساختارهای فرهنگی و باورهای اجتماعی محلی، مردم اصولا" تمایلی به استفاده از کامپیوتر ندارند، چه رسد به آموزش الکترونیکی. دلایلی که ممکن است باعث شود آموزش الکترونیکی به اندازه سایر شیوه های آموزشی برای دانشجویان مورد استقبال قرار نگیرد می توان به مسائل تکنیکی که در آن بسیاری از افراد فاقد مهارت های تکنیکی لازم برای استفاده از شیوه های آموزش الکترونیکی هستند

. همچنین قابلیت تحرک، که هرچند شبکه اینترنت و استفاده از کامپیوترهای کیفی و جیبی وحتی تلفن های موبایل به شدت گسترش یافته، اما هنوز هیچ یک از موارد فوق از نظر سهولت حمل ونقل و امکان استفاده در همه جا، قدرت رقابت با کتاب و دفترهای سنتی را ندارند. کاهش تعاملات فرهنگی و اجتماعی هم در آموزش الکترونیکی در مقایسه با شیوه های سنتی و حضوری آموزش، ارتباط رو در رو و چهره به چهره و زنده تقریبا" وجود ندارد. این امر می تواند اثرات منفی هم بر میزان پیشرفت درسی و هم بر رشد شخصیتی دانشجویان داشته باشد. البته با پیشرفت مداوم و سریع تکنولوژی، این مشکل مرتب درحال کم رنگ تر شدن است.

مشکلات آموزش الکترونیکی در ایران علاوه بر مشکلات کلی مطرح شده در زمینه آموزش الکترونیکی، با توجه به شرایط داخلی مشکلات دیگری نیز در این زمینه وجود دارد. مهمترین مشکلات آموزش الکترونیکی در ایران یکی، پایین بودن سرانه کامپیوترهای شخصی در کشور است که متاسفانه هنوز هیچ آمار دقیق و رسمی در مورد تعداد کامپیوترهای خانگی موجود در کشور وجود ندارد. هرچند ظواهر امر حاکی از افزایش روز افزون و بسیار سریع تعداد کامپیوترهای خانگی است، اما هنوز به دلایل مختلف، کامپیوتر شخصی جز» لوازم ضروری منزل در نیامده است. برخی نگرش های منفی و بدبینانه فرهنگی نسبت به ورود کامپیوتر و اینترنت به محیط خانه که شاید خود ناشی از پایین بودن سطح سواد کامپیوتری و عدم اطلاع از قابلیت های مفید کامپیوتر باشد.. آیا منافع استفاده از آموزش الکترونیکی اشکالات آن را جبران می کند؟ وزن و نسبت مزایا و معایب استفاده از آموزش الکترونیکی بسته به اهداف برنامه آموزشی، مخاطبین، زیرساخت های تکنولوژیک سازمان ارائه دهنده و حتی باورهای فرهنگی و اجتماعی متفاوت است. اما جای هیچ بحثی نیست که این شیوه آموزش به سرعت در حال گسترش است و بیشتر صاحب نظران معتقدند که مزیت های چشمگیر این شیوه، تضمین کننده نقش رو به گسترش آن در استراتژی های آموزشی است.

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=281155

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه گندی‌شاپور

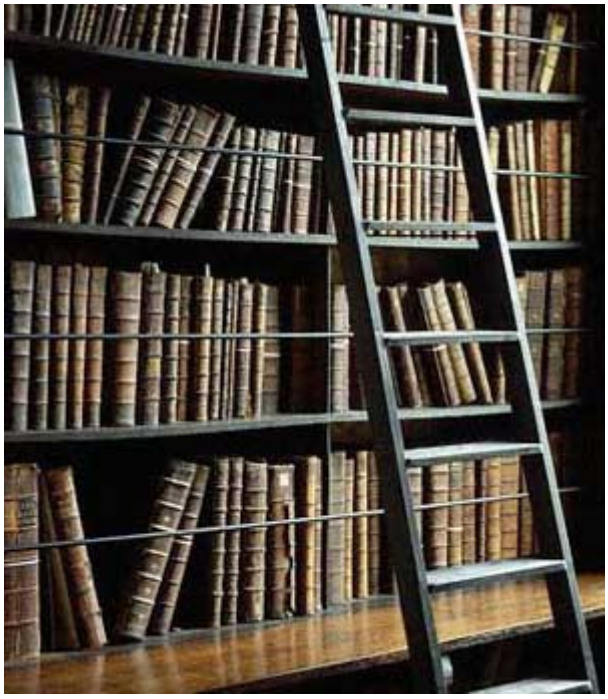

دانشگاه گندی‌شاپور نخستین دانشگاه جهان بود که در سال ۲۷۱ پیش از میلاد در شهر گندی‌شاپور در خوزستان، به فرمان شاپور دوم بنیان‌گذاری شد. در آن دانشگاه، که عرب‌ها آن را جندی‌شاپور خوانده‌اند، رشته‌های پزشکی، فلسفه، الاهیات و علوم، به‌ویژه اخترشناسی، آموزش داده می‌شد. گندی‌شاپور يك بیمارستان آموزشی، رصدخانه و کتاب‌خانه‌ی بزرگی نیز داشت که نوشته‌هایی به زبان‌های پهلوی، یونانی، هندی و سریانی در آن نگهداری می‌شد. آن دانشگاه الگویی برای بنیان‌گذاری بیت‌الحکمه در بغداد شد.

- بنیان‌گذاری گندی‌شاپور

گندی‌شاپور یکی از هفت شهر اصلی امپراتوری ایرانیان در ایالت خوزستان بود. برخی نویسندگان بنیان‌گذاری این شهر را به اشکانیان نسبت می‌دهند، اما برخی دیگر براین باورند که این شهر را شاپور اول، دومین پادشاه ساسانی، پس از شکست ارتش والریانوس، امپراتور روم، به سال ۲۶۰ میلادی، ساخت و از آن به عنوان پایگاه نظامی و جای نگهداری ۷۰ هزار اسیر رومی بهره می‌گرفت. واژه‌ی وندوی‌شاپور، که به مفهوم "تسخیر شده به دست شاپور" است، از این نظر پشتبانی می‌کند. فردوسی نیز در چگونگی پدید آمدن این شهر آورده است:

نگه کرد جایی که بد خارسان
از او کرد خرم یکی شارسان
کجا گندشاپور خوانی ورا
جز این نام نامی نرانی ورا
در خوزیان دارد این بوم و بر
که دارند هر کس بر او برگذر
از او تازه شد کشور خوزیان
پر از مردم و آب و سود و زیان
یکی شارسان بود آباد بوم
که پر دخت بهر اسران روم

برخی دیگر از تاریخ‌نگاران نوشته‌اند که بنیان‌گذاری گندی‌شاپور را اردشیر اول آغاز کرد و پسرش شاپور آن را به پایان رساند. برای نمونه، ابن ندیم می‌نویسد: " اردشیر برای گردآوری کتاب از هند و روم و بقایای آثاری که در عراق مانده بود، کسانی را بدان ناحیه‌ها فرستاد و از آن‌ها هرچه را متفرق بود گردآورد و آنچه را متباین بود تالیف کرد." به نظر او، اردشیر می‌خواست مدرسه‌ای بسازد که به بزرگی و شکوه آن مانندی وجود نداشته

www.takbook.com

www.takbook.com

باشد. اما زمان این کار را پیدا نکرد و پسرش شاپور اول راه او را ادامه داد.

گندی‌شاپور که در آغاز روستای کوچکی به نام نیلاوه بود در زمان شاپور دوم،ذوالاکتاف، شهری گسترده و آباد شد. هنگامی که ژولین، امپراتور روم، در سال ۳۶۳ میلادی به ایران یورش آورد، شاپور دوم لشکر خود را در آن شهر گرد آورد. از این رو، وندوی‌شاپور یا شاپور گرد به گنده شاپور، به معنای لشکرگاه شاپور، شناخته شد و آرام‌آرام به صورت گندی‌شاپور در آمد و زمان زیادی پایتخت ساسانیان بود. آن شهر تا زمان یورش عرب‌های مسلمان هم‌چنان از شهرهای مهم خوزستان و ایران بود و در زبان آنان به جندی‌شاپور شناخته می‌شد که در زبان فارسی نیز به همین نام شهرت یافت. اما پس از بنیان‌گذاری بیت‌الحکمه در بغداد و رفتن بسیاری از دانشمندان وبزرگان آن شهر به آن مرکز علمی اسلامی، آرام‌آرام اهمیت خود را از دست داد و پس از ۹۰۰ سال شکوفایی رو به ویرانی نهاد و اکنون ویرانه‌های آن در نزدیکی شوشتر در جایی به نام شاه آباد، بر جای مانده است.

- از پادگان نظامی تا پایگاه دانش

گندی‌شاپور که در آغاز به یك شهر نظامی می‌ماند، آرام‌آرام چهره‌ی شهر دانش را خود گرفت. گردآمدن برخی از ماهرترین پزشکان روزگار و به وجود آمدن مرکزهای آموزش پزشکی در آن شهر، سرآغاز آن دگرگونی بزرگ بود. قفطی، نویسنده‌ی کتاب اخبار الحکما، آغاز آموزش پزشکی در شهر گندی‌شاپور را از زمان اردشیر می‌داند و نوشته است که دانشمندان و پزشکان سریانی به آن شهر آمدند و آموزش پزشکی را آغاز کردند. هم او نوشته است که شکوفایی علمی گندی‌شاپور در زمان شاپور دوم بوده است و از زبان شاپور نوشته است که گفت:"شمشیرهای ما مرزها را می‌گشاید و دانش و فرهنگ ما، قلب‌ها و مغزها را تسخیر می‌کند."

گندی‌شاپور در زمان خسرو انوشیروان(۵۳۱- ۵۷۹ میلادی) به شهرت تاریخی خود رسید، چرا که به خواست او نهضت علمی توانمندی در ایران پیدا شد. وی بنا بر نوشته‌های اکاثیاس، فلسفه را از اورانوس طبیب و فیلسوف آموخته بود و به عالمان و حکیمان و مترجمان و ادیبان توجهی ویژه داشت و هر یك را به کاری می‌گماشت. چنان‌که بولس ایرانی را مأمور تألیف کتابی در منطق ارسطو کرد و با کمك جبراییل درست‌بد(Dorostbad)، یعنی وزیر یا رئیس بهداری، در سال بیستم از سلطنت خود پزشکان گندی‌شاپور را گرد آورد تا به روش پرسش و پاسخ کتابی در علوم طب بنویسند. بهره‌گیری او از برزویه‌ی پزشك در ترجمه‌ی کتاب‌های هندی و هم‌نشینی حکیمانه او با بزرگمهر، که به نظر می‌رسد همان برزویه باشد، مشهور است.

انوشیروان بزرگمهر را، که ریاست دانشکده‌ی پزشکی را داشت، به هندوستان فرستاد تا کتاب‌های خوب هندی را به ایران بیاورد. از جمله کارهای ماندگار برزویه، ترجمه‌ی کتابی از سانسکریت به نام Panchatantra به زبان پهلوی بود که با نام کلیله و دمنه مشهور شد. او علاوه بر این اثر ارزشمند چند تن از پزشکان هندی را همراه خود به ایران آورد. کتابی هم به نام حکمت هندی، که در ۴۶۲ هجری/۱۰۷۰ میلادی با تلاش شمعون انطاکی از عربی به یونانی ترجمه شد، نیز به او منسوب است.

از روی‌دادهای علمی مهم دوره‌ی انوشیروان، پناه جستن هفت تن از دانشمندان و فیلسوفان مدرسه‌های روم شرقی به سال ۵۲۹ میلادی است که از بیم تعصب ژوستی‌نیانوس، امپراطور روم شرقی، به ایران آمدند و به فرمان خسرو به مهربانی پذیرفته شدند. آن حکیمان پیروان شیوه‌ی نوافلاطونی بودند و انوشیروان با برخی از آنان به‌ویژه پریسکیانوس، گفت‌وگوهای علمی داشت و از پرسش‌ها و پاسخ‌های آن دو ،کتابی فراهم شده بود که اکنون ترجمه‌ی ناقصی از آن به لاتین در کتابخانه‌ی سن‌ژرمن پاریس با عنوان "حل مسائلی درباره‌ی مشکلات خسرو پادشاه ایران" موجود است. این کتاب شامل گفت‌وگوهای کوتاهی در موضوع‌های گوناگون روانشناسی، کارهای اندام‌ها، حکمت طبیعی، اخترشناسی و تاریخ طبیعی است.

از آن‌جا که در دانشگاه گندی‌شاپور، به‌ویژه در دوره‌ی انوشیروان، نسبت به دانشمندان از هر آیین و ملتی به گرمی رفتار می‌شد، آن نهاد آموزشی و پژوهشی بزرگ‌ترین مرکز علمی جهان آن روزگار شد و دانشمندان و پزشکانی از جای‌جای جهان، از چین و هند، از مصر و یونان، از مسیحی و زدشتی و با هر نگرش فلسفی گردهم آمدند. از این رو، جرج سارتون، پژوهشگر تاریخ علم، بر خلاف بسیاری دیگر از پژوهشگران و نویسندگان، از آن مرکز علمی و پژوهشی، نه با عنوان مدرسه‌ی که با عنوان دانشگاه گندی‌شاپور یاد کرده است. گندی‌شاپور به بیان او:" بزرگ‌ترین مرکز فکری عصر بود و افکار یونانی، یهودی، مسیحی، سریانی، هندی و ایرانی می‌توانستند در آن‌جا با هم مقایسه شوند و به هم درآمیزند."

- سازمان آموزشی

در دانشگاه گندی‌شاپور آموزش پزشکی اهمیت زیادی داشت و آموزش اخترشناسی و فلسفه پس از آن مورد توجه بود. آموزش پزشکی آمیزه‌ای از پزشکی هندی، یونانی و ایرانی بود و شیوه‌ی آموزشی آن به اندازه‌ی پیشرفت کرد که برخی از تاریخ‌نگاران آن را شهر بقراط نام داده‌اند و

www.takbook.com

www.takbook.com

قفطی، نویسنده‌ی کتاب اخبارالحکما آن را از پزشکی یونان کامل‌تر می‌داند. این نظر چندان مبالغه‌آمیز نمی‌نماید، چرا که پزشکانی از هند، چین، اسکندریه، فینیقیه، میان‌رودان و ایران در گندی‌شاپور گردآمده بودند و باعث آمیزش و پیوند روی‌کردهای پزشکی گوناگون و نقد آن‌ها شده بودند و چنین پیوند و آمیزش علمی و فرهنگی تا آن زمان در جهان به وجود نیامده بود. جهان دانش از این رو به گندی‌شاپور وامدار است که در دورانی که برای ارتباط دانشمندان ملت‌های گوناگون و گسترش و پراکنش دانسته‌های علمی ابزارهای کارآمدی وجود نداشته، چنین فرصت ارزشمندی را فراهم کرده است.

شهر گندی‌شاپور کهن‌ترین بیمارستان آموزشی جهان را نیز در خود داشت. پزشکان آن بیمارستان، همزمان به کار درمان بیماران و آموزش دانشجویان می‌پرداختند. به نظر می‌رسد دارای گونه‌ای از سازمان پزشکی نیز بوده‌اند. بهترین پزشك، که به ریاست همه‌ی پزشکان می‌رسید، با لقب درست‌بد شناخته می‌شد که علاوه بر ریاست بیمارستان گندی‌شاپور، پزشك ویژه‌ی پادشاه ساسانی نیز بود. جبراییل درست‌بد از شناخته‌شده‌ترین آنان بود که اجازه‌نامه‌ی پزشکی را نیز او صادر می‌کرد. بیادق، که کتاب الماکول و المشروب، به نام او شناخته شده است، استفان ادسی، تریبونوس و برزویه، از جمله‌ی دیگر پزشکانی بودند که به چنان جایگاهی دست پیدا کردند و بسیار مورد توجه شاهان ساسانی بودند.

در گندی‌شاپور رصدخانه‌ای نیز برپا شده بود که دانشجویان دانشکده‌ی اخترشناسی از آن بهره می‌گرفتند. پژوهش‌های اخترشناسی شامل گاه‌شماری و نگهداری دقیق زمان، تعیین سال کبیسه، رصد کردن ستارگان، بررسی گرفتگی خورشید و ماه، تعیین طول و عرض جغرافیایی شهرها و برخی پژوهش‌ها جغرافیایی بود که پس از آمدن اسلام به ایران به عربی ترجمه شد و دانشمندان مسلمان از آن‌ها بهره گرفتند. از آن‌جا که برای بررسی‌های اخترشناسی به دانش ریاضی نیاز هست، پژوهش‌های ریاضی نیز مورد توجه آنان بود. پژوهش‌های ریاضی نیز در کار تعیین مساحت زمین، اندازه‌ی مالیات و چگونگی کندن کاریز و مدیریت آب، به کار گرفته می‌شد.

در دانشگاه گندی‌شاپور انجمن‌های علمی ویژه‌ای برپا می‌شد که به کنگره‌های پزشکی امروزی شباهت زیادی داشت. برای مثال، در دوران انوشیروان، به سال ۵۵۰ میلادی، جلسه‌های مناظره و گفت و گوی طولانی تشکیل شد. در این جلسه‌ها پزشکان مشهور از جای‌جای جهان آن روز در گندی‌شاپور گردهم آمده بودند و نظرها و تجربه‌های خود را به یکدیگر در میان می‌گذاشتند. گاهی خسرو انوشیروان نیز در آن نشست‌ها شرکت می‌کرد و خود نیز در گفت و گوها وارد می‌شد. البته، به نظر می‌رسد مناظره‌های علمی پیش از دوران انوشیروان نیز وجود داشته است، چرا که قفطی، از قول تاریخ‌نگاران می‌گوید:"شاپور هر دانشمند جدیدی را که برای درس دادن در دانشگاه برگزیده می‌شد، پیش از درس در مجلس دانشمندان احضار می‌نمود و سپس به مناظره امر می‌کرد. اگر دانشمند نو رسیده از این آزمون پیروز بیرون می‌آمد، لباس ویژه‌ی استادی را بر تن می‌کرد که بسیار آراسته بود. "

آمدن دانشمندانی از روم شرقی به ایران باعث توجه بیش‌تر به فلسفه و گفت و گوهای علمی شد. آن دانشمندان عبارت بودند از:

- دمسکیوس سوریانی(از دمشق)،
- سیمپلیکوس کیلیایی(از کیلیکیه)،
- پولامیوس فروگی(از فریگیه)،
- پریسکیانوس لودی(از لیدیه)،
- هرمیاس فنیقی(از فینیقیه)،
- دیوجانی فینیقی(از فینیقیه)
- ایسیدوروس غزی(از غزه).

این استادان، که انوشیروان آنان را گرامی داشت، باعث ورود فلسفه‌ی نوافلاطونی به ایران شدند و گندی‌شاپور زمینه‌ای برای پیشرفت این گونه از فلسفه شد. ترجمه‌ی آثار فلسفی یونان به پهلوی نیز در همین دوران اوج گرفت و به شهادت بسیاری از تاریخ‌نگاران، از جمله ابن‌ندیم و ابن‌خلدون، همین کتاب‌ها بودند که از پهلوی به عربی برگردانده شدند.بزرگ‌ترین کتاب‌خانه ی جهان آن روز نیز در گندی‌شاپور پدید آمد. در آن‌جا کتاب‌های گوناگونی در زمینه‌ی پزشکی، دامپزشکی، گیاه‌شناسی و داروسازی، فلسفه و ریاضی به زبان‌های پهلوی، سریانی، یونانی و سانسکریت نگهداری می شد. آن کتاب‌ها با کوشش دانشمندان و پژوهشگران و نیز همراهی شاهان ساسانی از گوشه و کنار جهان گردآوری شده بود. چنان که گفتیم، انوشیروان برزویه را به هندوستان فرستاد و او کتاب‌های ارزشمندی از آن‌جا به گندی‌شاپور آورد. آن کتاب‌ها، که شمار آن‌ها را بیش از ۴۰۰ هزار نوشته‌اند، ترجمه‌هایی از کتاب‌های پیشینیان و تالیف‌هایی از پژوهش‌های استادان گندی‌شاپور بود که بسیاری از آن‌ها در

www.takbook.com

www.takbook.com

دوره‌ی اسلامی به عربی ترجمه شد و پاره‌ای از آن‌ها به زبان عربی در دست است. برای نمونه، حنین بن اسحاق، پزشك عرب، اثری را از جورجس‌بن‌جبریل‌بن‌بختیشوع، از دانشمندان گندی‌شاپور، به نام کناش به عربی ترجمه کرده است.

● استادان گندی‌شاپور

گندی‌شاپور جایگاه برخورد نظریه‌های ایرانی، هندی و یونانی بود که یکدیگر را بارور می‌ساختند. این برخورد نظریه‌ها نتیجه‌ی اهمیت دادن برخی از پادشاهان ساسانی، به‌ویژه خسرو انوشیروان، به گردآوری کتاب از جای‌جای جهان و نیز فراهم کردن فضایی بود که اندیشمندان سراسر جهان را به سوی گندی‌شاپور فرامی‌خواند.

برزویه: دانشمند و پزشك نامدار دوره‌ی ساسانی که برخی گمان می‌کنند همان بزرگمهر، وزیر دانشمند خسرو انوشیروان است. وی در قرن ششم میلادی می‌زیسته به فرمان انوشیروان به هندوستان سفر کرده است. رهاورد سفرش نیز کتاب هندی پنچاتانترا (Panchatantara) بود که آن را از زبان سانسکریت به زبان پارسی میانه یا پهلوی ترجمه کرد و نام کلیله و دمنه را برای آن برگزید. این کتاب مجموعه‌ای از داستان‌های پندآموز است که جانوران بازیگران اصلی آن هستند. اما برزویه در مقدمه‌ی این کتاب درباره‌ی پزشکی سخن گفته است که آن را کهن‌ترین مقاله درباره‌ی اخلاق پزشکی می‌دانند. این مقدمه شرح حال یك پزشك به قلم خودش نیز هست. او می‌گوید که چرا و کی به پزشکی روی آورده است و هدف نهایی پزشك چه باید باشد:

" چون نوشتن آموختم پدر و مادر را سپاس گفتم و به علم روی آوردم. نخستین دانشی که بدان گرایش پیدا کردم، پزشکی بود که با علاقه‌ی بسیار به فراگرفتن آن پرداختم. چندان که اندك بهره‌ای از آن بردم، برتری‌های آن بشناختم و علاقه‌ی من بدان فزونی یافت و با گرایش بیش‌تر روی به آموختن آن نهادم. چون در این دانش به آن‌جا رسیدم که به درمان بیماران پرداختم، نفس خویش را میان ۴ چیز، که تکاپوی اهل دنیا از آن نتواند گذشت، مخیر گردانیدم و با خود گفتم: برای شخصی مانند من و در چنین دانشی سزاوار چنان است که از میان این ۴ چیز یعنی فراوانی مال، لذات حال، ذکر سایر و ثواب باقی، شایسته‌ترین را برگزینم و در این اختیار چنین استدلال کردم که علم پزشکی نزد همه‌ی خردمندان و در همه‌ی دین‌ها ستوده است و در نظر هیچ‌یك از اهل دین ناپسند نیست ...

و در کتاب‌های پزشکی آورده‌اند که برترین پزشکان آن است که بر درمان از جهت ثواب آخرت توجه داشته باشد. پس بر آن شدم که من نیز در این کار پاداش آخرت بخواهم و در پی مزد نکوشم و گرنه مانند آن بزرگان باشم که یاقوت خویش را که می‌توانست با بهای آن ثروت روزگار را به چنگ آورد، در برابر خرمهره‌ای بی‌ارزش می‌فروخت ... پس به امید پاداش جهان باقی به درمان بیماران روی آوردم. هرجا بیماری یافتم که در وی امید تندرستی بود به یاریش شتافتم و آن کسان را نیز که در ایشان امید سلامت نبود، اما کاستن از درد و رنج ایشان ممکن می‌نمود، باری از دست ننهادم و در مداوای آنان کوشش فراوان کردم. هر کسی را توانستم خود به پرستاریش پرداختم و آن که را توان پرستاری نداشتم، به راهنماییش پرداختم و داروهای لازم را در اختیارش نهادم و از هیچ‌فردی در برابر این کارها مزد و پاداش نخواستم و بر هیچ‌یك از مانندان خویش، که در دانش مانند من و در مال و جاه برتر از من بودند، رشك نبردم" .

▪ بختیشوع اول:

نیادی بزرگ و پزشك شناخته شده‌ی گندی‌شاپور که فرزندان او پایه‌های پزشکی اسلامی را پی افکندند. بخت از واژه‌ی بختن مشتق شده است و در زبان پارسی باستان به معنای رهایی و نجات است. واژه‌ی یشوع نیز در عبری و سریانی به معنای مسیح است. بنابراین، بختیشوع به معنای نجات یافته‌ی عیسی است.

▪ ماسرجویه:

پزشکی ایرانی سریانی‌زبان یهودی که در دربار امویان به پزشکی پرداخت و نخستین فردی است که در دوره‌ی اسلای کتابی را با نام کناش اهرن القس(در داروشناسی) به زبان عربی ترجمه کرد. برخی به نادرست او را با ماسرجویه‌ی مسیحی گندی‌شاپوری، یکی گرفته‌اند.

جورجس بن جبریل بن بختیشوع: در آغاز حکومت عباسیان پزشك ارشد بیمارستان گندی‌شاپور بود. در ۱۴۸ هجری/۷۶۵ میلادی، در کهن‌سالی از سوی منصور، خلیفه‌ی عباسی، به بغداد فراخوانده شد تا در معده‌اش را درمان کند. او مدتی در بغداد بماند و کتاب‌هایی را از یونانی به عربی ترجمه کرد. وی پس از ۴ سال کار در بغداد در ۱۵۲ هجری/ ۷۶۹ میلادی به وطن خود بازگشت و شاگردش، عیسی بن شهلافا، به عنوان جانشین وی به بغداد فراخوانده شد.

جورجس در گندی‌شاپور کتاب‌هایی به سریانی تالیف کرده بود که اثری از او به نام کناش را حنین بن اسحاق به عربی ترجمه کرده است. کتاب الاخلاط و دیابطا(درباره‌ی بیماری قند) دو اثر از وی است که در کتاب الحاوی رازی از آن‌ها مطالب زیادی نقل شده است. رازی در الحاوی بر اهمیت

www.takbook.com

www.takbook.com

درمان یك بیماری حاد به دست جورجس نیز تاکید کرده است.

▪ عیسی بن شهلافا:

شاگرد جورجس

▪ ابراهیم:

شاگرد جورجس

▪ سرجس:

شاگرد جورجس

▪ بختیشوع بن جورجس:

در گندی‌شاپور به عنوان جانشین پدر خدمت کرد و در ۱۷۱ هجری/۷۸۷ میلادی به بغداد فراخوانده شد. وی را بهترین پزشك زمان خود می‌دانستند. کتاب الکناش و کتاب التذکره را به وی نسبت می‌دهند که نقل قول‌هایی از آن‌ها در الحاوی رازی آمده است.

▪ جبریل بن بختیشوع جورجس:

در ۱۷۵ هجری/۷۹۱ میلادی از سوی پدر به یحی‌بن‌خالد برمکی معرفی شد و پس از درمان موفقیت‌آمیز بیماری یکی از کنیزان هارون در ۱۹۰ هجری/۸۰۵ میلادی به عنوان پزشك ویژه‌ی دربار منسوب شد. ولی هنگامی که در آخرین ابتلای هارون به بیماری در توس(در خراسان بزرگ) به وظیفه‌ی خود به عنوان مشاور پزشکی بی‌پروا عمل کرد، مورد بی‌توجهی قرار گرفت. اسقفی که خلیفه به جای بختیشوع با وی مشورت کرد، خلیفه را علیه او برانگیخت و سرانجام هارون فرمان به مرگ او داد. با وجود این، فضل برمکی اجرای فرمان را به تاخیر انداخت و امین، پسر هارون، او به بار دیگر به سمت پزشك ویژه برگزید.

هنگامی که مامون بر امین پیروز شد، جبریل به زندان افتاد و در ۲۰۲ هجری/۸۱۷ میلادی، آزادی خود را بازیافت. اما بار دیگر مورد بی‌مهری قرار گرفت و دامادش، میخاییل، را به جای وی قرار دادند. با وجود این، در ۲۱۲ هجری/۸۲۷ میلادی، مامون به ناچار او را فراخواند، زیرا بیماری وی را پزشکان دیگر نتوانسته بودند درمان کنند. درمان خلیفه باعث بازگرداندن جایگاه و دارایی‌ها وی شد، اما دیری نپایید که جبرییل سال پس از آن زندگی را بدرود گفت. وی را در صومعه‌ی سرگیوس در تیسفون(مداین) به خاك سپردند.

ـ فهرست آثار

۱) صفات نافعه کتبها للمامون

۲) رساله الی‌مامون فی المطعم و المشرب

۳) کتاب فی الباء

۴) مقاله فی العین

۵) رساله الی المامون یامره بما اجتمعت علیه فلاسفه الروم و الفرس

۶) ورم الخصی (در الحاوی رازی از آن یاد شده است)

▪ بختیشوع بن جبریل:

پس از مرگ پدر به جایگاه پزشك ویژه‌ی مامون رسید و خلیفه را در لشکرکشی‌هایش به آسیای صغیر همراهی کرد و تا زمان مرگش در ۲۵۶ هجری/۸۷۰ میلادی به عنوان پزشك دربار خلیفه فعالیت کرد. با وجود این، یك‌بار به گندی‌شاپور فرستاده شد و در دوره‌ی متوکل به بحرین تبعید شد.

ـ فهرست آثار

۱) رساله التی عملها الی المامون فی تدبیر البدن جوابا عن کتابه یسال ذلك

۲) نصائح الرهبان فی الدویه المرکبه

۳) مختصر بحسب الامکان فی علم الازمان و الابدان

۴) رساله فیها نکت من مخفیات الرموز فی الطب

۵) نبذه فی الطب

ابن ابی‌اصیبعه از کتاب الحجامه عی طریق المساله و الجواب نیز نام برده است.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ ابویوحنا ماسویه:

ابو زکریا یوحنابن‌ماسویه‌ی‌خوزی(خوزستانی) پدر ماسویه‌ی معروف است که ۳۰ سال در گندی‌شاپور به کار مشغول بود تا جبریل، پزشك ویژه‌ی هارون الرشید، که رییس بیمارستان بود به دلایل شخصی او را از کار برکنار کرد. ماسویه به بغداد رفت و فضل بن ربیع او را گرامی داشت. وی با پشتیبانی فضل به عنوان پزشك ویژه‌ی خلیفه و مدیر بیمارستان بغداد برگزیده شد و بر شهرت جبراییل سایه افکند. ماسویه در چشم‌پزشکی مهارت چشمگیری داشت و نخستین پزشکی است که در دربار خلیفه‌های عباسی به یك شاخه‌ی تخصصی پزشکی(چشم پزشکی) پرداخت ماسویه در یك‌چهارم آغازین سده‌ی ۳ هجری/۹ میلادی، دیده از جهان فروبست. درباره‌ی آثار وی چیزی نمی‌دانیم، اما پسرش ابویوحنابن‌ماسویه، مولف توانایی بوده است.

▪ ماسویه:

یوحنابن‌ماسویه مشهور به ابن ماسویه، در سال ۱۶۰ هجری/۷۷۶ میلادی در گندی‌شاپور به عنوان پسر یك داروشناس و پزشك گندی‌شاپور، به دنیا آمد. وی سال‌ها در گندی‌شاپور به کار پزشکی پرداخت تا این که همراه پدر به بغداد رفت و پس از او به عنوان پزشك ویژه‌ی خلیفه و مدیر بیمارستان بغداد برگزیده شد. وی مدتی نیز در بیمارستان سامرا کار کرد(۲۴۷ هجری/۸۶۱ میلادی).

ماسویه استاد حنین بن اسحاق بود و برخی از آثار پزشکی یونانی‌ها را به سریانی ترجمه کرده است. به فرمان خلیفه‌ی بزرگ، مامون عباسی، میمون‌های انسان‌ریخت برای ماسویه فراهم می‌شد تا پژوهش‌های کالبدشناسی خود را انجام دهد. همچنین به فرمان مامون به بیزانس فرستاده شد تا کتاب‌های یونانی تهیه کند. آثار و در کنار آثار جالینوس و دیوسکوریدس از مهم‌ترین منابع رازی برای نگارش الحاوی بوده است. رازی در این کتاب بیش از هزار بار از ماسویه یاد کرده است و اعتماد این پزشك نامدار ایرانی به آثار ماسویه، ما را از چیره‌دستی و دانایی او در پزشکی آگاه می‌سازد.

هر چند ماسویه پیرو آیین مسیح بود، بیش‌تر به زبان‌های سریانی و عربی نوشته است. او رساله‌هایی در موضوع‌هایی ماند چشم‌پزشکی، تب‌ها، سردرد، مالیخولیا، صرع ، آزمون پزشکان و فوریت‌های پزشکی نوشته است. نوشته‌های پزشکی و کالبدشناسی با ارزشی به او نسبت داده شده است. ابن ابی‌اصیبعه ۲۴ اثر پزشکی از وی گزارش کرده است به ویژه، دغل‌العین (نارسایی چشم) که نخستین رساله‌ی منظم در چشم‌پزشکی است و ترجمه‌ی لاتین آن در قرون وسطی شهرت فراوانی پیدا کرد. کتاب الحمیات او کهن‌ترین تك‌نگاری دوره‌ی اسلامی درباره‌ی تب‌هاست و پتروس اسپانیایی آن را به لاتین تفسیر کرده است. او کتابی نیز پیرامون آموزش پزشکان نوشته بود که در دست ما نیست، اما در کتاب‌ها پزشکان و تاریخ‌نگاران از آن بسیار سخن گفته شده است.

ـ فهرست آثار

۱) نوادر الطب یا الفصول الحکمیه و النوادر الطبیه التی کتبها یحی بن ماسویه الی تلمیذه

۲) کتاب الحمیات

۳) دغل العین

۴) معرفه محنه الکحالین (درباره‌ی چشم پزشکی)

۵) الکناش المشجر

۶) کتاب فی جواهر الطب المفرده باسمائها و صفاتها و معادنها

۷) کتاب اصلاح الادویه المسهله

۸) کتاب خواص الاغذیه و البقول و الفواکه و اللحوم و الالبان و اعضاء الحیوان و الابازیر و الافاویه

۹) کتاب ماءالشعیر

۱۰) کتاب الازمنه

۱۱) کتاب الجواهر و صفتها و صفه الغواصین و التجار

۱۲) ذکر خواص مختبره علی ترتیب العلل

۱۳) المره السوداء

۱۴) المنجح فی التداوی من صنوف المراض و الشکاوی

۱۵) نبذه لطیفه عن ابن ماسویه

www.takbook.com

www.takbook.com

۱۶) البستان و قاعده الحکمه و شمس الاداب

۱۷) مختصر فی معرفه اجناس الطب و ذکر معادنه

۱۸) کتاب ترکیب العین و عللها و ادویتها

۱۹) رساله فی العین۲۰) کتاب فی الاغذیه

۲۱) کتاب فی الاشربه

۲۲) کتاب فی الفصد و الحجامه

۲۳) کتاب فی الجذام

۲۴) کتاب فی البلغم

۲۵) کتاب علاج النساء اللواتی لایحبلن

۲۶) کتاب المالیخولیا و اسبابها و علاماتها و علاجها

۲۷) کتاب فی صداع و علله و اوجاعه و ادویته

۲۸) کتاب السموم و علاجها

۲۹) کتاب التشریح

۳۰) کتاب الصوت و البحه

۳۱) کتاب دفع مضار الادویه

۳۲) الجامع یا جامع الطب مما اجتمع علیه اطباء فارس و الروم

۳۳) کتاب الکمال و التمام

۳۴) الکامل فی (الادویه) المنقیه

۳۵) کتاب الاسهال

۳۶) کتاب السدر و الدوار

۳۷) کتاب فی ضرر الاغذیه

۳۸) کتاب شراب الفاکهه

۳۹) کتاب الرحم(الارحام)

۴۰) کتاب فی وجع المفاصل

۴۱) کتاب محنه الاطباء(الطبیب)

۴۲) المسائل

۴۳) کتاب الابدال

۴۴) مقاله فی الجنین و کونه فی الرحم(درباره‌ی جنین و رشد آن در زهدان)

ابن ابی‌اصیبعه کتاب‌های دیگری را نیز به او نسبت می‌دهد: البرهان در ۳۰ فصل، کتاب البصیره، کتاب الجوهر، کتاب الرجحان، کتاب السر الکامل، کتاب الدیباج، کتاب الطبیخ، کتاب لما امتنع الاطباء من علاج الحوامل فی بعض شهور حملهن، کتاب مجسه العروق، کتاب المعده، کتاب القولنج، کتاب فی ترتیب سقی الادویه المسهله بحسب الازمنه و بحسب الامجزه، کتاب فی دخول الحمام، کتاب فی السواك و السنونات.

▪ میخائیل‌بن‌ماسویه:

فرزند ابویوحنا ماسویه و برادر ماسویه‌ی نامدار که به خاطر احتیاط بیش از اندازه در پزشکی شناخته می‌شود. او هیچ دارویی را به کار نمی‌برد مگر آن که پیش از آن دست‌کم ۲۰۰ سال به کهر رفته باشد. هر چند او به شهرت برادر خود نرسید، همواره از پزشکان مورد اعتماد مامون بود.

▪ کوسج:

سهل‌بن‌شاپور کوسج اهوازی، پزشك مشهور قرن ۲ هجری/۸ میلادی که پسرش شاپور به شهرتی افزون‌تر رسید. اثری به نام اقراباذین نوشت که از آن فراوان به نیکی یاد شده و بخش‌هایی از آن را باید در بین آثار داروشناسی عربی جست وجو کرد. وی در آغاز قرن ۳ هجری/۹ میلادی درگذشت.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ شاپوربن‌سهل:

پزشك پارسی قرن نهم میلادی که پیرو آیین مسیح بود. او نخستین پزشکی است که درباره‌ی پادزهرها کتاب نوشته است. وی در سال ۲۴۷ هجری/۸۶۱ میلادی از سوی متوکل عباسی به بغداد فراخوانده شد و در ۲۵۵ هجری/۸۶۹ میلادی درگذشت.

ـ فهرست آثار

۱) کتاب القرباذین الکبیر(کتاب پدزهرها)

۲) کتاب قوی الاطعمه و مضارها و منفعها

۳) کتاب الاشربه و منافعها و مضارها

۴) ترجمه کتاب صنعه الدویه المرکبه از سریانی

▪ ابن ماسرجویه: این ماسرجویه‌ی مسیحی گندی‌شاپوری، اغلب با ماسرجویه‌ی بصری یهودی که در زمان مروان می‌زیسته است، اشتباه گرفته می‌شود. وی پدر صحاربخت پزشك بوده و عیسی‌بن‌ماسرجویه، که وی نیز پزشك شناخته شده‌ای بوده ، نوی وی و به نوشته‌ی برخی دیگر، فرزند دوم او بوده است.

ـ فهرست آثار

۱) رساله فی ابدال الادویه و ما یقوم مقام غیرها

۲) کتاب فی الغذا

۳) کتاب فی الشراب

۴) کتاب فی العین

▪ چهاربخت:

یا صهاربخت، فرزند ماسرجویه‌ی مسیحی که کناش جورجس را از متن سریانی به عربی ترجمه و تفسیر کرده است. ابوریحان در کتاب الصیدنه‌ی خود از نوشته‌ی او بهره‌ی فراوان برده است. بیرونی نام‌های ایرانی گیاهان دارویی را از کتاب او برگرفته است. عیسی پسر چهاربخت نیز در کار پزشکی بود.

▪ عیسی‌بن‌ماسرجویه:

فرزند یا نوه‌ی ماسرجویه‌ی مسیحی که در ترجمه‌ی آثار سریانی به عربی دست داشته است. او دو کتاب الالوان و الروائح و کتاب الطعوم را نیز نوشته بود که هر دو از بین رفته است.

▪ حارث بن کلده:

از معاصران پیامبر اسلام(ص) و از پیشگامان پزشکی در میان عرب‌ها بود. بر اساس روایت‌ها وی در گندی‌شاپور آموزش دید و پیوسته با آنجا ارتباط داشت. به علاوه، در برخی منبع‌ها از گفت و گوی او با خسرو انوشیروان پیرامون پزشکی نوشته شده است. وی پس از پیامبر نیز زنده بوده و به احتمال زیاد به اسلام نگرویده است. بخش‌هایی از کتاب وی با نام المحاورات فی الطب بینه و بین نوشیروان، در دست است.

فرزند خوانده‌ی او، نظر، نیز پزشکی می‌دانست و ابن‌اسحاق تاریخ‌نگار درباره‌ی او گفته است که کتاب‌های ایرانی می‌خوانده است و اگر حب "ابن‌حارث" که ابن‌سینا ترکیب آن را در القانون آورده است، به‌راستی از او باشد، باید گفت که با داروهای ایرانی آشنا بوده است.

▪ حنین‌بن‌اسحاق:

با لاتینی ، یکی از دانشمندان مسیحی که به عنوان مترجم سهم بزرگی در پیدایش علوم اسلامی داشته است. وی در حیره به دنیا آمد و پدرش در آن جا داروفروشی داشت. حنین در گندی‌شاپور و در بغداد زیر دست پزشك مشهوری چون ابن‌ماسویه، پزشکی آموخت. او با پشتیبانی خاندان بختیشوع و سلمویه توانست آثار بسیاری را از یونانی به سریانی ترجمه کند. سپس، شاگردانش همین ترجمه‌ها را با پشتیبانی بنوموسی، دانشمندان ایرانی، بار دیگر به عربی ترجمه کردند.

▪ سلمویه‌بن‌بنان:

از سریانی‌زبانان گندی‌شاپور و از منتقدان برجسته‌ی ابن‌ماسویه که در زبان معتصم در ۲۱۸ قمری از پزشکان دربار و پزشك شخصی خلیفه شد. اسحاق‌بن‌حنین به بیان پدر خود او را داناترین مردم روزگار خود در کار پزشکی می‌داند. رازی ۲ بار در بخش درمانی و ۱۳ بار در بخش داروشناسی از او یاد کرده است.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ یوحنابن‌سرابیون:

یا یحیی‌بن سرافیون مشهور به ابن‌سرابیون، از شناخته‌شده‌ترین پزشکان سریانی‌زبان دوره‌ی اسلامی بود. گرچه خاستگاه او را به‌درستی نمی‌دانیم، او بررسی آثار او نشان می‌دهد که از دانش‌آموخته‌های گندی‌شاپور است. دو کناش به سریانی نوشت: کناش بزرگ(الکناش الکبیر) در ۱۲ فصل و کناش کوچك(الکناش الصغیر) در ۷ فصل. کناش کوچك او را در زمانی اندك سه بار به عربی برگداندند و شناخته شده ترین کتاب داروشناسی در میان پزشکان مسلمان بود. ابن‌سینا نزدیك یك سوم کتاب پنجم القانون خود را از روی مقاله‌ی هفتم کناش کوچك رونویسی کرده است. رازی، سید اسماعیل گرگانی، ابن‌بیطار اندلسی(اسپانیایی) و بسیاری دیگر، بارها از او در نوشته‌های خود یاد کرده‌اند. از کتاب او چند ترجمه‌ی لاتین نیز در دست است که ما را از اثرگذاری او بر پزشکان اروپایی در ونیز و جاهای دیگر آگاه می‌سازد.

▪ احمد نهاوندی

احمد بن محمد نهاوندی(وفات در ۲۲۰ تا ۲۳۰ قمری) اخترشناس و ریاضی‌دان ایرانی که در گندی‌شاپور به رصدهای اخترشناختی پرداخت و مورد توجه یحیی ین خالد برمکی بود. او بر پایه‌ی رصدهایی که انجام داد، کتابی با نام الزیج المشتمل را به نگارش درآورد. هر چند از این کتاب چیزی بر جای نمانده، اما از آن در نوشته‌های دانشمندان مسلمان بارها یاد شده است. سه کتاب دیگر نیز به او منسوب است: الجمع و التفریق، المدخل الی علم النجوم و کتاب الی محمد بن موسی فی النیل.

● سرانجام گندی‌شاپور

در سال ۱۴۸ هجری قمری، منصور به بیماری سختی مبتلا شد که پزشکان نتوانستند او را درمان کنند. از این رو، جرجیس پسر بختیشوع، مدیر بیمارستان گندی‌شاپور، برای درمان او به بغداد دعوت شد. این پزشك ایرانی پس از درمان منصور، چهار سال در بغداد ماند و پزشکی ایرانی را در بغداد آموزش داد. او پس از بازگشت به ایران، عیس‌بن شهلافا را جانشین خود کرد و به این ترتیب، پزشکی ایرانی به دنیای اسلام راه یافت. آرام‌آرام در دوران هارون و مامون عباسی پزشکان مشهور دانشگاه گندی‌شاپور نیز به پایتخت جهان اسلام، بغداد، فراخوانده شدند و جایگاه شایسته‌ای در آن شهر پیدا کردند. با این همه، از پویایی دانشگاه گندی‌شاپور و بیمارستان مشهور آن کاسته نشد و دست کم تا یك سده‌ی دیگر همچنان پیشرفته‌ترین مرکز علمی جهان بود.

با روی آوردن دانشمندان گندی‌شاپور به مرکز جهان اسلام، دستاوردهای علمی گندی‌شاپور نیز از راه آنان به بغداد و دیگر سرزمین‌های اسلامی رسید و باعث شکوفایی دانش در آنجا شد. بنابراین، هر چند ساختمان گندی‌شاپور در سده‌های پس از سوم و چهارم هجری آرام‌آرام به ویرانی روی نهاد، اما نفوذ معنوی آن ادامه پیدا کرد و اگر پیشرفت دانش را کاری پیوسته به درازای تاریخ بدانیم، هنوز هم از دستاوردهای آن بهره‌مندیم. چنان‌که بیش‌تر بیمارستان‌های جهان اسلام با الگوبرداری از بیمارستان گندی‌شاپور ساخته شدند و خود پیشگام بیمارستان‌های اروپا گردیدند.

چه بسیار داروهایی که با نام فارسی خود در کتاب‌های پزشکی عربی نوشته شده‌اند و هنوز هم در زبان عرب با همان نام‌ها خوانده می‌شوند. چه بسیار کانی‌هایی که با نام فارسی خود در زبان عرب وارد شدند. چه بسیار فیلسوفانی که به عربی نوشتند، اما ایرانی بودند و چه بسیار ریاضی‌دان و اخترشناس مسلمان که کتاب‌هایی مانند زیج‌الشاه، زیج‌الشهریار را از پهلوی به عربی بازگرداندند. بنابراین، مسلمانان از راه ایرانیان و بنیاد علمی گندی‌شاپور با دانش پیشینیان، هندی‌ها، یونانی‌ها، ایرانی‌ها، چینی‌ها و بسیاری دیگر، آشنا شدند. دانشمندان مسلمان نیز، که بیش‌ترشان ایرانی بودند، آن دانش‌ها را گسترش دادند و سپس به اروپایی‌ها هدیه کردند.

منبع : جزیره دانش

http://vista.ir/?view=article&id=261366

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه مستقل وابسته

www.takbook.com

www.takbook.com

سکوت قانون اساسی در مورد آموزش عالی، به رغم تاکیدش بر آموزش رایگان برای همگان تا سطح آموزش عالی، راه را برای تاسیس دانشگاه غیردولتی در ایران باز کرد؛ آن هم درست در بحبوحه جنگ و در سال های اولیه دهه ۶۰ زمانی که همه چیز به سرعت در حال دولتی شدن بود.

دانشگاه آزاد که برای جبران کمبودهای دانشگاه های دولتی و برای پوشش کسانی که از تحصیلات عالی

بازمانده بودند، تاسیس شده بود، خیلی زود توانست گسترش پیدا کند، و نه تنها آموزش عالی را به دورترین نقاط کشور برساند، بلکه خود به دلیلی برای اهمیت برخی از مناطق تبدیل شود، چنان که بسیاری از مناطق به سبب وجود دانشگاه آزاد رونق یافته اند. این حضور پررنگ در سطح جامعه، اگر چه توانسته در دو دهه گذشته، کاستی های نظام آموزش عالی دولتی در جذب و پرورش دانشجو را جبران کند، اما یک سوال بزرگ را در دل نظام آموزش عالی باقی گذاشته است؛ نقطه افتراق دانشگاه های سراسری از دانشگاه آزاد- به عنوان بزرگ ترین بخش آموزش عالی غیرانتفاعی- در کجاست؟ اگر از کنار مساله شهریه یی بودن دانشگاه آزاد بگذریم - که این روزها به مدد پذیرش دانشجویان شبانه در دانشگاه های سراسری دیگر ملاکی برای جدایی این دو نیست- دیگر چه وجه افتراقی برای این دو می توان قائل شد؟ آیا دانشگاه های آزاد از سطح کیفی بیشتری برخوردارند؟ به دلیل استقلال مالی از هیات علمی بهتری بهره می برند؟ برنامه درسی متفاوت و مناسب تری را برای انتقال دانش به دانشجویان پی می گیرند؟ امکانات بهتری را در اختیار دانشجویان قرار می دهند؟ فضای بازتری دارند؟ یا...

می توان خیلی ساده به تمامی این سوالات پاسخ منفی داد، و همه را به میزان اعتبار مدرک تحصیلی اخذ شده توسط دانشجویان در هر یک از این دو دانشگاه و میزان تقاضای بازار کار برای هر یک ارجاع داد؛ چنان که همچنان دانشگاه آزاد به عنوان اولویت دوم و پشت سر دانشگاه سراسری قرار می گیرد، و این همه نه به سبب مساله شهریه، که به سبب میزان اعتبار علمی این دانشگاه ها است.

چه اتفاقی افتاده است؟ گویا خصوصی سازی نتیجه یی عکس در بر داشته و برخلاف انتظار نه تنها کارآمدی را برای این سیستم آموزش عالی غیرانتفاعی به بار نیاورده، که با وجود گسترش کمی حیرت انگیزی که داشته، همچنان در اولویت انتخابی نیست. اگر ظهور دانشگاه های خصوصی در غرب، زمینه ساز رقابت هایی میان دانشگاه های مختلف شده، و رشد و توسعه آموزش عالی را به ارمغان آورده است، اینجا حضور دانشگاه به اصطلاح خصوصی آزاد نه تنها نتوانسته در توسعه علمی کشور نقشی بسزا بازی کند، که معضلی تحت عنوان انبوه فارغ التحصیلان در جست وجوی کار را هم به جامعه تحمیل کرده است چرا که بازار کار، فارغ التحصیلان این دانشگاه ها را در اولویت دوم قرار می دهد و میل به جذب فارغ التحصیلان دانشگاه های سراسری دارد، که اعتبار علمی بیشتری را به درست یا غلط برای آنها قائل است. عدد دو رقمی بیکاری هم به سادگی به ما نشان می دهد میزان قابل توجهی از این دانشجویان احتمالاً به خیل بیکاران خواهند پیوست یا در مشاغل غیرمرتبط با رشته تحصیلی مشغول به کار خواهند شد (از دانشگاه آزاد به کار آزاد).

نگاهی به وضعیت دانشگاه آزاد نشان می دهد این دانشگاه اگر چه در ابتدای امر با استفاده از رانت های دولتی، و با کمک مشخص افرادی در دولت- که در ترکیب هیات موسسان آن روشن است- به راه افتاده است، اما امروزه به چنان توانایی دست پیدا کرده است که از لحاظ مالی استقلال لازم را از دستگاه های دولتی داشته باشد. بنابراین دانشگاه آزاد اسلامی، همچون همه دانشگاه های خصوصی در جهان از لحاظ مالی مستقل از دولت و خودکفا شده است و تنها در بخش هایی از کمک های دولت استفاده می کند که این مساله ناقض خصوصی بودن آن نیست. آنچه که خصوصی بودن این دانشگاه ها را در پرده یی از ابهام فرو می برد، تناقض ساختاری نظام آموزش عالی در ایران است؛ چنان که اگر چه دانشگاه آزاد از نظر اقتصادی خودکفا است، اما سیاست های کلان آن در سایه دولت و زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی تنظیم می شود، و این درست نقطه یی است که وجه تمایز میان این دانشگاه با آنچه ما به عنوان آموزش عالی خصوصی در جهان می شناسیم را نشان می دهد.

عدم استقلال دانشگاه ها، اگر همواره محل بحث و اعتراض فعالان دانشجویی در دانشگاه های سراسری بوده است، در دانشگاه آزاد که قرار است غیرانتفاعی باشد، وجه پررنگ تری پیدا می کند. آنجا که حاکمیت حتی در جایی که مسوولیت و وظیفه یی را بر عهده نگرفته است و تامین مالی آن را هم به خود دانشجویان- در مقام مصرف کنندگان- احاله کرده است، حضور دارد و در مواردی از جمله فعالیت های صنفی- سیاسی

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویان، کنترل امنیتی- انضباطی دانشجویان حتی پررنگ تر است. چنان که فضای فعالیت در دانشگاه های سراسری به غایت از فعالیت در دانشگاه های آزاد بیشتر است. اگر در دنیا رسم بر استقلال رای دانشگاه در کنار یاری مالی دولت است، اینجا در حالتی وارونه ما با پارادوکس دانشگاه آزاد مواجه هستیم؛ مستقل از نظر مالی، و در حال اجرای سیاست های کلان آموزش عالی. و در چنین وضعیتی است که باید مشکل اصلی را نه در عدم خصوصی سازی آموزش عالی، که در وابستگی دانشگاه به دولت دانست، در واقع تا اطلاع ثانوی و پیش از آنکه بخواهیم وارد بررسی مزیت ها و معایب خصوصی سازی آموزش عالی شویم، مساله استقلال دانشگاه از دولت است.

منبع : آموزش نیوز

http://vista.ir/?view=article&id=348296

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه و پذیرش واقعیت‌ها

برای توسعه از سویی به عوامل مختلفی چون اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و از طرف دیگر به نیروی انسانی تحصیلکرده و متخصص نیز نیاز است. اگر نگاهی گذرا به دانشگاه‌های کشورهای توسعه‌یافته بیندازیم متوجه می‌شویم که آن دسته از نهادهای آموزشی که بیش از همه مراکز مورد توجه و نیز پیشروتر هستند مراکز غیرانتفاعی است. نهادهای آموزشی غیردولتی نقش مهمی در تامین و تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر در نظام اجتماعی به ویژه نقش اساسی در گسترش و توسعه آموزش عالی برعهده دارند. آنچه که به اهمیت دانشگاه می‌افزاید، «وجود» این نهاد است. دانشگاه را سرمایه فرهنگی می‌خوانند چراکه نهادی است شکل گرفته در طی سال‌ها و در نهایت رنج‌ها. از لحظه تاسیس دانشگاه و هنگامی که پی به اهمیت آن بردند هرچه تلاش بود و هرچه سرمایه بود خرجش می‌کردند. شنیده‌ایم و خوانده‌ایم که شاهان و ملکه‌های بریتانیا به چه میزان زیادی موقوفه به دانشگاه کمبریج اهدا کرده‌اند. دیگر نهادهای سیاسی و اجتماعی چون کلیسا در مغرب زمین به این میراث فرهنگی کمک کردند و سبب رشد و تعالی آن شدند.

در نتیجه یکی از دلایل مهم پیشرفت دانشگاه در غرب، حمایت دیگر نهادها بوده است؛ حال چه کمک‌های مالی و چه معنوی. به ندرت دیده می‌شود که در آن بلاد دانشگاهی را نشانه بگیرند و تخریب‌اش کنند. شکی نیست که دانشگاه‌های آن دسته کشورها هم با مشکلات بسیاری روبه‌رو بوده و می‌باشد، حتی ممکن است دانشگاهی تخلفی قانونی انجام بدهد که توسط نهادهای قانونی آن کشور شناسایی شود و آن دانشگاه را به محکمه بکشاند اما این یک جریان همیشگی با پشتوانه و برنامه‌ریزی شده نیست و جالب آنکه همه می‌کوشند تا دانشگاه را از وضعیت بحرانی نجات دهند، استقلال‌اش را حفظ کنند که این در نهایت به سود جامعه انسانی است. این دست دانشگاه‌های مستقل است که می‌تواند هزینه‌های دولتی را کاهش بدهد و نیز با سرمایه‌ای که توسط دانشجویان خود دریافت می‌کند رشد و توسعه یابد. این بدین معنا نیست که دولت نباید در امر آموزش‌عالی حضور پیدا کند بلکه باید ساز و کارهایی را سامان دهد تا با رشد نهادهای آموزشی غیردولتی فشار را از روی خود کم کند. بسیاری از کارشناسان آموزشی بر این باورند که رشد مراکز دانشگاهی در کشور هم می‌تواند از خروج صدها میلیون دلار ارز به خاطر

www.takbook.com

www.takbook.com

جذب جوانان و کاهش مهاجرت آنها به آن سوی آب‌ها جلوگیری کند و هم مانع بروز بسیاری از آسیب‌های اجتماعی و سیاسی شود.

در کنار این تاثیرات باید به افزایش سطوح آگاهی‌های عمومی جامعه، امکان دسترسی به آموزش عالی برای ساکنان مناطق محروم، امکان تحصیل کارکنان بخش‌های دولتی و خصوصی و ایجاد و فراهم کردن اشتغال تمامی قشرها و باعث رونق اقتصادی و اجتماعی مناطق اشاره کرد. دانشگاه آزاد اسلامی دارای صدها واحد و مرکز آموزشی در سراسر کشور و خارج از کشور، با بیش از دو میلیون و ۴۰۰ هزار فارغ‌التحصیل و بیش از ۵۰درصد دانشجوی موجود کشور است، مجموعه‌ای که با حدود ۲۵ هزار عضو هیات علمی و بیش از ۱۳ میلیون متر مربع فضای آموزشی، پژوهشی و رفاهی به همراه سایر امکانات و پتانسیل‌ها بزرگ‌ترین مرکز آموزشی عالی کشور است. اهداف این دانشگاه بارها از سوی مدیران این مرکز بیان شده است. ارتقای سطح علمی دانش و فرهنگ جامعه، تامین و تربیت نیروهای متخصص و ماهر به ویژه نیروهای مدیریتی بومی و غیربومی، گسترش آموزش عالی در کشور و ایجاد زمینه‌های مناسب برای مشارکت و فعالیت همه‌جانبه مردم در امور گسترش اعتلای دانش و پژوهش کشور از مهم‌ترین این اهداف بوده و می‌باشد. آنچه پس از ایجاد هر دانشگاهی و به طور کلی هر مرکز علمی آموزشی باید مورد توجه قرار گیرد اثرات مثبت آن است به ویژه آنکه کشوری هستیم که تازه قدم در مسیر توسعه گذارده‌ایم. توسعه و گسترش مرزهای علمی، غنی‌سازی فرهنگ، بسط روابط اجتماعی مسالمت‌آمیز، افزایش قدرت ادراک، تحلیل و استنباط افراد در پهنه سیاست و دیگر مسائل اجتماعی اثرات ریز اما بسیار مهم در کنار تاثیرات بزرگ تاسیس چنین مراکزی است.

نباید از یاد برد که مقصود در اینجا دفاع از فرد و شخصیت خاص یا به طور کلی دانشگاهی با پیشوند و پسوندی ویژه نیست؛ قصد دفاع از «خود» دانشگاه و لزوم یک مجموعه برای هدایت دانشگاه. سخن گفتن از دانشگاه است و تاثیرات مثبت بی‌شمارش. این مرکز آموزشی به همان اندازه که از نظر کمی رشد کرده از نظر کیفی چندان موفق نبوده است. همچنین ایجاد بسیاری از رشته‌های این دانشگاه در بسیاری از نقاط کشور چندان منطقی به‌نظر نمی‌رسد. به‌طور مثال ایجاد رشته هنر در شهری که سال‌ها تئاتری را به خود ندیده یا اصلا سالن نمایشی ندارد چه فایده دارد. تاسیس هر رشته دانشگاهی باید با توجه به نیاز هر منطقه صورت بگیرد. این دانشگاه باید در جهت راه‌اندازی و تاسیس رشته‌های علوم پایه و فنی و مهندسی قدم‌های موثرتری بردارد و در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری نیز سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهد. بلی، می‌توان تحلیل و بررسی کرد. نقد کرد، حتی نقد تیز و برنده که اینگونه نقادی است که می‌تواند تاثیر مثبت گذارد اما نمی‌توان تاثیرات یک نهاد آموزشی که فی‌نفسه مثبت است آن هم برای کشوری چون ایران را نادیده گرفت؛ به زیر همه چیز زد و از نابودی مرکز آموزشی سخن گفت که دیگر در خانواده‌ها ریشه گرفته است. بسیاری از مدیران متخصص و موفق این سرزمین مراحل تحصیلاتی خود را در این دانشگاه گذرانده‌اند. در نهایت آنکه می‌توان واقعیت را قبول نکرد و نادیده گرفت ولی آن را نمی‌توان تغییر داد.

منبع : روزنامه کارگزاران

http://vista.ir/?view=article&id=333769

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه و نوآوری

ایران کشور ثروتمند و با اهمیتی است که در تمام ادوار، مورد توجه جهانیان بوده است. ثروت‌ها و منابع طبیعی، موقعیت جغرافیایی ممتاز و نیروی انسانی صاحب اندیشه و قدرت تفکر والاست که نام ایران و ایرانی را در هر عصر و زمانی بلند آوازه کرده است. نخبگان ایران بسیار پرشمارند؛ به همین دلیل کشورهای صاحب قدرت همیشه خواستار تصاحب این سرمایه‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

بی‌بدیل و جاودانه ایرانی بوده‌اند.

اگر نگاهی کوتاه و گذرا داشته باشیم و قدرت و توان ایرانی را در شرایط سخت در نظر بگیریم، آنگاه به فراست درمی‌یابیم که ایرانی هر وقت شرایط ایجاب کرده است، آنچه را که خواسته، به دست آورده است. ابتکارات و نوآوری‌های پزشکان در زمینه درمان مجروحان جنگ تحمیلی، مهندسان و متخصصان در زمینه ساخت کارخانه‌ها، پل‌ها، اسکله‌ها، صنایع برق، مخابرات، ذوب‌آهن و صنایع نظامی‌که همگی نمونه‌های اندکی از تلاش فن سالارانی است که تحت آن همه فشارهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بوده‌اند، را نمی‌توان دست کم گرفت. آنچه در این نوشته به آن می‌پردازیم، نوآوری و نقش دانشگاه است. در بحث تولید علم، پژوهش و تحقیق از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و خاستگاه اصلی پژوهش، نوآوری است. اصولا نوآوری یك فضای تازه بر روی مخاطب باز می‌کند که با فضای فکری گذشته او فاصله دارد. این در حالی است که بسیاری از انسان‌ها معمولا نسبت به حفظ فضای فکری مانوس خود، که به ویژه در زندگی فرهنگی نقش ساختاری داشته است، حساسیت نشان می‌دهند و از ساختارشکنی پرهیز می‌کنند. این حساسیت بر حسب مراتبی که دارد منجر به تنگ شدن دایره آزاداندیشی در خود و دیگران می‌گردد.

برهمین اساس، جوامع، نوآوری را در مسیر اهداف و منافع خود طلب می‌کنند و زمانی که نوآوری برای آنها دردسرساز تلقی شود تمایلی به شالوده شکنی و تحول در مبانی فکری پذیرفته شده، نشان نمی‌دهند؛ طبیعی است که این مطالبه و طرز تلقی، آزاداندیشی را با محدودیت جدی مواجه خواهد کرد. لذا وقتی صحبت از ضرورت و مسیر نوآوری می‌شود، حتما باید قبل از آن درباره بسط آزاداندیشی سخن گفت چراکه این دو باهم رابطه تفکیك‌ناپذیری دارند. در عصرحاضر، بنابه اقتضا و ضرورت، محیط دانشگاه‌ها باید دائما درحال نوآوری باشند، زیرا اکنون کسی برنده است که بتواند در عرصه رقابت علمی، تکنولوژی جدیدتری به بازار عرضه کند. فراهم بودن زمینه‌های مناسب برای تعامل افکار و کسب تجربیات نو برای دانشجویان، مهم‌ترین شرط رشد سرمایه دانایی و معرفت در جوامع و دانشگاه‌هاست. هنگامی‌که از دانشگاه‌ها انتظار نوآوری می‌رود، عمل کردن بر اساس سیستم‌های سنتی قدیمی، نمی‌تواند مفید و توجیه‌پذیر باشد. درحال حاضر و بر اساس اصل نوآوری، محیط دانشگاه لزوما باید آزاد باشد تا افراد بتوانند در آن به راحتی کارکرده و دست به نوآوری و خلاقیت بزنند.

این واقعیت در سطح وسیع پذیرفته شده است که نهادهای علمی‌شامل انجمن‌ها و تشکل‌های حرفه‌ای، پیشگامان اصلی پیشبرد توسعه و نوآوری هستند. انجمن‌های علمی در صورت برخورداری از استقلال، خودبسندگی در عمل، خوداتکایی به برنامه‌ریزی‌ها، انعطاف‌پذیری و کارآمدی قادرند تا ارتباط میان بخش‌های رسمی و غیررسمی جامعه را تنظیم کنند و علم و عمل را با هم توام سازند. بدون‌شك دانشجو با ورود به دانشگاه، باید به آینده نگاه کند. او در این مرحله مهم از زندگی خود می‌تواند از طرفی اوقات خوب و لذت بخشی در دانشگاه داشته باشد و از طرفی دیگر از وقت و زحمات خود بیشترین بهره را ببرد و این یعنی سرمایه‌گذاری بر روی خویشتن. در واقع دانشجویان در دوران دانشجویی با دنیایی آشنا می‌شوند که به آنها فرصت می‌دهد به فعالیت‌های متنوع علمی بپردازند.

در نتیجه دانشجویان می‌توانند از دوران دانشجویی بهره بگیرند. پر واضح است، دوران دانشجویی، به آنها فرصت می‌دهد تا ایده‌های خود را عرضه کنند. در واقع بسیاری از دانشجویان در سراسر جهان توانسته‌اند با اهتمام به بحث نوآوری، نقشی موثر در پیشبرد توسعه و پیشرفت داشته باشند. اما متاسفانه به نظر می‌رسد دانشجویان ایرانی به ویژه در طی سال‌های ابتدایی تحصیل در دانشگاه، به‌طور ویژه به این مساله اهتمام نمی‌ورزند. این در حالی است که جمعیت دانشجویی در ایران هر سال، بلکه هر ترم رو به افزایش است. بر اساس برنامه چهارم توسعه و تا پایان آن، جمعیت دانشجویی کشور به ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر می‌رسد. یعنی باید بیش از یك میلیون نفر به جمعیت دو و نیم میلیون نفری فعلی دانشجویان افزوده شود. به‌طوری که معاون آموزشی وزارت علوم با توجه به این بخش از برنامه چهارم می‌گوید: <در سال ۱۳۸۵ در کنکور سراسری از هر ۳ داوطلب یك نفر و در کل نظام آموزش عالی کشور از هر ۳ متقاضی دو نفر در کل دانشگاه‌های کشور پذیرفته می‌شوند.>

این دانشجویان قطعا در نهایت موفق به اخذ مدارك گوناگون و متنوع دانشگاهی می‌گردند، اما آنچه از این رهگذر نصیب جامعه می‌شود تنها افزایش سطح تحصیلات جامعه است و این امر که به واسطه توسعه فضای علمی در کشور شکل گرفته است می‌تواند در جهت مناسب‌تری هدایت شود. جهتی که به افزایش کارآمدی فرد در جامعه بینجامد. نکته قابل توجه این است که تحصیلات دانشگاهی می‌تواند به ظهور توانمندی‌های افراد منجر شود و همین امر باعث می‌شود که از توانمندی مورد نیاز برای حل معضلات جامعه بهره‌برداری کرد و می‌توان انگیزه بسیاری از دانشجویان زبده و خلاق را برای نوآوری علمی به ویژه در موضوعات کلیدی افزایش داد. بنابراین توجه جدی بر نوآوری و ابداع در علوم موثر در فناوری‌های نوین بسیار اساسی است و در عین حال توجه به کاربردهای آنها و با توجه به رشد و توسعه علمی راهی جز انتخاب راه‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

میان‌بر و کوتاه جهت رسیدن به مرزهای دانش و عبور از آن بسیار حیاتی است.

البته، روشمند نبودن طرح نظرات و دیدگاه‌های نو و نبود ساز و کارهای قانونی و ابزاری، موجب شده تا افراد در مسیر نوآوری با مشکلاتی روبه‌رو شوند. ممکن است یك دانشجو در طول دوران تحصیل خود، تنها موفق به ارائه یك دیدگاه علمی جدید شود که همان هم در صورت استحکام و عبور موفقیت‌آمیز از تونل نقد، بتواند از فرصت تحول‌آفرینی برخوردار گردد. جمع این تلاش‌ها، دستاورد بزرگی برای کشور خواهد بود. بنابراین نباید با نوآوری برخورد سطحی و شعاری کرد و آن را خارج از یك بستر آکادمیك تعقیب نمود. بلکه باید با روشمند کردن نوآوری و فراهم ساختن سازوکارهای لازم، فرصت‌ها را برای عناصر ذیصلاح گسترش داد. آنچه که باید بدان توجه داشته باشیم این است که نوآوری در عصری که شاهد تحولات گسترده و سریع علمی در رشته‌های مختلف هستیم، در انزوا و بدون یك تعامل سازنده رخ نخواهد داد. نوآوری باید در معرض نقد حرفه‌ای قرار گیرد تا بتواند جایگاه شایسته خود را در ساختار کلان علم و معرفت پیدا کند و زمان آن فرا رسیده است که فضاهای علمی‌از هرگونه اقتباس، ترجمه و بازخوانی اندیشه به سمت نوآوری، ابتکار، بومی کردن خلاقیت، پاسخ گفتن به نیازها، ارائه طرح‌ها و ایده‌های نو سوق پیدا کند.

منبع : روزنامه اعتماد ملی

http://vista.ir/?view=article&id=252328

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه ها: نوزایی یا انحطاط؟

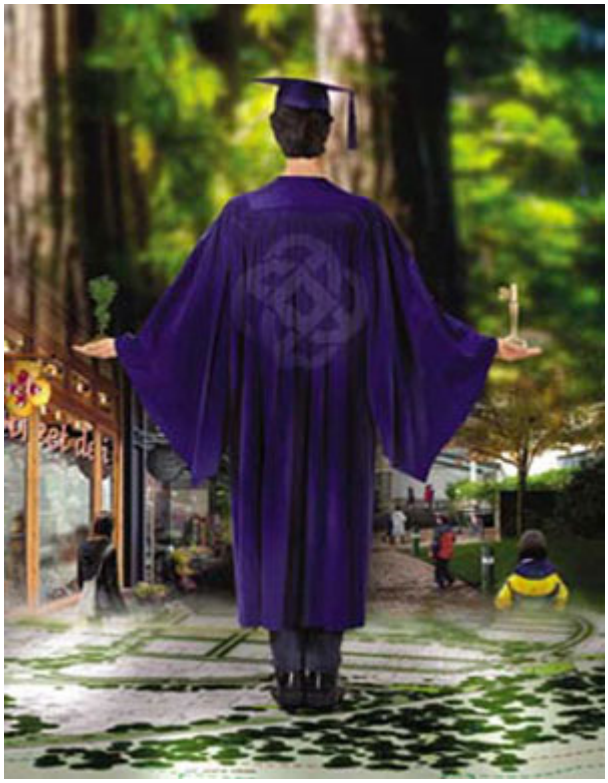

دانشگاه های اروپایی، چنانچه به طور جمعی مورد بررسی قرار گیرند روشن می شود که در فراهم آوردن انرژی خلاقه و روشنفکرانه ای که لازمه بهبود توان اقتصادی نامساعد این قاره است ناکام مانده اند. این ادعای شگرف در مقدمه جزوه ای با نام «نوزایی یا انحطاط» قرار گرفته است که من به تازگی آن را برای این اندیشه امانت گرفته بودم.

دو نویسنده این جزوه یعنی «ریچارد لامبرت» سردبیر پیشین تایمز مالی و مدیر کل بعدی اتحادیه صنایع بریتانیا و «نایك باتلر» نایب رئیس گروه استراتژی و سیاستگزاری توسعه در بریتیش پترولیوم هیچ کدام مظهری از شخصیت های برجسته دانشگاهی نیستند. آنچه آنها درباره اروپا می گویند احتمالاً نسبت به بیشتر قسمت های دیگر جهان نیز قابل استناد است، هرچند البته نه نسبت به ایالات متحده. لامبرت و باتلر چهار ضعف اساسی را برای دانشگاه های اروپا شناسایی می کنند که باید مورد توجه قرار گیرند:

ـ تنوع بیشتر به جای هم شکلی امروزه.

ـ مشوق هایی برای موفقیت دانشگاه ها، که معنای آن انتخاب هدف های والاتر است.

ـ دیوان سالاری کمتر و آزادی و پاسخگویی بیشتر.

ـ تامین بودجه بیشتر و مناسب تر برای آن که دانشگاه های اروپایی به سطح ۶/۲ درصد تولید ناخالص ملی در ایالات متحده نزدیك تر شوند، یعنی

www.takbook.com

www.takbook.com

از وضعیت فعلی که به طور نسبی کمتر از نیمی از این مقدار قرار دارد.

البته همه کس پیش فرض مبنایی این تحلیل را قانع کننده نخواهد یافت. از چه رو دادن این گونه توجهات به دانشگاه ها ضروری است؟ زیرا گفته می شود که ما اکنون در یك «جامعه آگاهی ها» زندگی می کنیم. شاید. این نیز یك واقعیت است که تحصیل در دانشگاه بهترین تضمین برای انسان های جوان جهت یافتن کاری در وضعیت جهانی شده امروز است که در آن اطلاعات کلید موفقیت به حساب می آید. با این وجود به هیچ وجه تضمینی وجود ندارد که نظام آموزشی که در آن ۵۰ درصد یا بیشتر از هر نسلی در تلاش برای نائل شدن به مدارج دانشگاهی هستند به بهترین وجه می تواند از پس ضروریات قرن بیست ویك هم برآید. بسیاری از مشاغل در واقع نیازمند «High Tech» یا تکنولوژی سطح بالا نیستند بلکه به قول آور ترنر انگلیسی نیازمند «High Touch» یا تماس های سطح بالا هستند، یعنی آن مشاغلی از بخش های خدماتی که به جای نیاز به آموزش های دانشگاهی نیازمند ارتباط های زیاد میان انسان ها است. البته مشاغل دیگری هم وجود دارد که جایی میان این دو را اشغال می کند. از این رو یك نظام قابل انعطاف از نهادهای آموزشی متنوع احتمالاً بر سیستمی برتری دارد که از هر دو دانشجو یکی را به مدارج دانشگاهی می رساند.

اگر با این نظر موافق باشیم که مثلاً ۵/۲درصد از هر نسلی بتواند یك دوره دانشگاهی را پشت سر گذارد، دانشگاه های اروپایی و در واقع در بسیاری از نقاط دیگر جهان باید بر گرایش تاسف انگیز فعلی خود در تعیین اهدافشان در برابر جهان تجارت غلبه یابند. یك چنین گرایشی هم برای جهان تجارت که از غنای فرهنگی ایجادشده توسط آموزش دانشگاهی سطح بالا محروم است زیان بخش خواهد بود و هم برای خود دانشگاه ها، زیرا باعث جدایی آنها از جایگاه اصلی خود در جهان واقعی می شود. دلایل قاطعی برای سرمایه گذاری های متناسب تر مالی جهت تحصیلات دانشگاهی بالاتر وجود دارد، از جمله در مورد شهریه های دانشگاهی که در بسیاری از کشورهای خارج از ایالات متحده هنوز هم محبوبیتی ندارد. اما البته پول هم همه آن چیزی که مورد نیاز است نیست. یکی از بزرگترین نقاط قوت مقایسه ای دانشگاه های آمریکا در سرشت روابط انسانی آنها نهفته است. استادان وظایف آموزشی حرفه خود را جدی می گیرند. آنها به دانشجویان خود توجه کرده و علاقه مند به ایجاد ارتباط با آنها هستند، آن هم به جای آنکه بی صبرانه در انتظار تعطیلات خود باشند تا برنامه های شخصی شان را دنبال کنند.

آنها مربیان واقعی دانشگاهی هستند و نه انسان هایی که صرفاً به «اتحاد آموزش و تحقیق» تشبث می جویند، آن هم برای آن که خود را بر موضوعات تحقیقاتی متمرکز کنند و انتظار داشته باشند که آموزش به خودی خود سامان یابند. علاوه بر آن می توان ویژگی فضای تحقیقات در دانشگاه های آمریکایی را مقدار قابل توجهی از همکاری های غیررسمی و دوستانه دانست. اهل فن همدیگر را در آزمایشگاه ها و گردهمایی ها ملاقات می کنند و همینطور در فضاهای عمومی و کافه تریاها. ذهن آنها درگیر سلسله مراتب مقامی نیست و توسط دستیاران انسانی محاصره نمی شوند.

آنها همچنین در قید و بند پروژه های محدود و بسته قرار ندارند، یا پروژه های گروهی که در اطراف آنها ایجاد شود. به رغم رقابت بسیار شدید برای سمت های استادی، برای درج مقالات علمی در نشریه های تخصصی یا در سایر رسانه ها و برای پیشرفت به طور کل، همگی با یکدیگر به عنوان همکار گرم صحبت می شوند. این آن چیزی است که دانشجویان مهمان دوره دکترا و دوره های عالی تر هنگامی که وارد دانشگاه های آمریکا- و تا درجه کمتری به بریتانیا- می شوند آن را می ستایند و این هم البته دقیقاً همان چیزی است که آنها هنگامی که برای بار دیگر به خانه های خود بازمی گردند کمبودش را به خوبی حس می کنند. دانشگاه ها همچون بسیاری از جنبه های دیگر، نه فقط در اروپا بلکه همچنین در ژاپن، کره جنوبی و کشورهای در حال توسعه مانند چین و هند باید ساختارها و عادت های انعطاف ناپذیر خود را آزادتر کنند تا به این ترتیب از انحطاط جلوگیری کرده و زمینه های لازمی را برای نوزایی خود فراهم آورند.

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=230316

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه های هتل داری جهان

● دانشگاه ایالتی سانفرانسیسکو «مدیریت مهمانداری» SFCU

سانفرانسیسکو یکی از ۱۰ مکان پر بیننده در دنیا بوده و هست و صنعت مهمانداری در حال توسعه آن بزرگترین صنعت در شهر است. در قلب این برنامه پویا قسمت مدیریت مهمانداری در دانشگاه ایالتی سانفرانسیسکو است. دانشجویان در این برنامه در حال توسعه مدیریت مهمانداری ثبت نام می کنند و در دوره های آکادمیک سخت آن شرکت می کنند و از افراد ماهر در این صنعت آموزش های لازم را می گیرند و دوره انترنی خود را زیر نظر آنان طی می کنند.

ماموریت بخش مدیریت مهمانداری در اختیار گذاشتن عالی ترین آموزش و محیط آکادمیک است که این هدف به منظور پیشرفت در مدیریت برای فراگیران در:

- مدیریت هتل
- مدیریت رستوران و خدمات غذایی
- مدیریت بازرگانی تفریحگاهها و مکانهای گردشگری

برای دریافت مدرک لیسانس در رشته مهمانداری باید حداقل ۱۲۰ واحد را برای فارغ التحصیلی پاس کرد. این برنامه میان رشته ای دانشجویان را برای دوره های شغلی مختلف در صنعت مهمانداری آماده می کند و شامل دوره های مقدماتی و متمرکز است. دوره های متمرکز دوره های مدیریت بازرگانی گردشگاهها و مکانهای تفریحی هستند که از کالج سلامت و خدمات این مدرک اخذ می شود. مدیریت هتل از کالج Bussiness و مدیریت رستوران و خدمات غذایی از کالج سلامت و خدمات برنامه های آموزش پایه ای نیز در بخش مدیریت مهمانداری کالج Bussiness ارایه می شود.

دوره های متمرکز مدیریت بازرگانی مکانهای تفریحی و گردشگاهها فارغ التحصیلان را برای تاسیس شرکت، مدیریت برنامه ریزی و سرپرست برنامه های سرگرمی تجاری، سفرهای گردشگری و دوره های شغلی مدیریت استراحتگاهها آماده می کند.

هدف از این برنامه ها کمک به دانشجویان برای به دست آوردن دانش، مهارت، تجربیات عملی و به دست آوردن کار مناسب در رابطه با کارهای مربوط به اوقات فراغت و سفر است.

دانشجویان در این دوره ها در مورد سفر و سیستم گردشگری، صنعت و مسایل اجتماعی گردشگری، توسعه استراحتگاهها و بازاریابی مکانهای گردشگری، انگیزه ی جهانگردی، مدیریت وقایع مخصوصه، پارکهای مصنوعی وسایل نقلیه که به وسیله گردشگران استفاده می شود، طبیعت گردی، سفرهای تشویقی، کلوپهای سلامت، برنامه ریزی کنفرانسها و جلسات و جهانگردی فرهنگی اطلاعات کاملی کسب می کنند.

دوره های متمرکز در مدیریت هتل دانشجویان را برای مدیریت و اداره کردن هتلها، متلها و مسافرخانه ها آماده می کنند. وظیفه اصلی مدیریت شامل جنبه های مختلف مانند: حسابداری، کنترل هزینه ها، بازاریابی و استفاده از سیستم اطلاعات مدیریت مهمانداری است.

● کالج Conrad N.Hilton (مدیریت هتل و رستوران) Hoston-Texas

کالج Conrad N.Hilton در مدیریت هتل و رستوران جهان کوچکی از صنعت مهمانداری است. وجود دانشجویان از ۳۸ کشور مختلف دنیا نشان دهنده طبیعت جهانی مهمانداری است. دانشکده (university of Hilton (UH مدرک معتبری ارائه می دهد و به دانشجویان فرصت تحصیلات حرفه ای به همراه فراهم کردن زمینه مناسب برای کسب تجربیات عالی در زمینه تماسها و برخورداری اجتماعی می دهد.

علاوه بر این کالج Hilton انبار اطلاعات جمع آوری شده در زمینه صنعت مهمانداری از تمام نقاط دنیاست. کالج هیلتون شامل مدرک لیسانس در مدیریت هتل و رستوران و فوق لیسانس در مدیریت مهمانداری است.

www.takbook.com

www.takbook.com

وجود آموزشهای تئوری و تجربه های عملی با هم در بهترین محیط دانشجو را از هر نظر مجهز می سازد این برنامه ها و دلایل بسیار زیاد دیگر سبب می شود که به خود ببالید که در این کالج تحصیل می کنید. این کالج خیلی بیشتر از آن چیزی است که در این مقاله به آن اشاره کردیم. قسمت های مختلف ان منحصر به فرد، هیجان انگیز و فوق العاده گرانبها هستند.

منبع : مسافران

http://vista.ir/?view=article&id=279076

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه یا کارخانه تولید مدرک

گرایش به حضور در دانشگاه و افزایش علاقه به آن از اواخر دهه ۶۰ به دنبال پایان یافتن جنگ تحمیلی در میان جوانان کشور گسترش یافت. چنین بود که خیل عظیم علاقه مندان به حضور در دانشگاه با شدت بخشیدن به تلاش های خود حضور در دانشگاه را به مثابه سکوی پرتاب به سوی آینده در نظر گرفتند.این اقبال عمومی به سمت حضور در دانشگاه تأثیرات عمیقی بر نظام آموزشی و به تبع بر نظام مدیریتی جامعه نهاد. با این حال به مرور زمان این موضوع آفت هایی نیز به دنبال داشت. عمیق ترین و جدی ترین مشکلی که در این زمینه رخ داد و تأثیرات خود را بر جامعه عیان کرد، گرایش عجیب به مدرک گرایی در میان جوانان بود. افزایش تعداد مراکز آموزش عالی و امکان جذب تعداد بیشتری از جوانان در این مراکز گرایش به مدرک گرایی را هم تشدید کرد. اینجا بود که حضور در دانشگاه برای عده ای نه به منزله کسب دانش بیشتر که تنها به مثابه امکانی برای کسب مشروعیت در حیات اجتماعی معنا پیدا کرد. به اعتقاد کارشناسان آن عده که با چنین عقیده ای در دانشگاه حضور پیدا می کردند، آموزش عالی را کلیدی برای استفاده از موقعیت های بهتر اجتماعی در نظر گرفته ، در نتیجه چندان که باید و شاید به یادگیری علم و دانش توجه نشان نمی دادند. این گرایش هنوز هم در میان بخشی از جوانان و علاقه مندان به حضور در دانشگاه وجود دارد. نظام آموزشی مدرک محور با تمرکز امکانات بسیار برای افراد واجد مدرک و تفاوت این امکانات برای آن عده که از چنین موقعیت هایی برخوردار نبودند باعث شد تا حیات اجتماعی شکلی قطبی به خود بگیرد.به این معنا که عملاً آن دسته از جوانان که امکان حضور در دانشگاه را به هر دلیل از دست می دادند در حیات اجتماعی آنگونه که باید و شاید جدی گرفته نمی شدند.

توزیع امکانات مناسب برای زندگی نیز به نفع صاحبان مدرک بود تا عملاً حضور در دانشگاه و کسب مدرک به معنای شأن اجتماعی بالاتر و بهره گیری از امکانات اجتماعی بیشتر خلاصه شود. اینگونه بود که کسب مدرک بلافاصله در میان کارمندان و سایر اقشار اجتماعی گسترش یافت.دانشگاه برای این عده به کارخانه مدرک سازی تبدیل شد تا از رهگذر حضور در آن وضعیت مالی و اجتماعی خود را بهبود بخشند. تب کسب

www.takbook.com

www.takbook.com

مدرک برای آنان که استفاده از این عناوین را خوش داشتند آنچنان بالا گرفت که عده ای با کسب چندین مدرک ریز و درشت، رفتار های خاصی نیز در این زمینه بروز داده و عملاً اشتیاق به کسب مدرک صرف را جایگزین هر نوع علاقه دیگری کرده تا از این طریق تفاوت خود با دیگران را به نمایش بگذارند.

● مدرک گرایی به مثابه یک معضل

گسترش علاقه به حضور در دانشگاه یک نکته است و رفتن به این محیط تنها و تنها برای کسب یک مدرک نیز نکته دیگری است. آن که دانشگاه را فضایی برای کسب علم و دانش و جایی برای یادگیری یک تخصص در نظر می گیرد، با شخصی که از این محیط یک تلقی ابزاری داشته فرق می کند. در نگاه ابزاری کسب مدرک به تنها علت حضور در محیط آموزشی تبدیل شده و نخبه پروری یا کسب مهارت به حاشیه رانده می شود. شاید از این روست که « محمد جهرمی » وزیر کار و امور اجتماعی نیز در این باره به گلایه می گوید:« باید به جای مدرک گرایی به مهارت گرایی توجه بیشتری کنیم و با کسب مهارت مشکلات موجود در مشاغل را رفع کنیم. یکی از مشکلات این است که اشتیاق بیش از اندازه به مدرک گرایی و گرفتن مدارک دانشگاهی بدون پشتوانه مدیریتی وجود دارد. هم اکنون در جامعه ما همه تلاش دانش آموزان این است که از سد محکم کنکور رد شوند و در هر رشته ای که توانستند پس از قبولی مدرک مربوطه را دریافت کنند که این کار بدون توجه به کاربرد رشته مربوطه و نیاز جامعه و بازار کار به آن رشته می شود.

وی در ادامه می افزاید: « به عنوان مثال مدتی پیش در آمار یکی از وزارتخانه های کشور نموداری مشاهده شد که نشان می داد در مدت دو سال بیش از دو برابر ظرفیت موجود ، دانشجو در یک رشته خاص آموزش داده بود. یعنی هرچند جامعه ما سالانه کمتر از ۴ هزار نفر برای آن رشته نیروی کار نیاز داشت اما ۱۳ هزار و ۸۰۰ نفر در این رشته آموزش دیده بودند. »

این بخشی از مشکلاتی است که در نتیجه گرایش صرف به مدرک گرایی در یک جامعه ایجاد می شود. بخشی دیگر از مشکلات نیز به تغییر خصلت های اجتماعی مربوط است که در نتیجه آن جامعه ناخود آگاه افراد صاحب مدرک و بدون مدرک را از هم متمایز کرده و شأن اجتماعی آنها را در یک رده قرار نمی دهد.

دکتر« صابر عزیزی » کارشناس مسائل اجتماعی درباره افزایش تب مدرک گرایی در جامعه و تأثیرات آن چنین می گوید: « وقتی کسب مدرک در یک جامعه به ارزش تبدیل می شود، عده ای از افراد نیز ناخود آگاه برای به دست آوردن امتیازات اجتماعی ناشی از داشتن مدرک به سمت آن رو می آورند. تأثیر این حضور همگانی را می توان از چند زاویه بررسی کرد؛ از یک سو حضور افراد منجر به اشباع بازار کار در برخی رشته ها شده، در نتیجه ما می بینیم که تعداد زیاد فارغ التحصیل در رشته های اشباع شده نتیجه ای جز بیکاری برای آنها به دنبال ندارد. از سوی دیگر به خاطر حضور بخش عمده ای از نیروی فعال جامعه یک سری از مشاغل خدماتی و مهارتی در جامعه تعطیل می شود چون تقاضای نیروی کار برای انجام آن مشاغل در حد پائینی است. به عنوان مثال یک کشاورز به این علت که فرزندانش به دانشگاه رفته و حاضر نیستند به شغل سنتی پدر خود باز گردند ، بساط شغل خود را جمع کرده و با ورود به سن و سال پیری عملاً کسی را در کنار خود نمی بینند. از آن طرف همین فرزندان دانشگاه رفته حاضرند بیکار باشند ولی کشاورزی نکنند. این در حالی است که در صورت برنامه ریزی درست همین عده می توانستند با مکانیزه کردن ادوات کشاورزی خود عملاً از امکانات شغلی مناسبی هم برخوردار باشند.» این استاد دانشگاه ادامه می دهد: « مدرک گرایی مهارت را در جامعه از بین برده و دانش و تخصص را به حاشیه می فرستد.الان در همین حوزه علوم انسانی ما شاهد این اتفاق ناگوار هستیم.افرادی هستند که مثلاً در رشته های فلسفه یا علوم اجتماعی مدرک گرفته اما دانش چندانی در این حوزه ها ندارند. این افراد در برخی موارد با تلاش موقتی حتی توانسته اند مدارک بالاتر را هم کسب کنند و در مواردی تنها به خاطر داشتن مدرک صاحب کرسی دانشگاهی هم بشوند. اما وقتی پای صحبت چنین افرادی بنشینید به راحتی می توانید متوجه ضعف علمی او شوید. این ضعف علمی از نظر من ضعف سیستمی را آشکار می کند که چنین افرادی نتیجه برنامه ریزی های آن به شمار می آیند.چنین سیستمی به جای آموزش مهارت، دانش و تخصص تنها به کسب مدرک تکیه کرده تا عملاً دانشگاه را به یک دبیرستان بزرگتر تبدیل کند.»

● مهارت به جای مدرک

چگونه می توان تب مدرک گرایی را در جامعه پائین آورد ادامه چنین رویه ای به اعتقاد کارشناسان تأثیرات مخربی را بر نظام آموزشی کشور بر جا خواهد نهاد که کمترین تأثیر منفی آن ورود افرادی فاقد مهارت به بدنه اجرایی کشور در آینده خواهد بود. چنین افرادی در دانش مربوطه آنچنان که باید و شاید به تقویت علمی خود فکر نکرده و از رهگذر مطالعه جزوات دانشگاهی به آسانی در رشته مربوطه موفق شده و از دانشگاه فارغ التحصیل شده اند. با درک چنین وضعیتی است که اکنون مسئولان اجرایی کشور در تلاش برای تدوین برنامه ای به سر هستند که کسب مهارت

www.takbook.com

www.takbook.com

را جایگزین مدرک گرایی کنند.قانون مدیریت خدمات کشوری که هنوز در دست بررسی است، یکی از این برنامه هاست.

دکتر محمد باقر بهرامی رئیس کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری در توضیح فصل هشتم این قانون که انتصاب و ارتقای شغلی است، می گوید: «قانونگذار راهکار مناسبی برای انتصاب و ارتقای شغلی در نظر گرفته که بر اساس آن کارمندان باید با رعایت شرایط تحصیلی و تجربی لازم و پس از احراز شایستگی و عملکرد موفق در مشاغل قبلی آنان صورت گیرد.در ماده ۵۴، فصل قانون خدمات مدیریت کشوری آمده است که ۸۵ درصد مدیران هر دستگاه اجرایی باید از نیروهای داخلی آن دستگاه باشند و ۱۵ درصد شناور اختیار کنند که البته فردی که از خارج دستگاه به عنوان مدیر انتخاب می شود یا باید رشته تحصیلی و یا تجربه لازم در زمینه مدیریت خود را داشته باشد و بدون دارا بودن یکی از این مهم، نمی تواند انتخاب شود.»

دکتر لطف الله فروزنده قائم مقام مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی نیز در مورد فصل هشتم قانون خدمات مدیریت کشوری می گوید: « آموزش های پیش بینی شده در مواد ۵۹ و ۶۰ این فصل آموزش های هدفمند بوده؛ در حال حاضر افراد صرفاً به دنبال اخذ مدرک هستند و حقوق آنان نیز بر حسب مدرک محاسبه می شود در حالی که در قانون مدیریت خدمات کشوری تلاش شده است تا آموزش ها جهت مند شده و در راستای توانایی افراد برای انجام وظایف شان باشد. طبق این قانون افرادی که از منابع سیستم برای اخذ مدرک استفاده می کردند دیگر نمی توانند از امکانات دستگاه برای اخذ مدرک در جهت منافع خود استفاده کنند. » وی می افزاید: « در قانون مدیریت خدمات کشوری، مهارت جایگزین مدرک می شود و صرفاً فردی که مدرک دارد اما از شایستگی برخوردار نیست، به پست مدیریت نمی رسد. تعریف از تخصص در فصل نهم قانون مدیریت خدمات کشوری هم مهارت، هم استعداد و ذوق و شایستگی و هم دارا بودن مدرک است که این امر تشویقی در جهت مدنظر قرار دادن شایستگی افراد به جای مدرک صرف است. »

وی در ادامه از جمله دستاوردهای فصل های ۶ ، ۷ ، ۸ و ۹ قانون مدیریت خدمات کشوری به در نظر گرفتن شایسته سالاری به معنای واقعی در انتصاب و به کارگیری مدیران اشاره کرده و می گوید: « نیروی انسانی در این قانون در سیستم اداری بازمهندسی می شوند و همچنین کارکنان می توانند مرحله ارتقای شغلی را تصور کنند و فضا برای رشد همگان وجود داشته باشد.»

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=283223

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه؛ کلید توسعه در آفریقا

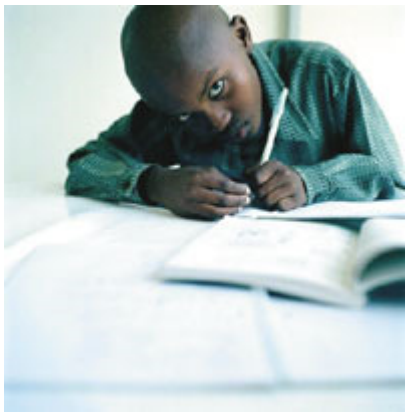

دانشگاههای نیجریه، زیمبابوه، ساحل عاج و کنیا خراب شده اند. در دهه های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ که کشورهای آفریقایی فقیرتر شدند، بودجه کمتری را صرف آموزش کردند. زمامداران آفریقا که نسبت به نهادهایی که شمار کثیر جوانان مستعد را برای دانش آموزی و مباحثه گردهم می آورد، بدبین هستند، علاقه چندانی به دانشگاهها نداشتند همان طور که زمامداران ثروتمند پولهای دزدی را به جای سرمایه گذاری در اقتصاد ملی به حسابهای بانکی در سوییس و انگلیس می فرستادند، آنان بچه های خود را به جای دانشگاههای داخلی به دانشگاههای انگلیس، فرانسه و آمریکا می فرستادند. مثلاً در مقطعی ۲۰ درصد بودجه آموزش در آنگولا صرف بورس خارج از کشوری می شد که عمدتاً نصیب فرزندان نخبگان حاکم و دوستان آنان می شد، در حالی که دانشگاههای داخلی بی توجه مانده و از بین می رفتند.

www.takbook.com

www.takbook.com

تغییر شیوه پرداخت کمک به وخامت اوضاع کمک کرده است. زمانی اهدا کنندگان کمک از پرداخت کمک به آموزش عالی خرسند بودند. آنگاه یک دهه گذشته، رفع فقر به تنها هدف کمک خارجی تبدیل شد. سپس برنامه توسعه هزاره سازمان ملل فقط آموزش ابتدایی برای همگان را در نظر گرفت. در نتیجه تمام منابع مالی صرف آموزش ابتدایی شد. به نظر می رسید کسی نمی داند در حالی که جایی برای آموزش معلمان دبستان وجود ندارد، چگونه می توان معلم تربیت کرد.

بیشتر مغزهای بزرگ آفریقا راهی دانشگاههای آمریکا شده اند. استادان دانشگاه احمد و بلو در نیجریه معتقدند دو سوم استادان برجسته از کشور رفته اند و کسانی که مانده اند، می کوشند با کمتر از ۱۰۰ دلار در ماه زندگی کنند. استادی در یک دانشگاه کنیایی می گوید وی وارد ساختمان دانشگاه نمی شود چون اصلاً میز و صندلی وجود ندارد. در کتابخانه هم اثری از کتاب نیست. وی کتابی را با پول خود می خرد، با پول خود از آن فتوکپی تهیه می کند و اعلام می کند فلان روز در فلان قسمت حیاط خواهد بود. در آن روز زیر درخت می نشیند و به هر کسی که برسد، درس می دهد. وی اسامی آنان را یاد می گیرد اما نمی داند کدام در دانشگاه ثبت نام کرده اند.

عطش آموزش در آفریقا تعجب هر دیدارکننده ای را برمی انگیزد. بچه ها مجبورند چندین کیلومتر را برای رسیدن به مدرسه بروند و برگردند. در کلاسهای شلوغ و روی هر ذره ممکن از نیمکت می نشینند و با دقت به هر واژه ای که از دهان معلم بیرون می آید، توجه می کنند. اما احتمالاً در طول روز غذای کافی نمی خورند. مشکلات انضباطی فقط زمانی پیش می آید که معلم واجد شرایط نباشد.

در برخی نقاط آفریقا ، دانشگاههای خصوصی برای پرکردن خلاء تأسیس شده است. دو شهر مبوجی مایی در جمهوری دموکراتیک کنگو در اوج جنگ دانشگاهی تأسیس شد که رئیس آن را یک اسقف برعهده داشت و بودجه آن را یک شرکت معدن کاوی الماس تأسیس می کرد. در سومالی نیز و با پایان جنگ داخلی، یک دانشگاه دیگر تأسیس شد. در آفریقای جنوبی، مؤسسه ای برای اشاعه ریاضیات و علوم در سراسر این قاره ایجاد شده است. گفته می شود در نیجریه بیش از ۱۰ دانشگاه خصوصی وجود دارد. اوگاندا دو دانشگاه خصوصی دارد.

کمک دهندگان تدریجاً متوجه شده اند اگر آموزش کلید توسعه باشد، باید به دانشگاههای آفریقا کمک کرد. پارسال یک نهاد تحقیقاتی خواستار اختصاص ۵۰۰ میلیون دلار در سال به آنها شد. اما باید در برابر وسوسه شتاب در بازسازی دانشگاه غربی سنتی در آفریقا مقاومت شود. در گذشته، برنامه درسی این دانشگاهها براساس دانشگاههای انگلیس و فرانسه بود و فارغ التحصیلان آنها عمدتاً کارمند می شدند. بسیاری معتقدند درسهای روزگار سختی را نباید فراموش کرد. به اعتقاد آنان، دانشگاهها باید پاسخگویی بیشتری به نیازهای پولی داشته و از فرهنگ محلی تبعیت کنند. به عبارت دیگر دانشگاه در آفریقا باید از نو تعریف شود. آفریقا به آکسفورد و هاروارد نیاز ندارد، بلکه به نهادهایی نیاز دارد که درباره مشکلات آن بیاندیشند. آفریقا باید به تبدیل دانشگاه به نهاد توسعه توجه کند.

کارگران مهاجر خارجی هر ساله حدود ۱۶۷ میلیارد دلار به کشورهای در حال توسعه خود می فرستند که بسیار بیش از کمک خارجی کشورهای ثروتمند است. اما سهم کشورهای مرکزی آفریقا فقط ۸ میلیارد دلار است، یعنی حدود یک سوم مبلغی که به صورت کمک دریافت می کند. این رقم به علاوه حدود یک سوم مبلغی است که برآورد می شود آفریقایی های ثروتمند به حسابهای بانکی خود در کشورهای ثروتمند می فرستند.

منبع : روزنامه جوان

http://vista.ir/?view=article&id=218577

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه‌های آمریکا در حسرت دانشجویان خارجی

با گذشت ۷ سال از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر، دانشگاه‌ها و کالج‌های آمریکایی متوجه شده‌اند که میزان ثبت نام دانشجویان خارجی در مراکز

www.takbook.com

www.takbook.com

تحصیلی آمریکا به شدت کاهش یافته و در صورتی که این روند به همین منوال ادامه یابد، سیاستمداران آمریکایی باید در انتظار تبعات ناگوار آن باشند. هر چند که هنوز علت کاهش تمایل و ثبت نام دانشجویان خارجی در آمریکا دقیقا مشخص نشده ولی مسوولین مربوطه تلاش‌های جدیدی را برای معکوس کردن این روند از طریق ارایه کمک هزینه‌های تحصیلی بیشتر، تسهیل نمودن روند صدور ویزا، استخدام دانشجویان بعد از فارغ‌التحصیل شدن و... آغاز کرده‌اند.

بر اساس تحقیقی که انستیتوی بین‌المللی آموزش و پرورش آمریکا انجام داده میزان ثبت نام دانشجویان خارجی در طول سال‌های ۲۰۰۴ – ۲۰۰۳ نزدیک به ۴/۲ درصد کاهش داشته که این میزان اولین کاهش در ثبت نام دانشجویان و دانش‌آموزان خارجی در طول سه دهه گذشته در آمریکاست. در حال حاضر علت یا علت‌های احتمالی رکورد ثبت نام دانشجویان خارجی دقیقا مشخص نیست و گفت‌وگوهایی در این خصوص در میان سیاستمداران آمریکایی که در جستجوی راهی برای بازگرداندن شرایط به قبل از حملات یازدهم سپتامبر هستند، در جریان است. اهمیت ورود دانشجویان خارجی به آمریکا از آن جهت برای این کشور حایز اهمیت است که بسیاری از دانشگاه‌های آمریکا برای انجام کارهای تحقیقاتی و علمی مخصوصا در حوزه‌های علوم و مهندسی به شدت به دانشجویان خارجی وابسته هستند. بسیاری از دانشجویان خارجی یا در انجام پژوهش‌های تحقیقاتی و علمی کمک می‌کنند و یا در کالج‌ها و دانشگاه‌ها مشغول به تدریس می‌شوند.

در همین خصوص خانم «کاترین استیمپسون» رییس دانشگاه نیویورک با اشاره به اینکه انسان‌ها در دنیایی زندگی می‌کنند که همه در آن به یکدیگر وابسته هستند می‌گوید: آینده علم، ریاضی و سلامت آمریکا به تعداد دانشجویان بین‌المللی وابسته است.

آمریکا که در طول شش سال گذشته میزبان بیش از نیم میلیون دانشجوی خارجی بوده، از طریق پولی که این دانشجویان به اقتصاد ملی آمریکا تزریق می‌کردند علاوه بر استفاده‌های علمی از آنها، عایدات مادی زیادی نیز از طریق اجاره مکان، هزینه‌های زندگی، حق بیمه، فروش کتاب و... کسب کرده است. بنابر گزارش انجمن ملی معلمان بین‌المللی NAIE دانشجویان خارجی در خلال سال‌های ۲۰۰۵ – ۲۰۰۴ بالغ بر ۳/۱۳ میلیارد دلار در اقتصاد آمریکا مشارکت مالی داشته‌اند اما این تنها ضررهای مادی و جنبه مالی نیست که سبب نگرانی مقامات آمریکایی شده است.

ریچارد ویلر، رییس کالج فارغ‌التحصیلی در دانشگاه ایلینویز نگران کاهش حضور دانشجویان خارجی در کالج تحت سرپرستی خود است که منجر به فقدان مهارت‌های لازم در قسمت علوم و مهندسی دانشکده مخصوصا در سطح فارغ‌التحصیلی شده است، جایی که دانشجویان خارجی از مولفه‌های کلیدی هستند و یک سوم میزان دانشجویان فارغ‌التحصیل شده را تشکیل می‌دهند. کالجی که آقای ویلر سرپرستی آن را به عهده دارد بعد از یازدهم سپتامبر با ۳۰ درصد کاهش دانشجویان خارجی مواجه بوده است.

او در این خصوص می‌گوید: دانشگاه ما شهرت زیادی در برنامه‌های علمی و مهندسی دارد، این چیزی است که دانشجویان بین‌المللی ما را که اکثرا از کشورهای چین، هند و کره جنوبی هستند به این دانشگاه جذب می‌کند. او در ادامه اظهارات خود با اشاره به اینکه دانشجویان بین‌المللی خیلی برای انجام تحقیقات علمی و پژوهشی در آمریکا اهمیت دارند می‌گوید: چیزی که هشداردهنده است این احتمال است که ما در حال از دست دادن دسترسی خود به این افراد باهوش هستیم.

- نقش رقابت‌های جهانی

هر چند که سیاستمداران آمریکایی علت احتمالی کاهش ثبت نام دانشجویان خارجی را ناشی از عواقب حملات یازدهم سپتامبر بر افکار عمومی جهان می‌دانند، ولی خانم دبرا استوارت، رییس شورای مدارس فارغ‌التحصیلی آمریکا که سازمان او مسوول پیگیری میزان تحرک و پویایی دانشجویان فارغ‌التحصیل است، باور دیگری دارد و معتقد است که نباید نقش رقابت‌های بین‌المللی را در این خصوص نادیده گرفت.

او در این خصوص می‌گوید: نمی‌توان همه جوانب کاهش تعداد ثبت نام دانشجویان بین‌المللی را به یازدهم سپتامبر سنجاق کرد و باید به رشد رقابت‌های بین‌المللی در انگلیس، استرالیا، کانادا و حتی چین نیز توجه کرد. خانم استوارت با اشاره به اینکه اکثر این رقابت‌ها از سیستم تحصیلی

www.takbook.com

www.takbook.com

و آموزشی آمریکا ناشی شده گفت: باید این موضوع را تصدیق کنیم که ما دیگر تنها مقصد تحصیل برای دانشجویان در جهان نیستیم، در حال حاضر دانشگاه‌های اروپایی تلاش‌های گسترده‌ای را برای ساده و موثر کردن تحصیلات دوران دکترا به ۳ الی ۴ سال که در آمریکا ۵ الی ۶ سال به طول می‌انجامد، آغاز کرده‌اند.

در همین حال هند و چین که در حال تبدیل شدن به قدرت‌های اقتصادی هستند شرایط برای تحصیل را در خاک خود گسترش داده‌اند که در این خصوص می‌توان به افزایش ۴۴ درصدی ثبت نام در منطقه شانگهای در طول سال‌های گذشته اشاره کرد. در همین حال فرصت‌های تحصیلی در کشورهای کمتر توسعه‌یافته نیز دانشجویان زیادی را به علت هزینه‌های کمتر، شهریه و مکان به خود جلب کرده است. با این حال استوارت به آینده‌ی تحصیل دانشجویان بین‌المللی در آمریکا امیدوار است و بر این باور است که در طول سه سال آینده میزان ثبت نام دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه‌های آمریکا مجددا به زمان قبل از حملات تروریستی یازده سپتامبر بازمی‌گردد. به نظر او مهمترین شرط برای تحقق یافتن این امر آن است که آنها بتوانند کیفیتی را برای دانشجویان فراهم کنند تا بتوانند مجددا آنها را به دانشگاه‌های آمریکایی جذب کنند.

منبع : گزارش

http://vista.ir/?view=article&id=320690

vista.ir
Online Classified Service

دانشگاه‌های آمریکا محبوب دانشجویان آسیایی نیست

این نخستین بار در تاریخ است که آمریکا برای جذب دانشجویان چینی آگهی‌هایی را که ۱۸۰ میلیون نفر از مردم چین آن را مشاهده می‌کنند، پخش می‌کند. به اعتقاد کارشناسان امور اجتماعی و اقتصادی آمریکا، رقابت بر سر جذب بهترین دانشجویان از سرتاسر جهان، اکنون بیش از هر زمان دیگر شدت گرفته و هر کشور که در این زمینه موفق‌تر باشد آینده را از آن خود کرده است. در چین هر سال پنج میلیون نفر وارد دانشگاه می‌شوند و تعداد دانشگاه‌های آن از هزار عدد در سال ۱۹۹۹ به دو هزار عدد افزایش یافته است. دوران جذب خود به خودی هزاران دانشجو به دانشگاه‌های برتر غرب از جمله ییل، هاروارد، آکسفورد و کمبریج گذشته است و کشورهای غربی برای جذب دانشجو باید برای دانشگاه‌های خود تبلیغ کنند. امروزه روندهای جدیدی مشاهده می‌شود که باعث خواهد شد چشم‌انداز آموزش در جهان دگرگون شود. دولت‌ها در سرتاسر جهان به ویژه چین و هند در حال سرمایه‌گذاری‌های عظیم در زمینهء ساخت دانشگاه، آزمایشگاه و مراکز تحقیقاتی عظیم هستند. اروپایی‌ها برای اصلاح ساختار شکنندهء آموزشی خود در حال متحد شدن و اجرای برنامه‌های یکپارچه هستند.

همچنین در کشورهای در حال توسعه دانشگاه‌های خصوصی با سرعتی باور نکردنی در حال افزایش هستند. مسابقه از مدت‌ها پیش آغاز شده است. با توجه به جهانی فکر کردن دانشجویان در سرتاسر جهان، دانشگاه‌ها و ملت‌ها باید تمام انرژی خود را صرف جذب بهترین‌ها کنند و دانشجویان برتر خود را حفظ کنند زیرا دانش در حوزه‌های مختلف، سرنوشت کشورها را در آینده رقم خواهد زد. حتی بسیاری از کارشناسان معتقدند کشورها برای جذب دانشجویان مستعد باید تسهیلاتی جذاب برای آن‌ها در نظر بگیرند زیرا یکی از بزرگ‌ترین ضررها در رقابت آموزشی کنونی، فرار مغزها به کشورها و دانشگاه‌هایی است که بهترین امکانات را برای بهترین‌ها فراهم می‌کنند. در نهایت، برندگان در این مسابقهء

www.takbook.com

www.takbook.com

بین‌المللی، کشورهایی خواهند بود که دانشگاه‌هایی از هر جهت بین‌المللی دارند و بهترین‌ها را از سرتاسر جهان به خود جذب کرده‌اند. این دانشگاه‌ها با داشتن تعداد زیادی دانشجوی خارجی، مدارکی مورد تایید تمام کشورهای جهان می‌دهند.

نکتهء مهم این‌که تمام دروس در این دانشگاه‌ها با زبان انگلیسی که هنوز هم زبان بین‌المللی تجارت، تحقیق و تکنولوژی است، ارایه می‌شود.در حال حاضر، ایالات متحده از لحاظ آموزشی در صدر کشورهای جهان قرار دارد. از ۱۰۰ دانشگاه بزرگ و معتبر جهان بیش از ۵۰ دانشگاه آمریکایی هستند. یکی از عوامل شدت پیدا کردن رقابت آموزشی در جهان ایالات متحده بوده است. پس از حملات یازدهم سپتامبر، محدودیت‌های شدیدی در زمینهء صدور روادید برای دانشجویان خارجی اعمال شد و این احساس به وجود آمد که ایالات متحده دیگر از دانشجویان خارجی استقبال نمی‌کند. در سه سال پس از حوادث یادشده ثبت‌نام دانشجویان خارجی در دانشگاه‌های آمریکا هر سال ۴/۲ درصد کاهش یافت که طی ۳۳ سال گذشته بی‌سابقه بود، اما به تدریج وضعیت بهبود یافته است زیرا سیاست‌های پیشین هم آمریکا را در رقابت‌جهانی عقب می‌انداخت و هم ضررهای اقتصادی به دنبال داشت.

آمارها نشان می‌دهد تنها در سال گذشته، حضور دانشجویان خارجی در آمریکا ۱۴ میلیارد دلار نصیب اقتصاد این کشور کرد، اما با آن‌که تعداد دانشجویان خارجی در آمریکا بسیار زیاد است، الگوی جدید آموزشی در جهان الگوی چندقطبی است. در حال حاضر بیش از ۶/۲ میلیون دانشجو در جهان، خارج از کشور خود مشغول تحصیل هستند و واقعیت این است که سهم آمریکا از این تعداد طی پنج سال گذشته به طور مداوم کاهش یافته است. بین شش کشور نخستین میزبان دانشجویان خارجی سهم آمریکا طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ کم‌ترین رشد را داشته است. در این سال‌ها، تعداد دانشجوهای خارجی در ایالات متحده، فرانسه و ژاپن به ترتیب ۱۷، ۸۱ و ۸/۱ درصد افزایش یافت. گزارش منتشر شده از سوی شورای آموزش آمریکا نشان می‌دهد، طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۴ سهم آمریکا از دانشجوهای خارجی از یک‌چهارم به یک‌پنجم کاهش یافت و این روند همچنان ادامه دارد.یکی از نشانه‌های رشد رقابت بین‌المللی بر سر جذب بهترین دانشجویان و ارتقای نظام آموزشی این است که در بین ۱۰ آکادمی علوم جهان، هشت جایگاه به ایالات متحده و دو جایگاه به بریتانیا اختصاص دارد، اما از جایگاه یازدهم به بعد، تنوع بسیار زیادی مشاهده می‌شود.از جایگاه یازدهم تا دویستم، نام بیش از ۳۰ کشور به چشم می‌خورد که نشان‌دهندهء تحرک جهانی برای ارتقای ساختار آموزشی است.

دانشگاه‌های برتر جهان در حال بین‌المللی کردن متون درسی و نیز اعطای مدارک معتبر جهانی هستند. برای مثال دانشکدهء مشهور تجاری فرانسه به دانشجویان خود اجازه می‌دهد آزادانه بین دانشکده مستقر در فرانسه و نیز شعبهء سنگاپوری آن رفت و آمد داشته باشند. به این ترتیب مشاهده می‌شود که شبیه دنیای تجارت که ادغام‌ها در حال رشد است، در حوزهء آموزش نیز همکاری بین دانشگاه‌ها به سرعت در حال افزایش است. در ماه مه به گزارش شورای آموزشی آمریکا، ۱۳۱ دانشکدهء هند با دانشگاه‌های خارجی قرارداد همکاری آموزشی امضا کردند.همچنین بیش از نیمی از دانشگاه‌های بریتانیا با دانشگاه‌های چین چنین همکاری‌هایی دارند. یکی از ویژگی‌های مهم نظام آموزشی آینده بین‌المللی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی است و تردیدی وجود ندارد که باید متون درسی نیز حالت یکپارچه پیدا کند.کشورهای آسیایی بزرگ‌ترین صادرکنندگان دانشجو به غرب هستند، اما با هدف جلوگیری از خروج استعدادهای برتر خود، سعی می‌کنند بودجهء بالاتری به مراکز آموزشی اختصاص دهند.

امروزه در چین، ۵/۰ درصد از تولید ناخالص داخلی صرف آموزش عالی می‌شود، اما دولت قصد دارد طی سال‌های آینده این سهم را به چهار درصد افزایش دهد که بالاتر از رقم مربوط به اروپا یعنی ۱/۱ درصد و ایالات متحده یعنی ۷/۲ درصد است. چند ماه پیش مالزی اعلام کرد، قصد دارد تا سال ۲۰۱۰ با در اختیار داشتن صد هزار دانشجوی خارجی یعنی دو برابر رقم کنونی به مرکز آموزش منطقهء شرق آسیا تبدیل شود. همچنین دانشگاه‌های سنگاپور برای جذب بهترین استادان و دانشمندان حقوق‌هایی بسیار بالاتر از دانشگاه‌های ایالات متحده به آن‌ها پرداخت می‌کند. در سنگاپور، استادان جوان و باسواد می‌توانند سالانه ۱۸۰ هزار دلار درآمد کسب کنند.دانشگاه‌های شرق آسیا برای جذب بهترین دانشجویان، ارایهء تمام دروس به زبان انگلیسی را آغاز کرده‌اند و این رویه برای دانشگاه‌های بزرگ آمریکا و انگلستان بسیار تهدیدآمیز محسوب می‌شود. امروزه جوانان به تسلط کامل به زبان انگلیسی بسیار تمایل دارند.

در واقع طبق گزارش جدید کمیسیون اروپا، بزرگ‌ترین مانع دانشگاه‌های اروپا از دید دانشجویان آسیایی این است که انگلیسی زبان مادری آن‌ها نیست.به این ترتیب بسیاری از دانشگاه‌های آسیایی برای رفع این مانع در حال آموزش زبان انگلیسی هستند و دروس خود را به این زبان ارایه می‌دهند. در چین و هند سرعت تشکیل نهادهای جدید آموزشی باورنکردنی است، اما نکتهء جالب‌توجه‌تر بهبود سطح آموزشی و ارتقای کیفی دانشگاه‌های این قاره است. در واقع نهادهای آموزشی جدید آن قدر موفق هستند که مسوول آموزش در اتحادیهءاروپا در مصاحبهء اخیر خود به

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه‌های بریتانیا، آلمان و فرانسه هشدار داده که ممکن است طی دهه‌ء آینده از لحاظ کیفیت از دانشگاه‌های هند، چین و ژاپن عقب بیفتند و تنها راه مدرن‌سازی است.دانشگاه‌های برجسته‌ء غرب برای عقب نماندن از این رقابت بین‌المللی سیاستی را اتخاذ می‌کنند که تاکنون بی‌سابقه بوده است. ماه فوریه ایالات متحده اعلام کرد برای جذب بهترین استعدادهای چین و هند، یک میلیون دلار تبلیغات اینترنتی و تلویزیونی خواهد کرد. امسال در بریتانیا ۷۹ درصد دانشگاه‌ها، هزینه‌های تبلیغاتی خود را برای جذب دانشجو و استادان برجسته از خارج افزایش داده‌اند. در ماه مارس دولت فرانسه اعلام کرد اصلاح ساختار دانشگاه‌ها از اولویت‌های مهم آن خواهد بود و تا سال ۲۰۱۲ برای این منظور پنج میلیارد یورو هزینه خواهد کرد. البته تحولات مهمی در سطح جهان در حوزه‌ء آموزش رخ داده اما دانشگاه‌های درجه یک جهان همچنان گزینه‌ء نخست هر دانشجویی است. اما واقعیت نگران‌کننده برای مراکز آموزشی غرب این است که آمریکا و اروپا در حال از دست دادن انحصار آموزشی خود هستند. در حال حاضر، استرالیا، کانادا، روسیه و هنگ‌کنگ نیز جزو بهترین کشورها برای دانشجوها هستند.

اگر روندی که طی چند سال اخیر مشاهده شده در آینده نیز ادامه پیدا کند، شاهد خواهیم بود که رتبه‌ء دانشگاه‌های غربی نسبت به دانشگاه‌های آسیا پایین‌تر خواهد بود. چند سال دیگر باید انتظار داشت دانشجوهای آمریکایی، دانشگاه پکن را برای تحصیل انتخاب کنند. البته بین‌المللی شدن آموزش باعث خواهد شد تعداد دانشجویان چینی، در آمریکا نیز افزایش یابد.

- ۲/۱ میلیون مهندس چینی و هندی

هر سال ۷۰۰ هزار مهندس چینی و ۵۰۰ هزار مهندس هندی از دانشگاه‌های این دو کشور فارغ‌التحصیل می‌شوند به این ترتیب بسیاری از کارشناسان مسایل آموزشی در غرب هشدار می‌دهند که به زودی این دو کشور در حوزه‌ء نوآوری، تکنولوژی و علم به ابرقدرت تبدیل خواهند شد اما این آمار تنها نیمی از داستان را بازگو می‌کند. بسیاری از این فارغ‌التحصیل‌ها بیکار باقی می‌مانند زیرا به اعتقاد کارفرماها آن‌ها از مهارت علمی لازم جهت کار برخوردار نیستند. در هند تنها ۲۵ تا ۳۰ درصد فارغ‌التحصیلان رشته‌های مختلف علمی و مهندسی جذب بازار کار می‌شوند. در چین و هند مجموعه‌ای از عوامل نظیر بودجه‌ء ناکافی برای کارآفرینی، نداشتن مهارت عملی و سازگار نبودن دروس خوانده شده با نیاز بازار کار مشکلات بزرگی را برای این دو کشور به وجود آورده است. به اعتقاد کارشناسان این یک بحران آموزشی است که در بلندمدت اقتصاد رو به رشد آن‌ها را دچار رکود خواهد کرد.

رشد پایا به فعالیت تعداد زیادی مهندس متبحر نیاز دارد. در مورد چین، سیستم نامناسب آموزشی به دوران انقلاب فرهنگی باز می‌گردد. در آن دوران، بسیاری از استادان به مزارع فرستاده شدند و عملا نظام آموزش‌عالی فلج شد. روند اصلاح وضعیت آموزشی از دهه‌ء ۱۹۸۰ در چین آغاز شد و در دهه‌ء ۱۹۹۰ چین برنامه‌ای عظیم برای افزایش تعداد دانشجویان اجرا کرد اما استانداردها و کیفیت در این برنامه مدنظر قرار نگرفت. کارشناسان معتقدند در حال حاضر ورود به دانشگاه‌های چین دشوار اما خروج از آن آسان است.

سیستم آموزشی چین بر حفظ کردن متون درسی استوار است و در کلاس‌ها از بحث و جدل علمی استقبال نمی‌شود. همچنین اهمیتی به آزمایشگاه و دروس عملی داده نمی‌شود. به همین دلیل است که در ایالات متحده دانشجویان نمرات خوبی از دروس نظری نمی‌گیرند اما میزان خلاقیت و نوآوری در این کشور بسیار چشمگیر است زیرا عموما دروس به صورت عملی ارایه می‌شود. در چین وضعیت دقیقا برعکس است.از طرف دیگر دانشگاه‌های چین با مشکلی بزرگ یعنی کمبود منابع مالی روبه‌رو هستند. بسیاری از این دانشگاه‌ها باید از طریق دریافت شهریه به بقای خود ادامه دهند. به همین دلیل گاه کیفیت و توانایی‌های علمی در نظر گرفته نمی‌شود. در ایالات متحده شهریه‌ء دانشگاه‌ها گاه ۱۲ برابر شهریه‌ء دانشگاه‌های چین است. هند نیز با مشکلی مشابه روبه‌روست. حقوق استادان دانشگاه‌در این کشور بسیار پایین است و در ابتدای دوران کار یک استاد ماهانه حدود ۴۰۰ دلار حقوق می‌گیرد. به همین دلیل، استادان متبحر به صنعت جذب می‌شوند و کیفیت آموزشی دانشگاه‌ها پایین باقی می‌ماند. از طرف دیگر به اعتقاد بسیاری از کارشناسان آموزشی در غرب نگاه بلندمدت در برنامه‌ریزان آموزشی هند کم‌تر مشاهده می‌شود.

تمام این عوامل باعث شده برای مثال در رشته‌ء مهندسی کامپیوتر در مقطع لیسانس تعداد بسیار زیادی فارغ‌التحصیل وجود داشته باشد اما هر سال تنها ۵۰ نفر در مقطع دکترا فارغ‌التحصیل می‌شوند که درست برابر تعداد مربوط به یک دانشگاه دولتی ایالات متحده است.شرکت‌های چین و هند برای رفع نیاز رو به رشد خود به مهندسان با تبحر کار را به دست خود گرفته‌اند و برنامه‌های آموزشی خاص خود را برگزار می‌کنند. در چین این روند یک سال پیش با اقدام شرکت مایکروسافت آغاز شد و در هند شرکت کامپیوتری اینفوسیس دوره‌های آموزشی ۱۶ هفته‌ای برگزار می‌کند که برای آن به ازای هر کارمند پنج هزار دلار هزینه دارد. کارشناسان معتقدند برای هند بزرگ‌ترین مشکل آموزشی، تربیت نیروی متخصص و دارای دانش عملی است. البته واقعیت این است که پکن و دهلی‌نو به آهستگی در مسیری صحیح در حرکت هستند.

www.takbook.com

www.takbook.com

در هند صاحبان صنایع دولت را متقاعد کرده‌اند نظام آموزش را در دانشکده‌های فنی بهبود بخشد و در چین نیز دولت برنامه‌هایی برای افزایش بودجهء دانشگاه‌ها و نیز افزایش کیفیت آموزش تدوین کرده‌است.

منبع : روزنامه سرمایه

http://vista.ir/?view=article&id=275057

vista.ir
Online Classified Service

دبیرستانی ها بخوانند!

در بخش مشاوره کنکور بسیاری از دانش آموزان سال سوم و حتی دوم که در کنکور سراسری سالهای آینده دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور شرکت خواهند کرد پرسیده بودند که برای آمادگی در کنکور چه باید بکنند و چگونه به استقبال کنکور رفته و این ایام حساس و سرنوشت ساز را چگونه سپری کنند.

در جواب این عزیزان علاوه بر توصیه های کوتاه، قول داده بودیم تا مقاله ای بنویسم که در ذیل خواهید خواند:

- توصیه ما به این دوستان شامل چند محور است:

۱) "خود را به درس خواندن عادت دهید". در سالهای آینده که دانش آموز پیش دانشگاهی خواهید بود و تلاش جدی تری برای قبولی در کنکور خواهید نمود ممکن است مجبور شوید بیش از ۶۰ ساعت در هفته درس بخوانید. خیلی از داوطلبانی که در سالهای دبیرستان به مطالعه در ساعات زیاد عادت نکرده اند در این زمان دچار مشکل می شوند. خستگی، بی انگیزگی و پائین آمدن کارایی مطالعه و افت میزان یادگیری می تواند از تبعات این عادت نکردن باشد، لذا توصیه ما این است که مهم ترین وظیفه یک دانش آموز دبیرستانی عادت کردن به ساعات طولانی مطالعه است. این عادت مانند تمامی تغییرات هستی تدریجی صورت می گیرد.

برای اینکه این کار را بهتر انجام دهید به مقاله جدول برنامه ریزی خود کنترل اسکینری مراجعه کنید.

۲) " برای مطالعه خود هدف گذاری کنید". افزایش ساعات مطالعه بدون در نظر داشتن به یک قله خسته کننده خواهد بود. لذا خوب است که با خودتان عهد کنید که تا پایان سال جاری معدلتان را یک نمره افزایش دهید و یا اینکه یک درس ضعیف را به سطح متوسط برسانید. توجه داشته باشید که هدف گذاری شما نه زیاد آرمانی و دور از دسترس باشد و نه زیاد ساده و پیش پا افتاده باشد.

۳) "دروس دبیرستان را تا پایان آخرین تابستان خوب یاد بگیرید". تا پایان شهریور سال قبل از پیش دانشگاهی فرصت دارید که در دروس دبیرستان (سال های اول، دوم و سوم) هیچ نکته ای نباشد که بلد نباشید. البته بلد بودن با توانایی تست زدن متفاوت است. منظور از بلد بودن این است که هیچ مطلبی برای شما غریب نباشد و یا اینکه هیچ فرمول، نکته، قاعده و دستوری وجود نداشته باشد که شما کاربردش را ندانید.

۴) "اولویت با دروس نامرتبط پیش دانشگاهی است." برای سهولت کار درس های پایه را به دو گروه مرتبط با پیش دانشگاهی تقسیم می کنیم. بنابراین توصیه می کنیم دروس مرتبط درس هایی هستند که به نوعی در کتاب های پیش دانشگاهی تکرار شده و یا تکمیل می گردند و دروس نامرتبط درس هایی هستند که در پیش دانشگاهی وجود ندارند. (جدول T)

www.takbook.com

www.takbook.com

واضح است که دروس مرتبط با پیش دانشگاهی را سال آینده خواهید خواند و این خط همواره شما را تهدید می کند که سنگینی درس های پیش دانشگاهی فرصتی برای مطالعه دروس نا مرتبط برای شما باقی نگذارد. تا پایان شهریور قبل از پیش دانشگاهی برنامه ریزی کنید و این درس ها را حتماً یک بار بخوانید.

۵) "برای ریاضی و زبان خود فکری بکنید" درس ریاضی برای دانش آموزان رشته های تجربی و علوم انسانی و دروس زبان برای تمام گروه ها است که نمی توان در یک سال آن را متحول کرد. بنابراین اگر در این درس ها ضعفی دارید اکنون وقت آن است تا قبل از ورود به دوره پیش دانشگاهی فکری به حال این درس ها بکنید.

۶) "تشریحی بخوانید" مطالعه شما در حال حاضر تنها جنبه یادگیری و ادراک دارد و مسأله تسلط و تست زدن اصلاً مطرح نیست لذا خودتان را با تست سرگرم نکنید چرا که نه تنها فایده ای برای شما ندارد بلکه آن تست ها را نیز برای سال آینده خود غیر قابل استفاده می نمائید. تنها مجازید که در آن آزمون های آزمایشی – آن هم مخصوص سال سومی ها – شرکت کرده و تست بزنید.

منبع : مدرسه اینترنتی تبیان

http://vista.ir/?view=article&id=285220

vista.ir
Online Classified Service

دختران به دنبال پرستیژ، پسران جویای درآمد

انتخاب رشته های دانشگاهی همیشه به عنوان دغدغه پایان ناپذیر کنکوری ها و خانواده هایشان مطرح بوده و مشکلاتی را به بار آورده است. دخالت در علایق افراد و تردید و دو دلی در انتخاب رشته از مهترین چالش های پیشروی داوطلبان مجاز به انتخاب رشته است. در این میان همواره این سوال مطرح بوده که کدام رشته یا گرایش ها از اهمیت بیشتری برخوردار هستند.

- کدام رشته بهتر است؟ پول ساز یا با پرستیژ

رشته های دانشگاهی در ایران بر حسب کاربرد و علاقه به دو دسته تقسیم می شوند. رشته های پول ساز و رشته های با پرستیژ. رشته های پول ساز آنهایی هستند که افراد پس از دریافت مدرک آن با حداقل تضمین کافی برای ورود به بازار کار و کسب درآمد روبرو می شوند.

اینگونه رشته ها در ایران به شدت مورد توجه هستند اما بر حسب برخی شرایط، در آنها هیچگونه تضمینی برای پول دار شدن نیست. به عنوان مثال رشته های مدیریت بازرگانی، حسابداری و علوم کامپیوتر در زمره رشته های تحصیلی پول ساز به حساب می آیند.

اما رشته های با پرستیژ آنهایی هستند که ممکن است بازار کار مناسبی نداشته باشند ولی از نظر عامه با کلاس محسوب شوند. ولی واقعیت آن است که در حال حاضر حتی کسب مدرک در این رشته ها نمی تواند تضمین فوری و بلافاصله برای پول پارو کردن به حساب آید.

www.takbook.com

www.takbook.com

مشکل ناراحت کننده اینجاست که در برخی رشته های دبیرستانی، امکان برگزیدن مجموعه ای از رشته های جذاب و مورد توجه وجود ندارد. به عنوان مثال در رشته های تجربی و ریاضی، پزشکی و مهندسی از بیشترین اقبال برخوردار است. در گروه انسانی نیز رشته حقوق و علوم اجتماعی در کانون توجه داوطلبان قرار دارد اما تا چه میزان می توان به ترسیم نقشه های آرمانی دور و دراز از انتخاب رشته امیدوار بود.

● تصور دکتر یا مهندس شدن; افتخاری موروثی

بیشتر خانواده ها تصور می کنند که دکتر یا مهندس شدن فرزندان افتخار آفرینی برای خانواده بوده و موجب بالا رفتن شان و شخصیت آنها می شود. طی سال های اخیر این انگیزه به آرامی در حال رنگ باختن است و خانواده ها به کسب مدرک در هر رشته ای از سوی فرزندان بسنده کرده اند. امروزه کسب مدرک دانشگاهی صرفا ابزاری تسهیل کننده و نه چندان کلیدی برای ورود به بازار کار محسوب می شود. در دوران معاصر این تفکر که فارغ التحصیلی یعنی مشغول شدن به کار در حوزه تحصیلی مرتبط، به کلی بی اهمیت شده است.

اشباع جامعه از فارغ التحصیلان این امکان را به کلی سلب کرده که افراد پس از گرفتن مدرک بتوانند بلافاصله در شغلی آرام و بی دغدغه با درآمدی بالا مشغول به کار شوند.

از سال ۱۳۷۸ به بعد که علائم هشدار دهنده افزایش فارغالتحصیلان نمود یافت ناگهان تقاضا برای کار به حد بی سابقه ای بالا رفت. این روند به مرور تا سال ۸۳ به یک پدیده نگران کننده دومی نیز منجر شد که آن افزایش تعداد تحصیلکرده های دختر نسبت به پسر بود. اخیرا از این پدیده با عنوان بر هم خوردن تعادل فارغالتحصیلان نام برده شده است.

گرچه به هیچ وجه نمی توان افزایش دختران تحصیلکرده را یک خطر محسوب کرد اما نکته نگران کننده زمانی است که این دختران فشار به سیستم را برای مشغول شدن به کار در پیش می گیرند.

● فاکتورهای اساسی انتخاب رشته و شغل

نتایج یک بررسی نشان داد که میزان درآمد از کمترین اهمیت برای دختران تحصیلکرده آماده به کار برخوردار است. همین تحقیق نشان داده که دختران تحصیلکرده مدت زمان طولانی کارآموزی بدون حقوق یا با کمترین حقوق را به منتظر ماندن برای دست یابی به شغل مناسب ترجیح می دهند. همچنین از نظر بیشتر دختران تحصیلکرده، محیط کاری امن مهمترین فاکتور اساسی در یک کار محسوب می شود. اما از نظر پسران تحصیلکرده درآمد بیشتر نخستین اولویت ورود به بازار کار است. پسران همچنین انتظار دارند که پس از ورود به محیط کار قرار دارد کاری با آنها امضا» شود.

این افراد همچنین تمایل دارند که بر حسب تحصیلات شان مسئولیت های کم درد سر و با پرستیژ به آنها محول شود. به همین دلیل رشته های پول ساز بیشتر مورد توجه پسران قرار می گیرد. بر عکس رشته های با پرستیژ برای دختران تحصیلکرده در درجه نخست اهمیت قرار دارند. واقعیت آن است که جامعه ما اکنون اعتقاد درس خواندن برای رسیدن به شغل مناسب را از دست داده است. گرچه در پس زمینه ذهنی برخی خانواده ها و جوانان کماکان کور سوی امیدهای آرمانی وجود دارد اما واقع نگری ایجاب می کند که آینده بر حسب پیشداوری های غیر معقول پایهریزی نشود. تمایل پسرها به رشته های پول ساز و پر پرستیژ را نمی توان مطلق فرض کرد. تجربه نشان داده که بیشتر پسرها پس از قبولی در رشته ای که مورد علاقه آنها نیست، با امید و اکراه به ثبت نام و تحصیل مبادرت می کنند و تعداد اندکی از آنها در میانه راه انصراف می دهند.

اما این نگرش در دختران تا حدی متفاوت است. دخترها به خاطر فرصتی که در اختیار دارند در صورتی که برای ازدواج تحت فشار خانواده قرار نگیرند، به شدت اهل ریسک و انصراف از ثبت نام در رشته هایی که مورد علاقه شان نیست، می باشند.از این رو تفاوت نگرش دخترها و پسرها در نوع انتخاب رشته دانشگاهی بسیار حائز اهمیت است.

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=329136

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

در جستجوی تعامل دانشگاه و صنعت

اگر اهل گوش کردن به رادیو باشید حتما نامی از "شبکه رادیویی جوان" شنیده اید و یا دست کم شنونده برخی از برنامه هایش بوده اید. یکی از این برنامه ها "پلاسما" نام دارد که هر روز غیر از جمعه ها از ساعت ۱۱/۴۵ تا ۱۲/۳۰ صبح پخش می شود که سابق بر این عنوان آن "کوانتوم" بود و حدودا در همین ساعت پخش می شد و سه سال و اندی است که این روند لاینقطع ادامه دارد. غرض از اشاره ای که شد توجه دادن شما به موضوع و حال و هوای این برنامه است.

معرفی و تشریح ابداعات و ابتکاراتی که در کشور انجام شده و گفت و گو با فاعلان آنها که عمدتا از جوانان مشغول به تحصیل و یا به تازگی فارغ التحصیل شده هستند، جهت آشنایی با زمینه های علمی و عملی نوآوری هایی که عمدتا در بخش های مرتبط با صنعت به انجام رسیده اند، موضوع اصلی این برنامه را تشکیل می دهد. اگر حتی بدون داشتن هرگونه پیش داوری در استماع این برنامه استمرار به خرج دهید خود به خود متوجه خواهید شد که دانش کسب شده در دانشگاه ها حتی با وجود فضاسازیهای جدید به سختی می تواند نمود مناسب را در بخش صنعت کشور به دست آورد، و این تازه اول ماجراست.

بعد از گذر از دهه های ۵۰ و ۶۰ و تجربهی نرخ بالای رشد جمعیت، از سال های دهه ۷۰ به این سو نظام آموزش و سپس تامین اشتغال آزمونی سخت و دشوار را پیش روی خود دید کرد که هنوز هم درگیر آن است. افزایش بیش از پیش نرخ بیکاری جوانان تحصیلکرده نشان از کاستی هایی عمیق داشت و در حالی که به نظر می آمد با تخصصیتر شدن فرایندهای کسب و کار نیاز نیروی انسانی این بازار از طریق دانشآموختگانی که از مجرای نظام آموزشی کشور عبور کرده بودند تامین شود، ولی این منظور با وجود به کار بستن تمهیداتی در هر مقطع حاصل نشده است. نکته غریب اما اینجاست که هیچ بخشی عهده دار مسئولیت ایجاد یا حل این معضل نشده و نمی شود.

سیستم آموزشی اصولا داشتن هرگونه نقشی در سامان دادن به این وضعیت را رد می کند، در حالی که به نظر می رسد دلایل اصلی را باید در همین قسمت جستجو کرد.. بسیاری از صاحب نظران عدم آموزش مهارت های عملی در کنار کسب دانش نظری و کمک به گسترش آفت مدرک گرایی از این طریق، عدم استفاده از منابع و شیوه های نوین و همگام با سرعت تغییرات جهانی در امر آموزش، نداشتن برنامه ای جامع برای جذب و پرورش نخبگان علمی و اتصال دادن آنان به بازار کار و همچنین سیستم ناکارآمد تشخیص نیازها برای تاسیس رشته های نوپا و انتخاب غیرکارشناسی سرفصل دروس را عمده ترین نارسایی های سیستم آموزش کشور می دانند. خیل عظیم دانش آموختگان مراکز علمی که تخصص آنان با نیازهای بازار همخوانی ندارد و با واقعیت های ملموس کسب و کار آشنایی ندارند درست بودن این انگاره ها را اثبات می کند. اگر مراکز علمی ما برای محصولات نهایی خود برنامه داشته باشند و حداقل بتوانند برای نخبگان این عرصه راه های ورود و تاثیرگزاری بر صنعت و یا کشاورزی را فراهم کنند شاهد مشکلات فزایندهی کنونی نخواهیم بود.

دانشجویی که در مقاطع عالیه دانشگاهی تحصیل می کند ملزم به ارائه پایان نامه خود در مورد شرایط روز جامعه اعم از صنعت و دیگر حوزه ها می باشد و این فرصت گران سنگی است برای پیوند تخصص با صنعت، لیکن موانع و دشواری های سیستم آموزشی و ناآشنایی و دسترسی نداشتن دانشجویان به مراکز صنعتی و مدیران آنها، بسیاری از آنان را وادار به کپی برداری از آثار دیگران می کند و این باعث از دست رفتن چنین فرصتی می شود.

نظام حاکم بر بازار نیز منکر نقایص این بخش و ناتوانی در جذب و ایجاد تعادل میان عرضه و تقاضای نیروی انسانی متخصص در بازار است.. در نگاه محققین سالم نبودن بازار کار و عدم تطابق آن با استانداردها، توجه نداشتن به معیارهای تناسب بخشیدن نوع شغل و شاغل و نیازهای واقعی این دو و استفاده نکردن از تخصص های حرفه ای در مشاغل، پایه مشکلات این بخش را تشکیل می دهد. متاسفانه بسیاری از مدیران صنعتی و غیرصنعتی ما، چه در بخش دولتی و حتی در بخش خصوصی هنوز به روند سنتی مدیریت این مراکز ادامه می دهند، به این معنی که حتی در بخش های تولیدی نیز نگاه بازرگانی و دلالی حاکم است و مدیران حاضر به پذیرش امر تخصصی شدن مشاغل نیستند. به همین علت شاهدیم

www.takbook.com

www.takbook.com

که در استخدام ها و انتصاب ها، دکتر بر جای مهندس می نشیند و مهندس جای حسابدار را می گیرد و الی آخر.

وقتی که دانشجوی ما برای انجام امور تحقیقاتی خود به مراکز صنعتی مراجعه می کند با نگاه منفی و دلسرد کننده صاحب منصبان مواجه می شود که این نگاه منفی در هنگام استخدام و مورد استفاده قرار گرفتن نیروهای متخصص همچنان پابرجاست.

طرد نیروهای متخصص در حالی انجام می شود که اگر مدیدان و سرمایه گذاران با اعتماد به متخصصین زمینه استفاده بهینه از این سرمایه ها را فراهم آورند علاوه بر آن که هزینه زیادی برای این استفاده نیاز ندارند، سودآوری سرشار و پایداری را نصیب خود می کند.

طرف سوم ماجرا همان مسئله ای است که رد پای آن در تمام امور متصل به اقتصاد به چشم می خورد که همانا کاستی در بخش تامین نقدینگی و امکانات لازم برای به عرصه رساندن آنچه در مراکز علمی پرورش یافته. دانشجوی ما که در رشته ای صنعتی تحصیل کرده است پس از پایان تحصیلات، چون این فرصت را نمی یابد که با تاسیس مرکزی مستقل برای عملی نمودن دانش خود را ندارد و حتی زمینه بروز و ظهور توانایی هایش در دیگر مراکز برای او فراهم نمی شود، ناچار به انجام مشاغلی خارج از حیطه تخصصی خود می شود. تمام این اتفاقات برای جوانی اتفاق می افتد که حاضر و آماده برای تلاش و سازندگی است و این مسئله هزینه بالای فرصت از دست رفته این ماجرا را نشان می دهد. نه دانشگاه های ما چارهای اساسی برای این قسمت دارند و نه ارگان های اقتصادی نظیر بانک ها و یا حتی وزارت تعاون. البته در ظاهر شرایطی برای در اختیار قرار دادن اینگونه نیازهای فارغ التحصیلان دانشگاهی موجود است، اما در واقع پیچیده بودن و سختگیرانه بودن و ناآشنا بودن این مقررات باعث می شود این قبیل افراد از خیر استفاده از تسهیلات مالی بگذرند. حالا که بحث "بنگاه های زود بازده" مطرح است آیا بهتر نیست توجه ویژه ای به دانش آموختگان دانشگاه ها شود و بخشی از اعتبارت در این مورد استفاده گردد؟

واقعیت این است که آموزش ما نتوانسته متناسب با نیازهای بازار کار جلو برود و بازار کار نیز در شناساندن نیازهای خود ناتوان بوده و این پارادوکس و آثار سو» آن مانند دامن زدن به مشکلات اقتصادی کشور از طریق افزایش نرخ بیکاری و کاهش راندمان نیروی انسانی بکار رفته در فرصت های شغلی، نیاز جدی به حل مشکلات در این زمینه را نشان می دهد. به تازگی رویکرد جدیدی در "آموزش متناسب با نیروی کار مورد نیاز" در برخی از دانشگاه ها مانند علمی کاربردی و پیام نور را شاهدیم که با استقبال بخش صنعت نیز مواجه گردیده است. تا جایی که مدیران صنایع با بستن قرارداد با این مراکز، اقدام به آموزش مهارت های مرتبط با مشاغل کارکنان خود می کنند و نیز زمینه ارتقای درجات علمی آنان را فراهم می کنند. اگر چه این اقدام را می توان تحولی مثبت دانست ولی در نظر داشتن این مطلب که این راهکار فقط مناسب کسانی است که پیش از ورود به بازار کار فرصت و توانایی کسب آموزش را نداشته اند و این که بخش بزرگی از دانشجویان کسانی هستند که هنوز در عرصه شغل و حرفه به آینده مشخصی نرسیده اند اثرگذاری این شیوه را محدود می سازد.

خشکاندن ریشه مشکلات البته مانند همیشه سخت و دور از دسترس به نظر می رسد، ولی آنچه روشن است این است که مسیر حل معضلات از حوزه تحت اختیارات همه نهادها و مراکز ذی نفع عبور می کند و عبور از این مسیر جز با ایجاد معبرهای همکاری و هم فکری آنها ممکن نیست. مدیران دانشگاه و صنعت در سطح خرد و کلان به داشته ها و نیازهای خود کاملا واقفند، بنابراین تبادل نظر و تصمیمات مشترک این دو مرکز که در قالب نظام و قاعده مشخص و از پیش تعریف شده اتخاذ می شود، با اضافه کردن کمی پشتیبانی و حمایت دولتی، اکسیری اعجازآور را حاصل می کند که مطمئنا اثرات شگرفی در التیام آلام دارد.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=344093

vista.ir
Online Classified Service

در میان چشم بادامی ها

www.takbook.com

www.takbook.com

تا به حال دانشجویان خارجی در دانشگاه های چین در کلاس ها و خوابگاه های جداگانه درس می خواندند و زندگی می کردند. صدها هزار نفر از دانشجویان چینی در خارج از این کشور تحصیل کرده اند اما به علل سیاسی، دانشگاه های چین دانشجویان خارجی را از بقیه جدا می کنند. پکن اکنون با اعتماد به نفس بیشتر می خواهد جایگاهی در عرصه آموزش جهان به دست آورد و در این راستا نخستین گام ها را برای گشایش دانشگاه هایی برای حضور خارجی ها- به خصوص دانشجویان کشورهای غربی- برداشته است.

همزمان با افزایش گستره اقتصادی، سیاسی و فرهنگی چین در جهان که با داشتن متحدان و شرکای جدید همراه است، تلاش های مختلف برای مشارکت بیشتر در بخش آموزش نیز افزایش یافته است. دانشجویان خارجی که شهریه بیشتری می پردازند، در خوابگاه های بهتری زندگی می کنند و برای ورود به دانشگاه باید شرایط کمتری را به نسبت متقاضیان چینی برآورده کنند، عامل تبلیغاتی خوبی برای چین هستند. پذیرش این دانشجویان طبعاً درآمد ارزی خوبی به همراه دارد. چین قصد دارد دانشگاه هایش را وارد جرگه دانشگاه های معتبر جهان کند و به این منظور باید فعالیت بیشتری برای جذب دانشجویان برجسته از خود نشان دهد.

دانشجویان چینی دومین گروه بزرگ دانشجویان خارجی در آمریکا هستند و از این رو، همواره خروج جوانان مستعد چینی برای مقاصد دیگر در جست وجوی فرصت های بهتر عادی است. اما حالا که فرصت های شغلی در چین افزایش یافته است، چه بسا دانشگاه های این کشور شاهد روند معکوس باشند.

در واقع سنت آموزش عالی نوین در چین از زمانی آغاز شد که مدارس ناچار شدند دانش آموزان را برای ورود به دانشگاه های غربی آموزش دهند. نظام آموزش عالی نوین جایگزین امتحان سراسری قدیمی «جین شی» شد که براساس آموزش مفاهیم ادبی کلاسیک بود. قدیمی ترین نهاد آموزش عالی چین که اکنون دانشگاه پکن است، در ابتدا مدرسه زبان بود.

در این اواخر، چین کوشیده است از کشورهای سوسیالیست سابق و کشورهای در حال توسعه، دانشجوی خارجی جذب کند. در دهه های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰، این کشور برنامه ای را برای پذیرش دانشجویان آفریقایی اجرا کرد. این ابتکار بدون جنجال نبود. در سال ۱۹۸۸، در دانشگا ه هایی در نانجینگ، شورش رخ داد. علت این حادثه همراهی دانشجویان دختر چینی با دانشجویان پسر آفریقایی در یک میهمانی بود که باعث ناآرامی در شهر و در میان دانشجویان شد. این حادثه آخرین مورد از این دست در دهه ۱۹۸۰ بود. تلاش های دیپلماتیک فشرده بین چین و کشورهای آفریقایی صورت گرفت تا تنش های نژادی موجود خنثی شود. به رغم این امر، چین امروز مشارکت آموزشی با آفریقا را به عنوان تعهد به توسعه بین المللی تبلیغ می کند. خبرگزاری «شین هوا» که گزارش های آن در روزنامه انگلیسی زبان «پیپل» (خلق) درج می شود، به تفصیل در این زمینه گزارش داده است. دولت چین بیش از ۱۰هزار بورس به خارجی ها و کمک های مالی ویژه ای به بخش آفریقا در یونسکو می دهد.

اکنون که روابط اقتصادی چین با غرب در حال گسترش است، تأکید بر همکاری با کشورهای در حال توسعه تدریجاً اهمیت خود را از دست می دهد.

همانطور که شرکت های غربی طالب فعالیت در چین باید طرح های مشارکتی با شرکت های چینی به اجرا درآورند، همکاری بین المللی به ویژگی برجسته ای در نظام آموزش چین بدل می شود. طرح همکاری دانشگاه های پکن و ییل از این جهت حائز اهمیت است که زبان آموزش در آن انگلیسی و مقطع آموزشی آن کارشناسی است.

اما طرح های مشابه در سطح تحصیلات تکمیلی، متداول تر است. مدرسه تجارت بین المللی در شانگهای بیش از ۲۰ درصد، دانشجوی خارجی دارد و تأکید دوره های آموزشی بر مهارت های سودمند برای شرکت های چندملیتی است که می خواهند در چین فعالیت کنند. چین می کوشد از مشارکت با نهادهای آموزشی برجسته در سراسر جهان بهره مند شود؛ مانند مشارکت شرکت های چینی با شرکت های غربی. به عبارت دیگر، دانشگاه ها می خواهند با یادگیری از همتایان خارجی خود، در درازمدت بهتر در عرصه بین المللی رقابت کنند. دانشگاه های چین می کوشند با جذب دانشجویان بین المللی، اسم خود را در عرصه جهانی به مانند دانشگاه های آمریکایی از قبیل هاروارد و ییل معروف کنند.

دانشجویان خارجی، شهریه بیشتری از دانشجویان چینی می پردازند. مثلا در دانشگاه تسینگ هوا، دانشجویان بین المللی باید بین ۲۰هزار

www.takbook.com

www.takbook.com

یوان(۲۴۸۰دلار) تا ۴۲هزار یوان(۵۲۰۰دلار) شهریه بپردازند؛ این نرخ به رشته انتخابی بستگی دارد. دانشجویان چینی حدود ۵هزار یوان(۶۲۰دلار) می پردازند.

دانشجویان خارجی ناچارند زبان چینی را در کلاس های ویژه در دانشگاه بیاموزند. در عوض، دانشجویان خارجی در اماکن اقامتی بزرگ تر و گران تری زندگی می کنند. اقامت جداگانه می تواند امتیازی به دانشجویان خارجی یا تلاش هیأت رئیسه دانشگاه برای کسب درآمد بیشتر باشد. در کنار هزینه های بیشتر، خدماتی ارائه می شود که ایمنی و مطلوبیت نظام آموزشی چینی را به دانشجویان خارجی نشان می دهد؛ از قبیل بیمه بهداشتی و کمک دانشگاه به هنگام مواجهه با مقامات اداره مهاجرت و پلیس.

دانشجویان سایر کشورهای آسیایی علاقه فزاینده ای به ورود به دانشگاه های چینی نشان می دهند. امکان یادگیری زبان چینی، به خصوص جاذبه زیادی دارد و دانشگاه ها آموزش زبان را بخش اصلی برنامه های خود برای دانشجویان خارجی کرده اند. مثلاً دانشگاه جیائوتونگ در شانگهای که یکی از معتبرترین نهادهای آموزش عالی چین است، دانشکده آموزش بین الملل دارد که در آن بر زبان و زبان شناسی چینی تأکید می شود.

آیا دانشجویان خارجی به اعتبار بین المللی دانشگاه های چین کمک می کنند؟ در حال حاضر، دانشجویان خارجی در دانشگاه های برجسته چین به طور کلی از نظر علمی تمایز چندانی با همتایان چینی خود ندارند. دانشجویان خارجی ملزم نیستند امتحان سختگیرانه گائوکائو را بگذرانند. این امتحان که چند موضوع دارد، عمده عامل تعیین کننده برای ورود به دانشگاه است و همه متقاضیان ورود به دانشگاه باید آن را بگذرانند. در عوض، دانشجویان خارجی باید تسلط خود را به زبان چینی با امتحان جی اس کی نشان دهند که معادل چینی تافل است. در نتیجه، دانشگاه های برجسته بدون شک دانشجویان برجسته چینی را رد می کنند و دانشجویانی را می پذیرند که بیش از سایر رشته های راهبردی، به زبان چینی توجه کنند. طبعاً دانشگاه ها می کوشند چین را به مقصد جذابی برای دانشجویان خارجی بدل کنند. به هر حال، صرف حضور دانشجویان بین المللی در دانشگاه های برجسته جهان اعتبار به همراه می آورد. حضور دانشجویان از سایر کشورهای آسیایی تقویت کننده طرح های بلندپروازانه چین برای تبدیل شدن به یک کانون آموزش منطقه ای است. بسیاری از دانشجویان می گویند هدف آنان از تحصیل در چین کسب فرصت های شغلی مناسب در آینده است. چین اکنون در مسیر تبدیل شدن به بزرگ ترین اقتصاد جهان قرار دارد.

به مدت ۱۵۰سال، چین دانشجویان خود را برای ادامه تحصیل به سراسر جهان می فرستاد و این امر بر محیط اجتماعی و سیاسی کشور تأثیر گذاشته است. یونگ وینگ اولین دانشجوی چینی در دانشگاه ییل بود که در سال ۱۸۵۴ فارغ التحصیل شد. بازگشت وی به چین مقامات عالی رتبه کشور را واداشت در پی تسلیح کشور با فناوری غربی برآیند. چند دهه بعد چندین چهره انقلابی مانند لوچون که نویسنده بود، پس از تحصیل در ژاپن عقاید افراطی پیدا کردند.

مترجم: رضا محتشم

منبع: ییل گلوبال

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=217498

vista.ir
Online Classified Service

درباره کنکور پزشکی

کنکور پزشکی آزاد و سراسری امسال نیز به پایان رسید. در حدود یك و نیم میلیون نفر داوطلب ورود به دانشگاه بودند که بخش مهمی از آنها هدف

www.takbook.com

www.takbook.com

نهایی شان رشته پزشکی بود. و این تب و تاب برخی خانواده ها را به مدت یك و گاه دو سال زیر فشارهای سنگینی قرار داده بود.

رقابت فشرده ای که به دلیل محدودیت ناگزیر این رشته ها جریان دارد از زوایای مختلفی قابل بررسی است.

در درجه اول باید گفت این اقبال روز افزون به دانش پزشکی آن هم در شرایطی که به گفته یکی از مسئولین نظام پزشکی تنها بیست تا سی درصد فارغ التحصیلان پزشکی امکان اشتغال می یابند و این واقعیت در سطح جامعه هم ملموس است، از یك سو مایه مباهات جامعه پزشکی است و از سوی دیگر مسئولیت سنگینی برعهده این جامعه و نهادهای تصمیم گیر آن می گذارد. همین جا باید اشاره کنیم که این عدم اشتغال نه به دلیل عدم نیاز به پزشکان جوان بلکه به دلیل نوعی اختلال در سیستم پزشکی کشور است که به رغم نیاز مبرم قادر به جذب نیست.

در شرایطی که بسیاری مشاغل با زحمات کمتر دارای درآمد های بالاتری هستند جامعه پزشکی و کل کشور باید به خود ببالند که برگزیده ترین جوانان او و خانواده های زیادی همچنان تحصیلات و به خصوص طب را برمی گزینند و بر فرزندان خود این را می پسندند.

بی تردید نحوه منش و سلوك جامعه پزشکی به مثابه یك کلیت در این گزینش بی تاثیر نبوده است. اما جامعه پزشکی باید بداند که خواه ناخواه الگوی رفتاری برگزیده ترین جوانان کشور است و در این مسیر رقبای سرسختی دارد که در بسیاری از موارد الگوهای خوبی برای فرزندان ما نیستند. در این زمینه نه تنها صلاحیت های اخلاقی و علمی اهمیت زیادی دارند بلکه مسائل دیگری نیز وجود دارند. لازمه الگو و محبوب جوانان بودن خصوصیات مشروعی است که در بین جوانان جذابیت ایجاد می کند.

گاه جوانانی را می بینیم که میل ندارند دنبال بالاترین مدارج تحصیلی بروند چرا که فلان تحصیلکرده ای که می شناسند بد لباس می پوشد، خیلی تمیز نیست و به رغم توانایی مالی از امکانات خوبی استفاده نمی کند، میهمانی نمی رود، ورزش نمی کند و کرم کتاب است! نه تنها کیفیت کار پزشکی بلکه کیفیت زندگی پزشکان و سایر تحصیلکرده ها یکی از مهم ترین نکاتی است که باعث اقبال جوانان به سوی دانش و تبری از انحرافات می گردد. اما مسئولیت مهم در این زمینه برعهده سازمان های تصمیم گیر قرار دارد.

اگر بااستعدادترین جوانان پزشکی را برمی گزینند مسئولیت بسیار سنگینی پدید می آید که برای این جوانان تحصیلات و آینده مناسبی را فراهم می کند. به جرات باید گفت کیفیت دانشکده های پزشکی ما در حال حاضر در خور این جوانان نیست. بهترین و بااستعدادترین جوانان ما که برآمده یکی از سنگین ترین مسابقات هوش و حافظه دنیا و بلکه تاریخ هستند پس از شش- هفت سال تحصیل به عنوان پزشك عمومی نه کارایی چندانی می یابند و نه کار چندانی برای آنها یافت می شود. در حالی که هفت سال بخش مهمی از زندگی است و پزشکان عمومی بالقوه می توانند در این مقطع کارایی بسیار بالایی بیابند و به آن کار گمارده شوند و انتظار چنین کارهایی از آنها برود. در مقام مقایسه مهندسین و وکلا در مدت زمانی بسیار کمتر از این کارایی هایی بسیار بیش از این می یابند.

تازه بعد از طی این دوره پزشکان مجبورند به اجبار مدتی را در شهری به رغم میل خود بگذرانند. یعنی بدون اینکه توافقی اصولی بین آنها و کارفرمایشان صورت بگیرد طبق قانون باید با حقوقی که کارفرما تعیین می کند در محلی دور از شهر و دیار خود کار و زندگی کنند. و این در حالی است که همین خدمت بدون اجبارهای قانونی هم صرفاً با رابطه مالی متعارف برای خرید واقعی خدمت امکان پذیر بود! بسیاری از پزشکان حاضرند با یك دریافت واقعی (و نه قانونی) نه چند سال بلکه بخش مهمی از زندگیشان را در مناطق محروم بگذرانند که البته چنین بودجه ای برای جوانانی که از چنین غربال های دشواری عبور می کنند وجود ندارد. برای بسیاری دیگر از مشاغل که صاحبان آنها یا در بند این امتحانات نبوده اند یا در آن رد شده اند چنین قوانینی وجود ندارد.

نکته دیگر پیدایش حرفه کنکور به عنوان یك حرفه نوظهور است یعنی آموزش برای امتحان و امتحان برای آموزش. بخش مهمی از پزشکان جوان نیز جذب این حرفه نوظهور گشته اند که بعضاً با درآمدهای قابل توجهی که دارند می رود تا مورد توجه بسیاری دیگر از پزشکان جوان قرار بگیرد. اگرچه باید پذیرفت که در شرایط موجود وجود چنین پدیده ای اجتناب ناپذیر است اما اشتغال بخشی از بااستعدادترین پزشکان به این حرفه نوظهور نوعی حیف و میل امکانات است که مسئولین باید راه حلی مدبرانه و البته نرم افزاری برای آن بیابند. با همه اینها و با اطلاع از همه اینها باز هم اقبال جوانان به رشته پزشکی روزافزون است. این باید باعث دلگرمی جامعه پزشکی باشد.

آب زنید راه را زانکه نگار می رسد.

www.takbook.com

www.takbook.com

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=230660

vista.ir
Online Classified Service

دغدغه گذران زندگی یا بالا بردن کیفی اطلاعات علمی

قوطی تن ماهی را به عنوان قندانش استفاده می کند و قوطی های کنسرو لوبیا را به عنوان جامدادیش.

این جا غریب است. دانشجو است. او این جا پشتوانه ای ندارد... یک اتاق دانشجویی کوچک ۸ نفره... کلی تلاش کرده است تا هم اتاقی هایش را راضی کند تا بتواند نیمه شب ها مهتابی اتاق را روشن نگه دارد. آخر هر طور شده باید قسط های کامپیوتری را که از سر اجبار خریداری کرده بپردازد. چاره ای ندارد... این تنها کاری است که می تواند انجام دهد هر طور شده باید مشکلات مالی دوران تحصیلش را رفع کند.

پول، کتاب، جزوه، ایاب و ذهاب، خوراک، پوشاک، اجاره اتاق خانواده اش هر چند مدت خرجی اش را می فرستند اما... مگر آن قدر کفایت می کند؟

شب ها را تا سحر بیدار می ماند و سفارشات تایپ آن مغازه انتهای کوچه را انجام می دهد.

درس های دانشگاه یک طرف و گذران زندگی پشت چهره های آراسته دانشجویی نیز طرف دیگر.

واقعیت این است که همه ما از دانشجویان به عنوان قشر آبرومند یاد می کنیم و همیشه از آن ها شخصیت هایی ارزشمند به تصویر می کشیم اما باید گفت اکثر دانشجویان به خصوص غیر بومی ها علاوه بر دغدغه درس و دانشگاه اغلب دغدغه گذران زندگی را نیز داشته و در بسیاری از موارد ترس از معیشت زمینه ساز یا تشدید کننده افت تحصیلشان می باشد.

بعضا ممکن است هیچ کس در پشت ظاهر دانشجویی متوجه مشکلات پشت پرده این چهره های آراسته و آرام نباشد و حتی از ظاهر آنان نیز الگو برداری کند اما...

آن چه موضوع گزارشمان جستجو می کند مشکلات مالی دانشجویان در حین تحصیل است که یک معیشت ساده آنان را از کوچک ترین کارها غافل نمی کند.به سراغ دانشجویان می رویم و درباره این موضوع به گفتگو می نشینیم:

زهرا حیدرزاده دانشجوی ترم یک رشته زمین شناسی است وی می گوید: بیشتر دانشجویان به خصوص غیر بومی مجبورند به عناوین مختلف شغل هر چند کوچکی را برای خود دست و پا کرده و به نوعی اوضاع مالی خود را هر چند موقت سامان بخشند.به گفته وی وضعیت اقتصادی خانواده ها و در کنار آن خرج و مخارج تحصیل در شهر غریب باعث شده دانشجویان دغدغه مالی را همیشه در ذهن خود داشته و حتی در کلاس درس نیز فکر وذهنشان به دخل و خرج روزانه مغشوش باشد.

(سمانه-ر) دانشجوی سال سوم رشته معماری می گوید: وضعیت معیشتی دانشجویان غیر بومی به خصوص آن هایی که سعی دارند بار مالیشان را از دوش خانواده ها بردارند مطلوب نیست و فقط امید به اشتغال در شغل های کوچک و در برخی موارد کاذب می تواند تا حدودی دغدغه های مالیشان را برای کوتاه مدت التیام بخشد.

وی می گوید: حتی بسیاری از دانشجویان که در زندگی های مرفه رشد یافته اند و اکنون که در شرایط نامتناسب قرار می گیرند گاهی فشارهای

www.takbook.com

www.takbook.com

روحی و روانی حاصل از این نامتعادلی علاوه برتغییرات در روحیه توان مقابله با مشکلات و کمبودهای مالی را از آن ها سلب کرده و رفتارهای نامناسبی را از جانب آن ها باعث می شود.

وی تسهیلات دانشگاه اعم از وام های دانشجویی را مکفی نمی داند و توضیح می دهد: این وام ها در موارد خاص و به صورت محدود ارائه شده و بحران های مالی هر ترم دانشجو را قطعا نمی تواند حل کند.از طرفی ارائه این وام ها مهلت بازپرداخت آن را نیز به دنبال داشته و دغدغه دیگری را برای دانشجو ایجاد می کند.یک دانشجوی ادبیات دانشگاه بیرجند حس نیت وزارت علوم در کمک به دانشجویان را واقعیتی محرز می داند و می گوید: ارائه وام از سوی دانشگاه ها هر ساله به دانشجویان انجام می شود اما وامی که ۳ ماه پس از درخواست و به میزان ناچیز به دانشجویان تعلق می گیرد، قطعا نمی تواند مشکلات دانشجو را حل کند.

وی که هم اکنون متاهل است و با مشکلات مالی فراوانی روبه روست می افزاید: دانشجویان شاغل هر کدام مشکلات خاصی دارند اما اگر وام های دانشجویی به موقع پرداخت شود می تواند گوشه ای از مشکلات آن ها را حل کند.

وزارت علوم می تواند برای کمک بیشتر میزان این وام ها یا مهلت بازپرداخت آن را افزایش دهد.

به گفته وی گذران زندگی هر دانشجو بر اساس طبقه مالی خانواده، مجرد یا متاهل بودن، شاغل یا غیر شاغل بودن و سایر ملاک ها متفاوت است اما با نگاه کلی و ورود در بطن دانشجویان آن چه به نظر می رسد وضعیت معیشتی دانشجویان به خصوص آنان که سعی دارند باری از دوش خانواده بردارند وضعیتی مطلوب ندارد و فقط امید به زمان فراغت از تحصیل و با پرداختن به مشاغل دانشجویی تا حدودی آرامشان نگه می دارد.وی می گوید: با این که مسئولان بلند پایه بر رواج ازدواج های دانشجویی تاکید می کنند اما باید گفت این ازدواج ها باید مبتنی بر ارائه یک سری تسهیلات مالی از سوی دانشگاه در دوران تحصیل باشد.

غفوری دانشجوی کارشناسی ارشد عمران هم می گوید: اگر دانشجویی کار نمی کند هنوز خرجی برای خانواده خود است و دغدغه های مالیش را به دوش خانواده اش گذاشته است ولی اگر وضع مالی خانواده خوب نباشد نگرانی و مسئولیت او دو چندان شده و باید جوابگوی مخارج دوران تحصیلش باشد.

وی دغدغه دانشجویان دختر را در این امر کمتر می داند و می افزاید: این مسئله برای محصلان دختر چندان مطرح نیست با توجه به شخصیت استقلال طلبی پسران چیزی که بسیاری از موارد ذهنشان را مغشوش دارد باز کردن وقتی برای پرداختن به یک شغل هر چند کوچک و موقت در دوران تحصیل است که به نوعی پیوند مالیشان را با خانواده سست تر کند.وی می گوید: در حال حاضر دانشجویان زیادی هستند که برای مطلوب تر کردن وضعیت معیشت دوران تحصیلشان در شغل های هر چند کوچک و موقت مشغول به کار بوده که چه بسا هیچ سنخیتی با شخصیت و رشته تحصیلشان ندارد.

یکی دیگر از دانشجویان نیز از عدم برنامه ریزی های جامع و مطلوب برای وضعیت مالی و معیشت دانشجویان به خصوص دانشجویان غیر بومی گلایه مند است و می گوید: بسیاری از مسئولان به پشت چهره های آراسته دانشجویان نمی اندیشند، برخی خانواده ها نیز به دلیل عدم آشنایی با این دوران در رسیدگی مالی به دانشجوی خود کوتاهی می کنند، باید گفت انصافا در حالت کلی دانشجویان وضع مالی مطلوبی ندارند و حتی بعضی اوقات زندگی آن ها به خصوص در کلان شهرها زیر حد استاندارد می باشد.

هاتف دانشجوی رشته ادبیات وضعیت مالی دانشجویان را متناسب با نوع عادتش در خرج کرد می داند و توضیح می دهد: وضع مالی هر دانشجو به نحوه خرج کردن خود او بستگی دارد و این دانشجو است که سخت یا آسان بودن گذران زندگی خود را تعیین می کند.

اما باید اقرار کرد فقط چند روز زندگی درخوابگاه ها به خوبی نشان می دهد وضع دانشجویان آن قدرها هم خوب نیست.

این دانشجویان هستند که خود را نمی شکنند و در سخت ترین شرایط سعی می کنند با حداقل امکانات بهترین نتیجه را به دست آورند، زیرا جز این چاره ای ندارند.

وی پرداختن به شغل های دانشجویی را موثر می داند و توضیح می دهد: شغل دانشجویی از جمله مشاغلی است که معمولا با دو خصیصه همراه است، درآمد نه چندان بالا کسب آموزش کاربردی در کنار آموزش های تئوری دانشگاهی و البته فرصتی برای انتخاب شغل مناسب در آینده.

همیشه اشاره می شود در شغل های دانشجویی نباید انگیزه مادی غالب باشد چون در این صورت هدف اصلی در دوران تحصیل که درس خواندن و فهم مفاهیم تخصصی است فدای پول می شود و اما همان طور که شاهدیم بسیاری از دانشجویان این کارها را به عنوان نیاز و رفع مشکلات مالی و معیشتی شان انتخاب می کنند و چه بسا هیچ علاقه ای نسبت به آن نداشته باشند.

وی در این زمینه پیشنهاد می کند: پرداختن دانشجویان به خصوص دانشجویان غیر بومی در کارهای پژوهشی و تحقیقاتی به عنوان یک کار

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجویی سالم و متناسب با شخصیت وی گام موثری از سوی مسئولان دانشگاهی می تواند باشد که دانشجو می تواند علاوه بر تامین خرج دوران از سوی دانشگاه محل تحصیلش توانایی های خود را در عرصه عمل افزایش داده و دانسته های علمی و تخصصی خویش را بری موفقیت در آینده شغلی اش ارتقا بخشد.

به گفته وی عملی کردن این کار از سوی دانشگاه علاوه بر این که طرح های پژوهشی و تحقیقاتی دانشگاه ها را توسعه می دهد دانشجو را از پرداختن به شغل های کاذب و بعضا انحرافی رهایی بخشیده و به سلامت دوران تحصیلی دانشجویان و همچنین اطمینان خانواده ها کمک زیادی می کند.

به نظر وی باید در دانشگاه ها سیستم هایی وجود داشته باشد تا وضعیت مالی دانشجویان به خصوص دانشجویان تحصیلات تکمیلی را سامان بخشیده و مانند سیستم های کاریابی مشاغل مطلوب و متناسب با شان دانشجو را در طول دوران تحصیل فراهم آورد که البته در این زمینه دانشگاه ها و مسئولان هم باید در جهت دهی آن ها نقش ایفا کرده و وجهه اجتماعیشان را حفاظت کند.

وزارت علوم به عنوان مرجع حامی و پاسخگو درباره مشکلات دانشجویان از طریق وام هایی مانند تحصیل و وام صندوق سعی کرده است تا اندازه ای از انبوه مشکلات مالی و معیشتی دانشجویان بکاهد اما ... آیا این طرح به تنهایی موفق بوده است؟

دانشجویان قشر آبرومندی هستند اما آبرومند بودن دلیل بر خوب بودن وضع آن ها نیست.

وقتی دانشجو از ظرف تن ماهی به عنوان قندان استفاده می کند، وقتی دانشجو برای کاهش دغدغه مالی چشمانش را بر روی میوه، سبزی و گوشت و لبنیات می بندد، وقتی از روغن سوخته بارها و بارها استفاده می کند یعنی این که...

منبع : وب سایت رسمی روزنامه خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=352134

vista.ir
Online Classified Service

رمز موفقیت در هفته آخر کنکور

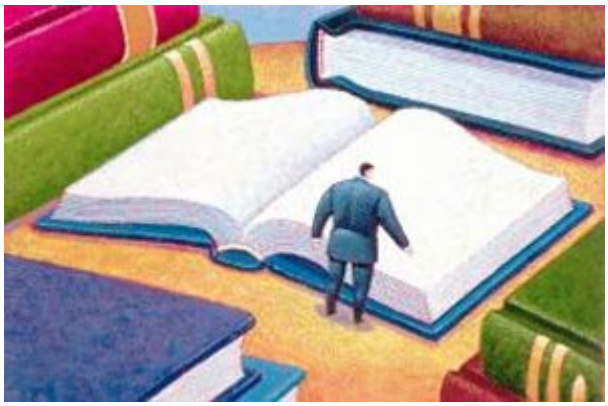

• تمرکز: چرا؟ چگونه؟ با چه روشی؟

روزهای نزدیک کنکور برای داوطلبان و اولیای آنها از اهمیت خاصی برخوردار است. زیرا بی هیچ تردیدی کنکور با نحوه حضور در آن ، تأثیر به سزایی در آینده دور و نزدیک داوطلبان دارد و بی جهت نیست که سالانه بیش از ۹ میلیون نفر دانش آموز ، دیپلمه ، فارغ التحصیل، دانشجو، معلم، مدیر، طراح سوال، پشتیبانی، مشاوره، کارکنان آموزش و پرورش، بهداشت و آموزش عالی، نشریات و رسانه ها و اولیا و سایر مسئولین آنها درگیر یا علاقه مند به موضوع هستند.

یکی از ویژگیهای طبیعی رویارویی با اتفاقهای "ویژه" و غیر قابل تکرار ظهور پدیده اضطراب است و هر چه میزان نامعلومی و ریسک در آن بیشتر باشد میزان اضطراب نیز به همان نسبت بیشتر است و از دیگر سو هر چه نتیجه قابل پیش بینی با نتیجه دلخواه فاصله بیشتری داشته باشد باز هم به اضطراب منجر خواهد شد.

با تمام مشکلاتی که در رقابت میلیونی کنکور در ایران وجود دارد و در روزهای نزدیک کنکور فزونی می گیرد ؛ برخی از داوطلبان کنکور با درایت ، تأمل و تیز بینی تمام روزهای نزدیک کنکور را سپری می کنند و بی جهت نیست که همین ها جزو افراد موفق کنکور هستند. ویژگی عمده آنها "

www.takbook.com

www.takbook.com

داشتن برنامه " و " تمرکز" روی آن و " توکل" است.

۱) داوطلبان موفق به شکست فکر نمی کنند و در نتیجه برای شکست برنامه ریزی نمی کنند.

۲) داوطلبان موفق به جای سیر در رویاهای غیر واقعی ، با تکیه بر واقعیت خود سعی دارند کمی بهتر از آن در کنکور ظاهر شوند و برای همان میزان پیشرفت نیز تلاش می کنند.

۳) داوطلبان موفق از دور باطل " اضطراب ← کم کاری ← اضطراب " پرهیز می کنند و در صورت نگرانی از سیکل بازخورد منفی یعنی " اضطراب ← تلاش ← کاهش اضطراب " بهره می برند.

۴) داوطلبان موفق برای روزهای نزدیک کنکور مشابه سایر روزها برنامه دارند و به " وظیفه" فکر می کنند تا به " نتیجه " برسند.

۵) داوطلبان موفق هر چند روز در یک کنکور خانگی شرکت می کنند و می دانند که بالاخره کنکور سراسری هم یک آزمون مثل همین آزمونهاست.

۶) داوطلبان موفق به اصل " عادی بودن " معتقدند و می دانند با بی خوابی و شب بیداری یا فشرده کاری در چند روز تغییر زیادی در نتیجه حاصل نخواهد شد. بنابراین برنامه " آهسته و پیوسته " خود را ادامه می دهند حتی اگر در سطح متوسط یا پایین قرار داشته باشند.

۷) داوطلبان موفق پراکنده کاری نمی کنند و حول برنامه خویش که بیشتر به آزمون اصلاح (try and true) تکیه دارد متمرکز هستند.

۸) داوطلبان موفق مواظب فیزیک بدنی خود هستند . زیاد تلاش می کنند اما به میزان عادی غذا می خورند و در ساعات شب بیش از شش ساعت استراحت می کنند و کلی هم نرمش می کنند و می دانند که عقل سالم در بدن سالم است.

در اینجا باید یادآوری شود نقش اولیا در کاهش یا افزایش " اضطراب " و در مقابل آن " تمرکز " و " توکل " یک نقش " هم افزا" و مهم است و ما به صورت خلاصه یک نقش مثبت از جانب اولیا در جهت تمرکز داوطلب را ترسیم می کنیم .

۱) ولی یا همراه یا پشتیبان داوطلب یک آزمون جامع را (ترجیحاً از کنکورهای گذشته) برای داوطلب برای روز مشخصی طراحی می کند (مثلاً فردا یا پس فردا) و استدلال این است که داوطلب به جای نگرانی در این آزمون خانگی شرکت کند تا وضعیت وی مشخص شود. در نتیجه داوطلب برای اجرای موفق آزمون خانگی متمرکز است

۲)داوطلب با تمرکز کامل در آزمون خانگی شرکت می کند این آزمون حتی الامکان با آزمون سراسری مشابه سازی شده است و نتیجه آن توسط اولیا تصحیح و در اختیار داوطلب قرار داده می شود.

۳) بی هیچ تردیدی داوطلب در تعدادی از سوالها اشکال داشته است با تأکید بر آنها داوطلب در جهت رفع اشکال آزمون متمرکز می شود با این تأکید مجدد که آزمون بعدی دوباره فردا یا پس فردا گرفته خواهد شد.

۴) با تکرار این آزمونهای متوالی داوطلب در یک فرایند " آزمون - اصلاح " درگیر و متمرکز می شود و این درگیری و تمرکز تا روز کنکور ادامه می یابد.

نتایجی که از این روش حاصل می شود چنین است:

۱) داوطلب در تعدادی آزمون مشابه کنکور شرکت کرده است.

۲) داوطلب در حین آزمون روی دانسته های خود متمرکز است.

۳) داوطلب پس از آزمون روی ندانسته ها یا اشتباههای خود متمرکز و دقیق می شود.

۴) داوطلب با چند هزار یا چند صد تست مشابه کنکور آشنا می شود و سعی می کند که اشکالهای خود را به صفر برساند.

۵) داوطلب یاد می گیرد که در هنگام پاسخ دادن به سؤالهای عمومی یا اختصاصی روی همان سوالها و درهنگام پاسخ دادن به سوالهای یک درس ، روی همان درس و هنگام پاسخ دادن به سوالهای یک مبحث روی همان مبحث و هنگام پاسخ دادن به یک سوال روی همان سوال متمرکز شود.

۶) تمرین تمرکز که با این طریق در روزهای نزدیک کنکور صورت می گیرد ، داوطلب را برای داشتن تمرکز در روز کنکور آماده می کند.

آنچه برای همه روزهای زندگی ضروری است این است که نه تنها برای کنکور بلکه برای همه مسیر نیاز به " توکل " داریم بدون شک روزهای کنکور نیز مانند سایر روزها سپری خواهد شد و آنچه که می ماند سرشت انسان است که می توان به آن امیدوار بود.

منبع : سازمان آموزش و پرورش استان خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=280759

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

روش تست زدن چیست ؟

در زمان تست زدن لازم است به نکات زیر توجه شود:

۱) با توجه به اینکه در یک درس امتیاز و ضریبی که به یک تست ساده تعلق می گیرد به یک تست در سطح متوسط و مشکل نیز تعلق می گیرد، در نتیجه لزومی ندارد خود را در بدو امر درگیر سوالات مشکل کنیم.

۲) زمانی که جهت پاسخگویی به تست تعلق میگیرد کاملا محدود و استاندارد می باشد.

۳) هر پاسخ صحیح یک نمره و به هر پاسخ غلط یک سوم نمره منفی تعلق می گیرد و اگر سوالی بدون پاسخ باشد نمره مثبت یا منفی ندارد. فرمول روبرو می تواند تاثیر نمره منفی را بخوبی نشان بدهد.

۱۰۰ × تعداد پاسخ غلط - ۳ ×تعداد پاسخ صحیح

= نمره هر درس ×۳تعداد کل سوالات

۴) عاقلانه است که خود را درگیر سوالات مشکل نکنید به طوری که بتوانید ابتدا به سوالات ساده که صد درصد به آن یقین دارید جواب بدهید و و در مرحله بعد به سوالاتی در سطح متوسط و درمرحله آخر به سوالات مشکل پاسخ بدهید.

۵) اگر سوالاتی برای شما مشکل باشد بدانید که برای دیگران نیز مشکل خواهد بود. بنابراین مضطرب نشوید.

۶) بسیاری از داوطلبان در جلسه آزمون، اگر با چند سوال دشوار مواجه شوند، دستپاچه می شوند و نظم ذهنی خود را از دست می دهند و فکر می کنند که کنکور را از دست داده اند. بنابراین باحالت مضطرب حتی به سوالاتی که بلد نیستند جواب می دهند و نمره منفی می گیرند. در صورتی که حتی نفرات برتر کنکور هم قادر به پاسخگویی به تمام سوالات نخواهند بود.

● روش تست زدن چیست؟

۱) سوالات را به ترتیبی که در دفترچه کنکور می بینید ، پاسخ بدهید. اگر در یک درس تسلط بیشتری دارید ترتیب جواب دادن را تغییر ندهید. اما اگر نگران هستید که مثلا با پاسخ به سوالات درس خاصی زمان کافی برای پاسخگویی به سوالات درس بعدی را از دست می دهید به نکات زیر توجه نمایید:

▪ تمام سوالات دفترچه را حداقل یک بار مطالعه کنید. کسانی که یک درس را بطور کامل کنار می گذارند خواه به این دلیل که آن درس ضریب کمتری دارد یا این که آن درس را بلد نیستند کاملا اشتباه می کنند.

▪ برخی از سوالات را بلد نیستید ولی تشخیص می دهید وقت گیر هستند، این گونه سوالات را با علامت ستاره مشخص کنید و با قاطعیت و خونسردی بطور موقت از آنها عبور کنید تا درموقع دوره دقت خود را به آنها اختصاص بدهید.

▪ ممکن است سوالاتی را اصلا بلد نباشید، این گونه سوالات را با علامت منفی مشخص کنید و فورا آنها را رها کنید.

▪ از هیچ سوالی نخوانده رد نشوید زیرا ممکن است پس از چند سوال دشوار چند سوال آسان پیدا کنید.

▪ شماره تست ها را با شماره آنها در پاسخ نامه مرتب مطابقت بدهید ، اگر سوالی را اشتباهی در پاسخ نامه با شماره اشتباه علامت بزنید

www.takbook.com

www.takbook.com

ممکن است که این اشتباه به ترتیب شماره تا آخر ادامه پیدا کند.

▪ پس از آن که یک بار تست های تمام دروس را مطالعه کردید به ساعت خود نگاه کنید و ببینید چقدر از کل زمان کنکور باقی مانده است.

▪ توصیه بسیار مهم : تمام صفحات دفترچه سوالات را بخوبی بررسی کنید و مراقب باشید که بعضی صفحات با بعضی سوال ها را فراموش نکنید.

● یک نکته بسیار مهم

تعدادی از داوطلبان به سوالات در دفترچه پاسخ می دهند و در پایان جواب ها را در پاسخ ها را در پاسخنامه منتقل می کنند با این کار ممکن است وقت تمام شود و فرصت انتقال را پیدا نکنند.

کوشیدن ، جستن و یافتن و هرگز تسلیم نشدن راز موفقیت است.

http://vista.ir/?view=article&id=318866

vista.ir
Online Classified Service

روش مطالعه و برنامه ریزی در امتحانات ترم دوم

امتحانات پیش دانشگاهی در ترم ۲ از حساسیت و اهمیت بسیار زیاد برنامه ریزی و روش مطالعه برخوردار است.

اگر اصول و قوانین زیر را در این مدت رعایت کنید، خواهید توانست علاوه بر تسلط بر دروس پیش دانشگاهی ۲ ، آمادگی خود را در دروس پیش دانشگاهی یک و پایه نیز حفظ کنید.

● روش مطالعه در امتحان

روش مطالعه در امتحان برای دانش آموزان دبیرستان با داوطلبان پیش دانشگاهی کاملا متفاوت است ؛ اما برخی مراحل آن با هم مشترک است.

روش مطالعه ای که در زیر می خوانید، برای داوطلبان پیش دانشگاهی طراحی شده است:

۱) مرحله ۱: مطالعه کامل جزوه و تمرینات مربوط:

ابتدا هرفصل را بدقت از روی جزوه مطالعه کرده و حتما تمرینات مربوط را در دروس اختصاصی به طور کامل حل کنید.

۲) مرحله ۲، مطالعه کتاب درسی:

منبع بسیار مهمی که بیشتر داوطلبان از آن غافل می شوند، کتاب درسی است. پس از مطالعه هر مبحث از جزوه ، کتاب درسی را مرور کنید؛ لازم نیست همه جزییات را بخوانید فقط کافی است یک بار آن را سریع نگاه کنید تا با مطالب آن آشنا شوید.

۳) مرحله ۳ حل و بررسی تستهایی که در طول تمرین اشتباه حل کرده اید:

این کار قطعا برای شما بسیار مفید است ، چرا که از هر مجموعه ، سوالاتی دارای اهمیت هستند که شما به آنها پاسخ نداده اید یا اشتباه پاسخ داده اید، چون در آنها نکاتی وجود دارد که اگر آنها را بیاموزید، به آموخته هایتان اضافه خواهد شد.

۴) مرحله ۴، مرور و یادآوری:

در این مرحله ، کل فصل مطالعه شده را از روی خلاصه نویسی که در طول سال انجام داده اید، مرور کنید. البته اگر در طول سال ، خلاصه نویسی

www.takbook.com

www.takbook.com

نکرده اید، نگران نباشید می توانید این کار را در پایان هر فصل انجام دهید. چون مهمترین زمان استفاده از این خلاصه ها در خردادماه (جمع بندی) است. بنابراین در انتهای هر فصل ، خلاصه های خود را کامل کنید.

۵) مرحله ۵، حل تست:

در این مرحله شما باید از مبحث مطالعه شده (با توجه به حجم مبحث و...) تعدادی تست (بین ۳۰ تا ۱۰۰) تست بزنید. اگر این کار را به صورت زماندار انجام دهید، تاثیر بسیار بیشتری خواهد داشت.

۶) مرحله ۶، مطالعه نمونه سوالات امتحانی:

در قسمت بعد توضیح خواهیم داد که شیوه اصلی مطالعه در امتحان باید تستی باشد یا تشریحی اما مطالعه و حل نمونه سوالات امتحانی ۲ مزیت دارد:

- اولا) با سوالات تشریحی آشنا می شوید و می توانید در امتحان به آنها پاسخ دهید.
- ثانیا) اگر شما بتوانید به سوالات تشریحی پاسخ دهید، قطعا در پاسخگویی به تست هم توانایی شما افزایش خواهد یافت.
- تستی یا تشریحی

یکی از سوالات بسیار مهم داوطلبان کنکور در این مدت این است که تستی بخوانیم یا تشریحی. قبل از این که دراین باره توضیح دهیم ، باید به این نکته توجه کنیدکه تست زنی یک مهارت است نه یک دانش و با کمی تمرین (زدن تست) می توانید آن را کسب کنید. بنابراین اگر داوطلبی اطلاعات کافی در هر درس را داشته باشد، خواهد توانست با تمرین (زدن تست) این مهارت را در خود افزایش دهد. بنابراین توصیه می کنیم دروس را (البته بجز درس معارف) کاملا به صورت تشریحی مطالعه کنید سپس به تست زدن بپردازید، این کار سبب می شود تا شما علاوه بر یادگیری عمیق مطالب ، در تست زنی نیز مهارت کافی را به دست آورید.

- آیا دروس پیش دانشگاهی یک و پایه را نیز بخوانیم

سوال متداول دومی که داوطلبان کنکور در این زمان مطرح می کنند، این است که آیا فقط درس پیش دانشگاهی ۲ را بخوانیم یا این که باید دروس دیگر را نیز مطالعه کنیم.

پاسخ این است که اگر در درس خاصی (مربوط به پیش دانشگاهی یک و پایه) ضعف عمده ای ندارید، فقط کافی است هر روز ۲۰ درصد زمان خود را به مرور کل درسها بپردازید.

ولی اگر ضعف عمده ای در درس خاصی دارید، سعی کنید در این دوران علاوه بر مطالعه کامل و جامع دروس پیش دانشگاهی ۲ ، آن را نیز مطالعه کنید.

در مجموع شما می توانید ۸۰درصد زمان خود را به مطالعه دروس پیش دانشگاهی ۲ و ۲۰ درصد را به دیگر دروس اختصاص دهید.

ـ توصیه مهم

- در امتحانات حتما حداقل روزانه ۱۱ ساعت درس بخوانید و از تمام توان خود استفاده کنید. بدانید که حدود ۴۵روز بیشتر تاکنکور نمانده است ، بنابراین تا جایی که می توانید تلاش کنید.
- در هر امتحان فقط درس مربوط به همان امتحان را مطالعه کنید و بکوشید تمام مطالب آن را به خوبی فرا بگیرید، چرا که خردادماه زمان یادگیری نیست و فقط باید به جمع بندی و تثبیت آموخته هایتان بپردازید.

منبع : سازمان آموزش و پرورش استان خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=262666

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

روشهای مطالعه و آمادگی برای کنکور

آنچه پیش روی شماست حاوی یك روش برنامه ریزی برای مطالعه و بویژه آمادگی برای کنکور است. این روش ممکن است با آنچه در ذهن شماست و یا روشهای ابتدایی مرسوم برنامه ریزی فردی تفاوتهای زیادی داشته باشد، اما پس از مطالعه آن درمی یابید که کاملاً عملی و مفید بوده و تمام جوانب یك یادگیری مطلوب را داراست. در این روش با استفاده از دقیق ترین دستاوردهای روانشناسی یادگیری می توانید به بهترین شکل از توان و استعداد خود بهره بگیرید.

●اصول اساسی

۱ _ این روش بیشتر به گذشته توجه دارد. چون ابتدا باید امکانات خود را بشناسید و برای این کار هم باید به گذشته توجه کنید. بدون شناخت دقیق توانایی هایتان نمی توانید الگو و برنامه واقع بینانه ای برای آینده تدوین نمایید.

اغلب برنامه های آموزشی از پیش تعیین شده که شما و یا حتی افراد با تجربه تر برای روزها و هفته های بعد تنظیم می کنید، هرگز اجرا نمی شود. زیرا این برنامه ها همگی یك اشکال اساسی دارند آنها برمبنای تواناییها و امکانات واقعی شما استوار نشده اند. معمولاً این برنامه ها خوش بینانه و بلندپروازانه تنظیم می شوند. ما نمی توانیم برنامه مطالعه و زندگی خود را فقط براساس آرزوها و تمایلات خودمان تنظیم کنیم. متأسفانه در ۹۹ درصد موارد حدس شما از تواناییهای خودتان خوش بینانه است. به همین دلیل معمولاً ارزیابی شخصی دو برابر واقعیت است.

۲ _ برنامه هر کس مخصوص خود او و با دیگری متفاوت است. هر کس در زمینه بهره هوشی، پایه درسی، نقاط قوت و ضعف درس، اهداف آموزشی، عادات و روشهای مطالعه، محیط و شرایط زندگی و تحصیل و میزان اعتماد به نفس با دیگران متفاوت است و برای هر فرد باید برنامه ای متناسب با ویژگیهای خاص خود تنظیم گردد. الگوبرداری از کارهای دوستانی که موفق بوده اند نیز چندان مفید نیست. چه بسا کاری که برای کسی بسیار مفید و مؤثر است برای دیگران کاملاً مضر باشد.

۳ _ واحد زمانی این برنامه یك هفته است. یکی از عواملی که باعث اجرا نشدن برنامه های درسی می شود تنظیم برنامه به صورت ساعت به ساعت یا روز به روز است. در حالی که در زندگی واقعی ما عوامل بسیاری وجود دارند که موجب می شوند ما نتوانیم هر روز در ساعت معین همان کاری را که می خواهیم انجام دهیم، ولی می توانیم این ضعف را در روزهای بعد جبران کنیم. به همین دلیل یك هفته واحد زمانی مناسبتری برای برنامه ریزی است.

اگر ما در طول یك هفته رفتار خود را بررسی کنیم بهتر می توانیم به عدم تعادلهای کار خود پی ببریم و افراط و تفریطها را در کار خود بشناسیم هنگامی که ساعات مطالعه دروس مختلف را در طول یك هفته جمع می کنیم متوجه می شویم که درسی را بیشتر یا کمتر از اندازه لازم مطالعه کرده ایم.

هر کس اگر به حال خود گذاشته شود کاری را انجام می دهد که بیشتر به آن علاقه دارد، همچنین هنگام درس خواندن بیشتر به مطالعه دروسی می پردازد که در آن موفق تر بوده و نمره کمتری کسب کرده است. باید هر درس را به اندازه اهمیت همان درس و به طور متعادل مطالعه نماییم، و با توجه به قدرت و ضعف مان در آن درس ساعات مطالعه آن را تنظیم نماییم.

۴ _ نقش فعال و خلاق در برنامه ریزی متعلق به شماست. هیچ کس به اندازه شما دلسوز و نگران سرنوشت شما نیست و هیچ کس به اندازه شما از جزئیات کار شما آگاه نیست. در این روش شما می توانید ابتکارات و خلاقیتهای خود را ابراز نمایید. این خود شما هستید که فعالترین نقش را در برنامه ریزی آموزشی تان دارید. مهم برخورد خلاقانه شما با برنامه ریزی است که خودتان انجام می دهید.

۵ _ رقیب اصلی شما خودتان هستید. رقیب شما دیگران نیستند، شما در طول سال جاری باید با خودتان مسابقه بدهید. باید هر روزتان از روز قبل

www.takbook.com

www.takbook.com

و هر هفته تان از هفته قبل بهتر و موفق تر باشد.

سال گذشته از چند درصد توانایی خود

استفاده کرده اید؟

متأسفانه بخش قابل توجهی از توانایی های ما به هدر می رود و ما بدون آن که به این موضوع توجه کنیم، در پی رقابت و مسابقه با دیگران هستیم سالم ترین، صحیح ترین و موثرترین نوع رقابت، رقابت انسان با خود است. ما باید دائماً تلاش کنیم قابلیتها و تواناییهای خود را بیشتر و بیشتر متحقق نماییم. برای ارزیابی صحیح از کار خود باید دائماً با خود رقابت کنید و رکوردهای کمی و کیفی به دست آمده را ثبت کنید. اگر شما بدانید این هفته چقدر مطالعه کرده اید حتماً در هفته آینده تلاش خواهید کرد ساعات بیشتری درس بخوانید.

●روش اجرایی برنامه ریزی آمادگی کنکور

▪دفتر برنامه ریزی و رسم جدول مطالعات

یك دفتر صد برگ تهیه کنید. دو سه برگ اول آن را سفید بگذارید. سپس هر دو صفحه مقابل هم را به یك هفته اختصاص دهید. در سمت راست آن جدولی به شرح زیر رسم کنید و سمت چپ آن را که صفحه ارزیابی و تصمیم نام دارد سفید بگذارید تا نکات ویژه ای را که بعداً اشاره خواهد شد در آن بنویسید.

در صورتی که در طول سال برنامه آموزشی یا فوق برنامه ای علاوه بر مطالعه درسی و کنکور دارید، در پایان ستون ذکر کنید. (مانند: کلاس، کامپیوتر، زبان، فعالیت ورزشی یا هنری)

اغلب توصیه بر این است که در سال جاری فعالیت های فوق برنامه خود را به حداقل برسانید یا کاملاً قطع کنید. فعالیتهای ورزشی و هنری در سال جاری، تا حدی که سبب شادابی جسم و روح شما شود مفید و لازم است. شروع هر هفته را روز شنبه در نظر بگیرید و پایان هفته را روز جمعه، تکمیل جدول را باید از همین امروز شروع کنید و حتی یك روز را هم نباید از دست بدهید. مثلاً اگر امروز دوشنبه است، جدول را از ستون دوشنبه به بعد تکمیل کنید و شروع کار را به تعویق نیندازید لازم نیست تمام خانه های مربوط به دروس مختلف هر روز پر شود زیرا شما نمی توانید تمام دروس را در یك مطالعه کنید. ساعات شروع و پایان مطالعه را لازم نیست بنویسید. زمان مطالعه هر درس از لحظه ای شروع می شود که شما کتاب را باز می کنید و زمانی خاتمه می یابد که کتاب را می بندید. کارهای متفرقه ای که در بین مطالعه انجام می دهید جزو ساعات مطالعه محاسبه نمی گردد و باید از آن کسر شود.

منظور از ساعات مطالعه فقط ساعاتی است که به تنهایی مطالعه می کنید. ساعات مطالعه با معلم خصوصی و یا رفتن به کلاسهای مختلف جزو ساعات مطالعه محسوب نمی گردد. ساعاتی را که در هفته برای هر درس به کلاس کنکور رفته اید یا معلم خصوصی داشته اید در ستون آخر ثبت نمایید. این کار را یکبار و در پایان هفته انجام دهید.

جمع ساعات مطالعه را در پایان هر روز محاسبه و ثبت کنید، در غیر این صورت ارزش کارتان از بین می رود، زیرا شما باید بدانید هر روز به نسبت روز قبل چه میزان مطالعه کرده اید تا در روز بعد کمیت و کیفیت کارتان را بالاتر ببرید. اگر روزی اصلاً درس نخواندید، در خانه جمع همان ستون با خودکار قرمز یك صفر بزرگ بگذارید. حتی الامکان هر شب برای روز بعد برنامه ای تنظیم کنید و معلوم کنید که فردا قصد دارید چه دروسی را مطالعه کنید. در ردیف ما قبل آخر ستون جمع، مجموعه ساعات مطالعه هر هفته را ثبت کنید. این عدد برای شما اهمیت زیادی دارد و باید آن را برای هفته بعد به خاطر داشته باشید تا بهتر کار کنید. همچنین میانگین ساعات روزهای هفته نیز برای شما اهمیت زیادی دارد. برای به دست آوردن آن مجموعه ساعات مطالعه هفته را بر هفت تقسیم کنید. از این طریق سعی کنید تا میزان مطالعه هر روز را از میانگین هفته قبل بالاتر ببرید.

▪صفحه ارزیابی و تصمیم

پس از تکمیل جدول روزانه لازم است به نقد و ارزیابی کارهایتان بپردازید تا اشکالات کارتان را تشخیص داده و برای رفع آن در آینده بکوشید. این ارزیابی را در سه مرحله انجام دهید:

۱ _ پایان هر روز

۲ _ پایان هر هفته

۳ _ پایان هر ماه

نتیجه بررسی ها و همچنین تصمیماتی را که برای فردا، هفته بعد یا ماه بعد می گیرید در صفحه ارزیابی و تصمیم یادداشت کنید.

عوامل و موارد بررسی شده در صفحه ارزیابی و تصمیم عبارتند از:

www.takbook.com

www.takbook.com

۱ _ چقدر مطالعه کرده اید؟

۲ _ آیا مطالعه دروس مختلف متناسب و متعادل بوده است یا خیر؟

۳ _ آیا از بازده کار راضی هستید یا خیر؟

۴ _ اشکال در کجاست؟

به عبارت دیگر ما در بررسی کار مطالعاتی خود به ترتیب به این موضوع توجه می کنیم.

۱ _ کمیت و مقدار کار: در طول روز چند ساعت خوانده اید؟ به جز درس خواندن چه کارهای دیگری انجام داده اید؟ کارهای دیگر تا چه حد ضروری و مفید بوده اند؟ چند ساعت از وقت خود را صرف فعالیت غیردرسی کرده اید؟ چند ساعت از روزتان را هدر داده اید؟

اینها را فقط خودتان می توانید تشخیص دهید. با تشخیص آن سعی کنید فردایتان بهتر از امروز باشد. شما باید خودتان قاضی خود باشید.

۲ _ تناسب و تعادل در کار: برای موفقیت لازم است تعادل و تناسب را در مطالعه دروس مختلف رعایت کرد. یکی از عوامل مهم بررسی جدول روزانه مطالعه، توجه به تناسب مطالعه دروس مختلف است. این کار را باید در پایان هفته، که ساعات مطالعه دروس مختلف جمع می گردد انجام داد، که آیا متعادل کار کرده اید یا اینکه در مطالعه تان افراط و تفریط داشته اید و بعضی دروس را کمتر یا بیشتر خوانده اید البته باید در نظر داشت که وجود اتفاقات و استثنائات غیر منتظره در زندگی اغلب باعث عدم اجرای دقیق برنامه می گردد و اغلب بدون اینکه متوجه باشید عملاً دروسی را بیشتر مطالعه می کنید که تمایل بیشتری به آنها دارید.

اگر درسی را در یك هفته بیش از اندازه خواندید در هفته بعد میزان آن را کم کنید و دروسی را که در هفته قبل کم خوانده اید بیشتر بخوانید. نتیجه این بررسی ها و همچنین تصمیماتی را که برای هفته بعد گرفته اید در صفحه ارزیابی و تصمیم بنویسید.●وضعیت مطلوب کدام است؟

به طور میانگین برای دانش آموزان سال آخر حدود ۵ ساعت مطالعه در روز مطلوب است. البته ممکن است این میزان براساس شرایط آن روز کمتر یا بیشتر شود.

اگر در دوران تحصیل خود به تنبلی عادت کرده اید، نمی توانید یکباره ساعات مطالعه خود را افزایش دهید.سعی کنید برای خود هدفهای غیرواقعی و دور از دسترس تعیین نکنید و به تدریج بر کمیت کار خود بیافزایید.

●حالت متعادل و متناسب درس خواندن برای کنکور چیست؟

علاوه بر افزایش تدریجی ساعات مطالعه باید سعی کنید به طور متعال دروس مختلف را مطالعه کنید. حالت متعادل این است که هر روز حدوداً سه درس را مطالعه کنید. هر درس را می توانید در حدود ۲ ساعت مطالعه کنید. برای مطالعه دروس پایه ای و فهمیدنی مثل ریاضی، فیزیك، فلسفه و منطق مدت بیشتری را در نظر بگیرید. دروس حفظ کردنی و عمومی را در مدت زمان کوتاهتری مطالعه کنید.

در طول هفته شما باید تمام دروس را بخوانید، البته در طول یك سال و با توجه به نقاط قوت و ضعفتان باید روی بعضی دروس تأکید بیشتری کنید. آنچه مهم است اینکه باید در ابتدای سال روی دروس پایه ای، فهمیدنی و دروسی که در آنها ضعیف تر هستید بیشتر کار کنید. از میان دروس عمومی، زبان و عربی را در ابتدای سال بیشتر بخوانید. به تدریج که به پایان سال نزدیك می شوید باید به دروسی که در آنها قویتر هستید بیشتر بپردازید. در هفته های آخر به هیچ وجه مطالبی را که یاد گرفتن شان برای شما مشکل است نخوانید و فقط به مرور دروس و مباحثی بپردازید که در آنها تسلط بیشتری دارید.

●شیوه صحیح مطالعه

این شیوه دارای پنج مرحله است که در هر یك از این مراحل هدف خاصی دنبال می شود. در واقع این اصل یکی از ویژگیهای مهم این روش محسوب می شود، زیرا ضمن اینکه انرژی روانی و قوای ذهنی فرد در هر مرحله معطوف به یك هدف است و در نتیجه قدرت تمرکز و توجه فرد را بیشتر می کند، همچنین از پراکندگی ذهنی جلوگیری می کند و مانع هدر رفتن نیرو و بروز خستگی می شود.

۱- خواندن اجمالی

در این مرحله مبحث مورد نظر را یك بار و بدون هدف یادگیری صرف بخوانید. هدف این مرحله فقط آشنایی با موضوع کلی مورد بحث است.

۲ _ سازماندهی

در این مرحله یك بار دیگر اقدام به خواندن مبحث مورد نظر کنید با این هدف که نکات اصلی و اطلاعات جزئی را از یکدیگر جدا کنید. نیازی نیست که به تمام مطالب به طور یکسان اهمیت داده شود، بلکه سطوح مختلف متن، از جمله تز اصلی، نکات اصلی و اطلاعات جزیی دارای سطوح اهمیت متفاوتی هستند. توجه به این تفاوتها موجب درك کامل و نگهداری کامل مطلب و حافظه و نیز همچنین موجب ایجاد یك چهارچوب فکری جهت

www.takbook.com

www.takbook.com

یادگیری مثبت مراحل بعد می گردد.

۳ _ علامت گذاری و حاشیه نویسی

در این مرحله سعی کنید سطوح اهمیت را توسط علامت هایی از هم متمایز کنید. برای این کار می توانید از علائمی مانند پرانتز، ضربدر، خط کشی، و یا رنگ کردن استفاده کنید. هدف این کار سرعت بخشیدن به امر مرور و یافتن نکات اصلی و مهم متن است. همچنین در حاشیه سمت راست هر پاراگراف با استفاده از یك یا دو عبارت کوتاه، موضوع اصلی مورد بحث در آن پاراگراف را مشخص کنید.

۴ _ خلاصه نویسی

در این مرحله سعی کنید با استفاده از قسمتهای علامت گذاری شده و حاشیه ها، خلاصه ای از آنچه که تا آن مرحله به ذهن سپرده اید به روی کاغذ بیاورید. ضرورتی ندارد که مطالب خلاصه شده عیناً به ترتیب مطالب کتاب باشد. نکته بسیار مهم اینکه هر کس فقط می تواند از خلاصه ای که خود تهیه کرده استفاده کند و این خلاصه نویسی هرگز برای فرد دیگری مفید نخواهد بود، چرا که هر شخصی براساس تواناییهای هوشی و استعداد یادگیری خاص خود این کار را انجام می دهد.

۵ _ مطابقت

در این مرحله به متن اصلی برگردید و کنترل کنید که چیزی را از قلم نینداخته باشید. همچنین ساختمان خلاصه تهیه شده را مورد بررسی قرار دهید و در صورت نیاز نسبت به تصحیح و تکمیل آن اقدام کنید.

●موانع تمرکز حواس

حواس پرتی غالبا به دو دسته کلی تقسیم می شود:

۱ _ درونی: معمولاً به دلایلی از قبیل بیماری، ضعف، خستگی، گرسنگی، بی خوابی و مانند آن ایجاد می گردد.

۲ _ بیرونی: معمولاً به دلایلی از قبیل مشکلات روحی و عقلی، مشکلات خانوادگی، عدم وجود علاقه، دل زدگی، مشغله ذهنی، تخیلات، شرایط نامساعد جوی، سر و صدا، و مانند آن ایجاد می گردد.

موارد مذکور ، همگی سبب کاهش تمرکز حواس می شوند. تمرکز حواس، کلید کارآمدی در امر مطالعه به شمار می رود. کلید اساسی تمرکز حواس، کاربرد فنونی است که خواننده را در عمل مطالعه فعال می سازد و سبب ایجاد واکنش در حین مطالعه می شود.

این فنون عبارتند از:

۱ _ سؤال کردن: خواننده را به سمت نویسنده هدایت می کند.

۲ _ استنباط کردن: نتیجه بررسی هایی است که خواننده از موارد مطالعه شده و نتیجه ای که از آن می گیرد انجام می دهد.

۳ _ تجسم کردن: کاربرد حواس خواننده و جان دادن به کلمات نویسنده است.

۴ _ علامت گذاری و حاشیه نویسی: خواننده را وامی دارد تا درباره ساختمان مطلب مورد مطالعه تصمیم گیری کند.

۵ _ ربط دادن: خواننده، مطلب و اندیشه های نویسنده را با سایر اطلاعات خود ربط می دهد.

نکات اساسی در مطالعه

۱ _ برنامه مطالعه خود را با دیدی واقع بینانه طرح ریزی کنید و مقدار زیادی از کار را برای یك مدت محدود نگذارید.

۲ _ گاهی کارهای غیرمنتظره و پیش بینی نشده ممکن است برنامه مطالعاتی شما را به هم بزند، بنابراین برای این کارها وقت لازم را پیش بینی کنید.

۳ _ از بهترین ساعات خود برای مطالعه استفاده کنید و درسهای سنگین تر را برای ساعاتی که بهتر می توانید کار کنید قرار دهید یعنی زمانی که آمادگی ذهنی شما بیشتر است.

۴ _ مطالب مشابه را با هم نخوانید، زیرا با هم اشتباه می شوند و در کار شما مزاحمت ایجاد می کنند.

۵ _ به آنچه که یاد می گیرید فرصت دهید تا جا بیافتد، یعنی تحکیم پیدا کند تا بیشتر در حافظه باقی بماند و زود از بین نرود.

۶ _ با فاصله زمانی مطالعه کنید تا یادگیریهای بعدی در یادگیریهای قبلی تداخلی نکنند.

۷ _ سعی کنید آنچه را که آموخته اید مورد استفاده قرار دهید و به کار بندید و حتی الامکان به آنها فکر کنید.

۸ _ سعی کنید کل مطلب را در نظر بگیرید و روابط بین اجزا را درك کنید.

۹ _ برای مطالعه یك فصل ابتدا عناوین درشت را بخوانید و سپس یك نگاه کلی به فصل بیندازید و اگر خلاصه فصل وجود داشت آن را بخوانید و

www.takbook.com

www.takbook.com

سپس جزء به جزء مطالب را بخوانید.

۱۰ _ از مطالب مهم یادداشت بردارید.

۱۱ _ روی یك فصل از کتاب زیاد معطل نشوید. درك کامل یك فصل زمانی حاصل می شود که کل کتاب یا لااقل نصف آن را بخوانید بنابراین ابتدا با سرعت پیش بروید، بعد دوباره به اول کتاب برگردید و مطالعه دقیق مطالب را از سر بگیرید.

۱۲ _ اگر در زمان مطالعه افکار مزاحم و فکر کارهای روزمره در یادگیریهای شما اخلال ایجاد می کند، سعی کنید که از آنها یادداشت بردارید و هر چه سریعتر آن را از حافظه خود دور کنید.

۱۳ _ مجموعه ساعات خود را در هفته بر حسب اولویتی که به درس خاص می دهید بین دروس مختلف تقسیم کنید. اولویت بندی درسها بر حسب ضعف شما در آن درس یا اهمیت درس و یا ضریب آن درس معین می شود.

۱۴ _ درسهای سخت را در یك روز یا یك هفته متمرکز نکنید.

۱۵ _ سعی کنید پس از هر یك ساعت درس خواندن، پانزده دقیقه به خود استراحت دهید و در این مدت هیچ گونه مطالعه (حتی غیر درسی) نداشته باشید.

۱۶ _ اوقات درس خواندن خود را از کم به زیاد برنامه ریزی کنید. یعنی ابتدا با ساعات کمتر شروع کنید و سپس به مرور تعداد ساعات فعالیت درسی خود را افزایش دهید.

۱۷ _ سعی کنید در خلال برنامه تان به فعالیت های اجتماعی دلخواه و یا سرگرمی و ورزش مورد علاقه تان بپردازید و یا در جمع دوستان و اقوام قرار گیرید.

۱۸ _ حتی الامکان در سکوت و فضای بسته و خلوت مطالعه کنید.

۱۹ _ مکان مطالعه شما باید دارای تهویه مناسب و نور کافی باشد.

۲۰ _ معمولا یادگیری در ساعات اولیه روز بسیار بهتر از ساعات انتهای شب صورت می گیرد.

۲۱ _ داشتن تفکر مثبت و خرید خوش بینانه نسبت به نتیجه امتحان، بهترین تأمین روانی برای استفاده از حداکثر تواناییهاست.

۲۲ _ با قطعه قطعه کردن مطلب هر کتاب و اختصاص دادن هر دوره زمانی به یك قطعه خاص، استرس ناشی از حجم درسها را به حداقل برسانید.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=222957

vista.ir
Online Classified Service

روند اعزام دانشجو در ایران

پوشیده نیست که یکی از عمده ترین مسائلی که گریبانگیر جامعه ما و دیگر جوامع اسلامی در دوران معاصر است، مساله بینش غربی، غرب پسندی و غرب زدگی اقشاری از جامعه است. متاسفانه این موضوع در خصوص طبقات به اصطلاح روشنفکر و تحصیل کرده حادتر است و یکی از عوامل اصلی تداوم وابستگی کشورهای اسلامی به اجانب و لغزشگاهی مهم در مسیر حرکت ها و نهضت های اسلامی - مردمی این جوامع به حساب می‌آید.

www.takbook.com

www.takbook.com

البته، این موضوع به جوامع اسلامی منحصر نمی شود و بیشتر جوامع جهان سوم از آن رنج می برند، ولی به لحاظ عمق و غنای فرهنگ اسلامی جوامع مسلمان، این مساله در این جوامع با تعارض و آثار ویرانگر بیشتری ظاهر شده است.

بعداز پیروزی انقلاب اسلامی ایران، یکی از محسوس ترین تعارض های فرهنگی - اعتقادی که بسیاری از صف بندی های سیاسی نیز از آن ناشی می شد، اختلاف بین مواضع معتقدان به اسلا م و ارزش های فرهنگی اصیل آن و غبر باوران و غرب پسندان بوده است.

حضور فرهنگی اندیشه های غربی در ایران - که معنای اعم آن مورد نظر ماست- برخلا ف بسیاری از کشورهای دیگر، از طریق حضور مستقیم سیاسی و نظامی قدرت های غربی تحقق نیافته است، بلکه یکی از عمده ترین راه های نفوذ آن، کیفیت مبادله یک جانبه علمی و کوشش هایی است که طی یکی دو قرن اخیر به قصد اخذ علوم و فنون غربی، صورت گرفته است.

به قول یکی از بزرگان، اصل مبادله علمی و حتی اخذ یک جانبه آن از فرهنگ های بیگانه و غربی، موضوعی نیست که در تاریخ اسلا می ما برای اولین باررخ داده باشد، بلکه در قرون اولیه اسلا می نیز ترجمه کتب یونانی و روی آوردن به علوم و فلسفه آن دیار، رواج بسیار داشت، ولی به وضوح معلوم است که حاصل این دو اقدام به ظاهر مشابه، بکلی متفاوت بوده است.

در برخورد اول، مسلمانان به علوم و فنون آنها روی آوردند و آن را به خدمت خود درآورده، به آن رنگ و شکل اسلا می بخشیدند و در بطن تعالیم و ارزش های اسلا می، پرورش دادند; در حالی که دراقدام اخیر، آنچه وارد شد، نه به صورت مهمان، که خود تا مدت ها صاحبخانه شد و حتی بعد از انقلا ب اسلا می نیز پافشاری می کند وبا همه ضرباتی که خورده است، هنوز مشکل جدی ما به شمار می رود. آنچه موجب این نتایج متفاوت شده است، دو وجه دارد: یکی تفاوت های مربوط به دریافت کننده ودیگری، وضعیت متفاوت صاحبان آن اندیشه ها و علوم در این دو مقطع است.

مسلمانان متقاضی و جویندگان علم و فلسفه یونانی در مرحله اول، خود باورانی بودند که به اسلا م و ارزش های آن ایمان داشته، از عالیترین سطح اعتماد به نفس برخوردار بودند ودر برابر، متولیان آن علوم، در خواب و یاس از آینده به سر می بردند.

در مواجهه دوم، متقاضی، خود باخته و مقهور، ولی طرف مقابل، بیدار و پرانرژی و سرشار از امید به آینده و رسته از قیود اخلا قی دین و سرمست از باده قدرت و ثروت بود.

این بار متقاضی، به اختیار و انتخاب خودش بدان سو روی ننهاد، بلکه از همان ابتدا، تمایل او با هدایت طرف مقابل همراه بود. اگر اولین جرقه های پیدایش تمایل جهت اخذ علوم و فنون غربی را احساس عباس میرزا و امثال او نسبت به برتری علمی و فنی سپاه روس بر ارتش ایران در جنگ های معروف این دو لشکر به حساب آوریم و متعاقب آن، نقش هیات های سیاسی فرانسه و انگلیس را در جذب نخستین دانشجویان اعزام شده به اروپا به خاطر آوریم، نقش طرف مقابل، در ارائه پاسخ گمراه کننده به این ابراز تمایل، معلوم خواهد شد.

شاید بتوان با الهام از خاطره جنگ های ایران و روس، مواجهه اول ودوم را بدین صورت تشبیه کرد. در مواجهه اول، مسلمانان بعد از فتوحات نظامی - سیاسی، به سان لشکری پیروز بوده اند که به ذخایر علمی و فلسفی سرزمین هایی که تصرف کردند، دسترسی یافتند و هر چه را مطلوب و مقبول یافتند، از آن خود کرده، به هر صورت که خود می پسندیدند در قلمرو خویش به کار می گرفتند، اما در مواجهه دوم، جامعه شکست خورده ایران، به پرداخت غرامت جنگی ملزم شد و در کمال یاس و سرخوردگی، بخشی از نیروهایش را نیز به اسارت دشمن داد.

به نظر ما در موقعیت فعلی، زمینه های روانی - اجتماعی در جامعه اسلامی ما مواجهه از نوع اول کمابیش فراهم است و می توان وضعیت طرفین را تا حدودی مشابه آن مواجه دانست. از یک طرف، تمدن غرب به اعتراف بیشتر صاحبنظران و دوراندیشان، مرحله صعود از مراتب حیثیت و قدرت را پشت سر گذاشته و از امید و آینده پر نوید قرون ۱۸ و ۱۹، دیگر بدان صورت خبری نیست، بلکه تا حدودی سرخورده شده و این، دردی است که اگرچه از درمان آن هنوز مایوس نشده است، مداوای آن، مساله ای جدی تلقی می شود. دیگر اینکه جامعه اسلامی ایران به ویژه در سال های اخیر، در مقام پیشتاز جوامع اسلامی، دوباره در حد نسبتا مطلوبی اعتماد به نفس و اعتقاد به اصالت ارزش های اسلامی را به دست آورده است.

با توجه به موارد مذکور، یکی از ضرورت های اساسی، بازشناسی خطوط حرکت فرهنگی و آموزشی گذشته و تبیین ضرورت اصلاح و کیفیت انتخاب شیوه های مناسب مواجهه با غرب در اخذ علوم و تکنولوژی آن است. این انتخاب باید به صورتی باشد که شیوه هایش موید و قوامبخش جوانه های نوخاسته اعتماد به نفس کنونی و تشدید کننده آن باشد.

سیاست اعزام دانشجو به خارج، یکی از شیوه هایی است که به منظور اخذ علوم غربی اتخاذ شده است. به نظر ما یکی از عمده ترین راه های

www.takbook.com

www.takbook.com

نفوذ فرهنگ غربی که از آن می نالیم نیز همین است. بدین لحاظ، بررسی این سیاست می تواند ما را نسبت به گذشته و حال آگاه کرده، نقاط ضعف آن را بشناساند.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=334134

vista.ir
Online Classified Service

رهیافت های نوین آموزش

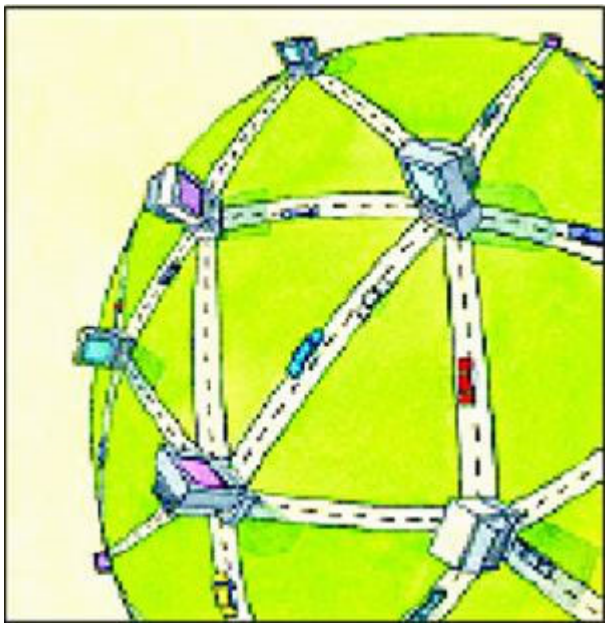

آموزش،یکی از مؤلفه های مهم در تربیت افراد کارآمد است و هر اندازه سطح کیفی آموزش بهبود یابد، میزان کارآمدی افراد نیز می تواند ارتقا پیدا کند.

رهیافت ها و فلسفه های جدید آموزشی دارای کارکردهایی هستند که آنها را از الگوهای قدیمی و کهن آموزشی متمایز می سازد. ویژگی ها و پیامدهای به کارگیری رهیافت های قدیم و جدید آموزشی، مبنای گفت وگویی است با مجتبی کیانی، عضو هیأت علمی مرکز انفورماتیك دانشگاه تهران. او به کارگیری رهیافت های نوین آموزشی را در پیشرفت کشور مؤثر می داند.

در حال حاضر به شیوه های آموزش و یادگیری نظام آموزشی ما انتقادات زیادی وارد است و از جمله گفته می شود که توجه به خلاقیت در این شیوه ها جایگاهی ندارد. نحوه تأثیرگذاری شیوه های یادگیری رایج در ایران به چه شکلی بروز پیدا می کند؟

آموزش کنونی رایج در کشور ما عمدتاً مبتنی بر محفوظات است و تکرار کردن این محفوظات از طرف دانشجو. ما وقتی می گوییم دانشجو موضوعی را یاد گرفته که عیناً بتواند مطالب گفته شده را بازگو کند. چنین روشی تقریباً شبیه الگوی «رفتارگرایی» است. رفتارگرایی عبارت است از ایجاد تغییر دررفتار کسی که مورد آموزش قرار می گیرد. یعنی کاری می کنیم او رفتاری را انجام دهد که ما از او می خواهیم. انتظار داریم رفتاری را که ما انجام می دهیم او نیز انجام دهد. به بیان دیگر، اگر یك استاد به شیوه خاصی مسأله ای را حل می کند، عین همان را انتظار داشته باشیم که دانشجو انجام بدهد.

در رفتارگرایی ما انتظار داریم که رفتار دانشجو و دانش آموز، شبیه آن چیزی باشد که ما می خواهیم آن رفتار را از خودش نشان دهد.

الان هم تقریباً همینطور است. ما مطالبی را پای «تخته» یا «وایت برد» می نویسیم و می گوییم، مسائلی را حل می کنیم و شیو ه هایی را یاد می دهیم و انتظار داریم عین همان کارها را دانشجو یا دانش آموز انجام دهد.

البته منظور من از رفتار، در حقیقت رفتار اخلاقی نیست. منظورم رفتار و حرکت در آن حوزه علمی است؛ مثل جغرافی، مهندسی و هنر.

به غیر از مکتب رفتارگرایی، چه مکاتب و رهیافت هایی در زمینه آموزش مورد توجه بوده است؟

به طور کلی دو مکتب «شناخت گرایی» و «ساخت گرایی» عرضه شده است.

در مکتب شناخت گرایی، آنچه مهم ارزیابی می شود این است که فرد بتواند از دانش، یك «نمایش» یا یك «بازنمایی» برای خودش ایجاد کند.

www.takbook.com

www.takbook.com

بازنمایی از دانش به این معنا است که فرد قادر باشد یك موقعیت را نشان بدهد.

ویژگی اصلی شناخت گرایی این است که شخص بتواند اجزای مختلف یك حوزه علمی را کنار هم قرار بدهد و به یك صحنه ای برسد که وضعیت واقع را نشان بدهد.

در این مکتب تفاوتی بین «واقعیت» یعنی آنچه که در دنیای خارج وجود دارد و «بازنمایی» ذهن ما از واقعیت قائل می شوند. گفته می شود آنچه که «علم» ما را تشکیل می دهد بازنمایی ذهن ما از دنیای واقع است.

مثال ساده اش این است که میز و صندلی در دنیای واقع و در دنیای خارج از ذهن ما وجود دارد. اما مهم این است که ما چگونه در ذهن خودمان آنها را بازنمایی کنیم، روابط آنها را با همدیگر و مکان هایی را که آنها قرار گرفته اند در ذهن مان تداعی نماییم.

وقتی ما بتوانیم از دنیای واقع، یك بازنمایی در ذهن مان ایجاد کنیم، آن وقت قادر خواهیم بود که در بازنمایی ذهن، جست وجو کنیم و به سؤالاتی را که برای ما مطرح می شود با توجه به آن بازنمایی، پاسخ بدهیم. یك مثال علمی در این زمینه می تواند بیشتر به درك موضوع کمك کند.

فرض کنید که یك دانشجو می خواهد فیزیك مکانیك را یاد بگیرد. در ابتدا استاد سعی می کند دنیای خارج و قواعد حاکم بر آن را برای دانشجو شرح دهد تا دانشجو بتواند یك بازنمایی دقیق از دنیای خارج در ذهن خود داشته باشد. مثلاً فرض کنید راجع به شتاب، جاذبه و جرم بخواهد استاد مطالبی را ارائه دهد. او بایستی در ابتدا ذهن دانشجو را آماده کند که تصویری از دنیای خارج به دست آورد. وقتی که دانشجو این دانش یا تصویر از دنیای خارج را کسب کرد، استاد سؤالاتی را مطرح می کند. استاد می گوید اگر ما جسمی را با یك زاویه مشخص رها کنیم به کجا برخورد می کند؟ دانشجو سعی می کند از آن بازنمایی خودش استفاده کند و موقعیت و وضعیت آن جسم یا گلوله را تشخیص دهد و به سؤال پاسخ بدهد. یعنی با توجه به اصولی که در بازنمایی اش از دنیای خارج به دست آورده می کوشد به جواب برسد. در شناخت گرایی دو اصل مهم وجود دارد: یکی بازنمایی دنیای خارج است و دیگری جست وجو در این بازنمایی.

این مکتب از چه زمانی مطرح شده؟

اصولاً شناخت گرایی همراه با پیشرفت هایی که در زمینه علوم کامپیوتر و هوش مصنوعی به دست آمده، رشد پیدا کرد.

مکتب سوم هم مکتب ساخت گرایی است. در این زمینه باید مقدمه ای بیاورم. از زمان کانت، فیلسوف معروف آلمانی مربوط به قرن هفدهم درك مان از دنیای خارج مقداری پیچیده تر شده است و دیگر آن حالت ساده گذشته را ندارد.

قبل از کانت دو نگرش کلی در مورد چگونگی درك انسان از دنیای خارج وجود داشت. عقل گرایان که نمونه برجسته آنها دکارت بود این ادعا را مطرح می کردند که آنچه دانش را تشکیل می دهد به صورت فطری در ذهن و مغز انسان وجود دارد.

در مقابل گروهی به رهبری «جان لاك» اندیشمند بریتانیایی معتقد بودند آنچه که به عنوان دانش به ذهن و مغز ما وارد می شود به طور کلی حاصل تجربه است. جمله «ذهن ما یك صفحه کاملاً سفید است» جمله ای بسیار معروف جان لاك می باشد. آنها معتقد بودند تجربیاتی را که به دست می آوریم، باعث انباشته شدن دانش در ذهن ما می شود.

این دو نگرش در منتهی الیه یك طیف بودند. یك عده می گفتند دانش در ذهن ما به صورت فطری قرارداده شده است و عده دیگری می گفتند دانش از راه تجربه به دست می آید. اما کانت به تلفیقی از این دو حالت اعتقاد داشت. او می گفت درست است که ما دنیای بیرون را تجربه می کنیم ولی ذهن ما هم چیزهایی به آن اضافه می کند و مجموعه اینها، درك ما را از دنیا تشکیل می دهد.

درحقیقت ما به دنیا نگاه می کنیم و چیزهایی را از دنیا می گیریم که این «تجربه» نام دارد و عناصری هم در ذهن ما به آن اضافه می شود و حاصل کار، برداشت ما از دنیا و محیط پیرامونی ما را شکل می دهد. کانت این برداشت را پدیده نامید.

از زمان کانت تلفیقی از تجربه گرایی خام و عقل گرایی خام موردپذیرش قرارگرفت.

برتری یافتن نگرش کانتی چه کمکی به پیشبرد اهداف آموزشی می کند؟

در گذشته تصور می شد و الآن هم در کشور ما هنوز وجوددارد که می توان دانش جدیدی را به دانشجو یا دانش آموز منتقل کرد. استاد فکرمی کند که باید این معلومات را منتقل کند و دانشجو هم آن را جزو مخزن اطلاعات خودش قرارمی دهد.

در اینجا اعتقاد بر این است که در ذهن دانشجو چیزی وجودندارد و فقط کافی است آن را با دانش پرکنیم. بنابراین می توانم بگویم اکثر استادانی که ما امروز با آنها روبه رو هستیم به نوعی طرفدار ایده جان لاك هستند.

چون تصورشان این است که تعدادزیادی «لوح سفید» درکلاس وجوددارند و باید دانش را به ذهن آنها انتقال دهند و از این طریق، می توانند صاحب دانش نشوند.

www.takbook.com

www.takbook.com

اما تا جایی که من اطلاع دارم، جان لاك آموزش تحمیلی را قبول ندارد.

تاحدودی شما درست می گویید. لاك می گوید خود شخص هم باید برود تجربه کسب کند. ولی سیستم آموزشی ما فکر می کند با تحمیل هم می شود این کار را انجام داد. یعنی به صورت تحمیلی می توان اطلاعات را به ذهن دانشجو وارد کرد. اما از دیدگاه کانت به قضیه نگاه کنیم اینجوری نیست و دانشجو، دانش آموز و یا هرشخصی یك دانش پیشینی در ذهن خود دارند و وقتی دانش جدید می خواهد به ذهن فرد وارد شود، با تلفیق آن دانش پیشین و این دانش جدید است که برداشت جدید هم شکل می گیرد.

به بیان دیگر وقتی دانش های جدید به ذهن فرد وارد می شوند، اینگونه نیست که این دانش ها در گوشه ای از ذهن بنشینند و دانش ما را افزایش بدهند. بلکه این دانش های جدید با آنچه که قبلاً در ذهن ما بوده وارد تعامل می شوند و اگر این تعامل شکل بگیرد می توانیم ادعا کنیم که چیز جدیدی یاد گرفته ایم.

کانت را به تعبیری می توان بنیانگذار واقعی ساخت گرایی بدانیم؟

بله؛ می توان کانت را پدر ساخت گرایی بدانیم. اما یك شاخه از این مکتب به نام «ساخت گرایی اجتماعی» رشد پیداکرده که من هم به آموزه های این گرایش از ساخت گرایی باور دارم.

ایده اصلی در این گرایش این است که ما در خلأ زندگی نمی کنیم و ذهن ما هم در خلأ زندگی نمی کند. بلکه ما در یك اجتماع بزرگ حضور داریم و حاصل کنش اجتماعی ما، درحقیقت باعث آموزش ما می شود.

درواقع اعتقاد بر این است که ما در تماس با آدم های دیگر به ساختن معنی اقدام می کنیم.

به عبارت دیگر، ما با تعامل با دیگران است که می توانیم نظرات خودمان را در میان بگذاریم و دراین حالت است که سعی می کنیم آنها را متقاعد کنیم و از نظرات دیگران هم استفاده می کنیم و دراین تعامل اجتماعی است که علم شکل می گیرد. درحقیقت، علم یك ساخته اجتماعی است و نه فردی.

در تعلیم وتربیت این موضوع، خودش را اینگونه نشان می دهد که دانشجویان در کلاس و مؤسسات آموزشی در تعامل با همدیگر باید چیزی را یاد بگیرند، با یکدیگر همکاری داشته باشند و چیزی را متوجه بشوند.

بنابراین در تعامل با همدیگر و با تشکیل گروههای کوچك به ساخت علم دست می زنیم. ساختن علم همان خاصیتی را دارد که ما به آن آموزش می گوییم.

در اینجا بحث ساختن علم مطرح می شود ولی در روش رایج در کشور ما عمدتاً تأکید بر حفظ کردن مطالب بسیار برجسته است.

بله؛ در کشور ما مطالبی از طرف استاد مطرح می شود و هیچ تعبیری در مورد این مطالب توسط دانشجو ارائه نمی شود. در این صورت، دانشجو نمی تواند رابطه ای بین این مطالب با آنچه که ازقبل یادگرفته، برقرارکند و از آن بدتر این است که بین آن مطالب و دنیای خارج از خودش هم نمی تواند ارتباطی برقرارکند.

چون تصور غالب این است که آموزش عبارت است از انتقال علم از معلم به دانش آموز یا دانشجو. در صورتی که این مکتب با این حرف ها مخالف است و آموختن را عبارت از ساختن علم می داند؛ آن هم نه ساختن فردی و اینکه بنشیند و فکر کند و متوجه شود که دنیا چه شکلی است. بلکه درواقع آموزش یك ساختن اجتماعی قلمداد می شود.

درك دیرهنگام این رهیافت ها ناشی از نوع نگرش برنامه ریزان حوزه آموزشی است؟

به احتمال زیاد، بستگی به معلمانی دارد که اینقدر بددرس می دهند.

شاید آنها هم به معلمان و استادان قبل از خودشان ارجاع دهند ولی چرا شناخت ما از تحولات اجتماعی و آموزشی به موقع حاصل نشده است؟

من فقط یك سناریو یا صحنه ای را که دارد اتفاق می افتد توضیح دادم و اینکه نحوه آموزش ما باید چگونه باشد و تخصص من هم در همین حد است.

بخشی از تحقیقات و حوزه شغلی شما در زمینه آموزش الکترونیکی است. در حالی که رویکرد رفتارگرایی استادان تغییر پیدا نکرده، آموزش الکترونیکی چه ثمراتی برای جامعه دارد؟

این دقیقاً خود مشکل است. در سالهای پایانی قرن بیستم و اول قرن بیست و یکم ابزاری به اسم فناوری اطلاعات وارد دنیای ما شده است. مهمترین ویژگی این فناوری هم این است که ارتباطات را تسهیل می کند. لااقل به بهترین وجه هرگونه ارتباطی را با کمترین امکانات را برای ما برآورده می کند. با این فناوری می توان اطلاعات را به شکلهای مختلف نگهداری کرد وبه پردازش اطلاعات پرداخت. به نظر می رسد که فناوری

www.takbook.com

www.takbook.com

اطلاعات، ابزار خوبی است ولی باید ببینیم ما چه برخورداری با آن داریم.

متأسفانه در حال حاضر شیوه غالب ما آموزش مبتنی بر اصل انتقال دانش است. یعنی انتقال دانش از ذهن استاد و به کمك بیان او به ذهن دانشجو. اما این را باید در دنیای فناوری اطلاعات و اینترنت به تصویر کشید تا متوجه شویم وضعیت به چه صورت است. ما می توانیم فیلم استاد را به صورت دیجیتال دربیاوریم و روی شبکه بگذاریم و از دانشجویان بخواهیم به آن توجه کنند و با این کار به گونه ای اقدام کنیم که چارچوب آموزشی را تغییر ندهیم.

در کشورهای توسعه یافته، مکاتب آموزشی جدید عرضه شده اند. آیا در همان جوامع گذار از استفاده از رویکردهای رفتارگرایی تا ساخت گرایی به صورت قاعده مند اتفاق افتاده است؟

به نظر می رسد که چنین روندی طی شده باشد ولی با بررسی تجربه آنها شاید جواب بهتری برای این سؤال هم پیدا کنیم. شرکتهای کامپیوتری معروف دنیا برای گسترش آموزش الکترونیکی موفق شده اند محیط های آموزشی الکترونیکی مناسبی را بسازند . البته بسیاری از آن محیط های آموزشی از کیفیت بالایی برخوردار نیستند. ممکن است بسیاری از استادان ما این محیط های الکترونیکی را ببینند ولی احساس کنند که ۹۰درصد ابزارهای آنها کاربردی ندارد.

اگر این محیط های آموزشی الکترونیکی مورد استقبال نباشد این موضوع دلالت بر این دارد که چارچوب کلی آموزش تغییر نمی کند و پایبندی به روشهای قبلی باز تداوم دارد؟بله؛ آن ۹۰درصد که جایگاهی در آموزش ما پیدا نکرده، در حقیقت شامل همان مواردی است که به مؤلفه های مکاتب جدیدتر آموزشی برمی گردد و شرکتهای کامپیوتری، این بخشها را بر آن مبنا ساخته اند. اما چون استادان ما نمی خواهند چارچوب آموزشی شان را عوض بکنند، آن ابزارها هیچ کاربردی در اینجا پیدا نمی کند. در ساخت گرایی و ساخت اجتماعی دانش یا آموزش در شکل اجتماعی و یا ساخت اجتماعی دانش، هدف این است که افراد با همدیگر تعامل داشته باشند و با یکدیگر گفت وگو بکنند. یعنی دانشجوها باید با همدیگر گفت وگو کنند. در محیط های الکترونیکی، ابزاری به اسم «چت» وجود دارد. در حال حاضر در ایران، حداقل ۱۰دانشگاه الکترونیکی تأسیس کرده ایم ولی در زمان آموزش، هیچ استفاده ای از آن به عمل نمی آید. ظاهراً چنین ابزاری را تجملاتی می دانند و اصلاً به عنوان یك ابزار آموزشی به آن نگاه نمی کنند.

در ساخت گرایی، ما باید برداشت خودمان را از آنچه شنیده ایم و از آنچه که با دیگران تعامل کرده ایم بسازیم، معنی ساده ساختن هم این است که آن را بنویسیم. به تعبیری ایده خودمان را و آنچه را که فهمیده ایم یادداشت کنیم. در محیط های آموزشی الکترونیکی جاهایی هست که افراد می توانند برداشت خودشان را از یك موضوع به صورت یك شبه مقاله یا شبه نوشته و یا یك شبه پاراگراف بنویسند.

چنین ابزاری در محیط های آموزشی الکترونیکی تعریف شده است ولی گویی این ابزارها وجود ندارد. در آموزش الکترونیکی که ما، در ایران از آنها استفاده می کنیم متأسفانه این وسیله را ابزاری تجملاتی می دانند و هیچ استفاده ای از آن نمی شود.

بالاخره یکی از شیوه های آموزشی در ساخت گرایی این است که معلم، نقش انتقال دهنده اش را کنار بگذارد و در واقع با مطرح ساختن یك سؤال از دانشجویان بخواهد که به آن سؤال پاسخ دهند. معلم در این شیوه سعی می کند که آرام آرام افراد را راهنمایی کند تا آنها به جواب بهتری برسند. در ضمن ما یك جواب صددرصد درست و یا کاملاً غلط نداریم. بلکه طیفی از جوابهای درست داریم. چون هر کس باید نظر شخصی خودش را بگوید. بنابراین ممکن است یك نظر و جواب بهتر از نظرات و جوابهای دیگر باشد. ممکن است جوابها در برخی مواد عناصر مشترکی داشته باشند ولی ممکن است که یك جواب، نسبت به بقیه موارد جواب بهتری باشد. نقش معلم یا استاد در واقع این است که مربی باشد و نقش مربیگری را ایفا کند و آنها رابه سمت جوابهای بهتر و بهتر سوق بدهد. این اطلاعات هم در یك جا جمع بشود و اگر یك تازه وارد بخواهد از موضوع سردر بیاورد با خواندن سابقه بحث به برداشت جدیدی برسد. این کار در محیط آموزشی را «فروم» یا «اتاق گفت وگو» نامگذاری کرده اند. یعنی اینکه افراد می توانند نظرات خودشان را بنویسند و در یك جا جمع بشود.

وقتی دانش آموز دبیرستانی با شیوه حفظ کردن درس خوانده است، چه جور می شود انتظار داشته باشیم که خلاقیت به خرج دهد و نظرات و دیدگاههای دیگران را نقد کند و از نقادی دیگران هم با علاقه استقبال کند؟

اگر اینجور باشد ما تا آخر همین روش را باید ادامه دهیم و بگوییم چون دانش آموزان، یك روش غلط را دنبال می کردند و استادان ما هم یك روش شبیه به آن را دنبال کرده اند بنابراین تا بی نهایت روش آموزشی مان را را ارتقا ندهیم. در یك مقطعی باید این روش را تغییر دهیم. اتفاقاً در بهترین جایی که می توانیم این وضعیت را بهبود ببخشیم در محیط های الکترونیکی است.

چون این ابزارها وجود دارند و عینیت پیدا کرده اند. ممکن است در کلاس حضوری برای اینکه افراد یکدیگر را متقاعد و با همدیگر بحث و گفت وگو

www.takbook.com

www.takbook.com

کنند نظم کلاس به هم بریزد و کنترل کلاس از دست معلم یا استاد خارج بشود. اما در محیط های الکترونیکی این وضعیت پیش نمی آید و افراد به راحتی می توانند نظرات خود را پست کنند، یعنی در اتاق گفت وگو بچسبانند و این نظرات جمع بشود. این کار می تواند انجام بشود بدون اینکه نظم کلاس به هم بخورد.

بنابراین محیط های آموزشی الکترونیکی ، محیط مناسبی است برای اینکه روشها ، چارچوبها و متدولوژی های جدید را به کار گیریم. به اعتقاد من ، حتماً مزایای مکاتب آموزشی جدید مورد توجه بوده که این ابزارها را ساخته اند و اگر مورد توجه نبوده اند لزومی نداشته که این محیط ها را به این ابزارها مجهز کنند.

دقیقاً الآن نحوه آموزش الکترونیکی دانشگاه های ایران به چه صورت است؟

در حال حاضر اتفاقی که در ایران رخ داده و باید هم رخ می داد این است که در هر دانشگاهی ، یك مرکز وجود دارد که متولی آموزش الکترونیکی آن دانشگاه است. در این دانشگاهها اینگونه عمل می شود که تعدادی دانشجو پذیرفته می شود ولی با کمترین زحمت و کمترین تغییر در چارچوب آموزشی می خواهند آنها را راضی نگه دارند. راضی نگه داشتن دانشجویان به این صورت است که تصور شده آنها از دبیرستان آمده اند و به روش حفظ کردن مطلب عادت کرده اند. بنابراین مطالب و یا فیلم ها و نوشته هایی را به صورت الکترونیکی به دانشجویان ارائه می دهند و کمتر از آنها می خواهند که با همدیگر بحث و گفت وگو کنند، با همدیگر مطلبی را بسازند و در گروه ها و کارگاه ها حضور پیدا کنند. به نظر من ، این تهدید بزرگی است که ما مشاهده می کنیم و الآن وجود دارد. در واقع با این کار ، شبیه آموزش فعلی و حضوری را ارائه می دهند.

به هرحالت ، آموزش الکترونیکی در کشور ما هم دارد رواج پیدا می کند ولی بهتر است از ابزارهای جالب تر محیط های آموزشی الکترونیکی هم استفاده کنیم.

آیا به خاطر اینکه نگرش استادان تغییر نکرده، ضعف روش قبلی دراین روش پیشرفته هم مشاهده می شود؟

مسلم است که نگرش استادان تغییر نکرده است. اگر از کسانی که مسؤول آموزش الکترونیکی هستند بپرسید متوجه می شوید که نگرش آنها عوض نشده . آنها هنوز فکر می کنند دانش ، پدیده ای انتقال دادنی است. فکر نمی کنندکه مطابق رهیافت های جدید، پدیده ای ساختنی است. دراین تکنیك های جدید نیاز به خلاقیت، تفکر و تحقیق حالت الزامی پیدا می کند. دانش آموزی که با روش حفظ کردن مطلب تربیت شده می تواند در اینجا موفق باشد؟

تفاوت مکاتب آموزشی جدید و قدیم این است که در مکتب رفتارگرایی، دانشجو یك فرد منفعل است. قرار شد که به قول جان لاك یك لوح سفید باشد و هرچیزی که روی آن نوشته بشود همان هم تکرار شود. در مکاتب جدید، دانشجو یك عنصر فعال است و باید از خودش جدیت نشان دهد و تلاش کند. مکاتب جدید مخالف کاهلی و تلاش نکردن هستند.

وقتی یك دانشجو بخواهد نظر شخصی اش را بنویسد، با دیگران در تعامل باشد، دیگران را قانع کند که حرفش ممکن است درست باشد و اصلاً هرکس باید در کار جمعی شرکت کند معلوم است که باید فعال باشد.

دانشگاه های موفق دنیا در زمینه آموزش الکترونیکی چه تجربه ای دارند؟

یکی از دانشگاه های موفق دنیا دراین زمینه ، مؤسسه تکنولوژی ماساچوست (T.I.m) ایالات متحده است که پروژه ای از سال ۲۰۰۱ شروع کرده و یا تاسال ۲۰۰۸ ادامه خواهد داد. دراین پروژه مقرر شده که کلیه منابع آموزشی را به صورت دیجیتالی جمع آوری و نگهداری کنند. ما می توانیم از این منابع درسی که در دسترس همگان است استفاده کنیم ولی در گام بعد باید محیط هایی را داشته باشیم که دانشجویان را به تعامل با یکدیگر تشویق کنیم.

تغییر رویه ای که شروع شده به چه نحو قابل بهبود دادن است؟

یك راه حل این است که کارگاه های آموزشی و کلاس هایی بگذاریم و از استادان دعوت کنیم که دراین کارگاه ها و کلاسها شرکت کنند و آنها را فرضاً با روش ساخت گرایی و ساختگرایی اجتماعی آشنا کنیم و بگوییم باید دانش دانشجوها را در نظر بگیرند.

اما من فکر نمی کنم که این کار ، بسیار مؤثر باشد. این کار ، مثل این است که بخواهیم در کنار یك استخر بایستیم و شنا کردن را به دیگران یاد بدهیم. به نظرم با توضیح دادن روش شناکردن، افراد نمی توانند شناگر خوبی بشوند. باید اجازه دهیم آنها در قسمت های کم عمق استخر وارد شوند و به تدریج شناکردن را یاد بگیرند. به همین شکل باید در مورد آموزش الکترونیکی رفتار کنیم. باید ابزارهای جدید را در اختیار استادان قرار بدهیم و اجازه بدهیم آنها وارد محیط های آموزشی الکترونیکی شوند و ابزارهای جدید آموزشی را تجربه بکنند. استادان ما آدم های باهوشی هستند. وقتی که نحوه کار کردن این ابزارها را یاد بگیرند حتماً از آن استفاده خواهند کرد و به صورت ناخودآگاه هم تغییر در روش آموزش رخ می

www.takbook.com

www.takbook.com

دهد. هنگامی که استاد به «اتاق گفت وگو» وارد شود و سؤالی را مطرح کند، ممکن است هر یك از دانشجویان به آن سؤال پاسخ دهند. در مرحله بعد، ممکن است استاد دانشجویان را به چند گروه تقسیم کند و کارگاه آموزشی برگزار کند و از دانشجویان بخواهد مفاهیم جدیدی را براساس دانش خودشان تعریف کنند و یا گروه ها و افراد با یکدیگر چت کنند. به زبان ساده تر در چنین حالتی، استاد در واقع دارد روش های ساخت گرایی اجتماعی را اجرا می کند. ما اگر امکانات و ابزارهای جدید را در اختیار استادان بگذاریم کمك می کنیم از آن پارادایم قبلی به پارادایم های جدیدتر منتقل شویم.تجربه دانشگاه تهران در مورد آموزش الکترونیکی چگونه بوده است؟

یکی از کارهایی که انجام شد این است که از استاد چند دانشگاه خارجی از جمله آلمان دعوت کردیم که بیایند راجع به روش های جدید آموزشی کارگاه برگزار کنند. ما از استادان و دانشجویان هم دعوت کردیم که در این کارگاه ها شرکت کنند ولی آموزش های الکترونیکی ای که در دانشگاه تهران پیاده می شود به نوعی تداوم روش های قدیمی و حفظ کردن مطلب است.

شما در تحقیقی که انجام داده اید نشان داده اید آموزش الکترونیکی می تواند پارادایم های جدید آموزشی را جایگزین روش مرسوم کند. نتایج تحقیق شما ارائه شده است ولی چرا با توجه به مزایای روش های جدید و با توجه به یافته های تحقیق تحولی در نحوه آموزش به وجود نیامده است؟

ممکن است سیاست مدیران مجموعه ها با این تحقیقات و نتایج آن هماهنگ نباشد. من هم مسؤول اجرای روش های جدید آموزشی نیستم. به نظر من، گروه های آموزشی دانشگاه باید در مورد ضرورت به کارگیری آموزش الکترونیکی و روش های جدید آموزشی با یکدیگر بحث کنند و ببینند واقعاً آموزش الکترونیکی چه فواید و محدودیت هایی دارد. من معتقدم که علم یك پدیده اجتماعی است و از این جهت هم اعتقاد دارم که سیاست های از بالا به پایین به شکست منجر می شود. اما وقتی که در گروه های آموزشی این نوع بحث ها مطرح شود، نتیجه بهتری کسب خواهیم کرد.

مگر در جلسات گروه ها در مورد کیفیت آموزش، نحوه برگزاری امتحانات راجع به بسیاری از مسائل پیش پا افتاده صحبت نمی شود، چرا در مورد شیوه های آموزشی و استفاده از فناوری اطلاعات بحث نشود. فرضاً شش ماه با یکدیگر بحث گروهی بکنند و بعد برای پیاده سازی از مسؤولان دانشگاه هم کمك بگیرند و بودجه لازم را پیشنهاد دهند.

یکی از مسائلی که در مورد آموزش الکترونیکی مطرح می شود این است که با این روش می توان تعداد بیشتری به تحصیل بپردازند. آیا حقیقتاً چنین چیزی عملی است؟

اگر ما بخواهیم فرضاً ۸۰۰ نفر دانشجو بپذیریم و قصد داشته باشیم آنها را از طریق آموزش الکترونیکی آموزش دهیم در ضمن هدف ما این باشد که در چارچوب ساخت گرایی اجتماعی، آموزش به دانشجویان را عملی کنیم، اگر هر یك از این ۸۰۰ نفر در جواب سؤال استاد، یك پاراگراف و یا حتی یك خط در پاسخ به سؤال مطرح شده جواب داشته باشند، آیا آن استاد می تواند همه جواب ها را بخواند؟

بنابراین برعکس شعارهایی که برخی مطرح می کنند در عمل تعداد دانشجویان در این زمینه نمی تواند بی نهایت باشد. استادی که می خواهد در قالب ساخت گرایی اجتماعی کار کند باید با همه دانشجویان در تعامل باشد و آنها را به گروه های مجزایی تقسیم بندی کند و گروه ها هم بتوانند معانی را خلق کنند، به معانی جدیدی برسند و خلاقیت شان را پرورش دهند. در چنین وضعیتی، استاد هم باید نقش مربی و هدایت دهنده پیدا کند. لااقل در تحقیقی که به مدت یك سال صورت گرفت نتیجه گرفتیم که تعداد دانشجویان نمی تواند زیاد باشد. تعداد افراد باید به حدی باشد که استاد توانایی مطالعه مباحث مطرح شده را داشته باشد.

اگر کلاس های فعلی با ۴۰ نفر تشکیل می شود با این اوضاع در آموزش الکترونیکی این تعداد باید کمتر باشد؟

می تواند در همان حد باشد ولی نمی تواند مثلاً هزار نفر باشد.

اگر سؤال و جواب در راستای تولید علم ادامه پیدا کند، وقت استاد هم اجازه تداوم بحث را نمی دهد؟

بله؛ استاد باید وقت بیشتری بگذارد. یکی از نتایجی که ما در تحقیق به آن رسیدیم همین بود که شعاری که می گوید آموزش الکترونیکی می تواند فضای آموزشی ما را گسترش بدهد، اگر ما بخواهیم به چارچوب های جدید آموزشی پایبند باشیم، شعار غلطی است و صحت ندارد.

اگر بخواهیم تعداد بیشتری از دانشجویان را مطابق الگوی فعلی یا همان به اصطلاح رفتارگرایی مبتنی بر حفظ مطلب آموزش دهیم، با آموزش الکترونیکی این هدف قابل تحقق است؟

بله؛ اگر بخواهیم آن روش را به کار بگیریم می شود. در آن حالت فیلم استاد را روی شبکه می گذاریم. از ۱۰ هزار نفر هم ثبت نام به عمل می آوریم و از همه آنها می خواهیم که فیلم استاد را ببینند و بیایند امتحان بدهند. ما اگر می خواهیم پیشرفت کنیم و اگر می خواهیم تغییری در

www.takbook.com

www.takbook.com

آموزش ایجاد کنیم باید از ابزارهای مهمتر و اصلی محیط های آموزش الکترونیکی استفاده نماییم.

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=223120

vista.ir
Online Classified Service

زندگی ما را، باورهای ما می سازد

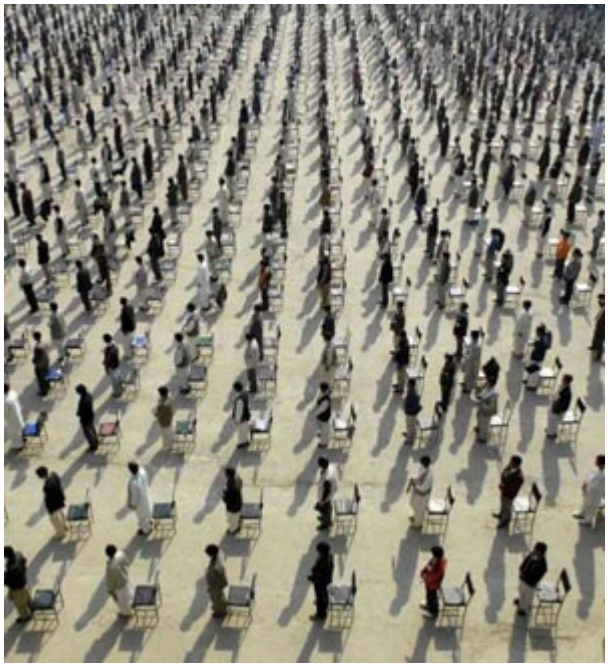

یکی از بزرگ ترین دغدغه های ذهنی اکثر دانش آموزان به خصوص شرکت کنندگان کنکور این است که به چه روشی باید درس خواند:

آیا باید شب و روز درس خواند؟

آیا باید از کتاب ها و جزوات خاصی استفاده نمود؟

آیا باید از خواب و خوراک و ورزش و تفریح و موسیقی و... بگذرند؟

آیا باید «واو به واو» دروس را حفظ کنند؟

آیا باید متفاوت از دوران دبیرستان درس بخوانند؟

آیا حتما باید از کلاس ها و آموزشگاه های آن چنانی کنکور استفاده نمود؟

و...

حال قبل از این که بخواهیم بحث را شروع کنیم باید نگاهی اجمالی به طی سالیانی که درس خوانده ایم داشته باشیم و ببینیم که با چه فکری در جلسه امتحان یا حتی سال تحصیلی شروع به کار می کردیم. با کمی دقت و حوصله خواهیم دید که عواملی مانند: اجبار در درس خواندن، اصرار خانواده، نگاه دیگران، علاقه ی فردی و صدها مورد دیگر باعث درس خواندن ما شده اند. ولی خارج از همه ی این مسایل باید دید که اصلی ترین عامل موفقیت یا عدم موفقیت در این مبحث چه بوده است، زیرا شروع هر کاری حتی در حالت اجبار باید با بارقه ای از امید و پیروزی در انتهای آن آغاز گردد. پس توجه داشته باشید، حال که شما خود را برای امتحانات و کنکور آماده می سازید، باید به این نکته مهم رسیده باشید که اگر در امتحان و کنکور ۵۰ درصد کار مربوط به نحوه ی تدریس معلمان و زمان مشخص و مفید برای درس خواندن باشد، ۵۰ درصد دیگر مربوط به چگونه درس خواندن و هدف مندی و تفکر و دید شماست. برای مطالعه و موفقیت باید در وهله ی اول آمادگی روانی مهیا شود چرا که انسان ها با توجه به شرایط اجتماعی و خانوادگی و بهره ی هوشی متفاوت هستند. زیرا یکی مثلا ممکن است با ۴ ساعت درس خواندن بگوید نتیجه خواهم گرفت ولی آن دیگری با ۱۰ ساعت نیز باز در اول کار باشد. پس برای هر کاری می توان سه نوع تفکر داشت:

۱) تفکر منفی: من این کتاب را می خوانم ولی می دانم که برای من فایده ای نخواهد داشت.

۲) تفکر بی خیالی (نیم منفی): من این کتاب را می خوانم شاید برای من مفید باشد یا نه؟

۳) تفکر مثبت: من این کتاب را می خوانم چون می دانم عمل به دستورات آن برایم ۱۰۰ درصد مفید خواهد بود و تمام روش های موفقیت را برای من آشکار خواهد ساخت.

حال قبل از این که ببینید جزو کدام دسته هستید چند لحظه فکر کنید و به آرزوهایی بیندیشید که تحقق آن باعث باروری زندگی شما می شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

زندگی ما را، باورهای ما می سازد، زیرا کسی که تحت تاثیر باورهای منفی قرار می گیرد کارش به شکست می انجامد و هدف او هر چه که باشد مهم نخواهد بود، زیرا که رفته رفته تحت تاثیر این وضعیت خسته و افسرده شده و دست از فعالیت می کشد، زیرا چنین فردی نمی خواهد بداند که باور مثبتی نیز وجود دارد. پس برای رسیدن به موفقیت باید خود را از دست تفکر منفی که مانع پیشرفت ما هستند رها سازیم و به باورهای مثبت خود فرصت جولان دهیم و ذهن خود را از این تفکر مثبت پر کنیم و با تمام وجود افکار منفی را سرکوب نماییم و از برچسب هایی که خود یا دیگران بر خود زده ایم دور شویم و به جای کلمات منفی از کلمات مثبتی مانند «می توانم»، «می خواهم»، «استعداد آن را دارم» و... استفاده کنیم. البته بدون اغراق جنگ سختی در پیش خواهید داشت، ولی وقتی پیروز شدید به خاطر آن احساس غرور خواهید کرد. چون تفکر مثبت و تصویری که ما از خود در ذهن مجسم می کنیم راهنمای اصلی عملکرد ما در زندگی است، که اگر این تصور را تغییر دهیم شخصیت و طرز رفتار ما نیز تغییر خواهد کرد و حتی متابولیسم بدن ما را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد. زیرا امروزه ثابت شده است که تفکر ما مستقیما بر سیستم بدن ما تاثیر می گذارد، یعنی به محض آن که ذهنیت منفی داشته باشیم عملکرد غدد درون ریز بدن و سایر ارگان ها از این تفکر پیروی می کنند و با اختلال در عملکرد طبیعی هورمون ها و مواد ضد استرس و هیجان در بدن، ما به افسردگی و احساس منفی شدیدی دچار می شویم که در این حالت به جسم خود نیز ضربه وارد کرده ایم.

دانشمندان دریافته اند وقتی که ما خود را لب ریز از تفکر مثبت می سازیم ماده ای در مغز ما تولید می شود که اندروفین نام دارد و توسط جریان خون به تمامی نقاط بدن منتقل می شود و احساسی از وجد و شادمانی در ما پدید می آورد. به همین دلیل با داشتن تفکرات مثبت، پیوسته مروری از ترشح مداوم اندروفین در بدن خود خواهید داشت و همیشه پرانرژی و سوزنده باقی خواهید ماند.

پس انسان های موفق ذهنیت خود را کنترل کرده و خود را همان طور که می خواهند تغییر می دهند. آن ها دنیای خود را وسعت بخشیده و می دانند که عوامل منفی تخریب کننده اند و تصورات اخلاقی سازنده آن ها می باشد.

اما با تمام این تفاصیلی که گفته شد تفکر مثبت به تنهایی نیز ممکن است باعث موفقیت نشود. زیرا عواملی دیگر مثل هدف مندی و تداوم و پشتکار نیز در موفقیت دخیل هستند. موفق ترین آدم ها افرادی هستند که توانسته اند استعدادهای خود را بشناسند و از آن بهره بگیرند و خود را رشد داده و هدفی را برای خود مشخص کنند و برای این که شما نیز در ردیف انسان های هدف مند جامعه باشید باید به خودتان قول دهید که قوی بوده و نگذارید هیچ عاملی آرامش فکری شما را به هم زند. به هر کس که می رسید درباره ی خوشبختی، سلامت و آینده ی خود سخن بگویید و دیگران را نیز متقاعد کنید که اگر اراده کنند در آن ها نیز نیروی عظیمی وجوددارد که آن ها را در رسیدن به اهداف زندگی شان کمک می کند، و به راحتی می توانند به خواسته های معقول خود برسند. تعیین هدف به شما کمک می کند که آسان تر و بهتر در مسیر زندگی خود حرکت کنید و تمرکز روشن و مشخصی به شما می دهد تا انرژی خلاق طبیعی خود را در آن جهت هدایت کنید. پس برای خود هدف مشخص و باارزشی تعیین کنید و بدانید: افرادی که می دانند کجا و چگونه به دنبال مسایل خود بگردند هزاران گام از کسانی که بی هدف به دنبال آن هستند جلوترند. پس موقعیت خود را خوب بسنجید و جهات مختلف آن را در نظر بگیرید و ببینید چه راه هایی پیش رویتان باز است و شما چه کاری می توانید انجام بدهید و راه درست تر را انتخاب کنید و به پیش بروید و در حین حرکت نیز خواهید توانست اشتباهات احتمالی خود را اصلاح کنید و از هر روزتان حداکثر استفاده را بکنید زیرا «امروز فردایی است که دیروز نگرانش بودید».

پس همین الان کمی به خود آمده و فکر کنید. خواهید دید که کم تر از چند ماه تا زمان برگزاری کنکور و امتحانات وقت دارید. حال تصور کنید که اگر چند ماه دیگر به خواسته های خود برسید چه احساسی خواهید داشت؟ چه جور انسانی می شوید؟ آینده تان چگونه خواهد شد؟ و... اگر بتوانید به این سوالات و یا سوالاتی نظیر آن پاسخ دهید حتما دلایل قاطعی برای رسیدن به هدف خود یافته اید. چرا که اگر بدانیم «چرا» باید کاری را انجام دهیم، انجام آن کار برایمان سهل و آسان می شود و تمام سختی ها و مشکلات آن را به جان خواهیم خرید.

اما آخرین عامل، پشتکار و تداوم در کار می باشد. زیرا پشتکار یکی از ضروری ترین عوامل تشکیل دهنده موفقیت است. زیرا صرف این که بگوییم «من می خواهم مهندس یا حقوق دان بشوم» باعث رسیدن به هدفمان نمی شود و تا کنون نیز هیچ کس صرفا با داشتن علاقه و عشق به جایی نرسیده، پس باید خون پشتکار در رگ های علایق ما جاری شود تا این اهداف به نتیجه ی اصلی خود برسند.

منبع : مجتمع فرهنگی آموزشی علامه طباطبایی

http://vista.ir/?view=article&id=320532

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

سامانه خشک ارزشیابی در دانشگاه های ایران

آیا تا به حال شنیده اید دانشجویان بعد از گذشت چند جلسه از آغاز ترم به شدت از نحوه تدریس گله مندند؟ آیا شنیده اید که عموم دانشجویان، مفاهیم تدریس شده در کلا س را به صورت درجا متوجه نمی شوند؟ آیا می دانید بهترین زمان یادگیری، همان زمان حاضر شدن سر کلا س است؟ و...

پرسش های فوق، پاره ای از مشکلا ت آموزشی را بازگو می کند. باز خورد این مسائل عموما به اشکال مختلف نمایان می شود: استرس در مورد برخی دروس، بی نظمی های زیاد درآمد و شد به کلا س درس، عدم تمرکز در کلا س، حل نکردن تمرین های ارائه شده از سوی استاد، مطالعه شب امتحانی، نمرات نزدیک به ده و...

با توجه به آمارهای منتشره از سوی وزارتخانه های آموزش و پرورش و علوم می توان گفت این مشکل مختص به دانشگاه های کشور نیست و متاسفانه به یک بیماری فراگیر (اپیدمی) تبدیل شده، چه آنکه در سراسر حوزه های آموزشی به نحوی ناخوشایند خودنمایی می کند. آمار تاسف بار و نجومی مردودین در مدارس کشور و همچنین درصد بالا ی مشروطین در دانشگاه های ما موید همین مطلب است. البته در بدو امر دلا یل متنوعی در مورد این پدیده به ذهن متبادر می شود که اگر نگاهی دقیق به روند حذف واحد - اعم از اضطراری و پزشکی و... - در دانشگاه ها و همچنین میانگین پایین نمرات بیندازیم به وضوح نشانه های این بیماری را در نظام آموزشی خود لمس می نماییم. البته در این مقال کوتاه نمی توان به بازیابی ریشه های این روند - به تمام و کمال - دست یافت و ممکن است به هم بافتن این همه معلول ما را در یافتن علت یا علل مربوطه; عاجز و ناتوان سازد. با صرفنظر از برخی موارد ثابت نشده، نمی توانیم تاثیر نامطلوب «سامانه ارزشیابی» در نظام آموزشی خود را انکار کنیم. از مختصات بارز این سامانه; آزمون های خشک و غیرقابل انعطاف، تولید مدارک تحصیلی گنگ و نارسا و در نهایت، نابودی تدریجی استعدادهای دانشجویان در نطفه است. امروزه در نظام های آموزشی جاری در جهان، تعریف آزمون فراتر از یک امتحان کتبی دوساعته است که متاسفانه در - اکثر - دانشگاه های ایران این نکته کلیدی نادیده انگاشته می شود. از مختصات آزمون در نظام های آموزشی امروزی می توان به چند وجهی بودن، چند قسمتی بودن و منعطف بودن آن اشاره کرد. نکته ای که اینجا شایان ذکر است آنکه «منعطف بودن آزمون» به هیچ عنوان به معنای آسان بودن آن نیست بلکه ایجاد فرصت جبران برای دانشجو و همچنین بررسی تمام آموخته های او است که منعطف بودن آزمون را تضمین می کند. البته در سامانه ارزشیابی دانشگاه های ما، آزمون به معنای یک امتحان دو ساعته (متشکل از سه یا چهار سوال) است که به شدت خشک و غیرقابل قبول می نماید و با تعریف ارزشیابی و آزمون در نظام های آموزشی پیشرو در تضاد کامل است. چنین آزمونی که ثمره سامانه ارزشیابی ماست منجر به نظام آموزشی دافعه مدار شده است که در مقابل مفهوم نظام آموزشی جاذبه مدار به کار می رود، نظامی که بر مبنای مردود مداری استوار است و مردودسازی را به عنوان ارزش علمی مراکز آموزشی قلمداد می کند. در موارد زیادی مشاهده می شود که در درس های تخصصی، اصلی وحتی پایه مردودی های بیش از ۸۰ درصد وجود دارد، طرفه آنکه آن را دلیل تبحر و تخصص استاد تلقی می کنند. مورد بالا فقط گوشه ای از ضعف های عدیده نظام آموزش عالی ایران است و سیستم خشک و انعطاف ناپذیر نمره دهی یکی از علل آن است که نه فقط باعث هدر رفت سرمایه های مادی و غیرمادی دانشجویان می شود بلکه خلا قیت را به عنوان عنصری کلیدی در دورن این نسل به باد فنا خواهد داد.

در چنین موقعیتی تنها راه گریز از باتلا ق نظام آموزش عالی و سامانه ارزشیابی خشک و خشن آن; انتقال از نظام نمره مدار در نظام آموزش عالی

www.takbook.com

www.takbook.com

به نظام دانش مدار و تخصص گرا و خلا قیت پرور است که علا وه بر ممانعت از سرکوب شدن استعدادها، سبب هدایت تحصیلی مناسب و شکوفایی استعدادها خواهد شد.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=266656

vista.ir
Online Classified Service

سخنی پیرامون رتبه بندی دانشگاهها

در این نوشتار برآنیم تا به صورت بسیار اجمالی به بحث رتبه بندی دانشگاهها و خصوصا عدم حضور نامی از دانشگاههای ایرانی در میان لیست دانشگاههای برتر منطقه، قاره و دنیا که از سوی مراجع مختلف ارائه می شوند، بپردازیم.

چندی است موضوع غیبت دانشگاههای ایرانی در لیست دانشگاههای معتبر، هیاهوی رسانه ای فراوانی را خصوصا در حوزه اینترنت (رسانه های فارسی زبان و وبلاگستان) برانگیخته است. از آنجا که به نظر نگارنده، بسیاری از این اظهارنظرها، سطحی، یکجانبه گرایانه و در مواردی مغرضانه است؛ بد نیست با نگاهی منصفانه و در عین حال واقع بینانه، نکاتی چند را به خاطر داشته باشیم. در ابتدا یادآور می گردد که به دلیل وسعت و اهمیت موضوع، این نوشتار در واقع چیزی بیش از پیشدرآمدی بر این مبحث نخواهد بود. همچنین یادآور می شویم که به جهت رعایت اختصار، به آن دسته از مسایل دانشگاهها که منحصرا ناشی از مشکلات عمومی جامعه ایران هستند نخواهیم پرداخت.

عوامل موثر بر رتبه و اعتبار علمی یک دانشگاه را می توان به طور خلاصه به صورت زیر دسته بندی نمود:

۱) فضاهای آموزشی، خدماتی و رفاهی

۲) فضاهای پژوهشی، آزمایشگاههای تحقیقاتی و کتابخانه ها

۳) بودجه دانشگاه (جاری، عمران و توسعه، پژوهش)

۴) منابع انسانی (اعضای هیات علمی،دانشجویان تحصیلات تکمیلی، دانشجویان کارشناسی، کادر اداری و خدماتی)

۵) منزلت علمی (شهرت دانشگاه، مقالات و کتب منتشره، کیفیت دانش آموختگان)

۶) ارتباطات (ارتباط با سایر مراکز آموزشی و پژوهشی، ارتباط با صنعت)

۷) سیستمها، روندها، برنامه ریزی و مدیریت

نگاهی به موارد فوق به خوبی نشان میدهد که دانشگاههای ایران به لحاظ بودجه و منابع مالی، امکانات تحقیقاتی، ارتباطات و مدیریت، از کمبود شدیدی رنج میبرند. بخشی از این کمبود ریشه در سیاست زدگی بیش از حد محیطهای دانشگاهی در ایران چه در بدنه دانشجویی و چه در سطح مدیریتی دارد. بخشی از عدم اولویت دانش و دانش اندوزی در ذهن تصمیم سازان ناشی میگردد و بخش دیگری نیز به دلیل پروژه منزوی سازی همه جانبه ایران در جهان میباشد. یکی دیگز از شاخصهای مهم رتبه بندی، تعداد مقالات منتشره توسط هیات علمی و دانشجویان دانشگاه است. در این حوزه، هر چند پیشرفتهای شایانی حاصل گردیده که ایران را پس از ترکیه در جایگاه دوم کشورهای اسلامی قرار میدهد؛ اما

www.takbook.com

www.takbook.com

هنوز با وضعیت مطلوب فاصله فراوانی وجود دارد. این نکته نیز قابل توجه است که مقالات ارسالی از ایران به مجلات معتبر بین المللی در مقایسه با مقالات ارسالی از کشورهای پیشرفته، حتی در شرایط مساوی از شانس کمتری جهت پذیرش برخوردار هستند. محدودیتها و تحریمهای ناعادلانه و فراقانونی برخی مجامع علمی که به بهانه های واهی علیه ایرانیان اعمال می شوند نیز در این راستا مزید بر علت گشته اند. به عنوان مثال می توان به قضیه محدودیتهای اعمالی از جانب IEEE و AIChE و تلاش ایرانیان مقیم خارج جهت رفع آنها اشاره نمود.

از طرف دیگر، به لحاظ فظاهای آموزشی، کیفیت آموزش، منزلت علمی (صرف نظر از تعداد مقالات) و کیفیت نیروی انسانی، دانشگاههای تراز اول ایرانی از وضعیت خوبی برخوردارند. در این میان به لحاظ منابع انسانی و کیفیت آموزش، دانشگاههای ممتاز ایران نه تنها در رتبه اول منطقه قرار می گیرند، بلکه در برخی رشته ها در سطح اول جهانی می ایستند. به سادگی میتوان شواهد و قرائن فراوانی را بر این مدعا اقامه نمود که از حوصله این نوشتار خارج است؛ هر چند که به قول معروف «آفتاب آمد دلیل آفتاب».

برخی دلیل نبود نامی از دانشگاههای ایرانی در لیستهای معتبر رتبه بندی را عدم همکاری مسوولان دانشگاهها در ارایه داده های مورد نیاز به موسسات رتبه بندی می دانند. من ضمن تایید این استدلال به این نتکه نیز اشاره می کنم که جای یک رتبه بندی ملی به صورت جامع، دقیق و شفاف که مرجع رتبه بندیهای جهانی قرار گیرد، هنوز در ایران خالی است. هر چند کمابیش همه ما از سطح دانشگاههای مختلف مطلعیم، اما گویا ما ایرانیان در این زمینه نیز مانند بسیاری زمینه های دیگر با هم تعارف داریم.

در مجموع به طور خلاصه باید گفت هرچند چند دانشگاههای تراز اول ایران در رتبه پایین تر از برخی از دانشگاههای کشورهای پیشرفته (آری برخی و نه همه آنها) قرار میگیرند؛ اما رتبه واقعی آنها بسیار بهتر از آن چیزی است که توسط موسسات رتبه بندی جهانی ادعا میشود و مسلما در جایگاهی بس بالاتر از دانشگاه فلان شیخ و بهمان امیر حاشیه خلیج فارس (هر چند نام دانشگاهی آمریکایی را نیز پشت قباله خود داشته باشند) و یا دانشگاههای کشورهای تازه استقلال یافته شوروی سابق قرار می گیرند. به عقیده نگارنده، با وجود همه کاستیها و کمبودها، لااقل ۳ دانشگاه از ایران در بین ۱۰ دانشگاه اول خاورمیانه، ۵۰ دانشگاه اول آسیا و ۲۵۰ دانشگاه اول دنیا قرار دارند. بار دیگر که به لیستهای رتبه بندی دانشگاهها می نگریم، علاوه بر اندیشیدن به نارساییها، به ناراستیها و بی عدالتیها نیز بیاندیشیم.

http://vista.ir/?view=article&id=291168

vista.ir
Online Classified Service

سنت شبکه‌سازی در دانشگاه‌های اروپا

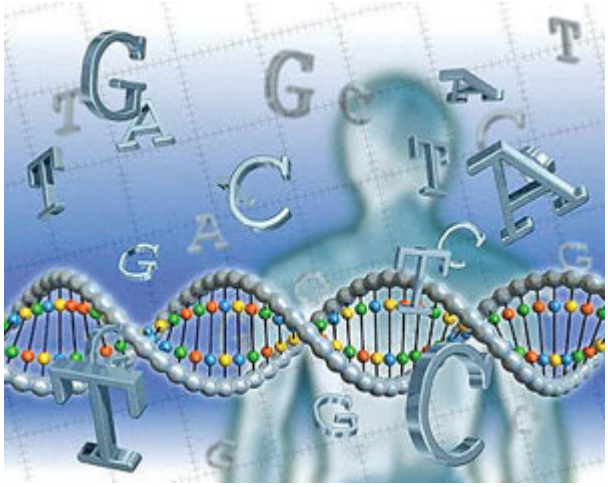

اگر نیم نگاهی به رتبه‌بندی‌های موجود از دانشکده‌های اقتصاد جهان بیاندازیم، معدود دانشگاهی غیرآمریکایی در زمره ۲۰ دانشگاه اول و حتی ۵۰ دانشگاه اول مشاهده می‌کنیم.

این به معنی آن است که کیفیت ارائه آموزش اقتصاد در دانشگاه‌های آمریکا فاصله قابل ملاحظه و چشمگیری با دیگر دانشگاه‌های دنیا دارد. تدبیری که دانشگاه‌های اروپایی برای مقابله با این وضعیت اندیشیده‌اند، شبکه‌سازی میان دانشکده‌های هم رتبه است. به یک معنا می‌توان گفت که اکثر صنایع آمریکا از بزرگ بودن سرزمین و جمعیت این کشور از طریق اقتصاد مقیاس استفاده کردند و توانستند در بلندمدت مزیتی نسبت به دیگر رقبای جهانی خود کسب کنند.

www.takbook.com

www.takbook.com

در جهت مقابله با این وضع، کشورهای اروپایی نیز به این فکر افتادند که با تشکیل اتحادیه واحد اروپایی اقتصادی بزرگ و قابل مقایسه با اقتصاد آمریکا ایجاد کنند. اندیشه‌ای که در پس راه اندازی این اتحادیه وجود داشت این بود که به جای تداوم رقابت‌های بی‌حاصل تاریخی میان کشورهای مدعی اروپا، بهتر است که آنها تا جای ممکن منابع خود را با هم یک کاسه کرده و آنها نیز از مزیت اقتصاد مقیاس بهره مند شوند. این فرهنگ یکپارچه‌سازی در دانشگاه‌های اروپا نیز رسوخ کرده است.

هم اکنون دانشگاه‌های اروپایی (دانشکده‌های اقتصاد خصوصا) به طور روزافزونی به فکر تشکیل شبکه‌هایی افتاده‌اند تا از طریق آن به جای رقابت به همکاری با یکدیگر بپردازند.

در این شبکه‌های دانشگاهی، دانشجویان می‌توانند حداقل یک سال از دوره کلاس‌ها یا دوره تز خود را در یکی از دانشگاه‌های عضو شبکه سپری کنند. معمولا همکاری‌های موجود میان این شبکه‌ها به حدی است که اگر دانشجویی تمایل به کار در حوزه‌ای از علم اقتصاد داشت که آن دانشکده خاص فاقد هیات علمی لازم بود، آنگاه به او اجازه داده می‌شود تا با هماهنگی به دانشگاه دیگری که در آن زمینه علمی قوی است و جزو شبکه نیز به شمار می‌رود، رفته و در آنجا زمینه تحقیقی مورد نظر خود را دنبال کند. به این ترتیب گویی منابع چندین دانشکده روی‌هم ریخته شده و با این کار دوره‌های دکترای اروپا می‌توانند قدرت رقابت با دانشکده‌های برتر آمریکا پیدا کنند. به عبارت دیگر همان گونه که تک تک اقتصادهای کشورهای اروپایی در مقایسه با اقتصاد آمریکا ضعیف قلمداد می‌شد؛ اما با تشکیل اتحادیه اروپا توان رقابت و امکان مقایسه‌ای میان اروپا و آمریکا پدیدار شد، اینک با تشکیل شبکه‌های دانشگاهی در دوره‌های دکترا قدرت رقابتی میان دکتراهای دانشگاه‌های اروپا و دکتراهای اقتصاد دانشگاه‌های برتر آمریکا ایجاد شده است. برای تقریب به ذهن در ادامه چند شبکه از شبکه‌های دانشگاهی موجود معرفی می‌شود.

۱) شبکه اروپایی آموزش اقتصاد و تحقیق (ENTER۱): در این شبکه دانشگاه معروف بارسلون، دانشگاه آزاد بروکسل، دانشگاه کالج لندن، دانشگاه کارلوس ۳ در مادرید، دانشگاه تیلبورگ، مدرسه اقتصادی استکهلم، دانشگاه تولوز عضو هستند۲.

۲) برنامه اروپایی دکترای اقتصاد کمی۳ (EDP): در این شبکه، دانشگاه کاتولیک لوون از بلژیک، مدرسه مطالعات علوم اجتماعی از فرانسه، دانشکده اقتصاد بن از آلمان، دانشگاه موسسه اروپایی ایتالیا، دانشگاه پومپا فابرا از اسپانیا، مدرسه اقتصادی لندن، دانشگاه تل آویو عضو هستند۴.

۳) گروه اروپایی دکترای اقتصاد (Edge ۵) که دانشگاه مدیترانه در مارسی فرانسه، دانشگاه کمبریج، دانشگاه کپنهاگ، دانشگاه کالج دوبلین، دانشگاه بوکونی در ایتالیا و دانشگاه اقتصاد مونیخ در آن عضو هستند۶.

۴) دکترای اقتصاد کمی برنامه سقراط اراسموس۷ (Qed): در این شبکه دانشگاهی، دانشگاه آلیکانت از اسپانیا، دانشگاه آمستردام از هلند، دانشگاه بیلفلد از آلمان، دانشگاه کپنهاگ از دانمارک، دانشگاه نوآ از پرتغال، دانشگاه ونیز از ایتالیا و دانشگاه وین از اطریش عضو هستند۸.

از این دست شبکه‌سازی‌ها در سطح اروپا باز هم وجود دارد و در حال گسترش است۹.

هم اکنون اگر به وب‌سایت بسیاری از دانشگاه‌های اروپایی نگاه کنید، گزینه همکاری‌های بین‌المللی۱۰

دیده می‌شود که حکایت از همکاری آن دانشگاه‌ها با دیگر دانشگاه‌های اروپایی و حتی آمریکایی دارد. شایان ذکر است که این دانشگاه‌ها برای اینکه قادر به انجام این کار باشند، به طور روزافزونی درس‌های خود را به زبان انگلیسی ارائه می‌کنند. این امر حکایت از این دارد که این دانشگاه‌ها رویکرد برونگرایی در جذب دانشجو اتخاذ کرده‌اند و می‌خواهند با جذب دانشجویان نخبه کشورهای مختلف سطح علمی خود را ارتقا دهند؛ در حالی که در گذشته، تعصبات نژادپرستانه و اصرار بی‌معنا بر زبان‌های ملی مانع از جذب دانشجویان خوب کشورهای مختلف می‌شد و عملا دانشگاه‌های آمریکا از این فرصت نهایت بهره برداری را می‌کردند.

نکته جالبی که در شبکه‌های فوق دیده می‌شود این است که دانشگاه‌های ممتاز اسرائیلی تلاش وافری کرده‌اند تا به هر نحو ممکن خود را به یکی از این شبکه‌های اروپایی متصل کنند و به رغم اینکه در اروپا قرار ندارند، جزو شبکه‌های اروپایی به شمار روند. این نکته این پیام را به ما می‌رساند که عضویت در این شبکه‌ها فوق‌العاده ارزشمند است و باید تلاش کرد که دانشگاه‌های ممتاز اقتصاد ایران نیز به شبکه‌هایی از این دست بپیوندند. به عنوان مثال دانشگاه‌های ممتاز درشرق آسیا در کشورهایی چون هند، چین، سنگاپور و مالزی و دانشگاه‌های آمریکایی موجود در خاورمیانه (لبنان، مصر، امارات، ترکیه) دانشگاه‌هایی نسبتا متوسط و خوبی هستند که دانشکده‌های خوب ایران می‌تواند با آنها تشکیل یک شبکه دانشگاهی را بدهند. شرط تشکیل چنین شبکه‌هایی این است که دانشگاه‌ها در مقاطع عالی بپذیرند که زبان علم در حال حاضر انگلیسی است و دروس خود را به زبان انگلیسی ارائه کنند و آمادگی پذیرش دانشجو از کشورهای دیگر را داشته باشند. برون‌گرایی در نظام دانشگاهی شرط موفقیت در این عرصه به شمار می‌آید.

www.takbook.com

www.takbook.com

سنت شبکه‌سازی در کشورهای اروپا منحصر به شبکه‌های فراکشوری نیست بلکه دانشکده‌های اقتصاد داخل یک کشور نیز تلاش می‌کنند تا با همکاری با هم برنامه‌های تحصیلات تکمیلی خوبی را عرضه کنند. در ادامه به نمونه‌هایی از این شبکه‌های داخل کشوری اشاره می‌شود:

۱)شبکه‌ای از دانشگاه‌های ممتاز کشور بلژیک که شامل دانشگاه آزاد بروکسل، دانشگاه نامور، دانشگاه کاتولیک لوون و دانشگاه لوون کاتولیک می‌شود۱۱.

۲) شبکه از دانشگاه‌های ممتاز ایتالیا که شامل دانشگاه میلان، دانشگاه میلان در بی کوکو، دانشگاه برگامو، دانشگاه برشیا، دانشگاه کاتانیو می‌شود۱۲.

۳) شبکه‌ای از دانشگاه‌های ممتاز آلمان که شامل شعب مختلف موسسه تحقیقاتی ماکس پلانگ و دانشگاه فردریش شیلر به همراه دو دانشگاه خارجی ایندیانا و دانشگاه هبرو می‌شود۱۳.

۴) شبکه‌ای دانشگاه‌های هلند که شامل دانشگاه اراسموس، دانشگاه آمستردام و دانشگاه وریجی در آمستردام می‌شود۱۴.

وجود این شبکه‌های درون کشوری می‌تواند به ما امکان تشکیل چنین شبکه‌هایی را در داخل کشور نشان دهد. در حال حاضر رقابت توام با عداوت میان برخی دانشکده‌های اقتصاد موجود در تهران برقرار است؛ در حالی که آنها می‌توانند با هم شبکه‌ای را تشکیل داده و از پتانسیل پراکنده موجود در دانشگاه‌ها استفاده کرده و یک دوره دکترای با کیفیت ارائه کنند. به جای تعصب‌های بی‌جا مبنی بر اینکه نباید از استادان دانشگاه‌های دیگر استفاده کرد، می‌توان این فرهنگ را به وجود آورد که دانشجویان دوره دکترا به راحتی بتوانند از استادان ممتاز دانشگاه‌های دیگر که عضو شبکه مذکور هستند، استفاده کنند. دانشکده‌های اقتصاد شهرستان‌ها نیز می‌توانند با هم شبکه‌ای ملی را تشکیل داده و به این ترتیب توان محدود موجود خود را روی هم انباشت نمایند.

منبع : روزنامه دنیای اقتصاد

http://vista.ir/?view=article&id=363823

vista.ir
Online Classified Service

سوالات کنکور چگونه طراحی می شوند؟

کار سازمان سنجش آموزش کشور تنها برگزاری آزمون سراسری ورود به دانشگاه ها نیست. این سازمان حدود ۶۰ آزمون دیگر را هم برای سازمان ها و موسسات دیگر برگزار می کند. اما کنکور دانشگاه ها مهم ترین وظیفه ای است که سازمان سنجش بر عهده دارد. آزمون کاردانی به کارشناسی، آزمون کارشناسی ارشد و آزمون استخدام کشوری از دیگر آزمون هایی است که سازمان سنجش اجرای آن را بر عهده دارد.

آزمون سراسری تنها آزمون از میان این ۶۰ آزمون است که سوالاتش از روی منابعی که قبلاً اعلام شده طرح می شود. دانش آموزان می دانند که تست های کنکور از میان چه کتاب هایی انتخاب می شود و تنها همان کتاب های درسی را می خوانند. اما در دیگر آزمون ها، داوطلبان نمی دانند که سوالات از کدام کتاب ها طرح می شوند و تنها سرفصل موارد امتحانی را می دانند. چند سالی است که سازمان سنجش برای طراحی سوالات آزمون سراسری از بانک سوالات استفاده می کند.

برخلاف افسانه رایجی که در اذهان مردم است و می گوید طراحان سوال به جایی نامعلوم برده می شوند و روزها و هفته ها پشت درهای بسته

www.takbook.com

www.takbook.com

و در قرنطینه سوالات را طرح می کنند، زمان طرح سوال های کنکور سراسری یک دوره خاص نیست.

طراحان سوال در تمام طول سال به طراحی تست های کنکور مشغولند و این تست ها را به سازمان سنجش می دهند تا آنها به بانک سوالات وارد کنند. طراحان به مکان های مخصوصی از سازمان سنجش می روند که ورود هرکسی به آنجا ممنوع است و سوال ها را می نویسند و تحویل می دهند.

این طراحان هم ممکن است دبیر دبیرستان های سراسر کشور باشند و هم استاد دانشگاه. نهادهای آموزشی چون وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه ها طراحان خود را به سازمان سنجش معرفی می کنند. این سازمان مدتی با طراحان به طور آزمایشی کار می کند و در حین کار توانایی و شخصیت فردی آنها را می سنجد. پس از اینکه صلاحیت عمومی و تخصصی طراحان تایید شد، آنها را به گروه های مخصوص درسی مربوط به هر فرد وارد می کنند.

در سازمان سنجش هر درس، گروه مخصوص دارد که سوالات آن درس را طرح می کنند. مثلاً گروه ریاضی، شیمی یا ادبیات هر یک از این گروه ها ۲۰ تا ۳۰ نفر عضو دارند. تست هایی را که در این گروه ها طرح می شوند، یک کمیته پنج، شش نفره متشکل از طراحان با سابقه هر درس بازبینی می کنند و سپس اجازه اضافه شدن آن تست ها را به بانک سوالات می دهند. به این ترتیب بانک سوالات هر درس به تدریج در طول سال پربارتر می شود.

در این بانک همیشه چندهزار سوال وجود دارد و هر سال نیز به تعداد آن افزوده می شود. این بانک سوالات را در کامپیوتر مرکزی سازمان سنجش که به شدت از آن مراقبت می شود نگه می دارد. موارد امنیتی نیز طوری لحاظ شده است که به محض دسترسی غیرقانونی به کامپیوتر اطلاعات درون آن پاک شود.

هنگامی که وقت برگزاری آزمون سراسری می رسد، مسوولان برگزاری از میان بانک سوالات برای هر درس چندبرابر تعداد مورد نیاز تست بیرون می آورند. این تست ها باید با موارد حذفیات کتاب های درسی در هر سال که از قبل به دانش آموزان اعلام می شود، تطبیق داده شوند. هرگاه مسوولان مطمئن شدند که تست ها از موارد حذف شده کتاب های درسی نیست، آن را برای چاپ در دفترچه های سوال برمی گزینند.

برای بالا بردن ضریب امنیتی کنکور، چند دسته سوال به کمیته ای در سازمان سنجش تحویل داده می شود و آن کمیته با قرعه کشی یک دسته از آنها را انتخاب می کند و برای چاپ در دفترچه های سوال به چاپخانه می سپارد. چاپ دفترچه های کنکور یک ماه طول می کشد. دفترچه ها در چاپخانه سازمان سنجش در کرج چاپ می شوند و ۵۰ تا ۶۰ کارگر شبانه روز حدود ۵ میلیون دفترچه سوال کنکور را چاپ می کنند. مسوولان سازمان سنجش مراقبند که این چاپخانه در این یک ماه کوچک ترین منفذی به بیرون نداشته باشد.

ساختمان چاپخانه نیز از سوی سه نهاد وزارت اطلاعات، حراست سازمان سنجش و نیروی انتظامی حفاظت می شود. دفترچه ها پس از چاپ در کیسه های مخصوصی پلمب می شوند و به مراکز سازمان سنجش در استان ها فرستاده می شوند.

از این مرحله به بعد است که حفاظت از امنیت کنکور به دلیل گستردگی کار بسیار مشکل تر می شود. با این حال مسوولان سازمان سنجش اعلام کرده اند که در صورت به وجود آمدن هر مشکلی، قادرند با یک ماه تاخیر و با استفاده از بانک سوالات، کنکور را دوباره برگزار کنند. این اتفاق البته تا به حال نیفتاده است.

پس از برگزاری کنکور هم سازمان سنجش برای جلوگیری از تقلب پاسخنامه ها را با هم تطبیق می دهد. اگر پاسخنامه هایی پیدا شوند که کاملاً شبیه هم باشند، سازمان سنجش هر دو را متقلب می شناسد و محرومیت هایی را هم برای این کار در نظر گرفته است.

چند سالی است که سازمان سنجش برای استاندارد کردن تست ها تلاش هایی کرده و تمایل داشته است که با همین تست های کنکور بتواند بهتر دانش داوطلبان را بسنجد. پنج گزینه ای کردن تست ها یا طراحی سوال هایی با پاسخ های یک کلمه ای راه حل هایی بوده که سازمان سنجش به آنها فکر کرده اما هنوز نتوانسته آنها را عملی کند.

اگر طرح حذف کنکور هم اجرایی شود دیگر عمر کنکور به چنین تغییراتی قد نمی دهد. روان سنجی و پیش آزمون کردن سوالات کنکور هم برنامه ای بود که سازمان سنجش در نظر داشت انجام دهد. پیش آزمون همان کاری است که در آزمون تافل هم برای استاندارد شدن تست ها انجام می شود. باید دید با حذف کنکور سراسری دانشگاه ها باز هم سازمان سنجش به فکر چنین راه حل هایی است یا به همان روش های سنتی در دیگر آزمون های خود بسنده می کند.

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=262403

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

سه رکن اساسی پیشرفت

بنیانگذار جمهوری اسلامی و مسوولان جامعه از آغاز دگرگون شدن نظام شاهنشاهی، به تحول اساسی در دانشگاه‌ها (به‌عنوان مرکزی که نسل جوان را تربیت کرده و آنها را برای تغییرات اساسی و بنیادی جامعه آماده می‌سازد) اشاره نموده و همیشه روی آن تکیه کرده‌اند. حال که ۲۸ سال یا حدود نیمی از سال‌های زندگی یک نسل می‌گذرد، باید ببینیم با اقدامات و تغییراتی که انجام گرفته، چه‌اندازه به این هدف نزدیک شده‌ایم و آیا اثرات آن در جامعه ما نمودار گشته یا خیر؟...

برای جواب به این سوال، لازم است به مراحل مختلف تغییرات دانشگاه‌ها در سه دهه اخیر در نظام جمهوری اسلامی اشاره کنیم و ساختار دانشگاه‌ها را در دو دوره قبل از جمهوری اسلامی و بعد از آن مورد نقد و بررسی قرار دهیم.

نویسنده این مقاله به‌علت عدم حضور در زمان نظام شاهنشاهی و همچنین دو دهه اول نظام جمهوری اسلامی در ایران، شاهد عینی جنبش‌های مختلف صورت گرفته نبوده، ولی به‌عنوان یک فرد ایرانی علاقه‌مند به سرنوشت مملکت، از دور نتایج این تغییرات را در برخوردهای مختلف و زمان‌های کوتاهی را که هر سال در ایران به‌سر برده‌ام، لمس کرده و قدرت نقد آن را دارم و به‌علت اینکه بیش از ۳۰ سال در یکی از دانشگاه‌های اروپا فعالیت آکادمیک داشته‌ام، قادر به مقایسه سرعت تغییرات در دو جامعه اروپایی و ایران اسلامی هستم.

طبقه روشنفکر و آگاه می‌داند که جوامع اروپا در پنج قرن پیش، عقب‌افتاده، خرافاتی و در حال نخوت به‌سر می‌برد و کلیسا در همه جا تعیین کننده و حاکم بود. کسی جرات مخالفت و ایستادگی با کشیش‌ها را نداشت. آنها با تحمیق افراد جامعه و جلوگیری از رشد فکری، آنها را به پیروی کورکورانه دعوت می‌کردند و به‌این وسیله مقام و جایگاه‌های فرضی بهشت را به افراد وعده داده و حتی با کسب و اخذ پول می‌فروختند و کسی را یارای مخالفت با این روش نبود. دانشمندان بزرگ را که پی به حقایق این کره زمین برده و جسورانه از آن دفاع می‌کردند، به زندان ابدی و آتش زدن محکوم می‌کردند. این جامعه عقب‌افتاده در پانصد سال پیش تکان خورد و خود را با رنسانس و تولد نو از بند کلیسا خارج کرد و کم‌کم سیر پیشرفت جامعه را طی نمود و با اختراعات و اکتشافات و کشف درست حرکات زمین و مجموعه شمسی و نیروهای محرکه (مانند خورشید و انرژی آن که در روی زمین تاثیر می‌گذارد)، زندگی روزمره را تغییر داد. کشف قدرت بخار، ایجاد برق و استفاده از انرژی، امکان جابه‌جایی از یک مکان به مکان دیگر را با وسایل جدید و سفرهای مختلف، عملی و دید مردم را با کشف مناطق مختلف روی زمین و استقرار در آن و ازسویی، عادات و رسوم مردم بومی را تغییر می دادند و اگر جوامع احتیاجات روزمره خود را تامین شده نمی دیدند، با کشتی از نقاطی به‌جای دیگر کوچ کرده و از داده‌های طبیعی روی زمین استفاده می‌کردند و با سلاح دانش با قدرتمندی بیشتر بر جوامع دیگری که عقب‌افتاده بودند، حاکم شده و نظام‌های استعماری را در مناطق مختلفی در آمریکای جنوبی آفریقا و اقیانوسیه به‌وجود آوردند.

با اختراع چاپ در قرن پانزدهم و ارایه عقاید دیگران، راه شکوفایی و نوآوری گشوده شد. در دو قرن پیش دانشمند آلمانی به نام «الکساندر فن هومبولت»

مسافرت‌های طولانی به نقاط مختلف جهان از جمله آسیا نمود و همه جا با کنجکاوی به جوامع مختلف جهانی و طبیعت‌های کاملا متنوع چشم دوخت و تجارب خود را در اختیار مراکز علمی اروپا قرار داد. او پی برده بود که برای پیشرفت جامعه باید تحول اساسی در دانشگاه‌ها انجام گیرد و

www.takbook.com

www.takbook.com

این مراکز به شیفتگان جوان آموزش داده و نیروی کنجکاوی آنها را تقویت و برای نوآوری آماده سازد.

او اولین بار ساختار دانشگاه‌ها را به شکل امروز ترسیم و تبلیغ نمود و از سه وظیفه بزرگ موسسه دانشگاهی، آموزش، تحقیق و کارعملی، به‌عنوان سه رکن اساسی در سیستم که

پا به پای همدیگر باید حرکت نموده و نزج بگیرند، سخن گفت.

عقاید این دانشمند بزرگ باعث شد دانشگاه‌های آلمان به‌حرکت افتند و تا اوایل جنگ اول جهانی پرچمدار علم گردند و با پیروی دانشگاه‌های آمریکایی از این سه رکن اساسی و امکاناتی که در این سرزمین ثروتمند با جمعیت فعال آن (که از ممالک مختلف اروپا مهاجرت کرده در طول یک قرن سکنی گزیده بودند) توانستند نیروهای نخبه را تربیت کرده و پیشرفت این مملکت با وسعت را به‌سوی بزرگ‌ترین قدرت علمی و صنعتی و اقتصادی جهان پیش ببرند، به‌طوری که حاصل فعالیت نسل نخبه، ایجاد اختراعات و اکتشافات فراوان در تمام زمینه علمی شد، به‌خصوص اینکه با اهمیت دادن به نیروی ممالک دیگر بدون در نظر گرفتن ملیت اصلی آنها هیچ‌گونه ممانعت برای جذب استعدادها از کشورهای دیگر وجود نداشت.

بعد از جنگ اول جهانی و خراب شدن اقتصاد کشورهای اروپایی مهاجرت از کشورهای اروپایی به طرف آمریکای شمالی شتاب بیشتری به‌خود گرفت و بروز جنگ دوم جهانی، موج دیگری از مهاجرت افراد نخبه اروپایی را به‌خصوص از مراکز علمی آلمان به‌علت دنبال‌گیری از سیاست نژادپرستی و همچنین از انگلستان و ایرلند به‌وجود آورد و حاصل آن ایجاد دانشگاه‌های زیادتر و توجه مردم آمریکا و مراکز اقتصادی برای دراختیار گذاشتن سرمایه‌های خود به‌عنوان Foundation در مراکز علمی، به جای پرداخت مالیات و قرار گرفتن در صدر پیشرفت‌های علمی شد، به‌طوری که نیم بیشتری از انتشارات علوم در جهان منحصر به کشور آمریکا و جاذب بودن مراکز علمی آن کشور برای فعالیت شد.

اگر تا قبل از جنگ جهانی دوم، آمریکا کشور متشکل از مهاجرین اروپایی بود، بعد از جنگ جهانی دوم و در نیمه قرن بیستم، نخبه‌های جوان کشورهای آسیایی و آمریکای جنوبی هم فعالیت علمی و زندگی در کشور آمریکا را بر ماندن در ممالک خود ترجیح می‌دادند.

تعداد مجلات علمی منتشره از آمریکای شمالی و مقاله‌های علمی چاپ شده به زبان انگلیسی از این کشور چند برابر تعداد مجله‌های علمی و مقالات منتشره از کشورهای دیگر جهان شد و زبان انگلیسی تنها زبان علمی کشورها به حساب آمد.

مجلات منتشره در کشورهای اروپا هم که علمی بودند، کم‌کم مقالات علمی خود را به زبان انگلیسی منتشر می‌کردند و قواعد و نظم اتخاذ شده از طرف منابع علمی آمریکا، حاکم بر نوع انتشارات و سیستم ارتباطات علمی گردید، به‌طوری که بدون مسلط بودن بر زبان انگلیسی هرگونه شرکت در روند پیشرفت برای ژاپن به‌عنوان کشور صنعتی آسیا و چین و هندوستان به عنوان بزرگ‌ترین ممالک پرجمعیت جهان غیرممکن و چاره‌ای جز تبعیت نبود.

ایران هم که از زمان صدارت امیرکبیر به اهمیت داشتن ارتباطات باجهان متمدن واقف شد و تا قبل از جنگ جهانی دوم از فرهنگ علمی کشورهای اروپایی به‌خصوص فرانسه و کمتر آلمان و انگلستان نیرو می‌گرفت، بعد از جنگ جهانی دوم توجه خود را معطوف به آمریکا و ارتباط علمی با آن کشور نمود، گرچه انقلاب اسلامی ایران رابطه را که با چند دانشگاه آمریکایی به‌وجود آمده بود، از بین برد، ولی غیرمستقیم این ارتباط علمی با استقبال از کتب و مجلات انگلیسی چاپ شده در آمریکا و انگلستان در سطح گسترده و با ندیده گرفتن حقوق پخش انتشارات علمی (Copy right) نه‌تنها به وقفه نیفتاد، بلکه با توجه به گسترش کمی مراکز آموزشی در تمام شهرهای استانی و شعبات دانشگاه آزاد اسلامی شتاب بیشتری به خود گرفت. تعداد دانشجویان که از اول انقلاب از صدهزار نفر بیشتر نمی‌شد، با اضافه شدن جمعیت ایران در مدت زمان ۲۹ سال به دوبرابر، بیش از ۱۵ برابر گردید.

حال باید دید آن تحولی که باید بعد از هر انقلاب صورت بگیرد، با وسعت چشمگیر کمیت آموزش در بین جامعه جوان در دانشگاه‌های ما به‌وجود آمد یا خیر؟ بررسی این سوال برای یافتن راه پیشرفت نسل جوان جامعه ما از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. باید این گسترش آموزش مورد ارزیابی دقیق قرار گیرد، به‌خصوص آنکه مسوولان منتخب مملکت ما گاهگاهی روند پیشرفت‌های کسب شده را مورد سوال قرار داده و به ارزش‌های دوره اول انقلاب اشاره و خواستار بازگشت به دوره اول بعداز انقلاب شدند.

در اولین دوره بعد ازانقلاب سعی تمام جوانان انقلابی و نهادها در این بود که دانشگاه‌ها را از آن عده که طرفدار رژیم شاهنشاهی بودند، پاک کنند و با بستن دانشگاه‌ها و اخراج روسای سابق آن، در این هدف هم قاطعانه جلو رفتند و در خیلی از مواقع به‌علت تب موجود در جو جامعه، افراد تندرو با دادن شعارهای برتری مکتب بر تخصص، تعداد زیادی از دانشمندان و افراد دلسوز و یا با ارزشی را که احتمالا طرفدار پروپاقرص جو حاکم بر جامعه نبودند، از دانشگاه دور کردند و در یک دوره کوتاه این جوانان انقلابی خود با سمت تازه استادیاری که کسب کرده بودند، مسوولیت دانشگاه‌ها را در همه جا به‌عهده گرفتند و تدریس «کمیت برکیفیت» را ترجیح داده و تعداد مراکز آموزش دانشگاهی را افزایش و مدرسین جوان و

www.takbook.com

www.takbook.com

استادیاران را حاکم بر دانشگاه نمودند.

این روند باعث شد تعدادی از استادان و دانشیاران که از قبل در دانشگاه‌ها به‌کار خود ادامه می‌دادند، نسبت به آینده و مسوولان تازه دانشگاه دلسرد و بی‌تفاوت شده ومجبور به ترک دانشگاه گرفته و یا خود را بازنشسته کرده و کار در مراکز آموزشی غیردولتی و شعبات دانشگاه آزاد اسلامی را انتخاب و یا ادامه فعالیت در دانشگاه‌های خارج از کشور را برگزینند.

با توسعه و بالا بردن تعداد دانشجویان ورودی و دانشکده‌های پزشکی و ادغام بیمارستان‌های دولتی به دانشگاه‌ها، امکان آموزش را به‌طور چشمگیری در فاصله کمتر از ده سال توسعه داده و کمبود پزشک را به‌خصوص در مناطق دور از مراکز استان جبران و به فعالیت بهداشتی چند هزار پزشک خارجی از ممالک آسیای شرقی خاتمه دادند.

در طول این تغییر و تحول، دو مقوله اساسی که در دانشگاه‌ها باید مورد توجه قرار گیرد، متاسفانه به‌فراموشی سپرده شد و کم‌کم از وظایف اصلی دانشگاه‌ها خارج گردید،یکی توجه به کیفیت و ارتقای سطح علمی دانشگاه‌ها و به‌وجود آوردن طبقه نخبه دانشگاهی که باید برای پرورش جامعه به‌عنوان الگو قرار گرفته و مظهر ارزش‌های انقلابی جامعه باشد و مقوله دیگر، ایجاد بستر مناسب برای رشد استعدادها از راه قبول حداقل نظم و توجه به تولید علم که این هم تا حدودی بستگی به مقوله قبلی داشت.

- نبود طبقه نخبه و جذابیت کار در دانشگاه‌ها

هدف اصلی یک انقلاب فرهنگی، به‌وجود آوردن طبقه نخبه یا به عبارت دیگر انتخاب بهترین استعدادها است که وقت فعال خود را صرف حل مسایل جامعه و پیشنهاد راه حل آنها و آموزش افرادی مانند خود بنماید. فرد نخبه کسی است که از بهترین اطلاعات و فنون زمان در رشته خود برخوردار و با تحقیق و تفحص در توسعه دانش کوشش نموده و فعالیت نوآوری و اختراع و اکتشاف داشته باشد. اگر در سال‌های اول بعد از انقلاب و در دوره جنگ تحمیلی توسعه کمی در مراکز دانشگاهی ما حاصل شد، پس از آن هیچ توجه لازم برای به وجود آمدن طبقه نخبه در دانشگاه‌ها انجام نگرفت.

نگاهی به فعالیت مدرسان دانشگاه‌ها نشان می دهد تعداد ساعاتی که آنها در محل کار خود در سال‌های گذشته حضور داشته‌اند، به تناسب محل کار، متفاوت و پایین‌تر از نیمی از وقت رسمی لازم به حضور خود در مراکز دانشگاهی بوده است. مسوولان امور متاسفانه از اقدامات اساسی که باید برای به‌وجود آمدن افراد نخبه دانشگاهی انجام دهند، سرباز زدند.

- حفظ افراد نخبه درصدر امور

در این ۲۸ سالی که از انقلاب می‌گذرد، تمام قوانین و نظام مدیریت دانشگاه‌ها و مراکز علمی برپایه انتخاب از بالا بوده است. رییس دانشگاه به‌وسیله وزیر مسوول دولت حاکم و روسای دانشکده‌ها به‌وسیله رییس دانشگاه و روسای دپارتمان‌ها به‌وسیله رییس دانشکده تعیین می‌شدند و اعضای هیات امنا هم که از طرف شورای انقلاب فرهنگی انتخاب می‌شدند، برحسب رای رییس دانشگاه گاهگاهی برای اخذ تصمیمات دور هم جمع شده و در جریان کار دانشگاه قرار می‌گرفتند.

مدت بیش از نیم قرن است که گام بزرگی در دانشگاه‌های ممالک پیشرو به سمت استقلال دانشگاه‌ها برداشته شده است، البته برحسب اینکه دانشگاه‌های ممالک پیشرو دولتی یا ملی باشند، نوع و حدود استقلال آنها متفاوت بوده است. اگر در اوایل قرن گذشته تعیین‌کننده سرنوشت دانشگاه بر شانه افراد معدودی بود که با شرایط خاصی انتخاب می‌شدند، به‌مرور زمان این مسوولیت به دوش تعداد زیادتری از استادان و مدرسین دانشگاه گذاشته شد.

در نیمه اول قرن گذشته، روسای بخش‌ها و دپارتمان‌های دانشگاه‌ها از راه رقابت و برحسب صلاحدید متخصصین آن رشته از میان چند کاندیدا به‌وسیله کمیسیونی منتخب از روسای بخش‌ها انتخاب می‌شدند و این روسای بخش‌ها و دپارتمان‌ها بودند که مسوولیت کامل را برای انتخاب همکاران خود در آن بخش به‌عهده می‌گرفتند و با تعداد کمی دیگر تعیین کننده سرنوشت دانشگاه و تعیین رییس دانشکده و دانشگاه بودند. در دانشگاه‌های خصوصی هم که در نیمه دوم قرن گذشته با توسعه بیشتر آموزش به‌وجود آمد، هیات امنا و موقعیت کسانی که بودجه دانشگاه را تهیه می‌کردند، مسوولان را با همکاری روسای بخش‌ها انتخاب می‌نمودند.

اصول و پایه دموکراسی که در نیمه اول قرن گذشته محدود به بعضی از ممالک بود، بعد از خاتمه جنگ جهانی در تعداد زیادی از ممالک اروپا رشد بیشتری به‌خود گرفت و در نیمه دوم قرن گذشته سرنوشت دانشگاه‌های دولتی و بلکه به مرور زمان نمایندگان قشرهای دیگر دانشگاهی از جمله دانشیاران و بعد استادیاران و رزیدنت‌ها و حتی کارمندان اداری دانشگاه و دانشجویان هم در تعیین سرنوشت دانشگاه دخالت داشتند، به‌طوری که در کشورهای اروپایی هنگام اختلاف‌نظر بین نمایندگان هیات علمی، نماینده دانشجویان و کارمندان نقش تعیین کننده داشتند. همه گروه‌ها با هم

www.takbook.com

www.takbook.com

حاکم بر سرنوشت دانشگاه شدند و دولت و نمایندگان آن فقط کنترل و بازرسی را در دانشگاه به‌عهده گرفتند و به‌طور محدود می‌توانستند در انتخاب افراد کلیدی دانشگاه دخالت کرده یا از انتخاب آنان جلوگیری کنند و امکان این را داشتند تا از بین چند کاندیدای مشخص شده، یک نفر را به‌طور رسمی گزینش کنند.

در سیستم حاکمیت دانشگاه‌های اروپایی مسوولیت‌ها برحسب اهمیت جایگاه فرد در دانشگاه به‌طور جمع بین اعضای دانشگاه به‌وسیله خود آنها تقسیم می‌گردد، اما از آنجایی که روسای بخش‌ها و دپارتمان‌ها برای پیشرفت دانشگاه از اهمیت خاص برخوردارند، انتخاب آنها برطبق رای متخصصین و استادان آن رشته از میان بهترین و اصلح‌ترین فرد در بین کاندیداهای مختلف در آن کشور یا در سطح بین‌المللی در یک کمیسیون تخصصی انجام می‌گیرد و به شورای دانشگاه که در آن نمایندگان تمام گروه‌ها حضور دارند، پیشنهاد می‌شود. در این شورا این انتخاب با حضور اکثریت اعضا که در آن موافقت استادان مستتر است، انجام گیرد.

در زمان حال، در کشورهای اروپایی اعضای دانشگاه‌ها به‌طور تمام وقت در دانشگاه‌ها فعالیت دارند و خود در انتخاب همکاران یا روسای بخش‌ها به تنهایی یا به‌طور اشتراکی با همکاران خود تصمیم می‌گیرند و در یک محل کار می‌کنند و پیشرفت بخش و محل کار خود را با سرنوشت فعالیت خود وابسته می‌دانند و با رقابت بهتر و فعالیت بیشتر و علاقه و نوآوری امکانات بهتری را از نظر بودجه و توسعه بخش برای فعالیت خود به‌وجود می‌آورند و با تغییر دولت و حاکمیت سیاسی، تغییری در روند کار دانشگاه‌ها به‌وجود نمی‌آید و حقوق آنها برحسب درجه علمی و فعالیت آزاد و محدود آنها در محیط دانشگاه تعیین می‌گردد.

برخلاف روند دانشگاه‌های پیشرفته، مدرسین دانشگاه‌های ایران، چه قبل از انقلاب چه بعد از انقلاب، برحسب وظیفه خود درس می‌دهند، ولی در انتخاب همکاران خود و انتخاب افراد کلیدی نقشی نداشته و نمی‌توانند تغییری در نظام حاکمیت دانشگاه بدهند. بی‌تفاوتی و عدم دخالت در سرنوشت دانشگاه، سیاست روز است. اگر عده بسیار کمی با داشتن نفوذ و رابطه با حاکمیت نظام تغییرات و تحولاتی را در تعداد کمی از بخش‌ها و رشته‌های دانشگاهی به‌وجود آورده‌اند، این حرکت در بخش‌های دیگر خاموش بوده و تحول اساسی ایجاد نشده است. عدم حضور مدرس‌ان دانشگاه در محل کار خود، بهترین شاهد برای این بی‌تفاوتی و بی‌علاقگی به تغییرات است. در یکی از بیمارستان‌های دانشگاه تهران، میزان متوسط حضور یک مدرس بیش از دو تا سه ساعت در روز نبوده است.

آیا با عدم حضور و نبود علاقه به پیشرفت‌کار می‌توان به تربیت نسل جدید و نوآوری درمملکت امیدوار بود؟ آیا این محیط مسکون و بدون تحرک می‌تواند برای جذب جوانان با استعداد و علاقه‌مند ما که خواهان نوآوری هستند، مناسب باشد؟ فرار مغزها و ترک جوانان تیزهوش و نخبه مملکت ما را نمی‌توان عامل این وضع دانست؟ آیا می‌توان دانشگاه‌های ممالک پیشرو را که استادان آن که فقط در محیط دانشگاه فعالیت کرده و تمام وقت روزانه خود را برای پیشبرد علم و نوآوری به‌کار می‌برند و جزو پانصد دانشگاه برتر جهان هستند، با یک دانشگاهی که افراد آن حضور محدود و عده‌ای از آنها هدف ترک هرچه زودتر محیط کار را دارند، مقایسه کرد و انتظار تربیت نسل جوان را برای تغییر و تحول داشت؟

- عدم تامین معیشت مدرسان دانشگاه در ایران و اثر آن در رشد علمی

هدف دانشگاه‌های ایران از هنگام تاسیس در نیمه اول قرن گذشته، معطوف به تربیت و آموزش جوانان بود. آن سه رکنی را که هومبولت در دو قرن پیش برای پیشرفت دانشگاه‌های کشورهای اروپایی لازمه ترقی و تعالی می‌دانست، یعنی علاوه بر آموزش و کار عملی لازم، توجه به تحقیق و نوآوری نادیده گرفته شد و شرایط عملی برای پیاده کردن این سه رکن به‌وجود نیامد، زیرا احتیاج به بودجه زیادی داشت که باید تامین یک زندگی آبرومندانه، چه در موقع کار و چه در زمان بازنشستگی را برای همه مدرسین به‌وجود آورد.

دولت و مسوولان از آن ابتدا حاضر به تامین این بودجه نبودند، از طرف دیگر تعدادی از استادان دانشگاه هم که به‌کارهای خصوصی در خارج از محیط دانشگاه عادت کرده و درآمد هنگفتی به دست می‌آورند، حاضر به محدود شدن این درآمد با فعالیت تماموقت در دانشگاه نبودند. به این صورت به‌مرور زمان در تمام دانشگاه‌های ایران زمان حضور مدرسین حداکثر نیمه‌روزه یا کمتر از آن شد و غیر از آموزش و دادن درس‌های تئوری به دانشجویان فعالیت تحقیقاتی برای نوآوری علمی، به‌طور کلی جزو برنامه کار استادان دانشگاه قرار نگرفت، از طرف دیگر عدالت اسلامی هم که یکی از شعارهای اصیل انقلاب بود، مانع از آن شد که اختلاف چشمگیری بین حقوق کارکنان غیر آکادمیک و مدرسین دانشگاه به‌وجود آید و از آنجایی که حقوق آکادمیک برای هر مدرس، چه استادیار یا دانشیاری یکی بود و مسوولان دانشگاه می‌توانستند از هر گروهی برگزیده شوند و همه باید شرایط حاکمیت بر جامعه را که داشتن تعهد و التزام به انقلاب و اسلام بود، بپذیرند؛ لذا سرنوشت دانشگاه به دست افراد جوان و بدون تجربه افتاد و وظیفه بزرگ دانشگاهی که همانا جذب طبقه نخبه جوان و ایجاد نوآوری علمی است، به حاشیه کشیده شد و این روند نه تنها در زمان جنگ تحمیلی با عراق، بلکه پس از آن هم ادامه یافت.

www.takbook.com

www.takbook.com

در یک بررسی که نویسنده این مقاله از تعداد انتشارات علمی که قبل و بعد از آن انقلاب درمجلات علمی جهان چاپ شده بود درسال ۱۳۷۲ انجام داد، این پسرفت علمی چشمگیر بود. با گذشت دوره جنگ و بعد به‌وجود آمدن ارتباطات با خارج از کشور و شرکت اعضای هیات علمی در کنگره‌های علمی، مدرسین جوان که حاکم بر سرنوشت دانشگاه‌ها شده بودند، کم‌کم متوجه شدند که چه‌قدر از پیشرفت‌های علمی جهان دور شده و از قافله عقب مانده‌اند. مسوولان به فکر چاره افتادند که چه باید کرد تا این روند توقف قطع شده و مقوله تحقیقات جزو وظایف افراد دانشگاهی قرار گیرد.

اگر تا این زمان چاپ چند مقاله در مجلات داخلی و داشتن چند سال سابقه آموزش برای ارتقای علمی از استادیاری به دانشیاری کافی شناخته شده بود، با وجود اینکه ارتقا از استادیاری به دانشیاری و یا از دانشیاری به استادی با هیچ‌گونه مزیت، جز بالا رفتن حقوق کم توام نبود، یک مرتبه چاپ حداقل سه مقاله به زبان انگلیسی جزو شرایط ارتقای علمی تشخیص داده شد و چاپ مقالات هم در مجلات علمی ممالک خارج با مزیت علمی و مادی توام و این سیاست اخذ شده در چهار، پنج سال اخیر باعث شد تعداد مقالات منتشره در مجلات بین‌المللی که در دهه اول انقلاب از صد عدد در سال تجاوز نمی‌کرد، کم‌کم زیادتر شده و بعد به دوهزار مقاله در سال برسد و تعداد مجلات داخلی (به حدود بیش از ۱۲۰ عدد) و انگلیسی زبان (به بیش از ۱۰ عدد) هم به‌طور چشمگیر بالا رود و در دو سال اخیر هم حقوق مدرسین دانشگاه که کفاف نیمی‌از اجاره منزل آنها هم نمی‌شد، چند برابر افزوده شود و همچنین با زیادتر شدن بودجه تحقیقات از ۳/۰ درصد درآمد کلی به ۶/۰ درصد رسیده و تعداد مراکز تحقیقاتی در قسمت علوم پایه و پزشکی به بیش از صد عدد برسد. حال باید دید با این تغییراتی که در چند سال اخیر انجام گرفته، زیربنای ساختار تحول لازم که باید از ابتدای انقلاب به‌وجود آید، در حال به‌وجود آمدن است؟

ساختار تحول لازم جذب افراد نخبه برای کار در دانشگاه است و جذب افراد نخبه هم بستگی به داشتن و فعالیت افراد نخبه و نمونه در صدر مسوولیت‌هاست. از آنجایی که استقلال کامل دانشگاه و سپردن کارها به دست خود دانشگاهیان که بهتر از همه واقف به چگونگی روند پیشرفت و عقب ماندگی دانشگاه هستند، عملی نشده، لذا نمی‌توان انتظار تغییر و تحول اساسی را داشت و متاسفانه گام‌های اولیه که در دولت قبلی در سطح وزارت علوم انجام گرفت و انتخاب رییس دانشگاه و روسای دانشکده را به‌عنوان حرکتی لازم در جهت استقلال دانشگاه به دانشگاهیان واگذار می‌کرد، در دولت جدید متوقف و روند سپردن کارها به اعضای هیات علمی هم پس گرفته شد و افق امید برای تغییر و تحولات لازم ناپدید گردید.

گرچه تامین معیشت مدرسین دانشگاه به‌خصوص برای افراد جوان مورد توجه قرار گرفته، ولی اصل مهم پیشرفت دانشگاه یعنی «استقلال دانشگاه» و نظارت بر کار آنها به جای دخالت، هنوز با گذشت بیش از ۲۹ سال از انقلاب خواست حاکمیت نظام نیست و تا مادامی که این اصل مورد توجه قرار نگرفته و تامین معشیت زندگی مدرسین دانشگاه و بی‌نیاز ساختن آنها به‌کار خارج از دانشگاه به تحقق نرسیده، نمی‌توان در ساختار اصلی دانشگاه تغییر چشمگیری را به‌وجود آورد و مانع از فرار نخبگان جوان از ایران و توجه آنها به فعالیت درمراکز آموزشی جهان که در آن تماموقت به فکر فعالیت علمی و نوآوری با در نظر گرفتن سه اصل بزرگ هومبولت هستند، گردید. پیشرفت‌های چند ساله اخیر هم نمی‌تواند تغییری در تحول لازم که همه در اوایل انقلاب انتظار آن را داشتند، بدهد. با وجود این باید اذعان کرد که ترقی کسب شده در چند سال اخیر، نمونه کوچکی از پتانسیل بزرگی است که در افراد جوان دانشگاهی به‌خصوص قشر زنان فعال و مسوولیت‌پذیری آنها که در سال‌های اخیر بیشتر به خدمت در دانشگاه هدایت شده‌اند، می‌باشد.

- دانشگاه مطلوب و ایده‌آل چگونه باید به‌وجود آید؟

دانشگاه مطلوب و ایده‌آل همان‌طور که قبلا به آن اشاره شد، زمانی به‌وجود می‌آید که نخبگان باتجربه و دلسوز، مسوولیت کامل را در اختیار داشته و با گذشت و فداکاری محیط کاملا آموزشی و تحقیقاتی به‌وجود آورند که بهترین دانشجویان نخبه را بتوانند به جای فرار از مملکت، جذب فعالیت در دانشگاه نموده و در محیط آرام و با ثبات، بدون داشتن دغدغه تامین معاش دور از طمع مالی و فرهنگ جمع مال، مشغول به‌کار آکادمیکی یعنی عاشق آموزش و تحقیق و نوع‌آوری شوند. جامعه ما که خوشبختانه از نظر داشتن قشر جوان و آماده به فعالیت از شرایط بسیار مناسبی برخوردار است، می‌تواند در فاصله ۱۰ تا ۲۰ سال گامی را که در تمام دانشگاه‌های پیشروی جهان به سمت ایجاد دانشگاه‌های مطلوب برای پیشرفت جامعه برداشته شده است، بردارد.

قوانین فعلی باید در جهت ایجاد محیط فعالیت برای نخبگان تغییر کند و نظم فعلی که هر استادیاری می‌تواند تا زمان بازنشستگی به‌عنوان عضو هیات علمی در دانشگاه بماند، کاملا کنار گذاشته شود و فقط به کسانی اجازه فعالیت به‌عنوان مدرس دانشگاه داده شود که بتوانند وظایف خواسته شده از آنها را انجام داده و تماموقت در خدمت و تربیت نسل جوان دانشجو باشند، بنابراین ماندن در دانشگاه باید با فعالیت مطلوب و توام

www.takbook.com

www.takbook.com

با آموزش و تحقیق‌های زیربنایی بستگی داشته باشد و با قراردادهای کار محدود به دو تا چهار و شش سال برحسب درجه و فعالیت علمی برای استادیاران تضمین گردد و چنانچه استادیاری نتوانست در فاصله ۶ سال شرایط کسب مقام دانشیاری را به‌وجود آورد باید دانشگاه را ترک کرده و جای خود را دراختیار استادیار جوان دیگری که آمادگی لازم برای قبول این وظیفه خطیر و بزرگ را دارد، بدهد. روسای بخش‌ها و استادان و دانشیاران باید بتوانند علاوه بر حقوق فعلی همان‌طور که در دانشگاه‌های ممالک غرب معمول است، با انجام کار خصوصی در دو تا سه بعداز ظهر در محیط دانشگاه و داشتن چند تخت برای بیماران خصوصی و پیگیری آنها تامین معشیت زندگی داشته باشند. در کشور ترکیه، همسایه ما، همه استادان که روسای بخش‌ها هستند، حق کار در محیط خارج از دانشگاه را ندارند و با حقوقی برابر هزار و پانصد یورو، اضافه درآمدی بین پانصد تا هزار و پانصد یورو برحسب فعالیت و ارزش کارشان به‌طور تماموقت در دانشگاه استانبول دارند و افراد دیگر استاد یا دانشیار که تن به‌کار تمام وقت نمی‌دهند، با حقوق بسیار کمتر از استادان تمام وقت (حدود پانصد یورو) وابسته به دانشگاه و به صورت نیمه‌وقت کار می‌کنند.

به‌طور خلاصه باید گفت که ایجاد استقلال برای دانشگاه‌ها و نظارت مسوولان وزارتخانه برکار دانشگاه‌ها بجای دخالت مستقیم، شرط اصلی را برای تحول لازم در دانشگاه به‌وجود می‌آورد، از طرف دیگر با انتخاب با تجربه و شایسته‌ترین افراد برای پست‌های کلیدی دانشگاه و روسای دپارتمان‌ها از راه رقابت آزاد و تهیه بودجه بنابر خواست‌های متناسب آنان می‌توان شرایط را برای جذب جوانان و رغبت آنها برای کار در داخل ایران به‌وجود آورد و از آنجایی‌که ایجاد این تحول بدون ازدیاد بودجه غیرعملی است، دولت جمهوری اسلامی باید توجه خاص و لازم را به دانشگاه‌ها با اضافه کردن بودجه هم برای تهیه بهترین تجهیزات بیمارستان‌های دانشگاهی و هم به‌خصوص برای بخش تحقیقات که فعلا حدود ۶/۰ از بودجه دولتی می‌باشد، بنماید و به مرور بالا بردن میزان بودجه تحقیقات به‌طرف یک تا دو درصد، عملا زیربنای تحولات لازم را به‌وجود آورد و روند ترک جوانان نخبه ایران را که بهترین و بزرگ‌ترین سرمایه ملی و پایدار هر جامعه است، کند نموده و از فعالیت آنها در دانشگاه‌های ممالک غربی جلوگیری کند.

منبع : هفته نامه سپید

http://vista.ir/?view=article&id=352547

vista.ir
Online Classified Service

سهم خواهی وزارت علوم از سهمیه جنسی دانشگاه ها

سهمیه بندی جنسیتی در کنکور در سال های اخیر با افزایش پذیرفته شدگان دانشگاه ها بارها مطرح شده است. این طرح که در مجلس هفتم شورای اسلامی ارائه گردید، طرحی است که بر اساس آن، سازمان سنجش با سهمیه بندی جنسیتی در کنکور سراسری محدودیت هایی را برای ورود دختران به دانشگاه باید اعمال کند. اگرچه این طرح هنوز در مجلس شورای اسلامی به تصویب نرسیده اما رئیس سازمان سنجش به گونه ای رسمی اعلام کرده است که سهمیه بندی در برخی رشته ها اعمال می شود و حداقل سهم هر جنس را در کنکور سال آینده (۱۳۸۷) ۳۰ درصد دانسته است.(اعتماد،۶اسفند۱۳۸۶)

گذشته از اینکه این طرح بدون تصویب قانونی به اجرا درآمده، با قوانین موجود در قانون اساسی نیز مغایرت هایی دارد. از جمله عدم تطابق با اصل ۳ قانون اساسی که بر وظیفه دولت برتعمیم آموزش و پرورش رایگان برای همه و تسهیل و گسترش آموزش عالی، تاکید می کند; همچنین

www.takbook.com

www.takbook.com

اصل۲۱ که دولت موظف به ایجاد زمینه های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی اوست و نیز اصل ۳۰ قانون اساسی که در آن دولت موظف است وسایل آموزش و پرورش رایگان تا پایان دوره متوسطه را فراهم کند و زمینه های تحصیلات عالی تا سر حد خودکفایی به طور رایگان را برای همه گسترش دهد.

اعمال سهمیه بندی جنسیتی درحالی است که در بیشتر کشورها از مکانیزم تبعیض مثبت برای افزایش مشارکت زنان استفاده می شود. به این معنا که فرصت ها و سهمیه های خاصی برای زنان در موقعیت های مختلف قایل می شوند. «درحقوق بین المللی همچون در (قوانین ملی) بسیاری از کشورها، تبعیض مثبت روشی است که به عنوان ابزاری کلیدی در سیاستگذاری های جبران کننده تفاوت میان گروه ها عمل می کند. این ابزار کمک می کند که به برابری بیشتری میان این گروه ها برسیم یا لااقل شانس برابری برای محرومترین اعضای گروه های مختلف ایجاد کنیم.» از جمله روش های به کار گرفته شده در اعمال تبعیض مثبت، به انحصار درآوردن تعداد خاصی از موقعیت ها، ایجاد حوزه های متفاوت رقابتی، معاف کردن بخشی از شرایط برای گزینش، تشویق و کمک در گزینش است. این درحالی است که همان مکانیزمی که در جهان جهت افزایش مشارکت زنان به کار برده می شود با اعمال سهمیه بندی جنسیتی در کنکور به منظور حذف زنان استفاده می شود.

- بررسی برخی استدلالات مدافعان طرح سهمیه بندی جنسیتی

عمده ترین استدلالات موافقان طرح سهمیه بندی جنسیتی به اشتغال زنان بر می گردد. آنها معتقدند از آنجا که «دختران نمی توانند بدون اجازه پدر و همسر خود کار کنند و به شهرهای دور بروند و تخصص آنها به حال مملکت هیچ تاثیری ندارد ... و با توجه به عدم توانایی دختران برای خدمت در همه جای کشور، افزایش ورود آنها به دانشگاه ها، هدر رفتن بیت المال است» همچنین با ورود زنان به دانشگاه ترکیب جنسیتی بازار کار تغییر می یابد در حالیکه به زعم آنها «باید قداست جنسیتی را در رشته های تحصیلی در نظر گرفت»

بر طبق آمارها آن چنان که مشخص است علی رغم افزایش میزان قبولی در دانشگاه، حوزه اشتغال همچنان مردانه است و تناسبی با این افزایش ندارد. تقاضای محدودی برای رشته های علوم انسانی و هنر که تعداد زنان در آن بیشتر است وجود دارد. زنان بیشتر متمایل به کار در بخش دولتی هستند و بخش دولتی هم از این رشته ها اشباع شده است. در رشته های فنی و مهندسی که نیاز بیشتری به آن احساس می شود هم تعداد زنان کمتر است و هم کارفرمایان اعتماد کمتری به آنان دارند. در حالی که تقاضا برای کار وجود دارد و نرخ بیکاری همچنان بالاست.

به نظر می رسد این استدلال که افزایش تحصیل زنان در دانشگاه باعث بلا استفاده ماندن بخشی از هزینه های صرف شده برای تربیت نیروهای متخصص می شود نوعی سلب مسوولیت از دولت است. دولت موظف است برای نیروهای متخصص اشتغال ایجاد کند. زمانی که شرایط اقتصادی کشور، نابسامانی هایی که در آن وجود دارد و عدم کارآمدی سیستم آموزشی تعادل تخصص و مهارت با کار را به هم می زند، تقصیر دخترانی که تنها راه ورود به بازار کار را در تحصیل می بینند چیست؟ حال آنکه همین شرایط اقتصادی به پسران این تلقی را می دهد که می توان بدون تحصیل در دانشگاه هم وارد بازار کار شد و ورود به دانشگاه تنها اتلاف وقت است. علاوه بر این با وجود اینکه نرخ بیکاری زنان در سال ۸۵، ۹/۱۵ درصد عنوان شده و دولت برای این جمعیت قادر به ایجاد اشتغال نیست. افزون بر این چه ضرورتی در حفظ ترکیب جنسیتی بازار کار وجود دارد. شرایط ویژه زندگی در جامعه امروز ایران، نان آور بودن مرد را زیر سوال می برد. این تصور که مردان مسوولیت آوردن نفقه را بر عهده دارند و زنان مصرف کننده آن هستند به میزان زیادی دچار چالش شده است. نگرش نسبت به تقسیم سنتی نقش ها تا حد زیادی تعدیل شده و این تغییر نگرش در نسل جدید بسیار بیشتر است. درنتیجه ضرورتی برای حفظ ساختار مردانه نظام بازار کار وجود ندارد. مفهوم قداست جنسیتی در رشته های تحصیلی، به معنای تناسب توانایی های جسمی با رشته های تحصیلی بسیار مبهم به نظر می رسد. توانایی های جسمی که یک مهندس معدن یا یک دامپزشک نیاز دارد به چه میزان است که با فیزیک بدن دختران هماهنگی ندارد. بر اساس کدام شاهد این نتیجه حاصل شده که یک زن مهندس کشاورزی به دلیل شرایط جسمی خاص زنانه قادر به انجام کار خود نیست و آیا همه ۳۶ رشته ای که درآن سهمیه بندی جنسیتی صورت گرفته نیاز به توانایی خاص بدنی داشته است؟

برخی طرفداران سهمیه بندی جنسیتی تحصیل و اشتغال زنان را با طلاق ، به هم خوردن کانون خانواده مرتبط دانسته و راه حل را در محدود کردن زنان به دانشگاه یافتند. این در حالی است که مسایل اجتماعی تک بعدی نیستند و ممکن است عوامل بسیاری در وقوع آن دخیل باشند. تقلیل مسایل به یک عامل و برجسته نمودن آن نه تنها چیزی را حل نمی کند که مسائل بیشماری را به همراه خواهد آورد. بالارفتن سطح سواد زنان از شاخص های توسعه محسوب می شود که فرهنگ عمومی رابالا می برد و همه جوامع در حال توسعه سعی دارند به آن دست یابند. زنان تحصیل کرده، به حقوق خود آگاه ترند، برای تشکیل یک خانواده آگاهانه تر تصمیم می گیرند، در تربیت فرزندان موفق ترند. شواهد بسیاری وجود دارد که زنان شاغل با وجود تاکید بسیاری که در جامعه بر نقش مادری و همسری زنان می شود در اداره خانواده خود موفق ترند. به نظر می رسد مشکل

www.takbook.com

www.takbook.com

خانواده ای را که با آگاهی زن کیانش به خطر می افتد باید در جای دیگر جست. در حالی که مشکلات حقوقی که در ارتباط با زنان در خانواده وجود دارد برای آنها بسیار محدود کننده است و با شرایط جامعه امروز هماهنگی های لازم را ندارد، خانواده برای حفظ خود حمایت های اجتماعی لازم از سوی دولت را ندارد. محدود کردن زنان از دستیابی به آموزش عالی نه تنها مشکلی را حل نمی کند که مسایل بیشماری را به همراه می آورد. و...

آمارها نشان می دهد در جامعه کنونی ایران توازن جنسیتی در زمینه آموزش و تحصیل وجود ندارد. میزان بیسوادی برای زنان ۲۶ درصد در مقابل ۱۱ درصد برای مردان است. میزان تحصیل کرده های مرد بیشتر از زن است. از طرف دیگر توازن بین آموزش عالی و بازار کار ضعیف است و بحران بیکاری نیروهای متخصص سال هاست که مسوولان امر را به چاره اندیشی واداشته است. در این میان افزایش قبولی دختران در دانشگاه نگرانی هایی از این قبیل به وجود آورده که با بالا رفتن متخصص زن همان اندک فرصت های شغلی ایجاد شده، نصیب زنان خواهد شد. با توجه به تعریف قالبی که از زن در خانواده می شود افزایش حضور او در جامعه، نظم موجود را به هم خواهد زد.با توجه به اینکه هنوز ساختار دانشگاه ها و بازار کار مردانه است و امکان فعالیت را برای زنان محدود می کند، و نرخ اشتغال آنان در این سال ها رشد ناچیزی داشته و همچنین شرایط بازار کار به آنان این پیام را می دهد که تحصیل تنها سرمایه ورود به این میدان است، اعمال سهمیه بندی جنسیتی نتیجه ای جز اعمال فشار مضاعف بر زنان نخواهد داشت.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=309580

vista.ir
Online Classified Service

سهم دانشگاه در نوآوری

امروزه نگاه به فرآیند توسعه شدیداً تغییر کرده و در سالهای اخیر جنبه سیستمی این فرآیند مورد توجه ویژه قرار گرفته است. برخورداری از یک سیستم نوآوری، استمرار و بقای فرآیند رشد مبتنی بر فن آوری را تضمین می کند. خروجی سیستم ملی نوآوری، ایجاد، اشاعه و کاربرد فنآوریست. ناکارآمدی نظام ملی نوآوری، منجر به عدم گسترش فعالیتهای علمی و فنآوری و از دست رفتن مزیت ها و فرصت ها می شود.

دولتمردان می گویند که «ما از فعالیتهای پژوهشی پشتیبانی می کنیم، پس چرا پژوهشهای علمی از اقتصاد و فرهنگ ملی پشتیبانی نمی کند». این شکوه به این واقعیت می انجامد که «اگر پژوهشهای علمی به نیازهای جامعه بیشتر توجه نکند، چیزی مگر صمیمیت خشک و خالی در پشتیبانی از علوم از ما انتظار نداشته باشید».

پاسخ دانشگاهیان این است که «پژوهش به پیش کشیدن موضوعاتی می پردازد که هنوز مطرح نشده است. و از طرفی راه رسیدن ایده های تحقیقاتی به محصولات رقابت پذیر، اگر نگوییم نامعلوم، می توان گفت: بسیار ناهموار است. بیست و پنج سال تمام میان کشف ساختمان DNA و سبز شدن ناگهانی نخستین شرکتی که توانست پولی از این طریق به دست آورد، فاصله افتاد. شاید کشف دلیل قطعی حرکت قاره ها بر پوسته زمین، که برای آن به دو دانشمند انگلیسی جایزه نوبل دادند، هنوز مشاغل تازه ای پدید نیاورده باشد. اما این کشف سبب آگاهی بیشتر و از این رو کارآمدتر شدن همه زمین شناسان کاربردی شده است. اینکه دانشگاه با تربیت مردان و زنان جوانی که قادر به پژوهش باشند و ضمن

www.takbook.com

www.takbook.com

پشتیبانی از علم و معرفت، به حل مسائل عاجل تر عرصه ملی و بین المللی نیز کمک کنند، پاداشی است که بی هیچ تعهدی پرداخت شده است».

برخی دانشمندان ماهیت سؤالات را به سه دسته تقسیم کرده اند. سؤال حال، سؤال قال و سؤال استعداد. سؤال حال یعنی همواره، سؤالی برای پاسخگویی وجود دارد و اگر چنین نبود، چشم ما بر عالم بسته است، لذا حرکت آگاهانه وجود ندارد. سؤال قال یعنی اینکه دانشمندان ناخواسته با سؤالاتی روبرو می شوند که لازم است به آن پاسخ دهند. آنچه که از بی پاسخ گذاشتن این سؤالات از دست خواهند داد، به مراتب بیشتر از آن است که خدای نکرده تصور شود، از بی پاسخ گذاشتن آنها بدست خواهند آورد. حضرت علی علیه السلام می فرمایند: ایهالناس اذا علمتم، اعملو، لعلکم تهتدون، یعنی «ای مردم هنگامی که علم پیدا کردید، عمل کنید تا اینکه هدایت تازه ای بدست آورید». سؤال استعداد هم یعنی اینکه همواره نسبت به شکوفایی استعدادهای موجود، مسؤلیم و در این خصوص از دانشمندان انتظار بیشتری می رود.

هرگونه محیط انتزاعی دانشگاه، مخل شکوفایی استعدادها و پیدایش نوآوری است. دانشگاه نسبت به استعدادهایی که در خود جای داده و یا در محیط پیرامونی مشاهده می شود باید پاسخگو باشد. یعنی اینکه اولاً استعدادها برطبق آنچه که سیاستهای کلان و استراتژی ها، چگونگی آن را مشخص کرده اند، باید شکوفا شده و بکار گرفته شوند. ثانیاً همواره استراتژی های متأثر از دستاوردهای مدیریت دانش، اصلاح شده و در دور بعدی بکار رفته می شوند. مدیریت دانش نقش اصلی را در تأمین سرمایه های دانشی مورد نیاز تولید کالا و خدمات ایفا می کند. از طرفی خود متأثر از استراتژی هایی است که نوع تولید و خدمت را مشخص کرده است. یعنی هم مدیریت دانش در تدوین استراتژی ها نقش دارد و هم مدیریت استراتژی است که مدیریت دانش را مقید می کند که چگونه در مسیر برآوردن نیازها و دستیابی به اهداف تعیین شده، حرکت کند.

وقتی ملاحظه می گردد که مثلاً در رشته زمین شناسی نفت، مزیتهای خوبی داریم و در عین حال دانشمند و متخصص به تعداد کافی تربیت نشده اند. این یعنی اینکه اگر قرار است پژوهش مسئولیت اصلی دانشگاه شود، این نظام پژوهشی باید هم عاقلانه باشد و هم منصفانه.

افزایش اثربخشی تحقیقات، افزایش تولید ناخالص داخلی، اشتغال زایی مولد و پایدار، افزایش حق مالکیت فکری (Patent)، و کمک به رشد و توسعه کشور از طریق ایجاد و ارتقاء اقتصاد مبتنی بر دانش، مهمترین رسالت های سیستم ملی نوآوریست. نوآوری به تعاملات وابسته است و پاسخ سریع و مؤثر نسبت به نیازها و شرایط جدید جز از مسیر تعاملات دانشگاه با پیرامون خود میسر نخواهد شد. تئوری های اولیه عمدتاً مدل نوآوری را در قالب یک فرآیند خطی رسم می کردند. رواج چنین دیدگاهی با این فرض که افزایش ورودی به فرآیند نوآوری موجب افزایش خروجی نیز می شود، موجب تشویق دولت ها به افزایش مکرر بودجه های تحقیقاتی گردید. اما عدم رشد قابل قبول نوآوری و آثار اقتصادی حاصل از آن در بسیاری از کشورها، علی رغم تخصیص بودجه های کلان به امر پژوهش، نقص رویکرد خطی نوآوری را آشکار ساخت. لذا رویکردهای سیستمی یکی پس از دیگری بوجود آمدند تا اینکه مفهوم «سیستم ملی نوآوری» به عنوان چهارچوب تحلیلی مناسب برای شناخت و مدیریت این پدیده در سطح بسیاری از کشورها شکل گرفت. مقدار پولی که دولت برای علم هزینه می کند مهم است (و هنوز اهمیت اساسی دارد)، اما راهی که این پول در آن صرف می شود، اهمیت بیشتری دارد. باید راهی را طی نمود که علم منجر به پیشبرد تکنولوژی و توسعه همه جانبه گردد. در عین حال بخش خصوصی سهم بیشتری از هزینه های کلی برنامه های آموزشی را بپردازد. پدید آمدن مفهوم «سیستم ملی نوآوری» اساساً بازتاب این درک است که تولید تکنولوژی و همچنین علم، به خودی خود نمی تواند ضامن رشد اقتصادی و اجتماعی یک ملت باشد. مثلاً آمریکا در دهه ۰۸۹۱، هنوز پیشتاز تولید علم و تکنولوژی بود. اما نرخ تولید محصولات و خدمات نوآورانه شرکتهای آمریکایی به هیچ وجه قابل مقایسه با شرکتهای ژاپنی نبود. ریشه یابی این تفاوت به ویژه در اواخر دهه ۰۸۹۱ به خوبی ثابت کرد که نوآوری یا توان ایجاد محصولات و خدمات نوآورانه، چیزی به مراتب بیش از تولید علم و تکنولوژی است. شتاب گسترده بازارهای جهانی که عمدتاً مبتنی بر فنآوری های نو و ملاحظات علمی استوارند، خود مؤید این است که این ارتباطات بسیار تعیین کننده اند. البته باید متذکر شد که رشد و توسعه بدون گسترش و تعمیق توانمندی های داخل، خطر ناپایداری در فرآیند توسعه را به همراه دارد. اقتصاد مبتنی بر چنین توسعه ای در بلند مدت در معرض آسیب ناشی از فرسایش رقابت پذیری (افزایش هزینه نهاده های تولید و تغییرات فنآوری) قرار می گیرند. لذا سیاستهای توسعه صنایع مبتنی بر فنآوری پیشرفته که همراه با تغییرات سریع فنآوری است، باید بگونه ای طراحی گردد که تعامل پویا در همه بخشها، موجبات ارتقاء رقابت پذیری را فراهم سازد. از این رو لازم است تا مدیریت منسجم و دانایی محور بر توسعه فنآوری در سطح ملی و بین المللی بوجود آید. مثلاً در مناطق کمتر توسعه یافته که واجد مزیت های خاص از قبیل وجود منابع معدنی غنی، امکان دسترسی آسان و ارزان به بنادر، تکمیل زنجیره ارزش برای واحدهای بزرگ، وجود منابع انسانی مستعد و منابع تأمین انرژی، مواد اولیه و... هستند. در رقابت پذیری جانمانده و تعادل نسبی در درآمد سرانه و رفاه اجتماعی همه نقاط بوجود می آید. برای دستیابی به اهداف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در سطح جهانی، همکاری های منطقه ای و فرامنطقه ای اجتناب ناپذیر است. این

www.takbook.com

www.takbook.com

نوع تعاملات خود به همکاری های سیاسی و امنیتی نیز منجر خواهد شد. بسیاری از شرکتهای ورشکسته به این نیاز جدی، توجه کافی نداشته اند و در طرف مقابل شرکتهایی که در بکارگیری توانمندی های محیطی، برنامه مشخصی، همراه با عزم و اراده قوی داشته اند، از رشد چشمگیری برخوردار بوده اند.

خصوصی سازی و سیاستهای پولی و مالی، باید بستر لازم برای مراجعه و یا مشارکت صنعت در توسعه فنآوری را بوجود آورد. بخش خصوصی علی رغم تجهیز پارکهای فنآوری کمتر به ایفای نقش در این حوزه می پردازد. در حالی که سهم نوآوری به عهده بنگاههای صنعتی نیز هست. ولی بدلیل دولتی بودن این شرکتها این سهم ناچیز است. در حال حاضر این شرکتها حتی در مرحله جذب تکنولوژی های پیشرفته نیز عاجزند. لذا بدنبال خصوصی سازی و سیاستهای صحیح پولی و مالی دولت، این نقش گسترش پیدا کرده و صنعت خصوصی سهم بیشتری از هزینه های برنامه های پژوهشی و آموزشی را می پردازد.

تربیت نیروی انسانی ماهر بخش اصلی اقدامات آینده به شمار می آید. پایه های نوآوری سالم از مدارس ابتدایی گذاشته می شود، لذا دانشجو لازم است از مدرسه مهارتها و انگیزه های لازم برای پیدایش نوآوری را بدست آورد. این امکان ندارد که بخش عمده ای از امکانات دانشگاه معطل بماند تا جوان با فرصت تفریحی که در اختیار دارد، مسئله پژوهش را دوسه سال پیش خود نگه دارد تا درباره آن فکر کند و توانایی خویش را در زورآزمایی با آن بالا ببرد. در حالی که مسائل پژوهشی حوزه های کاربردی اهداف متحرکی هستند که با آنچه که رقبا انجام داده اند سنجیده می شوند و معمولاً هزینه های تجهیزات نیز بالا است. در این حالت خیلی از استعدادها ضایع شده و بدون بهره گیری از آنها از دست خواهند رفت. درک این موضوع، کمک بزرگی در سرعت دستیابی به اهداف استراتژیک خواهد نمود. همانگونه که قبلاً ذکر شد خود استراتژی ها، سیاست ها و نظام پژوهشی نیز در این ارتباط مؤثرند. مثلاً دانشجویانی که در دوره دکتری پیوسته بیوتکنولوژی پذیرفته شده اند، نوعاً از حیث کسب این مهارتها، ایده آل به نظر می رسند و اساساً گلچین شده اند و در محیط های ایده آل، خوب پرورش یافته اند. ولی وقتی وارد محیط دانشگاه می شوند دانشگاه همپای استعداد و مهارتهای فزاینده ای که قبلاً در خود پرورانده اند، گام برنمی دارد و از این بابت مشکلات جدی ای را برای این دانشجویان که فرصتهای جذابی را در کشورهای پیشرفته، پس زده اند، بوجود خواهد آورد.

ناگفته نماند که پرداختن به علوم پایه به منظور پویایی در امر نوآوری و شکوفایی، خود یک استراتژی است. به فرموده رهبر انقلاب «علوم مهندسی و پزشکی مانند مایحتاج روزانه است. اگر به فکر سرمایه گذاری برای درآمد پایدار و پیوسته نباشیم، در ادامه پولی جایگزین این هزینه های روزانه نخواهد شد». در علوم انسانی نیز گسترش و فراگیری چتر دانش قبل از هر چیزی به ریشه های عمیق و گسترده درخت دانش برمی گردد و مقوله نوآوری در این حوزه با ملاحظات خاص خود همراه خواهد بود.

قضاوت ما اکنون نسبت به گذشتگان که کشور را تحت سیطره استعمارگران درآورده بودند، و دانشگاهها و صنایع ما را به شدت وارداتی و تقلیدی رقم زده بودند، چگونه است. اگر امروز ما به وظیفه خود در این ارتباط عمل نکنیم، و آینده ای که ملزم به ساختن آن هستیم را درست رقم نزنیم، آیندگان چگونه در مورد ما قضاوت خواهند کرد. مدیران می آیند و می روند. اگر کسی از ایشان به رهنمودهای مکرر رهبری در این خصوص توجه نداشته باشد، مجازات نخواهد شد، جز اینکه آیندگان قضاوت ناپسندی در مورد ایشان بعمل خواهند آورد.

ما گذشته قابل دفاعی در قلمرو علم و فنآوری داشته ایم. متأسفانه در مراکز آموزشی، اطلاع دقیقی از این گذشته به دانشجویان منتقل نمی شود تا اعتماد به نفس و احساس افتخار را در دانشجو زنده نگه دارد. این در حالی است که دشمنان با سوء استفاده از فنآوری، گاهی دستآوردهای گذشته ما را نیز به نام خود ثبت می کنند. تحت انفعال دشمن بودن باعث می شود تا مراکز بزرگ علمی و صنعتی و فرهنگی، متناسب با شرایط، نیازهای کشور و تمدن اسلامی عمل نکنند. ما که از چنین تمدن پرافتخاری برخورداریم نباید از الگوهای از پیش تعریف شده ای دنبال روی کنیم که در نهایت یا حرکتهای اصلاحی مبتنی بر فرهنگ و آرمانهای اسلامی مان کند گردد و یا آنطور که آنها می خواهند دستخوش تغییر شویم.

پرداختن به ایمان دینی، ظرفیت انسان متفکر را در جهت پرداختن به سؤالات، خصوصاً مشکلات جامعه، آنهم از سر دلسوزی، افزایش می دهد. در همه دنیا و با هر مسلکی پذیرفته شده است که عملکرد نوآورانه، نه تنها به چگونگی شکل گیری بنگاههای منفرد (مثل شرکت ها، بنگاههای تحقیقاتی، دانشکده ها)، بلکه به چگونگی تعامل آنها با بنگاههای اجتماعی (از قبیل ارزش ها، نرم ها و چهارچوب های قانونی)، بستگی دارد.

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=330972

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

سهمیه بندی برای ورود پسران به دانشگاه

آمارها نشان می دهد در کنکور سال گذشته ۶۲ درصد دختر و ۳۸ درصد پسر، داوطلب کنکوردانشگاههای سراسری بوده اند که در نهایت از کل این داوطلبان، دختران با ۶۴ درصد پذیرش و پسران با ۳۷ درصد توانسته اند به دانشگاه راه پیدا کنند.

کنکور سراسری ورود به دانشگاه برای سال تحصیلی ۸۷-۸۸ در حالی به پایان رسید که براساس آمارها حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر برای تصاحب صندلی های خالی دانشگاه به رقابت نشستند.

بنا براین گزارش، تعداد داوطلبان کنکور در حالی افزایش می یابد که رشد ثبت نام و پذیرش دانشجویان دختر در سیستم آموزش عالی هر روز بیشتر شده و به مسئله ای جدی برای کارشناسان تبدیل شده است.

آمارها نشان می دهد در کنکور سال گذشته ۶۲ درصد دختر و ۳۸ درصد پسر، داوطلب کنکوردانشگاههای سراسری بوده اند که در نهایت از کل این داوطلبان، دختران با ۶۴ درصد پذیرش و پسران با ۳۷ درصد توانسته اند به دانشگاه راه پیدا کنند.

این آمار در حالی رشد چشمگیر دختران در پذیرش کنکور ورودی دانشگاههای دولتی را نشان می دهد که اضافه کردن پذیرفته شدگان در دانشگاه آزاد، آموزشکده های فنی و حرفه ای و فراگیرپیام نور باز هم حاکی از تصاحب سهم ۵۱ درصدی دختران در برابر سهم ۴۹ درصدی پسران است.

به اعتقاد کارشناسان، فرصت کافی دختران برای تحصیل بدون دردسر رفتن به سربازی، شکل گیری تعریفی جدید از نقش های انسان ها در دنیا، ورود انگیزه بالای پسران برای ورود به مشاغل آزاد و ده ها علت دیگر عواملی هستند که در کنار فارغ التحصیلان دبیرستان ها بسیاری از دخترانی که سالهای قبل دیپلم گرفته اند را ترغیب می کند تا به امید قبولی در کنکور ثبتنام کنند.به گزارش برنا، از سوی دیگر به اعتقاد کارشناسان سازمان سنجش، اعلام ظرفیت دانشجو مبنی بر پذیرش ۹ نفر از هر ۱۰ نفر و به دنبال آن ایجاد امیدواری برای پذیرش در دانشگاه، تسهیلات ثبت نام و طولانی بودن آن مهمترین علت افزایش ثبت نام کنندگان در کنکور بخصوص در میان دختران بوده است.

از این رو طی تصمیم سازمان سنجش کشور، پذیرش جنسیتی به شیوه ای خاص در برخی رشته ها ی کنکور اعمال خواهد شد که بر این اساس در برخی رشته ها پذیرش ۳۰ درصدی برای دختران و پسران تضمین شده است و ظرفیت سایر رشته ها به صورت رقابتی تکمیل خواهد شد.این پذیرش جنسیتی در برخی رشته ها ی روزانه شامل برخی رشته های علوم پزشکی، مهندسی وعلومانسانی هاصورت می گیرد.

همچنین آمار پذیرفته شدگان نشان می دهد به علت آن که دختران از نظر هوش کلامی، جلوتر از پسران و از نظر هوش عملی، عقبتر هستند، آمار قبولی آنها در دروس حفظی بیشتر است بطوری که بیشترین سهم قبولی دختران در دانشگاهها به رشته هایی چون الهیات، زمینشناسی، ادبیات، روان شناسی، علوم تربیتی، علوم اجتماعی و برخی از رشته های هنر، مربوط می شود.

این آمار در حالی روند صعودی خود را حفظ کرده است که براساس مصوبه ای مقرر شده است کنکور سراسری تا سال ۱۳۹۰حذف شود و شرط پذیرش دانشجو و سوابق تحصیلی دوران دبیرستان ملاک پذیرش دانشجو قرار گیرد که این مصوبه برای ایجاد تناسب میان پذیرفته شوندگان چندان منطقی به نظر نمی رسد.پذیرش بالای دختران بدون برنامه ریزی، در حالی به اوج خود نزدیک شده است که در مقابل علاقه پسران به رها

www.takbook.com

www.takbook.com

کردن درس و وارد شدن به بازار کار، روز به روز بیشتر می شود که این تفاوت می تواند بستر بسیاری از تغییرات ساختاری در مسائل اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و... باشد.

نکته قابل تامل در این مسئله این است که آیا باید این افزایش حضور دختران در دانشگاهها را به عنوان یک مسیر جدید در راه پیشرفت آنها به حساب بیاوریم و یا عاملی تاثیر گذار برای شکاف تحصیلی و در نهایت فاصله اجتماعی میان آنها و پسرانی که به بازار کار روی می آورند؟

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=324954

vista.ir
Online Classified Service

سهمیه بندی منطقه‌ای و جنسیتی دانشگاهها از نگاهی دیگر

- مقدمه

چند روز پیش به یاد یکی از دوستان قدیمی افتادم که قرار بود بزودی بچه دار شود. وقتی با ایشان تماس گرفتم ، متوجه شدم همسرش را جهت زایمان در یکی از بیمارستانهای تهران بستری نموده است. کمی نگران شدم ، فکر کردم حتما" همسر یا بچه اش در شرایط حساس و غیرعادی قرار دارد که همسرش را جهت زایمان به تهران برده است. ولی بعد متوجه شدم اینکار فقط به این دلیل صورت گرفته که محل تولد فرزندش در شناسنامه تهران قید شود. شاید باور آن مشکل باشد ولی دوستم علت آنرا امکان دستیابی فرزندش به دانشگاههای برتر کشور در آینده بیان نمود که در صورت تولد فرزندش در شهرستان و با سیاستهای اعلامی وزارت علوم مبنی بر سهمیه بندی منطقه ای ، این فرصت از فرزندش سلب می شد.

این تصمیمات، ابتدا در سهمیه بندی جنسیتی و سپس سهمیه بندی منطقه ای باعث محروم شدن بخش اعظمی از جوانان و نخبگان کشور از امکانات آموزشی موجود در دانشگاههای برتر کشور گردید که در صورت عدم تجدید نظر در این زمینه در آینده شاهد عواقب جبران ناپذیر آن خواهیم بود که بحران مهاجرت به کلانشهرها یکی از نتایج آن خواهد بود.

بر اساس مصوبات دولت ، داوطلبان کنکور مجاز به انتخاب و ادامه تحصیل در دانشگاههای محل سکونت خود می باشند و در صورت انتخاب رشته در دانشگاههای برتر کشور با موانع سخت سهمیه بندی جنسیتی و سهمیه بندی منطقه ای مواجه خواهند شد. بر این اساس دانش آموزانی که در کلان شهرها زندگی می کنند و از نظر شرایط علمی ، رتبه کنکور ، استعداد تحصیلی در مراتب پایین تری نسبت به دانش آموزان شهرستانی قرار دارند ، فقط به دلیل زندگی در کلانشهر و استفاده از امکانات بیشتر کلانشهرها در اولویت بوده و می توانند در دانشگاههای برتر کشور ادامه تحصیل دهند و دانش آموزان شهرستانی که با امکانات کمتر در دبیرستانها موفق به کسب رتبه های ممتاز در کنکور سراسری شده اند حق ورود به دانشگاههای برتر را ندارند. و موضوع تاسف بار اینکه مسئولینی که چنین تصمیماتی را اتخاذ نموده اند این شیوه گزینش دانشجو را اعمال عدالت آموزشی می نامند.

آیا این عدالت است که مثلا دانش آموز زابلی با رتبه ۳۰۰ کنکور حق تحصیل در دانشگاه تهران و یا صنعتی شریف را نداشته باشد و دانش آموزی در شمال تهران ضمن برخورداری از بهترین امکانات آموزشی در دوره دبیرستان با رتبه ۱۰۰۰۰ بجای آن پذیرفته شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

مطمئنا" با ادامه چنین روندی خسارات جبران ناپذیری بر بنیه علمی آینده کشور زده خواهد شد که جبران آن حتی با صرف هزینه گزاف در آینده براحتی امکانپذیر نخواهد بود.

● توضیحات سازمان سنجش

دکتر توکلی معاون سازمان سنجش آموزش کشور در گفتگو با ایسنا اجرای طرح پذیرش بومی دانشجویان را به دلیل رفع مشکلات خوابگاهی عنوان کرد و با بیان اینکه پذیرفته شدگان شهرها و نواحی مختلف کشور به خصوص مناطق محروم پس از فراغت از تحصیل ، تمایل به بازگشت به مناطق خود را ندارند ، اظهار نمود که تشدید مهاجرت به شهرهای بزرگ و کمبود نیروی انسانی متخصص در مناطق ۲ و ۳ از جمله مشکلات این مناطق است که منجر به طرح پذیرش بومی دانشجویان شده است.

با توجه به اینکه دراین طرح کشور به ناحیه های مختلف تقسیم شده و مثلا" داوطلبانی که در ناحیه یک و در شهرهای شاهرود ، سمنان و یا... باشند در صورت پذیرش در تهران نیاز به خوابگاه خواهند داشت و نیاز آنها تفاوتی با نیاز داوطلبان زابلی و یا خوزستانی نخواهد داشت و یا نیاز داوطلبان ساکن شوشتر و دزفول و آبادان به خوابگاه در شهر اهواز با نیاز داوطلبان گیلانی هیچ تفاوتی نداشته لذا این توجیه غیر قابل قبول است و اجرای آن تاثیر چندانی در رفع مشکلات خوابگاهی ایجاد نمیکند.

در خصوص عدم تمایل و بازگشت برخی از دانشجویان به مناطق خود نیز این توجیه قابل قبول نبوده و اجرای طرح پذیرش بومی منجر به تشدید مهاجرت به شهرهای بزرگ خواهد شد. بعنوان مثال در صورتیکه از ۱۰۰۰۰ دانشجوی شهرستانی در شهرهای بزرگ ۵۰ درصد آنها حاضر به بازگشت به مناطق خود نباشند (که بسیاربعید بنظر می رسد) با اجرای این طرح دهها هزار خانوار که وضعیت مالی مناسبی دارند به منظور امکان استفاده فرزندانشان از امکانات آموزشی در دانشگاههای برتر به این کلانشهرها مهاجرت خواهند نمود و برنامه ریزی در این خصوص ازهم اکنون دربسیاری از خانواده ها شروع شده است. لذا اجرای این طرح باعث مهاجرت بیشتر مردم به کلانشهرها خواهد شد.

از طرف دیگر با توجه به اینکه دانشگاههای برتر کشور در تهران و چند کلانشهر دیگر با سرمایه های ملی ساخته شده اند ، اختصاص این دانشگاهها به ساکنین کلانشهرها ، برخلاف عدالت می باشد و باید از آن جلوگیری نمود. بعنوان مثال آیا میتوان طرحی را اجرا نمود که بیماران شهرستانی را از دستیابی به بیمارستانهای برتر در تهران محروم نمود و آنها را مجبور نمود در بیمارستانهای مناطق خود به درمان بیمارشان اقدام نمایند.

● پدیده مهاجرت و بومی سازی دانشگاهها

کلیه صاحبنظران پدیده مهاجرت را نتیجه توزیع ناعادلانه ثروت و امکانات عمومی، عدم بسط یکسان عدالت اجتماعی به میزان مطلوب در کلیه شهرهای کشور و همچنین تغییر شیوه زندگی از روستایی_شهری به شهری عنوان نموده اند. متاسفانه بدلیل توزیع ناعادلانه ثروت و امکانات بین استانهای مختلف کشور بر اساس جمعیت آنها و اختصاص بخش اعظمی از بودجه کشور به برخی از کلانشهرها از جمله تهران، اصفهان و... ، و افزایش یکسان جمعیت در سراسر کشور، باعث گردید که بدلیل نبود شغل مناسب در استانهای محروم ، مردم اقدام به مهاجرت به این کلانشهرها نمایند.در این میان شهر تهران با مرکزیت اقتصادی، سیاسی، صنعتی، فرهنگی و...(که هیچ پایتختی در دنیا مشابه آن نیست) زمینه بیشترین مهاجرت را فراهم نموده است. متاسفانه دفاتر مرکزی و ستادی اکثر شرکتهای دولتی که تمام فعالیتهای آنها در اقصی نقاط ایران میباشد، در تهران متمرکز شده است و همین امر ضمن تشدید پدیده مهاجرت باعث تردد مستمر کارکنان دولت به پایتخت گردیده است. جهت رفع این معضل ، آقای احمدی نژاد ریاست جمهوری در سال ۱۳۸۴ دستور انتقال دفاتر شرکتهای دولتی از تهران به استانهای محل فعالیتشان را صادر (که میتوانست بسیار موثر باشد)و بر اجرای آن بارها تاکید نمودند ولی این دستور هیچگاه اجرا نگردید و به فراموشی سپرده شد. با توجه به موارد فوق مشخص میگردد که بومی سازی دانشگاهها تاثیری در کاهش پدیده مهاجرت ندارد و برای رفع پدیده مهاجرت اقدامات زیربنایی دیگری باید اجرا شود. ضمنا" بیش از ۸۰ درصد مسئولین کشور که در تهران زندگی میکنند شهرستانی میباشند و خودشان به هیچ عنوان حاضر به بازگشت به شهرستانهای زادگاهشان نیستند. امام علی(ع) میفرمایند: " الناس بامرائهم اشبه منهم بآبائهم" یعنی : " مردم به والیان خود شبیه ترند تا به پدران خود". وقتی تمام مسئولین خود حاضر به زندگی و بازگشت به شهرستانهای زادگاهشان نیستند، چگونه انتظار مردم شهرستانها بنا به ضرورت و جهت دستیابی به امکانات بهتر زندگی مهاجرت ننمایند؟

● سهمیه بندی جنسیتی

قبل از انقلاب اسلامی بدلیل مساعد نبودن محیط دانشگاهها ، بخش طیفهای مذهبی و سنتی جامعه از تحصیل دختران خود در دانشگاه جلوگیری میکردند، ولی پس از انقلاب اسلامی و اسلامی شدن محیط دانشگاهها و تشویق زنان به کسب تحصیلات از سوی دولت ، حضور

www.takbook.com

www.takbook.com

دختران در دانشگاهها رو به افزایش گذاشت. طی دهه گذشته تلاش زیاد دختران جهت دستیابی به تحصیلات دانشگاهی باعث گردید که در برخی موارد تعداد پذیرفته شدگان دختر به دو برابر پسران رسیده ولی این میزان در دوره های کارشناس ارشد و دکترا معکوس و به نفع پسران می باشد به نحوی که در برخی موارد بیش از ۸۰ درصد فضای آموزشی دوره های کارشناسی ارشد و دکترا در اختیار پسران می باشد.

مهمترین عامل کاهش تعداد دانشجویان پسر ، عدم امکان استفاده از مدارک دانشگاهی در بسیاری از رشته ها جهت استخدام در شرکتهای دولتی و خصوصی و عدم ارتباط مستقیم بین تحصیلات دانشگاهی و دستیابی به مشاغل بهتر و درآمد زا می باشد.به همین دلیل بسیاری از پسران در دوران دبیرستان کار را بر ادامه تحصیل ترجیح میدهند و بر اساس آمار حدود ۹۲ درصد شاغلین ۱۵ تا ۱۹ ساله را پسران تشکیل می دهند و هشت درصد باقیمانده ، دخترانی هستند که بیشتر در مشاغل فامیلی مشغول بکارند.

یکی از دلایلی که برای اعمال سهمیه بندی جنسیتی عنوان گردیده، افزایش حضور زنان در بازار کار و در نتیجه بیکاری مردان بعنوان نان آور خانوده می باشد. متاسفانه این موضوع نیز صحت نداشته و در جدول زیر میزان اشتغال زنان و مردان طی ۲۰ سال (۱۳۸۵-۱۳۶۵) بیانگر غیر واقعی بودن این ادعاست.

همانطور که مشاهده می‌شود طی دو دهه گذشته میزان فعالیت و اشتغال مردان به طور متوسط حدوداً ۶ برابر بیش از زنان و عین حال میزان بیکاری زنان ۲ تا ۱.۵ برابر مردان بوده است. بنابراین ساختار بازار اشتغال در ایران کاملاً مردانه است و طی دو دهه مذکور تفاوت چندانی نکرده است و ارتباطی به میزان قبولی دختران در دانشگاه ندارد. لازم بذکر است که میزان اشتغال زنان در ایران نسبت به معیارهای جهان بسیار پایین می باشد.

بیشتر دختران برای کسب اعتبار اجتماعی به دانشگاه می روند و امید دارند با کسب تحصیلات دانشگاهی به موقعیت بهتری در بازارکار دست یابند. متاسفانه در کشور ما دختران با مدرک دیپلم دسترسی چندانی به بازار کار سالم ندارند.

یکی دیگر از دلایلی که مسئولین جهت اعمال سهمیه بندی جنسیتی ارائه نموده اند ،امکان بروز آسیب های اجتماعی برای دختران در شهرهای غیر از شهر محل سکونت خودشان می باشد. در صورت صحت این موضوع نیز اجرای سهمیه بندی جنسیتی غیر منطقی و ظالمانه است. این وظیفه دولت است تا زمینه آسیب اجتماعی را از بین برده و محیط مساعدی را برای همه فراهم نماید. در هیچ جای دنیا به مردم نمی گویند از خانه خارج نشوند تا بزهکاران امکان فعالیت نداشته باشند. وظیفه دولت مقابله با عوامل آسیب اجتماعی است و نه محدود نمودن دختران از حقوق قانونی خود مبنی بر استفاده از امکانات تحصیلی ملی ودولتی بر اساس قانون اساسی کشور.آیا در صورت افزایش مزاحمت های خیابانی باید مانع خروج دختران از منزل شد؟

امام صادق علیه السلام می فرمایند:"طلب العلم فریضة فی کل حال ".یعنی :" طلب علم ، در همه حال ، واجب است" .ایشان در جای دیگری می فرمایند :" اطلبوا العلم و لو بخوض الجج و شق المهج". یعنی:" به طلب دانش و علم برخیزید، هر چند با فرو رفتن در گردابها و در خطر افتادن جانها همراه باشد."

با توجه به این فرمایشات امام صادق(ع) آیا اجرای سهمیه بندی جنسیتی و یا منطقه ای به بهانه امکان بروز آسیبهای اجتماعی قابل توجیه است؟

یکی دیگر از دلایلی که برای سهمیه بندی جنسیتی اعلام گردید ، تقاضای مکرر دانشجویان دختر برای گرفتن انتقالی به محل سکونتشان می باشد. متاسفانه در این خصوص نیز آمار واقعی اعلام نمی شود. در بسیاری از دانشگاهها تعداد دانشجویان پسری که تقاضای انتقال به محل سکونتشان را دارند از تعداد دانشجویان دختر بیشتر است و این توجیه نیز غیر واقعی می باشد.

یکی دیگر از دلایل اعمال سهیمه بندی جنسیتی بالا رفتن سن ازدواج دختران بدلیل تحصیل در دانشگاه اعلام گردیده است. بالا رفتن سن ازدواج دختران ارتباطی به تحصیلات دانشگاهی ندارد. یکی از دلایل بالا رفتن سن ازدواج ، دستیابی پسران به کار در سنین بالا و در نتیجه بالا رفتن سن ازدواج می باشد. مطمئنا" پسران با دخترانی که حداکثر با آنها ۵-۴ سال اختلاف سنی دارند ازدواج می کنند و بالا رفتن سن ازدواج پسران دلیل اصلی بالا رفتن سن ازدواج دختران می باشد.

بر اساس آمار موجود در سال ۱۳۴۵ میزان ازدواج دختران ۱۹-۱۵ ساله ۴۷ درصد و در سال ۱۳۸۱ به ۱۸.۷۵ درصد رسیده و متوسط سن ازدواج دختران بی سواد در سال ۱۳۸۱ به ۲۰.۲ سال افزایش یافته است. لذا افزایش سن ازدواج هیچ ارتباطی به تحصیلات دانشگاهی دختران ندارد.

- تحصیل دختران از نظر اسلام

پیامبر اکرم (ص) در خصوص طلب کسب علم و دانش فرموده اند:" طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة" یعنی : طلب علم بر هر مرد و

www.takbook.com

www.takbook.com

زن مسلمان واجب است. ایشان در جای دیگری میفرمایند: " اطلبو العلم و لوبالصین " یعنی در طلب علم باشید ولو درکشور چین یافت شود. اهمیت کسب علم در اسلام آنقدر بالاست که پیامبر اسلام آنرا برای کلیه مسلمین(اعم از زن و مرد) واجب و آنها را به کسب علم ولو در کشور چین تشویق می کند. اگر مشکلات کسب علم در کشور چین را در ۱۴۰۰ سال پیش با امکانات آنزمان با مشکلات تحصیل دانشجویان در کشورشان در شهرهایی غیراز شهرهای محل سکونت خود در حال حاضر مقایسه کنیم ، متوجه می شویم سهمیه بندی بومی و جنسیتی دانشگاههای کشور به بهانه مشکلات خوابگاه و یا دوری دانشجویان از خانواده ها تا چه اندازه مخالفت واضح با این فرمایش رسول اکرم می باشد.امام علی علیه السلام میفرمایند:" الشاخص فی طلب العلم کالمجاهد فی سبیل الله" یعنی :" آنکه به جستجوی علم برخیزد، همچون مجاهد در راه خدا است". ودر جای دیگری میفرمایند: "اغد عالما او متعلما، و لا تکن الثالث فتعطب" یعنی " یا دانا باش ، یا جوینده دانایی ، و جز این دو مباش که هلاک خواهی شد." حال اگر دختران امروز با تلاش بیشتر در راه کسب علم(که به فرمایش مولای متقیان همان مجاهدت در راه خداست) از پسران پیشی گرفتند باید با اجرای سهمیه بندی جنسیتی آنها را از کسب علم و دانش در دانشگاههای کشور محروم ساخت؟ و یا با اعمال سهمیه بندی منطقه ای دانشجویان مستعد و زحمتکش شهرستانی را از دستیابی به دانشگاههای برتر کشور محروم کرد؟

اسلام زن و مرد را در تدبیر شئون زندگی به وسیله اراده و کار مساوی می داند مرحوم علامه طباطبائی در تفسیر المیزان می گوید : زن در تمام احکام عبادی و حقوق اجتماعی با مرد شریک است و در هر امری که مرد استقلال دارد مانند ارث ، کسب ، معامله ، تعلیم و تربیت و دفاع از حقوق و غیره زن هم مستقل است ، مگردر مواردی که با متقتضای طبیعتش مخالف باشد (تفسیر المیزان ، ج – ۲ ص ۲۸۴)

بر اساس تعالیم قرآن زن می تواند همانند مرد مستقلا" کار کند و مالک نتیجه کار و کوشش خود شود و تمام آیاتی که درباره تحصیل و دانش وارد شده عمومی است و استثنایی بین زن و مرد قائل نشده است.

پیامبراکرم (ص) بخشی از اوقات خود را برای آموزش زنان اختصاص داده بود. بخاری روایت کرده است که زنان به پیامبر گفتند : مردان در استفاده از محضر شما بر ما پیشی گرفته اند پس خود روزی را به ما اختصاص بدهید. آن حضرت قبول کرد و روزی را به ایشان اختصاص داد و در آن روز به وعظ و ارشاد آنان می پرداخت (صحیح بخاری ، ج -۱ ص ۳۰ ،کتاب العلم) در جنگ های اسلام نیز بسیاری از کارها را زنان عهده دار می شدند ، در جنگ خیبر بنا به پیشنهاد بانوان و موافقت پیامبر ، وظیفه درمان زخمی ها (مردان) بعهده زنان بود.

- دیدگاه امام خمینی در مورد اشتغال و تحصیل زنان

امام خمینی بنیانگذار جمهوری اسلامی می فرمایند : از نظر حقوق انسانی تفاوتی بین زن و مرد نیست زیرا که هر دو انسانند. (امام خمینی و الگوهای دین شناختی در مسایل زنان ص ۴۰) ایشان در خصوص مساوات زن و مرد در کسب علم می فرمایند " در علم و تقوا کوشش کنید که علم به هیچ کس انحصار ندارد ، علم مال همه است " (همان ص ۴۶) و به زنان فرمودند ، همانطوری که مردها در جبهه علمی و فرهنگی مشغول هستند ، شما (زنان) هم باید مشغول باشید " (همان ص ۱۱۱)خوب است مسئولین اعلام نمایند که با اعمال سهمیه بندی جنسیتی در دانشگاه، چگونه زنان میتوانند مشابه مردها در جبهه علمی و فرهنگی کشور مشغول باشند؟ امام خمینی برای تشویق بانوان به توسعه دامنه علوم و توانائی های علمی می فرمایند " حالا طوری شده است که خانم ها همدوش با سایر برادارن در تحصیل علم و عرفان و فلسفه و تمام شعب علم و انشاء... صنعت ،فعالیت می کنند " (همان ص ۱۲۸)

حال با توجه به این فرمایشات امام خمینی ، آیا سهمیه بندی جنسیتی و بومی سازی ، مخالفت واضح با این فرمایشات امام راحل نیست. بر اساس این فرمایشات امام راحل باید جهت حضور بیشتر بانوان در دانشگاه و صنعت تلاش نمود نه اینکه با اعمال سهمیه بندیهای تبعیضی از حضور آنها در دانشگاه و یا صنعت جلوگیری کرد. امام خمینی در جای دیگر می‌فرمایند: نه این است که اسلام نسبت به زن و مرد فرقی گذاشته است. زن و مرد همه آزادند در اینکه به دانشگاه بروند. آزادند در اینکه رای بدهند (صحیفه نور، ج-۴ ص ۶۰-۵۹). در نظام اسلامی زن همان حقوقی را دارد که مرد دارد، حق تحصیل، حق کار، حق مالکیت و حق رای دادن، حق رای گرفتن، در تمام جهاتی که مرد حق دارد، زن هم حق دارد. لیکن هم در مورد مرد، مواردی است که چیزهایی به دلیل پیدایش مفاسد بر او حرام است و هم در مورد زن، مواردی است که به دلیل اینکه مفسده می‌آفریند حرام است. (صحیفه نور، ح-۴ ص ۳۴-۳۳)

تشویق اسلام به تحصیل علم، شامل مردان و زنان است و هر دو موظفند از گهواره تا گور دانش بجویند و هر کس مانعی در جهت تحصیل آنها به هر دلیلی ایجاد نماید. بر خلاف توصیه‌های اسلام عمل می‌نماید.

- وضعیت تحصیلات و اشتغال زنان در سایر کشورها

براساس آمار اعلام شده سطح سواد زنان در کشورهای دیگر نیز افزایش چشمگیری یافته است. در عربستان سعودی که زنان آن همواره در شمار

www.takbook.com

www.takbook.com

مظلوم ترین زنان مسلمان بوده‌اند، نیز وضع تغییر کرده و امروزه شمار دانش‌آموزان و دانشجوین دختر بیشتر از پسران می‌باشد. و در این کشور علیرغم تبعیض‌های متعددی که به زنان روا می‌گردد، سهمیه بندی جنسیتی در دانشگاهها اعمال نگردیده است. در کویت، اندونزی و سایر کشورهای مسلمان دیگر نیز، شمار زنان تحصیل کرده و دانشگاهی بسرعت رو به افزایش است. در بسیاری از کشورهای اروپایی از شرکتها درخواست می‌گردد که سهم زنان در مناصب مدیریتی را افزایش دهند.

- سهمیه بندی منطقی

با توجه به شرایط نابرابر تحصیلی در نقاط مختلف کشور و توزیع ناعادلانه امکانات تحصیلی، با اعمال سهمیه بندی منطقی میتوان تا حدودی ضعف های موجود را جبران نمود. بعنوان مثال در کنکور و امتحاناتی که به صورت سراسری و یکسان انجام میگیرد، اگر یک دانش آموز ساکن تهران و یا اصفهان معدل و یا امتیاز یکسانی با یک دانش آموز ساکن شهرستانهای محروم کسب کند، مطمئنا" ارزش امتیاز کسب شده توسط دانش آموز شهرستانی بیشتر بوده و اگر هر دو دانش آموز در یک دانشگاه و در رشته یکسان قبول شوند، دانش آموز شهرستانی در سطح بالاتری بوده و نتایج مطلوبتری را کسب خواهد نمود. به همین دلیل مناطق مختلف کشور بر اساس امکانات تحصیلی و سایر شرایط به مناطق سه گانه ۱ ، ۲ و ۳ تقسیم شده اند و سهمیه خاصی برای آنها منظور شده است. این سهمیه بندی که بر اساس واقعیات موجود و به صورت علمی اجرا گردیده یک سهمیه بندی منطقی است که در مدت اجرای آن در چندین سال گذشته مورد اعتراض قرار نگرفته است. ولی سهمیه بندی جنسیتی و ایجاد محدودیت برای نیمی از جمعیت جامعه تنها بدلیل اینکه دختر میباشند ، نه تنها غیر منطقی بلکه ظالمانه است.

اگر پسران جامعه تا کنون تلاش کافی جهت راهیابی به دانشگاه نداشته اند، سهمیه بندی جنسیتی باعث میگردد که پسران با اطمینان از سهمیه بالا در کنکور از همین تلاش هم دست برداشته و بدون زحمت کافی وارد دانشگاه شوند و مطمئنا" همین موضوع باعث کاهش سطح علمی دانشگاهها خواهد شد.

اگر قرار باشد تفکر سهمیه بندی را به عنوان یک اصل در کشور گسترش دهیم و واقعاً مسئولین به سهمیه بندی معتقدند، از آنجائیکه نمایندگان مجلس شورای اسلامی، نمایندگان کلیه افراد جامعه می‌باشند و نیمی از افراد جامعه را زنان تشکیل می‌دهند، آیا میتوان درخواست نمود که سهمیه ۵۰ درصدی نمایندگان را به زنان اختصاص دهند؟ همانگونه که برای بسیاری از رشته‌های تحصیلی دانشگاه سهمیه بندی نموده‌اند.

با توجه به اینکه در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا میزان دانشجویان پسر بیش از ۸۰-۷۰ درصد است، آیا میتوان پیشنهاد کرد که سهمیه آنان کاهش و سهمیه دختران در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری افزایش داده شود. همانطور که برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی سهمیه دختران را کاهش داده اند؟ مسلما" چنین درخواستهایی هم معقول نیست.

چرا در آموزش و پرورش و سایر سازمانهای دولتی هیچ گاه زنان به سطوح مدیریتی راه نمی‌یابند؟ چرا روسای بیمارستانها از زنان استفاده نمی‌شود، ایا اینها تبعیض‌های جنسیتی نیست؟ چرا در میان وزیران از ابتدای انقلاب تا کنون یک زن مشاهده نمی‌شود؟ آیا میتوان در هر یک از موارد فوق برای زنان سهمیه درخواست نمود؟

مسئولین کشور همواره در پاسخ به اعتراضات جوامع بین‌المللی به عدم رعایت حقوق زنان در ایران، حضور زنان در عرصه‌های مختلف و آمار ۶۰ درصدی ورود دختران به داشگاهها را به عنوان دلیلی مبنی بر رعایت حقوق زنان در ایران اعلام می‌نمایند و از طرف دیگر با اعمال سهمیه‌بندی جنسیتی زمینه کاهش حضور زنان در دانشگاه را فراهم می کنند. گویا مسئولین علیرغم اعلام چنین آماری و افتخار به آن، آنرا در خلاف مصالح کشور می‌دانند واز آن استفاده ابزاری میکنند.

دکتر احمدی نژاد رئیس جمهور در مصاحبه با تلویزیون اسپانیا در پاسخ به سوالی درخصوص نقش زنان در جهان اسلام اظهار داشت: "زنان در ایران در همه سطوح مدیریت اقتصادی، سیاسی و فرهنگی حضور دارند. زنان در ایران از حقوق بیشتری برخوردارند تا مردان"

در حال حاضر ۳۵ درصد کادر علمی دانشگاهها و ۶۰ درصد پزشکان کشور زن می‌باشند. مقام بهترین مخترع جوان جهان را طی دو سال پیاپی یک دختر مسلمان ایرانی به خود اختصاص داد و تمام اینها افتخاراتی است که دولتمردان همواره در پاسخ به اعتراض جوامع بین‌المللی در خصوص عدم رعایت حقوق زنان اعلام می‌نمایند.

در سال جاری نیز یک دختر ۳۲ ساله ایرانی، استادیار «دانشگاه رایس» آمریکا، که چندی پیش فن‌آوری نوینی در صنعت تراشه‌سازی جهان ارائه کرده بود، به عنوان یکی از ۳۵ مخترع جوان برتر جهان معرفی شد و تمام اینها بیانگر نبوغ و استعداد درخشان دختران ایرانی است که نباید از شکوفایی آن با اعمال سهمیه بندی جنسیتی جلوگیری کرد.

- سایر موارد

www.takbook.com

www.takbook.com

در خصوص کسانی که عنوان می‌کنند بسیاری از رشته‌های دانشگاهی با جنسیت زن سازگار نیست، باید گفت آیا ایشان از حضور افتخارآفرین دختران ایرانی در رشته های جودو ، کاراته و سایر ورزشهای رزمی خبر دارند؟ آیا از فعالیت بسیج بانوان اطلاعی دارند؟ آیا تیراندازی و مانورهای نظامی که توسط ایشان انجام می‌شود را نمیتوان با همین دیدگاه تعطیل کرد و اعلام نمود اصلاً فعالیت نظامی و ورزشهای رزمی با طبیعت زنان سازگار نیست؟ از نظر ایشان حتماً یک زن نمی‌تواند پلیس باشد چون با طبیعتش سازگار نیست. گویا فقط بچه‌داری و خانه‌داری با طبیعت زن سازگار است. وقتی امام راحل سفارش به حضور زنان در صنعت کشور می‌نماید، به نظر می‌رسد چنین ایراداتی به جا نبوده و نمی‌توان با استناد به آنها مانع ورود دختران به رشته‌های تحصیلی مورد علاقه‌شان شد.

گروهی از طراحان سهمیه بندی جنسیتی، که همواره از دستیابی زنان به رده‌های مدیریتی در شرکتهای دولتی و آموزش و پرورش و... جلوگیری می‌کنند، دلیل خود را عدم امکان فعالیت آقایان تحت سرپرستی زنان اعلام می‌نمایند. گویا ایشان خبر ندارند که در صدر اسلام حضرت خدیجه یکی از بزرگترین بازرگانانی بود که پیامبر اسلام سالها تحت نظر ایشان فعالیت می‌نمود. لذا چنین توجیهی نیز پایه و اساس درستی ندارد و باید کنار گذاشته شود.

در پایان لازم به ذکر است که دلایل و توجیهاتی که برای اجرای سهمیه بندی جنسیتی و منطقه‌ای اعلام گردیده با روح تعالیم اسلامی کلام قرآن و فرمایشات پیامبر و امامان معصوم و همچنین بیانات رهبر کبیر انقلاب مغایرت داشته و باید کنار گذاشته شود.

کلیه دانشگاههای کشور با بودجه‌های ملی ساخته شده و باید در شرایط یکسان و براساس عدالت، فرصت‌های آموزشی مناسب در اختیار همگان قرار گیرد.

- پیشنهادات:

اعمال سهمیه بندی در دانشگاهها در سال جاری باعث بروز اعتراضات گسترده دانش آموزان و خانواده هایشان شد که با مداخله بموقع نمایندگان محترم مردم در مجلس شورای اسلامی تا حدودی مشکل رفع گردید. لذا ضروری است نمایندگان مجلس شورای اسلامی به منظور جلوگیری از اعمال این مصوبه تبعیض آمیز و ظالمانه در حق موکلین خود ، لایه لغو سهمیه بندی جنسیتی و بومی سازی دانشگاهها را با جدیت پیگیری نموده و با تصویب قانونی در این زمینه ، از احتمال اجرای آن در سالهای آتی نیز جلوگیری نمایند.

منبع : سایت الف

http://vista.ir/?view=article&id=353807

vista.ir
Online Classified Service

شهریه دانشجو؛ راز بزرگ آموزش عالی

توسعه و رشد هر جامعه ای به پیشرفت و ارتقاء سطح علمی و آموزش آن جامعه بستگی دارد.

بر همین اساس مراکز آموزش برحسب رتبه و درجه خود از اهمیت خاصی برخوردارند در این بین دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور یکی از مهم ترین شاخص های سطح علمی محسوب می شوند و باتوجه به حضور ۳ میلیون دانشجو در دانشگاه ها، جایگاه ویژه ای در این زمینه را به خود اختصاص داده اند که رشد و توسعه فرهنگی اقتصادی، اجتماعی و علمی کشور را پی ریزی می کنند و تمام برنامه ها و تصمیم گیری های کلان

www.takbook.com

www.takbook.com

اقتصادی و اجتماعی متاثر از این مراکز است.

باتوجه به این که هم اکنون بخش خصوصی و دولتی هدایت آموزش عالی کشور را عهده دارند انتظار این است که این ۲ بخش، به خصوص دانشگاه های دولتی بتوانند پاسخ گوی نیازهای علمی و آموزشی کشور باشند که این مهم نیازمند بودجه است. بودجه ای که صرف سرانه دانشجو، حقوق استادان و... می شود، اما یک سوال هنوز وجود دارد،به راستی هزینه واقعی یک دانشجو در دانشگاه های غیرانتفاعی، شبانه و پیام نور چقدر است؟

این شهریه ها براساس چه ضوابطی تعیین می شود و نظارت بر اخذ شهریه در این دانشگاه ها چگونه است؟

● شهریه های متفاوت

هزینه دانشجویی شامل، هزینه های خرد و کلان است و مقدار آن به عوامل متعددی بستگی دارد و وضعیت و شرایط مختلف این عوامل را رقم می زنند.

زاکانی عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس در همین باره می گوید: هزینه های دانشجویی در مقاطع، شرایط و دانشگاه های مختلف متفاوت است و هر کدام از دانشگاه ها اعم از غیرانتفاعی، شبانه و پیام نور هزینه ها و شاخص های خاص خود را دارند.

به عنوان مثال دانشگاه پیام نور ضوابط مشخصی دارد چرا که زیرمجموعه وزارت علوم است و در بودجه سالانه کشور سهمی برای دانشگاه پیام نور در نظر گرفته می شود، بنابراین دانشگاه پیام نور هم از بودجه عمومی بهره مند می شود و هم از شهریه دانشجویی استفاده می کند.

وی می افزاید: اما درباره دانشگاه شبانه باتوجه به ظرفیت خالی این دانشگاه و همچنین تخصیص نیافتن اعتبار در بودجه کشور برای پر شدن ظرفیت آن، از دانشجویان این دانشگاه شهریه اخذ می شود که طبق برآوردهای انجام شده شهریه دانشجویان شبانه از پیام نور و حتی دانشگاه غیرانتفاعی نیز بیشتر است.

از وی سوال می کنیم که درآمد دانشگاه ها برچه اساس و ضوابطی هزینه می شود. زاکانی در جواب می گوید: اداره دانشگاه ها به صورت هیئت امنایی است و درآمد آن ها براساس ضوابط مالی تعیین شده و شاخص های موردنظر، هزینه می شود. دانشگاه های دولتی از آیین نامه های مالی و کاری تبعیت می کنند که در چارچوب قوانین آموزش عالی تعریف شده اند و باید طبق آن ها عمل شود.از زاکانی سوال می کنیم طرح ساماندهی شهریه دانشگاه ها در چه مرحله ای است.

این عضو کمیسیون آموزش پاسخ می دهد: در حال حاضر این طرح به تصویب کمیسیون آموزش رسیده است و منتظر مطرح شدن آن در صحن علنی مجلس می باشیم و امیدواریم هرچه زودتر به آن رسیدگی شود.

● خوداتکایی دانشگاه ها

افزایش تعداد دانشجو نیاز به سرمایه و امکانات دارد اما بسیاری از مسئولان به محدودیت هایی در این باره اشاره می کنند که مهم ترین آن ها محدودیت های مالی است که دانشگاه ها به هر صورت به فکر رفع این معضل افتاده اند.

یک محقق و پژوهشگر نظام آ موزش عالی در این باره می گوید: دانشگاه ها در سال های اخیر باتوجه به افزایش سریع متقاضیان با محدودیت های بسیاری که مهم ترین آن ها محدودیت های مالی است، مواجه شدند از این رو ناگزیر به بازبینی و سازماندهی مکانیزم های کسب درآمد و تخصیص منابع خود نیز شدند.

وی می افزاید: اگرچه منابع در دسترس دانشگاه ها افزایش یافته، منابع دریافتی به ازای هر دانشجو یا به عبارتی بودجه سرانه به همان اندازه افزایش نیافته است. اعتبارات هزینه ای و سرمایه ای بخش آموزش عالی در سال ۸٤ نسبت به سال قبل حدود ٥٦ درصد رشد داشته، در حالی که اعتبارات سرانه ۳۳ درصد رشد کرده است.

بنابراین افزایش نیافتن منابع سرانه حکم می کند که دانشگاه ها در مصرف منابع در دسترس خود دقیق تر و موثرتر عمل کنند.

به گفته این محقق، تحلیل ساختار سرانه مخارج دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی با استفاده از الگوسازی چند سطحی نشان می دهد که از ۱٥ درصد در گروه کشاورزی تا ٤۱ درصد در گروه علوم پایه، تغییرات مخارج به تفاوت ویژگی های دانشگاه ها مربوط می شود.

علاوه بر آن روند سرانه مخارج کاهش و میزان این کاهش بین دانشگاه ها و نیز بین گروه های آموزش متفاوت است.وی اظهار می دارد: به همین دلیل هنوز رقم دقیقی از سرانه دانشجویی در کل دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی وجود ندارد و تنها رقم واقعی سرانه هزینه مربوط به دانشگاه تهران و دانشکده فنی است.

از طرف دیگر هرگونه اعمال سیاست های تشویقی و تنبیهی از سوی دولت برای هدایت برنامه های آموزشی به سمت نیازهای کشور، مستلزم

www.takbook.com

www.takbook.com

اطلاع از هزینه دانشجو به تفکیک رشته ها، مقاطع و دوره های مختلف به همراه سیستم جامعی است که بتواند اولویت های موردنظر سیاست گذار را اعمال کند و ابزارهای کنترلی و نظارتی را تدارک ببیند.

این پژوهشگر امور آموزش تاکید می کند: چالش مهم در بحث سرانه دانشجویی برای تعیین سهم دولت، استاندارد نبودن سرانه هاست.

ترکیب هزینه های مختلف در سرانه دانشجویی نشان می دهد که سهم عمده هزینه سرانه دانشجویی را خدمات اصلی آ موزش و سپس تحقیق و توسعه تشکیل می دهد.

وی اظهار می دارد: هنوز الگوی مدون و جامعی برای محاسبه هزینه سرانه دانشجویی وجود ندارد و رسیدن به اتفاق نظر در این باره و طراحی سیستم جامع و نیز بهره وری بهتر از هزینه ها در دانشگاه ها و موسسات آ موزش عالی از الزامات برنامه چهارم است.

- یک مدل ریاضی مبهم

آن چه مسلم است این که کسی نمی داند یا نمی خواهد بداند که ملاک تعیین شهریه دانشجویان چیست.

مسلمی مدیر کل دانشجویی وزارت علوم نیز در این باره می گوید: هزینه دانشجویی در دانشگاه های شبانه، پیام نور و غیرانتفاعی براساس معیارهای مختلف و مقاطع گوناگون برآورد می شود و حتی در بحث هزینه دانشجویی، قدمت دانشگاه و دوری و نزدیکی آ ن به مرکز شهر هم برآورد و سنجیده می شود، همچنین در این بحث به توسعه یافتگی آن توجه می شود و تعداد دانشجو به استاد هم در این آمار گنجانده می شود.

پس برآورد هزینه واقعی دانشجویی به سادگی صورت نمی گیرد.

وی می افزاید: هزینه دانشجویی در دانشگاه های مختلف براساس یک مدل ریاضی سنجیده و مشخص می شود که به چه میزان اعتبار نیاز است و درآمدها باید در کجا هزینه شود...

البته وی درباره جزئیات این مدل ریاضی توضیحی نمی دهد.

از این کارشناس وزارت علوم سوال می کنیم که چگونه بر اخذ شهریه های دانشجویی نظارت می شود. وی در جواب می گوید: نظارت بر هزینه ها و درآمدهای دانشگاه ها به طور دقیق صورت می گیرد و اگر دانشجویی به میزان شهریه خود اعتراض داشته باشد معاونت دانشجویی به آن می پردازد و از معاونت آموزشی می خواهد که در این باره پاسخ گو باشد.

وی ادعای عجیبی می کند: تاکنون ما اعتراضی درباره افزایش شهریه های دانشجویی نداشته ایم زیرا تعیین شهریه ها براساس مصوبات هیئت امنای دانشگاه هاست و علاوه بر آن حسابرسی دانشگاه بر میزان دریافت شهریه ها نظارت دارد و در نهایت سازمان نظارت و بازرسی هم به این امر توجه و نظارت می کند.

مسلمی تاکید می کند: دانشگاه ها نباید خلاف مصوبات از دانشجو شهریه دریافت کنند و تفاوتی در رقم شهریه ها وجود داشته باشد، حتی اگر به دانشجو یا گروهی از دانشجویان در میزان شهریه تخفیف داده می شود باید درباره آن تخفیف توضیح کامل بدهند.

از وی سوال می کنیم که شهریه ها و دریافتی های دانشگاه شبانه برچه اساسی اخذ می شود؟ مسلمی در پاسخ می گوید: درآمدهای دانشگاه شبانه به عنوان یک درآمد اختصاصی در بودجه دانشگاه های دولتی در نظر گرفته می شود و این دانشگاه به هیئت امنای دانشگاه های دولتی اعلام می کند که در حال حاضر چنین درآمد اختصاصی را کسب کرده است و هیئت امنا هم براساس نیازهای موجود آن را هزینه می کند.

ولی منظور ما نحوه هزینه کردن این درآمد نبود. طبیعی است که دانشگاه ها در این بخش مشکلی ندارند، منظورمان نحوه تعیین شهریه و نظارت بر اخذ آن بود که این مقام مسئول توضیح بیشتری در این خصوص نمی دهد.

آن چه مسلم است به گفته مسئولان، سرانه یک دانشجو ۹۰ برابر یک دانش آموز است ولی مشکل این جاست که سرانه هر دانش آموز چقدر است؟

- هزینه ۷ برابری دانشگاه های دولتی

در عین حال که پذیرش دانشجویان دولتی نسبت به دانشجویان خصوصی بسیار کمتر است، برخی کارشناسان می گویند: سرانه دانشجویی در دانشگاه های دولتی چند برابر دانشگاه های خصوصی است.

مشیری عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات در این باره می گوید: در حال حاضر دانشجویانی که در دوره های روزانه و شبانه دانشگاه های دولتی پذیرفته می شوند نزدیک به ۱۰۰ هزار نفرند که حدود ۷۰ هزار نفر آن ها در دوره های روزانه و ۳۰ هزار نفر هم در دوره شبانه مشغول به تحصیل می شوند.

www.takbook.com

www.takbook.com

وی می افزاید: دانشجویان شبانه، پیام نور و غیرانتفاعی باید تمام شهریه خود را پرداخت کنند فقط درصد بسیار کمی را از شهریه آن ها دولت متقبل می شود.

مشیری درباره سرانه دانشجویی می گوید: سرانه دانشجویی که در دانشگاه های مربوط به وزارت علوم پرداخت می شود ۵تا ۷برابر سرانه ای است که یک دانشجو در دانشگاه آزاد و غیرانتفاعی می پردازد و دلیل این افزایش سرانه ریخت و پاش هایی است که در سیستم دولتی وجود دارد بنابراین اگر دولت دانشگاه های تابع خود را به بخش خصوصی واگذار کند قطعا به نفعش خواهد بود.

وی تاکید می کند: کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس تصویب کرد که ظرف ۵ سال آینده کنکور را حذف کند اما وزارت علوم با حذف کنکور مخالفت کرد و دلیل مخالفت آن ناتوانی این وزارت خانه برای پذیرش کامل متقاضیان حضور در دانشگاه هاست اما پیش بینی می کنیم که ظرف ۵ سال آینده بخش خصوصی آزمون ورود به دانشگاه را حذف خواهد کرد و مردم هم بیشتر راغبند که در دانشگاه های خصوصی تحصیل کنند زیرا این دانشگاه ها از امکانات و آزمایشگاه های پیشرفته تری نسبت به دانشگاه های دولتی برخوردارند.

مشیری به بحث نظارت بر شهریه دانشگاه های دولتی اشاره می کند و می گوید: شهریه دانشگاه های دولتی توسط وزارت علوم تعیین می شود و دانشگاه های غیرانتفاعی هم باید از بخشنامه های وزارت علوم تبعیت کنند.

هر چند هیئت امنای دانشگاه باید به این امر نظارت داشته باشد،عملا خود وزارت علوم در این باره تصمیم گیری می کند.

از این عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات درباره سرانجام طرح ساماندهی شهریه دانشگاه، سوال می کنیم.

وی در پاسخ می گوید: این طرح به تصویب کمیسیون آموزش و تحقیقات رسیده و منتظریم که به صحن علنی مجلس بیاید و امیدواریم این طرح تا پایان مجلس هفتم به تصویب برسد.

جالب آن که در این بین رستمی و دکتر امیری اعضای کمیسیون آموزش مجلس اعلام کردند که این طرح هنوز حتی به تصویب کمیسیون آموزش و تحقیقات نرسیده است ولی در تماس با «زاکانی» و« مشیری» اعضای دیگر این کمیسیون و« فرهنگی»، عضو کمیسیون حقوقی و قضایی، هر سه این افراد تاکید کردند که این طرح به تصویب کمیسیون رسیده است.

به هر حال ظاهرا سر در آوردن از شهریه های دانشجویی نیز با چالش بزرگی همچون قیمت واقعی خودروهای ساخت داخل مواجه است و از اسرار مکتوم می باشد.

با وجود آن که تاکنون در چند گزارش سعی کرده ایم به فرمول خاص یا ارقام مشخصی در این باره دست یابیم هنوز موفق نشده ایم. بنابراین، این سوال مهم مطرح می شود که وقتی ملاک و رقم خاصی وجود ندارد، چگونه بر چیزی که وجود ندارد نظارت می شود؟

منبع : وب سایت رسمی روزنامه خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=294148

vista.ir
Online Classified Service

ضرورت تحول در نظام آموزشی علم حقوق

روند پرشتاب توسعه روابط حقوقی داخلی و بین المللی، تخصص گرایی و پیچیدگی نیاز های حقوقی امروزی، ما را با این سوال مواجه می کند که آیا بستر های لازم برای آموزش و رشد یک حقوقدان در جامعه ایران فراهم است. شاید نگاه کلان به افزایش تعداد فارغ التحصیلان رشته حقوق و جذب آنها در شاخه های مختلف مشاغل حقوقی از قبیل وکالت، قضاوت،

www.takbook.com

www.takbook.com

سردفتری دفاتر تنظیم اسناد رسمی و مشاوره خیال سیاستگذاران آموزش کشور را در ظاهر آسوده کند، ولی تدقیق در بطن امر، روی دیگر آن را می نمایاند که با ظاهر خوشایند آن چندان هماهنگ نیست.

آموزش کشور بین سال های ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۰ - که با این امکانات آموزشی کشور محدود تر بود - از ساختار و استخوان بندی مستحکم تری برخوردار بود. برای اثبات این امر می توان به آمار و ارقام رتبه های پذیرفته شده در کنکورهای مختلف دانشگاه ها، کانون وکلا و قوه قضائیه اشاره کرد.

شاید استفاده از این آمار و ارقام امروزه خیلی کلیشه یی جلوه کند ولی به هرحال ناگزیریم برای اثبات معضلات کنونی آموزش حقوق به مثال های عینی رجوع کنیم. در سال های بین ۷۰ تا ۸۰ یعنی زمانی که تعداد پذیرفته شدگان رشته حقوق کمتر بود و کنکور های مختلف به دلیل جذب محدود دانش آموزان در رشته حقوق، حساسیت بیشتری داشت، یک دانشجو پس از پذیرش در دانشگاه و عبور از سد کنکور زیر نظر استادان بنام و مجرب حقوقی تعلیم می دید و پس از فارغ التحصیلی، با آزمون های بسیار جدی تر وکالت، قضاوت و سردفتری مواجه می شد. این در حالی بود که پذیرش فارغ التحصیلان حقوق در این آزمون ها بسیار محدود بود و رقابت تنگاتنگی بین شرکت کنندگان وجود داشت. پذیرفته شدگان پس از انجام کار آموزی می بایست از فیلتر آزمون اختیار در پایان کارآموزی عبور می کردند تا به سمت وکیل پایه یک، قاضی دادگستری یا سردفتر اسناد رسمی نائل می شدند. امروزه نیز ماجرا به همین ترتیب است. اما چرا تفاوت فاحشی بین فارغ التحصیلان قدیمی تر و جدید تر وجود دارد؟ مگر همان آزمون ها برگزار نمی شود؟ مگر همان جدیت و سختگیری در آزمون های اختبار وجود ندارد؟ و بالاخره اینکه آیا امروزه نیز یک دانشجوی حقوق فقط دغدغه کسب علم و معرفت در باب مسائل حقوقی دارد یا پیچیدگی های زندگی امروزی خصوصاً نیاز ها و خواسته های مادی، وی را وامی دارد که نگاه ابزاری به رشته حقوق داشته باشد و «حقوقدان شدن»، عبور از آزمون های مختلف و رسیدن به سمت وکالت و... برای وی تبدیل به ابزاری جهت کسب عنوان اجتماعی، امکانات مادی و امرار معاش شده است؟ همان طور که اشاره شد، فرآیند آموزش حقوق فرقی نکرده و همچنان آزمون های مشاغل مختلف حقوقی هر ساله برگزار می شود.

فقط آنچه تفاوت کرده، نوع تفکر دانشجوی حقوق درباره این رشته است. البته این تغییر بینش ماحصل تغییرات کلی در ارزش شناسی امروزی جامعه است. نیاز های مادی، توسعه روابط اقتصادی و پیچیدگی های زندگی روزمره، حقوقدان و غیرحقوقدان نمی شناسد و همگان در پی دستیابی به رفاه با توجه به شاخص های عرفی هستند، این همه باعث شده است از همان ابتدا به تحصیل علم نگاه ابزاری حاکم باشد، یعنی دبیرستان، کنکور، دانشگاه، فارغ التحصیلی، آزمون های کانون وکلا، قضاوت یا سردفتری، تاسیس دفتر حقوقی و بالاخره پذیرفتن پرونده های حقوقی که توجیه مالی و اقتصادی بالایی دارند با این ذهنیت تجربه می شوند. جالب تر این است که حتی دانشجوی ترم اول حقوق در رسیدن به اهداف فوق شتاب دارد و بیشتر دانشجویان حقوق می خواهند زودتر فار غ التحصیل و وارد بازار کار شوند.

با این همه تعجیل، جای آموزش کجاست؟ آیا به همان میزان که اشتیاق جذب بازار کار شدن میان دانشجویان و فارغ التحصیلان حقوق فراوان است، شوق کسب معرفت حقوقی نیز وجود دارد؟ بستر این نوع تفکر باید در دانشگاه ها مهیا شود و مقتضای آن هماهنگ بودن مباحث آموزشی حقوقی با نیاز های امروزی است به طوری که دانشجویان حقوق را تشویق به حضور مداوم در کلاس ها و جدیت در تعلم و ارتقای روحیه پژوهشگری در میان آنها کند.

امروزه کمتر شاهد این هماهنگی بین مضامین آموزشی دروس حقوق و نیاز های بعدی دانشجویان و فارغ التحصیلان حقوق در عرصه مشاغل حقوقی هستیم. برای مثال یک دانشجوی حقوق در مقطع کارشناسی حدود ۲۰ واحد درس حقوق مدنی را می گذراند که تقریباً از بالاترین تعداد واحد و میزان اهمیت در میان سایر دروس حقوق، برخوردار است.

در میان هشت عنوان دروس حقوق مدنی، درس حقوق مدنی ۳ یعنی حقوق قرارداد ها بیشترین کاربرد را دارد و در دانشگاه های کشور معمولاً تدریس این درس برعهده استادان مجرب و برجسته است.

به رغم اهمیت فوق العاده این درس وقتی محتوای این درس مهم را بررسی می کنیم، می بینیم مفهوم قرارداد ها و تحلیل حقوقی آن همچنان در لباس سنتی و کلاسیک خود باقی مانده است و کمتر به قرارداد های مدرن و متعارف در جامعه می پردازد. مثلاً یکی از عقود بسیار شایع در

www.takbook.com

www.takbook.com

جامعه عقد بیع است. بنابراین یک دانشجوی حقوق هنگام فارغ التحصیلی باید چنان به قواعد عقد بیع واقف باشد که بتواند به راحتی برای یک شخص حقیقی یا حقوقی قرارداد بیع تنظیم کند یا در صورت نیاز شروط را تغییر داده یا آن را با قرارداد های دیگر درآمیزد. نیاز های عرفی کنونی اقتضای قرارداد های بسیار پیچیده یی را دارد به نحوی که حقوق سنتی دیگر جوابگوی این نیاز ها نیست و مستلزم تغییرات عمده یی در برخی از سرفصل های آموزش حقوق است. البته به شخصه اعتقاد دارم هر دو جنبه کلاسیک و مدرن حقوق باید با هم آموزش داده شوند. یعنی به همان ترتیب که ممکن است استاد حقوق مدنی چند جلسه را صرف تدریس لفظ و معنای «ایجاب و قبول» کند، به همان نسبت نیز باید مباحث «تعدیل قرارداد» یا «قرارداد های مدرن» را به دانشجو آموزش دهد زیرا دانشجو یا دانش آموخته ممکن است در طول دوران اشتغال با مبحث ایجاب و قبول برخورد نکند، ولی بار ها و به طور متوالی با عقد حساسی همچون «اجاره به شرط تملیک» مواجه خواهد شد.

حال آنکه اجاره به شرط تملیک احتمالاً جزء سرفصل های آموزشی وزارت علوم اعلام نشده است، این در حالی است که امروزه در هر بانک و موسسه اعتباری، روزانه ده ها قرارداد اجاره به شرط تملیک منعقد می شود. با توجه به تعداد بسیار زیاد دانشجوی حقوق در دانشگاه ها و حساسیت مشاغل حقوقی، از آنجایی که قرار است روزی جان، مال و ناموس مردم به تخصص و ذهن حقوق آنها سپرده شود، تحول اساسی در برخی زمینه های آموزشی حقوق قطعاً مورد نیاز است.

در دوره کارشناسی به رغم تصور عموم مردم که مرحله اول دانشگاهی است و فارغ التحصیل شدن در آن مقطع کار بسیار دشواری نیست، اتفاقاً باید گفت خمیر مایه اصلی یک حقوقدان در همین دوره کارشناسی شکل می گیرد.

در این مرحله است که هشت دوره حقوق مدنی، چهار دوره حقوق تجارت، سه دوره آیین دادرسی مدنی و... به وی آموزش داده می شود و شاید دیگر در هیچ مقطع آموزشی این حجم از مطالب تدریس نشود. به طور مثال در دوره کارشناسی ارشد و دکترا تقریباً صد درصد نحوه تدریس و مباحث درسی تفاوت پیدا می کند، به نحوی که فقط برخی از مطالب منتخب در دوره کارشناسی، به صورت خیلی خیلی عمقی و ریشه یی در دوره کارشناسی ارشد تدریس می شوند.

فارغ التحصیل دوره کارشناسی حقوق تقریباً در تمامی زمینه های حقوق باید شناخت پیدا کند و با ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا دوره های تخصصی خود را طی کند.

ولی ادامه تحصیل امری اختیاری است و شاید هر کس به دنبال این هدف نباشد. بنابراین دروس مقطع کارشناسی باید چنان باشند که حقوقدان دانش اولیه و بنیادین خود را در آن مقطع کسب کند و به اصطلاح بتواند دانش خود را به صورت کاربردی به مرحله عمل برساند.

چه فایده یی دارد که ما ساعت های متمادی را در کلاس های درسی صرف آموزش «خیارات»، «شرکت ها» و... کنیم، درحالی که قدرت تحلیل و عملی کردن آنها را نداریم. متاسفانه جای خالی آموزش حقوق کاربردی در کنار آموزش حقوق نظری واقعاً محسوس است و به قول برخی از استادان حقوق «آنچه در دانشگاه ها می خوانید با آنچه در عمل می بینید، فاصله اش زمین تا آسمان است.» شاید پاسخ اولیه به این معضل این باشد که فارغ التحصیل حقوق باید حقوق عملی و کاربردی را در دادگاه ها و کانون وکلای دادگستری بیاموزد ولی در این مرحله نیز واقعیت ناخوشایندی خودنمایی می کند که حتی پس از پذیرش در آزمون وکالت، آموزش جد وجود ندارد و مثلاً کارآموز وکالت باید چشم به دست وکیل سرپرست خود باشد. ولی آیا تمام وکلای سرپرست قدرت آموزش را نیز دارند؟ آیا در این حد وجدان کاری و فرصت کافی وجود دارد که یک کارآموز وکالت را چنان تعلیم دهیم که پس از طی مراحل کارآموزی فنون اولیه وکالت را بیاموزد؟ به نظر می رسد برگزاری کلاس های آموزش حقوق کاربردی توسط کانون های وکلای کشور کمک بزرگی به کارآموزان و وکلای جوان کشور باشد.

در غیر این صورت نمی توان از کارآموزان انتظار پیروزی در آزمون «اختبار» سخت و جدی را برای وکیل شدن داشت چون دانش و تجربه کافی در این زمینه ندارند. بنابراین ناگزیر باید سطح علمی اختبار را پایین آورد که نتیجه نامطلوبی به همراه خواهد آورد. به این ترتیب که کار آموز با توشه ناچیزی از کلیات حقوق، از مرحله «آزمون اختبار» به سادگی عبور می کند و عنوان «وکیل پایه یک» را کسب خواهد کرد.

این تازه اول ماجراست که چگونه می خواهد از دانسته های کلی و تجارب ناکافی خود استفاده کرده، با مشکلات حقوقی پیچیده مردم دست و پنجه نرم کند. خصوصاً اینکه با آیین نامه اجباری شدن استفاده از وکیل در مراجعه قضایی، نیاز مردم به وکیل چند برابر شده است. درحالی که نیروی آموزشی و امکانات جانبی آموزش حقوق از قبیل کارگاه های عملی و... رشد چشمگیری نداشته و متناسب با نیاز جامعه نیست.

در این میان نقش کلاس ها و کتاب های کمک آموزشی را نباید انکار کرد. برخی از فارغ التحصیلان حقوق برای موفقیت در کنکور های کارشناسی ارشد، وکالت و... در برخی از این دوره های آموزشی شرکت می کنند و در این دوره ها معلوم می شود که در طول دوران تحصیل چه چیز هایی را آموخته و چه فرصت هایی را از دست داده اند و با اعتماد نمره قبولی، از کنار دروس مهم عبور کرده اند بدون اینکه در هیچ زمان دیگری قرار باشد

www.takbook.com

www.takbook.com

آموزش داده شود.

از طرف دیگر بسیاری از دانشجویان از روند و عملکرد این کلاس های آموزشی راضی بوده و قبولی در آزمون های حقوقی را در آن می یابند.

درحالی که این نحوه آموزش که به بررسی نکات کلیدی به صورت فشرده می پردازد، می تواند در مرحله کارآموزی و وکالت نیز برای شخص کار آموز بسیار مثمر ثمر باشد و به جای اینکه چهره خصوصی به خود بگیرد، می تواند در قالب آموزش اجباری کارآموزی تعریف و برنامه ریزی شود.

قطعاً مشکلات دیگری در زمینه سیستم آموزش حقوقی کشور وجود دارد که از چشمان تیز بین استادان مجرب و آگاهان مخفی نمانده است.

ولی کمبود هایی که بدان اشاره شد، چنان ملموسند که در صورت بی اعتنایی، آینده نزدیک دانش حقوقی کشور را با خطر مواجه می سازند. این را نه از باب آنکه خود یک دانش آموخته حقوق هستم، ذکر می کنم، بلکه از آن روست که اصلاح کاستی های نظام آموزشی رشته حقوق در کشور ضروری به نظر می رسد و این ضرورت، حافظ آبروی حقوقدان و تضمین اعتماد مردم به جامعه حقوقی کشور در هر لباس و شغل است.

منبع : روزنامه اعتماد

http://vista.ir/?view=article&id=306439

vista.ir
Online Classified Service

طرح الزام پذیرش دانشجویان دختر در محل زندگی

طرح الزام پذیرش دانشجویان دختر در محل زندگی در کمیته آموزش عالی کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس بررسی شده است. با توجه به این‌که شورای عالی انقلاب فرهنگی پیگیر بومی گزینی است، مجلس این طرح را به این شورا ارجاع داده، تا مورد بررسی قرار گیرد. موضوع باید در شورای عالی انقلاب فرهنگی که اعضای شورا و نمایندگان مجلس و دستگاه‌های اجرایی حضور دارند، بررسی شود.با توجه به آن چه در آزمون سراسری سال ۸۷ پیش آمد، باید بحث بومی گزینی و کل سهمیه‌ها را مورد مطالعه قرار گیرد. در این راستا مقرر شده که جلسات مشترکی با شورای عالی انقلاب فرهنگی و کمیسیون آموزش و تحقیقات برگزار شود و بازنگری انجام گیرد تا مسایلی که در آزمون سراسری سال ۸۷ ایجاد شد، در سال ۸۸ تکرار نشود. یکی از مشکلات بومی‌گزینی که در حال حاضر اعمال شده، کاهش دسترسی دانشجویان نخبه به دانشگاه‌های برتر است، لذا باید تغییری که در بومی‌گزینی صورت می‌گیرد، به صورتی باشد که معایب آن به حداقل و محاسنش به حداکثر برسد. قاعدتا باید دسترسی به دانشگاه‌های برتر که در کشور مشخص هستند، را بر اساس توانمندی علمی مشخص کنیم و نهایتا سایر دانشگاه‌ها را باید بر اساس وضعیتی که می‌تواند مشکلات جا به جایی و مهاجرت را به حداقل برساند، داشته باشیم. رییس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی در این باره می گوید: طی تعامل با شورای عالی انقلاب فرهنگی درصدد هستیم که

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه‌های برتر و برگزیده کشور از قانون بومی گزینی پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها مستثنی شوند.

این دانشگاه‌ها باید به صورت کشوری در دسترس همه نخبگان کشور باشند، البته دانشگاه‌های دیگر می‌توانند به صورت بومی نسبت به پذیرش دانشجو اقدام کنند و بر اساس آن از مزایای بومی‌گزینی بهره‌مند شوند. از چند سال گذشته بحث بومی‌سازی در دوره‌های روزانه مطرح بوده است و از همان زمان نیز از زاویه عدالت اجتماعی منتقدین زیادی داشت، و برخی کارشناسان نظر مساعدی نسبت به آن نداشتند. این دسته از کارشناسان بر این باور بودند که بومی گزینی استعدادهای کشور را از دسترسی به فرصت‌های آموزش عالی محروم می‌سازد. بومی سازی بخشی از استعدادهای خوب در مناطق محروم و دورافتاده کشور را از فرصت تحصیل در دانشگاههای ممتاز محروم می‌کند.استعدادهای خوبی که در مناطق محرومند و زحمت کشیده و به نمرات و رتبه‌های بالایی از نظر علمی دست یافته‌اند، نباید از فرصت دسترسی به ظرفیت‌های مطلوب محروم شوند. اعمال بومی گزینی در کنکور امسال سبب شده تا بسیاری از کسانی که از نظر علمی واجد شرایط پذیرفته شدن بودند از این فرصت محروم شده و به این مساله اعتراض داشته باشند.لذا این دسته معتقدند طرح بومی سازی پذیرش دانشجو مانع از ورود دانش‌آموزان مستعد به دانشگاههای ممتاز می‌شود.

دانشگاه‌هایی نظیر شریف، تهران، شیراز، اصفهان، امیرکبیر و ...، سرمایه‌های ملی کشور هستند که به یک بوم خاص تعلق ندارند و همه مردم کشور باید فرصت مساوی برای ورود به این دانشگاه‌ها را داشته باشند به عنوان مثال حوزه علمیه قم که سرمایه ملی کشور است را که مگر می‌شود تنها به داوطلبان بومی اختصاص داد و داوطلبان و افراد شایسته سایر شهرها را به تحصیل در حوزه‌های علمیه شهرهای خود محدود کرد. شاید اگر شرایط آموزش عالی در سراسر کشور یکسان بود می‌توانستیم بحث بومی پذیری را مطرح کنیم در حالی که پذیرش بومی در شرایط فعلی، محدودیت‌هایی را برای افراد شایسته و نخبه جهت تحصیل در دانشگاه‌های مورد علاقه آنها ایجاد می‌کند. هر گونه محدودیتی که منجر به حذف شانس تحصیل یک فرد شایسته و دارای رتبه برتر در یک دانشگاه برتر شود، صحیح و عادلانه نیست. از آنجا که بومی گزینی مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی است و مصوبات شورا باید توسط خود شورا تغییر کند، اگر مجلس در این زمینه تغییری اعمال کند، توسط شورای نگهبان رد خواهد شد. بر طبق فرمایشات مقام معظم رهبری که فرمودند اگر در کاری شورای عالی انقلاب فرهنگی وارد شد، مجلس دیگر وارد نشود و برعکس به همین دلیل طرح بومی‌گزینی به طور کامل به شورای عالی انقلاب فرهنگی سپرده شد.

منبع : روزنامه رسالت

http://vista.ir/?view=article&id=344400

vista.ir
Online Classified Service

طرح حذف کنکور

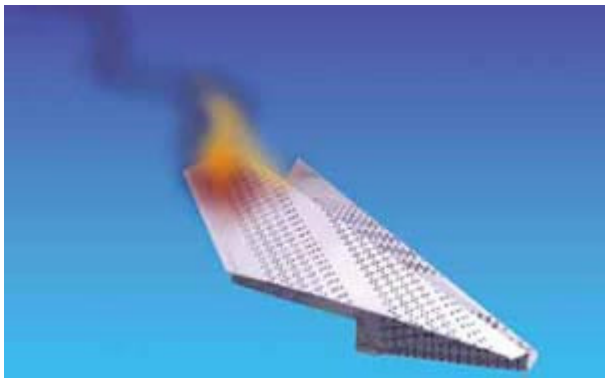

تحقیقات و بررسی‌های موجود نشان می دهند روش فعلی برگزاری آزمون سراسری و گزینش دانشجو (کنکور سراسری) آثار وتبعات ناهنجار بسیاری دارد که برخی از آنها عبارتند از:

۱) به حاشیه رانده شدن آموزش مدرسه‌ای و تحلیلی و فراموش شدن روش‌های فعال، گروهی، مشارکتی، آزمایشگاهی و کاربردی در مدارس.

۲) عدم توجه به ۱۲ سال تحصیلی و ارزشیابی سوابق تحصیلی در انتخاب دانشجویان.

۳) به حاشیه رانده شدن معلمانی که مفهومی و تشریحی تدریس می‌کنند

www.takbook.com

www.takbook.com

و بینش و مهارتهای عملی- فکری دانش آموزان را بالا می برند.

۴) محرومیت دانش‌آموزان از کسب مهارت‌های اجتماعی، زندگی، فکری و کاربردی و تلاش عظیم برای کسب مهارت بیهوده تست زنی.

۵) عقیم ماندن آن دسته ازآموزش های دوره متوسطه که در کنکور به آنها توجه نمی شود.

۶) آسیب‌های جسمانی و روانی والدین و داوطلبان شرکت در کنکور به ویژه در سال منتهی به کنکور.

۷) آسیب‌های اقتصادی مانند صرف هزینه سنگین کلاس کنکور، کاهش بهره‌وری یا بی‌اثری دوره متوسطه

۸) عدم تناسب انتخاب رشته با توانایی و استعداد دانش آموزان که به تدریج باعث بالا رفتن نرخ بیکاری و افت بهره وری شده است.

به دلیل اجماع کارشناسان درباره آسیب‌های اجتماعی-روانی- اقتصادی روش فعلی گزینش دانش آموزان برای ورود به دانشگاه ها، کمیسیون آمورش و تحقیقات مجلس پس از ماه ها رایزنی باکارشناسان آموزشی طرح نحوه پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور را تهیه و آنرا برای تصویب نهایی به صحن مجلس شورای اسلامی تقدیم کرده است.

- نقاط قوت این طرح عبارتند از:

۱) اعمال سابقه تحصیلی دانش آموزان در گزینش آنها برای رشته های دانشگاهی (به‌جای نمرات یک امتحان ۳ الی ۴ ساعته)،

براساس این طرح سوابق تحصیلی و نمرات امتحانات دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی که به‌صورت هماهنگ و کشوری برگزار می‌شود، مهم‌ترین ملاک سنجش داوطلبان ورود به دانشگاه ها خواهد بود.

۲) اعاده جایگاه مدرسه، معلم و کلاس های درس. این طرح آسیب‌های ناشی از برگزاری کنکور به نظام آموزش و پرورش را کاهش داده و پرورش خلاقیت، تحلیل و مهارت دانش آموزان را به‌دنبال دارد.

۳) احیای امور پرورشی و مهارتی،

۴) تغییر کارکرد آموزشگاه‌های آزاد و کلاس‌های کنکور از آموزش مهارت تست زدن به آموزش معلومات و قوه درک و تحلیل دانش آموزان.

۵) انتخاب رشته و دانشگاه مناسب‌تر توسط دانش آموزان متناسب با استعداد و توان علمی و آثار مثبت در اشتغال آتی دانشجویان.

۶) استقلال نسبی دانشگاه‌ها برای پذیرش دانش آموزان. هر دانشگاه برابر تبصره «۳» ذیل ماده (۴) طرح فعلی دانشگاه‌ها می‌توانند برای هر رشته شرایط و میزان تأثیر هر یک از دروس سوابق تحصیلی و پرورش و مهارتی داوطلبان را برای پذیرش دانشجو در آن دانشگاه به کمیته معین شده پیشنهاد می‌نماید،

۷) اجرای تدریجی طرح طی پنج سال و عدم تحمیل نگرانی به خانواده ها.

- پیشنهاد:

با وجود مزایای این طرح، چند سؤال و نگرانی از نحوه اجرای این قانون وجود دارد که بهتر است حین تصویب نهایی و اجرا مورد توجه قرار گیرد، از جمله:

۱) افزایش توان آموزش و پرورش برای برگزاری آزمونهای کشوری

۲) امکان رسوخ و گسترش فساد اداری مالی پیرامون کنکور به سیستم آموزش و پرورش

۳) مشکل تصحیح ورقه‌های تشریحی به شکلی کاملا یکنواخت بطوریکه عدالت کاملا رعایت شود.

منبع : سایت الف

http://vista.ir/?view=article&id=275922

vista.ir
Online Classified Service

ظهور دانشگاه کارآفرین

www.takbook.com

www.takbook.com

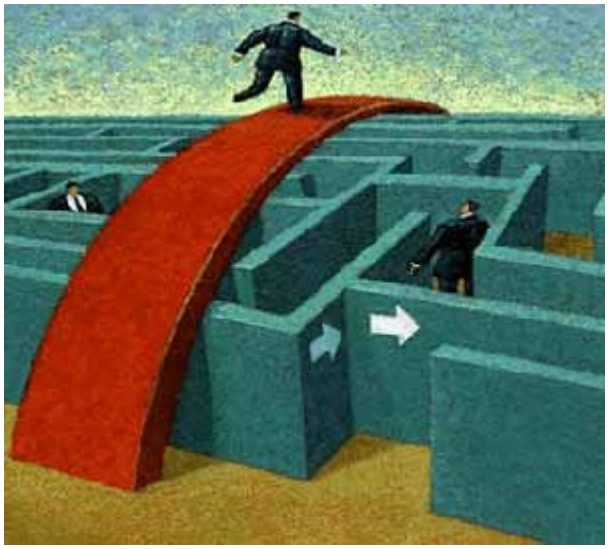

●مفهوم کار آفرینی

طی سالهای اخیر ورود جوانان جویای کار و کاهش تقاضا برای نیروی کار بحران اشتغال را در کشورتشدید نموده است که باید به صورت بنیادی مورد توجه دولتمردان قرار گیرد . در این بین ورود دانشگاهیان به این حیطه نیز می تواند بسیار مؤثر باشد . رویارویی صحیح و تدابیر خاص برای حل معضل بیکاری مبتنی بر پژوهش و مطالعه ضرورت دارد با توجه به میزان رشد جمعیت در دو دهه گذشته بیکاری را می توان مهم ترین چالش اجتماعی چند دهه آینده به حساب آورد . پیامدهای این بحران گسترش فقر و افزایش پدیده های ناگوار اجتماعی است . پرداختن به بحث کار آفرینی (با توجه به این امر خالی از لطف نیست هر چند که در خصوص ماهیت و مفهوم آن عدهٔ انگشت شماری از دانشمندان به آن پرداخته اند بنابراین تعریف استانداردی برای آن وجود ندارد . جلیل آقا صمدی در کتاب سازمان های کار آفرینی در ضمن گرد آوری مفهوم کار آفرینی از دیدگاه دانشمندان ، مهم ترین تعریف ها را به شرح زیر ارائه نموده است :

پروسهٔ ایجاد ثروت

پروسهٔ تخریب خلاق

پروسهٔ هدایت به خلق سازمان جدید بدون توجه به نوع پتانسیل سازمان

توسعهٔ موقعیت ها و اقدامهای نوآورانه همراه با خطر چه در سازمانی که قبلاً تاسیس شده یا به صورت ازاد و مستقل

روش اداره ای است که فرصت ها را بدون در نظر گرفتن منابع موجود و قابل کنترل فعلی تعقیب می کند .

وظایف ، فعالیت ها واعمالی که برای تحقق فرصت شناخته شده و ایجادسازمانی مناسب باآن کمك می‌کند

پروسه ای فراتر ازشغل و حرفه بلکه کار آفرینی یك شیوهٔ زندگی است .

کار آفرینی را در کل می توان ایجاد کسب و کارهای نوآورانه تلقی کرد . فعلاً در کشور ما نظام آموزش دهندهٔ دانشگاهها ، افرادی را پرورش می دهد که فقط می توانند شکافهای شغلی بسیار تعریف شده را پرکنند و بنابراین باید حرکتی عظیم در راستای تولید کار آفرینان در دانشگاهها به عنوان قطب علمی کشور صورت گیرد که این به معنای اتصال دانشگاه با صنعت و فن آوری است کار آفرینان باید فرصت شناس باشند نظام آموزشی دانشگاه مبتنی بر یادگیری نیست ، آموزش مبتنی بر تعلیم است و این خود عاملی بر ای عدم پرورش افراد کار آفرین است .

فرد کار آفرین کسی است که توانایی تشخیص و ارزیابی فرصت های کسب و کار دارد و می تواند منابع لازم را جمع آوری کرده و از آنها بهره برداری نموده و عملیات مناسبی را برای رسیدن به موفقیت پی ریزی کند . (مردیث ، ۱۳۷۱).

پدیدهٔ کار آفرینی ابعاد گسترده ای داشته ، گرد هم آوردن منابع تکنولوژیکی ، فنی و آموزشی و مالی را در بر دارد . دانشگاهها می توانند بخشی از فعالیت خود را به پرورش کار آفرینان تخصیص دهند . هر چند دانشگاه می تواند فقط به تولید و عرضهٔ فن آوری و دانش بسنده کند و آن را در اختیار دانشجویان و جامعه بگذارد ، اما این به معنای موفقیت نیست اگر این فن آوری بدست آمده را در جامعه بکار گیرد و آن را در اختیار کار آفرینان بگذارد به معنای دیگر جنبهٔ عملی این فن آوری را نیز خودش تا حدودی عهده دار باشد ، به موفقیت علمی و عملی تواماً دست یافته است . دانشگاه می تواند افقهاو فرصت های بهره وری فن آوری را برای افراد ترسیم نماید و آنها را در جهت استفاده هدایت کند . نگاهی که دانشگاه نسبت به فن آوری دارد نباید صرفاً خود فن آوری باشد بلکه کار آفرینی را در جهت استفادهٔ بهینه و اشتغال زایی برای جوانان در بحث توسعهٔ فن آوری در نظر داشته باشد .به این دلیل مسئولین دانشگاه به تنهایی نمی توانند عهده دار چنین مسئولیت خطیری شوند در بحث کار آفرینی می توانند جنبهٔ ارشادی و اغنایی افراد را ایفا کنند چون در کشور ما هنوز پدیدهٔ کار آفرینی به صورت گسترده عملی نشده است ، مردم به یك نقش هدایتی نیازمندند که در عرصهٔ عملی فن آوری پیش قدم شوند . از آنجایی که در بخشهای خصوصی و صنعتی امکان ریسك بسیار بالا است دانشگاه می تواند به عنوان حوزهٔ دولتی حامی مردم شود تا با ایجاد محیط رقابتی فناوری فرصت بیشتری برای رشد پیدا نماید ایجاد مؤسسات و شهرکهای تحقیقاتی، پژوهشی وابسته به دانشگاهها می تواند بسیار مؤثر باشد چرا که دانشجویان و فارغ التحصیلان در محیط و بستری علمی

www.takbook.com

www.takbook.com

تحقیقاتی قرار می گیرند که می توانند آنچه در این دانشگاه آموخته اند در معرض حضور قرار دهند. در حقیقت به بیانی زیباتر آنچه را که بالقوه دارند در این مسیر بالفعل نمایند . می توان امیدوار بود که با شناخت دقیق این عمل وبا توجه به ظرفیت ها و محدودیت ها ی کشور از لحاظ کار آفرینی و میزان بهره برداری از عوامل و منابع پایه ای تولید بتوان تصمیم ها و سیاست گذاری های مفید و مؤثر تری برای مقابله با بحران بی کاری اتخاذ نمود .

●ضرورت کار آفرینی در دانشگاهها :

بعضی از صاحبنظران* معتقدند که فناوری پیشرفته محصول کار آفرینی است . هر مدیر کار آفرین می کوشد از پیشرفته ترین فناوریهای قبلاً خلق شده در کار خود بهره جوید . اما حاصل فعالیت او نیز خود به ابداع فناوری جدید تری می انجامد . فناوری دارای سه بعد (دانش ، ابزار و روش) است. تحول در هر یك از این ابعاد منجر به تحول در فناوری می شود . به عبارت دیگر تغییر هر بعد به طور طبیعی ابعاد دیگر را نیز متناسب با خود تغییر می دهد . فناوری همانند مثلثی است که دارای سه وجه دانش ـ روش ـ ابزار است . تحول در هریك از ساق های مثلث ، دو ساق دیگر را نیز متحول می کند . هر اقدامی که یکی از ابعاد این مثلث را تحول بخشد کار آفرینی تلقی می شود .

بنابراین کار آفرینی عبارت است از (مهندسی مثلث دانش ـ روش ـ ابزار ـ) . مدیران متعارف می کوشند در درون یك مثلث قبلاً تشکیل شده فعالیت کنند ، اما کار آفرینان می کوشند ابعاد مثلث فناوری را تغییر دهند و مثلث فن آوری به ندرت قابل انقباض است ، جز در مواردی که روش ها ممکن است سیر انحطاطی پیدا کنند که ضلع روش کوچك می شود - مثلث فناوری - و بنابراین توانمندی فناوری ـ کاهش می یابد . در عموم موارد بعد دانش یا ابزار روبه گسترش است بنابراین مساحت مثلث را افزایش می دهد و مساحت مثلث شاخص گسترش فناوری است . کار آفرین مدیری است که علاوه بر داشتن دانش (یا بینش) و تجربه ، نوآور نیز هست و این نوآوری خطر پذیری دارد .

جهانی شدن بازارها ، تشویق و پشتیبانی از کار آفرینی در کشور ها را به عنوان امری ضروری ساخته است . ایجاد مرکز و جایگاهی برای کار آفرینان که منابع تولید ثروت اند به سود جامعه است . ایجاد این مراکز ، انتقال فناوری از دانشگاها به بازار و استخدام دانشجویان خالق ایده است که به این سبب ایجاد این مراکز برای دانشگاهیان نیز سودمند است . یکی از ضرورت های ایجاد دانشگاه کار آفرین ایجاد سرمایه است . کار آفرینان برای عملی ساختن اید ه های خود با مشکل مواجهند . از یك سو ، سرمایه داران بزرگ فرصت شنیدن ایده های کار آفرینان و پرداختن به کار های کوچك را ندارند و از سوی دیگر سرمایه های خود را صرف پروژه های کلان می نمایند در نتیجه وجود دانشگاه که نقش مرکز پشتیبانی از کار آفرینی را به عنوان پل ارتباطی بین کارآفرینان و سرمایه داران ایجاد می کند ، ضروری است .

(اکبری ، ۱۳۸۰) معتقد است که به رغم آنکه برخی از صاحب نظران معتقدند کار آفرینی با آموزش مستقیم حاصل نمی شود و باید به روش پرورشی کار آفرینان را تربیت کرد . اما هیچ کس منکر این مطالب نیست که استفاده از فن آوریهای نو و ایجاد کسب و کار جدید بدون آموزش و پژوهش در عمل دست نیافتنی است . با مراجعه به اطلاعات موجود دربارهٔ افزایش رشته های دانشگاهی ، کار آفرینی در کشور های توسعه یافته و در حال توسعه ، اهمیت نظام آموزشی و پژوهشی در توسعهٔ کار آفرینی و تربیت کارآفرینان بیشتر مشخص می شود . به عبارت دیگر ارتباط مستقیمی بین پیشرفت فناوری و ضرورت آموزش کار آفرینان وجود دارد .

اولین مرکزی که در دنیا ، دورهٔ آموزش ویژه کار آفرینی درون سازمانی را برگزار کرد مؤسسهٔ کار آفرینی در هند) EDI-I) است از جمله هدفهای اصلی این دوره می توان به نمونه های زیر اشاره کرد :

- اگاهی شرکت کنندگان از استعدادهای نهفته کار آفرینی و هدایت انها به سوی نوآوری
- توسعه و ایجاد جو کار آفرینی درون سازمانی.
- کسب اطمینان از بینش و بصیرت به وجود آمده برای توسعهٔ بیشتر .
- کمك به توسعه شیوهٔ رهبری کار آفرینان در سازمان
- انگیزه افراد برای تبدیل شدن به مدیران موفق در سازمان .

●ارزش کار آفرینی

(بهزادیان نژاد ، ۱۳۸۰) معتقد است که کار آفرینی و کار آفرینان منشأ آثار ارزشمندی هستند که در اینجا به اجمال به آنها اشاره می شود :

۱- ایجاد اشتغال ، رابطهٔ تنگاتنگ کار آفرین و اشتغال به گونه ای است که محققان بر این باورند و تجارب کشورهای مختلف نیز آنرا تأیید می کند که هر گاه فعالیت های کار آفرینی در یك جامعه کند و آهسته شود نرخ بیکاری آن جامعه فزونی خواهد یافت .

۲- کار آفرینی موجب توزیع متناسب در آمد ها و کاهش اضطراب های اجتماعی می شوند .

www.takbook.com

www.takbook.com

۳- کار آفرینی موجب بهره برداری از منابع و فعال شدن آنها برای توسعه کشور می شود

۴- بهبود کیفیت زندگی ، کشف نیازها ، ابداع و توسعه کالاها و ایجاد خدمات جدید از جمله ویژگیهای کار آفرینان است .

●دانشگاه کار آفرین

دانشگاه کار آفرین مکانی است که مشاغل جدید در آن خلق می شوند . این مراکز از افراد کارآفرین حمایت می کند . این حمایت شامل حمایت های آموزشی مالی و بازار یابی است . در نتیجه کارآفرینان امکان دسترسی به کتاب خانه ها آزمایشگاهها و ... را پیدا می کنند .

در چنین دانشگاههایی برای سرمایه گذاران امکاناتی فراهم می شود تا مراکز جدید کسب و کار را فراهم آورند .با آنها همکاری می شود تا مشکلات آنها پیش بینی شده و از فرصت های بدست آمده استفاده کنند که خود تجربه ای ارزشمند در حیطهٔ مالی و بازار یابی است .

در این دانشگاهها گردهم آوردن ذخایر مالی اهمیت ویژه‌ای دارد و خصوصاً به کمك های دولتی نیز نیازمندند انجام پروژه های تجاری و اقتصادی همراه با فن آوری روز کم هزینه است و استفادهٔ بهینه از ذخایر مالی نیزاز ویژگیهای شاخص کار آفرینان می باشد . نکتهٔ مهم دیگر وجود تقاضا برای فعالیت و سرویس دهی در بازار است . مشاغلی که از این دانشگاهها بهره مند می شوند مسلماً در توسعهٔ فناوری های جدید پیش رو خواهند بود . این فناوریها در تولید کا لا ها به کار رفته و منجر به بالا رفتن سطح استاندارد زندگی خواهد شد .

دانشگاه کار آفرین باید به بازار دسترسی داشته و از تجارب افراد صاحب تجربه در بازار کمال بهره را ببرد همچنین وجود افراد توانا و شایسته ، علاقه مند و خلاق در چنین مجموعه هایی ضروری است .

در این مراکز ارتباطات افراد و گروهها به صورت باز و افقی است که معمولاً غیر رسمی نیز می باشد وجود جلسات برای تبادل اطلاعات و فعالیت ها ضروری است و از ایده های جدید و خلاق استقبال می شود . هر چند که باید مکانیزم هایی برای ارتباط ایده های نو وجود داشته باشد وکار گروهی با ارزش و سودمند محسوب شود . در این دانشگاهها نیروی انسانی و خصوصاً دانشجویان با ارزش ترین منبع به حساب می آیند و ازریسك پذیری و نوآوری آنها نیز حمایت به عمل خواهد آمد . می توان شعار این دانشگاهها را آرمان مدون ، آینده نگر ، مشتری گرا و نو آور نوشت .

●ویژگیــها

(صمد آقائی ، ۱۳۷۸) برای سازمانهای کار آفرین ویژگیهایی در نظر گرفته است که از آنجایی که دانشگاه نیز به عنوان یك سازمان محسوب می شود می توان این ویژگیهارا به آن نیز تعمیم داد:

ساخــتار

غیر متمرکز بودن

غیر رسمی بودن

عمودی و افقی بودن ارتباطات

در انحصار نبودن اطلاعات

گروهی بودن کار ها

برخورداربودن از ساختار سازمانی که مانع ایجاد اید ه های نو نباشد

کنترل سهل گیر و غیر رسمی

داشتن کارکنان توانمند

حمایت مدیریت

قدردانی مدیریت از افراد ریسك پذیر

قدر دانی مدیریت از افراد صاحب ایده

تحمل کردن انحراف از قواعد کار کنان

متولی شدن طرحهای کار آفرینانه ، داشتن تنوع در حمایت های مالی مدیریت

حمایت مدیریت از طرحهای کوچك آزمایشی

به کار گیری ایده های جدید کار کنان

تغذیه مالی برای شروع و حرکت طرح های نو

قدرت تصمیم گیری مدیریت

www.takbook.com

www.takbook.com

●دانشگاه کار افرین و صنعت

شرکتهای صنعتی که با یك دانشگاه کا ر افرین در ارتباط باشند از مزایای فن اوری آن نیز بهره می جویند به این جهت فرآیند های علمی و صنعتی دانشگاهها باید تکمیل شده و ایجاد این شرکتها از دل پژو هشهای دانشگاهی رخ می دهد . در این مجموعه ها دانشجویان باید مجموعه ای از دانش و مدیریت کار آفرینی را تواماً آموخته و با امکانات لازم که دانشگاه در اختیار آنها قرار می دهد شروع به فعالیت در عرصهٔ صنعت نمایند . در چنین مواردی معمولاً امکان ایجاد شرکتهای خصوصی مهیا شده و این شرکتها کم کم و با آمادگی کامل می توانند از دانشگاهها جدا شوند ولی همچنان از حمایت و پشتیبانی دانشگاه بهره مند خواهند بود ضمن این که این مراکز صنعتی نیز در صورت موفقیت به اجرای پروژه ها و توسعهٔ تحقیقات و فن آوری دانشگاهها کمك خواهند نمود . این ارتباط ، ارتباطی ۲ جانبه است که مراکز صنعتی از دانش و تکنولوژی دانشگاهها و از دانشجویان و کار آفرینان خلاق و با استعداد بهره گرفته و دانشگاه نیز از کمك های مالی این مراکز بهره مند خواهد بود . با تسهیل روابط علمی و صنعتی مرتبط با کار آفرینی پیشرفت علم و صنعت سهل تر و سریع تر خواهد گشت . یکی از نهادهای مؤثر در حمایت از دانشگاههای کار آفرین مؤسسات و شرکتهای صنعتی و تحقیقی است .

●کار افرینی توأم با فن آوری

آغاز کار آفرینی با فن آوری کار آفرینان است و در حقیقت نقشی بسزا در توسعهٔ جامعه ایفا می کند علت مهم ترکیب این ۲ فرایند داشتن وجوه و آرمانهای مشترك است : از جمله خلاقیت و نوآوری ، سود اوری و اشتغال ، داشتن دانش و توانایی .

در اصل دانشگاه کار آفرین و فن آوربرای کسب سود ، راه اندازی یك کسب و کار را با اقدام به نوآوری در فن آوری شروع می کند و گسترش می دهد . البته جا انداختن فرهنگ کار آفرینی در این فرآیند از ضرورت و اولویت خاصی برخوردار است . به این معنا که خود دانشگاه باید باور داشته باشد که کار افرین ، نسل بسیار پتانسیل دار در سطح جامعه است . این باور بسیار مهم است . بعد از آن سعی در فرهنگ سازی کار آفرینی توام بافن اوری نماید که توسط رسانه های جمعی مثل صدا و سیما ، مطبوعات و سمینارهای متعدد و هدفمند ی که در دانشگاه ها برقرار می شود امکان پذیر خواهد بود .

به وجود آوردن کار آفرینی در تعامل با فن آوری باید توسط آحاد جامعه از جمله دانشجویان و مبتکران و مدیران و سیاستمداران انجام شود .

مراحل اجرایی ساختار دانشگاه کار آفرین

بررسی وضعیت موجود ساختار دانشگاه از طریق تحقیق و پژوهش

جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع آوری شد ه برای ترویج کار آفرینی وفن اوری

اصلاح ساختار موجود برای تبدیل به ساختار کار آفرین

طراحی و توصیف مدل اطلاع ساختار کار آفرینی

اجرای آزمایشی مدل کار آفرینی

ارزیابی و نهایی کردن مدل کار آفرینی

اصولاً دانشگاهی که به دنبال ترویج شیوه های کار آفرینی و فناوری پیشرفته است ازساختی بر خوردار است که امکان به روز کردن خلاقیت ها و ایده پردازی را تشویق می کند و به نوعی آن را در وظایف مختلف دانشگاه پیش بینی می کند . در دانشگاهها از صرف منابع برای استفاده از خلاقیت ها هراسی وجود ندارد اگر دانشجویان می توانندبه صورت فردی یا گروهی با فرآیند ایده پردازی و نوآوری در گیر شده تا مهارت لازم را کسب کرده و بکار ببندند ، امکان رشد در دانشگاه دور از ذهن نیست و دانشجویان یقین دارند که بر اساس شایستگی ها و قابلیت های خود می توانند در دانشگاه رشد کرده و به براورده ساختن آرمانهای آن کمك کنند . رقابت سالم به عنوان ارزشی مطلوب انگاشته می شود . ساخت چنین دانشگاهی افقی و پو یا است در چنین مرکزی انعطاف پذیری برای ایجاد تحول و حرکت به سوی رشد و بالندگی فردی و گروهی در سطح بسیار بالایی است . از آنجایی که تخصیص منابع به سوی دست یابی به کار آفرینی با لا است تضمین کیفیت نهادینه خواهد شد .

آنچه مسلم است این است که دانشگاه خود تحت تأثیر متغیرهایی چون فناوری ، فرهنگ و محیط است که در ترکیب اهداف کار آفرینی دخیل خواهند بود . برای به وجود آوردن دانشگاهی که متناسب با ترویج کار آفرینی توأم با فن افرینی باشد راهکارهای زیر پیشنهاد می‌شود :

معین نمودن اهداف

بررسی وضعیت دانشگاه از نظر سازماندهی و کار آفرینی

توجه به توسعهٔ تکنولوژی و فن اوری

www.takbook.com

www.takbook.com

تجزیه و تحلیل نیازها

طبقه بندی و ارزیابی طرح های قابل انجام

ایجاد دوره های آموزشی برای اساتید

ایجاددوره های ارتباطات و بازار یابی

افزودن واحد کار آفرینی به واحدهای عمومی دانشگاه

ایجاد شرایط احراز مشاغل با هدف ارتقای سطح مهارت های شاغلین

کسب مهارت همراه با دانش لازم برای انجام کار آفرینی

مدل سازمانی مناسب که به صورت بالقوه و بالفعل به رشد کار آفرینی کمك کند .

●●نتیجه گیری

فناوری جزئی از کار آفرینی است و پیشرفت و توسعهٔ آن در خدمت تولید کا لا ها و خدمت کار افرینی است . دانشگاه می تواند از طریق شناسایی و بکار گیری عوامل محیطی ، اقتصادی و فرهنگی که ظهور کار آفرینی را آسان می سازد زمینهٔ مناسب را فراهم سازد چرا که کشوری که دارای تعداد زیادی کار آفرین باشد از محرکهای اقتصادی قویتری برخوردار است . برای دست یابی به کار افرینی باید جنبه های مختلف آن را سنجید و آن را تقویت نمود . با انجام پژوهشهای مناسب می توان دانشگاه رابه صورت مرکز پشتیبانی از کار آفرینی درمنابع ایران بوجود آورد تابا فعالیت مناسب بر شکوفایی فناوری و افزایش توان رقابتی صنایع تأثیر گذار شود . فعالیتهای پشتیبانی از کار افرینی فرایندی زمان بر است و اعتقاد و التزام مدیریت اینچنین دانشگاههایی نباید گذرا و مقطعی باشد و مسایل و اهداف صنعت باید به خوبی در بررسی ایده ها و خلاقیت های کار آفرینان گنجانده شود .

منبع : فکر نو

http://vista.ir/?view=article&id=229955

vista.ir
Online Classified Service

عدالت یا تبعیض در کنکور

وقتی که گروه یا حزبی موضوعی را به عنوان شعار خود انتخاب می‌کند، بدین معنا است که اولاً، آن موضوع را به عنوان مشکل و مسأله‌ای مهم برای جامعه شناخته و درصدد رفع آن برآمده است. ثانیاً، حل این موضوع و راهکارهای اجرایی شدن آن چنان در ذهن متولیان آن شعار جا افتاده است که در هر زمینه‌ای که با پرسشی مواجه شوند، به سرعت به صورت هماهنگ پاسخی برای آن موضوع ارائه می‌دهند که در جهت تحقق شعار محوری آنان است. عمده‌ترین شعار دولت جدید هم، اجرای عدالت بود. بنابراین انتظار می‌رود که تمامی سیاست‌های آن نیز در جهت اجرای بیشتر عدالت و دور شدن از تبعیض باشد. قبلاً در عرصه‌های مختلف از جمله اقتصادی مفصل نوشته‌ام که چرا و چگونه و براساس چه آماری در این ۳ سال نه‌تنها شاهد بهبود شاخص عدالت نبوده‌ایم، سهل است که ضریب

www.takbook.com

www.takbook.com

جینی که یکی از معرف‌های عدالت است، در این ۳ سال بدتر از پیش شده است. در این یادداشت نیز می‌توان به افزایش بی‌عدالتی در حوزه آموزش اشاره کرد.

طی هفته گذشته جوانان کنکوری نسبت به جزئیات نتایج کنکور اعتراض‌های گسترده‌ای داشته‌اند و کار به مجلس هم کشید. بسیاری از آنان که ساکن شهرستان‌هستند بیان داشته‌اند که حتی با رتبه‌های دورقمی در کنکور قبول نشده‌اند، شاید در ابتدای امر پذیرش چنین اتفاقی غیرمعقول بنماید، زیرا مگر ممکن است کسی با رتبه مثلاً ۵۰ در کنکور قبول نشود؟ اما توجه بیشتر به سیاست‌های اخیر در پذیرش دانشجو، نشان می‌دهد که چنین اتفاقی رخ می‌دهد. سیاست‌های بومی کردن دانشگاه‌ها بدین معنا است که سهم مهمی از ظرفیت پذیرش یک دانشگاه از داوطلبان استان محل همان دانشگاه گرفته شود. درنتیجه دانشجویی که مثلاً در بیرجند در کنکور شرکت کرده و در رشته ریاضی رتبه ۵۰ آورده است و فرضاً علاقه‌مند به رشته برق است طبعا با اطمینان‌خاطر از اینکه در رشته برق یکی از ۳ دانشگاه مهم تهران قبول می‌شود، به ترتیب گزینه‌های مذکور را در ۳ دانشگاه زده است. وی حتی یقین دارد که در اولین رشته انتخابی نیز قبول می‌شود، لذا دو مورد بعدی را صرفاً از باب احتیاط انتخاب کرده است اما هنگام اعلام نتیجه متوجه می‌شود که چون در تهران ساکن نبوده، شانس او برای قبولی بسیار بسیار اندک بوده و در نتیجه رد شده است.

این مورد را به تمام سطوح و رتبه‌های دانشجویان شهرستانی می‌توانید تعمیم دهید. نتیجه عکس آن این است که داوطلب ساکن استان تهران که سال‌های پیش مثلاً با رتبه ۲۰۰۰ احتمالاً می‌توانسته در پایین‌ترین رشته مهندسی در تهران انتخاب شود، امسال با رتبه ۳۰۰۰ یا حتی ۳۵۰۰ هم قادر به پذیرش در این رشته می‌شود. در دو دهه گذشته به دلایل متعدد نابرابری آموزشی میان مناطق مختلف کشور کمتر شده است اما هنوز هم این نابرابری وجود دارد. مثلاً در سال ۱۳۸۴ شاخص پذیرفته‌شدگان در کنکور نسبت به جمعیت برای استان‌های مختلف از رقم ۱۳۰ نفر در یکصد هزار نفر جمعیت در استان سیستان و بلوچستان آغاز شده و تا رقم ۷۳۰ نفر در یکصد هزار نفر جمعیت در یزد افزایش می‌یابد. این رقم برای تهران ۴۸۰ نفر بوده است. از سوی دیگر بیش از ۲۲ درصد دانشجویان دولتی کشور در مراکز آموزش عالی تهران هستند، در حالی که جمعیت تهران از کل کشور شاید حدود ۱۶ تا ۱۷ درصد باشد در نتیجه بومی کردن پذیرش دانشجو، سبب می‌شود که شکاف و نابرابری مذکور بیش از پیش شود و شانس داوطلبان استان پیشرفته‌تر که هم‌اکنون هم بالاتر است، باز هم افزایش یابد. شاید این سوال برای کسی پیش آید که چرا چنین تصمیمی اتخاذ شده است؟

مگر تحقق شعار عدالت مستلزم آن نیست که در جهت عکس گام برداشته شود تا فاصله‌های استان‌های محروم از دیگر استان‌ها کمتر شود؟ بعلاوه مگر توزیع بودجه و امکانات به صورت استانی اقدام می‌گردد که موقع پذیرش دانشجو استانی عمل شود؟ هنگام تخصیص بودجه به دانشگاه تهران و صنعتی‌شریف و پلی‌تکنیک، آیا از منطق بودجه ملی تبعیت می‌شود یا استانی؟ روشن است که تصمیم اخذشده از هر حیث مخالف بدیهیات منطقی و عدالت‌خواهانه است، پس چنین تصمیمی بر چه مبنایی اخذ شده است؟ این تصمیم به دلیل اولویت‌های دیگر دولت است که بر شعار عدالت مقدم هستند؛ یعنی امنیت، فرهنگ و اقتصاد. سیاست‌های جدید درصدد آن است که پیش از هر چیز با مواردی که آن را امنیتی و فرهنگی می‌نامد برخورد کند. مجموعه برداشت‌ها این بوده که دانشجویان شهرستانی در امور سیاسی فعال‌تر برخورد می‌کنند و این مشکل امنیتی است. همچنین دور شدن دختران از محیط خانواده و کسب استقلال نسبی از سوی آنان موجب کاهش نظارت‌های خانوادگی شده و چنین وضعی مطلوب سیاست‌گذاران فرهنگی به‌ویژه در دانشگاه‌ها نیست. بعلاوه تأمین خوابگاه و هزینه تحصیلی نیز برای دولتی که چاله‌چوله‌های مهم‌تری دارد که باید پر شوند، بر دوش آنان سنگینی می‌کند، لذا قید عدالت آموزشی را زده‌اند تا با یک تیر ۳ نشان فرهنگی، امنیتی و اقتصادی را یکجا بزنند، غافل از اینکه این هدف نه‌تنها محقق نمی‌شود، بلکه عوارض زیر هم گریبانگیر خواهد شد.

در درجه اول دانشگاه‌های اصلی معتبر کشور از پذیرش تعداد زیادی از داوطلبان بااستعداد محروم می‌شوند و سطح آموزشی آنها پایین خواهد بود اما ورود این داوطلبان با استعدادتر به دانشگاه‌های شهرستان‌ها و درجه دو لزوماً موجب افزایش سطح علمی آنها نمی‌شود، زیرا آن دانشگاه‌ها فاقد نیروی آموزشی و امکانات پیشرفته هستند، در نتیجه حضور این نیروهای نامتوازن با امکانات، در هر دو نوع دانشگاه موجب اختلال در وضعیت آموزشی آنها خواهد شد. دانشگاه‌های معتبر نیز سکوت نخواهند کرد، و کم‌کم در برابر این نحوه پذیرش دانشجو واکنش نشان خواهند داد. در گام بعدی هزینه‌های عصبانیت و اختلالات روحی و روانی ایجادشده در دانشجویانی که با این وضع ناعادلانه مواجه شده‌اند را چه کسی پرداخت خواهد کرد؟ حتماً تاکنون خوانده‌اید که تعداد زیادی از ناهنجاری‌های روانی و حتی خودکشی‌های جوانان مربوط به مسائل کنکور و عدم موفقیت‌ها

www.takbook.com

www.takbook.com

در آموزش عالی بوده است، بنابراین تردید نباید کرد که ده‌ها هزار نفری که از این حیث خود را مورد ظلم حس می‌کنند، چون نمی‌توانند استیفای حق کنند، به نحو دیگری واکنش خود را بروز خواهند داد. از همین امسال، مهاجرت به تهران و یا تحصیل در تهران رواج پیدا می‌کند.

درواقع خانواده‌ها برای آنکه فرزندانشان در دانشگاه‌های معتبر قبول شوند، صابون مشکلات مهاجرت خودشان یا فرستادن دانش‌آموزشان به تهران را به تن می‌مالند و درواقع مشکلات فرهنگی و امنیتی و حتی اقتصادی مورد نظر تصمیم‌گیران نه‌تنها حل نمی‌شود که از سال جاری با عوارض بیشتری گریبان آنان را خواهد گرفت. همه اینها نشان می‌دهد که عدالت، شعار واقعی نیست و اگر هم صادقانه چنین شعاری را بدهند، اولویت‌های دیگری موجب نادیده گرفتن آن خواهد شد و یا اینکه درک درستی از عدالت میان آنان وجود ندارد. البته شاید هم هر ۳ احتمال درست باشد. شناور شدن کلمات و مفاهیم و ظلمی که به ارزش‌هایی چون <عدالت> شده است، نتیجه‌ای جز این ندارد.

منبع : روزنامه اعتماد ملی

http://vista.ir/?view=article&id=339412

vista.ir
Online Classified Service

عقدغیابی صنعت و دانشگاه

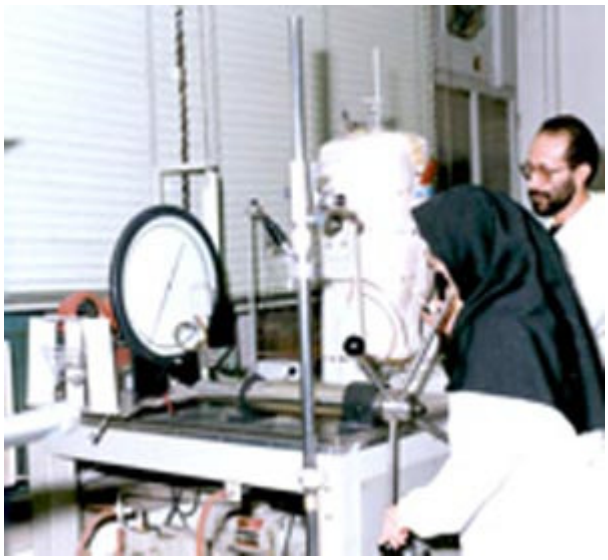

طرح ارتباط موثر بحث صنعت و دانشگاه سابقه ای ۷۰ ساله - برابر با عمر دانشگاه در کشور ما دارد. اما برغم توافق عمومی بر ضرورت و اهمیت این مهم، سوال اینجاست که چرا قدم جدی و موثری در این قلمرو برداشته نشده است؟ و از آنجا که یکی از مهمترین حلقه های مفقوده تحقق جنبش نرم افزاری ارتباط صنعت و دانشگاه می باشد باید دید چه عواملی مانع شکل گیری بزرگراه صنعت و دانشگاه است؟ و چه راهکارهای عملی در جهت رفع موانع پیش رو و تحقق این رویای دیرینه که شرط لازم سمت گیری تولید علم بسوی تولید ثروت است می توانند موثر باشند؟ اولین حرکتی که دولت در این راستا انجام داد اواخر اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۱ اتفاق افتاد. در پی مصوبه ای، دولت از گروهی از متخصصان صنعت در دانشگاه خواست موضوع ارتباط صنعت و دانشگاه را در جهت ایجاد پیوندی نزدیک و مستمر بین مراکز علمی و صنعتی بررسی نمایند. حاصل این بررسی به استقرار دفتر مرکزی ارتباط صنعت و دانشگاه در حوزه معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی وقت انجامید.

وبه این طریق فعالیت دفاتر ارتباط با صنعت در دانشگاه ها با اهدافی همچون: « ایجاد ارتباط مستقیم و موثر بین واحدهای صنعتی و مراکز آموزشی به منظور اتخاذ سیاست صنعتی صحیح در جهت رسیدن به استقلال و خودکفایی صنعتی و هماهنگی امر آموزش با سیاست مذکور»، آغاز گردید. به منظور تحقق این اهداف طی بخشنامه ای در تاریخ ۶۱/۱۱/۱۲، چهارده وظیفه برای دفاتر ارتباط با صنعت، به دانشگاه ها ابلاغ شد که مهمترین آنها عبارت بودند از:دریافت پروژه های پیشنهادی و مورد نیاز صنایع و انجام تحقیقات در مورد آنها.پیگیری تشکیل کلاسهای بازآموزی شاغلان بخش صنعت در دانشگاه.معرفی کادر علمی دانشگاههای نیازمند به گذراندن دوره های علمی به مراکز صنعتی منطقه.اما علی رغم هزینه ها و تلاشهای صورت گرفته، پس از گذشت بیش از دو دهه شواهد و قرائن، خبرهای خوشحال کننده ای برای ما ندارند. در دو دهه ۶۰ و ۷۰ اوضاع به همین منوال گذشت تا اینکه در ابتدای دهه ۸۰ ایجاد پارکهای علمی و فناوری حلقه مفقوده ارتباط صنعت و دانشگاه بارقه ای از امید را

www.takbook.com

www.takbook.com

روشن نمود.طرحی که در دنیا سابقه ای ۵۰ ساله دارد و تجربه موفقی در اروپا و آمریکا داشته است، لکن با وجود شرایط حاکم بر صنعت و دانشگاه در کشور ما، اشکالاتی که در بخش موانع ذکر خواهیم کرد دامنگیر این طرح نیز خواهد شد.

● موانع و مشکلات این طرح

▪ اولین و مهمترین مشکل در خصوص ارتباط صنعت و دانشگاه، نبودن یک استراتژی مدون و همه جانبه در مورد پیوند این دو نهاد موثر و میزان نقش دولت در این میان است. به عقیده نویسنده هر حرکتی بدون لحاظ این استراتژی از آنجا که مقطعی و بخشی است محکوم به زوال خواهد بود. استراتژی مذکور خط مشی منظومه ای است از تمام عوامل و بخشهایی که در این جهت می توانند موثر باشند.

▪ مانع دیگری که شاید از صعب العبورترین موانع باشد نظام آموزشی است. اهمیت این موضوع بقدری است که اغلب موانع دیگر وقتی کالبدشکافی می شوند بنوعی سر از نظام آموزشی در می آورند. شکل نظام آموزشی غیر مرتبط با نظام صنعتی کشور همچون سدی بزرگ در مقابل جریان ارتباط صنعت و دانشگاه ایستاده است. عدم تطبیق عناوین دروس دانشگاهی با نیازهای واقعی صنعت، از صنعت و دانشگاه دو دنیای کاملا متفاوت ساخته است. چنانکه همواره جای این سوال باقی است که آنچه به عنوان دانش در دانشگاههای ما تدریس می شود تا چه حد در جهت نیل به آرمانها و مسائل جاری کشور موثر بوده است؟ آیا رشته مکانیک ما در خدمت تحول صنعت خودرو و کشتی بوده است؟و آیا رشته اقتصاد ما بسمت حل معضلات ریشه ای اقتصاد از جمله فقر و تبعیض و شکاف طبقاتی رفته است؟ در این میان درصد بزرگی از اساتیدی که با صنعت آشنایی چندانی ندارند و صرفا چهره هایی علمی و تئوری هستند نیز کار را مشکلتر می کنند. ۲ یا ۳ واحد کارآموزی اجباری که تنها نقطه امید است به بدترین وضع ممکن برگزار می شود. مجموعه این معضلات به همراه موانع دیگر کار را بگونه ای جلو می برد که وقتی دانشجو از دانشگاه فارغ التحصیل و وارد صنعت می شود به دنیای جدیدی پا گذاشته که تقریبا هیچ چیزی از آن نمی داند. مشکل سوم وجود برخی تضادها در ماهیت صنعت و دانشگاه است. دانشگاه تولید علم می کند، تولید علم به تحقیقات و پژوهش نیاز دارد و تحقیقات به زمان. از طرف دیگر صنعت که تولید ثروت می کند می خواهد در کمترین زمان به بیشترین سود دست یابد و در برابر پژوهش کم حوصله است. در پژوهش اصلی کلی وجود دارد و آن اینست که تحقیقات ممکن است به موفقیت نرسد و یا در طولانی مدت نتیجه بخش باشد، اما این مسئله ای است که صنعت کم طاقت، بسادگی آن را برنمی تابد. به تعبیر دیگر، عقل بازاری صنعت، زبان علمی دانشگاه را نمی فهمد با این وجود یافتن زبانی مشترک برای صنعت و دانشگاه قدری دشوار بنظر می رسد. تضاد دیگر در ارزشهای بعضا نامتناظر حاکم بر صنعت و دانشگاه است. در دانشگاه معیار ارزش برای کیفیت علمی اساتید و ارتقای هیئت علمی میزان درج مقالات علمی در مجلات خارجی است چه آنکه بکار مشکلات روز صنعت کشور بیاید یا نیاید. حال آنکه صنعت بدنبال مرهمی برای زخمهای خود می گردد و در پی راه حل هایی اجرایی و کاربردی برای مسائل واقعی خود است.

▪ آفت دیگری که برخی از صاحب نظران برآن اذعان دارند اینست که صنعت و دانشگاه در کشور ما هردو مقوله هایی وارداتی هستند و در اثر یک نیاز درون زای اجتماعی مطرح نشده اند.اولین صنعت به معنای فنی و مدرن آن در کشور ما صنعت نساجی است که به سال ۱۲۸۰ مربوط می شود و همچنین صنعت نفت که تمام ارکان آن توسط خارجی ها اداره می شده، و اولین دانشگاه با ساختار آموزشی و اداری امروزینش دانشگاه تهران است که سابقه آن به سال ۱۳۱۳ باز می گردد، هر دوی اینها بهمراه سیل خروشان تکنوکراسی و مدرنیته که از غرب جاری می شد در حالی که روح خود را جا گذاشته بودند تنها جسدشان به کشور ما رسید. بهمین دلیل با گذشت نزدیک به ۷ دهه از قدمت آن دو، هنوز جایگاه واقعی خود را بدست نیاورده اند و نیازشان به یکدیگر، آنگونه که طراحان و تولیدکنندگان اصلی آنها فهمیده اند، بدرستی درک نشده است. چنین است که هریک به راه خود می روند و مسیری واحد برای نیل به هدفی واحد را نمی پیمایند.

▪ دیگر آنکه اگرچه کوشش هایی در جهت پیوند صنعت و دانشگاه صورت گرفته اما عیب مهم و مشترک اغلب این کوششها اینست که آنها خواسته اند رابطه ای فرمایشی و اجباری و گاهی تشویقی بین این دو نهاد موثر ایجاد نمایند. آنچه روشن است اینست که تا زمانی که مقوله صنعت و دانشگاه در حد نسخه ای تاخورده باقی بماند و همچون کادویی زرورق شده بین اصحاب صنعت و اهالی دانشگاه رد و بدل گردد، انتظار وقوع کار بزرگی را نباید داشت.

● چه باید کرد؟

پشت میز مذاکره دو نفر نشسته اند، صنعت و دانشگاه. درحالی که جای شخص ثالثی خالی است و آن دولت است. دولت با نگاهی از بالاتر و قدرتی نافذتر باید مثلث ارتباط صنعت و دانشگاه را تکمیل کند و این راس فوقانی به کمک رئوس دیگر طی استراتژی جامعی، مسیر اضلاع مثلث مذکور را ترسیم نمایند- تا کنون جهت ارتباط، بیشتر از دانشگاه به سمت صنعت بوده است تا صنعت بسمت دانشگاه. دلیل آنهم بی اعتمادی صنعت نسبت به دانشگاه و دلیل این نیز عدم تطبیق خروجی دانشگاه با ورودی صنعت است. صنعت باید بیشتر وارد میدان شود و در دانشگاهها

www.takbook.com

www.takbook.com

سرمایه گذاری کند تا چرخه پژوهش بگردش در آید و حتی صنایع بزرگ که در استراتژی صنعتی آینده نقش اصلی دارند خود صاحب دانشگاه تخصصی شوند. از سوی دیگر دانشگاه نیز باید اعتماد صنعت را فراهم نماید. باید با مشورت و نیازسنجی از صنعت در مورد سیلابس دروس ارائه شده تجدید نظر کند. واحدهای بین رشته ای مانند مدیریت، اقتصاد، مبانی حقوق و اصول بازرگانی، آشنایی با بازار کار و شیوه های کارآفرینی بطور جدی به واحدهای اجباری اضافه شوند. نمایشگاههای فصلی صنایع و بنگاههای صنعتی در دانشگاهها برپا گردند تا فضای تئوریک مطلق قدری شکسته شود و بینش و انگیزه دانشجویان نسبت به دنیای پیش رویشان تقویت گردد.دانشگاه باید برای اساتیدی که به اصطلاح یک دستشان به گچ دانشگاه و دست دیگرشان به روغن صنعت آغشته است اعتبار بیشتری قائل شود و از آنها در جهت ایجاد این پیوند بیشتر کمک بگیرد. ظرفیت پذیرش دانشجو بخصوص در رشته های مهندسی کاربردی(و نه علوم پایه) با نیاز صنعت متوازن شود و در این جهت دانشگاهها از کمیت بسمت کیفیت حرکت نمایند.

- بررسی چند طرح

▪ پارکهای علمی و فناوری:

پارکهای علمی و فناوری در جهان قدمتی ۵۰ ساله دارد و اکثر دانشگاههای معتبر دنیا برای ارتباط با صنعت به سراغ این پارکها رفته اند. چراکه فعالیت انجام شده از نوع تحقیق و توسعه(RD) بوده و ارتباط نزدیکی را با شرکتها بوجود می آورد. در این مسیر « پارک پژوهشی مثلثی» کارولینای شمالی در آمریکا و « پارک علمی کمبریج» و « هریوت وات» در انگلستان پیش قدم بودند. امروز پس از گذشت ۵ دهه بیش از ۸۰۰ پارک علمی، تحقیقاتی و فناوری در بیش از ۵۵ کشور دنیا فعالیت می کنند که اکثر آنها توسط دانشگاهها پایه گذاری شده یا وابسته به آنها می باشند. در ایران نیز مدتی است به پارکهای علمی توجه بیشتری شده است بطوریکه اکنون حدود ۸ پارک علمی و فناوری و ۲۸ مرکز رشد در استانهای مختلف به ثبت رسیده اند. که البته برای پیدا کردن جایگاه واقعی خود به زمان بیشتری نیاز دارند.

▪ کانون های تفکر(tank think):

در دهه ۱۹۶۰ واژه « کانون تفکر» به شکل رسمی مورد استفاده قرار گرفت و هدف آن، ایجاد ارتباط بین دانش و سیاست بود. موسسه رند، اولین نهادی بود که رسما درسال ۱۹۴۷ با عنوان « کانون تفکر» در نیروی هوایی آمریکا تاسیس شد. بطور کلی کانون های تفکر، مراکز مستقل سیاست پژوهی و استراتژی پردازی هستند که با بهره گیری از خبرگان جامعه و جمع آوری آرای آنها درواقع به مثابه پلی میان آنان و دولت عمل می کنند و تصمیمات و سیاست های کاربردی و مشخصی را به مسئولین پیشنهاد می دهند. هدف دیگر کانونهای تفکر، ایفای نقش یک مرجع مستقل و ارزیابی نقادانه سیاست ها و برنامه های دولت یا دستگاه سیاستگذار است.یکی از بهترین حوزه های فعالیت کانونهای تفکر دانشگاهها هستند که می توانند در جهت تقویت و گسترش نقش خود به عنوان ناظری آگاه بر نظام ملی تکنولوژی و صنعتی کشور گام بردارند. و در تکمیل چرخه دولت، دانشگاه و صنعت نقش کاتالیزوری موثر را بازی نمایند.

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=283467

vista.ir
Online Classified Service

علم بهتر است یا فوق برنامه

اصلی ترین و مهمترین وظیفه دانشجویان در محیط دانشگاهی، توجه به درس و تحقیقات علمی است و آنچه دانشجویان را از دیگر افراد متمایز می کند، سطح سواد و دانش آنها است.

www.takbook.com

www.takbook.com

با توجه به این که زمینه های علم آموزی در سطوح پیشرفته و بالا نیز درکشور ما فراهم است و این سرزمین از دیرباز کانون پرورش نخبگان و اندیشمندان بوده است، وظیفه دانشجویان در پیمودن مدارج بالای علمی سنگین تر می شود. البته نباید دور از ذهن داشت که امکانات آموزشی نیز در برخی مواقع از کیفیت لازم برخوردار نیست اما در هر حال این مسئله چیزی از رسالت اصلی دانشجو و دانشگاه کم نمی کند.

آنچه هم اکنون در فضای دانشگاهی کشور با آن مواجه هستیم این است که توجه قشر دانشجو به علم اندوزی، مطالعه و پژوهش در شرایط مناسبی قرار ندارد و آنها از ظرفیت فعلی نظام آموزشی به طور کامل استفاده نمی کنند. بنابراین شاید برخی معتقد به این باشند که کیفیت و امکانات آموزشی کشور دارای کمبودهایی است اما حقیقت این است که از همین سطح امکانات و کیفیت نیز بهره برداری کافی و مناسب نمی شود. در تعداد زیادی از دانشگاه های کشور، استادان بنام و صاحب اندیشه در حال تدریس هستند اما سؤال اساسی اینجا است که آیا ما دانشجویانی که در محضر این استادان هستیم، این فرصت را غنیمت می شماریم ما تا چه اندازه واقف هستیم و خود را ملزم می دانیم که باید از این ظرفیت، بیشترین استفاده را ببریم

تمایل به کم کاری علمی و علاقه نداشتن به تحقیق و پژوهش در موضوعات و واحدهای مختلف درسی، مسئله ای است که کم و بیش در محیط دانشگاهی به چشم می خورد. ما دانشجویان بهتر از هر کسی می دانیم که اگر استاد بخواهد تحقیق در یک مسئله علمی را به دانشجویان واگذار کند، چه عکس العمل هایی را در پی خواهد داشت. برخی از ما به دنبال دانشجویان ترم های بالاتر می رویم تا سوژه و تحقیق مورد نظر استاد را از آنها (که قبلاً شاید آن را تهیه کرده و دست به دست و سینه به سینه، تا زمان ما نگه داشته باشند) تحویل بگیریم و به استاد خود ارائه کنیم. برخی از ما نیز قید نمره و امتیاز تحقیق را می زنیم و سعی می کنیم این کمبود را در فصل امتحانات جبران کنیم.

همه این مسائل از آنجا ناشی می شود که ما روش تحقیق را نمی دانیم و بالاتر از آن، به ارزش تحقیق و کارکرد آن آگاهی نداریم و نمی دانیم که هدف و رسالت اصلی ما در محیط دانشگاهی چیست. دانشجو باید برای رشد و ارتقای علمی خود، روزانه چند ساعت (مفید) مطالعه داشته باشد و ساعاتی از فرصت خود را در خوابگاه یا فضای دانشگاه به مطالعه کتاب های درسی و غیردرسی اختصاص دهد، اما شاهد هستیم که سالن های مطالعه و کتابخانه های دانشگاه فقط در روزهای امتحانات پایان ترم (و شاید میان ترم) دانشجویان را در خود می بیند و ما دانشجویان در زمان های غیر از امتحانات، استقبال چندانی از این فضا نداریم. البته عوامل متعددی در این مسئله (توجه نداشتن به جنبه علمی فضای دانشگاهی) تأثیرگذار است که در این مجال اندک فقط به برخی از آنها اشاره می شود. پرداختن و توجه بیش از حد به فعالیت های جانبی و فوق برنامه یکی از مهمترین عواملی است که تعداد قابل توجهی از دانشجویان را از توجه به ارتقای سطح علم و دانش خود بازمی دارد. فعالیت های مختلف سیاسی، فرهنگی و هنری هر چند در جای خود دارای ارزش و حتی در ارتقای دانشجویان تأثیرگذار است اما همانطور که از عنوان این برنامه ها برمی آید و از آنها با نام «فوق برنامه» و «فعالیت های جانبی» یاد می شود، مشخص است که این فعالیت ها نباید موجب افت تحصیلی دانشجویان شود و آنها باید به گونه ای برنامه ریزی داشته باشند که فعالیت های جانبی را همراه با توجه به علم، تحقیق و پژوهش به پیش ببرند.

درگیر شدن و پرداختن به مسائل حاشیه ای همچون اعتراض های صنفی نیز از جمله عواملی است که دانشجویان را از تحقیق و پژوهش بازمی دارد. البته نمی خواهیم یک طرفه به قاضی برویم و باید در نظر داشته باشیم که مسئولان دانشگاهی نیز می بایست خواسته های معقول و صنفی دانشجویان را تا حد ممکن برآورده کنند اما مسئله مهم این که تعداد اندکی از دانشجویان این گونه تصور می کنند که همیشه باید از نحوه تخصیص امکانات صنفی از سوی مدیران دانشگاه ناراضی بود و تحصن های صنفی به راه انداخت و این مسئله واقعیتی است که متأسفانه در برخی فضاهای دانشگاهی کشور وجود دارد و بشدت در افت تحصیلی دانشجویان تأثیرگذار است.

مسئله دیگری که می توان اشاره کرد، این که تعدادی از دانشجویان به خاطر متأهل بودن و یا مشکلات مالی، مجبور هستند در کنار تحصیل، یک موقعیت شغلی نیز برای خود ایجاد کنند تا بتوانند از عهده تأمین مخارج خود و خانواده شان برآیند. برخی از این دانشجویان به کار دانشجویی رومی آورند (که البته حقوق آن بسیار اندک است) و برخی نیز در محیط خارج از دانشگاه به کار مشغول می شوند که این مسئله در هر دو صورت می تواند افت تحصیلی این دسته از دانشجویان را به همراه داشته باشد.

مسئله دیگر این که برخی اوقات کیفیت کار و نحوه تدریس استاد نیز در حد مطلوب نیست و استاد به خاطر برخی مشغله های کاری و مسئولیت

www.takbook.com

www.takbook.com

های دانشگاهی خود نمی تواند فرصت و وقت لازم و کافی را برای ارتقای سطح علمی دانشجویان صرف کند. هر چند همان طور که در ابتدای این نوشته اشاره شد، بسیاری از استادان از توانایی های لازم برخوردار هستند و در میان آنها چهره های شاخص، ماندگار و صاحب سبک و اندیشه، بسیار مشاهده می شود. ناگفته نماند که بسیاری از افتخارات علمی کشور در مجامع بین المللی نیز از سوی دانشجویانی کسب می شود که در همین محیط دانشگاهی مشغول تحصیل هستند و این مسئله ثابت می کند که امکانات آموزشی و علمی در حدی است که می تواند چهره های ممتاز را در حد جهانی بسازد و مطرح کند. به رغم برخی مشکلات موجود، تعداد زیادی از دانشجویان، پرداختن به پژوهش و تحقیق و ارتقای سطح علمی را مهمترین رسالت خود در فضای دانشگاهی می دانند.

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=321602

vista.ir
Online Classified Service

علم، تعلیم، تربیت ؟!

● فلسفهٔ علم

فلسفهٔ علم یا فلسفهٔ علوم شاخه‌ای ست از فلسفه که به مطالعهٔ تاریخ، ماهیّت، اصول و مبانی، شیوه‌ها، ابزارها، و طبیعتِ نتایج به دست آمده در علومِ گوناگون همّت می‌گمارد. فلسفهٔ علم، از لحاظِ علمِ موردِ بررسی خود به زیرشاخه‌هایِ متعدّدی تقسیم می‌گردد که از جملهٔ آنها می‌توان فلسفهٔ فیزیک، فلسفهٔ شیمی، فلسفهٔ ریاضیّات، فلسفهٔ زیست‌شناسی، فلسفهٔ علومِ اجتماعی، فلسفهٔ مکانیکِ کوانتومی، و فلسفهٔ نسبیّت را ذکر نمود.

● ظهور فلسفهٔ علم

فلسفهٔ علم نسبت به بسیاری از شاخه‌هایِ دیگر فلسفه بسیار تازه و جوان است. اگر برخی از اظهار نظرهایِ ارسطو، فرانسیس بیکن در قرنِ شانزدهم، و تعدادِ اندک‌شماری از متفکرانِ قرنِ نوزدهم مانندِ جان استوارت میل، هیوئل، و هرشل را استثنا کنیم، بحث‌هایِ جدی، متمرکز و مفصل اولین بار در قرنِ بیستم و توسطِ پوزیتیویست‌هایِ منطقی گسترش داده شد. بعدها بحث‌ها در موافقت و مخالفت با فرانسیس بیکن و استقراگرایان، و نیز با پوزیتیویست‌هایِ حلقهٔ وین منجر به پیدایشِ مکاتبِ بسیار مهمِ دیگری در فلسفهٔ علم گردید. ابطال‌گرایی، واقع‌گرایی (رئالیسمِ علمی)، و نسبی‌گرایی از آن جمله هستند.

● تعریف علم تعلیم و تربیت (آموزش و پرورش)

برای معرفی هر علم بهترین راه تعریف، بیان ابعاد و ویژگی‌های آن علم می‌باشد. امّا دربارهٔ علم تعلیم و تربیت این وضع قدری متفاوت است. زیرا غالب دانشمندانی که در حیطهٔ تعلیم و تربیت صاحب رأی می‌باشند، هم در تعریف و ماهیت علم تعلیم و تربیت و هم در ابعاد و ویژگی‌های آن اختلاف نظر دارند.

تعریف علم تربیت (Pedagogie) همانند خود تربیت (Education) بسیار مشکل و دشوار است. در دائرة المعارف فلسفی لالند آمده است: پداگوژی (تعلیم و تربیت) از ریشهٔ یونانی است و آن وظیفهٔ برده‌ای بوده است که اداره و هدایت اطفال را به عهده داشته است. بنابراین معنا از تربیت، اهلیّت این فرد به اصطلاح مربی را هم می‌توان تکنیک دانست، هم کاری هنری، و هم ناشی شده شده از فلسفه و نیز علم. بعضی از فلاسفهٔ

www.takbook.com

www.takbook.com

تعلیم و تربیت چون «امانوئل کانت» مشکل تعریف و تربیت را به مشکل بودن ماهیت تربیت ربط می‌دهند و معتقدند: برخلاف آنچه مردم تصور می‌کنند تعلیم و تربیت بزرگ‌ترین و دشوارترین مسائل مبتلا به انسان است. او در بین ابداعات بشر دو مورد را از بقیه مشکل‌تر می‌داند، هنر مملکت‌داری یعنی حکومت، و هنر تعلیم و تربیت. وی معتقد است، مردم هنوز دربارهٔ معنای واقعی این دو اختلاف نظر دارند.(شکوهی ۱۳۶۳) برخی دیگر از فلاسفهٔ تعلیم و تربیت در تعریف «تربیت» و «آموزش و پرورش» با مشکل مواجه شده تا جایی که افراد صاحب‌نظری مانند پیترز معتقدند: فلاسفهٔ جدید، تلاش در راه ارائهٔ تعریف از «تربیت» و «آموزش و پرورش» را رها کرده و یا به حداقل تعریف یعنی تعریف فرضی بسنده کرده‌اند.(شفیلد)

دور کیم، جامعه شناس معروف، تعلیم و تربیت را یک نظریهٔ علمی می‌داند. که با استفاده از داده‌های علوم دیگر نظیر روان شناسی و جامعه شناسی به ارزیابی نظام‌ها و روش‌های تربیتی می‌پردازد و به این طریق عمل مربیان را توضیح داده و هدایت می‌کند. (شکوهی ۱۳۷۵)به اعتقاد برخی دیگر از صاحب نظران، تربیت فعالیتی مداوم، جامع (توجه به همهٔ آنچه برای به کمال رسیدن انسان لازم است، همهٔ ابعاد وجودی و نیازهای فردی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی انسان) و برای همه (فرد فرد جامعه) و برای رشد و تعالی و تکامل انسان و غنای فرهنگی و تعالی جامعه. تربیت هم نیازی مستقل و هم وابسته، هم نهایی و هم واسطه‌ای، هم هدف است و هم وسیله، هم زیربنای اجتماع است و هم غایت است و هم مقصود. (فیوضات۱۳۷۴)

- آیا تعلیم و تربیت یک علم است؟

همچنان که گفته شد در میان اندیشمندانی که در حوزهٔ تعلیم و تربیت فعالند، در علمیّت تعلیم و تربیت یا آموزش و پرورش، به عنوان یک علم مانند دیگر علوم، البته با ویژگی‌های مربوط به خود، اختلاف نظر وجود دارد.

هر علمی سعی دارد تا قلمرو خود را مشخص کند، موقعیت‌های و واقعیت‌های مربوطه را بیان کرده و قوانین حاکم بر آن را کشف کند.(شکوهی۱۳۷۵)

امّا تا قرن ۱۸ میلادی به کارگیری روشهای علمی معروف و متداول، در تعلیم و تربیت مرسوم نبوده و حتی صاحب‌نظرانی همچون ژان ژاک روسو نیز از به کارگیری آن در تعلیم و تربیت احتیاط می‌کردند و منتظر تدوین رساله‌ها و متون علمی در این زمینه بودند.(همان) متفکری چون کانت به تربیت تجربی (غیر علمی) بیشتر دلبسته بود تا روش علمی آزمایشی. او معتقد بود تربیت هنری است که فقط با جمع شدن تجارب چند نسل کامل خواهد شد. و بالاخره برخی نیز معتقدند که تربیت فرآیندی تصادفی است که روش علمی به هیچ وجه در آن راه نیافته است.

با این همه، پیشرفت همهٔ علوم مربوط به آدمی، به تدریج بحث دربارهٔ پدیده‌های انسانی بسیار پیچیده را، بدون این که سبب تخریب آن شود، امکان پذیر کرد، و با تجزیه و تحلیل‌های نسبتاً دقیق علمی موقعیت‌های تربیت، کم و بیش به تحقق علم تربیت و به پیدایش آنچه امروزه به علوم تربیتی معروف است انجامید. (همان)

در قرن نوزدهم فعالیت‌هایی در زمینه علمی کردن تعلیم و تربیت صورت گرفت ولی چندان قانع کننده نبود. تا بالاخره در قرن بیستم برای اولین بار شخصی به نام لوسین سل لوریه «طرح کلی علم پداگوژیک» را زیر عنوان معنای «واقعیات و قوانین تربیت»، منتشر نمود. مؤلف مذکور از علمیت تعلیم و تربیت به شدت دفاع می‌کرد و معتقد بود که: هدف تعلیم وتربیت جستجوی قوانین مربوط به پدیده‌هایی است که در تربیت به ظهور می‌رسد، بر آن تأثیر می‌گذارد و از مقدمات معینی استنتاج شده است. او معتقد است: این علم موجب نظم و روشنی شده و به ما اجازه می‌دهد تا اندازه‌ای پیش بینی کنیم که در شرایط یکسان، نتایج فلان روش یا شیوهٔ تربیتی چه خواهد بود. در لغت نامهٔ معروف بویسون آمده است: تعلیم و تربیت علم تربیت است، اعم از تربیت بدنی، ذهنی و اخلاقی. در این علم از داده‌های علومی نظیر فیزیولوژی، روان شناسی، تاریخ و... استفاده می شود. دور کیم نیز تعلیم و تربیت را یک نظریهٔ علمی، جان دیویی، و نیز اشخاصی مثل پل لاپی آن را به دلایل مختلف علم می‌دانند و خطوط اصلی آن را پی‌ریزی شده می‌دانند و معتقدند که: علوم تربیتی از مجموع نظم و مقررات و شیوه‌هایی که واقعیت‌ها و موقعیت‌های مختلف تعلیم و تربیت را در بافت تاریخی، اجتماعی، اقتصادی، فنی و سیاسی آن پی‌جویی می‌کند، تشکیل می‌شود. امّا در عین حال، حتی تا اواخر قرن بیستم نیز بسیاری از متخصصان از آن با احتیاط سخن می‌گفتند. آنان تعلیم و تربیت را همانند برخی پیشینیان، هنر و حرفه می‌دانند نه علم. به نظر آنان تعلیم و تربیت تنها هنر و یا فنی کاربردی است که می‌کوشد حتی الامکان روشهای علمی را در تحقیقات خود به کار برد.(شکوهی ۱۳۷۵)

از مجموع آنچه گفته شد می‌توان نتیجه گرفت که، در هر صورت تعلیم و تربیت یک علم است. البته این علم نیز مانند علوم دیگر دارای ویژگی‌های منحصر به خود می‌باشد.

- ویژگی‌های علم تعلیم و تربیت

www.takbook.com

www.takbook.com

۱) موضوع تربیت، انسان است و انسان موجودی پیچیده است. نوع زندگی فردی و به تبع اجتماعی او نیز دائماً در حال تحول و دگرگونی می‌باشد، بسیاری از ابعاد وجودی او هنوز در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است. به همین دلیل علم تعلیم و تربیت نیز از جهات مختلف دارای پیچیدگی فوق العاده‌ای است.

۲) علم تعلیم و تربیت یا علوم تربیتی، از جملة علوم بین رشته‌ای (Interdisciplinary) است. این علم از مجموعه‌ای از علوم انسانی و غیر انسانی از قبیل: تاریخ، اقتصاد، آمار، ریاضیات، فیزیولوژی، روان شناسی، جامعه شناسی، انسان شناسی، مردم شناسی، و حتی فلسفه و هنر و... بهره می‌برد.

۳) علم تعلیم و تربیت صرفاً یک علم نظری محض نیست بلکه علمی کاربردی است. یافته‌های این علم در عمل برای تربیت انسان به کار گرفته می‌شود و اساساً سودمندی علم تعلیم و تربیت به کاربردی بودن آن است.

۴) در تعلیم و تربیت، همانند برخی علوم دیگر، علاوه بر یافته‌ها و نظریه‌های علمی، یک سیستم و نظام تربیتی نیز پی‌ریزی می‌گردد تا آن یافته‌ها و نظریه‌های علمی در عمل به کار گرفته شود. این سیستم دارای سلسله‌ای از اهداف، مبانی، اصول، شیوه‌ها، خط مشی‌ها، ... و روش‌های ویژه‌ای می‌باشد. آنچه دربارة جوان بودن علم تعلیم و تربیت گفته شد، نه تنها دربارة نظام تربیتی صادق است، بلکه باید گفت نظام‌های تربیتی موجود در عالم به مراتب از خود علم تعلیم و تربیت جوان‌تر است.

۵) تعلیم و تربیت بعنوان رشته ی تحصیلی در دانشگاه تدریس می شود و دارای کتاب ها، نشریه ها و انجمن های تخصصی می باشد.

http://vista.ir/?view=article&id=346425

vista.ir
Online Classified Service

عوامل مؤثر بر انتخاب رشته در کنکور

هر کس در زندگی بارها دست به انتخاب می زند. چرا که انتخاب یکی از مهم ترین فعالیت های انسان است. انسان با انتخاب های خود مسیر زندگی اش را تعیین می کند. انسان آزاد آفریده شده و به وی این اختیار داده شده است که در بسیاری از موارد آنچه را که مناسب می داند برگزیند. لحظات انتخاب، لحظاتی حساس هستند. چرا که با تصمیم گیری درباره روش یا پدیده ای خاص، فرد سرنوشت خود را رقم می زند. انتخاب در زندگی از اهمیت بالایی برخوردار است. با انتخاب درست می توان از منابع (مادی، مالی، انسانی و اطلاعاتی) به شیوه ای مناسب بهره برداری کرده و از اتلاف این منابع جلوگیری کرد. انتخابی که مبتنی بر اطلاعات و بینش باشد می تواند به تصمیم گیرنده در جلوگیری از ضایع شدن منابع کمك کند. از طرف دیگر به خاطر آن فرد تصمیم گیرنده، باید نسبت به انتخاب خود پاسخگو باشد، بنابراین انتخاب صحیح می تواند به امور پاسخگو بودن و مسوولیت پذیری کمك کند.

عوامل متعددی بر انتخاب رشته دانشگاهی تأثیر می گذارند. بعضی از این عوامل به فرد و برخی دیگر به جامعه برمی گردند؛ مهم ترین عوامل مؤثر در انتخاب رشته تحصیلی و دانشگاه محل تحصیل به شرح زیر است.

- علاقه

www.takbook.com

www.takbook.com

یکی از مهم ترین مسایلی که هنگام انتخاب رشته باید مورد توجه قرار گیرد علاقه فرد است. میل و علاقه در هر کار سبب می شود شخص با انرژی بیشتری فعالیت کند. بسیاری از دانشجویان به خاطر آن که به رشته تحصیلی خود علاقه نداشته اند، ترك تحصیل کرده اند و تعدادی دیگر نیز نتوانسته اند در رشته خود موفق باشند.

داوطلبان دانشگاه ها بهتر است قبل از هر چیز زمینه علایق خود را شناسایی کنند و هنگام انتخاب رشته به آن توجه داشته باشند.

- شناخت

در صورتی علاقه به رشته می تواند افراد را در انتخاب رشته صحیح یاری کند که از رشته های تحصیلی و مراکز آموزشی آگاهی داشته باشد. شناخت و آگاهی داشتن از رشته تحصیلی سبب ایجاد انگیزه در فرد می شود. بعضی افراد نسبت به رشته ها و دانشگاه هایی ابراز علاقه می کنند، ولی وقتی مشغول به تحصیل می شوند، احساس می کنند که در انتخاب خود دچار اشتباه شده اند. دلیل این امر نداشتن اطلاع و آگاهی مناسب از رشته های تحصیلی و مراکز آموزشی است.

- توانایی علمی

در حال حاضر تعداد داوطلبان از ظرفیت دانشگاه ها بیشتر است. بنابراین همه داوطلبان نمی توانند ادامه تحصیل دهند. آنان بایستی در آزمون شرکت کنند. برحسب توانایی داوطلبان به آن ها اجازه داده می شود به رشته های تحصیلی خاصی وارد شوند. اگر همه افراد می توانستند وارد دانشگاه شوند شرایط فرق می کرد اما در حال حاضر افراد باید برای ورود به دانشگاه مورد ارزشیابی قرار گیرند. درست است که علاقه فرد یکی از مهم ترین ملاك های انتخاب رشته است اما توانایی فرد نیز تعیین کننده است. از آن جا که در مسابقه ورود به دانشگاه همیشه افرادی که توانایی بیشتری دارند انتخاب می شوند، لازم است داوطلبان به نمرات خود توجه کرده و با واقع بینی هرچه بیشتر رشته و محل تحصیل خود را انتخاب کنند.

- توان اقتصادی خانواده ها

گاهی اوقات لازم است کسی که در دانشگاه پذیرفته می شود برای تحصیل به شهری مسافرت کند که از محل اقامتش دور است. از طرف دیگر تحصیل در رشته های مختلف هزینه های متفاوتی را دربردارد. رشته های شبانه و دانشگاه های غیرانتفاعی نیازمند وضعیت اقتصادی مناسب خانواده ها است. بنابراین افرادی که قادر به تأمین هزینه رشته ها و دانشگاه ها هستند می توانند آن ها را انتخاب کنند.

- امکانات مراکز آموزشی

تعداد زیادی از مراکز آموزشی امکانات مناسبی در اختیار دانشجویان خود قرار می دهند. به طور مثال برای دانشجویان خوابگاه تدارك می بینند و در برخی موارد کمك هزینه های تحصیلی یا بن کتاب در اختیار آنان قرار می دهند. در عوض بعضی از مراکز آموزشی و دانشگاه ها نمی توانند برای دانشجویان خود خوابگاه تهیه کرده و امکانات دیگر را برایشان فراهم آورند. توجه به این مسأله هنگام انتخاب محل تحصیل مهم است.

- آینده شغلی

بی شك بسیاری از داوطلبان برای آن که بتوانند شغل بهتری پیدا کنند یا این که احتمال اشتغال آنان افزایش یابد به دانشگاه وارد می شوند. همه رشته های تحصیلی از وضعیت شغلی یکسانی برخوردار نیستند. بنابراین بازار کار آن ها اشباع شده است. از طرفی بعضی از رشته های تحصیلی زمینه شغلی مناسبی ندارند، چرا که یا شناخته شده نیستند یا ضرورت آن ها در حال حاضر احساس نشده است. واقع بینی و دوری از تعصب، داوطلبان را یاری می کند رشته مناسبی انتخاب کنند.

- هدف داوطلب

می توان هدف های مختلفی را برای تحصیل در دانشگاه تصور کرد. برخی بر این باورند که باید حتی الامکان تا آخرین مقطع تحصیلی ادامه بدهند و به اصطلاح تا آخر خط بروند. در این صورت باید به طبیعت رشته تحصیلی مورد نظر نیز توجه داشت، چرا که امکان ادامه تحصیل در بعضی از رشته ها وجود ندارد یا این که فقط در کشورهای دیگر می توان در آن رشته تحصیلات خود را تا مقاطع بالاتر ادامه داد.

برخی ورود به دانشگاه را راه حلی موقت می دانند. به عبارت دیگر برای گریز از برخی مسایل و رویدادهای آتی این کار را انجام می دهند.

به طور مثال امروزه بسیاری از داوطلبان دانشگاه ها برای آن که دوران سربازی خود را به تعویق بیندازند یا با گرفتن مدارك بالا و دریافت بورس از مؤسسات از انجام وظیفه عمومی معاف شوند تلاش خود را برای ورود به دانشگاه متمرکز می کنند.

بدیهی است این افراد به دنبال علاقه خود نیستند و هنگام انتخاب رشته هم، رشته ها و دانشگاه هایی را برمی گزینند که احتمال قبول شدن خود را در آن ها زیاد می بینند. این امر پیامدهای منفی به همراه دارد. از جمله می توان به افت کیفیت آموزش عالی اشاره کرد. این عده نه تنها

www.takbook.com

www.takbook.com

هنگام ورود به دانشگاه موفقیت تحصیلی چندانی نخواهند داشت بلکه روی دانشجویان دیگر نیز اثرات منفی به جای می گذارند. با این کار حق کسی که دارای علاقه و انگیزه ادامه به تحصیل در یك رشته است ضایع می شود.

- سهمیه پذیرش

گزینش دانشجو در بیشتر رشته ها به صورت بومی در استان یا ناحیه یا قطب می باشد. مثلاً ۷۰ درصد ظرفیت رشته های پزشکی دانشگاه های هر ناحیه مختص داوطلبان ساکن آن ناحیه اعم از داوطلبان سهمیه مناطق یا نهادها بوده و ۳۰ درصد بقیه به صورت آزاد است. بنابراین پیشنهاد می شود که داوطلبان حتی الامکان از انتخاب محل هایی که در خارج از مناطق بومی داوطلب است خودداری نمایند. شانس قبولی داوطلبی که رشته های تحصیلی و دانشگاه های شهر یا استان خود را انتخاب می کند بیشتر از داوطلبی است که در شرایط تقریباً مشابه دست به انتخاب رشته ها و دانشگاه های مربوط به شهرها یا استان های دیگر می زند.

- آزادی عمل

پیش نیاز هر انتخاب، آزادی عمل است. اگر دست کسی را با طناب ببندند نخواهد توانست از میان دو شئ یکی را انتخاب کند و بردارد، باید به داوطلبان اجازه داده شود تا در رشته تحصیلی و محل تحصیل مورد نظر خود اطلاعاتی را کسب کرده و با توجه به این اطلاعات دست به انتخاب بزنند.

مشاهده شده است که در پاره ای موارد والدین، فرزندان خود را مجبور می کنند تا رشته تحصیلی خاصی را انتخاب کنند. این والدین شاید به دنبال آرزوهای خودشان هستند، آرزوهایی که به آن ها نرسیده اند و فکر می کنند فرزندان آن ها مسوولیت دارند تا آرزوی والدین را برآورده کنند.

منظور از این گفته که والدین نباید فرزندان خود را وادار به انتخاب رشته خاصی کنند، به هیچ وجه به معنی مشارکت نداشتن آنان در سرنوشت فرزندشان نیست. داوطلبان ورود به دانشگاه باید از افراد مختلف از جمله پدر و مادر کمك بگیرند و از تجربیات آنان در انتخاب رشته استفاده کنند.

علاقه فرد به رشته، مهم ترین عامل انتخاب رشته است. نباید به هنگام انتخاب رشته تفکر داوطلب این باشد که به هر قیمت در دانشگاه قبول شود.

منبع : روزنامه جوان

http://vista.ir/?view=article&id=244191

vista.ir
Online Classified Service

غفلت از راه گزینش صحیح دانشجو

سالهاست که موضوع کنکور سراسری موجب یک رقابت نه چندان صحیح و مهمتر از آن یک وضعیت نابه هنشجار روحی روانی و اجتماعی برای خانواده ها و افراد متقاضی ورود به دانشگاه در کشورشده است که این امر تنها به دلیل عدم وجود پروسه مناسب برای گزینش دانشجو و عدم جایگیری صحیح متقاضیان ورود به دانشگاه در مرتبه علمی محق ایشان است .

نوجوانانی که به یکباره و در عرض چند ساعت و در شرایطی پر استرس باید اطلاعات علمی خود را در میدانی که از آن به عنوان ماراتن علمی و نه یک امتحان علمی یاد می شود باز پس دهند و بدیهی است که در چنین شرایطی گاه برخی بیش از پتانسیل خود و برخی کمتر از توان علمی خود

www.takbook.com

www.takbook.com

جلوه می کنند .

در چند سال اخیر هر ساله بیش از یک میلیون خانوار ایرانی در بازه زمانی نزدیک به کنکور دچار استرس های شدیدی می شوند و تازمان اعلام نتایج این ماراتن علمی وحتی پس ازآن نیزبازتاب های منفی این فشارها روحی را در زندگی و حتی کارخود احساس می کنند .

همین امر یعنی وجود رقابتی فشرده میان متقاضیان ورود به دانشگاه موجب شده تا بازار کلاسهای کنکور و آموزشگاههای آزاد هر سال داغ تر از سال قبل شود و خانواده ها نیز که نگران آینده فرزندشان هستند راهی جز هزینه کردن برای فرزندشان به امید کسب رتبه علمی بهتر و جایگاه علمی و به تبع آن وجهه اجتماهی بهتر را نداشته باشند .

بسیارند خانوادهایی که از هر هزینه ای می زنند تا هزینه کلاس کنکور را فراهم کنند که این امر تنها به دلیل تقاضای بسیار بالا نوجوانان ایرانی برای ورود به دانشگاه است .

که این تقاضای زیاد برای ورود و تحصیل در برخی رشته ها ونظیر رشته های پزشکی و مهندسی بسیار بیشتر است بطوریکه برخی از متقاضیان از دانشگاه و رشته مورد علاقه خود به عنوان تنها راه پیشرفت و مدینه فاضله یاد می کنند .

● جایگاه اجتماعی خوب

فارغ التحصیلان در برخی رشته ها نظیر رشته پزشکی ، مهندسی معماری و...ورود به این رشته را به شکل هدف نهایی درآورده وخانواده ها برای دست یابی به این هدف هزینه های گزافی را مجبورند که بپردازند .

و این در حالیست که کشور تنها به پزشک و مهندسینی که در کشور ما در خیلی از موارد کلیشه ای عمل می کنند نیاز ندارد وبطور مثال به پایان رسیدن چرخه سوخت هسته ای و کامل شدن این حلقه نیز با جمع کثیری از محقیقن ،مهندسین و تکنیسن هایی صورت گرفته که قطعا هیچ کدام پزشک و مهندسی معمار نبوده اند،اما توانستند در مرحله حساس سیاسی درمانی مناسب ارائه دهند و التیام بخش روح و جان خسته ملت و کشور شوند .

برمی گردیم به حال و هوای کنکور و این در شرایطی است که شرکت کنندگان امسال ، کنکور سراسری را پشت سر گذاشته و در حال دریافت کارت ورود به جلسه برای آزمون های دانشگاه آزاد هستند .

در این میان آموزشگاههای علمی که در اغلب موارد چیزی جز کتاب درسی نمی آموزند و تنها نکاتی از کتاب درسی را پررنگ می کنند دیگر به فکر جذب دانش آموزان سال سوم و حتی سالهای قبل هستند .

اگر یک برآورد سرانگشتی صورت دهیم و هزینه هر سال استفاده از خدمات آموزشی برای دانش آموزان متقاضی ورود به دانشگاه را ۵۰۰هزار تومان در نظر بگیریم یک میلیون و ۴۰۰هزار متقاضی ورود به دانشگاه در طول ۴سال ۵۶۰۰نفر هستند که با در نظر گرفتن هزینه مذکور در طول مدت آماده شدن برای شرکت در کنکور ۲۸ میلیارد و ۳۰۰میلیون تومان هزینه برخانوارهایشان تحمیل می کنندو یا به عبارت دیگر برای آموزشگاههای آزاد در آمد زایی می کنند .

اما در مسابقه کنکور که نظیر آن در کمتر کشوری دیده می شود چندین نقص وجود دارد اول آنکه سیستم آموزشی و خانواده های متقاضیان ،بر اساس تمایل خود تلویحا« دانش آموزرا به سمت انتخاب چندین رشته خاص سوق می دهند و گویی تحصیلات دانشگاهی تنها در این رشته ها در این دانشگاهها معتبر می دانند و معملین نیز در سرکلاس درس خصوصا در سالهای پایانی تحصیلات متوسطه تنها از دانش آموزان خود که مهندس و پزشک شده اند یاد می کنند و به این ترتیب ذهن دانش آموز را به سمت مقبول شمردن چندین رشته می برند .

دوم آنکه مرفهین به واسطه دارا بودن امکانات بیشتر و استفاده از کلاسهای آموزشی با هنر تست زدن و فنون آن بیشتر آشنا می شوند و قطعا شانس بیشتری برای ورود به رشته های بهتر پیدا می کنند و همین امر موجب شده تا در طول چندسال گذشته به دلیل سرمایه گذاری خانواده ها مرفه شاهد تحصیل فرزندان این قشر از جامعه در دانشگاه های معتبر باشیم چرا که کنکور نیز دیگر همانند سالهای ۶۰ویا سالها دهه ۷۰درس خواند صرف نیست .

سوم آنکه سیستم آموزشی نیز گزینشی درست ندارد و براساس سوابق دانش آموز وی را برای رشته دانشگاهی مورد علاقه اش گزینش نمی کند و قطعا افرادی که به واسطه شرکت در آزمونها مختلف ترس کمتر ، اعتماد به نفس بیشتری دارند اگر چه کمتر هم مطالعه کرده باشند موفق تر خواهند بود .

www.takbook.com

www.takbook.com

در تمام کشورهای پیشرفته مرسوم است که دانش آموزان با معدل ها و یا عملکردهای تحصیلی مناسب وارد کالج می شوند و در صورت اخذ نمرات مناسب به رشته دلخواهشان ورود پیدا می کنند و ادامه تحصیل می دهندکه متاسفانه درکشور ما اینطور نیست که شاید هم دلیل این امر در سطور بالا مستتر باشد تصور کنید قرار شود معدل های بالای ۱۸رشته تجربی همگی بتوانند وارد کالج پزشکی شوند قطعادر کشور ما تمام دانش آموزانی که این شرط معدل رادارند رشته دیگر انتخاب نمی کنند غافل از آنکه مگر یک کشور ۷میلیونی چقدر پزشک می خواهد ؟

از سوی دیگر معدل تنها در نتیجه کنکور مورد توجه قرار می گیرد و ملاک واقعی پاسخ نامه است وبس .

به نظر می رسد سیستم آموزشی ما علیرغم این موضوع که گفته می شود به سمت خذف کنکور پیش می رود هنوز نتوانسته انگیزه لازم برای تحصیل دانش اموزان با ضریب هوشی بالاتر و مستعد تر را در رشته های موردنیاز کشور ایجاد کند بطوریکه هنوز رتبه های دو رقمی کنکور سراغ انتخاب رشته پزشکی و مهندسی معماری می روند و علاقه ای به ادامه تحصیل در رشته ژنتیک و یا به طور مثال علوم محض را ندارند به این ترتیب با فرض حذف کنکور هم باز عده ای به هدف و رشته دلخواه خود

نمی رسند که اگر هم برسند برای کشور قطعا ناکارآمد خواهند بود .

به نظر می رسد روند کنونی نیازمند یک تغییر است و این تغییر تنها از طریق فرهنگ سازی رسانه ای به همراه تغییر رویکرد آموزش و پرورش و آموزش عالی میسر است تا شاید روزی تنها واجدین شرایط تحصیل در هررشته در کلاس درسی رشته منظور نظر در دانشگاه حاضر شوند و هزینه دولت برای تحصیل بی علاقه ویا ناکارآمد صرف نشود.

اگر نگاهی به جوانان دانشجو داشته باشیم دانشجویانی که با ضرب و زور کلاس های مختلف در رشته ای بیش از حد توان و هوش خود تحصیل می کنند و یا دانشجویان بی علاقه به رشته تحصیلی خود که شاید هم توان علمی بالایی دارند اما در هنگام انتخاب رشته با مشکل مواجه شده و یا توان هزینه کردن برای کنکور را نداشته اند را بیشمار می بینیم .

دولت عدالت محور در اولین گامها عدالت آموزشی در آموزش عالی باید زمینه سازی جایگیری مناسب افراد علاقمند به تحصیل را فراهم کند و این به معنای کارآمدی بالا کاهش هزینه ها و همسویی بازار کار با ورودیهای دانشگاهی خواهد بود .

منبع : روزنامه کیهان

http://vista.ir/?view=article&id=370561

vista.ir
Online Classified Service

فقط چند میلیون ناقابل چرک دست!

ادامه تحصیل و ورود به دانشگاه امروزه به عنوان یکی از اهداف اصلی جوانان کشور درآمده است. این در حالی است که آنان برای ادامه تحصیل در دانشگاه حاضرند مبالغ گزافی را به عنوان شهریه بپردازند که بعضاً پرداخت این شهریه‌های میلیونی برای آنان سخت بوده و جوانان را با مشکلات فراوان اقتصادی روبرو می‌سازد. اهمیت این مساله به حدی بود که طی چندماه گذشته سبب ساز طرح مساله کاهش شهریه میان مسئولان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، استادان و دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و آزاد شد.

www.takbook.com

www.takbook.com

شاید علت اصلی طرح این مساله را بتوان به ۲ میلیون متقاضی ورود به مراکز آموزش عالی کشور نسبت داد که دسترسی به آموزش عالی را حق مسلم خود می‌دانند.

بطوری که دکتر «حسن خالقی» معاون آموزش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وظیفه اصلی این وزارتخانه را توسعه مرزهای دانش، تربیت نیروی انسانی متخصص و افزایش سطح دانش کشور می‌داند و می‌گوید: «دسترسی به آموزش عالی حقی است که تمام افراد جامعه باید از آن برخوردار باشند. براساس برنامه چهارم توسعه باید ظرفیت دانشگاه‌های کشور افزایش یابد و آمار دانشجویان به ۴ میلیون نفر برسد که براین اساس در مقطع کارشناسی رشد ۳ درصدی و در مقطع تحصیلات تکمیلی رشد ۱۵ درصدی خواهیم داشت. در طول برنامه چهارم توسعه، تعداد دانشجویان کارشناسی ارشد به ۷۰ هزار نفر و دانشجویان دکترا به ۱۵ هزار نفر افزایش می‌یابد.»

یکی از مسائلی که در بحث ادامه تحصیل دانشگاه‌ها مورد بحث و بررسی‌های فراوان قرار گرفته، شهریه دانشگاه‌های کشور است که با توجه به محورهای توسعه آموزش عالی کشور، ساماندهی شهریه دوره‌های شبانه ضروری به نظر می‌رسد.

معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درباره چگونگی ساماندهی شهریه دانشگاه‌های شبانه توضیح می‌دهد: «شهریه این دانشگاه‌ها با توجه به هزینه‌های آموزشی و پژوهشی، حقوق اعضای هیات علمی، تعداد دانشجویان و هزینه‌هایی مانند هزینه‌های رفاهی، آب، برق، سوخت و هزینه تجهیزات و مواد مصرفی و اعمال شاخص‌های کیفیت تعیین شده است. برای هر مقطع تحصیلی در هرگروه آموزشی یک شهریه حداقل و یک شهریه حداکثر تعیین شده است که می‌توان با صرفه‌جویی در هزینه‌ها، شهریه دانشگاه‌ها را کاهش داد.»

به گفته خالقی شهریه‌های جدید دانشگاه‌ها از بهمن‌ماه اجرایی می‌شود و دانشگاه‌ها موظف به بازگرداندن شهریه دریافتی مازاد به دانشجویان هستند. همچنین در صورت بروز تخلف در دریافت شهریه‌ها، دانشجویان می‌توانند موارد تخلف را به معاونت آموزش وزارت علوم خبر دهند.

●باید توان اقتصادی خانواده‌ها مورد توجه باشد

دکتر «امان‌الله قرایی مقدم» جامعه‌شناس و استاد دانشگاه درباره کاهش شهریه‌ها می‌گوید: «در تعیین شهریه دانشگاه‌ها باید به توان اقتصادی خانواده‌ها و وضعیت زندگی آنها توجه کرد. زیرا مطابق آماربخشی از مردم کشور زیر خط فقر زندگی می‌کنند. پس بنابراین باید برای دانشجویانی که بدسرپرست، بی‌سرپرست بوده یا در وضعیت نابسامان خانوادگی و اقتصادی زندگی می‌کنند، تسهیلاتی قایل شد. برای نمونه با توجه به پرونده دانشجویان می‌توان از کسانی که دارای درآمد بالا بوده و توان اقتصادی دارند، چند برابر شهریه دریافت کرد و در مقابل، دانشجویان بی‌بضاعت را از پرداخت شهریه معاف کرد. یکی دیگر از راه‌های دیگر اعطای بورس تحصیلی از سوی دولت و دانشگاه به این دانشجویان است.»

وی می‌افزاید: «یکی دیگر از مشکلات فراروی جوانان، دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه غیرانتفاعی است. زیرا دانشگاه آزاد اسلامی با بهره‌گیری از پول مردم روزبه‌روز بیشتر گسترش می‌یابد در حالی که مرجعی باید وظیفه رسیدگی به امور این دانشگاه را عهده‌دار شود و ریز هزینه‌های این دانشگاه نظیر هزینه استادان، کارمندان و هزینه‌های جاری را به صورت سرانه تعیین کند و از کسانی که توان مالی قوی دارند، شهریه‌ها را اخذ کنند.»

● کاهش شهریه دانشگاه‌ها به زیان آموزش عالی کشور

دکتر «جعفر توفیقی» وزیر سابق علوم، تحقیقات و فناوری درباره ساماندهی شهریه‌های دانشگاه‌های دولتی می‌گوید: «ضرورتی برای ساماندهی شهریه دانشگاه‌های دولتی وجود ندارد و این دانشگاه‌ها با کاهش شهریه با مشکل کسری بودجه مواجه می‌شوند که در این صورت مجبورند از ظرفیت پذیرش دانشجو بکاهند یا از اعتبارات دولتی هزینه کنند . در دانشگاه‌های دولتی با آمار و ارقامی که در اختیار دارم به حتم ضرورت ساماندهی شهریه دانشگاه‌ها وجود نداشت و بطوری که همین مقدار شهریه دانشگاه‌هایی مانند پیام نور، غیرانتفاعی و جامع علوم کاربردی پاسخگوی دوره‌های ارایه شده در این مراکز نیست. زیرا با مقایسه‌یی که با شهریه دانشگاه‌های خارج از کشور صورت گرفت، مشخص شد که شهریه دانشگاه‌های داخل کشور بسیار پایین‌تر از دانشگاه‌های خارج از کشور است.»

وی می‌افزاید: «با بررسی دقیق ارقام و مطالعات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مشخص می‌شود که امکان کاهش شهریه دانشگاه‌های دولتی وجود ندارد و اگر این کار صورت گیرد، ظرفیت پذیرش دانشجو در این دانشگاه با کاهش روبرو خواهد شد. زیرا اگر شهریه دانشگاه‌های دولتی کاهش یابد، دانشگاه‌ها مجبورند از اعتبارات دولتی هزینه کنند که این مغایر با قانون است که در نتیجه سبب افزایش کسری‌های دانشگاه‌ها خواهد شد.»● تقویت صندوق رفاه دانشجویان

عده‌یی تقویت صندوق رفاه دانشجویان را به عنوان یکی از راه‌حل‌های مشکل بالا بودن شهریه‌ها ذکر می‌کنند و براین باورند که در این صورت می‌توان به دانشجویان وام بدون بهره پرداخت کرد که این کار، مشکلی در تحصیل دانشجویان به وجود نخواهد آورد.

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه آزاد اسلامی نیز با استقبال از این روش مقرر کرده که به دانشجویان وام تحصیلی بدون بهره اختصاص یابد.

● کاهش شهریه‌ها از بهمن‌ماه اجرایی می‌شود

اما باتوجه به موافقان و مخالفان بسیار، دکتر خالقی از اجرایی شدن طرح کاهش شهریه دانشگاه‌ها از بهمن‌ماه جاری خبرداد. وی توضیح می‌دهد: «در حال حاضر ۱۲۰ هزار دانشجو در دوره شبانه دانشگاه‌های کشور تحصیل می‌کنند که تا قبل از ارایه طرح ساماندهی شهریه دانشگاه‌ها برای مقطع کارشناسی مبلغی معادل حداقل یک میلیون و ۵۰۰ هزارتومان و حداکثر شش میلیون تومان می‌پرداختند که با اجرایی شدن این طرح شهریه دوره‌های کارشناسی شبانه بین ۵ تا ۴۰ درصد کاهش می‌یابد و شهریه یک دوره کامل کارشناسی حداقل یک میلیون و ۴۰۰ هزارتومان و حداکثر ۳ میلیون و ۶۰۰ هزارتومان می‌شود.»

وی در ادامه می‌افزاید: «قبل از ارایه این طرح، حداقل شهریه در دوره کارشناسی ارشد شبانه ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و حداکثر ۸ میلیون تومان بود که از این پس شهریه دوره مذکور حداقل دو میلیون و ۵۰۰ هزارتومان و حداکثر پنج میلیون و ۶۰۰ هزارتومان خواهد بود.

در سال جاری ۱۷۰ میلیارد تومان اعتبار ویژه به صورت وام برای حمایت از دانشجویان دوره شبانه در نظر گرفته شده که این میزان نسبت به سال گذشته ۱۰۰ میلیارد تومان افزایش داشته است.»

به گفته خالقی ، تمام دانشجویان دوره شبانه می‌توانند از این وام شهریه استفاده کنند. طبق پیشنهادهای ارایه شده، معادل ۵۰ درصد شهریه دانشجویان دوره شبانه به صورت وام در اختیار آنها قرار می‌گیرد که میزان آن برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد ۳ میلیون تومان است.

همچنین شهریه مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه‌های غیرانتفاعی بین صفر تا ۲۰ درصد کاهش می‌یابد و برای مقطع کاردانی این دانشگاه بین یک میلیون تا یک میلیون و ۲۰۰ هزارتومان، مقطع کارشناسی بین دو میلیون و ۱۰۰ هزارتومان تا دو میلیون و ۳۰۰ هزارتومان و در مقطع کارشناسی ارشد بین دو میلیون تا سه میلیون و ۵۰۰ هزارتومان شهریه در نظر گرفته شده است.»

معاون آموزش وزیر علوم با بیان اینکه در حال حاضر حدود ۴۰۰ هزار دانشجو در مقطع کارشناسی و ۳ هزار دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه پیام نور تحصیل می‌کنند، توضیح می‌دهد: «مجموع شهریه‌یی که برای یک دوره پنج ساله کارشناسی از دانشجو اخذ می‌شود، ترمی ۷۰ هزارتومان است و به دلیل کمی دریافت شهریه این میزان کاهش نمی‌یابد، اما شهریه کارشناسی ارشد با ۱۰ درصد کاهش حداقل دو میلیون و ۹۰۰ هزارتومان و حداکثر ۳ میلیون و ۲۰۰ هزارتومان خواهد بود.

یکی دیگر از دانشگاه‌هایی که شهریه نسبتاً بالایی دارد دوره‌های پودمانی و ترمی دانشگاه جامع علمی کاربردی است که در حال حاضر ۱۸۰ هزاردانشجو در دوره‌های این دانشگاه مشغول به تحصیل هستند که این دانشجویان از این پس در دوره ترمی ۵ درصد کاهش شهریه و دوره پودمانی بین ۲۰ تا ۴۰ درصد کاهش را شاهد خواهند بود.»

● کاهش شهریه دانشگاه آزاد

شهریه دانشگاه آزاد اسلامی نیز براساس مناطق بین ۱۰ تا ۱۸ درصد کاهش می‌یابد. در حال حاضر یک میلیون و ۲۰۰ هزار دانشجو در این دانشگاه تحصیل می‌کنند که حدود ۳۰۰ هزار نفر آنها به عنوان ورودی سال ۸۴ این دانشگاه مشمول طرح کاهش شهریه‌ها قرار می‌گیرند. البته کاهش شهریه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی به صورت وام به این دانشجویان پرداخت می‌شود.

فرمهر آریا

http://vista.ir/?view=article&id=217499

vista.ir
Online Classified Service

قوانین ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

www.takbook.com

www.takbook.com

برخی مواد قانونی مربوط به ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو، شامل میانگین نمرات، نامنویسی مشروط و اخراج دانشجوی مشروط به شرح ذیل است:

● میانگین نمرات

ماده ۲۶: در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه و در کارنامه وی ثبت می‌شود.

تبصره ۱:برای محاسبه میانگین نمرات تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب در تمام دروسی که دانشجو برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می‌شود.

تبصره ۲: دوره تابستانی به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستان می‌گذراند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می‌شود. به همین نحو نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاما، کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست نیز مانند دروس تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

● نامنویسی مشروط

ماده ۲۷: میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد، در غیراینصورت نامنویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره:

هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی کتبا اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی‌اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۸: دانشجویی که بصورت مشروط نامنویسی می‌کند، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از ۱۴واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

● اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۲۹: در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره‌های کارشناسی در سه نیمسال متوالی یا ۴ نیمسال متناوب (در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب) کمتر از ۱۲ باشد، در هر مرحله‌ای که باشد از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۰: دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم می‌شود، در صورتی که واحدهای مقطع پایین‌تر رشته مربوط را تا سقف مجاز، با موفقیت گذرانده باشد و میانگین کل او در این واحدها کمتر از ۱۲ نباشد، می‌تواند با رعایت سایر ضوابط مربوط، مدرک مرسوم مقطع پایین‌تر را در آن رشته دریافت کند.

تبصره ۱: در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین‌تر وجود نداشته باشد و آن رشته فاقد برنامه مصوب باشد، دانشجو می‌تواند با نظر گروه آموزشی مربوط، به یکی از رشته‌های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین‌تر، در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با رشته جدید و گذراندن واحدهای کمبود، در آن مقطع فارغ‌التحصیل شود، بدیهی است که تطبیق واحدها، تعیین دروس کمبود، برعهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

ماده ۳۱: دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می‌شود در صورت انجام یا لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، می‌تواند برای تحصیل مجدد در آزمون سراسری شرکت کند. و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد. دانشگاه پذیرنده می‌تواند واحدهایی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آئین‌نامه، بعضی یا تمام آنها را بپذیرند.

www.takbook.com

www.takbook.com

منبع : روزنامه اطلاعات

http://vista.ir/?view=article&id=364360

vista.ir
Online Classified Service

کارآفرینی در دانشگاه

جهان امروز شاهد تحولات پرشتاب و روزافزونی در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و فناوری است.

یکی از مهمترین عوامل اثرگذار بر این تحولات همه جانبه را می‌توان مقوله کارآفرینی، به ویژه کارآفرینی دانشگاهی دانست. در کشور ما نیز اهمیت، ضرورت و اثرگذاری این مقوله بر افزایش ظرفیت اشتغال ملی، گسترش عدالت اجتماعی، افزایش کیفیت زندگی و استفاده عملی از دانش بشری در برنامه چهارم، سند چشم‌انداز ۲۰ساله و از تاکیدات مقام معظم رهبری، سیاستگذاران و دولتمردان قابل درک است.

امروزه، کارآفرینی، نظام آموزش عالی و دانشگاه ها را ناگزیر از توجه به رویکرد نوین آموزش کار آفرینانه نموده است.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با پیدایش و گسترش کارآفرینی، آیین‌نامه‌ای را تحت عنوان آیین‌نامه طرح توسعه کارآفرینی در دانشگاه‌های کشور (کاراد) پیش‌رو قرارداد تا ساختار دانشگاه‌ها کالبدی متفاوت با گذشته پیدا کنند و با انجام فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، ترویجی و مشاوره کارآفرینی، به کارکردهای نظام آموزش عالی روح تازه‌ای بدمد.

مرکز کارآفرینی دانشگاه تهران که به استناد آیین‌نامه مذکور از سال۸۱ کار خود را آغاز کرد، به موجب تصمیمات هیات امنای دانشگاه، در شمار مراکز پارک علم و فناوری قرارگرفت و باتوجه به آرمان کارآفرینی، بر پایه یک برنامه استراتژیک مدون، فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و ترویجی کارآفرینی را هم جهت با آرمان، رسالت‌ها و اهداف کار آفرینانه به پیش می‌برد.

● چشم‌اندازمرکز

مرکز کارآفرینی دانشگاه تهران مصمم است با برخورداری از منابع انسانی فرهیخته و اثربخش،ساختار منعطف و فن‌آوری کارآمد، بهترین مرکز کارآفرینی دانشگاهی کشور و منطقه در زمینه پژوهش، آموزش، ترویج و مشاوره کارآفرینی باشد؛ به گونه‌ای که دانش آموختگان دانشگاه تهران کارآفرین بوده، پذیرای مسئولیت‌های اخلاقی و اجتماعی در جهت توسعه پایدار ملی و جهانی باشند. مرکز کارآفرینی دانشگاه تهران به منظور انجام مأموریت‌های زیر ایجاد شده است:

- آموزش و پرورش دانش آموختگانی خلاق، نوآور، پایبند به اصول اخلاقی و پذیرای مسئولیت اجتماعی جهت ایجاد و راه‌اندازی کسب و کار، تحصیل درآمد و سرمایه‌گذاری توسعه کسب و کار

-ترویج و اشاعه تفکر و روحیه کارآفرینی در بین جامعه دانشگاهیان(اساتید، دانشجویان، مدیران، مشاوران، کارشناسان و کارکنان واحدهای دانشگاهی)

- انجام پژوهش‌های علمی،کاربردی ،توسعه‌ای در زمینه شناخت موانع، مشکلات و توسعه کارآفرینی در سطح دانشگاهی ملی

- انجام تعاملات محیطی با سایر مراکز، مؤسسات تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، دستگاه‌ها، نهادها، بنگاه‌ها و سازمان‌های کارآفرین در سطح ملی و

www.takbook.com

www.takbook.com

فراملی در جهت ترویج کارآفرینی

- انجام مشاوره‌های راهبردی مدیریتی در زمینه ایجاد کسب و کار جدید، توسعه کسب و کارهای کوچک در سطح ملی برای بنگاه‌ها، مؤسسات، دستگاه‌ها، نهادها و سازمان‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، ورزشی، هنری، حقوقی

- ایجاد، تجهیز و توسعه مرکز کارآفرینی به عنوان قطب اصلی آموزش کارآفرینی درسطح کشور هدف‌های مرکز کارآفرینی

- عرضه خدمات کارآفرینی به اساتید، دانشجویان، مدیران، کارکنان و نهادهای مرتبط با مراکز کارآفرینی

- مستندسازی تجربیات کارآفرینان - انتشارات مجله‌های علمی پژوهشی و ترویجی فارسی و انگلیسی در مورد کارآفرینی

- برگزاری جشنواره، نمایشگاه، مسابقه، و سمینار کارآفرینی (دانشگاهی، منطقه‌ای، ملی)

- ارائه خدمات مشاوره کارآفرینی به اشخاص حقیقی و حقوقی

- هماهنگی و همکاری با پارک علم و فن‌آوری، مرکز رشد و دفتر ارتباط دانشگاه با صنعت دانشگاه تهران به منظور تکمیل فرآیند کارآفرینی دانشگاهی و حمایت از اعضای کارآفرین دانشگاه

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=279410

vista.ir
Online Classified Service

کاش دانشگاه مشکل داشت

دانشگاه ایرانی، حال و روز خوبی ندارد. محل بحث و فحص و نظر ورزیدن نیست. پژوهش چشم‌گیری در آن دیده نمی‌شود. همیار صنعت کشور نیست. اینها نقدهایی است با صورت‌بندی‌های کلی، و جان می‌دهد برای جلسات آسیب‌شناسی و همایش‌های راهبردی. نگران نباشید! این کلیات را حتی می‌توان دقیق‌تر ساخت: دانشجویان درست درس نمی‌خوانند، همه به شب امتحان‌ها بندند، استادان بر درس‌هایی که می‌دهند مسلط نیستند؛ امکانات آموزشی و پژوهشی لازم در دسترس نیست؛ می‌توان این آسیب‌شناسی را حتی واقعی‌تر و ضمنا ترس‌ناک‌تر سازیم: دانشجویان دیر سر کلاس می‌آیند و کلی غیبت دارند، استادان هم ایضا دیر سر کلاس می‌روند، دستشویی‌ها، غذاخوری‌ها و خواب‌گاه‌های دانشگاهی اصلا وضع استانداردی ندارد... باز هم می‌توان ادامه داد: تخت‌ها جیرجیر می‌کنند؛ بچه‌ها شب‌ها مراعات نمی‌کنند و برق‌های راهروها و اتاق‌ها را روشن می‌گذارند، و اگر کمی سانسور بازی را کنار بگذاریم، حتی می‌توان به این نمونه هم اشاره کرد: دخترها و پسرها در دانشگاه، به جای بحث و درس، رویاهای دیگری در سر دارند... البته غیر از این که همه آمده‌اند تا مدرک بگیرند. بنا بر همین فاکت‌ها می‌توان فاتحه آکادمی را در ایران خواند و نسخه‌های دیگری برای‌اش پیچید.

چنین تحلیل‌هایی را این روزها، خیلی جاها می‌شنویم. همه معتقدند، دانشگاه‌های ما کلا وضع خرابی دارند و از مقیاس‌های یک دانشگاه واقعی خارج شده‌اند. هم سنت‌گرایان و محافظه‌کاران و هم لیبرال‌ها و راست‌های مدرن در این بوق می‌دمند و بر این طبل می‌کوبند که «آه و واویلا

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه!» دسته نخست با این تذکار که «حوزه‌های علمیه ما، نسبت به دانشگاه‌ها و دانشکده‌های ما، کار علمی بیشتری می‌کنند»، نسخه می‌پیچند که بیایید ساختارهای آکادمیک‌مان را به ساختارهای حوزوی نزدیک کنیم!» آزادی‌خواهان وطنی نیز با این فرم مد روزتر (درباره ضایعات و نواقص دانشگاه ایرانی) غر می‌زنند که «رویکرد انتقادی در میان دانشگاهیان و در ذهنیت دانشگاهی ما جای‌اش خالی است» بنابراین، باز باید مدیریت‌ها را به دست این دوستان داد تا همه این گرفتاری‌ها و شوربختی‌ها رخت بربندد. این شباهت در نقد دانشگاه (از منظر نقص علم و تخصص) در میان دو گرایش سنتی و مدرن راست ایران ریشه‌ای و بنیادی است. از تفاوت فرمال در بیان این غرولندها باید درگذشت. هر دو سخت نگران‌اند که نخبگان، خوب پرورش نمی‌یابند و زمینه برای پرورش تخصص مهیا نیست.

این سخن را از دهان نهادهای دانشجویی هم می‌توان شنید. در گفتار آن دسته از فعالان دانشجویی نیز که اینک شور و شر هشته‌اند و عقلانیت و حقوق بشر پیشه ساخته‌اند، همین نقدها را می‌خوانیم و می‌بینیم؛ «جنبش دانشجویی باید مراقب باشد که دانشگاه ما دانشگاه شود.»؛ به زبان بی‌زبانی و البته به بیانی ساده‌تر، حرف آنها هم این است که به ساختارهای تدبیر و مدیریت آکادمیک از دریچه نقصان‌های علمی می‌توان گیر داد. البته این دم‌دستی‌ترین، بهداشتی‌ترین و بی‌ریسک‌ترین نوع نقدی است که می‌توان به واسطه آن، دانشگاه و ارباب آن را نواخت. تئوریسین‌های نزدیک به تشکل‌های حقوق بشری دانشجویی نیز نصیحت می‌کنند که هر چه بیشتر دانشجویان به نقد و نظر روی آورند، در انگاره آنها، دانشجویان و استادان باید دغدغه این را داشته باشند که عقلانیت علمی و ذهنیت انتقادی شکل بگیرد. دانشجویان مطابق این راهکار باید تفکر و روش استدلالی و عقلانی را در جامعه ترویج کنند و پیشتاز مطالبات علمی و تخصصی باشند؛ خلاصه همه نگران‌اند که دانشجو، خوب درس بخواند و دانشگاه علمی باشد.

آزادی‌خواهان وطنی البته این روزها همه پای درددل فعالان دانشجویی که می‌نشینند، تصریح می‌کنند: «به اعتقاد آنها، فضای فعالیت‌های دانشجویی بسته شده است و هزینه اینگونه فعالیت‌ها فوق‌العاده افزایش یافته است.» آنچه همه رویکردهای منتقد و آزادیخواه (در نقد وضع و روز دانشگاه) دارند، این دوستان همه با هم دارند؛ هم به علم و تخصص می‌اندیشند و از ضعف بنیه علمی و پژوهشی و شیوه تفکر در دانشگاه می‌نالند و هم به فکر گشوده شدن بندهای پای فعالان دانشجویی هستند.

از قضا مشکل همین جاست. نکته همین است که رخوت و رکود کنونی دانشگاه در میل سیری‌ناپذیر و دائمی رفرمیست‌های جوان به غیرسیاسی شدن دانشگاه ریشه دارد. به آسانی می‌توان روزهایی را به یاد آورد که تئوریسین‌ها و برنامه‌ریزان اصلاح‌طلب از دانشجویان می‌خواستند، به جای هیجان و شور جوانی، به اندیشه و تولید فکر روی آورند. همچنان که رقبای محافظه‌کارشان هم وظیفه جنبش دانشجویی را این می‌دانستند که نگران شغل، تشکیل خانواده و کمبود مسکن باشند. از قضا این روزها همه، در کلاس‌ها و راهروهای ورودی و خروجی دانشگاه فکر می‌کنند و نظر می‌دهند اما دقیقا درباره تشکیل خانواده و مدل ماشین.

سعی وافر و همت جانانه‌ای که همه جناح‌ها و بال‌های سیاست رسمی مصروف داشتند تا دانشگاه و دانشگاهیان از سیاست و (دقیقا از) هیجانات سیاسی فاصله بگیرند، سرانجام نتیجه داده است: اینک نه دانشگاه، دانشگاه است و نه دانشجو، دانشجو و نه استاد، استاد. مشکل اما این نیست که دُز تفکر و عقلانیت در خون دانشگاه پایین آماده است. راه‌حل این مکافات دامنگیر نیز این نخواهد بود که به جان و دل و ذهن و زبان دانشگاه، تفکر و تعلم تزریق شود. مسئله این است که تمامی دانشجویان اتفاقا دارند خوب فکر می‌کنند و البته درست برای نمره گرفتن و مدرک روی مدارک انباشتن؛ عقلانیت پیشه ساخته‌اند ولی در ردای بیزنس‌من‌های خرده‌پا و تازه‌کار. استادان هم خیلی خوب و منطقی راه موفقیت و پیشرفت را نشان می‌دهند اما از طریق برج‌سازی و کارشناسی شرکت‌های خصوصی.

در روزهای منتهی به انتخابات است که همه متوجه شده‌اند و نگران که مبادا، قشر دانشجو نتواند از عهده رسالت تاریخی‌اش (برای رساندن پیام اصلاح و مشارکت سیاسی) به بدنه مردم برآید. اما فقط در چنین بزنگاهی است که ناگهان چهره‌ها بر افروخته می‌شود و رگ‌های گردن برای انفعال دانشگاه بیرون می‌زند. اما نه در چنین لحظاتی، که درست زمانی باید به یاد رکود فضاهای آکادمیک افتاد که بی‌پروا قلم را برمی‌داریم و زعمای قوم را هشدار می‌دهیم که رادیکالیسم دانشگاه را فرا گرفته است؛ درست در همان خطوطی که می‌پرسیم «ما را چه به رادیکالیسم؟» دانشگاه هم به بن‌بست رهنمون می‌شد.

پیش‌فرض و تصور مسلط بر ذهن ناصحان دیروز و مشوقان امروز دانشگاه، درباره دانشجو سخت مسئله‌دار و از ریخت افتاده است. در این زمینه هم قرابت مشهودی برقرار است میان آزادیخواهان از قدرت رانده شده و محافظه‌کاران بر مسند نشسته. مقدمتا از این حیث که هر دو دانشجو را انباره علم و دانش و خادم فردای آبادی میهن می‌دانند. هر دو اعتقاد دارند، دانشجو به دانشگاه می‌رود، علم و تکنیک فرا می‌گیرد، شاغل می‌شود و دست به دست هم می‌دهند تا میهن خویش را آباد سازند. شاهد صدق این نسبت فقط این نیست که آنها هم (مثل بسیاری دیگر) تا گذارشان به

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجو می‌افتد و اندکی سر و صدا و شلوغ‌کاری (همان شیطنت‌های بچه‌گانه) را می‌بینند، خاطرنشان می‌کنند که «ناسلامتی شما تحصیلکرده‌اید!» بلکه مهم‌تر و صد البته خطرناک‌تر این است که تا به دانشجویان تعلیقی، محروم از تحصیل یا حبس‌کشیده می‌رسند، ساختارهای انضباطی، قضایی و دولتی را موعظه می‌کنند که «ای دولتمردان (با تاکید بر دولت نهم) این دانشجویان، آینده‌سازان فردای این مرز و بومند؛ می‌خواهند درس بخوانند و به مردم کشورشان خدمت کنند!» در گستره درک این دوستان از حقوق بشر شهروندان، این حقوق در خدمت بهبود ساختارهای جمعی و توسعه و پیشرفت روزافزون است. آزادیخواهان وطنی هرگز از این در وارد نمی‌شوند که این حقوق، برای تضمین آزادی اراده هر فرد است. آزادی حتی برای اینکه از دانشگاه رفتن و مطالعه علمی هیچ هدفی و هیچ نیت جمعی‌ای در میان نباشد. وگرنه آزادی آکادمیک برای تسهیل پیش‌رفت و توسعه که در مناسب‌ترین شکل‌اش در گفتار دولتی مسلط کنونی تجلی یافته است؛ در پروپاگاندای دولتی پیشرفت علمی، مگر جز این چیزی سراغ داریم.

از دیگر سو، رفرمیست‌های جوان و راست‌های دولتی، در تصویر دانشجو و عنصر دانشگاهی هم رأی و چه بسا که هم سخن‌اند. در ادبیات هر دو سوی این قصه، وقتی دانشگاه خطاب قرار می‌گیرد، معلوم نیست با چه کسانی صحبت می‌شود، با تک‌تک دانشجویان؟

تصویر دانشگاه همچون مجموعی از تک‌تک اجزا و حاصل‌جمع یک به یک دانشجویان، از بنیان‌های سخن سیاست‌زدایی که برای دانشگاه نسخه می‌پیچد، از جناح‌ها و گرایش‌های مختلف.

اما در واقع کلیت دانشجو و دانشگاه تنها زمانی متجلی و قابل اشاره است که همچون جنبش دانشجویی یا همان امر مذموم «هیجانات یا تحرکات بی‌هدف» در صحنه حاضر می‌شود. دانشجو یا دانشگاه واقعی فقط در همان عده معدود ناراضی‌ای نمود می‌یابد که گاهی در صحن دانشگاه حاضر می‌شوند، و نه در توصیه‌های تخصص‌گرایانه و علمی. کسر شدن شور و اعتراض از فضای آکادمی، همان زخمی است که چهره دانشگاه را از فرم خارج ساخته است و دانشگاه را از محتوا تهی ساخته است. افزودن صفت نوستالژیک «ایرانی» به آکادمی نیست که حواس‌ها را به معضلات دانشگاه جمع می‌کند، این پافشاری و لجاجت دانشجویان متحصن یا معترض است که دانشگاه را باری دیگر برپا می‌دارد و به یاد همه می‌آورد که جایی در گوشه و کنار یا در وسط شهر، دانشگاهی وجود دارد و دانشجویی هست. همه در دانشگاه، خیابان، کارخانه و خانه به‌اندازه کافی فکر می‌کنند و عقل دارند، مشکل اما این است که در بحبوحه و از خلال تنش‌هاست که فکر و عقل انسانی می‌شود و آزادیخواه.

منبع : روزنامه کارگزاران

http://vista.ir/?view=article&id=351610

vista.ir
Online Classified Service

کدام دانشگاه مستقل از کجا

«استقلال دانشگاه» چندی است که ذهن بسیاری از علم پژوهان را به خود مشغول کرده است. آنان استدلال می کنند که تا دانشگاه ها به استقلال نرسند، فعالیت های آزاد علمی شکل نخواهد گرفت و دانشمندان نخواهند توانست با فراغ بال و فارغ از فشارهای «حکومت» آرزوی باروری و «توسعه عملی» را جامه تحقق بپوشانند.

اما درباره هر استقلالی حتی اگر پیش شرط بارور شدن جامعه علمی استقلال آن باشد باید این پرسش را مطرح کرد که «استقلال از کجا» مورد نظر است و البته در ادامه هم باید پرسید «استقلال برای رسیدن به چه

www.takbook.com

www.takbook.com

هدفی»؟ معمولاً در این مورد هدف دستیابی به آزادی به منظور باروری و توسعه فعالیت های علمی بیان می شود و منظور از استقلال، استقلال از دولت و حاکمیت است. اما اگر استقلال را برای دستیابی به آزادی پژوهشی بخواهیم استقلال از دولت نمی تواند به تنهایی ما را به آن برساند.

چرا که نهادهای دیگری هم هستند که می کوشند دانشگاه را به انقیاد درآورند و با استفاده از توان دانشگاه به اهداف خود برسند. برای مثال نهاد صنعت یکی از این نهادها است. اگر دانشگاه ها در اختیار نهاد صنعت قرار بگیرند، از «آزادی پژوهش های علمی» خبری نخواهد بود و دانشگاه تبدیل خواهد شد به واحد پژوهشی بنگاه های بزرگ صنعتی؛ اتفاقی که در مورد بسیاری از دانشگاه ها در ایران و همه جای جهان افتاده است.

دانشگاه ها در بسیاری از کشورها از دولت ها مستقل اند اما از بنگاه های صنعتی نه. برای مثال سوگیری پژوهش های پزشکی در جهان به سمت بیماری های خطرناک در جوامع مدرن مانند ایدز ناشی از این امر نیست که ایدز بزرگترین بیماری کشنده در جهان است بلکه بیشتر از همه ناشی از این است که جوامع مدرن از این بیماری هراس دارند و بنگاه های اقتصادی فعال در صنعت داروسازی برآنند با یافتن درمان و ساختن داروهایی برای ایدز از این نگرانی ها سودی به جیب بزنند. (حال بماند که اگر بپرسیم این نگرانی ها از کجا ناشی شده است دیگر در چرخه ای می افتیم که یک سرش رسانه هایی هستند که همان بنگاه های اقتصادی تغذیه شان می کنند و سر دیگرش متخصصانی که در همان بنگاه ها مشغول به کارند.)

به طور خلاصه باید گفت استقلال نهاد دانشگاه از دولت و حاکمیت همیشه به نفع «مردم» و جامعه علمی تمام نخواهد شد، البته اگر از «مردم» مراد تمام آنها و نه کسانی که می توانند پولی به جیب صاحبان سرمایه بریزند، باشد. اما در ایران به سبب شرایط خاص اقتصادی و مدیریت واحدهای صنعتی قضیه شکل دیگری به خود می گیرد.

نهادهای اقتصادی بزرگ در ایران همگی در اختیار دولتند. بسیاری از کارخانه های بزرگ حامی دانشگاه، بسیاری از کارخانه های سازنده لوازم پزشکی و تمام صنایع مادر در اختیار دولت است. در ایران هنوز بخش خصوصی قدرتمندی که بتواند سرمایه گذاری های بلندمدت انجام دهد شکل نگرفته است.

هیچ بنگاه اقتصادی به شکل کارتل یا شرکت های زنجیره ای مشترک المنافع در اقتصاد ایران جایگاهی ندارد و در یک کلام «پول» دست دولت است و هر جا که به پشتوانه مالی بزرگ و سرمایه گذاری اقتصادی کلان نیاز باشد، مدیران دولتی در صف اول ایستاده اند. به همین دلیل در ایران استقلال دانشگاه از دولت به معنای حذف پشتوانه مالی دانشگاه است.

و البته نداشتن پشتوانه مالی برای دانشگاه به معنای مرگ آن است و این خواسته هیچ یک از کسانی که دم از استقلال دانشگاه می زنند، نیست. شاید بتوان ساده دلانه گفت که بهتر است دولت هر ساله بودجه ای در اختیار دانشگاه قرار دهد تا دانشگاهیان خود آن را صرف فعالیت های پژوهشی کنند تا آزادی علمی به دست آید و دانشگاهیان با فراغ بال به توسعه علمی کمک کنند. این خیال خام شاید با استعاره دولت به عنوان پدری مهربان و دلسوز که در پی تامین نیازهای اولیه کودکان خود است شکل گرفته، اما این پدر نه مهربان است و نه دلسوز. دولت هم در نهایت تنها در جایی سرمایه گذاری می کند که سودی در آن تشخیص دهد.

قوانین اقتصاد و سرمایه حتی اگر دولت سرمایه گذار باشد از اعتبار نخواهد افتاد، در نهایت تنها فرق این خواهد بود که دولت می تواند منافع عام را در نظر بگیرد و یک بنگاه اقتصادی بنا بر قانون بقا تنها به فکر منفعت خود است.

اما در ایران اتفاق دیگری هم همزمان رخ می دهد. استادان دانشگاه با نظر دولت انتخاب می شوند و بدین شکل حتی اگر مدیریت دانشگاه در اختیار آنها قرار بگیرد، مدیریت در دست عده ای قرار گرفته است که خود دولت (دولت به معنای حاکمیت سیاسی) آنها را برگزیده و حتی در مناصب دیگری هم آنها را به کار گرفته است. با این شرایط استقلال دانشگاه دیگر معنای خود را از دست می دهد و دیگر نمی توان با گرم کردن تنور بحث های مربوط به استقلال دانشگاه به هدف «آزادی های پژوهشی» و «توسعه علمی» اندیشید.

درست به دلیل همین شرایط است که استقلال دانشگاه اینجا از معنای خود تهی می شود و بر ضدخود عمل می کند، یعنی استقلال دانشگاه

www.takbook.com

www.takbook.com

به حذف دانشگاه فعلی منجر می شود.

در این شرایط یا می توان با حذف چنین دانشگاهی که ما امروزه داریم، دانشگاهی جدید تاسیس کرد یا اینکه باید از ایده دانشگاه برای همیشه دست کشید و یک «یا»ی سومی هم وجود دارد و آن این است که باید با توجه به شرایط خودمان چاره ای برای دانشگاه ها پیدا کنیم. اما آن چاره هرچه باشد استقلال دانشگاه نیست.

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=268490

vista.ir
Online Classified Service

کلاسی با یک دانش آموز

روزگاری بود که برای تحصیل باید دشواری های زیادی را تحمل می کردی. مدرسه های چند شیفته ، کلاسهای پرجمعیت و شلوغ ، نیمکت های شکسته و کمبود امکانات آموزشی به نسبت هر فرد... بعضی جاها مثل روستاها و مناطق محروم حتی مدرسه هم نداشتند و اگر کسی می خواست به تحصیلاتش ادامه بدهد ، باید کیلومترها از خانه اش دور می شد تا به اولین مدرسه برسد. در چنین شرایطی ، داشتن یک معلم خوب ، نعمت بزرگی بود. بچه ها با تمام وجود در کلاسها حاضر می شدند و سر تا پا گوش ، سعی می کردند چیزی یاد بگیرند. دیگر امیدی نبود وقتی به خانه می روند کسی باشد که بتواند اشکالاتشان را برطرف کند و پرسشهایشان را پاسخ بدهد و تازه اگر کسی هم بود ، فرصت و زمان اضافی برای این کار نداشت. همه چیز به همان کلاس و همان معلم ختم می شد و اگر خیلی آدم خوش شانسی بودی ، می توانستی کتابهای حل المسائل و کمک آموزشی پیدا کنی تا بعضی مشکلاتت را حل کند. فرهنگ تدریس خصوصی در سرزمین ما به نسبت ، فرهنگ تازه ای است. برخلاف بسیاری از نقاط دیگر دنیا که چنین پدیده ای را برای سالیان طولانی تجربه کرده اند ، عمر تدریس خصوصی در کشور ما شاید به اندازه عمر مدارس جدید و نظام آموزشی جدید است که با ساختارهای قدیمی و آموزش سنتی بسیار متفاوت بوده است.

تدریس خصوصی درواقع از نظامهای آموزشی رایج در کشورهای اروپایی گرفته شده است. در نظام آموزشی این کشورها بخصوص در دوران گذشته ، فرزندان خانواده های اشراف و مرفه ، عموما در مدارس عمومی حاضر نمی شدند و تعلیم و تربیت آنها از سنین کودکی تحت نظر یک معلم انجام می شد. این معلم که ساعات طولانی روز را با کودک می گذراند، ضمن تعلیم اصول اخلاقی و تربیتی ، مسوول آموزش خط و زبان و تاریخ و جغرافیا و ریاضی نیز بود. بعدها این شیوه آموزش به طبقات متوسط مرفه نیز رسید و بسیاری از زنان و دختران و جوانان برای کسب درآمد ، به تدریس خصوصی رو می آوردند. شاید در تاریخ زندگی هر دانشجویی ، تجربه تدریس خصوصی ، تجربه آشنایی باشد ؛ تجربه ای که هرکدام به دلیلی ، گاه برای کمک به هزینه های تحصیلی شان و گاه برای به دست آوردن مهارت های تخصصی تدریس ، دست به آن می زدند. داستان تدریس خصوصی در دنیای آموزش امروز ، داستان متفاوتی است. عادت به حضوریک نیروی کمکی دائمی دانش آموز را به پذیرش مسوولیت های اصلی اش بی توجه می کند امروزه ، به علت تحولات عظیم فرهنگی و تغییرات فراوان در رشته ها و شاخه های علوم ، عرصه آموزش بسیار گسترده شده است. افراد به دلایل مختلف از معلمان خصوصی استفاده می کنند.

www.takbook.com

www.takbook.com

دلایلی که گاه به تعداد افراد ، متنوع و متفاوت است. یک راه حل فوری معمولا اولین چیزی که با شنیدن نام معلم خصوصی و تدریس خصوصی به ذهن می آید ، وجود و بروز ضعفهای شدید درسی است. درواقع ، شاید یکی از اولین دلایلی که برای استفاده از یک معلم خصوصی عنوان می شود، ضعف درسی است : «بعد از گذشت یک ماه و نیم از آغاز سال تحصیلی فهمیدیم که فرزندمان در درس ریاضی مشکلات اساسی دارد. متاسفانه معلم مدرسه قادر به حل مشکلات او نبود... تعداد دانش آموزان کلاس زیاد است و ضعف فرزند ما شدید. این بود که ناگزیر شدیم برایش معلم خصوصی بگیریم.» این را والدین دانش آموزی می گویند که فرزندشان هفته ای ۲ بار معلم ریاضی دارد. بعضی از اولیا هم معتقدند فرزندشان به خاطر شرایط محیط کلاس درس و روشهای معلم قادر به یادگیری کامل نیست و برای تغییر در این شرایط به دنبال معلمی می گردند که روشها را عوض کند و تاثیر فوری و مفیدی بر عملکرد او بگذارد. مادر یک دانش آموز می گوید: «معلم شیمی فرزندم ، توانایی های لازم را برای تدریس ندارد. مدرسه هم نمی توانست در نیمه سال ، معلم را تغییر دهد.

برای این که فرزندم دچار عقب افتادگی نشود، برایش معلم گرفتیم». در واقع شاید در بعضی شرایط ، وجود یک معلم خصوصی تنها راه و بهترین راه برای حل مشکلات یک دانش آموز باشد: «زمانی که یک دانش آموز قادر به دنبال کردن برنامه های جاری کلاس درس نیست و نمی تواند همگام با بقیه دانش آموزان حرکت کند، باید به طریقی به او کمک کرد. یکی از این شیوه ها این است که به شکل انفرادی به او آموزش داده شود ، به طریقی که او را با آنچه از او توقع می رود هماهنگ کند.» این نظر نادیا فخاری ، روان شناس است. او معتقد است کمک گرفتن از یک معلم خصوصی ، راهی است برای کم کردن فاصله یک دانش آموز با شرایطی که از او توقع می رود. کدام روش بهتر است؟ البته این تنها دلیلی نیست که یک دانش آموز از معلم خصوصی استفاده می کند. گاهی اولیای دانش آموز برای ارتقای سطح علمی او شرایطی فراهم می کنند که او از آموزش های ویژه برخوردار شود. در چنین شرایطی وجود معلم خصوصی زمینه ای است برای ایجاد فاصله میان او و افراد دیگری که در سطح او قرار دارند. این تفاوت سطح ، دورو دارد. از یک سو این فرصت را برای دانش آموز ایجاد می کند تا توانایی های ویژه اش را نشان بدهد ، از طرف دیگر بالا رفتن سطح توانایی علمی او باعث می شود کلاس درس عملا کار کردش را از دست بدهد. زهرا دمیرچی ، دبیر ریاضی می گوید: «دانش آموزی که معلم خصوصی ریاضی دارد ، در کلاس حضور مثبتی نمی تواند داشته باشد. او اغلب از بقیه بچه ها جلوتر است.

سطح متوسط یادگیری کلاس باعث می شود او از فعالیت در کلاس خودداری کند». این اتفاق تازه در بهترین شرایط می افتد ، یعنی در صورتی که میان آموخته های دانش آموز و کلاس مدرسه اش تفاوت و تمایزی وجود نداشته باشد. دمیرچی می گوید: «روشهای آموزشی معلمان با هم متفاوت است. در بعضی درسها مثل درس ریاضی ، تفاوت روشها خیلی مهم است. ما همیشه با بچه هایی که معلم خصوصی دارند، در این زمینه مشکل داریم. آنها مدام بیان می کنند مسائل را به روش دیگری یاد گرفته اند و می خواهند برتری آن روش را به معلمشان ثابت کنند». این نکته را هم فراموش نکنیم که فاصله و تفاوت چشمگیری که میان چنین دانش آموزانی با همکلاسانشان وجود دارد می تواند اثرات روانی ناخوشایندی را به دو طرف تحمیل کند. اگر معلم خصوصی ها نباشند تا وقتی معلمان خصوصی برای بهتر شدن شرایط تحصیلی دانش آموزان پا به میدان می گذارند ، می توان خوشبین بود که حضور آنها در عرصه آموزش ، حضوری مثبت است ؛ اما وقتی هدفهای بنیادین این نقش تغییر می کند ، گاه اتفاقات نامبارکی نیز می افتد.

عادت به حضور یک نیروی کمکی ، دانش آموز را به پذیرش مسوولیت های اصلی اش بی توجه می کند. این بی توجهی می تواند او را از هدفهای اصلی آموزش هم دور کند. از سوی دیگر ، فرهنگ معلم خصوصی داشتن ، گاه فرهنگی اخلالگر و مزاحم است. دانش آموزی که معلم خصوصی ندارد ، خود را در موضع ضعف می بیند و دانش آموزی که معلم خصوصی دارد، احساس می کند در موقعیتی برتر نسبت به بقیه قرار دارد. از همه اینها بدتر، زمانی است که نیاز به معلم خصوصی از سوی خود معلمان تحمیل شود. ولی یک دانش آموز می گوید: «ما تجربه ناخوشایندی از این جریان داشتیم.

یکی از معلمان فرزندم ، به روشهای مختلف بچه ها را به این سمت سوق می داد که برای رسیدن به حد مطلوب ، معلم خصوصی بگیرند. در واقع شرایط طوری بود که خیلی از بچه ها به خود همان معلم برای تدریس خصوصی مراجعه کردند.» شرط لازم برای قبولی کنکور شرایط مطلوب زمانی است که فرصت یادگیری کامل در خود کلاس درس وجود داشته باشد و معلم خصوصی فقط برای کمک به شرایط خاص حضور داشته باشد، اما واقعیت این است که در نظام غیررسمی آموزشی ما، رقابت های تحصیلی برای موفقیت های بیشتر بخصوص در عرصه کنکور باعث شده نظام مدون آموزشی جوابگوی این رقابت های فشرده نباشد و آموزش های تکمیلی تنها از طریق تدریس خصوصی فراهم شود. یک دانش آموز دوره پیش دانشگاهی می گوید: «همه همکلاسی های من برای درسهای مختلف ، معلم خصوصی دارند.

خیلی ها می گویند بدون معلم خصوصی نمی شود کنکور قبول شد.» تبلیغات رسمی و غیررسمی ، همه احساس این دانش آموز را تقویت می

www.takbook.com

www.takbook.com

کنند. روزنامه ها و در و دیوار شهر، پر از آگهی هایی است که به لزوم وجود آموزش بیشتر از مدرسه تاکید می کنند. بیشتر این آگهی ها ، آگهی تدریس خصوصی و نیمه خصوصی است ، در واقع شاید کلاسهای عمومی تر هم به نوعی در طبقه تدریس خصوصی قرار می گیرند. در این میانه ، هزینه های کلاس های خصوصی هم خود داستان دیگری است. این که داشتن معلم خصوصی ، اساسا خود به معنای لوکس بودن برنامه آموزشی فرد است ، کنار رقم های افسانه ای هر جلسه تدریس خصوصی ، ماجرایی است که شرایط دشواری را برای خانواده ها و دانش آموزان ایجاد می کند. رقمهای بالای هر جلسه ، ضمن این که از معیار شخصی پیروی نمی کنند ، تضمینی هم برای کیفیت آموزشی معلم به شمار نمی آیند. حرف کسب شهرت و نام در عرصه تدریس خصوصی و تهیه و تدوین جزوه هایی که ملاک روشنی برای سنجش اعتبار آنها وجود ندارد ، نمی تواند معیار خوبی برای انتخاب یک معلم خوب باشد. چنین است که در این ماجرا ، دانش آموز و خانواده و مدرسه ، همه حیران و سرگردان ، هر لحظه مزایا و معایب استفاده از این روش را بر می شمرند و در نهایت هم تصمیم گیری ، کار چندان ساده ای نیست.

منبع : ایران کنکور

http://vista.ir/?view=article&id=228369

vista.ir
Online Classified Service

کلید غلبه بر اضطراب کنکور

گویی در دریای ذهنم با کوه‌هایی عظیم مواجه شده‌ام! حس می‌کنم افسرده‌ام، تمرکزم کم شده، انگار مغزم کپ کرده، فکر می‌کنم به اندازه کافی باهوش نیستم، هر چه بیشتر می‌خوانم کمتر در ذهنم می‌ماند، انگار هر چه خوانده‌ام را فراموش کرده‌ام، اضطراب تمام وجودم را فرا گرفته است، حتی از فکر امتحان هم بدنم به لرزه می‌افتد،اگر در کنکور موفق نشوم...؟

به جرات می‌توان گفت کسی وجود ندارد که در طول زندگی خود حداقل یک بار اضطراب امتحان را تجربه نکرده باشد. اگرچه اضطراب پیش از امتحان، به حدی فراگیر است که تقریباً تمام افراد آن را به نوعی تجربه می‌کنند و از دیگر سو، تا حد معینی از این اضطراب، با ترشح آدرنالین باعث می‌شود تمرکز و هشیاری فرد افزایش یافته، انگیزه فرد را تحریک می‌کند و عملکرد فرد را هنگام پاسخ‌دهی به محرک‌ها ارتقاء می‌دهد؛ اما اضطراب بیش از حد، خیلی فراتر از یک نگرانی و برانگیزاننده ساده برای فرد است.

اضطراب امتحان، اغلب با تنش یا استرس همراه است و در عملکرد فرد اختلال ایجاد می‌کند، مانع تمرکز شده، اعتماد به نفس را تضعیف و جریان فکر را متوقف می‌کند، موج فراگیر افکار منفی نظیر نمی‌توانم به سوالات پاسخ دهم، چیزی به یاد نمی‌آورم، هر چه خوانده‌ام، از یادم رفته و... ذهن را در سیطره خود گرفته و این حالت به هراس و ترس شدید و نهایتا افت عملکرد ذهنی فرد و بهره‌وری پایین در امتحان می‌انجامد.

● علائم و تأثیرات ناشی از اضطراب امتحان

اضطراب امتحان در دانش‌آموزان مختلف، خود را به طرق مختلف نمایان می‌سازد:

▪ علائم فیزیکی (جسمانی):

گرفتگی عضلات، سردرد، بی‌خوابی، ناراحتی‌های گوارشی، کاهش یا افزایش شدید اشتها، تنگی نفس، تعریق زیاد، تپش قلب، خشکی دهان، دیسانتری(اسهال) و تکرر ادرار و.. .

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ تغییرات رفتاری:

کاهش هماهنگی حرکتی، بی‌قراری، جویدن ناخن، سریع‌تر از حالت عادی حرکت کردن یا

راه رفتن، افزایش استعمال دخانیات، نوشیدن یا خوردن، بروز رفتارهای فرارگونه (مانند رفتن به مهمانی شب پیش از امتحان) و...

▪ علائم شناختی:

کاهش توجه و تمرکز (حواس پرتی)، افکار غیرمنطقی، خودتخریبی و منفی‌گرایی، خیال‌پردازی و...

▪ علائم اجتماعی:

گوشه‌گیری، دوری از اعضای خانواده و دوستان، تحریک‌پذیری بیش از حد(سریع عصبانی شدن) و.. .

● عوامل موثر در افزایش اضطراب امتحان

ترس از مورد ارزیابی قرار گرفتن و نگرانی زیاد درخصوص موفقیت در امتحان، اضطرابی طبیعی است که اکثر دانش‌آموزان آن را تجربه می‌کنند، اما ۴ عامل را می‌توان در تجربه افزایش اضطراب آن دخیل دانست:

۱) شیوه زندگی:

استراحت ناکافی، تغذیه نامناسب، وجود محرک‌ها و عوامل مزاحم محیطی، ورزش ناکافی، برنامه‌ریزی نادرست، عدم اولویت‌بندی کارها و دروس و.. .

۲) نحوه مطالعه:

درس خواندن در شب امتحان، مطالعه سطحی و خواندن درس بدون درک عمیق مطالب،

عدم یادآوری مطالب خوانده شده، عدم یادداشت برداری، عدم مرور مطالب مهم و کلیدی و در نهایت درس نخواندن.

۳) عوامل روانشناختی یا روانی:

داشتن افکار منفی و انتقاد از خود، عقاید غیرمنطقی درخصوص تبعات ناشی از عدم موفقیت در امتحان، انتظارات غیرواقع‌بینانه، پیش‌بینی‌های نامطلوب درخصوص نتیجه امتحان، احساس نداشتن کنترل بر شرایط امتحان.

۴) دانسته‌ها:

نداشتن اطلاعات کافی از زمان، مکان برگزاری و نحوه برگزاری امتحان، ناآشنایی با نحوه سوالات امتحان، طی نکردن دوره‌های خاص و فراگیری اطلاعات و مهارت‌های موردنیاز. از نظر فیزیولوژیک موج بتا در مغز با اضطراب ارتباط دارد و در افراد مضطرب بیش از بازه طبیعی آن است.

در میان امواج مغزی، موج بتا، در هنگام انجام کارهایی که نیاز به تمرکز فکر یا تفکر فعال دارد، بیشترین میزان را دارد، اما افزایش بیش از حد طبیعی موج بتا باعث می‌شود فرد نتواند به اندازه کافی تمرکز کند و مطالبی را که پیش از آن خوانده و می‌داند، نتواند براحتی به برگه امتحان منتقل کند و حتی سبب فراموشی دانسته‌ها می‌شود.

● راهکار چیست؟

آیا روشی برای مقابله با اضطراب امتحان و غلبه بر آن وجود دارد؟ این پرسشی است که شاید تقریباً تمام شرکت‌کنندگان در کنکور و خانواده‌های آنان از خود می‌پرسند. خوشبختانه پاسخ آن مثبت است. انواع روش‌های رفتاردرمانی، شناخت‌درمانی، دارودرمانی و... برای درمان اضطراب به کار می‌روند.

در میان روش‌های درمانی، جدیدترین و موثرترین روش کاهش اضطراب، استفاده از فناوری نوینی به نام نوروفیدبک یا پسخورانه عصبی است. یکی از کاربردهای این روش ایمن و غیرتهاجمی، کاهش پایدار اضطراب از طریق تثبیت موج بتای مغز در محدوده طبیعی آن است. از این رو، با استفاده از این روش بدون مصرف دارو و عوارض جانبی، عامل فیزیولوژیک ایجادکننده اضطراب به سادگی از بین می‌رود.

در روش نوروفیدبک پس از ثبت امواج و نقشه مغزی، فرد به کمک مجموعه‌ای از بازی‌های رایانه‌ای بدون استفاده از موس و فقط با به‌کارگیری امواج مغزی کنترل بازی را به دست می‌گیرد و طی این فرآیند، مغز می‌آموزد که چگونه امواج خود را کنترل کند تا در بازه طبیعی قرار گیرند. این بازی‌ها به نحوی طراحی شده تا مانند آینه‌ای به مغز نشان دهد چگونه کار می‌کند و چگونه باید کار کند.

منبع : روزنامه جام‌جم

http://vista.ir/?view=article&id=321743

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

کلیک کلیک تا کنکور

ثبت‌نام اینترنتی کنکور، امسال بزرگ‌ترین اتفاق آموزشی کشور بود.

ضریب نفوذ اینترنت در ایران حدود ۱۰ درصد است. این را آمار وزارت ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات اعلام کرده. این یعنی تقریبا ۷ میلیون نفر از جمعیت ۷۰ میلیونی کشور به اینترنت دسترسی دارند.

حالا فکر می‌کنید از یک میلیون و ۳۰۰ هزار داوطلبی که به پیش‌بینی رئیس سازمان سنجش در کنکور سراسری سال بعد شرکت می‌کنند، چند نفر جزو این ۷میلیون هستند؟ اگر می‌پرسید «چطور؟» پس هنوز خیلی توی باغ نیستید. جوابش خیلی ساده است. چون ثبت‌نام کنکور سراسری سال بعد، علاوه بر روش کامپیوتری یا همان سنتی سابق به صورت اینترنتی هم انجام می‌شود.

بیست و هفتم آبان، دکتر توکلی معاون سازمان سنجش اعلام کرد: «ثبت‌نام در کنکور سراسری سال ۸۶ به دو روش اینترنتی و کامپیوتری انجام می‌شود و به این منظور در هر واحد پستی دو باجهٔ ثبت‌نام ایجاد شده است.»

اول یک نکته را روشن کنیم. منظور از ثبت‌نام کامپیوتری همان روشی است که تا پارسال برای ثبت‌نام در کنکور استفاده می‌شد. داوطلب به پست می‌رفت، دفترچه و فرم ثبت‌نام می‌گرفت، بعد از پر کردن فرم و الصاق عکس دوباره به پست می‌آمد و مدارکش را برای سازمان سنجش می‌فرستاد تا کارتش صادر شود.

دکتر توکلی در حالی این خبر را اعلام می‌کرد که یک هفته از آغاز ثبت‌نام کنکور ارشد می‌گذشت. در این دورهٔ ارشد، ثبت‌نام برای اولین بار فقط به صورت اینترنتی انجام می‌شد و داوطلبان نمی‌توانستند از سیستم دستی سنتی سابق استفاده کنند. گرچه پیش از این به مدت چهار سال، ثبت‌نام در این کنکور به هر دو شکل دستی و اینترنتی امکان داشت.

اما مراحل ثبت‌نام اینترنتی چه بود؟ داوطلب از باجهٔ پست، دفترچه و یک کارت اعتباری می‌خرید که شمارهٔ کاربری و رمز عبور داشت.

بعد با مراجعه به سایت سازمان سنجش، قسمت ثبت‌نام و دادن شناسه و رمز عبور، اطلاعات فردی، عکس اسکن شده و رشتهٔ انتخابی خود را وارد سایت و در ازای آن شمارهٔ پرونده و کد رهگیری دریافت می‌کرد که به واسطهٔ آن‌ها می‌توانست هر وقت که خواست، اطلاعات ثبت‌نامی خود را مشاهده کند.

برای ثبت‌نام اینترنتی کنکور ارشد، دانشگاه‌های سراسر کشور به همراه ۱۲ فرهنگسرا در تهران با سازمان سنجش همکاری کردند. در روستاها نیز داوطلبان می‌توانستند از دفاتر ICT استفاده کنند. کافی‌نت‌ها هم که در شهرستان‌ها در خدمتگزاری حاضر بود.

ظاهرا مشکل بزرگی دیده نمی‌شد. البته طبق معمول این وسط مؤسسه‌های ناقلا و سودجویی هم پیدا شدند که با اخذ هزینه‌های زیاد مثلا سه چهار هزار تومانی، اقدام به ثبت‌نام اینترنتی داوطلبین می‌کردند. در حالی که فرهنگسراها برای این کار حداکثر ۷۰۰ تومان می‌گرفتند. سازمان

www.takbook.com

www.takbook.com

سنجش در چند نوبت نسبت به فعالیت این مؤسسات هشدار داد و با دو سه‌تایشان هم برخورد قانونی کرد.

مثل هر کار نو و تازهٔ دیگر، این اقدام هم خالی از اشکال نبود. نداشتن اطلاعات کافی از مراحل ثبت‌نام، ورود اشتباه اطلاعات، سردرگمی موقع پر کردن فرم و سرعت پایین و گاه قطع اینترنت به هر حال مشکلاتی را برای داوطلبان به‌وجود می‌آورد.

بعضی اوقات هم سیستم به اصطلاح «هنگ» می‌کرد و با وجود کامل بودن همهٔ مراحل، از شمارهٔ پرونده و کد رهگیری خبری نبود و داوطلب در تلاش بعدی‌اش با عبارت «کارت سوخته» مواجه می‌شد.

از طرفی سازمان سنجش برای توزیع عادلانهٔ زمان بین داوطلبین، حداکثر نیم ساعت را برای پر کردن هر فرم ثبت‌نام در نظر گرفته بود که این مسأله به دلیل سرعت پایین اینترنت در بعضی جاها امکان نداشت. (این زمان بعدا به ۴۰ دقیقه افزایش یافت.) علاوه بر این، اهالی روستاهایی که در ده‌شان دفتر ICT نداشتند، برای ثبت‌نام باید به روستاهای همسایه می‌رفتند که به هر حال کار ساده و آسانی نبود.

البته سازمان سنجش هم این وسط بیکار ننشست. اول از همهٔ پهنای باند یک مگابایتی سایت خود را برای ثبت‌نام ده برابر کرد. خود برنامهٔ ثبت‌نام هم تا حد امکان User friendly (به قول پاسداران زبان فارسی «کاربردوست») طراحی شده بود و یک help قوی هم داشت.

تازه، داوطلب بعد از ثبت هر مرحله از اطلاعات، آن‌ها را به طور کامل می‌دید و امکان تایید یا اصلاح‌شان را داشت. در عین حال از روز دوم به بعد، در سایت ثبت‌نام قسمت «ارتباط با بخش فنی» اضافه شد که به سؤالات ثبت‌نامی داوطلبین ظرف ۴۸ ساعت پاسخ می‌داد. ضمن این که شماره تلفنی هم به همین منظور در نظر گرفته شد.

مجموعهٔ این عوامل باعث شد که مسؤولان سازمان سنجش از طرح ثبت‌نام اینترنتی کارشناسی ارشد رضایت کامل داشته باشند. دکتر پورعباس رئیس سازمان سنجش گفت: «به جز مکاتبات صورت گرفته در مورد مسائل فنی و نحوهٔ ارسال عکس، تا امروز کسی خواهان بازگشت ثبت‌نام به حالت دستی و سنتی نبوده است.» از طرفی در حالی که مسؤولان سازمان سنجش ثبت‌نام ۴۷۰ هزار نفر را در آزمون ارشد حدس می‌زدند، ۵۴۰ هزار نفر در این آزمون ثبت‌نام کردند که این خود نشان از موفقیت طرح ثبت‌نام اینترنتی داشت.

اما آیا اجرای این طرح برای کنکور سراسری هم با چنین استقبالی همراه می‌شد؟ معاون تحقیقات و ارزشیابی سازمان سنجش که با پیش کشیدن آمار شش میلیونی مراجعه به اینترنت برای دریافت کارنامهٔ کنکور به این مسأله امیدوار بود. اما خب، قرار نیست پیش‌بینی‌ها همیشه درست از آب دربیایند.

کافی است به یک نکتهٔ ساده توجه کنیم: این که یک داوطلب کنکور ارشد، لااقل ۴ سالی را در دانشگاه گذرانده و قطعا آشنایی‌اش با کامپیوتر و اینترنت به مراتب بیشتر از دانش‌آموز هجده نوزده ساله‌ای است که نهایت استفاده‌اش از اینترنت به چت و چک‌میل محدود می‌شود.

- اینترنت کنیم که چی بشه؟

یک لحظه صبر کنید. اصلا بگذارید ببینیم این ثبت‌نام اینترنتی چه فواید و منافعی دارد که سنجشی‌ها این‌قدر دنبال عَلَم کردنش هستند؟

دکتر پورعباس می‌گوید: «در ثبت‌نام دستی، زمان کوتاهی برای آماده کردن فایل ثبت‌نام وجود داشت که خطاها را زیاد می کرد. ما مجبور به استخدام کارمندان ساعتی بودیم که چندان مطمئن نبودند و ممکن بود از اطلاعات افراد سوءاستفاده کنند. به همین خاطر به سمت اینترنتی کردن ثبت‌نام پیش رفته‌ایم.»

رئیس مرکز مطالعات و ارزشیابی سنجش مزایای ثبت‌نام اینترنتی را از سه جنبهٔ ملی، از دید کاربر و از دید سازمان سنجش بررسی می‌کند.

دکتر پرند معتقد است با انجام ثبت‌نام اینترنتی، خدمات در زمان کوتاه و با کیفیت بالا ارائه می‌شوند، فرهنگ IT و دولت الکترونیک گسترش پیدا می‌کند و مصرف کاغذ و تعداد حمل و نقل بین شهری و مصرف سوخت و ترافیک و آلودگی هوا هم کاهش می‌یابد.

تازه این‌ها فقط مزایای ملی ثبت‌نام اینترنتی است. کاربر هم با بهره‌مند شدن از امکان دیدن اطلاعات و اصلاح ایرادات و حذف هزینهٔ چاپ عکس و معطل نشدن در صف‌های طولانی پستی، حالش را می‌برد.

این روش برای خود سازمان هم منافعی دارد. هم کاهش بوروکراسی اداری‌اش کمتر می‌شود هم خیلی سریع‌تر به اطلاعات داوطلبان دسترسی پیدا می‌کند.

اینترنتی شدن فعالیت‌های سازمان سنجش آن‌قدر اهمیت پیدا کرده که رئیس‌اش از اینترنتی شدن انتخاب رشتهٔ داوطلبان برای کاهش اشتباهات‌شان در آینده خبر می‌دهد.

دکتر پورعباس معتقد است امنیت ثبت‌نام و اطلاعات داوطلبان با گسترش روش اینترنتی به صورت کامل تضمین می‌شود و تا دو سه سال آینده، دیگر کسی خواهان بازگشت به روش دستی نخواهد بود.

www.takbook.com

www.takbook.com

گرچه دکتر محمدی‌اقدم معاون تحقیقات سازمان با کمی احتیاط، ضمن نسبی خواندن امنیت ثبت‌نام اینترنتی می‌گوید: «نمی‌شود مسأله را به صورت صددرصد تضمین کرد؛ چرا که حتی سایت سازمان‌های بزرگی مثل ناسا هم گاهی اوقات هک می‌شود.»

اما در عوض به رفع نواقص کارت‌های ورود به جلسهٔ آزمون سراسری و تسهیل در روند ثبت‌نام با این روش اشاره می‌کند و این مسائل را نهایتا در کاهش استرس داوطلبان مؤثر می‌داند.

● اینترنت بخر، جایزه ببر

سازمان سنجش برای کسانی که با وجود همهٔ این مزایا هنوز در انتخاب ثبت‌نام اینترنتی مردد هستند، امتیازات دیگری را هم در نظر گرفته است. برخلاف ثبت‌نام‌کنندگان سیستم سنتی که اطلاعاتشان بعد از دو ماه روی سایت سازمان سنجش قرار می‌گیرد، ثبت‌نام‌کنندگان اینترنتی به محض وارد کردن اطلاعات خود می‌توانند آن را در این سایت مشاهده کنند.

ضمن این که در این فرصت دو ماهه تا ثبت‌نام نهایی، امکان ویرایش اطلاعات مربوط به خود را نیز دارند. این داوطلبان دو هفته قبل از برگزاری آزمون از محل توزیع کارت و حوزهٔ امتحانی‌شان مطلع می‌شوند و کارتشان هم زودتر آماده شده و در اختیارشان قرار می‌گیرد. از همه مهم‌تر می‌توانند پاسخ‌نامهٔ خود را هم بعد از امتحان مشاهده کنند و البته با اعتراض‌های الکی و بیخودی وقت سازمان سنجش را نگیرند!جدای از این‌ها، ثبت‌نام‌کنندگان سنتی برای پست مدارک خود به سازمان سنجش باید ۹۰۰ تومان بپردازند. در حالی که هزینهٔ ثبت اینترنتی اطلاعات برای کسانی که از طریق فرهنگسراها یا دانشگاه پیام‌نور اقدام می‌کنند، کمتر از این مقدار است.

ضمن این که در ثبت‌نام کامپیوتری (پستی) برای انتخاب دانشگاه‌های پیام‌نور، غیرانتفاعی و شبانه هر کدام مبلغ ۹۵۰ تومان (مجموعا ۲۸۵۰ تومان) از داوطلب دریافت می‌شود. در حالی که این مبلغ برای ثبت‌نام‌کنندگان اینترنتی برای کل سه علاقه‌مندی ۱۷۰۰ تومان است.

هنوز قانع نشده‌اید؟ ای بابا. پس این را هم داشته باشید: سازمان سنجش از بین کسانی که به صورت اینترنتی در کنکور سراسری امسال ثبت‌نام کرده باشند، به ۶۰۰ نفر با قرعه‌کشی جایزه می‌دهد: ۱۵ کامپیوتر، ۱۵ پرینتر، ۲۰ اسکنر، ۲۰ ماشین‌حساب پیشرفته و ۲۵۰ گنجینهٔ سؤالات آزمون سراسری سازمان سنجش. به ۲۵۰ نفر باقی‌مانده هم امکان استفاده از کتاب‌های منتشرهٔ سازمان داده می‌شود. بس نیست؟

● اگه بچه من کارت نگیره، کی جوابشو می‌ده؟

نه. مثل این که بس نیست. این را صبح روز سوم ثبت‌نام وقتی در یک واحد پستی حاضر می‌شوم، می‌فهمم. از هر هفت هشت نفر مراجعی که برای ثبت‌نام در کنکور می‌آمدند، در خوش‌بینانه‌ترین حالت، حداکثر یکی دو تاشان قصد ثبت‌نام اینترنتی داشتند و باقی همان روش سنتی و قدیمی ثبت‌نام را ترجیح می‌دادند.

از مسؤول باجه در مورد تعداد فروش کارت‌های اعتباری ثبت‌نام اینترنتی و فرم‌های ثبت‌نام سنتی می‌پرسم.«مردم اینترنت نمی‌دانند چیه. بیشتر برای خرید همان دفترچه‌های قدیمی می‌آیند. توی این دو سه روز نزدیک چهار هزار تا دفترچهٔ پستی فروخته‌ایم. اما شاید ششصد نفر هم کارت اعتباری اینترنتی نخریده باشند.»

از اغلب مراجعین که می‌پرسی: «چرا از ثبت‌نام اینترنتی استفاده نمی‌کنید؟» با قیافهٔ هاج و واج نگاهت می‌کنند که «این که گفتی یعنی چه؟» خیلی‌ها می گویند: «اصلا این دو تا با هم چه فرقی می‌کند؟» وقتی برای مادری که آمده کار ثبت‌نام دخترش را انجام دهد، توضیح می‌دهم که این روش، هم سریع‌تر است هم راحت‌تر هم با کیفیت‌تر، می‌گوید: «ولش کن آقا. من اصلا بلد نیستم این دگمهٔ کامپیوتر رو فشار بدم.»

وضع بچه‌ها هم خیلی بهتر از بزرگترها نیست. «می‌گن اینترنتی، اعتباری به‌اش نیست. به درد نمی‌خوره. معلوم نیست ثبت‌نام می‌شی، نمی‌شی. پستی بهتره. مسؤولیت بعدشم قبول می‌کنه. اگه اتفاقی بیفته می‌دونی باید یقهٔ کی‌رو بگیری. اما این چی؟» می‌پرسم دوستانت چطور؟ «اونا هم همین سیستم قبلی ثبت‌نام می‌کنن.»

یکی دیگر هم می‌گوید: «خونه، کامپیوتر ندارم. باید برم کافی‌نت. حسش نیست. تازه سرعتشم پایینه، اعصابت خرد می‌شه.» ولی آخر برای فرستادن مدارک دوباره باید بیایی پست؟ «تریپی نیست. پست‌خونه تو مسیرمه.»

مادری دیگر با حرارت از سرنوشت دخترش صحبت می‌کند: «اصلا به این ثبت‌نام اینترنتی مطمئن نیستیم. اگه این طوری ثبت‌نام کنیم تا شب امتحان هم هی دل‌دل می‌زنیم واسهٔ دخترم کارت صادر می‌شه یا نه. تازه کلی هم به‌اش استرس می‌ده. دخترم ۱۲ سال زحمت کشیده. شوخی که نیست. چرا خودمونو به شک بندازیم؟ پستی‌ها بهتره. هم امتحان پس داده . هم جلو چشمته.

هم این که می‌تونی ازش کپی بگیری و اگه مشکلی پیش اومد پی‌گیری کنی.»این مادر ادامه می‌دهد: «البته منم شنیدم که سریع‌تره. اما می‌ترسم. باز اگه چند تا از دوست و آشناها ثبت‌نام کرده بودند و راضی بودند، می‌شد کاری کرد. بذار امسال بگذره ببینیم اینا که اینترنتی ثبت‌نام

www.takbook.com

www.takbook.com

کردن، چی می‌گن؛ حالا تا سال‌های بعد.»

یکی دیگر از بچه‌ها که با دوستش آمده، برای خودش دفترچه و فرم نمی‌خرد. «بابام می‌گفت بهتره اینترنتی ثبت‌نام کنیم. اما هنوز مطمئن نبود. قرار شد یه کمی تحقیق کنیم ببینیم کدوم بهتره. چون دقیق نمی‌دونیم اینترنتی چطوریه.» دلم می‌خواهد با یک نفر که اینترنتی هم ثبت‌نام کرده، گفت‌وگو کنم که گزارشم جامع‌الاطراف شود... بخت بد هیچ‌کس نمی‌آید! اما نه، بالاخره یکی پیدایش شد.

«برای ثبت‌نام برادرم آمدم. خودم همین دو هفته پیش، اینترنتی واسهٔ ارشد ثبت‌نام کردم. خیلی سریع و راحت. مشکل خاصی هم نداشتم. یه کم صفحه‌های اولش کند بود و اذیت کرد، اما بعدش درست شد.»آیا شما دوست عزیز استرس و دغدغهٔ صادر نشدن کارت، از بین رفتن اطلاعات یا هر تریدی دیگری ندارید؟ «نه. چرا داشته باشم؟ خودم می‌بینم که همه چی داره ثبت می‌شه. تازه این کد رهگیری که آخرش به‌ات می‌دن، خودش سنده واسهٔ بازیابی اطلاعات.»کجا ثبت‌نام می‌کنید؟ منزل؟ دانشگاه؟ فرهنگسرا؟ یا کافی‌نت؟ «من از همون خونه وصل می‌شم. سرعتش خوبه. مشکلی نیست.»

- سرنوشت ثبت‌نام در هفتهٔ آخر

حالا یك هفته‌ای بیشتر به پایان مهلت ثبت‌نام در کنکور کارشناسی نمانده. دکتر توکلی معاون سازمان سنجش به ما گفته که سال دیگر روش سنتی به طور کامل حذف می‌شود. به نظر شما گزارش‌های رسیده در مورد میزان استقبال داوطلبین از ثبت‌نام اینترنتی در پایان مهلت ثبت‌نام کنکور سراسری، تغییری در این تصمیم ایجاد نخواهد کرد؟ تا هفتم دی‌ماه و روزهای بعد از آن صبر کنید؛ جوابش معلوم خواهد شد.

- روش سنتی؛ حذف!

دیده‌ها و شنیده‌های ما حاکی از این بود که خیلی از داوطلبان از وجود روش ثبت‌نام اینترنتی به کل بی‌اطلاع هستند یا تقریبا چیزی از چند و چونش نمی‌دانند یا چندان جدی‌اش نگرفته‌اند. این یعنی ضعف در اطلاع‌رسانی. خیلی هم بیراه نیست. چون خبر اینترنتی شدن ثبت‌نام، ۲۰ روز قبل از شروع آن اعلام شد.

رفتیم سراغ دکتر حسین توکلی، معاون سازمان سنجش. جالب این که اطلاعاتی که ما از ثبت‌نام اینترنتی داشتیم با آمار آقای دکتر فرق می‌کرد و شنیده‌های ایشان گواه استقبال خوب مردم از این روش بود. البته دکتر توکلی احتمال می‌داد باجه‌هایی که از آن‌ها گزارش دریافت کرده‌اند با واحدهایی که ما به‌شان سر زده‌ایم، یکی نباشد.

اما آقای دکتر، چرا اطلاع‌رسانی در این مورد را زودتر شروع نکردید؟ مثلا از تابستان؟

«ببینید اطلاع‌رسانی برای کنکور، زمان خاصی دارد. ما هم در همان زمان این کار را با مصاحبه‌هایی که صورت گرفت و همین‌طور اطلاعیه‌هایی که در شماره‌های ششم و سیزدهم آذر پیک سنجش چاپ شد انجام دادیم.»

- اقدام تازه‌ای هم برای تسهیل ثبت‌نا-م اینترنتی کرده‌اید؟

«بله. با توجه به بخش‌نامهٔ وزارت آموزش و پرورش و همکاری پست، مدیران مراکز پیش‌دانشگاهی می‌توانند با جمع‌آوری اطلاعات دانش‌آموزان مدرسهٔ خود و مراجعه به واحد پستی منطقه، برای ثبت‌نام اینترنتی آن‌ها اقدام کنند. بعد از آزمون سراسری، اطلاعاتی نظیر نمرات علمی و رتبهٔ دانش‌آموزان در کنکور، فهرست مجازها به انتخاب رشته، اسامی قبول‌شدگان به همراه کد رشته محل قبولی و... در اختیار این مدیران قرار می‌گیرد تا بتوانند از آن‌ها استفاده کنند.» ظاهرا انجام این طرح در برخی مدارس غیرانتفاعی تهران آغاز شده‌است.

یک راه تشویق داوطلبین برای ثبت‌نام، اینترنتی کم کردن هزینهٔ آن در قیاس با روش سنتی بود. به‌خصوص که چون در روش اینترنتی از حجم بوروکراسی و تشریفات اداری کاسته می‌شود، هزینه هم خود به خود کمتر خواهد بود. در حالی که تفاوت مبلغ ثبت‌نام برای این دو روش در حال حاضر اصلا محسوس نیست. در مورد کنکور ارشد هم که ثبت‌نام فقط اینترنتی بود، مبلغ ثبت‌نام تفاوتی با سال گذشته نمی‌کرد؛ در حالی که هزینه‌های برگزاری آزمون، قطعا کمتر شده بود.

«ببینید ما برای کسانی که علاقه‌مند به انتخاب دانشگاه‌های پیام‌نور، شبانه و غیرانتفاعی هستند، در دو روش اینترنتی و سنتی تفاوت هزینه‌ای بیش از هزار تومان قائل شدیم. در عین حال هزینهٔ ارسال مدارک به سازمان سنجش هم حدود پانصد تومان بیش از هزینهٔ ثبت‌نام اینترنتی در فرهنگسراهاست. اما در مورد مبلغی که در ابتدای برای ثبت‌نام از داوطلبین دریافت می‌شود، این رقم مصوبهٔ دولت است و اگر هم نیاز به تغییری در آن باشد، خود دولت باید تصویب کند.»

از معاون سامان سنجش در مورد نگرانی داوطلبین از صادر نشدن کارت یا از بین رفتن اطلاعات می‌پرسیم. «جای هیچ گونه نگرانی نیست. کاربرانی که از روش اینترنتی استفاده می‌کنند، هم از وضعیت ثبت‌نامی خود مطلع می‌شوند هم با آن کد رهیگیری در واقع مدرکی برای کنترل

www.takbook.com

www.takbook.com

ثبت‌نام دریافت می‌کنند. اطلاعات ثبت‌نام به راحتی و همشه برایشان در دسترس و قابل بررسی کردن است. از امنیت این روش مطمئن باشید.»

و سؤال آخر... آیا قرار است ثبت‌نام اینترنتی آزمون سراسری هم مثل کنکور ارشد در آینده اجباری شود؟

تصمیم ما این است که امسال این طرح را به صورت آزمایشی اجرا کنیم و از سال بعد، با حذف کامل روش سنتی فقط به صورت اینترنتی از داوطلبین ثبت‌نام به عمل آوریم.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=244073

vista.ir
Online Classified Service

کنکور آخر خط نیست

دیروز بود که با خودم خلوت کردم یا رو راست بگویم تصمیم گرفتم به صورت جدی یك ارزیابی کلی از زندگی خود داشته باشم و به یك سئوال خود پاسخ قانع کننده ای بدهم و آن هم این که در طول ۱۸ بهاری که پشت سر گذاشته ام عملکرد تحصیلی ام چگونه بوده است . شاید این سئوال به ذهن خلاقتان خطور کند چرا عملکرد تحصیلی ؟ خب برای این سئوال جواب کوتاه اما کاملی دارم .

زیرا چند روز پیش بود که کنکور دادم و دیگر اینکه چون کنکور بحث محافل جوانان به خصوص دانش آموزان است .

اولین روزهایی که با بدرقه های گرم پدر و مادر روانه شدم یادم می آید انگار همین دیروز بود .

آن دوران هدف اصلی از رفتن به کلاس درس این بود که به مدرسه بروم و مدت زمان معینی را سپری کرده و دوستانی بیابم و یك نمره بیست خوشگل از دست خانم معلم بگیرم . وقتی معلم با بیان صمیمانه خود این نمرهٔ جادویی را اعلام می کرد ، گویی قند در دلم آب می کنند ، کلی خوشحال می شدم و نمرهٔ خود را به سایرین نشان می دادم .

اما روزها و سال ها گذشت بی آنکه گذر عمر را احساس کنم وقتی آزمون سرنوشت ساز کنکور را پشت سر گذاشتم تازه به خودم آمدم که چه دوران طلایی و چه بهارهای قشنگی را از دست داده ام از کنکور صحبت به میان آمد ، واژه ای که خیلی ها با شنیدن آن دچار اضطراب و دلهره ای عجیب می شوند .

مصمم شدم از کنکور و شرایط و چگونگی نتیجه آن مطالبی را که در ذهنم سنگینی می کند را به رشتهٔ تحریر در بیاورم .

دربارهٔ کنکور دیدگاه ها و نظرات متفاوتی رایج است و به طبع این نظرات متفاوت شرایط غیر یکسانی را به دنبال دارند .

گروهی از افراد به طور شبانه روزی تلاش می کنند وبه خودشان امید دارند اما لحظه برگزاری کنکور اضطراب به آنها وارد می شوند و نمی توانند دانسته های خود را در برگ کنکور پیاده کنند . بعد از کنکور عده ای از افراد مذکور خود را مغلوب می بینند و روزها و حتی ماه ها به اصطلاح خودشان قید زندگی را می زنند ولی در کنار این دانش آموزان ، کسانی هستند که با داشتن همین شرایط خیلی راحت و عادی به خود می گویند که من تلاش خود را در طبق اخلاص نهادم و هنوز هم دیر نشده است و از همین امروز خودم را برای سال آینده آماده و مهیا می کنم .

گروه دیگری از افراد هستند که جلسه کنکور را با قرعه کشی بانك اشتباه گرفته اند و بدون هیچگونه اندوخته و دانسته علمی قدم در جلسه آزمون می گذارند و خیلی خودمانی با روشهای مخصوص به خود خانه های بی زبان را سیاه می کنند و تنها حرفی که می زنند این است که : خدا رو چی دیدی ، شاید شانسمون گرفت . در همین جا به بررسی برخی از خصایص و معرفی دو گروه بسنده می کنم و دوست دارم در این جا به عنوان یك جوان کنکوری نظرات و دیده های خود را بنگارم ، امیدوارم با آن موافق باشید(البته می نویسم در نهایت احترام به نظرات شما دوستان

www.takbook.com

www.takbook.com

عزیز) کنکور آخر خط نیست ، کنکور بهانه ای است برای اینکه : ۱- به خود باوری و اعتقاد برسیم . ۲- دانسته ها و اطلاعات و زحمات خود را در میدان آزمایش بنهیم و ...

اگر به دلایلی نتوانستید این آزمون را با رتبهٔ خوب پشت سر بگذارید نا امید نشوید ، زیرا زندگی با امید به خود معنا می گیرد ، اگر امید و اعتماد به نفس را به اجل زمانه بسپریم ، بی برو برگرد ، روح و ایمان ، این سرمایه های درونیمان خواهند برد .

پس از شما می خواهم رد شدن در کنکور را پایان زندگی تلقی نکنید و با توکل به خدا ، خودتان را برای سال آینده آماده کنید .

البته خانواه محترم بهترین و ارزنده ترین نقش را در این موضوع ایفا می کنند .

«به امید آینده ای سبز و مملو از عشق و صداقت برای شما »

http://vista.ir/?view=article&id=208238

vista.ir
Online Classified Service

کنکور با بچه های ما چه می کند؟

همه دوست دارند به آموزش عالی وارد شوند اما بنابر وجود تفاوت های فردی مابین بچه ها نمی توان چنین ایده آلی را برای همه محقق دید. همین جا اولین صدمه وارد می شود. بچه هایی که نمی توانند مانند مابقی بچه ها تلاش مضاعف و تحمل عظیم داشته باشند در می مانند.

چرا این جریان باید تفاوت های بچه ها را در زمینه حفظ محفوظات و معلومات چند ساله، برای پیدا کردن آنها روی یك برگه کاغذ آن هم در عرض چهار ساعت به رخشان بکشد. به فرض اینکه فرزندم جزو آن دسته بچه هایی باشد که تلاش و سخت کوشی غیرمنطقی این دوران را به جان خریده باشد باز هم بارها و بارها در یك طیف گسترده از نگرانی و اضطراب از رسیدن یا نرسیدن دست و پا می زند، بارها ناامیدی بر وی مستولی شده و زانوی غم در بغل می گیرد و های های گریه می کند. وظیفه من مادر در اینجا سنگین تر از قبل می نماید؛ چرا که لازم است از فرزندم حمایت روحی کنم، برایش بگویم که همه این دوران ها یا لااقل شبیه این دوران ها را گذرانده اند. بگویم زندگی هر چقدر هم که سخت باشد می توان آن را به اندازه یك صبح تا شب تحمل کرد، نمای آنسوی زحماتش را برایش بزرگ نمایی کنم که در سایه تلاشش چه خواهد شد. غر نزنم، سرکوفت نزنم، تحمل کنم، تا می توانم عصبانیت ها و آزارهای فرزندم را به دل نگیرم.

چه باید کرد؟

- محیط امن و آرام خانه یکی از اساسی ترین مواردی است تا آنجا که ممکن است در این مدت هیاهو، درگیری ها، تلفن کردن ها و غرزدن ها را کنار بگذاریم یا لااقل با فرزندمان در میان نگذاریم.

- فکر فرزندمان را درگیر قضایای متفرقه ای که سودی برایش ندارد نکنیم.

www.takbook.com

www.takbook.com

- محیطی مشخص برایش در نظر بگیریم که از نظر جا و مکان ثابت و آسودگی فکر داشته باشد.

- با نظر خودش برنامه مشخصی برای زندگی اش طرح ریزی کنیم. از او بخواهیم که طبق آن در حد امکان عمل کند.

- خواب و بیداریش را منظم کنیم، ساعت خواب و بیداری مشخصی برایش قرار دهیم.

- تغذیه یکی از ارکان اساسی در این دوران است. برنامه غذایی متنوعی برایش تهیه کنیم. فرزندمان نیاز به مواد قندی زیادی دارد، پس از حجم مواد غذایی که معده را انباشته می کند کم کنیم و به جای آن انواع مواد غذایی کم حجم اما انرژی زا را جایگزین کنیم.

- شب ها ساعتی را در کنار جای خوابش بنشینیم و فقط گوش دهیم تا برایمان صحبت کند.

- از او و کارهایش درمقابل دیگران صحبت نکنیم چرا که او احساس می کند زیر ذره بین اطرافیان قرار دارد و همه منتظرند ببینند او چه می کند و به کجا می رسد.

- حال نوبت ماست که به او اطمینان بدهیم تلاشش برای ما ارزشمند است نه رتبه ای که در کنکور می آورد. اگر فرزند ما احساس کند که ما انتظار خاصی از او داریم همیشه نگران است که مبادا نتواند انتظار ما را برآورده کند.

- هیچگاه از دیگرانی که در شرایط او هستند درجهت مقایسه با او استفاده نکنیم.

- تقویت مثبت و دادن روحیه «تو می توانی» یکی از مهم ترین کمك های ماست.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=227493

vista.ir
Online Classified Service

کنکور خصوصی

این حکایت قدیمی و تکراری را درباره تفاوت دانشگاه های ایران و غرب یکبار دیگر بخوانید؛ دروازه ورود به دانشگاه مانند یک قیف است. ایرانیان از طرف باریک قیف وارد آن می شوند، اما پس از ورود، فارغ التحصیل شدن آنان قطعی است، اما در دانشگاه های غرب، دانشجو از سر گشاد قیف به راحتی وارد می شود، اما برای فارغ التحصیل شدن، می بایست رنج فراوان را به جان بخرد. زیرا اگر نتواند دروس را به درستی بیاموزد، ناچار خواهد شد در نیمه راه، جامه دانشجویی را از تن به در کند و راه دیگری در پیش گیرد.

این رابطه معکوس حتما علت های متعددی دارد که ایرانیان معمولا بر وجه فرهنگی آن بیشتر تاکید می کنند و آن را به تنبلی هم میهنان خود نسبت می دهند، اما وقتی از آنها پرسیده می شود، چرا ایرانیان پس از ورود به کشورهای غربی آدم هایی منسجم و کوشا می شوند برای این پرسش، جوابی ندارند و یا اینکه ناچار می شوند آسمان و ریسمان به هم ببافند که ثابت کنند کامیابی های ایرانیان مقیم خارج به رفتار و اراده خودشان ربطی ندارد.

علل دیگری مانند فقر اقتصادی، قدرناشناسی جامعه در برابر فرهیختگان و نبودن بازار کار برای دانش آموختگان هم گاهی برای توجیه ناکارآمدی نظام دانشگاهی کشور مطرح شده است، اما بنای این نوشتار بر این است که به یک علت مغفول مانده یا کمتر بازگو شده، تاکید کند. برای این کار باید به دو پرسش پاسخ داده شود.

اول اینکه چرا تقاضا برای ورود به دانشگاه در ایران به طور نسبی بیش از دیگر کشورهاست و دوم اینکه چرا برون داد دانشگاه های ایران مطلوب

www.takbook.com

www.takbook.com

نیست؟ علت تقاضای فزآینده برای ورود به دانشگاه، به جز در مورد گروه اندک دوستداران دانش، کسب منزلت اجتماعی و برخورداری از مواهب اقتصادی آن است. (اینکه در ایران امروز به علت رکود اقتصادی و فقدان کارهای تخصصی، بازار دانش آموختگان کساد است، موضوعی فرعی است که با ایجاد رونق وضع تغییر خواهد کرد). علت دیگر که شاید به صورت ناخودآگاه، افراد را به سوی دانشگاه ها می کشاند، استفاده از حق آموزش رایگان است.

اینکه چرا برون داد دانشگاه های ایران نسبت به کشورهای صنعتی و حتی کشورهای هم تراز، ناچیز است موضوع اصلی و درخور تامل است. دولت های ایران در همه چهار دهه گذشته، خود را متولی آموزش و تربیت جامعه پنداشته و برای ایفای چنین وظیفه ای که برای خود تعریف کرده اند، دامنه موسسات آموزشی را گسترش داده اند. از آنجا که این کار با بودجه دولت یا همان اموال عمومی انجام شده، به صورت طبیعی، همه مردم انتظار دارند از مواهب دانشگاه بهره مند شود. هجوم همگانی به دانشگاه و سهمیه بندی های مساوات طلبانه ای که دولت وضع کرده، موجب شده است لزوما بهترین ها به دانشگاه نروند.

حال آنکه در دیگر کشورها (به استثنای انگلستان و تا حدودی کشورهای اسکاندیناوی) دانشگاه ها خصوصی اند و چنین تعهدی در برابر مردم ندارد. مدیران دانشگاه های خصوصی به دانشگاه خود به چشم بنگاهی نگاه می کنند که پیش از رسالت آموزش و تربیت می بایست در میدان رقابت با دیگران باقی بمانند و رشد کنند.

در این میدان رقابتی، دانشگاه چون بدهکار کسی نیست، اولا دانشجوی خود را براساس الگوهای متعارف علمی انتخاب می کند و ثانیا در صورتی به او مدرک قبولی می دهد که به اعتبار علمی بنگاه خود لطمه نزند. در چنین رقابتی، دانشگاه ناتوان به حاشیه رانده می شود و دانشگاه توانا غالب می شود. نتیجه کنکور خصوصی نیز خروج بهترین ها از دانشگاه است. در چنین نظام آموزشی، کسان زیادی برای ورود به دانشگاه دچار وسوسه نمی شوند و انگیزه های علمی بر انگیزه های دیگر رجحان می یابند.

منبع : روزنامه کارگزاران

http://vista.ir/?view=article&id=250433

vista.ir
Online Classified Service

کنکور در سال ۱۳۹۰ چه خواهد شد

موافقان طرح موسوم به حذف کنکور برای آن آثار و تبعات معجزه آسایی قائلند؛ انگیزه دانش آموزان در یادگیری دروس افزایش می یابد. اضطراب و اثرات مخرب روحی و روانی کنکور از بین می رود. خانواده ها از زیر آوار سنگین هزینه های کنکور نجات پیدا می کنند. کمر مافیای کنکور با سود سالانه ۴۰۰ میلیارد تومان می شکند. سوالات تستی و چهارجوابی که متکی به حافظه کوتاه مدت دانش آ موزان و نوعی تکنیک است، جای خود را به سوالات مفهومی و تشریحی می دهد. لو رفتن و فروش سوالات متوقف می شود و...

معلوم نیست نمایندگان مجلس و مدیران اجرایی وزارتخانه های ذی ربط براساس کدام یافته ها و تحلیل های کارشناسی به چنین احکام قطعی دست یافته اند. آیا کارشناسان پژوهشگاه تعلیم و تربیت وابسته به آموزش

www.takbook.com

www.takbook.com

و پرورش، اساتید دانشکده علوم تربیتی و حتی مرکز پژوهش های مجلس طرح شش ماده ای نحوه پذیرش دانشجو که به غلط طرح حذف کنکور نامیده شده را واجد چنین پیامدهای معجزه آسایی می دانند؟ مروری بر مذاکرات صحن علنی مجلس و دقت در استدلال های موافقان و مخالفان نشان می دهد که اصولاً کارشناسان و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی ورودی به این ماجرا نداشته اند. سطح مباحث بسیار نازل و به شدت متاثر از دریافت های حسی و شخصی نمایندگان بود.

سایر طرح های مجلس در مورد مسائل آموزشی مانند طرح استخدام ۴۰ هزار معلم حق التدریسی و احیای معاونت پرورشی و الزام دولت به تهیه لایحه نظام هماهنگ نیز فاقد پشتوانه کارشناسی بودند. در این میان موافقت وزیر آموزش و پرورش و معاونان او با طرح جدید غیرقابل فهم و گیج کننده است. با اجرای کامل این طرح بخش عمده ای از وظایف سازمان سنجش بر دوش آموزش و پرورش نهاده می شود و قسمتی از توان اجرایی و مالی آموزش و پرورش صرف اموری خواهد شد که جزء وظایف ذاتی این دستگاه نیست.

● اهمیت دوره متوسطه

این دوره تحصیلی آموزش عمومی (ابتدایی و راهنمایی) را به آموزش عالی پیوند می دهد و از سه بعد دوره ای انتقالی است. انتقال از آموزش عمومی همگانی و غیرتخصصی به آموزش دانشگاهی تخصصی برای بخشی از جمعیت دانش آموزی، انتقال از محیط آموزشی به محیط کار و زندگی؛ آموزش متوسطه منبع اصلی تربیت نیروی انسانی نیمه ماهر و ماهر به شمار می رود، برای بیش از نیمی از دانش آموزان متوسطه آموزش متوسطه یک آموزش پایانی به حساب می آید و بالاخره انتقال از دوره کودکی که نیازهای فرد تحت نظر و مراقبت دیگران تامین می شود به دوره جوانی و بلوغ که طی آن فرد به استقلال و قبول مسوولیت می رسد.

در نظام جدید آموزش متوسطه آمادگی برای ورود به دانشگاه ها تنها بخشی از اهداف دوره متوسطه است. به همین دلیل طول دوره متوسطه از چهار سال به سه سال تقلیل یافت و قرار بود بین ۱۵ تا ۲۰ درصد فارغ التحصیلان دوره متوسطه (۵/۱ تا دو برابر ظرفیت دانشگاه ها) وارد دوره یک ساله پیش دانشگاهی شوند و تنها کسانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند در آزمون ورود به دانشگاه شرکت کنند.

تاکید اصلی دوره متوسطه بر آموزش های فنی و حرفه ای و کار دانش بود تا دانش آموزان به مهارت های قابل اشتغال دست یابند و بعد از اخذ دیپلم یا با طی دوره کاردانی پیوسته به عنوان کارگر نیمه ماهر، ماهر یا تکنسین وارد بازار کار شوند.

نظام آموزش متوسطه در نیمه راه دچار استحاله شد. سیستم آموزش متوسطه قدیم خود را در قالب جدید بازسازی کرد. در حال حاضر حدود ۳۰ درصد دانش آموزان در شاخه فنی و حرفه ای و شاخه کار دانش به تحصیل مشغولند و ۷۰ درصد دانش آموزان در شاخه متوسطه نظری (ریاضی فیزیک، علوم تجربی و علوم انسانی) درس می خوانند و تقریباً همه آنها وارد دوره پیش دانشگاهی می شوند و دوره پیش دانشگاهی علت وجودی خود را از دست داده و در حکم سال چهارم شاخه متوسطه نظری به حیات خود ادامه می دهد.

هدایت تحصیلی که قرار بود در دوره راهنمایی انجام شود به سال اول متوسطه منتقل شده است و اینها همه نتیجه عطش خانواده ها برای ورود فرزندانشان به دانشگاه است و این عطش سیری ناپذیر بیش از آنکه معلول علم دوستی ایرانیان باشد، محصول رکود اقتصادی و بیکاری گسترده جوانان است. ریشه معضل کنکور را باید در جای دیگری جست وجو کرد.

● اهداف متناقض

وزیر آموزش و پرورش در سخنرانی های خود بارها بر تدوین فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی تاکید کرده است. معنای واضح این نظر این است که بعد از گذشت ۲۸ سال از انقلاب اسلامی نظام آموزش و پرورش ما اسلامی نیست. فرشیدی حتی پا از این فراتر گذاشته و الگوی صحیح و آرمانی را مدارس علوم دینی به سبک حوزه های علمیه می داند و برای پیاده کردن این الگو از علما و روحانیان کمک خواسته است.

در پاسخ به درخواست وزیر دوشنبه ۷ خرداد امام جمعه اصفهان در دیدار با وزیر آموزش و پرورش گفته؛ «با توجه به نیاز این وزارتخانه و نبود طلبه کافی در حوزه ها غبرای تدریس در مدارسف بهتر است آموزش و پرورش با برگزاری دوره های ضمن خدمت و ایجاد مراکزی خاص افرادی را در حد کارشناس تحت آموزش دروس طلبگی قرار دهد و نیروی مورد نیاز خود را تربیت کند.» در کنار چنین نظراتی که اصولاً تجربه تاسیس مدارس نوین را نفی می کند، حرف های مدرنی نیز از آموزش و پرورش شنیده می شود.

وزیر از مدرسه زندگی سخن می گوید و هدف اصلی آموزش و پرورش را آموزش مهارت های زندگی می داند و امور تربیتی را کارگاه و آزمایشگاه

www.takbook.com

www.takbook.com

علوم انسانی معرفی می کند. سخنان وزیر تحت تاثیر مخاطبان او رنگ و بوی متفاوتی به خود می گیرد. گاهی معلم را به عنوان محور آموزش و پرورش معرفی می کند.

روز دیگر کتاب درسی را اساس آموزش و پرورش می داند. اما با محول شدن وظیفه گزینش دانشجو به آموزش و پرورش آموزش در مقطع متوسطه کاملاً نمره محور خواهد شد و برگزاری امتحانات هماهنگ بخش عمده ای از وقت معلمان و دانش آموزان را پر می کند، یادگیری برای زندگی جای خود را به یادگیری برای کسب نمره خواهد داد. از سوی دیگر رویکرد نمره محور در مقطع متوسطه با سیاست های دیگر آموزش و پرورش از جمله حذف امتحان و نمره در مقطع ابتدایی در تناقض است. به احتمال زیاد کلاس های درس مدارس به طور کامل به کلاس کنکور تبدیل می شود.

تضمین قبولی در کنکور جای خود را به تضمین معدل ۱۹ به بالا خواهد داد. جزوه های درسی دبیران و نمونه سوال و تجزیه کتاب درسی به سوال و جواب جای مهمی در آموزش های دبیرستانی پیدا می کند. تحت فشار دانش آموزان نمره ارزشیابی مستمر دبیران حذف خواهد شد. در چنین فضایی همه فعالیت های آموزش و پرورش تحت تاثیر نمره و امتحان قرار خواهد گرفت و اهداف سه گانه آموزش متوسطه در یک هدف خلاصه می شود؛ آماده کردن دانش آموزان متوسطه برای ورود به دانشگاه.

- مافیا

برخلاف تصور مدافعان طرح جدید، بازار رسمی و غیررسمی، آموزشگاه های کنکور، تدریس خصوصی و نشر جزوات و کتاب های درسی تعطیل نخواهد شد، چرا که ضرورت وجودی آنها همچنان پایدار است.

اگر آنگونه که برخی نمایندگان ادعا می کنند، هم اکنون و در گذشته، در سازمان سنجش مافیای فروش سوالات کنکور لانه کرده و آنها به راحتی آب خوردن رتبه ها را جابه جا می کنند، چه تضمینی هست که این مافیا که سالانه به گفته یکی از نمایندگان چهارصد میلیارد تومان سود می برد کار خود را تعطیل کند. چنین مافیایی تنها کافی است اندکی جابه جا شود و محل عملیات خود را به دبیرستان ها منتقل کند. اگر مافیای کنکور در امتحانات متمرکز، تستی، چهارجوابی که اوراق آن با ماشین تصحیح می شود و امکان نظارت نیروهای امنیتی و فضایی بر آن وجود دارد با دست باز عمل کرده است، در سیستم غیرمتمرکز که برگزاری امتحان و تصحیح اوراق در ۲۰ هزار دبیرستان بخش شده و سوالات تشریحی است و توسط انسان تصحیح می شود، مسلماً دست بازتری خواهد داشت.

صاحبان قدرت و ثروت برای کسب معدل ۱۹ به بالا و افزایش شانس فرزندانشان برای ورود به دانشگاه های معتبر راه های جدیدی را تجربه خواهند کرد. مدیران مدارس، مربیان و دبیران در معرض آلودگی به مفاسد اقتصادی قرار می گیرند. مافیا و فساد مالی منطق اقتصادی دارند. قبولی در دانشگاه و رشته های مطلوب، کالای کمیاب اقتصادی است و تقاضا برای آن زیاد است. نبود تعادل بین عرضه و تقاضا عامل پیدایش بازار سیاه است. یک راه این است که با افزایش ظرفیت دانشگاه ها و ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضا این بازار را ساماندهی کرد. به عنوان مثال اگر تعداد داوطلبان ورود به دانشگاه دو میلیون نفر است ظرفیت پذیرش دانشگاه ها دو میلیون یا بیشتر باشد.

اما افزایش ظرفیت هم مشکل رقابت فشرده داوطلبان را حل نخواهد کرد. مساله اصلی داوطلبان و خانواده های آنها تنها ورود به دانشگاه نیست. در شرایط کنونی بعضی از رشته ها در برخی دانشگاه ها به اندازه کافی داوطلب ندارند و ظرفیت آنها خالی می ماند. رقابت اصلی ۵/۱ میلیون داوطلب ورود به دانشگاه بر سر کسب رتبه های زیر ۳۰۰۰ و حداکثر ۵۰۰۰ است. حتی ضعیف ترین داوطلبان، انتخاب رشته اولشان در رشته ریاضی، مهندسی برق دانشگاه صنعتی شریف است.

برای دو هزار ظرفیت مهندسی دانشگاه های دولتی حدود ۴۵۰ هزار داوطلب وجود دارد، برای کمتر از هزار ظرفیت رشته حقوق دانشگاه های دولتی حدود ۷۰۰ هزار داوطلب موجود است. در رشته تجربی هم انتخاب اول ۵۰۰ هزار نفر متقاضی پزشکی و دندانپزشکی است. چنین تقاضای بالایی فقط با منطق اقتصادی قابل توجیه است. دانشگاه هایی مانند صنعتی شریف، تهران، پلی تکنیک، صنعتی اصفهان، شیراز، تبریز و مشهد با انبوه متقاضیان با معدل ۱۹ به بالا مواجه خواهند شد و امکان انتخاب دانشجو براساس سوابق تحصیلی به دلیل شرایط یکسان هزاران متقاضی ممکن نیست.

بنابراین این دانشگاه ها به صورت مجزا دست به گزینش دانشجو خواهند زد. امتحانات تشریحی به دلیل دخالت سلیقه تصحیح کنندگان اوراق با اعتراضات گسترده دانش آموزان مواجه می شود و ظرف یکی دو سال بار دیگر امتحانات به صورت تستی و چهارجوابی برگزار خواهد شد. در چنین شرایطی کمیته ساماندهی نحوه پذیرش دانشجو که در همین قانون پیش بینی شده است با صدور صدها بخشنامه و دستورالعمل طرح را گام به گام تعدیل خواهد کرد. دانشگاه های معتبر دولتی برای همه رشته های خود و دانشگاه های دیگر برای برخی از رشته ها کنکور برگزار خواهند کرد.

www.takbook.com

www.takbook.com

در شرایط آشفته ای که به وجود می آید، حق دانش آموزان برخاسته از خانواده های فقیر که جز استعداد و سختکوشی سرمایه ای ندارند، پایمال خواهد شد. دامنه اعتراضات بالا می گیرد. نمایندگان مجلس هشتم یا نهم دست به کار خواهند شد و با ارائه طرح جدیدی این بار را از دوش آموزش و پرورش برمی دارند و امتحانات ورودی دانشگاه را متمرکز می کنند. سعی و خطا سرنوشت ماست.

منبع : آموزش نیوز

http://vista.ir/?view=article&id=262595

vista.ir
Online Classified Service

کنکور را قورت بده

حتماً توی طول عمرتون یک بار کنکور رو تجربه کرده اید و یا اگر هنوز تجربه نکرده اید حتماً به کنکور بارها و بارها فکر کرده اید . اگر دوست دارید که کنکور سخت و بی رحمن به چشم شما بسیار زیبا و دوست داشتنی و با نتیجه مطلوبتان همراه شود با من همراه شوید .

قبل از شروع به خوندن این مطلب دقت کنید در زمانی کلافگی ، خستگی و بی حوصلگی این مطلب رو نخونید اگه حس می کنید شرایطتتون الان مناسب نیست حتما الان کامپیوتر و خاموش کنید و برید و یه دوش آب خنک بگیرید لباس مناسب بپوشید اطاقتونو از کتاب های بهم ریخت و برگه های چک نویس و پاک نویس و لباس هایی که هر کدومشون یه طرف افتادن مرتب کنید بعد دوباره این مقاله رو باز کنید و قبل از خوندنش یه چند دقیقه آرام بشنید چشماتونو ببنید و به چیزی که دوست دارید بهش برسید فکر کمید بعد از اینکه هدفتون و مشخص کردید و یه مقداری ریلکس شدید حالا شروع به خوندن کنید

به نام خدا حالا چرا که دوبار گفتم به نام خدا بخاطر این که الآن شما با چند سطر قبلتون خیلی متفاوته شاید الان تو ذهنتون چیزی هست که اون وقت نبود . نمی دونم زمانی که شما دارید این مطلب رو می خونید چقدر به کنکورتون مونده اصلاً چه کنکوری می خواید بدید مهم نیست فقط و فقط عزم و اراده شما مهمه و یه تذکر هم بدم که مطالب فقط تجربه شخصی خودمه که بنظرم کمک کننده است چون بارها این مطالب رو به دوطلبای کنکور گفتم و راضی هم بودن . خب من این مطالب رو به صورت جداگانه و نکته ای آوردم که از خوندنش کلافه نشید .

۱) به یاد خدا تکیه کنید : نمی خوام حرف های کلیشه ایی بزنم اما باور کنید همش چند دقیقه عبادت خدا و توکل به خدا یه آرامش عجیبی به شما میده که خیلی کمکتون می کنه

۲) هدفتون رو مشخص کنید : خودتون رو منصفانه و تو یه دید کلی بسنجید و هدفتون را مشخص کنید به واقیت نگاه کنید و آیندتون را تجسم کنید

۳) انگیزه داشته باشید : شاید بشه گفته انگیزه و هدف رو باید کنار هم آورد اما من جدا گفتم چون که انگیزه فاکتور بسیار خوبی برای تلاش های شماست . همیشه به خودتون انگیزه بدید خودتون رو امیدوار نگه دارید از نا امیدی و مایوس شدن جداً خود داری کنید همیشه به خودتون بگید اگه تلاش کنم می تونم من ضریب هوشی خوبی دارم باید تلاش و تلاش و تلاش کنم اما مواظب باشید انگیزه های کاذب نداشته باشید و این امیدواری ها موجب بی تفاوتی و این که بگید دیگه درس خوندن نداره نشه

۴) خودتون رو با کسی مقایسه نکنید خودتون رو با خودتون مقایسه کنید : هیچ وقت سعی نکید خودتون رو با دختر خاله و پسر دایی و پسر

www.takbook.com

www.takbook.com

شمسی خانم همسایتون مقایسه کنید چه فکر کنید ازتون بالاترید یا پایین تر چون کلاً این طرز فکر ها به کل غلطه شرایط شما با شرایط اونا کاملاً متفاوته سعی کنید خودتون رو با خودتون مقایسه کنید دیروز ، هفته پیش ، ماه پیش شرایط شما چطور بود چطور درس می خوندید هر درس چقدر خونده اید پیشرفت یا پسرفت هاتونو ثبت کنید نمودار کنید که بدجوری بهتون انگیزه میده اما همین جا به شما بگم الان نسب به دیروز کلی پیشرفت کردید چون این مقاله رو خوندید و طرز فکرتون عوض شده

۵)وضعیت هر درستون رو مشخص کنید : به طور جزیی تر باید بررسی کنید که وضعیت هر درستون چطوریه چه درسی قوی هستید و چه درسی کمتر قوی هستید . هیچ وقت واژه های ضعف و بلد نیستم و ... به کار نبرید چوه بلد هستید می تونید .

۶) هیچ درسی رو حذف نکیند : هیچ وقت به فکر این نباشید که خوب فلان درس رو وقت نمی زارم و صفر می زنم . بزارید راحت تر بگم از فکر صفر زدن درس عربی و انگلیسی یا هر درس دیگه به شدت بیاید بیرون . با خودتون یه بررسی کنید صفر زدن یا همون اصلاً نزدن یعنی چی ؟ خوب من می گم یعنی این که شما اون درس رو اصلاً اصلاً بلد نیستید و حتی اطلاعات عمومی هم ندارید در صورتی که شما این درس رو سال ها و سال ها خونید و تو کنکور همیشه چند سوال آسون یا بهتر بگم واقعاً آسون وجود دارد پس حتماً برید و اون درس رو بخورید حتی شده برای یک تست که می تونه شمارو چند صد نفر جابجا کنه

۷) کتاب هاتونو مشخص کنید : از افراد موفق در کنکور یا معلم ها و اساتید و یا از تجربه خودتون استفاده کنید ببینید کدوم کتاب به درد کدوم درس می خوره

۸) به ترتیب به خونید : همیشه سعی کنید دو صفحه اینجا سه صفحه اون کتاب و فراموش کنید یعنی به ترتیب بخونید . منظورم از ترتیب ، ترتیب درس ها نیست ترتیب کتاب ها توی یه درس خوب این یعنی چی ! اها اول از همه که خواستید یه درس رو شروع به خوندن کنید جزوه استاد خودتون ، اون کتاب که گفتم پیدا کنید یه سری مجموعه سوال کنکور و اگر حس می کنید بازم نیاز کتاب های دیگه رو آماده کنید . وقتی تصمیم به خوندن اون درس گرفتید اول از همه به سراغ جزوه استاد خودتون برید می دونید چرا ؟ چون حتماً تو اون جزوه شیوه گفتن به ذهنتون آشناست و نکته ها یا حتی دستختتون شما رو می بره تو جو کلاس و خیلی بهتر مطلب رو می فهمید بعد که یک مطلب یا یک فصل از اون درس رو خوندید برید سراغ اون کتاب که مشخص کردید اون رو هم خوب بخونید و در آخر برید سراغ تست ها هیچ وقت اول از همه تست نزنید

۹) یادداشت کنید تا کجا خونید : همیشه یک برگه تو همه کتاب هاتون بزارید یا اینکه صفحه اولشو به این کار اختصاص بدید اگر جزو خودتون صفحه نداره صفحه بندی کنید در آخر که خواستید اون کتاب با جزوه رو ببندید روی اون برگه اعمال خودتون ثبت کنید که مثلاً یک فروردین ۸۸ تا صفحه ۵۵ . خوب این کار فواید زیادی داره که من چند تا شو می گم بقیه رو خودتون می فهمید . این کار باعث می شه منسجم بخونید دفعه بعد می دونید از کجا شروع کنید . تو اون نموداری که گفتم واسه خودتون درست کنید ثبت کنید این طوری معلوم میشه کی درس خوندید که نخونید حالا دیگه از فردا فردا گفتن دور می شید و تنبلی کردن تو برگه اعمالتون ثبت می شه

۱۰) یادداشت برداری کنید : این یادداشت برداری انقدر مهمه که شاید ۲تا شماره باید بهش اختصاص داد یادداشت برداری مثل سیر می مونه هیچ وقت نمی تونید همه خواصشو بگید اما چیزی که واضحه این که شما اگه یه فصل رو یادداشت برداری کنید مثلاً یادداشت ها بشه یک صفحه این یک صفحه چند روز بعد برای شما ارزش طلا داره . درسته الان که شما دارید این فصل و می خونید کاری الکی یادداشت برداری اما چند روز بعد که اون مطالب لبه پرتگاه فراموشی قرار گرفت ارزششو می دونید و مثل یه طناب آموخته های شما رو از خطر فراموشی نجات میده .

۱۱) درست تست بزنید : خب این همه درس خونید دیگه می خواید نتیجشو تو تست ها ببینید اما چگونه درست تست بزنید . اول از همه تو کتاب تست ها یا نمونه تست ها از اعلامت زدن تست سخت و تست آسون دایره و مربع و این جور چیزا خود داری کنید این کار را واسه سر جلسه کنکور که فقط یه باز از اون سوال ها استفاده می شه اما این جا شاید شما یک سری تست و سه دفعه بزنید اگر کنار یه تست علامت آسون بزنید یا سخت دید شما رو نسبت به اون تست عوض می کنه و از دیدتون اون تست غول میشه یا خیلی آسون که دیگه اونم نمی تونید بزنید . اما برای تست زدن منجسم تست بزنید یعنی مثلا یک سری تست رو کاملا و پشت سر هم بزنیدو جواب تست ها رو بین تست زدن به هیچ وجه نگاه نکید تست زدنتون که کامل شد حالا برید سر وقت جواب ها و همه رو مرور کنید حالا درصدتونو بگیرید برای این کار تعداد جواب های درست رو بشمارید به ازاء هر سه تا غلط یه درست رو حذف کنید حالا مثلاً شد ۲۰ تا از ۳۰ تا تستی که هست خب یه تناسب بگیرید یعنی ۲۰ از ۳۰ می شود مقدار ایکس از ۱۰۰ که به راحتی درصد شما حساب می شه .

خب ۱۱ تا بند گفتم که فکر کنم هر کدومش یا دنیایی واسه خودش داره پس حتماً به همشون توجه کنید و باز هم این مقاله رو از اول بخونید هر وقت حس کردید علاقتون به درس کم شده سراغ این مقاله بیاید سعی کنید عواملی که شما رو از درس دور می کنه جداً دوری کنید می دونم

www.takbook.com

www.takbook.com

چه عواملی هست یکیش و مهمترینش این کامپیوتر سعی کنید خدتونو ازش جدا کنید اگه واقعاً اراده دارید این مقاله رو پرینت بگیرید و کامپیوترتونو جمع کنید دیگه بهونه ایی واسش ندارید از تلویزیون فوتبال دیدن هم خودتون جدا کنید مطمئاً باشید الان ۲۰ ساله سر آلکس فرگوسن تو منچستر هست و حتماً سال دیگه که شما کنکورتون رو دادید هست پس تیر خلاص رو هم به تی وی بزنید اگه دوستاتون تو جو درس نیستن خودتونو از اونا جدا کنید جوتون رو درسی کنید شما خواستید که درس بخونید پس موفق هم خواهید شد فراموش نکنید برگه اعمال شما قبل از کنکور شما بهتون می گه کدوم رشته توپ و کدوم دانشگاه معتبر قبول می شید این شمایید و این اراده شماست که سالهای دیگه یه سنبل برای دواطلبای کنکور خواهد شد پس از همین الان من به شما تبریک می گم بهتون تبریک می گم که شما یه فرد با انگیزه و با اراده هستید و گذشته از همه این ها شما میدونید شما می دونید چه طوری بخونید چطوری تست بزنید و چطوری کنکور قبول بشید و چطوری همه نگاه هارو معطوف خونید کنید پس به شما تبریک می گم فراموش نکنید که یاد خدا همیشه و تو تمام این مراحل همراه شما بود پس همیشه خدا رو شکر کنید مطمئناً اگه یک قدم سمت خدا رفتید خدا انقدر به شما نعمت خواهد داد که شما از این همه مهربونی آب خواهید شد. پس دوباره یه نگاهی به کنکور بندازید یه نگاهی به خودتون ، دید دیگه این کنکور مهربون اون کنکور بی رحم نبود شما عزم قوی دارید اون ۱۱ نکته رو بار ها و بار ها بخونید خواهید دید که لذت تست زدن و درس خوندن در شما بیدار خواهد شد . به امید موفقیت کسایی که تلاش می کنند .

http://vista.ir/?view=article&id=365197

vista.ir
Online Classified Service

کنکور رویای ناتمام جوانان

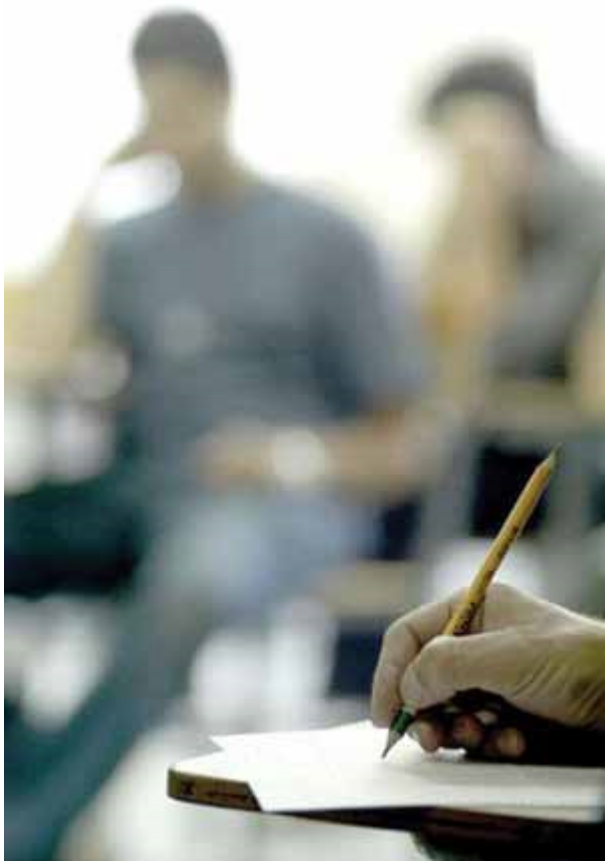

کنکور را عده ای غول خفته در انتهای راه مدرسه می نامند، برخی آن را گذرگاهی تنگ برای ورود به دانشگاه می دانند. کسانی هم کنکور را به قیف وارونه ای تشبیه کرده اند که داوطلبان به سختی از دهانه باریك آن می گذرند و پس از عبور از این دهانه باریك همه گشایش است و فراخی. مهم نیست که شما با چه تدبیری وارد دانشگاه می شوی و از چه مایه استعداد و بضاعت علمی بهره برداری. دانشجو مطمئناً دوره لیسانس را ولو با دو سه ترم تاخیر به پایان می رساند و موفق به اخذ دانشنامه می شود. اگر در دولتشهرهای یونان باستان از دوره کودکی به کودکان رموز سلحشوری و جنگاوری می آموختند تا در جوانی تبدیل به رزم آورانی بی باك شوند و در میدان های جنگ دلاوری خود را به نمایش بگذارند خانواده های ایرانی، فرزندان خود را از همان کودکی برای مصاف کنکور آماده می کنند.

گذشت آن سال هایی که دانش آموزان فقط سال آخر کمی سختی می کشیدند. حالا دیگر دوره آمادگی برای کنکور بسیار طولانی شده است. عده ای از خانواده ها از دوره راهنمایی با ثبت نام فرزندشان در مدارس خاص و استفاده از معلم خصوصی به استقبال کنکور می روند. کسانی هم معتقدند که از همان کلاس اول دبستان با برنامه ریزی های خاص باید برای شرکت در این آزمون سرنوشت ساز آماده شد. افراد دیگر خانواده و به

www.takbook.com

www.takbook.com

خصوص مادران در تحمل این ریاضت با فرزندان خود شریکند. در یك مهمانی خانوادگی بحث شیرین جوانان و درس خواندن بچه ها نقل مجلس تعدادی مرد و زن چهل تا پنجاه ساله است. آقای بابایی می گوید: «امسال خیالمان راحت است. با پارتی بازی سارا جان را در مدرسه... ثبت نام کردیم.» خانم امین زاده حرف او را قطع می کند: «چقدر شهریه دادید؟» آقای بابایی با خونسردی می گوید: «چهار و پانصد.» منظور او چهار میلیون و پانصد هزار تومان است. او معتقد است که با این کار رتبه سه رقمی کنکور سارا را تضمین کرده است. هما خانم که دختر شش ساله اش را در یك مدرسه دوزبانه ثبت نام کرده و ۵/۱ میلیون تومان شهریه پرداخته است، نگران است که آیا بهتر نبود بچه اش را در مدرسه... که به بچه ها فشار بیشتری می آورند، نام نویسی می کرد. آقای میرزایی اظهارنظر می کند: «ما در ایران زندگی می کنیم. بچه ها باید خرخوان و سخت کوش بار بیایند تا بتوانند وارد دانشگاه شوند.» این حکایت بخشی از جامعه شهرنشین ایران است.

آنهایی که به طبقه متوسط معروفند؛ مدیران عالی رتبه دولتی، مهندس و پیمانکاران، صاحبان صنایع و مدیران و متخصصان بخش خدمات. که اکثراً ساکنان دامنه های البرز تا سعادت آباد و شهرك غربند. اما طبقه متوسط در شهرهای ایران چهره دیگری هم دارد:طبقه متوسط فرهنگی که بیشتر آنها کارمند دولت و یا استخدام بخش خصوصی هستند. اینها برای تامین آتیه درخشان فرزندانشان باید کمربندها را محکم ببندند و برای پرداخت شهریه مدارس خاص، تفریح و مهمانی و مسافرت و خرید لوازم خانگی را بر خود حرام می کنند. برای قبولی در کنکور استعداد و هوش لازم است، اما کافی نیست. سخت کوشی، حفظ کردن کتاب های درسی، و کندوکاو در گوشه و کنار کتاب های درسی لازم است، اما کافی نیست. فهمیدن درس و مسئله لازم است، اما کافی نیست. کنکور به صورت یك رشته خدماتی تخصصی و پیچیده درآمده است تا جایی که عده ای آن را صنعت می نامند. علاوه بر همه آن چیزهایی که گفته شد برای قبولی در دانشگاه باید به تکنولوژی کنکور مجهز شد. پاسخ دادن به تست های چهارجوابی یك تکنیك است. تکنیکی که در انحصار برخی مدارس خاص، برخی آموزشگاه ها و برخی دبیران است.

چند صد دبیرستان و مجتمع آموزشی، صدها آموزشگاه رسمی و غیررسمی و چند هزار گروه آموزش غیررسمی و هزاران معلم خصوصی بازاری را شکل داده اند به نام بازار فروش خدمات آموزشی. گردش مالی این بخش را سالانه ۵۰۰ میلیارد تومان تخمین می زنند. کتاب های کمك آموزشی پرفروش ترین کتاب ها در کتابفروشی ها است و طبق معمول دولت و دستگاه های مسئول برای گردانندگان این بازار خط و نشان می کشند و خواستار محو و نابودی آن هستند، غافل از آنکه این بازار تا زمانی که مشتری دانسته باشد به حیات نیمه رسمی خود ادامه می دهد. و اگر سختگیری ها زیاد شود بازار خدمات آموزشی نیز مثل بازار سایر کالاها و خدمات کمیاب، زیرزمینی می شود.

●آموزش و پرورش وابسته: چند روز پیش استاندار همدان در یك سخنرانی از کیفیت پایین آموزش در این استان گلایه کرده بود و به عنوان دلیل تعداد کم قبولی های این استان در کنکور دانشگاه ها را ذکر کرده بود. واقعیت این است که تمام برنامه های آموزش و پرورش به ویژه در دوره متوسطه به شدت متاثر از کنکور است. مدارس غیرانتفاعی برای جلب مشتری عکس و رتبه قبولی های خود را در ویترین مدرسه نصب می کنند و معمولاً موفقیت هر مدرسه با میزان دانش آموزان پذیرفته شده در کنکور سنجیده می شود. صاحب نظران مسائل تعلیم و تربیت مهم ترین هدف مدرسه را آموزش مهارت های زندگی به کودکان و نوجوانان می دانند.

ژاکوب اتالی تربیت شهروند آگاه به قانون و حقوق و وظایف اجتماعی و دارای توانایی زندگی اجتماعی و عضویت در نهادهای اجتماعی را مهم ترین اهداف آموزش و پرورش نوین می داند. مسئولان آموزش و پرورش ایران بعد از انقلاب مهم ترین وظیفه آموزش و پرورش را تربیت دینی و اخلاقی دانش آموزان می دانند. اما غول کنکور بی اعتنا به این شعارها، اهداف و وظایف خاصی را به آموزش و پرورش دیکته می کند. هادی خانیکی از صاحب نظران مسائل فرهنگی در جلسه ای می گفت: «زمان تربیت به قول جوان های امروز بچه مثبت هایی که هیچ چیز جز درس خواندن نمی دانند، سپری شده است.» اما واقعیت چیز دیگری است. گل های سرسبد آموزش و پرورش ایران که مایه فخر مسئولان، خانواده ها و معلمان و مربیانند همین بچه مثبت هایی هستند که در کودکی به شیوه پیران فقط سر در کتاب و جزوه دارند. بچه هایی که هرگز دوره کودکی و نوجوانی را همچون همسالان خود در کشورهای توسعه یافته تجربه نمی کنند. و دغدغه کودکی آنها به جای بازی و ورزش و تفریح و معاشرت با همسالان، حل مسائل بغرنج ریاضی و فیزیك و شیمی... است. گلادیاتورهایی که در میادین علمی جهانی برای ما افتخار می آفرینند.

و حتی تیم ریاضی ایران در المپیادهای جهانی رتبه دوم و یا سوم کسب می کند و بچه های باغیرت ایرانی مدال های طلا و نقره المپیادهای را درو می کنند. همه ما در این خلسه سکر آور غوطه می خوریم که: «بلی رتبه علمی ما در جهان بین دو سه کشور اول است.» اما حضور در المپیادها راهی است کوتاه و مطمئن برای ورود به دانشگاه های معتبر کشور. داستان المپیادهای علمی همان حکایت کنکور است به شکلی زودرس. هم اکنون گروهی از زبده ترین صاحب نظران و کارشناسان آموزش و پرورش مشغول تدوین سند ملی آموزش و پرورش هستند. آنها هرچه می خواهند

www.takbook.com

www.takbook.com

بگویند و بنویسند. تا زمانی که هیولایی به نام کنکور در حدفاصل مدرسه و دانشگاه ایستاده است، آموزش و پرورش ما صرفاً دستگاهی است در خدمت کنکور و تابع ضرورت ها و لوازم آن.

●جایگزین کنکور: در اردیبهشت ماه ۸۵ برای عیادت دکتر غلامحسین شکوهی و گفت وگو به مناسبت هفته معلم به منزل ایشان در خیابان دکتر شریعتی رفتم. آن روز جمعی از اساتید و صاحب نظران مسائل تعلیم و تربیت نیز به دیدار فخر جامعه معلمی ایران آمده بودند. بحث کنکور پیش آمد. یکی از بزرگان معتقد بود که باید به جای کنکور نمرات دانش آموزان در سه سال آخر تحصیل در دبیرستان ملاك ورود به دانشگاه قرار گیرد. این نظر در سال های اخیر از سوی کارشناسان بارها بیان شده و ظاهراً مسئولان وزارت علوم و آموزش و پرورش نیز کم کم آن را به عنوان یك راه حل جایگزین می پذیرند. استدلال ها اکثراً معقول و پذیرفتنی است. اما به گمان من برگزاری کنکور به شیوه فعلی به رغم همه نارسایی ها و معایب عادلانه تر است. در حال حاضر طراحی سئوال به صورت متمرکز انجام می شود، برای جلوگیری از نشت سئوال طراحان به مدت چند روز قرنطینه می شوند و از دوربین های مداربسته برای کنترل استفاده می کنند. اما معمولاً هر سال در آستانه کنکور عده ای دستگیر می شوند.

شایعه نشت سئوال ها و تقلب و پارتی بازی به گوش می رسد. حال تصور کنید که نمرات دوره دبیرستان جایگزین سیستم فعلی شود. چگونه می توان بر کار ۲۵ هزار دبیرستان و مرکز پیش دانشگاهی نظارت کرد. فراموش نکنیم ورود به دانشگاه کالایی کمیاب است و عده ای برای دسترسی به آن از قدرت و ثروت خود استفاده می کنند. وقتی در اتاق های دربسته سازمان سنجش با وجود دوربین و قرنطینه و اقدامات حفاظتی دیگر امکان انتشار سئوال ها پیش از امتحان وجود دارد چگونه می توان مطمئن شد که در مدارس بساط نمره فروشی رونق نگیرد. اگر امروز تك ستاره هایی از شهرها و روستاهای دورافتاده کشور به مدد هوش و استعداد و سخت کوشی خود در کنکور رتبه های یك رقمی و دورقمی کسب می کنند، این نگرانی وجود دارد که با به هم خوردن این سیستم درهای دانشگاه های معتبر به روی این ستاره ها بسته شود. و قدرتمندان و ثروتمندان عرصه را بر فرزندان طبقات محروم جامعه تنگ تر کنند.●عطش سیری ناپذیر: معمولاً می شنویم که در هیچ جای دنیا، خانواده ها به اندازه ایران نگران تحصیل فرزندان خود نیستند. اگر بشنویم که یك پدر فداکار ایرانی در سن ۵۰ سالگی شب ها ۶-۵ ساعت با خودرو خود در خیابان ها پرسه می زند و مسافربری می کند تا مخارج تحصیل فرزند خود در دانشگاه آزاد را تهیه کند، تعجب نمی کنیم. به راستی دلیل استقبال خانواده های ایرانی از تحصیلات دانشگاهی فرزندانشان چیست؟ عده ای این پدیده را به روحیه علم دوستی ایرانیان نسبت می دهند و با دیدن آمار یك میلیون و ششصد هزار نفری داوطلبان ورود به دانشگاه، غرور ملی آنها برانگیخته می شود و می گویند در کجای دنیا این همه عطش برای کسب دانش وجود دارد. مسئولان وزارت علوم در این دوره و در دوره های قبل نیز خود را با این عطش ملی همساز می کنند. رئیس سازمان سنجش در اوایل تیرماه به خانواده ها مژده داد که امسال ظرفیت پذیرش دانشگاه ها ۵۰ درصد افزایش یافته و آمار پذیرفته شدگان که در سال ۸۴، ۲۹۵ هزار نفر بود به رقم ۴۵۰ هزار نفر می رسد. هیچ کس هم از او نپرسید که در دانشگاه ها چه اتفاقی افتاده است که یك باره ۵۰ درصد به ورودی ها افزوده می شود.

دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان عجیب ترین و بزرگترین دانشگاه دنیا هم حکایت خاص خودش را دارد. عبدالله جاسبی رئیس دانشگاه آزاد در یك مصاحبه کوتاه تلویزیونی حامل این خبر خوش بود که سال آینده امتحان ورودی علاوه بر دوره های کاردانی پیوسته، در رشته های کشاورزی و علوم انسانی نیز برداشته می شود. با گسترش دانشگاه پیام نور و توسعه دانشگاه آزاد می توان امیدوار بود که تا چند سال دیگر مسئله کنکور به خودی خود حل شود و همه متقاضیان ورود به دانشگاه پذیرفته شوند. آیا عطش جامعه فرو می نشیند؟ در این مورد دو نکته را متذکر می شوم؛ نکته اول اینکه کیفیت آموزش و پرورش در دانشگاه های ما و حتی در معتبرترین دانشگاه های صنعتی کشور به نحو تاسف باری تنزل کرده است. از شعب دانشگاه آزاد در شهرها و بخش ها و دهستان های دور و نزدیك که بیشتر شبیه دبیرستان های بزرگسالان است که بگذریم، حتی دانشگاهی مانند دانشگاه صنعتی شریف هم در بین دانشگاه های مشابه خود مرتبه شایسته ای ندارد. آن عطشی که دانشگاه های ما آن را فرو می نشانند، عطش دست یافتن جوانان به مدرك است و دانشگاه ها از طریق تولید انبوه مدرك کارشناسی به آن پاسخ می دهند. هم اکنون شاهد تراکم متقاضیان ورود به دوره های تکمیلی کارشناسی ارشد و دکترا هستیم. دور نیست روزی که دارندگان عنوان دکترا در ایران از همه جای دنیا بیشتر شود.

قاعدتاً دارنده مدرك دکترا باید صاحب نظریه ای جدید در رشته تحصیلی خود باشد و مرزهای دانش را کمی جلوتر ببرد. اما در ایران عنوان دکترا وسیله ای است برای تفاخر صاحب آن و سطح نازل دانش و استدلال برخی از این دانشمندان، دستمایه طنز شنوندگان و خوانندگان سخنرانی ها و آثار آنها است. اگر بتوان با تسامح به نوشته ها و گفته های پریشان آنها عنوان اثر داد. به باور من ریشه مشکل جای دیگری است. و صف طویل متقاضیان تحصیلات عالی ربطی به علم دوستی و دانش پژوهی ایرانیان ندارد و راه حل هایی مانند گسترش دانشگاه آزاد و پیام نور و پذیرش انبوه

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشجو تنها به پیچیدگی موضوع می انجامد.

هزینه فرصت: اساس جوامع بشری بر تکثر و تنوع و گوناگونی آدمیان است. انسان ها از نظر هوش، استعداد، علایق و سلیقه ها با هم متفاوتند. این تفاوت ها را باید به رسمیت شناخت و به استعدادهای گوناگون باید مجال ظهور و بروز داد. هرگونه همرنگی در جوامع بشری نشانه نوعی ناهنجاری است. این ناهنجاری در عرصه های سیاسی و اجتماعی خودنمایی می کند. به عنوان مثال وقتی در آخرین انتخابات دوره صدام ۸/۹۹ درصد مردم به او رای دادند، ناظران سیاسی از آن به عنوان یك ناهنجاری سیاسی یاد کردند. اگر در جامعه ای همه مردم یك نوع لباس بپوشند معلوم است که یك جای کار ایراد دارد. به این ترتیب وقتی که در جامعه ای تب تحصیلات عالی فراگیر می شود و همه دیپلمه ها متقاضی ورود به دانشگاه هستند به جای آنکه خوشحال شویم باید به فکر فرو برویم که علت این همرنگی چیست؟ به گمان من، تراکم داوطلبان پشت دروازه های دانشگاه نتیجه مستقیم رکود اقتصادی و معضل بیکاری در جامعه است. اگر کشوری دارای اقتصاد سالم و در حال رشد باشد و انبوه بیکاران بتوانند کار مناسب پیدا کنند، چنین ترافیك سنگینی پشت در دانشگاه ایجاد نخواهد شد.

اگر جوانان با داشتن مدرك دیپلم و زیر دیپلم بتوانند وارد بازار کار شوند بسیاری از داوطلبان رغبتی برای ورود به دانشگاه نخواهند داشت. مشکلات اقتصادی و بحران بیکاری تنها یك راه را پیش پای فارغ التحصیلان مدارس باز گذاشته است و آن ادامه تحصیل در دانشگاه است. عنوان دانشجو قابل مقایسه با عنوان دیپلمه بیکار نیست. به لحاظ اقتصادی هزینه فرصت در ایران برای ادامه تحصیل ناچیز و نزدیك به صفر است. در یك اقتصاد متعادل و شکوفا یك جوان دیپلمه بین دو گزینه ورود به دانشگاه و انتخاب یك شغل با دستمزد مناسب می تواند یکی را انتخاب کند. در اینجا دیگر هزینه فرصت تحصیلات دانشگاهی صفر نیست. جوان با انتخاب دو گزینه صفر و صد مواجه نمی شود، بلکه مجبور به انتخاب بین دو گزینه ای است که تقریباً با هم مساوی اند. در چنین اقتصادی کسی که وارد دانشگاه نمی شود بار روانی دیپلم بیکار را به دوش نمی کشد، همه او را موجودی عاطل و باطل و طفیلی خانواده نمی شناسند.

در مقابل جوان دیگری که راه دانشگاه را انتخاب کرده با این تردید روبه رو است که آیا انتخاب درستی انجام داده و آیا مزایای تحصیلات عالی در آینده به تحمل چهار سال دوری از درآمد و مزایای کار می ارزد؟ جوانان براساس استعداد، سلیقه و ارزیابی توانایی خود دست به انتخاب می زنند. هیچکس خود را مغبون نمی داند، برنده مطلق و بازنده مطلق وجود ندارد. اما در ایران با گسترش تحصیلات عالی مدرك گرا، لشکر جوانان بیکار را به مدت چهار سال در دانشگاه مشغول کار می کنیم و مقداری معلومات و محفوظات آنها را افزایش می دهیم و سپس با توقعات بیشتر دوباره آنها را به صف متقاضیان کار برمی گردانیم. و اما فداکاری خانواده هایی که فرش زیرپای خود را برای تحصیل فرزندشان می فروشند، نمی توان تنها یك اقدام از سر تفنن یا خودنمایی دانست. عمل خانواده ها تابعی از وضعیت اقتصادی جامعه و نگرانی آنها از موقعیت فرزندشان در آینده است. تحصیلات دانشگاهی تنها راه گشوده در برابر جوانان است و ماندن پشت در دانشگاه به معنای باخت مطلق است. راه حل مشکل کنکور به چرخش درآمدن چرخ های اقتصاد، توسعه سرمایه گذاری و ایجاد مشاغل جدید در بازار کار است.

●همه بازنده: بچه های ما هنگام تولد فرقی با بچه های کشورهای توسعه یافته ندارند، اما سیستم های تربیتی و آموزشی ما مانع شکوفایی استعدادهای ذاتی آنها می شود. برخلاف ظاهر که به نظر می رسد قبول شدگان در کنکور برنده اند، در یك نمای کلی تر تقریباً همه بازنده اند. افسردگی واکنش روانی به فشارهای سنگین دوره آمادگی است. داوطلب کنکور تحت تاثیر القائات دیگران در ذهن خود از دانشگاه و آینده اتوپیایی خلق کرده است اما وقتی با دانشگاه واقعی روبه رو می شود، کاخ آمال خود را فروریخته می بیند. گروه دوم بازندگان کسانی هستند که با نگاه حسرت بار پشت دروازه های دانشگاه می مانند. آنها داغ شکست را بر پیشانی خود دارند. نگاه سرزنش بار خانواده و نزدیکان برای آنها تحمل ناپذیر است. نومیدی عمیق آنها گاه به صورت پرخاشگری بروز می کند و گاه به صورت انزوا و گوشه نشینی. مواظب باشید بعد از توزیع کارنامه ها به خانه دوست یا فامیلی که فرزند کنکوری داشته اند، زنگ نزنید. هرچند آنها تلفن ها را جواب نمی دهند. هرگز شادی خود را از پیروزی فرزندتان در محافل خانوادگی ابراز نکنید، اگر رتبه های یك تا دو هزار را کنار بگذاریم، بقیه قبولی های دانشگاه را می توان جزء سیاهی لشکرها دانست. پدر نقشه جغرافیا را جلو خود گسترده و دنبال شهری می گردد که تا به حال نام آن را نشنیده است. نام رشته تحصیلی هم چنگی به دل نمی زند. امید پسر جوان با بی تفاوتی گوشه ای لم داده هیچ علاقه ای به این رشته و این شهر و این دانشگاه ندارد. مادر نگرانی خود را پنهان می کند. لبخندی زورکی می زند و فکر می کند: «باز هم بهتر از بیکاری و علافی است.» پدر در فکر این است که باید کمربندش را از اول مهرماه محکم تر ببندد: «لابد شهریه را قسط بندی هم می کنند.» روزهای خوش کنکوری ها فاصله بین روز امتحان و روز دریافت کارنامه است؛ روزهای شیرین انتظار و بی وزنی، خوابیدن تا لنگ ظهر، تماشای مسابقات فوتبال، مسافرتی به شمال و تن زدن به آب دریا و شب ها خواب پیروزی در کنکور را دیدن. خواب رتبه های دورقمی و سه رقمی. ماراتن نفس گیر به پایان رسیده است. اما اضطرابی گنگ قلب بچه های کنکوری را می فشارد و

www.takbook.com

www.takbook.com

لحظه های شیرین آنها را خراب می کند. پرسش از کنکوری ها درباره ارزیابی آنها از عملکرد خود بی نتیجه است. آنها واقعاً نمی دانند چه کرده اند؟ باید روزها و شب ها را دوره کرد تا نیمه مرداد؛ کارنامه و انتخاب رشته.

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=229656

vista.ir
Online Classified Service

کنکور فقط کمی جا به جا شده!

عطش سیری ناپذیر جوانان ایرانی برای ورود به دانشگاه واشتیاق آنها برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد ودکترا در درجه اول یک قضیه اقتصادی واجتماعی است وچندان به ویژگی‌های نژادی،ملی، اعتقادی وهنرمندی ایرانیان ارتباطی ندارد. به عنوان مثال، ماه گذشته وزارت آموزش وپرورش آزمونی برای استخدام ۵ هزار لیسانسیه آزاد و۵ هزار معلم حق‌التدریس برگزار کرد. حدود ۴۰۰ هزار لیسانسیه در این امتحان شرکت کردند. آنها متقاضی شغلی هستند که دارندگان آن از کمی حقوق وسختی معیشت به ستوه آمده‌اند. لشکر بیکاران در شرایطی که بخش خصوصی قادر به جذب حتی درصد کمی از بیکاران نیست، شدیدا خواستار استخدام در بخش دولتی است وبه در ودیوار دستگاه دولتی فشار می‌آورد. اگر زمانی داشتن مدرک دانشگاهی جواز معتبری برای ورود به بازار کار بود، اکنون انبوه فارغ‌التحصیلان بیکار به پدیده‌ای عادی تبدیل شده است که تعجب کسی را برنمی‌انگیزد. حدود ۱۲هزار پزشک و ده‌ها هزار مهندس بیکاردلیل روشنی است بر این که دیگر مدرک تحصیلی آن ورقه معجزه‌گری نیست که برای دارنده آن شغل آب ونان‌دار ومنزلت اجتماعی به ارمغان آورد. تکلیف رشته‌های علوم انسانی وبرخی رشته‌های مهندسی مثل معدن وکشاورزی هم سالهاست که روشن است. پس چرا جوانان همچنان خواب پیروزی در کنکور می‌بینندوخانواده‌ها برای تامین هزینه تحصیل فرزندشان پس‌اندازهای کوچک خود را هزینه می‌کنند وقید تفریح ومسافرت ومهمانی ورفاه را می‌زنند؟ پاسخ روشن است:راه دیگری در برابر آنها گشوده نیست. کسب وکار از رونق افتاده وبخش خصوصی ناتوان‌تر از همیشه قادر به جذب حتی درصد کوچکی از لشکر بیکاران نیست. دولت رانتی ـ نفتی یکه‌تاز عرصه اقتصاد است؛ کارفرمای بزرگی که به منبع رو به افزایش دلارهای نفتی متصل است. در چنین شرایطی هر کس می‌کوشد برای اتصال به شیر نفت خود را به دستگاه دولتی آویزان کند. مثل سوار شدن براتوبوس شرکت واحد در ساعت‌های پیک ترافیک. عده‌ای زیر پوشش کمیته امداد وبهزیستی می‌روند. به گفته نماینده یکی از استان‌های غرب کشور ۳۰ درصد مردم استان زیر پوشش کمیته امدادند و۳۰ درصد هم در تلاش برای ورود به جرگه افراد تحت پوشش. عده‌ای با مشاغل انگلی و غیرمولد نان خود را درمی‌آورند.

- زگهواره تا گور

اغلب جوانها هم تا سن ۳۰ سالگی شب‌ها بر سر سفره فقیرانه پدر ومادر می‌نشینند وروزها در دانشگاه‌ها درس می‌خوانند وبرای مقاطع بالاتر کنکور می‌دهند. کارشان شده است درس خواندن. در سال گذشته بیش از ۴۰۰ هزار نفر در آزمون ورودی کارشناسی ارشد شرکت کردند. به تدریج کنکور کارشناسی ارشد و دکترا شکل وشمایل کنکور معمولی را گرفته است. همه می‌دانند که حقوق دولتی در حد بخور ونمیر است. اما

www.takbook.com

www.takbook.com

آب باریکه‌ای که قطع نمی‌شود به هر حال بهتر از بیکاری و بی‌پولی مداوم است. نماینده‌های مجلس هم برای اینکه کاری کرده باشند، پرونده کنکور را می‌گشایند. اما با خواندن صفحه اول در سطح مقدمات متوقف می‌شوند و ساده‌ترین راه حل را انتخاب می‌کنند: جابه جایی کنکور! چون صورت مساله غلط مطرح شده وپاسخ هم لاجرم غلط در می‌آید. کلید حل مساله کنکور جای دیگری است. باید قفل اقتصاد کشور را گشود تا هزینه فرصت دانشگاه بالا برود وجوانها بر اساس علاقه با تحصیلات متفاوت دنبال کسب وکار بروند. اصلا وظیفه دولت‌ها وپارلمانها سر وسامان دادن به کسب وکار ورونق سفره‌های مردم است ونه رفتن دنبال ناکجاآباد ورجز خواندن برای این و آن.

در این میان دفاع مدیران آموزش وپرورش از طرح حذف کنکور را تنها با تخیلی قوی می‌توان درک کرد. ناخدای کشتی توفان‌زده قدیمی با بادبان‌های شکسته وملوان‌های خسته و عصیان‌زده وپیکر در هم کوفته را مجسم کنید، ناگهان مثل شوالیه‌های اروپایی یا لوطی‌های وطنی داوطلب حمل بار کشتی دیگری می‌شود که تنها آسیب مختصری دیده است. آموزش وپرورش بعد از عهده‌دار شدن مسئولیت‌های خانواده، مسجد، رسانه وحوزه... حالا می‌خواهد جور وزارت علوم و دانشگاه‌ها را بکشد وبرای آنها دانشجو انتخاب کند. مدیران وزارتخانه شاید گمان می‌کنند که این کشتی شکسته را به هر سو که دلشان خواست می‌توانند بکشانند وظاهرا یادشان رفته که آموزش وپرورش دارای وظایفی ذاتی وقانونی است که به راحتی نمی‌شود آنها را تغییر داد. در ادارات دولتی مد است که هر کس حمیت قسمتی داشته باشد. مثلا مدیران آموزش وپرورش به طور سنتی از برگزاری کنکور توسط این وزارت حمایت می‌کنند ومدیران وزارت علوم از برگزاری کنکور توسط سازمان سنجش واین موضع ازلی وابدی آنهاست. در موضوع کنکور نقش‌ها چند بار جابه جا شد.

● جای خالی کارشناسان

کسانی که از انتقال کنکور به دوره متوسطه حمایت می‌کنند استدلال‌هایی دارند که از فرط تکرار ملال‌آور شده‌اند. اگر شما نیز مذاکرات مجلس را در مورد این طرح دنبال کرده باشید لابد سطح نازل مباحث مخالف وموافق شما را شگفت‌زده کرده است. در واقع کمتر نماینده‌ای به جوانب مساله اشراف داشت و اکثرا براساس تجربه‌های شخصی وحسی و دریافت‌های لحظه‌ای مخالفت وموافقت می‌کردند. این سوال همچنان مطرح است که جایگاه کارشناسی موسساتی مثل پژوهشگاه تعلیم وتربیت،دانشکده علوم تربیتی،دانشگاه تربیت معلم وحتی مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی این لایحه کجا بود؟طرح‌ها ولوایح مجلس هفتم در مورد آموزش وپرورش از جمله طرح احیای معاونت پرورشی واستخدام ۴۰ هزار معلم حق‌التدریس نیز شتابزده و آغشته به انگیزه‌های سیاسی بود. این در حالی است که بزرگترین فراکسیون مجلس با ۱۰۵ عضو از آن فرهنگیان است. موافقان طرح موسوم به حذف کنکور برای آن آثار و تبعات معجزه‌آسایی قائلند؛ از جمله:

۱) انگیزه دانش‌آموزان در یادگیری دروس افزایش می‌یابد.

۲) اضطراب و اثرات مخرب روحی و روانی کنکور از بین می‌رود.

۳) خانواده‌ها از زیر آوار سنگین هزینه‌های کنکور نجات پیدا می‌کنند.

۴) کمر مافیای کنکور با سود سالانه ۴۰۰ میلیارد تومان می‌شکند.

۵) سوالات تستی و چهارجوابی که متکی به حافظه کوتاه مدت دانش‌آموزان و نوعی تکنیک است، جای خود را به سوالات مفهومی و تشریحی می‌دهد.

۶) لو رفتن و فروش سوالات متوقف می‌شود و. . .

ذهن ما تمایل به مطلق‌اندیشی دارد، اگر به هر دلیل با موضوع ویا شخصی موافق باشیم جای آن در اعلی‌علیین است واگر روی دنده لج افتادیم آن رویمان بالا می‌آید وطرف را به اسفل‌السافلین پرتاب می‌کنیم. حالا حکایت ما واین داستان کنکور است که معلوم نیست چگونه در این زمان حساس که تیرهای فتنه از در ودیوار می‌بارد فیل نمایندگان یاد کنکور کرده است.

اگر برگزاری کنکور به روش کنونی را واجد همه یا بخشی ازاین معایب بدانیم، جابه‌جایی آن از پایان مقطع متوسطه به درون مقطع رفع کننده این معایب نیست وحتی در مواردی آنها را تشدید می‌کند. اما اگر طرح مجلس منجر به حذف کنکور می‌شد به گونه‌ای که هر داوطلبی می‌توانست در رشته ودانشگاه مطلوب خود بدون شرکت در آزمون ورودی ثبت‌نام کند اضطراب از بین می‌رفت، خانواده‌ها از پرداخت هزینه‌های کمرشکن نجات پیدا می‌کردند، مافیای کنکور در هم می‌شکست و لو رفتن سوالات متوقف می‌شد و... افسوس که حتی اگر ظرفیت دانشگاه‌های ما با تعداد داوطلبان برابر شود به دلیل تفاوت رشته‌ها وکیفیت دانشگاه‌ها رقابت وجود خواهد داشت واین رقابت در قالب امتحان ورودی یا کنکور تجلی می‌یابد. به عنوان مثال تقریباهمه ۴۵۰ هزارداوطلب رشته ریاضی متقاضی ورود به دانشگاه شریف ودانشکده فنی دانشگاه تهران ودانشگاه پلی‌تکنیک خواهند بود بنابراین کنکور تا زمان نامعلومی ضرورتا تداوم می‌یابد.

www.takbook.com

www.takbook.com

می‌توان مثالی در جهت معکوس بیان کرد:در حال حاضر دانشگاه آزاد در برخی رشته‌ها وشهرها دارای ظرفیت خالی است اما داوطلبان رغبتی برای نشستن روی این صندلی‌های خالی ندارند و دانشگاه پیام نور به ضرب تبلیغات در پی جذب دانشجواست اما همچنان دارای ظرفیت خالی است. این که گفته می‌شود به دلیل افزایش ظرفیت در سال آینده از هر ۱۰ نفر داوطلب ورود به دانشگاه ۹ نفر پذیرفته می‌شوند برفرض صحت، تاثیری بر رقابت‌ها نخواهد داشت. رقابت بر سر رشته – دانشگاه – شهر و در مقاطع بالاتر تحصیلی (کارشناسی ارشد و دکترا) ادامه می‌یابد. رشته‌های مهندسی برق، مکانیک، عمران، معماری، گروه پزشکی، حقوق و. . . دانشگاه‌های معتبر در حکم کالای کمیابند که رقابت برای دستیابی به آنها ادامه خواهد یافت.

● کنکور می‌ماند

به این ترتیب آنگونه که برخی تصور می‌کنند کنکور برچیده نخواهد شد. متاسفانه چیزی که اتفاق می‌افتد با این طرح اثرات مخرب کنکور از سال اول دبیرستان جلوه‌گری خواهد کرد. آیا با طرح مجلس عدالت آموزشی اجرا می‌شود وهمه دانش‌آموزان از شرایط تحصیلی یکسانی برخوردار می‌شوند؟ آیا دانش‌آموزان بویراحمد، ایلام، شهرکرد وده‌ها شهر وبخش محروم کشور از همان امکاناتی برخوردار خواهند شد که بچه‌های منطقه ۱ و۳ شهر تهران؟ این طرح هیچ ربطی به عدالت ندارد. مناطق محروم همچنان با کمبود دبیران باسواد وبا تجربه در دروس اصلی مواجه خواهند بود. خانواده‌های مرفه شهرنشین بچه‌های خود را به مدارس غیرانتفاعی با امکانات آموزشی برتر خواهند فرستاد واین بار موفقیت در امتحانات جامع وکسب معدل ۲۰ به عنوان هدف انتخاب می‌شود.

برخلاف تصور مدافعان طرح جدید، بازار رسمی و غیررسمی، آموزشگاه‌های کنکور، تدریس خصوصی و نشر جزوات و کتاب‌های درسی تعطیل نخواهد شد، چرا که ضرورت وجودی آنها همچنان پایدار است. اتفاق جدیدی که می‌افتد این است که کلاس‌های مدارس تبدیل به کلاس کنکور می‌شود. با محول شدن وظیفه گزینش دانشجو به مدرسه، آموزش در مقطع متوسطه کاملاً نمره‌محور خواهد شد و برگزاری امتحانات هماهنگ بخش عمده‌ای از وقت معلمان و دانش‌آموزان را پر می‌کند، یادگیری برای زندگی جای خود را به یادگیری برای کسب نمره خواهد داد. رقابت برسر کسب نمره‌های سرنوشت ساز فرصت هر گونه خلاقیت را از معلم ودانش‌آموز خواهد گرفت

● مافیای آموزشی

واما در مورد بحث مافیا که بسیار موردتوجه برخی از نمایندگان مجلس بود وهست. در کنار مافیای نفت و مسکن و ارز و وام بانکی چشم مردم به جمال مافیای آموزشی هم روشن شد. اگر آنگونه که شهریار مشیری نماینده بندرعباس گفته است درون سازمان سنجش مافیای فروش سوالات کنکور لانه کرده وبه راحتی آب خوردن رتبه‌ها را جابه‌جا می‌کند ودر این کار منافع میلیاردی نهفته است، چه تضمینی وجود دارد که این مافیا اندکی پیکر فربه وکریه خود را جا به جا نکند وبیاید داخل آموزش وپرورش ریشه بزند. سخنان مشیری در جریان تصویب طرح کنکور بر مسئولان سازمان سنجش‌گران آمد واز او به دادگاه شکایت بردند که بیا و ادعای خود را ثابت کن. در خبرها آمده بود که مشیری با ارائه مستنداتی به دادگاه حکم منع تعقیب گرفته است. مفهوم حکم دادگاه این است که مشیری ادعای خود را اثبات کرده است. وقتی مافیا از برج وباروی محافظت شده سازمان سنجش به راحتی عبور می‌کند وبه راحتی آب خوردن رتبه جابه جا می‌کند چگونه می‌توان از ورود آن به شهر بی‌دفاع وبی در وپیکر آموزش وپرورش جلوگیری کرد؟ امتحانات جامع جایگزین کنکور در بیش از ۲۰ هزار دبیرستان در جغرافیایی به وسعت ایران برگزار می‌گردد. در حالی که لورفتن سوالات کنکور سراسری و آزاد در شرایط به شدت متمرکز وکنترل شده به پدیده‌ای رایج وحداقل مشهور تبدیل شده است. چگونه می‌توان در محدوده‌ای به وسعت ایران امنیت امتحانات جامع را حفظ کرد؟ تصحیح اوراق امتحانی توسط چند هزار دبیر با سلیقه‌های متفاوت ضریب خطاهای سهوی وعمدی را افزایش می‌دهد. مافیای آموزشی در تار وپود مدارس رخنه می‌کند.

صاحبان قدرت و ثروت برای اعمال نفوذ به تکاپو می‌افتند. توجه مدیران بعضا کم‌تجربه آموزش وپرورش به وظایف ذاتی دوره متوسطه ممکن است آنها را از یکجانبه‌نگری مصون دارد. انتقال کنکور به دبیرستان،مقطع متوسطه را یکسره در خدمت دانشگاه قرار می‌دهد در حالی که برای این مقطع به عنوان یک دوره انتقالی اهداف و وظایف متنوعی پیش‌بینی شده است. دوره متوسطه، تحصیلات عمومی (ابتدایی وراهنمایی) را به آموزش عالی پیوند می‌دهد اما این تنها یکی از کارکردهای آن است. برای عده بیشتری از دانش‌آموزان این دوره، دوره انتقال از محیط آموزشی به محیط کار وزندگی است. دوره متوسطه منبع اصلی تامین نیروی کار ماهر و نیمه‌ماهر به شمار می‌رود و بالاخره دوره متوسطه مرحله انتقال از دوره وابستگی کودکی به دوره جوانی و بلوغ که فرد به استقلال و قبول مسئولیت می‌رسد، است.

منبع : شهروند امروز

http://vista.ir/?view=article&id=285965

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

کنکور یا معدل؟

پذیرش دانشجو در تمام کشورها از مهم‌ترین موضوع‌های مربوط به آموزش عالی است.

در ایران نیز پس از انقلاب، کنکور برای انتخاب داوطلبان شایسته حضور در نهادهای آموزش عالی طراحی شد. این رویه در طول سال‌ها دستخوش تغییراتی شد، اما شالوده آن‌که یک آزمون سراسری است، دست نخورده باقی مانده است. براساس مصوبه مجلس، قرار است تا سال ۱۳۹۰ این رویه از آموزش عالی کنار گذاشته شود، هر چند که برخی از کارشناسان و دست‌اندرکاران نسبت به عملی‌بودن این امر ابراز تردید می‌کنند.

کشورهای مختلف جهان از الگوهای مختلفی برای پذیرش دانشجو در مقاطع کارشناسی و کاردانی استفاده می‌کنند که تلفیقی از آزمون و عوامل دیگر است. در مطلبی که از پی می‌آید، با ۵ الگوی رایج در این زمینه آشنا می‌شوید که با اندک تغییرات در بسیاری از کشورها برای پذیرش دانشجو به کار می‌رود.

آموزش عالی بیش از آنکه نقطه تکمیل هرم آموزش سنتی باشد، از ستون‌های اصلی توسعه انسانی در سراسر جهان است. آموزش عالی نه فقط مهارت‌های پیشرفته برای رفع نیازهای بازارهای «کار دانش‌بنیاد» عرضه می‌کند، بلکه آموزش معلمان، پزشکان، پرستاران، کارمندان، مهندسان، کارآفرینان، دانشمندان و... را امکان‌پذیر می‌کند. وجود این افراد تحصیل‌کرده برای توسعه ظرفیت و مهارت‌های تحلیلی که برای فعالیت اقتصاد، حفظ دستگاه اداری و تصمیم‌گیری‌هایی که بر کل جامعه تأثیر می‌گذارد، ضروری است.

رویه پذیرش در دانشگاه در تعیین افرادی که به آموزش عالی و در نتیجه به بسیاری از فرصت‌ها و مزایا دسترسی دارند، نقش مهمی ایفا می‌کند. رویه‌ها و اولویت‌های این فرایند در کشورهای مختلف تفاوت زیادی دارد. برخی رویه‌ها نسبتاً بی‌طرفانه است و فقط نمره یک امتحان ورودی را در نظر می‌گیرد. دیگر رویه‌ها کاملاً متأثر از عوامل مختلف است و مجموعه‌ای از نمرات آزمون، بازده در مدرسه، افراد معرف و فعالیت‌های فوق برنامه افراد را در بر می‌گیرد. ممکن است در کشوری نیز نظام‌های چندگانه پذیرش مورد استفاده قرار بگیرد. این نظام‌ها گاه بین نهادهای خصوصی و دولتی متفاوت است.در این مقاله، انواع رویه‌های پذیرش که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفته، مطرح شده است.

● نوع اول: آزمون‌های پایان دوره متوسطه

نظام‌های پذیرش نوع اول متکی بر نمرات داوطلبان در یک یا چند آزمون پایان دوره متوسطه است. این آزمون‌ها را که معمولاً دولت در سطح منطقه‌ای یا سراسری برگزار می‌کند، بر بازده داوطلب تکیه دارد و ممکن است چند درس را در بر بگیرد. همچنین دانش‌آموزان می‌توانند موضوع‌های آزمون را براساس برنامه آموزشی دبیرستان یا رشته مورد نظرشان در دانشگاه انتخاب کنند. نمره داوطلب شاید تنها عامل مورد نظر در فرایند پذیرش باشد یا ممکن است با عوامل دیگر مانند معدل دوره دبیرستان آمیخته شود. این فرایند ممکن است متمرکز باشد و دولت حداقل نمره پذیرش را مشخص کند. چه‌بسا نهادهای آموزش عالی خود فرایند پذیرش را مدیریت و معیارهای انتخاب را معین کنند. الگوهای مبین نظام‌های پذیرش نوع اول در ایرلند و تانزانیا استفاده می‌شود.

▪ ایرلند: دانش‌آموزان در پایان دبیرستان آزمون سراسری فارغ‌التحصیلی را می‌گذرانند که زیر نظر کمیسیون امتحانات دولتی برگزار می‌شود. نهادهای آموزش عالی ظرفیت موجود را در هر رشته معین می‌کنند، اما فرایند پذیرش توسط دفتر مرکزی پذیرش هماهنگ می‌شود. داوطلبان،

www.takbook.com

www.takbook.com

رشته‌های مورد نظرشان را به کمیسیون می‌فرستند و به‌طور خودکار و براساس علائق خود و نمرات آزمون توسط کامپیوتر به یک رشته در یک دانشکده معرفی می‌شوند.

▪ تانزانیا: داوطلبان مستقیماً تقاضای خود را برای دانشگاه‌های مورد نظر (حداکثر سه مورد) می‌فرستند. علاوه بر ارسال تقاضا به دانشگاه‌ها، داوطلبان باید دانشگاه‌های مورد نظر خود را به کمیسیون اطلاع دهند. انتخاب دانشگاه براساس چند عامل از جمله جنسیت، تقاضای بازار کار، نیازهای ملی، اقتصادی و اجتماعی و سایر ملاحظات (مانند معلولیت) صورت می‌گیرد.

● نوع دوم: آزمون ورودی

آزمون‌های ورودی دانشگاه اغلب مانند آزمون فارغ‌التحصیلی از دبیرستان به‌طور سراسری یا منطقه‌ای توسط دولت برگزار می‌شود. در این موارد، رویه پذیرش اغلب به‌طور متمرکز هماهنگ می‌شود. اما در برخی نظام‌ها، آزمون‌های ورودی توسط دانشگاه‌ها برگزار می‌شود که نمره مورد نیاز و سایر معیارهای پذیرش را معین می‌کنند. آزمون‌های ورودی مانند امتحانات پایان دوره متوسطه، عموماً میزان دانش داوطلبان را در دروسی که در دبیرستان خوانده‌اند، می‌سنجد و ممکن است به تنهایی یا همراه با عوامل دیگر در فرایند پذیرش در نظر گرفته شود. الگوهای نوع دوم در کشورهایی مانند چین و صربستان به کار می‌رود.

▪ چین: داوطلبان در یکی از دو گروه‌بندی در آزمون سراسری شرکت می‌کنند: علوم انسانی یا علوم و مهندسی. نظام دانشگاهی طراحی متمرکز دارد و پذیرش نیز توسط دولت مرکزی هماهنگ می‌شود که ظرفیت در هر رشته و دانشگاه را معین می‌کند. داوطلبان، نهادها و گروه‌هایی را که مایل به ورود به آن هستند، انتخاب می‌کنند و دولت آنان را براساس عملکرد آزمون و علایق، به رشته و دانشگاه مشخص هدایت می‌کند.

● نوع سوم: آزمون‌های استاندارد استعدادسنجی

هدف آزمون‌های استاندارد استعدادسنجی اندازه‌گیری توانایی‌های شناختی کلی است،

نه سنجش میزان یادگیری داوطلبان. معمولاً در فرایند پذیرش، این نوع آزمون‌ها با دیگر عواملی که معلومات اکتسابی قبلی و یادگیری را می‌سنجد (به غیر از الگوی سوئد)، به کار می‌رود. الگوهای مبین نوع سوم در نظام‌های آموزش سوئد و ایالات متحده استفاده می‌شود.

▪ سوئد: داوطلبان دانشگاه باید آزمون استعدادسنجی را پشت‌سر بگذارند که توسط یک مؤسسه دولتی به نام سازمان ملی آموزش عالی سوئد برگزار می‌شود. قبولی ممکن است براساس نمره داوطلب در این امتحان یا نمرات دبیرستان باشد. دست کم یک سوم ظرفیت هر رشته باید براساس نمرات آزمون و دست کم یک سوم هم براساس نمرات دبیرستان اختصاص پیدا کند.

▪ ایالات متحده: هر دانشگاه می‌تواند اهمیت مورد نظر خود را برای عوامل مختلف مربوط به داوطلب قائل شود. بیشتر دانشگاه‌ها نتیجه یک آزمون استاندارد استعدادسنجی را در نظر می‌گیرند.

● نوع چهارم: آزمون‌های متعدد

در این نوع نظام پذیرش، نتیجه یک آزمون سراسری پایان دوره متوسطه یا امتحان ورودی در کنار نتیجه یک یا دو امتحان دیگر در نظر گرفته می‌شود. امتحانات دیگر ممکن است توسط دولت یا دانشگاه‌ها یا سازمان‌های مستقل برگزار شود. از جمله کشورهایی که این الگو را به کار می‌گیرند، هند است.

▪ هند: داوطلبان در هند براساس نمره یک یا چند امتحان پایان دوره متوسطه یا آزمون ورود به دانشگاه پذیرش می‌شوند. این امتحانات توسط نهادهای مختلفی برگزار می‌شود، از جمله دولت مرکزی، دولت‌های ایالتی و سازمان‌های مستقل.

● نوع پنجم: بدون آزمون

همان طور که پیشتر ذکر شد، بیشتر نظام‌های دانشگاهی در سراسر جهان شامل یک یا چند فرایند پذیرش هستند. با این حال، برخی نظام‌ها نیازمند آزمون نیستند. انتخاب دانشجو در این نظام‌ها با توجه بسیار به عملکرد داوطلبان در دوره متوسطه صورت می‌گیرد. رویه‌های پذیرش بدون آزمون به علاوه در بخش خصوصی کشورهایی مانند ایالات متحده تدریجاً به کار گرفته می‌شود. این نوع نظام در کشوری مانند نروژ و برخی از مؤسسات آموزشی در ایالات متحده برقرار است.

نروژ: فرایند پذیرش دانشگاه در نروژ به‌طور متمرکز توسط دفتر پذیرش دانشگاه‌ها و دانشکده‌های نروژ که یک سازمان دولتی است، هماهنگ می‌شود. داوطلبان ۱۰ رشته آموزشی را به‌ترتیب علاقه خود مشخص می‌کنند و براساس نمرات دبیرستان به آنان امتیاز تعلق می‌گیرد. برخی رشته‌ها، متغیرهای جمعیتی و خدمت سربازی امتیازات دیگری برای داوطلب دارد.

آگاهی بیشتر از الگوهای متداول پذیرش دانشجو و بررسی بیشتر مسائل و چالش‌های آن به دولت‌ها و دانشگاه‌ها کمک خواهد کرد رویه‌هایی را

www.takbook.com

www.takbook.com

تدوین کنند که به بهترین شکل نیازهای آنها را بر طرف کرده، عدالت را برقرار و برابری را تقویت کند و نهایتاً بازده آموزش عالی را برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی جهان بهبود بخشد. تحقیقات بیشتری برای فهمیدن پیچیدگی‌های پذیرش مورد نیاز است.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=362384

vista.ir
Online Classified Service

کنکور، زیر سلطه دختران

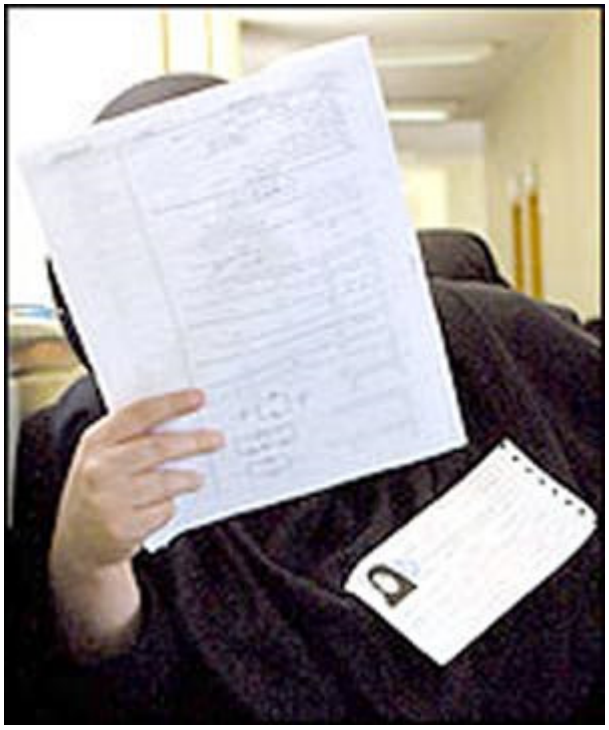

نگاهی بر عوامل تقاضای بالای دختران ایرانی به تحصیلات عالیه در مقابل کاهش انگیزه‌های پسران ایرانی برای شرکت در آزمون سراسری فشارهای اقتصادی و اجتماعی، و گسترش بازار نشر و تبادل اطلاعات، باعث شد که در اندک زمانی، بسیاری از تعابیر سنتی پیشین در نظام خانواده ایرانی، جای خود را به تعابیر مدرن بسپارند.

مثلا اشتغال دختران که تا آن زمان رواج آن‌چنانی نداشت، به شدت رایج شد و فرزندان دختر نیز که توانایی‌های لازم را کسب نموده بودند، همچون دیگر اعضاء خانواده ناچار به تولید ثروت شدند.روزهای پر از التهاب و استرس برای پاره‌ای از جوانان به پایان رسید. کنکور سراسری ۸۴ هم برگزار شد و این پایانی بود به بی‌خوابی‌ها و تلاش‌ها و مشقت‌های خیل عظیمی از جوانان، که یگانه راه خود را قبولی در دانشگاه می‌بینند. کابوس‌های شبانه به پایان رسید اما کابوسی نو جایگزین آن گردید. کابوس رد شدن در کنکور، و یا عدم کسب نتیجه دل‌خواه که به مراتب از خود امتحان وحشت‌ناک‌تر و عذاب‌آورتر است و تا نیمه مرداد ماه ادامه خواهد داشت.

امسال نیز تعداد کثیری پسر و دختر، در این آزمون حاضر شدند و اقبال و توانایی خود را به سنگ آزمایش کنکور سپردند. اما نکته جالبی که قابل تامل و بحث است، آمار ارائه شده به تفکیک داوطلبان دختر و پسر است. بنابر آمار رسمی سازمان سنجش، بیش از ۶۳% از داوطلبان کنکور سراسری امسال، دختر بوده و تنها ۳۷٪ داوطلبان را پسران تشکیل داده‌اند. میزان دختران داوطلب نسبت به سال گذشته، رشدی چند درصدی داشته است. با دیدن این آمار سوالی در ذهن نقش می‌بندد که آیا پسران جامعه ما با تحصیلات عالیه قهر کرده‌اند و یا هجوم دختران به این عرصه رقابتی، دلیل اجتماعی خاصی دارد ؟

پس از پایان جنگ تحمیلی، و با توجه به افزایش قابل توجه نرخ رشد جمعیت در آن سال‌ها، طولی نکشید که بحران بیکاری و مشکل مسکن، به مهم‌ترین بحران کشور تبدیل شد. همین عوامل، افزایش چشم‌گیر سن ازدواج را نیز با خود به همراه آورد. افزایش سن ازدواج باعث شد که بیکاری که تا آن زمان به دلیل بافت جامعه سنتی ایران، مشکلی مردانه تلقی می‌شد، کم‌کم به حوزه مسائل زنان نیز راه بیابد.

در سال‌های پیشین، فاصله زمانی بین پایان تحصیلات متوسطه تا ازدواج برای دختران ایرانی، به قدری کوتاه بود که اکثر دختران از راه‌یابی به دانشگاه و طی تحصیلات عالیه صرف‌نظر می‌کردند. اما به این ترتیب، با افزایش سن ازدواج، دختران بسیاری به فکر ورود به دانشگاه و گذراندن تحصیلات عالیه افتادند. البته با وجود افزایش تقاضا، نوع انگیزه دختران و پسران برای ورود به دانشگاه، تفاوت بنیادین داشت.

www.takbook.com

www.takbook.com

به دلیل بافت جامعه سنتی ایران، دختران بار هزینه‌های خانواده را بر دوش نداشتند، در حالی که این وظیفه کاملا به عهده مردان بود.

اما با گذشت زمان، و با افزایش قابل توجه آمار طلاق، جامعه از زنانی مملو گردید که با دیدگاه سنتی «اقتصاد متکی بر مرد» وارد نظام خانواده شده‌اند و حالا از همسر خود جدا شده و از کوچک‌ترین منبع اتکای اقتصادی نیز محرومند.

از سوی دیگر، فشارهای اقتصادی و اجتماعی، و گسترش بازار نشر و تبادل اطلاعات، باعث شد که در اندک زمانی، بسیاری از تعابیر سنتی پیشین در نظام خانواده ایرانی، جای خود را به تعابیر مدرن بسپارند. مثلا اشتغال دختران که تا آن زمان رواج آن‌چنانی نداشت، به شدت رایج شد و فرزندان دختر نیز که توانایی‌های لازم را کسب نموده بودند، همچون دیگر اعضاء خانواده ناچار به تولید ثروت شدند.

گسترش مسائل حقوقی زنان و گسترش دانش حقوقی در عرصه عمومی سبب شد که دختران جوان به فکر بیفتند تا به سمت استقلال نسبی اقتصادی حرکت کنند. مجموع عوامل فوق سبب گردید که انگیزه‌های جامعه زنان برای ورود به عرصه تحصیلات عالیه به مرور افزایش یابد.

اما بر خلاف دختران ایرانی، پسران با مشکلات عدیده دیگری روبه‌رو بودند. با وجود تمام مسائل بیان شده، هنوز هم نقش مردان و زنان در تولید ثروت در نظام خانواده، به هیچ وجه قابل قیاس نبود. شاید دختران نیز با ورود به عرصه فعالیت اقتصادی، بخشی از هزینه‌های خانواده را به دوش می‌کشیدند اما نقش عمده حقوقی و عرفی، باز هم بر دوش مردان بود. از طرفی، خیل عظیم فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و عدم وجود شایسته‌سالاری در نظام اقتصادی کشور سبب شد که نقش تحصیلات در تولید ثروت، روز به روز کمتر و کمتر شود.

با این وجود انگیزه‌های جامعه پسران ایرانی که قصد داشت از تحصیلات عالیه به سمت افزایش توان‌مندی در تولید ثروت و متعاقب آن دست‌یابی به رفاه اقتصادی بیشتر کمک بگیرد، کاهش جدی پیدا کرد.

از طرفی سیل عظیم داوطلبان ورود به دانشگاه، پذیرش اندک در مقابل تقاضای بسیار و مخارج بالای تحصیل در دانشگاه غیردولتی سبب شد که اکثر داوطلبان کنکور را پشت کنکوری‌ها تشکیل بدهند. پشت کنکوری‌های کسانی بودند که می‌بایست یک یا دو یا چند سال متوالی برای قبولی در امتحان ورودی دانشگاه تلاش می‌کردند. اما سن ازدواج به قدری بالا رفت که صبر کردن پشت درب‌های کنکور، و تازه در حالت خوش‌بینانه، دست‌یابی به نتیجه‌ای نه چندان مطلوب، به نوعی فرصت سوزی تبدیل شد.

پس جامعه همگام با افزایش تقاضای دختران جهت تحصیلات عالیه، انگیزه و تقاضای پسران ایرانی برای دست‌یابی به این موهبت، کم و کمتر گردید. تا آن‌جا که امروزه شاهدیم، حضور داوطلبان دختر، تقریبا به دو برابر داوطلبان پسر رسیده است.

شاید به سختی بتوان برای آن‌چه که اتفاق افتاده است، نسخه درمانی مناسبی پیچید. چه که این اتفاق محصول یک واقعه نسبتا ریشه‌دار فرهنگی‌ست، که روز به روز مسائل بیشتری را به دنبال خود خواهد داشت. در صورت ادامه این روند، در سال‌های آینده شاهد جامعه تحصیل‌کرده زنان در برابر جامعه غیردانشگاهی مردان خواهیم بود که این دوگانگی، عواقب بدتری را برای نظام خانواده و نسل آینده همراه خواهد آورد.

منبع : دو هفته نامه الکترونیک شرقیان

http://vista.ir/?view=article&id=321663

vista.ir
Online Classified Service

کنکور، شیوه‌های جذب داوطلبان در کلاس‌های تقویتی و کلاهبرداری از نوع آموزشی

در جامعه امروز ما متاسفانه مردود شدن در کنکور به معنای مردود شدن در تمام مراحل بعدی زندگی تلقی می‌شود و بیشتر جوانان سعی می‌کنند به هر وسیله‌ای شده در یکی از دانشگاه‌های کشور پذیرفته شده و به تحصیل خود ادامه دهند. یکی از راه‌های ورود به دانشگاه

www.takbook.com

www.takbook.com

که در بین این قشر از جامعه به عنوان بهترین راه مطرح می‌شود شرکت در کلاس‌های آموزش خصوصی و یا کلاس‌های جمعی در موسسه‌ها و یا مراکز آموزشی مختلف است. پس‌از مطرح شدن این راه و دهان به دهان گشتن آن دربین خانواده‌ها نوبت به انتخاب آموزشگاه معتبر و استادان حرفه‌ای می‌رسد. برخی‌از داوطلبان به توصیه دوستان و فامیل خود و یا کسانی که سال‌های پیش در کنکور پذیرفته شده‌اند به یکی از این آموزشگاه‌ها مراجعه‌کرده و پس‌از پرداخت شهریه‌های سنگین نام‌نویسی می‌کنند. برخی دیگر نیز به آگهی‌هایی که گاه و بی‌گاه در حیاط منزل خود، در خیابان و معابر عمومی به دست آنان می‌رسد اعتماد کرده و متقاضی نام‌نویسی در این کلاس‌ها می‌شوند. تعدادی نیز به درخواست بعضی آگهی‌ها مبالغی را به حساب آنها ریخته و منتظر دریافت جزوات و تست‌های کنکور می‌شوند. آگهی‌های این آموزشکده‌ها و موسسه‌ها که مانند قارچ هر روز تعداد زیادی از آنها قد علم می‌کنند به شکل‌های مختلف و گاهی کاملا بازاری که هیچ جنبه علمی در آن لحاظ نشده به چشم می‌خورد. به عنوان نمونه می‌توان به آگهی اشاره کرد که چندی پیش از طریق فکس در اختیار ایرنا قرار گرفت. در این آگهی با استفاده از اسامی برخی از مراجع آیات عظام ادعا شده است که با توسل به برخی از دعاها می‌توان در کنکور قبول شد. دراین آگهی از داوطلبان خواسته شده که مبلغ ۷۰۰هزار ریال به یك شماره حساب بانکی در قم واریز و فیش آن به آدرسی در همین شهر ارسال کنند تا در قبال آن با "دستور قرآنی و نوشتن دعا" "توسط شیخ ابومفید قمی" قبولی آنان در کنکور صد درصد تضمین شود. دراین آگهی ادعاشده که مبالغ دریافتی در زمینه‌هایی از قبیل امور علمیه، خیریه و غیره به کار گرفته می‌شود. دراین آگهی آمده‌است: "تاکنون تمام کسانی که این برنامه را از ما دریافت کردند، تك تك آنها بدون استثناء در کنکور و برای دانشگاه دولتی (جز یك شهرستانی برای شهرستان، بقیه همگی برای تهران) قبول شدند." در آگهی دیگری فردی با چاپ یك عکس رتوش شده و جوان پسند از خود و درج یك شماره تلفن همراه ادعا کرده است که "عضو هیات مولفان کتاب‌های آموزشی تعلیم خرداد" ، "مولف عربی سبز کانون فرهنگی آموزش (قلم‌چی)" و مولف عربی اختصاصی انسانی ۱۰استاد ایران سنجش است. در این آگهی همچنین عکس سه دختر و یك پسر چاپ شده و ادعا شده که آنان از شاگردان پیشین وی بوده که در دانشگاه‌های تهران و علامه طباطبایی در سال‌های گذشته در رشته‌های زبان، مکانیك، معماری و حقوق قبول شده‌اند. همچنین در این آگهی آمده است کلاس‌ها به صورت خصوصی و با تعداد دو یا سه نفر برگزار می‌شود.در آگهی دیگری نیز فردی خود را مهندس خوانده و با درج یك شماره تلفن همراه ادعا کرده که چهارده سال سابقه درخشان آموزش کنکور دارد و طراح تست و مولف کتاب‌های کانون فرهنگی آموزش (قلم‌چی)، ارایه‌دهنده نکات و تست‌های احتمالی کنکور و اولین مبتکر تست‌های levelاست. وی ادعاکرده که می‌تواند برای تمام مقاطع برنامه‌ریزی کند و ریاضیات پایه تا کنکور و دروس کنکور مهندسی، کنکور پزشکی و دیفرانسیل را تدریس کند. همچنین موسسه‌هایی هستند که بارها از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فاقد مجوز رسمی و فعالیت آنها غیرقانونی اعلام شده اما آگهی‌های آنها همه روزه از طریق برنامه‌های صدا و سیما منتشر می‌شود و آنها همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند. اینها مشتی هستند از این خروار که به اشکال مختلف به دست جوانان خواهان ورود به دانشگاه می‌رسد و آنان را با سر درگمی مواجه می‌کند. در این آشفته بازار هر کس از راه می‌رسد به خود اجازه می‌دهد تنها با پرداخت مبلغی ناچیز به چاپ‌خانه‌ها و انتشار آگهی‌های بازاری و اساسا کذب به شکارسرمایه‌ها و گاهی فرزندان خانواده‌ها بپردازد و در این میان هیچ نظارت، توبیخ، مجازات و قضاوتی در کار نیست. راستی چه کسی باید پاسخگو باشد، آیا با توجه به رشد روزافزون تمایل جوانان به ورود به دانشگاه، افزایش تعداد آموزشگاه‌ها و افراد بعضا سودجو نباید ارگان و یا سازمانی برای نظارت دقیق بر این نوع فعالیت‌ها دایر شود.

منبع : خبرگزاری جمهوری اسلامی

http://vista.ir/?view=article&id=211005

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

کنکورنامه

با نزدیک شدن به کنکور به یکی از حساس ترین دوران درسی خود نزدیک می شوید. در این زمان ، نگرانی، قسمتی از زندگی همه داوطلبان است و تنها علتی که ممکن است شما را از پا درآورد ناامیدی است. تلاش تا آخرین لحظه مساله ای است که هرگز نباید فراموش کنید.

«اریک موسا مبانی» این مساله را به خوبی می دانست. او شناگری از گینه بود که در المپیک سال ۲۰۰۰ شرکت کرد. ولی برنده نشد. او تا زمان شرکت در مسابقه هیچ گاه یک استخر بزرگ ندیده بود و در کشورش در استخر یک هتل که فقط ۲۰ متر طول داشت تمرین می کرد. دو شرکت کننده (از نیجریه و تاجیکستان) هر دو به علت شیرجه غلط، در شروع مسابقه از دور حذف شدند.

علاوه بر این، اریک هیچگاه در یک مسیر ۱۰۰ متری مسابقه شنا نکرده بود. او در حالی که سرش را از آب بالا گرفته و به سختی پا می زد، به شنا کردن ادامه می داد. اولین طول استخر را با تقلای فراوان طی کرد و هنگام پیمودن طول دوم نزدیک بود غرق شود. ولی اریک آنچه در توان داشت انجام داد. ۳۰ متر مانده به خط پایان، هفده هزار تماشاگر حاضر در ورزشگاه به تشویق او پرداختند و با هر پایی که می زد صدای تشویق تماشاگران بلندتر می شد.

۱۰ متر مانده به پایان کار، او مانند چوب پنبه روی آب بالا و پایین می رفت. اما جمعیت دیوانه وار تشویق می کردند و سرانجام هنگامی که موسامبانی به پایان مسیر مسابقه رسید، سقف استادیوم از شدت تشویق تماشاگران در حال کنده شدن بود!

اریک مسیر مسابقه را در یک دقیقه و ۵۲ ثانیه طی کرده بود یعنی یک دقیقه دیرتر از رکورد سایرین، اما کسی به این موضوع توجه نکرد چون اریک آنچه در توان داشت انجام داده بود.

ـ نتیجه اول: وقتی دیگران بدانند که شما آنچه در توان داشته اید انجام داده اید، بدون توجه به نتیجه، آن را از شما خواهند پذیرفت و حمایتتان خواهند کرد.

ـ نتیجه دوم: به این جمله توجه کنید «... اریک هیچ گاه در یک مسیر ۱۰۰ متری مسابقه شنا نکرده بود...» شاید دانش آموزی باشد که تا قبل از روز کنکور در یک امتحان- تستی- از همه دروس- در بازده زمانی ۴ ساعت- شرکت نکرده باشد.

پس شما باید تا قبل از روز مسابقه واقعی (کنکور) کنکور دادن را به طور مشابه با شرایط واقعی تجربه کنید.

به اریک موسامبانی توجه کنید تا آخرین لحظه دست از تلاش برنداشت. این همان وظیفه ای است که به عهده شماست. شاید بگویید در این زمان باقی مانده دیگر کاری نمی توان کرد. خوب بگذارید یک مثال دیگر بزنم چند شب پیش در مرحله نیمه نهایی جام قهرمانان اروپا بازی چلسی و لیورپول برگزار شد (البته توصیه می کنم به این بازی ها اهمیت ندهید و به کار خودتان بپردازید مطمئن باشید این بازی ها سال دیگر با کیفیت بهتری برگزار می شود.)

لیورپول در نیمه اول با گل «کوآیت» از چلسی پیش افتاد و در ۹۰ دقیقه زمان بازی چلسی نتوانست این گل خورده را جبران کند. ولی در دقیقه ۹۴ بازی (آخرین دقیقه وقت اضافه لیورپول گلی دریافت کرد تا بازی با تساوی تمام شود و چلسی از یک شکست نجات پیدا کند. همیشه به یاد داشته باشید تا پایان بازی هیچ چیز معلوم نیست و ممکن است آخرین لحظات همه چیز تغییر کند. کما این که هر ساله در کنکور با دانش آموزانی رو به رو می شویم که با یک برنامه ریزی مناسب در این روزها همه چیز را تغییر می دهند و از شکست پیروزی می سازند.

برای این که در روز کنکور به نهایت آمادگی برسید باید در مدت زمان باقی مانده با برنامه ریزی مناسب و هدفمند عمل کنید.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ ما در بخش کنکور نامه قصد داریم با ارایه بخش های

۱) مشاوره: مناسب با زمان باقی مانده و ارایه راه کارهایی برای رفع مشکلات شما

۲) نکات طلایی: ارایه مهم ترین و محتمل ترین نکات کتاب درسی که مورد توجه طراحان است.

۳) کلید اسرار: روش های ویژه و ابتکاری برای حل تست های کنکور

۴- تحلیل و بررسی سوالات کنکور به گونه ای که تا کنون ندیده اید!!

به شما کمک کنیم تا به بیشترین آمادگی در روز کنکور برسید.

الف) اولین قدم

برای شروع کار شما باید مشخص کنید که در چه شرایطی به سر می برید.

و برای رسیدن به بهترین وضعیت چه کارهایی باید انجام دهید. به این ترتیب با یکی از مهم ترین مشکلات این دوره یعنی پراکنده خوانی و آشفتگی که خود موجب اضطراب شدید در داوطلبان می شود مقابله کرده اید.

به این منظور ۱) در یک جدول برای دروس عمومی نام کتاب ها مثلا (ادبیات ۱، ادبیات ۳ و...) و برای دروس اختصاصی نام مباحث مثلا (حرکت و دینامیک و...) را بنویسید

۲) کاری را که تاکنون برای آن کتاب یا مبحث انجام داده اید ذکر کنید

۳) آنچه را که لازم است برای هر کتاب یا مبحث انجام دهید تا به شرایط مناسبی برسید مشخص کنید اکنون باید منابعی را که می خواهید از آن ها استفاده کنید (کتاب درسی- درسنامه- منبع تستی) مشخص کنید

۴) اگر نگاهی به آنچه انجام داده اید و آنچه قرار است انجام دهید بیندازید تا حدودی به شرایط خود پی می برید. اگر وضعیت شما خوب است منبع شما فقط تست خواهد بود. اگر وضعیت متوسطی دارید در کنار منابع تستی به مرور خلاصه های بخش ها بپردازید و اگر در وضعیت ضعیف به سر می برید با توجه بخش ۴ یعنی تحلیل و بررسی سوالات کنکور مهمترین قسمت ها را انتخاب کنید و با سرمایه گذاری به روی آن ها وضعیت خود را تغییر دهید.

ـ نکته :۱ همان منابعی را دوره کنید که قبلا آن منابع را مطالعه کرده اید.

البته بهترین و مهم ترین منبع کتاب درسی است که در این روزهای پایانی نیز به کار می آید و از توجه به تمرینات آن در دروس اختصاصی و اشکال کتاب در درس زیست و شیمی غفلت نکنید، به هیچ وجه از منابع جدید استفاده نکنید.

ـ نکته :۲ ساعت مطالعه خود را افزایش دهید در این دوره باید به طور روزانه ۱۰ تا ۱۵ ساعت مطالعه کنید. دانش آموزانی که هنوز به مدرسه می روند به طور متوسط ۷ تا ۱۰ ساعت مطالعه کنند. از تمام مواردی که باعث اتلاف وقت می شود بپرهیزید. به هیچ وجه مسافرت و مهمانی توصیه نمی شود، ساعت کار با تلویزیون و کامپیوتر را کم کنید.

از درس خواندن گروهی جدا خودداری کنید.

ـ نکته :۳ تجربه نشان داده است که افراد موفق در کنکور در روزهای پایانی بیشترین زمان خود را صرف مطالعه انفرادی می کردند. ساعت کلاس فوق برنامه خود را تا حد امکان کاهش دهید و تنها در صورتی که در مبحثی دچار مشکل هستید به طور خصوصی از معلمان با تجربه استفاده کنید. کلاس های عمومی که در آن افراد زیادی شرکت می کنند نمی تواند برای شما مناسب باشد چرا که شما به آموزش و رفع اشکال موردی نیاز دارید.

ـ نکته :۴ به مطالعه مطالب جدید و دیربازده نپردازید و بیشترین تلاش شما برای مرور و جمع بندی مطالب خوانده شده باشد.

ـ نکته :۵ به دروس عمومی توجه بیشتری کنید و زمان مطالعه آن را افزایش دهید. نقش آن ها در کنکور بسیار حیاتی است.

ـ نکته :۶ مطالب فرار مانند لغات زبان و بعضی از فرمول ها را به روی فیش های کوچک قابل حمل نوشته و در همه جا مرور کنید. با این کار وقت های مرده شما به حداقل می رسد.

ـ نکته :۷ هیچ درسی را حذف نکنید. بعضی از داوطلبان به خاطر نتیجه نگرفتن در بعضی دروس مانند عربی ناامید شده و آن را کنار می گذارند.

توجه داشته باشید صفرزدن هر درسی در کنکور باعث می شود شما از گردونه رقابت خارج شوید پس حذف یک درس به طور کامل به هیچ وجه منطقی نیست.

ولی حذف بعضی از مباحث که یادگیری آن ها در این بازی زمانی به خوبی امکان پذیر نیست قابل حذف است.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ برای حذف یک مبحث باید به دو نکته توجه کرد:

A) بودجه بندی آن مبحث در کنکور

B) تسلط شما در آن مبحث (باید مشخص کنید برای رسیدن به شرایط مناسب در یک مبحث به چقدر زمان برای کار روی خلاصه نکات و تست ها احتیاج دارید.)

ـ نکته :۸ بین ۸۰ تا ۹۰ درصد زمان مطالعه خود را به تمرین تستی بپردازید.

در تست زدن به چند نکته توجه کنید.

A) از زدن تست های مبحثی خودداری کنید

B) تست های علامت دار خود را مجددا حل کنید

C) در حل تست ها به زمان بندی کنکور توجه کنید (برای هر درس عمومی ۵۰ ثانیه و هر درس اختصاصی ۹۰ ثانیه) و سعی کنید به این زمان بندی برسید

D) پس از حل هر مجموعه مشکلات خود را در صفحه ای نوشته و هر روز آن را مرور کنید

E) در هنگام حل کردن تست ها شرایط کنکور را رعایت کنید و ساعت ها نشستن به روی صندلی را تمرین کنید.

بسیاری از دانش آموزان در این بازده زمانی به خاطر اضطراب و فشارهای روانی با افکار گوناگونی مواجه هستند ذهن آن ها دائما پرش دارد و نمی توانند روی یک موضوع تمرکز کنند پس در ادامه راه های ایجاد تمرکز حواس را می گوییم.

● تمرکز

برای شما اتفاق افتاده که یک دفعه به خود می آیید و می بینید ساعتی است که پشت میز نشسته اید، کتاب درسی در مقابل شماست ولی در فکر و خیال فرورفته اید و هیچ نخوانده اید.

تمرکز حواس رابطه مستقیمی با هدف ما از مطالعه، علاقه ما به موضوع درسی، میزان معلومات پایه ای، نوع آموزش از طریق معلم یا کتاب کمک آموزشی و... دارد.

در مورد هر کدام از شرایط بالا ما باید بهترین موقعیت را با توجه به ویژگی های خودمان انتخاب کنیم.

در تعریفی از تمرکز گفته می شود: تمرکز هر شخص به نسبت کاهش عوامل حواس پرتی او افزایش می یابد، عوامل حواس پرتی به دو دسته تقسیم می شوند.

A) عوامل بیرونی

۱) نور اتاق: در صورت کم یا زیاد بودن چشم خسته شده و تمرکز به هم می خورد.

۲) گرسنگی و یا پرخوری

۳) لباس نامناسب: به خصوص لباس های تنگ

۴) نوع حالت هنگام مطالعه حتی در پشت میز در صورتی که زیاد خمیده باشیم یا صندلی نامناسبی داشته باشیم

۵) صدای زیاد از محیط: در رفع آن باید با اعضای خانواده صحبت کرد یا محیط مطالعه را تغییر داد و یا به کتابخانه رفت.

۶) دور کردن عوامل تفریحی از اتاق همچون کامپیوتر و....

۷) از میان برداشتن مشوش کننده ذهن همچون نقاشی ها، تابلوها و آیینه، تزیینات اضافی

۸) در دسترس بودن وسایل مورد نیاز تا دائما مجبور نشویم از اتاق خارج شویم.

B) عوامل درونی

۱) عدم اعتماد به نفس

۲) ترس از شکست

۳) مشکلات عاطفی/ هیجانی

۴) مهمترین عامل درونی اضطراب است که در مقاله های بعدی به آن می پردازیم.

ولی تذکر این نکته ضروری است که اگر هر کدام از این عوامل از محدوده معمول خود خارج شد باید حتما به روان شناس یا روان پزشک مراجعه کرد. (تا دیر نشده...)

www.takbook.com

www.takbook.com

• تکنیک های ایجاد تمرکز حواس

۱) ثبت عوامل حواس پرتی در دفترچه ای خاص و رسیدگی به آن ها در ساعتی مشخص در هر روز مثلا ساعت ۵ الی ۳۰/۵ دقیقه اگر این کار را به صورت مداوم انجام دهید پس از مدتی شرطی می شوید و دیگر ساعات روز با تمرکز بیشتری فعالیت می کنید.

۲) نیت کردن قبل از مطالعه و مشخص کردن هدف از مطالعه این بخش از مطالب

۳) تغییر دادن موضوعات هنگام مطالعه: مطالب مشابه را پشت سر هم نخوانید

۴) جلوگیری از بازده های مطالعاتی طولانی: باعث دلزدگی و عدم تمرکز می شود

۵) فعال بودن هنگام مطالعه: با مطرح کردن سوال از متن، حاشیه نویسی،یادداشت برداری، خلاصه نویسی از مطالب و...

۶) تکنیک ایست: هر بار که دچار پرش ذهنی می شوید تغییر حالت داده مثلا اگر نشسته اید بایستید و با صدای بلند بگویید ایست و سپس با سرعت شروع کنید به مطالعه...

۷) تکنیک استراحت: با انجام استراحت های منظم در بین فواصل مطالعه به ایجاد آمادگی ذهنی خود و در نتیجه تمرکز خود کمک کنید.

۸) تکنیک تیک: در هنگام مطالعه یک کاغذ سفید در کنار خود داشته باشید و هر بار که حواستان پرت می شود روی کاغذ یک علامت تیک بزنید. در ابتدای این روش این علامت ها زیاد هستند ولی به تدریج در طول زمان تعداد آن ها کاهش خواهد یافت (این تکنیک بسیار موثر است).

منبع : روزنامه جوان

http://vista.ir/?view=article&id=318970

vista.ir
Online Classified Service

گزینه نامعلوم

«نمی‌دانستم هنر را بیشتر دوست دارم یا ریاضی را. ولی چون در دبیرستان، رشته ریاضی خوانده بودم، در همان رشته برای کنکور ثبت‌نام کردم.»

مونا رتبه خوبی در کنکور ریاضی آورده است، اما می‌گوید حتی اگر در انتخاب اولش قبول شود، باز هم کاملا راضی نخواهد بود؛ «از اینکه ممکن است به رشته‌ام علاقه نداشته باشم، نگرانم.» با این حال هنوز هم مردد است و نمی‌داند که اگر به سال پیش برگردد برای کنکور هنر درس می‌خواند یا نه. ولی نگاه دوستش به این قضیه با او متفاوت است؛ «در هر رشته‌ای که قبول بشوم درس می‌خوانم و اگر علاقه نداشتم می‌روم سراغ یک شغل دیگر.» البته او هنوز درباره شغل مورد علاقه‌اش تصمیم نگرفته و امیدوار است که در دانشگاه بتواند به نتیجه برسد. با اینکه از مرحله اعلام رتبه‌ها و انتخاب رشته عبور کرده‌ایم، دغدغه‌های کنکوری‌ها همچنان ادامه دارد.

هر سال با اعلام رتبه‌های کنکور سراسری بحث انتخاب رشته داغ می‌شود. موسسه‌ها و آموزشگاه‌های مختلف جلسات مشاوره فردی و

www.takbook.com

www.takbook.com

گروهی برگزار می‌کنند و راهنمایی‌ها و پیشنهاداتی ارائه می‌دهند. بعضی به داوطلبان توصیه می‌کنند که دانشگاه‌های شهر خودشان را در اولویت قرار دهند. برخی دیگر روی درآمد بالا و بازار کار خوب رشته‌ها تاکید دارند. ولی آنچه که در سال‌های اخیر اهمیت بیشتری یافته و توجه موسسه‌ها و مشاوران را جلب کرده است، انتخاب رشته براساس علاقه است. «رشته تحصیلی شما فقط یک رشته نیست. تمام زندگی شماست.» این توصیه را در جلسات مشاوره، کتاب‌های راهنمای انتخاب رشته، تابلوهای تبلیغاتی، مطبوعات و رادیو و تلویزیون زیاد می‌بینیم و می‌شنویم.

در چند سال اخیر بحث انتخاب رشته جای خودش را در تمام رسانه‌ها باز کرده است. با این حال باز هم بسیاری از دانشجویان سال اول به فکر تغییر رشته خود هستند و حتی عده‌ای تمایل دارند که گروه رشته تحصیلی‌شان را هم تغییر دهند که منجر به انصراف از دانشگاه و شرکت مجدد در کنکور می‌شود. بسیاری از دانشجویان سال‌های بالاتر هم رشته دانشگاهی خود را دوست ندارند. این بی‌انگیزگی منجر به مدرک‌گرایی و کاهش پژوهش و خلاقیت در دانشگاه‌ها و مشکلات روحی برای جوانان می‌شود.

نکته‌ای که در زمینه انتخاب رشته براساس علاقه اهمیت فراوان دارد، تشخیص علایق فردی است. شخصی که خانواده و اطرافیانش کاملا او را آزاد گذاشته‌اند تا به میل خودش رشته‌ای را انتخاب کند، فقط با این مسئله روبه‌رو است که رشته مورد علاقه‌اش را بیابد.

اما علایق و استعدادهای یک فرد چیزی نیست که با چند ساعت مشاوره و یا خواندن یک کتاب ۵۰۰ صفحه‌ای درباره رشته‌های مختلف مشخص شود. کشف استعدادهای افراد فرآیندی تدریجی است که باید از سنین کودکی و در طول ۹ سال تحصیل قبل از انتخاب رشته دبیرستانی و یا دست‌کم قبل از ثبت‌نام برای کنکور انجام شود. متاسفانه در مدارس ما امکان تجربه زمینه‌های مختلف برای دانش‌آموزان بسیار کم است. همیشه بعضی درس‌ها پررنگ‌تر هستند و به برخی مانند هنر و ورزش اهمیتی داده نمی‌شود.

از سوی دیگر حجم درس‌هایی مثل ریاضی، علوم و دروس انسانی، که نزد دبیران از اهمیت بیشتری برخوردارند، به قدری زیاد است که فرصتی برای پژوهش و تفکر برای دانش‌آموز باقی نمی‌ماند و این درس‌ها به یک‌سری مبانی نظری صرف تبدیل می‌شوند. به همین دلیل زمانی که دانش‌آموز به مرحله انتخاب رشته دبیرستانی و دانشگاهی می‌رسد، آگاهی کافی از علایق و استعدادهایش ندارد.

«زنگ هنر و ورزش زنگ تفریح بود.» این را از زبان خیلی از دانشجویان و کارشناسان می‌شنویم. در بیشتر مدارس این دو درس مظلوم‌ترین‌ها هستند. ساعات کمی را در طول هفته به آنها اختصاص می‌دهند و معمولا همین دو،سه ساعت هم قربانی کمبود وقت و جلسات فوق‌العاده سایر درس‌ها می‌شود، گاهی هم معلم‌های دیگر از این ساعت‌ها برای امتحان گرفتن استفاده می‌کنند.

در بهترین حالت، اگر زنگ هنر و ورزش به خود این درس‌ها اختصاص داشته باشد، معلم‌هایی را برای تدریس در نظر می‌گیرند که معمولا از تخصص کافی برخوردار نیستند گاهی هم دبیرهای دیگر که در آن ساعت بیکار هستند به کلاس می‌آیند. البته فرصت به قدری کم است که شاید عملکرد یک دبیر متخصص با دیگران تفاوتی نداشته باشد. نتیجه این می‌شود که معلم یا می‌گوید: هر کاری دلتان می‌خواهد انجام دهید و خودش استراحت می‌کند و یا با شیوه‌ای غیرعلمی به تدریس می‌پردازد. این درحالی است که علم امروز به روش‌های جدیدی برای آموزش این دروس رسیده است.

برای مثال آموزش طراحی برای هر مقطع سنی باید با روش‌های خاص خودش صورت گیرد و شیوه‌های نادرست بر استعداد کودک و نوجوان تاثیرات منفی دارد. همچنین در مورد درس تربیت‌بدنی روش‌های نادرست نه‌تنها مانع کشف توانایی بچه‌ها در زمینه‌های مختلف می‌شود، بلکه برای آنها مشکلات جسمانی هم ایجاد می‌کند.

این همه در حالی است که هم‌اکنون در کشورهای پیشرفته دنیا ساعات دروسی مثل هنر و ورزش برابر و یا گاه بیشتر از درس‌های پایه مثل ریاضی و علوم است. در کشور ما هم می‌توان با صرف هزینه‌های نه چندان زیاد رشته‌های مختلف هنرهای تجسمی و مبانی موسیقی و رشته‌های گوناگون ورزشی را آموزش داد. آموزش هنر می‌تواند به صورت کارگاهی انجام شود و حتی با بردن بچه‌ها به طبیعت همراه باشد و در کنار طراحی و نقاشی، که معمولا تنها رشته هنری در مدارس است، کلاژ، کاردستی، مجسمه‌سازی، نمایش و... هم آموزش داده شوند.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=338186

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

لطفاً اهدافتان را مشخص کنید!

● چند توصیه به داوطلبان مجاز به انتخاب رشته کنکور سراسری

هر انسانی در زندگی خود باید بارها دست به انتخاب بزند و مسیر مناسب را برگزیند. یکی از حساس ترین این انتخابها، انتخاب رشته تحصیلی دانشگاهی است؛ زیرا علاوه بر اینکه دانشجو با این انتخاب سرنوشت خود را رقم می زند، در جامعه نیز تأثیر گذار خواهد بود. به عبارت دیگر، انتخاب نامناسب رشته تحصیلی، سبب افت علمی کشور، تضییع منابع اقتصادی و انسانی و ایجاد اختلالهای روانی در زندگی فردی و اجتماعی دانشجو می شود.

در آستانه اعلام نتایج آزمون سراسری سال ۸۶ و ایام انتخاب رشته، داوطلبان و خانواده هایشان در پی یافتن ساز و کاری برای انتخاب رشته صحیح و منطقی هستند.

در این نوشتار سعی داریم با ارائه شاخصها و معیارهای علمی، جوانان را در انتخاب رشته تحصیلات دانشگاهی یاری کنیم...

● ابتدا هدفتان را مشخص کنید!

داوطلبان عزیز! شما تا کنون با مسایل مختلفی مواجه گردیده و مجبور به انتخاب شده اید؛ به عنوان مثال، انتخاب مدرسه، انتخاب رشته تحصیلی دبیرستان، گزینش دوستان صمیمی و هم اندیش و... که همه اینها مهم و درخور توجهند، اما شاید اهمیت هیچ کدام از آنها به اندازه انتخاب رشته تحصیلات دانشگاهی نباشد؛ زیرا این انتخاب به نوعی انتخاب شغل و بخش مهمی از فعالیتها و زندگی آینده شما و حتی پس از تشکیل خانواده را در برخواهد گرفت.

اما، پیش از انتخاب رشته باید از خود بپرسید هدفتان از ورود به دانشگاه چیست؟

شما حتما مستقیم یا غیر مستقیم به این مسأله فکر کرده و حرفهای دیگران را هم شنیده اید که اگر در کنکور قبول شوم؛ زندگی مرفه و خوبی خواهم داشت، شغل خوبی به دست خواهم آورد، به آرزوی پدر و مادر جامه عمل می پوشانم و ...

هیچ کدام از اهداف یاد شده نخواهند توانست در زندگی تان تأثیر گذار باشند. به عبارت روشن تر، از راههای ساده تری هم می توان به این اهداف رسید، دوم اینکه، این اهداف، کم ارزش و بلکه اغلب بی ارزش و در واقع احساساتی و زودگذرند که برخاسته از خامی و ناپختگی است و پس از رسیدن به آنها افراد دلزده و دلسرد خواهند شد و صد البته پشیمان!

برخی از افراد هم ورود به دانشگاه را راه حلی موقتی می دانند؛ به عبارت دیگر، برای گریز از برخی مسایل و رویدادهای آینده این کار را انجام می دهند؛ به عنوان مثال امروزه بسیاری از داوطلبان دانشگاهها برای به تعویق انداختن دوران سربازیشان تلاش می کنند به دانشگاه راه یابند که بدیهی است این افراد به دنبال علاقه خود نیستند و هنگام انتخاب رشته هم، رشته ها و دانشگاههایی را برمی گزینند که احتمال قبولی خود را در آنها زیاد می بینند.

این امر پیامدهای منفی بسیاری به همراه دارد که از جمله آنها می توان به افت کیفیت آموزش عالی اشاره کرد. این عده نه تنها هنگام ورود به

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه موفقیت تحصیلی درخوری نخواهند داشت، بلکه روی دانشجویان دیگر نیز اثرات منفی به جا می گذارند.

ما به شما پیشنهاد می کنیم قبل از انتخاب رشته خصوصیات نگرشی و رفتاری خود را بهتر بشناسید.

پاسخ به سؤالهای زیر شما را در درك علاقه تان یاری می کند:

۱) در دوران تحصیلات متوسطه در کدام یك از دروس موفق تر بوده اید؟

۲) بیشتر به فعالیتهای فکری علاقه مندید یا فعالیتهای بدنی و ورزشی؟

۳) ویژگی فردی شما مهارتهای عملی است یا خلاقیتهای ذهنی؟

۴) به فعالیتهای منظم در شبانه روز علاقه مندید یا فعالیتهای نا منظم براساس شرایط؟

۵) اشتغال در مراکز شهری را ترجیح می دهید یا مشاغل خارج از شهر را و ...

- مراحل یك انتخاب رشته صحیح

پیش از انتخاب رشته باید به نکاتی توجه کنید:

الف) شناسایی دقیق رشته های تحصیلی

ماهیت هر رشته تحصیلی، مطالب درسی، زمینه های کاری و فرصتهای اشتغال در هر رشته، معمولاً آن چیزی نیست که در ذهن داوطلبان ورود به دانشگاهها وجود دارد.

تغییر نگرش تقریباً تمام دانش آموختگان دانشگاهها نسبت به رشته تحصیلی خود در مقایسه با زمان قبل از ورود به دانشگاه، موید این مطلب است.

بنابراین توصیه می شود تا حد امکان از طریق ملاقات با استادان دانشگاهها و دانشجویان رشته های مختلف، صحبت با صاحبان مشاغل و حرفه های مختلف و مطالعه دفترچه راهنمای آزمون سراسری اطلاعات و دانش خود را در رشته های تحصیلی مختلف بالا ببرید.

در این مرحله سعی کنید بفهمید که هر رشته تحصیلی چه تواناییهای ویژه ای را می طلبد، امکان ادامه تحصیل و فرصتهای اشتغال در هر رشته چگونه است.

ب) شناخت دانشگاههای کشور

شواهد نشان می دهند داوطلبان در مرحله انتخاب رشته تحت تأثیر نامها قرار می گیرند و به مسایل مهمی که در طول دوران تحصیل نمی توان آنها را نادیده گرفت، در مرحله انتخاب رشته بی توجهی می کنند.

تقاضاهای مکرر دانشجویان شاغل به تحصیل برای انتقال موقت، انتقال دایم، مرخصی تحصیلی، افزایش طول دوران تحصیل و ... همه ناشی از این غفلت است.

لذا در این مرحله توصیه می شود با استادان دانشگاهها، دانشجویان و دانش آموختگان رشته های مختلف دیداری داشته باشید و شناخت بهتری نسبت به دانشگاهها پیدا کنید.

در این مرحله نیز برای رسیدن به شناخت صحیح باید این نکات را مورد توجه قرار داد:

- توانمندیهای دانشگاههای مختلف در ارائه خدمات علمی در هر رشته
- امکانات دانشگاههای مختلف در ارائه خدمات رفاهی (تغذیه، خوابگاه، سرویس رفت و آمد و ...) به دانشجویان
- وضعیت نسبی اشتغال دانش آموختگان هر دانشگاه در ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر

بعد مسافت و نحوه رفت و آمد به دانشگاه و ...

در پایان به داوطلبان توصیه می کنیم با توجه به مطالبی که ذکر شد، در مرحله اولویت کد رشته ها به جای آنکه چشم بسته، اختیار انتخاب رشته خود را به دست مراکز مختلف انتخاب رشته بسپارید و یا اینکه بدون شناخت کافی، رشته ها و یا دانشگاههای خاصی را در اولویت قرار دهید، به این نکات توجه کنید:

۱) دفترچه راهنمای انتخاب رشته را به دقت مطالعه نمایید و هنگام دریافت برگه انتخاب رشته به اطلاعیه ها و نکاتی که سازمان سنجش یا دانشگاهها در مورد ظرفیت و یا شرایط پذیرش اعلام می کنند، توجه نمایید.

۲) هرگز به یك انتخاب رشته رایانه ای اکتفا نکنید؛ چون رایانه نمی تواند استعداد و شخصیت شما را تشخیص دهد.

۳) انتخاب اول با انتخاب آخر از نظر اولویت نمره فرقی ندارد، سعی کنید اولویت شما براساس علاقه مندی به نوع رشته و دانشگاهی باشد که

www.takbook.com

www.takbook.com

انتخاب می نمایید.

۴) امکان ادامه تحصیل در برخی از رشته ها مقدور نیست و یا به سختی ممکن است. در انتخاب این نوع رشته ها دقت کنید.

۵) طوری انتخاب رشته کنید که رشته اول بر دوم، دوم بر سوم و به ترتیب تا آخر بر دیگری اولویت داشته باشند.

۶) در انتخاب رشته مقید نباشید که تمام رشته های روزانه را انتخاب کنید و بعد به سراغ دیگر رشته ها بروید.

۷) شهری را که رفت و آمد به آن برایتان سخت است، انتخاب نکنید؛ زیرا چهارسال دوران کوتاهی نیست.

۸) سعی کنید برخی از رشته های شبانه، غیرانتفاعی و پیام نور شهر خودتان را در اولویت نسبت به شهرهای دور روزانه قرار دهید.

۹) با توجه واقعیتهای موجود و نمرات و رتبه خود تعیین رشته کنید؛ زیرا ممکن است انتظارات بالا سبب شود موقعیتهایی را از دست دهید که دیگر هرگز آنها را به دست نخواهید آورد.

۱۰) رشته های قطبی، استانی و ناحیه ای شهر خود را بشناسید و از میان آنها انتخابهای بیشتری داشته باشید؛ زیرا حدود ۷۰ درصد سهمیه اختصاص یافته مربوط به شماست.

۱۱) حتی المقدور رشته شبانه خود را از شهر خود و یا شهرهای همجوار انتخاب کنید؛ زیرا امکانات خوابگاهی به دانشجویان شبانه تعلق نمی گیرد.

۱۲) هر چه می توانید شانس خود را در رشته های شبانه، غیرانتفاعی، پیام نور و نیمه حضوری امتحان کنید؛ زیرا در صورت قبولی و عدم ثبت نام از کنکور سال آینده محروم نخواهید شد.

۱۳) در برخی از رشته ها مانند رشته های نیمه متمرکز امکان انصراف از تحصیل وجود ندارد، بنابراین در انتخاب این گونه رشته ها دقت کنید!

- سخنی با والدین

پدر و مادر گرامی !پیش نیاز هر انتخاب، داشتن آزادی عمل است، اگر دست کسی را با طناب ببندند نخواهد توانست از میان دو شی یکی را بردارد. پس باید به داوطلبان اجازه بدهید که در انتخاب رشته و محل تحصیل دانشگاهی، خود نیز اطلاعاتی را کسب کرده و با توجه به این اطلاعات دست به انتخاب بزنند.

مشاهده شده است که در پاره ای از موارد والدین فرزندان خود را مجبور به انتخاب رشته خاصی می کنند چنین پدر و مادری در واقع به دنبال تحقق آرزوهای خود هستند، آرزوهایی که به آنها نرسیده اند و فکر می کنند فرزندانشان وظیفه تحقق آن را برعهده دارند.

باید والدین به فرزندشان اجازه تصمیم گیری بدهند. البته منظور مشارکت نداشتن والدین در سرنوشت فرزندانشان نیست، بلکه هدف احترام به علاقه و استعدادها و دادن آزادی عمل به فرزندان است.

منبع : روزنامه قدس

http://vista.ir/?view=article&id=268926

vista.ir
Online Classified Service

لطفاً سخت نگیرید

از نارسایی های آشکار در نظام آموزشی ما، تداوم روش حفظ کردن درس ها به جای فراگیری درست و از روی انگیزه است. این مشکل، متعلق به امروز و دیروز هم نیست و ریشه در گذشته های دورتری دارد. نبود انگیزه کافی در دانش آموزان ما برای

www.takbook.com

www.takbook.com

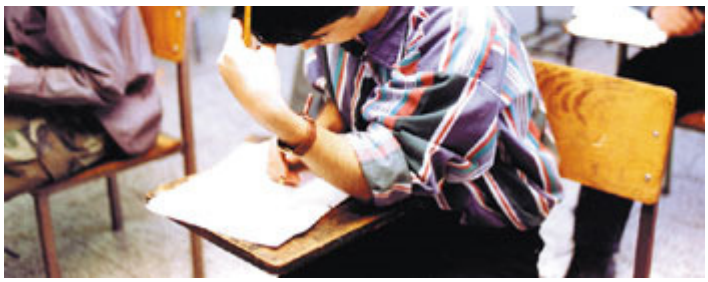

یادگیری، درس خواندن را به صورت انباشتن ذهن از نوشته ها و فرمول ها رواج داده است و کمتر می توان دانش آموزی را دید که در طول سال تحصیلی با انگیزه کافی و به مرور و در آرامش، درس ها را فرا بگیرد و اسیر التهاب ها و هیجان های زیان بار هنگامه امتحان نشود. این روند، در نهایت از آزمون سراسری دانشگاه ها هفت خوانی می سازد که اغلب نوجوانان ما را در یك مرحله، اسیر دلواپسی و عصبانیت می کند و بسیاری از آنان را به رغم کوشش شبانه روزی و بی خوابی کشیدن ها و فرسودن جسم و روان، در صحنه آزمون به دلیل فشارهای عصبی، ناتوان می سازد. پذیرفتنی است که در طول سال های پس از انقلاب و استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران، در مقاطع گوناگون، کوشش بسیاری برای متحول ساختن نظام آموزشی کشور به عمل آمده است، اما مسأله چنان غامض و آمیخته با مشکلات در هم تنیده است که گشودن گره های متعدد آن به آسانی ممکن نیست. با همه اینها می توان شیوه های آموزشی متفاوتی را در دیگر کشورها سراغ کرد که کمتر بار چنین مشکلات سنگینی را بر دوش می کشند.

در مسیر اصلاح نظام آموزشی ایران، حداقل می توان گفت در دوره ابتدایی برخی سختگیری های غیراصولی و تحمیل امتحان های هراس آور برچیده شده است، اما در دوره راهنمایی و متوسطه و دانشگاهی هنوز شاهد پیشنهاداتی مبنی بر افزایش حجم درس ها هستیم که نه تنها گرهگشا نمی باشد، بلکه بر بار مشکلات خواهد افزود.

ورود به این عرصه، فرصت بیشتری را می طلبد، اما روی سخن نگارنده، متوجه برخی طراحان سؤالات آزمون سراسری دانشگاه هاست که هر سال با سختگیری های غیرضروری، موجی از اعتراض را برمی انگیزند و سازمان سنجش که باید نقش متعادل کننده را داشته باشد و اجازه ندهد سلایق شخصی و ای بسا انگیزه های ناشناخته و خاص بر طرح سؤالات حاکم شود، نظارت کافی را انجام نمی دهد و بار دیگر سؤالاتی طرح می شوند که نمونه آنها در طول سال تحصیلی در مدارس و به خصوص مدارس دولتی، هرگز تمرین نشده است و شاید به ندرت در برخی آموزشگاه های تقویتی و مدارس خاص، بتوان نمونه هایی را یافت. در حالی که سؤالات باید نحوه آموزش و سطح معلومات و تمرینات دبیرستان ها و دوره های پیش دانشگاهی دولتی را ملاك قرار دهد که متاسفانه هر سال از لحاظ امکانات در مقایسه با مدارس خاص، محروم تر می شوند، اما چنین نیست و این شیوه مبتنی بر آزارهای روحی داوطلبان، توسط بعضی از طراحان سؤال همچنان به کار گرفته می شود و اعتراض های تازه ای را برمی انگیزد. به این قبیل طراحان عرض می کنم: دوستان! هدف، گستردن حوزه دانش در میان نوجوانان و جوانان ماست؛ هنر و تخصص خودتان را صرف این هدف کنید، نه آنکه بعد از هر آزمونی، آه از نهاد داوطلبان برآید و در خلوت با خود بگویید، دیدی چه سؤال هایی طرح کردم؟!

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=229011

vista.ir
Online Classified Service

مؤسسه آموزشی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران

- تأمین نیاز ناوگان ملی

مؤسسه آموزشی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران با هدف آموزش دریانوردان توانمند موردنیاز ناوگان تجاری ملی به منظور افزایش بهره‌وری و اجراء استانداردهای ملی و بین‌المللی ایمنی، امنیتی و زیست‌محیطی در

www.takbook.com

www.takbook.com

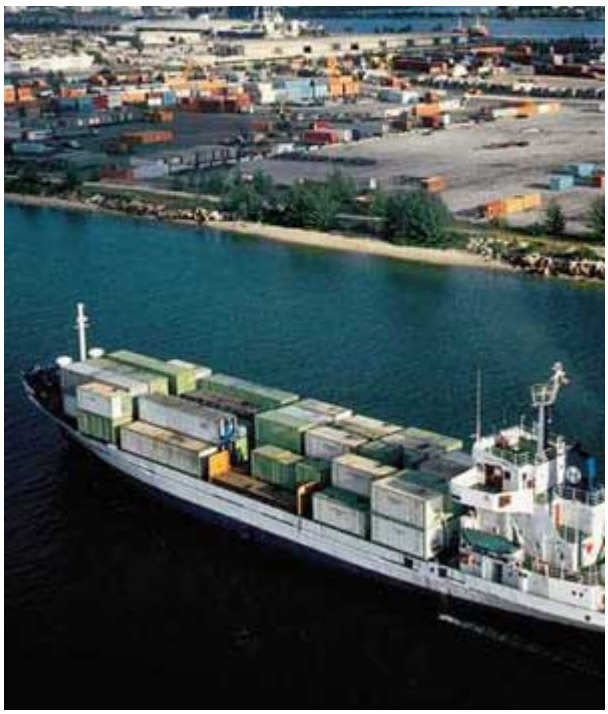

سال ۱۳۶۹ تأمین گردید.

در دهه ۸۰ و با عنایت به تغییرات به‌وجود آمده در صنعت دریانوردی، به‌خصوص کشتیرانی، دامنه فعالیت‌های مؤسسه، مورد بازنگری قرار گرفت و آموزش کارکنان خشکی و صنعت دریانوردی، به‌خصوص کارکنان شرکت‌های کشتیرانی و شرکت‌های عملیات بدری و لجستیک به دامنه فعالیت‌ها اضافه گردید. در این راستا با استفاده از بازخورد به‌دست آمده از دریانوردان و صنعت دریانوردی و با عنایت به تقاضاهای جدید محیط عملیاتی دینامیک صنعت کشتیرانی و همچنین با آگاهی از تغییرات سریع در این صنعت، مؤسسه راهبرد "پاسخگوئی سریع" به نیازهای آموزشی صنعت، از طریق بازنگری دائمی دوره‌های آموزشی جاری و "انعطاف‌پذیری" در طراحی و اجراء دوره‌های جدید را اتخاذ نموده است.

● اهم فعالیت‌های مؤسسه

مؤسسه آموزشی کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران مجری دوره‌های تخصصی مورد تأکید IMO می‌باشد. این مؤسسه با در اختیار داشتن اساتید مجرب و تجهیزات کمک آموزشی مدرن کلیه دوره‌های دریائی مقدماتی و تکمیلی در رشته‌های عرشه، موتور و الکترونیک را برای خدمه شناورهای اقیانوس‌پیما برگزار می‌نماید و تاکنون بیش از ۱۰ هزار نفر در این مؤسسه دوره‌های تخصصی را طی کرده‌اند.

فعالیت‌های آموزشی مؤسسه را می‌توان به دو گروه اصیل آموزش‌های دریانوردان و کارکنان خشکی و ۷ گروه فرعی به‌شرح ذیل تقسیم نمود:

۱) دوره‌های بلندمدت (معادل کارشناسی) دریانوردی

۲) دوره‌های تکمیلی افسران

۳) دوره‌های جانبی (الزامی - کاربردی)

۴) دوره‌های کوتاه‌مدت کاربردی دریانورد

۵) دوره‌های عملیات بندری و لجستیک

۶) دورهای بلندمدت (معادل کاردانی و کارشناسی ناپیوسته) کارکنان خشکی

۷) دوره‌های کوتاه‌مدت کاربردی کارکنان خشکی

سالانه به‌طور متوسط ۴۹۰۰ فراگیر در ۳۴۰ دوره آموزشی مؤسسه (کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت) که در مراکز آموزشی تهران و بوشهر برگزار می‌گردد شرکت می‌نمایند (حدوداً ۴۷۰ هزار نفر ساعت).

علاوه بر طراحی، برنامه‌ریزی و اجراء دوره‌های آموزشی، در طی سالیان گذشته مؤسسه پروژه‌های تحقیقاتی کاربردی متعددی را در زمینه دریانوردی اجراء نموده است.

● گروه‌های آموزشی

مؤسسه دارای ۳۰ عضو هیئت علمی پیوسته می‌باشد که ۲۴ نفر آنها برخوردار از تجربه خدمت بر روی کشتی‌های تجاری اقیانوس‌پیما (در سمت‌های فرمانده، سرمهندس یا افسر الکترونیک و مخابرات درجه ۱) و دارای مدرک فوق لیسانس در رشته‌های دریانوردی مرتبط می‌باشند. مضافاً حدود ۵۰ نفر عضو هیئت علمی وابسته نیز با مؤسسه همکاری می‌نمایند.

گروه‌های آموزشی مؤسسه به‌شرح ذیل عبارتند از:

- گروه آوزشی عرشه
- گروه آموزشی موتور
- گروه آموزشی الکترونیک و مخابرات
- گروه آموزشی عملیات بندری و لجستیک

www.takbook.com

www.takbook.com

- گروه آموزشی عمومی
- مراکز آموزشی

دوره‌های آموزشی مؤسسه در دو مرکز به نام‌های مرکز آموزش تهران و مرکز آموزش بوشهر اجراء می‌شود.

منبع : ماهنامه پیام دریا

http://vista.ir/?view=article&id=259791

vista.ir
Online Classified Service

مباحثه، روشی برای تدریس در دانشگاه

در این مقاله، تحت عنوان " مباحثه، روشی برای تدریس در دانشگاه" من بخشی از تجربهء خودم را در دروه دکترا در دانشگاه سالس دستمایهء طرح یک مشکل در مورد آموزش عالی خودمان و تدریس در دانشگاه های خودمان قرار دادم. با توجه به این که دورهء لیسانس و فوق لیسانس را در ایران گذرانده بودم و با توجه به این که خودم سال ها تجربهء تدریس در این دانشگاه ها را داشتم، وقتی که با نظام آموزشی در دانشگاه لندن مواجه شدم، اولین چیزی که توجهم را به خود جلب کرد این بود که تمام این سیستم بر دو نکته تاکید می کند: اول استقلال دانشجو و اینکه دانشجو باید خودش مستقل از استاد فرایند آموزشی اش را طی کند و (دوم آنکه) استاد بیشتر نقش یک مشاور و تسهیل کننده دارد بخصوص برای دوره های دکترا و فوق لیسانس.

استاد راهنما در اولین جلسه این موضوع را کاملا برای من توضیح داد. او گفت که" شما دانشجویان ایرانی باید بدانید که اینجا مثل ایران نیست و در اینجا مثل ایران استاد برای دانشجو نقش معلم را ندارد. ما در اینجا اصول راه رفتن را به شما می گوییم اما خودتان باید راه بروید. ما در اینجا مقالات شما را می خوانیم اما به شما نمی گوییم که باید بر روی چه مسئله ای کار کنید و یا در روندآن تحقیق شما را کمک کنیم. تحقیق بر عهده خودتان است و ما هیچ تلاشی نمی کنیم که شما کار کنید، چون به مقداری که تلاش کنید، به همان مقدار ما هم پا به پای شما می آئیم. نکته دومی که برای من توضیح داد این بود که اینجا ما برابر هستیم(البته برای دوره دکتری) اینطور نیست که من عقل کل باشم و شما آمده باشید تا از این عقل کل چیزهایی را بیاموزید، مثل این است که ما اینجا یک پروژه عظیم داریم که می خواهیم مشترکا پیش ببریم؛ من اینجا نقش مشاور را دارم و شما نقش اصلی را دارید و من فقط در برخی موارد به شما کمک می کنم. بنابراین در این پروژه که بین من و شما مشترک است ولی در اصل برای شماست اصل شما هستید و فرع من هستم. از نظر علمی هم چون شما می خواهید که متخصص این علم خاص بشوید شما مهم تر و تواناتر هستید و در واقع وقتی این موضوع تمام می شود شما در مورد این موضوع خاص استاد بنده هستید نه اینکه بنده استاد شما باشم. بنابراین در بحث هایی که با هم می کنیم در نظر داشته باشید که شما صاحب نظر هستید و بنده فقط بعنوان مشاور با توجه به تجربیاتی که دارم مطالبی را در خصوص روش کار به شما می گویم و ممکن هم هست که اشتباه کنم بنابراین شما در نظر داشته باشید که اصل خودتان هستید و مجتهد و صاحب نظر این حوزه شما هستید."

برای من هضم این تعریف بسیار دشوار بود که باور کنم که استاد من در این حوزه شاگرد من است. این نکته دومی بود که من و استادم را در یک حوزه برابر قرار می داد و در برخی موارد حتی مرا بالاتر از استادم قرار می داد. در کلاس های این استاد برای دوره های مختلف فوق لیسانس و

www.takbook.com

www.takbook.com

دکترا شرکت کردم و در آنجا بود که متوجه شدم در انگلستان حتی روش تدریس هم با دانشگاه های ما متفاوت است.

در دوره اولمان استادی داشتیم به نام جان پیل که استاد مطالعات آفریقا شناسی بود و در واقع مسئول دوره های دکترا و فوق لسیانس دانشگاه نیز بود. ما ۱۷ نفر بودیم. این استاد در اولین اقدامی که انجام داد ما را به گروه های دو نفره تقسیم کرد و گفت هر دانشجویی باید یک شریک داشته باشد و از میان شما هر دو نفر که موضوع پایان نامه هایشان تقریبا در یک حوزه قرار می گیرد با یکدیگر بحث کنید و در واقع با هم همکاری کنید. شریک من یک خانم ژاپنی بود که موضوع تحقیقش راجع به انسان شناسی در ژاپن بود و به موضوع انتخابی من نزدیک تر بود . کاری که ما باید انجام می دادیم این بود که به یکدیگر در پیدا کردن منابع کمک می کردیم و باید proposal می نوشتیم و در آن طرح مسئله می کردیم و روش های انجام تحقیق را تشریح می کردیم. منابع مربوط به این تحقیق را می آوردیم و ... بعد می بایست آن را در تعامل و همکاری با یکدیگر می نوشتیم. البته هر یک از ما بر روی پروژه خودمان کار می کردیم و هر یک از ما نیز به تنهایی با استادان راهنمای خود بیرون از کلاس همکاری می کردیم ولی می بایست مطالب را برای همدیگر می خواندیم و همدیگر را از روند کار مطلع می کردیم. در هر ترم برای تکمیل شدن این proposal که در پایان سال باید upgrade می شد یعنی در جلسه ای که مثل جلسه پایان نامه بود تا ما بعنوان یک دانشجوی دکتری پذیرفته شویم استاد راهنما و کمیته تز باید آن تز را تائید می کرد تا پذیرفته شود. در هر ترم از این سه ترم می بایست هر یک از ما یک کنفرانس می دادیم. این کنفرانس را طوری برگزار می کردند که من موضوع شریکم را مطرح می کردم و شریکم هم موضوع مرا ارائه می کرد تا اینکه در واقع نشان بدهیم که چقدر در تعامل با یکدیگر بوده ایم؛ به گونه ای که در خلال کنفرانس او می توانست روند کاری من را ارائه کند. به این ترتیب در واقع میزان همکاری ما را با یکدیگر می سنجیدند. بعد در جلسه باقی دانشجویان نیز نقد و بررسی می کردند و نظرات خود را می گفتند و منابع معرفی می کردند و تجربیات خود را می گفتند و با یکدیگر هم فکری می کردیم. در ترم اول یک مقدار پیش می رفتیم و ترم دوم اندکی بیشتر و ترم سوم که ترم آخر بود کل proposal را تکمیل ارائه می کردیم.

در سایر کلاس ها نیز شرکت می کردم. یکی مردم نگاری خاور میانه و یکی هم دوره دکتری بود. در مورد انسان شناسی سینمای ایران. در آن کلاس ها هم دیدم که این استاد در کلاس های فوق لیسانسش که مربوط به رشته مردم نگاری خاور میانه بود، افراد کلاس را به ۴ گروه ۴ نفره تقسیم کرد و بعد برای هر گروه شرح وظایف و موضوعی تعیین کرد. کلاس فقط کلاس بحث بود و نام هر یک از این گرو ه ها را گروه مباحثه گذاشته بود. این ۴ نفر می بایست با همکاری یک موضوع را می گفتند و در هر ترم بخشی از تحقیق خود را ارائه می دادند. موضوعی که می توانست پایان نامه شان باشد و یا تنها یک مقاله. ولی در این سه ترم تحصیلی، آن چهار نفر با یکدیگر بودند. بیرون کلاس آقای تافر برای هر گروه دو ساعت وقت می گذاشت تا کار هایشان را بخواند و در خصوص منابع به آنان کمک کند و تمامی راهنمایی هایی را که به نظرش مفید می آمدند بگوید.

ما سمینار های دیگری هم داشتیم که آن سمینار ها هم به همین شکل انجام می شد. کلاسی داشتیم به نام مردم نگاری در هزاره سوم. در این کلاس یک گردهمایی اجتماعی برگزار می شد و تمام دانشجویان در مورد مشکلات اجتماعی و فرهنگی خود صحبت می کردند و در مورد کارهایمان هم بحث می کردیم. این کلاس در واقع یک کلاس بحث دسته جمعی بود . این کلاس ها بسیار دوستانه بود. در کلاس از ما پذیرایی می شد و بسیار روابط صمیمانه ای داشتیم و هدف این بود که تعامل دانشجویان با یکدیگر از سطح کلاس فراتر برود؛ چرا که ما همگی دانشجوی دکترا بودیم و قرار بود که همه پایان نامه بنویسیم و تقریبا همگی ما مشکلات مشابهی داشتیم. سمینار دیگری بود که در آن دانشجویان می توانستند با توجه به موضوع پایان نامه خود یک شخص صاحب نظر را از هر کجای دنیا خبر کنند تا در مورد موضوع پایان نامه او صحبت کند و تمامی هزینه های دعوت از آن شخص نیز بر عهده دانشگاه بود. در این سمینار پرسش و پاسخ ایجاد می شد و هدف این بود که دانشجو با استادی به جز استاد خودش نیز ارتباط برقرار کند. و این امر باعث تعامل و دوستی شود و در عین حال دیگران هم از این کنفرانس استفاده کنند. این کلاس ها هم در واقع کلاس مباحثه بودند. چنین شیوهء آموزشی بسیار کارآمد بود، چون پیوندهای دانشجویان با یکدیگر بیشتر می شد و به تجربه های ما در جریان آموزش بسیار بها داده می شد. ما عملا بر طبق فرمول یاد گرفتن حین انجام کار پیش می رفتیم و مهم تر از همه این که جوهر همهء این ها مباحثه و گفتگو بود.

بعد به این نتیجه رسیدم که چرا دانشگاه های ما اینطور نیستند در صورتیکه در گذشته های دور، اساس مدارس و مکاتب ما بر پایه مباحثه بوده است و هنوز هم در حوزه های علمیه بحث طلبگی و .... رواج دارد و هنوز هم در مسجد اعظم قم شاهد طلبه هایی هستیم که در گروه های چند نفری نشسته اند و با یکدیگر در مورد مسائل بحث می کنند. من دربارهء تعجب خودم از اینکه چرا در کشور ما از بحث استفاده نمی شود در وبلاگ خودم نوشتم . این نکته مورد توجه یکی از استادان به نام دکتر محمد عطاران که استاد سرشناس تعلیم و تربیت، در دانشگاه تربیت معلم است وخودش هم وبلاگ دارد، واقع شد. او مطلبم را خواند و برای من ای میل زد که من کلاس های دکترا و فوق لیسانسم را دارم به همین طریق ارائه

www.takbook.com

www.takbook.com

می کنم. چند شب پیش که متوجه شد من از خارج آمده ام به من زنگ زد که ما کارهایی که شما گفته اید در کلاس هایمان انجام داده ایم و تعدادی از استادان دیگر نیز همین کار را کرده اند. این برای من بسیار جالب بود و همان باعث شد تا من این مقاله را بنویسم.

برای آنکه بتوانم این بحث را به یک بحث دانشگاهی تبدیل کنم باید تجربهء خودم را با توجه به معیارهای آکادمیک دنیا به یک کار قابل قبول در چارچوب دانشگاهی تبدیل می کردم، تا یک مقالهء رسمی و قابل قبول بدست بیابید. برای این کار اول رفتم سراغ آنکه ببینم آیا در مورد مباحثه مقاله یا کتابی نوشته شده است یا خیر. رفتم دنبال اینکه در مورد این چیزها بحث های تئوریک انجام شده یا نه. بعد که این کار را کردم دیدم دنیایی از کتاب ها و مقالات تحت همین عنوان و در مورد تدریس در دانشگاه نوشته شده (در واقع من عنوان مقاله ام را از یکی از همین کتابها گرفتم) و بحث های تئوریک بسیاری در مورد آموزش مشارکتی شده بود،بر مبنای دیدگاهی که ویلاتسکی، تئوری پرداز بزرگ آموزش روسی، مطرح کرده بود و بیشتر بر جنبه های اجتماعی دانش تاکید می ورزید و این که علم یک فرایند اجتماعی است (همان بحثی که پیتر برگر هم در کتاب ساخت اجتماعی واقعیت مطرح کرده بود و خیلی از جامعه شناسان علم نیز مطرح کرده بودند که چون علم امری است که در فرایندهای اجتماعی بوجود می آید بنابراین انتقال آن هم در یک فرایند اجتماعی صورت می گیرد)؛ در نتیجه آموزشی موفق است که بتواند این کار را انجام بدهد؛ یعنی یک فرایند اجتماعی برای تولید علم و اشاعه و کاربست علم بوجود بیاورد. بنابراین شروع کردم به مطالعهء آن موارد. این مقاله همچون سایر مقالاتی که در این سال ها نوشته ام با طرح یک مشکل شروع می شود. مسئله خودم را اینگونه مطرح کردم که تقاضای اجتماعی و رقابت برای ورود به دانشگاه و ادامه تحصیل در ایران بسیار بالا و سنگین و در عین حال رغبت و اشتیاق وارد شدگان به دانشگاه ها برای یادگیری و تلاش علمی بسیار پائین و اندک است. این تناقض آشکار در ایران ریشه در عوامل اجتماعی،سیاسی و فرهنگی مختلفی دارد از جمله این عوامل ناتوانی نظام آموزش دانشگاهی شامل روش های آموزش، کتب و منابع درسی و استادان محیط فرهنگی دانشگا ه ها،قوانین و نظام اداری و کاستی ها ی نظام مدرسه ای در ایجاد انگیزه و میل و عطش دانشجویان برای یادگیری،خلاقیت و کوشش علمی بیشتر است دانشگا ه ها در ایران قادر به تربیت چیزی که پیر بوردیو انسان شناس و مردم شناس بلند آوازهء فرانسوی آن را انسان آکادمیک می نامد،نیستند.در واقع مسئله این است که همه رقابت می کنند بروند دانشگاه ولی وقتی رفتند همه در این تلاش رقابت می کنند که دانش فرا نگیرند. چرا اینگونه است؟ پاسخ را من در مقدمه داده ام که مجموعهء این سیستم قادر نیست که انسان ها را به انسان های آکادمیک تبدیل کند. این امر ابعاد متعددی دارد. یکی از آنها این است که روشی که ما آموزش می دهیم روشی نیست که از آن انسان آکادمیک بیرون بیاید. برای اینکه بتوانم این بحث را در چارچوب علمی مطرح کنم، توضیح دادم که این مسئله را بیشتر کاویده ام و بعد از آن آمده ام دیدگاه آموزش مشارکتی را بسط دادم که این نوع آموزش به چه معناست، و ابعاد مختلف چیستند و بعد به این موضوع پرداخته ام که برای حل این مشکل چه کار می شود کرد و یک پاسخی دادم و گفتم مباحثه راهی برای حل مشکل است و در نهایت بر اساس بحث های تئوریکی که در مورد مباحثه وجود دارد و بر اساس تجربه ای که داشتم روش مباحثه را شرح دادم و شرایط انجام مباحثه را تا جایی ادامه داده ام که چگونه این روش ها و الگوها را چگونه می توانیم در ایران پیاده کنیم. و پیشنهادهایی با توجه به تجربه ای که از ایران داشتم و به اصطلاح نقد و نظرهایی که در این مورد وجود دارد و نیز محدودیت های مباحثه را شرح دادم. و راه حل هایی ارائه داده ام که چگونه می توانیم در واقع این روش را در اجتماعات علوم اجتماعی و سایر علوم گسترش بدهیم و به این وسیله بحث را به پایان رسانده ام.این هم یک نمونه ای دیگری برای اینکه شما ببینید چگونه می توانید تحقیق خود را ارائه دهید چیزی که مهم است این است که باید مقداری جسارت داشته باشید و آمادگی داشته باشید که تن به کار بدهید بعضی اوقات دانشجویان فکر می کنند که دانش باید از جایی بیاید و برود در مغز آدم و آن هم باید در یک شب یا دوشب چیزی نوشت و آن می شود دانش ولی در واقع اینگونه نیست و آنهایی که می روند و مقاله می نویسند واقعا زحمت می شند و وقت می گذارند اوایل مشکل است و پاسخ به این سوال که مثلا آیا این موضوعی که من برای تحقیق انتخاب کرده ام به جواب می رسد پاسخی ندارد که بتوان در مدت کوتاهی آن را بدست آورد و یا اینکه یک نفر به شما بگوید که آره به جواب می رسد یا نه و این در واقع شما هستید که باید نشان بدهید که موضوع شما یک موضوع تحقیقاتی است.

هزاران ایرانی در این سال ها رفته اند خارج از ایران و تحصیل کرده اند و شاید بتوان گفت که احتمالا من اولین ایرانی هستم که مثلا این زحمت را به خودم داده ام که در مورد تجربه زندگی دانشجویی خودم در خارج از کشور مقاله ای بنویسم . من هم برای این که این کار را بکنم پروسه طولانی را طی کردم چون یکباره که ۴۰ صفحه مطلب به ذهن من نرسیده است و این گونه نبوده که یک چیز کلی را در مغزم و یا جیبم بگذارم. اول این موضوع توجه مرا جلب کرد، که در دانشگاه های لندن در سر کلاس ها بحث می شود و بعد این سوال برایم پیش آمد که چرا ما در کشور خودمان بحث نمی کنیم، دیدم که اینجا چقدر رفتار استاد با دانشجو فرق دارد و اینکه چقدر استاد به استقلال دانشجو اهمیت می دهد در حالی که دانشجوی ایرانی چنین چیزی در ذهنش هم نمی گنجد و دائم سوال می کند که استاد این را چه کار کنم؟ آیا این موضوع برای تحقیق خوب

www.takbook.com

www.takbook.com

است؟ و ... چون فکر نمی کند که باید خودش دنبال موضوع برود و در مورد منابع تحقیق کند و کتاب بخواند و با دیگران گفتگو کند و با یک موضوع زندگی کند مشهور است که مرحوم ذبیح اله صفا استاد معروف ادبیات فارسی وقتی که هر کسی را می دید همه می دانستند که مرحوم صفا در تمامی برخوردهایش در مورد موضوعی که دارد مقاله می نویسد بحث می کند بنابراین اگر کسی آمادگی این را داشت که وارد بحث با او شود بعد از یک سلام کوتاه بحث را با او آغاز می کرد و برایش مهم نبود که رشته تحصیلی شخص چیست چون با آن موضوع زندگی می کرد. این استاد بزرگ عادت کرده بود که با موضوعات تحقیقی خود زندگی کند و به همین دلیل هم توانست سهم به سزایی در تاریخ ادبیات فارسی ایفا کند. و این شیوه تمامی آدم هایی است که می خواهند محقق و یا دانشجو باشند. حال شما هم اگر می خواهید در مورد یک موضوع خاص تحقیق کنید باید آن را موضوع گفتگوهای روزانه خود قرار دهید، در خوابگاه در بحث هایتان چون از طریق همین گفتگوها به نکات تازه ای می رسید و چیزهای تازه ای به ذهن شما می رسد که باور نکردنی است البته در دنیای امروز وسایل گفتگو کردن بسیار متفاوت شده است که وبلاگ یکی از آنهاست. خودم تمام این ۱۶ مقاله را به خاطر وبلاگ نویسی نوشتم چون عادت داشتم که در مورد مسائلی که به ذهنم می رسید در وبلاگ خود چیزهایی بنویسم و یک عده می آمدند و نظرات خود را در مورد نوشته های من در وبلاگ من می گذاشتند و خواننده های نوشته ام که زیاد می شدند به این نتیجه می رسیدم که عجب موضوع جالبی است. بعضی ها فکر می کردند که من دارم معجزه می کنم که چنین چیزهایی را می نویسم اما از نظر خودم یک موضوع ساده بود منتهی همت می کردم و پس از اینکه می دیدم دیگران استقبال کردند می رفتم و منابع و کتاب ها را می خواندم و دائم به آن مطلبی که نوشته بودم اضافه می کردم و همینطور مطالب را اضافه می کردم و سرانجام آن را تبدیل به یک مقاله قابل چاپ در یک مجله علمی می کردم. وقتی شما از یک رشته که هستید به رشته دیگر می روید خلاقیت شما افزایش می یابد مثلا وقتی من از دنیای فرهنگ و مطالعات فرهنگی رفتم به دنیای تحصیلات عالیه، تکنیک های موجود در این دو رشته را با یکدیگر قاطی می کردم و به نکات جالبی می رسیدم و نکات جدیدی کشف می کردم علم هم همینگونه پیش می رود در واقع مالینفسکی یک فیلسوف و ریاضی دان بود و به مطالعه انسان شناسی علاقمند شد در واقع تمام دانشمندان بزرگ دینا این گونه اند و درست به همین دلیل است، که بحث های بین رشته ای در حال رشد هستند. چون از پیوند زدن دانش ها، مفاهیم و دیدگاه ها به یکدیگر نتیجه جدیدی حاصل می شود. همانگونه که از پیوند فرهنگ ها نتایج جدیدی حاصل می شود، دانش هم جزئی از اجزاء فرهنگ است هر دانشجویی هم که می خواهد در این خصوص تحقیق کند، باید در نظر داشته باشد که تلاش مهم ترین رکن تحقیق است و این که تلاش امری است تدریجی که ناگهانی ظهور نمی یابد. البته شاید باشند مواردی که در آنها افرادی یک شبه و به طور ناگهانی مطلب یا موضوعی را کشف کرده باشند اما تعداد این گونه کشفیات به قدری اندک است که می توان آنها را از حیطه علم به راحتی حذف کرد.علم یک چیز تدریجی الحصول است و محقق باید به طور مستمر با آن زندگی کند و بکوشد آن را اندک اندک توسعه داده تا در نهایت به نتیجه مورد نظرش برسد.نکته مهم در تحقیقات نوشتن است، محقق باید تا حد ممکن از خیال پردازی بپرهیزد و افکار خود را بر روی کاغذ بیاورد و در واقع با صدای مکتوب فکر کند.

تجربه ای را دکتری را خودم را برایتان بگویم که از بین آن ۱۷ نفر دانشجوی دکتری دانشگاه لندن تنها کسی بودم که سر یکسال توانستم proposal خود را طوری بنویسم که مورد تائید کمیته پایان نامه قرار بگیرد و تصویب شد و تقریبا می توانم بگویم که یک سال بعد هم کار پایان نامه هام را تمام کرده بودم اما به یک بیماری برخورد کردم و چون علاقه داشتم که بیشتر بمانم و بیماری هم دست به دست هم داد و من بیشتر از یک سال لندن ماندم اما اینکه چرا توانستم سر یک سال proposal خود را ارائه دهم این بود که من از نوشتن شروع کردم و از همان اول دفترچه یادداشت حرفه ای درست کردم که تمام مطالبی را که به ذهنم می رسید، در این دفترچه نوشتم. هر وقت هر چه به ذهنم می رسید می نوشتم و با هر کس که روبرو می شدم با او در مورد موضوع پایان نامه ام بحث می کردم. ثانیا تمام بحث ها را می نوشتم، حتی هر کتابی را که در این زمینه می خواندم یادداشت برداری میکردم و می نوشتم. من هیچ چیزی را نانوشته نمی گذاشتم و به همین دلیل کارم خیلی سریع پیش می رفت. و همین باعث شد که بعدها مقاله مفصلی در مورد "نوشتن" بنویسم که محصول همین تجربیاتم بود. در واقع نوشتن فقط ثبت کردن نیست بلکه کشف کردن هم هست .

نوشتن فقط یادداشت برداشتن نیست، بلکه تجربه کردن هم هست نوشتن یک نوع سامان دادن به نظام فکری است. به خصوص در مورد علوم انسانی که علومی انتزاعی هستند، نوشتن یک روش است و فقط حاصل بررسی های ما نیست شما وقتی که شروع به نوشتن می کنید در واقع شروع تحقیق شماست،در خلال نوشتن است که ایده های شما نظم پیدا می کنند و در فرایند نوشتن متوجه خلاء های ایده تان می شوید. در فرایند نوشتن است که شاهد تولد یک اندیشه و خلاقیت هستید. مخصوصا اگر نوشته، تایپ هم شده باشد. حروف سربی یک نوع تجسم بخشیدن به ایده هاست. چون ایده های ما بسیار انتزاعی نا محسوس و ناملموس هستند و ما وقتی که این ایده ها را می نویسیم به آنها

www.takbook.com

www.takbook.com

تجسم بصری می دهیم و آنها را به تصویر می کشیم و وقتی آنها را به تصویر کشیدیم از دیدن آنها لذت می بریم و تشویق می شویم که کار فکر کردن را ادامه دهیم اما اگر این کار را نکنیم چون حافظه بشر محدود است بنابراین به زودی تفکرات و ایده های خود را فراموش می کنیم و به همین دلیل بعد از مدتی آن را فراموش می کنیم، در نتیجه نوشتن خودش مناعی برای از دست رفتن امید و انگیزه و رغبت آفرینی است و شما باید کار خود را با نوشتن آغاز کنید و با نوشتن پیش ببرید این بسیار مهم است خصوصا برای دانشجویانیکه که رشته تحصیلی شان مطالعات فرهنگی است.

بنابراین زمانی که به شما گفته می شود در مورد موضوعی تحقیق کنید، معنای آن این است که دفترچه ای پیدا کنید مخصوص آن موضوع و خودکاری مخصوص آن موضوع و از همان جا شروع کنید به نوشتن و پیاده کردن آن موضوع اگر چیزی را نمی دانید بنویسید من درباره این موضوع چیزی نمی دانم این خودش یک نوع دانش است. نوشتن اینکه این موضوع برای من جالب است یا نیست، یک دانش است اما بعد ها با جلوتر رفتن مشخص می شود که اینگونه نیست که چیزی نمی دانید چون همه ما در مسائل انسانی به حکم انسان بودن نکاتی را می دانیم اما خیال می کنیم که نمی دانیم بنابراین شروع کنید به نوشتن. من هنگامی که پدیده وبلاگ ایجاد شد موتور ذهن من شد که شروع کنم به تایپ کردن. وبلاگ برای دانشجو معجزه می کند برای شما هم بهتر است که وبلاگ داشته باشید و بعد نوشتن بارها و بارها نوشته خود را بخوانید. چون مرحله بعد از نوشتن مرحله توسعه آن چیزی است که نوشته اید. یعنی بعد از این که متنی را نوشتید شروع به نقد نوشته خود کنید، که این چیزی که من نوشتم چه ایرادهایی دارد. بارها بخوانید شاید باور نکنید اگر به شما بگویم که من بیش از ۱۰۰ بار یک یادداشت خودم را اصلاح می کنم این را مبالغه نمی کنم البته پس ازمدتی نوشتن دست آدم روان تر می شود و راحت تر می نویسد. هیچ نوشته ای مخصوصا یک نوشته دانشگاهی یکباره به یک متن پخته و تحلیلی و منسجم و ... تبدیل نمی شود.این ها چیزی است که به تدریج به دست می آید . مثلا در مورد روش های مختلف مباحثه، اول فقط دو مورد مد نظرم بود بعد که نوشتم و خواندم بعد شد ۷ مورد و در یک فرایند یکساله این مقاله نوشته شد و همینطور است مقالات دیگری که به تدریج چاپ خواهند شد هیچ کدام از این مقالات یک روزه و دو روزه به نتیجه نرسیده اند و در یک پروسه شش ساله و به تدریج نوشته شده اند.یکی از اساتید بنام، می گوید که من برای نوشتن هر کتابم ۴۰ سال وقت صرف کرده ام و من آن زمان متوجه نمی شدم که منظورش از این حرف چیست اما الان متوجه می شوم که واقعا همینطور است و برای این که آدم بتواند کتابی را بنویسد باید ۴۰ سال زحمت بکشد و دائم بنویسد و تصحیح کند و از دل بحث های خودش بحث های دیگری بیرون بیاورد بنابراین شما باید این تجربیات را به کار بگیرید.● منابع

حداقل ۲۰ عنوان از مقالات و کتاب هایی را که در مورد موضوع انتخابی شما نوشته شده است، شناسایی کنید و بعنوان منبع خود بیاورید و به کار قبلی خود بیافزایید. کار قبلی از نظر عملی و نظری چیست؟ یعنی چه ارزش نظری دارد و چه ارزش عملی دارد و چه مشکلی را می تواند حل کند. از این ۲۰ منبع شروع کنید به مطالعه منابع اصلی بپردازید و شروع کنید به کشف این که در مورد این موضوع چه مطالبی گفته شده است و حداقل در دو صفحه طبقه بندی شده دیدگاه ها و نگرشها تئوریک در مورد این موضوع را بیان کنید. شما در تحقیق خود باید به چند سوال پاسخ بدهید:۱- موضوع تحقیق شما چیست -که عنوان تحقیق شما می شود- ۲- تعریف موضوع بعنوان یک مسئله ۳- اهمیت موضوع ۴- این که چرا این موضوع را انتخاب کردید و در این چرا باید تجربیات خودتان و تجربیات مطالعاتی و عملی خود را مطرح کنید ۵- اینکه چگونه می خواهید این تحقیق را انجام دهید، نه اینکه انشاء کلی بنویسید. این موضوع را حتما بیاورید که آیا این موضوع که شما انتخاب کرده اید آیا واقعا مسئله است و عمومیت دارد یا خیر چرا که بنا به عقیده میلز عمومیت یکی از معیارهای مسائل اجتماعی است ولی فقط عمومیت است ولی در مسائل اجتماعی باید دید که از دیدگاه چه کسی مسئله است از دیدگاه عموم مردم، از دیدگاه کارشناسان و یا نظریه پردازان .... این که چه کسی این موضوع را مسئله می داند نیز خودش یک پرسش خوب است که حتما باید به آن پاسخ داد. به قول جیمز اسپردلی: "فرهنگ آن معنا و شناختی است که فرد یا افراد بر طبق آن یک رفتار را تعبیر و تفسیر می کنند ."

عنوان شد که در پس هر رفتاری یک نظام معنایی و یک آگاهی و ایده وجود دارد و در فرایند تحقیق درصدد کشف آن معنا هستیم و قصد داریم این معنا را به صورت طبقه بندی شده ارائه کنیم توصیف فرهنگی که هدف اتنوگرافی است در واقع توصیف ایده ها و نگرش هایی است که در پس هر رفتاری وجود دارد. در این کتاب گفته شده که هر رفتاری در نظامی از مقولات طبقه بندی می شود و اینکه این رفتار چگونه مقوله بندی می شود، آیا این مقوله یک مقوله بیمارگونه است، زشت است یا خوب است .... چه نوع است. برای افرادی که از بیرون به این مسئله نگاه می کنند و خودشان و یا افراد خانواده شان نیز از خانه فرار نمی کنند، این رفتار- دختران فراری- یک تعریف خاص دارد، اما برای کسانی که از خانه فرار می کنند حتما مسئله به گونه دیگری است. به عبارت دیگر کسانی که از بیرون به این مسئله نگاه می کنند آن را پدیده ای زشت می دانند اما آیا در

www.takbook.com

www.takbook.com

آن ساختار اجتماعی هم که این رفتار انجام می گیرد این امر آیا عملا بد است. چون آنچه که بیان می کنند با آنچه که عمل می کنند ممکن است متفاوت باشد چون ممکن است خود شما یک چیزهایی را عنوان کنید که ایده واقعی شما نباشد اما بنا به دلایل خاص و منافع خاصی آن ایده را ابراز می کنید پس کار واقعی ما آن چیزهایی است که در اعمال ما بروز پیدا می کند و یک انسان شناس باید از روی این اعمال به مطالعه ساختارها بپردازد یا به تعبیر بوردیو منش، حاصل موقعیت فرد و ساختار اجتماعی است. دختری که فرار می کند و دائما هم این کار را انجام می دهد، یک مجموعه عادات و منشی را پیدا می کند این منش و عادات را می توان فرهنگ نامید.فرهنگی که در یک ساختار ویژه شکل می گیرد و خانواده، محله، کلاس، مدرسه و در مجموع جامعه، یکی از اجزاء آن هستند. در واقع وقتی می گوئید "فرهنگ دختران فراری" قصد دارید، موقعیت اجتماعی خاصی را روشن کنید و می خواهید بدانید که درون آن ساختارها چه اتفاقاتی می افتد و چگونه این دختر فرار کرده و ... و باید تفسیر و منظور خودتان را از این مفهوم بیان کنید و این که دختر فراری کیست و فرهنگ به چه چیزی گفته می شود و در مرحله بعد به سراغ این بروید که چرا می خواهید این تحقیق را انجام دهید و اهمیت آن در کجاست و در مرحله بعد بگوئید که چگونه می خواهید این تحقیق را انجام دهید؟ این که مثلا چه گفتگوهایی می خواهید داشته باشید؟ آیا می خواهید با این افراد زندگی کنید؟ یا .... به هر حال روشی را که برای تحقیق خود در نظر دارید بگوئید. چگونه می خواهید به آنها دسترسی داشته باشید و بتوانید با آنها گفتگوهای عمیق داشته باشید.برخی معتقدند که جامعه در این خصوص مقصر است. برخی نیز معتقدند که دختران در این باره مقصران اصلی هستند، بعضی ها می گویند دولت مقصر است و برخی دیگر خانواده ها را مقصر می دانند و برخی نیز می گویند که مجموعه همه این عوامل باعث بروز پدیده دختران فراری می شود اما باید مشخص کنید که شما می خواهید چه کار کنید و این که چگونه می خواهید این کار را انجام دهید.

- مسئله یابی

در رفتار روزمره هر چیزی برای شما باید یک مسئله باشد چون شما بعنوان یک انسان شناس باید عینک خاصی بر چشم داشته باشید و با توجه به آن عینک ریز بین پدیده ها را ببینید و تفسیر کنید. حتی شما می توانید در مورد این که چرا میزهای کلاس درس را اینگونه می چینند بسیار بحث کنید. کما اینکه کتاب های زیادی نیز در این خصوص نوشته شده است و گفته شده که دلیل این نوع چیدمان این است که در نظام های دموکراتیک میز را اینگونه می چینند، چون می خواهند به راحتی با یکدیگر بحث کنند. در نظام های غیر دموکراتیک یک عقل کل هست که او سخنرانی می کند و دیگران فقط گوش می کنند و آن کسی که برای اولین بار به این موضوع فکر کرد، در واقع این موضوع را کشف کرد.

یک انسان شناس، چند سال پیش به موضوع پوشیدن کت و شلوار پرداخت و در مقاله خود عنوان کرد که اروپایی ها فکر می کنند که کت و شلوار بسیار اروپایی است و آیا اینگونه است و جالب اینجاست که مشخص شد خیر این لباس یک لباس ایرانی- ترکی است و مفصل در مورد آن صحبت کرد و مشخص کرد که کت و شلوار یک لباس ترکی بوده است. اما امروزه همه، حتی خود ترک ها فکر می کنند که این یک لباس غربی است اما یک عمر وقت گذاشت برای این کار. خیلی مهم است که امور بدیهی را زیر سوال ببریم و اولا امور بدیهی را ببینید و بعد در مورد آن سوال مطرح کنید.

به یاد داشته باشید که منابع مورد استفاده خود را بر اساس یک الگوی کتابشناسی بنویسید. تنظیم کتابشناسی روش خاص خود را دارد. در علم فرم مهم تر از محتوا است. مقاله ای علمی است که فرم اش درست باشد، خصوصا در مطالعات مربوط به علوم انسانی چون به لحاظ کارایی و به لحاظ داشتن کلید واژه ها، ساختار یک مقاله، اینکه مقدمه داشته باشد، طرح مسئله داشته باشد، بحث داشته باشد و داده های میدانی و تحلیل و نظر داشته باشد و رعایت تمامی این موارد بسیار مهم هستند. چون اگر این ها را رعایت کنید خود به خود موارد دیگر را نیز رعایت خواهید کرد. رساله های دکترا را که نگاه کنید همه چیز به فرم بستگی دارد. نقل قول دادن بسیار مهم است. درست است که در کشور ما این موضوع متاسفانه چندان رعایت نمی شود اما در اروپا و آمریکا این موضوع به نام سرقت علمی برخورد می شود به این معنا که شما از کسی نقل قول کرده اید اما کوتیشن های آن را برداشته اید و به نحوی آن را نشان داده اید که انگار نوشته خودتان است، از جرایم نابخشودنی است. در دانشگاه های خارج از کشور اگر حتی بعداز گذشت ۲۰ سال بفهمند که در یک رساله دکتری دو تا نقل قول بزرگ از کسی یا کسانی اورده شده و نام انها در پایان نامه نیامده است آن رساله را باطل اعلام می کنند. برای من هم بسیار مهم است و اگر از مقاله ای یا نوشته ای استفاده می کنید حتما باید آن را بیاورید و همچنین میزان منابع شما برای من مهم است چون نشان می دهد که شما تا چه اندازه بر روی موضوع تحقیق کار کرده اید. و این که منابع نباید کاذب باشد. چون این کار یک نوع حقه بازی است، بنابراین باید تمام این مسائل را رعایت کنید. صفحه آرایی برای من بسیار مهم است متن نهایی را باید تایپ شده ارائه بدهید. دانش آن چیزی است که مکتوب می شود و همه دلایل را باید شرح بدهید. هم از لحاظ نظری شرح بدهید وهم اهمیت عملی تحقیق خود را مشخص کنید و اینکه تحقیق شما چه مشکلاتی را می تواند حل کند و همچنین می توانید اهمیت

www.takbook.com

www.takbook.com

شخصی موضوع را هم بگوئید و دیگر اینکه تجربه شما در این حوزه چیست. و باید منابع خود را بگوئید و اگر منبعی وجود نداشت، باید بگوئید که به کجاها مراجعه کرده اید و چرا منبعی در ابن خصوص موجود نبوده و اینگونه با این بحث اثبات می کنید که منابعی در این موضوع وجود ندارد. در انتخاب موضوع و عنوان دقت کنید وموضوع باید معرف دقیق محتوی تحقیق باشد موضوع باید قابلیت تبدیل به یک موضوع دانشگاهی را داشته باشد. از مطرح کردن موضوعات کلان بپرهیزید، چون نمی توان در مورد آنها تحقیق کرد و در مورد عنوان تحقیق خود دقیق فکر کنید.

- اهمیت تکنیک نگارش

طبقه بندی متن بسیار مهم است. و از نوشتن مطالب به صورت انشاء وار بپرهیزید چون این روشی است که در دوره دبستان به شما آموخته اند در آن دوران هنوز قدرت طبقه بندی مطالب را نداشته اید اما در حال حاضر بعنوان دانشجوی فوق لیسانس باید قادر به طبقه بندی درست مطالب باشید. طبقه بندی کردن یک تکنیک حیاتی در نوشتن است. تکنیک خوب گوش کردن و توجه کردن بسیار مهم است .

توجه عمیق یکی از شرایط مباحثه است که در اینجا چند شرط را گفته ام که یکی صمیمیت و گرم خویی، مشارکت و توجه عمیق و توضع و ژرف اندیشی و استقلال و تصدیق کردن و ارزش گذاشتن است . توجه عمیق را اینگونه شرح داده ام: رابرت بلاو در کتاب " جامعه خوب" می نویسد دموکراسی یعنی توجه کردن، اما توجه کردن کار ساده و کوچکی نیست و همانطور که بلاو می گوید این امر مستلزم به کار گیری تمام قوای فکری، احساسی و اخلاقی فرد است. دموکراسی یعنی توجه کردن؛ چون وقتی توجه می کنیم، یعنی طرف مقابل را قبول داریم و او را به رسمیت می شناسیم. اما اگر برایمان شخص اهمیت نداشته باشد به او توجه نمی کنیم و هر آنچه خودمان بخواهیم می نویسیم و .... بنابراین توجه کنید و یادداشت کنید و با دیگران در مورد آنچه در کلاس گفته شد بحث کنید.

یکی دیگر از تکنیک های عنوان موضوع تعریف عنوان است. علوم انسانی و جامعه شناسی ارزش این را دارد که مناسبات اجتماعی را از دیدگاه خرد نشان دهد و بخشی از برخوردی که ما نشان می دهیم این است که می خواهیم سلطه خود را به دیگران اعمال کنیم. باید توصیف ها و تبیین های قوی در تحقیق خود ارائه دهید . هدف علم، تولید داده ها نیست. داده ها زمانی ارزش دارند که در راستای یک تبیین قرار بگیرند دانشمندان بزرگ انسان شناسی به خاطر داده هایشان نیست که معروف شده اند بلکه به خاطر تبیین های خوبی است که ارائه داده اند. به خاطر ایده هایی که ارائه می کنند، مهم هستند.

موضوع تحقیق باید قابل فهم و درک باشد. باید از عنوان تحقیق متغیرهایی که می خواهید بر روی آن کار کنید و نیز سایر مسائل را تقریبا فهمید و یا حدس زد. در تحقیقات انسان شناسانه "من" خودتان را جدی بگیرید و در جابجای مقالات خود بگوئید که عقیده من این است و عقیده من آن است و ..... این جا جامعه شناسی نیست و دنیا پوزیتیویستی نیست که بگوئیم "می گویند.... یا دانشمندان بر این باورند ..... گفته اند...." اینجا شما باید تجربه زیسته خود را بگوئید و از همین جا محقق می شوید. اتنوگرافی عرصه ای است برای مطرح کردن خودتان و دانش و تجربه تان و رساندن صدای خودتان به گوش دیگران. بنابراین سبک نوشتاری شما متفاوت از نوشته های جامعه شناسانه است که در آن " من" جایی ندارد.میراث جامعه ما یک جامعه شناسی پوزیتیویستی قرن ۱۹ است. باید موضوعی را انتخاب کنید که قابلیت تحقیق میدانی بر روی آن وجود داشته باشد.

- اهمیت سبک شخصی در اتنوگرافی

مقاله در واقع ماکت کوچک شده ای از یک پژوهش است. همه بخش های آن را در مقیاس کوچک تر داراست و فرض هم بر آن است که کسی که آن مقاله را نوشته، پژوهش گسترده ای در این زمینه انجام داده است بنابراین شما می بینید که از مقاله با طرح مسئله آغاز می شود و بعد چارچوب نظری و ادبیاتی را که در آن زمینه وجود دارد را شرح می دهد و بعد مختصر روش شناسی کار خود را شرح می دهد و بعد در متن اصلی تحقیق و داده های میدانی را ارائه می کند و داده ها را تحلیل می کند و در نهایت یک نتیجه گیری می کند و جمع بندی می کند. فصل نامه علوم اجتماعی ایران و تمام فصل نامه ها و مجلات مربوط به علوم اجتماعی که در ایران چاپ می شود، به دلیل حاکم بودن دیدگاه پوزیتیویستی، غیر اتنوگرافیک هستند. چرا که در رشته اتنوگرافی همواره می گوئیم که من این گونه می اندیشم و من این فکر را دارم و محقق درباره تجربه خودش حرف می زند. در صورتی که شما در فصل نامه علوم اجتماعی و در تمام مجلات مربوط به علوم اجتماعی در ایران نمی بینید که محقق و یا نویسنده مقاله گفته باشد، به اعتقاد من اینگونه است؛ برای اینکه فرض بر این است که علوم اجتماعی نیز مثل فیزیک و شیمی و .. علم هستند به همین دلیل نگفتم از لحاظ ساختار جمله بندی به فصل نامه علوم اجتماعی رجوع کنید.

در مجلات انسان شناسی نیز همین حالت حکمفرما ست و نمی توانند توجه و استناد بیش از حد به تجربه شخصی را قبول کنند. در ایران تصور از علم بسیار متفاوت با آن چیزی است که در سایر کشور ها وجود دارد. در ایران هنوز تصور از علم همان تصوری است که در سال های ۱۹۰۰ یا

www.takbook.com

www.takbook.com

۱۹۲۰ در اروپا رایج بود است و باید کلیشه های تثبیت شده آنها را رعایت کرد تا قبول کنند که مقاله شما را چاپ کنند؛ به همین دلیل شما باید حتما این ها رعایت کنید. البته این کلیشه ها یک حسن دارند و برای افرادی که خلاقیت ندارند و زبان نوشتاری خوبی ندارند و کسانی که توانایی خوب فکر کردن را ندارند، این قالب می تواند بسیار کمک رسان باشد و یکی از دلایلی که در کشور ما این قالب جا افتاده این است که برای افراد متوسط و پائین، خیلی عالی است چون کلیشه ای است. من خودم مقاله ای برای مجله جامعه شناسی ایران ارائه کردم که این مقاله را چاپ نکرد چرا که به عقیده آنها این مقاله خیلی خوب بود، اما این را ما باید علمی- ترویجی ارزیابی کنیم و نه علمی- پژوهشی(البته این مقاله در حال حاضر در مجله علوم اجتماعی دانشگاه علوم تربیتی تهران زیر چاپ است)

اتفاقا در همان مقاله هم همین بحثی را که الان مطرح می کنم ، مورد اشاره قرار داده ام. کتابی هست تحت عنوان "مکدونالدیزه شدن و جامعه" که در سال ۱۹۸۲ چاپ شد و جنجال به پا کرد. همان نویسنده در سال ۲۰۰۲ کتاب دیگری نوشت بعنوان "تئوری های مکدونالدیزه شدن" که فصل دوم این کتاب در مورد مکدونالدیزه شدن بحث های اجتماعی . او کار مجله انتروپولوژی را یکی از معتبرترین مجلات انسان شناسی آمریکا ست، نقد و بررسی می کند و می گوید که الگوی آن که در سال های ۱۹۵۰ شکل گرفته این به همه دنیا تسری پیدا کرده. (همه مجلاتی که در ایران چاپ می شوند نیز بر اساس عملکرد مجله AMERICAN SOCIAL REVIEW تنظیم می شوند و این ساختاری که می بینید بر اساس همان ساختار است) و نقدی می کند مبنی بر این که چون این مجله بعنوان نقد مطلق شناخته شد بنابراین باعث شده است که خلاقیت ها در جهان از بین برود چون هر کس که می خواست خود را بعنوان جامعه شناس در دنیا مطرح کند، به ناگزیر باید از چارچوبی که در این مجله موجود بود برای نوشتن مطالب علمی خودش پیروی می کرد. این مشابه همان بحثی بود که وی در مورد مکدونالدیزه شدن هم می کرد یعنی استاندارد شدن غذاها و تئوری اش را از این جا گرفته بود که یکی از بنیادهای عقلانی شدن همگن شدن است و اکثریت انسان ها مثلا توافق می کنند که یک غذای خوب این ویژگی را دارد و یا یک مقاله یا نوشته خوب این ویژگی را دارد؛ همانطور که در خیلی چیزهای دیگر نیز این استاندارد شدن را داریم، مثلا در صنعت. بعد توضیح می دهد که این استاندارد شدن نوشتن مقاله در علوم اجتماعی درست مثل مکدونالدیزه شدن غذاست. مردم همانطور که مک دونالد آمریکایی را می خورند همانطور هم نظریه های اجتماعی آمریکایی را می بلعند و قبول می کنند و بعد این که در مورد این نظریه ها فقط محتوی مقاله ها نیست بلکه فرم مقاله ها نیز همه آمریکایی شده و استاندارد مجله AMERICAN SOCIAL REVIEW شده است و اشاره می کند که در آلمان و فرانسه جنبشی علیه این روند شکل گرفته که معتقد است اروپایی باید خودش استقلال فکری داشته باشد و بتواند خودش فکر کند و خلاقیت در نوشتن مقالات خود به خرج دهد همچنین هر قوم دیگری در دنیا از آسیایی گرفته تا آفریقایی خودش باید با توجه به نیاز های خودش فرم و محتوی مقالاتش را ارائه دهد چرا که Contribution هر فرهنگی از دل تجربه تاریخی خودش بیرون می پاید و ارائه می شود . البته شاید پیروی از شیوهء استاندارد سبک برای کسانیمناسب باشد که نه آمار می دانند و بیشتر از یک حدی را بلد نیستند. اگر چه خودشان شاید فکر کنند که این بهترین و خلاقانه ترین روش نوشتن مقاله است. البته همانطور که در جامعه در مورد نو آوری مقاومت وجود دارد در جامعه علمی هم این مقاومت وجود دارد ولی این مقاومت هم مبانی دارد که یکی از مبانی آن سنت و کلیشه است و مبنای دیگر آن هم ترس از این است که مبادا هر چیز مبتذل و غیر علمی بعنوان نوآوری تلقی شود، یعنی مکانیسمی برای جلوگیری از نابودی نظم و جانشین شدن یک ضد علم به جای علم. بنابراین من اصلا حرفی ندارم اگر شما بتوانید یک سبک مخصوص به خود داشته باشید و من خودم از این موضوع استقبال می کنم .

منبع : سایر منابع

http://vista.ir/?view=article&id=270434

vista.ir
Online Classified Service

محشر کنکور، برزخ انتظار

www.takbook.com

www.takbook.com

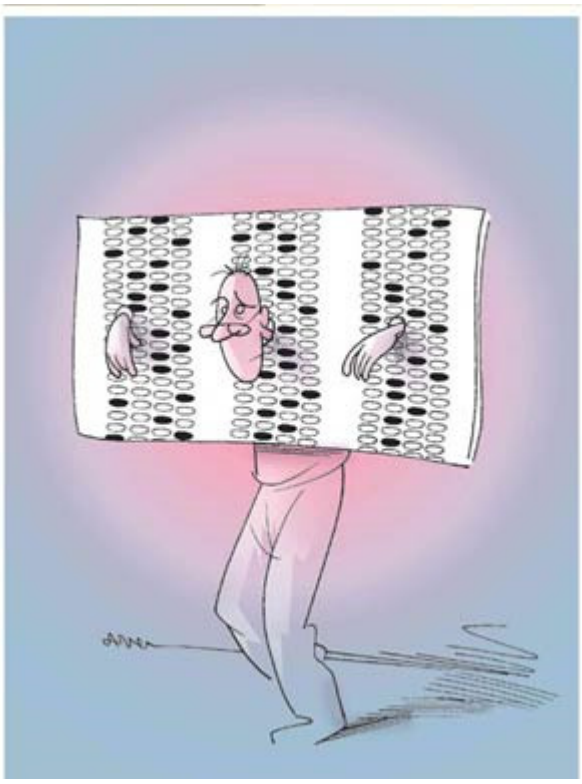

کشتی پرجمعیت کنکور بالاخره پس از گذار از توفان‌های انتظار و اضطراب پهلو گرفت و مسافران سرگشته و در عین حال امیدوار را عجالتاً در برزخ میان ساحل امتحان و سرزمین رویایی دانشگاه(!) به حال خود رها کرد. از آشوب‌های سرگیجه‌آور و دریازدگی‌های این سفر یکساله که بگذریم، تازه در این کویر برزخ و انتظار باید شاهد پاره‌ای ناهنجاری‌های جسمی و روانی جدید باشیم؛ تا آن صبحگاه موعود که در صوراسرافیل اعلام نتایج(!) دمیده شود و آنگاه محشر بندگانی را ببینیم که برخی کارنامه اعمال را شادمان و خندان با دست راست برمی‌گیرند و خیل دیگری نادم و خاسر، مجبور به پیش آوردن دست چپ، و لابد راهی شدن به دوزخ سرشکستگی و افسردگی ناشی از عدم جواز ورود به خلدبرین دانشگاه! راستی را، که عجب شبیه‌سازی ناخوشایند و معرکه‌گیری بیماری‌زایی است این برزخ و دوزخ و بهشت، که از کنکور و مردودی و قبولی در دانشگاه برای فرزندان نوجوان این مرز و بوم ساخته‌ایم و ناگفته نماناد، که سفره ارتزاق رندان فرهنگ باز و فرهیخته سوز و حل‌المسائل فروش را برتر از هر شغل دیگری رونق داده‌ایم و بر سر لقمه صدها آموزشگاه کنکور فروش، اعصاب و روان و سلامت دهها هزار نوجوان را هزینه کرده‌ایم. مرحبا، عجب تجارت سودآوری!

کاش می‌شد اختلالات و ناهنجاری‌های جسمی - روانی را تنها در یک سال تحصیلی پیش‌دانشگاهی در سه برهه طول سال تا کنکور، کنکور تا اعلام نتایج و بالاخره پس از اعلام نتایج به درستی سنجید؛ آنگاه می‌دیدیم که در آغوش گرفتن شاهد خوبرویی(!) بنام دانشگاه، چه خونین‌کفنان و سربریدگانی را در این راه، بی‌جرم و بی‌جنایت، فدیه خویش ساخته است. هیهات و افسوس که هنوز چنین مقیاس سنجشی به بازار نیامده است، و شاید هم هنوز به مصلحت نیست که این ترازوی سنجش به میان آید چرا که پاره‌ای غش‌ها محک خواهد خورد و لاجرم سیه‌رویی به بار خواهد آورد. بگذرم! دیرزمانی نیست که گوشه و کنار چه به صراحت و چه به کنایت وعده خوبان(!) را می‌شنویم اندر باب حذف کنکور و فائق آمدن براین خدای زمینی نامهربان و قاهر؛ لیک از آن روی که هزار وعده خوبان، یکی یکی وفا کند و هر یکی به نوبه خود عمر همچو نوحی می‌طلبد، جسارت می‌کنیم و خطر می‌ورزیم و می‌گوییم که اگر این وعده نیز از نوع همان وعیدهای <تاکیدی> و <بایدی> معمول و مرسوم باشد کاسه همین کاسه است و آش، همین‌آش و افسانه اسطوره‌ای کنکور، همه ساله برگروهی رویای زودگذر می‌آفریند و برخیل انبوهی، کابوس ماندگار. آیا راستی زمان آن نرسیده است که این بار، تاکیدها و قول و قرارها در باب حذف کنکور بر تقویم اجرایی خوبان وعده گذار بنشیند و آموزشگاه‌های کنکورگزار را به شغل شریف دیگری ورچیند؟

نگویید که صاحب این قلم آنچنان از مرحله پرت است و تازه رسیده به تهران، که نه از تعداد داوطلبان مطلع است و نه از ظرفیت دانشگاه‌ها آگاه؛ درست است که از بحبوحه دوریم،لیک در مخمصه، خود درگیریم! (آن آقا می‌گفت: درست است که معقول نخوانده‌ام، اما عقل دارم!) نزدیک به یک دهه از استقرار نظام جدید مدرسه‌ای به صورت سه سال دبیرستانی و یک سال پیش‌دانشگاهی می‌گذرد. این نظام، اقتباسی بود از نظام‌های آموزش دبیرستانی در آلمان، اتریش و سوئیس که در آن دیارها با هدف غربال کردن دانش‌آموزان در آستانه ورود به دانشگاه و رهنمونی ایشان به بازار کار بوده است و طبیعتاً شرایط اشتغال به موازات این نظام آموزشی فراهم شده است. اکنون سئوال می‌کنم: کدام دانش‌آموز در این دهه اخیر پس از گرفتن دیپلم دبیرستان و با راهنمایی مشاورین آموزشی و با استقبال مراکز کار و اشتغال، از ثبت‌نام در پیش‌دانشگاهی صرف‌نظر کرده است؟ اگر قرار بود هم چوب را بخوریم و هم پیاز را، دیگر چه ضرورتی به تفکیک دبیرستان از پیش‌دانشگاهی بود؟ از سوی دیگر، تا زمانی که مدارس فنی و حرفه‌ای به لحاظ منزلتی - روانی محل مراجعه دانش‌آموزانی است که از مدارس نظری وامانده‌اند، جهت‌گیری اشتغال زودرس و اقبال به سمت بازار کار در اوایل جوانی، همچنان امری نامقبول و نامتعارف خواهد بود؛ دقیقاً همان چیزی که در کشورهای پیشرفته، نه تنها شانس و فرصت، بلکه افتخار و منزلت برای نوجوانان و جوانان محسوب می‌شود. اگر به فرض، روند حذف کنکور بنابه وعده خوبان(!) به خوبی پیش رود باز هم بیم آن می‌رود که رقابت شکننده و بیماری‌زای جدیدی دوباره به صحنه آید و آن هم تصاحب صندلی‌های پرطمطراق در رشته‌های مرغوب و دهان‌پرکن باشد. به این ترتیب در حقیقت هیولای کنکور در جلوه جدید هیولایی دیگر بنام <رشته‌های مرغوب> خودنمایی خواهد کرد و چیزی

www.takbook.com

www.takbook.com

عوض نخواهد شد. حذف کنکور جز با تقویت کمی و کیفی مدارس فنی و حرفه‌ای، ایجاد اشتغال مولد و سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و تشویق دانش‌آموزان پس از احراز دیپلم دبیرستان به سمت و سوی بازار کار میسر نیست و این هر سه تنها در سایه شعار گذرا و روزآمد حذف کنکور محقق نخواهد شد.

منبع : آتیه

http://vista.ir/?view=article&id=294886

vista.ir
Online Classified Service

مدرسه‌ای برای آموزش آنتروپرونرهای ایرانی

دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران اولین و تنها دانشکده کارآفرینی در ایران است که با توجه به سند چشم‌انداز بیست ساله که در آن بر فعالیت‌های دانش بنیان تاکید شده است، در جهت تامین نیازهای تخصصی برنامه چهارم توسعه کشور مورد توجه قرارگرفت.

هیات امنای دانشگاه تهران در اردیبهشت ۱۳۸۶ تاسیس دانشکده مستقل کارآفرینی را به تصویب رساند. این دانشکده که از آغاز سال تحصیلی ۸۷ـ۸۶ در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشجو پذیرفت با حمایت مالی وزارت کار و امور اجتماعی، مصوبه شورای عالی اشتغال و بر اساس تفاهم نامه دو وزارتخانه علوم و کار تاسیس شده است. تاسیس این دانشکده با اهداف متعددی از جمله، تربیت هیات علمی و کادر مربی کارآفرینی برای تدریس در دانشگاه‌ها و همچنین تربیت سیاست‌گذاران و کارشناسان کارآفرینی مورد نیاز دولت و بخش عمومی، ایجاد الگوی دانشگاه کارآفرین در کشور به منظور انطباق فعالیت‌های دانشگاه با نیازهای جامعه، انجام تحقیقات بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در زمینه کارآفرینی صورت گرفت. همچنین ترویج الگوهای موفق‌کاری در جامعه و تشخیص فرصت‌های کارآفرینی در بخش‌های اقتصادی ـ اجتماعی به همراه برنامه‌ریزی برای بهره‌برداری از آنها، تولید و انتشار دانش بومی کارآفرینی و نهادینه‌سازی فرهنگ کارآفرینی و کمک به توسعه پایدار و دستیابی به چشم‌انداز مصوب کشور از دیگر اهداف این دانشکده می‌باشد. این دانشکده علاوه بر اهداف اصلی خود قصد دارد تا با برگزاری دوره‌های رسمی آموزش کارآفرینی (با ماهیت میان رشته‌ای) در بخش‌های مختلف اقتصادی ـ اجتماعی کشور و برگزاری همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی به ترویج فرهنگ کارآفرینی در کشور کمک کند.

هم اکنون دانشکده کارآفرینی در رشته مدیریت کسب وکارهای کوچک (Small Business Management) در مقطع کارشناسی و رشته مدیریت کارآفرینی با ۳ گرایش کارآفرینی در بخش عمومی، کارآفرینی سازمانی و کسب و کار جدید در مقطع کارشناسی ارشد دانشجو می‌پذیرد و در صدد است با همکاری چند دانشگاه بین‌المللی دوره دکتری کار آفرینی را نیز راه‌اندازی نماید. یکی از مهمترین اهداف کارشناسی مدیریت کسب و کارهای کوچک تامین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز و فعالیت‌های کارآفرینی در بخش‌های خصوصی، عمومی و غیردولتی است. فارغ‌التحصیلان «مدیریت کسب کارهای کوچک» می‌توانند به تنهایی یا در قالب گروه‌های کاری برای راه‌اندازی یک کسب و کار جدید متناسب با امکانات خود و شرایط محلی و منطقه‌ای خویش اقدام کنند.دوره کارشناسی ارشد با عنوان مدیریت کارآفرینی در ۳ گرایش کسب و کار جدید، سازمانی و بخش عمومی اجرا می‌شود. در گرایش کسب و کار جدید، هدف تربیت کارآفرینان برای راه‌اندازی و مدیریت کسب و کار کوچک و ارائه خدمات تخصصی به کارآفرینان تعریف شده و همچنین عارضه یابی و ارائه راه حل به مدیران و مالکان کسب و کارهای کوچک از دیگر وظایفی است که از فارغ‌التحصیلان

www.takbook.com

www.takbook.com

این گرایش انتظار می‌رود. در گرایش کارآفرینی سازمانی هدف به تربیت کارآفرینانی است که بتوانند فعالیت‌های کارآفرینی سازمان‌ها و شرکت‌ها را هدایت کند. دانشجویان این گرایش دانش مورد نیاز برای ورود به عرصه کارآفرینی در سازمان‌ها را با گذراندن دروس فن‌آوری اطلاعات و کارآفرینان سازمانی، مدیریت نوآوری و تکونولوژی سازمانی، مدیریت کارآفرینان سازمانی و مدیریت کسب و کارهای بین‌المللی کسب می‌کنند و با گذراندن واحد کار آموزی مهارت لازم را در محیط واقعی بدست می‌آورند.

هدف از ایجاد دوره مدیریت کارآفرینی در بخش عمومی به تربیت افرادی است که بتوانند با تدوین سیاست‌هایی به توسعه و ترویج فرهنگ کارآفرینی در سطح جامعه بپردازند و به توسعه محلی، ملی و منطقه‌ای کمک کنند. دانشجویان در این رشته، دانش تخصصی مورد نیاز را با گذراندن دروس کارآفرینی دانشگاهی، سیاست گذاری توسعه کارآفرینی و کارآفرینی اجتماعی کسب می‌کنند. دانش آموختگان این رشته با حضور در عرصه‌های سیاستگذاری و تصمیم‌گیری در سازمان‌های دولتی، عمومی و سازمان‌های غیر دولتی(NGO)، هدایت کارآفرینی سازمان‌های دولتی و عمومی را بر عهده دارند. از جمله مراکز آموزش دانشکده می‌توان به مرکز توسعه آموزش‌های عمومی و تخصصی کارآفرینی اشاره کرد. این مرکز با بهره‌گیری از اعضای هیات علمی دانشکده کارآفرینی و دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی ارشد، دو دسته آموزش‌های عمومی و تخصصی را در دستور کار خود قرار داده است.

دوره آموزش‌های عمومی با هدف ترویج و اشاعه فرهنگ کارآفرینی و آشنایی هر چه بیشتر اقشار جامعه با مهارت‌های عمومی کسب و کار و توسعه این مهارت‌ها طراحی شده است. دوره‌های آموزشی تخصصی نیز به طور خاص برای ارگان‌ها و صاحبان صنایع کوچک و برای آشنایی با چگونگی مدیریت کسب و کار برنامه‌ریزی شده است. مرکز آموزش الکترونیکی دانشکده نیز از نیم سال دوم تحصیل ۸۷ – ۸۶ در رشته مدیریت کارآفرینی به صورت مجازی در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشجو می‌پذیرد. همچنین در این مرکز طرح درس الکترونیک مبانی کارآفرینی برای دانشجویان رشته‌های مختلف دانشگاهی در دست تهیه و تولید می‌باشد.

مرکز توسعه مطالعات و پژوهش‌های کارآفرینی نیز از جمله مراکز پژوهش دانشکده است که به منظور شناسایی، ارزیابی و تصمیم‌گیری در خصوص فعالیت‌های پژوهشی دانشجویان و اعضای هیات علمی دانشکده و نیز حوزه پژوهش مرتبط با کارآفرنی ایجاد شده است و فعالیت می‌کند. توسعه مفاهیم و فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با کارآفرینی، فعال‌سازی و استفاده از ظرفیت‌های علمی اساتید و دانشجویان دانشکده برای توسعه فعالیت‌های پژوهشی و تولید محتوا و پشتوانه علمی و پژوهشی مورد نیاز برای گسترش و تعمیق آموزش‌های کارآفرینی از اهداف این مرکز است.

دیگر مرکز پژوهشی دانشکده کارآفرینی، دیده بان جهانی کارآفرینی ـ GEM ـ است که یک کنسرسیوم دانشگاهی مرکب از گروه‌های علمی و پژوهشی بوده و هدف اصلی آن ارزیابی و ارائه داده‌های پژوهشی معتبر در سطح بین‌المللی در خصوص فعالیت‌های کارآفرینانه می‌باشد. داده‌های کمی و کیفی حاصله در گزارش جهانی GEM منبع ارزشمندی از اطلاعات برای تصمیم‌گیرندگان کشورهای فوق است. با تلاش دانشکده کارآفرینی و حمایت وزارت کار و امور اجتماعی، ایران به عنوان چهل و چهارمین کشور به GEM پیوست و دانشکده کارآفرینی نماینده جمهوری اسلامی ایران در این کنسرسیوم شد. از مزایای عضویت ایران در GEM می‌توان به، ارزیابی مستمر توسعه کارآفرینی در ایران، سنجش و مقایسه سطح کار آفرینی ایران با سایر کشورها و آگاهی از تجربیات سایر کشورها به ویژه کشورهای توسعه یافته و کمک به تولید دانش جهانی کارآفرینی در ایران اشاره کرد.

دانشکده کارآفرینی همچنین در صدد تاسیس کرسی کارآفرینی یونسکو در ایران است. مذاکرات مقدماتی انجام شده است و پیشنهاد دانشکده در یونسکو در دست بررسی است. امکانات دیگر این دانشکده مرکز انفورماتیک و کتابخانه آن است. کتابخانه تخصصی کارآفرینی مشتمل بر ۵۰۰۰ جلد کتاب فارسی و لاتین در زمینه‌های کارآفرینی، کسب و کارهای کوچک، مدیریت، بازاریابی، حسابداری است. همچنین پایگاه اینترنتی دانشکده به آدرس: http://ent.ut.ac.ir نیز امکان دسترسی به منابع علمی و تخصصی کارآفرینی را فراهم آورده است و اطلاعات کتابخانه، برگزاری همایش‌ها، مجلات و اخبار دانشکده از طریق این پایگاه به روز می‌شود.

منبع : روزنامه دنیای اقتصاد

http://vista.ir/?view=article&id=336769

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

مراکز معتبر آموزش دریائی جهانی

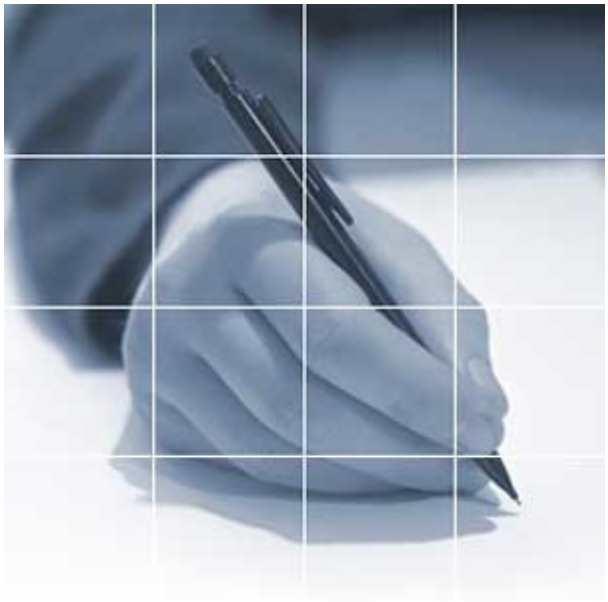

● کره‌جنوبی

▪ دانشگاه ملی دریائی مکپو (MMU)

دانشگاه ملی دریائی مکپو به مطالعات دریائی اختصاص دارد و مدعی است که در قرن ۲۱ از پیشتازان در این زمینه خواهد بود.

پس از برقراری قوانین جدید دریائی از سوی سازمان ملل، عصر تازه‌ای از حکمروائی بر مناطق دریائی و منابع اقیانوس‌ها آغاز شد و این در شرایطی بود که کره‌ای‌ها و آرزوی احیاء قدرت دریائی بی‌مانند خود در عصر امپراتور "چانگ بوگو" در نواحی دریای شمال شرق بودند.

در قرن ۱۶ "سروالتررولی" کاشف انگلیسی مدعی شد: "هر کس بر دریاها حاکم باشد، بر تجارت حکم خواهد راند و از این رو می‌تواند بر جهان حکم براند". به همین ترتیب آلفرد ماهان آمریکائی در قرن هجدهم ادعا کرد که تنها وسیله برای حفظ ثروت و امنیت یک کشور تبدیل شدن به یک قدرت دریائی است.

دانشگاه دریای مکپو در همین راستا تلاش کرده است که نگرش و مسئولیت آموزش و تعلیم دریائی نخبگان را در سطح ملی و با همان روح زمان چانگ بوکو احیاء کند و کره را در ۵۰ سال گذشته در این زمینه یکی از پیشتازان عرصه دریاها در جهان نگه دارد.

کشور کره که با دریا احاطه شده است. امید دارد که در قرن ۲۱ از طریق توسعه در زمینه فعالیت‌های دریائی به یک قدرت دریائی بزرگ تبدیل شود.

دانشگاه دریائی مکپو در پایگاه "مت بودال" مهد آموزش‌ها و امکانات آموزشی و مطالعات حرفه‌ای در زمینه دریانوردی محسوب می‌شود.

کلاس‌های این دانشگاه در حقیقت بهینه دریاها می‌باشند و دانشجویان خود را آماده می‌کنند که به صاحبنظران و پیشروانی که اقیانوس‌ها الهامبخش آنان می‌باشند، تبدیل شوند.

ـ تاریخچه

این دانشگاه ابتدا در ۵ آوریل ۱۹۵۰ میلادی با نام دبیرستان ماهیگیری و دریائی مکپو پایه‌گذاری شد و در سال ۱۹۶۴ میلادی به نام آن به "مدرسه فنی ملی - دریائی مکپو" تغییر یافت. در سال ۱۹۷۹ میلادی این مدرسه به کالج ملی دریائی مپکو ارتقاء پیدا کرد و بالاخره در سال ۱۹۹۳ میلادی به دانشگاه ملی دریائی مپکو با ۳ دپارتمان علوم دریائی، مهندسی دریائی و مهندسی ارتباطات تبدیل شد. در سال ۱۹۹۵ میلادی ۳ دپارتمان دیگر به نام‌های مهندسی الکترونیک دریائی و معماری ناوبری و مهندسی اقیانوس به آن اضافه شد. از سال ۱۹۹۶ تاکنون نیز کلیه دپارتمان‌های این دانشگاه به ۲ گروه اصلی تقسیم شده‌اند که عبارتند از:

الف) گروه فن‌آوری دریائی

ب) گروه مهندسی.

هرکدام از این گروه‌ها نیز دارای تعداد زیادی زیرگروه و دپارتمان هستند که انواع و اقسام فعالیت‌ها و علوم مربوط به دریا و اقیانوس اعم از فنی، اطلاعاتی، پژوهشی و علمی در آنها آموزش داده می‌شود.

▪ دانشگاه دریانوردی کره

دانشگاه دریانوردی کره در سال ۱۹۴۵ میلادی به‌عنوان دانشگاهی ملی و با هدف مشارکت در توسعه صنعتی و دریائی کره تأسیس شد این دانشگاه با تربیت نیروهای متخصص دریانوردی نقشی حیاتی در توسعه ملی کره ایفاء نموده است و همچنان نقش پیشتاز خود را در رشته‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

مختلف دریانوردی ادامه می‌دهد.

دوران فعالیت این دانشگاه به ۴ مرحله زیر تقسیم می‌شود:

۱) مرحله اول؛ از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۷۰ میلادی که به مت ۲۵ سال مشغول پرورش افسران ناوگان بازرگانی و نیروهای متخصص دریانوردی بود.

۲) مرحله دوم؛ از سال ۱۹۷۱ تا ۱۹۹۲ میلادی و به مدت ۲۱ سال مشغول به‌وجود آوردن شرایط و محیطی بود که توانائی پرورش نیروهای مستعد جهت خدمت در صنایع دریائی کره را داشته باشد.

۳) مرحله سوم؛ از سال ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۸ میلادی و به مد ۶ سال مشغول بسترسازی مناسب در راستای توسعه صنعت دریانوردی کشور کره بود.

۴) مرحله چهارم: از سال ۱۹۹۸ میلادی تاکنون نیز مشغول انجام اصلاحات بنیادی و توسعه دانشگاه بود.

ـ تاریخچه

در پنجم نوامبر ۱۹۴۵ میلادی تحت عنوان مدرسه عالی بازرگانی Jinhae تأسیس شد.

در پانزدهم اوت ۱۹۴۵ میلادی به نام کالج دریانوردی Jinhae و سپس در ۳۰ ژانویه ۱۹۴۷ میلادی به‌عنوان کالج ملی دریانوردی تغییر نام یافت.

در پنجم مه ۱۹۴۷ میلادی به Kunsan و سپس در ۲۵ نوامبر ۱۹۵۵ میلادی به منطقه Yeongdo-Gu تغییر مکان داد.

۱) در ۱۴ جولای ۱۹۵۶ میلادی به نام کالج دریانوردی کره تغییر نام داد.

۲) در ۲۶ ژانویه ۱۹۴۵ میلادی کشتی آموزشی Hanbada را به آب انداخت.

۳) در ۲۲ اکتبر ۱۹۹۱ میلادی از کالج دریانوردی کره به دانشگاه دریانوردی کره تغییر نام یافت.

۴) در اول مارس ۱۹۹۲ میلادی دکتر Jeon, Hyo-Jung به‌عنوان اولین رئیس دانشگاه معرفی شد و ۳ کالج زیرمجموعه آن با عناوین علوم دریانوردی، مهندسی و علوم اجتماعی تأسیس شد.

در ۹ مارس ۱۹۹۲ میلادی کشتی آموزشی Hannara به آب انداخته شد.

۵) در سال ۱۹۹۹ میلادی فعالیت خود را در ۴ کالج علوم دریانوردی، مهندسی، علوم و فن‌آوری اقیانوس و مطالعات بین‌الملل گسترش داد.

۶) در سال ۲۰۰۴ میلادی در مجموع ۴ کالج، ۱۹ دانشکده، ۶ ساختمان اداری، ۳ مقطع فوق‌لیسانس و دکترا و به‌طور کلی ۶۵۰۰ دانشجو داشت.

این دانشگاه با ۱۷ دانشگاه محلی از جمله دانشگاه ملی‌پوشان و آکادمی نیروی دریائی کره و ۴۳ دانشگاه خارج از کشور ارتباط و مبادله علمی دارد.

- ژاپن

▪ دانشکده علوم دریانوردی ژاپن

دانشکده علوم دریانوردی ژاپن در اول اکتبر ۲۰۰۴ میلادی تأسیس شد ولی سابقه آن به تأسیس دبیرستان بازرگانی - دریئی کاوازاکی برمی‌گردد این دبیرستان خصوصی که در سال ۱۹۱۷ میلادی توسط آقای Shozo Kawasaki - بنیانگذار صنعت کشتی‌سازی در ژاپن - تأسیس شد، در سال ۱۹۲۰ میلادی ملی شد و به کالج ملوانی کوبه تغییر نام یافت و مستقیماً تحت پوشش وزارت آموزش و پرورش ژاپن قرار گرفت. به دنبال آن در آوریل ۱۹۴۵ میلادی و به‌اقتضاء زمان جنگ این کالج با ۲ کالج ملوانی با نام‌های شیمیزو و توکیو ادغام شد. ساختمان و امکانات و فضای اموزشی کالج ملوانی کوبه هم در اختیار کالج فنی دریانوردی MTC فراز گرفت.

بعد از جنگ، استقلال اقتصادی ژاپن ضرورت پیشرفت و توسعه سریع صنعت حمل‌ونقل دریائی را ایجاب می‌نمود. از این رو در سیزدهمین مجمع شورای ملی ژاپن در سال ۱۹۵۲ میلادی تصمیم به تأسیس دانشگاه بازرگانی - دریانوردی کوبه گرفته شد.

بنابراین دانشگاه جدید که رسوم قدیمی کالج ملوانی کوبه را به ارث برده بود در شهر تاریخی کوبه و Fukae با بهره‌برداری از سیستمی نوین و زیرنظر مستقیم وزارت آموزش و پرورش ژاپن این مسئولیت بزرگ را به‌عهده گرفت. دانشگاه بازرگانی - دریانوردی کوبه و دانشگاه کوبه نیز در اکتبر ۲۰۰۳ میلادی و با هدف توسعه رشته‌های مختلف علمی در یکدیگر ادغام شدند. در این مرحله بود که دانشکده علوم دریانوردی ژاپن تأسیس شد. این دانشکده با هدف پرروش دانشجویانی تخصص در زمینه‌های مختلف تئوری، علمی، فنی و مهندسی موردنیاز صنعت دریانوردی به‌وجود آمد. دانشگاه مکوذ در قسمت شرقی بندر بزرگ کوبه و در مجاورت خلیج اوزاکا واقع شده است.

- چین

▪ دانشگاه علوم دریائی دالیان (DMU)

دانشگاه علوم دریائی دالیان از بزرگترین مؤسسات دریائی چین است که تحت نظارت وزارت ارتباطات این کشور فعالیت می‌کند این مرکز از سوی

www.takbook.com

www.takbook.com

سازمان بین‌المللی دریائی (IMO) به‌عنوان مرکزی عالی برای آموزش علوم دریائی به رسمیت شناخته شده است.

دانشگاه علوم دریائی دالیان در سال ۱۹۳۵ میلادی و از طریق تلفیق ۳ مؤسسه علوم دریائی بازرگانی تأسیس شد و طی ۵ دهه گذشته بیش از ۴۰ هزار نفر از آن فارغ‌التحصیل شده‌اند که بسیاری از آنها اکنون مناصب مهمی در دولت‌ها و جامعه چین دارند. این دانشگاه با ۱۳ دانشکده و ۹ دپارتمان، در یک رشته فوق‌دکترا و در ۹ رشته دکترا اعطاء می‌کند. همچنین در ۵۰ رشته دیگر نیز به فارغ‌التحصیلان فوق‌لیسانی و لیسانس اعطاء می‌شود. این دانشگاه ۲۵۰۰ عضو هیئت علمی دارد و هر سال حدود ۳۵۰۰ نفر دانشجوی جدید در آن ثبت نام می‌کنند. در این دانشگاه کلیه رشته‌های مرتبط با دریانوردی و مهندسی تدریس مس‌شود. در سال ۲۰۰۴ میلادی گواهی ایزو ۹۰۰۱ به دانشگاه دالیان اعطاء شد و مدیران آن همواره برای ارتقاء کیفیت و گسترده کردن خدمات آموزشی، در تلاش هستند. راهبری دریائی، مهندسی دریائی، مهندسی اطلاعات، حقوق، علوم اجتماعی، علوم کامپیوتر و تکنولوژی، مهندسی برق و اتوماسیون، علوم محیطزیست، اقتصاد و مدیریت مهندسی حمل و نقل و پشتیبانی، زبان‌های خارجی، الکترومکانیک و مهندسی مواد از جمله رشته‌هائی می‌باشند که در این دانشگاه تدریس می‌شوند.

▪ دانشگاه علوم دریائی شانگ‌های (SMU)

در این دانشگاه در ۶ زمینه مهندسی و نیز مدیریت، اقتصاد، ادبیات و حقوق و علوم مباحث درسی ارائه می‌شود اما تأکید خاصی بر مدیریت اقتصادی و تکنولوژی راهبری وجود دارد.

دانشگاه علوم دریائی شانگ‌های در سال ۱۹۵۹ میلادی توسط وزارت ارتباطات چین تأسیس شد.

آموزش علوم دریائی چین در شانگهای آغاز شد و بخش کشتیرانی آن از کالج صنعتی شانگهای - که در سال ۱۹۰۹ میلادی بنیانگذاری شد - نشئت گرفت.

در حال حاضر ۴۴ رشته تحصیلی در این دانشگاه تدریس می‌شود و در ۳ رشته از این تعداد دکتری ارائه می‌شود. در سال ۲۰۰۴ میلادی حدود ۱۴۴۶۰ دانشجوی تمام‌وقت در این دانشگاه مشغول به تحصیل و ۷۲۶ نفر عضو هیئت علمی در آن مشغول تحقق و تدریس بودند.

دانشگاه علوم دریائی شانگهای برای همکاری با دانشگاه‌ها و مؤسسات علمی کشورهای دیگر از جمله ژاپن، کره‌جنوبی، استرالیا، روسیه، اوکراین، سنگاپور، مصر، هلند، انگلستان و ایالات متحده اهمیت خاصی قابل است. همچنین ۱۵ رشته تحصیلی به‌طور مشترک بین این دانشگاه و مؤسسات علمی خارجی تدریس می‌شود.

▪ کالج علوم دریائی بازرگانی (MMC)

کالج علوم دریائی بازرگانی از ۲ دپارتمان راهبری و مهندسی دریائی تشکیل شده است. در این کالج متخصصان ارشد راهبری تربیت می‌شوند و دارای تجهیزات پیشرفته برای آموزش است.

آزمایشگاه شبیه‌سازی دریائی از مهمترین آزمایشگاه‌های وزارت ارتباطات چین است. در ۲ مرکز آزمایشگاهی و مرکز شبیه‌سازی راهبری آن؛ شبیه‌سازی رادار، شبیه‌ساز مانور کشتی، چارت‌های دریائی الکترونیک و نیز شبیه‌سازهای الکترونیکی و مکانیکی وجود دارد.

در پایگاه آموزش ملوانان، برنامه‌های آموزشی از جمله زنده ماندن در دریا، مدیریت قایق نجات، آتش‌نشانی در کشتی و کمک‌های اولیه در دریا اجراء می‌شود.

• سنگاپور

دانشگاه دریائی (SMA) دانشگاه دریائی سنگاپور (SMA) در سال ۱۹۵۷ میلادی شروع به فعالیت کرد، این دانشگاه یکی از مؤسسات آموزش دریائی است که در رشته‌های چون مهندسی دریا، تکنولوژی دریانوردی و مدیریت حمل و نقل در دریا دانشجو می‌پذیرد.

رشته‌های تحصیلی ارائه شده در این دانشگاه مطابق با تکنولوژی روز دنیا تدریس می‌شود و به فارغ‌التحصیلان، مدرک دانشنامه تخصصی مورد تأیید مؤسسه استاندارد دریائی داده می‌شود.

این دانشگاه جهت تدریس بهتر دروس علمی، یک لنگرگاه کوچک را برای آموزش در نظر گرفته است. در این لنگرگاه انواع کشتی‌ها از جمله کشتی تفریحی، کشتی آموزشی و کرجی‌نجات وجود دارد و می‌توان وضعیت‌های متفاوت در دریا را در آنجا شبیه‌سازی کرد و به این ترتیب آموزش بهره‌دهی بالائی را به همراه خواهد داشت.

دانشگاه دریائی سنگاپور در ۴ دوره یعنی در سال‌های ۲۰۰۱، ۲۰۰۲، ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵ میلادی جایزه بهترین مؤسسه آموزش‌های دریائی را از مرکز Lloy List Maritime A sia دریافت کرد. هدف این مؤسسه آموزشی فراهم کردن بهترین کیفیت آموزشی و آموزش مطابق با علم روز دنیا است.

فضای دانشکده، فضائی بسیار عالی و زیبا است که دانشجویان را از مناطق مختلف جهان در این مکان گرد آورده است. برای اطلاعات بیشتر و

www.takbook.com

www.takbook.com

افزایش آگاهی خود می‌توانید به سایت این دانشگاه مراجعه کنید.

هند ●www. sma.sp.edu.sg/Ab out SMA U I.htm

▪ دانشکده دریائی (IMC)

دانشکده دریائی هندوستان که در سال ۱۹۹۲ میلادی کار خود را آغاز کرد. یکی از مؤسسات آموزشی در زمینه علوم و فنون دریائی است.

سیستم آموزشی ارائه شده در این دانشگاه به روش آموزش از راه شبیه‌سازی است. اولین آموزش‌های ارائه شده در این دانشگاه مربوط به حمل نفت و مواد نفتی و همچنین گاز مایع و محصولات شیمیائی به روش شبیه‌سازی بود.

روش‌های آموزشی ارائه شده در این دانشگاه برگرفته از سیستم آموزشی ارائه شده در مرکز آموزش دریائی وارساش (Warsash) در سابوت همپتون انگلستان است.

این دانشکده جهت نیل به اهداف بلندمدت خود، حدود ۴ میلیارد روپیه سرمایه‌گذاری کرده است و امیدوار است که با حمایت و تشویق انجمن دریانوردی به این اهداف برسد.

این دانشکده تعهد می‌کند که کلیه دانشجویان خود را از زمان ثبت‌نام مورد حمایت قرار دهد و به فارغ‌التحصیلان دانشگاهی گواهینامه معتبر ارائه می‌دهد.

برای افزایش اطلاعات و برقراری تماس به سایت این دانشکده مراجعه کنید.

info@indian maritime college.com

دانشگاه تحقیقات کاربردی بین‌المللی (ARI) دانشگاه تحقیقات کاربردی بین‌المللی در کشور هند یکی از پیشرفته‌ترین مؤسسات آموزشی دریائی در آسیا است که در ۳ زمینه شبیه‌سازها با سیمیلاتورهای پیشرفته، فن‌آوری اطلاعات و تجارت الکترونیک و نیز آموزش و تعلیمات دریائی فعالیت می‌کند.

ـ آموزش و تعلیم

دانشگاه تحقیقات کاربردی بین‌المللی دامنه وسیعی از شیوه‌های آموزشی را در عرصه صنایع دریائی ارائه می‌دهد. ARI تقریباً ۳۵ هزار دریانورد با ملیت‌های مختلف را تحت آموزش دارد و یکی از معدود مؤسسات دریائی است که برنامه‌های طراحی شده را در تمامی مراحل حرفه‌های دریائی آموزش‌های پیش از ورود به دریا گرفته تا برنامه‌های آموزش از راه دور برای دانش‌آموزان و نیز آموزش‌های بسیار پیشرفته و حرفه‌ای را برای افسران ارشد ارائه می‌دهد.

ـ شبیه‌سازها

ARI گستره‌ای از شبیه‌سازهی پیشرفته را در زمینه‌هائی چون ناوبری، موتورها و نیروی محرکه کشتی، بالابرهای اسکله‌ای، حمل و نقل محموله‌ها، تجهیزات، هدایت و راندن کشتی، ارتباطات و پروسه‌های مختلف صنعتی ارائه می‌دهد. سیمیلاتورهای ARI از ویژگی‌هائی چون دقت بسیار بالا، قدرت تجسم‌بخشی پیشرفته، قابلیت سخت‌افزاری دقیق و ایجاد محیط فیزیکی واقع‌گرا برخوردارند. این شبیه‌سازها کاربردهای ایمن، هدفمند و به صرفه از نظر اقتصادی را در امر آموزش و پروسه‌های توسعه و افزایش یظرفیت ممکن می‌سازند.

شبیه‌سازهای ARI مورد تأیید IMO بوده و اشکال ویژه آنها از سوی دولت هند نیز مورد تأیید قرار گرفته است. ARI در این زمینه دارای تجارت غنی با حدود ۷۰ مورد نصب سیمیلاتور در نقاط مختلف جهان است.

ـ فن‌آوری اطلاعات و جارت الکترونیک

واحد IT و تجارت الکترونیک راه‌حل‌های مؤثر، قابل اطمینان و مورد پسند مشتریان را برای کاهش هزینه و تسهیل در برآورده ساختن نیازهای شرکت‌های تجاری مدرن ارائه می‌دهد. محصولات و خدماتی که از سوی این واحد ارائه می‌شود، از آنجا که حاصل به‌کارگیری همزمان تخصص‌های فنآوری اطلاعات و دانش اطلاعاتی عمیق است. کاملاً با نیازها و تقاضاهای مشتریان همخوانی دارد. این محصولات در عین حال سرمایه‌هائی برای دولت‌های الکترونیک محسوب می‌شوند. سید دارائی‌های ARI همچنین به‌منظور مدیریت اقیانوس، مستندات قوی و کاربرد جریان‌های کاری طراحی برای سرمایه‌ها و شرکت‌های دریائی، طراحی شده است. بخشی از کاربردهای مناسب این فن‌آوری‌ها فراهم آوردن اطلاعاتی برای مدیریت ریسک، بازرسی و نظارت، بیمه و نگهداری و ... است. به‌علاوه این روش‌ها برای نگهداری اطلاعات مربوط به کل ناوگان در یک پایگاه داده‌های متمرکز به‌کار می‌آیند.

● انگلستان

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ مدرسه زمین، اقیانوس و علوم سیاره‌ای

"مدرسه زمین، اقیانوس و علوم سیاره‌ای" در سال ۱۹۸۱ میلادی تأسیس شد. تاریخچه این مدرسه نشان‌دهنده تکامل دانشگاه کاردیف و تبدیل آن به یک دانشگاه بزرگ پژوهشی در ولز و یکی از مؤسسات پژوهشی پیشرو در انگلستان است. تاریخ‌های کلیدی در توسعه اخیر این دانشگاه عبارتند از:

- سال ۱۹۸۹:

ادغام بخش زمین‌شناسی و بخش زمین‌شناسی معدن و مواد در دپارتمان علوم گیاهی در کاردیف

- سال ۱۹۹۲:

تکمیل انتقال دپارتمان زمین‌شناسی و رسم اقیانوس به مکان تازه به نام دانشگاه سوانسی در کاردیف در نتیجه تجدیدنظر در بخش عموم زمین‌شناسی و سال ۱۹۸۹: توقف آموزش جغرافی BSC در دپارتمان کاردیف

ـ سال ۱۹۹۳:

معرفی طرح ماجولار به‌عنوان یک دپارتمان تجربی یک سال قبل از راه‌اندازی کامل آن در کاردیف

تکمیل انتقال بخش‌های این دپارتمان به ساختمان اصلی کالج

ـ سال ۱۹۹۵:

انتقال کارمندان ارشد از آبرزتویت پیش از برنامه رسمی اعلام شده در مورد توقف تحصیل دانشجویان علوم زمین‌شناسی در دسامبر ۱۹۹۸.

ـ سال ۱۹۹۶:

علوم زمین‌شناسی کاردیف تنها دپارتمان زمین‌شناسی در انگلستان بود که توانست رتبه خود را در این سال ارتقاء داده و به نمره ۴A برسانید.

- سال ۱۹۹۹:

با اتمام آموزش زمین‌شناسی به دانشجویان در آبرزتویت، کاردیف به تنها دپارتمان دانشگاهی در ولز تبدیل شد که آموزش و تحقیق در زمین‌شناسی را انجام می‌داد. شورای دانشگاه با انتقال BSC جغرافیای دریائی به همراه کارمندانش به دپارتمان علوم زمین‌شناسی موافقت کرد.

سال ۲۰۰۱:

این دپارتمان رتبه پنجم را در زمینه عملکرد پژوهشی کسب می‌کند و جایگاه ششم را در میان دپارتمان‌های علوم زمین‌شناسی انگلستان به‌دست می‌آورد.

سال ۲۰۰۲:

استاد آدام شولتز از اول ژانویه ریاست دپارتمان را بر عهده می‌گیرد.

- سال ۲۰۰۳:

نام دپارتمان به مدرسه زمین، اقیانوس و علوم سیاره‌ای تبدیل می‌شود تا نشان‌دهنده گستردگی دامنه موضوعات مورد مطالعه در این دپارتمان باشد و استاد دایان ادوارد ریاست این مدرسه را از اول سپتامبر بر عهده می‌گیرد.

▪ دانشگاه علوم و تکنولوژی دریائی دانشگاه نیوکاسل

نیوکاسل که یکی از مراکز بزرگ دانشگاهی اروپا در زمینه تکنولوژی دریائی است، آزمایشگاه‌های مجهز تحقیقاتی و آموزشی دارد که بعضی از آنها منحصربه‌فرد هستند. در مرکز تکنولوژی دریائی نیوکاسل، تحقیقات در زمینه طراحی، مهندسی فراساحلی، مهندسی دریائی، دینامیک سیالات و هیدرودینامیک صورت می‌گیرد.

در حال حاضر در این مرکز ۱۷ استاد تمام وقت که ۵ نفر از نها پروفسور می‌باشند، به تدریس و تحقیق مشغول هستند و به دانشجویان در زمینه‌های تحقیقاتی کمک می‌کنند.

▪ علوم دریائی و مدیریت فعالیت‌های ساحلی

تحقیق در زمینه علوم ردیائی و مدیریت فعالیت‌های ساحلی با تجهیزات مدرن انجام می‌شود و تأکید آن بر زیست‌شناسی و تحولات ساحلی است. برنامه‌های آموزشی این مرکز شامل زیست‌شناسی دریائی، مدیریت سواحل استوائی و نیز مدارک تحقیقاتی است که نشان می‌دهد فرهنگ گسترده تحقیقاتی چندرشته‌ای در این مرکز حاکم است. در مرکز مدیریت ساحلی، چارچوبی برای مشاوره تخصصی فراهم آمده است و مجموعه‌ای از دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت برای مدیران و دیگر تخصصان ارائه می‌شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ مرکز دریائی (NAFC)

مرکز آموزش علوم دریائی NAFC از سوی شورای جزایر شتلند و با هدف ارتقاء دانش ماهیگیری محلی و کمک به صنایع آماده‌سازی ماهی‌ها تأسیس شد. برای تحقیق سریع‌تر این اهداف ۲ واحد دیگر زیرمجموعه مرکز یاد شده تأسیس شده است که در این شعب آموزش‌هائی برای توسعه صنایع دریائی و ماهیگیری ارائه می‌شود. هدف اصلی مرکز دریائی NAFC، حرکت در جهت مشتری محوری در آموزش علوم دریائی، تحقیق و توسعه است. ماهیگیران، پرورش‌دهندگان ماهی، مهندسان، کارکنان صنایع آماده‌سازی ماهی و موادغذائی از جمله دریافت‌کنندگان آموزش‌های این مرکز می‌باشند. از سوی دیگر در این مرکز در زمینه زیست‌شناسی دریائی، وضعیت منابع غذائی دریائی، تأثیرات زیست‌محیطی صنایع و روش‌های پیشرفته ماهیگیری و آماده‌سازی ماهی‌ها برای مصرف، پروژه‌های تحقیقاتی انجام می‌شود.

مرکز NAFC، کنترل شرکت تجاری کنترل کیفیت منابع غذائی دریائی (SSQC) را که مأموریت آن نظارت و تحقیق در حوزه محیطزیست است بر عهده دارد. این شرکت خدمات اطلاعاتی خود را به سازمان‌ها و شرکت‌های ملی و محلی ارائه می‌دهد. می‌توان گفت مرکز NAFC پس از جنگ جهانی دوم و بر مبنای اهمیت آموزش ماهیگیران تأسیس شد و در دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ میلادی کلاس‌های آموزشی برای ماهیگیران برگزار شد.

▪ دانشگاه جان مورز لیورپول

دانشگاه جان مورز لیورپول در سال ۱۸۲۳ میلادی تأسیس شد و سال‌ها است در آن علوم مهندسی، تکنولوژی و مدیریت عملیات تدریس می‌شود. این دانشگاه در سال ۱۸۳۵ میلادی به مؤسسه مکانیک لیورپول تبدیل شد. رویکرد متفاوت این دانشگاه به آموزش و یادگیری، باعث تمایز این مؤسسه آموزشی از دیگر مؤسسات آموزشی عالی شد. در اواسط قرن بیستم، دانشگاه جان مورز لیورپول به کالج تکنولوژی پیشرفته تغییر یافت.

در سال ۱۹۷۰ میلادی پیوستن چند کالج و رشته‌های مختلف به آن، زمینه تأسیس دانشگاه پلی‌تکنیک لیورپول را فراهم کرد. کارشناسان معتقدند این پلی‌تکنیک یکی از بزرگترین و باکیفیت‌ترین دانشگاه‌های پلی‌تکنیک انگلستان است. اوایل دهه ۱۹۹۰ میلادی این دانشگاه نام کنونی خود را پیدا کرد.

دانشکده مهندسی جان مورز لیورپول کاملاً به ارزش‌ها و اهداف دانشگاه پایبند است. در دانشگاه مهندسی طیفی از برنامه‌ها و دوره‌های آموزشی در زمینه مهندسی و تکنولوژی که به الکترونیک و مکانیک مربوط هستند ارائه می‌شود که طی آن دوره‌های مدیریت عملیات در زمینه تکنولوژی، تجارت الکترونیک و مدیریت حمل‌ونقل دریائی برگزار می‌شود این دانشکده در زمینه تحقیقات چندرشته‌ای مسابقه‌ای طولانی دارد. اساتید دانشکده نیز از مهارت‌ها و دانش کافی در زمینه‌های مختلف برخوردارند.

در دانشکده مهندسی دانشگاه جان مورز لیورپول ۱۲۰۰ دانشجو مشغول به تحصیل هستند. در این مرکز در مورد لیزر، میکروالکترونیک و نیمه‌هادی‌ها، مکانیزم‌های تولید پیشرفته و طراحی، کنترل و روبوتیک مدیریت ریسک فراساحلی و دیگر مدیریت‌های تخصصی عملیات تحقیقات صورت می‌گیرد.

در این دانشگاه همواره در ارتباط با زیرساخت‌ها و کادر آموزشی سرمایه‌گذاری می‌شود تا زمینه مساعدتری برای تحقیق اهداف دانشگاه فراهم شود.● فنلاند

▪ مزکر مطالعات دریائی (CMS)

مرکز مطالعات دریائی (CMS) در سال ۱۹۸۰ میلادی تأسیس شد و در سال ۱۹۸۴ میلادی به‌عنوان واحد ویژه دانشگاه "تورکو" قرار گرفت. این مرکز به‌عنوان یکی از مراکز پیشرو کشور فنلاند در ارائه خدمات تحصیلی - تحقیقاتی در زمینه‌های دریائی و مرتبط با آن مطرح می‌باشد.

مشتریان این مرکز در دوره‌های تحصیلی پیوسته و ارائه خدمات سمیناری را اشخاص خصوصی، شرکت‌های دریائی و پشتیبانی تشکیل می‌دهند. محتویات دوره‌های تحصیلی و برنامه‌های آموزشی مختلف برای کارکنان می‌تواند متناسب با نیاز و خواسته مشتریان و درخواست‌کنندگان آنها را تطبیق داده شده و برای ایشان اجراء گردد. این مؤسسه نه تنها با ارائه دوره‌های تحصیلی بلکه با ترتیب جلسات و سمینارها نیز کمک‌های تخصصی لازم را به مشتریان خود ارائه می‌دهد.

مرکز (CMS) به یک مجموعه قوی در ارائه خدمات تحقیقاتی و تخصص مربوط به دریانوردی و خدمات و پشتیبانی تبدیل شده است. در این راستا خدمات از قبیل مشاوره بازرگانی صنعتی، اجراء پروژه‌های تحقیق و توسعه بخش دریائی و هماهنگی در پروژه‌های بین‌المللی می‌تواند توسط این مؤسسه ارائه شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

بیشتر گزارش‌های مربوط به پروژه‌های تحقیق و توسعه (CMS) در مجموعه‌های خود این مؤسسه ثبت و منتشر شده است. به‌عنوان نمونه این گزارش‌ها در کتابخانه اختصاصی دریای واقع در مرکز مطالعات دریائی "تورکو" موجود می‌باشند.

علاوه بر انجام فعالیت‌های داخلی، این مرکز در پروژه‌های بین‌المللی نیز ورود کرده است که از جمله آنها به‌خصوص می‌توان به پروژه‌های مربوط به "دریای بالتیک" اشاره کرد.

به‌عنوان مثال در مؤسسه (CMS) چندین پروژه اتحادیه اروپا نقش هدایت این پروژه‌ها را بر عهده داشته و حتی در آنها سهیم بوده است.

● آلمان

▪ مؤسسه معماری کشتی، مهندسی دریا و اقیانوسی (ISM)

این مؤسسه که به اختصار "ISM" نامیده می‌شود قبل از آن به‌عنوان "مؤسسه تجاری سلطنتی" در برلین شناخته می‌شد که شاخه کشتی‌سازی آن در سال ۱۸۶۰ میلادی تأسیس شد.

این مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی بعدها در سال ۱۸۷۹ میلادی با "مدرسه عالی فنی شارلوتنبرگ" ادغام شد که پس از جنگ جهانی دوم و بازگشائی مجدد و در سال ۱۹۴۶ میلادی به "دانشگاه فنی برلین" تبدیل شد و بخش معماری کشتی و مهندسی دریا این دانشگاه تا سال ۱۹۷۲ میلادی متعلق به دانشکده مهندسی مکانیک بوده است.

مؤسسه فعلی با افقی گسترده‌تر در فن‌آوری دریائی به‌عنوان بخشی از "مهندسی ترابری با حمل‌ونقل" بنیاد نهاده شده است. از دیگر مؤسسات قسمت مهندسی حمل و نقل این دانشگاه می‌توان مؤسسه مهندسی هوا - فضا، مهندسی خودرو و نیز مهندسی راه و راه‌آهن را نام برد.

تعداد دانشجویان این مؤسسه در تاریخ طولانی آن بسیار متفاوت بوده است به‌طوری که در سال ۱۹۰۵ میلادی این مؤسسه ۴۰۰ نفر دانشجو داشته در حالی که تعداد دانشجویان آن در سال ۱۹۳۶ میلادی تنها ۸ نفر بوده است. البته طی دهه اخیر تعداد دانشجویان این مؤسسه با تعداد حدود ۱۲۰ نفر تقریباً ثابت بوده‌اند.

پیشرفت‌های اخیر که طی دهه‌های متمادی تحصیل و تحقیق در این مؤسسه حاصل شده است. در نوع خود تأثیر به‌سزائی بر بهبود و ترقی فن‌آوری دریائی کشور آلمان داشته است.

برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی مؤسسه "ISM" جلوه خاصی داشته و نوگرائی در آن مشهود است. بعضی از عوامل و موارد موجود در این راستا را می‌توان به اینگونه عنوان کرد:

- تحصیل معماران کشتی، مهندسان دریائی و مهندسان اقیانوسی آینده در یک برنامه آموزشی و در یک مکان متمرکز که این خود دیدی یکپارچه از گستره مهندسی دریائی ایجاد می‌کند.

برنامه آموزشی مؤسسه "ISM" براساس منابع و مراجع وسیع که در یک دانشگاه فنی ممکن است. با تنوع رشته‌های مختلف تدوین شده است که همین امر باعث می‌شود دانشجویان از کیفیت بالای آموزش علوم پایه برخوردار باشند و همچنین در مباحث تخصصی گزینه‌های متنوع و زیدی برای انتخاب داشته باشند. به همین ترتیب در زمینه تحقیقات نیز موضوعات بسیاری می‌تواند در همکاری با رشته‌های دیگر دانشگاه‌ها و یا دانشکده‌ها مطرح شود.

- آموزش‌های دریائی مؤسسه "ISM" به‌عنوان قسمتی از برنامه‌های وسیع بخش مهندسی حمل و نقل می‌باشد که مرتبط با دیگر زمینه‌های مهندسی هوا - فضا و خودرو می‌باشد. این امر باعث شده است تا این مؤسسه در ارائه راهکارهائی به خواست‌های حمل و نقل کالا و مسافر مفید باشد.

مؤسسه "ISM" از سال ۱۹۷۴ میلادی دارای یک دوره پروفسوری در حمل و نقل دریائی بوده است.

- در سال ۱۹۶۸ "دانشگاه فنی برلین" اولین دانشگاه در کشور آلمان بود که اقدام به تأسیس دوره پروفسوری در رشته مهندسی اقیانوس نمود. ایجاد این زمینه جدید و مشترک فرصت‌های بسیاری از همکاری در دانشگاه برلین برای مهندسان هیدرولیک، عمران، معدن و دینامیک سیالات را فراهم نموده است.

فعالیت‌های جدید مهندسی محیطزیست دریائی در کنترل و کاهش آلودگی که هر روز اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، موقعیت خوبی در "دانشگاه فنی برلین" به‌ویژه با وجود مهندسان شیمی و محیطزیست دارد.

- کاربردهای فن‌آوری اطلاعات با همان "IT" در صنعت دریائی جایگاه ویژه‌ای در دانشگاه فنی برلین "ISM" دارد و چندین درس انتخابی پیشرفته در

www.takbook.com

www.takbook.com

برنامه آموزشی آن مثل کارگاه طراحی به کمک کامپیوتر با عنوان "CAD-Labot" و نیز برنامه جامع تحقیقاتی از این جمله هستند.

- حوضچه آزمایش مدل کشتی در شهر برلین با عنوان اختصاری "VWS" یک مؤسسه تحقیقاتی مستقل زیرنظر سرپرستی شهر برلین است که در یک جزیره در مسیر کانال شهر برلین و نزدیکی مؤسسه "ISM" واقع شده است. مؤسسه "VWS" با دانشگاه فنی برلین همکاری خوبی داشته و به‌دلیل مجاورت با آن و نیز شباهت زمینه‌کاری موقعیت‌های زیادی برای همکاری‌های تحقیقاتی و استفاده از امکانات را فراهم می‌آورد.

- مؤسسه "ISMA" ارتباط نزدیک و مستمری با صنایع کشتی‌سازی، مهندسی دریائی و اقیانوسی و نیز کشتیرانی دارد و فعالیت‌های بسیاری را در قالب سمینارها، نمایشگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی و تحصیلی پیوسته مهندسی انجام می‌دهد، این مؤسسه یکی از حامیان فعالیت‌های انجمن تخصصی کشتی‌سازی است. این انجمن جلسات سالیانه خود را هر ۲ سال یکبار در شهر برلین برگزار می‌کند.

- مؤسسه "ISM" همچنین دارای روابطی قوی با جامعه دریائی بین‌المللی است. سهم بسیار زیادی از دانشجویان این مؤسسه را دانشجویان خارجی به‌ویژه از کشورهای جهان سوم تشکیل می‌دهند. مؤسسه در تدوین و ارائه برنامه‌های آموزشی کشتی‌سازی و موضوعات مرتبط به این کشورها کمک می‌کند.

- مؤسسه "ISM" در برنامه‌های تحقیقاتی اروپا که متویل آنها "اتحادیه اروپا" است و توسط چند کشور اروپای‌شرقی اجراء می‌شود به‌طور فعال حضور دارد. در همین راستا این مؤسسه با دیگر دانشگاه‌های اروپا و همچنین دانشگاه "میشیگان" آمریکا تبادل دانشجو دارد.

این مؤسسه علاقه زیادی به ایجاد همکاری و ارتباط مؤسسات آموزشی دریائی دیگر در سطح دنیا دارد و در حال حاضر همکاری‌های تحقیقاتی بسیاری با دانشگاه‌های کشورهائی چون یونان - اندونزی، جمهوری خلق چین، لهستان، ترکیه، ایالات متحده آمریکا و بسیاری از کشورهای دیگر اروپای‌شرقی دارد.

● سوئد

▪ دانشگاه دریائی مالمو

دانشگاه دریائی مالمو در سال ۱۹۸۳ میلادی، به‌وسیله سازمان جهانی دریانوردی (IMO) و به‌منظور افزایش متخصان کارآزموده در صنعت دریانوردی در شهر مالموی کشور سوئد تأسیس شد. سازمان جهانی دریانوردی تلاش بسیار زیادی در امر آموزش نیروی کار و افزایش سطح اطلاعات عمومی در زمینه حفظ محیط دریا می‌کند.

در این دانشگاه بیش از یکصد استاد متخصص و مشهور بین‌المللی مشغول به تردیس می‌باشند و دروس تدریس شده در دانشگاه مالمو بیشتر در زمینه علوم و فنون دریائی است و پاسخی واقعی به علاقه‌مندان به اینگونه رشته‌ها است.

همچنین روش تدریس به‌گونه‌ای است که توازن بسیار خوبی را بین دروس تئوری و عملی برقرار می‌کند.

دانشجویان، نسبت به طول دوره تحصیل خود مدارک مختلفی از قبیل؛ گواهینامه فارغ‌التحصیلی، دانشنامه و یا مدرک استادی دریافت می‌کنند.

استاندارد زمانی برای گرفتن مدرک استادی حدود ۱۷ ماه و دانشنامه حدود ۱۳ ماه و گرفتن گواهینامه حدود ۷ ماه است. لازم به ذکر است حداقل شرایط ورود به این دانشگاه، داشتن مدارک لیسانس است.

البته در کنار این آموزش‌ها، دانشگاه دریائی مالمو یک سری دوره‌های آموزشی تخصصی پیشرفته کوتاه‌مدت - که طول دوره آن از ۳ روز تا حدود ۹ هفته است - نیز برای افزایش اطلاعات علاقه‌مندان ارائه می‌دهد.

دروسی که در این دانشگاه تدریس می‌شود شامل؛ مدیریت دریائی، حفظ محیطزیست و ایمنی در دریا، آموزش دریانوردان، مدیریت بندر و حمل و نقل در دریا و خشکی و ... است.

علاقه‌مندان می‌توانند با استفاده از فرم درخواست ثبت‌نام دانشگاه و همچنین دفترچه راهنما، با دفتر پذیرش دانشجو ارتباط برقرار کنند و یا با سایت اینترنتی دانشگاه ارتباط داشته باشد.

www.wmu.se

ایتالیا ●info@wmu.se

▪ دانشگاه بین‌المللی دریائی تریست

دانشگاه بین‌المللی دریائی تریست در مارس ۱۹۸۸ میلادی و با توافق سازمان میلادی و با توافق سازمان جهانی دریانوردی، در شهر رُم ایتالیا تأسیس شد.

اکثر دروس ارائه شده در دانشگاه دریائی تریست در زمینه علوم دریائی است و دانشجویان از سراسر جهان به این دانشگاه آمده و برای افزایش

www.takbook.com

www.takbook.com

اطلاعات و برحسب علاقه خود در رشته‌های ارائه شده ثبت‌نام می‌کنند. تدریس دروس در این دانشگاه به زبان انگلیسی است.

در مارس ۱۹۸۹ میلادی اولین دوره آموزشی دانشگاه بین‌المللی تریست، با حضور ۲۰ دانشجو از نقاط مختلف جهان؛ آسیا، خاورمیانه، آمریکای‌لاتین و اروپا تشکیل شد.

دوره آموزشی حدود ۱۳ هفته ود و بیشتر موضوعات ارائه شده مربوط به حوادث و وقایع دریائی و ایمنی در دریا بود. البته دروس دیگری از قبیل؛ جلوگیری از خطرات احتمالی در بندر و دریا، سازماندهی مدیریت بنادر، نقشه‌برداری از آب‌ها زمین و ... نیز در دانشگاه تدریس می‌شود، اما هدف اصلی از تأسیس این دانشگاه تدریس دروس در زمینه حفظ امنیت و ایمنی در دریا است.

می‌توان گفت این مؤسسه اولین آموزشگاه بین‌المللی دریانوردی است که هدف اصلی تأسیس آن، ایجاد امنیت در دریا و جلوگیری از آلودگی دریا است.

اکثر مدرسان دانشگاه دریائی تریست، از طرف سازمان جهانی دریانوردی معرفی می‌شوند و ملیت بیشتر آنان انگلیسی، سوئدی، هلندی، کانادائی، آمریکائی و ایتالیائی است.

برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با وب‌سایت دانشگاه ارتباط برقرار کنید.

www.imoima.org

● لهستان

▪ دانشگاه دریائی (GMU)

دانشگاه دریائی گدینیا در سال ۱۹۲۰ میلادی کار خود را آغاز کرد. این دانشگاه یکی از بزرگترین مؤسسات آموزش عالی کشور لهستان و قاره اروپا است.

این دانشگاه متشکل از ۴ دانشکده مهندسی دریا، مهندسی الکترونیک، دریانوردی و مدیریت بازرگانی است.

در حال حاض حدود ۸۰۰ دانشجو در این دانشگاه در رشته‌های مختلف مشغول به تحصیل می‌باشند. رشته‌های ارائه شده در این دانشگاه شامل مواردی چون حمل و نقل دریائی، مدیریت بندر و نیروی انسانی، تکنولوژی تعمیر کشتی و تجهیزات بندری، مدیریت مهندسی تعمیرات، سیستم الکترومکانیکی کشتی، کنترل سیستم کامپیوتری کشتی، مهندسی الکترونیک در دریا، ارتباط الکترونیکی رادیوئی، مدیریت طرح‌های تجاری، مدیریت هتلداری و خدمات توریسم، مدیریت حمل کالا در دریا، مدیریت بازرگانی، تجارت الکترونیک، تکنولوژی تغذیه و ... است.

برنامه‌های آموزشی ارائه شده در این دانشگاه مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش و سازمان جهانی دریانوردی IMO است. گروه مدرسان این دانشگاه اکثراً دارای مدارک دکترا و یا بالاترین مدرک دریائی مانند، افسر، سرمهندس کشتی، فرمانده و ... می‌باشند.

این دانشگاه ۲ کشتی آموزشی را در اختیار دانشجویان جهت آموزش‌های عملی و فراگیری بهتر آنها قرار داده است که عبارتند از:

۱) کشتی S/V DAR MLODZIEZ

Y: یک کشتی باشکوه و معروف جهت آموزش که اکثریت بنادر جهان را ملاقات کرده است.

۲) کشتی RTS HORYZONT II

یک کشتی آموزشی - تحقیقاتی که در سفرهای تحقیقاتی به قطب شمال و جنوب از آن استفاده می‌شد.

برنامه‌های آموزشی ارائه شده در این دانشگاه در جهت آموزش مهارت دانشجویان و افزایش سطح ایمنی و سلامت آنها در دریا و همچنین حفظ اکوسیستم دریائی طراحی شده است.

همچنین این دانشگاه، برای افزایش توان علمی خود، با همکاری‌های مشترک نیروهای تحقیقاتی و همچنین معاوضه دانشجو را با ۱۸ مؤسسه آموزش عالی دریانوردی دیگر از قبیل؛ اتحادیه دانشگاه‌های اروپا EUA و مرکز بین‌المللی دانشگاه‌های دریائی IAMU در دستور کار خود دارد.

برای افزایش اطلاعات و ارتباط با این دانشگاه می‌توانید به وب‌سایت زیر مراجعه کنید.

http://www.am.gdynia.pl

▪ دانشگاه دریائی شزین

دانشگاه دریائی شزین در کشور لهستان با فراهم آوردن فرصتی مناسب برای فراگیری علوم و مهارت‌های اساسی دریائی، شغل و آتیه دانشجویانش را در زمینه‌های مختلف اقتصاد دریائی و دریانوردی تضمین می‌کند. هدف این دانشگاه آماده‌سازی دانشجویان برای رقابت مؤثر در تمامی بازارهای تخصصی جهان پس از پایان تحصیل است. تکمیل دوره‌های آموزشی در این دانشگاه، دانشجویان را قادر می‌سازد که با در دست

www.takbook.com

www.takbook.com

گرفتن رهبری امور تجاری و با هدایت ناوگان‌های ماهیگیری و دریائی در مقام یک فرمانده وارد پهنه دریاها شوند و یا به‌عنوان مهندس یا مدیر ارشد، عملیات در ناوگان و بندر را زیرنظر داشته باشند.

ایمنی کشتیرانی، قابلیت اطمینان و اقتصادی بودن عملیات کشتی، ۳ موضوع مهم و اساسی می‌باشند که افسر یک ناوگان تجاری یا ماهیگیری باید با آنها سر و کار داشته باشد. و برای حفظ و ارتقاء این عوامل تلاش کند.

دانشگاه دریائی شزین برای تضمین رتبه کیفی بالا، تحصیلات را در دوره‌های آموزشی مدرن و به شیوه‌های جذاب و با تجهیزاتی نظیر آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های آموزشی و گاه در عرشه کشتی‌های آموزشی ارائه می‌دهد. دانشگاه همچنین دارای کادر علمی برجسته است که علاوه بر مدارک بالای آکادمیک، عناوین و افتخارات علمی و شغلی بسیاری دارند. هیجا و جاذبه‌های شغلی فراوانی در انتظار افرادی است که با انگیزه‌های قوی و اراده محکم وارد عرصه فراگیری آموزش‌های دریائی می‌شوند که می‌تواند سختی‌های دوران تحصیل و مطالعه را جبران کند.

دریاها و اقیانوس‌ها راه‌های وسیع و گسترده‌ای را در مقابل هزاران کشتی و قایق تجاری، ماهیگیری و تحقیقاتی قرار داده‌اند و دانشگاه شزین می‌تواند رؤیای جوانان را برای کار در عرصه دریا تحقق بخشد و این مسئله را چندین هزار دانش‌آموخته این دانشگاه که در حال حاضر در عرشه کشتی‌های لهستانی و بین‌المللی با شایستگی در حال فعالیت هستند، به اثبات می‌رساند.

- دانشگاه‌های دریائی بین‌المللی

▪ دانشکده علوم، فن‌آوری و حمل‌ونقل دریائی جهان عرب

مقر اصلی دانشکده علوم و فن‌آوری و حمل و نقل دریائی جهان عرب (AASTMT) کشورهای عربستان‌سعودی و کویت است. اما شعبه‌هائی از این آکادمی در امارات متحده عربی، بحرین، قطر و قاره نیز تأسیس شده است. این سازمان به‌عنوان لیگ عرب مسئولیت تعلیم و تربیت هزاران دانشجوی دریائی را بر عهده دارد.

AASTMT در واقع حلقه اتصال مراکز آموزش دریائی کشورهای عرب محسوب می‌شود. این آکادمی در ارائه سیستم یکپارچه آموزشی کاملاً موفق است. علوم و فن‌آوری و حمل‌ونقل دریائی جهان عرب در تکاپوی ارائه خدمات تحصیلی - آموزشی و تحقیقاتی متمایز است.

این آکادمی از سال ۱۹۹۹ میلادی تاکنون به فعالیت‌های زیر دست یافته است.

- در سپتامبر ۹۹ آکادمی به بالاترین گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ در جهان دست یافت.

- AASTMT: پس از رشد و توسعه کیفیت سیستم بیمه و تحت پوشش قرار گرفتن برنامه‌های مطالعاتی به BSc منجر شد.

- درجه‌بندی ۴ کالج آکادمی شامل کالج حمل‌ونقل و تکنولوژی دریائی، کالج مهندسی و تکنولوژی، کالج مدیریت و تکنولوژی و کالج حسابرسی و تکنولوژی اطلاعات نیز آغاز شد.

با توجه به نیازهای آینده مبنی بر افزایش تعداد فارغ‌التحصیلان سراسر جهان، آکادمی شروع به ارائه سطوح بالاتر از دیپلم و درجات MSc تخصصی در کالج‌ها کرده است و این کار در حقیقت گام بلندی در جهت مطالعات عالی‌تر می‌باشد.

به‌منظور حمایت از تحصیلات عالی ۲ نهاد جدید نیز تأسیس شده است. یکی از آنها مؤسسه مدیریت عالی با هدف ارائه واحدهای متمایز عالی می‌باشد که نیاز امروز در مورد کارهای حرفه‌ای و بازرگانی است. همچنین این مؤسسه علاوه بر ارائه خدمات آموزشی به خدمات تحقیقی و مشاوره‌ای نیز می‌پردازد.

نهاد دوم مؤسسه خلاقیت و کیفیت است که نقش قابل ملاحظه‌ای در تقویت روابط و صنعت دارد. چرا که شامل برنامه‌های گوناگون آموزشی و خدمات مشاوره‌ای به کمپانی‌ها و شرکت‌های صنعتی می‌باشد و این کار موجب می‌شود تا آنها بهتر بتوانند به ایزو ۹۰۰۰ دست یابند.

با توجه به تأکید آکادمی بر تأمین آخرین دستاردهای تکنولوژی، کالج حمل و نقل و تکنولوژی دریائی مجموعه یکپارچه شبیه‌سازی را ایجاد کرده که به‌منظور آموزش انواع مانورهای دریائی و حفاظت محیطهای دریائی از آلودگی تعبیه شده است. این مجموعه شبیه‌سازی شده بالغ بر ۱۲ میلیون دلار ارزش دارد و باعث افزایش ۳۵ میلیون دلار آمریکا نیز از طرف ژاپن به‌عنوان حمایت‌های خارجی به حساب آکادمی شده است.

برای مدت طولانی استانداردی که به‌منظور قضاوت و ارزیابی روند آموزشی مورد استفاده واقع می‌شد نسبت اساتید به دنشجویان بود. اما در حال حاضر عامل دیگری نیز مورد استناد قرار می‌گیرد و آن هم نسبت کامپیوترها به دانشجویان است. با توجه به این ۲ عامل، آکادمی به‌عنوان یکی از پیشرفته‌ترین انشگاه‌ها شناخته می‌شود که نسبت هر دو عامل در آن دخیل است. این سازمان به‌عنوان لیگ عرب مسئولیت‌های خود را به‌عنوان یک سازمان تخصصی انجام می‌دهد. در واقع AASTMT وسیله‌ای برای اتصال کارهای عرب به‌منظور پیشرفت روابط بین‌المللی محسوب می‌شود که دانشجویان آن نیز از برنامه‌های آن بهره‌مند می‌شوند، چرا که باعث گسترش خدمات آن از طریق ارائه برخی برنامه‌ها در عربستان سعودی و

www.takbook.com

www.takbook.com

کویت شده است. در عین حال شعبه‌های جدیدی از آکادمی در امارات عربی متحده، بحرین، قطر و همچنین در قاهره تأسیس شده است.
آکادمی مذکور راه را برای رسیدن دانشجویان به اهداف و دستاوردها هموار کرده است. زیرا مراکز شبانه‌روزی را برای دانشجویان فراهم کرده است که به آخرین و جدیدترین تجهیزات و امکانات رفاهی و تفریحی مجهز شده است و احداث سالن ورزشی را می‌توان به این امکانات اضافه کرد. در ضمن این مجموعه با برخوردرای از استخر شنای المپیک نیز به مجموعه‌ای کامل تبدیل شده است و این امر موجب شده تا آکادمی به‌عنوان یک دهکده المپیک یکپارچه به‌نظر برسد که فدراسیون عرب و کلوپ‌های ورزشی نیز از امکانات آن بهره‌مند شوند. آکادمی گام‌های بلندی را نیز در جهت استقرار و یکپارچه کردن سیستم اطلاعاتی و آموزشی برداشته است تا بتواند خدمات خود را به‌نحو احسن ارائه کند. تمام اینها از طریق مرکز شبکه کامپیوتر آکادمی ایجاد شده است که برای کارکنان و دانشجویان در بلندمدت به ارائه خدمات می‌پردازد.
AASTMT همواره قصد ایجاد یک سیستم یکپارچه آموزشی را داشته که بتواند دانشجویان خود را برای نیازهای حال و آینده بازار آماده سازد. آکادمی همواره قصد داشته کارهای مؤثری در جهت افزایش سطح آموزشی و تحصیلی دانشجویان ارائه کند. به همین دلیل نیز در میان دانشگاه‌های دریانوردی سراسر جهان با ۶ دانشگاه بین‌المللی دیگر آکادمی به‌عنوان نماینده مؤسسات و دانشگاه‌های بین‌المللی IMO انتخاب شده است و هدف اصلی آنها پایه‌ریزی یک شبکه جهانی میان دانشکده‌های دریانوردی و تقویت امنیت بین‌المللی در سیرهای اقیانوسی است. در عین حال آکادمی عهده‌دار یکی از ۳ گروه در حال کار در زمینه تحصیلات و آموزش دریائی است که قرار است چیزی به‌عنوان "نسل آینده" را پایه‌ریزی کند.
آکادمی به‌منظور تقویت روند آموزشی و تحقیقاتی قصد دارد. از کادر تخصصی‌تر و لابراتوارها و امکانات بیشتری استفاده کند. در ضمن آکادمی با تأسیس یک کتابخانه مدرن با آخرین تکنولوژی روز نیز در تلاش است که افق جدیدی را بر روی کارهای نوین بگشاید.
در زمینه حمایت از ورزش‌های قهرمانی نیز آکادمی در تلاش برای تأمین امکانات برای گروه‌هائی است که به واقع بتوانند مدعی یک دهکده المپیک برای آکادمی باشند. اما اصلی‌ترین هدف آکادمی تمایز خدمات آموزشی و تحصیلی برای جامعه است.▪ اتحادیه بین‌المللی دانشگاه‌های دریائی
اتحادیه بین‌المللی دانشگاه‌های دریائی (IAMU) توسط دانشگاه به نمایندگی از ۵ قاره جهان در نوامبر سال ۱۹۹۹ میلادی پایه‌گذاری شد. هدف از تأسیس این اتحادیه شناسائی اهمیت و جایگاه آموزش و تعلیمات دریائی در عرصه کشتیرانی بین‌المللی در عصر سریع و بی‌وقفه جهانی شدن عنوان شده است. IAMU از زمان تأسیس خود به شکل قابل ملاحظه‌ای اعضاء خود را افزایش داده است و در حال حاضر ۴۴ دانشگاه و مؤسسه آموزش دریائی از سراسر جهان در آن عضویت دارند.
دانشگاه‌های بنیانگذار IAMU عبارتند از:
۱) دانشکده علم و فن‌آوری و حمل و نقل دریائی عرب (به نمایندگی از قاره آفریقا)
۲) کالج دریائی استرالیا (اقیانوسیه)
۳) دانشگاه کاردیف (اروپای غربی که اکنون دانشگاه پلی‌تکنیک کاتالینا جایگزین آن شده است)
۴) دانشگاه فنی استانبول، دانشکده علوم دریائی (مدیترانه، دریای سیاه اروپای مرکزی و شرقی سابق)
۵) دانشگاه دریانوردی مرکانتیل در کوبه (آسیا) که اکنون به دانشگاه کوبه تغییر نام داده است)
۶) آکادمی مرکزی دریانوردی (آمریکا و منطقه دریای کاراییب)
۷) دانشگاه دریائی جهانی (نماینده عمومی)
تمامی اعضاء IAMU با تأکید بر اهمیت مسئله آموزش و تعلیمات دریائی، توجه به موارد و نکات زیر را در دستور کار خود قرار داداند:
- صنعت کشتیرانی یک صنعت خدماتی است که در آن منابع انسانی دارای اهمیت حیاتی است.
- تأمین و حفظ امنیت منابع انسانی شایسته و دارای صلاحیت در صنایع دریائی تنها از طریق آموزش و تعلیمات مؤثر امکان‌پذیر است.
- آموزش و تعلیمات در بخش‌های دریائی وابسته به موارد زیر است:
الف) جدیت آکادمیک و علمی
ب) توسعه ارتباطات مشخص میان مهارت‌های علمی و فنون مدیریت
ج) تمرکز بر کیفیت
اعضاء IAMU براساس این یافته‌های مشترک به همکاری با یکدیگر می‌پردازند و درصدد دستیابی به هدف‌ها چون: توسعه و ایجاد یک سامانه آموزشی دریائی کامال برای نسل‌های آینده، پایه‌گذاری و اجراء سامانه مدیریت ایمنی دریائی برای جامعه دریائی بین‌المللی و فراهم آوردن

www.takbook.com

www.takbook.com

دوره‌های آموزشی استاندارد دانشجوئی و سامانه مدرک جهانی برای تعیین صلاحیت‌ها می‌باشند.

IAMU برای دستیابی به اهداف مذکور، فعالیت‌های زیر را در دستور کار خود قرار داده است:

- تلاش برای مشارکت هر چه بیشتر دانشگاه‌ها و دانشکده‌های دریائی دارای صلاحیت
- حفظ ارتباط منظم و متقابل میان اعضاء
- پی‌گیری نتایج قابل ارزشمند و قابل ارزیابی در موضوعات ویژه با اولویت پیگیری از طریق گروه‌های کاری
- ارائه نتایج قابل لمس و مشخص از طریق سیستم پروژه‌ای که اعضاء IAMU را به ارائه پیشنهاد پروژه‌های تازه تشویق می‌کند.
- برپائی مجمع عمومی سالانه
- انتشار اخبار و خلاصه فعالیت‌ها و مقالات تحقیقی و ... از طریق نشریات دوره‌ای آکادمیک هیئت تحریریه
- ایجاد یک شبکه بین‌المللی دانشجوئی مؤسسات عضو IAMU از طریق فعالیت‌های (دانشجویان) IAMU

▪ دانشگاه دریائی جهانی (WMU)

دانشگاه دریائی جهانی زیرنظر سازمان دریائی بین‌المللی - که یک آژانس تخصصی سازمان ملل است - فعالیت می‌کند. از همین رو این دانشگاه از موقعیت امتیازها و مصونیت‌های نهادینه سازمان ملل در سوئد برخوردار است. WMU در وقع سازمانی از سوی جامعه دریائی بین‌المللی است که توسط قطع نام مجمع IMO در جولای ۱۹۸۳ میلادی پایه‌گذاری شد و هدف عمده آن نیز تقویت اهداف و دستاوردهای سازمان دریائی بین‌المللی و کشورهای عضو آن در سراسر جهان است.

عمده فعالیت‌های دانشگاه دریائی جهانی براساس چارچوبی صورت می‌گیرد که از سوی مجمع IMO تصویب شده است و باید در برابر دبیر کل، شورا و مجمع IMO پاسخگو باشد. همچنین یک هیئت‌مدیره بین‌المللی متشکل از نمایندگان حدوداً ۵۰ دولت، صنایع و مؤسسات کاری و آموزشی مختلف بر کار آن نظارت دارد. این دانشگاه گزارش سالانه و نحوه صرف بودجه‌اش را به شورای IMO ارائه می‌دهد و بروشوری سالانه حاوی گزارشی کلی از فعالیت‌هایش را منتشر می‌کند.

عضوی در هیئت‌مدیره دانشگاه دریائی جهانی براساس معیارهای گسترده جغرافیائی و حرفه‌ای صورت می‌گیرد. این اعضاء از کشورها، دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی، صنای و مؤسسات آموزشی و حرفه‌ای نمی‌باشند. ریاست این هیئت را فردی بر عهده دارد که از سوی شویای سازمان دریائی بین‌المللی به مدت ۲ سال انتخاب می‌شود. به‌طور معمول، دبیر کل IMO رئیس WMU نیز می‌باشد.

دانشگاه دریائی جهانی (WMU) که یک مرکز جهانی برای آموزش‌های پیشرفته و ارائه پژوهش‌های تخصصی به جامعه دریائی است. از زمان تأسیس در سال ۱۹۳۸ تاکنون از شهرت و اعتبار خوبی برخوردار بوده است.

فارغ‌التحصیلان WMU از سال ۲۰۰۰ میلادی تاکنون در بیش از ۱۴۰ کشور در سراسر دنیا مشغول فعالیت هستند. آنها از ارتباط نزدیکی با این دانشگاه و با یکدیگر برخوردار بوده و در واقع اهداف سازمان دریائی بین‌المللی (IMO) را برای تشویق و ارتقاء استانداردهای علمی در ایمن‌سازی دریاها و کنترل آلودگی‌های زیست‌محیطی در آب‌ها دنبال می‌کنند.

بسیاری از فارغ‌التحصیلان این دانشگاه به‌عنوان رئیس یا استاد مؤسسات، از جایگاه و موقعیت‌های مهمی در عرصه آموزش و تعلیم دریائی برخوردار هستند. سایرین نیز در مؤسسات و اداره‌های دریائی بنادر و شرکت‌های کشتیرانی یا از مناصب گوناگون برخوردار هستند. و یا به نمایندگی از دولت‌هایشان در برخی سازمان‌ها و مؤسسات جهانی حضور دارند و به این ترتیب در سیاستگذاری‌های کشور خود و منطقه از نقشی هدایت‌گر و تأثیرگذار برخوردار هستند. همچنین فارغ‌التحصیلان WMU به‌طور روزافزونی برای شرکت در کنگره‌ها و کنفرانس‌های دریائی همچون IMO دعوت به‌عمل می‌آید.

▪ مؤسسه آموزش دریائی (Seagull)

مؤسسه آموزشی سیگل یکی از مراکز اصلی آموزش دریائی است که برای آموزش از سیستم کامپیوتری استفاده می‌کند دست‌اندرکاران آن درصدد دریافت مجوز و صلاحیت کاری در مکان‌هائی از قبیل کلاس درس، منزل و حتی در کشتی هستند.

سیگل بر مبنای قوانین و مقررات خاطرنشان می‌کند که در آموزش از سیستم‌ها و ابزارهای ارزیابی قابل قبولی استفاده می‌کند.

سیگل در ارائه واحدهای STCW و مشاغلی که در ارتباط با آن منحصربه‌فرد است و این مورد را "برد کتابخانه" می‌نامند.

هزاران دریانورد به‌طور پیوسته در حال برخورداری از شیوه‌های آموزشی سیگل هستند و کتابخانه الکترونیکی مذکور برای ارائه واحدهای CBT در هزاران کشتی در سراسر جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد. به‌طور قطع سیگل یکی از بهترین آموزش‌دهندگان در صنایع دریانوردی محسوب

www.takbook.com

www.takbook.com

می‌شود.

دفاتر دریانوردی سیگل به‌منظور حمایت بیشتر از متقاضیان در ۴ مجموعه دریانوردی فعالیت می‌کنند.

جلسات گروهی که به‌طور منظم برگزار می‌شود به همراه بسیاری از پروژه‌های متقاضیان موجب می‌شود که سیگل از نیازهای این صنعت و بهترین ابزار فعالیت آگاه باشد.

تاریخ تأسیس سیگل دربردارنده دانش و منابع مالی دو کمپانی بزرگ در تکنولوژی آموزشی و صنعت دریانوردی است. در سال ۲۰۰۲ میلادی دو مجموعه نروژی و آمریکای شمالی به یکدیگر پیوستند و در همان سال نیز دفتری در سنگاپور تأسیس شد تا بتواند خدمات بهتری در بازار آسیا ارائه دهد و تا اکتبر سال ۲۰۰۴ میلادی نیز چهارمین دفتر در انگلستان تأسیس شد.

● دانشگاه‌های IMO

▪ مؤسسات آموزشی سازمان جهانی دریانوردی

صنعت امروزه کشتیرانی ماحصل تلاش تدریجی و مداومی است که نقشی حیاتی در تجارت جهانی دارد. همچنان که در قرن اخیر نیز داشته است. موفقیت در این صنعت همواره در حال تغییر به ۲ عامل اساسی یعنی فن‌آوری و عامل انسانی بستگی دارد. حتی اگر طراحی و تجهیز یک کشتی به بهترین نحو انجام شده باشد ولی خدمه آن آموزش کافی ندیده باشند یا با شغل خویش سنخیتی نداشته باشند یا بیشتر از محدوده سن شغلی خیوش مشغول به‌کار باشند. چنین کشتی زیراستاندارد قرار دارد. آینده کشتیرانی تنها به فن‌آوری‌های نوین بستگی نخواهد داشت بلکه بیشتر به کیفیت کار متخصصان و کارشناسانی بستگی دارد که این فن‌آوری‌ها را به‌کار خواهند گرفت.

سازمان جهانی دریانوردی با هدف تأمین یک منبع اطلاعاتی جهان، سرویس آنلاین "خلاصه‌ای از مؤسسات آموزشی دریانوردی" را راه‌اندازی کرده است. محتوای این اطلاعات مختصر شامل نوع تجهیزات، دوره‌های آموزشی و دوره‌های کوتاه‌مدتی است که تماماً توسط این مؤسسات آموزشی ارائه می‌شوند. لازم است به این نکته توجه شود که این سرویس آنلاین صرفاً به‌عنوان یک راهنمای مرجع راه‌اندازی شده است. وجود نام یک مؤسسه در این راهنما باید به معنی تأیید پیشنهاد سازمان جهانی دریانوردی تلقی شود.

سازمان جهانی دریانوردی مسئول صنعت اطلاعات ارائه شده در این راهنمای مرجع نمی‌باشد. هر نوع سؤالی درباره اطلاعات داده شده را از مؤسسه موردنظر استعلام فرمائید و IMO در این خصوص پاسخگو نمی‌باشد.

▪ مؤسسه حقوقی سازمان جهانی دریانوردی (IMLI)

مؤسسه حقوقی سازمان جهانی دریانوردی مرکز بین‌المللی شناخته‌شده‌ای برای آموزش فارغ‌التحصیلان رشته حقوق بین‌الملل دریا است. مقررات بین‌المللی وضع شده توسط سازمان جهانی دریانوردی در درجه اول اهمیت قرار دارد.

امکانات فوق‌العاده مناسب آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی پیشرفته از سوی این مؤسسه در رشته حقوق بین‌الملل دریا در اختیار داوطلبان واجد شرایط به‌ویژه از کشورهای در حال توسعه قرار می‌گیرد. در ضمن روش‌های فنی تهیه پیش‌نویس‌های قانونی برای کمک به دانشجویان در جریان تطبیق قوانین مربوط به قراردادها و معاهدات بین‌المللی با قوانین داخلی کشورها نیز مورد تأکید قرار می‌گیرد.

یکی از ضروریات اجراء یک طرح دریانوردی با اداره یک کشتی، توانائی اجراء کنوانسیون‌ها و مقررات بین‌المللی وضع شده توسط سازمان جهانی دریاوردی و دیگر سازمان‌های بین‌المللی است. از این رو کشورها نیازمند سازمان‌های حقوقی مناسبی هستند که بتوانند قوانین کنوانسیون‌ها و مقررات بین‌المللی را با قوانین ملی خویش تطابق داده و روند اجرائی قوانین را در شرایط و مواقع کاربردی تدوین نمایند.

سازمان حقوقی مناسب در هر کشوری باید متضمن یک نظام حقوقی به روز، همراه با یک سیستم مناسب باشد تا بتواند نسبت به بررسی، بازبینی و ایجاد تغییر در نحوه قانونگذاری اقدام نماید همچنین اعضاء این سازمان حقوقی باید از تغییرات جدید قانون بین‌المللی دریانوردی و آخرین تحولات در زمینه فن‌آوری‌های دریائی و قوانین مربوط به کشتی‌ها آگاهی به روز داشته باشند. از همین رو کشورها و البته صنعت کشتیرانی به استفاده از خدمات کارشناسان حقوقی متخصصین در قوانین کشتیرانی و دریانوردی نیاز دارند و به افرادی که مهارت و تجربه کافی در تهیه پیش‌نویس مقررات قانونی از قبیل تهیه مقررات اولیه (کدگذاری، تعیین وضعیت و غیره) و قوانین تکمیلی و ضروری جهت اجراء قوانین اصلی در سطح کشوری و صنعتی را داشته باشند نیاز خواهد بود.

علی‌رغم اینکه بسیاری از کشورهای در حال توسعه از تعداد مناسب کارشناسان حقوقی برخوردار هستند، ولی اغلب آنها از تعداد مناسب متخصصان وارد به قواین دریانوردی برخوردار نمی‌باشند، به همین منظور سازمان جهانی دریانوردی طرح‌های مهمی برای تأمین نظرات کارشناسی و کمک‌های فنی در وضع قوانین و مقررات دریائی تحت پوشش "برنامه جامع همکاری‌های فنی" ارائه نموده است. با درخواست کشورها در

www.takbook.com

www.takbook.com

خصوص ارائه طرح و تهیه مقررات حققوی جدید نظرات کارشناسی و کمک‌های فنی ارائه می‌شود. کارشناسان سازمان جهانی دریانوردی و در مواقع ضروری مشاوران و متخصصانی که برای دوره‌های کوتاه‌مدت و با هزینه کشورهای متقاضی استخدام می‌شوند، نسبت به ارائه نظرات کارشناسی و کمک‌های فنی اقدام می‌نمایند. کارشناسان منطقه‌ای سازمان جهانی دریانوردی پس از یک یا چند بازدید کوتاه از کشور متقاضی، پیشنهادهای خود را مطرح خواهند کرد. چنانچه متخصصان و مشاوران دیگری نز موردنیاز باشند، به مد معمولاً ۳ الی ۶ ماه سنبت به استخدام و اعزام آنها اقدام خواهد شد.با اینکه خدمات مشاوره‌ای به همراه کمک‌های فنی برای اکثر کشورهای درخواست‌کننده کمک بسیار مفیدی بوده است ولی به‌طور کلی چنین راه‌حل‌هائی کارآئی محدود داشته و در درازمدت پاسخگوی نیازها نخواهد بود. چیزی که تمام کشورهای در حال توسعه نیاز دارند تنها یک نظام حقوقی دریائی مناسب نیست. بلکه یک مجموعه از کارشناسان حقوقی بومی است که ابتدا بتوانند براساس یک برنامه منظم بر اجراء قوانین جاری اشراف داشته باشند. دوم اینکه مراحل اجرائی قوانین را بازنگری و ارزیابی نمایند، همچنین در مواقع ضروری نسبت به تغییر و اصلاح قوانین و مقررات و یا حتی اظهارنظر در خصوص قوانین جدید اقدام نمایند و در صورت نیاز بتوانند متن پیش‌نویس حقوقی مناسب را جهت ملاحظه و تصویب تهیه و در اختیار مراجع ذی‌صلاح قرار دهند. این وظیفه مهم و اساسی این مجموعه است که باید بر پایه یک برنامه مداوم تعقیب و اجراء شود، بنابراین نیاز فوق تنها از طریق بازدید کوتاه‌مدت مشاوران و متخصصان برآورده نمی‌شود.

▪ مراکز آموزشی جزیره مالت

کشور مالت به‌عنوان یکی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا دارای قدمتی تاریخی و فرهنگی است که از آب‌وهوای مطبوع مدیترانه‌ای برخوردار است. این کشور جزیره کوچکی است با وسعت ۳۰۰۰ کیلومتر مربع که مردم آن به میهمان‌نوازی و مهربانی شهرت دارند.

آثار باستانی متعدد موجود در این جزیره گواهی است بر قدمت تاریخی این سرزمین که به دوران ماقبل تاریخ برمی‌گردد، یعنی به دوران قبل از فینیقی‌ها که فرهنگ و تمدن خویش را به این سرزمین آوردند و آثار مشهودی هم از خود به‌جای گذاشته‌اند. کارتاژها، رومیان باستان، اعراب، نورمندی‌ها، نجیب‌زادگان سینت جورج تورشلیم، فرانسویان و انگلیسی‌ها نیز هرکدام میراث خود را برای جانشینان و وارثان خود باقی گذاردند که تمامی آنها موجب وضعیت کنونی منحصربه‌فرد مالت شده است. این کشور در سال ۱۹۶۴ میلادی به استقلال رسید.

ورود به کشور مالت از طری قهر کشور اروپائی و سایر نقاط جهانی به آسانی میسر است. پروازهای روزانه به روم و لندن و پروژه‌های هفتگی به شهرهای بزرگ کشورهای اروپائی، آفریقای شمالی و خاورمیانه دایر است. با یک کشتی مسافربری Ro-Ro که هفته‌ای ۳ نوبت برنامه حرکتی دارد می‌توان به جزیره سیسیل عزیمت کرد. تمامی موارد فوق جزیره مالت را مکانی ایده‌آل برای یادگیری و ینز مرکز آموزش بین‌المللی می‌سازد.

از دیرباز جزیره مالت در حصار دریا بوده است. موقعیت استراتژیک آن در مرکز مدیترانه همراه با لنگرگاه‌های ممتاز، عمیق و ایمن در خدمت توسعه این کشور به‌عنوان یک مرکز دریانوردی بوده است. لنگرگاه‌های این جزیره مکان امنی برای مسیرهای بزرگ دریائی است که به مرکزی برای مبادلات تجاری توسعه یافته است.

با تأثیر مقررات پذیرفته شده و اجرائی قانون دریانوردی که به دفعات توسط شورای دریانوردی تدوین شده‌اند، دریانوردی و بازرگانی در دریای مدیترانه شکوفا شده است.

وضعیت جزیره مالت نشان می‌دهد که شناخت و احترام به قانون دریانوردی در میان مردم جزیره نیز جزء جدائی‌ناپذیر حرفه آنان شده است. در حقیقت همین قانونگذاری سنتی منجر به طرح ابتکاری ارائه شده توسط کشور مالت در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۱۹۸۲ میلادی بود. جزیره مالت میزبان جلسات مرکز جلوگیری از آلودگی زیست‌محیطی دریائی در منطه دریای مدیترانه (REMPEC) نیز می‌باشد. ضمن اینکه این مرکز زیرنظر برنامه محیطزیست سازمان ملل و تحت اداره سازمان جهانی دریانوردی فعالیت می‌کند.

▪ مؤسسه حقوق بین‌الملل دریانوردی

این مؤسسه تحت نظارت، کنترل و مدیریت یک هیئت رئیسه اداره می‌شود. تدریس در این مؤسسه توسط اساتید مقیم متشکل از یک مدیر و یک نفر کارمند بین‌المللی تمام وقت انجام می‌شود. کار آنها با ارائه مقالاتی درباره آخرین تحولات منطقه‌ای تکمیل می‌شود. کمیته‌ای نیز هماهنگی و اجراء برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی و تنظیم روابط کارکنان به مدیریت مؤسسه کمک می‌نماید. یک کارمند اداری و یک منشی نیز اعضاء مؤسسه را تکمیل می‌نمایند.

به‌جز کمک‌هائی که از طرف دولت مالت که براساس موافقتنامه این کشور با سازمان جهانی دریانوردی پرداخت می‌شود، کل هزینه‌ها اداره این مؤسسه از طریق بودجه‌های اهدائی تأمین می‌شود و هیچ بودجه‌ای از طریق سازمان IMO برای آن در نظر گرفته نمی‌شود.

▪ وب‌سایت MARTECAID

www.takbook.com

www.takbook.com

طرح الکترونیکی ارائه کمک‌های فنی مستقیم که توسط کشورهای عضو تهیه شده است. در اواخر سال ۲۰۰۲ میلادی به بهره‌برداری رسید. اطلاعات این طرح در وب‌سایت سازمان به نشانی www.imo.org در بخش همکاری‌های فنی Technical Co-operation قابل دسترس است. کشورهای عضو سازمان می‌توانند اطلاعات خود را مستقیماً از طریق اینترنت درون وب‌سایت سازمان قرار دهند.

▪ وب‌سایت خلاصه‌ای از مؤسسات آموزشی دریانوردی CMTI

وب‌سایت CMTI نیز در اواخر سال ۲۰۰۳ میلادی به بهره‌برداری رسید. این وب‌سایت به نشانی www.imo.org در بخش Technical Co-Operation قابل دسترسی است. از مؤسسات آموزش دریائی دعوت می‌شود که از طریق مسئولان ذی‌ربط، اطلاعات مربوط به واحدهای درسی دیگر مؤسسات را با وارد کردن رمز ورود حفاظت شده دریافت نمایند. از مسئولان کشورهای عضو نیز خواسته شده است که اطلاعات مربوط به همکاری‌های دوجانبه دریانوردی و مؤسسات آموزش دریانوردی را در اختیار وب‌سایت CMTI و MARTECAID قرار دهند.

▪ حمایت‌های IMO از مراکز آموزشی

در پنجاه و سومین جلسه اعضاء کمیته همکاری‌های فنی سازمان جهانی دریانوردی در ژوئن سال ۲۰۰۳ میلادی، طرح جامع همکاری‌های فنی برای سال ۲۰۰۴-۲۰۰۵ میلادی (ITCP) به تصویب رسید. بودجه موردنیاز کل این طرح حدود ۱۴ میلیون دلار آمریکا برآورد شده است. یک بودجه ۲ سالانه ۵ میلیون پوندی یعنی معادل ۷ میلیون و ۸۵۰ هزار دلری هم برای پشتیبانی از اقدامات اولیه طرح جدید ITCP به تصویب رسید. این مبلغ معادل ۵۶ درصد کل بودجه موردنیاز جهت اجراء کامل طرح جدید ITCP است. از این رو امید می‌رود که این سطح مشارکت سازمان جهانی دریانوردی باعث جذب مشارکت‌های کشورهای توسعه‌یافته سازمان به منظور برآوردن نیاز روزافزون کشورهای در حال توسعه به کمک‌های فنی شود.

بودجه دوسالانه مصوب با توجه به اهداف درازمدت ITCP صرف برنامه‌هائی خواهد شد که در قطعنامه A.۹۰۱ به تصویب رسیده بود که این برنامه‌ها شامل موارد زیر می‌باشند:

۱) ظرفیت‌سازی به‌عنوان عامل مهمی در ایمنی بیشتر کشتیرانی و پاکی بیشتر اقیانوس‌ها

۲) کمک به کشورهای در حال توسعه به‌منظور افزایش توانائی آنها در تطابق با قوانین و استانداردهای بین‌المللی در خصوص ایمنی دریانوردی و کنترل و جلوگیری از آلودگی زیست‌محیطی دریا. (ارجحیت با طرح‌هائی خواهد بود که توسعه منابع انسانی به‌ویژه از طریق آموزش و افزایش ظرفیت مؤسسات آموزشی را کانون توجه قرار می‌دهند).

بودجه دوسالانه صرف فعالیت‌هائی خواهد شد که با هدف قرار دادن ۴ عامل زیر برنامه‌های فنی درون سازمانی را پشتیبانی می‌کند. ۴ عاملی که همزمان می‌توانند در افزایش توانائی‌های انسانی و سازمانی در جهت گسترش کارائی بخش‌های کشتیرانی و بنادر در تطابق با استانداردهای جهانی سازمان IMO مؤثر باشند:

۱) تدوین قوانین اولیه و ثانویه

۲) تأسیس یا تقویت سازمان ملی دریانوردی در جهت کنترل بنادر و ایمنی دریانوردی

۳) حمایت از مراکز آموزشی مستقر در کشورهای در حال توسعه جهت تطابق با کنوانسیون STCW

۴) آموزش کارکنان دارای حقوقی و فنی مربوط به مشاغل دریانوردی

طرح جامع همکاری‌های فنی ITCP شامل طرح‌های منطقه‌ای در ۷ منطقه آفریقا، کشورهای عربی و مدیترانه‌ای آسیا، جزایر اقیانوس آرام، اروپای شرقی، آمریکای لاتین و حوزه کارائیب به همراه طرح‌های جهانی می‌باشد.

▪ دسترسی الکترونیکی به انتشارات سازمان جهانی دریانوردی

یک سیستم رایگان الکترونیکی دسترسی به برخی نشریات خاص سازمان جهانی دریانوردی به‌عنوان "طرح راهنما" راه‌اندازی شد. ۴ سند کنوانسیون STCW, MARPOL, FAL و کد ISM در وب سایت IMO و در بخش Information Resources قابل دسترسی می‌باشد.

▪ مشارکت بانوان در طرح‌های توسعه

برنامه سازمان جهانی دریانوردی به‌منظور مشارکت بانوان در بخش دریانوردی IWMS مورد بازبینی قرار گرفت و از کشورهای عضو، مصرانه خواسته شد که مشارکت بانوان در این بخش را بهبود بخشند.

در خلال سال ۲۰۰۲ میلادی، طرح افزایش فرصت‌های آموزشی برای بانوان به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی گسترش حضور بانوان در برنامه توسعه سازمان جهانی دریانوردی ادامه داشت. این استراتژی باعث افزایش بینش بانوان در مشاغل کلیدی دریانوردی است که در راستای طرح ITCP به

www.takbook.com

www.takbook.com

کشورهای در حال توسعه کمک می‌کند تا در تأمین نیروی انسانی واجد شرایط در بخش دریانوردی به خودکفائی برسند.● کانادا

▪ کالج گارد ساحلی (CCGC)

کالج گارد ساحلی کانادا که در جزیره زیبای کیپ برتون در ساحل شرقی (East Coast) کانادا واقع است، مرکزی برای آموزش‌های دریانوردی است. در این مرکز تدریس به ۲ زبان رسمی کانادا یعنی انگلیسی و فرانسوی انجام می‌شود. این کالج از زمان افتتاح (سال ۱۹۶۵) با ارائه خدمات کیفی و کسب رکورد در آموزش‌های دریانوردی شهرت خاصی پیدا کرده است. دانشجویان این کالج در دوره‌های ۴ ساله افسری، در ۲ رشته ناوبری و مهندسی کشتی مشغول به تحصیل می‌شوند. دانشجویانی که موفق به اتمام دوره شوند در گارد ساحلی مشغول به کار خواهند شد. از سال ۱۹۷۴ میلادی خانم‌ها موفق به حضور در این مرکز آموزشی شدند.

در سال ۱۹۸۰ یملادی مجموعه مدرن کالج شامل: ساختمان‌های اداری - آموزشی و مسکونی به بهره‌برداری رسید و از همین زمان به بعد جذب نیروهای متخصص با ملیت کشورهای حوزه کارائیب برای تدریس در این مرکز آغاز شد. طی ۱۰ سال اخیر تعداد ۲۵۴ دانشجو از ۱۷ کشور شامل جامائیکا، باربادوس، ترینیاد، توباگو و ... دوره‌های آموزشی را در این مرکز گذرانده و در گارد ساحلی کشورهایتان مشغول به کار شدند.

در سال ۱۹۸۰ میلادی امکانات تفریحی کالج از قبیل سالن سرپوشیده ژیمناستیک و استخر نیز توسعه یافت از این زمان به بعد دیگر اماکن از جمله ایستگاه بازرسی، محوطه پذیرش و انتظار نیز گسترش یافت.

در همین زمان بود که بودجه لازم برای آموزش مهندسان در رشته‌های ماشین‌آلات، جوشکاری و تعمیر موتور نیز تأمین شد.

تا اواسط دهه ۸۰ آموزش عملی مهندسان و دانشجویان رشته دریانوردی توسط اساتید نیروی دریائی و در ساختمان‌های احداثی قبل از سال ۱۹۶۵ میلادی انجام می‌شد که با تکمیل ساختمان‌های جدید این کالج، ظرفیت پذیرش دانشجو به ۳ برابر افزایش یافت.

دکتر A.W.Gyorfi در سال ۱۹۸۰ میلادی یک مجموعه موثق تاریخی را به CCGC اهداء نمود این مجموعه شامل ۲۸ نقشه معتبر از نقشه‌برداران قرن ۱۸ میلادی است. در این نقشه‌ها تسلط فرانسه بر مناطق مختلف کانادا و از جمله کیپ برتون به وضوح مشاهده می‌شود. از آنجائی که تعدادی از نقشه‌برداران فوق تابعیت انگلیسی دارن، تلاش بریتانیا برای تسلط بر همان مناطق را ترسیم نموده‌اند. بازدیدکنندگان می‌توانند نزاع تاریخی برای تملک این سرزمین توسط ۲ قدرت مطرح آن روز را در یک نگاه مشاهده کنند. این مجموعه با تاریخی در کتابخانه CCGC نگهداری می‌شود.

دهه ۹۰، دهه مطرح شدن CCGC در سطح بین‌المللی بود. در سال ۱۹۹۰ میلادی به دنبال ارائه مقاله‌ای در خصوص استانداردسازی زبان دریا در انجمن جهانی مقالات دریائی (IMLA) از این کالج درخواست شد که این استاندارد را تبیین نماید.

طرح Anglo Sea توسط نمایندگان اعزامی از این کالج در کشورهائی از قبیل ویتنام و هنگ کنگ اجراء شد. رادیو گارد ساحلی سیدنی نیز عملیات خود را به این کالج منتقل نمود.

در سال ۱۹۹۰ میلادی و همزمان با بیست و پنجمین سالگرد تأسیس گارد ساحلی کانادا، تعداد ۷۷۱ نفر در دوره‌های آموزش افسری دریانوردی از این کالج فارغ‌التحصیل شدند.

در سال ۱۹۹۲ میلادی مرکز آموزش دریانوردی دولت فدرال کانادا از Ontario به این کالج منتقل شد که بخش‌های پشتیبانی و عملیات رادیوئی و خدمات کشتیرانی را نیز به همراه خود به این کالج منتقل نمود.

در سال‌های اخیر با بازنگری دوره‌های آموزش افسران دریانوردی پذیرش دانشجو از کشورهای خاورمیانه نیز آغاز شده است. به‌حدی که در حال حاضر نیمی از دانشجویان این کالج از کشورهای خاورمیانه می‌باشند.

یکی از دوره‌های جدید این کالج دوره مقدماتی ارتباطات رادیوئی و ترافیک دریائی است. در این دوره ۹ ماهه آمیزه‌ای از موفقیت Ro و VTS و همچنین ارتباطات رادیوئی و مراحل تنظیم ترافیک در دریا به دانشجویان تدریس می‌شود. دوره آموزش افسری کارکنان کشتی (دوره SCOT) که دوره‌ای ۲ ساله است از سال ۲۰۰۲ میلادی نیز با هدف آموزش به خدمه دائم کشتی برای نیل به درجه افسری اضافه شده است.

در اکثر دوره‌های آموزشی از شبیه‌سازها نیز استفاده می‌شود، شبیه‌سازها محیطی ایمن، مؤثر و کنترل شده را برای یادگیری از قبیل مراحل تنظیم ترافیک و چگونگی ارتباطات در شرایط بحران فراهم می‌سازند. ۶ شبیه‌ساز پیشرفته با بیش از ۵۰ موقعیت آموزشی در این کالج مستقر هستند که شامل؛ شبیه‌ساز ترافیک کشتی، شبیه‌ساز راهنمای نقطه کور، شبیه‌ساز نیروی محرکه، شبیه‌ساز اپراتوری رادیوئی، شبیه‌ساز مرکز هماهنگی نجات و شبیه‌ساز سیستم ایمنی می‌باشند.

همچنین دوره‌های جدید و کوتاه‌مدت دیگری از قبیل دوره مبارزه با آلودگی محیط زیست دیرائی با دوره ۹ هفته‌ای هدایت کشتی‌های کوچک نیز در

www.takbook.com

www.takbook.com

این کالج ایجاد شده است.

دوره‌های تحلیل سیستم SAR و دوره عملیات تحقیق و نجات نیز با مشارکت SAR دایر می‌باشد. در حال حاضر شمار کارمندان این کالج به ۱۵۰ نفر می‌رسد.

این کالج میزبان چند رویداد بین‌المللی از قبیل کنفرانس صلح خاورمیانه، کنفرانس تحقیق و نجات NATO و انجمن جهانی IALA نیز بوده است.

▪ مؤسسه آموزشی (MI)

مؤسسه MI یک مؤسسه آموزش دریانوردی و شیلات و وابسته به دانشگاه نیوفوندلند است که در مقاطع لیسانس و فوق‌لیسانس و نیز دیپلم‌های یک ساله، ۲ ساله و ۳ ساله و دوره‌های هنرستان دانشجو می‌پذیرد. این مؤسسه به ۲ بخش شیلات و دریانوردی تقسیم می‌شود.

مؤسسه MI دارای قسمت‌های مختلفی از جمله مراکز ایمنی و نجات ساحلی (OSCC) مرکز شبیه‌سازی دریائی (CMS)، مرکز پرورش آبزیان و غذاهای دریائی (C-ASD)، بخش بین‌المللی MI و مرکز تحقیقات منابع و نگهداری آبزیان (C-ASD) است. این مراکز در تحقیقات کاربردی و انتقال فن‌آوری و تهیه تجهیزات آموزشی برای صنایع مختلف در خدمت MI می‌باشند.

مؤسسه MI یکی از ۵ مؤسسه آموزش عمومی کانادا است که موفق به دریافت گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ شده است. سازمان جهانی استاندارد به سازمان‌هائی گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ اعطاء می‌کند که در حفظ کیفیت تولیدات و خدمات خود متعهد بوده و همواره در حال ارتقاء باشند.

مؤسسه MI واقع در شهری است که نقطه شروع شمال آمریکا محسوب می‌گردد. فاصله مؤسسه تا فرودگاه بین‌المللی حدوداً ۱۰ دقیقه است.

شهر St.John شهر پیشرفته‌ای است که شب‌های آن زنده و پرهیجان است. بازار خرید و مراکز ورزشی و فرهنگی در قلب شهر فعال هستند.

همزمان با توسعه صنعت نفت و ایجاد فرصت‌های تولید و گسترش صنعت توریسم، منطقه نیوفوندلند نیز با رشد اقتصادی خیره‌کننده‌ای مواجه شده است.

مؤسسه آموزش دریانوردی MI در ایالتی واقع شده است که ترکیب فن‌آوری جدید و قدیم (سنتی) در آن و نزدیکی به اروپا و سایر نقاط آمریکای شمالی وضعیتی منحصربه‌فرد به آن بخشیده است.

● استرالیا

▪ دانشکده‌های دریانوردی استرالیا

۱) دانشکده آموزش صنعت دریانوردی Wide Bay TAFE در کمپ بلندابوگ استرالیا می‌باشد.

۲) مرکز آموزشی صنایع دریانوردی TAFE Queen sland در بند بلندابرگ قرار دارد.

در میان مؤسسات مدرن آموزش دریائی استرالیا امکانات کامل آموزشی مربوط به مؤسسه الیزابت مارگارت دوم می‌باشد.

Wide Bay TAFE دارای اعتبار مدیریت و اعمال آموزش به همراه آموزش اعتبار برای ادارات از طریق تجربیات و امکانات آموزشی است. یکی دیگر از مزایای این دانشکده این است که می‌تواند برنامه‌های تخصصی آموزشی را در اختیار محل کار افراد قرار دهد.

برنامه‌های دانشگاه TAFE Queen sland از آنجا که نیازهای تجاری و صنعتی را تأمین می‌کند. یکی از مؤثرترین برنامه‌های آموزشی است. بدین‌ترتیب که در هنگام لزوم این دانشکده برنامه‌های آموزشی و تجاری بیشتری در اختیار افراد قرار داده و محیطهای صنعتی را در مکان‌های بیشتری به آنها ارائه می‌کند.

برنامه‌های آموزشی جهانی TAFE به‌طور فزاینده‌ای مورد تقاضای صنایع دریائی و سازمان‌ها و شرکت‌های تجاری منطقه آسیا می‌باشد.

TAFE Queen sland به‌منظور مدیریت و کنترل پروژه‌ها منابع و متخصصان مجربی در اختیار دارد، که به مشاوره و خدمات آموزشی می‌پردازند.

در استرالیا زمانی که Wide Bay TAFE به‌عنوان مجری آموزشی انتخاب می‌شود می‌توان روی تجربه‌ای حساب کرد که سابقه ۱۴۰ ساله دارد و مورد تأیید دولت می‌باشد.

● آمریکا

▪ مرکز آموزش خدمات دریانوردی هوستون

خدمات آموزش دریانوردی هوستون یکی از منابع آموزشی کامل در صنایع دریائی تخصصی به‌شمار می‌رود.

به‌منظور شناخت دستاوردها و مدارک مستند مبنی بر اینکه خدمات و قابلیت‌ها نیازهای آینده دریائی را تأمین می‌کند، مرکز دریائی هوستون در سطح وسیعی به ارائه خدمات و مهارت‌ها شامل STCW۹۵ و مبانی ایمنی نجات ساحلی و (GMDSS) همچنین منابع و برنامه‌های مدیریتی می‌پردازد.

www.takbook.com

www.takbook.com

این مرکز در سال ۱۹۷۲ میلادی به‌منظور کمک به متقاضیانی که خود را برای امتحانات مجوز گارد ساحلی آماده می‌کردند تأسیس شد و به سرعت خود را با قوانین گوناگون دریائی همگام ساخت.

استفاده از سیستم‌های آموزشی در تابستان ۱۹۹۸ میلادی گام دیگری در جهت گسترش خدمات دریانوردی هوستون به منظور برآوردن نیازها و برخورداری از استانداردهای آموزشی - گواهی و نظارت بر عملکرد بخش ساحلی محسوب می‌گردد.

مرکز دریانوردی هوستون تعهد می‌کند که هر دریانوردی به درستی و با متدهای مؤث رآموزش ببیند.

این مرکز بیش از ۷۰ هزار دریانورد از حدود ۷۰ شرکت را در ۱۲ رشته شامل خدمات ساحلی، یدک‌کشی دریائی و خشکی و ... تربیت کرده که در خطوط مسافری، اجاره کشتی، ماهیگیری، نفت‌کش، آژانس‌های دولتی و دریانوردی تحت پرچم آمریکا و لیبریا و ... کار می‌کنند.

مرکز آموزش دریانوردی هوستون نخستین مرکز آموزشی است که با معرفی برنامه‌های مطالعاتی بر مبنای وب‌سایت برای کاپیتان‌ها و شرکت‌هائی که خواهان آموزش کاملاً اینترنتی هستند به ارائه خدمات می‌پردازد.

به‌علاوه هزاران نفر در سراسر جهان با حضور در کلاس‌های آموزشی بین‌المللی در نیواورلئان و مراکز ایالات متحده آمریکا آموزش می‌بینند.

▪ آکادمی دریائی ماساچوست (MMA)

آکادمی دریائی ماساچوست به مدت بیش از صد سال مردان و زنانی را برای فعالیت در حرفه‌های هیجان‌انگیز و جذاب در دریا و خشکی آماده کرده است. MMA به‌عنوان قدیمی‌ترین و برترین کالج دریائی مختلط با ارائه روش‌های متوازن در دوره ۴ ساله و در محیط کالج، فارغ‌التحصیلانی موفق و کارشناس پرورش می‌دهد. دانشجویان در دوران تحصیل خود به‌عنوان عضوی از این جامعه، نحوه زندگی، مطالعه و تحقیق، دریانوردی و نیز بازی و تفریح و فضائی را می‌آموزند که آنها را به بهترین بودن تشویق می‌کند.

آکادمی دریائی ماساچوست، که در "کیپ کد" در دهانه "کیب کد کانال" واقع شده است، کالجی ایده‌آل برای پاسخ به نیاز دوستداران اقیانوس، محیطزیست، ریاضی و سایر علوم است. دانشجویان این کالج به‌عنوان بخشی از آموزش‌هایشان، با کشتی‌ها یجدید مجهز به موتورهای ۱۵ هزار اسب بخار و دارای ۵۴۰ فوت طول به نقاط مختلف جهان سفر می‌کنند. فارغ‌التحصیلان این دانشگاه دارای تجارب بسیار در سفرهای دریائی، امور مهندسی و تخصص‌های زیست‌محیطی می‌باشند. به‌علاوه این دانش‌آموختگان در موارد متعددی تجربیات آموزشی و شخصی را که در MMA کسب کرده‌اند، در حرفه‌های آینده‌سازی در دریا و خشکی به کار می‌گیرند. مشاغلی چون مهندسی، تجارت، مدیریت، حفظ محیطزیست، مشاغل نظامی، مدیریت و ... .

تلاش این دانشگاه برای اثرگذاری بر ویژگی‌های شخصیتی دانشجویانش به سبب ساختار توأم با نظم و انضباط و ایجاد کننده انگیزه‌های مثبت، سبب می‌شود که دانشجویان پس از فراغت از تحصیل نسبت به کسانی که از یک کالج معمولی فارغ‌التحصیل شده‌اند از موقعیت‌های برتری برخوردار باشند. هدف نهائی MMA جدای از اینکه دانشجویانش چه مسیری را انتخاب می‌کنند این است که آنان را داناتر، باتجربه‌تر و با اطمینان و اعتمادبه‌نفس بیشتری به خود و آینده‌شان تربیت کند.

▪ دانشکده نقشه‌کشی دریائی و مهندسی دریا

دانشکده نقشه‌کشی دریائی و مهندسی دریا در دانشگاه نیواورلئان در سال ۱۹۸۰ میلادی تأسیس شد. این دانشکده در پاسخ به نیاز صنایع دریائی و کشتیرانی ایجاد شد. از آنجائی که دانشکده "نیم" (NAME) صنایع دریائی را حمایت می‌کرد و به آموزش دانشجویان می‌پرداخت و در امور تحقیقاتی در سطوح پایه نیز فعالیت داشت. دانشگاه نیولوراتان مقطع کارشناسی را در رشته نقشه‌کشی دریائی و مهندسی دریا و در مقطع کارشناسی ارشد مهندسی را در مقطع دکتر مهندسی و علوم به دانشجویان این دانشگاه (NAME) ارائه کرد.

دانشجویان در دامنه گسترده‌ای از علوم دریائی شامل ساخت کشتی و قایق بادی، شرکت‌های ساحلی، مشاوره در طراحی و مهندسی، توسعه نرم‌افزار و دیگر موارد مشغول تحصیل هستند.

دانشگاه نیواورلئان دوره آموزشی نقشه‌کشی دریائی و مهندسی دریا را نیز تحت نظر بود مهندسی و تکنولوژی ارائه می‌کند. دانشکده نقشه‌کشی دریائی و مهندسی دریا بعد از جریان طوفان کاترینا به‌منظور انجام کارهای تاری، فعالیت می‌کند وب‌سایت آن نیز در حال بازسازی است و تمام صفحات آن هنوز قابل دسترسی برای عموم نمی‌باشد.▪ دانشگاه نیروی دریائی NAVAL

دانشگاه نیروی دریائی آمریکا در سال ۱۸۴۵ میلادی تأسیس شد. تاریخچه این دانشگاه به نوعی به تاریخچه کشور ایالات متحده آمریکا وابسته است. زیرا از زمانی که نیروی دریائی آمریکا مجهز به ناوگان نیروی دریائی اتمی و زیردریائی‌های قدرتمند اتمی و ناوشکن‌های بزرگ شد، این دانشگاه نیز شکل گرفت. این دانشگاه با آموزش نیروی جوان، مردان و زنان را به‌صورت حرفه‌ای و به روز مطابق آنچه را که نیاز نیروی دریائی و

www.takbook.com

www.takbook.com

افسران دریائی باشد، آموزش داده و آنها را بعد از فارغ‌التحصیلی به‌کار می‌گمارد.

هر روز دانشجویان تحت خدمت دانشگاه نیروی دریائی ایالات متحده آمریکا می‌کوشند تا مأموریت خود را در جهت پیشرفت دانش خود در ۳ بُعد معنوی، فکری و فیزیکی به انجام برسانند.

بُعد معنوی تحصیلات که وابسته به اخلاق و پیشرفت در این راستا است عنصر اساسی تمام جنبه‌های تجارت در دانشگاه نیروی دریائی آمریکا را بیان می‌نماید. افسران و دانشجویان نیروی دریائی مسئول و حافظ زندگی گرانبهاء مردان و زنانی هستند که ارزش آنان خارج زا قیمتگذاری است.

در برنامه تحصیلی افسران نیروی دریائی که ۴ سال زمان می‌برد؛ امانت، صداقت، درستی و جنبه انسانی نیز گنجانده شده است.

▪ دانشگاه و تحصیلات تخصصی

برنامه تحصیلی هر دانشجو با یک برنامه آموزشی آغاز می‌شود که شامل دوره‌های مهندسی، علوم، ریاضیات، علوم انسانی و علوم اجتماعی است. این برنامه‌ها طرح‌ریزی شده است تا زمینه وسیع تحصیلات دریائی را برای دانشجویان در جهت کسب دانش و مهارت به‌طور عملی - حرفه‌ای فراهم آورد و بیشتر برنامه‌های تدوین شده به‌طور همزمان به دانشجویان ارائه می‌شود تا آنها با فرصت به دست آمده به پیشرفت عملی در دانشگاه نایل آیند.

پیشنهاد برای توانائی‌های خاص و انگیزه‌های دانشجویان این است که دانشجویان با اجراء مباحثات مختلف زمینه ایجاد فرصت‌های شغلی در مقطع کارشناسی ارشد به هنگام تحصیل در دانشگاه را داشته باشند. این دانشگاه همچنین با فراهم آوردن آموزش‌های تخصصی دیگر دانشجویانش علاوه بر زندگی در دریا روش‌های موفقیت‌آمیز ابعاد دیگر زندگی را نیز به آنها می‌آموزد.

دانشجویان در مرحله اول آموزش دستورات را به‌طور عملی دریافت می‌کنند تا بتوانند امور محوله را در آینده بپذیرند. کلاس‌های تخصصی به‌وسیله استادان و افراد خبره نیروی دریائی تشکیل و آموزش می‌شود.

ـ کارآموزی

تنها در دانشگاه نیروی دریائی به موضوعات اخلاقی و معنوی دانشجویان توجه شده و باعث ارتقاء آنها می‌شود. دانشگاه نیروی دریائی همچنین برنامه‌های ورزشی را قسمتی از مأموریت خود قرار داده است و تیم‌های قهرمانی دانشگاه نیروی دریائی قسمتی و بخش‌های مختلف وظایف خود را تمام و کمال به‌عنوان بخشی از تحصیلات خود انجام می‌دهند. قهرمانان با تعیین یک سرگروه و با استفاده از تجارب بازی تیمی و تلاش گروهی، تک‌روی و کار فردی را فدای کار گروهی می‌کنند. در این دانشگاه هر فرد طیف وسیعی از کار عملی - همچنان که در شرح وظایف دانشگاه تدوین شده - برخوردار است.

هدف اولیه و اصلی دانشگاه از اجراء برنامه‌های ورزشی ایجاد روحیه سالم برای دانشجویان است که اصولاً دریافت و جذب آموزش وابسته به این عنصر حیاتی است.

▪ دانشکده دریانوردی (Maine)

سال‌ها است که دانشکده دریانوردی Maine در امور مربوط به کارخانه‌های کشتی‌سازی و آموزش کاپیتان‌های دریائی و در دیگر امور مربوط به مسائل دریانوردی شهرت جهانی یافته است. اولین کشتی انگلیسی ساخته شده در آمریکا در Maine بوده است. این کشتی ویرجینیا نام دارد و در سال ۱۶۰۷ میلادی به آب انداخته شد. در قرن حاضر، این دانشکده دریائی به ساخت کشتی‌های بادبانی در انواع مختلف مانند قایق‌های بادی و کشتی‌های مجهز جنگی مشغول است. ساخت کشتی‌های بادبانی، ناوگان ماهیگیری و کشتی‌های دفاعی آمریکائی بخشی از برنامه‌های اجرائی در زمینه دریانوردی این دانشکده بوده است.

در دهه ۱۹۳۰ این دانشکده دریانوردی طرح‌های پیشنهادی خود را به یک مؤسسه برای برگزاری دوره‌های آموزشی مربوط به صنعت دریانوردی ارائه نمود. سرپرستان امور اجتماعی و آموزشی سراسر ایالات به رهبری سناتور رالف لیویت دانشکده دریانوردی Maine را با تصویب قانون ۹۰ در هیئت قانونگذاری دریانوردی maine در ۲۱ مارس سال ۱۹۴۱ میلادی تأسیس کردند. در ۹ اکتبر از تشکیل یک گروه ۲۹ نفره از دانشجویان گزارش‌هائی ارائه شده است.

MATTIE اولین کشتی آموزشی دانشکده Maine نیز برای برنامه‌های عملیاتی مورد استفاده قرار گرفته است.

در جنگ جهانی دوم ناوگان بازرگانی آمریکا به فکر بالا بردن توان رزمی نیروهای خود افتاد و در راستای آن نیاز ضرروی دید تا کادر افسران مهندسی خود را تقویت نماید و عرشه جدیدی را به همین منظور مورد بهره‌برداری قرار داد. دانشکده Maine از عهده چنین اموری به‌خوبی برآمد. در پایان جنگ این دانشکده دریانوردی اسامی ۳۸۴ نفر را که در تمام صحنه‌های عملیاتی و بر روی دریا مشغول خدمت بودند به‌عنوان فارغ‌التحصیل اعلام

www.takbook.com

www.takbook.com

نمود. پس از اتمام دوران اولیه جنگ، بر نامهای این دانشکده از گذراندن دوره‌های ۳ ساله به گرفتن مدرک کارشناسی ارتقاء پیدا کرد.

Edward Rodgers یک برنامه چند میلیون دلاری را برای گرفتن بیشترین عضو در مجامع دانشگاهی و مدارس انگلیس طراحی نموده اس.

در سال‌های اخیر دانشکده مذکور پیشرفت چشمگیری داشته است و دارای دوره‌های کارشناسی و بعد از آن نیز می‌باشد. در ضمن این دانشکده مجهز به آزمایشگاه‌های جدید آموزشی و خدمات رفاهی برای دانشجویان است.

ـ موقعیت دانشکده

این دانشکده دارای محوطه‌ای به مساحت ۳۵ جریب و واقع در بالای شبه‌جزیره‌ای بر فراز خلیج باشکوه Pnobscot است و محیطی کاملاً ایده‌آل برای این دانشکده می‌باشد.

Castine اقامتگاه این دانشکده محیطی کاملاً امن و راحت را برای یادگیری و دیگر فعالیت‌ها فراهم آورده است. این منطقه دارای قدمتی دیرینه می‌باشد که با طبیعتی بکر در ۴۰ مایلی Bangor (سومین شهر بزرگ Maine) واقع شده است.

این دانشکده با امکانات زیر دارای شهرت جهانی است و در این مجموعه از بالاترین فن‌آوری‌های روز استفاده می‌شود.

۱) دارای ۸۵۰ دانشجوی فعال

۲) وجود بیش از ۹۰ درصد فرصت رسمی کرایابی با حقوق و مزایای بالا

۳) همکاری با ۷۵ شرکت در زمینه ارائه خدمات تعاونی

۴) وجود ۶۰ کشتی آموزشی، تحقیقاتی و تفریحی و سواحل فعال در زمینه دریانوردی

۵) ۵۵ استاد دانشگاه با تجربه و کاردان

۶) مساحت دانشگاهی ۳۵ جریب در محیطی امن

۷) در مجموع وجود ۳۰ باشگاه سازمان و گروه دانشگاهی

۸) ۱۱ برنامه دانشگاهی عالی

۹) ۵ مدرک دانشگاهی رسمی

۱۰) اعطاء مدارک فوق‌دیپلم، کراشناسی و کارشناسی ارشد.

۱۱) وجود ۳ نیروی دریائی، هیئت دریانوردی و ارتش

۱۲) وجود یک اقیانوس برای انجام کلیه امور عملیاتی

علاوه بر اینکه این دانشکده در ردیف بهترین دانشکده‌های علوم مهندسی در دوره کارشناسی در آمریکا است و توانائی رهبری و هماهنگی دسته‌ها و گروه‌های مختلف را دارا است. همچنین از امکانات رفاهی عالی و غذای خوب به همراه هزینه‌های مناسب استفاده می‌کند و بسیاری موارد دیگر.

از دیگر سیاست‌های دانشکده دریانوردی Maine امکان بهره‌گیری و استفاده از فرصت مساوی برای تمامی دانشجویان، کارمندان و متقاضیان در هر منطقه‌ای از دانشکده است. نوع نژاد، مذهب، رنگ، جنس، سن، ملیت و حتی معلولیت‌های جسمی و دیگر موقعیت‌های اجتماعی مانعی برای ورود به این مجموعه به حساب نمی‌آید.

▪ مؤسسه دریانوردی دانشگاه (Old Dominion)

این مؤسسه علوم دریائی که به منظور ارائه خدمات آموزشی به دانشجویان عرصه دریانوردی دایر شده است. به دانشجویان در رشته‌های مدیریت بارگیری، مدیریت بندری و مدیریت کشتیرانی خدمات آموزشی ارائه می‌کند.

این مؤسسه که مرکز همکاری جامعه بندری و دیگر فعالان عرصه تحقیقات دریائی در دانشگاه Old Dominion است، دارای بخش‌های مربوط به اقیانوس‌شناسی، علوم زیست‌شناسی دریائی و لابراتورهای مخصوص تحقیقات دریائی است.

برنامه‌های تحقیقاتی این مؤسسه که حاصل همکاری مشترک این دانشگاه و سازمان حمل‌ونقل دریائی آمریکا است همانند همان برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی است که در دیگر مؤسسه‌های آموزشی دریائی در آمریکا از جمله مؤسسه Maritime Enhancement به آنها پرداخته می‌شود.

▪ دانشکده علوم دریائی کالیفرنیا

دانشگاه علوم دریائی کالیفرنیا یکی از مجهزترین کمپ‌های دانشگاه ایالتی کالیفرنیا است که به دانشجویان در رشته‌های مهندسی علوم

www.takbook.com

www.takbook.com

دریائی، فن‌آوری دریائی، حمل و نقل دریائی و مهندسی فنی دریائی خدمات آموزشی ارائه می‌کند.

شعار این دانشکده که یکی از ۷ دانشکده اصلی علوم دریائی در آمریکا است، ارائه خدمت آموزشی تخصصی و تربیت نیروهای متخصص حرفه‌ای در صنعت دریانوردی، مهندسی دریانوردی، فن‌آوری دریائی و حمل‌ونقل دریائی است.

گفتنی است ارائه آموزش‌های عملی از جمله یک دوره آموزشی عملی ۲ ماهه بر روی عرشه کشتی آموزشی Golden BEAR یکی از اصلی‌ترین برنامه‌های این دانشکده برای آشنائی عملی دانشجویان با صنعت دریانوردی است.

▪ دانشکده علوم دریائی (SUNY)

دوره آموزشی دانشکده علوم دریائی SUNY چهار ساله است، این دانشگاه در منطقه تاریخی Fort Schuyler در شهر نیویورک واقع شده است. ارائه برنامه‌های آکادمیک منسجم به همراه فراهم آوردن امکانات رفاهی زندگی برای دانشجویان زن و مرد از جمله شاخص‌ترین فعالیت‌های این دانشکده طی این دوره ۴ ساله بوده است. این دانشکده علوم دریائی دانشجویان را برای داشتن یک حرفه تخصصی در حوزه دریانوردی آماده می‌کند.

این دانشکده برای دانشجویان دوره لیسانس و فارغ‌التحصیلان امکاناتی جهت شرکت در ۱۶ تیم ورزشی دانشگاهی، دوره‌های سفرهای دریائی آموزشی به اروپا و برنامه‌های آموزشی گارد ساحلی با ارائه مدرک فراهم آورده است.

دانشجویان دوره لیسانس در این دانشکده در رشته‌های مهندسی، تکنسین علوم دریائی، مدیریت بازرگانی، حمل و نقل دریائی، علوم زیست‌محیطی دریائی، تجارت و حمل‌ونقل بین‌المللی فارغ‌التحصیل می‌شوند. دانشجویان دوره فوق لیسانس نیز می‌توانند در رشته مدیریت حمل و نقل بین‌المللی در این دانشکده به تحصیلات عالی خود ادامه دهند.

انجام سفر دریائی با کشتی آموزشی ۵۶۵ فوتی Empire State VI یکی از اصلی‌ترین دوره آموزشی علمی و تجربی است که در تابستان هر سال دانشجویان می‌توانند با این کشتی به نقاط دور جهان سفر کرده و در مورد صنعت دریانوردی و چگونگی عملکرد یک کشتی در دریا اطلاعات عملی کسب کنند.

این دانشکده دریائی در حوالی شهر نیویورک و در جزیره مصنوعی Throggs Neck واقع شده است.

▪ دانشگاه فرنیکس آلاسکا (UAF) و مدرسه علوم اقیانوسی و شیلات (SFOS)

آلاسکا سرزمینی دارای زیستگاه و طبیعتی منحصر است. این ایالت با داشتن مساحت۵۸۰ هزار مایل مربع به مراتب بزرگتر از ایالات "تگزاس و کالیفرنیا" می‌باشد و این ایالت تنها ایالتی است که در مجاورت ۳ دریا یعنی اقیانوس کبیر شمالی، دریای برینگ و اقیانوس منجمد شمالی قرار دارد.

پس از پایان جنگ جهانی دوم این ایالت شاهد رشد جمعیت و اقتصادی زیادی بوده است که عمدتاً متمرکز به دریا و سواحل و استفاده از منابع آن بوده‌اند. از سال ۱۹۹۰ تا سال ۲۰۰۰ میلادی رشد جمعیت در این ایالت معادل ۱۴ درصد بوده است.

بزرگترین صنعت واحد این ایالت تا اندازه زیادی تولید نفت می‌باشد که در بعضی از مناطق ساحلی متمرکز شده است. اما در عین حال شریان اصلی صنایع بیشتر سواحل کوچک آن را تجارت ماهی تشکیل می‌دهند. لذا تحقیقات دریائی زیادی توسط دانشگاه‌ها، دولت و دانشمندان صورت می‌گیرد تا از اکوسیستم این ایالت نگهداری شده و سلامت آن حفظ شود.

گردشگری نیز یکی از صنایع مهم دیگر این ایالت به‌عنوان رقیب صنایع نفت و شیلات است که به آن توجه زیادی می‌شود. لذا با استقبال و هجوم تعداد زیادی گردشگر به این سرزمین، محیط زیست آن نیز تحت‌تأثیر قرار خواهد گرفت. به همین دلیل تمام مطالعات و توجهات مذکور در زمینه دریائی در "دانشگاه فرنبکس الاسکا" (UAF) و "مدرسه علوم اقیانوسی و شیلات" آمریکا (SFOS) متمرکز شده است. در این مدرسه تحقیقات علمی، آموزش و تربیت دانشجویان و دیگر خدمات با همکاری نمایندگان محقق دولتی و ایالتی انجام می‌شود.

"دانشگاه فرنبکس آلاسکا" (UAF) رسماً از سوی انجمن امنای دانشگاه آلاسکا در سال ۲۰۰۰ میلادی مأمور شد تا به عنوان یک مرکز دانشگاهی و تحقیقاتی بین‌المللی اقدام به توسعه و انتشار علوم توسط آموزش، تحقیق و ارائه خدمات عمومی در ایالت متبوعه و کشور آمریکا بنماید.

"مدرسه علوم اقیانوسی و شیلات" (SFOS) هم به تبعیت از این دانشگاه به ارائه خدمات عالی برای آموزش و تربیت و تحقیقات مربوط به اکوسیستم دریائی و آب‌های شیرین اختصاص یافت. همچنین حفظ و نگهداری منابع موجود به نفت ایالت، کشور و جهان از دیگر مأموریت‌های این مدرسه می‌باشد.

www.takbook.com

www.takbook.com

منبع : ماهنامه پیام دریا

http://vista.ir/?view=article&id=260729

vista.ir
Online Classified Service

مشکلات حذف کنکور

طرحی که نمایندگان مجلس هفتم در دوم خرداد۱۳۸۶ تصویب کرده اند، این است که تا سال ۱۳۹۰ به تدریج کنکور حذف می شود و ملاک پذیرش دانشجویان برای ورود به دانشگاه ها، معدل سه امتحان نهایی سالانه و کشوری، در سه سال دوره دبیرستان خواهد بود. و متولی برگزاری این امتحانات هم وزارت آموزش و پرورش خواهد بود. و بدین صورت سازمان سنجش نقش اساسی خود را در برگزاری کنکور و انتخاب دانشجو از دست میدهد.

اما گفته میشود که مجلس این طرح را بر اساس کارشناسی قوی انجام نداده است.همانطور که طرح استخدام ۴۰ هزار معلم حق التدریسی و احیای معاونت پرورشی و الزام دولت به تهیه لایحه نظام هماهنگ نیز فاقد پشتوانه کارشناسی بودند. فلذا این طرح موافقان و مخالفان خود را دارد.

- موافقان طرح موسوم به حذف کنکور برای آن آثار و تبعات معجزه آسایی قائلند؛ از جمله:

۱) انگیزه دانش آموزان در یادگیری دروس افزایش می یابد.

۲) اضطراب و اثرات مخرب روحی و روانی کنکور از بین می رود.

۳) خانواده ها از زیر آوار سنگین هزینه های کنکور نجات پیدا می کنند.

۴) کمر مافیای کنکور با سود سالانه ۴۰۰ میلیارد تومان میشکند.

۵) سوالات تستی و چهارجوابی که متکی به حافظه کوتاه مدت دانش آموزان و نوعی تکنیک است، جای خود را به سوالات مفهومی و تشریحی می دهد.

۶) لو رفتن و فروش سوالات متوقف می شود و...

اما مخالفان این طرح ایراد های اساسی و قابل پیش بینی را ارائه کرده اند که نشان دهنده نواقص عمده این طرح میباشد از جمله آنها:

۱) برخی مدیران آموزشی کشور معتقدند که برای رشته های پرمتقاضی حتی اگر ظرفیت دانشگاه ها چند برابر تقاضا نیز باشد، آزمون حذف نخواهد شد. بهترین استدلال را رئیس سازمان سنجش در روزهایی که وزارت علوم مخالف طرح بود ارائه کرده است؛ «زمانی که چندین داوطلب با معدل ۱۹ یا ۲۰ وجود داشته باشند، چگونه می توانیم از میان آنان ظرفیت ۴۰ نفری رشته پزشکی دانشگاه تهران یا ۴۰ نفری مهندسی برق دانشگاه صنعتی شریف را انتخاب کنیم؟» و البته چطور می توان دیپلمه های سال های گذشته را در شیوه جدید پذیرش وارد کرد و اصلاً تکلیف تغییر رشته در دانشگاه برای کسانی که دیپلم غیرمرتبط با آن رشته را دارند چست؟ روی چه نمره های، کسی را که دیپلم ریاضی دارد و می خواهد در دانشگاه ادبیات بخواند، وارد دانشگاه می کنند؟

www.takbook.com

www.takbook.com

۲) اما با محول شدن وظیفه گزینش دانشجو به آموزش و پرورش آموزش در مقطع متوسطه کاملاً نمره محور خواهد شد و برگزاری امتحانات هماهنگ بخش عمده ای از وقت معلمان و دانش آموزان را پر می کند، یادگیری برای زندگی جای خود را به یادگیری برای کسب نمره خواهد داد.

۳) به احتمال زیاد کلاس های درس مدارس به طور کامل به کلاس کنکور تبدیل می شود. تضمین قبولی در کنکور جای خود را به تضمین معدل ۱۹ به بالا خواهد داد. جزوه های درسی دبیران و نمونه سوال و تجزیه کتاب درسی به سوال و جواب جای مهمی در آموزش های دبیرستانی پیدا می کند.

۴) برخلاف تصور مدافعان طرح جدید، بازار رسمی و غیررسمی، آموزشگاه های کنکور، تدریس خصوصی و نشر جزوات و کتاب های درسی تعطیل نخواهد شد، چرا که ضرورت وجودی آنها همچنان پایدار است. اگر آنگونه که برخی نمایندگان ادعا می کنند، هم اکنون و در گذشته، در سازمان سنجش مافیای فروش سوالات کنکور لانه کرده و آنها به راحتی آب خوردن رتبه ها را جابه جا می کنند، چه تضمینی هست که این مافیا که سالانه به گفته یکی از نمایندگان چهارصد میلیارد تومان سود می برد کار خود را تعطیل کند. چنین مافیایی تنها کافی است اندکی جابه جا شود و محل عملیات خود را به دبیرستان ها منتقل کند. اگر مافیای کنکور در امتحانات متمرکز، تستی، چهارجوابی که اوراق آن با ماشین تصحیح می شود و امکان نظارت نیروهای امنیتی و فضایی بر آن وجود دارد با دست باز عمل کرده است، در سیستم غیرمتمرکز که برگزاری امتحان و تصحیح اوراق در ۲۰ هزار دبیرستان بخش شده و سوالات تشریحی است و توسط انسان تصحیح می شود، مسلماً دست بازتری خواهد داشت. صاحبان قدرت و ثروت برای کسب معدل ۱۹ به بالا و افزایش شانس فرزندانشان برای ورود به دانشگاه های معتبر راه های جدیدی را تجربه خواهند کرد. مدیران مدارس، مربیان و دبیران در معرض آلودگی به مفاسد اقتصادی قرار می گیرند. مافیا و فساد مالی منطق اقتصادی دارند. قبولی در دانشگاه و رشته های مطلوب، کالای کمیاب اقتصادی است و تقاضا برای آن زیاد است.

۵) اگر فرض کنیم که این آزمون ها کاملاً اصولی باشد باز هم مشکل وجود دارد. اگر دانش آموز سال اول و دوم دبیرستان امتحاناتش خوب نشده باشد چه باید بکند. الان خیلی از افراد را داریم که در سال آخر دبیرستان خودشان را بازیابی می کنند، ضعف هایشان را برطرف می کنند و در کنکور هم موفق می شوند، هر چند که دانشجویان خوب و برجسته کسانی هستند که وضعیت آموزشی یکنواختی دارند. بچه های جوان، چه دختر و چه پسر، در سنین بلوغ مشکلات بسیار جدی دارند، خیلی از اینها وقتی که به سن ۱۷سالگی می رسند خودشان را به کمک خانواده ها و معلمان بازیابی می کنند. اینها درس می خوانند و موفق هم می شوند. ما نمی توانیم دانش آموزی را که به هر دلیل در سال اول و دوم دبیرستان افت داشته است، محکوم کنیم که دیگر نمی تواند نمراتش را جبران کند. اگر این نمره ها در کنکور تاثیر داشته باشد و کنکور هم نباشد، باعث می شود دانش آموزان امتحانات را جدی تر بگیرند و از طرفی اگر افتی یا ضعفی دارند حس کنند که دیگر قابل جبران نیست. باید اجازه جبران همین دروس را بدهیم. این امکان در کشورهای دیگر هست.

۶) کنکوری که فعلاً هست یکی از مشکلاتش این بود که کسی که پول داشت از طریق آموزش کنکور و مدارس غیرانتفاعی خودش را به یک رشته دانشگاهی می رساند و وارد دانشگاه می شد. اما با طرح جدید همین موارد هم تکرار شده است، یعنی کسی که پول دارد، چه استعداد داشته باشد و چه نداشته باشد، از طریق امکانات خانواده وارد مدرسه خوبی می شود و معدل می آورد چون می داند که در سال ۱۳۹۰ از روی معدل وارد دانشگاه می شود. پس از طریق کلاس های تقویتی و مدارس غیرانتفاعی دست به کار ساخت یک معدل خوب می شود تا بتواند به دانشگاه وارد شود.

۷) از طرفی چون کشور، آموزش استاندارد ندارد و در بسیاری از جاهای توسعه نیافته دانش آموزان استعداد دارند اما امکانات ندارند، پس چطور می توان از این افراد و افرادی که همه جور امکانات داشته اند سوالات یکسانی پرسید. این خلاف قانون اساسی و عدالت در آموزش همگانی است.

۸) از طرفی گفته میشود که وزارت آموزش و پرورش توان و تجربه برگزاری آزمون سراسری را با امنیت بالا در سطح کشوری ندارد و در عوض سازمان سنجش با نزدیک ۳۰ سال سابقه، خوب می داند که مشکلات کار کجاست

http://vista.ir/?view=article&id=305410

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

مشکلات علم در دانشگاه های ایران

محمود ملاباشی معاون دانشجویی وزیر علوم، ظهر روز ۳ دی ماه سالی که گذشت، پس از نشست خبری طولانی وزیر علوم و معاونانش با خبرنگاران، با عجله از راه پله آخرین طبقه وزارتخانه به طبقه زیرین می رفت. به پاگرد که رسید، ایستاد و به خبرنگاری که به دنبالش آمده و پرسیده بود «آیا درست است که اعزام دانشجو به امریکا و انگلستان و کانادا ممنوع شده؟» پاسخ داد؛ «ممنوع نشده، با پول خودشان می توانند بروند ولی ما نمی فرستیم.» و رفت و پاسخ مفصل را به دو هفته بعد موکول کرد.

طبق آخرین رتبه بندی دانشگاه ها در سال ۲۰۰۶ که همشهری آن لاین منتشر کرده است، دانشگاه هاروارد (در امریکا) برترین دانشگاه جهان است و پس از آن، دانشگاه MIT (در امریکا) دومین و دانشگاه کمبریج (در انگلستان) سومین رتبه را دارد. رتبه‌های یک تا ۱۰ برترین دانشگاه های جهان متعلق به دانشگاه های امریکایی یا انگلیسی است. امریکا رتبه اول تولید علم دنیا و انگلستان رتبه سوم را دارد. کانادا کشوری است که این روزها در کنار استرالیا مقصد اغلب دانشجویان ایرانی است که می خواهند در خارج تحصیل کنند. ایران ۵/۰ درصد علم جهان را تولید می کند و هیچ دانشگاهی در کشور، بین دو هزار دانشگاه برتر دنیا به چشم نمی خورد. دو هفته بعد، معاون دانشجویی وزیر علوم در جمع خبرنگاران رسماً از «لغو اعزام دانشجوی بورسیه به امریکا، انگلستان و کانادا» خبر داد؛ «دانشجوی بورسیه انتظار دارد که ما حافظ منافع همه چیزش باشیم؛ نمی شود به این کشور ها پول بپردازیم و بی احترامی و رفتار ناشایست هم ببینیم. اگر به توافقاتی با این کشورها رسیدیم دوباره بورسیه ها را اعزام می کنیم.» اما چند دقیقه بعد مدیرکل بورس و امور دانشجویان خارج که کنار ملاباشی نشسته بود سعی کرد این اقدام را کمتر با سیاست پیوند بزند و گفت؛ «بورسیه های ما در امریکا از قبل هم معمولاً کم بوده اند. در کانادا شرایط ویزای دانشجویان خیلی سخت بوده و اعتراض شدید خانواده ها را در پی داشته، ما به درخواست خودشان اعزام را متوقف کرده ایم. انگلستان هم کشوری است که پول بسیار کلانی از ما می گیرد اما در قبالش امکانات علمی یی را در اختیار ما می گذارد که با هزینه یی کمتر در کشورهای دیگر هم یافت می شود.» معاون وزیر می گفت آنقدر دانشجوی دکتری در داخل ایران داریم که لغو بورسیه چند کشور اصلاً به چشم نمی آید. وزارت علوم برای فرستادن دانشجو به سایر کشورها هم رغبت چندانی نشان نمی دهد؛ وثیقه خروج بورسیه ها از کشور سه برابر شده و آزمون زبان انگلیسی برای اعزام به کشورهایی که این زبان را اجباری ندانسته اند، واجب شده است. چند ماه بعد مشخص شد که امریکا، انگلستان و کانادا دیگر دانشجویان بورسیه را نمی پذیرند و مدیران در لغو اعزام بورسیه به این کشورها پیش دستی کرده بودند.

- تولید انبوه

جنگ ایران و عراق که تمام شد، مسوولان آموزش عالی کشور تصمیم گرفتند به جای تمرکز بر دانش آموختگان خارج کشور، آموزش در مقطع کارشناسی ارشد، دکتری حرفه یی و دکتری تخصصی را در داخل ایران گسترش دهند. پس از جنگ تولید انبوه شروع شد؛ محمدمهدی زاهدی وزیر علوم همیشه با اشتیاق اعلام می کند که پیش از انقلاب ۱۷۰ هزار دانشجو در ایران تحصیل می کردند اما اکنون این تعداد به ۳ میلیون نفر رسیده است. اعضای هیات علمی دانشگاه ها در آن دوران ۵ هزار نفر بوده اند اما حالا به ۴۸ هزار نفر رسیده اند. دو سال پیش تنها ۴ درصد

www.takbook.com

www.takbook.com

اعضای هیات علمی دانشگاه ها «استاد» (بالاترین رتبه عضو هیات علمی) و تنها ۷ درصد «دانشیار» (رتبه پیش از استادی) بوده اند. اما ۵۰ درصد اعضای هیات علمی دانشگاه ها «مربی» (پایین ترین رتبه عضو هیات علمی) و ۳۷ درصد «استادیار» (یک رتبه بالاتر از مربی) بوده اند. این درصدها با کمی تغییر تاکنون حفظ شده است. وزارت علوم تمرکز خود را بر توسعه هر چه بیشتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها گذاشته است. وزیر علوم اعلام کرده است که ۳۰ درصد دانشجویان دانشگاه های دولتی در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری درس می خوانند و این نسبت در سال های آینده بیشتر هم خواهد شد. او بارها اعلام کرده است که هدف وزارت علوم رسیدن به زمانی است که برای هر فرد متقاضی تحصیل در دانشگاه ها، یک صندلی خالی وجود داشته باشد. زاهدی در سخنرانی های خود اعلام می کند که در ایجاد ظرفیت پذیرش دانشگاه ها از برنامه چهارم توسعه، چند گام جلوتر است. اما بدون توسعه زیرساخت های آموزشی، تنها با افزایش تعداد دانشجویان کشور کاری پیش نرفته است. اعتراضات همیشگی صنفی دانشجویان به خوابگاه، غذا، سایت کامپیوتر، کیفیت تدریس استادان و ابراز بی فایدگی تحصیل و گاهی زیر سوال بردن فلسفه و ضرورت وجود دانشگاه در کشور، می تواند نشان دهنده نقص در جایی از کار باشد. گزارشی که خبرگزاری مهر درباره چگونگی نوشته شدن برخی پایان نامه های دانشجویی منتشر کرده، گویای وجود رگه هایی ناسالم در تحصیل و تولید علم دانشگاه های کشور است؛ این خبرگزاری گزارش کرده است که در بسیاری از مغازه هایی که خدمات چاپ و تکثیر دانشجویی انجام می شود پایان نامه هم می فروشند. در این گزارش صاحب یکی از این مغازه ها گفته است؛ «دانشجو موضوع تحقیق یا پایان نامه را می گوید، اگر در آرشیو موجود بود تعداد صفحات را از ۲۰ تا ۳۰۰ صفحه و قیمت را از صفحه یی ۸۰ تا دو هزار تومان تعیین می کند و براساس آن پرینت مطلب گرفته می شود و پایان نامه صحافی شده ظرف ۲۴ ساعت به او تحویل داده می شود.» از فروشنده یی دیگر پرسیده اند که پایان نامه ها و تحقیق ها را از کجا آورده و او گفته است؛ «برخی برای دانشجویانی است که پایان نامه ها یا تحقیق های خود را برای تایپ کردن به ما سپرده اند و در هارد کامپیوترمان هست. بعضی را از اینترنت درمی آوریم و گاهی هم پایان نامه های دانشجویانی را که اخیراً فارغ التحصیل شده اند می خریم و با درصدی سود به مشتریان جدید می فروشیم.»

● غم نان

فرامرز رفیع پور استاد جامعه شناسی دانشگاه شهید بهشتی، در جایی از کتاب «موانع رشد علمی ایران و راه حل های آن» می نویسد؛ «زمانی که به فکر افتادم تا شاید برای فرصت مطالعاتی با خانواده به چین بروم، گفته شد ماهانه ۱۳۰۰ دلار به ما پرداخت خواهد شد. در آن زمان آشپز سفارت ایران در چین ماهانه این مبلغ را می گرفت.»

البته وضع مالی اعضای هیات علمی دانشگاه ها از سال ۱۳۸۳ بهتر شده است؛ در آن سال دولت حقوق اعضای هیات علمی را طبق درجه بندی جدول ارتقای هیات علمی، از کف افزایش تا دو برابر حقوق قبلی افزایش داد. اما این افزایش حقوق تنها شامل حدود ۴۰ درصد اعضای هیات علمی دانشگاه ها شد. گذشته از این، حقوق اعضای هیات علمی بر اساس ساعات حضور و تدریس در کلاس درس محاسبه می شود و تاکنون چند بار «مجمع صنفی اعضای هیات علمی دانشگاه ها» تذکر داده است که این نوع محاسبه حقوق در شأن استادان نیست و کفه آموزش را به ضرر پژوهش سنگین تر می کند. شهریار مشیری عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس هفتم به «اعتماد» می گوید که حقوق اعضای هیات علمی ۷۰۰ تا یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است.

با این حال، دانشجویان دانشگاه ها استادان بسیاری را می شناسند که در شرکت یا شرکت هایی عضو هیات مدیره اند؛ بیرون از دانشگاه کار اجرایی می کنند و حتی کارها را داخل دانشگاه می آورند و به نام تکلیف درسی بر عهده دانشجویان می گذارند. شاید نسل استادانی که ساعت ۶ صبح به اتاقشان در دانشگاه می آمدند و پس از غروب به منزل می رفتند رو به زوال است؛ چند هفته پیش از اتمام سال، یکی از دانشجویان دکتری تعریف می کرد که استادی پس از این که دانشجویی بر گرفتن جوابی اصرار کرده، سر کلاس بر سر شاگردانش چنین منت گذاشته است که «اگر به شرکت مشاوره یی خودم بروم و در آن جا چای بخورم، ساعتی ۳۰ هزار تومان می گیرم.»

● یک درصد کشورهای توسعه یافته

حقوق، تنها یکی از دلایل دلسردی استادان دانشگاه ها برای تحقیق و پژوهش است؛ صاحبان اصلی دانشگاه ها از اهمیت ندادن به خود پژوهش ناراضی اند. بهمن صمدی یزدی که چهره ماندگار رشته کشاورزی هم شده است، امسال در جشنواره پژوهش دانشگاه تهران می گفت بودجه پژوهشی کشور ما یک درصد کشورهای توسعه یافته است. بودجه پژوهشی را معمولاً با درصدی از تولید ناخالص داخلی (که برابر همه محصولات تولید شده در کشور ضرب در قیمت هر محصول است) می سنجند. در کشورهای توسعه یافته سهم بودجه پژوهشی از تولید ناخالص داخلی ۳ تا ۵/۴ درصد است. در سالی که گذشت کل بودجه پژوهشی کشور ۶۴/۰ درصد تولید ناخالص داخلی اعلام شد. خود وزیر علوم در جشنواره پژوهش

www.takbook.com

www.takbook.com

امسال در ۲۵ دی ماه می گفت که این بودجه تقریباً برابر «یارانه کود و سم کشور» است. برای سال آینده هم خبرهای خوشی به گوش نمی رسد؛ وقتی لایحه بودجه به مجلس تحویل داده شد، کارشناسان اعلام کردند که بودجه پژوهشی به اندازه ۳۸/۰ درصد تولید ناخالص داخلی است. با این حال مدیران پژوهشی تلاش می کنند تا با اختصاص یک تا چهار درصد بودجه جاری نهادهای اجرایی به پژوهش، کل بودجه پژوهشی کشور را به ۲/۱ درصد تولید ناخالص داخلی برسانند. طبق برنامه چهارم توسعه تا سال ۱۳۸۸ بودجه کل پژوهشی باید به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی برسد که از آن میان دو درصد سهم دولت است. مشکل بزرگ تر این است که در دی ماه امسال هیات وزیران تصمیم گرفت برای طرح های پژوهشی و صنعتی دانشگاه ها هم تشریفات مناقصه برگزار شود. مدیران کل ارتباط با صنعت چند دانشگاه بزرگ کشور در نامه یی اعلام کردند که با این تصمیم به دلیل نبود توان رقابتی، ارجاع طرح های پژوهشی به دانشگاه ها به صفر می رسد و عملاً دانشگاه ها از طرح های پژوهشی، کاربردی کنار گذاشته می شوند.

● کاهش شتاب تولید علم

یک استاد دانشگاه وقتی وارد دانشگاه می شود، از فواید مادی کار در صنعت و تولید دست می کشد، به این امید که از دانشش برای پژوهش و ساختن نسل علمی بعدی استفاده شود. اما سهمگین ترین ضربه هنگامی بر او وارد می شود که ببیند جایی نیست تا از علمش استفاده کند. افرادی را با توانایی های علمی بسیار پایین تر اما مزیت های غیرعلمی زیاد می بیند که به سرعت پیشرفت می کنند و برای او تکلیف پژوهشی تعیین می کنند یا دست او را از برخی پژوهش ها کوتاه می کنند. تعابیری چون «مصاحبه ها و گزینش های غیرتخصصی و غیرعلمی»، «حسادت و کارشکنی در کارهای گروهی علمی»، «نقش روابط در استخدام و ارتقای اساتید»، «نبود اخلاق و صداقت علمی» و «بوروکراسی های اداری» که بارها از پژوهشگران و دانشمندانی که به خارج از کشور رفته اند شنیده می شود، نمودار همین مشکل است. اغلب آنها هنگامی که برای تحقیقاتی به داخل کشور می آیند، می گویند تنها به خاطر حس وطن پرستی یا انگیزه های عاطفی به ایران سفر کرده اند. علی کاوه پژوهشگر برگزیده یی بود که در مراسم افتتاحیه هفته پژوهش امسال ۶ دقیقه فرصت داشت تا مشکلات تحقیقات و پژوهش کشور را بیان کند. در آن ۶ دقیقه، او از روشن بودن اهداف پژوهشی، مدیریت های مستقل علمی، احترام به دانشمندان گذشته و حال و برگزاری کنفرانس های علمی هدفدار صحبت کرد و گفت؛ «ایجاد نظام های ارزیابی مستمر علمی استادان و تلاش برای بهبود سطح علمی آنها یکی از راهکارهای مناسب بهبود کیفیت پژوهش های ما است.» سطح علمی یک کشور را با مولفه های زیادی همچون تعداد برندگان جایزه های علمی نوبل، سهم بودجه پژوهشی در تولید ناخالص داخلی، تعداد پژوهشگران نسبت به جمعیت کشور، تعداد اختراعات داخلی و بین المللی ثبت شده و تعداد مقالات منتشر شده در مجلات نمایه شده در پایگاه هایی چون ISI محاسبه می کنند؛ ایران هیچ برنده جایزه علمی نوبلی ندارد. سهم بودجه پژوهشی از تولید ناخالص داخلی کشور حتی از متوسط کشورهای در حال توسعه هم کمتر است. تعداد پژوهشگران در کشور به گفته مدیرکل پژوهش وزارت علوم ۱۰۰۰ نفر در یک میلیون نفر است که با میانگین جهانی آن که ۱۴۰۰ پژوهشگر در یک میلیون است فاصله زیادی دارد. طبق پیش نویس سند توسعه علمی کشور، تعداد ابداعات و اختراعات ثبت شده داخلی امسال ۱۴۰۰ مورد و تعداد اختراعات بین المللی ۲۱۰ مورد بوده است. تعداد اختراعات در حقیقت شاخص قابلیت انتقال نتایج علمی به فناوری و کاربرد عملی تحقیقات است. با تاکید بر این که همه مقالات به اختراع منجر نمی شوند، هنوز تعداد کم اختراعات و ابداعات نسبت به مقالات علمی منتشر شده نشان می دهد که بین علم و عمل در کشور فاصله زیادی وجود دارد. اما بحث انگیزترین و پررنگ ترین مؤلفه تعیین سطح علمی کشور، تعداد مقالات علمی منتشر شده در ISI است. تعداد این مقالات با اغماض به معنی تولید علم یک کشور هم به کار می رود. در دنیا چند موسسه علمی هستند که با سنجش سطح مجلات علمی در تمام دنیا، آن مجلات را در فهرست خود نمایه می کنند و به این ترتیب برای آن مجله اعتبار علمی بین المللی می سازند. هر یک از آن مجلات دارای هیات علمی و چند هیات داوری سخت گیری است که مقالات رسیده به آن را کاملاً بررسی می کنند و هنگامی که پس از چند ماه به مقاله یی اجازه چاپ بدهند می توان این طور فرض کرد که آن مقاله دارای استانداردهای روز آن علم است. چاپ هر یک از این مقالات، قدمی در تولید علم جهان محسوب می شود. مهمترین موسسه یی که در دنیا مجلات علمی را نمایه می کند ISI (مؤسسه اطلاعات علمی) در دانشگاه کالیفرنیای جنوبی امریکا است که ۱۶ هزار مجله علمی را در همه زمینه ها از انسانی و هنر تا پزشکی و مهندسی نمایه کرده است. به گفته مدیر نشریات مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، ۱۷ مجله علمی ایرانی در ISI نمایه شده اند که همه در زمینه های پزشکی یا فنی و مهندسی اند. در سال ۲۰۰۶ میلادی با وجود ۴۸ هزار عضو هیات علمی دانشگاه های کشور، ۵ هزار و ۸۴۳ مقاله ایرانی در مجلات نمایه شده در ISI منتشر شد. همین تعداد مقاله هم از نظر استناد شدن در سایر مقالات، رتبه پایینی دارند. البته با این اتفاق، ایران با دو پله صعود به رتبه ۳۷ تولید علم جهان دست پیدا کرد اما باید گفت که رشد انتشار مقالات علمی کشور نسبت به دو سال گذشته کم شد. ایسنا گزارش کرده است که رشد مقالات

www.takbook.com

www.takbook.com

علمی ایران در گستره سال های ۲۰۰۵-۲۰۰۴ ، ۹/۴۲ درصد بوده اما در ۲۰۰۶- ۲۰۰۵ به ۳/۲۲ درصد رسیده است. اینها نشان می دهد که تولید علم در ایران شتاب سال های گذشته را ندارد.

● ISI اسلامی

چند سالی است که وزارت علوم در آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی دانشگاه ها یکی از شرایط ارتقای مرتبه «استادیار» به «دانشیار» یا «دانشیار» به «استاد» را انتشار یک یا دو مقاله در مجلات نمایه شده در ISI ذکر کرده است. وزارت علوم در پی تغییر این آیین نامه است و وزیر علوم این تغییر را اسباب تحول بزرگی در جامعه علمی کشور توصیف کرده است. البته اجباری بودن مقالات ISI در ارتقا، با اعتراض برخی استادان رشته های علوم انسانی و هنر که بخت کمتری در انتشار مقالات ISI دارند، رو به رو شده بود. برخی دیگر از منتقدان هم می گفتند که تمرکز و اهمیت دادن به مقالات، جلوی تحقیقات عملی را می گیرد. با این وجود، اجباری بودن این نوع مقالات در ارتقای اعضای هیات علمی باعث می شد افراد کم بنیه علمی به راحتی در دانشگاه ها از پله های ترقی بالا نروند.

هنوز از تغییرات آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی دانشگاه ها خبری به بیرون درز نکرده است اما از کنار هم گذاشتن گفته های وزیر علوم این چنین برمی آید که در آیین نامه جدید، اجباری بودن مقالات ISI در ارتقا حذف می شود و به جای آن، مقالات منتشر شده در مجلات علمی-پژوهشی داخلی و مجلات نمایه شده در موسسه تازه تاسیس ISC (پایگاه استنادی علوم ایران و کشورهای اسلامی) معروف به «ISI اسلامی» نیز می توانند باعث ارتقای عضو هیات علمی شوند. به گفته بهزاد سلطانی مدیرکل پژوهش وزارت علوم، در کشور ۳۶۵ مجله علمی- پژوهشی منتشر می شود. بیشترین انتقادها به این مجلات، به نحوه داوری آنها بوده است. منتقدان می گویند که داوری مقالات در این مجلات با دقت انجام نمی شود، داوران تنها نگاهی به کلیت مقاله ها می اندازند و گاهی حتی آنها را برای بررسی به شاگردان شان می سپارند. ISC یا «پایگاه استنادی علوم ایران و کشورهای اسلامی» نیز در سالی که گذشت، در کتابخانه منطقه یی علوم و تکنولوژی شیراز تاسیس شد و در اجلاس وزرای آموزش سازمان کنفرانس اسلامی مجوز گرفت. قرار است طی سه سال، به تدریج مجلات علمی کشورهای اسلامی با اولویت زبان عربی در این پایگاه نمایه شوند. وزیر علوم و رئیس این پایگاه صراحتاً اعلام کرده اند که دلیل تاسیس ISC مقابله با انحصار ISI بوده و بیشتر برای افزایش تعداد مقالات علوم انسانی طراحی شده است. هنوز میزان استقبال سایر کشورها از این پایگاه قابل سنجش نیست.

● می رویم

علی دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران دانشگاه صنعتی شریف می گوید؛ «دانشجویان مقطع ما ۲۱ یا ۲۲ نفرند. فکر می کنم تا سال آینده، پس از این که از تزمان دفاع کردیم، حداقل ۱۰ نفر آنها دیگر در ایران نباشند.» او می گوید که این روزها دانشجویان به تحصیل در کانادا و استرالیا هم راضی اند. «در آن جا، هر دانشجو می تواند به زودی TA (دستیار استاد) شود و بین ۲۰ تا ۳۰ هزار دلار در سال پول بگیرد، در همان کشور تحصیل کند و در همان جا هم جذب بازار کار شود.» علی می گوید؛ «ما در دوره دکتری هیچ چیز جدیدی یاد نمی گیریم، اگر به فکر یادگیری هم باشیم، باید برویم.» وضع برای سایر رشته های فنی و مهندسی و پزشکی هم همین طور است. از آن سو، دانشجویان رشته هنر به جز رشته پژوهش هنر مقطع دکتری دیگری ندارند و ناچار به ترک وطن اند. دانشجویان علوم انسانی نیز با این که رغبت کمتری برای مهاجرت دارند اما بی رغبت هم نیستند. به خصوص هنگامی که بخواهند علوم انسانی غرب را بیاموزند. دانشجویانی که در ایران می مانند نه تنها ممکن است پس از فارغ التحصیلی در جایگاه متناسب با تحصیلات شان جذب نشوند که حتی امکان دارد بیکار هم بمانند؛ معاون برنامه ریزی منابع انسانی وزارت کار در بهمن ماه امسال در گردهمایی مراکز کارآفرینی دانشگاه ها می گفت که نرخ بیکاری فارغ التحصیلان دانشگاه های کشور ۱/۱۷ درصد، نزدیک به دو برابر نرخ بیکاری عمومی جامعه است. به گفته او از میان دانش آموختگانی هم که به کاری مشغولند، حدود ۲۰ درصد به مشاغل نامتناسب با رشته تحصیلی خود می پردازند. علاوه بر این وزیر کار اعلام کرده است که هر سال یک میلیون نفر هم به جمعیت بیکاران کشور افزوده می شود.

● قله های دانش

با وجود همه این مشکلات، مدیران وزارت علوم معتقدند که ایران بر بلندترین قله های دانش نشسته است. وزیر علوم روز دوم اسفندماه در جشنواره علمی تحقیقاتی سپاه پاسداران می گفت؛ «در آغاز دفاع مقدس، ایران حتی نمی توانست سیم خاردار تولید کند اما حالا به برکت نیروهای متخصص باایمان و با اعتماد به نفس، در بالاترین جایگاه ها و در انواع فناوری های نوین به رتبه های بسیار مهمی دست یافته ایم.» او چند روز پیشتر در مراسم افتتاح دانشگاه معارف اسلامی در قم گفته بود؛ «در حال حاضر بسیاری از پیشرفت های علمی صورت گرفته را ترجیح دادیم به صورت علنی اعلام نکنیم تا انحصار آن در اختیار خودمان باشد.» گاهی خبرهایی به گوش می رسد مبنی بر این که ایران به اختراعات و

www.takbook.com

www.takbook.com

اکتشافات خارق العاده یی دست پیدا کرده است و چندی بعد برخی از نهادهای علمی از بزرگنمایی آن اختراع یا کشف ابراز ناراحتی می کنند؛ مهمترین نمونه آن در سال گذشته معرفی داروی متوقف کننده پیشرفت بیماری ایدز بود که با نام داروی «درمان» یا «واکسن» ایدز شناخته شد و سازندگان آن را واداشت تا در رسانه های عمومی اعلام کنند که این دارو متوقف کننده است و درمان نمی کند. این دارو قرار بود با عنوان «خبر خوش علمی» به مردم اعلام شود اما پیش دستی سازندگان آن در اعلام خبر صحیح، مانع این اتفاق شد. مدیر گروه پژوهش های ترویج علم مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در این باره به ایسنا گفته بود؛ «متاسفانه خودناباوری ما باعث می شود که ارزش و جایگاه این قبیل موفقیت ها را نیافته و فکر می کنیم که حتماً باید داروی درمان قطعی ایدز را کشف کنیم تا بگوییم کار مهمی کرده ایم. به تعبیر یکی از اساتید، اگر کسی در حوزه علمی آجری روی آجر بگذارد کسی ارزشی برای آن قائل نیست و حتماً باید توچال را روی دماوند بگذارد تا کار مهم و قابل تقدیری کرده باشد.» انجمن فیزیک ایران هم سال گذشته بیانیه یی «پیرامون اخبار مربوط به پیشرفت های علمی اخیر در ایران» منتشر کرد که در آن تاکید شده بود اجتماع علمی هنوز در ایران اعتبار کافی به دست نیاورده و به همین جهت است که نهادهای سیاسی یا رسانه ها برای خود نقش تعیین کننده ملاک های علمی، ارزش گذاری دانش پژوهان و کار علمی را به عهده گرفته اند. انجمن فیزیک ایران در بیانیه خود نوشته بود؛ «متاسفانه بعضی از سیاستمداران و رسانه های ما به منظور امیدوار کردن مردم، دست به پخش اخبار مربوط به کشفیات مختلف داخلی می زنند که اجتماع علمی ملی و بین المللی آن را تایید نمی کند.»

منبع : پایگاه اطلاع رسانی اصلاح

http://vista.ir/?view=article&id=301499

vista.ir
Online Classified Service

معلم دین و زندگی یا دانای دهر؟

اگر نگاهی به کتاب‌های دینی دوره دبیرستان بیندازیم، می‌بینیم برای تأیید و استدلال نسبت به موضوعات مطرح شده در کتاب، از آیات قرآن و کلام معصومین‌ع استفاده شده و در پاره‌ای موارد، به پیام و توضیح آیات نیز پرداخته است.

سخن اصلی این نوشتار این است که آیا کمیت و کیفیت پرسش‌های تشریحی یا تستی که توسط مراکز رسمی آزمون‌سازی مانند سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود با آنچه در متن کتاب‌ها آمده، همخوانی و هماهنگی دارد یا نه؟

بررسی سیر تاریخی تست‌های فرهنگ و معارف اسلامی بویژه از سال ۸۳ تاکنون (تست‌های سال ۸۷ کنکور سراسری) این موضوع را خاطر نشان می‌کند که دانش‌آموز باید بدون هیچ زمینه قبلی، قواعد و اصول علم تفسیر را بخوبی بشناسد؛ چراکه فرا روی او آیاتی را قرار می‌دهند که نه تنها توضیحی در مورد آن داده نشده، بلکه حتی برخی از آیات ترجمه به فارسی نشده است. یعنی با یک زاویه تند و ناگهانی از او می‌خواهند که پیام، برداشت، مفهوم یا تفسیر آیات را بخوبی بشناسد.

آموزه‌های کتاب درسی با آزمون سازمان سنجش کاملا تباین دارد، مگر آن‌که طراحان محترم بخواهند با این شیوه آزمون یک توصیه ضمنی به دانش‌آموز بکنند و او را نسبت به دین‌شناسی و دینداری و قرآن پژوهی راغب‌تر کنند.

آیا طراحان فرهیخته فکر نکرده‌اند دانش‌آموزان با این خیز شدید و سریع خدای ناکرده نسبت به قرآن‌شناسی، دین‌گریز شوند، چیزی که اصلا و ابدا

www.takbook.com

www.takbook.com

هیچ یک از عزیزان آن را نمی‌پسندند. هست‌ها و نیست‌های ما در کتاب‌های دین و زندگی باید با بایدها و نبایدهای ما در آزمون‌ها هماهنگ باشد، این موضوع درست به مثابه این است که به دانش‌آموزان درس ادبیات فارسی بدهیم و از آنها آزمون معارف اسلامی به عمل آوریم.

راستی محدوده دانش تفسیری معلم دین و زندگی تا چه اندازه باید باشد؟ کدام تفسیر را باید مدنظر قرار دهد، تفسیر نقلی یا عقلی، قدیم یا جدید؟!

از یک سو سازمان سنجش موارد حذفی کتاب درسی را یک به یک بر شمرده و حتی زیرنویس‌ها، بخش برای مطالعه و... را حذف کرده است و از سوی دیگر، طراحان محترم در آزمون‌های سراسری به مفاهیم تفسیری بی‌حد و حصر خارج کتاب پرداخته‌اند.

درست است که طراحان عزیز در این مورد که قول داده بودند وفای به عهد کردند و از زیرنویس و برای مطالعه و... تستی طرح نکردند، ولی آنان می‌توانند بگویند ما عهد نکرده بودیم که قلمروی خارج از کتاب را مورد تاخت و تاز تستی قرار ندهیم.

از این‌که طراحان گرامی تنها نسخه شفابخش و رفع عطش تشنگان را قرآن می‌دانند بسیار با ارزش است، ولی هر کاری راهی دارد و برنامه‌ریزی می‌خواهد، چراکه اگر تشنه کامی هم ناگهانی و بی‌مقدمه آب در گلوی او بریزیم شاید باعث خفگی او شود و نه تنها به آب نرسد، بلکه آبِ منشأ حیات سبب ممات او شود. (قد یضُرُّ الشیءُ ترجو نفعه / رُبّ ظمآنَ بصفو الماء غص: گاهی چیزی که به سودش امیدواری زیان می‌رساند چه بسا تشنه کامی که با نوشیدن آب گوارا گلوگیر شود.)

معلمی را تصور کنید که:

۱) خوب درس می‌دهد و سخت امتحان می‌گیرد.

۲) خوب درس می‌دهد و آسان امتحان می‌گیرد.

۳) بد درس می‌دهد و آسان امتحان می‌گیرد.

۴) بد درس می‌دهد و سخت امتحان می‌گیرد.

۵) اصلا درس نمی‌دهد و سخت امتحان می‌گیرد.

بدیهی است گزاره مطرح شده، در شماره آخر از همه غیر علمی‌تر و غیرمنصفانه‌تر است. طراحان محترم تست‌های دین و زندگی کنکور سراسری فکر می‌کنند مصداق کدام گزاره هستند؟ آیا درس نداده امتحان دشوار بگیریم مصداق قبح عقاب بلا بیان و تکلیف مالایطاق کردن نیست؟!

معلمی را در نظر بگیرید که از آغاز سال تحصیلی تا آخر سال، تمام مفاهیم و اصطلاحات و نکات مطرح شده در کتاب و آیات کریمه به صورت منطقی و زیربنایی برای دانش‌آموزان تدریس کرده و دلسوزانه به پرسش‌های آنان پاسخ گفته است، ولی در آخر با کنکوری مواجه می‌شود که با مطالب مندرج در کتاب و آنچه او تدریس کرده هیچ سنخیتی ندارد و دانش‌آموز به دیواری کوتاه‌تر از معلم خود دسترسی ندارد و او را مورد طعن و لعن قرار می‌دهد.

آیا درست است بدون توجه به کشت خود در مزرعه علم و معرفت بخواهیم هر محصولی را درو کنیم؟ داده‌های ما به دانش‌آموز چه بوده که اینک انتظار داریم دانش‌آموز از پس آزمون سربلند بیرون آید؟ آیا بهتر نیست برای معلمان این درس، یک دوره کامل تفسیر قرآن و یا دست‌کم آیات مطرح شده در کتاب‌های درسی (حدود ۲۵۰ آیه) جلساتی برگزار شود یا آن‌که در کنار کتاب درسی کتاب تفسیری معرفی شود (مثلا تفسیر المیزان، نمونه، مجمع البیان، ابوالفتوح رازی و...) تا هم معلم و هم دانش‌آموزان تکلیف خود را نسبت به این درس از پیش بداند؟ موضوع دیگر این‌که اگر تست‌های دین و زندگی مطرح شده در کنکور سراسری به طلاب و قرآن پژوهان درس تفسیر قرآن حضرت آیت الله جوادی آملی ارائه شود آنها چگونه پاسخ می‌دهند؟

حجم کتاب‌های ۳ سال (دوم، سوم و پیش‌دانشگاهی) با احتساب حذفیات آن از سوی سازمان سنجش حدود ۴۰۰ صفحه است و حجم آیات ۲۵۰ گانه سه کتاب حدود ۵۰ صفحه است و جالب توجه این است که در پرسش‌های دین و زندگی سال ۸۷ از این حجم کم کتاب یعنی آیات بیش از ۶۶درصد تست طرح شده و از بقیه کتاب یعنی از ۳۵۰ صفحه دیگر که شامل مفاهیم و اصطلاحات زیربنایی می‌شود (مانند خداشناسی، نبوت، معاد، امامت، احکام، اخلاق، انسان‌شناسی و بازتاب دین در جامعه و تاریخ) تنها ۳۴ درصد تست طرح شده است!

- در رشته ریاضی از ۲۵ تست ۱۶ تست آیه و روایت
- در رشته تجربی از ۲۵ تست ۱۸ تست آیه و روایت
- در رشته انسانی از ۲۵ تست ۱۶ تست آیه و روایت
- در رشته هنر از ۲۵ تست ۱۶ تست آیه و روایت

www.takbook.com

www.takbook.com

▪ در رشته زبان از ۲۵ تست ۱۷ تست آیه و روایت

با این بیان به طورکلی از مجموع ۱۲۵ تست ۵ رشته ۸۳ تست از آیه و روایت طرح شده که پر واضح است تناسب در تعداد تست و موضوعات رعایت نشده است؛ البته اگر به کیفیت و مفهومی بودن پرسش‌ها و پاسخ‌ها توجه کنیم از حق نگذریم که بیشتر تست‌ها مفهومی، پر محتوا و آموزنده بوده است مگر در برخی تست‌ها که به نظر نگارنده چند جوابی و بحث‌انگیز است که اینک به بررسی آن می‌پردازیم.

- در تست ۳ رشته زبان آمده است: از دقت در آیه شریفه: (اِذ قال ربّک للملائکه انّی خالقٌ بشراً من طینٍ فاذا سوّیتُه و نفختُ فیه من روحی فقعوا له ساجِدین) موضوع... مفهوم می‌شود.

۱) تقدّم آفرینش بعد غیرمادّی بر خلقت بُعد مادّی در انسان

۲) تقدّم آفرینش خاکی بر آفرینش بُعد غیرمادّی در انسان

۳) مسجود فرشتگان شدن آدم به تَبع بهره‌مندی از بُعد غیرمادّی

۴) مسجود فرشتگان شدن آدم به تَبع بهره‌مندی از دو بُعد خاکی و روح الهی.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۴ بوده است و حال آن‌که گزینه ۳ درست است زیرا علت سجده کردن فرشتگان دمیده شدن بعد غیرمادی (روح الهی) بشر است.

فاذا سوّیته و نفختُ فیه من روحی فَقَعُواله ساجدین

- در تست ۴ رشته زبان آمده است: با توجه به آیه شریفه: (اِنّ الّذین لایرجون لقاءنا و رضوا بالحیاه الدنیا و اطمأنّوابها و الّذین هم عن آیاتنا غافلون* اولئک مأواهم النّارَ بما کانوا یکسبون) مفهوم می‌گردد که... است.

۱) سرانجام عدم اعتقاد به رستاخیز و دل‌بستگی به دنیا، دوزخ

۲) دوزخ، جایگاه تلاش‌گران مستمر برای تحقّق اهداف دنیایی

۳) فرجام غفلت به آیات خدا و تکیه بر زندگی دنیا داشتن، دوزخ

۴) دوزخ، جایگاه غیرمعتقدان به رستاخیز و دل‌سپارندگان به زندگی دنیایی .

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۲ بوده است و حال آن‌که هر چهار گزینه درست است و عامل دوزخی شدن بر اساس مفاد آیه چهار چیز است:

۱) لایرجون لقاءنا

۲) رضوا بالحیاه الدنیا

۳) اطمأنوابها

۴) عن آیاتنا غافلون.

- در تست ۵ رشته زبان آمده است: پیام آیه شریفه: (الله لا اله الّا هو لیجمعنّکم الی یومِ القیامه لاریبَ فیه به ترتیب کدام است؟

۱) تنفّر محبّت معاد جسمانی و روحانی

۲) محبّت تنفّر معاد جسمانی و روحانی

۳) تنفّر محبّت ضرورت معاد و حکمت خداوند

۴) محبّت تنفّر ضرورت معاد و حکمت خداوندی.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۲ بوده است در صورتی که مقصود از محبت و تنفر که به ترتیب آمده نامعلوم است. الله، الا، هو کدام یک؟

- در تست ۹ رشته زبان آمده است: خانه کردن محبت خداوند در دل، که گرایش دل را به محبّت همه کسانی که رنگ و نشانی از محبوب دارند، به دنبال دارد، از دقت در کدام مورد، مفهوم می‌گردد؟

۱) قل ما سألتکم من اجر فهو لکم

۲) قل ان کنتم تحبّون الله فاتبعونی یحببکم الله

۳) ان اجری الّا علی الله و هو علی کلّ شیء شهیدٌ

۴) قل لا اسألکم علیه اجراً الّا الموده فی القربی.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۴ بوده است در صورتی که آیا واقعا دلیل منطقی بر رد گزینه ۲ وجود دارد؟

www.takbook.com

www.takbook.com

- در تست ۸ رشته هنر آمده است: از دقت در آیه شریفه: «فبما رحمه من الله لِنت لَهم و لو کنت فَظّاً غلیظ القلب لانفضوا مِن حولک» به... پی می‌بریم.

۱) نیاز امت به لطف و عطوفت پیامبر که منادی رحمت غیرمحدود خداوند است.

۲) عدم اجتماع درشت‌خویی در وجود گرامی پیامبر که پیام‌آور رحمت خداوند بود.

۳) تاثیر مثبت فضایل و بازتاب منفی رذایل که موضوع نیازهای اخلاقی انسان است.

۴) رحمه للعالمین بودن پیامبر که با ارسال وجودش، عذاب‌های آسمانی برداشته شد.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۲ بوده است در صورتی که گزینه ۱ و ۳ نیز می‌تواند درست باشد. چراکه در آیه شریفه به مهربانی و نرمی پیامبر (لنتَ لهم) و تأثیر آن و بازتاب منفی رذایل مانند فَظًّا: تندخو و غلیظ القلب: سنگدل اشاره شده که باعث پراکندگی و دفع مردم می‌شود.

- در تست ۱۲ رشته هنر آمده است: پیام آیه شریفه: «آلَم تَرَ الی الّذین یزعُمون انَّهم آمَنوا بما اُنزل اِلیک و ما اُنزل من قَبلِک یریدون آن یتحاکموا الی الطّاغوت و قد اُمروا ان یکفُروا به» این است که...

۱) ایمان پنداری منتهی به کفر به طاغوت نمی‌شود.

۲) ایمان پنداری، گره‌گشای مسائل اجتماعی انسان نیست.

۳) لازمه ایمان راستین به خداوند کفر به حکمیت طاغوت است.

۴) لازمه ایمان راستین به وحی الهی عدم پذیرش حکمیت طاغوت است.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۲ بوده است. در صورتی که گزینه ۴ درست است و گزینه ۲ تقریبا نادرست. به این دلیل که آیه شریفه «یزعمون انهم آمنوا....» متعلق ایمان و موضوع آن معین است (ایمان پنداری به کتب آسمانی و وحی الهی است) در صورتی که آنچه در گزینه ۲ آمده است کلی و مبهم است و تداعی‌کننده ایمان پنداری به خداست.

- در تست ۲۱ رشته هنر آمده است:

مفهوم بیت «بندگی کن تا که سلطانت کنند / تن رها کن تا همه جانت کنند» با کدام مورد مناسبت دارد؟

۱) یا بنی آدم اطعنی فی ما امرتک اجعلک غنیا لاتفتقر

۲) یا بنی آدم اطعنی فی ما امرتُک اجعلک حیاً لاتموت

۳) یا بَنی دم آطعنی فی ما امرتُک اجعلک تقُول للشّی کن فیکون

۴) و لقد کتَبنا فی الزّبور مِن بعد الذّکر انّ الارض یرثُها عبادی الصالحون.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۱ بوده است در صورتی که گزینه ۱، ۲ و ۳ اجزای یک حدیث است (حدیث قدسی) و هر سه می‌تواند درست باشد بویژه گزینه ۲ و ۴ و حدیث مذکور آثار وصف نشدنی بندگی و اطاعت از خداوند را بیان می‌کند.

۱) غنی و بی‌نیازی۲) زندگی جاویدان

۳) ولایت تکوینی (کن فیکون) و بیت مطرح شده رابطه بندگی و عبودیت را با سلطنت و یکپارچه جان شدن را بیان می‌کند.

- در تست ۲۳ رشته هنر آمده است: پیام آیه شریفه: «الله الّذی سَخَّرَ لکم البحر لتَجری الفُلک فیه بأمره و لِتَبتَغوا من فَضلِه...» موضوع... می‌باشد.

۱) سپاسگزاری انسان از نعمت‌های ناپیدا کرانه خداوندی که مخلوقات را مسخر او کرد.

۲) ماموریت انسان از سوی خدا که فضل او را با درخواست و مطالبه جدّی دنبال کند.

۳) شناخت قانون‌مندی‌های جهان و قرار گرفتن اختیار انسان در راستای نظام مقّدر آن.

۴) حاکمیت نظام «تقدیر» و قانون‌مندی بر کلّ جهان و از جمله، حرکت کشتی‌ها به فرمان خدا در دریاها

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۳ است در صورتی که گزینه‌های ۱ و ۴ نیز می‌تواند درست باشد.

- در تست ۲۵ رشته هنر آمده است: «مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر، یکی از مسوولیت‌های ما، در نشان دادن زیبایی‌های تمدّن اسلامی است.» توجه به این تکلیف، از دقت در کدام مورد، مفهوم می‌گردد؟

۱) و لن ترضی عنک الیهودُ و لا النّصاری حتّی تتّبع ملّتهم

۲) و کذلک جعلنا کم اُمّه وسطاً لتکونوا شهداءَ علی النّاس

www.takbook.com

www.takbook.com

۳) و من یتولّ الله و رسوله فَانّ حزب الله هم الغالبون

۴) لا ینها کم الله عن الّذین لم یقاتلوکم فی الدّین و لم یخرجوکم من دیارکم

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۴ بوده است در صورتی که مفهوم و مفاد آیه مطرح شده در گزینه ۴ روا داشتن نیکی و عدالت (آن تبرّوهم و تُقسطوا الیهم) نسبت به کسانی است که با شما نجنگیده‌اند و شما را از سرزمینتان آواره نکرده‌اند و این آیه «مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر» را توصیه نمی‌کند مگر آن‌که مقصود طراح یا طراحان، آیه بعد از آن یعنی آیه ۹ سوره ممتحنه باشد (انّما ینهاکم...) که البته در تست نیامده است ولی مفاد آیه مطرح شده در گزینه ۱ (ولن ترضی...) هشدار خداوند به مسلمانان است در برابر خواسته دائمی یهودیان و مسیحیان (پیروی از دین و آئین آنان) که تکلیف مسلمانان موضعگیری در برابر این خواست نامعقول است.

- در تست ۲۱ رشته ریاضی آمده است: از دقت در آیه شریفه: (الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان لاتعبدوا الشیطان انه لکم عدوّ مبین و ان اعبدونی هذا صراطٌ مستقیمٌ) مفهوم... مستفاد می‌گردد.

۱) توجه به صراط مستقیم که همان بندگی خداوند است و مقبول فطرت او است.

۲) گرایش فطری انسان به بندگی خداوند و جایگاه اراده او در تحقق آن گرایش

۳) اخذ پیمان خداوند از انسان که توحید عملی را ثمره توحید نظری قرار دهد.

۴) آگاهی دادن به انسان که همواره متوجه عمل به پیمان خود باشد تا از فریب شیطان در امان باشد.

گزینه انتخابی سازمان سنجش ۳ بوده است در صورتی که هر چهار گزینه مفاهیمی درست از آیه مطرح شده هستند.

در پایان از زحماتی که طراحان عزیز متحمل می‌شوند و از طریق طرح تست روشنگری می‌کنند، قدردانی می‌کنم و حتما این بزرگواران می‌دانند که تست‌های آنان الگویی برای این حقیر و همکارانم خواهد بود.

به این امید که رابطه ما و قرآن این‌گونه باشد که امام علی‌ع فرموده‌اند: «جعله اللهُ ریاً لعطش العلماء و ربیعاً لقلوب الفقهاء و محاجّ لطُرق الصّلحاء و دواءً لیس بعده داءٌ و نوراً لیس معه ظلمه: خداوند قرآن را سیرابی برای تشنگی دانشمندان و بهاری برای دل‌های فقیهان و زیارتگاهی برای راه‌های نیکوکاران و دارویی که در پی آن دردی نیست و روشنایی‌ای که با آن تاریکی نیست قرار داد.» خطبه ۱۹۸ نهج البلاغه

منبع : روزنامه تهران امروز

http://vista.ir/?view=article&id=328451

vista.ir
Online Classified Service

نکاتی در خصوص پذیرش محلی و بومی دانشجو

یکی از مهم‌ترین رویدادهای فرهنگی و آموزشی سالانه کشور برگزاری کنکور ورود به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی است. اهمیت این رویداد تنها به شرکت بیش از یک میلیون داوطلب در این مسابقه علمی خلاصه نمی‌شود بلکه اینکه مسوولان آینده و متخصصان آتی کشور عموما از میان این پذیرفته‌شدگان سکاندار آتیه کشورند هم بر اهمیت این رویداد افزوده است. این مساله موجب می‌شود تا برنامه‌ریزان و مجریان با اهتمام بیشتری به سرنوشت جوانان این مرز و بوم پرداخته و با توجه به حساسیت‌های موجود بهترین و کم‌هزینه‌ترین روش‌ها را برای سامان دادن

www.takbook.com

www.takbook.com

به کنکور چه از نظر آزمون و کیفیت آن، و چه از نظر انتخاب رشته و نیز فرآیند پذیرش داوطلب انتخاب نمایند و دائما در حال آسیب‌شناسی فرآیندهای طی‌شده باشند.

متاسفانه حوادث اخیر نشان داد که نه‌تنها در این مورد به ارزیابی روندهای طی‌شده پرداخته نشده و آسیب‌شناسی نشده است بلکه با اصرار بر ادامه روش‌های پیشین و حتی تشدید آن به نوعی سرنوشت نخبگان جوان کشور گرفتار در چرخه بی‌مبالاتی و ندانم‌کاری برخی از متولیان به بازی گرفته شده و از این طریق خسارات جبران‌ناپذیری بر روحیه و سرنوشت آینده‌سازان کشور و خانواده‌های آنان وارد می‌شود. واکنش جدی جامعه و به‌ویژه رسانه‌ها به موضوع سهمیه‌بندی اعمال‌شده در کنکور و عواقب آن حاکی از این مساله است که مطبوعات در جامعه امروز ایران هنوز دارای اثرگذاری‌های قابل توجهی هستند و البته نظر به اهمیت موضوع نباید تنها به پذیرش چند داوطلب راضی شده و از کنار اصل موضوع گذشت. در کنکور دو نوع سهمیه‌بندی اعمال می‌شود. بخشی از این سهمیه‌بندی در جهت محرومیت‌زدایی از مناطق کمتر توسعه‌یافته، کشور را به ۳ منطقه تقسیم کرده و هر منطقه به تناسب میزان دسترسی به امکانات در یکی از مناطق سه‌گانه قرار می‌گیرد. در سهمیه‌بندی نوع دوم کشور به استان و ناحیه و قطب تقسیم شده و با نگرشی محلی‌گرایانه و بومی‌نگر و با لحاظ کردن محدودیت‌های بخشی‌نگر داوطلبان کنکور به سمت دانشگاه‌های محلی هدایت می‌شوند.

آنچه در روزهای اخیر موجب بروز نارضایتی شده مربوط به بومی‌سازی و محلی‌سازی پذیرش دانشجو است. پذیرش بومی و محلی دانشجو پدیده منحصر به فرد نظام گزینش دانشجو در ایران است. به سخن دیگر تاکنون گزارشی از پذیرش محلی دانشجو در سایر نقاط جهان ارائه نشده است. چرایی روی آوردن مجریان به پذیرش محلی دانشجو، پیشینه کارشناسی و مطالعاتی این رویکرد و فرآیند مطالعاتی آن، کارکردهای اندیشیده شده و اندیشیده نشده، آسیب‌شناسی و نهایتا بازبینی و ارزیابی محلی‌سازی پذیرش دانشجو و نسبت آن با عدالت اجتماعی و منافع ملی از موضوعات بااهمیتی است که تاکنون به صورت شفاف مورد توجه قرار نگرفته و البته پرداختن بدان از سوی برنامه‌ریزان و مجریان ضروری و غیرقابل انکار است. در هرحال این شیوه گزینش دانشجو اجرا شده است و هم‌اکنون شاهد اعتراض روزافزون شهروندان به این رویکرد هستیم. برای چاره‌جویی در این خصوص ضروری است:

۱) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تشکیل کمیته‌ای متشکل از جامعه‌شناسان و روانشناسان و اساتید علوم تربیتی و برنامه‌ریزی آموزشی و علوم سیاسی به بازبینی سیاست پذیرش محلی دانشجو و کارکردهای آن بپردازد. در این خصوص باید ارائه اطلاعات به افکار عمومی و شفاف‌سازی در سرلوحه کار قرار گیرد.

۲) در این بازبینی مطالعه فرآیند پذیرش دانشجو در کشورهای در حال توسعه و نیز کشورهای توسعه‌یافته مورد توجه قرار گرفته و از تجربیات آنان استفاده شود.

۳) نفی بخشی‌نگری و توجه به منافع عمومی و ملی در سرلوحه این بازبینی قرار گیرد.

۴) در برنامه‌ریزی آتی توجه به همگرایی و همبستگی ملی در کانون اهداف و برنامه‌ها قرار گیرد. در این خصوص هر نوع روشی که به گسترش محلی‌اندیشی و محلی‌گرایی کمک می‌کند شناسایی و از دستور کار خارج شود.

۵) آسیب‌شناسی فرآیند جاری در پذیرش دانشجو به صورت محلی و بومی از اهمیت بسزایی برخوردار است. ابعاد مختلف موضوع مورد توجه قرار گرفته تا از این طریق بتوان به انتخاب شیوه‌ای جامع با کمترین هزینه و بیشترین فایده دست یازید. در این نگرش تمامی دانشگاه‌های کشور اعم از دولتی، آزاد اسلامی، پیام‌نور، غیرانتفاعی و... مورد توجه بوده و برنامه‌ریزی متوجه همه این مراکز باشد.

۶) برای داوطلبان امسال که به دلیل استانی شدن پذیرش از ورود به دانشگاه محروم شده‌اند، فارغ از اینکه در چه منطقه‌ای قرار داشته و چه رتبه‌ای کسب کرده‌اند بازبینی لازم صورت گیرد. تنها توجه به افرادی که رتبه زیر هزار دارند به‌دور از انصاف و عدالت است. مگر چه تفاوتی میان رتبه ۹۹۹ با رتبه ۱۰۰۱ است که اولی در دانشگاه پذیرفته می‌شود و دومی‌خیر! چه دلیل کارشناسی‌ای برای این تفاوت به چشم می‌خورد؟ بازگشت به روش سال قبل می‌تواند راهگشای موضوع باشد.

موضوع کنکور امسال نشان داد که اگر مبنای تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌سازی‌ها منافع ملی نباشد همه از آن متضرر می‌شویم. باشد که در ادامه مسیر منافع ملی مرجح بر منافع بخشی و سازمانی شود.

منبع : روزنامه اعتماد ملی

http://vista.ir/?view=article&id=339617

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

نکاتی در مورد حذف کنکور

این روزها بحث بر سر حذف یا عدم حذف کنکور فکر و ذهن دانش‌آموزان و اولیای آن‌ها و سایر دست‌اندرکاران کنکور را به خود مشغول کرده است. اغلب بحث‌های موجود تحت تأثیر ناآگاهی‌ها، عدم شناخت مختصات کنکور و حتی گاهی غرض‌ورزی‌ها به اصل مطلب نپرداخته و تنها به این نتیجه‌گیری ختم می‌شود که کدامیک درست است: حفظ یا حذف کنکور؟! اما در این نوشته برآنیم که تمامی جنبه‌های از میان برداشتن کنکور را بررسی کنیم.

● چرا بحث حذف کنکور مطرح می‌شود؟

شیوه‌ی فعلی گزینش داوطلبان ورود به دانشگاه بیش از ۳۰ سال است که مورد استفاده قرار می‌گیرد و اغلب تحصیلکرده‌های کنونی جامعه با گذر از این آزمون ورودی، به ادامه‌ی تحصیل پرداخته‌اند. با توجه به پیشرفت‌های علوم مختلف در کشورمان، انصاف نیست تحصیلکرده‌های کنونی جامعه را به عدم صلاحیت علمی یا ناتوانی‌های فنی متهم نمود. ولی می‌توان به این نکته اشاره کرد که برای بزرگ‌ترین آزمون برگزار شده در کشور، درصد خطایی موجود است که سبب می‌شود تعدادی هر چند ناچیز در عین صلاحیت از ورود به دانشگاه، جا مانده و تعدادی دیگر جایگزین آن‌ها شوند. به نظر می‌رسد که دغدغه‌ی کنونی طراحان این طرح، کاهش احتمال این خطاست.

در کنکور علاوه بر توانایی‌های علمی، مؤلفه‌های دیگری از جمله سرعت پاسخ‌گویی، تمرکز، و اعتماد به نفس فرد نیز در نتیجه‌ی کسب شده تأثیر می‌گذارند.

ابتدا بایستی بررسی کنیم که چرا این شیوه‌ی گزینش با خطا همراه است. به نظر نگارنده اولین اشکال اساسی که به کنکور وارد می‌باشد آن است که سرنوشت داوطلبین در مدت زمان کمتر از ۵ ساعت رقم می‌خورد. در چنین شیوه‌ای علاوه بر توانایی‌های علمی مؤلفه‌های دیگری از جمله سرعت پاسخگویی، تمرکز، و اعتماد به نفس فرد نیز در نتیجه‌ی کسب شده تأثیر می‌گذارند. همچنین تعداد سؤالات کم مطرح شده از یک درس باعث شده که عامل بخت و اقبال نیز به سایر عوامل اضافه شود. (برای مثال از کل مبحث نور از درس فیزیک، ۳ یا ۴ سؤال مطرح می‌شود). این عوامل سبب می‌شوند که عده‌ای از خیر درک عمیق مطالب درسی گذشته و به سراغ نکات تستی و حفظی بروند تا به کمک این روش‌ها بتوانند با افزایش سرعت خود، احتمال قبولی را افزایش دهند. در این بین، گروهی فرصت‌طلب نیز تحت عناوین مختلف مانند کلاس‌های کنکور، مشاوره‌های گروهی و خصوصی، سمینارهای یک روزه، تدریس خصوصی، کلاس‌های تست و نکته و ... بر آشفتگی فکر و ذهن داوطلبان و خانواده‌هایشان افزوده و با دادن اطلاعات غلط و مغرضانه، سبب انحراف فکری ایشان می‌شوند. قابل ذکر است که در این روش، پاسخ‌گویی یا عدم پاسخ‌گویی به یک سؤال می‌تواند سبب تغییر دانشگاه یا رشته‌ی قبولی داوطلب شده و بدین گونه سرنوشت زندگی او به گونه‌ای دیگر رقم بخورد. با توجه به جمیع موارد ذکر شده می‌توان گفت که تصمیم بر تغییر شیوه‌ی گزینش داوطلبین ورود به دانشگاه، تصمیمی درست و

www.takbook.com

www.takbook.com

کارشناسانه بوده و نشان از دلسوزی و درایت مسئولین مرتبط با این امر دارد.

● طرح جدید دارای چه اشکالاتی است؟

اما موضوع اساسی آن است که در روش جایگزین شده: آیا این مشکلات مرتفع می‌شود؟ آیا رفع این مشکلات، مستلزم به وجود آوردن ایرادهای دیگری نمی‌شود؟ آیا فکری به حال ضمانت اجرایی طرح جدید شده است؟ آیا روش جدید قدرت ایجاد تمایز بین داوطلبان ورود به دانشگاه را دارد؟ و ...

آیا این امتحانات می‌تواند بین دانش‌آموزان، تمایز قابل توجهی ایجاد کند تا بتوان فردی را مناسب تحصیل در دانشگاه صنعتی شریف دانست و دیگری را برای دانشگاه امیرکبیر؟!

در روشی که قرار است برای داوطلبین ورود به دانشگاه از سال ۱۳۹۰ اجرا شود، تنها ملاک انتخاب و گزینش، عملکرد دانش‌آموزان در امتحانات پایانی سال‌های دوم و سوم دبیرستان و دوره‌ی پیش‌دانشگاهی است که به صورت کشوری و هماهنگ برگزار می‌شود. مورد اول آن است که برگزاری این امتحانات از چه اندازه امنیت و اعتباری برخوردار است تا بتواند به عنوان ملاک و معیار انتخاب، قرار گیرد؟ طراحان این امتحان نیز بایستی مشابه طراحان سؤالات کنکور سراسری در شرایطی قرار گیرند که امکان برقراری ارتباط با دیگران از چند روز قبل از آزمون تا ساعاتی پس از آن را نداشته باشند. همچنین چاپخانه‌های در نظر گرفته شده برای تکثیر این سؤالات باید دارای محیط امن باشند تا شائبه‌ی انتشار سؤالات قبل از برگزاری کنکور وجود نداشته باشد. در این صورت آیا بودجه‌ی کافی برای این امر درنظر گرفته شده است؟! مورد دوم آن است که آیا این امتحانات می‌تواند بین دانش‌آموزان تمایز قابل توجهی ایجاد کند تا بتوان فردی را مناسب تحصیل در دانشگاه صنعتی شریف دانست و دیگری را برای دانشگاه امیرکبیر؟! با توجه به یکنواخت شدن سؤالات امتحانات نهایی سال سوم دبیرستان در سال‌های اخیر، به گونه‌ای که در بعضی از دروس بالغ بر هزاران نفر نمره‌ی ۲۰ کسب می‌کنند، به نظر می‌رسد این طرح برای گزینش داوطلبان، بالاخص برای رشته - دانشگاه‌های خاص و پرطرفداری چون مهندسی برق دانشگاه صنعتی شریف یا پزشکی دانشگاه تهران و ... با مشکل مواجه شود. اگر با ۱۰۰۰ نفر داوطلب رشته‌ی تجربی با معدل بالای ۱۹/۸۰ مواجه شویم، چگونه آن‌ها را برای رشته‌ی دندانپزشکی انتخاب کنیم؟ حتی اگر این تعداد به ۲۰۰ نفر هم برسد نیز همچنان با مشکل مواجه خواهیم بود. همچنین به نظر غیرمنطقی است که دانش‌آموزی را با معدل ۱۹/۹۰ از دانش‌آموز دیگری با معدل ۱۹/۸۵ برتر بدانیم. موارد دیگری را نیز می‌توان به این لیست اضافه نماییم تا نتیجه بگیریم که این طرح نه تنها نمی‌تواند به تنهایی بر مشکلات و ضعف‌های کنکور فائق آید بلکه بر آن‌ها می‌افزاید. البته نمی‌خواهیم تأکید کنیم که در شرایط موجود کنکور، بهترین بد است و چاره‌ای جز تن دادن به آن نداریم. به نظر نگارنده بهتر است که از پژوهش‌ها و تلاش‌های طراحان این روش جدید حسن استفاده را نموده و نتایج آن‌ها را به کمک تجربه‌ی گذشتگان به‌کار بگیریم تا در نهایت بتوانیم شاهد رفع تنش‌های روانی از دانش‌آموزان و داوطلبان، کاهش بی‌عدالتی در انتخاب، و گزینش افراد باسوادتر برای ورود به دانشگاه باشیم. برای رسیدن به نتیجه بهتر به مزایای هر دو روش اشاره می‌کنم. امتحانات تشریحی و نهایی که در مدت سه سال از دانش‌آموزان به عمل می‌آید، سبب افزایش قدرت تحلیل دانش‌آموزان و سوق دادن ایشان به سمت مطالعات مفهومی می‌گردد که قطعا" در شیوه‌های آموزشی معلمان و روش‌های مطالعه‌ی دانش‌آموزان تأثیرات اساسی و مفیدی ایجاد می‌کند. همچنین بر این نکته‌ی مهم تأکید می‌کند که از نظر سیستم آموزشی کشور ما دانش‌آموزی که در مدت سه سال، رفتار علمی مناسب و پرتلاشی داشته است، مورد تأیید بوده و صلاحیت بیشتری برای ورود به دانشگاه دارد. پس می‌توان از این روش برای انتخاب افراد داوطلب ورود به دانشگاه بهره جست. اما تمرکز و حافظه نیز عواملی هستند که برای ورود به دانشگاه بایستی ملاک قرار بگیرند. لذا نویسنده‌ی این سطور پیشنهاد می‌کند که با اضافه نمودن امتحانات نهایی به عنوان ملاکی دیگر برای گزینش داوطلبان ورود به دانشگاه در کنار کنکور، علاوه برانتخاب افراد با صلاحیت علمی بیشتر برای تحصیل در مدارج علمی بالاتر، تنش‌های روانی دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان کاهش می‌یابد. بدین گونه داوطلب در روز کنکور می‌داند که بخشی از سرنوشت خود را (برای مثال ۴۰ یا ۵۰ درصد را) در سه سال گذشته رقم زده است و نگرانی‌هایش متعادل‌تر می‌گردد. در عین حال علاوه بر کاهش مؤلفه‌ی بخت و اقبال در آینده‌ی تحصیلی جوانان کشورمان، سازمان سنجش می‌تواند به راحتی تمایز قابل توجهی بین داوطلبان ورود به رشته - دانشگاه‌های خاص، قائل نموده و گزینش کامل‌تر و بهتری را انجام دهد.

منبع : علوی

http://vista.ir/?view=article&id=356408

www.takbook.com

www.takbook.com

vista.ir
Online Classified Service

نگاهی به تاریخچه آموزش علوم پایه در ایران

نخستین خبر از ورود علوم جدید در ایران را در کتاب تاریخ ایران، نوشته سرجان مالکوم می خوانیم.جان مالکوم که بین ۱۸۰۰ تا ۱۸۱۰ میلادی، سفیر انگلیس در دربار فتحعلی شاه قاجار بود، می نویسد:«درسایر علوم، اهالی حالیه ایران، مثل مردم قدیم این ملك اند. از ریاضی کم سررشته دارند و نجوم را هم بیشتر به جهت تعیین اوقات و احکام رایجه تحصیل می کنند. و این علم است که جمیع ملت از پادشاه تا گدا، به آن اعتقاد دارند. قواعد بطلمیوس درباب صور و حرکات اجرام سماویه و هیئت و سطح زمین معتقد ایشان است. در این اواخر مختصری از قواعد کاپرنیکس با شرح نیوتان در فارسی ترجمه شده است بلکه سبب ترقی مردم در این باب شود و چند نفری هم تحصیل کرده اند. لکن محتمل نیست که این گونه انواردانش به زودی ظلمت زدای ابر جهالتی که هم از قرن های دراز محیط به آفاق مملکت بوده، شود. از جغرافیا من حیث هو علم خبر ندارند... از علم مساحت و پیمایش زمین نیز مقدری باخبرند که همین قطعه از کره را که در تصرف ایشان است نمی توانند به هیچ طور درست تحدید و تحطیط کنند... آن چه در عهد پادشاهان مقتدر و کاردان اندوخته شده است، در حکومت سلاطین جاهل ضعیف، بر باد رفته است... تا به حال بنابر تغییرات ملکی و انقلابات دولتی، دریای دانش در ایران علی الاتصال در جزر و مد بوده و مادامی که مردم این ملك در تحت حکومت بی ثابت و بالغلبه اند، بر همین نهج خواهد بود.» (تاریخ ایران، جان مالکوم، جلد دوم، در بیان علوم صنایع اهل ایران، ص ۵۹۸ تا ۶۰۰) جالب است که وقتی دولت ایران در تلاش آن بود که با استفاده از آموزش های علمی و فنی مستشاران فرانسوی، به سرپرستی ژنرال گاردان مانع حمله روسیه شود و ثباتی در کشور فراهم آورد «به علت تحریکات و پول افشانی های انگلیس، بالاخره در ربیع الاول ۱۲۲۴ [این هیات] به ترك ایران مجبور گردیدند و به همین جهت اقدامات مفیدی که انسان در مدت کوتاه اقامت خود در ایران شروع کرده بودند و ممکن بود برای این همه سپاه و سلاح این کشور بنیان بسیار خوب و صلاحی باشد، چنانکه می بایست نتیجه ثابتی ندارد. (تاریخ موسسات تمدنی جدید در ایران، جلد اول، دکتر حسین محبوبی اردکانی، دانشگاه تهران، ص ۷۴) این هیات بنابر درخواست فتحعلی شاه به فرمان ناپلئون به ایران آمده بودند با خروج هیات فرانسوی از ایران، مستشاران نظامی و سیاسی انگلیسی به ایران آمدند و به آموزش نظامیان و تجهیز نیروها پرداختند. اما نه آموزش فرانسوی ها و نه انگلیسی ها، مانع از شکست ایران در برابر روسیه نشد و ایران برای توقف جنگ ناچار به قبول دو عهدنامه گلستان و ترکمانچای شد و بخشی از شمال ایران به روسیه واگذار شد.شکست ایران از روسیه حکومتگران را با پرسش های جدی روبه رو کرد: پرسش این که چرا شکست خوردیم؟ لشکریان روسیه چه داشتند که ما نداشتیم؟ چگونه می توانیم عقب ماندگی های خود را جبران کنیم؟

در پاسخ این پرسش ها، اصلاح طلبان جامعه، عامل پیروزی دشمن را نظم و قانون و علم و فن تشخیص دادند و راه چاره را برای جبران عقب ماندگی ها در اعزام محصل به خارج، تاسیس مراکز علمی و فنی، استخدام معلم و صنعتگر ماهر خارجی، انتشار روزنامه، ترجمه و چاپ کتاب های علمی و فنی یافتند.«امروزه جهان سوم دارد به کندی به این تشخیص نزدیك می شود که در تحلیل نهایی، تسلط در علم و تکنولوژی جدید و استفاده از آن چیزی است که اساساً شمال را از جنوب متمایز می سازد. سطح زندگی یك ملت بستگی به علم و تکنولوژی دارد. شکاف رو به

www.takbook.com

www.takbook.com

افزایشی که در اقتصاد و سلطه بین جنوب و شمال ملاحظه می کنیم اساساً فاصله در علم و تکنولوژی است.»(مقدمه ای بر آموزش علوم و تکنولوژی در توسعه جنوب، پروفسور عبدالسلام، شرکت انتشارات علمی ۱۳۶۹)برای اجرای این کارها، در زمان فتحعلی شاه جمعاً هفت نفر، یك بار دو نفر و چهار سال بعد چهار نفر به انگلیس اعزام شدند تا علم و فن بیاموزند. میرزا صالح شیرازی که در ۱۲۳۰ ق / ۱۸۱۵ م. جزء گروه دوم اعزام شد به تحصیل حکمت طبیعی (فیزیك _ شیمی...)، زبان لاتین، فرانسه، انگلیسی و صنعت چاپ پرداخت و در بازگشت از انگلیس یك دستگاه چاپ به ایران آورد و با عنوان مهندس به کارهای سیاسی پرداخت و نخستین روزنامه به نام «کاغذ اخبار» را منتشر کرد. میرزا صالح را از نخستین مروجان علم جدید در ایران می دانند.

در زمان محمدشاه قاجار هم پنج نفر محصل به فرانسه اعزام شدند. یکی از آنها میرزا زکی مهندس مازندرانی است که پس از بازگشت به ایران و افتتاح دارالفنون مترجم بعضی از معلمان خارجی دارالفنون شد. میرزا زکی مترجم نخستین کتاب فیزیك است که به فارسی نوشته و چاپ شده است. این کتاب را مسیوکریزز (کریشش اتریشی، از گروه نخستین معلمانی که به ایران آمدند و فیزیك و شیمی تدریس می کردند) نوشته، که پس از ترجمه در سال ۱۲۳۶ ش به چاپ رسید.

• تاسیس دارالفنون

دارالفنون به همت و علاقه و دستور میرزا تقی خان امیرکبیر پایه گذاری شد. امیرکبیر در سفرهایی که همراه نمایندگان ایران به روسیه و عثمانی کرده بود، با تمدن جدید اروپایی آشنا شد. او در بازدیدی که از مدارس کرد متوجه شد که حتی کر و لال ها را آموزش می دهند. او در روسیه از مدارسی بازدید کرد که توسط فرانسوی ها و اتریشی ها دایر شده بود و در آنها اقسام علوم و فنون و صنایع و حرف تدریس می شد. در مسکو، در آن زمان ۱۶۶ مدرسه از این نوع وجود داشت.امیرکبیر در سال ۱۲۲۸ ش به ساختن مدرسه دارالفنون در تهران فرمان داد. نقشه ساختمان را میرزا رضای مهندس باشی، که از محصلین اعزامی به انگلیس در زمان فتحعلی شاه بود، ظاهراً از روی نقشه سربازخانه ای در انگلیس تهیه کرد.هدف از تاسیس این مرکز علمی و فنی آموزش و ترویج علوم و فنون اروپایی بود. برنامه کار آموزش در دارالفنون با استخدام شش نفر معلم اتریشی و یك نفر ایتالیایی آغاز شد. رشته های تحصیلی دارالفنون بیشتر نظامی و شامل پیاده نظام، سواره نظام، توپخانه، مهندسی، پزشکی و جراحی، داروسازی و کان شناسی بود. در تمام این رشته ها علوم طبیعی و ریاضی تدریس می شد. دانشجویان به طور عملی و نظری مطالب را می آموختند.

دانشجویان این مرکز در ابتدا از میان شاهزادگان، اشراف و اعیان که خواندن و نوشتن می دانستند انتخاب می شدند.در دوره های بعد از میان طبقات متوسط هم تعدادی پذیرفته شدند. تحصیلات رایگان بود و علاوه بر خوراك، سالیانه دو دست لباس و کمك هزینه هم به آنها داده می شد.ناصرالدین شاه در ابتدا به دارالفنون و گسترش دانش بسیار علاقه مند بود. به طور مرتب در آنجا حضور می یافت و معلمان و محصلان را تشویق می کرد. در امتحانات حاضر می شد و به افرادی که فعالیت موثر داشتند جایزه می داد. او عموی خود علی قلی میرزا «اعتضاد السلطنه» را که از دانشمندان زمان خود بود و تالیفات بسیار داشت به ریاست دارالفنون برگزید و مرتب در جریان امور مدرسه قرار می گرفت.

• آموزش در دبیرستان

۴۳ سال پس از تاسیس دارالفنون، نخستین دبستان به سبك جدید در سال ۱۳۱۲ قمری به همت میرزا رشدیه در تبریز تاسیس شد. چهار سال بعد به دعوت میرزا علی خان امین الدوله وزیر مظفرالدین شاه، میرزا حسن به تهران آمد و مدرسه رشدیه را در تهران بنا گذاشت. (۱۳۱۵ ق) در همین سال انجمن معارف در ایران تشکیل شد و اقدام به تاسیس مدرسه علمیه کرد.مدرسه علمیه دارای دو بخش ابتدایی و متوسطه بود و آن را «مدرسه علمیه و ابتدائیه» می نامیدند.بخش ابتدایی چهار سال و بخش متوسطه سه سال بود. ریاست مدرسه را علی خان ناظم العلوم بر عهده داشت. او از شاگردان قدیم دارالفنون و از فارغ التحصیلان مدرسه پلی تکنیك سن سیر پاریس بود که پیش از این در دارالفنون به تدریس مشغول بود و سه سال هم مدیر مدرسه همایونی اصفهان شد. یك سال پس از تاسیس، علی خان از مدیریت استعفا داد و به جای وی مخبرالسلطنه هدایت انتخاب شد.

• آغاز انحراف

برنامه کار دبیرستان علمیه همان برنامه کشورهای اروپایی بود. در این مدرسه ملی ریاضی، فیزیك، شیمی، علوم طبیعی، ادبیات و زبان تدریس می شد. دبیران هم از دانشمندان و نامداران زمان بودند. محمدعلی فروغی (ذکاءالملك) دبیر فیزیك، موسیو داواك و شمس العلمای قریب دبیر ریاضی، مزین الدوله و کفیل الدوله دبیر تاریخ و جغرافی بودند. از کتاب و آزمایشگاه و کارگاه خبری نبود. دانش آموزان به جزوه نویسی مشغول شدند. دانستنی ها اغلب پراکنده از ذهن معلم سخنگو، از راه گوش به ذهن دانش آموز منتقل می شد و پس از تحویل آنها بر ورقه امتحان

www.takbook.com

www.takbook.com

فراموش می شد.نخستین کتاب فیزیك که برای دانش آموزان دبیرستان در ایران نوشته شده است، دوره علم فیزیك از تالیفات محمدعلی فروغی (ذکاءالملك) است. این کتاب چاپ سنگی، نستعلیق، رقعی و مشتمل بر یك مقدمه و پنج باب است.

کتاب هیچ پرسش و مسئله تمرینی ندارد بنابراین دانش آموز جز گوش دادن و خواندن فعالیت دیگری انجام نمی دهد. حسن مهم کتاب، استفاده از آخرین اطلاعات است که با جمله هایی درست، روشن و نسبتاً ساده نگارش یافته است. در آخرین فصل کتاب اشعه کاتودیك، اشعه ایکس، امواج الکتریسیته و تلگراف بی سیم است و این در حالی است که چند سالی بیشتر از کشف این پدیده ها نگذشته بود.

هر یك از دروس، سال ها فقط با استفاده از یك کتاب آموزش داده می شد. اغلب سال ها همان یك کتاب هم نایاب بود، یا با تاخیر به دست دانش آموزان می رسید. البته به تدریج کتاب ها سروسامان یافتند. فعالیت هایی برای دانش آموزان در نظر گرفته شد. حتی بعضی از مدارس دارای آزمایشگاه شدند اما همه این فعالیت ها برای آن بود که نوشته های کتاب بیشتر به ذهن سپرده شود تا با پرسش های امتحانی کامل تر پاسخ داده شود و نمره بالاتر کسب شود و در نتیجه ورقه دیپلم به دست آید تا امکان استخدام یا شرکت در کنکور دانشگاه فراهم شود و دارنده دیپلم از مزایای آن بهره مند گردد.اگر بخواهیم فعالیت یکصدساله اخیر آموزش در دبیرستان را از هدف، برنامه درسی، مواد درسی معلم، روش تدریس، ارزشیابی به اختصار از نظر بگذرانیم به واقعیت های زیر می رسیم:

الف _ برنامه درسی: مهمترین پرسشی که در برابر برنامه ریزان درسی وجود داشت این بود که چه چیزی باید آموخته شود؟ یعنی محتوای آموزشی چه چیزی باید باشد؟ برنامه ریزان درسی مطابق نظر افلاطون در ارتباط با محتوای آموزشی به چهار پرسش پاسخ می دادند.

۱ _ محتوای آموزشی (مثلاً مکانیك، گرما)

۲ _حجم محتوا (مثلاً یکصد و پنجاه صفحه)

۳ _ ساعت تدریس (مثلاً کلاس دوم ۴ ساعت در هفته)

۴ _ چگونگی ارتباط افقی محتوا در رابطه با سایر دروس و ارتباط عمودی در رابطه با سال های تحصیل

ب _ مواد درسی: منظور از مواد درسی وسیله و ابزاری است که با آن آموزش صورت می گیرد. در ایران در طول سال ها فقط یك کتاب، با تخته سیاه و گچ ابزار آموزشی ما را تشکیل می داد.

ج _ معلم: فرمانده و محور هرگونه فعالیت در کلاس است.

د _ روش تدریس: اساس آموزش ما در طول تاریخ بر روش مستقیم و ایراد سخنرانی قرار داشت. در این روش دانش آموز فعال نیست و در جریان یادگیری و یاددهی نقشی ندارد و تسلیم معلم است. اطاعت بی چون و چرا دارد. همکاری و مشارکت در کار نیست. در کلاس هر چه آرام تر باشد، منظم تر معرفی می شود و نمره اخلاقش بیشتر است. بیشترین تلاش معلم در جهت آن است که دانستنی های دانش آموز را افزایش دهد.

هـ - ارزشیابی در نظام سنتی ما: ارزشیابی به دو روش شفاهی و کتبی صورت می گیرد. از دانش آموز پرسش هایی پرسیده می شود که باید پاسخ آنها را بگوید و یا بر کاغذ بنویسد. معمولاً عین پاسخ در کتاب درسی نوشته شده و هنر دانش آموز آن است که پاسخ ها را به حافظه خود بسپارد و در امتحان به یاد آورد.

نتیجه کار: نتیجه این آموزش، جوانانی است که اغلب تکرو متکی به غیر، بی انگیزه که نه دستی سازنده دارند و نه در سر شوری، افسرده و گوشه گیرند.

منبع : روزنامه شرق

http://vista.ir/?view=article&id=215140

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

نگاهی به تحصیل در دانشگاه‌های جعلی سراسر جهان

اگر شما هم با خواندن تیتر این گزارش به فکر افتاده‌اید تا با دست کردن در جیب خود، مدرک دکتری بگیرید، کمی اشتباه کرده‌اید.

شما باید قبل از هر چیز کار کردن با اینترنت را بلد باشید، سپس اندکی انگلیسی بدانید تا بتوانید جستجوی بسیار مختصری در اینترنت کنید (البته اگر انگلیسی هم نمی‌دانید اشکالی ندارد، می‌توانید یک مترجم بگیرید)

سپس با یافتن سایت دانشگاه مورد نظر که حاضر است در قبال دریافت پول به شما مدرک دکتری بدهد، در بخش ثبت‌نام وارد شوید و نام و مشخصات خود را بنویسید.

... چند هفته پس از واریز کردن پول، مطمئن باشید شما دیگر مدرک دکترای خود را گرفته‌اید. از این پس همکاران شما می‌توانند شما را آقای «دکتر فلان» و یا «خانم دکتر بهمان» خطاب کنند.

از آنجا که در حال حاضر زمان، فاصله و حتی محدودیت‌های مالی تحصیلات عالی با ظهور امکان آموزش از راه دور و از طریق ارتباطات و فناوری آنلاین از بین رفته است، دریافت و اخذ یک مدرک دانشگاهی به سختی گذشته نیست.

در حال حاضر بسیاری از کالج‌ها و دانشگاه‌ها در حال روی آوردن به آموزش از راه دور و ارائه دروس و برنامه‌های اخذ مدرک تحصیلی آنلاین هستند بنابراین شما می‌توانید براحتی مدرک دانشگاهی خود را بدون حتی حضور در کلاس ، از یکی از دانشگاه‌های معتبر به دست آورید.

در این میان، پرسش بزرگی که در ذهن هر کس وجود دارد این است، آیا چنین دانشگاه‌هایی معتبر هستند، آیا می‌توان به مدارک آنها اطمینان داشت؟

علی‌رغم افزایش ظرفیت‌های آموزش عالی، تب مدرک‌گرایی و اخذ مدرک تحصیلی هنوز هم به دلایل و ریشه‌های اجتماعی و فرهنگی در جامعه وجود دارد، به نحوی که برخی افراد، تنها راه ارتقای جایگاه اجتماعی و معیشتی خود را در اخذ مدرک دانشگاهی جستجو می‌کنند و به عبارت دیگر، مدرک برای آنها یک مساله حیثیتی است.

مدرک گرایی آفتی است که متاسفانه امروزه نه تنها جوانان بلکه برخی مدیران را هم به دلایل مختلفی همچون کسب حقوق ماهانه بیشتر یا موقعیت اجتماعی بهتر و... به سمت خود جذب می‌کند.

در این میان سوءاستفاده‌گران عرصه آموزش عالی که تاکنون به ترفندهای مختلف با تبلیغات دروغین اما اقناع‌کننده از رویای تحصیلی و موفقیت خیالی داوطلبان سودهای کلانی به جیب زده‌اند، هر روز بیش از گذشته راه‌های جدید درآمدزایی را برای خود ایجاد می‌کنند.

یکی از این شیوه‌ها، فعالیت دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی جعلی و فاقد صلاحیت‌های قانونی است که البته موضوع چندان جدیدی نیست ، به طوری که بیش از ۲ دهه از فعالیت برخی از آنها می‌گذرد؛ اما اتفاقات مختلفی همچون افشای مدارک دانشگاهی جعلی چند سیاستمدار در آمریکا که ۵ سال پیش موجی از رسوایی‌های سیاسی در این کشور ایجاد کرد و به دنبال آن تحقیق‌های دامنه‌دار سنای آمریکا باعث شد این دانشگاه‌ها و عملکرد آنها مدتی سر زبان‌ها بیفتد.

اکنون در کشورهایی نظیر سریلانکا و ویتنام در آسیا، بلژیک و اسپانیا در اروپا و هاوایی و بیشتر ایالت‌های آمریکا، طیف وسیعی از مؤسسات آموزش عالی جعلی مشغول فعالیت‌های گسترده هستند و با گسترش دامنه فعالیت‌های غیرقانونی خود، ضمن ایجاد شعبات مختلف در کشورهای گوناگون از جمله کشورهای مستعد در زمینه پرورش دانشجو، با ارائه شرایط بظاهر مناسب و فریبنده سهم قابل توجهی از داوطلبان را به سوی خود جلب می‌کنند و روزبه‌روز بر تعداد داوطلبان آنها از سراسر جهان افزوده می‌شود.

در این میان گفته می‌شود به علت وجود طیف گسترده جوانان در کشورهای آسیای مرکزی و جنوب شرقی، همچنین کشورهای واقع در شمال

www.takbook.com

www.takbook.com

آفریقا، بیشترین شعبات دانشگاه‌های جعلی در این مناطق تاسیس می‌شود؛ البته باید توجه داشت که قوانین باز و نبود نظارت‌های کافی در کشورهای مختلف باعث می‌شود بسیاری از متقاضیان با وجود آگاهی از وضعیت این نوع موسسات، چون باید مدارک دانشگاهی متعهد شده را به سازمان‌های مطبوع خود ارائه کنند، با پرداخت مبالغ هنگفت، پیشینه آکادمیکی توخالی برای خود تهیه می‌کنند.

به طور کلی موسساتی که مدرک می‌فروشند، بدون نظارت موسسات نظارتی آموزشی، دولتی یا حرفه‌ای، در قبال دریافت پول، مدرک دانشگاهی با رشته مورد علاقه خریدار اعطا می‌کنند.

به یقین این مدارک جعلی بوده و به دلیل فقدان استانداردهای لازم، فاقد ارزش هستند و به زبان ساده، نشان کلاهبرداری‌اند و راهی برای کسب پول بدون ارائه خدمت تلقی می‌شوند. این مدارک همچنین ارزش مدارک دانشگاه‌های واقعی را نیز پایین می‌آورند و باعث می‌شوند، تمام مدارک دانشگاهی در معرض شک عمومی قرار گیرند.

همان طور که اشاره شد در سال ۲۰۰۲ و ۲۰۰۳ مواردی از همین نوع گرایش در میان برخی چهره‌های سیاسی و شناخته شده آمریکا فاش شد که با سر و صدای زیادی نیز در رسانه‌های خبری این کشور و سراسر جهان همراه بود و در نهایت منجر به اقدام دولت آمریکا در تعطیل کردن موسسات تهیه و فروش مدارک جعلی دانشگاهی در سال ۲۰۰۴ شد؛ هرچند این اقدام به دلیل تعدد ایالات این کشور و عدم تطابق قوانین آنها با یکدیگر بخوبی اجرا نشد و در ضمن تداوم هم پیدا نکرد.

- فرآیند نه‌چندان پیچیده برای ورود به دانشگاه‌های جعلی

اگر تا به حال برای ثبت نام در یکی از دانشگاه‌های معتبر و شناخته شده جهان اقدام کرده باشید، بخوبی می‌توانید شرایط ثبت نام در آنها را با دانشگاه‌های جعلی مقایسه کنید.

آنچه در فهرست موارد مختلف و مورد نیاز برای داوطلبان ورود به دانشگاه‌های جعلی در سراسر جهان در اولین نگاه بیش از هر چیز دیگری به چشم می‌خورد، آیکون ثبت‌نام است.

با ورود به این مورد، فرآیند ثبت نام و چگونگی تبدیل شدن به دانشجوی این دانشگاه‌ها و در ادامه ارسال مدارک تشریح شده است. همین راحتی و سهل‌الوصول بودن ثبت‌نام آن هم در صفحه اول سایت می‌تواند شما را مطمئن کند که این دانشگاه نه‌تنها جعلی است، بلکه برای اغفال افراد ساده‌لوح و بی‌اطلاع از روند ثبت‌نام در دانشگاه‌های معتبر طراحی شده است.

البته لازم است بدانید که به طور کلی در ۲ حالت ممکن است مدارک جعلی به دست متقاضیان برسد. یکی مدرکی است که یک دانشگاه بلافاصله در قبال دریافت پول به فرد داوطلب تحویل می‌دهد و دیگری شامل حضور فیزیکی یا غیرفیزیکی در دانشگاهی است که از اساس و بنیان شرایط لازم را برای فعالیت نداشته و در نتیجه مدارک آن فاقد ارزش تلقی می‌شوند.

به عنوان مثال دانشگاه جعلی American States University که در سراسر جهان به علت شرایط پذیرش و وعده‌های رنگارنگ بسیار پرطرفدار است، در قسمت پذیرش خود این موارد را ارائه کرده است: رونوشت رسمی از دانشگاه یا کالجی که دانشجو یا داوطلب پیش از این در آن حضور داشته است (این رو نوشت باید به زبان انگلیسی باشد) فرم درخواست تکمیل شده، وضعیت مالی و حمایت‌های مالی و نمره تافل متقاضی.

پس از دریافت (و نه تایید) این فرم از سوی دانشگاه و تنها کسب موافقت سرویس مهاجرت آمریکا، ویزای دانشجویی غیرمهاجر برای داوطلب برای ورود به دانشگاه صادر می‌شود؛ البته موافقت بخش مهاجرت هم نمی‌تواند تاییدی بر اعتبار این دانشگاه باشد.

نکته جالب توجه درخصوص این دانشگاه و بسیاری از دانشگاه‌های جعلی در گوشه و کنار جهان، وجود نوع دیگری از پذیرش داوطلبان با اهداف متفاوت ازجمله وجود علاقه و همچنین پر کردن اوقات فراغت است؛ یعنی این دانشگاه‌ها آمادگی دارند حتی به افرادی که هدفی برای دریافت مدرک ندارند و تنها برای تفنن به آنها مراجعه می‌کنند، به شرط پرداخت هزینه‌ها مدرک اعطا کنند.

در این دانشگاه و دانشگاه‌هایی از این نوع، هرچند کسب نمره ۴۵۰ تافل به عنوان حداقل نمره مورد تایید در نظر گرفته شده است، اما با کسب نمره ۴۰۰ نیز امکان ورود به این گونه موسسات نیز وجود دارد.

در دانشگاه جعلی American States University جدول مدونی برای دریافت هزینه‌ها ارائه شده است. در مقطع لیسانس به ازای هر واحد درسی ۴۰۰ دلار، در مقطع فوق‌لیسانس ۵۰۰ و در دوره دکتری ۷۰۰ دلار دریافت می‌شود.

این ارقام برای آموزش‌های از راه دور به ترتیب ۳۰۰، ۴۰۰ و ۵۰۰ دلار است. در کنار این هزینه‌ها، برای موارد دیگری نظیر آزمایشگاه (۴۰ دلار)، فارغ‌التحصیلی (۸۰ دلار)، اخراج (۱۰ دلار)، ارائه درخواست بین‌المللی (۱۵۵ دلار) و... را نیز باید در نظر گرفت.

در کل آنچه درخصوص چنین موسساتی کاملا به چشم می‌خورد بحث هزینه‌ها و مسائل مالی است که شاید پررنگ‌تر از هر نکته دیگری به آن

www.takbook.com

www.takbook.com

پرداخته شده باشد.

● اشتراکات دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی جعلی در سراسر جهان

دانشگاه‌هایی از این دست معمولا دارای نام‌های آشنا و عمدتا نزدیک به نام‌های معروف هستند که از آن جمله می‌توان به Oxford international university و oxford trent university به علت شباهت اسمی با دانشگاه معروف اکسفورد، Alexandria University در آمریکا مشابه با نام دانشگاه اسکندریه در مصر، دانشگاه جعلی

American Columbus University در کالیفرنیا، دانشگاه تقلبی Americana University در لیبریا، دانشگاه جعلی Buxton University در انگلیس و موارد متعدد دیگری از این دست اشاره کرد.

معمولا این دانشگاه‌ها از عنوان نام منطقه شهر یا ایالتی که در آن واقع شده سوءاستفاده کرده تا به حیات خود رنگ و بوی ظاهری بخشند.

در ضمن، برخلاف باور عمومی مبنی بر این که هر سایتی که عبارت edu در نشانی خود داشته باشد، متعلق به یک دانشگاه است، باید گفت برخی فروشندگان مدارک جعلی توانسته‌اند در برخی موارد این اسامی را ثبت کنند و به مدرک فروشی مشغول شوند. در واقع بودن یا نبودن کلمه edu، ربطی به اعتبار مدرک صادر شده ندارد.

در بسیاری از موارد نیز عنوان رایج و مشترک nation (ملت)، national (ملی)، global (جهانی)، state (دولتی)، city (شهر) و دیگر نام‌های کلی در پسوند یا پیشوند این دانشگاه‌ها دیده می‌شود که در نگاه نخست و برای طیف وسیعی از داوطلبان گمراه‌کننده هستند همچون American City University ،American Global University، Breyer State University ، Cambridge State University و ده‌ها دانشگاه جعلی دیگر.

● قوانین باز و نبود نظارت‌های کافی

در حال حاضر حدود ۴۴۳ دانشگاه جعلی در سراسر جهان فعال هستند. در حالی که بررسی‌ها نشان می‌دهند در بسیاری از کشورهای جهان بخصوص کشورهای آسیایی و آفریقایی و حتی ایالات مختلف آمریکا به دلیل شفاف نبودن قوانین از یک سو و گسترش شاخه‌ای و تصاعدی چنین دانشگاه‌هایی از سوی دیگر، دست قانون برای پیگیری و تعطیلی آنها محدود مانده است.

به عنوان مثال در کشورهای آفریقایی لیبریا، چاد و کنیا به دلیل نبود قوانین شفاف شمار قابل توجهی از این دانشگاه‌ها فعال هستند. شاید نکته جالب توجه، شمار خیره‌کننده چنین موسساتی در هاوایی آمریکا باشد.

به طوری که در این منطقه بیش از ۳۴ دانشگاه جعلی وجود دارد و در واقع در این منطقه موسساتی همچون Frederick Taylor International University، Hawaii American University،Honolulu University،Lambert University و ده‌ها دانشگاه غیرقانونی دیگر در حال ارائه سرویس‌دهی هستند.

این داستان، داستان غمباری است که چون آفتی ریشه‌های علم ما را می‌خورد و نابود می‌کند. مدارک جعلی و دانشمندنماها حق جوانان و زنان و مردان با استعدادی را زایل می‌کنند که سال‌ها در طلب علم واقعی زحمت کشیده‌اند.

به راستی چقدر طول می‌کشد تا کسی به معنی واقعی دانش را بیاموزد و چه سرمایه‌ای از وقت و هزینه صرف می‌شود تا کسی شایسته لقب دانشمند شود و آیا رواست همه این زحمات فدای خودخواهی‌ها و زیاده‌خواهی‌های شیادان علمی شود؟

منبع : صنایع نیوز

http://vista.ir/?view=article&id=348496

vista.ir
Online Classified Service

نگاهی به دانشگاه موسیقی و هنرهای دراماتیک گراتس

www.takbook.com

www.takbook.com

دانشگاه موسیقی و هنرهای دراماتیك گراتس (The university of music and Dramatic Arts Graz) یا KUG یکی از شش دانشگاه برتر رشته های هنری در اتریش و اروپاست.

دانشگاه KUG در جنوب شرقی کشور اتریش در شهر گراتس واقع شده است. شهر گراتس با داشتن ۳۵ هزار دانشجو و سه دانشگاه شامل دانشگاه تکنولوژی گراتس، دانشگاه کارل فرانسیس گراتس و دانشگاه موسیقی و هنرهای دراماتیك(KUG) یکی از امن ترین و بهترین شهرهای دانشگاهی در اروپاست.

دانشگاه موسیقی و هنرهای دراماتیك گراتس هر ساله پذیرای تعداد زیادی از دانشجویان علاقه مند به ادامه تحصیل در زمینه موسیقی یا هنرهای دراماتیك از سراسر اروپا مخصوصاً کشورهای همسایه اتریش است، چرا که کشور اتریش به خصوص این دانشگاه از معتبرترین مراکز آموزش موسیقی و هنرهای دراماتیك است. در این دانشگاه دانشجویان می توانند در رشته های متنوعی چون ارکستر و رهبری ارکستر، موسیقی مجلسی، جز، سنتی، کر، اپرا، هنرهای نمایشی، طراحی صحنه و... به تحصیل بپردازند.

• رشته ها و مقاطع تحصیلی

۱) آهنگ سازی و تئوری موسیقیمدت تحصیل در مقطع کارشناسی (لیسانس)، ۶ ترم یا ۳ سال است. در این مقطع فقط یك رشته تحصیلی به نام آهنگسازی و تئوری موسیقی ارائه می شود. اما در مقطع کارشناسی ارشد (فوق لیسانس)، دانشجویان می توانند یکی از چهار گرایش ترکیب و ساخت آهنگ، تئوری موسیقی، آهنگسازی و موسیقی برای تئاتر و آهنگسازی با گرایش موسیقی کامپیوتری را انتخاب کرده و به تحصیل بپردازند. مدت تحصیل در هر یك از این چهار گرایش ۴ ترم (۲ سال) است.

۲) رهبری اجراء (کنسرت، کر و ...) این رشته تحصیلی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دارای دو گرایش، رهبر ارکستر و رهبر کر است. مدت تحصیل در مقطع کارشناسی ۶ ترم (۳ سال) و در مقطع کارشناسی ارشد ۴ ترم (۲ سال) است.

۳) مهندسی موسیقی (مهندسی دستگاه های موسیقی) مهندسی موسیقی یا مهندسی دستگاههای موسیقی شامل آشنایی و آموزش نحوه ترکیب صدا، تکنولوژی موسیقی شامل تنظیم آهنگ، صدا، صدابرداری در زمان اجرای ارکستر، ضبط موسیقی و ... است.

مدت تحصیل در این رشته ۱۰ ترم (۵ سال) است. دانشگاه موسیقی و هنرهای دراماتیك گراتس دارای مجهزترین استودیوهای ضبط و پخش موسیقی، دستگاهها و تجهیزات صدابرداری، ترکیب صدا و ... بوده که دانشجویان در طول تحصیل در رشته مهندسی موسیقی از این استودیوها استفاده می کنند.

۴) آلات موسیقی (تحصیل در زمینه سازهای مختلف) دانشجویان می توانند یکی از سازهای آکاردئون، پیانو، ارگ، گیتار، سازهای سنتی و سازهای ارکستر شامل ویلن، ویلن سل، دبل باس، چنگ، فلوت، کلارینت، باسون، ترمپت، ساکسیفون و پرکاشن را انتخاب کرده و در مقطع کارشناسی ۸ ترم و در مقطع کارشناسی ارشد ۴ ترم به تحصیل و آموزش یکی از این سازها بپردازند.

در مقطع کارشناسی ارشد دو گرایش خاص برای پیانو شامل: نوازندگی تخصصی پیانو برای ارکستر و نوازندگی تخصصی پیانو برای همنوازی با سازهای دیگر وجود دارد. مدت تحصیل در هر یك از این دو رشته ۴ ترم (۲ سال) است.

۵) استاد موسیقی آموزگار موسیقی:

برای کسب مدرك آموزگاری موسیقی، دانشجویان باید مدت ۹ ترم (۵/۴ سال) در زمینه موسیقی به تحصیل بپردازند و پس از پایان دوره و کسب مدرك آموزگاری موسیقی به تدریس در مدارس راهنمایی و دبیرستان اشتغال یابند.

▪ کارشناس موسیقی:

علاوه بر ۹ ترم مقطع آموزگاری، دانشجو باید ۸ ترم نیز به تحصیل در رشته موسیقی پرداخته و موفق به کسب مدرك کارشناس موسیقی (IGP) شود.

▪ کارشناسی ارشد:

برای کسب مدرك کارشناسی ارشد موسیقی دانشجویان باید ۴ ترم دیگر نیز ادامه تحصیل بدهند. پس از کسب مدرك کارشناسی یا کارشناسی

www.takbook.com

www.takbook.com

ارشد می توان به عنوان استاد موسیقی در دانشگاه تدریس کرد.

۶) موسیقی کلیسای کاتولیك و پروتستان برای کسب مدرك کارشناسی در رشته موسیقی کلیسای کاتولیك و پروتستان دانشجویان باید ۸ ترم به آموزش موسیقی کلیسا (کلیسای کاتولیك و پروتستان) بپردازند. در مقطع فوق لیسانس دو گرایش ارگ کلیسای کاتولیك و پروتستان و کر و آموزش رهبری کر کلیسای کاتولیك و پروتستان وجود دارد که مدت تحصیل در هر رشته ۴ ترم (۲سال) است.

۷) آواز در مقطع کارشناسی فقط یك گرایش آن هم گرایش آواز ارائه می شود که مدت تحصیل در این مقطع ۸ ترم (۴ سال) است. در مقطع فوق لیسانس سه گرایش آواز (۸ ترم)، رهبری و آواز برای کنسرت و آواز برای تئاتر هر یك ۴ ترم(۲ سال) ارائه می شود.

۸) طراحی صحنه این رشته تحصیلی شامل طراحی صحنه تئاتر و سینما است که مدت تحصیل در مقطع کارشناسی ۸ ترم (۴ سال) و کارشناسی ارشد ۴ ترم (۲ سال) است.

۹) موسیقی جز در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشجویان می توانند یکی از سازهای زیر شامل؛ گیتار، پیانو، دبل باس، ترومبون، ساکسیفون، پرکاشن، ترومپت را انتخاب کنند. مدت تحصیل در مقطع کارشناسی ۸ ترم (۴ سال) و کارشناسی ارشد ۴ ترم (۲ سال) است. آواز برای موسیقی جز نیز یکی دیگر از گرایش های رشته موسیقی جز است. مدت تحصیل در مقطع کارشناسی این رشته ۸ ترم (۴ سال) و کارشناسی ارشد ۴ ترم (۲ سال) است.

۱۰) بازیگری بازیگری شامل رشته های بازیگری تئاتر و بازیگری سینما است. مدت تحصیل در مقطع کارشناسی هر یك از این دو رشته ۸ ترم (۴ سال) و در مقطع کارشناسی ارشد ۴ ترم (۲ سال) است. برای کلیه رشته های نامبرده مدت تحصیل در مقطع دکترا ۸ ترم (۴ سال) است.

نکته جالب و مهم در ارتباط با تحصیل در این دانشگاه «انتخاب استاد» است. به این ترتیب که دانشجویان به خصوص دانشجویان رشته های مختلف موسیقی و بازیگری پس از انتخاب ساز یا گرایش بازیگری خود، استادی را به عنوان استاد درس عملی انتخاب می کنند.

این استاد تا آخرین مقطع تحصیلی دانشجو در این دانشگاه همراه دانشجو است و امکان تعویض استاد وجود ندارد مگر آن که دانشجو دلیل منطقی برای تعویض استاد داشته و دلایل دانشجو مورد تأیید دانشگاه قرار بگیرد. این مسأله باعث می شود تا استادان به نقایص و نقاط قوت هر دانشجو آگاه شده و آنها را به بهترین نحو راهنمایی کنند. معمولاً هر استاد مسئول ۱۰ تا ۵ دانشجو است.

● شرایط ورود به دانشگاه

علاقه مندان برای ورود به دانشگاه باید شرایط زیر داشته باشند:

۱) حداقل سن ۱۷ سال (برای رشته های مختلف موسیقی حداقل سن ۱۵ سال)

۲) قبولی در امتحان سنجش استعداد هنری شامل امتحان از اطلاعات عمومی هنر، تئوری موسیقی (برای رشته های موسیقی) و مصاحبه. این امتحان نشان دهنده استعداد هنری دانشجویان است.

۳) ثبت نام در زمان مقرر . ثبت نام در چهار زمان مختلف امکان پذیر است.

▪ سپتامبر ثبت نام و زمان امتحان ورودی در ماه سپتامبر یا اکتبر

▪ ژانویه ثبت نام و امتحان تا پایان ماه ژانویه

▪ فوریه ثبت نام و امتحان ورودی در ماه فوریه یا مارس

▪ ژوئن زمان ثبت نام و امتحان ورودی در ماه ژوئن یا جولای. این ثبت نام برای شرکت در آزمون سنجش استعداد هنری است. زمان شروع ترم ترم تابستانی از اول مارس تا ۳۰ ژوئن و ترم زمستانی از اول اکتبر تا ۳۱ ژانویه است.

هزینه تحصیلهزینه ثبت نام شامل؛ واحدهای تئوری و عملی، فوق برنامه، تورهای سیاحتی- علمی، استفاده از امکانات ورزشی، آموزشی و ... دانشگاه برای دانشجویان بومی (اتریشی) و دانشجویان کشورهای بلژیك، دانمارك، آلمان، فنلاند، فرانسه، یونان، جمهوری ایرلند، ایسلند، ایتالیا، لوکزامبورگ، لیختن اشتاین، هلند، نروژ، پرتغال، سوئد، سوئیس، اسپانیا و انگلستان معادل ۳۶/۳۶۳ یورو و برای سایر کشورها ۷۲/۷۲۶ یورو است.

این دانشگاه تسهیلات ویژه ای برای دانشجویان کشورهای جهان سوم مانند ایران، افغانستان، پاکستان، عراق و ... در نظر می گیرد.

زبانکلیه دروس اعم از تئوری و عملی به زبان آلمانی ارائه می شود. بنابراین تسلط به زبان آلمانی ضروری است. برای دانشجویان رشته های مختلف موسیقی زبان تخصصی نیز به زبان آلمانی ارائه می شود. افرادی که به زبان آلمانی مسلط نباشند، می توانند در کلاس های زبان آلمانی دانشگاه شرکت کنند.

www.takbook.com

www.takbook.com

• خوابگاه

اگر چه تعداد معدودی اتاق به عنوان خوابگاه به دانشجویان ارائه می شود اما این اتاق ها فقط مخصوص دانشجویان رشته های مختلف هنرهای زیبا(بازیگری، طراحی صحنه و ...) است و به دانشجویان رشته های مختلف موسیقی خوابگاه ارائه نمی شود. اما از آنجایی که شهر گراتس شهری دانشگاهی است به راحتی می توان برای اقامت مکانی مناسب در نظر گرفت.

هزینه اقامت در این اتاق ها یا منازل دانشجویی نیز گران نیست چرا که بسیاری از آپارتمان ها یا منازل شهر گراتس به دانشجویان اجاره داده می شود و این شهر از جهت اقامت دانشجویان شهری امن محسوب می شود.

منبع : سایت تخصصی طراحان گرافیک

http://vista.ir/?view=article&id=250514

vista.ir
Online Classified Service

نگاهی به راه‌های موفقیت در دانشگاه‌ها

نگرش به توفیق، اهمیت اساسی در موضوعاتی نظیر ادامه تحصیل در دانشگاه و تکمیل مدارج علمی دارد. در ابتدا باید دید نگرش ما نسبت به واژه موفقیت چگونه است؟ بسیار بجاست که در معنی این واژه مکثی کنیم و ببینیم کلمه «موفقیت» در ذهن شما چه دور نمایی دارد؟

خانه ای بزرگ با همسر و دو بچه زیبا و باغچه ای پر از گل... فرصتی برای خدمت به دیگران و یاری دادن آنها در نیل به زندگی پربارتر؟ میزی از چوپ گردو در اداره ای با پلا کی به نام شما بر سر در ورودی؟ فرصتی برای خلا قیت در زندگی؟ موفقیت چه معنایی برایتان دارد؟

معمولا هنگامی که از دانشجویان از مفهوم موفقیت پرسش می شود مایلند موقعیت ها و اهداف آینده را توصیف کنند. زیرا تحصیل و دانشگاه معمولا به منزله پایگاه موقت یا زیر بنای اولیه شغلی است که فرد می خواهد واقعا در آینده بدان اشتغال ورزد نظیر: نویسندگی، معلمی، همسری و مادری، خانه داری، برنامه نویسی کامپیوتر، پزشکی و مهندسی و حقوق و... لذا دانشگاه وسیله نیل به هدف هایآتی است.

روشن است که تحصیل با مراحل سخت و رنجآور توام است اما فرد برای کسب وضع مناسب درآن گام می گذارد. به هر حال احساسات دانشجو در قبال دانشگاه احتمالا جنبه منفی و ناپیوسته دارد.

گاهی فکر می کند که او بیشتر به مثابه یکی از داده هایی است که باید فرایندی را طی کند تا آن که فردی فعال و کارا و داوطلبی درگیر و کوشا باشد. کار دانشگاهی به طور اجتناب ناپذیری با هراس و یاس توام است. زمانی که جریان کارها به مزاحمت و کسالت انجامد، بسیار آسان است که هدف آینده و راه پر از سنگلا خ و مشکلی که بدان منجر می شود مردود شمرده شود.

برخی از دانشجویان به موفقیت به عنوان یک هدف، کاملا بی اعتنا شده اند زیرا توفیق در نظر آنها اساسا سایه ای ناچیز است. البته می توان استدلا ل کرد حتی دانشجویانی که موفقیت را به عنوان هدف مردود می شمارند باز خود تا حدی به کامیابی علا قمندند توفیق در نظر آنها ممکن است نگهداری خواست های نیکو و پذیرش در نزد دیگران باشد و نکته اساسی در این جاست که هر فرد، شماری از اهداف شخصی دارد که دست یافتن به آنها به منزله نوعی موفقیت برای اوست. اما موفقیت در نزد ما معنای مطلوبی دارد. تا زمانی که قادربه، به وجود آوردن یک یا چند

www.takbook.com

www.takbook.com

هدف مثبت دراز مدت نباشیم و در راه رسیدن به آنها اقدام جدی نکنیم احتمالا در جست وجوی راه هایی هستیم تا نشان دهیم هدف ها بی معنی و فاقد ارزش اند. این روش جاذبه ای تردید آمیز دارد و فرار آسان از برخورد با مشکلا ت است.

زمانی که ما در راه رسیدن به اهداف دراز مدت موفق نمی شویم معمولا اهداف کوتاه مدت را در نظر می گیریم و شانس موفقیت را بیمه می کنیم. کار دانشگاهی و تحصیل در آن، زمانی بهترین مفهوم را پیدا می کند که اهداف کوتاه مدت و دراز مدت را با هم مرتبط سازیم. معمولا مردود دانستن اهداف دراز مدتآسان است زیرا به انتخاب هایی برمی گردد که در آینده ای دور قرار دارد.

مثلا این تصمیم که ما نمی خواهیم مدیر یک دانشکده یا استاد دانشگاه شویم چرا که انتخاب امری فوری نیست کاملا اشتباه است چرا که تصمیمات روزانه ما نوع شخصیت و نقش آینده ما را تبیین می کند. نوع شخصی که شما امروز هستید، شخصیتی است که فردا خواهید شد. انتخاب راهی که شما را در آینده کامیاب سازد برعهده فردی است که حالا در اینجا ایستاده است. هر انتخابی که دانشجو باید اختیار کند به طور مستقیم یا غیر مستقیم با وضع کنونی او مربوط می شود.

همچنین در پذیرش یا عدم پذیرش مسوولیت و وظایف دانشگاهی از جانب دانشجو باید در نظر گرفت که آیا او به قدر کفایت به رشد و بلوغ رسیده است تا خود را در مسوولیت های فکری و شخصیتی متعهد بداند یا نه؟ در مساله رشد و بلوغ، نگرش دانشجو نسبت به استادش نیز مطرح می شود. آیا دانشجو، مربی و استاد را به دیده فردی کمک کننده، مدیر، راهنما و پیشقدم در طرح های تحصیلی می نگرد یا اصرار دارد به وی خصوصیاتی را نسبت دهد که در والدین خود سراغ دارد؟

تصمیم دانشجو در برابر انجام ندادن تکالیف، تصمیم اصلی نیست. اما راهی که وی در تقرب به این تصمیم طی می کند نکته اصلی است. پیشرفت دانشجو در دانشگاه در اخذ تصمیم گیری های بی شماری سیر می کند که برخی از آنها تصمیمات مهم تر و برتر و پاره ای از آنها تصمیمات کمترند. روشی که دانشجو در حل و فصل تصمیمات به کار می برند تنها الگوی عادت خواهد شد بلکه تبدیل به جزئی از وجود او نیز خواهد شد.

همین موضوع درباره دانشآموزان دبیرستان ها نیز صادق است.

درآنجا نیز پیشرفت، پیامد اخذ تصمیمات بزرگ و کوچک است.

دانشگاه ازاین لحاظ با دبیرستان تفاوت دارد که در دانشگاه اخذ تصمیم غالبا بر عهده دانشجوست. اما در دبیرستان دانشآموز تحت نظارت مستقیم بزرگسالا نی است که نگران آن هستند که دانشآموز مبادا به راهی غلط سوق داده شود. در دبیرستان نیز برخی از آزادی ها برای اخذ تصمیمات شخصی وجود دارند اما آزادی ها به نسبت محدودند. به نظر می رسد که استادان دانشگاه ها - به استثنای موارد کلی - کمتر نگران تصمیم گیری های دانشجویان هستند. در نتیجه دانشجو در کسب تجارب دانشگاهی و برخی از رخدادهای فکری و معنوی هیجان زا مختار است. چیزی که دبیرستان ها نیز خواهان آن هستند اما قادر به عملی کردن آن نیستند. شما در دانشگاه می توانید در زمینه اندیشه ای نو و هیجانآور یا تهیه مقاله ای جالب کار کنید و از گرمی تحسین استاد به خاطر ذوق و شوق خود لذت ببرید. تفکر اصیل دانشآموز در دبیرستان غالبا موجب جلب توجه و گاه هشدار دادن به او می شود. اما استادان دانشگاه بیشتر مایلند دانشجویان را در زمینه تفکر آنها تشویق و ترغیب کنند. گرایش زیادی وجود دارد تا اندیشه های نو و ابداعات دانشجویان را ارزش نهند. روشن است که طرد برخی از اندیشه ها خطراتی در بر دارد.

همان گونه که در دبیرستان ها نیز این امر صدق می کند. اما استادان از این لحاظ تفاوت دارند که به طور نسبی بردبار ترند و تسامح زیادی نشان می دهند. این موضوع با نحوه انتقال اندیشه ها مرتبط می شود. آزادی و اختیار برای نیل به توفیق، متضمن آزادی بیشتر در بر خورد با شکست است. ممکن است استاد چنین پندارد که اندیشه نیکو،هیجان آور و اصیلی که شما در گزارش یا تکلیف خود آورده اید اصالتی ندارد و شاید هم پیش پا افتاده، مبهم و «ماخوذ» از دیگران است. استادان دانشگاه ها طبق قاعده، از دبیران دبیرستان ها درخشنود ساختن دانشجویان کوشاترند. اما حد متوسط نمره های آنها، کمتر از نمره هایی است که دانشآموزان در دبیرستان ها می گیرند. اما به هر حال راه پیشرفت در دانشگاه ها به سمت آینده دانشجو بسیار بازتر از دبیرستان می باشد.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=328140

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

نگاهی به گزینش بومی دختران دانشجو

هنوز زمان زیادی از جنجال افزایش درصد بومی گزینی در کنکور سراسری امسال و همچنین لایحه حمایت از خانواده در مجلس نگذشته که بار دیگر نمایندگان مجلس در صدد تصویب طرحی دیگر به نام «بومی گزینی دختران دانشجو» هستند. فکر اولیه پذیرش بومی به سال های دورتر بر می گردد و حدود ۱۵ درصد از ظرفیت دانشگاه های مادر سال های بین ۶۲ و ۶۳ تا سال های اخیر به دانشجویان بومی اختصاص داشت. اسم این کار در سیاست های آموزشی دنیا «تبعیض مثبت» است یعنی نظام های آموزشی با دادن امتیازات به گروه های محروم راه آنها را به سطوح بالاتر تحصیلات باز کنند.

این مساله به خودی خود مثبت است، اشکال این کار بیشتر در بعد جغرافیایی، نابرابری، محرومیت بود. اما از امسال سیاست جدیدی شکل گرفت که این تبعیض مثبت در مورد گروه های محروم تر را زیر سایه قرار داده، تقریبا تعداد زیادی از ما کنکور دادیم، فرم هایش را پر کردیم، استرس و درس خواندن پر از توهمش را تجربه کردیم، رتبه می آید و دانش آموزان می توانند تصمیم بگیرند که چه رشته ای را در کجا انتخاب کنند و بعد در صورت قبولی به تحصیل دانشگاه و رشته انتخابی خود بپردازند. حال سوال اساسی اینجاست در پروسه ای که تمامش با انتخابی با محدودیت های فراوان رخ می دهد منع قانونی براساس جنسیت چه می تواند باشد؟ نگاه های محدودیت خواه باعث می شود بسیاری از دختران در تمام نقاط ایران، از تهران تا روستاهای کوچک که ممکن است هیچ گاه اجازه و فرصت درس خواندن را به دلیل ازدواج زودهنگام و بسیاری مسائل دیگر نیابند، اگر یافتند بسیاری از آنها از طرف خانواده تحت فشار و محدودیت انتخاب رشته و انتخاب محل دانشگاه قرار می گیرند زیرا براساس همین سنت و حمایت نادرست خانواده ها نمی پذیرند که دخترانشان در شهری دور از آنها درس بخوانند در نهایت می مانند گروهی که با انتخاب خود و تقریبا تمام آنها با اطلاع کامل خانواده دست به انتخاب رشته در شهرستانی دیگر برای دست یابی به موقعیت بهتر می رفتند و اجرای این طرح حق انتخاب مسلم را نقض می کند. با تمام این تفاسیر اعلام می کنند که این تبعیض نیست احتمالا منظورشان این است که مصلحت است. ولی بدانید زن های ایران شعور دارند. حق انتخاب دارند و محدودیت ها توهین به شان انسانی شان است. قطعا اگر این طرح اجرا شود دیگر ۶۰ درصد از پذیرفته شدگان دانشگاه را دختران تشکیل نمی دهند، دختران کمتر درس می خوانند و اگر دختران کمتر درس می خواندند لایحه چند همسری به این شدت مورد حمله قرار نمی گرفت، اگر زن ها کمتر درس بخوانند وقت بیشتری برای آشپزی و گرم کردن غذا و کانون خانواده خواهند داشت!!! اگر زنها بیشتر درس بخوانند ساختار جامعه که مرد باید سن، تحصیلا ت و درآمد.... اش از زن بیشتر باشد تا تنها او کنترل همه چیز را در دست داشته باشد بر هم می خورد و در نتیجه آمار طلا ق در این خانواده ها که زنهایشان تحصیل کرده اند بالا می رود.

اجرای این طرح باعث می شود داوطلبین دختر شهرستانی از حق تحصیل در تهران محروم شوند و همچنین نتوانند در رشته های پرطرفداری چون پزشکی- مهندسی و حقوق ادامه تحصیل دهند. این طرح باعث می شود فرصت رشد هویت اجتماعی دختران محدود شود و مانعی بر سر راه حضور آنان در اجتماع ایجاد کند. همچنین از تحرک اجتماعی و طبقاتی جامعه جلوگیری کرده و امکان برخورد فرهنگ های گوناگون و رشد آنان را مسدود کند، امری که از سرعت توسعه و پیشرفت کشورمان می کاهد و البته اعمال آن آشکارا با اصل ۲۱ قانون اساسی که ایجاد زمینه های مناسب برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی او را از وظایف دولت دانسته است در تضاد است.

بومی گزینی در دانشگاه ها که در ایران معاصر ما دروازه ورود بسیاری از دانش آموزان را به بازار کار و تحصیل و دسترسی به امکانات بهتر زندگی تعیین می کند به هر علت و توجیهی که رخ دهد با عدالت بیشترین آسیب این تصمیم دامان دانش آموزانی را می گیرد که در مناطق محروم تر کشور زندگی می کنند و از نظر هوش و دانش و رتبه علمی امتیاز و ادامه تحصیل در دانشگاه هایی با رتبه علمی بالا تر و امکانات تحصیلی بهتر را

www.takbook.com

www.takbook.com

دارا هستند برای توجیه این عمل این سخن قابل پذیرش نیست که باید سعی شود دانشگاه های دیگر نیز همچون دانشگاه های معتبر امکانات و سطح علمی خود را بالا بکشند زیرا تصمیم گیری مجلس هشتم برای آینده نزدیک است که قرار است شکل قانونی به خود بگیرد، اما توجه این تصمیم گیری توصیه ای است که به آینده نامعلوم حواله شده و ضمانت اجرایی ندارد.

در این راستا آنچه در اولویت کار قرار گرفته مشکلا ت دخترانی است که ورود به دانشگاه آنها را در معرض زندگی جدیدی قرار می دهد. دختران با ورود به جامعه همه مسئولیت هایی را که پیش از این والدین آنها و نهاد خانواده به عهده داشت در سایه شخصیتی جدید خود به تنهایی به عهده می گیرند و آماده می شوند تا به تنهایی و به عنوان یک انسان مستقل فردیتشان را پاس بدارند. آری واقعیت به همین سادگی است که آنها وارد دنیای جدیدی می شوند رقابت می کنند، بی پول می شوند، کار می کنند در فضاهای آزادانه تر از شهرها و روستاهای کوچک به عرصه های عمومی وارد می شوند. اعتراض می کنند، خواسته هایشان را طلب می کنند و در تمرین زندگی جدید میآموزند که سر به زیر بودن وقانع بودن و چشم گفتن و واگذار کردن عنصر تصمیم گیری به «بزرگتر» یا از پس پسران همکلاسی ظاهر شدن و سخن گفتن همیشه کارگشا و به نفعشان نیست.

این که کسب دانش بیشتر و فراگیری مهارت های زندگی به هر انسانی توانایی و قدرت بیشتر می دهد لا زم به یاد آوری نیست دخترانی که دور از خانواده ها به تحصیل ادامه می دهند درچالش بازندگی جدید توانمند تر شده و تجربه های جدیدی که در سیستم بسته سنتی برخی خانواده ها قادر به آزمودن آن نبودند را می آزمایند.

تردیدی نیست که آزمودن و خطا نخستین اتفاق طبیعی هر تجربه جدیدی است اما این که برای پرهیز از خطا باید از هر آزمونی دوری کرد، نکته ای است که تفکر سنتی مردانه به آن پاسخ مثبت می دهد.

امروز این فرصت در همه جهان فراهم آمده که افراد بتوانند برای شکوفا کردن استعدادشان در دورترین نقاط جهان به تحصیل بپردازند این یکی از آموزه های دینی هم هست که برای کسب علم و در صورت لزوم باید به دور دست ها سفر کرد. اما به جای تحقق این آموزه ها گرایش های این گونه توسعه پیدا کرد. شیرزاد عبداللهی استاد دانشگاه می گوید: مجلس باید قوانینی را تصویب کند که به توسعه اقتصادی فرهنگی اجتماعی کشور منجر شود و در جهت اهداف سند چشم انداز باشد.

مثلا در دانشجویان باید به مساله اشتغال فارغ التحصیلا ن توجه کند. در حال حاضر انبوهی از آنان در شهرهای کوچک در انتظار یافتن کسب و کارند در حالی که فقط ۵ درصد آنها جذب ادارات دولتی می شوند. اقتصاد در شهرستان ها بسته است و کارخانه های تولیدی و خدماتی بسیار کمتر از ابرشهرهاست. اشتغال دختران در این شهرستان ها نزدیک صفر است. اگر مجلسیان به فکر اقتصاد خانواده و هزینه های خوابگاه دانشجویی و سفر به شهرستان ها هستند بهتر نیست قدری هم به فکر اشتغال آنان باشند؟ خوابگاه های دانشجویی مرکز سیاسی و تبادلا ت فرهنگی است مگر می شود به جای حل مشکل خوابگاه ها از شر اجتماعی پدیده پردرد سری به نام خوابگاه دانشجویی راحت شد. دانشجویان سفیران سیاسی و فرهنگی هستند و تحصیل دانشجویان شهرستانی در جایی مثل تهران دیدگاه های بسته او را متحول می کند و در نهایت همه مان می دانیم که با اجرای این طرح دانشگاه هایی مثل شریف و صنعتی، امیرکبیر و تهران و... که از زبده و گرانترین مراکز علمی ایران هستند از پذیرش نخبه های شهرستانی محروم می مانند و این سیاست در ماهیت خودش کاملا ضداجتماعی و ضدآموزشی است چرا که از رقابت آزاد و سالم بین دانشگاه ها جلوگیری می کند.

امسال با اجرای این طرح خانواده ها غافلگیر شدند اما ذهن خلاق ایرانی راه حل های مناسب برای دور زدن مصوبه را پیدا می کند. شاید دو سال زودتر به تهران مهاجرت کنند یا فرزندان خود را از سال دوم دبیرستان به تهران بفرستند تا بومی تهران شوند!!!

تصویب و اجرای این طرح بازگشتی تاریخی به دوران قجر و اندرونی هاست. تا جایی که ذهن یاری می کند همیشه اعتراضات زنان در حوزه های مختلف نمود پیدا می کرد ولی هیچ گاه حق تحصیل جزو این موارد نبود چون آن زمان این دغدغه را نداشتیم.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=343666

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

نوروز کنکوری‌ها

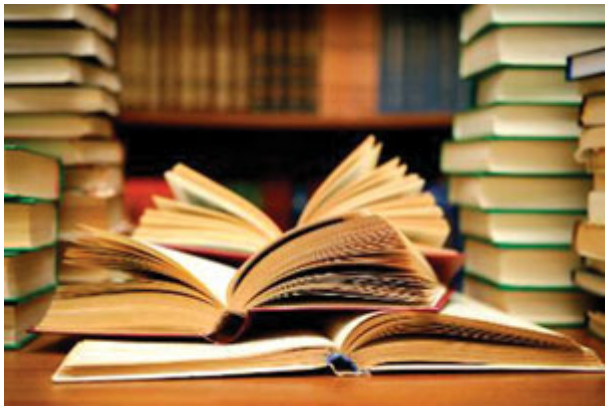

سالیان سال است که ایرانیان با فرا رسیدن بهار و روزهای نوروز، مراسم جشن و شادمانی به راه انداخته و با گفتن شادباش به یکدیگر، آرزوهای خوب و نیک برای هم طلب می‌کنند.

یکی از متداول‌ترین برنامه‌های این روزها - که به زودی فرا می رسد-سفرهای نوروزی است که از بهترین لحظه‌های آن به شمار می‌رود؛ ولی همین روزهای خوش، مهم‌ترین آفت برای کنکوری‌هاست، چرا که طولانی بودن این تعطیلی به‌راحتی می‌تواند زحمت‌های چندین ماهه داوطلب را به باد دهد.

دانش‌آموزی که ماه‌ها با تلاش و زحمت، حجم زیادی از مطالب را آموخته، در صورتی که در این روزها از درس دور شود، لطمه جبران‌ناپذیری به نتیجه کار خود وارد می‌کند. البته علاوه بر سفر رفتن، میزبان شدن هم دست کمی از سفر ندارد. تمام این حرف‌ها گواه این موضوع است که نوروز برای کنکوری‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، بنابر این چاره کار این است که:

۱) از تنظیم هرگونه برنامه سفر یا پذیرفتن مهمان جداً خودداری کنید و با عذرخواهی و پوزش از فامیل‌ها و آشنایان، شرایط را برای آنها توضیح دهید. (قابل توجه والدین محترم)

۲) نوروز کنکوری‌ها دو روز بیشتر نیست و از روز سوم باید مطالعه و مرور مانند روزهای گذشته از سر گرفته شود.

۳) از آنجا که در ایام نوروز تمام وقت در منزل هستید، می‌توانید کار جبران نقاط ضعف و اشکال‌های درسی را به راحتی انجام دهید.

۴) بهترین ابزار مرور در این روزها، تست‌های مطمئن و متناسب با کنکور است. بنابر این در روزهای باقی‌مانده، منابع تست خود را کامل کنید (از مشاوران کمک بگیرید.)

۵) برای تعطیلات نوروزی خود برنامه‌ریزی داشته باشید و باری به هر جهت مطالعه نکنید.

۶) یکی از بهترین برنامه‌های قابل انجام در این روزها، مرور درس های پایه است. البته تنظیم برنامه نوروز کاملاً به وضعیت درس شما بستگی دارد، ولی با توجه به این‌که در طی سال تحصیلی درگیر درس‌های دوره پیش دانشگاهی هستید، برای مرور و تکرار مجدد درس‌های پایه می‌توانید از تعطیلات نوروز بهره ببرید.

۷) بعد از تنظیم برنامه، که بهتر است براساس رشته تحصیلی خودتان در هر روز حداقل یک یا دو کتاب درس را در نظر بگیرید، باید منابع تست خود را غنی کنید. پیشنهاد ما این است که پرسش‌های ده سال اخیر را برای مرور مدنظر داشته باشید و ضمن کار روی آنها، وضوع‌هایی را که در متن‌ها مطرح شده مجدداً بازآموزی کنید و دقت داشته باشید که از هر موضوع درسی چگونه و در چه سطحی پرسش مطرح می‌شود.

سیدرضا رحیمی

منبع : همشهری آنلاین

http://vista.ir/?view=article&id=132244

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

نیمه خالی کلاس

بعضی وقت ها دانشجو به هر بهانه ای کلاس درس را تعطیل می کند و برای حضور در کلاس بی میل می شود. بعضی وقت ها دانشجو هر چند دقیقه یک بار در اثنای درس استاد ترجیح می دهد به بیرون از کلاس برود. برای خوردن یک نوشیدنی گرم یا سرد، برای دور شدن چند دقیقه ای از فضای گرفته و خسته کننده کلاس ها و برای گپ زدن با دیگر دانشجویان در حیاط. بعضی وقت ها هم دانشجویان دسته جمعی برخی کلاس ها را به تعطیلی می کشانند و از این وضعیت احساس خشنودی و رضایت می کنند. برخی دانشجویان هم به خاطر یکسری مسائل حاشیه ای همچون مسائل فرهنگی و سیاسی حاضر نیستند که در کلاس درس حاضر شوند. البته باید گفت که این وضعیت در دو ترم اول دوران دانشجویی کمتر به چشم می خورد. سال اولی ها جدی تر و عمیق تر به درس و کلاس توجه دارند و حضور در کلاس و گذراندن واحدها را برای خودشان الزامی می دانند.

تازگی درس ها و تازگی فضای دانشگاه و همچنین حضور استاد و دانشجو برای بسیاری از دانشجویان سال اولی دلچسب تر از دانشجویان ترم های بالاتر است، اما به مرور این وضعیت با گذشت زمان کم رنگ تر می شود و دانشجو درگیر مسائل و دغدغه های دیگر می شود. وضعیت دانشجو به مراتب نسبت به دوره قبل تغییر پیدا می کند. این وضعیت در حالی در بین دانشجویان به وجود آمده است که کارشناسان عوامل مختلفی را برای ایجاد این وضعیت برمی شمارند.

ازدحام در کلاس درس از جمله مهمترین این عوامل است، به طوری که استاد نمی تواند به صورت متمرکز مشکلات تک تک دانشجویان را رفع کند. تعداد ساعات محدود درسی، نبود ارتباط مناسب بین استاد و دانشجو در کلاس درس برای جذب دانشجویان، شاغل بودن بسیاری از دانشجویان و کتب و جزوات قدیمی استادان و علاقه بسیاری از دانشجویان به برنامه های فوق درسی موجب شده است که دانشجویان علاقه کمتری به حضور در کلاس های درس داشته باشند.

دکتر «طهمورث شیری» جامعه شناس، درباره بی انگیزگی دانشجویان در کلاس های درس می گوید: « دانشگاه های کشور از دانشجویان، انتظار کارهای عملی را ندارند و دانشجویان فکر می کنند با گذراندن برخی دروس می توانند مدرک تحصیلی خود را بگیرند. دانشجو به راحتی مدرک دانشگاهی را به دست می آورد. این مسئله موجب شده است تا دانشجویان به اصل رقابت توجه نداشته باشند. از سوی دیگر تب مدرک گرایی موجب شده است تا جوانان به فکر علم آموزی و کسب دانش نباشند. آنان برای ارتقای شغلی، ازدواج یا به دست آوردن پایگاه اجتماعی بهتر وارد دانشگاه می شوند در این شرایط انگیزه ای برای ادامه تحصیل نخواهند داشت.» وی معتقد است: « دانشجو در فرآیند تحصیل می فهمد که انطباق بین رشته تحصیلی و نوع شغل اش در جامعه وجود ندارد و خود فرد هم در دوران دانشجویی به مشاغلی روی می آورد که هیچ انطباقی با نوع تحصیل اش ندارد. همین مورد اصلی ترین عامل کاهش انگیزه افراد در طول تحصیل است.»

اما احسان خاوند کار ، دانشجوی رشته مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت و پژوهشگر برتر دانشجویی، بی انگیزگی دانشجویان در کلاس های درس را به ساختار آموزش عالی ربط می دهد و می گوید: «نبود خلاقیت و نوآوری یکی از مشکلات اساسی نظام آموزشی است. نظام آموزش و پرورش ما فرد را به روش مدرسه ای تحویل نظام آموزش عالی می دهد. یعنی استاد موظف است یک سری مطالب را روی تخته سیاه بنویسد و یا آن را به جزوه و کتاب تبدیل کند تا دانشجو مجبور باشد تمام آنها را حفظ کند و در آخر ترم امتحانی بدهد و نمره ای بگیرد و آن درس را

www.takbook.com

www.takbook.com

پاس کند.

این مسائل موجب می شود که دانشگاه فلسفه وجودی خودش را از دست بدهد و نه دانشجو چندان رغبتی به کلاس درس داشته باشد و نه استاد. این موضوع یکی از مهم ترین مشکلات نظام آموزش عالی کشور است.» وی معتقد است: «هم اکنون فعل جستن در مصدر دانشجو کاملاً فراموش شده است . در دانشگاه ها رسم شده است که یک رابطه یاددهنده - یادگیرنده همیشه بین استاد و دانشجو برقرار باشد.»

در کنار این مسئله فعالان دانشجویی معتقدند از دلایلی که موجب بی انگیزگی دانشجو در سر کلاس های درس شده است ضعف پژوهش در کلاس های درس است. خاوندکار دراین باره می گوید: «تا زمانی که امر پژوهش در دانشگاه ها و برای دانشجویان امری فرعی به حساب می آید نه دانشجویان رغبتی برای انجام پژوهش خواهند داشت و نه امر پژوهش پیشرفتی خواهد کرد. اگر فقط به امر آموزش در دانشگاه ها توجه کنیم، دانشجویان هم خود را با این الگو هماهنگ خواهند کرد. در نتیجه فاصله بسیاری میان آموزش و پژوهش در دانشگاه ها حاکم می شود که حتی اگر دانشجویی علاقه مند به پژوهش باشد و زمینه پژوهشی و همه منابع موردنیاز را نیز بتواند برای پژوهش خود آماده سازد، متأسفانه به علت این که مطالب آموزشی در دانشگاه ها عموماً از فضای پژوهشی فاصله زیادی دارد و عملاً همبستگی خاصی میان آنها وجود ندارد ، دانشجو درمیان دوراهی ای قرار می گیرد که توجه به هریک از راه ها موجب دورشدن از راه دیگر می گردد. یعنی اگر دانشجویی وقت خود را صرف پژوهش کند، بی تردید امکان رسیدگی به مطالب آموزشی خود را از دست خواهد داد، که اولین نتیجه اش موفق نبودن در دروس جاری او می شود و بالطبع از آنجایی که نظام آموزشی دانشگاه ها جایگاهی برای دانشجوی پژوهشگر نداردو ترجیح می دهد دانشجوی «مدرسه ای» داشته باشد که میزان موفقیت او در مجموعه ای از علوم بدون تغییر می ماند و دانشجو نیز ترجیح می دهد که تنها راه آموزشی را در پیش بگیرد.»

*● بی انگیزگی به علت تعطیلات پی در پی تقویم آموزشی و ملی

برخی از کارشناسان تعطیلات پی در پی تقویم آموزشی و ملی کشور را از عمده دلایل بی انگیزگی دانشجویان در سر کلاس های درس می دانند.

محمد خرم از فعالان صنفی دانشجویی نیز در این باره معتقد است: « یکی از علت های اصلی که دانشجو از کلاس های درس فراری است برمی گردد به علومی که به هیچ عنوان برای فرد کاربردی نیست و جذابیت لازم را برای دانشجو ندارد. دانشجو فقط احساس می کند که این درس را باید پاس کند. با توجه به غیرکاربردی بودن برخی علوم دانشجویان انگیزه ای برای جدی گرفتن درس ها ندارند. در کنار این مسائل تعطیلات پی در پی تقویم کشور را هم باید به این موضوع اضافه کنیم.

از ۳۶۵ روز در سال نظام آموزش عالی تعطیلات تابستان، زمستان، میان ترم و مناسبات گوناگون را داریم. یعنی دانشجو فقط ۶ ماه از سال را درس می خواند آن هم هفته ای ۲ یا ۳ روز در دانشگاه حضور دارد. بهره وری چنین نظام آموزشی ۵۰ درصد است. تعطیلات بسیار موجب می شود تا دانشجو دیرتر با فضای آموزشی مأنوس شود و رغبتی برای حضور در کلاس های درس نداشته باشد. مسئولان آموزشی باید تقویم آموزشی را طوری تنظیم کنند که ترم ها کوتاهتر و کارآمدی کلاس ها بیشتر شود.»

● تعامل مناسب بین استاد و دانشجو نیست

از آنجا که محتوای برنامه ها به سرعت در حال تغییر و تحول است و این مکان برای دانشجویان فراهم شده است که از برنامه های درسی بزرگ ترین و برترین دانشگاه جهان مطلع شوند و حتی در شرایطی که تبادل نظر استادان دانشگاهی با دیگر همکاران خود در تمامی دانشگاه های بزرگ دنیا امکان پذیر شده است بنابراین استادان دانشگاه ایران هم باید برنامه درسی خود را به روز کنند. مهمترین مسئله دانشگاه های کشور نبود ارتباط مناسب استاد و دانشجو در سر کلاس درس است و حتی برخی مواقع استادان موجب بی انگیزگی دانشجویان می شوند. دکتر غلامرضا علیزاده جامعه شناس در این باره معتقد است: « برخی وقت ها مدرسین دانشگاه ها نسبت به برخی رشته ها رفتار مناسبی ندارند و دانشجو احساس می کند که در این رشته موفق نخواهدشد. به ویژه دانشجویان پسر نوعی احساس سرخوردگی می کنند و دیگر رغبتی به آمدن در کلاس های درس را ندارند. استادان متأسفانه جزوات و کتاب های قدیمی خود را به دانشجویان می دهند و دانشجو به علت دسترسی به منابع بهتر و با کیفیت تر از طریق اینترنت دیگر لزومی به آمدن سرکلاس نمی بیند. برخی مواقع هم استادان درحضور و غیاب دانشجویان سختگیری لازم را نمی کنند به گونه ای که برخی دانشجویان یا در کلاس حاضر نمی شوند و یا بعد از حاضری زدن کلاس را ترک می کنند و به کارهای عقب افتاده خود می رسند. مسئولان امر آموزش باید درباره ورود جوانان به دانشگاه فرهنگ سازی کنند. جوانان باید بدانند که تحصیل برای ارتقای دانایی، فرهنگ و رفتار با همنوعان است.»

www.takbook.com

www.takbook.com

منبع : روزنامه ایران

http://vista.ir/?view=article&id=294835

vista.ir
Online Classified Service

وظیفه کار آفرینی دانشگاه‌ها

واژه کارآفرینی از کلمه فرانسوی (Entreprendre) بر معنای « متعهد شدن » است . اما بنا به تعریف واژه نامه دانشگاهی و بستر ، کار آفرین کسی است که متعهد می شود مخاطره های یك فعالیت اقتصادی را سازماندهی ، اداره کند .

کارآفرینان معمولاً افرادی هستند که ریسك معتدل را در دستور کار خود پیش بینی می کنند، خلاق و نو آور هستند ، عزم و اراده قوی و استقلال طلبی بالایی دارند و ثروت طلب نیستند .

در گذشته افسانه ای شایع بود که کار آفرینان دارای ویژگی ذاتی هستند و این ویژگیها همراه با آنان متولد می شود . اما امروز کار آفرینی به عنوان رشته ای علمی مورد شناسایی قرار گرفته است . رشته علمی کار آفرینی همانند تمام رشته های دیگر ، دارای مدلها ، فرآیندها و قضایای (cases) است که باید دانش مربوط به آنها کسب شود .

آموزش کار آفرینی و تحقیقات مربوط به آن هم اکنون با چالشهای متعددی مواجه شده است که برخی از این چالشها توسط بلاك (Block) و استامپ (Stump) ارائه شده است . این چالشها عبارتند از :

- چالش در ایجاد مترولوژی های تحقیق برای اندازه گیری اثر بخشی کار آفرینی .

-چالش در محتوا و شیوه های آموزش کار آفرینی .

- چالش در کیفیت مدرسان کار آفرینی .

- چالش در پذیرش آموزش کار آفرینی در دانشکده ها نسبت به کسب و کار .

یکی از انواع دوره های آموزش کار آفرینی برنامه در توسعه آموزش کارآفرینی است که شامل شیوه های جدید آموزشی و تعیین نقشهای نوین دانشجو و استاد در فرآیند آموزش کار آفرینی است . هدف دیگر این برنامه ها آموزش و گسترش کمی استادان جدید از میان صنعتگران و دست اندرکاران فعالیتهای اقتصادی برای آموزش کار آفرینی است .

سالها است که در مقالات و سخنرانی ها از واژه کار آفرینی به عنوان راه حلی برای توسعه یافتن استفاده می کنند ولی هنوز بعد از گذشت سالها این واژه به حوزه های علم ، برنامه ریزی و عمل نرسیده است .

شاید به این دلیل باشد که هنوز هیچ یك از دانشگاههای کشور به طور رسمی و آکادمیك کارآفرینی را آموزش نمی دهند ، همان طور که هنوز برای خلاقیت و نوآوری آن قدر قائل نیستند که حداقل به اندازهٔ یك واحد درسی برای دانشجویان در نظر بگیرند . لذا توقع بیجایی است اگر از فارغ

www.takbook.com

www.takbook.com

التحصیلان دانشگاهی یا مراکز فنی و حرفه ای انتظار داشته باشیم در شرایطی که خلاقیت و نو آوری عالم کلیدی و رمز ورود و بقاء در بازارهای رقابتی جدید است ، کار و کسب و فعالیت سازنده ای را تدارك ببینند.

عمده ترین مسئله ای که باعث رشد و توسعه اقتصادی می شود ، تغییر در کیفیت آموزش و توجه به کیفیت نیروی انسانی است . اگر می خواهیم بحث کار آفرینی را در کشور جدی بگیریم باید نظام آموزشی ما به سمتی برود که نیروهای با شهامت شجاعت در تصمیم گیری پرورش دهد . ما باید به زمینه مناسب برای ایجاد نوآوری را درسازمانها فراهم آوریم . چون از نظر نو آوری در بعد فن آوری و بعد اداری ، آنقدر عقب هستیم که ساده ترین نوع کار آفرینی که تقلید گرایی است را نمی توانیم انجام دهیم .

کار آفرینی برای سیاستگذاران دو دستاورد مهم دارد : ایجاد اشتغال و ایجاد رفاه . و این فرهنگ را باید در کشور ترویج دهیم. امیدواریم در آینده آموزشگاه هایی در سطح مدیران و دانشجویان راه اندازی شود و دولتها نیز فضای لازم را ایجاد کنند . توانانیهای بالقوه مردم شناسایی خواهد شد و می توان بسترهای اساسی برای آموزش آنها ایجاد کرد تا حرکت به سمت کار آفرینی سرعت بیشتری برخود بگیرد .

●مقدمه :

آنچه در شرایط سخت کنونی ضرورت آن در جامعهٔ ما بیش از پیش احساس می شود پرداختن به مقولهٔ کار آفرینی است. زیرا مسلماً کار آفرینان با توجه به خصوصیات ممتاز و برجستهٔ خود قادرند در چنین شرایطی منابع را برای ایجاد رشد و توسعه در زمینه های تولید و منابع انسانی فراهم کرده ، اشتغال و کسب و کار جدید ایجاد نمایند .

سالها است از شیوع تب کار آفرینی در کشور می گذرد اما متاسفانه هنوز پژواك طنین پر طمطراق آن از عرصه های سخنوری ، ژورنالیسم و سیاست بر حوزه های علم ، برنامه ریزی و عمل نرسیده است . هنوز پس از گذشت سالها ، واژه کار آفرینی مفهوم واقعی خود را به اذهان متبادر نمی کند و هنوز دولتمردان و مسئولان مملکتی در سخنرانیها و مقالات خود از این واژه به عنوان راه حلی برای رفع معضل بیکاری استفاده می کنند .

اگر قرار است اقتصاد موفقی داشته باشیم به نظر می رسد باید کار آفرینی را در کشور بیشتر مورد توجه گیرد . ولی متاسفانه چه در سطح سیاستگذاری و چه در قلمرور پژوهشی – آموزشی ، کار منظم و حساب شده ای در زمینه کار آفرینی انجام نداده ایم . لذا توقع بیجایی است که از فارغ التحصیلان دانشگاهی یا مراکز فنی و حرفه ای انتظار داشته باشیم ، کار و کسب و فعالیت سازنده ای را تدارك ببینند . همان طور که توقع بیجایی است اگر بدون خلاقیت و کار آفرینی انتظار داشته باشیم سرمایه گذاران ریسکی (VENTURE CAPITALISTS) که عامل رشد و توسعه اقتصادی هستند در این کشور سرمایه گذاری کنند .

●پیشینه کار آفرینی :

مطالعات نشان می دهد از ابتدای تاریخ بشر انسانها همواره به دنبال پیدا کردن عامل موجه ارزش و عامل تغییر بوده اند و اولین بار دانشمندان علم اقتصاد ، به کار آفرینی توجه کردند ، عده ای فکر می کردند عامل موجد ارزش طلا و نقره است . عده ای دیگر هم عامل موجد ارزش را در زمین و فعالیت های کشاورزی جستجو کردند که به فیزیوکراتها معروفند . واژه کار آفرین در سال ۱۸۴۸ توسط « جان استوارت میل » به (Entrepreneur) به زبان انگلیسی ترجمه شده ، او کارکرد و عمل کار آفرین را شامل هدایت ، نظارت ، کنترل و مخاطره پذیری می دانست و عامل متمایز کننده مدیر و کار آفرین را مخاطره پذیری معرفی کرد. بعد از مکتب کلاسیکها ، فرد جدیدی به نام « شومپیتر » که از اعضای مکتب اقتصادی آلمان است مقوله ای به نام کار آفرینی مطرح کرد و آنرا به عنوان موتور توسعه اقتصادی معرفی کرد .

●واژه کار آفرینی :

واژه کار آفرینی بیش از دو قرن نیست که در ادبیات مدیریت و اقتصاد وارد شده و مانند سایر واژه ها تغییرات زیادی را به خود گرفته و از رشد تکامی برخوردار بوده است . ولی هنوز وفاق عمومی دربارهٔ کار آفرینی در سطوح بین الملل وجود ندارد . البته استنباط رایج و اشتباه از واژه کار آفرینی این است که کار آفرین کسی است که ایجاد شغل می کند اما چنین نیست .

در زبان فرانسوی کلمه ای وجود دارد به معنای « متعهد شدن » یا « آنتروپرونور » (ENTREPRENDRE) که (UNDERTAKE) تعریف می شود . در ادبیات کار آفرینی تعاریف بسیار مختلفی برای آن ارائه شده است اما هنوز تعریف رسمی و استانداردی که قابل قبول اکثریت صاحب نظران باشد وجود ندارد ، بعضی تعاریف آن عبارتند از :

پیتردراکر می گوید ، کار آفرینی یك رفتار است نه یك صفت ویژه در شخصیت فرد کار آفرین . وی می گوید ، کار آفرینی کاربرد مفاهیم تکنیك های مدیریت است . استانداردسازی محصول ،به کارگیری ابزارها و فرآیندهای طراحی و بنا نهادن کار بر پایه آموزش و تحلیل کار است .

www.takbook.com

www.takbook.com

« ژوزف شومپیتر » (SCHUMPETER) یا پدر کار آفرینی ، تعریف کاملی از کار آفرینی در سال ۱۹۳۴ ارائه می دهد . او می گوید ، « هر فرآیندی در شرکت که منجر به کالایی جدید ، ایجاد روشی جدید ، بازار جدید و منابع جدید می شود، می گوییم کار آفرینی رخ داده است » او ویژگی اصلی کار آفرینی را همانا وجود نوآوری به عنوان هسته مرکزی تلاش فرد کار آفرین می داند . شومپیتر معتقد است که در اقتصاد، توسعه زمانی اتفاق می افتد که توسط کار آفرین ، نوآوری رخ دهد .

اقتصاد دانان ، کارآفرینان را « موتور رشد اقتصادی » جامعه می دانند . جامعه شناسان این گروه را مروج فرهنگ رقابت ، نواندیشی و پویایی اقتصادی تلقی می کنند و اندیشمندان مدیریت آنان را از مهمترین عوامل تحرك و نو آوری سازمانی در عصر حاضر به شمار می آورند .

کارآفرینی به خلق ارزشهای مادی و اقتصادی یا کسب و کاری ختم نمی شود . بلکه اگر کار آفرینی را به مفهوم وقعی آن یعنی « ارزش آفرینی » تعریف کنیم ، کار آفرینان (ارزش آفرینان) موتور توسعه اجتماعی ، سیاسی و فرهنگی نیز خواهند بود .

●خصوصیات کار آفرین :

به طور کلی تا به حال ویژگیهای زیادی در خصوص کار آفرینان در تحقیقات مختلف معرفی شده است . از نظر « بروس جی وایتنیگ » افراد کار آفرین دارای ۱۹ ویژگی هستند که آنها را از نظرات شخصیتی از افراد عادی یا سایر افراد جامعه مجزا می کند:

اعتماد به نفس خلاقیت خوش بینی توانا در برخورد با مردم

انرژی زیاد ابتکار ادراکی بودن دور اندیشی

پشتکار انعطاف پذیری دارای منافع کافی رهبری پویا

اتخاذ ریسك حساب شده نیاز به موفقیت دارای مهارتهای متعدد مسئول و پاسخگو

واکنش مثبت در مقابل چالشها استقلال سوداگر

کار آفرین تلاش دارد تا از طریق شناخت و پیگیری فرصتها بدون در نظر گرفتن منابع تحت اختیار خود به کار آفرینی بپردازد . کار آفرینان به « تغییر » به عنوان مقوله تعیین کننده می نگرند . آنها ارزشها را تغییر می دهند و ماهیت آنها را دچار تحول می نمایند . آنها برای تحقق این ایده ها و ریسك پذیری خود را به کار می گیرند . از این رو هر کس که به درستی تصمیم بگیرد به نوعی کار آفرین تلقی می گردد .

●آموزش کار آفرینی و نقش مراکز علمی دانشگاهی :

اواخر دههٔ ۵۰ میلادی ، اولین کشوری که در این زمینه خیلی کلاسیك کارکرد و ترویج فرهنگ کار آفرینی را از سطح دبیرستان شروع کرد و آموزش هایی را دارد ، کشور ژاپن بود . مسئله کار آفرینی در ژاپن به سطح دانشگاهها هم کشیده شد . بین سالهای ۱۹۷۰ تا ۱۹۹۲ میلادی بیش از ۹۶% نوآوری صنعتی که توانست موقعیت ژاپن را در اقتصاد جهانی به یك موقعیت برجسته و برتر تبدیل کند ، توسط کار آفرینان صورت گرفت .

آموزش کار آفرینی سیاستی است که به طور مستقیم در کمیت و کیفیت عرضهٔ کار آفرین در یك جامعه اثر می گذارد . به همین دلیل است که در بسیاری از کشورها بویژه کشورهای پیشرفته که حتی الامکان موانع و مشکلات بر طرف شده اند ، دولتها به شکوفا کردن توان بالقوه مردم پرداخته اند . آموزش به تولید کنندگان کوچك بسیار اهمیت دارد . با اجرای این سیاست همواره می توان به اهداف گوناگونی مانند شناخت فرصتها و چگونگی بهره برداری از آنها ، آشنایی با تکنولوژی و دانش فنی جدید و چگونگی بکارگیری آنها ، روش های جدید علمی مدیریتی و بازرگانی جامعه عمل پوشید . آموزش می تواند بلند مدت (مانند آموزش از دورهٔ دبیرستان به بعد) و یا کوتاه مدت (مانند سخنرانیهای ادواری) باشد .

تا به حال چهار دسته تحقیقات در زمینه کار آفرینی انجام شده است که عبارتند از :

۱) مطالعات در خصوص ویژگیهای کار آفرینان

۲) مطالعات در خصوص ساز و کارهای تشکیل شرکتهای نوپا

۳) مطالعات در خصوص ارتباط کار آفرین با جامعه

۴) مطالعات درخصوص آموزش ، روش شناسی تحقیق و نقش دولت در کار آفرینی .در گذشته افسانه ای شایع بود که کار آفرینان دارای ویژگی ذاتی هستند و این ویژگیها همراه با آنان متولد می شود که این ویژگیها شامل ، ابتکار ، ریسك پذیری ... می باشد . بنابر این فرض اساسی افسانه این بود که کار آفرینان از طریق آموزش ، پرورش نمی یابند . اما امروزه کارآفرینی به عنوان رشته ای علمی مورد شناسایی قرار گرفته که فروپاشی این افسانه قدیم را به دنبال داشته است . رشته علمی کار آفرینی همانند تمامی رشته های دیگر ، دارای مدلها ، فرآیندها و قضایایی (CASES) است که باید دانش مربوط به آنها کسب شود .

کارآفرینان دقیقاً به همان گونه که ما یاد می گیریم ، یاد می گیرند . کار آفرینان نه تنها می توانند از اشتباهاتشان و مربیان غیررسمی خود بیاموزند

www.takbook.com

www.takbook.com

، بلکه آنها از طریق مطالعه و تربیت رسمی ، مستعد یادگیری هستند .کتابها و دوره هایی در مورد شکل دهی کسب و کار جدید با سرعت زیادی در حال افزایش هستند . علاوه بر کتابها و دوره ها ، مجموعه جدیدی از برنامه های آموزشی برای پر کردن شکاف اطلاعاتی و دانشی برای کار آفرینان طراحی شده است که هم اکنون در حال پیگیری کسب و کارشان هستند .

برنامه های مبتنی بر آموزش بر مبنای این فرض عمل می کنند که اگر فقط ما وسایل مناسب و موثر برای مرتبط ساختن منابع بر گرفته از دانشگاهایمان ، مدارس فنی و دانشکده ها را به جامعه کسب و کار جدید پیدا کنیم ، آن وقت ما واقعاً قادر به تقویت ابتکارات صنعتی هستیم .

مطالعه ای که در سال ۱۹۸۲ در دانشگاه بایلور (BAULOR) بر روی دانشجویان رشته کار آفرینی صورت گرفت . ارزیابی دانشجویان از دروس رشته کار آفرینی این بود که باید بیشترین تاکید بر روی دروس مالی شود . دومین رشته ای که به نظر آنها باید بیشتر مورد تاکید قرار گیرد ، درس مدیریت بود . علاوه بر اینها دروس روابط انسانی و بازاریابی نیز از نظر دانشجویان دارای اهیمت ویژه ای است .

برای اولین بار دانشگاه کالگری در سال ۱۹۷۳ مجوز تاسیس دوره کارشناسی ارشد را دریافت کرد و کار آفرینی به عنوان یکی از زمینه های اصلی مورد توجه قرا گرفت . در ژوئن سال ۱۹۸۵ میلادی این دانشگاه به ارزیابی نتایج برگزاری یکی از دوره های آموزش کار آفرینی خود که در فاصلهٔ ژوئن ۱۹۸۴ تا دسامبر ۱۹۸۴ برگزرا شده بود ، پرداخت و از ۵۰ نفر از ۶۵ نفر شرکت کننده دوره پیرامون نتایج دوره نظر خواهی کرد . این دوره آموزشی تقریباً (۰۰۰/۷۵) دلار برای دانشگاه هزینه داشت . تجربه دانشگاه کالگری نشان می دهد که سرمایه گذاری کوچکی (تقریباً ۷۵۰۰۰ دلار) در آموزش کار آفرینان کسب و کارهای کوچك منجر به ارزش افزوده فراوانی (معادل ۰۰۰/۷۵۰ /۱ دلار) گردیده و علاوه بر آن تاثیر زیادی درایجاد فرصت استخدام و تسهیل ایجاد سرمایه داشته است .

با توجه به مطالبی که تا به حال از کار آفرینی ارائه شد بستر مناسب برای رشد و توسعه کار افرینان عبارت است از :

▪آموزش خلاقیت از دبستان تا دانشگاه حتی در مقطع دکتری برای کلیه رشته های تحصیلی اعم از فنی ،پزشکی ، اقتصادی و...

▪تجدید نظر در نظام آموزشی ، روش تدریس و ارزیابی و سنجش دانش آموزان و دانشجویان برای تقویت و شکوفایی روحیه خلاقیت فراگیران .

▪ بالا بردن نیاز پیشرفت افراد از طریق آموزشهای مستقیم و غیر مستقیم .

▪ آموزش کار آفرینی و شناسایی افراد ارزش آفرین (کارآفرین) جامعه توسط گروهی خبره به صورت سالیانه و معرفی و تشویق و حمایت آنها در سطح کشور و استان از طریق رسانه های جمعی و اعطای جوائز توسط مسئولان عالی رتبه کشوری .

▪ تشکیل انجمن کارآفرینان جهت ارتباط ، همفکری ، همکاری و تعاون کار آفرینان با یکدیگر .

▪ترویج فرهنگ کارآفرینی از طریق موسسات فرهنگی و رسانه های جمعی .

▪ تاسیس مراکز توسعه کار آفرینی جهت برنامه ریزی ، آموزش ، تحقیق و مشاوره در خصوص کار آفرینی

اگر بدنبال راه حل های جدید هستیم ، فضای کشور باید به گونه ای طراحی شود که کار آفرینان رشد کنند . در اغلب موارد مدیریت با تصمیم گیری متمرکز ضد روحیه کارآفرینی است . کار آفرینی در جایی رشد می کند که تمرکز تمام عیار نباشد . امروزه در جهان برای جوانان آموزش کار آفرینی گذاشته اند . در سطح دبیرستانها همه را تشویق می کنند . به نظر می رسد ، در جهان امروز بدون داشتن دانش ومهارت کار آفرینی ، صرف اینکه ایده ای داشته باشید ولی دانش لازم را ندانسته باشید ، با شکست مواجه می شوید .

●چالشهای آموزش کار آفرینی :

آموزش کارآفرینی و تحقیقات مربوط به آن ، هم اکنون با چالشهای متعددی مواجه شده است که برخی از این چالشها توسط بلاك (Block) و استامپ (Stumpe) ارائه شده است . این چالشها عبارتند از :

▪چالش در ایجاد مترولوژی های تحقیق برای اندازه گیری اثر بخشی کارآفرینی .

▪ چالش در محتوا و شیوه های آموزش کار آفرینی .

▪ چالش در کیفیت مدرسان کار آفرینی .

▪ چالش در پذیرش آموزش کار آفرینی در دانشکده ها نسبت به کسب و کار .

▪ چالش در ایجاد يك پیکرهٔ عمومی (مشترك) در زمینه دانشی مختلف .

▪ چالش در اثر بخشی روشهای آموزشی .

▪ چالش در نیازهای یادگیری کار آفرینانی که در حال کار هستند ، متناسب با دوره زندگی کسب و کاری که هم اکنون در آن به سر می برند .

در سال ۱۹۹۰ میلادی تحقیق در خصوص آموزش کار آفرینی همچون يك رشته جدید مورد توجه قرار گرفت . و موارد همچون توسعه روشهای

www.takbook.com

www.takbook.com

تحقیق برای سنجش اثر بخشی آموزش کارآفرین ، محتوا و روشهای آموزش کار آفرینی ، مورد توجه قرارگرفت . به طور کلی تا سال ۱۹۹۰ میلادی چهار دسته اصلی از دوره های آموزش کار آفرینی شکل گرفت که این دوره ها عبارتند از :

▪دسته اول : برنامه هایی برای «آگاهی و جهت گیری به سوی کار آفرینی » است هدف از این دوره ها ، افزایش آگاهی ، درك و بینش نسبت به کار آفرینی به عنوان یك انتخاب شغلی برای افراد از تمامی اقشار اجتماعی است . این گونه برنامه ها در مقاطع تحصیلی ابتدایی ، راهنمایی و متوسطه تدریس می شود تا انگیزه و تمایل دانش آموزان و دانشجویان برای کار آفرین شدن افزایش یابد . گروههای نژادی ، مخترعان ، دانشمندان ،کارکنان دولت و باز نشستگان ارتشی و گروههای مختلف ، می توانند تحت پوشش این دوره قرار گیرند .

▪دسته دوم : شامل برنامه های آموزش است که « توسعه تاسیس شرکت » را پوشش می دهد . این برنامه ها به اقتضای شرایط خاص هر کشور طراحی شده اند .

▪دسته سوم : دوره هایی جهت « رشد و بقای کار آفرینان و شرکتهای کوچك » طراحی شده است ، که شرکتهای کوچك موجود را پوشش می دهد . نیازهای آموزشی در این برنامه ها بسیار متنوع است .

▪دسته چهارم : برنامه « توسعه آموزش کار آفرینی » است که شامل شیوه های جدید آموزشی و تعیین نقشهای نوین دانشجو و استاد در فرآیند آموزش کار آفرینی است . هدف دیگر این برنامه ها آموزش و گسترش کمی استادان جدید از میان صنعتگران و دست اندرکاران فعالیتهای اقتصادی برای آموزش کار آفرینی است .

در کشور ما در زمینه آموزش کار آفرینی کوشش ویژه ای انجام نشده است، هر چند که میان مقوله های مدیریت عمومی ، مدیریت راهبردی (استراتژیك) و کار آفرینی فصل مشترك وجود دارد و آموزشهای اجراء شده در قلمروهای فوق برای ترویج کار آفرینی نیز مفید بوده است اما می توان گفت غالب برنامه های آموزشی سازمانهایی که تصدی این مهم را به عهده دانسته اند متمرکز بر نیازهای مدیران سازمانهای بزرگ و متوسط بوده است که غالباً در بخش دولتی و عمومی اقتصاد فعالیت داشته و دارند . به همین دلیل کار آفرینانی که در سالهای اخیر علاقمند به استفاده از آموزشهای مدیریت شده اند و به موسسات آموزشی جذب می شوند برنامه ها را چندان مناسب نیازهای خود نمی یابند . در همین جا مسئولیت چنین مراکزی را باید یاد آور شد .

سازماندهی آغازین کار آفرینی در کشورمان در گرو پیمودن راههای زیر است :

▪ شناخت عوامل مساعد و باز دارنده کارآفرینی و راههای عملی رفع موانع .

▪ شناخت بهتر فرصتهای کار آفرینی و سیاستگذاری برای استفاده از فرصتهای مذکور .

▪ ترغیب دانش آموختگان مستعد موسسات آموزشی به فعالیتهای کار آفرینی .

▪توسعه کسب و کارهای کوچك در جهت ایجاد اشتغال مولد .

▪ پرورش گروهی از جوانان مستعد کار آفرین .

کارآفرینی از طریق تجربه و انتقال آن ، قابل آموزش و قابل یادگیری است . اما ترویج آن آسان نیست . اغلب خصوصیات تعیین کننده کارآفرینی از قبیل استفاه از فرصتهای جدید ، جلب اعتماد ، ایجاد شبکه های کار و انجام کار پروژه ای ، خصوصیات نا محسوسی هستند و به راحتی نمی توان آنها را درك و تبدیل به توصیه و دستور العمل کرد .

امروزه بسیاری از جوانان که در دانشگاهها و مراکز علمی کشور به تحصیل مشغولند امیدوارند که پس از فراغت از تحصیل هر چه سریعتر وارد « بازار کار » شوند . عبارت « بازار کار » عبارتی است بسیار حساس و برداشت جوانان از این عبارت ، یکی از عوامل حیاتی موثر در آیندهٔ کشور به حساب می آید متاسفانه امروزه « بازار کار » در اذهان بسیاری از جوانان و دانشجویان کشور یك سری پست های از پیش تعیین شده و به عبارتی یك سری « صندلیهای پیش ساخته » تعبیر می شود که در جامعه منتظر آنهاست . اما دیدگاه کار آفرینانه نسبت به پدیده اشتغال ، تا حد زیادی از مشکلات جوانان در مواجهه با آینده ، خواهد کاست . یك چنین دیدگاهی می تواند در پوشش تحولات فرهنگی لازم برای توسعه کار آفرینی درکشور ، حاصل شود .

اعتقاد بر این است که برای کار آفرینی باید نظام آموزشی ما به سمتی برود که نیروهای با شهامت و شجاعت در تصمیم گیری پرورش دهد . وقتی ما از فارغ التحصیلان رشته های صنعتی می خواهیم که برای اشتغال در رشته های فنی جهت خود و دیگران می توانند از تسهیلات قانونی استفاده نمایند معمولاً یك حالت عدم اعتماد به نفس درآنها مشاهده می شود . به بیان دیگر شهامت ریسك کردن را برای استفاده از مزایای قانونی و تسهیلات برای خودشان و دیگران ندارند و اغلب هم به دنبال فرصت شغلی مزد بگیری هستند .

www.takbook.com

www.takbook.com

اگر می خواهیم بحث کار آفرینی را در کشور جدی بگیریم باید نظام آموزشی ما به این سو هدایت شود که افرادی که فارغ التحصیل می شوند ویژگیهای کار آفرین را داشته باشند و البته خانواده هم نقش دارد ، اما نقش اصلی را شاید نظام آموزشی ما بخصوص در مقاطع کارشناسی و بالاتر دارد . ما باید در بین فارغ التحصیلان دانشگاهها رغبت ایجاد کنیم که به تفکر خلاق بپردازند . تاسیس مراکز آموزش کار آفرینی و کانونهای آموزش روش زندگی در شرایط دشواری اقتصادی مانند آموزش دید مثبت و چاره جویانه ، دوری از تفکر منفی ، پشتکار و خلاقیت برای رفع موانع موجود و کسب مهارتهای لازم از جمله افکاری است که باید به آن توجه شود .

امیدواریم در آینده آموزشگاههایی در سطح مدیران و دانشجویان راه اندازی شود و دولتها نیز اگر مقداری فضای لازم را ایجاد کنند ، تواناییهای بالقوه مردم شناسایی خواهد شد و می توان بسترهای اساسی برای آموزش آنها ایجاد کرد تا حرکت به سمت کار آفرینی سرعت بیشتری به خود بگیرد .

نقش دولت در بستر سازی برای کار آفرینی نیز مسئله بسیار مهمی است و مهمترین اقداماتی که دولت می تواند در مورد کار آفرینی و اشتغال انجام دهد این موارد است :

تولید اطلاعات در مورد فرصتها – ترویج فرهنگ کارآفرینی – بازسازی فرهنگ کار و توانمند سازی نیروی کار . در حال حاضر به طور متوسط سالانه هزاران فارغ التحصیل دانشگاه در کشور وجود دارد که رشته تحصیلی بیشتر آنها علوم انسانی است . این عده را می توان با یك سری آموزشهای تخصصی کوتاه مدت نوعی تخصص بر ایشان ایجاد کرد .

موضوع دیگر حفظ حقوق نو آوران است که یکی از موانع ترقی و پیشرفت در کشور ما است .افراد ، ابتکار یکدیگر را تقلیدمی کنند و این مخل نوآوری و کار آفرینی است . دولت باید در جهت حمایت از حقوق مبتکران چاره اندیشی جدی تری کند .

منبع : خبرگزاری فارس

http://vista.ir/?view=article&id=235144

vista.ir
Online Classified Service

وعده گاه کنکوری ها

بیرون ساختمان چند پسر ۱۷ ۱۸،ساله توجه ام را جلب کردند. آنها گرد هم جمع شده بودند و به آرامی صحبت می کردند. یکی از آنها سیگاری به دست داشت. از نوع پك زدنش معلوم می شد هنوز کشیدن سیگار را یاد نگرفته است. وارد که شدم، چند نفری پراکنده در محوطه بیرونی مشغول قدم زدن بودند. سکوت آنچنان حاکم بود که گویی هیچ کسی در آنجا پرسه نمی زد. یکباره صدایی سکوت محوطه را شکست؛ «محمود! بیا بریم دیگه، دیر می شه، امشب هیچی نخوندیم! داریم از برنامه عقب می افتیم» .

طنین صدای پسرجوان، نه تنها دوستش، بلکه افراد دیگر حاضر در محوطه را به خود جلب کرد. تقریباً همه آنها کتاب به دست وارد سالن کتابخانه شدند. در سالن بسته شد و سکوت بار دیگر حکمرانی کرد. ساعت۱۲/۳۰ دقیقه شب را نشان می داد. ساختمانی قدیمی در یکی از محلات نارمك، اکنون به کتابخانه شبانه روزی تبدیل شده است. در تهران چند سالی است که کتابخانه های عمومی شبانه روزی در مناطق مختلف راه اندازی شده است.

www.takbook.com

www.takbook.com

مهمترین هدف از شبانه روزی کردن کتابخانه ها، ترغیب و افزایش مطالعه در میان آحاد مردم بود. اکنون با نزدیك شدن به امتحانات آخر ترم دانشگاه ها و همچنین فرارسیدن کنکور، اینگونه کتابخانه ها رونق بیشتری به خود گرفته است. مسئول کتابخانه به این نکته اذعان دارد.

علیرضا سنایی می گوید: معمولاً در اردیبهشت، خرداد و تیرماه، داوطلبان کنکور اینجا را قرق می کنند. البته گه گاه دانشجویان هم در بین مراجعه کنندگان شب پیدا می شود.

راه اندازی کتابخانه های شبانه روزی یکی از اقدامات مهم شهرداری محسوب می شود؛ همگان در این باره اتفاق نظر دارند.

سنایی می افزاید: در هفته سه شب شیفت شب هستم. دو سالی می شود کارم اینطوری است. خب، کارمندی است و هزار درد!

چرخ زندگی نمی گردد. باید اینجا و آنجا کار کرد تا بتوان از عهده مخارج زندگی برآمد. او افراد مراجعه کننده در طول شب را اینچنین توصیف می کند: در طول مدتی که من شب ها شیفت بوده ام، اغلب دانش آموزان و دانشجویان از محیط آرام کتابخانه برای مطالعه دروس خود استفاده می کنند. البته در این میان کسانی هم هستند که کتابخانه های شبانه روزی را پاتوق می کنند! ما در محیط کتابخانه چنین اجازه ای به آنها نمی دهیم اما این قانون فقط در چارچوب کتابخانه است. متأسفانه نمونه هایی داشته ایم که کتابخانه را بهانه ای برای از خانه بیرون آمدن کرده بودند. برای مثال جوانی به همراه دوستانش هر شب به بهانه مطالعه در کوچه های اطراف کتابخانه برای اهالی محل مزاحمت ایجاد می کرد.

به گفته اهالی محل با گذشت هر شب بر تعداد دوستانش هم می افزود! او عضو کتابخانه بود. از این رو برای پدر و مادر خود توجیه قانع کننده ای داشت. بعد از مدتی اهالی محل از دست سروصدای آنها در طول شب عاصی شدند.

ما موضوع را فهمیدیم و به سرعت از طریق مشخصات وی که در دفتر ثبت نام کتابخانه موجود بود، با والدین این پسر سرکش تماس گرفتیم. بالاخره کار به خوبی و خوشی خاتمه یافت. البته چنین مواردی در طول این مدت، کم بوده است. همانطور که قبلاً اشاره کردم، اغلب مراجعه کنندگان به قصد مطالعه، به دنبال محیطی آرام می گردند که این خواسته آنان در کتابخانه های شبانه روزی مرتفع می شود.

بنا به گفته سنایی، تعداد مراجعه کنندگان پسر در طول ساعات شب به مراتب بیشتر از دخترهاست.

رضا صبوری، دانش آموزی است که خود را برای ورود به دانشگاه آماده می کند. به گفته خودش، یك سال و اندی است که به طور مرتب درس می خواند. او می گوید: آنقدر در طول این مدت به خصوص امسال درس خوانده ام که دیگر تحمل درس خواندن در خانه را نداشتم. بعد از عید احساس کردم بازدهی قبلی را ندارم. از این رو تصمیم گرفتم محلی جدید برای درس خواندن پیدا کنم.

یکی از دوستانم قبل از من در کتابخانه درس می خواند. او گفت بیا عضو کتابخانه شو! تازه شب ها هم می توانی به کتابخانه بیایی و تا هر وقت که دوست داری درس بخوانی. این دانش آموز از مطالعه شبانه در کتابخانه احساس رضایت دارد. او معتقد است: اصولاً مطالعه در شب برای من دلپذیر است. حال از زمانی که به اینجا می آیم این احساس، مضاعف شده است. از سوی دیگر مطالعه در کتابخانه های شبانه روزی چند حسن دارد؛ اول اینکه محیطی است بسیار آرام. از مزاحمت های احتمالی که ممکن است در خانه برایم پیش آید، فارغ هستم. دوم اینکه چون کتابخانه محلی است و در نزدیکی منزل و مدرسه مان قرار دارد، اغلب دوستان دیگر من هم برای مطالعه به اینجا می آیند.

در طول شب خستگی ناشی از مطالعه و خواب آلودگی را به راحتی می توان با کمی گپ زدن با دوستان به فراموشی سپرد.

حسن دیگر اینکه اگر احتیاج به کتاب یا جزوه پیدا کنم می توانم از مرجع کتابخانه برخی از آنها را پیدا کنم.

حتی برخی از اشکالات درسی را می توان با مشورت دوستان به سرعت برطرف کرد.

کمی آنطرف تر، دو پسر جوان مشغول گفت و گو با یکدیگر بودند. هر دو بسیار خسته به نظر می رسیدند.

-گویی درس خواندن بسیار خسته تان کرده؟

یکی از آنها پاسخ داد: پارسال قبول نشدیم. داریم می خونیم شاید امسال فرجی بشه! دیگری ادامه داد: از ۱۸سالگی که دیپلم گرفتم در تراشکاری کار می کنم، در واقع کار می آموزم، در خانواده ما تحصیل اهمیت ویژه ای دارد. نمی توانم دیپلمه بمانم، متأسفانه در طول این ۴ سال فرصت کافی برای مطالعه پیدا نکردم، اما فکر می کنم امسال خوب درس خوانده ام. امیدوارم در کنکور قبول شوم. افشین سالارکیا می گوید: روزها چندان فرصت درس خواندن ندارم. به همین جهت مجبورم شب ها جبران مافات کنم. سال سختی بود اما تا یك ماه دیگر تمام می شود. امیدوارم زحماتم نتیجه دهد. او کتابخانه های شبانه روزی را نعمتی بزرگ برای خود می داند و می گوید: ما خانه ای کوچك داریم، من فرزند دوم خانواده هستم. ۳برادر و خواهر کوچك تر از من وجود دارند که همگی در سنین ابتدایی و راهنمایی اند. آنها تا ساعات پایانی شب مشغول بازی یا تماشای تلویزیون هستند. وقتی هم قرار باشد بخوابند، تمام چراغ ها خاموش می شود. متأسفانه اتاق اضافه نداریم. برای همین سال گذشته تصمیم گرفتم تا در کتابخانه شبانه روزی ثبت نام کنم.

www.takbook.com

www.takbook.com

دخترها نیز همانند پسرها از مطالعه در کتابخانه های شبانه روزی احساس مطلوبی دارند، گرچه بنا به گفته مسئول یکی از کتابخانه های شبانه روزی، آمار موجود تعداد مراجعه کنندگان دختر، به مراتب کمتر از پسرهاست، اما وجود اینگونه کتابخانه ها تأثیر به سزایی در افزایش مطالعه آنها داشته است.

سمانه حسینی دانش آموزی است که در روزهای مختص دخترها به کتابخانه شبانه روزی می رود. او با اینکه به قول خود اتاق اختصاصی هم در منزل دارد اما ترجیح می دهد در کتابخانه درس بخواند. پدرش شب ها او را به کتابخانه می آورد و در هنگام بازگشت نیز او را همراهی می کند. حسینی می گوید: با اینکه منزلمان از کتابخانه دور نیست اما پدرم اجازه تنها بیرون آمدن در شب را به من نمی دهد. بنده خدا شب ها از خوابش می زند تا مرا همراهی کند.

زارع نژاد- مسئول یکی از کتابخانه های شبانه روزی در مرکز پایتخت- معتقد است: هم اکنون کلیه کتابخانه های شبانه روزی برای استفاده دانش آموزان و دانشجویان آنچنان مهیاست که بسیاری مطالعه در کتابخانه را نسبت به خانه ترجیح می دهند.

البته مراجعه کنندگان تنها سه شب در هفته می توانند در کتابخانه مطالعه کنند. با این وجود، به اعتقاد من محیط کتابخانه، محیطی امن و قابل قبول برای مطالعه است.

وقتی صحبت از مشکلات کتابخانه ها برای دانش آموزان مراجعه کننده پیش می آید، در یك مورد اتفاق نظر دارند. کتاب های موجود درسی کارآمد نیستند و کتاب های درسی همگی قدیمی اند. معمولاً کتاب های مورد نظر را نمی توانیم در کتابخانه پیدا کنیم.دانش آموزان و داوطلبان کنکور معتقدند کتاب های هیچ یك از کتابخانه های عمومی در سطح شهر نمی تواند پاسخگوی نیاز ما باشد. اغلب کتاب ها چاپ قدیم است. زارع نژاد این واقعیت را قبول دارد. او می گوید: کتابخانه های عمومی نمی تواند پاسخگوی تمامی سلایق باشد. از جهاتی آنان با کمبود بودجه هم مواجهند. گرچه دانش آموزان هم نباید توقع داشته باشند در یك کتابخانه عمومی دروس تخصصی آنها یافت شود. به هر حال کتابخانه عمومی، تعریف خود را دارد.

به هر حال این شب ها کتابخانه های شبانه روزی پایتخت محل رفت و آمد کسانی است که به زودی در یك روز، رقابت سختی با هم خواهند داشت. به احتمال فراوان بعد از کنکور، کتابخانه های شبانه روزی، کمتر مهمانی در خود می بینند.

منبع : روزنامه همشهری

http://vista.ir/?view=article&id=227491

vista.ir
Online Classified Service

وقت تمام است!

احساس می کنی ... نه! اطمینان داری که بن بست رسیده ای، فکر می کنی که دنیا به آخر رسیده است! اما حالا باید هرچه در چنته داری رو کنی، این جاست که می فهمی چند مرده حلاجی!

و از همه مهم تر این که، برای دانشجو ماندن باید هر کاری را که می توانی انجام دهی .... رویاهای شیرینت در پس پرده کابوس های شب امتحان زهرت می شود و انگاری تمام بدبختی های دنیا بر سر بی نوای تو خراب شده است! و چاره ای نداری جز این که بروی... بروی در دهان شیر....

- روز امتحان:

www.takbook.com

www.takbook.com

فاجعه! ... در این روز، سرنوشتت برای دانشجو ماندن (!) معلوم می شود... روز امتحان برای همه عالم و آدم بوده و هست و خواهد بود و هر چه کنی، نمی توانی در این مورد به خصوص بی خیال شوی... شب امتحان با هزار و یک مکافات به صبح پیوند می خورد و ناچاری شال و کلاه کنی و کتاب و جزوه دست نخورده ات را زیر بغل بزنی و سلانه سلانه راهی جلسه امتحان شوی، به خودت امیدواری می دهی که بالاخره روزی از شر امتحانات(!) و جریان شب و روزش خلاص می شوی... به راهروهای دانشگاه که می رسی با جماعت عظیمی روبه رو می شوی که یک عده شان شاد و شنگول هستند، انگار غمی از دادن امتحان ندارند و یک عده دیگرشان هم با مخ در کتاب هایشان فرو رفته اند... تو هم برای این که از آن جماعت کم نیاوری نیم نگاهی به کتابت می اندازی اما مثل آدمی می مانی که تازه کتابی را به دستش دادند، با تعجب کتابت را زیرو رو می کنی... در همین حال رفیقت را می بینی که او هم اوضاعش چندان تعریفی ندارد و سفره دلش را برایت پهن می کند که دیشب (یعنی شب امتحان) برای آن که فسفرهای مغزش کمی استراحت کند، به سرش می زند به حمام برود و دوش بگیرد اما از شانس بدش به همراه خستگی و مقدار قابل توجهی چرک(!)، تمام محتویات مغزش هم شسته می شود! نمی دانی که برای درد خودت ضجه بزنی یا رفیقت؟! دیگر وقتی نداری، صدای مراقبان را می شنوی که بفرمایید سر جلسه!

در همین حال دعا می کنی که صندلی ات در کنار شاگرد الف و ابرخوان کلاس باشد، شاید این جوری فرجی بشود! این جاست که شانس حرف اول را می زند .... صندلی ات را که مشخص کردی سر برمی گردانی تا ببینی اوضاع سالن چگونه است و قند توی دلت آب می شود. وقتی که چشم باز کنی و ببینی که یکی از آن بچه های زرنگ کلاس کنارت نشسته، با خوشحالی می پرسی خیلی درس خواندی؟ نه! و حرصت می گیرد وقتی که می گوید نه! اصلا لای کتابم را باز نکردم، در ضمن لطف کن موقع امتحان دادن مزاحمم نشو! ضایع می شوی و دلت می خواهد که سر به تنش نباشد! برای این که ثابت کنی نیازی به یاری بغل دستی ات نداری، بادی به غبغب می اندازی و کتابت را زیر صندلی می گذاری تا به خودت و نداشته هایت متکی باشی!

● امتحان:

خدا نصیب کافر هم نکند، حس غریبی است، فقط تویی و یک عالمه سئوال بی جواب؛ یک حال گیری اساسی!

برگه های امتحان را که برایت می آورند، سرجایت میخکوب می شوی، در دلت غوغایی است، به خودت قول می دهی که از ترم آینده به سراغ کار دیگری غیر از درس خواندن نروی! چشمانت همه جا را تیره و تار می بیند، با صدای شروع کنید مراقبان، قلبت به تپش می افتد!

کار از لعن و نفرین خودت گذشته، باید از هیچ همه بسازی! از سوال اول می گذری، دومی را پشت سر می گذاری، به سومی نگاهی نمی کنی، چهارمی را اصلا تحویل نمی گیری، به پنجمی چشمکی می زنی و می روی، به ششمی که می رسی... فکری به ذهنت خطور می کند ... تقلب!...

● تقلب:

دوربرگردان، هر کسی بلد نیست، گردنی کج، چشمانی تیزبین... از نظر بعضی ها تقلب تنها راه غلبه بر وحشت امتحان است! باید شانس بیاوری که استادت سر جلسه نباشد (البته همیشه خدا استادان محترم سعی می کنند، آن دور و برها آفتابی نشوند!) و از همه مهم تر مراقبان خیلی محترم سرجلسه باشند که حواسشان نباشد و اصلا یادشان برود که خیرسرشان مراقب شما هستند(!) اگر این شرایط مهیا باشد، می توانی پایت را روی وجدانت بگذاری و حق دیگری را ضایع کنی!....

باید حواست به دور و برت باشد که کسی بویی نبرد اما اگر بعضی از آن دور و بری ها هم در حال انجام دادن این عمل هستند کارت راحت تر می شود، می توانی با ایما و اشاره طلب یاری کنی! زمان به سرعت می گذرد و یکی در میان سوالات را نصفه و نیمه با کمک دیگری و ... جواب می دهی، به خیال خودت شاهکار کرده ای... با خودت می گویی این آخرین باری است که دست به این عمل زشت می زنی!...

● وقت تمام است:

رهایی از بند زندان امتحان، نفس راحت، آخ که زندگی چه قدر زیباست! باری از روی دوشت برداشته می شود، ته دلت راضی است که کجدار و مریض از شر امتحان خلاص شدی... اما یکهو یادت می آید اگر حساب و کتابت درست از آب درنیاید چه؟ اگر گوش شیطان کر، مجبور شوی برای ۲۵ صدم نمره، دوباره همین واحد درسی را با مشقت و هزار جور مکافات بگذرانی، چه؟

www.takbook.com

www.takbook.com

هر کار کنی نمی توانی باید چانه بزنی... بعد از دادن برگه های امتحان بهترین فرصت است که به سراغ استادت بروی و بگویی استاد این سوالات را از کجا آورده بودید؟ استاد باور کنید که ... استاد.... و تا می توانی خالی ببندی تا شاید استادت دلش به حالت سوخت و کاری برایت کرد.....

● ساعتی بعد:

کاش روزگار همیشه، بر وفق مراد بود، از این که بالاخره راحتی را به چشمانت دیدی خوشحال هستی و یادت می رود که اصلا دیشب چه حالی داشتی؟! به خوابگاه برمی گردی تا بتوانی کمبود خواب دیشبت را جبران کنی! اما آن قدر خوشحال و راضی هستی که اصلا خواب به چشمانت نمی آید.... بلند می شوی و سراغ کتاب ها و جزوه های دیگرت می روی، یادت می آید که تا امتحان دیگر ۲ روزی فرصت داری و بی خیالش می شوی و نمی خواهی خوشی ۲ روزت را با کابوس امتحان بعدی خراب کنی!

● از اول، آخر قصه:

سخت است، اما قانون طبیعت و زندگی همین است، باید این مرحله از زندگی را هرجوری شده، بگذرانی... امتحان اصول و قوانین خاص خودش را دارد، اگر می خواهی پیروز میدان نبرد امتحان باشی باید به این اصول پای بند باشی! اگر می خواهی فردا روزی که مدرکت را زیر بغلت دادند و گفتند برو به سلامت باید آموخته ها و چیزهای بیشتری در بقچه توانایی هایت پیدا شود تا یکی پیدا نشود و نگوید که من نمی دانم که چه کسی به تو مدرک داده است؟

منبع : وب سایت رسمی روزنامه خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=359356

vista.ir
Online Classified Service

وقتی به کمیته انضباطی احضار می شوید

در امتحانی تقلب کنید، پوششی مخالف آیین نامه های دانشگاه داشته باشید، در تجمعی شرکت کنید یا با کسی درگیر شوید، مجبورید به کمیته انضباطی بروید و از خودتان دفاع کنید. وکیلی ندارید، خودتان باید از پس کار بربیایید.

شاید یکی از مشکلا ت دانشجویان در کمیته های انضباطی همین است که بدون اطلا ع از آیین نامه ها و قوانین مجبورند از خودشان دفاع کنند و درنتیجه نمی توانند دفاع کاملی داشته باشند. هر چند گفته می شود آیین نامه انضباطی محرمانه نیست و دانشجو می تواند با مراجعه به کتابخانه یا معاونت دانشجویی آن را مطالعه کند اما در بسیاری از موارد یا دانشجویان از این مساله مطلع نیستند یا آیین نامه به آنها ارائه نمی شود یا در صورت ارائه به دلیل حقوقی بودن ادبیات آن توان استفاده ازآیین نامه وجود ندارد و از سوی دیگر شیوه نامه هم که موارد جزیی تر در آن وجود دارد در اختیار دانشجویان گذاشته نمی شود.

البته درباره لزوم و نفس وجود کمیته های انضباطی بحث هایی وجود دارد که در اینجا فرصت بررسی آن نیست اما درباره رویه موجود هم مسائلی وجود دارد که برخی به دلیل مشکل آیین نامه ای و برخی هم به دلیل رعایت نکردن حداقل قوانین موجود در آن است.

از یک سو گفته می شود که این کمیته ها صلا حیت بررسی برخی جرائم، از جمله جرائم عمومی را ندارند و از سوی دیگر هر گونه دخالت در کار دادگاه ها را در مسائل درون دانشگاهی نفی می کنند.

www.takbook.com

www.takbook.com

● متن آیین نامه انضباطی دانشجویان

شورای عالی انقلاب فرهنگی، پس از بازگشایی دانشگاه ها، با این عنوان که رسیدگی به تخلفات دانشجویی در داخل دانشگاه به نفع کشور و دانشگاهیان است، آیین نامه انضباطی دانشجویان را مصوب کرد. آخرین اصلا حیه آن هم در سال ۷۴ به دانشگاه ها ابلا غ شد.

این آیین نامه در دو قسمت کمیته انضباطی دانشگاه و کمیته انضباطی مرکز که در وزارت علوم است لا زم الا جرا است و برای هر کدام از این مراجع اختیارات مشخص اما تفسیر پذیری تعیین کرده است. اختیارات کمیته انضباطی در حیطه رسیدگی به چهار نوع جرم است:

الف) رسیدگی به جرائم عمومی دانشجویان (از قبیل تهدید، تطمیع، توهین، ضرب وجرح، جعل، سرقت، رشوه، اختلا س و قتل) که این دسته از جرائم از بحث برانگیزترین بخش های کار این کمیته ها است. کارشناسان حقوقی معتقدند که جرائم عمومی همچون جعل و سرقت و ... باید در محکمه صالحه ای ثابت و پس از اثبات به آنها استناد شود که در کمیته همزمان اثبات و به آن استناد می شود.

ب) رسیدگی به تخلفات آموزشی و اداری (مانند تقلب در امتحان، فرستادن شخص دیگری به جای خود در امتحان یا شرکت به جای دیگری در امتحان). هر عملی از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی که موجب اخلا ل یا وقفه یا مزاحمت در اجرای برنامه های دانشگاه یا خوابگاه شود، در نهایت ایراد خسارت به اموال دانشگاه یا بیت المال.

ج) تخلفات سیاسی مانند دادن اطلاعات خلاف یا کتمان واقعیات عمده نسبت به خود یا گروهک های محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها، عضویت در گروهک های محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها، فعالیت و تبلیغ به نفع گروهک ها و مکاتب الحادی، توهین به شعائر اسلامی یا ملی و ارتکاب اعمالی ضد نظام جمهوری اسلامی (مانند شعارنویسی، پخش اعلامیه و...) ایجاد بلوا وآشوب در محیط دانشگاه.

د) تخلفات اخلاقی، استعمال مواد مخدر یا مداخله در خرید و فروش و توزیع اینگونه مواد، استفاده از نوارهای ویدئویی یا صوتی یا لوح های رایانه ای مستهجن یامداخله در خرید و فروش، تکثیر و توزیع اینگونه وسایل، عدم رعایت پوشش اسلامی یا استفاده از پوشش یا آرایش مبتذل، استفاده یا توزیع یا تکثیر کتب، مجلات، عکس های مستهجن یا آلات لهو و لعب، عدم رعایت شئون دانشجویی، داشتن رابطه نامشروع، تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع و انجام عمل منافی عفت.

همان طور که دیده می شود جرائم ذکر شده در آیین نامه بسیار کلی و تفسیرپذیر است. مخصوصا در قسمت جرائم اخلاقی با توجه به حساسیت مساله،کارشناسان معتقدند که حتما باید مصادیق جرم به صورت جزیی مشخص شود تا اعمال سلیقه در آن ممکن نباشد.

یا در سایت یکی از واحدهای دانشگاه پیام نور، در ذیل بخش کمیته انضباطی آمده; «به منظور حفظ و صیانت از مقدسات اسلام، کلیه دانشجویان و پرسنل دانشگاه ملزم به رعایت هر یک از موارد زیر در محیط دانشگاه هستند.»

پوشش کامل مو با مقنعه ساده و بلند و عدم استفاده از زیور آلات و مواد آرایشی (برای خواهران)

عدم استفاده از پیراهن آستین کوتاه و زننده واستفاده از شلوار ساده و کاملا مناسب (برای برادران)

عدم استفاده از پوشش های رنگی زننده استفاده از کفش ساده و ...

جدای از اینکه تک تک این بندها تفسیرپذیر هستند (لباس کاملا مناسب، رنگ زننده یا کفش ساده، مصادیق شان اصلا مشخص نیست) مشخصا جزو آیین نامه نیستند و امکان دارد در دانشگاه دیگری اصلا اعمال نشود. تنبیهات قابل اعمال درکمیته انضباطی هم به دو دسته تقسیم می شود، دسته اول از احضار و اخطار شفاهی شروع شده در ۱۲ بند تا منع موقت از تحصیل تا مدت دو و نیم سال تحصیلی با احتساب در سنوات گسترده می شود، می توان توسط کمیته انضباطی دانشگاه اعمال شود.

دسته دوم تنبیهاتی است که تنها می تواند توسط کمیته مرکزی انضباطی اعمال شود. این تنبیهات شامل منع موقت از تحصیل تا چهار و نیم سال تحصیلی، تغییر محل تحصیل دانشجو، تبدیل دور تحصیلی دانشجو از روزانه به شبانه، اخراج دانشجو از دانشگاه با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی، محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاه ها تا پنج سال است. مساله ای که درباره تنبیهات وجود دارد اول اینکه با توجه به اینکه در آیین نامه کمیته تصریح شده که هدف کمیته اصلاح و کاربرد شیوه های تربیتی است برخی فعالان دانشجویی معتقدند محکومیتی چون دو یا سه ترم یا تبعید دانشجو نمی تواند کارکرد تربیتی و اصلا حی داشته باشد. از طرف دیگر هم دست اعضای شورای انضباطی در اعمال تنبیهات بسیار باز است. به طور مثال برای یکی از بندهای اتهامی، شورا می تواند از بند یک تا ۱۱ را اعمال کند که می تواند برخوردها را بیش از حد سلیقه ای کند.

● کمیته انضباطی از پایین

شاید برخوردهای نسبتا تند کمیته انضباطی و عدم توجه به پیشنهاد اصلا ح آیین نامه کمیته است که دانشجویان را به فکر تاسیس کمیته

www.takbook.com

www.takbook.com

انضباطی از پایین انداخته است. این طرح با عنوان تاسیس کمیته دانشجویی نظارت بر مدیریت دانشگاه نام گذاری و به صورت اینترنتی پیشنهاد و پیگیری می شود.

دانشجویان هدف از تشکیل این کمیته را نظارت حقوقی بر فعالیت ها، تصمیم گیری ها، برنامه ریزی ها و اجراییاتی می دانند که در چارچوب مدیریت دانشگاه انجام می شود. به عبارت دیگر کمیته با محور قرار دادن «حقوق صنفی دانشجویان» به پیگیری، بررسی و حقیقت یابی در مورد مسائل می پردازد. در متن این طرح آمده است: «از آن جایی که نظام مدیریتی در دانشگاه ها، تقریبا کاملا «از بالا » و به صورت انتصابی است و در فرآیند تصمیم گیری و اجرای برنامه ها در دانشگاه ها، دانشجویان نقش «رسمی» ندارند، لذا کمیته در نظر دارد با تدوین چارچوبی حقوقی، دموکراتیک و غیررسمی، بستری را فراهم آورد که بتوان از جایگاه دانشجو به مسائل نگریسته، اظهارنظر کرده و در راستای حقوق دانشجو دست به اقدام زند.»

اکنون برخی فعالا ن دانشجویی امیدوارند با تشکیل و فعالیت این کمیته، مسوولا ن وزارت علوم و شورای عالی انقلا ب فرهنگی به الزامی درباره تغییر یا اصلا ح آیین نامه انضباطی دانشجویان برسند.

منبع : روزنامه مردم سالاری

http://vista.ir/?view=article&id=323757

vista.ir
Online Classified Service

هدف از تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی و گسترش آن در سطح کشور

دانشگاه آزاد اسلامی با اندیشه ای خلاق و تلاش خستگی ناپذیر موفق شده ضمن کمک به اجرای عدالت آموزش و توزیع عادلانه امکانات فرهنگی و علمی در سراسر کشور با افزایش کمی و کیفی سطوح آگاهی شناخت و شعور فردی و اجتماعی افراد جامعه و زایندگی و تولید اندیشه، دانش و فرهنگ به پرورش نیروهای فرهیخته و کارآمد اهتمام کند.

شواهد و مستندات تاثیر دانشگاه آزاد اسلامی در جامعه نیز نشان دهنده نقش تربیتی و تعلیمی این دانشگاه در کشف، هدایت و پرورش استعدادهای جوانان است.

هر انقلابی که در جهان رخ می دهد وضع آن کشور دگرگون و تحولات عجیبی در سطح کشور و مملکت ایجاد می شود چون انقلاب به معنی دگرگونی و نابودی رژیم گذشته و بنیاد رژیم جدید است در نتیجه انقلاب ایران که به رهبری امام خمینی(ره) ایجاد شده همین حالت را داشته و یک تحول ایجاد شده و طبیعی است در هر کشوری که انقلاب شود این حالت در آن پیدا می شود.

بعد از مدتی مدارس بازگشایی و دانشگاه ها نیز مدتی بصورت تعطیل و یا نیمه تعطیل در آمده بود رسانه های گروهی در سطح جهان تبلیغات سوئی علیه ایران و انقلاب ایران می کردند که ایران خودش را مهد تمدن و طرفدار علم و دانش می داند، دروازه های علم و دانش و دانشگاه ها را به روی جوانان کشور بسته است.

در این موقعیت حساس آیت الله هاشمی رفسنجانی که در آن زمان ریاست مجلس شورای اسلامی را به عهده داشت، خدمت رهبر کبیر انقلاب حضرت امام خمینی(ره) رسید و پیشنهاد تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی را داد که مورد قبول و توجه حضرت امام(ره) واقع شد، آنگاه آیت الله

www.takbook.com

www.takbook.com

هاشمی رفسنجانی عده ای از نخبگان کشور را که هر یک عالم و تحصیلکرده حوزه و دانشگاه بودند به عنوان هیات موسس خدمت حضرت امام (ره) معرفی که مورد قبول واقع شدند.

آنگاه آیت الله هاشمی رفسنجانی روز جمعه مورخ ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ در تریبون نماز جمعه و پایگاه عبادی و سیاسی جریان تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی را به مردم ایران مخصوصا نمازگزاران جمعه در محیط دانشگاه اعلام که با تکبیر نمازگزاران مواجه و مورد تایید قرار گرفت.

سپس هیات موسس دانشگاه آزاد اسلامی تعیین و خدمت حضرت امام معرفی شدند، اعضای هیات موسس پس از تایید حضرت امام(ره) پیشنهاد دادند که حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج احمد خمینی فرزند بزرگوار ایشان به جمع هیات موسس بپیوندند و با آنان همکاری کنند.

حضرت امام هرگز فرزندان و نوه های خود را در مصدر کار کشور قرار نداده بودند مع الوصف برای پیشرفت دانشگاه و عشق و علاقه ای که به مراکز علمی و دانشگاهی داشتند ضمن پذیرش این پیشنهاد عظیم مبلغ یک میلیون تومان وجه نیز جهت راه اندازی دانشگاه به موسسین کمک فرمودند که خوشبختانه با انفاس قدسیه و دعای نیمه شب آن حضرت و هدیه گرانمایه آن بزرگوار دانشگاه آزاد اسلامی پایه ریزی شده که امروز یکی از بزرگترین دانشگاه های غیر انتفاعی است.

دانشگاه آزاد اسلامی با اندیشه ای خلاق و تلاش خستگی ناپذیر موفق شد ضمن کمک به اجرای عدالت آموزش و توزیع عادلانه امکانات فرهنگی و علمی در سراسر کشور با افزایش کمی و کیفی سطوح آگاهی شناخت و شعور فردی و اجتماعی افراد جامعه و زایندگی و تولید اندیشه دانش فرهنگ و پرورش نیروهای فرهیخته و کارآمد را اهتمام کند.

دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان وسیله ای جهت تمایلات فرهنگی، توسعه هنجارهای اجتماعی، تعمیق باورهای مذهبی و دینی، بومی سازی علم و فرهنگ یادگیری دانش و مهارت های فردی و اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی جامعه پذیری، برانگیختن نیازهای عالی، ایجاد وفاق و همبستگی اجتماعی، مقابله با تهاجم گسترده و شبیخون فرهنگی و همچنین فرهنگ سازی و رشد و تکامل فرهنگی اعتلای جامعه و ایجاد امکان یک زندگی سعادتمند، تاثیری عمیق و اساسی ایفا کرده است. شواهد و مستندات تاثیر دانشگاه آزاد اسلامی در جامعه نیز نشان دهنده نقش تربیتی و تعلیمی این دانشگاه در کشف، هدایت و پرورش استعدادهای جوانان است.

این دانشگاه با شبکه ای گسترده و تراکم در سطح کشور فراسوی مرزها و هرجا که حضور یافته منشاء خیرات و برکات و تغییرات ارزشمند فرهنگی و ارتقای رونق اجتماعی، اقتصادی آن منطقه شده است و در جهت رفع انحصار و رکود، کارآفرینی، تقویت رقابت سالم و ایجاد انگیزه های متعالی نقش اساسی داشته است.

دانشگاه آزاد اسلامی در ربع قرن عملکرد پربرکت خود بخوبی قادر بوده است، در جهت بهبود مستمر و مداوم فرآیندها و روش ها و از طریق بهبود مستمر مدیریت تنوع و افزایش خدمات آموزشی، تامین نظر و ارایه خدمات به کلیه اقشار در سطوح مختلف درآمدی و سلیقه ای، تامین رضایت خاطر افراد و جامعه، ایجاد ارزش افزوده و در نهایت افزایش ثروت مادی و معنوی جامعه مثل سطح آگاهی و معلومات جامعه، تربیت نیروی انسانی و توسعه سرمایه انسانی و همچنین تولید مقاله و کتاب و در نهایت افزایش سطح فن آوری جامعه و بهبود فرآیندهای تولید در همه بخش ها گام های اساسی زیربنایی بردارد.

همه اینها مرهون حمایت های بی دریغ حضرت آیت الله خامنه ای مقام معظم رهبری بوده و با همکاری و حمایت های دلسوزانه آیت الله هاشمی رفسنجانی و مدیریت خستگی ناپذیر و تلاش شبانه روزی دکتر عبدالله جاسبی به ثمر رسیده است.

امیدوارم همه تلاش کنیم تا آن طوری که شایسته و بایسته است خدمات و عملکرد دانشگاه آزاد اسلامی را به آحاد جامعه شناسانده و به کلیه خدمتگزاران این دانشگاه که از آغاز تاسیس تاکنون به هر طریق کمک کردند خداوند متعال اجر معنوی عنایت بفرماید و مقبول درگاه حضرت حق واقع شود.

منبع : خبرگزاری ایسکا نیوز

http://vista.ir/?view=article&id=338535

vista.ir
Online Classified Service

www.takbook.com

www.takbook.com

هزاره آتی از آن کیست؟

نزدیك شدن هزاره‌ای نو، مثل همه انتقال‌های بزرگ دیگر، ما را به عنوان یك ملت و به عنوان یك جامعه جهانی به تفکر درونی واداشته است. علاقه به تحلیل سیاست‌ها و کنش‌های جامعه افزایش یافته است، و تأملات زیادی درباره چالش‌هایی که نسل آینده پیش خواهند کشید انجام شده است. شکل فعلی حکومت، تأثیر سیاست‌ها و کنش‌های ما بر برخی امور داخلی از جمله فقر، خشونت، اشتغال، نقاط ضعف و قوت نظام آموزش ما، تأثیر چند فرهنگ‌گرایی و جهانی‌شدن، عواملی که می‌توانند رقابت‌های اقتصادی را بارور سازند یا آنها را از بین ببرند، و اهمیت علم و فناوری برای آینده، از جمله موضوعات مورد نقد و تحلیل بوده است.

● دانشگاه، واسط جامعه و فرهنگ

از زمان تأسیس دانشگاه‌های قرون وسطایی در شهرهای بولونیا و پادوا تا ایجاد دانشگاه‌های تحقیقاتی امریکا، نهادهای آموزش عالی تصویر زنده‌ای از فرهنگ را ارائه داده است و مهمتر از این، ابزار خوبی در شکل دهی به جامعه و فرهنگ بوده است. اما در سال‌های اخیر گروه‌هایی با دلایل مختلفی، ازجمله افزایش شهریه، زوال ضوابط معیار، پرداختن به تحقیقات غیر ضروری و ریختن علم به پای صاحبان قدرت و سرمایه، دانشگاه را نقد کرده‌اند.

با این وجود دانشگاه هنوز«خرابه» نشده است و نگاه جامعه برای یافتن پاسخ برای مسائل خود همچنان به دانشگاه است. با نزدیك شدن هزاره‌ای نو، دانشگاه باید راه پاسخگویی به این چالش‌ها را بیابد، چالش‌هایی که در همان محیطی به‌وجود آمده است که دانشگاه در آن به تکاپو و تعالی مشغول است. هر گونه توجهی به تصویر و صورت عمومی فرهنگ و تاریخ بدون بررسی نقش‌ها و تأثیرات دانشگاه ناقص خواهد بود. دانشگاه رابطهٔ خاصی با جامعه دارد و نقش حساسی در بازنمایی و شکل‌دهی به فرهنگ و اثرگذاری بر جامعه ایفا می‌کند. در واقع دانشگاه رسالت چند جانبهٔ مطالعهٔ جامعه، به چالش کشیدن عقاید مرسوم، تولید اندیشه‌های نو، و تکثیر اندیشه‌ها و ارزش‌های اجتماعی در بین دانشجویان و بطور کلی جامعه دارد.

▪ هنگامهٔ تحلیل و نقد بنیادین

نزدیك شدن هزاره‌ای نو، مثل همه انتقال‌های بزرگ دیگر، ما را به عنوان یك ملت و به عنوان یك جامعه جهانی به تفکر درونی واداشته است. علاقه به تحلیل سیاست‌ها و کنش‌های جامعه افزایش یافته است، و تأملات زیادی درباره چالش‌هایی که نسل آینده پیش خواهند کشید انجام شده است. شکل فعلی حکومت، تأثیر سیاست‌ها و کنش‌های ما بر برخی امور داخلی از جمله فقر، خشونت، اشتغال، نقاط ضعف و قوت نظام آموزش ما، تأثیر چند فرهنگ‌گرایی و جهانی‌شدن، عواملی که می‌توانند رقابت‌های اقتصادی را بارور سازند یا آنها را از بین ببرند، و اهمیت علم و فناوری برای آینده، از جمله موضوعات مورد نقد و تحلیل بوده است.

در حال حاضر شوق و اشتیاق جدیدی برای به نقد کشیدن دانشگاه به وجود آمده است. رهبران افکار، ویژگی‌ها و ناکارآیی‌های دانشگاه را برشمرده‌اند که اغلب آنها را می‌توان در زمره چالش‌های آینده به حساب آورد. جدا از مسائل اجتماعی مورد بررسی، این عقیده یا تصویر نمادین وجود دارد که دانشگاه می‌باید به نمایندگی از جامعه به حل مسائل بپردازد. برخی از نویسندگان با جمع‌آوری بررسی‌ها، کلیات و جزئیات انتظارات از دانشگاه را مشخص کرده‌اند.[۲] برخی دیگر از دانشگاهیان خواسته‌اند که در آزادی و استقلال علمی خود، مسئولیت و وظیفه سنگین خویش را بپذیرند.[۳]

دیگر منتقدان اظهار می‌کنند که دانشگاه تحت تأثیر عوامل بیرونی قرار گرفته و «خرابه» شده است.[۴] گرچه نمی‌پذیریم که دانشگاه خرابه شده است، اما قبول داریم که هم در درون و هم در رابطه با بیرون با عوامل ناخوش‌آیندی مواجه شده است. اخیراً برای بسیاری چنین نمودار شده است که دانشگاه از زوایای متعددی مورد حمله قرار گرفته است. برخی دانشگاه را به علت «خودفروشی» به پیشنهادات اقتصادی بخش صنعت و

www.takbook.com

www.takbook.com

بازار به باد انتقاد گرفته‌اند، برخی آن را مطیع اوامر حکام در رأس قدرت دانسته‌اند. از جهتی دیگر، دانشگاه به منزلهٔ برج عاجی، جایگاه پرداختن به امور غیر عملی، باطنی و اثیری خوانده شده است. راست‌های سیاسی به دانشگاه می‌تازند چرا که آنجا مرکز بدعت است، و چپ‌ها اکراه دانشگاه را در بررسی مسائل اساسی، محافظه کارانه می‌خوانند. در کنار اینها دانشگاه متهم به افزایش شهریه، پایین آوردن سطح معیارهای علمی و ارائه رشته‌ها و درس‌هایی -مخصوصاً در سطح دکتری- شده است که بازار به آنها نیازی ندارد. مردم به آینده می‌اندیشند و دراز مدت بودن تأثیرات و علائق دانشگاه توجه منتقدان بسیاری را به خود جلب کرده است. پس دانشگاه به عنوان واسط فرهنگ برای مردم چشم به راه هزاره‌ای نو، کانون خوبی برای به تأمل و تفکر نشستن در اوضاع خویشتن است.

● دانشگاه، چشمهٔ دانایی و توانایی

به‌رغم نقدهای تند، دانشگاه همیشه نهادی بوده است و خواهد بود که جامعه برای تحلیل و یافتن پاسخ مسائل مهم روز به آن مراجعه می‌کند. در قرون وسطا و در پاسخ به نیاز به آموزش کادری مجرب جهت خدمت در کلیسا، دانشگاه ایجاد شد. کلیسا در آن زمان بیش از هر نهاد دیگری منبع دانش، اخلاق و حکمت بود. فضای فرهنگی آن زمان به گونه‌ای بود که مردم سئوالات و مسائل خود را با روحانیون مطرح می‌کردند. با افزایش نفوذ کلیسا، روحانیون و دانشگاه قدرت ترغیب و نفوذ اجتماعی یافتند. اعتماد شهروندان به روحانیون و به دانشگاه در اوضاع نابسامانی و نارضایتی اجتماعی بیشتر شد و در این میان دانشگاه به گسترش و تثبیت وجههٔ علمی و فکری خود پرداخت. گرچه وابستگی مذهبی دانشگاه تقلیل یافته است، اما این نهاد همچنان منبع دانش، تحقیق، و تأثیر باقی مانده است، و برای حفظ تصویر استقلال خود تلاش می‌کند.

در واقع، نقش برجستهٔ دانشگاه در فرهنگ، تاریخ در اثر جایگاه امنی است که دانشگاه برای بررسی جامعه و هدایت کنش‌های اجتماعی دارد. درك بوك رئیس سابق دانشگاه هاروارد در اثر خویش هزینه قریحه[۵] شرح می‌دهد که دانشگاه‌ها، استادان و محققان آن در آینده امریکا و هر ملت دیگری نقش حساسی دارند، چرا که دانشگاه منبع اصلی سه جزء اساسی پیشرفت و بالندگی ملت‌ها می باشد: کشف‌های نو، دانش تخصصی، و مردمی فرهیخته (ص ۱۵۸). بوك همچنین اذعان می‌دارد که دانشگاه‌ها و دانشگاهیان کارکردهای پویای دیگری هم دارند: آنها سنت و فرهنگ ما را تفسیر می‌کنند، انتقال می‌دهند و در راه شناخت جهان و جایگاه ما در آن کمکمان می‌کنند و نقش مهمی هم در ارزیابی و نقد حکومت‌ها، نهادها، و سیاست‌های عمومی دارند (ص ۱۵۸). می‌توانیم به فهرست آقای بوك بیافزاییم و بگوییم دانشگاه‌ها از طریق دسترسی یافتن به جامعه و ارائه مستقیم مجموعه‌ای از خدمات، تأثیراتی غیرقابل انکاری بر جامعه دارند، نقشی که در دوران معاصر توسط دیگر نهادهای اجتماعی همچون رسانه‌ها و بازار ایفا می‌شود.

دانشگاه در فرهنگ همه جوامع موفق سرتاسر تاریخ نقشی ویژه و حتی مقدسی داشته است. .برای پاسخ به سئوالاتی که در برابر ملت قرار می‌گیرد به دانشگاهیان روی می‌آوریم. دانشگاه فرزندان ما را آموزش می‌دهد، در دوره گذر از نوجوانی تا بزرگسالی، و تا استقلال علمی در دوره‌های پیشرفته به آنها کمك می‌کند و در همهٔ این امور به دانشگاه اعتماد داریم. به عنوان ناظر بر جامعه قبولش داریم و حتی امتیاز آزادی آکادمیك هم به آن داده‌ایم چرا که معتقدیم که «عقاید دیگراندیشان و رفتارهای غیرمتعارف علمی، در دانشگاه بیش از هر حوزه زندگی نیاز به حمایت ویژه دارد». این نهاد، با آنکه از پشتیبانی اعتماد ما برخوردار است، در صورتی که در پاسخگویی به نیازهای ما یا برآورده ساختن انتظارات ما به نوعی کوتاهی کند مورد انتقاد بنیادین و شدید قرار می‌گیرد.

● تأثیر تاریخی دانشگاه بر فرهنگ ملی

از همان آغاز، دانشگاه به عنوان مرکز اصلی تأثیر بر عینیت‌دهی، استقرار و توزیع فرهنگ بوده است. همانگونه که قبلا اشاره شد، اولین دانشگاه‌ها در اروپا، که در قالب دانشگاه‌های پادوا و بولونیا بودند، برای پرورش روحانیون استقرار یافتند. کلیسا روحانیون را برای فراگیری اصول اعتقادی دین، نقش خوددر کلیسا و ضوابط معیار لازم برای عمل به دانشگاه می‌فرستاد. این باور وجود داشت که اگر به روحانیون به صورت دسته جمعی تصویری واحد از نظریات و عمل مذهبی آموزش داده شود، کلیسا و تعلیماتش از عقاید و سنت اولیه جدا نخواهد شد. با رواج این عقیده که آموزش مشترك عامل مهمی در تقویت بنیهٔ کلیسا است، روحانیت و به دنبال آن دانشگاه به این پیامد منطقی رسیدند که باید به دیگر ارکان واعضای جامعه توجه کنند. پادوا روحانی می‌ساخت و روحانیون از طریق آموزش مبانی و تعلیمات دینی یکسان به نظام گستردهٔ شهروندان، جامعه‌ای یکدست می‌ساختند و این فرایند حتی در دوران نارضایتی‌های حاصل از جنگ‌های صلیبی هم ادامه داشت.با چرخش توجه دانشگاه از دین به مخاطبان و امور پیرامونی دین، توجهی به ایجاد مقرراتی برای روابط متقابل اجتماعی و شهروندی به‌وجود آمد. بدین معنا که دانشگاه در بررسی اعمال و آداب جامعه، ایجاد فهمی مشترك و استقرار مجموعه قواعد معیار برای آینده نقشی هدایتگر اتخاذ کرد. این موضوع چندین بار در نسل‌های بعدی تکرار شد. یعنی دانشگاه بر این مبنا که آموزش مشترك، هماهنگی جامعه را تقویت می‌کند تلاش می‌نماید تا به قاطبهٔ شهروندان

www.takbook.com

www.takbook.com

دسترسی پیدا کند.

در هیچ جایی تحول آکادمیك بارزتر از توسعه دانشگاه‌های تحقیقاتی امریکا نبوده است. تحول دانشگاه از بنگاهی ایالتی تا نهادی با تأثیرات پردامنه و وحدت بخش در بسیاری از جهات توسعه فرهنگ امریکا را منعکس می‌کند. رئیس دانشگاه هاروارد - نیل رودن استاین - (۱۹۹۶) نقش نهادهای آموزش عالی را به خوبی شرح داده است. او بیان داشته است که در ابتدای آموزش عالی امریکا، وقتی «هاروارد» در یك سو و «ویلیام و ماری» در سوی دیگر در مراحل ابتدایی توسعه خود بودند، هر دو دانشگاه عملکردشان را در این می‌دانستند که باید برای ساکنان مذکر منطقهٔ خود تحصیلاتی در علوم انسانی فراهم آورند. پس از دورهٔ اولیهٔ توسعه، هاروارد دانشجویانی از خارج از نیوانگلند هم پذیرفت .اصول اولیه مکتب هاروارد مبتنی بر این نظر بود که دانشگاه محل استقرار هیئتی از دانشجویانی است که در آینده رهبران ملی خواهند بود. آنها در دانشگاه گرد هم می‌آیند، دیدگاه‌های متفاوت خود را مطرح می‌کنند، و در تجربهٔ آموزش مشترك، مشارکت می‌جویند و بدین ترتیب اشتراك ایده‌ها، عقاید وارزش‌ها را تقویت می‌کنند. چنین امید می‌رفت که وقتی این رهبران مذکر در سطح کشور پراکنده شوند،به شکلی مشابه و یکسانی جامعه را رهبری خواهند کرد و از این طریق شهروندانی یکسان و یك صدا پرورش خواهند داد و آینده‌ای مشترك برای جامعه رقم خواهند زد.

با تحول دانشگاه، افرادی که در امریکا دسترسی به آموزش عالی نداشتند نیز به دانشگاه راه یافتند.کلارك کر این تحول را در سه مرحله شرح داده است.[۶] مرحله اول همانگونه که بیان شد توسعهٔ کالج‌های علوم انسانی از قبیل هاروارد و ویلیام و ماری برای نخبگان بود.

مشخصه این مرحله «پیروی از میراث مسیحیت» و «آموزش اخلاق» بود. پس از جنگ داخلی امریکا شرایط بروز دومین مرحله فراهم آمد. همانطور که بسیاری اشاره کرده‌اند جنبش اعطای اراضی به دانشگاه‌ها برنامهٔ درسی دین محور قبلی را تبدیل به علم محور ساخت. همچنین در این مرحله کالج‌ها و دانشگاه‌هایی برای زنان، کاتولیك‌ها و سیاهپوستان ایجاد شد و جمعیت زیادی از دانشجویان به آموزش در سطح کالج دسترسی پیدا کردند. سومین مرحله که پس از جنگ جهانی دوم رخ داد منجر به گسترش دانشگاه و دسترسی بیشتر به آن شد. این تحول حرکتی است از که مفهوم آموزش را از امتیازی برای گروه‌های ویژهٔ محدودی به حقی برای اکثریتی گسترده وسعت می‌بخشد. مرحله چهارمی هم بر این تحول مترتب شده است[۷] و نشان دهندهٔ دوران گذار است که در حال حاضر با آن درگیریم. مشخصه‌های این مرحله عبارتند از: «افزایش دقت نظر عمومی، افزایش تداخل سیاسی، درخواست پاسخگویی، و احیای مباحث همیشه موجود درباره ماهیت برنامهٔ درسی».

بنابراین دانشگاه با رشد و تحول خویش دسترسی بیشتر و بهتری به گروه‌های متفاوت یافته است .طی هزارهٔ گذشته گرچه دانشگاه مسیری طولانی را برای دست یابی به هدف اولیه‌اش (پرورش روحانیون) پشت سر نهاده است اما هنوز در این مسیر عمل می‌کند که ارزش‌ها و عقاید مشترك فرهنگ را منعکس نموده و آموزش دهد و مبنای مشترك یا حداقل مشابهی برای فهم شهروندان را تضمین نماید. حوزهٔ دلمشغولی‌ها و مطالعات تغییر یافته است، اما دانشگاه همچنان به بررسی مهمترین مسائل زمان و مکان مشغول است. دانشگاه‌های امروزی، از هاروارد و ویلیام و ماری گرفته تا دانشگاه کالیفرنیا، تلاش می‌کنند از طریق تدریس، تحقیق و خدمت، چارچوب مشترك فرهنگ را در کنار نقد آن منتقل کنند. از این طریق، دانشگاه قصد دارد با زندگی همهٔ شهروندان در تماس باشد و در فهم فرهنگ نقشی حیاتی ایفا نماید.

- دانشگاه به منزلهٔ معلم، تولید کنندهٔ دانش، و ارائه دهندهٔ خدمات عمومی

در بحث از دانشگاه به منزلهٔ واسط فرهنگ، بهتر است اول نقش‌ها و عملکردهای مختلف آن را از هم مشخص کنیم و بعد به تفکر دربارهٔ آنها بپردازیم. آیین نامه دانشگاه کالیفرنیا و بسیاری دیگر از دانشگاه‌های تحقیقاتی بر این نکته تأکید دارد که نهاد آموزش عالی باید دانشجویان را آموزش داده، دانش جدید خلق نماید و خدماتی برای جامعه فراهم آورد. این رسالت سه جانبه بیان موجزی از نقشی است که همهٔ دانشگاه‌ها در فرهنگ و یا جامعه دارند. دانشگاه در هر یك از این سه عملکرد، یك بازنمایی عمومی از فرهنگ ارائه می‌دهد و در تأثیر گذاری بر فرهنگ نیز عمل می‌کند. عامه جامعه بهترین فهم را از نقش آموزشی دانشگاه دارند. دانشگاه در جامعه عاملی است برای توزیع و ترویج علم و ارزش‌های فرهنگی. ایجاد برنامه‌های درسی، به کار گیری روش‌های تدریس و استقرار محیطهای آموزشی همه و همه فرهنگ ما را به نسل‌های آینده منعکس می‌سازند.

دانشگاه از طریق سخنرانی، مشاوره، بحث و انجام کار تجربی آزمایشگاهی و میدانی، اطلاعاتی را که جامعه نیاز دارد فراهم می‌آورد. این کار به گونه‌ای انجام می‌گیرد که قوام ساختار اجتماعی را تقویت می‌کند. نیازهای گروه‌های دانشگاهی و مواد آموزش عمومی تحت تأثیر فرهنگ هستند. فرایند تشکیل گروه‌های تخصصی، واحدها، جهت‌گیری‌ها و دیدگاه‌ها حساسیت خاصی به تغییرات در علائق فرهنگی، دانش‌های جدید و دلبستگی‌های محلی دارد. در سطوح برنامه ریزی تغییر در اولویت‌ها به صورت گسترش گروه‌های تخصصی «مهم» و «مرتبط» و آماده سازی و ایجاد گروه‌های جدید ظاهر می‌شود. به عنوان مثال در سال‌های اخیر شاهد ظاهر شدن گروه‌های مطالعات زیست محیطی، علوم اعصاب،

www.takbook.com

www.takbook.com

مطالعات قومی، مطالعات فرهنگی، مطالعات زنان، برنامه‌های چند رسآنهای و مهندسی شبکه بوده‌ایم که هیچکدام از آنها در نسل‌های گذشته وجود نداشته است. تغییر در برجستگی حوزه‌های تخصصی و در نگاه و رویکرد به موضوعات، نشان از زمانمند بودن روح هر رشته دارد. علاوه بر این، جریان فرهنگ اهمیت نسبی عمق نظام رشته‌ای در برابر وسعت نظام میان رشته‌ای مورد نیاز هر نسل از دانشجویان را تعیین و تجویز می‌کند.

بنابراین، اینکه چه چیزی به دانشجویان آموخته می‌شود و چگونه، بر حسب مقتضیات و اولویت‌های زمانه تغییر می‌کند. می‌توان مسائل مرتبط با هر دورهٔ تاریخی را با بررسی و مقایسه صعود و سقوط گروه‌های دانشگاهی، تغییر در واحدها و برنامه‌های دکتری، و چرخش در دیدگاه‌های فکری حاصل از آموزش دانشگاهی درك كرد. مقتضیات و ارزش‌های فرهنگی، در برنامه‌ها و برنامه‌ریزی‌های درسی و همچنین ساختار آموزش عمومی نمود بارزی یافته است. در هر دوره تغییراتی در آنچه باید به فرهیختگان فردا آموخت، رخ داده است. زمانی کانون آموزش علوم، تعلیم آثار کلاسیك و «کتاب‌های اصلی» بوده است درحالی‌که دوره‌ای دیگر آموزش عمومی را در حوزه‌های علوم، ریاضیات و فناوری لازم دانسته است. مهارت‌های انتزاعی از قبیل، توانایی در حل مسائل پیچیده و برقراری ارتباط می‌تواند کانون اصلی آموزش باشد و برعکس توانایی‌های اصلی را نیز می‌توان به عنوان کسب دانش واقعیات حسی و ملموس تعریف کرد. در روش تدریس، میان تحقق بخشیدن به رویکرد روخوانی و حفظ و توصیهٔ رویکردهای تعاملی و تجربی در نوسانیم. حتی نظام‌های ارزیابی ما هم انحرافاتی دارد و طیفی گسترده از سئوالات چند گزینه‌ای تا ارزیابی‌های پیچیده را در بر می‌گیرد.

بنابراین دانشجویانی که یك رشته را در زمان‌های مختلف مطالعه می‌کنند، به احتمال زیاد آموزش‌های متفاوتی دریافت خواهند کرد. البته دانش دانش‌آموخته محصول آمیزش تجربه‌هایی است که دانشگاه و دیگر نهادهای آموزشی فراهم آورده‌اند. علائق و تعاملات دانش آموخته در رابطه با جامعه برای همیشه تحت تأثیر این تجربیات آموزشی خواهد بود. نقش اولیهٔ دانشگاه تولید اندیشهٔ نو می‌باشد و در این رهگذار، فرهنگ هم بازنمایی می‌شود. باید تأکید کرد که دانشگاه تحقیقاتی، مسئولیت دو جانبهٔ تعلیم و تولید دانش جدید را بر عهده دارد. تحقیق و تعلیم، دوگانه و در تضاد و تعارض با یکدیگر نیستند بلکه برعکس، در حالتی ایده آل بنگاه‌های تحقیقاتی تعلیم را تقویت می‌کنند، و به تعامل و برخورد دانشجویان با پرسش‌های نو برای تحقیق می‌انجامد. توسعهٔ دانش در رشته‌ها و از طریق همکاری‌های میان رشته‌ای تداوم می‌یابد.

منابع متفاوتی موضوع تحقیق را تعیین می‌کنند که برخی شخصی، برخی اجتماعی و برخی فرصت‌طلبانه یا اقتصادی‌اند. برخی از این فشارها برای جامعه قوام بخش هستند.

برای مثال وقتی مسئله‌ای بروز می‌یابد یا حادثه‌ای رخ می‌دهد که توجه جامعه را جلب می‌کند، محققین هم اغلب به این حوزه توجه می‌کنند. رشد سریع و عمیق تحقیقات ایدز هم در بعد پزشکی و هم در ابعاد رفتاری آن، خواست جامعهٔ تحقیقاتی به حضور فعال برای حل مسائل مبرم و حیاتی را نشان می‌دهد. در علوم اجتماعی و رفتاری هم به همین شکل مثال‌هایی وجود دارد از قبیل حادثه‌ای در دههٔ هفتاد که زنی به نام کیتی ژنویز که پیش چشم چندین نفر از هم محله ای‌های آپارتمان نشین خود آنقدر کتك می‌خورد تا می‌میرد، و باعث شد تا دانشمندان به مسئله بی‌عاطفه‌گی در زندگی شهری و فرار از مسئولیت در توده‌ها و اجتماعات توجه نمایند و بدین ترتیب حوزه‌های تحقیق گسترده و با ثمری پدید آید که به فهم ما از رفتار انسانی کمك می‌نماید.

حوزه‌های تحقیقات بنیادی بیش از تحقیقات کاربردی توجه ارزش‌های فرهنگی را به حیطه‌های تحقیق جلب می‌کند. مثالی که همیشه برای این امر ذکر می‌شود توجه ملی به تحقیقات علمی انجام شده پس از پرتاب ماهوارهٔ اسپوتنیك است. مثال‌هایی از تحقیقاتی که در اثر نیاز یا مفهوم مطرح شده توسط جامعه به‌وجود آمده، در همهٔ رشته‌ها از هنرهای زیبا گرفته تا مهندسی وجود دارد. با کشف و انتقال دانش‌های نو به عموم، فرهنگ ملی و جهانی ما به منظور تطبیق با اطلاعات، دیدگاه‌ها، و حتی روال‌های نو تغییر می‌کند. ما برای حل مشکلات و معضلات جامعه به محققان روی می‌آوریم. برای درمان دردها، حفاظت از محیط زیست، و روشن کردن پیچیدگی‌های رفتار انسانی به علم روی می‌آوریم.

تأثیر این عمل بر رقابت اقتصادی مان واضح است. جمعی از اقتصاددانان، از جمله رئیس سابق شورای مشاوران اقتصادی کاخ سفید، لورادندرئا تایسون از دانشگاه برکلی، بارها اهمیت تاریخی تحقیق علمی را بر اقتصاد ملت ما نشان داده‌اند.

گفته می‌شود که نیمی از رشد اقتصادی ملت ما بعد از جنگ دوم جهانی در اثر پیشرفت‌های علمی و نوآوری‌های فنی است.[۸] بنابراین، سرمایه گذاری دولتی و خصوصی برای بخش تحقیق و توسعه، رشد و رونق اقتصادی برای ملت ما به ارمغان آورده است و نیز صنایع و خدماتی را ایجاد کرده که نیاز به کار نیروی دانش آموختگان دانشگاه‌ها دارد. از مثال‌های پیش پا افتادهٔ تأثیر تحقیق بر ایجاد صنایع می‌توان به فناوری زیستی (بیوتکنولوژی)، توسعهٔ فرآورده‌های دارویی جدید، و فناوری‌های رایانه‌ای از جمله ریز تراشه‌ها اشاره کرد. ظهور صنایع عظیم تصویر برداری‌های

www.takbook.com

www.takbook.com

پزشکی از جمله اشعه ایکس، سی‌تی‌اسکن، امآرآی، و غیره نتیجه تحقیقات پایه انجام شده در علوم فیزیك، شیمی و رایانه است. صنایع چند میلیارد دلاری که از این پژوهش‌ها نشأت گرفته، با بهبود بخشیدن به سلامت و کیفیت زندگی و با ایجاد حوزه‌های نو علایق حرفه‌ای و آکادمیك منجر به ایجاد تحقیقات دیگر، فناوری‌های بدیع و شغل‌های زیادی گردید که تغییرات عمده‌ای برای ملت ما پدیدآورد. به همین ترتیب، دیگر تحقیقات کاوشگرانه منجر به ایجاد اینترنت گردید.[۹]

تا همین چند سال پیش، در اوایل و اواسط دههٔ نود میلادی، بیشتر امریکایی‌ها چیزی درباره شاهراه‌های اطلاعاتی نمی‌دانستند.

با این وجود، تحقیقاتی که به این مسائل می‌پردازد و دانش و فناوری که زیربنای اینترنت است از چند دههٔ قبل در جریان بوده است. در دههٔ چهل وقتی فیزیك‌دانان به تحقیق در ماده مشغول بودند، ترانزیستورها و بعد اسیلاتورهای امواج ریز (مایکرویو) را ابداع کردند. در سال ۱۹۶۶ در مقاله‌ای چنین عنوان گردید که شاید بتوان نور را از طریق فیبرهای شیشه‌ای به فواصل دورمنتقل کرد. سی سال بعد فیبرهای نوری در سرتاسر جهان کشیده شدند. تأثیر این تحقیق بر فرهنگ چیست ؟ انقلابی در جامعه و در فرهنگ پدید آمد. ارتباطات ملی و جهانی، اتکای به فناوری، و رابطهٔ ما با اطلاعات برای همیشه متحول شد.

و بالاخره اینکه دانشگاه عملکردی در جهت ارائه خدمات عمومی دارد که تحت تأثیر نیازهای فرهنگ می‌باشد و تأثیری مستقیم بر جامعه دارد. علاوه بر تأثیر آموزش و تحقیق، دانشگاه از طریق کنش مستقیم نیز بر جامعه و فرهنگ اثر می‌گذارد. استادان، کارمندان و دانشجویان دانشگاه برای طیف وسیعی اطلاعات و خدمات ارائه می‌دهند. دانشگاه به صورت ارائه مشاوره‌های حقوقی و تجاری، معالجهٔ پزشکی و غیره به افراد در اجتماعات مختلف خدماتی ارائه می‌دهد. علاوه بر این، در انتقال اطلاعات به عموم و تقویت فهم جامعه از مسائل مورد مطالعه و تدریس نیز تلاش زیادی می‌کند.گزارش کمیته هزاره دانشگاه کالیفرنیا بر این نکته تأکید دارد که فرد تحصیل کرده در هزارهٔ آتی نیاز به مهارت‌های کلامی، بصری، محاسبه‌ای و حل مسائل دارد و باید توانایی پذیرش و به کارگیری فناوری‌های در حال توسعه و نو را داشته باشد و شهامت و اعتماد به نفس روبه‌رو شدن با ناشناخته‌ها و امور غیرمتعارف را نیز دارا باشد. این گرازش اعلام می‌کند که کارگران آینده در طول دورهٔ کارشان ممکن است بارها کارشان را عوض کنند همچنین مهارت‌های لازم برای موفقیت در هر کاری در طول زمان مخصوصاً با پیشرفت‌های فناوری، متغیر و متحول می‌شود. پس، بنا به نظر کمیتهٔ هزاره «آموزش، گونه‌های متفاوتی از فرصت‌ها را برای دانشجویان برای ایجاد عادت همیشگی به کنجکاوی در آنان ایجاد خواهد کرد و در عین حال آنها را برای شغل‌ها و زندگی حرفه‌ای آینده آماده خواهد کرد.[۱۰]

اگر دانشگاه مجرای فرهنگ شده است و این امر در زمانی رخ داده که اتکای فرهنگ بر دانش هر روزه بیشتر می‌شود، پس به یقین فرهنگ ما به آن بخش‌هایی از جامعه بها خواهد داد که به دانشگاه دسترسی دارد. گفته می‌شود که در جامعه ما فاصله‌ای علمی و آموزشی به‌وجود آمده است. ما جامعه‌ای به‌وجود آورده‌ایم که تشکیل شده است از دارندگان و فقرای اطلاعات و آموزش. این فقرای آموزشی و اطلاعات بدون استفاده از محصولات دانشگاه قادر نخواهد بود در پیشرفت‌های قرن آینده سهمی داشته باشند و نخواهند توانست مهارت‌های فنی و تخصص‌های علمی لازم برای موفقیت و سعادت را کسب کنند.

با نزدیك شدن به هزاره‌ای نو، مهم است که به آموخته‌های دانشگاه پادوا و به حکمتی که دانشگاه در طول تاریخ اشاعه داده است بازگردیم. اگر می‌خواهیم مردم، فهم ما از جهان و ارزش‌ها و عقاید ما را بپذیرند باید آموزشی سالم و همگانی برای شهروندان ارائه دهیم و این اصل را به رسمیت شناخته و از آن حمایت کنیم. این عقیده که جامعه‌ای هماهنگ نتیجه آموزش مشترك و همگانی است هنوز وجود دارد اما تلاش برای به عمل کشیدن آن همیشه موفق نبوده است .

اغلب، سرمایه گذاری در بخش آموزشی به عنوان راه حلی برای ارتقای رهبری جهانی ملت‌ها شناخته شده است. معتقدیم که بهبود نظام آموزشی و تقویت دسترسی و برابری در آموزش کلی موفقیت جامعه است هم در جنبه‌های رقابت بین‌المللی و هم در تلاش برای رو در رویی با چالش‌ها. اما یکی از معضلات بزرگ زمانه ما این است که کیفیت و دسترسی به آموزش به خوبی در میان اقوام مختلف ملت توزیع نشده است. ندانسته نظامی طبقاتی ایجاد کرده‌ایم که با نژاد و قومیت هم‌پوشی دارد و اگر در جهت رفع تبعیضات اقدامی به عمل نیاید برای دموکراسی از این هم مخربتر خواهد شد.

از بسیار جهات، مسئله «دانشگاه متکثّر و آگاه به تفاوت»[۱۱] بحث اساسی دانشگاه‌های مدرن شده است. دانشگاه مدرن این امر را با همه جنبه‌هایش منعکس می‌کند و موضوع اصلی اندیشه و بحث رهبران دانشگاه است که این امر تبدیل به مناقشه‌هایی در بین دانشجویان، استادان، مجریان و سیاستگذاران و همچنین عموم شده است. به طور کلی رهبران دانشگاه توافق دارند که گردآوردن مردمی با پیش زمینه‌های متفاوت و ایجاد فرصت‌هایی برای جامعهٔ معلمان، محصلان و محققان برای آموختن از و دربارهٔ همدیگر، برای دانشگاه ضروری است. آنها این امر را به عنوان

www.takbook.com

www.takbook.com

جزء جدائی‌ناپذیر آموزش دانسته و آن را برای موفقیت دانشگاه مدرن، اساسی و برای تقویت و حمایت از انسجام ملی و مردم‌سالاری موفق، بنیادین دانسته‌اند. دیگر مشارکت کنندگان در جامعهٔ آکادمیك و شاهدان و ناقدان خارج از نظام آموزش، نظرات مختلف و متفاوتی ارائه می‌دهند.

گاه چنین عنوان می‌شود که تکثّر فرهنگی در دانشگاه از کیفیت آموزش می‌کاهد. این مخالفان ادعا می‌کنند که پذیرش گروه‌های متفاوت، خواه اقلیت‌های داخلی باشند یا شرکت کننده‌های بین‌المللی، کیفیت آموزش و تحقیق را به خطر می‌اندازند. آنها می‌گویند تکثّر فرهنگی در کلاس درس محققان کمتری تولید می‌کند و توانایی دانشگاه در تولید تحقیقات و پژوهش‌های کیفی را که می‌تواند رهبری اجتماعی و اقتصادی جامعه ما را تحریك کند، به مخاطره می‌اندازد. علاوه بر این گفته می‌شود که اتخاذ برنامه‌های درسی با موضوع مطالعهٔ فرهنگ‌ها و چند فرهنگ گرایی بازده آموزشی ما را کاهش می‌دهد. چنین ناقدانی اغلب دستاوردهای حاصل از مشارکتی که در محیط دانشگاه‌های تحقیقاتی مختلف گزارش شده است را نادیده گرفته‌اند.[۱۲]

به طور کلی می‌توان گفت که تکثّر و تفاوت فرهنگی در دانشگاه کیفیت سازمانی را خیلی بیشتر از آنکه از اعتبار بیاندازد، قوام می‌بخشد و به آن کمك می‌کند.[۱۳] تکثّر و تنوع در دانشگاه به ظاهر مسئله و دلمشغولی امروز است، اما به اشکال مختلف در طول تاریخ دانشگاه بروز یافته است. در دانشگاه قرون وسطا وقتی بنا شد این نهاد از مرزهای رهبانیت فراگذرد، مسئله تکثّر و تنوع فرهنگی هم وجود داشت. در سال ۱۸۴۲ هاروارد با پذیرش دانشجویان از ایالات مختلف مغرور بود. در آن زمان، وقتی هاروارد سه دانشجوی ویرجینیایی را در کلاس‌هایش پذیرفت اولین مراحل تکثّر و تفاوت طی شد. یکی از این دانشجویان پسر رابرت ای. لی بود. از این دستاورد اولیه خیلی فراتر رفته‌ایم و امروزه تحقیقات و کارهای علمی، کلاس‌ها و بحث‌های فکری همه از مزایای بی بدیل تنوع و تکثّر دانشجویان و استادان بهره می‌برد که زمینه‌های فردی متفاوتی داشته اند. بسیاری از دانشگاهیان تنوع و تکثّر را برای کیفیت فکری و برای تخیل خلاقی که ایده‌های نو، ایجاد فناوری‌های بدیع و تحول ضوابط معیار و رسوم فرهنگی را سبب می‌شود، ضروری و اساسی خوانده‌اند.

پس هزارهٔ بعدی از آن کیست ؟ هزارهٔ بعدی از آن جهانیان است. هر تلاشی در محدود کردن حوزهٔ مشارکت و سهم دیگران در این عصر، بی‌شك منجر به حذف کل فرهنگ ما از عرصهٔ جهانی خواهد شد. وقتی محققانی را به نمایندگی از بخش‌های مختلف کشور و جهان، با دیدگاه‌های متفاوت، و با آزادی در به پرسش کشیدن عقاید یکدیگر دور هم جمع آوریم، به جامعه فایده رسانده‌ایم. برای آنهایی که می‌خواهند آزادانه و بدون توجه به مناقشات به مطالعه و تفکر بپردازند، عقاید را به زیر سؤال ببرند و مفاهیم جدید مطرح کنند، دانشگاه‌های سراسر جهان به عنوان جایگاهی ایده ال شناخته شده‌اند. دانشگاه فرهنگ را منعکس و خلق می‌کند و اعوجاجات پدید آمده در آن را به چالش می‌کشد. دانشگاه برای حفظ مهمترین نقش خود باید به پرداختن به همهٔ جنبه‌های رسالت خویش ادامه دهد، بدین‌ترتیب آیندهٔ دانشگاه تضمین می‌شود و در نتیجه جهان پویایی و زندگی خود را از دست نمی‌دهد.

http://vista.ir/?view=article&id=219142

vista.ir
Online Classified Service

همت چاره‌ساز است

راست گفته‌اند که بعضی وقت‌ها، تأخیر در کاری، نتیجه خوبی می‌دهد؛ نمونه‌اش برای من اتفاق افتاد. ماجرا از این قرار است که دوستان پرسمان به حقیر فرمودند که گزارشی درباره علت‌های بی‌انگیزگی و رکود و رخوت نسبی موجود در میان دانشجویان تهیه کنم. قرار بود که این گزارش، در پایان سال گذشته به سرانجام برسد؛ اما تقدیر چنین بود که در آغاز سال

www.takbook.com

www.takbook.com

جدید که از سوی رهبر انقلاب به عنوان سال نوآوری نامیده شده، این مهم، به وقوع بپیوندد. شاید این اتفاق، باعث نوآوری در متن و نیز تقارن با سوژه گزارش شود! حال که صحبت از رهبر عزیزمان شد، مناسب دیدم در همین آغاز، گفتاری جذاب و شیوا از او را درباره بحث تولید علم در دانشگاه‌ها و وظیفه خطیر استادان و دانشجویان در این باره بیاورم که بی‌شک، خالی از لطف نخواهد بود؛

«باید مغزهای متفکر استاد و دانشجوی ما، بسیاری از مفاهیم حقوقی، اجتماعی و سیاسی را که شکل و قالب غربی آنها در نظر بعضی مثل وحی منزل است و نمی‌شود درباره‌اش اندک تشکیکی کرد، در کارگاه‌های تحقیقاتی عظیم علوم مختلف، حلاجی کنند؛ روی آنها سؤال بگذارند. این جزمیت‌ها را بشکنند و راه‌های تازه‌ای پیدا کنند؛ هم خودشان استفاده کنند و هم به بشریت پیشنهاد کنند. امروز، کشور ما، محتاج این است. دانشگاه باید بتواند یک جنبش نرم‌افزاری همه جانبه و عمیق در اختیار این کشور و این ملت بگذارد؛ تا آن کسانی که اهل کار و تلاش هستند، با پیشنهادها و با قالب‌ها و نوآوری‌های علمی خودی بتوانند، بنای حقیقی یک جامعه آباد و عادلانه مبتنی بر تفکرات و ارزش‌های اسلامی را بالا ببرند. امروز، کشور ما از دانشگاه، این را می‌خواهد».

آن چه در ادامه می‌آید، گزیده‌ای از مهم‌ترین سخنان چند تن از دانشجویان و یکی از استادان دانشگاه است:

▪ مدرک‌گرایی؛ معضل بزرگ دانشجویی

سیدرضا موسوی نسب، دانشجوی سال آخر رشته مدیریت بازرگانی، معتقد است که تنبلی و رخوتی که در میان بخش قابل توجهی از دانشجویان کنونی کشور مشاهده می‌شود، به نوعی نشئت گرفته از افت انگیزه و امید آنان نسبت به آینده‌شان است.

وی در توضیح بیشتر، چنین گفت: این که الان می‌بینیم که در روزنامه‌ها و همایش‌های مختلف از مقوله «مدرک‌گرایی» صحبت می‌شود، این به خاطر آن است که انگیزه علم‌آموزی در بین حداقل بخشی از دانشجویان – حالا در هر رشته‌ای – ضعیف شده و جای آن، عقیده‌ای شکل گرفته که می‌گوید: با داشتن مدرک لازم و البته پارتی کلفت، می‌توان کار مناسبی را برای خود دست و پا کرد.

▪ ساختار آموزشی دانشگاه، باید متحول شود

علی ثقفی، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته حقوق دانشگاه قم نیز با بیان این که متأسفانه امروزه در میان بسیاری از دانشجویان، مدرک‌گرایی جای علم‌گرایی را گرفته است، گفت: البته خود نظام آموزش عالی کشور به مسئله مدرک‌گرایی به شدت دامن زده است. اکنون دانشگاه‌های ما با انواع و اقسام دوره‌های آموزشی فراگیر، مجازی، نیمه‌حضوری و غیرحضوری که در آنها طبعاً تعمیق‌بخشی به مقوله آموزش چندان مطرح نیست، خواه ناخواه، باعث می‌شوند که فلان دانشجو در کوتاه‌ترین زمان، مدرک کارشناسی یا کارشناسی ارشد را گرفته و بعد مشغول کاری شود و وقتی این طور شد، این دانشجو، بدون آشنایی دقیق با هدف و جزئیات یک علم، فقط یک سری اطلاعات کلی را کسب می‌کند که با هدف دانشجویی سازگار نیست.

▪ باید روحیه امید و نشاط شکل بگیرد

وی ضمن تأکید بر ضرورت تحول و نوآوری جدی در ساختار آموزشی دانشگاه‌ها به منظور خروج دانشجویان از وضعیت رخوت و تنبلی علمی که در آن قرار دارند، اظهار داشت: به نظر من، اگر ما واقعاً به دنبال تولید علم و تحقق جنبش نرم‌افزاری هستیم، این امر ممکن نمی‌شود؛ مگر آن که هم شیوه‌های تدریس در دانشگاه‌ها را فعال و پویا کنیم و هم این که با مشخص کردن اهداف علمی برای دانشجویان و ایجاد همان تحولی که عرض کردم، آنها را نسبت به آینده، بیش از پیش امیدوار کنیم که اگر این روحیه امید و نشاط شکل بگیرد، به امید خدا، موفقیت‌ها یکی پس از دیگری حاصل خواهد شد.

▪ جزوه‌محوری و نمره‌گرایی نمی‌گذارد!

فاطمه عباسی، دانشجوی رشته الهیات، جزوه‌محوری را یکی از مهم‌ترین دلایل رکود علمی در فضای دانشجویی می‌داند و معتقد است: مادامی که دانشجو نصفه و نیمه سر کلاس حاضر شود و در پایان ترم هم با تهیه یک جزوه از همکلاسی‌های خود، یک نمره ناپلئونی بگیرد و واحدها را یکی یکی پاس کند، طبیعی است که به لحاظ علمی و پژوهشی، به جایی نمی‌رسیم! البته این بحث، علت‌های متفاوتی می‌تواند داشته باشد؛ اما آن چه که مربوط به دانشجویان می‌شود، بیشتر به خاطر مسئله کمبود و یا نبود انگیزه کافی و نیز عدم اطمینان لازم نسبت به آینده خود می‌باشد و امیدوارم که روزی این دغدغه‌ها رفع شوند.

▪ لزوم نوآوری در سال نوآوری

www.takbook.com

www.takbook.com

وی همچنین در ادامه گفت: مسئولان وزارت علوم و دست‌اندرکاران دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، باید بتوانند در سالی که از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال نوآوری و شکوفایی نامگذاری شده و - الحق و الانصاف – نامگذاری به جایی هم بوده، یک بازنگری جدی در ساختار آموزش عالی کشور داشته باشند و با نوآوری علمی و پژوهشی، زمینه رسیدن کشور به اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و افق سال ۱۴۰۴ را فراهم کنند.

نکته مهم دیگری که درباره این بحث به ذهن می‌رسد، این است که مسئولان بلندپایه کشور، نه در شعار، بلکه در عمل، باید به ایده‌های جوانان و به ویژه دانشجویان که قشری اثرگذار در جامعه ما محسوب می‌شوند - اهمیت بدهند و آنان را در تصمیم‌گیری‌ها و طرح‌های آموزشی، سهیم کنند. همچنین از نظرات علمی و کارشناسی استادان نواندیش، برای تحول فراگیر علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها، بهره لازم را ببرند.

▪ همت و تلاش دانشجویان، چاره‌ساز است

احسان عسکری، دانشجوی سال دوم رشته عمران دانشگاه بوعلی همدان می‌گوید: به عقیده من، این مباحث که مشکلات موجود تا حدودی دانشجویان را در حالت رخوت، ناامیدی و بی‌تفاوتی قرار داده، درست است؛ اما من دانشجو باید به این نکته آگاهی داشته باشم که تحصیل درست علم، در زندگی من هم تأثیر خود را خواهد گذاشت؛ یعنی وقتی یک نفر خوب درس بخواند و فقط نمره برایش مهم نباشد، وقتی وارد بازار کار شود، دانسته‌هایش او را در مسیر تجربه قرار می‌دهد و به قول معروف همه جا برایش سر و دست می‌شکنند. از این رو، باید توجه داشت که بی‌انگیزگی، مدرک‌گرایی و نمره‌گرایی، در واقع به ضرر خود فرد است و برای موفقیت و داشتن آینده‌ای بهتر، چاره‌ای نیست جز آن که با نشاط و شادابی و نیز امیدواری به آینده، به تحصیل علم پرداخت و از مشکلات موجود، نهراسید و با انگیزه، جلو رفت.

محمدرضا قاسمیان، دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات عرب، در گفت‌گو با ما، یک پیشنهاد قابل توجه داشت. وی گفت: یکی از مهم‌ترین اقداماتی که تا حدود زیادی در کاهش دغدغه‌های یأس‌آور دانشجویان نسبت به آینده خود تأثیرگذار است، همین تقویت کارگاه‌های آشنایی با شغل و مهارت‌آموزی در دانشگاه‌هاست که خوشبختانه چند سالی است که در کشور پا گرفته است و امیدواریم که با توجه بیشتر مسئولان وزارت علوم به آن، در کنار توجه به ضرورت پژوهش‌محوری در عرصه آموزش دانشگاهی، هر چه سریع‌تر بتوانیم به قله‌های علم و فناوری در سطح منطقه خودمان و سپس دنیا برسیم.

▪ «ما می‌توانیم» را عملی کنیم!

وی در ادامه بیان داشت: من هر وقت که به این عبارت امام عزیزمان که فرمودند «ما می‌توانیم»، فکر می‌کنم، امید و انگیزه‌ام برای کار و تحصیل بیشتر می‌شود و حقیقتاً هم این گونه است. اگر همه دانشجویان ما با مشاهده نیمه پر لیوان، بر سعی و کوشش علمی خود بیفزایند، قطعاً درهای موفقیت برای آنها گشوده می‌شود. من خودم در دوره کارشناسی چند همکلاسی داشتم که واقعاً این طور بودند و اکنون در دوره کارشناسی ارشد، در بهترین دانشگاه‌های کشور، درس می‌خوانند و حتی برخی از آنها به صورت پاره‌وقت، تدریس هم دارند.

▪ ضرورت تزریق انگیزه و دمیدن روح امید

حسن ختام این گزارش صحبت‌های کارشناسی دکتر علیرضا آقایوسفی، مدرس مقاطع دوره کارشناسی ارشد و دکترای رشته روان‌شناسی دانشگاه پیام نور می‌باشد.

این استاد دانشگاه با تأکید بر ضرورت دمیدن روح امید و نشاط در بدنه دانشجویی کشور، اظهار داشت: یکی از مسائلی که باعث کاهش انگیزه فعالیت علمی دانشجویان شده، این است که دانشجویان ما به خاطر تلاش و فعالیت علمی خویش، تشویق نمی‌شوند و از طرح‌های علمی و پژوهشی‌شان، حمایت جدی نمی‌شود. این در حالی است که متأسفانه مؤسسات خصوصی و دولتی، در بحث استخدام، به ندرت به شاگرد اول‌ها و به قول خودمان دانشجویان درس‌خوان، بها و اهمیت می‌دهند.

نکته مهم دیگری که در این خصوص وجود دارد، این است استادان ما به خاطر فعالیت علمی، آن طور که باید و شاید، ترغیب نمی‌شوند. استادی که n ساعت تدریس دارد، دیگر وقت چندانی برای پژوهش پیدا نمی‌کند و طبیعی است وقتی استادان ما نتوانند پژوهش کنند، انگیزه‌ای هم برای دانشجویان برای حرکت در مسیر تولید علم، باقی نمی‌ماند.

● سخن پایانی و سه راهکار

دکتر آقایوسفی در ادامه، ضمن اشاره به ناکافی بودن بودجه پژوهش در ایران، به چند راهکار مهم زیر برای تحول در آموزش و ایجاد علاقه و رغبت در بین دانشجویان، برای تحصیل و پژوهش اشاره کرد:

۱) ارتباط صنعت و دانشگاه، باید بیش از پیش تقویت گردد و ادارات و کارخانجات ما موظف به انجام پژوهش و استفاده از پژوهش‌گران جوان و

www.takbook.com

www.takbook.com

نخبگان دانشجویی شوند.

۲) متولیان امور، باید ضمن یک برنامه‌ریزی جامع و هماهنگ با سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور، بسترهای لازم را برای فعالیت علمی هر چه بیشتر استادان و دانشجویان، فراهم کنند و در این خصوص از تجهیز دانشگاه‌ها به تکنولوژی برتر آموزشی و تزریق بودجه پژوهشی غفلت نورزند.

۳) توصیه‌ام به دانشجویان این است که برای خود آینده‌نگری داشته باشند و بدانند که با تلاش خستگی‌ناپذیر، می‌توانند به موفقیت‌های ارزشمندی دست یابند.

منبع : پرسمان

http://vista.ir/?view=article&id=352566

vista.ir
Online Classified Service

همه چیز در مورد طراحی برنامه‌های آموزشی، دوره‌های پودمانی نظام جامع علمی – کاربردی

جایگاه آموزش و مهارت ها بخصوص با رویکرد پودمانی، در سیر تحول برنامه ریزی درسی به سال های پس از جنگ اول جهانی باز می گردد، این رویکرد از آن جهت که نیاز مبرم به آموزش مهارت ها در کوتاه ترین زمان و با مطلوب ترین بازدهی احساس می شد، در ایران نیز مورد توجه قرار گرفت.

در نظام آموزش پودمانی، نگرش سیستمی، کاربرد قابل ملاحظه ای دارد. براساس این نگرش، قبل از هر چیز برای آموزش مهارت ها، نیازهای آموزشی تعیین شده مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرند؛ سپس مطابق نتایج تجزیه و تحلیل، هدف ها، محتواها، روش ها، منابع آموزشی، طرح درس و شیوه های ارزشیابی معین و یا تدوین می شوند.

این مقاله شیوه های برنامه ریزی پودمان های آموزشی و دوره های پودمانی در دانشگاه جامع را مورد بحث قرار داده و در پایان ضمن بیان معایب و مزایای روش کنونی به تبیین راهکارهای مناسب در این زمینه می پردازد.

نظام پودمانی از جمله رویکردهای پیشنهادی جهت بهبود برنامه های علمی – کاربردی می باشد. این مقاله درصدد توصیف رویکرد پودمانی و تعیین آن در آموزش های علمی – کاربردی است.

در حال حاضر در ایران تنها یک راه برای تربیت تکنسین و کارشناسان ماهر وجود دارد و آن گذراندن برنامه آموزشی تمام وقت است و هیچ برنامه شناخته شده آموزشی جهت ارزش قائل شدن برای مهارت های حرفه ای وجود ندارد.

مدیران و صاحبان صنعت همواره در جستجوی روش هایی جهت تسریع در آماده سازی نیروی انسانی مورد نیاز خود و سرعت بخشیدن به تولید محصولات می باشند. از آنجایی که داشتن شرایط ویژه برای انتخاب ورودی ها در شیوه پودمانی الزامی نمی باشد و ورودی های با سطوح سواد متفاوت و سنین مختلف پس از گذراندن یک دوره نسبتاً کوتاه مدت در یک یا چند مهارت مورد نیاز از توانمندی لازم برخوردار می شوند لذا آماده سازی نیروی انسانی از طریق شیوه پودمانی برای صاحبان صنایع از محدودیت کمتری برخوردار بوده و به عنوان یک مزیت تلقی می گردد.

www.takbook.com

www.takbook.com

در این شیوه استقلال مطالب آموزشی، این امکان را فراهم می سازد که برای یادگیری هر مهارت خاص، مسیری کوتاه و جدا از مسیر مهارت های دیگر در اختیار فراگیر قرار گیرد. لذا فرد می تواند دقیقا به یادگیری آنچه برای او کاربرد مستقیم دارد بپردازد.

این نظام، رهیافت آموزش معتبری را به دست می دهد و فرصت هایی را برای بازآموزی و روز آمد کردن دانش و مهارت های فنی فراهم می کند.

این ویژگی نظام آموزش های علمی – کاربردی را قادر می سازد تا به سرعت و به خوبی، نیازهای صنعتی و تجاری را رفع نماید.

● آموزش پودمانی چیست؟

واژه پودمان یا "مدول"، معنای مختلفی دارد. در علوم تربیتی واژه پودمان تحت عنوان پیمانه کردن، بخش کردن، واحد کردن یا آموزش گام به گام معنی می شود. گاهی "مدول" به واحد و یا استاندارد اندازه گیری اطلاق می گردد.

اما مرز مشترک همه تعاریف در آن است که مدول، واحدی مستقل و مجزا است عملکرد این واحد در چارچوب خود، کامل و دارای شخصیت است و نیازمند عوامل و عناصر بیرون از خود نیست.

نظام یا سیستم مدولار متشکل از واحدها و یا ابعاد استاندارد است که قابلیت انعطاف و سازگاری دارد. این تعاریف کم و بیش با آنچه که در فعالیتهای صنعتی و مشاغل فنی و حرفه ای با عنوان روش مدولار مطرح شده است نزدیکند.

در اینجا مفهوم سیستم مدولار به مجموعه امکانات و تدارکاتی که در کنار هم و باهم برای اجرای یک وظیفه و یا کار معین وجود دارند به کار می رود و چنانچه برای یک آموزش معین به کار رود، آموزش مدولار گفته می شود.

ولی در آموزش های فنی و حرفه ای، مدول عبات است از مجموعه ای از معلومات و مهارت هایی که به مدد آنها اجرای یک مرحله مفید از کاری به طور مستقل ممکن می گردد. بدین ترتیب هر پودمان آموزشی را می توان به معنی درسی مستقل دانست که یادگیری محتوای آن، فارغ از هر درس دیگری امکانپذیر است.

● مهمترین اصول حاکم بر رویکرد آموزش پودمانی عبارت است از:

۱) اصل استقلال

۲) اصل ارتباط تنگاتنگ با نیازهای مهارتی شغل

۳) اصل توجه به یادگیری در حد تسلط

۴) اصل خود آموز بودن آموزش ها

۵) اصل توجه به تفاوت های فردی

● ویژگی های اساسی آموزش پودمانی

▪ از زیاد آموزی و کم آموزی اجتناب می گردد و نیازهای واقعی مد نظر قرار می گیرند.

▪ با کم کردن زمان آموزش، هزینه های ضروری آموزش را کاهش می دهد.

▪ امکان برنامه ریزی آموزشی برای مشاغل را با توجه به امکانات و شرایط بومی فراهم می سازد.

▪ بستر ارتقاء هر فراگیر را بدون توجه به جمع فراگیران مهیا می سازد.

▪ امکان اشتغال فراگیر را در شغل مورد نظر، پس از طی پودمان های آموزشی مربوطه فراهم می سازد.

▪ فراگیران در این رویکرد بسیار فعالند و آزادی انتخاب برای آنان به مراتب بیشتر از سایر رویکردهاست.

▪ انتقال دانش به محیط کار را سرعت می بخشد.

▪ به تفاوت های فردی توجه عمیقی دارد.

▪ به واسطه خرد شدن آموزش ها در دوره های مستقل، ساده شدن محتوای آن مد نظر قرار می گیرد.

▪ موفقیت و تسلط فراگیران در کسب مهارت ها، بر اساس استانداردها ارزشیابی می شود.

● طراحی و تدوین پودمان های آموزشی

آنچه که در رویکرد پودمانی اهمیت فراوان دارد طرز تهیه و تدوین پودمان ها است. به گونه ای که اثر بخشی آموزش ها در این رویکرد تا حد زیادی به نحو تعریف و طراحی و تدوین پودمان ها بر می گردد.

در برنامه ریزی آموزشی به شیوه پودمانی، ابتدا استاندارد یک حرفه مشخص مورد بررسی دقیق و کارشناسانه واقع می گردد و مشاغل با هویت آن حرفه، با توجه به فرهنگ مشاغل همان جغرافیا به دقت مشخص می شود.

www.takbook.com

www.takbook.com

این جغرافیا ممکن است محدود به یک کارخانه، یک شهر، یک منطقه یا کشور گردد. چنانچه تهیه مدول به منظور آموزش حرفه ای خاص در سطح کشور انجام شود ملاک بررسی استاندارد بخش و برای یک کارخانه، ملاک بررسی استاندارد همان واحد بخصوص قرار می گیرد.

تجزیه و تحلیل حرفه به مشاغل همگن با توجه به سطح تکنولوژی، نیازها و امکانات آموزشی صورت می پذیرد. در این تجزیه و تحلیل، یک حرفه یا شغل به تعدادی وظیفه و هر وظیفه به تعدادی پاره کار و هر پاره کار به تعدادی مهارت تقسیم می شود. تهیه متون آموزشی برای نیل به هر یک از مهارت ها را عنصر آموزشی می گویند.

از ترکیب چند عنصر آموزشی که امکان اجرای یک پاره کار را به طور کامل و مستقل و خودکفا ممکن می سازد یک مدول آموزشی ایجاد می شود و از تعدادی مدول آموزشی که به اجرای یک شغل منتهی می شود یک مدول قابل اشتغال حاصل می شود. در یک برنامه ریزی آموزشی مدولار از اصطلاحات قرار دادی دیگری نیز استفاده می شود که عبارتند از مدول پیشتاز، مدول مهارتی پایه و مدول اختصاصی .

● شیوه طراحی و تدوین پودمان آموزشی

تعیین طراحی و تدوین پودمان های آموزشی شامل دو بخش اساسی است که هر یک از این بخش ها در بر گیرنده مراحل عملیاتی مرتبط با هم می باشد. بخش نخست به عنوان پیش نیاز جهت طراحی و تدوین پودمان های آموزشی تحت عنوان تجزیه و تحلیل نیازهای آموزشی مشتمل بر مراحل زیر است:

- شناسایی شغل
- شناسایی وظایف اصلی شغل
- شناسایی وظایف فرعی شغل
- شناسایی توانایی های مورد نیاز شغل

این بخش، اطلاعات مربوط به نیازهای مشاغل را فراهم می کند. به عبارت دیگر، پس از طی این چهار گام مولفه های شغل، وظایف اصلی، وظایف فرعی و مهارت های مورد نیاز شغل شناسایی می گردند.

بخش دوم طراحی و تدوین پودمان های آموزشی، تهیه برنامه درسی پودمان های آموزشی است که نیازهای آموزشی شناسایی شده در بخش نخست را به برنامه های درسی قابل آموزش تبدیل می نماید. این بخش نیز مراحل زیر را در بر می گیرد:

- تدوین هدف های رفتاری
- تدوین محتوای آموزشی
- طراحی فن آوری آموزشی
- طراحی پودمان آموزشی

● طراحی دوره های آموزشی

گام مهم در برنامه ریزی آموزشی پودمانی، طراحی پودمان های آموزشی است. بر اساس مطالب قبلی ضروری است افراد در یک جامعه از مهارت های فردی، مهارت های سازمانی و مهارت های فنی برخوردار شوند. پودمان مستقل برای توسعه مهارت های فردی و سازمانی ضرورت دارد ولی پودمان های تخصصی با توجه به دسته شغلی و تنوع مشاغل موجود در هر دسته قابل تعریف است.

● آموزش های پودمانی در نظام آموزش های علمی – کاربردی

مدتی است که نظام آموزش های علمی – کاربردی به عنوان یک نظام مکمل در قالب نظام آموزشی کشور پا گرفته و در مقایسه با نظام اصلی موفقیت هایی را در ابعاد مختلف آموزش در بر داشته است. با توجه به اطلاعات به دست آمده با گذشت چندین سال از اجرای دوره های آموزش علمی – کاربردی به صورت ترمی و حضور مداوم و پیوسته شاغلان بخش های تولیدی در محیط های آموزش و قطع ارتباط آنان با شغل، مشکلاتی را فرا روی متولیان امر فراهم نموده است که این امر باعث شد برای اولین بار در ایران مقوله آموزش پودمانی به طور جدی مورد توجه دست اندرکاران آموزشی قرار گیرد.

بر طبق آئین نامه آموزش های علمی – کاربردی مصوبه جلسه ۳۸۱ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۷/۱۱/۱۳۷۸ آموزش های علمی – کاربردی پودمانی شکلی از آموزش های متصل است که در آن مهارت های شغلی در قالب پودمان های مستقل به فراگیران آموزش داده می شود. هر یک از پودمان ها، مهارت خاص و مستقلی را ایجاد می نماید و در عین حال در کنار سایر پودمان ها منجر به ایجاد مهارت جدید می شود و نهایتا می تواند منجر به مدرک رسمی یک دوره تحصیلی (کاردانی) شود . در آموزش های پودمانی سعی بر بالا بردن سطح توانمندی های مهارتی و

www.takbook.com

www.takbook.com

تخصص های ویژه می شود لذا آموزش های فنی و حرفه ای محور قرار می گیرند.

● اهداف این آموزش ها عبارتند از:

▪ ایجاد زمینه مناسب آموزشی بر مبنای نیازهای مهارتی شغل

▪ متناسب ساختن دانش و مهارتهای شغلی مورد نیاز فراگیران با مشاغل

▪ ایجاد سهولت در انتخاب پودمان ها توسط فراگیرنده

▪ سهولت اصلاح برنامه های درسی و همگونی با تغییرات دانش فنی

▪ ایجاد انگیزه برای کسب مهارت های مورد نیاز مشاغل

▪ افزایش بهره وری از طریق پرهیز از زیاد آموزش و کم آموزی

▪ ایجاد شتاب لازم جهت تربیت بدنی نیروی انسانی کارآمد برای یک مهارت خاص

▪ دستیابی به مهارت های مورد نیاز از مسیر خودآموزی

بر طبق این آئین نامه، چارچوب برنامه ریزی به شیوه پودمانی عبارت است از:

۱) هر پودمان، متشکل از اجزایی شامل چند واحد درسی است و حداقل ساعت برای هر پودمان ۱۵۳ ساعت می باشد.

۲) دوره کاردانی علمی – کاربردی پودمانی از مجموعه ای از پودمان های عمومی، پایه و تخصصی و احیانا کارآموزی تشکیل می گردد. جمع پودمان های این دوره بین ۸ تا ۱۲ پودمان و مجموع ساعات دوره بین ۱۲۰۰ تا ۲۰۰۰ ساعت خواهد بود.

۳) در صورت لزوم کارآموزی را می توان در درون هر یک از پودمان ها متناسب با نیاز پیش بینی و یا اینکه به صورت مستقل در دوره کاردانی مطرح نمود.

۴) دروس پایه را می توان درون هر پودمان منظور یا به طور مستقل به صورت پودمان پایه مطرح نمود.

۵) هر پودمان دارای ویژگی های خاصی است و لذا برای گذراندن هر پودمان بایستی به شرایط ورود به آن پودمان توجه شود. معهذا در پایان هر پودمان آزمون مهارت همان پودمان برگزار می گردد و به کسانی که پودمان را با موفقیت بگذرانند گواهی قبول همان پودمان داده خواهد شد.

۶) برای ورود به هر پودمان یا دوره های پودمانی، آزمون ورودی وجود ندارد ولی در پایان پودمان یا هر دوره آزمون مختص همان پودمان یا دوره برگزار می شود و موفقیت در آزمون، شرط دریافت گواهی مربوط خواهد بود.

۷) طول دوره کاردانی پودمانی حداقل ۴ سال می باشد.

● شیوه کنونی برنامه ریزی درسی پودمانی در دانشگاه جامع علمی – کاربردی

در حال حاضر از یک طرف با توجه به محدودیت های تصمیم گیری و اجرایی و از طرف دیگر به منظور تسریع در امر اجرای آموزش های پودمانی، برنامه کاردانی ناپیوسته مصوب (موجود) بر خلاف تعاریف ارائه شده در قالب پودمان های آموزش شکسته می شوند. در این روش با توجه به محدودیت هایی که وجود دارد (برنامه از ابتدا بر اساس تجزیه وتحلیل، شغل و مهارت آموزش و پودمانی دیده نشده است) سعی بر این است دروسی که منجر به کسب یک مهارت می شوند، در یک پودمان چیده شوند و دروس پیش نیاز هر پودمان به شیوه اجرایی خاصی در کنار هم ارائه گردند.

بدین ترتیب دوره کاردانی علمی – کاربردی به مجموعه ای از پودمان ها تبدیل می شود.

● نکات قابل توجه در شیوه طراحی فوق به شرح زیر می باشد:

- نام مناسب برای هر پودمان (این نام نشان دهنده مهارتی است که فرد با گذارندن دروس آن پودمان کسب می نماید).

- عدم تغییر دروس به هنگام انتقال از جدول دروس کاردانی مصوب به پودمان مورد نظر

- رعایت جهت گیری دروس عملی و نظری در هر پودمان

- تنظیم تقریبی تعداد واحدهای هر پودمان بین ۶ تا ۱۱ واحد

- تنظیم سر فصل دروس برابر با برنامه مصوب

- تنظیم دروس پایه در درون هر پودمان یا به صورت یک پودمان مستقل

- در صورت لزوم، تنظیم کارآموزی در درون هر یک از پودمان ها و یا به صورت یک پودمان مستقل

- ارائه دروس عمومی به صورت تکدرس در کنار اجرای هر پودمان

www.takbook.com

www.takbook.com

- معایب روش فعلی تدوین دوره های پودمانی در دانشگاه جامع
  - عدم تعریف و تنظیم محتوای هر پودمان با توجه به تجزیه و تحلیل شغل
  - ناهمگونی بین موضوعات درسی و مهارت یا پودمان تعریف شده
  - نامناسب بودن تعاریف هر یک از پودمان ها
  - عدم انعطاف پذیری در اجرا
  - زیاد آموزی
  - رواج مدرک گرایی
- مزایای این روش
  - سرعت دادن به امر توسعه آموزش های پودمانی
  - یکنواخت کردن شیوه اجرایی
  - تسهیل در امر ارزیابی دوره های آموزشی پودمانی
  - عدم تفاوت بین دوره کاردانی ناپیوسته و دوره کاردانی به روش پودمانی (به لحاظ ادامه تحصیل و مزایای متعلقه)

منبع : مدرسه اینترنتی تبیان

http://vista.ir/?view=article&id=285243

vista.ir
Online Classified Service

هیچ کس سر جایش نیست!

هر ساله شاهد جذب فارغ التحصیلان دانشگاهی در بازار کار هستیم که با وجود آنکه قسمتی از زندگی خود را صرف آموختن تخصص خاصی می کنند اما در نهایت کارشان ربطی به تخصص دانشگاهی شان ندارد. به روبرو زل زده بود.

انگشتانش به سرعت روی صفحه کلید حرکت می کرد. هر چند وقت یکبار دستانش را مشت می کرد تا شاید درد مفصل هایش کمتر شود. کنارش که نشستم رویش را برگرداند و در جوابم گفت که فارغ التحصیل رشته عمران از یکی از دانشگاه های معتبرکشوراست و برای یک کار مناسب به هر دری زده تا بالاخره بعد از هزارو یک بار رو انداختن به دوست و آشنا و ریش گرو گذاشتن پیش این و آن، توانسته در این شرکت به عنوان تایپیست استخدام شود.

معتقد بود هر کاری بهتر از علاف بودن و تبدیل به آینه دق شدن در نگاه خانواده است چون لااقل اینطوری دستش پیش پدر و مادرش دراز نمی شود. برایم تعریف کرد که... ایجاد فرصت های شغلی جدید متناسب با سطح مهارتی و تخصصی افراد در بازار کار متورم، امروزه به یک معضل جدی

www.takbook.com

www.takbook.com

در جامعه تبدیل شده است. بیکاری، نارضایتی افراد از شغلی که در آن مشغول به کار هستند باعث شده تا بازده کاری شاغلان در موسسات و ادارات دولتی و غیر دولتی با کاهش چشمگیری روبرو باشد. شاید به دلیل است که یکی از دغدغه های بزرگ جوامع، جدا از درجه توسعه یافتگیشان، حضور افراد در شغل هایی است که ربطی به تخصص دانشگاهیشان ندارد.

بارها شنیده ایم که یک مهندس متالوژی کار مشاوره تحصیلی انجام می دهد یا کارشناس علوم اجتماعی در داروخانه کار می کند. حضور سه میلیون دانشجو در کشور باتوجه به این که تا پایان برنامه چهارم توسعه به این تعداد حداقل هفتصد نفر نیز افزوده خواهد شد، این امر را به دست اندر کاران و برنامه ریزان کشور گوشزد می کند که باید به فکر ایجاد فرصت های شغلی جدید و در نظر گرفتن تناسب قابل قبولی میان خروجی دانشگاه ها و جایگاه های اشتغال باشند تا جدا از بحث افزایش کمی، سطح کیفی و مهارتی نیز افزایش دهند.

افسردگی، بی خوابی، خستگی مفرط، نگرانی، شکایت از بیماری های مزمن،بی رمقی و درگیری با همکاران از علائم شایع در میان افرادی است که از شغل خود ناراضی هستند و تنها به این دلیل که جهت تامین هزینه های زندگی خود درآمدی کسب کنند از سر ناچاری محیط کار خود را تحمل می کنند. محمد رضا شجاعی استادیار دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه شهید بهشتی، طی مقاله ای با اشاره به مبحث پاسخگویی رشته تحصیلی دانشجویان به نیازهای بازار کار آورده است: یکی از بزرگترین معضلات اقتصادی در کشورها، بیکاری بویژه بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی به عنوان محور اصلی توسعه و پیشرفت اقتصادی جامعه است.

باتوجه به این اصل اقتصادی که تولیدکننده است، باید کالایی را تولید کند که مصرف کننده متقاضی آن است. حال این فرضیه مطرح می شود که تحصیلات دانشگاهی و مهارتهای کسب شده از این نظر، می تواند در چگونگی اشتغال دانش آموختگان عاملی موثرتلقی شوند.اگر بپذیریم که دامنه وسیعی از فعالیت دانشگاه ها علاوه بر تولید و ترویج علم، آمادگی افراد برای ورود به بازار کار است که در سایه این نگاه، امکان بهره گیری از ظرفیت های بالقوه و تکنولوژیک فراهم می شود و حالا اگر رشته های دانشگاهی هیچ سنخیتی با بازار کار نداشته باشد باید پرسید تکلیف رسالت نظام آموزشی کشور چه می شود؟! دستاوردهای دانشگاه ها از دو طریق فعالیت های جامعه را تحت تاثیر قرار می دهند. ابتدا با ارائه خدمات آموزشی موجب رشد سرمایه انسانی می شود سپس به عنوان یک مرکز تحقیقاتی درقالب مراکز تحقیق و توسعه، امکان بکارگیری سایر دستاوردهای جدید علمی در عرصه های گوناگون اقتصادی اعم از صنعت، کشاورزی و خدمات را فراهم می آورد.

پس اگر دستاوردهای دانشگاه با نیازهای جامعه همگن نباشد برخلاف وظیفه تعیین شده، زمینه را برای بروز مشکلات عدیده ای در جامعه محیا می سازد. علی گرانمایه پور کارشناس ارتباطات اجتماعی معتقد است; نامتقارن بودن رشته تحصیلی با بازار کار مختص به دوره ای خاص نیست و در همه سطوح عالی مدیریت می توان آن را مشاهده کرد.

وی می گوید: در زمینه های مختلف کاری بارها شاهد حضور افرادی هستیم که مسئولیتی را که به عهده گرفته اند ربطی به رشته تحصیلی شان ندارند. وی با بیان این مطلب که در جامعه امروز پست ها به جای شایستگی افراد براساس مصلحت و صلاح دید انتخاب می شوند ادامه می دهد: ملاک واگذاری پست ها دوستی، آشنایی و نگاه جناحی است. این کارشناس ارتباطات اجتماعی با تاکید این موضوع که تخصص، تعهد می آورد می گوید، افراد وقتی بر کاری که انجام می دهند هیچ ربطی به تخصص شان ندارند به بیماری شغلی دچار می شوند. وی ادامه می دهد: کم کاری، بدکاری، طول دادن زمان کار یکی از دلایل بی علاقگی به کار و بی هدفی کارمندان است

منبع : روزنامه ابتکار

http://vista.ir/?view=article&id=286114

vista.ir
Online Classified Service

یک روز دانشجویی

www.takbook.com

www.takbook.com

چند تا لگد به پاهام می زند و صداشو خوب بلند می کنه پاشو پاشو دختر مگه تو دانشگاه نداری به سرویس نمی رسی ها.... امروز خرید نون نوبت کیه صدای سر و صداش اون قدر عذاب آوره که هر چی هم بالشتو داخل گوشات فشار بدی باز هم شنیده می شه.چند تا لگد می زنه و برای مدتی آروم می شه به سلامتی دوباره به خواب شیرین ادامه می دم و هنوز به ذهنم فشار می آرم ادامه خواب رو دنبال کنم که از اون طرف هم اتاقی بعدی با یک لیوان آب سردبالای سرم می آد و بدون هیچ معطلی روی صورتم خالی می کنه.اول صبحی سر و صدا و دعوا و فریادم همه رو کلافه می کنه.خب تقصیر من چیه باز ساعت کوک شدم خواب موند...

▪ ساعت ۶ و ۴۵ دقیقه صبحه و باید پس از خرید نون به سر کلاس دانشگاه حاضر باشم.صف طولانی نان و سرمای خشک صبح حسابی کلافه کننده است.هنور ۶ نفر خانوم جلوم هستند و اتفاقا چرت زدن امان نمی ده این جا کسی منو نمی شناسه پس زیاد خجالت نمی کشم در صف نان چرت هم بزنم! هر چند گاه چشمامو باز می کنم و موقعیت خودمو جستجو می کنم فقط یک نفر دیگه به من باقی مونده.توی دلم خوشحالم که ناگهان صدای سرماخورده شاطر بلند می شه آقایان و خانوم ها پخت تمام شد.همین چند روز پیش بود که همین بهانه رو برای هم اتاقی ها آوردم و سفره صبحانه شونو خالی گذاشتم.بد جور آبروریزی می شد زود چرتمو پاره می کنم و از شاطر خواهش می کنم رحمی به حال و روز من و هم اتاقی های گشنه ام داشته باشد بالاخره از اون همه خواهش و تمنا سهم منم فقط یک نون می شه...

▪ ساعت ۷ و ۲۰ دقیقه است و باید سریع آماده رفتن به دانشگاه باشم صدای پیامک و تک زنگ های تلفن همراهم اعصابموبه هم ریخته.

دارم از سرویس جا می مونم و تازه یادم می آد لباسمو هم نشستم.دانشجو و پرستیژ دانشجویی... پس مجبوریم با هر زحمتی شده تمیزش کنم و راهی ایستگاه بشم.تاکسی ها یکی پس از دیگری پر می شن و از جلوم رژه می رن.اتوبوس ها هم اون قدر شلوغند که امکان نفس کشیدن رو برات مشکل می کنن... آقا دربست...

▪ ساعت ۷ و ۴۵ دقیقه و سرویس دانشگاه عزم رفتن داره گام هامو اون قدر تند بر می دارم که تازه متوجه می شوم وسط خیابون می دوم.وقتی خجالت می کشم که سرویس کلی از من دور شده و زیر نگاه های اطرافیان دارم له می شم.از خودم زرنگی به خرج می دم و از تاکسی های سر میدون خواهش می کنم منو تا اتوبوس دانشگاه برسونه.راننده که بیشتر از من زرنگه قیمت رو قطع می کنه و ...

▪ ساعت ۸ و ۱۰ دقیقه است و من به سلامتی وارد دانشگاه شدم بچه ها از هر طرف به سراغم می آن و ابراز علاقه می کنن تا وقت خالی بی کلاسی شونو با احوال پرسی و تعریف کردن با من پر کنن.می دونم از دستم ناراحت هم می شن اما یکی یکی رو کنارمی زنم و با کلی گشتن در سالن بالاخره کلاسمو پیدا می کنم.باز هم نگاه استاد و پچ پچ های هم کلاسی ها... بنفش که شدم همه متوجه می شن به اندازه کافی خجالتم داده اند.

هر از چند گاه وادارم می کند تا به چرت زدن های تمام نشده اول صبحم ادامه بدم شلیک خنده ناشی از صدای مسخره تلفن همراه یک نفر از هم کلاسی ها چرتمو پاره می کنه.همه به من خیره شدن خدای من این صدا از داخل کیف من بلند شده! امان از دست هم اتاقی ها.صدای سر و صدای روده ها مجبورم می کنه خودمو به خرج بندازم و برای خوردن یک صبحانه خودمو به بوفه دانشگاه برسونم خدای من این جا هم مجبورم به خاطر ترس از آبرو پول صبحانه دوستان را تقبل کنم.

ـ باورکنید خسیس نیستم...

باز هم استاد... از تدریسش هیچ چیز عایدم نمی شه، بارها و بارها به این فکر کردم شاید عدم علاقه ام به این کلاس از خنگی خودم نشات می گیره اما مدت هاست به این نتیجه رسیدم بهره گیری من از خوندن کتاب بهتر از حضور در کلاسه باز هم فقط به خاطر ۳ جلسه غیبت و همان مسئله حذف دروس امتحانی، از آن طرف هم کلاسی ها اشاره می کنند بلوتوث ها روشن...امروز غذای سلف سرویس دانشگاه چلو کبابه، از همهمه و سر و صدای دانشجویان سلف کاملا می توانم متوجه شوم که باز هم کباب های کش دار و حکایت مشکل دار غذاهای سلف سرویس... بی خیال.بوی کباب آشپزخانه سلف واقعا وسوسه برانگیزه، به یاد آقا جونم می افتم که می گفت: هیچ دست پختی به دست پخت مامان نمی رسه...

▪ ساعت ۳ و ۲۰ دقیقه بعدازظهر که از گوشه و کنار به گوش می رسه پرواز امروز استاد کنسل شده و امروز کلاس تشکیل نمی شه...

www.takbook.com

www.takbook.com

هم کلاسی ها عاشق درس دادنش بودند، نمی دونم خوشحال باشم یا ناراحت.

▪ بوی عرق کفش های جلوی در اتاق های خوابگاه حالمو یه جوری می کنه دراتاق ما نیمه بازه و صدای سر و صدای بچه ها کاملا حکایت همون دعواهای همیشگی رو تداعی می کنه و حتی متوجه می شم وارد اتاق شدم که بالش محکم خورد تو صورتم و صدای غرولند و جیغ و فریادهام تمام فضا رو پریشون کرده.

یادم می آد صدای کلفت من از همون عنفوان کودکی برای همه عذاب آور شده بود... پس یه خورده به خودم فشار می آرم و آروم می شم...

▪ خنده هم اتاقی ها اون قدر بلنده که آدم کمتر می تونه تصور کنه تا چند لحظه پیش بر سر ظرف شستن و نظافت اتاق غوغایی شده بود.یکی از بچه ها عشق موسیقیه و استعداد زیادی داره تا هم اتاقی ها رو به شادی و شیطنت های دانشجویی وادار کنه.گاهی اوقات هم اتاقی ها واقعا دوست داشتنی اند.با هزار قرض و قوله قراره به زودی زندگی مشترک شو به همین ازدواج های دانشجویی آغاز کنه.همه نگرانی اش از اینه که نتونه با مشکلات مالی دانشجویی و درس و دانشگاه کنار بیاد و این ترم هم حاصل زحماتش بر باد بره و دوباره مشروط بشه...استعداد هم اتاقی ها برای دلجویی کردن واقعا فوق العاده است.شام به عهده منه قراره با تنها موجودی مان یعنی ۶ عدد تخم مرغ شکم ۸ دانشجو سیر بشه.باز هم حکایت همان نیمرو... منتها نیمرویی که قراره بر اثر سهل انگاری بنده به روی موزاییک های چرکین آشپزخانه پخش بشه.هیچ چاره ای ندارم تا الان هم، هم اتاقی ها کلی انتظار کشیده اند.به دست و پا چلفتی خودم کمی شک می کنم و با احتیاط زیاد شام امشب رو از روی موزاییک ها جدا می کنم.خوشبختانه هیچ کس متوجه این شاهکار نشد.اما با مقداری شرمندگی ...

هر کدام سهم خود را گذاشته و به قید قرعه کسی را به عنوان مسئول خرید انتخاب می کنند.یا شانس است یا هم تقدیر!یک خیابان بالاتر مغازه های لوکس رغبتم را برای گشت و گذار بیشتر می کند.کاپش های ۷۰ هزار تومانی، لباس های گرم ۵ هزار تومانی، شال گردن های ۲۰ هزار تومانی، چشمانم را می بندم و از کنار مغازه ها یکی یکی عبور می کنم.

▪ دست به هر کالا که می زنم برق از چشمانم گذر می کند.نگاهم را به محتوای کیف پول می اندازم کاملا مطمئن می شوم باید دور چند قلم کالا را خط قرمز بکشم.

ـ به یاد دست های پر پدر...

▪ صدای غرولندها و بازجویی های مسئول خوابگاه دوباره گرفتارم کرده است.

چشم این آخرین دفعه است که تکرار می شود.

▪ شب سردی است نفتمان ۳ روز است تمام شده.هم اتاقی ها چاره این سرمای سخت را سال هاست که می دانند، لباس هایشان را به تن می کنند، شب ها خوابگاه چه قدر سرد است.....

منبع : وب سایت رسمی روزنامه خراسان

http://vista.ir/?view=article&id=352519

vista.ir
Online Classified Service

support@vista.ir

www.takbook.com